Iktatószám: NSZFH/kaszc-nagyatadi/000805-3/2026.

Kaposvári SZC

Nagyatádi Szakképző Iskola

SZAKMAI PROGRAM

2026.

Tartalom

1. Bevezetés....4
2. Jogszabályi környezet....5
3. A Kaposvári SZC Nagyatádi Szakképző Iskola rövid bemutatása....6
4. Nevelési program....7
4.1. A szakmai oktatás pedagógiai alapelvei, értékei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai....7
4.2. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok....12
4.3. A teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok....17
4.4. A közösségfejlesztéssel, a szakképző intézmény szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok....19
4.5. Az oktatók feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma, és az osztályfőnökök feladatai....20
4.6. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje....22
4.7. A tanulónak a szakképző intézmény döntési folyamataiban való részvételi joga gyakorlásának rendje....30
4.8. A tanuló, a kiskorú tanuló törvényes képviselője, az oktató és a szakképző intézmény partnerei kapcsolattartásának formái....31
4.9. Tanulmányok alatti, és ágazati alapvizsga szabályai, valamint a szóbeli felvételi vizsga követelményei....33
4.10. A felvétel és az átvétel helyi szabályai....36
4.11. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv....39
5. Egészségfejlesztési program....40
5.1. Egészségfejlesztési feladatok....40
5.2. Egészséges táplálkozás....40
5.3. A mindennapos testnevelés, testmozgás....40
5.4. A testi és lelki egészség fejlesztése, a viselkedési függőségek, a szenvedélybetegségekhez vezető szerek fogyasztásának megelőzése....40
5.5. A bántalmazás és iskolai erőszak megelőzése....41
5.6. A balesetmegelőzés és elsősegélynyújtás....41
5.7. Személyi higiéné....42
5.8. Az egészségfejlesztési program segítői....42
6. Oktatási program....43
6.2. A közismereti kerettantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának részletes szabályai....45
6.3. A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja....52
6.4. A választható tantárgyak, foglalkozások, továbbá ezek esetében az oktatóválasztás szabályai 53
6.5. A kötelezően választandó, és kötelezően választható érettségi tantárgyak köre....53
6.6. A tanuló tanulmányi munkájának írásban, szóban vagy gyakorlatban történő ellenőrzési és értékelési módja, diagnosztikus, szummatív, fejlesztő formái, a tovább haladás feltételei....54
6.7. A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezésének elve....59
6.8. A nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére a településen élő nemzetiség kultúrájának megismerését szolgáló tananyag....60
6.9. Az egészségnevelési és környezeti nevelési elvek, programok, tevékenységek....60
6.10. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések....61
6.11. A tanulók jutalmazásának szabályai....62
6.12. A GINOP-6.2.3-17-2017-00005 számú pályázat célmeghatározásának megfelelően az

intézmény szakmai programjába beépített komplex pedagógiai-módszertani fejlesztések területei 63
6.13. „B” kategóriás közúti járművezetői engedély megszerzése....64
6.14. A „Mesterséges intelligencia alapjai” tantárgy bevezetése....64
6.15. MI Stratégia....65
7. Képzési program....65
7.1. A képzési program elemei....66
7.2. Az ágazati alapvizsga szabályai....66
7.3. A szakirányú oktatás....66
7.4. Együttműködés a duális képzőkkel....67
7.5. Az iskola által alkalmazott sajátos pedagógiai módszerek....68
7.6. Oktatói képesítési követelmények....72
8. Pályaorientációs szolgáltatások....74
1. sz. melléklet....79
Szakképzési óratervek....79
2. sz. melléklet....104
Közismereti tantárgyak helyi tantervei....104
Érettségire felkészítő 2 éves képzés óraterve és tanterve....241
3. sz. melléklet....489
Az érettségi vizsga követelményei, a vizsga részei....489
4. sz. melléklet....496
Ágazati képzési programok....496
Építőipar ágazat....497
Gépészet ágazat....621
Kereskedelem ágazat....744
Turizmus-vendéglátás ágazat....800
5.sz. melléklet....904
Projekttervek....904
6.sz. melléklet....1014
A GINOP-6.2.2-VEKOP/15 bemeneti mérés adaptálása a 9. évfolyamon....1014
Komplex pedagógiai-módszertani fejlesztések terveinek kidolgozása és megvalósítása....1017
7. sz. melléklet....1032
Fogyatékos tanulók (SNI, BTMN) esetében a fogyatékosság típusához és fokához igazodó fejlesztő program....1032
8.sz.melléklet....1036
A Szakmai program és a MIR kapcsolódása....**1036**
9.sz.melléklet....1038
Ágazati alapvizsga szabályzata....**1038**
10. sz. melléklet....1077
Dobbantó program és Műhelyiskola képzési programja....**1077**

1. Bevezetés

A jó iskola kérdése nem az,
hogy „lássuk, mit nem tudsz”,
hanem, „hogy mit tudsz”,
a te sajátos képességeid (és az intelligenciák
legalább nyolcféle formája) szerint.
Dr. Vekerdy Tamás

A **Kaposvári SZC Nagyatádi Szakképző Iskola** egyik alapdokumentuma a **szakmai program,** amelyet a Képzési és Kimeneti Követelmények, valamint a hatályos jogszabályok alapján készített el. A közismereti oktatásra vonatkozó tartalmakat a Nemzeti alaptantervben előírtakat alkalmazta.

A szakmai program részei a nevelési program (NP), az egészségfejlesztési program (EP), az oktatási program (OP) és a képzési program (KP). Az egészségfejlesztési programot az oktatói testület az iskola-egészségügyi szolgálat közreműködésével készítette el. A képzési programot az iskola és a duális képző egymással együttműködve, közösen dolgozza ki.

Az intézmény Szakmai programja az intézmény Minőségirányítási rendszer dokumentumával összhangban került kidolgozásra, ahhoz szorosan kapcsolódik, amelyről a 8. számú melléklet nyújt tájékoztatást.

A szakképző intézmény szakmai programját a Képzési Tanács, valamint a szakmai munkaközösség - szakterületét érintően – **véleményezi**.

Az intézmény Szakmai programja a duális partnerek bevonásával, velük való együttműködésben került kidolgozásra.

A szakmai program, illetve a képzési program **elfogadásáról** az oktatói testület dönt, a szakképzési centrum főigazgatója - a kancellár egyetértésével – **jóváhagyja**.

A szakmai programot az intézmény a honlapján **közzéteszi.**

Bevezetése a jóváhagyást követő tanévtől felmenő rendszerben történik.

2. Jogszabályi környezet

- Magyarország Alaptörvénye;
- A szakképzésről szóló 2019. évi LXXX. törvény (Szkt.);
- A szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról szóló 12/2020. (II.7.) Korm.rendelet (Szkr.)
- 292/2023. (VII. 6.) Korm. rendelet a szakképzésben lezajlott átalakítás utólagos hatásvizsgálatából adódó kormányrendelet-módosításokról
- A „SZAKKÉPZÉS 4.0 – A szakképzés és felnőttképzés megújításának középtávú szakmapolitikai stratégiája, a szakképzési rendszer válasza a negyedik ipari forradalom kihívásaira” című stratégia elfogadásáról és a végrehajtása érdekében szükséges intézkedésekről szóló 1168/2019. (III. 28.) Korm. határozat
- A nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény;
- A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény;
- Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény;
- Az érettségi vizsga vizsgaszabályzatának kiadásáról szóló 100/1997. (VI. 13.) Korm. rendelet;
- Az érettségi vizsga részletes követelményei - az OH honlapján közzétett hivatalos kiadvány
- A Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló az 5/2020. (I.31.) Korm. rendelettel módosított 110/2012. (IV. 4.) Korm. rendelet;
- 2013. évi LXXVII. törvény a felnőttképzésről;

3. A Kaposvári SZC Nagyatádi Szakképző Iskola rövid bemutatása

Intézményünk Somogy megyében, Nagyatádon, Magyarország délnyugati részén található, közel 400 fős, csendes, tiszta, jól felszerelt kisvárosi iskola, amely meghatározó szerepet tölt be a vonzáskörzet mintegy 20 településének életében. Diákjaink nagy része is e környező falvakból, kisvárosokból érkezik a Nagyatád központjában található, tömegközlekedéssel is könnyen megközelíthető iskolába.

Intézményünk szakképző iskola és technikum egyben. Oktatói testületünket az emberközeli, tanulóközpontú oktatás, nevelés és a körünkben állandóan jelenlévő pedagógiai optimizmus jellemzi. Hátrányos helyzetben élő diákjaink esélyegyenlősége és felzárkóztatása szívügyünk, ugyanakkor a tehetség kibontakoztatásának elősegítését is alapvető feladatnak tartjuk.

Korunk igényeinek megfelelően kiemelkedő figyelmet fordítunk a folyamatos, élethosszig tartó tanulásra. Célunk, hogy szilárd alapképzettséggel, használható és továbbfejleszthető szaktudással rendelkező fiatalokat képezzünk, akik képesek a megújulásra és rugalmasan reagálnak a munkaerőpiaci változásokra.

Elkötelezettek vagyunk céljaink megvalósítása érdekében. Partnereinkkel való együttműködésünk alapja tevékenységünk összehangolása, a közös értékek vállalása. Partnereink elégedettségét sikernek tartjuk, együttműködésük, véleményük számunkra segítség.

Eredményességünk legfőbb garanciája az iskolában uralkodó családias, tanulóközpontú légkör, a jól képzett, igényes és megújulásra kész szakembergárda, valamint a fenntartóval és városunk önkormányzatával való kiegyensúlyozott, kölcsönös együttműködésen alapuló kapcsolat.

4. Nevelési program

4.1. A szakmai oktatás pedagógiai alapelvei, értékei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

4.1.1. Az intézményben folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei

Személyiségközpontú fejlesztés

A tanulók megismerésén alapuló pedagógiai fejlesztés, amely igazodik a tanulók egyéni fejlődési üteméhez. Fontos alapelv a gyengébbek felzárkóztatása és a tehetségesek képességeinek kibontakoztatása. Az ismeretközlés mellett fontosnak tartjuk a kompetenciák fejlesztését. A teljes személyiség fejlesztése magába foglalja az ismeretek elmélyítését, az érzelmi nevelést, a testi fejlesztést, a művészeti nevelést és a társas kapcsolatokra épülő személyiségfejlesztést.

Tanulóközpontúság

Az iskola tiszteletben tartja a diákok jogait, igyekszik bevonni őket az iskola életébe, számít véleményükre, ötleteikre, aktivitásukra, és mind az elméleti, mind a gyakorlati munkában magas szintű teljesítményt vár el a diákjaitól.

Egyéni tanulási utak biztosítása

A tanulók megismerésén és egyéni fejlesztésén alapuló pedagógia célja, hogy minden tanuló találja meg a helyét az iskola oktatási rendszerében. Rugalmas oktatás-szervezési eljárásokkal támogatjuk a tanulók egyéni fejlődési ütemének érvényesülését.

Értékközvetítés

A nevelő-oktató munka segítsen eligazodni a tanulóknak; tudjanak értékítéleteket megfogalmazni, megtalálni az értékest, a követendő példát az őket érő hatások útvesztőjében.

Korszerű Tanulási Eredmény Alapú oktatás (TEA) alkalmazása

A tanulási eredmény alapú megközelítés egy olyan korszerű gondolkodásmód, amely az oktatóközpontú kultúrával szemben a tanulást és a tanulót helyezi a középpontba, és ebben az értelemben maga a tanulási folyamat, valamint a tanuló által elért kompetenciafejlődés a lényeges.

Rugalmasság

A rugalmasság elsősorban az iskolát körülvevő munkaerőpiachoz történő minél hatékonyabb alkalmazkodás érdekében, a gazdaság szereplőivel való konstruktív együttműködés.

Az iskola kapcsolatrendszerén keresztül figyeli a környezetét. Kapcsolatot tart a gazdaság szereplőivel, a munkaerőpiac elvárásai szerint alakítja a képzés szerkezetét. Az oktatás tartalmi elemeit a tantervi kereteken belül a gazdasági környezethez igazítja.

Együttműködés a családdal és partnereinkkel az oktató-nevelő munkában

A nevelés sikerének érdekében a kölcsönös bizalom és támogatás elvei alapján maximálisan együttműködünk a szülőkkel és egyéb partnereinkkel.

Esélyegyenlőség biztosítása

Pedagógiai nyitottsággal közelítünk minden tanulóhoz, hisszük, hogy a munkánkkal értéket teremtünk, és minden tanulóval szemben feladatunk az értékek ápolása és fejlesztése. A kiemelt figyelmet igénylő tanulók - különösen a sajátos nevelési igényű tanulók számára biztosítjuk a személyre szóló fejlesztést, a támogató, segítő pedagógiai környezetet.

4.1.2. Pedagógiai munkánkat meghatározó értékek

- a tanulás, a tudás,
- a gyakorlatban alkalmazott tudás, kompetenciák,
- az egészséges életmód,
- a sport, a mozgás szerepe,
- humanista, demokratikus gondolkodás, közösségi magatartás, erkölcsi normák,
- munkafegyelem, megbízhatóság, felelősségtudat,
- kreativitás, az alkotó önkifejezés,
- európai értékek tisztelete, egészséges nemzettudat, lokálpatriotizmus,
- hagyománytisztelet,
- nyitottság,
- együttműködés.

4.1.3. Intézményünk céljai a tanulók sikeres nevelése, oktatása érdekében

Ahhoz, hogy tanulóink sikerrel teljesíthessék a tanulmányi követelményeiket, intézményünknek olyan alapvető célokat kell megfogalmaznia, melyek hatékonyan segítik őket az oktatási-nevelési folyamatokban. Ezen iskolai célok:

- a sikeres munkaerő-piaci alkalmazkodáshoz szükséges az élethosszig tartó tanulás (lifelong learning) megalapozása, a szakmai mobilitásra való felkészülés,
- a kulcskompetenciák erősítése, a problémamegoldó gondolkodás fejlesztése, hogy tanulóink továbbfejleszthető és piacképes tudás megszerzésére törekedjenek,
- korszerű természettudományos és társadalomtudományos műveltség kialakítása,
- célunk a régió szakmai igényeinek megfelelő szakmaszerkezet kialakítása az oktatott szakképzési ágazatok területén, mind a nappali, mind az esti munkarendben,
- tanulóink az oktatás folyamatában szerezzenek a munkába állást segítő, problémakezelő ismereteket, szóbeli, írásbeli, informatikai kommunikációs készségük fejlődjön, segítve a további ismeretszerzést, a társadalmi kapcsolatok alakítását. Képesek legyenek az önálló eligazodásra, rendelkezzenek jogi, pénzügyi, munkaügyi ismeretekkel,
- kommunikációképes idegen nyelvi tudás,
- korszerű IKT eszközök alkalmazása,
- a tanulóink önismeretének fejlesztése, autonóm személyiségek kialakítása. Olyan

személyiségek fejlesztése, akik kellő önismerettel, reális énképpel rendelkeznek, akik önállóan döntenek képességeiket, lehetőségeiket ismerve. Így egy következő életszakaszban képesek az önmegvalósításra. A kudarc- és sikertűrés készségeinek fejlesztése,

- kulturált magatartás és kommunikáció a közösségben. Udvariasság, figyelmesség, mások szokásainak és tulajdonának tiszteletben tartása. Fegyelem és önfegyelem. Közösségi érzés, áldozatvállalás. Törekvés az előítélet-mentességre, a konfliktusok kezelésére, készség a megegyezésre,
- az alkotmányosság, a törvényesség, az állampolgári jogok tisztelete. Érdeklődés felkeltése a társadalmi jelenségek és problémák iránt. Igény a közösségi tevékenységekre, a közéletiségre,
- a tehetség kibontakozásának a segítése, differenciálással történő fejlesztés és a hátrány-kompenzálás az iskolai élet minden területén,
- az SNI, BTMN, hátrányos, és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók esélyegyenlőségének biztosítása,
- újszerű tanulásszervezési eljárások bevezetésével a tanulók motiváltságának növelése,
- az ökotudatos magatartásformák kialakítása a tanulóban,
- tanulóink ismerjék meg az egészséges életmód legfontosabb szabályait, legyenek tisztában az egészséges táplálkozás, a rendszeres mozgás egészséget befolyásoló hatásával, a testi-lelki higiéné fontosságával,
- megalapozott, érvényes és személyes értékrend kialakításának támogatása,
- együttműködés a tanulók fejlesztésében résztvevő szakemberekkel, szervezetekkel,
- az önálló, felelős véleményalkotás kialakításának segítése.

4.1.4. Az intézményben folyó nevelő-oktató munka pedagógiai feladatai, eszközei, eljárásai

- a technikum és a szakképző iskola nevelési-oktatási feladata az általános műveltség megalapozása, az érettségi vizsgára és a felsőfokú iskolai tanulmányok megkezdésére, továbbá a szakmai vizsgára való felkészítés. Célunk, hogy tanulóink olyan általános és szakmai kompetenciákat szerezzenek, amelyek birtokában képesek a további ismeret-szerzésre, a megszerzett tudás gyakorlati alkalmazására.
- fejlesztő célú képzési tartalmakkal, hatékony tanítási-tanulási módszerekkel kialakítani a tanulókban az élethosszig tartó tanulás igényét és az erre való készséget, képességet.
- a társadalomba való beilleszkedés támogatása azzal, hogy felkészítjük tanulóinkat a társadalmi jelenségek, kapcsolatrendszerek megértésére, alakítására, a későbbi tevékenységek során alkalmazható tudás megszerzéséhez nélkülözhetetlen munka felvállalására.
- feladatunk, hogy előmozdítsuk a tanulás belső motivációinak, önszabályozó mechanizmusainak kialakítását, fejlesztését.
- a nevelési-oktatási folyamat segítse elő a tanulók előzetes ismereteinek, tudásának, nézeteinek feltárását, adjon módot tudásuk átrendezésére, továbbépítésére, integrálására.

- magas színvonalú és sokrétű ismeretközléssel és hatékony nevelő-oktató munkával fejlessze a tanulók önálló gondolkodását és problémamegoldó képességét, készségét és a kreativitás.

Kiemelt feladatainkhoz kapcsolódó feladatok, eszközök és eljárások:

Feladatok	Eszközök, eljárások
• Az alapkészségek és a kulcskompetenciák fejlesztése. • Egyéni tanulási utakat biztosítunk a tanulók számára, különös tekintettel a kiemelt figyelmet igénylő tanulókra.	• Felzárkóztató programok, korrepetálások szervezése. • Differenciálás a tanítási órákon. • Változatos tanítási módszerek alkalmazása
• Átjárhatóság biztosítása a különböző iskolatípusok között. Az előzetes tanulmányok – munkavégzés- beszámítása	• Támogató rendszer a tanulási utak biztosítására.
• Felkészítés az ágazati, érettségi és szakmai vizsgákra.	• Vizsgára felkészítők foglalkozások szervezése. • Próbavizsgák lebonyolítása.
• Partneri kapcsolatok működtetése a gazdaság szereplőivel, a munkaerőpiac igényeinek mérése. • A korszerű ismeretek beépítése az oktatásba. • Gyakorlat-centrikus módszertan alkalmazása a szakképzésben.	• Partneri igény- és elégedettségmérések végzése a munkaerő-piaci szereplők körében. • A munkaerőpiac igényeinek beépítése a képzési programokba.
• Felnőttképzési tevékenység bővítése. • Felnőttképzési kínálat megjelenítése a szakképzési piacon.	• Felnőttképzési programok fejlesztése, felnőttképzési marketing a munkaerő-piaci partnerek körében.
• A NAT fejlesztési területének megfelelő kulcskompetenciák fejlesztése.	• Korszerű, gyakorlat-centrikus, TEA módszertan alkalmazása az ágazati és a szakmai oktatásban.
• A munkába állás támogatása, a szükséges kompetenciák fejlesztése, kapcsolatok építése a munkaerő-piaci szereplőkkel.	• Partneri kapcsolatok működtetése a régió gazdálkodó szervezeteivel, az érdekképviseleti szervekkel, egyéb munkaerő-piaci szereplőkkel.
• Az önálló ismeretszerzés kifejlesztése, az önállóság, az önértékelés fejlesztése a szakmai képzésben.	• Önálló tanulás módszertani alkalmazása az oktatásban. • Az önálló tanulási feladatok alkalmazása, önálló projektfeladatok beépítése az oktatásba.
• A motiváció erősítése, az ismeretek gyakorlati alkalmazásának bemutatása.	• A szemléltetés, az elméleti ismeretek gyakorlati megközelítése.

Feladatok	Eszközök, eljárások
• Önálló feladatok, projektek megoldása. • Kreatív, gyakorlati, egyéni és csoportos feladatok megoldása.	• Iskolai projekthetek szervezése. • Részvétel tanórán kívüli projektekben.
• Az egészséges életmódra nevelés, a káros szenvedélyek negatív hatásainak megismertetése.	• Egészségnevelési projektek szervezése. • A sportolás, a testmozgás igényének felkeltése, sportolási lehetőségek biztosítása a testnevelési órákon és más szabadidős programok keretében.
• A tanuló személyiségének megismerése.	• Tehetséggondozó és felzárkóztató programok szervezése.
• A tanórai anyagokban a közösség által teremtett értékek bemutatása, megismerése.	• Ünnepi megemlékezések. • A természet megismerése, osztálykirándulások. • Iskolai projekthetek témáinak beépítése a tananyagba.
• A közösen elfogadott szabályok betartása. • A tanuló önértékelésének fejlesztése.	• Következetes, nyilvános szempontok szerinti értékelés. • Jutalmazás, büntetés szabályok szerinti alkalmazása. • A tanulók önértékelésének alkalmazása az intézményi értékelési rendszerben.
• Az iskolai közösségek (DÖK, sportkör) oktatói támogatása, az osztályfőnöki feladatok pontos meghatározása.	• Osztályfőnöki munka kiemelt támogatása, a mentori szerep működtetése. • Iskolai közösségi rendezvények szervezése.
• A módszertani megvalósítás során a társas kapcsolatok fejlesztése.	• A csoportban végzett munka alkalmazása az oktatásban és a gyakorlati képzésben. • A társas érintkezés szabályainak példamutatás útján történő fejlesztése az oktatók egymással való viszonyán, az oktatók és a tanulók, valamint a szülők kapcsolatán keresztül.
• A tanulók számára egyértelmű és következetes értékelési rendszer alkalmazása.	• Rendszeres, fejlesztő értékelésalkalmazása. • Önismeret és önértékelés fejlesztése a szakmai és az osztályfőnöki órákon.
• Kritikai szemlélet kialakítása. • Problémamegoldó gondolkodás fejlesztése.	• Meghatározott kritériumok szerinti értékelési rendszer alkalmazása. Vitakultúra kialakítása.

Intézményünk oktatói által alkalmazott **közvetlen és közvetett nevelési eljárások**:

- Közvetlen: a személyes kapcsolat révén hat a tanulóra
- Közvetett: a nevelő hatás a tanulói közösségen keresztül érvényesül

		Közvetlen módszerek	**Közvetett módszerek**
1.	• Szokások kialakítását célzó, beidegző módszerek	• Követelés • Gyakorlás • Segítségadás • Ellenőrzés • Ösztönzés	• A tanulói közösségek tevékenységének megszervezése. • Közös (közelebbi vagy távolabbi) célok kitűzése, elfogadtatása. • Hagyományok kialakítása
2.	• Magatartási modellek bemutatása, közvetítése	• Személyes példamutatás • Elbeszélés • Tények és jelenségek bemutatása • Műalkotások bemutatása	• részvétel a tanulói közösség tevékenységében • A követendő egyéni és csoportos minták meghatározása a közösségi életből • Felvilágosítás a betartandó magatartási normákról
3.	• Tudatosítás, meggyőződés • kialakítása	• Magyarázat, beszélgetés • A tanulók önálló elemző munkája	• Vita

Nevelési eszközeink: biztatás, helyeslés, elismerés, példamutatás, dicséret, jutalmazás, büntetés.

4.2. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

A középiskolai nevelés-oktatás feladata az iskolai alapműveltség bővítése és megszilárdítása, melynek során már megjelennek a pályaválasztáshoz, a továbbtanuláshoz, a munkavállalói szerephez szükséges kompetenciák. A megszerzett ismereteket jól egészítik ki a szakmai elméleti ismeretek és gyakorlati tapasztalatok, a duális szakképzés keretében valóságos munkahelyi körülmények között lehetőség van a megszerzett tudás elmélyítésére, alkalmazására. Intézményünkben évek óta folyamatosan nő azoknak a tanulóknak a száma, akiknek a családja szociálisan a társadalom perifériájára sodródott. A hátrányos helyzetű gyermekek mellett egyre több a veszélyeztetett és pszichésen sérült tanuló is. A szülők túlnyomó része, mint modell elvesztette hatékonyságát a személyiségformálás folyamatában. Az intézmény és az oktatók illetve az iskolapszichológus is egyre jelentősebb szerepet töltenek be a családi nevelés hiányosságainak pótlásában, annak érdekében, hogy a tanulók pszichés károsodásai ne váljanak irreverzibilissé. Ahhoz, hogy a tanulók képesek legyenek személyiségükbe integrálni az elsajátított tudást, készségeket, a tanulást segítő

beállítódásokat, motívumokat, a tanítás-tanulás egész folyamatában gondoskodni kell arról is, hogy egyre kompetensebbnek érezzék magukat saját fejlődésük, sorsuk és életpályájuk alakításában.

Az egyén önmagához való viszonyának alakításában alapvető célként tűzhető ki az önismeret, az önkontroll, az önállóság, az önfejlesztés igénye és az erre irányuló tevékenységek, valamint mindezek eredményeként a személyes méltóság fenntartása.

Iskolánk alapvető feladata, hogy a tanulók személyiségét széleskörűen fejlessze, tiszteletben tartva minden ember egyediségét és fejlődését, és az egyetemes emberi értékeket. Célkitűzéseink alapján az alábbi konkrét pedagógiai feladatok köré csoportosítjuk a személyiségfejlesztéssel kapcsolatos teendőinket.

4.2.1. Az értelmi nevelés

Az értelmi nevelés területén nagy hangsúlyt fektetünk a kulcskompetenciák fejlesztésére, az értelmi képességek, illetve az önálló ismeretszerzéshez szükséges képességek kialakítására, fejlesztésére. A világ megismerésére való törekvés igényének kialakítására, a praktikus gondolkodásra.

A kulcskompetenciák fejlesztése a Nemzeti alaptanterv alapján történik.

Kommunikációs kompetenciák: anyanyelvi és idegen nyelvi

Az anyanyelvi kommunikáció magában foglalja a gondolatok, érzések és érzelmek kifejezését és értelmezését szóban és írásban egyaránt, valamint a helyes és kreatív nyelvhasználatot az élet minden területén: családon belül, iskolában, társadalmi érintkezések, szabadidős tevékenységek során. Az idegen nyelvi kommunikáció az anyanyelvi kommunikáció elemeivel jellemezhető: fogalmak, gondolatok, érzések, tények és vélemények megértése, kifejezése és értelmezése szóban és írásban (hallott és olvasott szöveg értése, szövegalkotás), a társadalmi és kulturális tevékenységek megfelelő keretein belül - oktatás és képzés, munka, családi élet és szabadidős tevékenységek -, az egyén szükségleteinek megfelelően.

Matematikai, gondolkodási kompetencia

A matematikai kompetencia a matematikai gondolkodás fejlesztésének és alkalmazásának képessége, felkészítve ezzel az egyént a mindennapok problémáinak megoldására is. E kompetenciában és annak alakulásában a folyamatok és a tevékenységek éppúgy fontosak, mint az ismeretek. A matematikai gondolkodási kompetencia felöleli a matematikai gondolkodásmódhoz kapcsolódó képességek alakulását, használatát, a matematikai modellek alkalmazását (képletek, modellek, grafikonok/táblázatok), valamint az emberi tevékenység okozta változások megértését és az ezzel kapcsolatos, a fenntartható fejlődés formálásáért viselt egyéni és közösségi felelősséget.

Digitális kompetencia

Ez a kulcskompetencia felöleli az információs társadalom technológiáinak magabiztos és kritikus használatát, az információ megkeresését, összegyűjtését és feldolgozását, a valós és a virtuális kapcsolatok megkülönböztetését.

Minden műveltségi területen az önálló, hatékony tanulás azt jelenti, hogy az egyén képes kitartóan tanulni, saját tanulását megszervezni egyénileg és csoportban egyaránt, ideértve az idővel és az információval való hatékony gazdálkodást. Ez egyrészt új ismeretek megszerzését, feldolgozását és beépülését, másrészt útmutatások keresését és alkalmazását jelenti. A hatékony és önálló tanulás arra készteti a tanulót, hogy előzetes tanulási és élettapasztalataira építve tudását és képességeit helyzetek sokaságában használja, otthon, a munkában, a tanulási és képzési folyamataiban egyaránt.

Személyes és társas kapcsolati kompetenciák

A személyes, értékorientációs, szociális és állampolgári kompetenciák a harmonikus életvitel és a közösségi beilleszkedés feltételei, a közjó iránti elkötelezettség és tevékenység felöleli a magatartás minden olyan formáját, amely révén az egyén hatékony és építő módon vehet részt a társadalmi és szakmai életben, az egyre sokszínűbb társadalomban, továbbá ha szükséges, konfliktusokat is meg tud oldani. Az állampolgári kompetencia képessé teszi az egyént arra, hogy a társadalmi folyamatokról, struktúrákról és a demokráciáról kialakult tudását felhasználva, aktívan vegyen részt a közügyekben.

Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetencia

A kezdeményezőképesség és vállalkozói kompetencia segíti az egyént a mindennapi életben - így a munkahelyén is - abban, hogy megismerje tágabb környezetét, és képes legyen a kínálkozó lehetőségek megragadására. A tudást, a kreativitást, az újításra való beállítódást és a kockázatvállalást jelenti, valamint azt, hogy célkitűzései érdekében az egyén terveket készít és hajt végre. Alapját képezi azoknak a speciális ismereteknek és képességeknek, amelyekre a gazdasági tevékenységek során van szükség.

Kreativitás, kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái

Az esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség magában foglalja az esztétikai megismerés, illetve elképzelések, élmények és érzések kreatív kifejezése fontosságának elismerését, mely minden műveltségterületen jelentkezik. Olyan képességek tartoznak ide, mint művészi önkifejezés, műalkotások és előadások elemzése, saját nézőpont összevetése mások véleményével, a kulturális tevékenységben rejlő gazdasági lehetőségek felismerése és kiaknázása.

4.2.2. Fejlesztési területek, nevelési célok – a Nemzeti Alaptanterv alapján

Az erkölcsi nevelés

Értékorientációk, beállítódások kialakítása (felelősség, autonóm cselekvés, megbízhatóság, tolerancia, társadalmilag elfogadott viselkedésformák) elsősorban az etikai alapú megközelítésmód paradigmája.

Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése

Elő kell segíteni a tanuló kedvező szellemi fejlődését, készségeinek optimális alakulását, tudásának és kompetenciáinak kifejezésre jutását, s valamennyi tudásterület megfelelő kiművelését.

Az önismeret és énkép kialakulásának segítése, az értelmi és érzelmi oldal egészséges arányának kifejlesztésére törekvés. A kitartás, a szorgalom, a céltudatosság, az elkötelezettség: a folyamatos önfejlesztés belső igényének kialakítása. Hozzá kell segíteni, hogy képessé váljék érzelmeinek hiteles kifejezésére, a mások helyzetébe történő beleélés képességének, az empátiának a fejlesztésére, valamint a kölcsönös elfogadásra. Társas kapcsolatokkal kapcsolatos ismeretek elsajátítása (szociális kompetencia), kulturált magatartás és kommunikáció elsajátítása.

Nemzeti öntudat, hazafias nevelés

Nemzeti összetartozás ápolására irányuló hazafias elköteleződésre nevelés, mely nem irányulhat még látens módon sem a szegregáció, a kirekesztés, a nemzetiségek és más nyelvi-vallási etnikumok diszkriminációjára. Az otthon, a lakóhely, a szülőföld, a haza és népei megismerésére, megbecsülésére nevelő ismeretek elsajátítása, egyéni és közösségi tevékenységek gyakorlása.

Állampolgárságra, demokráciára nevelés

Aktív állampolgárságra nevelés (konfliktuskezelés, együttműködés képessége), melynek szerves része az egészséges nemzeti öntudatra szocializálás.

Fenntarthatóságra, környezettudatosságra való nevelés

Környezettudatos magatartás, mely a fenntarthatóság szempontjaira koncentrál, annak elfogadtatása, hogy a természeti erőforrásokat a tanulók tudatosan, takarékosan és felelősségteljesen, megújulási képességükre tekintettel használják. Váljon tanulóink igényévé a természetnek és szűkebb környezetének megóvása. Ismerjék meg a hosszútávon fenntartható életmód gyakorlati fogásait.

Közvetlen és tágabb környezetünk értékeinek, sokszínűségének megőrzése, gyarapítása, közösségi szolgálatba való bekapcsolódás.

A testi és lelki egészségre nevelés és családi életre nevelés

Testi, lelki egészség, mely a tanórai és az egyéb foglalkozások során az egészségnevelési és környezeti nevelési programmal (benne a komplex intézményi mozgásprogrammal) koherensen jelenik meg a gyakorlatban a fizikailag aktív, egészségtudatos életvezetésre, a

motoros műveltség eszközeivel való személyiségfejlesztésre és a tehetséggondozásra épül, továbbá szervesen magába foglalja az egészségmegőrzést is.

A nevelés feladata a harmonikus családi minták közvetítése, a családi közösségek megbecsülése. A felkészítés a családi életre segítséget nyújt a fiataloknak a felelős párkapcsolatok kialakításában, ismereteket közvetít a családi életben felmerülő konfliktusok kezeléséről.

Felelősségvállalás másokért, önkéntességre nevelés

A munka fontosságának és megbecsülésének tudatosítása. Az iskolában létrehozott szellemi és anyagi javak megbecsülése, a mindennapos, elvégzett tevékenységek gyakoroltatása, csoportmunkában való részvétel képességének és a projektszemléletnek a fejlesztése. A szociális érzékenység és a segítő magatartás fejlesztése.

Médiatudatosságra való nevelés

Biztos esztétikai értékítélet és belső késztetés kialakítása. A tanulók ismerjék meg és értsék, milyen összefüggés van a média, a pénz és a társadalom között, tudják értelmezni a látottakat és hallottakat, alakuljon ki kritikai beállítódásuk. Szerezzenek ismereteket az adatbiztonsággal, a jogtudatossággal, és a függőséggel kapcsolatosan.

Gazdasági és pénzügyi nevelés

A tanulókban tudatosodjon saját felelősségük a tisztességes munka, a fogyasztás, az észszerű gazdálkodás területén, tudjanak mérlegelni és dönteni. Ismerkedjenek meg a vállalkozások során felmerülő kockázatokkal és veszélyekkel, azzal, hogy a pénzt hogyan fektethetik be, és ehhez kitől kérjenek információkat.

Pályaorientáció

Átfogó ismeretek szerzése és betekintés a munka világába, a tanulók munkára nevelése, életkoruknak és tudásuknak megfelelő lehetőségek megismerése, továbbtanulási útvonalak megismertetése, újabb szakma, rokonszakma, érettségi bizonyítvány megszerzésének lehetősége. Az egyéni képességek, pályaalkalmasság felmérése.

Tanulás tanítása

A tanulás tanítása az iskola alapvető feladata. Minden oktató teendője, hogy felkeltse az érdeklődést az iránt, amit tanít, és útbaigazítást adjon a tananyag elsajátításával, szerkezetével, hozzáférésével kapcsolatban. Meg kell tanítania, hogyan alkalmazható a megfigyelés és a tervezett kísérlet módszere; hogyan használhatók a könyvtári és más információforrások; hogyan mozgósíthatók az előzetes ismeretek és tapasztalatok; melyek az egyénre szabott tanulási módszerek; miként működhetnek együtt a tanulók csoportban; hogyan rögzíthetők és hívhatók elő pontosan, szó szerint például szövegek, meghatározások, képletek. Olyan tudást kell kialakítani, amelyet a tanulók új helyzetekben is képesek alkalmazni, a változatok sokoldalú áttekintésével és értékelésével. A tanulás tanításának elengedhetetlen része a tanulás eredményességének, a tanuló testi és szellemi teljesítményeinek lehetőség szerinti növelése és a tudás minőségének értékelése

4.2.3. Kiemelt feladataink

- minden tanulónk számára biztosítani kell az alapkompetenciák fejlesztését, melyek a társadalomba való beilleszkedéshez, a további ismeretszerzéshez és az önmegvalósításhoz szükségesek,
- fel kell készítenünk a tanulókat az önálló ismeretszerzésre,
- elő kell segíteni az egyéni életélmények szerzését, az egyéni képességek kibontakozását a programokban, az órai munkában és a tanórán kívüli tevékenységekben: szakkörök, kirándulás, iskolai ünnepélyek stb. a tanulók problémamegoldó gondolkodásának, az összefüggések felismerésének fejlesztése osztályfőnöki órák, vezetői és közösséget érintő intézkedések, tantárgyak elsajátítása során,
- tehetséggondozó és felzárkóztató programokkal az egyéni képességek kibontakozásának támogatása. A munkafolyamatok megszervezése során a tanulók egyéni képességeinek figyelembe vétele, egyéni, hatékony tanulási módszerek kifejlesztése,
- a gyakorlati oktatásban az értékteremtő, és a projektszemlélet kialakítása,
- a tanítási-tanulási folyamatban alkotó jellegű feladatok biztosítása,
- a diákok számára életkoruknak megfelelő formájú és jelentőségű döntési helyzetek teremtése,
- ismert és elismert személyiségek által követésre méltó példák felmutatása,
- a személyes meggyőződés és világkép kialakulásának és érzelmi-szellemi megerősítésének elősegítése személyre és konkrét közösségekre szabott feladatok alapján,
- kapcsolattartás a szülőkkel, egyenrangúságon alapuló szoros együttműködés, egymás tiszteletben tartásával,
- konstruktív, felelős alkotó közösségek létrehozása, ahol a tanuló a közösségben való tevékenysége során fejleszti önismeretét, együttműködési készségét, empátiáját,
- szegregációmentes, együttnevelési környezet kialakítása,
- az egyenlő hozzáférés és esélyegyenlőség biztosítása,
- a tanulók eltérő szociokulturális környezetéből eredő hátrányok csökkentése,
- a szakmai programunk összeállításánál elsődleges szempont a tanulók képességeihez igazodó követelmények meghatározása, amelyek elősegítik a személyiségfejlesztést.

4.3. A teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok

Az iskolai egészségfejlesztés az iskola egész életébe, mindennapjaiba beépülő tevékenység, hiszen egyaránt irányul az oktatók és a tanulók egészségismereteinek bővítésére, korszerűsítésére, az egészségnevelésre, az elsődleges megelőzésre, a mentálhigiénére, az önsegítésre, a felelős részvételre a környezet egészségesebbé tételében.

4.3.1. Célkitűzéseink

- az egészséges életmód iránti igény kialakítása tanulóinkban,
- tanulóink ismerjék meg - életkoruknak megfelelően - saját egészségi állapotukat,
- ismerjék meg az egészséget károsító tényezőket és azok veszélyeit,

- egészséges táplálkozás iránti igény kialakítása,
- testmozgás fontosságának tudatosítása,
- legyenek képesek elutasítani a számukra károsat, az egészség képviseljen értéket,
- az egészséges és tiszta környezet iránti igény kialakítása.

4.3.2. Egészségfejlesztéssel kapcsolatos legfontosabb feladataink

- az **egészséges életmódra nevelés** legyen része az iskolai élet minden területének,
- biztosítsuk az egészséges fejlődéshez szükséges feltételeket és tevékenységeket,
- mutassunk be sokoldalú egészségvédő lehetőségeket, nyújtsunk az egészség megvédésére, visszaszerzésére vonatkozó közérthető ismereteket,
- az egészséges táplálkozás iránti igény kialakítása,
- a kulturált étkezési szokások, az étkezések rendjének kialakítása,
- törekedjünk arra, hogy tanulóink fogyasztási szokásaiban változás történjen, helyezzék előtérbe az egészséges élelmiszereket.

4.3.4. Személyi higiéné kialakításának feladatai

- helyes tisztálkodási és fogápolási szokások kialakítása, technikák elsajátítása,
- az időjárásnak, évszaknak megfelelő öltözködési szokások kialakítása,
- gyakori fertőző betegségek megelőzésére a járványügyi szabályok megismertetése, betartatása,
- káros élvezeti cikkek hatásainak megismerése,
- rendszeres fogorvosi szűrés és tájékoztatás,
- egészségügyi szolgáltatások rendszeres biztosítása. (iskolaorvos, védőnő).

4.3.5. Mentálhigiénés feladatok

- biztonságos, nyugodt, bizalommal teli, elfogadó, szeretetteljes légkör biztosítása tanulóink, dolgozóink számára,
- ésszerűen tervezett oktató és nevelőmunka, az egyenletes terhelés érdekében,
- a veszélyeztetett tanulók körének felmérése és folyamatos segítése az iskolapszichológussal, és a gyermek és ifjúságvédelmi felelőssel együttműködve,
- a lelkileg egészséges tanulók mentális épségének megőrzése,
- lehetőségek biztosítása, és személyes példamutatás a szabadidő helyes, egészséges eltöltésére.

4.3.6. A családi életre nevelés feladatai

- a tartalmas, harmonikus emberi kapcsolatok kialakításának segítése. Törekedjünk a kívánatos családmodell iránti igény felkeltésére.
- a családi életre nevelés fontos területe a szexuális nevelés. Feladatunk, hogy tanulóink

megismerjék és megérthessék testük működését, a nemiségnek az emberi életben betöltött szerepét.

4.4. A közösségfejlesztéssel, a szakképző intézmény szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok

Célunk, hogy iskolánk tanulóiban erősítsük az összetartozás tudatát, kialakítsuk és fejlesszük az osztály-, illetve az iskolai közösséget és annak egyéni arculatát. Megvalósításának elsődleges színtere az osztályközösség. Kiemelten fontos az az iskolai diákönkormányzat tevékenysége.

Iskolánk tudatos tevékenységgel igyekszik kialakítani azt a hagyományrendszert, amely hosszú távú tradíciókat teremt.

Fontos számunkra, hogy diákjaink részt vállaljanak az iskolai élet alakításában, magukénak vallják céljainkat, maguk is hagyományápolók és - teremtők legyenek.

A versenyeken és egyéb rendezvényeken jó eredményt elért tanulóinkat, valamint az iskolai életben aktívan részt vállaló diákokat a tanév végén könyvjutalomban részesítjük.

4.4.1. A közösségfejlesztés fő területei:

- tanórák: szaktárgyi és gyakorlati órák, osztályfőnöki órák,
- tanórán kívüli foglalkozások: kirándulások, szakkörök, sportköri foglalkozások,
- diákönkormányzati munka,
- szabadidős tevékenységek.

A négy terület tevékenyen hozzájárul:

- az egyén (tanuló) közösségi magatartásának kialakításához,
- a közösségi szokások, normák elfogadásához (etikai értékrend), véleményalkotó, vélemény-nyilvánító képességének fejlődéséhez,
- a harmonikus embertársi kapcsolatok fejlesztéséhez,
- a másság elfogadásához.

A közösségfejlesztés során nemcsak a oktatóknak van feladatuk, hanem az iskolában foglalkoztatott valamennyi dolgozónak, az iskolát segítő szervezetek képviselőinek is, hiszen megjelenésükkel, viselkedésükkel, beszédstílusukkal, társas kapcsolataikkal példaként állnak a diákok előtt.

4.4.2. A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladataink

Az oktatók nevelő-oktató munkájuk során törekedjenek arra, hogy minden tanuló:

- ismerje meg a társas együttélés alapvető szabályait, amelyek a közösségben való

harmonikus kapcsolatok kialakításához elengedhetetlenek,
- ismerje meg hazánk kulturális örökségének jellemző sajátosságait,
- legyen nyitott, megértő a különböző szokások, életmódok, kultúrák, vallások, a másság iránt,
- váljon érzékennyé környezete állapota iránt, életmódjában a természet tisztelete, a felelősség, a környezeti károk megelőzésére törekvés legyen meghatározó,
- szociális kompetenciáinak fejlesztésével erősítse a közösséghez való kötődést,
- az empátia, egymásra figyelés, együttműködés, tolerancia, szervezőkészség, alkalmazkodó képesség fejlesztésével segítse a beilleszkedést.

4.5. Az oktatók feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma, és az osztályfőnökök feladatai

Az oktatók feladatainak részletes leírását a személyre szabott munkaköri leírás tartalmazza.

4.5.2. Oktatói feladatok

- a tanórai és a tanórán kívüli foglalkozások éves tervének elkészítése,
- felkészülés a tanítási órákra, foglalkozásokra, csoportos gyakorlatokra, azok előkészítése,
- változatos óravezetési technikák alkalmazása,
- a tanulók életkorának és a didaktikai feladatoknak megfelelő módszerek, szemléltetés, ellenőrzés és értékelés alkalmazása,
- a motiválás, a differenciálás, a tanulói aktivitás változatos formáinak alkalmazása,
- a tantárgyi tanterv követelményeinek elsajátíttatása az általa tanított tanulók körében,
- a tanulók munkájának rendszeres értékelése, az osztályzatok folyamatos bejegyzése az e- naplóba,
- a megtartott tanítási órák dokumentálása, az elmaradó és a helyettesített órák vezetése,
- pontos adminisztrációs munka, a formai követelmények és a határidők maradéktalan betartása,
- a tanulók dolgozatainak határidőre történő javítása,
- az ügyeleti munka pontos, felelősségteljes ellátása az óraközi szünetekben,
- tanítás nélküli munkanapon az igazgató által elrendelt szakmai jellegű feladatok végrehajtása,
- az újonnan belépő oktató szakmai segítése, mentorálása,
- tehetséggondozás, a tanulók fejlesztésével kapcsolatos feladatok végzése,
- szakkörök, korrepetálások szervezése, vezetése,
- eredményes pályázatok megvalósításában való tevékeny közreműködés,
- tanulók segítése, mentorálása,
- tanulmányok alatti valamint érettségi és szakmai vizsgákon való részvétel,
- a tanulmányi versenyekre való felkészítés és versenyek lebonyolítása,

- felügyelet a vizsgákon, tanulmányi versenyeken, iskolai méréseken,
- osztályfőnöki, munkaközösség-vezetői, diákönkormányzatot segítő feladatok ellátása;
- az ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok ellátása,
- fogadóórák tartása, szülők tájékoztatása gyermekük előmeneteléről,
- aktív részvétel az oktatói testületi értekezleteken, megbeszéléseken,
- aktív részvétel a munkáltató által elrendelt továbbképzéseken,
- tanulmányi kirándulások, iskolai ünnepségek, rendezvények megszervezése, lebonyolítása szabadidős iskolai kulturális és sportprogramok szervezése,
- iskolai ünnepségeken és iskolai rendezvényeken való részvétel,
- iskolai dokumentumok készítésében, felülvizsgálatában való közreműködés,
- szertárak és szaktantermek rendben tartása, értékeinek fokozott óvása,
- a tudomására jutott hivatali titkok megőrzése.

4.5.3. Az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnökök feladatai

Az osztályfőnök feladatainak részletes leírását a személyre szabott munkaköri leírás tartalmazza.

Feladatok:

- az iskola szakmai programjának szellemében neveli osztályának tanulóit, munkája során maximális tekintettel van a személyiségfejlődés jegyeire,
- az iskolai diákönkormányzati munkában és az iskolai rendezvényeken aktív osztályközösséget alakít ki az osztályközösség megfelelő irányításával,
- fejleszti a tanulók személyiségét, elősegíti egészséges lelki és testi fejlődésüket,
- elősegíti a társadalmi normákhoz és az iskolai elvárásokhoz igazodó értékrend kialakítást és elfogadását,
- tanórákon kívüli - szükség esetén - iskolán kívüli közösségfejlesztő, szabadidős programokat (pl. osztálykirándulás, túra, színház-, múzeumlátogatás) szervez,
- az osztályszintű és az iskolai rendezvényeken kíséri osztályát, felügyel a tanulókra;
- megismeri a tanulók családi és szociális körülményeit,
- rendszeres kapcsolatot tart és együttműködik a tanulók szüleivel, gondviselőivel, az osztályban tanító oktatókkal, órát látogat az osztályban,
- tájékoztatja a tanulókat és a szülőket az őket érintő kérdésekről, érdemi választ ad a szülők és tanulók iskolai élettel kapcsolatos kérdéseire,
- figyelemmel kíséri a diákok tanulmányi előmenetelét,
- a bukásra álló tanulók szüleit a félév vége és a tanév vége előtt legalább egy hónappal írásban értesíti,
- ellátja az osztályával kapcsolatos ügyviteli teendőket: digitális napló vezetése, ellenőrzése, félévi és év végi statisztikai adatok szolgáltatása, törzslapok, bizonyítványok megírása, digitális bizonyítványok generálása, közzététele, vizsgákkal, továbbtanulással, tankönyvrendeléssel kapcsolatos adminisztráció elvégzése, hiányzások kezelése,
- igazolatlan mulasztás esetén a jogszabályokban előírt rendelkezések alapján jár el;

- részt vesz a közösségi szolgálat szervezésében, lebonyolításában, a vele kapcsolatos adminisztráció elvégzésében,
- egyeztet a szülőkkel, ha a gyermekük fejlődésének elősegítése érdekében intézkedést tart szükségesnek,
- a szülők figyelmét felhívja a szociális és egyéb juttatásokra,
- javaslatot tesz a tanulók jutalmazására, büntetésére,
- a szülők tájékoztatására szülői értekezleteket tart és a fogadóórákon részt vesz,
- együttműködik a gyermek- és ifjúságvédelmi felelőssel, szükség esetén a gyermekjóléti és családsegítő szolgálattal,
- együttműködik az SNI, BTMN tanulók ellátásában érintett szakemberekkel,
- szükség szerint a jogszabályban meghatározott módon kezdeményezi a tanuló szakértői vizsgálatát,
- figyelemmel kíséri az egyes tantárgyakból, tantárgyrészekből - az értékelés és minősítés alóli mentesítés megvalósításának gyakorlatát,
- figyelmet fordít az osztályban tanuló kiemelkedő képességű tanulókra, kapcsolatot tart a tehetséggondozásban résztvevő oktatókkal, támogatja a tehetséges tanulók fejlődését,
- tájékozódik a tanulók iskolán kívüli tevékenységeiről,
- az iskolaorvosi szolgálat bevonásával, figyelemmel kíséri a tanulók egészségi állapotát, és erről szükség esetén tájékoztatja az osztályban tanító oktatókat. (pl. tartós betegségek, fogyatékosságok, gyógyszerérzékenység,
- a házirendet megsértő vagy feladatait elmulasztó tanulót fegyelmező intézkedésben részesíti. súlyosabb esetben javaslatot tesz a tanuló elleni fegyelmi eljárás lefolytatására,
- a tanév elején elkészített osztályfőnöki tanmenet szerint vezeti az osztályfőnöki órákat, azokra előre felkészül,
- segíti és ösztönzi a tanulók további tanulását, megismerteti őket a továbbtanulási lehetőségekkel,
- elkészíti az osztálystatisztikákat és ezekhez kapcsolódó elemzéseket,
- osztályáról elkészíti a félévi és tanév végi értékeléseket.

4.6. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje

Minden tanuló egyedi, különleges, egyéni képességgel, ismeretekkel rendelkezik. Köztük vannak olyanok, akiknek speciális szükségletei vannak, így nevelésük, oktatásuk speciális feladatot jelent az oktatók számára.

Kiemelt figyelmet igényelnek azok a tanulók, akik teljesítményükben elmaradnak az átlagtól (magatartási, beilleszkedési vagy tanulási nehézséggel, fejlődési zavarral küzdenek, szociális hátrányuk miatt lemaradnak), valamint azok, akik átlag feletti képességekkel, kognitív/emoci- onális tulajdonságokkal rendelkeznek, ezért egyéni igényeikhez igazodó differenciált nevelésben- oktatásban részesülnek.

„A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. tv.” értelmező rendelkezéseinek 4.§ (13) pontja szerint a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek, tanulók az alábbiak:

a) különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló:
   - sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló,
   - beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló,
   - kiemelten tehetséges gyermek, tanuló.

b) a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásáról szóló törvény szerint hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű gyermek, tanuló.

4.6.1. A fogalmak értelmezése

Sajátos nevelési igényű (SNI) gyermek, tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján mozgásszervi, érzékszervi, értelmi vagy beszédfogyatékos, több fogyatékosság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzd.

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel (BTMN) küzdő gyermek, tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján az életkorához viszonyítottan jelentősen alulteljesít, társas kapcsolati problémákkal, tanulási, magatartásszabályozási hiányosságokkal küzd, közösségbe való beilleszkedése, továbbá személyiségfejlődése nehezített vagy sajátos tendenciákat mutat, de nem minősül sajátos nevelési igényűnek.

Kiemelten tehetséges gyermek, tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki átlag feletti általános vagy speciális képességek birtokában magas fokú kreativitással rendelkezik, és felkelthető benne a feladat iránti erős motiváció, elkötelezettség.

Hátrányos helyzetű (HH) gyermek, tanuló az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az alábbi körülmények közül egy fennáll:

- a szülő vagy a családba fogadó gyám alacsony iskolai végzettsége, ha a gyermeket együtt nevelő mindkét szülőről, a gyermeket egyedül nevelő szülőről vagy a családba fogadó gyámról - önkéntes nyilatkozata alapján - megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor legfeljebb alapfokú iskolai végzettséggel rendelkezik;
- a szülő vagy a családba fogadó gyám alacsony foglalkoztatottsága, ha a gyermeket nevelő szülők bármelyikéről vagy a családba fogadó gyámról megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor az Szt. 33. §-a szerinti aktív korúak ellátására jogosult vagy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésének időpontját megelőző 16 hónapon belül legalább 12 hónapig álláskeresőként nyilvántartott személy;
- a gyermek elégtelen lakókörnyezete, illetve lakáskörülményei, ha megállapítható, hogy

a gyermek a településre vonatkozó integrált településfejlesztési stratégiában szegregátumnak nyilvánított lakókörnyezetben vagy félkomfortos, komfort nélküli vagy szükséglakásban, illetve olyan lakáskörülmények között él, ahol korlátozottan biztosítottak az egészséges fejlődéséhez szükséges feltételek.

Halmozottan hátrányos helyzetű* (HHH) *gyermek, tanuló:

- az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az (1) bekezdés ***a)-c)*** pontjaiban meghatározott körülmények közül legalább kettő fennáll;
- a nevelésbe vett gyermek;
- az utógondozói ellátásban részesülő és tanulói vagy hallgatói jogviszonyban álló fiatal felnőtt.

Iskolánkban integrált, inkluzív nevelés-oktatás folyik. A kiemelt figyelmet igénylő tanulók számára biztosítjuk azokat a feltételeket, amelyek által sikeresen részt tudnak venni az általuk választott képzési formában, számukra a legideálisabb szakmát tudják elsajátítani, a közösség aktív tagjává tudnak válni és a szakszerű foglalkozások által képességszintjük a maximumot éri el. Fejlesztésük alapja az egyéni képességek, fejlettség, ismeretek figyelembe vétele, a differenciálás, valamint különféle egyéni fejlesztő módszerek és szervezeti formák alkalmazása a tanítási folyamatban.

Integrált nevelés: a közoktatási rendszerben szervezett keretek között, a társadalmi, szociális hátrányokból adódó egyéni különbségek csökkentését biztosítja, megteremtve ezáltal az egyenlő esélyt a társadalmi életben. Minden tanuló megkülönböztetés és kirekesztés nélkül megfelelő fejlesztésben részesül, mindenkori fejlettségi szintje, kompetenciái és hozott kulturális értékeihez igazodva.

Inkluzív nevelés: a gyermekek, tanulók egyéni különbségeit (társadalmi, kulturális, biológiai) együttesen és teljes mértékben figyelembe vesszük, olyan befogadó környezetet biztosítunk számukra, amely biztosítja az eredményesség, hatékonyág és méltányosság egységét.

Pedagógiai alapelveink:

- figyelembe vesszük, hogy a gyermekek fejlődésbeli eltérései minőségben és időben különböznek, egyes képességeik módosulnak;
- minden gyermek egyedi utat jár be;
- egyéni képességeikhez mérten határozzuk meg a pedagógiai szükségleteket;
- a habilitációs, rehabilitációs célok átfogják az iskola nevelési-oktatási rendszerét, kiemelt figyelmet fordítva a befogadó környezet kialakítására, az egyediséghez való alkalmazkodásra;
- a kiemelt figyelmet igénylő tanulók ellátása olyan szakmaközi együttműködésben, nyitott tanítási-tanulási folyamatban valósul meg, amely az egyéni szükségletekhez igazodó eljárásokat, időkeretet, eszközöket, módszereket, terápiákat alkalmaz, és figyelembe veszi a kiemelt figyelmet igénylő gyermekekre vonatkozó tantárgyi tartalmakat.

4.6.2. A sajátos nevelési igényű tanulók nevelése, oktatása

A sajátos nevelési igényű tanulók az iskolai tanuláshoz szükséges képességeik részlegesen vagy nagymértékben fejletlenek, sérültek. Képességeik fejleszthetősége lassabb tempóban és/vagy az átlagtól eltérő ütemben valósul meg.

A sajátos nevelési igényű tanulók rendelkeznek szakértői bizottság által felállított diagnózissal és fejlesztési javaslattal. A Bizottság szakvéleménye alapján a sajátos nevelési igényű tanulók lehetnek:

- mozgásszervi, érzékszervi, értelmi vagy beszédfogyatékos;
- több fogyatékossággal együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos;
- autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- magatartásszabályozási zavarral) küzd.

Célok:

- a sajátos nevelési igényű tanulókat - az integráció jegyében - nem elkülönítve, hanem minden tanórán a többi tanulóval együtt neveljük-oktatjuk, a szokásos tartalmi és eljárásbeli differenciálástól eltérő, speciális eljárások alkalmazásának, illetve kiegészítő fejlesztő, korrekciós, habilitációs, rehabilitációs, valamint terápiás célú integráló pedagógiai eljárások alkalmazásának kíséretében.
- a tanórán kívüli programok (kirándulás, szabadidős tevékenységek) állandó és egyenrangú résztvevői, ahol egyedi képességeiket megmutathatják, kapcsolatokat építhetnek.

Feladatok:

- A sajátos nevelési igényű tanulók nevelését-oktatást a szakképzésről szóló 2019. évi LXXX. törvény (94.§) és a szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról szóló 12/2020. Korm. rend. (II.7.) Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve alapján szervezzük meg.
- Tanórai munkájuk esetében és a tantervi követelmények meghatározáskor a tanulók speciális akadályozottságát, sérülését vesszük figyelembe, egyéni és/vagy kiscsoportos foglalkozásokat szervezünk számukra a szakértői bizottság javaslata alapján.
- Megfelelő tanulásszervezési formákkal és módokkal biztosítjuk, hogy a tanórákon és a tanórán kívüli tevékenységben érvényesüljön a differenciált, az egyénre szabott fejlesztés, eltérő képességekhez, viselkedéshez való alkalmazkodás.

4.6.3. A nevelő-oktató munkaeszköz - és eljárásrendszere

Az iskola által biztosított, egyénre szabott támogatások:

- egyéni haladási tempó biztosítása,
- kevesebb és differenciált feladat adása,
- hosszabb felkészülési idő biztosítása,
- segédeszközök használatának gyakoroltatása,

- mentesítés egyes tantárgyak, tantárgyrészek értékelése és minősítése alól,
- a tanuló képességeinek és tudásszintjének megfelelően ismétlő-rendszerező foglalkozások megtartása,
- felzárkóztatás,
- beilleszkedés figyelemmel kísérése,
- az önállóság erősítése, önálló tanulási módszerek megtanítása, gyakoroltatása,
- a pozitív énkép erősítése.

4.6.4. Kiemelt fejlesztési feladatok:

Személyiségfejlesztés

A sajátos nevelési igényű gyermekek/tanulók fejlesztése szakmai és szakmaközi együttműködéssel valósul meg. A személyiségfejlesztés alapja a szakértői és rehabilitációs bizottság szakvéleménye és az oktatók tanulókra vonatkozó megfigyelése, a fejlődés folyamatos nyomon követése és önmagához mért értékelése. A fejlesztés az egész személyiségre irányul, hogy a tanulóban reális énkép alakuljon ki, önbizalma, feladattudata, kitartása, kudarctűrő képessége fejlődjön.

Közösségfejlesztés

A sajátos nevelési igényű tanulók eredményes szocializációját elősegíti a nem sajátos nevelési igényű tanulókkal együtt történő nevelésük.

Tanulás

A sajátos nevelési igényű tanulók fejlesztése tervszerű és tudatosan felépített, előzetes felmérések és a szakértői javaslatok alapján egyéni terápiás terv készül számukra, mely megvalósítása meghatározott ütem szerint valósul meg.

Az osztályfőnök és a gyógypedagógus feladatai

Az osztályfőnök nyomon követi az SNI és BTMN tanulók ellátásában érintett szakemberek munkáját, segíti a szülőkkel való kapcsolattartás formáit.

A gyógypedagógus egyéni fejlesztési tervet készít. Az érvényes szakértői vélemények alapján megszervezi a tanuló megfelelő pedagógiai habilitációját, rehabilitációját. Figyelemmel kíséri az értékelés és minősítés alóli felmentések megvalósításának gyakorlatát. Szükség szerint, a jogszabályban meghatározott módon kezdeményezi a tanuló szakértői vizsgálatát, felülvizsgálatát.

4.6.5. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai és adaptációs tevékenység helyi rendje

- befogadó iskolaként vállaljuk a sajátos nevelési igényű, tanulásban akadályozott, hallássérült, látássérült, mozgássérült, beszédfogyatékos, egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzdő gyermekek, tanulók ellátását, figyelembe véve az egyes szakmáknál előírt egészségügyi és pályaalkalmassági követelményeket,

- a sajátos nevelési igényű tanuló által benyújtott szülői és szakértői dokumentumok, szakvélemények, javaslatok összegyűjtése után személyre szabott (segéd) eszközöket és egyéb, az oktatáshoz szükséges speciális eszközöket biztosít iskolánk,
- a sajátos nevelési igényű tanulók fejlesztésének tervezésénél az oktatók figyelembe veszik a sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelvét.

4.6.6. Az értékelés rendje

- tudásuk képességeiknek megfelelő értékelése, az irányelvekben meghatározottak alapján, módszertani, technikai segítségnyújtással támogatott számonkérés szerint történik,
- egyes esetekben a szakértői bizottság szakértői véleményében foglaltak szerint az igazgató a minősítés és értékelés alól mentesíti a tanulót, abban az esetben, ha az általános követelményeknek való megfelelés semmilyen módszertani, technikai segítségnyújtással, környezeti adaptációval nem érhető el.

4.6.7. A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulók nevelése, oktatása, integrációja

Tanulóink életkorából és a társadalmi környezetben bekövetkezett változásokból adódóan számos diák küzd beilleszkedési, magatartási nehézségekkel. Ennek leggyakoribb okozói: az iskolaváltás, a szülők egzisztenciájának romlása, a megnövekedett követelmények súlya, pszicho- szexuális tényezők, a referenciacsoport megváltozása, új konfliktushelyzetek stb. A tünetek jelentkezhetnek kisebb vagy nagyobb mértékű magatartászavarban, viselkedésben, öltözködésben, de a tanuló nehézségeit jelezheti passzivitás, teljesítményromlás, a nehéznek tűnő helyzetekből való menekülés, valamilyen szer fogyasztása, szélsőséges esetben önmaga ellen fordulása is.

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanuló az a különleges bánásmódot igénylő tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján:

- az életkorához viszonyítottan jelentősen alulteljesít,
- társas kapcsolati problémákkal, tanulási, magatartásszabályozási hiányosságokkal küzd;
- közösségbe való beilleszkedése, továbbá személyiségfejlődése nehezített vagy sajátos tendenciákat mutat, de nem minősül sajátos nevelési igényűnek.

A családi, szociális körülményekből fakadó ok esetén a feltárás és a segítség kezdeményezése az iskola feladata. A deviáns magatartás, beilleszkedési zavar megszüntetése vagy enyhítése érdekében az iskola (osztályfőnök, gyermek- és ifjúságvédelmi felelős, igazgató, igazgató-helyettes együttműködésre törekszik a szülőkkel, egyaránt számba véve az iskolai nevelés (egyéni beszélgetés, személyre szabott segítő módszerek) és a szakintézmények, illetve szakemberek (pedagógiai szakszolgálat, pszichológus) közreműködésének lehetőségeit.

Tanulási kudarcélmény elsősorban a serdülőkori problémákkal, az általános iskolát követően megnövekedett követelményekkel küzdő, illetve a pályaválasztási hibát

elkövetett diákokat sújtja. A kudarcok - a tanuló képességeitől és a kiváltó okoktól függően - lehetnek átmenetiek vagy tartósak.

A tanulási nehézséggel küzdő tanulókat differenciáltan oktatjuk és értékeljük. Részükre a szakértői véleményben rögzített tanulásszervezési módszereket, tantárgyi könnyítéseket biztosítjuk.

4.6.8. A tanulási nehézségekkel, illetve kudarccal küzdő tanulók esetében alkalmazható módszerek:

- az önértékelő képesség fejlesztése, helyes önismeret alakítása,
- a segítségnyújtás elfogadtatása,
- segítségnyújtás a tanulói célok meghatározásához, a célok egyértelműsítése,
- a helyes tanulási technikák elsajátíttatása,
- a tanuló sikerélményekhez juttatása.

A megelőző és segítő pedagógiai tevékenység során fokozott figyelmet fordítunk a tanulói személyiségi jogok tiszteletben tartására.

4.6.9. Kiemelten tehetséges gyermekek, tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenységek helyi rendje

A tehetséggondozás tanítási órákon és a tanuló érdeklődési igényei szerint nem kötelező tanórán kívüli foglalkozások alkalmával történik.

A tehetséggondozás során a tanuló egyéni fejlődési üteméhez igazodó pedagógiai eljárások, eszközök, módszerek alkalmazására törekszünk, az alábbi keretek között:

- szakkörök, diákkörök,
- felkészítés közismereti, szakmai versenyekre,
- sportversenyre felkészítő foglalkozások,
- tehetséggondozó foglalkozások (pl. nyelvvizsgára felkészítő).

Az oktató felelőssége, hogy a képességeket és a tehetséget az iskolai tevékenységek során felismerje és fejlesztéséről gondoskodjék.

A tanulónak joga, hogy képességeinek érdeklődésének, adottságainak megfelelő nevelésben és oktatásban részesüljön. Iskolánk hagyományait követve tehát egyik kiemelt célunk a tehetséges gyerekek felismerése, az önkifejezési tevékenységek lehetőségeinek megteremtése, támogatása, az önkifejezési képesség ismereteinek tanítása, gyakorlása számukra.

Feladatunk az, hogy felismerjük, feltárjuk azokat a kompetenciákat és adottságokat, amelyek az oktatás folyamatában fejleszthetőek, a tanulót képessé teszik az önálló ítéletalkotásra, a kritikai szemléletmódra, az élet új helyzeteinek megoldására, hogy saját maga elé olyan feladatokat tűzzön ki, amelyek segítik az előrehaladást.

A tehetség felismerését segíti, ha az oktató figyel a tanulók „különleges” megnyilvánulásaira:

- egy-egy közismereti, szakmai tantárgy vagy egyéb területen megnyilvánuló kimagasló érdeklődésre,
- a tanuló manuális és motorikus képességeire,
- a gondolkodási stratégia egyéni voltára.

4.6.10. Hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekekkel, tanulókkal kapcsolatos pedagógiai feladatok

A hátrányos helyzetű és a halmozottan hátrányos helyzetű tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység irányításáról az általános igazgatóhelyettes, a gyermek-és ifjúságvédelmi felelős és az osztályfőnök gondoskodik.

4.6.11. Fogyatékos tanulók (SNI, BTMN) esetében a fogyatékosság típusához és fokához igazodó fejlesztő program

7.sz. melléklet tartalmazza

4.6.12. A gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok

Az ifjúságvédelmi munkát az igazgató által megbízott gyermek-és ifjúságvédelmi felelős koordinálja, aki munkaterv alapján, az osztályfőnökök, az okttaók, a szülők, a diákönkormányzat, a Pedagógiai Szakszolgálati Központ, a Gyermekjóléti Központ, a Családsegítő Intézet, az iskolaorvos és a védőnő együttműködésével végzi tevékenységét.
Munkaidőben továbbá - előzetes egyeztetés alapján - kérésre alkalmi fogadóórát tart, a tanulók és a szülők rendelkezésére áll.
Állandó tagként részt vesz a Fegyelmi Bizottság munkájában.
Az iskola gyermek- és ifjúságvédelmi helyzetéről félévkor és a tanév végén értékelő és javaslattevő beszámolót készít.
A megbízott gyermek- és ifjúságvédelmi felelős munkáját az általános igazgatóhelyettes felügyeli.

4.6.13. Az iskolai gyermek- és ifjúságvédelmi tevékenység fő feladatai:

A sajátos nevelési igényű, a veszélyeztetett, a hátrányos (illetve halmozottan hátrányos) helyzetű, az iskolának, illetve a szülőnek nevelési nehézséget okozó, beilleszkedési, tanulási, illetve magatartási zavarokkal küzdő, valamint az állami gondozott tanulók nyilvántartása. A veszélyeztetettség, illetve a hátrányos helyzet enyhítésére, illetve megszüntetésére irányuló tevékenység:

- a veszélyeztetett, hátrányos helyzetű tanulók tanulmányi munkájának, viselkedésének, beilleszkedésének, nehézségeinek, mulasztásainak folyamatos figyelemmel kísérése,
- az oktatói testület gyermek- és ifjúságvédelmi munkájának támogatása, segítése,

összehangolása,
- az iskolaorvos, a védőnő és a diákönkormányzat bevonása az ifjúságvédelmi feladatokba,
- a tanulók és a szülők tájékoztatása az iskolai és az iskolán kívüli, intézményes segítség és tanácsadás, valamint a különböző szociális kedvezmények igénybe vételének lehetőségeiről,
- rendszeres kapcsolattartás és együttműködés az illetékes gyermek- és ifjúságvédelemmel foglalkozó szervekkel, illetve a kortárs segítő csoportokkal és szükség esetén a rendőri szervekkel és egyéb hatóságokkal,
- az ifjúságvédelemmel kapcsolatos, illetve mentálhigiénés felvilágosító tevékenység, előadások, viták, megbeszélések szervezése, szükség esetén külső szakember bevonásával,
- indokolt esetben családlátogatás.

4.6.14. Az osztályfőnökök és oktatók gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatai:

- a gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos jogszabályok ismerete,
- a tanév eleji felmérések, helyzetvizsgálatok elvégzése, a szükséges kimutatások elkészítése,
- a gyermek- és ifjúságvédelmi szempontból érintett tanulókkal való kiemelt törődés, foglalkozás,
- a veszélyeztetettség, illetve a hátrányos helyzet megszüntetésére, illetve enyhítésére vonatkozó pedagógia eljárások, módszerek, eszközök alkalmazása, illetve javaslatok megfogalmazása,
- javaslattétel segélyezésre, támogatásra,
- indokolt esetben családlátogatás.

4.6.15. Az ifjúságvédelemmel összefüggő egyéb iskolai tevékenységi formák

- az egészségügyi szűrővizsgálatok,
- életviteli, tanulás módszertani tanácsadás,
- felzárkóztató foglalkozások,
- pályaválasztási tanácsadás,
- egészségvédő és mentálhigiénés programok szervezése,
- a családi életre történő nevelés (osztályfőnöki órák, rendezvények stb.),
- kedvezményes étkezési lehetőség biztosítása,
- a tanulók szabadidejének szervezése (tanórán kívüli foglalkozások, szabadidős tevékenységek, szünidei programok).

4.7. A tanulónak a szakképző intézmény döntési folyamataiban való részvételi joga gyakorlásának rendje

A szakképzésről szóló 2019. évi LXXX. tv. 30.§ (2) alapján a szakképző intézmény

működésével kapcsolatos döntések előkészítésében, végrehajtásában és ellenőrzésében – jogszabályban meghatározottak szerint – részt vesznek az oktatók, a tanulók és a kiskorú törvényes képviselői, valamint a képzésben résztvevő személyek.

A tanulónak joga van arra, hogy:

- az emberi méltóság tiszteletben tartásával szabadon véleményt nyilvánítson,
- tájékoztatást kapjon személyét és tanulmányait érintő kérdésekről,
- kérdést intézzen az intézményvezetőhez, oktatóhoz, a diákönkormányzathoz,
- kezdeményezze iskola sport- és más körök létrehozását, annak tagja legyen,
- részt vegyen az érdekeit érintő döntések meghozatalában,
- a diákönkormányzathoz fordulhasson érdekképviseletért.

A tanulók kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, ill. választott képviselőik útján terjeszthetik elő az intézmény vezetőjének, az oktatói testületnek, vagy az oktatóknak. Az írásban benyújtott megkeresésre 15 napon belül érdemi választ kell kapniuk.

4.8. A tanuló, a kiskorú tanuló törvényes képviselője, az oktató és a szakképző intézmény partnerei kapcsolattartásának formái

A hatékony iskolai nevelés-oktatás megvalósulásának, a tanulói személyiség harmonikus fejlődésének elengedhetetlen feltétele az együttműködés, az iskola és partnerei közötti szoros kapcsolat és a megfelelő kommunikáció. Ennek különböző színterei az iskola szülővel, tanulóval, társintézményekkel, gazdasági szereplőkkel, illetve egyéb szervezetekkel végzett közös munkája. Alapja a tanuló iránt érzett együttes felelősség, amelynek feltétele a kölcsönös bizalom és tájékoztatás, az őszinteség. Megvalósulási formái a kölcsönös támogatás, és a koordinált pedagógiai tevékenység.

4.8.1. A diákok és az oktatók kapcsolattartása, együttműködésük formái

A tanulók tájékoztatása az iskola életének és működésének őket is érintő területeiről, a tanulói jogokkal és kötelezettségekkel összefüggő kérdésekről alapvető feladat.

A tanulók az intézmény egészének életéről, az iskolai éves munkatervről, az aktuális feladatokról és az őket érintő információkról tájékoztatást kaphatnak:

- osztályfőnökök által, osztályfőnöki órák keretében,
- az iskola vezetője által, az évenkénti diákközgyűlés alkalmával,
- a diákönkormányzat munkáját közvetlenül segítő oktató által, a rendszeresen megtartott diákönkormányzati ülések alkalmával,
- az iskola épületében elhelyezett hirdetőtáblákon, faliújságon keresztül,
- iskolai honlap és közösségi portálok segítségével, illetve egyéb online saját, zárt csoportokon keresztül,
- oktatók által a tanuló fejlődése és egyéni előrehaladása tekintetében.

4.8.2. A szülők és az oktatók kapcsolattartása, együttműködésük formái

Az intézményben folyó oktató-nevelő munkáról, a diákok előrehaladásáról, az iskolai életet meghatározó tartalmi kérdésekről, a diákságot érintő feladatokról és távlati tervekről a szülőket tájékoztatni kell.

A tájékoztatás formái:

- szülői értekezletek, fogadóórák,
- alkalmankénti írásbeli tájékoztatók,
- e-napló,
- telefon, illetve közösségi portálok,
- az iskolai honlap.

A tanulók egyéni haladásával kapcsolatos tájékoztatásra az alábbi fórumok szolgálnak:

- a szülői értekezletek,
- fogadó órák,
- családlátogatás,
- írásbeli tájékoztatók,
- elektronikus napló.

Szülői képviselet:

A 12/2020. (II. 7.) Korm. rendelet értelmében a kiskorú tanuló törvényes képviselőjének joga, hogy kezdeményezze képzési tanács létrehozását, és annak munkájában részt vegyen.

Az intézmény Képzési Tanácsában 2 fő képvislei a diákok szüleit.

4.8.3. Az iskola külső partnereivel való kapcsolattartás

Az iskola az oktatási és nevelési feladatai hatékony végrehajtása, és a partneri igényeknek való megfelelés érdekében kapcsolatot tart:

- a Kaposvári Szakképzési Centrumon keresztül a fenntartóval;
- a Kaposvári Szakképzési Centrummal;
- az illetékes önkormányzatokkal;
- a Kaposvári Pedagógiai Oktatási Központtal;
- rendőrségi, honvédségi, katasztrófavédelmi szervekkel;
- társintézményekkel;
- gyermek és ifjúságvédelmi szervezetekkel;
- szakmai szolgáltató szervezetekkel;
- szakszolgálatokkal;
- iskola-egészségügyi szervezetekkel;
- területileg illetékes kamarával;
- gyakorlati képzésben résztvevő gazdálkodó szervezetekkel;
- kulturális és sportszervezetekkel;
- egyéb civil szervezetekkel.

A kapcsolattartás rendjét és formáját a Szervezeti és Működési Szabályzat határozza meg.

4.9. Tanulmányok alatti, és ágazati alapvizsga szabályai, valamint a szóbeli felvételi vizsga követelményei

A ***tanulmányok alatti vizsgákat*** a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet valamint a 12/2020. (II. 7.) Korm. rendelet előírásainak megfelelően szervezi iskolánk.

4.9.1. A tanulmányok alatti vizsgák típusai:

- **Osztályozó vizsga**: adott tantárgy és adott évfolyam követelményeinek teljesítése érdekében szervezett félévi vagy tanév végi vizsga.
  Osztályozó vizsgát kell tennie a tanulónak a félévi és a tanév végi osztályzat megállapításához, ha
  - felmentették a foglalkozáson való részvétele alól,
  - engedélyezték, hogy egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt tegyen eleget,
  - a meghatározott időnél többet mulasztott, és az oktatói testület döntése alapján osztályozó vizsgát tehet.

- **Különbözeti vizsga**: adott időszak (jellemzően félév, tanév) ismeretanyagából történő beszámolás.
  Jellemző esetei:
  - tanulói jogviszony létesítése más iskolából való átvétel esetén,
  - külföldi tanulmányok magyarországi folytatásának feltétele.

  Különbözeti vizsgát kell tenni minden esetben a nem tanult tantárgyakból. A különbözeti vizsga tantárgyainak, tartalmának meghatározásáról az igazgató a benyújtott dokumentumok egyedi elbírálása útján hoz határozatot.

- **Javító vizsga**:
  Javítóvizsgát tehet a vizsgázó, ha:
  - a tanév végén - legfeljebb három tantárgyból - elégtelen osztályzatot kapott,
  - az osztályozó vizsgáról, illetve a különbözeti vizsgáról számára felróható okból elkésik, távol marad vagy a vizsgáról engedély nélkül eltávozik.

- **Pótló vizsga:** amennyiben a diák bármelyik előző vizsgán neki fel nem róható okból (minden olyan ok, ami nem vezethető vissza a vizsgázó szándékos vagy gondatlan magatartására) nem jelenik meg, vagy a megkezdett vizsgáról engedéllyel eltávozik, mielőtt a válaszadást befejezné, akkor a vizsgát pótolhatja.

- **Ágazati alapvizsga:** részletes szabályait a 7.2 pont, valamint a 9.sz.melléklet tartalmazza

4.9.2. Tanulmányok alatti vizsgák általános szabályai

- a tanulmányok alatti vizsga vizsgaidőszakát a tanulmányok alatti vizsgát megelőző három hónapon belül kell kijelölni,
- a tanulmányok alatti vizsga időpontjáról a vizsgázót a vizsgára történő jelentkezéskor írásban tájékoztatni kell,
- tanulmányok alatti vizsgát független vizsgabizottság előtt, vagy abban a szakképző intézményben lehet tenni, amellyel a tanuló tanulói jogviszonyban áll,
- a vizsgabizottság munkáját és magát a vizsgát az igazgató készíti elő. Az igazgató felel a vizsga jogszerű előkészítéséért és zavartalan lebonyolítása feltételeinek megteremtéséért.
- tanulmányok alatti vizsgát legalább háromtagú vizsgabizottság előtt kell tenni, a vizsgabizottságba –amennyiben erre lehetőség van-, legalább két olyan oktatót kell jelölni, aki jogosult az adott tantárgy tanítására,
- az intézményben szervezett tanulmányok alatti vizsga vizsgabizottságának elnökét és tagjait az igazgató bízza meg. A vizsgabizottság elnöke felel a vizsga szakszerű és jogszerű megtartásáért.

4.9.3. Vizsgák formái, szabályai

A vizsga reggel nyolc óra előtt nem kezdhető el, és legfeljebb tizenhét óráig tarthat.
Egy vizsganapon egy vizsgázó vonatkozásában legfeljebb három írásbeli vizsgát lehet megtartani. A vizsgák között a vizsgázó kérésére legalább tíz, legfeljebb harminc perc pihenőidőt kell biztosítani.

Írásbeli vizsgák:

- az írásbeli vizsga megkezdése előtt a vizsgáztató a szabályoknak megfelelően kialakítja az ülésrendet, az elnök ellenőrzi a vizsgázók személyi azonosságát, ismerteti az írásbeli vizsga szabályait, a segédeszközök használatát (íróeszközökről a vizsgázók, a vizsgához szükséges segédeszközökről, nyomtatványokról, iskolai bélyegzővel ellátott lapokról a szakképző intézmény gondoskodik),
- a vizsgázó számára az írásbeli feladatok megválaszolásához rendelkezésre álló idő tantárgyanként minimum hatvan perc,
- az írásbeli vizsgán előforduló szabálytalanságok esetén a 12/2020. (II. 7.) Korm. rendelet 186. § (5) – (7) bekezdése értelmében kell eljárni.

Szóbeli vizsgák:

Egy vizsgázónak egy napra legfeljebb három tantárgyból szervezhető szóbeli vizsga. A vizsgateremben egyidejűleg legfeljebb hat vizsgázó tartózkodhat.

- a szóbeli vizsgán a vizsgázó tantárgyanként húz tételt vagy kifejtendő feladatot, és - ha szükséges - kiválasztja a tétel kifejtéséhez szükséges segédeszközt. Az egyes tantárgyak szóbeli vizsgáihoz szükséges segédeszközökről a vizsgáztató gondoskodik,
- minden vizsgázónak tantárgyanként legalább harminc perc felkészülési időt kell biztosítani a szóbeli feleletet megelőzően, a feleltetés időtartama azonban tizenöt percnél több nem lehet. A felkészülési idő alatt a vizsgázó jegyzetet készíthet,
- amikor a vizsgázó befejezte a tétel kifejtését, a vizsgabizottság elnöke rávezeti a javasolt értékelést a vizsgajegyzőkönyvre,
- a szóbeli vizsgán elkövetett szabálytalanság esetében az igazgató az írásbeli vizsga erre vonatkozó rendelkezéseit alkalmazza.

Gyakorlati vizsgák:

A gyakorlati vizsgatevékenység szabályait akkor kell alkalmazni, ha a tantárgynak a szakképző intézmény szakmai programjában meghatározott követelményei eltérő rendelkezést nem állapítanak meg. A gyakorlati vizsgatevékenység tartalmát az igazgató hagyja jóvá.

- a gyakorlati vizsgatevékenységet akkor lehet megkezdeni, ha a vizsgabizottság elnöke meggyőződött a vizsgatevékenység elvégzéséhez szükséges személyi és tárgyi feltételek meglétéről.
- a vizsgáztató tájékoztatja a vizsgázót a gyakorlati vizsgatevékenység rendjéről és a vizsgával kapcsolatos egyéb tudnivalókról, továbbá a gyakorlati vizsgatevékenység helyére és a munkavégzésre vonatkozó munkavédelmi, tűzvédelmi, egészségvédelmi előírásokról.
- a gyakorlati vizsgatevékenység végrehajtásához rendelkezésre álló idő feladatok szerinti megosztására vonatkozóan a gyakorlati vizsgatevékenység leírása tartalmazhat rendelkezéseket.
- a vizsgázó gyakorlati vizsgatevékenységre kapott érdemjegyét a vizsgamunkára, a vizsga helyszínén készített önálló gyakorlati alkotásra vagy a vizsga helyszínén bemutatott gyakorlatra kapott osztályzatok alapján kell meghatározni.

4.9.4. A tanulmányok alatti vizsgák követelményei és az értékelés rendje

A vizsgák követelménye a helyi tantervben szereplő, az adott tanévre vonatkozó tananyag, melynek tartalmáról a vizsgázó köteles tájékozódni, a vizsgáztató oktató pedig a vizsgázót köteles tájékoztatni.

Az értékelés helyi rendje:

Osztályozó és különbözeti vizsga, illetve ezek pótló vizsgái esetén	**Javítóvizsga, illetve annak pótló vizsgája esetén**
0 - 29% - elégtelen, a vizsga sikertelen	0 - 29% - elégtelen, a vizsga sikertelen

30 - 49% - elégséges	30 - 59% - elégséges
50 – 69% - közepes	60%-tól közepes
70 – 84% - jó	
85 -100 % - jeles	

A szabályosan megtartott tanulmányok alatti vizsga nem ismételhető. A tanulmányok alatti vizsga dokumentálására vizsgajegyzőkönyvet kell készíteni.

Vizsgaidőszakok:
A tanulmányok alatti vizsgát a rendes vizsgaidőszakokban lehet letenni. Osztályozó vizsgát az iskola a tanítási év (szorgalmi idő: szeptember 1-jétől június 15-éig terjedő időszak) során bármikor szervezhet, de jellemzően évente kétszer, a félévi és a tanév végi vizsgaidőszakban teszi.
Az intézményben kijelölt vizsgaidőszakok a következők:

- félévi vizsgaidőszak: a félév utolsó napja előtt kettő tanítási hét,
- év végi vizsgaidőszak: az utolsó tanítási nap előtti kettő tanítási hét,
- nyári vizsgaidőszak: augusztus 15-31. közötti időszak (javítóvizsga).

A szóbeli felvételi vizsga követelményei: Iskolánkban nincs szóbeli felvételi vizsga.

4.9.5. Szakmai vizsga

A szakképzésben tanulók tanulmányaik befejezésével szakmai vizsgát tesznek.
A szakmai vizsga állami vizsga, amely a szakirányú oktatás során megtanult, a képzési és kimeneti követelményekben az adott szakmára speciálisan előírt szakmai ismeretek elsajátítását országosan egységes eljárás keretében méri.

A szakmai vizsga a képzési és kimeneti követelményekben meghatározott

- interaktív vizsgatevékenységből: számítógép alkalmazását igénylő központi vizsgatevékenységből, és,
- projektfeladat megvalósításából áll.

A szakmai vizsga helyét és időpontját az **akkreditált vizsgaközpont** jelöli ki, gondoskodik a szakmai vizsga lebonyolításához szükséges feltételek biztosításáról, vezeti a szakmai vizsgával kapcsolatos nyilvántartásokat, megszervezi a javító- és pótlóvizsgát.

A szakmai vizsgát az akkreditált vizsgaközpont **háromtagú vizsgabizottsága** előtt kell letenni.

4.10. A felvétel és az átvétel helyi szabályai

A tanulói jogviszony létesítése:

Szakképző intézményben a tanulói jogviszony felvétellel vagy átvétellel keletkezik, amely jelentkezés alapján történik. A felvételről és az átvételről az iskola igazgatója dönt. A szakképzésről szóló 2019. évi LXXX. törvény, valamint a 12/2020. (II.7.) Korm. rendelet részletesen szabályozza a tanulói jogviszony létrejöttét.

4.10.1. Felvétel

A szakképzésről szóló 2019. évi LXXX. törvény 54. §-a, valamint 12/2020. (II.7.) Korm. rendelet 149.§-a alapján történik a tanuló felvétele.

Az **általános iskolai tanulók felvétele** az általános vagy a rendkívüli felvételi eljárás keretében történik.

Ennek folyamata:

- az iskola a felvételi tájékoztatóban közzéteszi az általa oktatott szakmák körét és azok ágazatát,
- a jelentkező a felvételi kérelemben az általa választott szakma ágazatára adja be jelentkezését,
- a felvételi kérelmekről az igazgató az általános iskolai tanulmányi eredmények alapján dönt,
- iskolánk központi felvételi írásbeli és szóbeli vizsgát nem tart,
- a felvétel további feltétele adott szakmák Képzési és Kimeneti Követelményeiben meghatározott foglalkozás egészségügyi alkalmassági és pályaalkalmassági követelményeknek való megfelelés,
- a tanulói jogviszony a beiratkozás napjával jön létre.

A **tanulói jogviszonnyal nem rendelkező**, nem általános iskolai tanuló is nyújthat be felvételi kérelmet. A kérelemhez csatolni kell az előzetes tanulmányokról kiállított dokumentumokat. Az igazgató a benyújtott iratok alapján dönt a felvételről, amelyről határozatot hoz.

4.10.2. Felvétel a felnőttképzésben indított képzésekre

Felnőttképzésben szervezett **szakmai oktatás és érettségi vizsgára történő felkészítések** esetében felnőttképzési jogviszony jön létre felnőttképzési szerződés megkötésével, amelyre a Fktv. előírásait kell alkalmazni.

A felvétel egyéni jelentkezés alapján történik. A jelentkezés elfogadásáról az igazgató dönt.

A felvétel feltétele:

- a képzési és kimeneti követelményekben meghatározott iskolai előképzettség,
- a foglalkozás egészségügyi alkalmassági és pályaalkalmassági követelményeknek való megfelelés,

- előzetes tudásmérés,
- bemeneti kompetenciamérés,
- szakképző iskolában szerzett szakmai bizonyítvány (érettségi vizsgára történő felkészítésnél).

4.10.3. Átvétel

Átvétel másik iskolából

Az iskola lehetőséget biztosít más iskolában tanuló diákok átvételére. Az átvételről való döntés az igazgató jogköre. A tanuló átvételére akkor van lehetőség, ha az általa tanult tantárgyak többsége megegyezik az iskolánkban tanult tantárgyakkal, illetve a különbség, valamint a tananyagban való esetleges elmaradás mértéke nem haladja meg azt a szintet, amely a tanuló számára pótolhatóvá teszi a lemaradást. Az átvételkor figyelembe kell venni az átveendő tanuló hiányzását és a vele szemben alkalmazott fegyelmező és fegyelmi intézkedéseket.

Csak olyan tanulót lehet átvenni, aki az általa választott szakmára vonatkozóan a képzési és kimeneti követelményekben előírt egészségügyi alkalmassági, továbbá a pályaalkalmassági követelményeknek megfelel.

Átvételi eljárás

Az átvételi kérelmet a tanuló, valamint kiskorú tanuló esetén a gondviselő aláírásával és indoklással ellátva az igazgatóhoz kell benyújtani. A jelentkezéskor az iskola vizsgálja a tanuló megelőző tanulmányait, a választandó osztály befogadóképességét, az osztály struktúráját. Szükség esetén különbözeti vizsgát ír elő a jelentkezőnek. (A vizsga tárgyáról és időpontjáról külön tájékoztatja az érintetteket.)

Az átvétel igazgatói határozattal engedélyezhető:

- előzetes tanulmányok beszámításával,
- különbözeti vizsgával,
- egyéni segítségnyújtással,
- türelmi idő biztosításával,
- évfolyamismétléssel.

Az átvételkor különbözeti vizsga letétele akkor írható elő, ha a tanult tananyagban vagy annak ütemezésében jelentős eltérés állapítható meg. Az igazgató lehetőséget biztosíthat arra, hogy a különbözeti vizsgát a félév, illetve a tanév végéig tegye le az átvett tanuló, ebben az esetben a felkészüléshez egyéni segítségnyújtást kell biztosítani a tanuló számára.

Az ágazati alapvizsgát tett tanuló átvétele az ágazati alapoktatás tekintetében nem köthető különbözeti vizsgához, ha az átvételre az ágazati vizsga letételét követő tanévben kerül sor.

Szakképző iskolai tanulmányok esetén a 9. évfolyamon szeptember 30-ig van lehetőség átvételi kérelem beadására.

Az átjárhatóság biztosítása:

- a szakképző iskolában és a technikumban is ágazati alapoktatás történik a képzés első szakaszában, így a 9. évfolyam végén van átjárhatóság a két iskolatípus között különbözeti vizsga nélkül azonos ágazati képzés esetén,
- az iskolában 9. évfolyamon tanuló diákok szeptember 30-ig nyújthatnak be ágazatváltásra vonatkozó kérelmet.

A kérelmekről való döntés egyéni elbírálás alapján történik.

4.11. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv

Az iskolai elsősegélynyújtás oktatásának alapvető célja, hogy a tanulók a szükséges helyzetekben ne kívülállóként, hanem hatékony segítőként tudjanak közreműködni.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának célja, hogy a tanulók,

- ismerjék meg az elsősegélynyújtás fogalmát, elemeit, feltételeit,
- ismerjék meg az élettannal, anatómiával kapcsolatos legfontosabb alapfogalmakat,
- ismerjék fel a veszélyhelyzeteket, azok lehetséges elhárításának módjait,
- tudják a leggyakrabban előforduló sérülések élettani hátterét, várható következményeit;
- sajátítsák el a legalapvetőbb elsősegély-nyújtási módokat,
- ismerkedjenek meg a mentőszolgálat szerpével, működésével,
- ismerjék az iskolai (munkahelyi) jelzőrendszert, tudják, hogy mikor és hogyan kell mentőt hívni.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása különböző tanítási órákon belül (osztályfőnöki, komplex természettudomány/természetismeret, szakmai és testnevelés óra) valósulhat meg.

5. Egészségfejlesztési program

Az iskolai egészségfejlesztés az iskola egész életébe, mindennapjaiba beépülő tevékenység. A teljes körű egészségfejlesztés olyan folyamat, amelynek eredményeképpen az oktatók a szakképző intézményben végzett tevékenységet és a tanuló, kiskorú tanuló törvényes képviselője részvételét a szakképző intézmény életében úgy befolyásolják, hogy az a tanuló egészségi állapotának kedvező irányú változását idézze elő.

5.1. Egészségfejlesztési feladatok

Iskolánk mindennapos működésében kiemelt figyelmet fordít a tanulók egészséghez, biztonsághoz való joga alapján a teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatokra, amelyek:

5.2. Egészséges táplálkozás

- az egészséges táplálkozás iránti igény kialakítása,
- a táplálkozás minőségének, mennyiségének tudatosítása,
- a kulturált étkezési szokások, az étkezések rendjének kialakítása,
- tanulóink egészséges élelmiszerek fogyasztására ösztönzése.

5.3. A mindennapos testnevelés, testmozgás

- a mozgáskészség fejlesztése, amely szoros kapcsolatban áll a rendszeres preventív fizikai aktivitással,
- a motoros képességek, kondicionális és koordinációs képességek fejlesztése,
- a testnevelési tevékenységhez kötődő ismeretek bővítése,
- részvétel a szabadidős, diák- és versenysportban, sportágválasztás révén olyan képességek és készségek kialakítása, amelyek élethosszig tartó rendszeres fizikai aktivitást eredményeznek,
- személyiségfejlesztés, szociális és érzelmi képességek fejlesztése a testmozgás révén,
- a sportoláshoz, a mozgáshoz való pozitív viszony növelése.

5.4. A testi és lelki egészség fejlesztése, a viselkedési függőségek, a szenvedélybetegségekhez vezető szerek fogyasztásának megelőzése

- Az iskolában folyó lelki egészségfejlesztés célja, hogy elősegítse a kiegyensúlyozott pszichés fejlődést, támogassa a gyermek, tanuló esetében a környezethez történő alkalmazkodást, felkészítsen, és megoldási stratégiákat kínáljon a környezetből érkező

ártalmas hatásokkal szemben, így csökkentve a káros következményeket, továbbá pozitív hatást gyakoroljon a személyiséget érő változásokra,

- a függőséghez vezető motívumok feltárása ill. szokások megelőzése:
  - a függőség egészségkárosító következményeire való figyelemfelhívás,
  - a konfliktus- és válságkezelés más, lehetséges megoldásainak keresése
- a lelki egészség megóvása:
  - önismeret, önkontroll, önbizalom, autonómia erősítése
  - pozitív életszemlélet elsajátíttatása,
  - szorongás és stresszoldó technikák megismertetése,
  - emberismeret, empátia, alkalmazkodó készség, nyitottság fokozása,
  - önnevelési, problémamegoldó és konfliktuskezelő készség fejlesztése,
  - döntési képesség, érzelmi kifejező készség fejlesztése,
  - egyéni képességek, lehetőségek és célok összhangjának megteremtése,
  - devianciák mérséklése.
- prevenciós programok szervezése.

5.5. A bántalmazás és iskolai erőszak megelőzése

Prevenciós programok szervezése a kortárs kiközösítés megszüntetése érdekében:

- iskolarendőr bevonásával,
- különböző kulturális rendezvények lebonyolításával,
- korai jelzőrendszer működtetésével,
- mediátorok szerepvállalásával.

5.6. A balesetmegelőzés és elsősegélynyújtás

5.6.1. Balesetmegelőzés

Célunk, hogy a diákoknak legyenek alapvető ismereteik a balesetek megelőzésének módjairól a munka-és balesetvédelmi szabályok alapjairól. Az ismeretek átadásának főbb színterei:

- osztályfőnöki órák,
- testnevelésórák,
- szakmai elméleti és gyakorlati órák.

5.6.2. Az **iskolai elsősegélynyújtás** oktatása során alapvető, hogy a tanulók a szükséges helyzetekben ne kívülállóként, hanem hatékony segítőként tudjanak közreműködni.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának célja, hogy a tanulók:

- ismerjék meg az elsősegélynyújtás fogalmát;
- ismerjék meg az élettannal, anatómiával kapcsolatos legfontosabb alapfogalmakat,
- ismerjék fel a vészhelyzeteket;
- tudják a leggyakrabban előforduló sérülések élettani hátterét, várható következményeit;

- sajátítsák el a legalapvetőbb elsősegély-nyújtási módokat;
- ismerkedjenek meg a mentőszolgálat működésével; sajátítsák el, mikor és hogyan kell mentőt hívni.
- Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása különböző tanítási órákon (osztályfőnöki, komplex természettudomány/természetismeret, szakmai és testnevelés óra) valósulhat meg.

5.7. Személyi higiéné

Célunk: Tudatosítani a diákokban az ember és környezete (természeti, mesterséges, társadalmi) közötti szoros kapcsolatot, egymásra hatásukat. Megismertetni a személyükkel és környezetükkel összefüggő higiénés ismeretek alkalmazásának fontosságát. Ismerjék tiszta környezetük megteremtésének alapjait.

- Helyes tisztálkodási és fogápolási igények kialakítása, technikák elsajátítása.
- Az időjárásnak, évszaknak megfelelő öltözködési szokások kialakítása.
- Gyakori fertőző betegségek megelőzésének, terjedésük megakadályozása módjainak tanulása, ismerete, betartása.
- Káros élvezeti szerek veszélyeinek és fogyasztásuk következményeinek megismerése.
- Rendszeres fogorvosi szűrés és tájékoztatás, szükség esetén kezelések igénybevétele.
- Egészségügyi szolgáltatások rendszeres biztosítása, szükség szerint igénybevétele. (Iskolaorvos, védőnő)

5.8. Az egészségfejlesztési program segítői

- Iskolaorvos: évi rendszerességgel végzi a gyermekek egészségügyi szűrését. A szűrővizsgálatok alapján szakorvosi beutalóval látja el a tanulókat. Folyamatosan kapcsolatot tart az iskola vezetőségével, jelzi az egészségügyi problémákat.
- Védőnő: Napi rendszerességgel segíti az iskolaorvos munkáját, vezeti a dokumentációt, szűréseket végez, kezeli a tanulók egészségügyi törzskönyvét. Előadásokat tart az iskola vezetőségével egyeztetett témákban
- Fogorvos: Évente két alkalommal végez szűrést osztályonként, előre egyeztetett időpontban.
- Családi háttér: A szülőket partnernek tekintjük a egészségfejlesztésben, hiszen munkánk nem lehet eredményes a családi megerősítés nélkül. Iskolánk oktatói nyitottak a szülők igényeinek figyelembevételére.
- Iskolapszichológus;
- Az iskola-egészségügyi szolgálat;
- Kábítószerügyi Egyeztető Fórum;
- A Nagyatádi Kórház Egészségfejlesztési Iroda;
- A Nagyatádi Rendőrkapitányság

6. Oktatási program

6.1. A kötelező és a nem kötelező foglalkozások megtanítandó és elsajátítandó tananyaga, az ehhez szükséges kötelező, kötelezően választandó vagy szabadon választható foglalkozások megnevezése, és száma

6.1. 1. Az Építőipar ágazat közismereti óraterve

Tantárgyak		9. évfolyam			10. évfolyam			11. évfolyam			9. - 11. összesen
		óraszám	"+"	össz óra	óraszám	"+"	össz óra	óraszám	"+"	össz óra	
Közismereti oktatás	Kommunikáció-magyar nyelv és irodalom	2		72	2		72	2		62	206
	Idegen nyelv	2		72	1	1	72	1		31	175
	Matematika	2		72	2		72	1		31	175
	Történelem és társadalomismeret	3		108	0		0	0		0	108
	Természetismeret	3		108	0		0	0		0	108
	Testnevelés	4		144	1	1	72	1	1	62	278
	Osztályközösség-építő Program	1		36	1		36	0,5		15,5	87,5
	Digitális kultúra	0		0		1	36		1	31	98
Közismeret összesen:		17	0	612	7	3	360	5,5	2	232,5	1204,5

6.1.2. A Gépészet ágazat közismereti óraterve

Tantárgyak		9. évfolyam			10. évfolyam			11. évfolyam			9. - 11. összesen
		óraszám	"+"	össz óra	óraszám	"+"	össz óra	óraszám	"+"	össz óra	
Közismereti oktatás	Kommunikáció-magyar nyelv és irodalom	2		72	2		72	2		62	206
	Idegen nyelv	2		72	1	1	72	1		31	175
	Matematika	2		72	2		72	1		31	175
	Történelem és társadalomismeret	3		108	0		0	0		0	108
	Természetismeret	3		108	0		0	0		0	108
	Testnevelés	4		144	1	1	72	1	1	62	278
	Osztályközösség-építő Program	1		36	1		36	0,5		15,5	87,5
	Digitális kultúra	0		0		1	36	1	1	62	98
Közismeret összesen:		17	0	612	7	3	360	6,5	2	263,5	1235,5

6.1.3. A Kereskedelem ágazat közismereti óraterve,

Tantárgyak		9. évfolyam			10. évfolyam			11. évfolyam			9. -11. összesen
		óraszám	"+"	össz óra	óraszám	"+"	össz óra	óraszám	"+"	össz óra	
Közismereti oktatás	Kommunikáció-magyar nyelv és irodalom	2		72	2		72	2		62	206
	Idegen nyelv	2		72	1	1	72	1		31	175
	Matematika	2		72	2		72	1		31	175
	Történelem és társadalomismeret	3		108	0		0	0		0	108
	Természetismeret	3		108	0		0	0		0	108
	Testnevelés	4		144	1	1	72	1	1	62	278
	Osztályközösség-építő Program	1		36	1		36	0,5		15,5	87,5
	Digitális kultúra	0		0		1	36	1		31	67
Közismeret összesen:		17	0	612	7	3	360	6,5	1	232,5	1204,5

6.1.4. A Turizmus-vendéglátás ágazat közismereti óraterve

Tantárgyak		9. évfolyam			10. évfolyam			11. évfolyam			9. - 11. összesen
		óraszám	"+"	össz óra	óraszám	"+"	össz óra	óraszám	"+"	össz óra	
Közismereti oktatás	Kommunikáció-magyar nyelv és irodalom	2		72	2		72	2		62	206
	Idegen nyelv	2		72	1	1	72	1		31	175
	Matematika	2		72	2		72	1		31	175
	Történelem és társadalomismeret	3		108	0		0	0		0	108
	Természetismeret	3		108	0		0	0		0	108
	Testnevelés	4		144	1	1	72	1	1	62	278
	Osztályközösség-építő Program	1		36	1		36	0,5		15,5	87,5
	Digitális kultúra	0		0		1	36	1	1 (pincér)	31 (62 pincér)	67 (98 pincér)
Közismeret összesen:		17	0	612	7	3	360	6,5	1 (+1)	232,5 (272,8)	1204,5 (1235,5)

A kötelező foglalkozások megtanítandó és elsajátítandó tananyagát a szakmai program „közismereti tantárgyak helyi tanterve” 2. sz. melléklete tartalmazza.

Az iskola a közismereti szabad órakeretet a meglévő tantárgyak, tanulók általi mélyebb elsajátítása érdekében használja fel. Az óratervekben „+” jelölésű oszlopok tartalmazzák a szabad órakeret felosztását.

6.2. A közismereti kerettantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának részletes szabályai

Az Szkt. 19. § (1) alapján „A szakképző intézményben a szakmajegyzékben meghatározott szakmára felkészítő szakmai oktatás és szakképesítésre felkészítő szakmai képzés folyik.” A szakmai oktatás a képzési és kimeneti követelmények alapján

- ágazati alapoktatásban és,
- szakirányú oktatásban történik.

A szakmai oktatás keretében – ha e törvény vagy a Kormány rendelete eltérően nem rendelkezik – az ágazati alapoktatással és a szakirányú oktatással párhuzamosan vagy attól függetlenül a közismereti kerettanterv szerinti oktatás folyik.
A szakképzés és a köznevelés szabályozásának élesebb szétválasztása egyúttal azt is eredményezte, hogy jelenleg nincsenek külön, kötelező és egységes közismereti kerettantervek a szakképző intézmények számára. Iskolánk az ITM és IKK ajánlásával megjelent kerettanterv alapján valósítja meg a pedagógiai feladatokat.

6.2.1. Célok, feladatok

A szakképző iskolai és technikumi képzés különös hangsúlyt helyez arra, hogy a tanítási-tanulási folyamat megalapozza és továbbfejlessze a tanulók képességeit, motivációit az egész életen át tartó tanuláshoz; beépítse a Nemzeti alaptantervben megfogalmazott tudásértelmezést, és ennek megfelelően az egész tanítási-tanulási folyamatot a szakmatanuláshoz nélkülözhetetlen kompetenciák fejlesztésének szolgálatába állítsa.

A szakképző iskola és technikum további célja, hogy az egyes integrált tartalmakat hordozó műveltségi területek segítségével érvényesítse a közismereti és szakmai tananyagok interdiszciplináris és problémaközpontú szemléletét és szervezését; valamint a tartalmak feldolgozása, elsajátítása során a köznevelési törvényben előírtaknak megfelelően érvényesüljön a Nemzeti alaptantervnek a tanulásról és a tanulásszervezésről kialakított felfogása.

Az egyes műveltségi területek témakörei, témái a valóság problémáit és az azok felismeréséhez, megértéséhez, kezeléséhez szükséges tudásokat, képességeket is a mindennapi élet kontextusába helyezik, kiemelve ezzel a társadalmilag releváns, alkalmazható tudás fontosságát.

Helyi tantervünkben tantárgyanként és műveltségterületenként jelenítjük meg a Nemzeti alaptanterv hét kulcskompetenciáját:

- a tanulás kompetenciáit,

- a kommunikációs kompetenciák: anyanyelvi és idegen nyelvi kompetenciákat,
- a matematikai, gondolkodási kompetenciákat,
- a digitális kompetenciát,
- a személyes és társas kompetenciákat,
- a munkavállalói, vállalkozói kompetencia,
- a kreativitás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciáit.

és a tizenegy kiemelt fejlesztési területét:

- az erkölcsi nevelést,
- az önismeret és társas kultúra fejlesztését,
- a nemzeti öntudat, hazafias nevelés területét,
- az állampolgárságra, demokráciára nevelést,
- a testi és lelki egészségre nevelést és a családi életre nevelést,
- a fenntarthatóságra, környezettudatosságra való nevelést,
- a felelősségvállalás másokért, önkéntességre nevelést,
- a médiatudatosságra való nevelést,
- a gazdasági és pénzügyi nevelést,
- a pályaorientációt,
- a tanulás tanítása területét.

Általános fejlesztési alapelveink:

- személyiségközpontú fejlesztés,
- tanulóközpontúság,
- egyéni tanulási utak biztosítása,
- értékközvetítés,
- korszerű TEA-oktatás,
- rugalmasság,
- együttműködés a családdal és partnereinkkel az oktató-nevelő munkában,
- esélyegyenlőség biztosítása.

6.2.2. A kulcskompetenciák fejlesztése

Az Európai Unió által ajánlott, a NAT-ban meghatározott kulcskompetenciák, az ezeket célzó kompetenciafejlesztés a szakképző iskolák helyi tanterveinek kialakításakor is mérvadóak.

A tanulás kompetenciái

Célunk, hogy a tanuló a 9-10. évfolyam végére képes legyen figyelmét összpontosítva kitartóan, önállóan tanulni, saját tanulását megszervezni. A tanuláshoz való hozzáállása pozitív legyen. Képes legyen motivációja folyamatos fenntartására, ismerje fel képességeinek, készségeinek erős és gyenge pontjait, munkáját tárgyilagosan értékelje, szükség esetén tanácsot, támogatást kérjen. A tanuló tanulja meg saját tanulását megszervezni egyénileg és csoportban egyaránt, ideértve az idővel és az információval való

hatékony gazdálkodást is. Ismerje fel és értse saját tanulási stratégiáit, szükségleteit és lehetőségeit.

A kommunikációs kompetenciák (anyanyelvi és idegen nyelvi)

Célunk, hogy a tanuló hétköznapi kommunikációs helyzetekben alkalmazza a különféle kommunikációs technikákat. Beszélgetés, vita során képes mások álláspontjának értelmezésére, saját véleménye megosztására, megvédésére vagy korrekciójára. Képes legyen önállóan olvasni és megérteni nyomtatott és elektronikus formájú irodalmi, ismeretterjesztő szövegeket, valamint szabatosan használni a választott szakma, ágazat szakszókincsét. Mérlegelő módon vegyen részt az infokommunikációs társadalom megfelelő információszerzésében és információátadásában. Képes legyen szövegalkotásra a társadalmi (közösségi) élet legfontosabb területein a papíralapú és az elektronikus műfajokban. Törekedjen a normakövető helyesírásra és az önálló kézikönyvhasználatra.

Valós élethelyzetekben is tudja használni a tanult idegen nyelvet a produktív készségek (írás és beszéd) alkalmazásával is. Értse meg a fontosabb információkat a világos, mindennapi szövegekben. Tudjon egyszerű, összefüggő szöveget alkotni ismert vagy az érdeklődési körébe tartozó témában. Értse meg és használja a gyakoribb mindennapi kifejezéseket és az alapvető szófordulatokat.

A digitális kompetenciák

A tanuló váljon egyre motiváltabbá az IKT-eszközök használatában. Legyen képes a számítógép használatára, lehetőségeinek önálló alkalmazására a tanulásban és a mindennapi életben, továbbá legyen nyitott és motivált az IKT nyújtotta lehetőségek kihasználásában. Gyakorlottan kapcsolódjon be az információmegosztásba, vegyen részt az érdeklődési körének, választott szakterületének megfelelő együttműködő hálózatokban. Felismeri és ki is használja az IKT nyújtotta lehetőségeket a feladatok, problémák megoldásában saját szakterületén. A tanulóban alakuljon ki az IKT alkalmazásának adekvát magatartása, elfogadja a kommunikáció és az információfelhasználás etikai elveit. Ismerje fel az IKT interaktív használatából adódó veszélyeket, tudatosan törekedjen ezek mérséklésére.

Az MI hatása a digitális kompetenciákra

Kritikus gondolkodás: A képesség annak felismerésére, hogy az MI mikor téved (úgynevezett hallucináció), és az adatok forrásának, valóságtartalmának kritikus ellenőrzése..

Utasítástervezés (promptolás): Az MI-vel való hatékony kommunikáció képességének elsajátítása. Azt megtanulni, hogy hogyan kell pontos, kontextussal ellátott utasításokat adni a legjobb eredmény elérése érdekében.

Személyre szabott tanulás: Az algoritmusok elemzik a tanulók teljesítményét, és az egyéni képességekhez igazított tanulási utakat, feladatokat kínálnak, támogatva ezzel az önirányított tanulást.

Gyakorlati alkalmazás: A diákok közvetlen betekintést nyernek a modern technológiák működésébe, ami elengedhetetlen a jövőbeni munkaerőpiaci sikerekhez.

A matematikai, gondolkodási kompetenciák

A tanuló legyen képes matematikai problémák megoldása során és mindennapi helyzetekben egyszerű modellek alkotására, illetve használatára. Ismerjen fel egyszerű ok-okozati összefüggéseket, logikai kapcsolatokat, és törekszik ezek pontos megfogalmazására. Legyen gyakorlott a mindennapi életben is használt mennyiségek becslésében, a mennyiségek összehasonlításában. Legyen képes következtetésre épülő problémamegoldás során egyszerű algoritmusok kialakítására, követésére. A tanuló mérlegelő gondolkodásának fejlesztése többek között a feladatok megoldása során kapott eredmények elemzésén és értékelésén keresztül történik.

A személyes és társas kapcsolati kompetenciák

Célunk, hogy a tanuló képes legyen együttműködni társaival az iskolai és az iskolán kívüli életben egyaránt. Önként vállaljon feladatokat különböző, általa választott közösségekben. Képes legyen társai számára segítséget nyújtani ismert élethelyzetekhez kapcsolódó problémák megoldásában. Értse meg és fogadja el, hogy a közösség tagjai felelősek egymásért. Képes legyen megfogalmazni véleményét a közösséget érintő kérdésekben, hallgassa meg és képes legyen elfogadni mások érvelését. A magyar és az európai kultúra, illetve hagyományok megismerésével alakuljon ki a tanulóban az országhoz, a nemzethez és Európához való tartozás tudata.

A tanulmányok végére képes legyen helyes döntéseket hozni, illetve segítséget elfogadni konfliktushelyzetekben. Törekedjen a stressz és a frusztráció megfelelő kezelésére, a személyes előítéletek leküzdésére, legyen képes kompromisszumra.

A kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái

A tanuló legyen képes korának megfelelő, különböző művészeti (zenei, irodalmi, dramatikus, képzőművészeti, fotó- és film-) élmények több szempontú befogadására, élvezetére, a szabad asszociációs játékokra, gondolatok, érzelmek, hangulatok kifejezésére különböző művészeti területeken alkalmazott kifejezőeszközök, módszerek, technikák alkalmazásával.

Ismerje fel, hogy a művészetek érzelmi, gondolati, erkölcsi, esztétikai élmények, a tapasztalatszerzés forrásai. Tudatosuljon benne a helyi, a nemzeti, az európai és az egyetemes kulturális örökség jelentősége. Váljon nyitottá műalkotások befogadására, életkorának megfelelő szintű értelmezésére.

Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák

A tanuló ismert élethelyzetekben egyre inkább képes legyen mérlegelni, önálló döntéseket hozni és felmérni döntései következményeit. Készítsen terveket céljai megvalósításához és – esetenként segítséggel – meg tudja ítélni ezek realitását. Csoportos feladathelyzetekben vegyen részt a végrehajtás megszervezésében, a feladatok megosztásában. A tanuló ismerje fel, hogy a munkavégzés az egyén, a család és a társadalom létfenntartását biztosítja; lássa be, hogy a munka sokszor küzdelmekkel jár, ugyanakkor személyiségépítő, társadalmi összetartozást is erősítő tevékenység. Tudatosan készüljön a munka világához kapcsolódó döntéshelyzetek megismerésére. A tanuló képes legyen csoportos munkavégzésben részt

venni, a közös feladatok, az iskolai élethez kapcsolódó problémák megoldása során képes legyen a munka megtervezésére és irányítására, társai vezetésére. Működjön együtt társaival, legyen képes a feladatmegoldást segítő információk megosztására. Alakítsa ki elképzeléseit az egyéni társadalmi-gazdasági feladataival, boldogulásával kapcsolatban. Legyen nyitott és érdeklődő a mindennapi életét érintő pénzügyi és jogi kérdések iránt.

6.2.3. Fejlesztési területek – nevelési célok

A helyi tanterv kialakításakor törekszünk arra, hogy az iskolatípus céljainak megvalósítása érdekében a tanulók közismereti tudása a szakmai ismeretek elsajátításához is hozzájáruljon. Továbbá, hogy a tanuló számára a további tanulási utak is elérhetővé váljanak, azaz az egész életen át tartó tanulás megalapozása is fontos fejlesztési feladat.

Az erkölcsi nevelés

Célunk, hogy a tanulóban alakuljon ki a kötelességtudat, értse egyéni és közösségi (társadalmi) felelősségének jelentőségét. Tudja, hogy az egyes törvények és társadalmi egyezségek általában azért érvényesek, mert saját magunk által választott etikai elvek követésén alapszanak. Értse meg és lássa be a normakövetés társadalmi jelentőségét és a normaszegés következményeit. Ismerje a közösségi egyezségeket és normákat, legyen képes egy-egy közösség etikai elveinek felismerésére és a különböző kultúrák etikai elveinek összevetésére. Legyen képes bizonyos értékkonfliktusok felismerésére, kezelésére.

Nemzeti öntudat, hazafias nevelés

Képes legyen megnevezni és felismerni magyar történelmi személyiségeket, feltalálókat, tudósokat, művészeket, sportolókat, tudatosuljon benne munkásságuk jelentősége. Ismerje a szakmája fejlődésével kapcsolatos fontosabb magyar találmányokat, szakmájában ismert kiemelkedő magyar személyiségeket. Legyen tisztában nemzeti ünnepeink jelentőségével, hagyományaival. Ismerje lakóhelye és iskolája környékének természeti és kulturális örökségét. Ismerje a nemzeti kultúrák jelentőségét, tisztelje a különböző népek és kultúrák hagyományait.

A családi életre nevelés

Cél, hogy a tanuló jártas legyen a munkaeszközök célszerű, gazdaságos használatában, alakítsa ki egyéni, eredményes munkamódszereit. Ismerje a háztartásban, közvetlen környezetében alkalmazott, felhasznált anyagokat (különös tekintettel az egészségkárosító anyagokra). Képes legyen önálló életvitelét, önmaga ellátását megszervezni. Képes legyen szükségletei tudatos rendszerezésére, rangsorolására, ismerje a takarékosság, takarékoskodás alapvető technikáit. Készüljön az örömteli, felelősségteljes párkapcsolatra, a családi életre. Ismerje a családtervezési módszerek alkalmazásának módját, ezek előnyeit és kockázatait. Legyenek ismeretei a szexuális problémákkal kapcsolatban, ugyanakkor legyen képes felismerni egyes információforrások veszélyeit. Tudja, hová fordulhat krízishelyzetekben. Képes legyen tájékozódni a gyermekszülést és az örökbefogadást érintő kérdésekről. Értse a családnak a társadalomban betöltött szerepét, a családtagok felelősségét a család egységének megtartásában, a szerepek és feladatok megosztásának módjait,

jelentőségét. Értelmezze a szülői és gyermeki felelősség fogalmát, tisztelje a különböző generációk tagjait.

A testi és lelki egészségre nevelés

A tanuló tudja, hogy környezetünk is hatással van testi és lelki egészségünkre, ezért váljon igényévé környezetének tisztán tartása, szépítése és a személyes higiéné. Legyen tájékozott az e témakörben meglévő elemi lakossági szolgáltatásokról, azok használatáról. Ismerje a kultúra szerepét a lelki egészség megőrzésében. Tudja, hogy életvitelét számos minta alapján, saját döntéseinek sorozataként alakítja ki, és hogy ez a folyamat hatással van testi és lelki egészségére. Ismerje az egészségre káros, szenvedélybetegségek kialakulásához vezető élvezeti szerek használatának kockázatait, tudatosan tartózkodjon ezektől. Képes legyen értelmezni a gyógyszerekhez tartozó betegtájékoztatót. Ismerje az egészségügyi ellátáshoz való hozzáférés módját, tájékozódjon a betegjogokról és az orvosválasztás lehetőségeiről. Legyen tisztában a védőoltások szerepével.

Állampolgárságra, demokráciára nevelés

Célunk, hogy a tanuló értse az egyén felelősségét a közösség fenntartásában és a normakövetésben. Ismerje alapvető állampolgári jogait és kötelességeit, a normaszegések társadalmi jelentőségét. Gyakorolja jogait és kötelességeit környezetében, ismerje és tisztelje szűkebb közösségei tagjait, törekedjen a helyi közösségekkel való jó együttműködésre. Ismerje a civil szervezetek működési formáit és lehetőségeit.

Önismeret és a társas kapcsolati kultúra fejlesztése

A tanulóban tudatosuljon, hogy számos olyan mindennapi élethelyzet van, ahol az ember személyisége alapvető befolyással bír céljai elérésére, a társas kapcsolatai alakítására, feladatai elvégzésére. Legyen tisztában a társas kapcsolatok építésének lényegével és az emberi együttműködés lehetőségeivel. Tudjon különbséget tenni az ideális és a reális énkép között, és legyen tisztában van azzal, hogyan befolyásolhatja a társas környezet az önmagukról alkotott képet. Ismeri fel a normakövetés szerepét, fontosságát.

Felelősségvállalás másokért, önkéntesség

Célunk, hogy a tanuló felismerje, ha szűkebb vagy tágabb környezetében egyes emberek vagy csoportok segítségre szorulnak. Az adott helyzethez és lehetőségeihez mérten érezze kötelességének a segítségnyújtást és próbálja ebbe társait is bevonni. Egyes helyzetekben képes legyen felelősséget vállalni másokért (társaiért, a környezetében élő rászorultakért), és vállalásaiért helyt is állni. Ismerje fel, hogy a beteg, sérült, fogyatékkal élő embereken egyes helyzetekben kötelessége segíteni. Legyen tisztában az önkéntesség értékével, jelentőségével, formáival.

A tanulás tanítása

A tanuló ismerjen olyan alapvető tanulást segítő technikákat, amelyek segítségével hatékonyabbá teszi az önálló felkészülését, pl. a tanuláshoz szükséges külső (rend, fény, csend) és belső (munkakedv, jutalom, kíváncsiság, elérendő cél) feltételeket. Tudjon a tanult témák kapcsán tájékozódni a könyvtárban (pl. egyszerűbb kézikönyvekben) és a világhálón.

Ismerjen tudásmegosztó és tudásépítő platformokat. Képes legyen gondolatait, megállapításait kifejezni, nyelvileg szabatosan indokolni. Ismerje meg saját tanulási stílusát, ezzel legyen képes hatékonyabb információfeldolgozásra, tudja, mely területeket kell fejlesztenie. Elegendő önismerettel, önértékeléssel, önbizalommal rendelkezzen ahhoz, hogy megfelelő teljesítményt nyújtson, de legyen tisztában vele, hogy ehhez megfelelő fizikai állapotban kell lennie.

Pályaorientáció

Cél, hogy a tanuló tisztában van azzal, milyen személyes tulajdonságokkal, ismeretekkel, gyakorlatokkal és képességekkel rendelkezik. Értse, hogy ezek közül melyek piacképesek és melyek állnak kapcsolatban az általa kitűzött céllal, illetve, hogy a munkáltató érdeklődését melyek keltik fel igazán. Megfelelő ismeretekkel rendelkezzen tervezett szakmájával kapcsolatban, munkaerőpiaci lehetőségeiről, munkavállalói szerepéről. Rendelkezzen ismeretekkel, és szerezzen tapasztalatot a felkészült álláskereséshez. Képes legyen önéletrajzot készíteni, írásban összegezni céljait, képességeit, végzettségét, felkészültségét és mindazt, amit a munkaadónak egy konkrét állással kapcsolatban nyújtani tud.

Gazdasági és pénzügyi nevelés

Cél, hogy a tanuló törekedjen a fejlődési, megélhetési, biztonsági, önérvényesítési, társas szükségleteit minél magasabb szinten, tartalmasabb életvitelben kielégíteni. Érzékelje az anyagi és a kapcsolati tőke értékét és szerepét a társadalomban. Képes legyen információkat keresni és értelmezni különböző egyéni pénzügyi döntésekkel (pl. befektetések, hitelek) kapcsolatban. Kellő ismerettel rendelkezzen ahhoz, hogy számlát nyisson, és azt használja.

Médiatudatosságra nevelés

A tanuló tudatosan válasszon a tanulását, művelődését és szórakozását segítő médiumok között. Képes legyen a média által alkalmazott figyelemfelkeltő eszközöket, képi és hangzó kifejezőeszközöket értelmezni, médiatartalmakat használni. Megfelelő kommunikációs stratégiával rendelkezzen a nem kívánatos tartalmak elhárítására.

- **Algoritmusok felismerése:** Az MI folyamatosan formálja a hírfolyamokat és a keresési találatokat, észrevétlenül személyre szabva a tartalmat.
- **Deepfake és vizuális manipuláció:** A generatív MI által készített élethű képek, videók és hanganyagok megkérdőjelezik a "szememnek sem hiszek" elvét. Mindig ellenőrizni kell a forrást.
- **Információ-hitelesség:** A szöveges MI-k (mint a ChatGPT vagy más chatbotok) téves információkat is közölhetnek tényként, ezért kiemelten fontos a többforrásos ellenőrzés.
- **Szenzitív adatok védelme:** Soha nem szabad személyes adatokat (pl. lakcím, adószám), vagy privát dokumentumokat nyilvános MI-modellekbe (mint az ingyenes ChatGPT vagy Gemini), feltölteni, mert ezek bekerülhetnek a rendszer tanulóadatbázisába.
- **A plágium és az önálló munka egyensúlya:** Nem mindegy, hogy az MI-t ötletelésre, vázlatírásra használjuk (ami inspiráló), vagy egy az egyben lemásoljuk a válaszát, azt hazudva, hogy a saját szellemi termékünk.

- **A szerzői jogok tiszteletben tartása:** Tisztában kell lenni azzal, hogy az MI által generált képek vagy szövegek milyen jogi kategóriába esnek, és hogy a generátorok gyakran hús-vér művészek munkáiból tanultak.

Fenntarthatóság, környezettudatosság

Célunk, hogy a tanuló értse a fenntartható fejlődés jelentőségét. Tudja, hogyan vezetett az emberiség tevékenysége környezeti problémák kialakulásához, értse ezek kockázatát és lássa ezzel kapcsolatos felelősségét. Ismerje egyes globális problémák és a lokális cselekvések, valamint az egyéni életvitel közötti összefüggéseket. A tanuló saját életvitelével legyen tekintettel a fenntarthatóság kritériumaira. Képes legyen a fenntarthatósággal kapcsolatban információkat keresni és értelmezni. Értse a nemzetközi összefogás jelentőségét a fenntarthatósággal kapcsolatban.

6.3. A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja

6.3.1. Mindennapos testnevelés

A testnevelés és egészségfejlesztés műveltségterület szakképző iskolai kerettanterve társadalmilag elvárt, alkalmazható ismereteket, képességeket és készségeket foglal magába. Cél az önálló felelősségvállalás, a munkavállalásra alkalmasság, a munkabírás fejlesztési útjának kialakítása. A sport- és mozgáskultúra bázisára építve fejlődnek a munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák, miszerint egyénileg és csapatban is képesek a személyek dolgozni, a közös feladatok, tevékenységekhez kapcsolódó problémák megoldása során az egyes munkafázisokat megtervezik. A tapasztalatszerzés által az egyén a kockázatokat képes jobban felmérni és adott esetben vállalni is tudja azokat.

6.3.2. Testnevelés órák szervezése

A nemzeti köznevelésről szóló törvény értelmében a szakképzésben az adott osztályokban csak azokon a napokon kell mindennapos testnevelés órát tartani (legalább napi egy testnevelés óra keretében), amikor az iskolában közismereti vagy szakmai elméleti órák is vannak. Ennek megfelelően iskolánkban órarend szerinti testnevelés órákkal biztosítjuk a „mindennapos testnevelést” a gyakorlati napok kivétel.

6.3.3. Tanórákon, foglalkozásokon való részvétel

A testnevelés órákon való részvétel alól legfeljebb heti két órát kiválthat az a tanuló, aki versenyszerűen sporttevékenységet folytat, és erről kérelmet nyújt be az iskola igazgatójának, amelyhez csatolja az adott tanévre érvényes, sportszervezet által kiállított igazolást.

A tanulóknak lehetőségük van iskolai sportkörben való sportolásra tanórán kívüli foglalkozások keretében. A testnevelők tanév eleji igényfelmérése alapján az igazgató dönt a foglalkozások engedélyezéséről.

Az intézmény a kötelező foglalkozások keretében gondoskodik a könnyített testnevelés és a gyógytestnevelés megszervezéséről a tanuló által leadott orvosi igazolások alapján. Azon tanulókról, akik rendelkeznek orvosi igazolással, az iskola nyilvántartást vezet a felvételi állapotról és az ellenőrző vizsgálatok eredményéről.

6.4. A választható tantárgyak, foglalkozások, továbbá ezek esetében az oktatóválasztás szabályai

6.4.1. Választható tantárgyak szabályai

A középiskolai tanulmányok megkezdése esetén tanulóinknak lehetősége van az idegen nyelv tantárgyak (angol vagy német) választására. Kiválasztási szempontként a korábbi tanulmányok figyelembe vételét javasoljuk a diákoknak, viszont döntésüket adott tanév szeptember 30-ig - kérelem alapján - módosíthatják.

Iskolánk egyéb választható tantárgyakat nem épít be a képzésekbe, az érettségi és szakmai vizsgatantárgyak között osztja el a rendelkezésre álló szabad órakeretet az alkalmazható tudás megszerzése, az ismeretek elmélyítése, a sikeresebb érettségi és szakmai vizsga letétele céljából.

6.4.2. Az oktatóválasztás szabályai

Iskolánkban oktatóválasztásra az ágazati képzések gyakorlati csoportjainak bontása esetén van lehetőség. A tanuló a választásra csak indokolt esetben, az igazgatóhoz benyújtott kérelem alapján jogosult. Kérelmét adott tanév szeptember 30-ig nyújthatja be. Az igazgató a kérelem elbírálásánál figyelembe veszi:

- a kérelem indoklását,
- a csoportlétszámokat,
- a gyakorlati foglalkozási helyek feltételeit,
- az oktatói leterheltséget.

6.5. A kötelezően választandó, és kötelezően választható érettségi tantárgyak köre

6.5.1. Érettségi vizsgák

Iskolánkban két éves érettségi vizsgára való felkészítés is folyik felnőttképzés keretében. A képzésbe való belépés feltétele az iskolai rendszerben szerzett szakmai bizonyítvány, mely

egy tantárgyként az érettségi vizsgán beszámításra kerül, így a tanulók négy tantárgyból kötelesek érettségi vizsgát tenni.

Kötelezően választandó tantárgyak,

- magyar nyelv és irodalom,
- matematika,
- történelem,
- idegen nyelv (angol nyelv, illetve német nyelv).

Iskolánk a kötelezően választandó tantárgyak mellett vállalja továbbá, hogy – igény szerint –, választható tantárgyakból is felkészíti a tanulókat érettségi vizsgára. Ezen tantárgyak:

- földrajz,
- digitális kultúra.

6.5.2. Előrehozott érettségi vizsgák

Előrehozott érettségi vizsga a felnőttképzési jogviszony fennállása alatt, az érettségi bizonyítvány megszerzése előtt egyes érettségi vizsgatárgyból első alkalommal letett érettségi vizsga, amely lehet:

- kötelező érettségi vizsgatárgyból legkorábban a tizenkettedik évfolyam május–júniusi vizsgaidőszakában,
- bármely más érettségi vizsgatárgyból.

6.5.3. Egyes érettségi vizsgatárgyak középszintű érettségi vizsgájának témakörei

A középszintű érettségi vizsga témaköreit a 100/1997.(VI.13.) Korm. rendelet 3. számú melléklete, a vizsga részletes követelményeit pedig az Oktatási Hivatal honlapján közzétett hivatalos kiadvány tartalmazza. Az iskolánkban oktatott érettségi vizsgatárgyak középszintű érettségi vizsgatartalmainak követelményeit a Szakmai Program 3. sz. melléklete tartalmazza.

6.6. A tanuló tanulmányi munkájának írásban, szóban vagy gyakorlatban történő ellenőrzési és értékelési módja, diagnosztikus, szummatív, fejlesztő formái, a tovább haladás feltételei

A tanuló tanulmányi munkájának ellenőrzése folyamatos, előre meghatározott normákhoz viszonyít. Az ellenőrzés következetesen végzett tényfeltáró tevékenység, amely során az

empatikus készség fejleszthető. Egyensúlyban van a szóbeli és írásbeli ellenőrzés. Mindkettő az értelmet és a gondolkodást motiválja.

A szakképző évfolyamokon a tanulói gyakorlatorientáltság ellenőrzése kerül előtérbe, így végzett tanulóink képesek lesznek a társadalomba való beilleszkedésre és az önfejlesztésre. A tanulók tanulmányi munkájának értékelése magában foglalja a minősítést, az értékek biztosítását, tájékoztatást, viszonyítást, motiválást. Az értékeléssel dinamikusan lehet következtetni a tanítás és tanulás hatékonyságára. Olyan ellenőrzési, értékelési és visszacsatolási módokat, eljárásokat tartunk jónak, amelyek egyénenként lehetővé teszik a tanulók felzárkóztatását és tehetségük kibontakoztatását.

Az egyes tantárgyakból az értékelés időpontjának meghatározása – a tematikus egységek figyelembevételével – az oktatók kompetenciájába tartozik, de ki kell elégítenie az alábbi követelményeket:

- tájékoztassa az oktatót, a tanulót és a szülőt a végzett munka eredményéről,
- a tanuló tudását tükrözze,
- a fejlesztés érdekében fejezze ki a tanuló önmagához viszonyított előrehaladását,
- folyamatos legyen,
- ösztönző hatású legyen,
- feleljen meg az életkori sajátosságoknak.

A tanulói munka ellenőrzése a következő területekre terjed ki:

- a helyi tantervben és a szakmai programban előírt követelmények teljesítésének szintje,
- a tanórán, illetve gyakorlati foglalkozásokon nyújtott teljesítmény,
- az iskola és az osztályközösségben végzett tevékenység,
- a tanuló magatartása, viselkedése, értékrendje.

Az értékelés fajtái

- diagnosztikus értékelés: az alapkészségek mélységének a megismerése, a következő időszak fejlesztési feladatainak megtervezése. A diagnosztizáló, helyzetfeltáró, tájékoztató mérések osztályzat nélküliek,
- formatív értékelés: folyamatos, fejlesztő és interaktív értékelés, egyéni tanulási szükségletekhez igazítva, elsődleges az aktív tanulás közbeni értékelés,
- szummatív: értékelés osztályzattal.

Az ellenőrzés, értékelés formái

- szóbeli: beszélgetés, összefüggő felelet, kiselőadás stb.
- írásbeli: feladatlap, teszt, dolgozat, témazáró stb.
- gyakorlati: munkadarab, gyűjtőmunka,
- sportteljesítmény,
- órai munka,

- tanulmányi versenyeken nyújtott teljesítmény,
- tanórán kívüli tevékenységben való részvétel.

Formatív értékelési technikák:

- portfóliók, feljegyzések, tanulói naplók,
- visszajelzések,
- megbeszélések,
- tanulói önértékelés,
- társak értékelése,
- csoporton belüli értékelés,

Mindezekből kiválasztva az oktató maga tervezi meg az ellenőrzést, értékelést, ügyelve a szóbeli és írásbeli formák helyes arányára.

Írásbeli felelet

Az oktatónak lehetősége van arra, hogy feleletértékű röpdolgozatot írasson. A röpdolgozat kidolgozásánál a rendelkezésre álló idő maximum 20 perc lehet. A röpdolgozat célja, hogy a diákokat rendszeres tanulásra szoktassa, valamint az, hogy az oktató a továbbhaladáshoz szükséges legfontosabb ismeretek elsajátításának szintjéről és a továbbhaladás lehetőségéről tájékozódhasson. A röpdolgozatot nem szükséges előre bejelenteni.

Témazáró dolgozat

A témazáró dolgozat a tanulóknak egy nagyobb témakör végére kialakuló tudását méri fel. Az oktató törekedjék annyi témazáró dolgozatot íratni, ahány nagyobb témát a tanmenete szerint megtanított.

A témazáró dolgozat típusa lehet súlyozott, illetve súlyozatlan. A súlyozott dolgozatok érdemjegyei a tanulói értékelés során (a KRÉTA-rendszerben felkínáltak szerint) két jegyként számítanak bele az adott tantárgyi értékelésbe.

Mivel ez az ellenőrzési forma a diákoktól alaposabb szintű felkészültséget igényel, az oktató a témazárót nem írattathatja meg váratlanul.

A dolgozat időpontjának kitűzésekor az alábbi előírásokat kell betartani:

- az osztály egy napon nem írhat kettőnél több dolgozatot,
- a dolgozatírás időpontját egy héttel korábban a diákokkal közölni kell.

Az elmaradt dolgozatok pótlása

Amennyiben a diák betegség, illetve egyéb hiányzás miatt nem írta meg a témazáró dolgozatot, akkor azt köteles pótolni a következő feltételek mellett:

- a pótdolgozat azonos hosszúságú és témájú legyen, mint az eredeti volt; az oktató azonos időtartamot biztosítson, mint amit a többi diáknak biztosított a dolgozat megírására,

- amennyiben a diák hosszabb időn keresztül (legalább egy hétig) hiányzott és elmaradása felhalmozódott, úgy az oktató köteles megfelelő időt biztosítani az elmaradtak pótlására,
- az összefoglaló órát követő egy-két napos hiányzás esetén a témazáró bármikor pótoltatható.

Házi feladat:

Előnye, hogy a tanuló egyéni ütemben végezheti el a feladatokat, differenciáltan is adható, javasolt az órán való ellenőrzése, főleg szóban értékeljük.

Házi dolgozat:

A tanulók információt gyűjtenek könyvekből vagy az internet segítségével a kiadott témában. Szövegesen értékelhető és érdemjeggyel osztályozható.

Tanulói portfólió:

A tanuló munkáinak különböző szempontok alapján összeállított gyűjteménye. Szövegesen értékelhető és érdemjeggyel osztályozható.

Szóbeli felelet:

- az oktatók az egyes tantárgyi követelményekben előírt elméleti tananyag ellenőrzése érdekében a megszerzett ismereteket szóbeli felelet formájában is számon kérhetik a tanulóktól,
- a tanulók munkáját folyamatosan figyelik az oktatók: milyen a tanulók aktivitása, figyelme, érdeklődése,
- a tanulók szóbeli feleltetése során az oktató megtudhatja, hogy a tanuló mennyire sajátította el a tananyagot, mennyire képes a mondandóját önállóan kifejteni,
- a szóbeli felelet során kiderülhet, képes-e az összefüggések felismerésére, az ismeretek alkalmazására,
- a tanulói kiselőadás, önálló gyűjtőmunka ismertetése a tanuló érdeklődési köréről is ad tájékoztatást,
- egy-egy szóbeli felelet tizenöt percnél több időt nem vehet igénybe,
- a szóbeli számonkérés témája jellemzően az aznapra kijelölt ismeretanyag vagy feladat, de releváns lehet az utolsó leckék tartalmának vagy akár a tanév során már elsajátított fogalmaknak a számonkérése is.

Az értékelés módjai:

- szöveges értékelés,
- 5 fokozatú skálával.

Az osztályzat (érdemjegy) akkor:

- jeles (5): ha a tanuló a követelményeket megbízhatóan elsajátította, tudását alkalmazni képes,

- jó (4): ha a tanuló kevés hibával elsajátította a követelményeket, kisebb bizonytalanságokkal tudja alkalmazni tudását,
- közepes (3): ha a tanuló a követelményeket pontatlanul, esetenként felszínesen több hibával teljesíti, és csak oktatói segítséggel tudja alkalmazni tudását,
- elégséges (2): ha a tanuló csak a minimális, a továbbhaladáshoz szükséges ismereteket sajátította el, és kizárólag oktatói segítséggel képes önálló feladatvégzésre,
- elégtelen (1): ha a tanuló a követelmények minimum szintjét sem sajátította el, nem rendelkezik a továbbhaladáshoz szükséges ismeretekkel.

Az értékelés helyi szabályai évközi érdemjegyek esetén:

Érettségizők esetében	**Szakképző esetén**
0 - 39% - elégtelen	0 - 33% - elégtelen
40 - 55% - elégséges	34 - 50% - elégséges
56 – 70% - közepes	51 - 70% - közepes
71 – 84% - jó	71 – 84% - jó
85 -100 % - jeles	85 – 100% - jeles

Osztályozó és különbözeti vizsga, illetve ezek pótló vizsgái esetén	**Javítóvizsga, illetve annak pótló vizsgája esetén**
0 - 29% - elégtelen, a vizsga sikertelen	0 - 29% - elégtelen, a vizsga sikertelen
30 - 49% - elégséges	30 - 59% - elégséges
50 – 69% - közepes	60%-tól közepes
70 – 84% - jó	
85 -100 % - jeles	

A „Mesterséges intelligencia alapjai” tantárgy értékelése

A „Mesterséges intelligencia alapjai” tantárgy 12 tanórai foglalkozásból áll, amelynek értékelése szöveges minősítéssel történik. A tanulók teljesítményét **„Teljesítette/Nem teljesítette”** formában rögzítjük, osztályzatot nem állapítunk meg. A minősítés alapja a tanuló aktív, együttműködő részvétele a foglalkozásokon, a tanórai és projektfeladatok elvégzése.

„Teljesítette” minősítést kap 100 százalékos értékeléssel az a tanuló, aki a tantárgy foglalkozásainak legalább 70%-án részt vett, és a kijelölt feladatokat érdemben teljesítette. „Nem teljesítette” minősítést kap, ha a részvétele nem éri el a 70%-ot, vagy a feladatok

teljesítése érdemben elmarad. A tantárgy teljesítésének ténye és a szöveges minősítés a tanuló bizonyítványában megjelenik.

A „Mesterséges intelligencia alapjai” tantárgy sikeres elvégzéséről a szakképző intézmény **mikrotanúsítványt** állít ki.

Mikrotanúsítvány annak a tanulónak adható ki, aki teljesítette minősítést kapott. Mikrotanúsítvány nem adható ki, ha a tanuló nem teljesítette minősítést kapott.

A továbbhaladás szabályai:

A tanuló félévi, illetve év végi érdemjegye egy-egy tantárgyból a **következő esetekben elégtelen**:

- ha az érdemjegyek számtani átlaga nem éri el az 1,5-öt,
- ha az átlag 1,51-1,99 közötti, az érdemjegy eldöntése az oktató saját hatásköre (az éves munka, hozzáállás, munkafegyelem, szorgalom alapján),
- ha az adott tantárgy több részből (altantárgyból) áll, s közülük egy elégtelen minősítést kap (javítóvizsgát csak az elégtelenre minősített altantárgyból kell a tanulónak tennie).

A továbbhaladás elégséges, minimális szintje minden tantárgy esetében:

- **érettségire felkészítő képzésen: 40 %**
- **szakképző iskolai képzéseken: 34 %**

A számonkérések témáját és az érdemjegyeket az oktató a számonkérés napjára rögzíti az e-naplóba.

6.7. A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezésének elve

Szakképző iskolai osztályok esetében iskolánk csoportbontásokat alkalmaz az osztálylétszámok és jelentkezések függvényében:

- idegen nyelv (angol vagy német) óráknál,
- közismereti tantárgyaknál,
- digitális kultúra óráknál,
- gyakorlati foglalkozásoknál,
- szakmai tantárgyaknál szakmánként.

A csoportok kialakításának szempontjai:

- kezdő évfolyamon a csoportbeosztást az osztályfőnök készíti el a különböző szakmaorientáltság, illetve létszám szerint,
- idegen nyelvi órák esetében az előzetes nyelvismeret szerint,
- digitális kultúra órák esetén az osztálynaplóba történt beírási sorrend vagy szakmaorientáltság alapján.

6.8. A nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére a településen élő nemzetiség kultúrájának megismerését szolgáló tananyag

Iskolánk Nagyatád városában található, ahol horvát nemzetiségi önkormányzat működik. Horvátország viszonylagos közelsége, településünk horvát testvérvárosi kapcsolata miatt tanulóinknak tanórán kívüli foglalkozások keretében lehetőséget biztosítunk a nemzetiség kultúrájának megismerésére.

Az ismeretek átadásához a nemzetiséghez tartozó személyeket kérünk fel. A kisebbségi önkormányzattal együttműködve valósítjuk meg a kitűzött feladatokat.

A nemzetiség kultúrájának megismerését segítő tananyag:

- az egyes horvát népcsoportok letelepedése Magyarországon és annak okai: menekülés a török elől, tudatos telepítések,
- a betelepült horvátok társadalmi rétegei (jobbágyok, polgárság, nemesség, papok), gazdálkodásuk: földművelés, állattenyésztés, halászat, lótenyésztés, kertészet, szőlőművelés és borászat; iparosok,
- a ferencesek szerepe a horvátság életében: vallás, oktatás-művelődés,
- a magyarországi horvátok vallása, oktatásügye, politikai és társadalmi tevékenysége,
- az első világháború negatív hatása a magyarországi horvátok életére: sok halálos áldozat, Trianonnal szétszakadt az addig egységes kulturális, civilizációs és gazdasági egység, az új határok a Magyarországon maradt horvátokat elszakították az anyanemzettől,
- a hazai horvátság életének alakulása a második világháború után,
- a hazai horvátok demográfiája,
- testvérvárosi kapcsolatok, intézmények együttműködése (pl. iskolák, kulturális egyesületek) országon belül és az anyaországban – ennek jelentősége,
- az egyes horvát népcsoportok nyelvhasználati sajátosságai. Az egyes nyelvjárások (stokáv, kájkáv, csákáv) jellemzői,
- a magyar és a horvát nyelv közötti alapvető különbségek (nyelvtípus: hajlító-ragasztó, helyesírási különbségek, vonzatok, frazeológiai kapcsolatok).

6.9. Az egészségnevelési és környezeti nevelési elvek, programok, tevékenységek

Az egészségnevelési és környezeti neveléssel kapcsolatos programjainkat, tevékenységünket a nevelési és egészségfejlesztési programban leírt elvek alapján szervezzük meg. Tanévente megszervezésre kerülő programok, tevékenységek:

- a „TESZEDD” programban való részvétel,
- rendszeres együttműködés a Nagyatádi Kórház Egészségfejlesztési Irodájával,
- sportprogramok szervezése az Európai Diáksport Napja alkalmából,
- a Fenntarthatósági hét programjaihoz történő csatlakozás,
- a „Fogyasztói tudatosságra nevelő iskola” pályázatban való részvétel,

- a különböző pályázatokban elvárt egészségmegőrző, egészségfejlesztő programok megszervezése, lebonyolítása.

6.10. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

Az esélyegyenlőség megteremtésének alapja a szegregációmentesség, az egyenlő bánásmód elvének megvalósulása, a diszkriminációmentesség, a kiemelt figyelmet igénylő tanulók oktatási és társadalmi integrációjának támogatása.

6.10.1. A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő foglalkozások:

- ezzel a problémával küzdő gyermekek számára a segítő program az osztályfőnök irányításával, az osztályban tanító oktatók részvételével, valamint a szülő támogatása mellett végrehajtott személyre szóló feladat,
- a tanulási kudarcok okai szerteágazók lehetnek, eredménye pedig mindig a tanulók jelentős lemaradása, így elsődleges feladatunk az okok felderítése, majd azok megelőzése.

6.10.2. A hátrányba kerülő tanulók részére:

- a szociálisan hátrányos helyzetű beilleszkedési, magatartási, tanulmányi problémákkal küszködő tanulók részére fejlesztő órákat szervezünk,
- a sajátos nevelési igényű és BTMN gyermekek egyéni fejlesztését biztosítjuk saját, teljes állású gyógypedagógussal, valamint a Pedagógiai szakszolgálatok segítségének igénybevételével,
- támaszkodunk a pedagógiai tanácsadó intézetek (pl.: szakértői bizottság) diagnosztizáló és javaslattevő tevékenységére,
- a pszichés okok miatt bekövetkező lemaradások kezelését enyhébb esetben oktatói összefogással, iskolai pszichológussal és a szülők bevonásával valósítjuk meg,
- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulást szervezünk,
- a szabadon tervezhető tanórán kívüli foglalkozások arányainak kialakításánál a tehetséggondozás és felzárkóztatás szempontjai döntő, meghatározó szerepet játszanak.

A tanulási nehézségek, kudarcok jelentkezése esetén alapvetőnek tekintjük a szülővel történő együttműködést.

6.10.3. A felzárkóztató tevékenységek iskolai színterei:

- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése,
- az egyéni foglalkozások,
- egyéni képességekhez igazodó oktatás (felzárkóztatás, tehetséggondozás foglalkozásai),
- az iskolai könyvtár, valamint az iskola más létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata,

- a továbbtanulás irányítása, segítése,
- képességfejlesztő órák (logopédus, gyógytestnevelő, fejlesztő pedagógus és gyógypedagógus segítségével),
- az oktató családlátogatásai.

6.10.4. A szociális hátrány feltárása és megoldási lehetőségei:

- a tanulók, szülők, oktatók személyes kapcsolatának kialakítása,
- a Polgármesteri Hivatallal és a Gyermekjóléti Szolgálattal történő szoros kapcsolattartás,
- az iskolai gyermek-, és ifjúságvédelmi felelős, illetve az iskolapszichológus tevékenysége,
- drog-, és bűnmegelőzési programok szervezése,
- pályázatokon való részvétel,
- pályaorientációs tevékenység,
- esetmegbeszélések.

6.10.5. GINOP-6.2.2-VEKOP/15 mérések kivitelezése a lemorzsolódás csökkentése érdekében

A kiemelt projekt keretében a lemorzsolódás megelőzése, a végzettség nélküli iskolaelhagyás csökkentése érdekében, a tanulói kulcskompetenciák fejlesztése, illetve az erre alkalmas pedagógiai eszközrendszer hatékony alkalmazása céljából – 9. évfolyamon – méréseket végzünk a szakképzés eredményesebbé tétele érdekében.

A mérések részletes leírása a 6. sz. mellékletben található.

6.11. A tanulók jutalmazásának szabályai

A jutalmazás mértékét a teljesítmény súlya határozza meg. A teljesítmény függ az értékelt terület jellemzőitől, a tanuló egyéni képességeitől, illetve az egyéb körülményektől. A teljesítményt nem lehet teljesen objektív módon értékelni, de törekedni kell az egységes elvek alkalmazására.

6.11.1. Ezek alapján jutalomban (dicséretben) részesülhet az a tanuló, aki:

- tanulmányi munkáját a képességeihez mérten kiemelkedően végzi,
- kitartó szorgalmat, példamutató magatartást tanúsít,
- hozzájárul az iskola jó hírnevének megőrzéséhez és öregbítéséhez,
- eredményes kulturális tevékenységet folytat,
- kimagasló sporteredményt ér el,
- a közösségi életben tartósan kiemelkedő szervező és irányító tevékenységet végez,
- sikerrel szerepel a tanulmányi, illetve a szakmai versenyeken.

6.11.2. Jutalmazás formái

Jutalmazás formái	A jutalmazás alapja	Az értékelő személye	A jutalmazás rögzítésének helye, felelőse
oktatói dicséret	jó színvonalú szaktárgyi munka, iskolai versenyeredmény	oktató	elektronikus naplóban oktató
osztályfőnöki dicséret	példamutató magatartás, közösségi munka, versenyeredmény	osztályfőnök	elektronikus naplóban osztályfőnök
igazgatói dicséret	folyamatos példamutató magatartás, iskolai közösségi munka, versenyeredmény	osztályfőnök vagy oktató	elektronikus naplóban igazgató
oktatói testületi dicséret	folyamatos, példamutató magatartás, kiemelkedő tanulmányi eredmény, közösségi munka, versenyeredmény	oktatói testület	elektronikus napló, bizonyítvány, tanévzáró ünnepélyen jutalom átadás osztályfőnök

6.12. A GINOP-6.2.3-17-2017-00005 számú pályázat célmeghatározásának megfelelően az intézmény szakmai programjába beépített komplex pedagógiai-módszertani fejlesztések területei

A pályázat keretein belül, a lemorzsolódás csökkentése érdekében oktatóink hét kiemelt területen vettek részt továbbképzésen. Ezek tapasztalatait a hatékonyság érdekében felhasználjuk, közülük a következő három került beépítésre szakmai programunkba:

1. **Hatékony konfliktuskezelési eljárások a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekeket/tanulókat nevelő intézmények eredményessége érdekében**

Elmondható, hogy nagyszámú hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű tanuló jár iskolánkba, akik nehéz szociális körülmények közül kerülnek intézményünkbe. Iskolánk oktatóira alapvetően jellemző a gyermekcentrikusság, motiváló segítőkészség, empatikus magatartás és a differenciáló oktatás. A nagy teherbírású, lendületes, innovációra nyitott fiatalos oktatói testület részt vesz a hátrányok enyhítésére bevezetett programokban mentorként vagy tantárgyfejlesztő oktatóként áll a tanulók mellé. A folyamatosan megoldandó nevelési feladat a diákok között kialakuló konfliktusok, kulturált, megegyezésen alapuló megoldásának segítése, támogatása. Feladatunk lett nevelési intézményként, hogy a megismert konfliktuskezelési stratégiákat átadjuk a diákoknak.

Részletes leírás a szakmai program 6. sz. mellékletében található.

2. Esélyteremtő intézményfejlesztési program és eszközrendszer

Magyarország térképe a tanulók szociális helyzetét tekintve vegyes képet mutat. Somogy vármegye sem marad el sokkal a sereghajtó vármegyéktől e tekintetben. A vármegyén belül is a fenyegetettséggel leginkább érintett kistérségek a nagyatádi és a tabi járás. Ezért célunk, hogy biztosítsuk intézményen belül a szegregációmentesség és az egyenlő bánásmód elvének teljes körű érvényesülését. Intézményünk a pozitív és negatív adottságokat, lehetőségeket és a meglévő erőforrásokat egybevetve nagyon jó színteret biztosít innovatív esélyteremtő folyamatok elindításához és sikeres megvalósításához.

Részletes leírás a szakmai program 6. sz. mellékletében található.

3. Egyéni fejlesztés az oktatási esélyegyenlőséget támogató programban

A tanuló egyediségéhez igazított fejlesztés feltételezi, hogy az oktatók ismerik tanulóik jellemzőit. Az egyéni fejlesztési terv a tanuló fejlesztésének alapja, amely biztosítja, hogy a fejlesztési folyamat egyes szakaszai egymásra épüljenek, és hogy a fejlesztés minden időpontban a tanuló aktuális állapotához igazodhasson. Az egyéni fejlesztési terv *az oktató napi munkájához is segítséget ad,* vezérfonal és támpont. Használatával lehetővé válik, hogy az oktató az oktatási-nevelési folyamatot, a tanulás szervezését, a tanulási folyamat szerkezetét, tempóját, eszközeit a gyermek/tanuló egyediségéhez igazítsa.

Részletes leírás a szakmai program 6. sz. mellékletében található.

6.13. „B” kategóriás közúti járművezetői engedély megszerzése

A szakképző iskolai tanulók részére – kérelem benyújtásával – iskolánk **lehetőséget biztosít** „B” kategóriás közúti járművezetői engedély megszerzéséhez szükséges, a regisztrációs és tanulmányi alaprendszerben elérhető online közlekedési alapismeretek és elsősegélynyújtási tanfolyamon (a továbbiakban együtt: gépjárművezetői elméleti tanfolyam) való részvételre.

A részvételhez az iskola **órarendbe illesztve, tanítási napon, délután** biztosít idősávot a tanulók számára, hogy a gépjárművezetői elméleti tanfolyamon részt vegyenek, saját használatú vagy az iskola tulajdonában lévő informatikai eszközön teljesítsék a követelményeket.

A gépjárművezetői elméleti tanfolyam megszervezése során az állami mentőszolgálat bevonásával jelenléti formában, legalább egy alkalommal elsősegélynyújtási demonstrációs alkalmat szervez az intézmény.

6.14. A „Mesterséges intelligencia alapjai” tantárgy bevezetése

A szakképző iskolai képzés tantárgyi struktúrájában 9. évfolyamon megjelenik a „Mesterséges

intelligencia alapjai” elnevezésű tantárgy, amelynek órakerete – 12 óra/tanév - az egyes ágazatokban az alábbiak szerint kerül meghatározsra.

- **kereskedelem ágazat:**
  „Digitális alkalmazások” tantárgy éves óraszámának részleges átcsoportosítása, csökkentése.
- **építőipar ágazat:** „Építőipari kivitelezési alapismeretek” tantárgy éves óraszámának részleges átcsoportosítása, csökkentése.
- **gépészet ágazat:** „Gépészeti alapismeretek” tantárgy éves óraszámának részleges átcsoportosítása, csökkentése.

A tantárgy megvalósítása intenzív formában, 6 egymást követő héten, heti 2 órában történik.

- A **turizmus-vendéglátás ágazatban** pilot program keretében 10 tanórai foglalkozáson az „IKT a vendéglátásban” tantárgy éves óraszámának részleges átcsoportosításával, csökkentésével.

6.15. MI Stratégia

A Kaposvári Szakképzési Centrum MI-stratégiája és irányelvei valamennyi intézményére kiterjednek, ezért a NASZI is ezen irányelvek mentén működik.

7. Képzési program

A képzési program az iskola és a duális képző számára a legfontosabb szakmai szabályozó dokumentum, amely a szakmai oktatás tartalmára, szervezésére és megvalósítására vonatkozó valamennyi releváns információt tartalmazza. A képzési program a minőségbiztosítás eszköze is.

A képzési program a *képzési és kimeneti követelmények és a korábban hatályos programtantervek ajánlása szerint* készült.

7.1. A képzési program elemei

Ágazati alapoktatás megszervezése az intézményben történik:

- szakképző iskola kilencedik évfolyamán,
- érettségi végzettséggel kizárólag szakmai vizsgára történő felkészítésben a szakmai oktatás első félévében.

Az ágazati alapoktatás ágazati alapvizsgával zárul. Sikeres vizsga után a tanuló az általa választott szakmáról tett nyilatkozat benyújtása után folytathatja tanulmányit.

A „nyilatkozat” nyomtatvány beadási határideje: minden tanév **május 15. napja**.

7.2. Az ágazati alapvizsga szabályai

- az ágazati alapvizsga lebonyolítására a tanulmányok alatti vizsga szabályait kell alkalmazni,
- a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy ágazati alapvizsgára az ágazati alapoktatásban való részvétele alapján bocsátható,
- az ágazati alapvizsga az adott ágazatba tartozó valamennyi szakma tekintetében azonos szakmai tartalmát a képzési és kimeneti követelmények határozzák meg,
- a szakképző intézmény által szervezett ágazati alapvizsgát a szakképző intézmény oktatóiból és az elnökből álló vizsgabizottság előtt kell letenni,
- a vizsgabizottság elnökét a szakképző intézmény székhelye szerint illetékes területi gazdasági kamara delegálja,
- az ágazati alapvizsga teljesítését a KRÉTA rendszerben kell rögzíteni a törzslapot és a bizonyítványt megjelölve,
- a tanuló és a képzésben részt vevő személy magasabb évfolyamra nem léphet, a szakirányú oktatásban szakképzési munkaszerződéssel nem vehet részt, ha sikertelen ágazati alapvizsgát tett.

7.3. A szakirányú oktatás

A szakirányú oktatás **célja**, hogy a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy számára biztosítsa a szakma keretében ellátandó munkatevékenységekhez szükséges ismeretek és

készségek elsajátítását, képessé tegye azok gyakorlatban történő alkalmazására és a tanulót, illetve a képzésben részt vevő személyt a szakmai vizsgára felkészítse.

A szakirányú oktatás:

- a tanítási évben teljesítendő oktatásból és a tanítási éven kívüli egybefüggő gyakorlatból vagy,
- a szakképzési munkaszerződés hatálya alatt teljesítendő oktatásból és gyakorlatból áll.

Szakirányú oktatást a duális képzőhely, illetve a szakképző intézmény (a továbbiakban együtt: szakirányú oktatást folytató szervezet) folytathat.
A szakirányú oktatást tanteremben, tanműhelyben vagy munkahelyi körülmények között kell megszervezni.

A szakképző iskola a szakirányú oktatásban a szakképzési munkaszerződéssel részt vevő tanuló illetve a képzésben részt vevő **kérésére** a szakmai vizsga előtt, a **szakmai vizsgára való felkészülés céljából** egy alkalommal **legalább öt munkanap** – rövidített képzési idejű esti munkarendben három munkanap - egybefüggő felkészítést szervez.

A szakmai vizsgához kapcsolódóan szervezett **egybefüggő felkészítés rendje:**
- a szakképzési munkaszerződéssel rendelkező tanuló vagy felnőttképzésben részt vevő vizsgára felkészítés céljából kérelmet nyújthat be a szakmai vizsgára történő jelentkezésével egyidőben,
- a kérelmek összesítése alapján külön beosztással szakmánként naponta 4 foglalkozás (5*4=20 foglalkozás) lebonyolítását tervezi meg az intézmény,
- a foglalkozások az interaktív vizsgát megelőző 5 munkanapon kerülnek megszervezésre,
- a felkészítő foglalkozások az interaktív vizsga és a projektfeladatok sikeres teljesítése érdekében zajlanak,
- a projektfeladatokra való felkészítés érdekében szakmai anyag beszerzése is szükséges, mely anyagigényt a felkészítő oktató állít össze,
- a szakmai igazgatóhelyettes a foglalkozások beosztását, ütemezését a kérelmek összesítése után 30 napon belül elkészíti, majd a KRÉTA rendszeren keresztül tájékoztatja a vizsgára jelentkezőket

7.4. Együttműködés a duális képzőkkel

Feladatok:

- duális partnerek körének felmérése,
- a lehetséges együttműködési formák egyeztetése,
- szakirányú oktatás tantárgyi struktúrájának kialakítása (évfolyamonként az egyes tantárgyak neve, éves és heti óraszáma, az oktatandó tananyagelemek)
- az intézmény által összeállított struktúrát a 4. sz.melléklet tartalmazza.

- egyeztetés az egyes tantárgyak, tantárgyrészek külső partnerhez történő kihelyezéséről, valamint az ehhez szükséges személyi és tárgyi feltételekről,
- helyi képzési program elkészítése az iskola és a külső partner részéről is.

A helyi képzési program kidolgozása az iskola évente meghatározott tantárgyfelosztásának az alapja lesz.

Az intézmény, mivel jellemzően mikro- és kisvállalatokkal, mint duális partnerekkel áll kapcsolatban, a **hagyományos együttműködési formát alkalmazza.**

Ebben az együttműködési formában lényeges szempontok:

- a partner duális képzőhelyi követelményeknek való megfelelése,
- a tanuló közvetlenül a vállalkozóval köt szakképzési munkaszerződést,
- a szakmai órák szakmai elméleti tartalmait az intézmény egységesen saját erőforrásai felhasználásával szervezi meg,
- az iskola részt vállal a gyakorlati óraszámok terhére a vizsgára történő felkészítésből.

7.5. Az iskola által alkalmazott sajátos pedagógiai módszerek

7.5.1. Projektoktatás

A projektoktatás során a témaegységek feldolgozása, a feladat megoldása a tanulók érdeklődésére, a tanulók és az oktatók közös tevékenységére, együttműködésére épül a probléma megoldása és az összefüggések feltárása útján.

A projektoktatás témájának oktató általi kiválasztására tanévente szakmánként kerül sor. (5.sz.melléklet)

A projektmódszer alkalmazásának lépései:

- célok kitűzése, a téma kiválasztása, megfogalmazása - kreatív ötlet,
- tervezés - feladat, felelős, helyszín, munkaforma,
- kivitelezés - önálló kutatás vagy ismeretek gyűjtése oktató/felnőtt bevonásával,
- projekt bemutatása - zárás, értékelés előre megadott szempontok alapján.

A projekt **eredményének értékelése** több összetevőre irányul, ezek a következők:

- a produktum érétkelés, annak színvonala az előre megadott követelményekhez képest,
- az elkészült produktumok esztétikai színvonalának értékelése,
- számba kell venni, hogy milyen tanulási folyamatok zajlottak le a projekt megvalósítási folyamatában mind szaktárgyi szempontból, mind pedig a metakognitív tudásrendszer gyarapodása szempontjából,
- értékelni kell a munkát a *társas kapcsolatok* alakulása szempontjából is (számba kell venni, hogy miként tudott együtt dolgozni az adott csoport, voltak-e konfliktusok, és képesek voltak-e azokat kezelni),

- értékelni kell a munkát az *egyén* szempontjából is (hogyan tudott együtt dolgozni a csoporttal, voltak-e konfliktusai, és azok miként oldódtak meg, mennyit és hogyan tanult a projektmunka során, mennyire érzi azt hasznosnak),
- figyelembe kell venni a tanúsított kreativitást (amennyiben ennek a projekt kivitelezésében volt jelentősége),
- értékelni kell az önálló munkavégzés fejlődését, mennyire voltak erre képesek a gyerekek, milyen problémák jelentkeztek,
- feltétlenül értékelni kell a projekt megtervezését, a terv érvényesülését.

Az értékelés szempontjait a projektmunka megkezdése előtt ismertetni kell a tanulókkal.

Projektben nyújtott teljesítmény értékelésének módja:

- csoportos és egyéni,
- szöveges értékelés és érdemjeggyel történő értékelés.

7.5.2. Rugalmas oktatási rend (felnőttképzésben)

A felnőttképzési jogviszony keretében folyó szakmai oktatásban a szakmai oktatás **időtartama** legfeljebb a **negyedére,** az óraszám legfeljebb a nappali rendszerű szakmai oktatás **óraszámának negyven százalékáig** csökkenthető.

A jelentkezők előzetes tudásának és gyakorlati tapasztalatának beszámítása (felvétel, átvétel fejezetben) után iskolánk rugalmas oktatási rendet biztosít.

- rugalmas időbeosztás, oktatás és konzultációs lehetőség akár a munkaidő után vagy hétvégi időpontokban,
- már működő szakképzési csoporthoz való csatlakozás lehetősége,
- az elméleti tananyag átadása távoktatás formájában, e-learning tananyagok alkalmazásával, a tananyagegységek végén online vagy személyes számonkérés lehetőségével,
- a felkészülés egyénileg, saját időbeosztás alapján történik.

7.5.3. Rugalmas tanulási utak:

<u>Orientációs évfolyam</u>

Az orientációs fejlesztés főbb jellemzői:

- Csoportlétszám: 15 fő
- A képzés időtartama a tanév rendjéhez igazodik, de a tanév elején, illetve az első félév során is bekapcsolódhatnak diákok (pl. azok a 9. évfolyamos tanulók, akik előreláthatólag lemorzsolódnának).
- Az előkészítő évfolyam egy évvel megnöveli a képzési időt.
- Az orientációs fejlesztést elvégző tanulók rugalmasabban és sikeresebben tudnak majd szakmát váltani és könnyebben eligazodnak a továbbképzési lehetőségek között.
- Heti óraszám: 30 óra/hét

- Tanulási tartalom: ➢ pályaorientáció, szakmaismeret: 40 (- 60%)
  ➢ műveltségterületekhez köthető kompetenciafejlesztés: 60 (- 40%)1
- A tanulási tartalmak szervezése nem a hagyományos tantárgyi keretekre bontva, hanem projektalapú oktatási/képzési formában történik. A projektek gyakorlatorientált módon integrálják az egyes tanulási tartalmakat, műveltségterületeket.
- Az ismeretek átadása helyett (mellett) a 21. századi munkaerőpiaci elvárásoknak megfelelő kompetenciák és készségek fejlesztése kerül a fókuszba.
- Személyre szabott tanulás: bemeneti mérésre és helyzetfeltárásra alapozva az oktatói team a tanulókkal (és szüleikkel) közösen egy több szakaszból álló egyéni fejlődési tervet készít az orientációs év időtartamára. Az egyéni fejlődés, tanulás folyamatát mentor kíséri, támogatja.
- Vállalati kapcsolatok kiépítése: átlagosan heti egy napot tanműhelyben vagy vállalatnál tölt az osztály.
- A tanműhelyek mellett a DKA (Digitális Közösségi Alkotóműhely) laborok is támogatják a szakmaismereti és pályaorientációs projektek megvalósítását.
- Tanítási nap szervezése: a nap nyitókörrel indul és zárókörrel fejeződik be. A 45 perces órák helyett nagyobb blokkokba történik a tanegységek, projektek szervezése.
- Az előkészítő év befejezését követően a tanuló szakképzési centrumon belül felvételi nélkül folytathatja tanulmányait szakképző iskolában, technikumban vagy műhelyiskolában a választott szakmában/ágazaton. A továbblépés feltétele, hogy a tanuló rendelkezzen azokkal a kompetenciákkal, amelyek alapvetően szükségesek a választott szakma elsajátításához.
- Az orientációs fejlesztésben részt vevő tanuló ösztöndíjra jogosult, amelynek mértéke az ösztöndíj alapjának öt százaléka (hat igazolatlan óra elérése esetén a tanév hátralévő részében már nem jár ösztöndíj).

<u>Dobbantó program és műhelyiskola</u>

A képzés megnevezése:
Dobbantó program és Műhelyiskolai program a Kaposvári SZC Nagyatádi Szakképző Iskolában.

A képzés célja:
A rugalmas tanulási utak olyan fiatalok számára biztosítanak egyéni fejlődési lehetőséget, akik tanulmányaik során lemaradtak, alapkompetencia-hiányokkal küzdenek, nem rendelkeznek alapfokú végzettséggel, korábbi iskolai kudarcaik vannak, pályaválasztásuk bizonytalan, illetve a korai iskolaelhagyás vagy a lemorzsolódás veszélye fenyegeti őket.

Célcsoport:
A program elsősorban a 15–25 éves, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdő, az iskolai rendszerű oktatásban lemaradó vagy abból már kisodródott fiatalok számára biztosít fejlesztési lehetőséget.

A képzésbe történő bekapcsolódás:
A Dobbantó programba a tanév elején lehet bekapcsoló

A képzés jellemzői:

- egyénre szabott fejlesztés,
- gyakorlatorientált tanulásszervezés,
- csapatmunkára és együttműködésre épülő tevékenységek,
- rugalmas oktatásszervezés,
- új szemléletű, fejlesztő értékelés,
- a tanulói érdeklődés felkeltése,
- értékteremtő részvétel és produktum létrehozása,
- a kulcskompetenciák célzott fejlesztése.

Tanulási tartalom:

- a részszakma tanulásának megalapozása,
- az alapvető készségek és kulcskompetenciák fejlesztése,
- célzott, bemeneti mérésre épülő fejlesztés,
- egyéni tanulási utak kialakítása.

Az oktató feladata:
Az oktató a tanmenet megvalósítása során figyelembe veszi a tanuló egyéni szükségleteit, a mentor javaslatait és az egyéni fejlődési tervben meghatározott célokat. A követelményrendszert a tanuló egyéni képességeihez és fejlődési üteméhez igazítja.

A Műhelyiskolába történő továbblépés feltétele:
A Dobbantó programból a Műhelyiskolába történő továbblépés feltétele, hogy a tanuló kompetenciái tekintetében tartós és jelentős fejlődést érjen el, valamint az oktatói team értékelő értekezleten a továbblépést támogassa és erről döntést hozzon.

<u>Műhelyiskolai program</u>

A Műhelyiskolai program célja:
A Műhelyiskola célja, hogy lehetőséget biztosítson a szakképzésből lemorzsolódással veszélyeztetett, illetve a hagyományos iskolai környezetben eredményesen tanulni nem tudó fiatalok számára részszakma megszerzésére.

A képzésbe történő belépés feltétele: a Dobbantó program elvégzése

A képzés jellemzői:

- a szakma tanulása elsősorban gyakorlati környezetben történik,
- a képzés nem tanévhez kötött,

- a képzés időtartama legalább hat hónap,
- nincs hagyományos értelemben vett közismereti tantárgyi oktatás,
- a tanulási tartalom a választott részszakmához kapcsolódik,
- a tanuló a szakmai ismereteket elsősorban gyakorlati tevékenység során sajátítja el,
- a szakmai fejlődést az oktató/mentor folyamatosan támogatja.

A szakmai képzés alapelve:
A Műhelyiskolában a tanulás középpontjában a részszakma gyakorlati elsajátítása áll. A tanuló a szakmai tevékenységek során, cselekvésbe ágyazottan sajátítja el a szükséges ismereteket és készségeket.

Mentori támogatás:
Az oktató egyben mentori szerepet is betölt. Folyamatosan figyelemmel kíséri a tanuló fejlődését, támogatja szakmai előrehaladását, motivációját és a részszakma sikeres elsajátítását.

A dobbantó program és műhelyiskola képzési tervét a 10. melléklet tartalmazza.

7.6. Oktatói képesítési követelmények

7.6.1. Ágazati alapoktatásban és szakirányú oktatásban alkalmazott oktatók képesítési követelményei: (12/2020. (II.7.) Korm.rendelet 134. § értelmében)

- A **közismereti oktatásban** oktatott tantárgy oktatójának
  - technikumban egyetemi szintű vagy mesterfokozatú,
  - szakképző iskolában legalább főiskolai szintű,
  - közismereti tantárgynak megfelelő szakos tanári végzettséggel kell rendelkeznie.
  - Idegen nyelv, nemzetiségi nyelv oktatására alkalmazható az is, aki főiskolai szintű
  - nyelvtanári vagy idegen nyelv- és irodalom szakos tanári felsőfokú végzettséggel és
  - szakképzettséggel rendelkezik.

- Az **ágazati alapoktatásban** és a **szakirányú oktatásban** – kivétel gyakorlat - oktatott tantárgy oktatójának
  - technikumban szakmai tanárképzésben szerzett mesterfokozattal vagy felsőfokú végzettséggel és az ágazatnak megfelelő szakképzettséggel,
  - szakképző iskolában az ágazatnak megfelelő felsőfokú végzettséggel és szakképzettséggel vagy felsőfokú végzettséggel és az ágazatnak megfelelő szakképesítéssel kell rendelkeznie.
- Szakirányú oktatásban a gyakorlati ismereteket oktató személynek legalább érettségi végzettséggel és az ágazatnak megfelelő szakképesítéssel kell rendelkeznie.

7.6.2. Speciális elvárások ágazatonként

7.6.2.1.Minden ágazatban:

- **Munkavállalói idegen nyelv tantárgy**
  A tantárgy tanítása idegen nyelven zajlik, ezért az oktatónak rendelkeznie kell az adott idegen nyelvből nyelvtanári végzettséggel.

7.6.2.2. Turizmus-vendéglátás ágazat

Cukrász

- **Előkészítés tantárgy**
- **Cukrászati berendezések, gépek ismerete, kezelése, programozása tantárgy**
- **Cukrászati termékek készítése tantárgy**
- **Cukrászati termékek befejezése, díszítése tantárgy**
  Cukrász szakmai végzettségű minimum 5 év termék-előállítási gyakorlattal rendelkező, szakoktatói vagy érettségivel és középfokú szakmai végzettséggel vagy kamarai mester-vizsgával rendelkező személy
- **Anyaggazdálkodás-adminisztráció-elszámoltatás tantárgy**
  Vendéglátóipari közgazdász, üzemvezető

Pincér – vendégtéri szakember

- **Rendezvényszervezési ismeretek tantárgy**
  Legalább 5 év rendezvényszervezési és lebonyolítási tapasztalattal, szakoktatói vagy minimum érettségivel és középfokú szakmai végzettséggel, illetve kamarai mestervizsgával rendelkező személy

- **Vendégtéri ismeretek tantárgy**
  Pincéri, vendégtéri tapasztalattal, minimum 5 év gyakorlattal rendelkező, szakoktatói vagy minimum érettségivel és középfokú szakmai végzettséggel, illetve kamarai mester-vizsgával rendelkező személy

- **Gazdálkodás és ügyviteli ismeretek tantárgy**
  Turizmus-vendéglátás szakos közgazdász mestertanár végzettség.

7.6.2.3. Építőipar ágazat

Festő, mázoló, tapétázó

- **Falfelületek festése, díszítése tantárgy**
- **Mázolási ismeretek tantárgy**
- **Tapétázási munkák ismerete tantárgy**

Felsőfokú szakirányú iskolai végzettség vagy festő, mázoló, tapétázó 5 éves szakmai tapasztalat.

7.6.2.4. Gépészet ágazat

Ipari gépész

- **Gépészeti ismeretek tantárgy**
  Elmélyült anyag- és szabványismerettel, számítógéppel támogatott műszaki számítási képességgel, műszaki rajzolási és rajzolvasási tudással és gyakorlattal rendelkező gépész-mérnök, vegyipari gépészmérnök tanár.

Gépi és CNC forgácsoló

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások: -

7.6.2.5. Kereskedelem ágazat

Kereskedelmi értékesítő

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások: -

8. Pályaorientációs szolgáltatások

8.1 A pályaorientáció célja

Az iskolai pályaorientáció az intézmény egész életébe, mindennapjaiba beépülő tevékenység, amely elsősorban az általános iskolákat célozza meg, de érintettek benne saját tanulóink és a térség/kistérség felnőtt lakossága is. Célja egyrészt a sikeres beiskolázás előkészítése, másrészt pedig, hogy információval segítse a pályaválasztás előtt álló fiatalokat, illetve gondviselőiket, iskoláikat a döntésképessé válásban, ezzel is növelve az esélyeiket arra, hogy a tanulással és/vagy a munkával kapcsolatos kérdéseikben a legideálisabb megoldást tudják választani. A folyamat során iskolánk bemutatja képzési kínálatát, információkat nyújt a szakmák munkavégzéssel kapcsolatos tartalmáról, azaz a pályaismeretről, továbbá a munkaerőpiaci viszonyokról és interaktív rendezvényein keresztül lehetőséget biztosít az egyéni képességek, kompetenciák kipróbálására, ezáltal is igyekszik felkészíteni az érintetteket az élethosszig tartó tanulásra.

8.2. A pályaorientáció szereplői

- Kaposvári SZC Nagyatádi Szakképző Iskola saját tanulói és felnőttképzésben résztvevői,
- az iskola vonzáskörzetébe tartozó általános iskolák,
- a vonzáskörzet felnőtt lakossága,

- duális képzők és együttműködő partnerek,
- Kaposvári Szakképzési Centrum,
- Somogyi Kereskedelmi és Iparkamara (pályaorientációt és pályaválasztást segítő tájékoztatók, kiállítások, üzemlátogatások szervezéséve, megtartásával; pályaválasztási/pályaorientációs kiadványok elkészítése, eljuttatása révén a 8. osztályosok számára),
- Somogy Megyei Kormányhivatal (pályaválasztási kiállítások szervezésével, lebonyolításával),
- Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Hivatal (országos pályaorientációs és pályaválasztási rendezvények koordinációjával, szakmai támogatásával; kiadványok szerkesztése, megjelentetése révén).

8.3. Pályaorientációs szolgáltatások

- Részvétel a vonzáskörzet általános iskoláinak nyílt napjain, pályaorientációs napjain interaktív pályaválasztási tevékenység révén az iskola képzési kínálatának bemutatása,
- pályaválasztási tájékoztatók tartása az általános iskolák végzős tanulói részére (osztályfőnöki órákon),
- pályaválasztási tájékoztatók megtartása, az iskola bemutatása általános iskolák pályaválasztási szülői értekezletein,
- interaktív pályaválasztási tevékenység a Somogy Megyei Kormányhivatal „Pályaválasztási Kiállítás és Szakmabörze” rendezvényein,
- tehetséges tanulóink szakmai bemutatkozása a „Légy a szakmád mestere!” rendezvényeken,
- szakmai programok szervezése, a szakképzés és az iskola népszerűsítése az Európai Szakképzési Hét rendezvényeibe történő bekapcsolódással,
- Pályaválasztási nyílt nap szervezése az általános iskolák végzős és érdeklődő tanulói számára, interaktív szakmai bemutatókkal képzési kínálatunk megismertetése,
- üzemlátogatások, tanműhelylátogatások szervezése, lebonyolítása,
- Pályaorientációs nap szervezése saját tanulóink számára az iskolán belüli és kívüli tanulási lehetőségek megismertetése érdekében,
- Szakmai fórum szervezése és lebonyolítása a vonzáskörzet általános iskoláinak vezetői számára, képzési kínálatunk bemutatása.

8.4. Pályaorientációhoz kapcsolódó feladatok

- Kapcsolatfelvétel a vonzáskörzet általános iskoláival pályaválasztási/pályaorientációs tájékoztatók, nyílt napok szervezése érdekében,
- az aktuális képzési kínálatot bemutató tájékoztató anyagok: PPT, kisfilm elkészítése, tájékoztató füzet, szórólapok elkészítése, sokszorosítása,
- reklámanyagok készíttetése (toll, hűtőmágnes, karkötő, naptár, póló),

- az érettségire felkészítő 2 éves képzés népszerűsítése saját tanulóink körében, az osztály beiskolázása,
- a második szakma megszerzésének népszerűsítése, az érdeklődő tanulók beiskolázása,
- a képzési kínálat és az iskolai rendezvények népszerűsítése honlapon, közösségi oldalakon illetve a médiában,
- partneri kapcsolatok ápolása a társintézményekkel, Nagyatád Város Önkormányzatával, civil - és sportszervezetekkel, kulturális- és egészségügyi szervezetekkel, rendfenntartó erőkkel.

A Szakmai program elfogadása

A Kaposvári SZC Nagyatádi Szakképző Iskola **Szakmai program módosítását a Képzési tanács** a 12/2020. (II.7.) Korm.rendelet 323. § (2) bekezdése értelmében a módosítás tartalmát megismerte, azzal egyetértett, egyéb véleményt nem fogalmazott meg.

Nagyatád, 2026. augusztus 31.

A Kaposvári SZC Nagyatádi Szakképző Iskola **Szakmai programjának módosítását az oktatói testület** megismerte, véleményezte, és az 2019. évi LXXX. törvény 51.§ (2) bekezdésének értelmében elfogadta.

Nagyatád, 2026. augusztus 31.

Döméné Lajos Katalin

igazgató

Kaposvári SZC Nagyatádi Szakképző Iskola 1. 7500 Nagyatád, Baross Gábor u. 6.

KAPOSVÁRI SZAKKÉPZÉSI CENTRUM
7400 Kaposvár, Fő utca 65. • Telefon: +36 (70) 400 2554 • E-mail: info@kszc.hu

Jóváhagyási záradék

A Kaposvári SZC Nagyatádi Szakképző Iskola **Szakmai Programját** a szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról szóló 12/2020. (II.7.) Korm. rendelet 81. § (1) bekezdés 5. pontjában foglaltak alapján jóváhagyom.

Kaposvár, 2026. augusztus 31.

.....

Weimann Gáborné
főigazgató
Kaposvári Szakképzési Centrum

1. sz. melléklet

Szakképzési óratervek

4 0732 06 03 BURKOLÓ

2024/20205. tanévtől

Tantárgyak			9. évfolyam			10. évfolyam			11. évfolyam			9-11. összesen
			óraszám	"+"	össz óra	óraszám	"+"	össz óra	óraszám	"+"	össz óra	
Közismereti oktatás		Kommunikáció-magyar nyelv és irodalom	2		72	2		72	2		62	206
		Idegen nyelv	2		72	1	1	72	1		31	175
		Matematika	2		72	2		72	1		31	175
		Történelem és társadalomismeret	3		108	0		0	0		0	108
		Természetismeret	3		108	0		0			0	108
		Testnevelés	4		144	1	1	72	1	1	62	278
		Osztályközösség-építő Program	1		36	1		36	0,5		15,5	87,5
		Digitális kultúra			0		1	36		1	31	67
Közismeret összesen:			**17**	**0**	**612**	**7**	**3**	**360**	**5,5**	**2**	**232,5**	**1204,5**
Ágazati alapoktatás	elmélet	Munkavállalói ismeretek	0,50		18,00							18,00
		Építőipari alapismeretek	3,50		126,00							126,00
		Építőipari rajzi alapismeretek	2,00		72,00							72,00
	gyakorlat	Építőipari kivitelezési alapismeretek	9,00		324,00							324,00
		Munka- és környezetvédelem	1,00	1,00	72,00							72,00
Szakirányú oktatás	Iskolai oktatás	Munkavállalói idegen nyelv						0,00	1,00		31,00	31,00
		A burkolás alapjai				3,00		108,00				108,00
		Hidegburkolatok				4,50		162,00	2,00	1,00	93,00	255,00
		Melegburkolatok							2,00	0,50	77,50	77,50
		Különleges burkolatok							1,50		46,50	46,50
		Térburkolatok							2,00		62,00	62,00
	Külső képzőhelyi oktatás	Szakirányú ismeret				17,50		630,00	17,5		542,5	1172,50
Szakmai oktatás összesen:			**16,00**	**1,00**	**612,00**	**25,00**	**0,00**	**900,00**	**26,00**	**1,50**	**852,50**	**2364,50**
Éves összes óraszám:			**34,00**		**1224,00**	**35,00**		**1260,00**	**35,00**		**1085,00**	**3569,00**
Egybefüggő szakmai gyakorlat:			**-**			**140**			**-**			**140**

A hideg- és melegburkolatok megnevezésű tantárgy esetében 11. évfolyamon a ciklus 11 órából 7 óra tömbösítve kerül megszervezésre a II. félévben, mivel a foglalkozások tanműhelyi keretek között valósulnak meg.

4 0732 06 03 BURKOLÓ

2025/20206. tanévtől

Tantárgyak			9. évfolyam			10. évfolyam			11. évfolyam			9-11. összesen
			óraszám	"+"	össz óra	óraszám	"+"	össz óra	óraszám	"+"	össz óra	
Közismereti oktatás		Kommunikáció-magyar nyelv és irodalom	2		72	2		72	2		62	206
		Idegen nyelv	2		72	1	1	72	1		31	175
		Matematika	2		72	2		72	1		31	175
		Történelem és társadalomismeret	3		108	0		0	0		0	108
		Természetismeret	3		108	0		0			0	108
		Testnevelés	4		144	1	1	72	1	1	62	278
		Osztályközösség-építő Program	1		36	1		36	0,5		15,5	87,5
		Digitális kultúra			0		1	36		1	31	67
Közismeret összesen:			17	0	612	7	3	360	5,5	2	232,5	1204,5
Ágazati alapoktatás	elmélet	Munkavállalói ismeretek	0,50		18,00							18,00
		Építőipari alapismeretek	3,50		126,00							126,00
		Építőipari rajzi alapismeretek	2,00		72,00							72,00
	gyakorlat	Építőipari kivitelezési alapismeretek	8,67		312,12							312,12
		Munka- és környezetvédelem	1,00	1,00	72,00							72,00
		Mesterséges intelligencia alapjai	0,33		11,88							11,88
Szakirányú oktatás	Iskolai oktatás	Munkavállalói idegen nyelv						0,00	1,00		31,00	31,00
		A burkolás alapjai				3,00		108,00				108,00
		Hidegburkolatok				4,50		162,00	2,00	1,00	93,00	255,00
		Melegburkolatok							2,00	0,50	77,50	77,50
		Különleges burkolatok							1,50		46,50	46,50
		Térburkolatok							2,00		62,00	62,00
	Külső képzőhelyi oktatás	Szakirányú ismeret				17,50		630,00	17,5		542,5	1172,50
Szakmai oktatás összesen:			16,00	1,00	612,00	25,00	0,00	900,00	26,00	1,50	852,50	2364,50
Éves összes óraszám:			34,00		1224,00	35,00		1260,00	35,00		1085,00	3569,00
Egybefüggő szakmai gyakorlat:			-			140			-			140

A hideg- és melegburkolatok megnevezésű tantárgy esetében 11. évfolyamon a ciklus 11 órából 7 óra tömbösítve kerül megszervezésre a II. félévben, mivel a foglalkozások tanműhelyi keretek között valósulnak meg.
A "Mesterséges intelligencia alapjai" tantárgy órakeretét az "Építőipari kivitelezési alapismeretek" tantárgy éves óraszámából biztosítjuk, az összes heti tanórai óraszám változatlanul hagyása mellett.

4 0732 06 03 BURKOLÓ
Rövidített idejű képzés

Képzési idő: 31 hét

2024/2025. tanévtől

	1 - 8. hét		kontakt óra	digitális oktatás	projekt munka	egyéni felkészülés	összesen	évi óraszám (tantárgyfelosztásban-egyéni felkészülésen kívüli óraszámok)	heti óraszám (tantárgyfelosztásban-egyéni felkészülésen kívüli óraszámok)
			össz óra	össz óra	össz óra	össz óra			
Ágazati alapoktatás	elmélet	Munkavállalói ismeretek	**4,00**			**3,00**	**7,00**	**4,00**	**0,13**
		Munkavállalói idegen nyelv	**20,00**			**7,00**	**27,00**	**20,00**	**0,65**
		Építőipari alapismeretek	**25,00**	**12,00**		**13,00**	**50,00**	**37,00**	**1,19**
		Építőipari rajzi alapismeretek	**11,00**	**12,00**		**13,00**	**36,00**	**23,00**	**0,74**
	gyakorlat	Építőipari kivitelezési alapismeretek	**76,00**				**76,00**	**76,00**	**2,45**
		Munka- és környezetvédelem	**14,00**				**14,00**	**14,00**	**0,45**
Alapoktatás összesen:			**150,00**	**24,00**	**0,00**	**36,00**	**210,00**	**174,00**	**5,61**

	9 - 31. hét		kontakt óra	digitális oktatás	projektmunka	egyéni felkészülés	összesen	évi óraszám (tantárgyfelosztásban-egyéni felkészülésen kívüli óraszámok)	éves óraszám (tantárgyfelosztásban-egyéni felkészülésen kívüli óraszámok)
			össz óra	össz óra	össz óra	össz óra			
Szairányú oktatás	Iskolai oktatás	A burkolás alapjai	**35,00**	**12,00**		**12,00**	**59,00**	**47,00**	**1,52**
		Hidegburkolatok	**84,00**	**21,00**		**30,00**	**135,00**	**105,00**	**3,39**
		Melegburkolatok	**21,00**	**8,00**		**8,00**	**37,00**	**29,00**	**0,94**
		Különleges burkolatok	**21,00**	**5,00**		**4,00**	**30,00**	**26,00**	**0,84**
		Térburkolatok	**14,00**	**7,00**		**10,00**	**31,00**	**21,00**	**0,68**
		Digitális kultúra	**18,00**	**6,00**	**7,00**	**0,00**	**31,00**	**31,00**	**1,00**
	Képzőhelyi oktatás	Szakirányú ismeret	**258,00**		**8,00**	**41,00**	**307,00**	**266,00**	**8,58**
Szakirányú oktatás összesen:			**451,00**	**59,00**	**15,00**	**105,00**	**630,00**	**525,00**	**16,94**
Éves óraszám összesen:			**601,00**	**83,00**	**15,00**	**141,00**	**840,00**	**699,00**	**22,55**

*Ágazati alapvizsgára az ágazati alapoktatást követően a 8. tanítási hét végén kerül sor.

4 0732 06 05 FESTŐ, MÁZOLÓ, TAPÉTÁZÓ

2024/2025. tanévtől

Tantárgyak			9. évfolyam			10. évfolyam			11. évfolyam			9-11. összesen
			óraszám	"+"	össz óra	óraszám	"+"	össz óra	óraszám	"+"	össz óra	
Közismereti oktatás		Kommunikáció-magyar nyelv és irodalom	2		72	2		72	2		62	206
		Idegen nyelv	2		72	1	1	72	1		31	175
		Matematika	2		72	2		72	1		31	175
		Történelem és társadalomismeret	3		108	0		0	0		0	108
		Természetismeret	3		108	0		0			0	108
		Testnevelés	4		144	1	1	72	1	1	62	278
		Osztályközösség-építő Program	1		36	1		36	0,5		15,5	87,5
		Digitális kultúra			0		1	36		1	31	67
Közismeret összesen:			17	0	612	7	3	360	5,5	2	232,5	1204,5
Ágazati alapoktatás	elmélet	Munkavállalói ismeretek	0,50		18,00							18,00
		Építőipari alapismeretek	3,50		126,00							126,00
		Építőipari rajzi alapismeretek	2,00		72,00							72,00
	gyakorlat	Építőipari kivitelezési alapismeretek	9,00		324,00							324,00
		Munka- és környezetvédelem	1,00	1,00	72,00							72,00
Szakirányú oktatás	Iskolai oktatás	Munkavállalói idegen nyelv						0,00	1,00		31,00	31,00
		Falfelületek festése, díszítése				2,00	0,50	90,00	2,00	1,50	108,50	198,50
		Mázolási ismeretek				1,50	1,00	90,00	2,00	0,50	77,50	167,50
		Tapétázási munkák ismerete				2,00	0,50	90,00	1,00	2,00	93,00	183,00
	Külső képzőhelyi oktatás	Szakirányú ismeret				17,50		630,00	17,50		542,50	1172,50
Szakmai oktatás összesen:			16,00	1,00	612,00	23,00	2,00	900,00	23,50	4,00	852,50	2364,50
Éves összes óraszám:			34,00		1224,00	35,00		1260,00	35,00		1085,00	3569,00
Egybefüggő szakmai gyakorlat:			-			140			-			140

A Falfelületek festése, díszítése és a tapétázási munkák ismeretet megnevezésű tantárgy esetében 11. évfolyamon a ciklus 13 órából 7 óra tömbösítve kerül megszervezésre a II. félévben, mivel a foglalkozások tanműhelyi keretek között valósulnak meg.

4 0732 06 05 FESTŐ, MÁZOLÓ, TAPÉTÁZÓ

2025/2026. tanévtől

Tantárgyak			9. évfolyam			10. évfolyam			11. évfolyam			9-11. összesen
			óraszám	"+"	össz óra	óraszám	"+"	össz óra	óraszám	"+"	össz óra	
Közismereti oktatás		Kommunikáció-magyar nyelv és irodalom	2		72	2		72	2		62	206
		Idegen nyelv	2		72	1	1	72	1		31	175
		Matematika	2		72	2		72	1		31	175
		Történelem és társadalomismeret	3		108	0		0	0		0	108
		Természetismeret	3		108	0		0			0	108
		Testnevelés	4		144	1	1	72	1	1	62	278
		Osztályközösség-építő Program	1		36	1		36	0,5		15,5	87,5
		Digitális kultúra			0		1	36		1	31	67
Közismeret összesen:			17	0	612	7	3	360	5,5	2	232,5	1204,5
Ágazati alapoktatás	elmélet	Munkavállalói ismeretek	0,50		18,00							18,00
		Építőipari alapismeretek	3,50		126,00							126,00
		Építőipari rajzi alapismeretek	2,00		72,00							72,00
	gyakorlat	Építőipari kivitelezési alapismeretek	8,67		312,12							312,12
		Munka- és környezetvédelem	1,00	1,00	72,00							72,00
		Mesterséges intelligencia alapjai	0,33		11,88							11,88
Szakirányú oktatás	Iskolai oktatás	Munkavállalói idegen nyelv						0,00	1,00		31,00	31,00
		Falfelületek festése, díszítése				2,00	0,50	90,00	2,00	1,50	108,50	198,50
		Mázolási ismeretek				1,50	1,00	90,00	2,00	0,50	77,50	167,50
		Tapétázási munkák ismerete				2,00	0,50	90,00	1,00	2,00	93,00	183,00
	Külső képzőhelyi oktatás	Szakirányú ismeret				17,50		630,00	17,50		542,50	1172,50
Szakmai oktatás összesen:			16,00	1,00	612,00	23,00	2,00	900,00	23,50	4,00	852,50	2364,50
Éves összes óraszám:			34,00		1224,00	35,00		1260,00	35,00		1085,00	3569,00
Egybefüggő szakmai gyakorlat:			-			140			-			140

A Falfelületek festése, díszítése és a tapétázási munkák ismeretet megnevezésű tantárgy esetében 11. évfolyamon a ciklus 13 órából 7 óra tömbösítve kerül megszervezésre a II. félévben, mivel a foglalkozások tanműhelyi keretek között valósulnak meg.

A "Mesterséges intelligencia alapjai" tantárgy órakeretét az "Építőipari kivitelezési alapismeretek" tantárgy éves óraszámából biztosítjuk, az összes heti tanórai óraszám változatlanul hagyása mellett.

4 0732 06 05 FESTŐ, MÁZOLÓ, TAPÉTÁZÓ

Rövidített idejű képzés

Képzési idő: 31 hét

2024/2025. tanévtől

			kontakt óra	digitális oktatás	projekt munka	egyéni felkészülés	összesen	évi óraszám (tantárgyfelosztásban-egyéni felkészülésen kívüli óraszámok)	heti óraszám (tantárgyfelosztásban-egyéni felkészülésen kívüli óraszámok)
Ágazati alapoktatás	**1 - 8. hét**		össz óra	össz óra	össz óra	össz óra			
	elmélet	Munkavállalói ismeretek	**4,00**			**3,00**	**7,00**	**4,00**	**0,13**
		Munkavállalói idegen nyelv	**20,00**			**7,00**	**27,00**	**20,00**	**0,65**
		Építőipari alapismeretek	**25,00**	**12,00**		**13,00**	**50,00**	**37,00**	**1,19**
		Építőipari rajzi alapismeretek	**11,00**	**12,00**		**13,00**	**36,00**	**23,00**	**0,74**
	gyakorlat	Építőipari kivitelezési alapismeretek	**76,00**				**76,00**	**76,00**	**2,45**
		Munka- és környezetvédelem	**14,00**				**14,00**	**14,00**	**0,45**
Alapoktatás összesen:			**150,00**	**24,00**	**0,00**	**36,00**	**210,00**	**174,00**	**5,61**
			kontakt óra	digitális oktatás	projekt munka	egyéni felkészülés	összesen	évi óraszám (tantárgyfelosztásban-egyéni felkészülésen kívüli óraszámok)	éves óraszám (tantárgyfelosztásban-egyéni felkészülésen kívüli óraszámok)
Szakirányú oktatás	**9 - 31. hét**		össz óra	össz óra	össz óra	össz óra			
	Iskolai oktatás	Falfelületek festése, díszítése	**74,00**	**18,00**		**26,00**	**118,00**	**92,00**	**2,97**
		Mázolási ismeretek	**56,00**	**11,00**		**18,00**	**85,00**	**67,00**	**2,16**
		Tapétázási munkák ismerete	**58,00**	**11,00**		**20,00**	**89,00**	**69,00**	**2,23**
		Digitális kultúra	**18,00**	**6,00**	**7,00**	**0,00**	**31,00**	**31,00**	**1,00**
	Képzőhelyi oktatás	Szakirányú oktatás	**258,00**		**8,00**	**41,00**	**307,00**	**266,00**	**8,58**
Szakirányú oktatás összesen:			**464,00**	**46,00**	**15,00**	**105,00**	**630,00**	**525,00**	**16,94**
Éves óraszám összesen:			**614,00**	**70,00**	**15,00**	**141,00**	**840,00**	**699,00**	**22,55**

*Ágazati alapvizsgára az ágazati alapoktatást követően a 8. tanítási hét végén kerül sor.

4 0732 06 08 KŐMŰVES

2025/2026. tanévtől

Tantárgyak			9. évfolyam			10. évfolyam			11. évfolyam			9-11. összesen
			óraszám	"+"	össz óra	óraszám	"+"	össz óra	óraszám	"+"	össz óra	
Közismereti oktatás		Kommunikáció-magyar nyelv és irodalom	2		72	2		72	2		62	206
		Idegen nyelv	2		72	1	1	72	1		31	175
		Matematika	2		72	2		72	1		31	175
		Történelem és társadalomismeret	3		108	0		0	0		0	108
		Természetismeret	3		108	0		0			0	108
		Testnevelés	4		144	1	1	72	1	1	62	278
		Osztályközösség-építő Program	1		36	1		36	0,5		15,5	87,5
		Digitális kultúra			0		1	36		1	31	67
Közismeret összesen:			17	0	612	7	3	360	5,5	2	232,5	1204,5
Ágazati alapoktatás	elmélet	Munkavállalói ismeretek	0,50		18,00							18,00
		Építőipari alapismeretek	3,50		126,00							126,00
		Építőipari rajzi alapismeretek	2,00		72,00							72,00
	gyakorlat	Építőipari kivitelezési alapismeretek	8,67		312,12							312,12
		Munka- és környezetvédelem	1,00	1,00	72,00							72,00
		Mesterséges intelligencia alapjai	0,33		11,88							11,88
Szakirányú oktatás	Iskolai oktatás	Munkavállalói idegen nyelv							1,00		31,00	31,00
		Alépítményi munkák				1,50		54,00				54,00
		Felépítményi munkák				4,00		144,00	5,00		155,00	299,00
		Befejező munkák							2,00		62,00	62,00
		Komplex szakmai ismeretek				2,00		72,00	2,00		62,00	134,00
	Külső képzőhelyi oktatás	Szakirányú ismeret				17,50		630,00	17,50		542,50	1172,50
Szakmai oktatás összesen:			16,00	1,00	612,00	25,00	0,00	900,00	27,50	0,00	852,50	2364,50
Éves összes óraszám:			34,00		1224,00	35,00		1260,00	35,00		1085,00	3569,00
Egybefüggő szakmai gyakorlat:			-			140			-			140

A "Mesterséges intelligencia alapjai" tantárgy órakeretét az "Építőipari kivitelezési alapismeretek" tantárgy éves óraszámából biztosítjuk, az összes heti tanórai óraszám változatlanul hagyása mellett.

4 071510 07 Gépi és CNC forgácsoló

2024/2025. tanévtől

Tantárgyak			9. évfolyam			10. évfolyam			11. évfolyam			9-11. összesen
			óraszám	"+"	össz óra	óraszám	"+"	össz óra	óraszám	"+"	össz óra	
Közismereti oktatás		Kommunikáció-magyar nyelv és irodalom	2		72	2		72	2		62	206
		Idegen nyelv	2		72	1	1	72	1		31	175
		Matematika	2		72	2		72	1		31	175
		Történelem és társadalomismeret	3		108	0		0	0		0	108
		Természetismeret	3		108	0		0			0	108
		Testnevelés	4		144	1	1	72	1	1	62	278
		Osztályközösség-építő Program	1		36	1		36	0,5		15,5	87,5
		Digitális kultúra			0		1	36	1	1	62	98
Közismeret összesen:			17	0	612	7	3	360	6,5	2	263,5	1235,5
Ágazati alapoktatás	elmélet	Munkavállalói ismeretek	0,50		18,00							18,00
		Villamos alapismeretek	4,00		144,00							144,00
		Gépészeti alapismeretek	3,75	0,25	144,00							144,00
	gyakorlat	Villamos alapismeretek	4,00	0,50	162,00							162,00
		Gépészeti alapismeretek	3,75	0,25	144,00							144,00
Szakirányú oktatás	Iskolai oktatás	Munkavállalói idegen nyelv					0,50	18,00	1,00		31,00	49,00
		Gyártás-előkészítés				1,00		36,00			0,00	36,00
		Forgácsoló megmunkálások				4,00	0,50	162,00	3,00	0,50	108,50	270,50
		Minőségellenőrzés				0,50		18,00			0,00	18,00
		CAD-rajzolás				1,00		36,00	1,00		31,00	67,00
		CNC-gépkezelés és -forgácsolás						0,00	1,00	1,00	62,00	62,00
		CNC-programozás alapjai						0,00	1,50		46,50	46,50
	Külső képzőhelyi oktatás	Szakirányú ismeret				17,50		630,00	17,50		542,50	1172,50
Szakmai oktatás összesen:			16,00	1,00	612,00	24,00	1,00	900,00	25,00	1,50	821,50	2333,50
Éves összes óraszám:			34,00		1224,00	35,00		1260,00	35,00		1085,00	3569,00
Egybefüggő szakmai gyakorlat:			-			140			-			140

4 071510 07 Gépi és CNC forgácsoló

2025/2026. tanévtől

Tantárgyak			9. évfolyam			10. évfolyam			11. évfolyam			9-11. összesen
			óraszám	"+"	össz óra	óraszám	"+"	össz óra	óraszám	"+"	össz óra	
Közismereti oktatás		Kommunikáció-magyar nyelv és irodalom	2		72	2		72	2		62	206
		Idegen nyelv	2		72	1	1	72	1		31	175
		Matematika	2		72	2		72	1		31	175
		Történelem és társadalomismeret	3		108	0		0	0		0	108
		Természetismeret	3		108	0		0			0	108
		Testnevelés	4		144	1	1	72	1	1	62	278
		Osztályközösség-építő Program	1		36	1		36	0,5		15,5	87,5
		Digitális kultúra			0		1	36	1		31	67
Közismeret összesen:			17	0	612	7	3	360	6,5	1	232,5	1204,5
Ágazati alapoktatás	elmélet	Munkavállalói ismeretek	0,50		18,00							18,00
		Villamos alapismeretek	4,00		144,00							144,00
		Gépészeti alapismeretek	3,75	0,25	144,00							144,00
	gyakorlat	Villamos alapismeretek	4,00	0,50	162,00							162,00
		Gépészeti alapismeretek	3,67		132,12							132,12
		Mesterséges intelligencia alapjai	0,33		11,88							11,88
Szakirányú oktatás	Iskolai oktatás	Munkavállalói idegen nyelv					0,50	18,00	1,00		31,00	49,00
		Gyártás-előkészítés				1,00		36,00	1,00		31,00	67,00
		Forgácsoló megmunkálások				4,00	0,50	162,00	3,00	0,50	108,50	270,50
		Minőségellenőrzés				0,50		18,00			0,00	18,00
		CAD-rajzolás				1,00		36,00	1,00		31,00	67,00
		CNC-gépkezelés és -forgácsolás						0,00	1,00	1,00	62,00	62,00
		CNC-programozás alapjai						0,00	1,50		46,50	46,50
	Külső képzőhelyi oktatás	Szakirányú ismeret				17,50		630,00	17,50		542,50	1172,50
Szakmai oktatás összesen:			16,25	0,75	612,00	24,00	1,00	900,00	26,00	1,50	852,50	2364,50
Éves összes óraszám:			34,00		1224,00	35,00		1260,00	35,00		1085,00	3569,00
Egybefüggő szakmai gyakorlat:			-			140			-			140

A "Mesterséges intelligencia alapjai" tantárgy órakeretét az "Gépészeti alapismeretek (gyakorlat)" tantárgy éves óraszámából biztosítjuk, az összes heti tanórai óraszám változatlanul hagyása mellett.

4 071510 07 Gépi és CNC forgácsoló
Rövidített idejű képzés

Képzési idő: 31 hét

2026/2027. tanévtől

			kontakt óra	digitális oktatás	projekt munka	egyéni felkészülés	összesen	évi óraszám (tantárgyfelosztásban-egyéni felkészülésen kívüli óraszámok)	heti óraszám (tantárgyfelosztásban-egyéni felkészülésen kívüli óraszámok)
	1 - 8. hét		össz óra	össz óra	össz óra	össz óra			
Ágazati alapoktatás	**elmélet**	Munkavállalói ismeretek	**7,00**				**7,00**	**7,00**	**0,23**
		Munkavállalói idegen nyelv	**19,00**				**19,00**	**19,00**	**0,61**
		Gépészeti alapismeretek	**39,00**			**7,00**	**46,00**	**39,00**	**1,26**
		Villamos alapismeretek	**39,00**			**7,00**	**46,00**	**39,00**	**1,26**
	gyakorlat	Gépészeti alapismeretek	**32,00**		**14,00**		**46,00**	**46,00**	**1,48**
		Villamos alapismeretek	**32,00**		**14,00**		**46,00**	**46,00**	**1,48**
Alapoktatás összesen:			**168,00**	**0,00**	**28,00**	**14,00**	**210,00**	**196,00**	**6,32**
			kontakt óra	**digitális oktatás**	**projekt munka**	**egyéni felkészülés**	**összesen**	**évi óraszám (tantárgyfelosztásban-egyéni felkészülésen kívüli óraszámok)**	**heti óraszám (tantárgyfelosztásban-egyéni felkészülésen kívüli óraszámok)**
	9 - 31. hét		össz óra	össz óra	össz óra	össz óra			
Szakirányú oktatás	**Iskolai oktatás**	Gyártás-előkészítés	**24,00**	**10,00**		**16,00**	**50,00**	**34,00**	**1,10**
		Forgácsoló megmunkálások	**54,00**	**10,00**		**16,00**	**80,00**	**64,00**	**2,06**
		Minőségellenőrzés	**14,00**	**5,00**		**16,00**	**35,00**	**19,00**	**0,61**
		CAD-rajzolás	**14,00**	**12,00**		**12,00**	**38,00**	**26,00**	**0,84**
		CNC-gépkezelés és -forgácsolás	**12,00**	**12,00**		**8,00**	**32,00**	**24,00**	**0,77**
		CNC-programozás alapjai	**12,00**	**12,00**		**8,00**	**32,00**	**24,00**	**0,77**
		Digitális kultúra	**18,00**	**5,00**	**5,00**	**8,00**	**36,00**	**28,00**	**0,90**
	Képzőhelyi oktatás	Szakirányú ismeret	**327,00**				**327,00**	**327,00**	**10,55**
Szakirányú oktatás összesen:			**475,00**	**66,00**	**5,00**	**84,00**	**630,00**	**546,00**	**17,61**
Éves óraszám összesen:			**643,00**	**66,00**	**33,00**	**98,00**	**840,00**	**742,00**	**23,94**

*Ágazati alapvizsgára az ágazati alapoktatást követően a 8. tanítási hét végén kerül sor.

4 0715 10 09 IPARI GÉPÉSZ
Ipar szakmairány

2024/2025. tanévtől

Tantárgyak			9. évfolyam			10. évfolyam			11. évfolyam			9-11. összesen
			óraszám	"+"	össz óra	óraszám	"+"	össz óra	óraszám	"+"	össz óra	
Közismereti oktatás		Kommunikáció-magyar nyelv és irodalom	2		72	2		72	2		62	206
		Idegen nyelv	2		72	1	1	72	1		31	175
		Matematika	2		72	2		72	1		31	175
		Történelem és társadalomismeret	3		108	0		0	0		0	108
		Természetismeret	3		108	0		0			0	108
		Testnevelés	4		144	1	1	72	1	1	62	278
		Osztályközösség-építő Program	1		36	1		36	0,5		15,5	87,5
		Digitális kultúra			0		1	36	1	1	62	98
Közismeret összesen:			17	0	612	7	3	360	6,5	2	263,5	1235,5
Ágazati alapoktatás	elmélet	Munkavállalói ismeretek	0,50		18,00							18,00
		Villamos alapismeretek	4,00		144,00							144,00
		Gépészeti alapismeretek	3,75	0,25	144,00							144,00
	gyakorlat	Villamos alapismeretek	4,00	0,50	162,00							162,00
		Gépészeti alapismeretek	3,75	0,25	144,00							144,00
Szakirányú oktatás	Iskolai oktatás	Munkavállalói idegen nyelv					0,50	18,00	1,00		31,00	49,00
		Anyagismeret				2,00		72,00			0,00	72,00
		CAD-rajzolás					1,00	36,00	1,00	1,00	62,00	98,00
		Fémmegmunkálások						0,00	3,00		93,00	93,00
		Gépelemek				2,50		90,00	2,50	0,50	93,00	183,00
		Mérés és anyagvizsgálat				1,50		54,00			0,00	54,00
	Külső képzőhely oktatás	Szakirányú ismeret				17,50		630,00	17,50		542,50	1172,50
Szakmai oktatás összesen:			16,0	1,0	612,0	23,5	1,5	900,0	25,0	1,5	821,5	2333,5
Éves összes óraszám:			34,0		1224,0	35,0		1260,0	35,0		1085,0	3569,0
Egybefüggő szakmai gyakorlat:			-			140			-			140

A gépelemek és a fémmegmunkálások megnevezésű tantárgyak esetében 11. évfolyamon a ciklus 12 órából 6 óra tömbösítve kerül megszervezésre a II. félévben, mivel a foglalkozások tanműhelyi keretek között valósulnak meg.

4 0715 10 09 IPARI GÉPÉSZ
Ipar szakmairány

2025/2026. tanévtől

Tantárgyak			9. évfolyam			10. évfolyam			11. évfolyam			9-11. összesen
			óraszám	"+"	össz óra	óraszám	"+"	össz óra	óraszám	"+"	össz óra	
Közismereti oktatás		Kommunikáció-magyar nyelv és irodalom	2		72	2		72	2		62	206
		Idegen nyelv	2		72	1	1	72	1		31	175
		Matematika	2		72	2		72	1		31	175
		Történelem és társadalomismeret	3		108	0		0	0		0	108
		Természetismeret	3		108	0		0			0	108
		Testnevelés	4		144	1	1	72	1	1	62	278
		Osztályközösség-építő Program	1		36	1		36	0,5		15,5	87,5
		Digitális kultúra			0		1	36	1		31	67
Közismeret összesen:			17	0	612	7	3	360	6,5	1	232,5	1204,5
Ágazati alapoktatás	elmélet	Munkavállalói ismeretek	0,50		18,00							18,00
		Villamos alapismeretek	4,00		144,00							144,00
		Gépészeti alapismeretek	3,75	0,25	144,00							144,00
	gyakorlat	Villamos alapismeretek	4,00	0,50	162,00							162,00
		Gépészeti alapismeretek	3,67		132,12							132,12
		Mesterséges intelligencia alapjai	0,33		11,88							11,88
Szakirányú oktatás	Iskolai oktatás	Munkavállalói idegen nyelv					0,50	18,00	1,00		31,00	49,00
		Anyagismeret				2,00		72,00			0,00	72,00
		CAD-rajzolás					1,00	36,00	1,00	1,00	62,00	98,00
		Fémmegmunkálások						0,00	3,00		93,00	93,00
		Gépelemek				2,50		90,00	2,50	0,50	93,00	183,00
		Mérés és anyagvizsgálat				1,50		54,00	1,00		31,00	85,00
	Külső képzőhely oktatás	Szakirányú ismeret				17,50		630,00	17,50		542,50	1172,50
Szakmai oktatás összesen:			16,25	0,75	612,00	23,50	1,50	900,00	26,00	1,50	852,50	2364,50
Éves összes óraszám:			34,00		1224,00	35,00		1260,00	35,00		1085,00	3569,00
Egybefüggő szakmai gyakorlat:			-			140			-			140

A gépelemek és a fémmegmunkálások megnevezésű tantárgyak esetében 11. évfolyamon a ciklus 12 órából 6 óra tömbösítve kerül megszervezésre a II. félévben, mivel a foglalkozások tanműhelyi keretek között valósulnak meg.

A "Mesterséges intelligencia alapjai" tantárgy órakeretét az "Gépészeti alapismeretek (gyakorlat)" tantárgy éves óraszámából biztosítjuk, az összes heti tanórai óraszám változatlanul hagyása mellett.

4 0416 13 02 KERESKEDELMI ÉRTÉKESÍTŐ

2024/2025. tanévtől

Tantárgyak			9. évfolyam			10. évfolyam			11. évfolyam			9-11. összesen
			óraszám	"+"	össz óra	óraszám	"+"	össz óra	óraszám	"+"	össz óra	
Közismereti oktatás		Kommunikáció-magyar nyelv és irodalom	2		72	2		72	2		62	206
		Idegen nyelv	2		72	1	1	72	1		31	175
		Matematika	2		72	2		72	1		31	175
		Történelem és társadalomismeret	3		108	0		0	0		0	108
		Természetismeret	3		108	0		0			0	108
		Testnevelés	4		144	1	1	72	1	1	62	278
		Osztályközösség-építő Program	1		36	1		36	0,5		15,5	87,5
		Digitális kultúra			0		1	36	1		31	67
Közismeret összesen:			17	0	612	7	3	360	6,5	1	232,5	1204,5
Ágazati alapoktatás		Munkavállalói ismeretek	0,50		18,00							18,0
		Gazdasági ismeretek	6,00		216,00							216,0
		Vállalkozások működtetése	2,00	1,00	108,00							108,0
		Kommunikáció	3,00		108,00							108,0
		Digitális alkalmazások	4,50		162,00							162,0
Szakirányú oktatás	Iskolai oktatás	Munkavállalói idegen nyelv					1,00	36,00	1,50		46,50	82,5
		Kereskedelmi ismeretek				3,00		108,00	1,50	1,50	93,00	201,0
		Üzleti kommunikáció				0,00	1,00	36,00	1,00	1,00	62,00	98,0
		Üzlet működtetése				1,00		36,00	0,00	1,00	31,00	67,0
		Termékismeret és -forgalmazás				1,00	0,50	54,00	0,50	2,00	77,50	131,5
	Külső képzőhelyi oktatás	Szakirányú ismeret				17,50		630,00	17,50		542,50	1172,5
Szakmai oktatás összesen:			16,00	1,00	612,00	22,50	2,50	900,00	22,00	5,50	852,50	2364,5
Éves összes óraszám:			34,0		1224,0	35,0		1260,0	35,0		1085,0	3569,0
Egybefüggő szakmai gyakorlat:			-			140			-			140

4 0416 13 02 KERESKEDELMI ÉRTÉKESÍTŐ

2025/2026. tanévtől

Tantárgyak			9. évfolyam			10. évfolyam			11. évfolyam			9-11. összesen
			óraszám	"+"	össz óra	óraszám	"+"	össz óra	óraszám	"+"	össz óra	
Közismereti oktatás		Kommunikáció-magyar nyelv és irodalom	2		72	2		72	2		62	206
		Idegen nyelv	2		72	1	1	72	1		31	175
		Matematika	2		72	2		72	1		31	175
		Történelem és társadalomismeret	3		108	0		0	0		0	108
		Természetismeret	3		108	0		0			0	108
		Testnevelés	4		144	1	1	72	1	1	62	278
		Osztályközösség-építő Program	1		36	1		36	0,5		15,5	87,5
		Digitális kultúra			0		1	36	1		31	67
Közismeret összesen:			17	0	612	7	3	360	6,5	1	232,5	1204,5
Ágazati alapoktatás		Munkavállalói ismeretek	0,50		18,00							18,0
		Gazdasági ismeretek	6,00		216,00							216,0
		Vállalkozások működtetése	2,00	1,00	108,00							108,0
		Kommunikáció	3,00		108,00							108,0
		Digitális alkalmazások	4,17		150,12							150,1
		Mesterséges intelligencia alapjai	0,33		11,88							11,9
Szakirányú oktatás	Iskolai oktatás	Munkavállalói idegen nyelv					0,50	18,00	1,00		31,00	49,0
		Kereskedelmi ismeretek				3,00		108,00	1,50	1,50	93,00	201,0
		Üzleti kommunikáció					1,00	36,00	1,00	1,00	62,00	98,0
		Üzlet működtetése				1,00		36,00	0,00	1,00	31,00	67,0
		Termékismeret és -forgalmazás				1,00	1,00	72,00	1,00	2,00	93,00	165,0
	Külső képzőhelyi oktatás	Szakirányú ismeret				17,50		630,00	17,50		542,50	1172,5
Szakmai oktatás összesen:			16,00	1,00	612,00	22,50	2,50	900,00	22,00	5,50	852,50	2364,50
Éves összes óraszám:			34,00		1224,00	35,00		1260,00	35,00		1085,00	3569,00
Egybefüggő szakmai gyakorlat:			-			140			-			140

A "Mesterséges intelligencia alapjai" tantárgy órakeretét az "Digitális alkalmazások " tantárgy éves óraszámából biztosítjuk, az összes heti tanórai óraszám változatlanul hagyása mellett.

4 1013 23 01 CUKRÁSZ

2024/2025. tanévtől

Tantárgyak			9. évfolyam			10. évfolyam			11. évfolyam			9-11. összesen
			óraszám	"+"	össz óra	óraszám	"+"	össz óra	óraszám	"+"	össz óra	
Közismereti oktatás		Kommunikáció-magyar nyelv és irodalom	2		72	2		72	2		62	206
		Idegen nyelv	2		72	1	1	72	1		31	175
		Matematika	2		72	2		72	1		31	175
		Történelem és társadalomismeret	3		108	0		0	0		0	108
		Természetismeret	3		108	0		0			0	108
		Testnevelés	4		144	1	1	72	1	1	62	278
		Osztályközösség-építő Program	1		36	1		36	0,5		15,5	87,5
		Digitális kultúra			0		1	36	1		31	67
Közismeret összesen:			**17**	**0**	**612**	**7**	**3**	**360**	**6,5**	**1**	**232,5**	**1204,5**
Ágazati alapoktatás	elmélet	Munkavállalói ismeretek	0,50		18,00							18,00
		A munka világa	1,50		54,00							54,00
		Termelési, értékesítési és turisztikai alapismeretek	6,00		216,00							216,00
	gyakorlat	Termelési, értékesítési és turisztikai alapismeretek	6,00		216,00							216,00
		IKT a vendéglátásban	2,00	1,00	108,00							108,00
Szakirányú oktatás	Iskolai oktatás	Munkavállalói idegen nyelv							2,00		62,00	62,00
		Anyaggazdálkodás-adminisztráció-elszámoltatás				1,00	1,00	72,00	0,50	1,00	46,50	118,50
		Előkészítés					1,00	36,00		1,50	46,50	82,50
		Cukrászati termékek készítése				4,25	0,25	162,00	3,00	2,00	155,00	317,00
	Külső képzőhelyi oktatás	Szakirányú ismeret				17,50		630,00	17,50		542,50	1172,50
Szakmai oktatás összesen:			**16,00**	**1,00**	**612,00**	**22,75**	**2,25**	**900,00**	**23,00**	**4,50**	**852,50**	**2364,50**
Éves összes óraszám:			**34,00**		**1224,00**	**35,00**		**1260,00**	**35,00**		**1085,00**	**3569,00**
Egybefüggő szakmai gyakorlat:			-			**175**			-			**175**

9. évfolyamon a Termelési, értékesítési és turisztikai alapismeretek tanárgy nem különül el elméletre és gyakorlatra az órarendben és a tantárgyfelosztásban.

A cukrászati termékek készítése megnevezésű tantárgy 11. évfolyamon a ciklus 10 órából 5 óra tömbösítve kerül megszervezésre, mivel a gyakorlati foglalkozások a vendéglátóipari kabinetben valósulnak meg.

4 1013 23 01 CUKRÁSZ

2025/2026. tanévtől

Tantárgyak			9. évfolyam			10. évfolyam			11. évfolyam			9-11. összesen
			óraszám	"+"	össz óra	óraszám	"+"	össz óra	óraszám	"+"	össz óra	
Közismereti oktatás		Kommunikáció-magyar nyelv és irodalom	2		72	2		72	2		62	206
		Idegen nyelv	2		72	1	1	72	1		31	175
		Matematika	2		72	2		72	1		31	175
		Történelem és társadalomismeret	3		108	0		0	0		0	108
		Természetismeret	3		108	0		0			0	108
		Testnevelés	4		144	1	1	72	1	1	62	278
		Osztályközösség-építő Program	1		36	1		36	0,5		15,5	87,5
		Digitális kultúra			0		1	36	1		31	67
Közismeret összesen:			17	0	612	7	3	360	6,5	1	232,5	1204,5
Ágazati alapoktatás	elmélet	Munkavállalói ismeretek	0,50		18,00							18,00
		A munka világa	1,50		54,00							54,00
		Termelési, értékesítési és turisztikai alapismeretek	6,00		216,00							216,00
	gyakorlat	Termelési, értékesítési és turisztikai alapismeretek	6,00		216,00							216,00
		IKT a vendéglátásban	2,00	0,67	96,12							96,12
		Mesterséges intelligencia alapjai	0,33		11,88							11,88
Szakirányú oktatás	Iskolai oktatás	Munkavállalói idegen nyelv							2,00		62,00	62,00
		Anyaggazdálkodás-adminisztráció-elszámoltatás				1,00	1,00	72,00	0,50	2,00	77,50	149,50
		Előkészítés					1,00	36,00		1,50	46,50	82,50
		Cukrászati termékek készítése				4,25	0,25	162,00	3,00	1,00	124,00	286,00
	Külső képzőhelyi oktatás	Szakirányú ismeret				17,50		630,00	17,50		542,50	1172,50
Szakmai oktatás összesen:			16,33	0,67	612,00	22,75	2,25	900,00	23,00	4,50	852,50	2364,50
Éves összes óraszám:			34,00		1224,00	35,00		1260,00	35,00		1085,00	3569,00
Egybefüggő szakmai gyakorlat:			-			175			-			175

9. évfolyamon a Termelési, értékesítési és turisztikai alapismeretek tanárgy nem különül el elméletre és gyakorlatra az órarendben és a tantárgyfelosztásban.

A cukrászati termékek készítése megnevezésű tantárgy 11. évfolyamon a ciklus 10 órából 5 óra tömbösítve kerül megszervezésre, mivel a gyakorlati foglalkozások a vendéglátóipari kabinetben valósulnak meg.

A „Mesterséges intelligencia alapjai" tantárgy órakeretét az "IKT a vendéglátásban" tantárgy éves óraszámából biztosítjuk, az összes heti tanórai óraszám változatlanul hagyása mellett.

4 1013 23 01 CUKRÁSZ
Rövidített idejű képzés

Képzési idő: 31 hét

2024/2025. tanévtől

	1 - 8. hét		kontakt óra	digitális oktatás	projekt munka	egyéni felkészülés	összesen	évi óraszám (tantárgyfelosztásban-egyéni felkészülésen kívüli óraszámok)	heti óraszám (tantárgyfelosztásban-egyéni felkészülésen kívüli óraszámok)
			össz óra	össz óra	össz óra	össz óra			
Ágazati alapoktatás	elmélet	Munkavállalói ismeretek	**4,00**				**4,00**	**4,00**	**0,13**
		Munkavállalói idegen nyelv	**21,00**				**21,00**	**21,00**	**0,68**
		A munka világa	**7,00**	**3,00**			**10,00**	**10,00**	**0,32**
	gyakorlat	Termelési, értékesítési és turisztikai alapismeretek	**148,00**	**15,00**			**163,00**	**163,00**	**5,26**
		IKT a vendéglátásban	**6,00**	**6,00**			**12,00**	**12,00**	**0,39**
Alapoktatás összesen:			**186,00**	**24,00**	**0,00**	**0,00**	**210,00**	**210,00**	**6,77**

	9 - 31. hét		kontakt óra	digitális oktatás	projekt munka	egyéni felkészülés	összesen	évi óraszám (tantárgyfelosztásban-egyéni felkészülésen kívüli óraszámok)	heti óraszám (tantárgyfelosztásban-egyéni felkészülésen kívüli óraszámok)
			össz óra	össz óra	össz óra	össz óra			
Szakirányú oktatás	elmélet	Előkészítés	**21,00**	**21,00**	**21,00**	**10,00**	**73,00**	**63,00**	**2,03**
		Anyaggazdálkodás-adminisztráció-elszámoltatás	**65,00**	**7,00**		**15,00**	**87,00**	**72,00**	**2,32**
		Digitális kultúra	**20,00**	**3,00**	**8,00**	**5,00**	**36,00**	**31,00**	**1,00**
	gyakorlat	Cukrászati berendezések-gépek ismerete, kezelése, programozása	**45,00**	**6,00**		**15,00**	**66,00**	**51,00**	**1,65**
		Cukrászati termékek készítése	**210,00**	**21,00**	**42,00**	**25,00**	**298,00**	**273,00**	**8,81**
		Cukrászati termékek befejezése, díszítése	**42,00**		**12,00**	**16,00**	**70,00**	**54,00**	**1,74**
Szakirányú oktatás összesen:			**403,00**	**58,00**	**83,00**	**86,00**	**630,00**	**544,00**	**17,55**
Éves óraszám összesen:			**589,00**	**82,00**	**83,00**	**86,00**	**840,00**	**754,00**	**24,32**

*Ágazati alapvizsgára az ágazati alapoktatást követően, a 8. tanítási hét végén kerül sor.

4 1013 23 04 PINCÉR-VENDÉGTÉRI SZAKEMBER

2024/2025. tanévtől

Tantárgyak			9. évfolyam			10. évfolyam			11. évfolyam			9-11. összesen
			óraszám	"+"	össz óra	óraszám	"+"	össz óra	óraszám	"+"	össz óra	
Közismereti oktatás		Kommunikáció-magyar nyelv és irodalom	2		72	2		72	2		62	206
		Idegen nyelv	2		72	1	1	72	1		31	175
		Matematika	2		72	2		72	1		31	175
		Történelem és társadalomismeret	3		108	0		0	0		0	108
		Természetismeret	3		108	0		0			0	108
		Testnevelés	4		144	1	1	72	1	1	62	278
		Osztályközösség-építő Program	1		36	1		36	0,5		15,5	87,5
		Digitális kultúra			0		1	36	1	1	62	98
Közismeret összesen:			17	0	612	7	3	360	6,5	2	263,5	1235,5
Ágazati alapoktatás	elmélet	Munkavállalói ismeretek	0,50		18,00							18,00
		A munka világa	1,50		54,00							54,00
		Termelési, értékesítési és turisztikai alapismeretek	6,00		216,00							216,00
	gyakorlat	Termelési, értékesítési és turisztikai alapismeretek	6,00		216,00							216,00
		IKT a vendéglátásban	2,00	1,00	108,00							108,00
Szakirányú oktatás	Iskolai oktatás	Munkavállalói idegen nyelv						0,00	2,00		62,00	62,00
		Étel és italismeret				4,50		162,00	2,50	1,00	108,50	270,50
		Gazdálkodás és ügyviteli ismeretek				0,50	2,50	108,00	0,50	3,00	108,50	216,50
	Külső képzőhelyi oktatás	Szakirányú ismeret				17,50		630,00	17,50		542,50	1172,50
Szakmai oktatás összesen:			16,0	1,0	612,0	22,5	2,5	900,0	22,5	4,0	821,5	2333,5
Éves összes óraszám:			34,0		1224,0	35,0		1260,0	35,0		1085,0	3569,0
Egybefüggő szakmai gyakorlat:			-			175			-			175

9. évfolyamon a Termelési, értékesítési és turisztikai alapismeretek tanárgy nem különül el elméletre és gyakorlatra az órarendben és a tantárgyfelosztásban.

Az étel is italismeret megnevezésű tantárgy 11. évfolyamon a ciklus 7 órából 4 óra tömbösítve kerül megszervezésre a II. félévben, mivel a gyakorlati foglalkozások a vendéglátóipari kabinetben valósulnak meg.

4 1013 23 04 PINCÉR-VENDÉGTÉRI SZAKEMBER

2025/2026. tanévtől

Tantárgyak			9. évfolyam			10. évfolyam			11. évfolyam			9-11. összesen
			óraszám	"+"	össz óra	óraszám	"+"	össz óra	óraszám	"+"	össz óra	
Közismereti oktatás		Kommunikáció-magyar nyelv és irodalom	2		72	2		72	2		62	206
		Idegen nyelv	2		72	1	1	72	1		31	175
		Matematika	2		72	2		72	1		31	175
		Történelem és társadalomismeret	3		108	0		0	0		0	108
		Természetismeret	3		108	0		0			0	108
		Testnevelés	4		144	1	1	72	1	1	62	278
		Osztályközösség-építő Program	1		36	1		36	0,5		15,5	87,5
		Digitális kultúra			0		1	36	1		31	67
Közismeret összesen:			17	0	612	7	3	360	6,5	1	232,5	1204,5
Ágazati alapoktatás	elmélet	Munkavállalói ismeretek	0,50		18,00							18,00
		A munka világa	1,50		54,00							54,00
		Termelési, értékesítési és turisztikai alapismeretek	6,00		216,00							216,00
	gyakorlat	Termelési, értékesítési és turisztikai alapismeretek	6,00		216,00							216,00
		IKT a vendéglátásban	2,00	0,67	96,12							96,12
		Mesterséges intelligencia alapjai	0,33		11,88							11,88
Szakirányú oktatás	Iskolai oktatás	Munkavállalói idegen nyelv						0,00	2,00		62,00	62,00
		Étel és italismeret				4,50		162,00	2,50	2,00	139,50	301,50
		Gazdálkodás és ügyviteli ismeretek				0,50	2,50	108,00	0,50	3,00	108,50	216,50
	Külső képzőhelyi oktatás	Szakirányú ismeret				17,50		630,00	17,50		542,50	1172,50
Szakmai oktatás összesen:			16,33	0,67	612,00	22,50	2,50	900,00	22,50	5,00	852,50	2364,50
Éves összes óraszám:			34,00		1224,00	35,00		1260,00	35,00		1085,00	3569,00
Egybefüggő szakmai gyakorlat:			-			175			-			175

9. évfolyamon a Termelési, értékesítési és turisztikai alapismeretek tanárgy nem különül el elméletre és gyakorlatra az órarendben és a tantárgyfelosztásban.

Az étel is italismeret megnevezésű tantárgy 11. évfolyamon a ciklus 7 órából 4 óra tömbösítve kerül megszervezésre a II. félévben, mivel a gyakorlati foglalkozások a vendéglátóipari kabinetben valósulnak meg.

A „Mesterséges intelligencia alapjai" tantárgy órakeretét az "IKT a vendéglátásban" tantárgy éves óraszámából biztosítjuk, az összes heti tanórai óraszám változatlanul hagyása mellett.

4 1013 23 04 PINCÉR-VENDÉGTÉRI SZAKEMBER

Rövidített idejű képzés

Képzési idő: 31 hét

2024/2025. tanévtől

			kontakt óra	digitális oktatás	projektmunka	egyéni felkészülés	összesen	évi óraszám (tantárgyfelosztásban-egyéni felkészülésen kívüli óraszámok)	heti óraszám (tantárgyfelosztásban-egyéni felkészülésen kívüli óraszámok)
Ágazati alapoktatás*	**1 - 8. hét**		össz óra	össz óra	össz óra	össz óra			
	elmélet	Munkavállalói ismeretek	**4,00**				**4,00**	**4,00**	**0,13**
		Munkavállalói idegen nyelv	**21,00**				**21,00**	**21,00**	**0,68**
		A munka világa	**7,00**	**3,00**			**10,00**	**10,00**	**0,32**
	gyakorlat	Termelési, értékesítési és turisztikai alapismeretek	**148,00**	**15,00**			**163,00**	**163,00**	**5,26**
		IKT a vendéglátásban	**6,00**	**6,00**			**12,00**	**12,00**	**0,39**
Alapoktatás összesen:			**186,00**	**24,00**	**0,00**	**0,00**	**210,00**	**210,00**	**6,77**

			kontakt óra	digitális oktatás	projekt munka	egyéni felkészülés	összesen	évi óraszám (tantárgyfelosztásban-egyéni felkészülésen kívüli óraszámok)	heti óraszám (tantárgyfelosztásban-egyéni felkészülésen kívüli óraszámok)
Szakirányú oktatás	**9- 31. hét**		össz óra	össz óra	össz óra	össz óra			
	elmélet	Rendezvényszervezési ismeretek	**42,00**	**21,00**		**16,00**	**79,00**	**63,00**	**2,03**
		Gazdálkodás és ügyviteli ismeretek	**65,00**	**7,00**		**16,00**	**88,00**	**72,00**	**2,32**
		Digitális kultúra	**20,00**	**3,00**	**8,00**	**16,00**	**47,00**	**31,00**	**1,00**
	gyakorlat	Vendégtéri ismeretek	**49,00**	**6,00**		**19,00**	**74,00**	**55,00**	**1,77**
		Étel és italismeret	**210,00**	**21,00**	**16,00**	**22,00**	**269,00**	**247,00**	**7,97**
		Értékesítési ismeretek	**51,00**			**22,00**	**73,00**	**51,00**	**1,65**
Szakirányú oktatás összesen:			**437,00**	**67,00**	**40,00**	**111,00**	**630,00**	**544,00**	**17,55**
Éves óraszám összesen:			**623,00**	**91,00**	**40,00**	**111,00**	**840,00**	**754,00**	**24,32**

*Ágazati alapvizsgára az ágazati alapoktatást követően a 8. tanítási hét végén kerül sor.

4 1013 23 05 SZAKÁCS

2024/2025. tanévtől

Tantárgyak			9. évfolyam			10. évfolyam			11. évfolyam			9-11. összesen
			óraszám	"+"	össz óra	óraszám	"+"	össz óra	óraszám	"+"	össz óra	
Közismereti oktatás		Kommunikáció-magyar nyelv és irodalom	2		72	2		72	2		62	206
		Idegen nyelv	2		72	1	1	72	1		31	175
		Matematika	2		72	2		72	1		31	175
		Történelem és társadalomismeret	3		108	0		0	0		0	108
		Természetismeret	3		108	0		0			0	108
		Testnevelés	4		144	1	1	72	1	1	62	278
		Osztályközösség-építő Program	1		36	1		36	0,5		15,5	87,5
		Digitális kultúra			0		1	36	1		31	67
Közismeret összesen:			17	0	612	7	3	360	6,5	1	232,5	1204,5
Ágazati alapoktatás	elmélet	Munkavállalói ismeretek	0,50		18,00							18,00
		A munka világa	1,50		54,00							54,00
		Termelési, értékesítési és turisztikai alapismeretek	6,00		216,00							216,00
	gyakorlat	Termelési, értékesítési és turisztikai alapismeretek	6,00		216,00							216,00
		IKT a vendéglátásban	2,00	1,00	108,00							108,00
Szakirányú oktatás	Iskolai oktatás	Munkavállalói idegen nyelv						0,00	2,00		62,00	62,00
		Anyaggazdálkodás, adminisztráció, elszámoltatás				1,50	1,50	108,00	1,50	2,50	124,00	232,00
		Ételkészítés-technológiai ismeretek				4,00	0,50	162,00	2,00	2,00	124,00	286,00
	Külső képzőhelyi oktatás	Szakirányú ismeret				17,50		630,00	17,50		542,50	1172,50
Szakmai oktatás összesen:			16,0	1,0	612,0	23,0	2,0	900,0	23,0	4,5	852,5	2364,5
Éves összes óraszám:			34,0		1224,0	35,0		1260,0	35,0		1085,0	3569,0
Egybefüggő szakmai gyakorlat:			-			175			-			175

9. évfolyamon a Termelési, értékesítési és turisztikai alapismeretek tanárgy nem különül el elméletre és gyakorlatra az órarendben és a tantárgyfelosztásban.

A Ételkészítés-technológiai ismeretek megnevezésű tantárgy 11. évfolyamon a ciklus 8 órából 5 óra tömbösítve kerül megszervezésre, mivel a gyakorlati foglalkozások a vendéglátóipari kabinetben valósulnak meg.

4 1013 23 05 SZAKÁCS

2025/2026. tanévtől

Tantárgyak			9. évfolyam			10. évfolyam			11. évfolyam			9-11. összesen
			óraszám	"+"	össz óra	óraszám	"+"	össz óra	óraszám	"+"	össz óra	
Közismereti oktatás		Kommunikáció-magyar nyelv és irodalom	2		72	2		72	2		62	206
		Idegen nyelv	2		72	1	1	72	1		31	175
		Matematika	2		72	2		72	1		31	175
		Történelem és társadalomismeret	3		108	0		0	0		0	108
		Természetismeret	3		108	0		0			0	108
		Testnevelés	4		144	1	1	72	1	1	62	278
		Osztályközösség-építő Program	1		36	1		36	0,5		15,5	87,5
		Digitális kultúra			0		1	36	1		31	67
Közismeret összesen:			17	0	612	7	3	360	6,5	1	232,5	1204,5
Ágazati alapoktatás	elmélet	Munkavállalói ismeretek	0,50		18,00							18,00
		A munka világa	1,50		54,00							54,00
		Termelési, értékesítési és turisztikai alapismeretek	6,00		216,00							216,00
	gyakorlat	Termelési, értékesítési és turisztikai alapismeretek	6,00		216,00							216,00
		IKT a vendéglátásban	2,00	0,67	96,12							96,12
		Mesterséges intelligencia alapjai	0,33		11,88							11,88
Szakirányú oktatás	Iskolai oktatás	Munkavállalói idegen nyelv						0,00	2,00		62,00	62,00
		Anyaggazdálkodás, adminisztráció, elszámoltatás				1,50	1,50	108,00	1,50	2,50	124,00	232,00
		Ételkészítés-technológiai ismeretek				4,00	0,50	162,00	2,00	2,00	124,00	286,00
	Külső képzőhelyi oktatás	Szakirányú ismeret				17,50		630,00	17,50		542,50	1172,50
Szakmai oktatás összesen:			16,33	0,67	612,00	23,00	2,00	900,00	23,00	4,50	852,50	2364,50
Éves összes óraszám:			34,00		1224,00	35,00		1260,00	35,00		1085,00	3569,00
Egybefüggő szakmai gyakorlat:			-			175			-			175

9. évfolyamon a Termelési, értékesítési és turisztikai alapismeretek tanárgy nem különül el elméletre és gyakorlatra az órarendben és a tantárgyfelosztásban.

A Ételkészítés-technológiai ismeretek megnevezésű tantárgy 11. évfolyamon a ciklus 8 órából 5 óra tömbösítve kerül megszervezésre, mivel a gyakorlati foglalkozások a vendéglátóipari kabinetben valósulnak meg.

A „Mesterséges intelligencia alapjai" tantárgy órakeretét az "IKT a vendéglátásban" tantárgy éves óraszámából biztosítjuk, az összes heti tanórai óraszám változatlanul hagyása mellett.

4 1013 23 05 SZAKÁCS
Rövidített idejű képzés

Képzési idő: 31 hét

2024/2025. tanévtől

			kontakt óra	digitális oktatás	projekt munka	egyéni felkészülés	összesen	évi óraszám (tantárgyfelosztásban-egyéni felkészülésen kívüli óraszámok)	heti óraszám (tantárgyfelosztásban-egyéni felkészülésen kívüli óraszámok)
Ágazati alapoktatás	**1 - 8. hét**		össz óra	össz óra	össz óra	össz óra			
	elmélet	Munkavállalói ismeretek	**4,00**				**4,00**	**4,00**	**0,13**
		Munkavállalói idegen nyelv	**21,00**				**21,00**	**21,00**	**0,68**
		A munka világa	**7,00**	**3,00**			**10,00**	**10,00**	**0,32**
	gyakorlat	Termelési, értékesítési és turisztikai alapismeretek	**148,00**	**15,00**			**163,00**	**163,00**	**5,26**
		IKT a vendéglátásban	**6,00**	**6,00**			**12,00**	**12,00**	**0,39**
Alapoktatás összesen:			**186,00**	**24,00**	**0,00**	**0,00**	**210,00**	**210,00**	**6,77**
Szakirányú oktatás	**9 - 31. hét**		**kontakt óra**	**digitális oktatás**	**projekt munka**	**egyéni felkészülés**	**összesen**	**évi óraszám (tantárgyfelosztásban-egyéni felkészülésen kívüli óraszámok)**	**heti óraszám (tantárgyfelosztásban-egyéni felkészülésen kívüli óraszámok)**
			össz óra	össz óra	össz óra	össz óra			
	elmélet	Előkészítés és élelmiszerfeldolgozás	**21,00**	**21,00**	**21,00**	**14,00**	**77,00**	**63,00**	**2,03**
		Anyaggazdálkodás, adminisztráció, elszámoltatás	**65,00**	**7,00**		**14,00**	**86,00**	**72,00**	**2,32**
		Digitális kultúra	**20,00**	**3,00**	**8,00**	**5,00**	**36,00**	**31,00**	**1,00**
	gyakorlat	Konyhai berendezések-gépek ismerete, kezelése, programozása	**45,00**	**6,00**		**15,00**	**66,00**	**51,00**	**1,65**
		Ételkészítés-technológiai ismeretek	**210,00**	**21,00**	**42,00**	**22,00**	**295,00**	**273,00**	**8,81**
		Ételek tálalása	**42,00**		**12,00**	**16,00**	**70,00**	**54,00**	**1,74**
Szakirányú oktatás összesen:			**403,00**	**58,00**	**83,00**	**86,00**	**630,00**	**544,00**	**17,55**
Éves óraszám összesen:			**589,00**	**82,00**	**83,00**	**86,00**	**840,00**	**754,00**	**24,32**

*Ágazati alapvizsgára az ágazati alapoktatást követően a 8. tanítási hét végén kerül sor.

DOBBANTÓ PROGRAM és MŰHELYISKOLA

Műhelyiskola: Szobafestő részszakma

2026/2027. tanévtől

Foglalkozások		Dobbantó 12 hét óraszám (naponta)	Műhelyiskola 24 hét óraszám (hetente 1 nap)	összesen	(tantárgyfelosztásban szereplő óraszámok
Alapkompetencia fejlesztés 6 óra/nap	Anyanyelvi kompetenciák	60	20	80	2,22
	Matematikai kompetenciák	60	20	80	2,22
	Digitális kompetenciák	60	20	80	2,22
	Szociális és tanulási kompetenciák	60	20	80	2,22
	Munkavállalói kompetenciák	60	20	80	2,22
	Egészséges életmód	48	20	68	1,89
	Osztályközösség-építő program	12	24	36	1,00
Alapkompetencia fejlesztés összesen:		**360**	**144**	**504**	**14,00**
Műhelyiskolai szakasz:			5 óra/nap		
			480	**480**	**13,33**
Éves összes óraszám:				**984,00**	

2. sz. melléklet

Közismereti tantárgyak helyi tantervei

Kommunikáció-magyar nyelv és irodalom

Évfolyam: 9.
Készítette: Szabó Anita
Vas Rozália

1. A tantárgy oktatásának célja:
A szemlélet alakítása (*hogy a rossz válasz jobb, mintha eleve elutasítjuk a gondolkodást*).
Konkrét szituációk megoldása (*életből vett szituációs játék*, *médiához köthető feladatok* vagy *valamilyen irodalmi mű, illetve szövegtani feladat egyaránt lehet kiindulópont*).
Az általános iskolában nyelvtanból tanultak ismétlése, illetve mélyítése (*rövid és szisztematikus helyesírási feladatok megoldásával*).
Az olvasás- és íráskészség fejlesztése (*némán és hangosan is olvassanak*).
Személyes érzések, az érintettség, a szövegek által kiváltott reakciók megbeszélése (*egy-egy mű adott témához kapcsolásával – a vizuális kultúrára* [*fotó, film, digitális tartalmak stb*.], *illetve a média pozitív és negatív jelenségeinek értelmezésével*).

- a szóbeli és írásbeli kommunikáció fejlesztése, hátránykompenzálás;
- a teljes mondatokban való fogalmazás igényének felkeltése;
- ismerjék fel és alkalmazzák a helyesírási alapelveket;
- saját vélemény megfogalmazása szóban és írásban;
- a köznyelvi és az irodalmi szöveg különbségeinek felismerése;
- ismerjenek fel néhány jelentéstani elemet a művészi nyelvben;
- ismerjenek fel néhány alakzatot és szóképet;
- legyenek képesek rokon értelmű szavakkal változatosabbá tenni mondanivalójukat;
- legyenek képesek szóban és írásban logikusan elmesélni egy történetet;
- ismerjék néhány egynyelvű szótár használatát;
- legyenek képesek néma olvasással szövegek megértésére és az olvasottak felidézésére;
- legyenek képesek történetet írni előre meghatározott szempontok segítségével;
- tudjanak vázlatot készíteni megadott szempontok alapján;
- legyenek képesek stílusváltásra hivatalos helyzetben;
- ismerjék fel a manipuláció eszközeit a különböző médiumokban és műfajokban;
- szerezzenek gyakorlatot a vizuális, a hangzó és a komplex információk megértésében;
- ismerjék meg az online kommunikáció módjait, írott és íratlan szabályait.

2. Tantárgyi jellemzők:
Óraszám: **72** óra (heti **2** óra)

3. Tananyag tartalma, és az oktatására meghatározott óraszám, fejlesztendő kompetenciák:

Tananyagelem megnevezése	Fejlesztendő kompetenciák Fejlesztési feladatok	A képzésre fordított óraszám
I. Személyes kommunikáció – Tömegkommunikáció **Kulcsfogalmak/fogalmak** *Énkép, kommunikáció, testbeszéd, mimika, gesztusnyelv, arcjáték, térközszabályozás, kódolás, dekódolás, üzenet, rétegnyelv, kommunikációs zavar, tömegkommunikáció, hír, vélemény, manipuláció, sajtó, netikett.*	**Fejlesztési feladatok:** Szóbeli kommunikáció. Az üzenet kódolásának és dekódolásának gyakorlása. Az udvarias, köznyelvi normának megfelelő kommunikáció igényének felébresztése és gyakorlása. A személyközi és a társadalmi, valamint a tömegkommunikáció fogalmának megismerése, ezek megkülönböztetése. A tömegkommunikáció csatornáinak és eszközeinek ismerete, a manipuláció felismerése. Az online kommunikáció módjainak, írott és íratlan szabályainak megismerése; az egyén felelősségének tudatosítása az internetes kommunikációban. **Ismeretek/fejlesztési követelmények:** Önismeret, énkép, énkép-kommunikáció, én és a csoport. A kommunikáció alapmodellje, összetevőinek azonosítása, értelmezése. A nonverbális kommunikáció elemei, sajátosságai, működési mechanizmusai (pl. *testbeszéd, térközszabályozás, arcjáték*). A közös nyelv és a nonverbális kommunikáció szerepe a megértésben; a verbális és a nonverbális kommunikáció összhangja; dekódolás. A verbális kommunikáció jelentősége és lehetséges formái.	**8 óra**

	A kommunikáció sikere, a kulturális és a nyelvi szabályok szerepe a megértésben. Etikett a kommunikációban. Kommunikáció az interneten. Netikett a Facebookon, e-mailben és online csevegés közben. Előzetes elvárások a kommunikációban, a megértés csapdái, emberi játszmák. A kommunikáció szintjei. A társadalmi kommunikáció fogalma. A társadalmi kommunikáció csatornái. Centrum és periféria. A társadalmi kommunikáció egyéb területei: hivatalos szövegek (pl. *menetrend, betegtájékoztató, banki dokumentumok, álláshirdetések értelmezése*). Tömegkommunikáció és műfajai. A manipuláció fogalma és hatásmechanizmusai. Kommunikációs gyakorlatok és játékok. Az értő figyelem felkeltése, fenntartása beszélőként; hallgatóként pedig gyakorlása.	
II. Vizuális és verbális kommunikáció kapcsolata; Hivatalos kommunikáció **Kulcsfogalmak/fogalmak** *Vizualitás, képi nyelv, filmnyelv, nemzeti kultúra, szubkultúra, célközönség, színszimbolika, dialógus, zenei nyelv, a nyelv zenéje, intonáció, beszédtempó, hivatalos kommunikáció.*	**Fejlesztési feladatok:** A kommunikáció kulturális meghatározottságának tudatosítása. A reklámnyelv megfigyelése és megértése különböző reklámhordozók esetében, a manipuláció felismerése. Filmnyelvi kommunikációs eszközök felismerése, megismerése és alkalmazása. A vizuális, a hangzó és a komplex információk megértésének továbbfejlesztése. A színek jelentéshordozó szerepéről való tudás elmélyítése. Ismerkedés a zenei nyelvvel, a nyelv zenéjének tanulmányozása. A hivatalos és a társalgási stílus megkülönböztetése saját gyakorlatban. Hivatalos kommunikáció műfajainak, szövegtípusainak, szabályrendszerének megismerése. **Ismeretek/fejlesztési követelmények:**	**8 óra**

	A kommunikáció kulturális meghatározottsága, kulturális antropológiai szempontok; a divat, az öltözködés jelentéshordozó szerepe. Reklám, plakát, graffiti: a meggyőzés vizuális eszközei, meggyőzés, manipuláció. Reklám: rádióreklám, internetes reklám. A meggyőzés hangzó és komplex eszközei, meggyőzés, manipuláció. A képi nyelvben és a verbalitásban rejlő meggyőzési lehetőségek, ezek kipróbálása. Megértés szöveggel és szöveg nélkül, a kontextus és a hagyomány szerepe, kulturális útjelzők. Hangzó szövegek és képi információk megértése. A filmnyelv mint kommunikációs forma. A vizuális és a verbális kommunikáció kapcsolata. A vizuális kommunikáció eszközei, a képek jelentése és olvashatósága. A színek jelentése, színszimbolika a köznapokban és a művészetekben. Zene és kommunikáció, zenei nyelv, a nyelv zenéje. A zenei nyelv egyetemessége. Részvétel a hivatalos kommunikációban, a hivatalos kommunikáció aktuális műfajai: felelés, beszámoló, vizsga stb. Pályázatok. Állásinterjú. A hivatalos dialógus mint műfaj. Gyakorlatok, szerepjáték.	
III. A nyelv és a nyelvtan rendszere **Kulcsfogalmak/fogalmak** *Nyelv, beszéd, beszédmód, jelrendszer, jeltípus, hang, betű, hasonulás, összeolvadás, morféma, szóelem, szóalak, toldalék, szintagma.*	**Fejlesztési feladatok:** A nyelvi jelekről és a nyelvi jelrendszerről tanultak felfrissítése, kiegészítése. A helyes beszéd és a jó helyesírás igényének felkeltése, megerősítése. A nyelvtani ismeretek hasznosságáról való meggyőződés kialakítása, megerősítése. Az általános iskolában tanult leíró nyelvtani ismeretek felfrissítése, az alapvető hiányosságok pótlása feladatok megoldása során. A szóelemek és a szófajok, valamint a szintagmák felismerésének fejlesztése, szókincsbővítés.	**8 óra**

	A teljes mondatokban való fogalmazás igényének felkeltése. A helyesírás fejlesztése. **Ismeretek/fejlesztési követelmények:** A nyelv fogalma, nyelv és beszéd. A beszéd jellemzői – az egyénre jellemző beszédmód. A jel, a jelzés, a jelrendszer fogalmának megismerése, illetve ismétlése. A nyelv mint jelrendszer, a nyelvi jelek típusai. A nyelv szintjei, a leíró nyelvtan egységei (hangtan, morfématan, szótan, mondattan, szövegtan). Hang, fonéma, betű. A hangok jelölése írásban, a betű. Hangtörvények. A hangtörvényekből fakadó helyesírási szabályok felelevenítése, helyesírási feladatok egyéni szükségletek szerint. A hangok szerepe a beszédben. A hangok keletkezése, tiszta ejtés. A szófajok beszédbeli és mondatbeli szerepe. A szófajok felismerése, szavak csoportosítása. Morfémák, szóelemek, szóalakok. A toldalékok szerepe a szó- és a mondatalkotásban. Szóalkotó játékok. Szintagmák keresése és jelölése. A szókincs fejlesztése a határozós és a jelzős szintagmákhoz kapcsolódva. A tulajdonnevek és az igekötős igék helyesírása. Általános helyesírási gyakorló feladatok az egyéni problémák feltárására és egyéni fejlesztésre. helyesírás önálló fejlesztésének módjai, az ellenőrzés eszközei.	
IV. Mondat – szöveg – jelentés **Kulcsfogalmak/ fogalmak** *Egyszerű és összetett mondat; kijelentő,*	**Fejlesztési feladatok:** A mondattani és a szövegtani ismeretek felidézése és bővítése gyakorlati feladatok során. A központozás mint helyesírási probléma gyakorlása.	**8 óra**

felszólító, felkiáltó, óhajtó és kérdő mondat; kohézió, bekezdés, kulcsszó, kulcsmondat, fonetika, hangalak, jelentés, azonos alakú, egyjelentésű, többjelentésű, rokon értelmű, hangutánzó és hangfestő szó, alakzat, ismétlés, fokozás, túlzás.	Az értő néma és hangos olvasás fejlesztése kreatív feladatokkal. A jelentéstani ismeretek fejlesztése, szerepük felismerése a művészi nyelvben és a hétköznapi kommunikációban. Szövegelrendezés. A szókincs bővítése, a fogalmazási készség fejlesztése. Ismerkedés az egynyelvű szótárak használatával. **Ismeretek/fejlesztési követelmények:** A mondat fogalma, a mondat szerkesztettsége és modalitása. A modalitás szerepe a közlő szándékának kifejezésében. Írásjelek. Az egyszerű és az összetett mondat felismerése, csoportosítása gyakorlati feladatok során. Az összetett mondat típusainak megkülönböztetése, összetett mondatok alkotása szerkezeti modellek alapján. A szöveg és a szövegkohézió. Szövegértési feladatok. A szövegelemzés lehetséges módszerei. A szövegkohézió nyelvi elemei, a lineáris kohézió (pl. névmások, toldalékok vizsgálata a szófajokról és a morfémákról tanultak felidézésével). A szövegkohézió jelentésbeli elemei, globális kohézió (pl. a cím, a téma, a tétel- és kulcsmondatok, kulcsszavak; a bekezdések logikai viszonyának vizsgálata köznapi, irodalmi és saját szövegekben). Szövegfonetikai eszközök. Hangos olvasás, interpretálás, előadó-művészet. A fonetikai eszközökkel való tudatos bánásmód gyakorlása. A hangalak és a jelentés viszonya. Azonos alakú, egyjelentésű, többjelentésű, rokon értelmű, hangutánzó és hangfestő szavak felismerése, gyűjtése, csoportosítása. A rokon értelmű szavak szerepe a szóbeli és az írásbeli kommunikáció változatosságában, pontosságában és választékosságában. Szókincsbővítő feladatok.	

V. Szövegértés, szövegalkotás I. **Kulcsfogalmak/ fogalmak** *Szöveg, szövegalkotási szándék és cél, szövegrész, kapcsolóelem, szótár, szó szerinti jelentés, üzenet.*	**Fejlesztési feladatok:** Különböző megjelenésű és műfajú szövegek átfogó megértése, a szöveg szó szerinti jelentésén túli üzenet értelmezése, a szövegből információk visszakeresése. A szöveg tartalmának összefoglalása, jegyzet és vázlat önálló készítése. Az olvasott szöveg tartalmával kapcsolatban saját vélemény megfogalmazása szóban és írásban. Szövegalkotás során a különböző mondatfajták használata. A helyesírás alapvető szabályainak ismerete. Szótárak (papíralapú és internetes) gyakorlott használata, saját szókincs fokozatos bővítése. A szövegek tagolása, főbb szerkezeti elemeinek ismerete. A forrásellenőrzés szempontjainak megismerése. **Ismeretek/fejlesztési követelmények:** A szöveg jellemzői, tartalmi és formai elemei. Különböző szövegek – különböző szándékok: szerzők, szövegalkotási célok, hogyan változik egy-egy szöveg a szándéktól függően. Különböző célok – különböző szövegműfajok (típusok, jellemzők) – olvasástechnika, olvasás és szövegértés, hangos és néma olvasás utáni értés. Szövegek tagolása, szerkezeti elemek, kapcsoló elemek. Az írásbeli és a szóbeli szövegalkotás eltérései, az eltérések okai, típusai. Szókincs bővítése, szótárak, kézikönyvek használata. Internetes szótárak, helyesírás-ellenőrző programok, szótárprogramok használata, internetes keresés, források ellenőrzésének kérdései. Rövid szóbeli szövegek leírása – írott szöveggé alakítása.	**10 óra (8 + 2)**

VI. Szövegértés, szövegalkotás II. A történetalakítás eszközei **Kulcsfogalmak/fogalmak** *Történet, bevezetés, tárgyalás, befejezés, bekezdés, elbeszélés, élménybeszámoló, érvelés, rétegnyelv, nyelvi norma, referátum, kiselőadás.*	**Fejlesztési feladatok:** Történet létrehozása előre meghatározott szempontok alapján, a történet részeinek, felépítésének meghatározása. A történetek variálhatóságának megtapasztalása, kipróbálása. Meghatározott szempontok szerint kiselőadások, referátumok önálló elkészítése. Különböző beszédműfajok meghatározása és megkülönböztetése. Különböző beszéd/szövegműfajok jellemzőinek ismerete. **Ismeretek/fejlesztési követelmények:** A történet fogalma, funkciója. Történetalakítás: a történet alapegységei, történetépítés. A történet variálhatósága, különböző műfajok.Saját történet létrehozása, szereplők, történetelemek kiválasztása, cselekménybonyolítás. A szöveg makroszerkezetének három egysége: bevezetés, tárgyalás, befejezés. Beszédműfajok/szövegműfajok. Elbeszélés, élménybeszámoló, felszólalás, hozzászólás, érvelés. Köznyelv, irodalmi nyelv, nyelvi norma, szleng, rétegnyelvek, csoportnyelvek. A kiselőadás, a referátum és a vázlat készítésének szabályai. Forrásmegjelölés, forrásellenőrzés.	**10 óra (8 + 2)**
VII. Irodalom – művészetek – média I. **Művészeti ágak, műnemek, műfajok** **Kulcsfogalmak/fogalmak** *Irodalmi szöveg, köznyelvi szöveg, műnem, műfaj, magaskultúra, tömegkultúra, fikció, manipuláció, virtualitás, alternatív valóság, groteszk, ízlés.*	**Fejlesztési feladatok:** A köznyelvi és irodalmi szöveg különbségeinek felismerése. Műnemek és műfajok felismerése. A magas- és tömegkultúra különbségeinek felismerése. Az ízlés fogalmának megértése, a modern kommunikáció műfajainak megismerése. A művészeti ágak megkülönböztetése.	**10 óra (8 +2)**

	A manipuláció működési mechanizmusának belátása, a fikció fogalmának megértése, az alternatív valóságok szerepének belátása. **Ismeretek/fejlesztési követelmények:** *Irodalom:* Az irodalmi és a köznyelvi szövegek eltérései, az irodalom mint nyelvhasználat: az irodalmi szöveg felhívó jellege. Az irodalom mágikus jellege. Az irodalom szerepváltozása, virtuális valóságok. Műnemek: epika, dráma, líra. Az egyes műnemek legjellemzőbb műfajai. Napló és blog mint irodalmi műfajok, illetve az internet műfajai. Levél, e-mail, sms, blog (eltérő nyelvezet, eltérő etikett). A Nyugat c. folyóirat. Internetes irodalmi lapok (Pl. *Litera, Irodalmi Jelen, Spanyolnátha*). Kortárs szerzők versei, szövegei. Groteszk, egyperces novellák. (Javasolt szerzők /művek, műrészletek/: *Madách Imre, Arany János, Móricz Zsigmond, Mikszáth Kálmán, Krúdy Gyula, Ady Endre, József Attila, Karinthy Frigyes, Weöres Sándor, Ottlik Géza, Örkény István, Parti Nagy Lajos, Karafiáth Orsolya, Varró Dániel, Jónás Tamás, Szabó T. Anna.*) *Művészet/Média:* A művészet fogalma, művészeti ágak. Ismerkedés a következő fogalmakkal: magaskultúra, tömegkultúra, kommersz, ízlés. Az írott sajtó műfajai. Fikció, manipuláció, hazugság, átverés, demagógia stb. Facebook, világháló, játékok, alternatív valóságok.	
VIII. Irodalom – művészetek – média II. **Az irodalom és a vizuális kultúra formanyelve és eszközei**	**Fejlesztési feladatok:** Az irodalom kezdeteivel kapcsolatos alapvető ismeretek elsajátítása.	**10 óra (8 + 2)**

Kulcsfogalmak/ fogalmak *Népköltészet, műköltészet, alakzat, szókép, epika, novella, regény, cselekmény, korrajz, hagyomány, szubkultúra, graffiti, képregény, művészfilm, közönségfilm, adaptáció.*	A leggyakoribb alakzatok és szóképek felismerése. Néhány epikai műfaj, valamint az elbeszéléssel kapcsolatos fogalmak ismerete és alkalmazása. Művészfilmek és kommersz filmek közötti különbség felismerése. Filmes adaptációk (képregény, regény, remake) jellemzőinek megállapítása. Ismerkedés az irodalom határterületeivel. **Ismeretek/fejlesztési követelmények:** *Irodalom:* Oralitás – az irodalom kezdetei, népmesék, monda, legenda. Műköltészet: eposzok, fabulák, anekdota, aforizma. Legfontosabb alakzatok és szóképek (pl. *versszak, rím, alliteráció, ismétlés, felsorolás, fokozás, ellentét, metafora, megszemélyesítés, szimbólum*). Dalszövegek, kortárs költészet (pl. *rap-szövegek, Lovasi András, Kiss Tibor, Parti Nagy Lajos, Kukorelly Endre, Marno János*). Novella, regény (pl. *Mikszáth Kálmán, Móricz Zsigmond, F. Kafka, B. Hrabal*). Az elbeszélő szerepe és típusai. Cselekménybonyolítás, jellemábrázolás. Korrajz, társadalmi kontextus, szubkultúrák megjelenése a szövegben. Hagyomány, kánon, történetiség. Színhely, időkezelés, beszédmód, valóság és fikció. *Művészet/Média:* Graffiti az őskorban és az ókorban (pl. *barlangrajzok, pompeji falfeliratok, egyiptomi sírok*). Graffiti ma: művészet vagy kulturális környezetszennyezés. A képregény mint műfaj, híres képregények. Képregények filmes adaptációi (pl. *Superman, Batman, Pókember, Sin City, Amerika kapitány, Asterix* stb.). A képregény mint művészet (pl. *R. Lichtenstein*).	

	Művészfilm, kommerszfilmek, reklámfilmek, plakátok. Filmes gegek, átverés, képi humor, rajzfilm, némafilm (pl. *Chaplin, Stan és Pan, Buster Keaton*). Film és irodalom kapcsolata – adaptáció vagy új műalkotás, remake-ek.	

4. Ajánlott irodalom:

Szakiskolai közismereti tankönyv 9.

Kommunikáció - magyar munkafüzet 9. a Szakiskolai közismereti tankönyvhöz

5. Követelmény, a továbbhaladás feltételei:

Az egyes tanulók önmagukhoz viszonyítva a korábbinál tudatosabban és sikeresebben kommunikálnak. Ismerik a kommunikáció összetevőit, tudnak olvasni a nonverbális jelekből. Igyekeznek alkalmazkodni a helyzetnek megfelelő kommunikációs normákhoz.

A tanulók ismerik a kommunikáció fajtáit, meg tudják különböztetni a hírt és a véleményt. Online kommunikációjuk tudatos, ismerik az internetes kommunikáció veszélyeit és illemtanát.

A tanulók az oktató segítségével felismerik egyéni fejlesztési szükségleteiket, kialakul a helyes beszéd és a helyes írás iránti motiváció, fejlődik az önellenőrzés, az önálló tanulás képessége. A tanulók rendelkeznek a legalapvetőbb nyelvtani ismeretekkel, felismerik a nyelvi elemeket.

A tanulók kissé biztosabb leíró nyelvtani ismeretekkel rendelkeznek, ezeket képesek gyakorlati feladatok során alkalmazni. Törekszenek arra, hogy szóban és írásban is teljes mondatokban fogalmazzanak, és törekszenek arra, hogy kevés helyesírási hibát ejtsenek.

A tanulók hangosan és némán is értőn olvasnak. Az olvasott szöveg tartalmával kapcsolatban saját véleményt fogalmaznak meg szóban és írásban. Képesek a szövegben információkat keresni. Képesek különböző típusú szövegek tartalmának összefoglalására, jegyzet és vázlat önálló készítésére. Önállóan használják a hagyományos és az internetes szótárakat. Ismerik a forráskritika alapvető szempontjait. Ismerik a netikett alapvető szabályait és ezek alkalmazását. Képesek az irodalmi és köznyelvi szövegek közötti különbségek felismerésére. Képesek önálló szóbeli és írásbeli megnyilatkozásokra irodalmi művekről.

A tanulók ismeretei bővülnek a képi, hangzó és a komplex eszközöket használó kommunikáció, különösen a reklámok és a filmek terén. Felismerik a durva manipulációt. Képessé válnak néhány filmnyelvi eszköz felismerésére és alkalmazására.

A tanulók felismerik az egyszerű szövegek témáját, kulcsszavait, meg tudják határozni a bekezdések témáját és ezek kapcsolatát. Fejlődik írásjel-használatuk és olvasási készségük.

A tanulók gyakorlatot szereznek a vizuális, a hangzó és a komplex információk megértésében. Elmélyül a színek jelentéséről szerzett tudásuk. Képesek stílusváltásra hivatalos helyzetben. Felismernek néhány jelentéstani elemet a művészi nyelvben, és képesek rokon értelmű szavakkal változatosabbá tenni mondanivalójukat. Képesek szóban és írásban logikusan elmesélni egy történetet. Tudnak legalább egy nyelvi szótárt használni.

Képesek néma olvasással szövegek megértésére és felidézésére. Képesek történet írására előre meghatározott szempontrendszer segítségével. Tudnak vázlatot készíteni megadott

szempontrendszer alapján. Felismerik a helyesírási alapelveket, és helyesen alkalmazzák őket. Képesek néhány alakzat és szókép felismerésére. Ismernek néhány epikai műfajt, ismerik és alkalmazzák az elbeszéléssel kapcsolatos fogalmakat.

6. Értékelés:

- Számonkérés szóban, írásban és önálló feladatok alapján a tanítási órákon ellenőrzés céljából.
- Évközi dolgozatok megírása minősítés céljából.
- Tematikus, témazáró feladatsorok, amelyek átfogó ismeretekre és képességekre irányulnak, a minősítés és az oktatói folyamat kontrollja céljából.
- Helyesírási feladatok.
- A három projektfeladatban való részvétel (*virtuális osztálykönyv létrehozása; osztályújság készítése;* egy *történet megírása fotókkal, rövidfilmmel).*

7. A tantárgy oktatásának tárgyi feltételei:

- tanterem
- laptop
- CD lejátszó
- projektor
- interaktív tábla

Kommunikáció-magyar nyelv és irodalom

Évfolyam: 10.

Készítette: Szabó Anita
Vas Rozália

1. A tantárgy oktatásának célja:

Alapvetően a pályaorientációra, a mindennapi életben való eligazodásra készít fel.
A nevelési célok közül elsőrendű a szerepe a felelősségvállalásnak, a demokrácia iránti elkötelezettségnek, a tudatos állampolgári létnek, a pályaorientációnak.
A tanulókat fel kell készíteni a vizsgaszituációkra, a pályaválasztásra, az önálló, tudatos kommunikációra, a kulturált nyelvhasználatra, a mindennapi életben gyakran felmerülő szövegtípusok megértésére.
A legfontosabb célok:

- fejlődjön a tanulók tanulási technikája, alakítsanak ki pozitív viszonyt a jövőbeli tanulás különböző módozataihoz;
- értsék meg az egész életen át tartó tanulásra való képesség és motiváció fontosságát;
- kommunikációjuk során nem kortársi helyzetben kerüljék a szlenget és a vulgarizmust;
- legyenek képesek folyamatosan és meggyőzően felolvasni érvelő szövegeket;

- készüljenek fel a különböző vizsgahelyzetekre;
- legyenek képesek önálló, néma, értő olvasásra, meghatározott szempontok alapján különböző műfajú szövegek írására;
- tudjanak rövid, elmondásra vagy felolvasásra szánt és arra alkalmas, különböző műfajú szövegeket írni;
- legyenek képesek különböző műfajú szövegek önálló írására előre megadott szempontok önálló alkalmazásával;
- ismerjék a lényegkiemelés eszközeit;
- használják tudatosan a digitális eszközöket, legyenek tisztában a világháló használatának etikai szabályaival és az internet használatának veszélyeivel.

2. Tantárgyi jellemzők:
Óraszám: **72** óra (heti **2** óra)

3. Tananyag tartalma, és az oktatására meghatározott óraszám, fejlesztendő kompetenciák:

Tananyagelem megnevezése	Fejlesztendő kompetenciák Fejlesztési feladatok	A képzésre fordított óraszám
I. A sikeres kommunikáció – nyelvi és kommunikációs repertoár a gyakorlatban **Kulcsfogalmak/fogalmak** *Formális és informális tanulás, egész életen át tartó tanulás; disputa, érvelés, érv, cáfolat, tételmondat; vulgarizmus, előadói stílus, testbeszéd, arcjáték, hangerő, hanglejtés, értékválasztás, érvelés.*	**Fejlesztési feladatok:** A tanulási technikák, az önértékelés és a társértékelés fejlesztése. A formális és az informális tanulási lehetőségek közötti tájékozódás. Írásbeli és szóbeli véleményformálás művészeti alkotásokról. Az udvarias társalgás gyakorlása, a vulgarizmus csökkentése, elutasítása. Az érvelési technika, a vitakészség gyakorlati fejlesztése. A tanulók és mások által írott szövegek meggyőző előadásának gyakorlása és e képesség, valamint a rögtönzés fejlesztése. Felkészítés a vizsgahelyzetekre. Az egész életen át tartó tanulásra való képesség és motiváció fejlesztése. **Ismeretek/fejlesztési követelmények:** A kommunikációs zavarok, konfliktusok feloldásának eljárásai. Generációs megértési	**16 óra**

	nehézségek: eltérő nyelv, eltérő jelentés (pl. *szleng, réteg- és csoportnyelvek*). A kulturális szignálok használatának, a kommunikációs maximák érvényesülésének vizsgálata. Személyes erősségek és gyengeségek megfogalmazása, megerősítés és segítő bírálat a társaknak. A művészeti ágakhoz való viszony beépítése az önértékelésbe. Formális és informális tanulás, tehetség, kreativitás. A családi viszonyok és a társalgási stílus történeti változásai. Disputa: érvelő szövegek alkotása szóban. A disputa szabályainak megismerése, egyszerűsített játék. Tömegkommunikáció, televízió, internet. A média vélemény- és ízlésformáló szerepe. Pénz és tömegkommunikáció (pl. *reklám, show, klip*). Állásfoglalás az életstílusok, szerepminták körében, értékválasztás. Társalgási stílus különböző beszédpartnerek esetén. Udvarias társalgás. A vulgarizmus kerülése. Kulturált nyelvi megoldások kényes témák megbeszélésére. Különböző stílusrétegek műfaji sajátosságainak megfelelően írt saját és kész szövegek felolvasása, előadása, illetve rögtönzése. Kulturált véleményalkotás, önértékelés, egymás munkájának és teljesítményének értékelése indoklással, fejlesztési tanácsokkal. Érvelő műfajok és szövegek, a meggyőzés szolgálatában. A vizsga mint a meggyőzés színtere.	
II. Nyelv és társadalom – nyelvi rétegek, stílusrétegek **Kulcsfogalmak/fogalmak** *Koherencia, publicisztika, stílusárnyalat, társalgási stílus, művelt köznyelv, szleng, argó, nyelvtörténet, finnugor*	**Fejlesztési feladatok:** A stílusrétegek megkülönböztetése. Jártasság kialakítása a szépirodalmi művek néhány stílusjegyének felismerésében. Fejlődés a társalgási stílus gyakorlásában a vulgarizmus negatív voltának tudatosítása. A szövegalkotási, felolvasási és előadási jártasság fejlesztése.	**16 óra**

nyelvcsalád, nyelvváltozat, nyelvjárás, tájszó.	Az alapvető nyelvtörténeti ismeretek felelevenítése és bővítése; a szinkron nyelvváltozatok közötti tájékozódási képesség megalapozása. A tanuló számára fontos nevek eredetének, jelentésének megismerése. **Ismeretek/fejlesztési követelmények:** A jeltermészet jelentősége a nyelvben. A jelek típusai (ikon, index, szimbólum). A nyelvtan szerepe az egyén életében, tanulásának haszna. Játék a mondatokkal, nyelvi cselekvésekkel. A szóbeliség és az írásbeliség stílusjegyei a magánéleti és a félhivatalos, publicisztikai helyzetekben. A tárgyalt művekről szóló rövid kritikák, blogbejegyzések koherenciájának elemzése. Ismerkedés a publicisztikai, az előadói (szónoki) és a tudományos (népszerű tudományos, ismeretterjesztő) stílus jegyeivel szövegek alapján. A különböző stílusrétegekbe tartozó szövegek felismerése. Nyelvtörténeti ismeretek, a magyar nyelv eredete, a szókincs történeti rétegei néhány szöveg vizsgálatával. Nyelvújítás, a technika és a globalizáció szerepe a nyelv változásában. Szógyűjtés a technikával, a divattal és a zenével kapcsolatban – köznyelvivé vált idegen és új szavak. Ismerkedés az utónévkönyvvel, a nevek eredetével és jelentésével. Nyelvváltozatok, nyelvjárások. Egy-egy a tanulók által ismert vidék nyelvjárásainak jellegzetességei. Tájszavak. Nyelvváltozatok, ifjúsági és diáknyelv. Szleng és argó. Szlengszótárak. A határon túli nyelvhasználat egy-két változata: kétnyelvűség, kevertnyelvűség, kettősnyelvűség.	
III. Szövegértés, szövegalkotás – retorikai gyakorlatok	**Fejlesztési feladatok:** Különböző műfajú szövegek önálló írása, előre megadott szempontrendszer önálló	**20 óra (18 + 2)**

Kulcsfogalmak/fogalmak *Lényegkiemelés, érvelés, ítéletalkotás, kritika, nézőpontváltás.*	alkalmazása, a lényegkiemelés eszközeinek alkalmazása. Képes instrukciók szöveggé formálása, illetve szöveges információk képpé alakítása. Egyszerűbb retorikai feladatok megoldása, retorikai szövegek önálló alkalmazása. Mindennapi szövegtípusok (önéletrajz, névjegy, álláshirdetés, kérvények stb.) megértése és önálló létrehozása. **Ismeretek/fejlesztési követelmények:** Álláshirdetések elemzése és alkotása személyes tényezők figyelembe vételével, önismeret. Lényegkiemelés különböző műfajú, családi témájú szövegekben (pl. *újságcikk, blogbejegyzés*). Érvelő szövegek vizsgálata és alkotása. Képes instrukciók szöveggé formálása v. szöveges instrukciók alapján egyszerű képek alkotása (összeszerelés, folyamatábra stb.). Írásbeli ítéletalkotás, kritika, értékelő szöveg írása. Nézőpontváltás a szövegben. Egyedi névjegy tervezése, megalkotása. Retorikai feladat, ünnepi beszéd alkotása (pl. *ballagásra, születésnapra, esküvőre, eljegyzésre, keresztelőre*). A retorika nyelven kívüli eszközei. Retorikai feladat, beszéd alkotása tetszőleges témában. Érvelő szövegek olvasása és alkotása. Vers- vagy prózaírás sablon segítségével. Alapvető stilisztikai ismeretek rendszerezése, gyakorlati alkalmazása szövegalkotás során.	
IV. Irodalom – művészetek – média **Műalkotások befogadása** **Kulcsfogalmak/ fogalmak**	**Fejlesztési feladatok:** Irodalmi művekről, filmekről való véleményalkotás önálló kifejtése. Művészeti irányzatok közötti különbségek felismerése. Műalkotások megértésével, értelmezésével, befogadásával kapcsolatos legfontosabb ismeretek elsajátítása.	**20 óra (18 + 2)**

Avantgárd irányzatok, műkedvelés, hobbi, giccs, befogadó, műértelmezés.	**Ismeretek/fejlesztési követelmények:** *Irodalom:* Különböző műnemű és műfajú irodalmi művekről közös beszélgetés és elemzés tematikus bontásban. (Javasolt szerzők: *Ady Endre, József Attila, Áprily Lajos, Kányádi Sándor, Dsida Jenő, Tamási Áron, Márai Sándor, Szilágyi Domokos, Esterházy Péter,* Kovács András Ferenc műveiből részletek, *Katona József, W. Shakespeare, E. Ionesco* drámáiból részletek.) Önéletrajz, életrajz, útirajz az irodalomban. A krimi, sci-fi, kalandregény jellemzői, témái. Képversek, hangköltemények. *Művészet/média:* Legfontosabb avantgárd irányzatok jellemzői (pl. *expresszionizmus, futurizmus, dadaizmus, szürrealizmus, kubizmus, konstruktivizmus*). Művészeti ágak, műfajok, kifejezőeszközök, üzenet, hangulat. Műalkotás és műkedvelés, hobbi, giccs. Művészfilm és közönségfilm. Műalkotások (vers, zene, film, tánc stb.) befogadása és kommentálása, a befogadó szerepe a művek értelmezésekor.	

4. Ajánlott irodalom:

Szakiskolai közismereti tankönyv 10.

Kommunikáció - magyar munkafüzet 9. a Szakiskolai közismereti tankönyvhöz 10.

5. Követelmény, a továbbhaladás feltételei:

Fejlődnek a tanulók tanulási technikái, a tanulók felismerik az egész életen át tartó tanulás szükségességét.

Ismerik a hétköznapokban használatos dokumentumok típusait, azok kitöltésének módját, eligazodnak a hivatalos ügyekben használatos formanyomtatványok között, kitöltésükben alapszintű jártasságot szereznek.

Többségük legalább nem kortársi beszédhelyzetben kerüli a szlenget és a vulgarizmust.

A tanulók képesek folyamatosan és meggyőzően felolvasni érvelő szövegeket. Felkészültek a vizsgahelyzetek kommunikációs szempontú kezelésére.

Rendelkeznek alapvető nyelvtörténeti ismeretekkel, tudják, hogy egy időben is többféle nyelvváltozat létezik.

Képesek önálló, néma, értő olvasásra, meghatározott szempontrendszer alapján különböző műfajú szövegek írására, vázlatírásra.
Tudnak rövid, elmondásra vagy felolvasásra szánt és arra alkalmas szövegeket írni.
Képesek különböző műfajú szövegek írására, előre megadott szempontrendszer alkalmazásával, ismerik a lényegkiemelés eszközeit.
Képesek a retorika alapvető eszközeit alkalmazni érvelő szövegek szóbeli előadásakor.
Tisztában vannak a média vélemény- és ízlésformáló szerepével, felismerik a manipuláció eszközeit.
Kulturáltabban mondanak véleményt a műalkotásokról nemtetszés esetén is, képesek véleményüket egy-két érvvel alátámasztani.
Felismerik a művészeti irányzatok közötti különbségeket. Felismerik a képszerűség néhány stíluseszközét és a szépirodalmi stílus néhány jellegzetességét szépirodalmi művekben.

6. Értékelés:

- Számonkérés szóban, írásban és önálló feladatok alapján a tanítási órákon ellenőrzés céljából.
- Évközi dolgozatok megírása minősítés céljából.
- Tematikus, témazáró feladatsorok, amelyek átfogó ismeretekre és képességekre irányulnak, a minősítés és az oktatói folyamat kontrollja céljából.
- Helyesírási feladatok.
- A két (egy-egy félévet átívelő) projektfeladatban való részvétel (*az első félévben képregény készítése az előző évben megírt történetből, a második félévben életpálya-tervezés*).

7. A tantárgy oktatásának tárgyi feltételei:

- tanterem
- laptop
- CD lejátszó
- projektor
- interaktív tábla

Kommunikáció – Magyar nyelv és irodalom

Évfolyam: 11.
Készítette: Szabó Anita
Vas Rozália

1. A tantárgy oktatásának célja:
Az olvasás- és íráskészség fejlesztése (némán és hangosan is olvassanak).

- a szóbeli és írásbeli kommunikáció fejlesztése;
- ismerjék fel és alkalmazzák a helyesírási alapelveket;
- a köznyelvi és az irodalmi szöveg különbségeinek felismerése;

- legyenek képesek néma olvasással szövegek megértésére és az olvasottak felidézésére;
- tudjanak vázlatot készíteni megadott szempontok alapján;

2. Tantárgyi jellemzők:
Óraszám: **62** óra (heti **2** óra)
3. Tananyag tartalma, és az oktatására meghatározott óraszám, fejlesztendő kompetenciák:

Tananyagelem megnevezése	Fejlesztendő kompetenciák Fejlesztési feladatok	A képzésre fordított óraszám
Szövegértés, szövegalkotás **Kulcsfogalmak/ fogalmak** *Szöveg, szövegalkotási szándék és cél, szövegrész, kapcsolóelem, szótár, szó szerinti jelentés, üzenet.*	**Fejlesztési feladatok:** Különböző megjelenésű és műfajú szövegek átfogó megértése, a szöveg szó szerinti jelentésén túli üzenet értelmezése, a szövegből információk visszakeresése. A szöveg tartalmának összefoglalása, jegyzet és vázlat önálló készítése. Az olvasott szöveg tartalmával kapcsolatban saját vélemény megfogalmazása szóban és írásban. Szövegalkotás során a különböző mondatfajták használata. A helyesírás alapvető szabályainak ismerete. Szótárak (papíralapú és internetes) gyakorlott használata, saját szókincs fokozatos bővítése. A szövegek tagolása, főbb szerkezeti elemeinek ismerete. A forrásellenőrzés szempontjainak megismerése. **Ismeretek/fejlesztési követelmények:** A szöveg jellemzői, tartalmi és formai elemei. Különböző szövegek – különböző szándékok: szerzők, szövegalkotási célok, hogyan változik egy-egy szöveg a szándéktól függően. Különböző célok – különböző szövegműfajok (típusok, jellemzők) – olvasástechnika, olvasás és szövegértés, hangos és néma olvasás utáni értés. Szövegek tagolása, szerkezeti elemek, kapcsoló elemek.	**62 óra**

	Az írásbeli és a szóbeli szövegalkotás eltérései, az eltérések okai, típusai. Szókincs bővítése, szótárak, kézikönyvek használata. Internetes szótárak, helyesírás-ellenőrző programok, szótárprogramok használata, internetes keresés, források ellenőrzésének kérdései. Rövid szóbeli szövegek leírása – írott szöveggé alakítása.	

4. Ajánlott irodalom:

-

5. Követelmény, a továbbhaladás feltételei:

Igyekeznek alkalmazkodni a helyzetnek megfelelő kommunikációs normákhoz.

A tanulók hangosan és némán is értően olvasnak. Az olvasott szöveg tartalmával kapcsolatban saját véleményt fogalmaznak meg szóban és írásban. Képesek a szövegben információkat keresni. Képesek különböző típusú szövegek tartalmának összefoglalására, jegyzet és vázlat önálló készítésére.

Képesek önálló szóbeli és írásbeli megnyilatkozásokra irodalmi és nem irodalmi művekről, témákról.

A tanulók felismerik az egyszerű szövegek témáját, kulcsszavait, meg tudják határozni a bekezdések témáját és ezek kapcsolatát. Fejlődik írásjel-használatuk és olvasási készségük.

Képesek néma olvasással szövegek megértésére és felidézésére.

Tudnak vázlatot készíteni megadott szempontrendszer alapján. Felismerik a helyesírási alapelveket, és helyesen alkalmazzák őket.

6. Értékelés:

- Helyesírási és szövegértési feladatok.

7. A tantárgy oktatásának tárgyi feltételei:

- tanterem
- laptop
- CD lejátszó
- projektor
- interaktív tábla

Idegen nyelv

Évfolyam: 9.

Készítette: Dankovics Tetyana, Fáncsyné Borongics Valéria, Török-Kovács Péter

1. A tantárgy oktatásának célja:

Iskolánk helyi, idegen nyelvi tantervei, a 2020. évben kiadott Nemzeti Alaptantervhez igazodva egyetemlegesen tartalmazzák annak, fejlesztési céljait, feladatait, követelmény tartalmát, illetve a fejlesztés várt eredményeit is.

A szakképző iskolai program keretében a 9–11. évfolyamban minden tanuló számára kötelező egy idegen nyelv tanulása. A hatékonyság szempontjából célszerű azt a nyelvet választani, amellyel való ismerkedést a tanuló az általános iskolában elkezdte.

A szakképző iskolába bekerülő tanulók tanulási nehézségekkel küzdenek, sokuk küzd az alapkészségekhez kapcsolódó problémákkal (írási, olvasási és számolási nehézségekkel). A legtöbbjük hátrányos szociális helyzetű, és meglehetősen motiválatlan a tanulást illetően. Ezért a szakképző iskolai nyelvoktatásnak biztosítani kell az idegen nyelvi felzárkóztatás lehetőségét, a differenciált, szükség szerint az egyéni tanulás rendszerét.

A kitűzött célok megvalósításához a vonatkozó rendelkezéseknek megfelelően a programunk évi 36-36-31 tanítási héttel és 72-72-31 tanórával számol (heti 2 kötelező tanóra, 11. évfolyamon heti 1 tanóra).

Az idegennyelv-oktatásnak ebben az iskolatípusban kiemelt feladata a *tanulók nyelvtanulási kedvének felkeltése és fenntartása.* Segíteni kell a tanulókat abban, hogy *bízzanak önmagukban,* bebizonyítsák önmaguknak és környezetüknek: *képesek* az idegen nyelv *elsajátítására* és különböző élethelyzetekben történő sikeres *alkalmazására*. Biztosítani kell számukra a feltételeket ahhoz, hogy logikusan egymásra épülő, kis lépésekben *átismételhessék, rendszerezhessék és bővíthessék* korábban megszerzett nyelvtudásukat, vagy amennyiben valamilyen oknál fogva az előző évfolyamokon nem, vagy csak rövid ideig tanulták az idegen nyelvet, *felzárkózhassanak* társaikhoz.

Ennek eléréséhez, teljesítéséhez fejleszteni kell a tanulók idegen nyelvi alapkészségeit a *beszédértés és a beszédkészség előtérbe helyezésével,* ezen belül pedig a beszédkészség területén a nyelvhelyesség helyett a *folyamatosság és a megfelelő szóhasználat* középpontba állításával. Az idegen nyelvi kommunikatív kompetencia szoros összefüggésben és állandó kölcsönhatásban áll a tanuló általános kompetenciáival, és így fejleszteni szükséges a tanuló *stratégiai kompetenciáját,* nagy hangsúlyt helyezve azokra a stratégiákra, melyek elősegítik az önálló nyelvtanulóvá válást, melyek hatékonyabbá teszik a nyelvtanulást, és megkönnyítik a nyelvhasználatot; *interkulturális kompetenciáját,* amibe beletartozik a saját és az idegen kultúra egymáshoz való viszonyításának képessége; a más kultúrák képviselőivel való kapcsolatteremtés készsége és képessége; a kultúrák különbözőségéből adódó félreértések kezelésére való készség és képesség; *szociális kompetenciáját***,** azaz az egymástól való tanulás és az egymásért végzett munka készségét és képességét; *személyes kompetenciáit.*

A nyelvtanulás során a tanulókban alakuljon ki és maradjon ébren *a kedvező attitűd* és *motiváció* a nyelvtanulás, a tanult nyelv, a célnyelven beszélő emberek és kultúrájuk, valamint más nyelvek megismerésére.

Növeli a nyelvtanítás és -tanulás hatékonyságát, eredményességét, ha kialakul a tanulók *együttműködési készsége,* részt tudnak venni pár- és csoportmunkában.

Az iskolánkban folyó idegennyelv-oktatás célja, hogy a tanulók a 11. évfolyam befejezésekor elérjék a Közös Európai Referenciakeretben meghatározott A1 minimumszintet a négy

alapkészségben, elmozduljanak az A2 alapszint irányába, és a beszédértés és beszédkészség terén elérjék az **A2 szintet**. Optimális esetben a tanulók elérhetik az A2 szintet mind a négy alapkészségben.
A1 szinten (minimumszint) a diák megérti és használja a gyakoribb mindennapi kifejezéseket és a nagyon alapvető fordulatokat, amelyeknek célja a mindennapi szükségletek konkrét kielégítése. Be tud mutatkozni és be tud mutatni másokat, meg tud válaszolni és fel tud tenni olyan kérdéseket, amelyek személyes jellegűek (pl. hogy hol lakik), amelyek olyan emberekre vonatkoznak, akiket ismer, vagy olyan dolgokra, amelyekkel rendelkezik. Képes nagyon egyszerű interakcióra, amennyiben a másik személy lassan és világosan beszél és segítőkész.

Fontos, hogy ne csak az oktatóink, hanem a tanulóink is tisztában legyenek a nyelvtanítás-nyelvtanulás céljaival, az elérhető eredményekkel. Ennek érdekében érdemes beszélgetéseket kezdeményezni velük, melyek során egyrészt megismerhetik a célkitűzéseket, másrészt kinyilváníthatják véleményüket, javaslatokat, kívánságokat fogalmazhatnak meg.

A szakképző iskolai 9-10-11. évfolyam idegen nyelvi műveltségterület tartalmát/témaköreit, és órakeretét a NAT-nak megfelelően a következő táblázat tartalmazza. A 11. évfolyam eltérő óraszámai a kevesebb tanítási hét, illetve a heti 1 óra órakeret miatt állnak elő.

2. Tantárgyi jellemzők:
Óraszám: **72** óra (heti 2 óra)

3. Tananyag tartalma, és az oktatására meghatározott óraszám, fejlesztendő kompetenciák:

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	**A nyelvtanulás célja**	
Előzetes tudás	Az általános iskolából hozott ismeretek az idegen nyelvek tudásának fontosságáról.	
A komplex műveltség-területhez kapcsolható fejlesztési feladatok	A tanulók általános iskolában szerzett tapasztalatainak számbavétele. A sikeres területek erősítése, fejlesztése, a kudarcok okainak feltárása, megoldások keresése az eredményes nyelvtanulás érdekében. Az elérendő nyelvi szintek tartalmának ismertetése. Célok meghatározása: a négy nyelvi alapkészség közül a beszédértés és a beszédkészség előtérbe helyezése. A kommunikatív helyzetgyakorlatok szerepének hangsúlyozása.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		

Az idegen nyelv tanulása során megélt sikerek és kudarcok tematikus összeállítása, elemzése. Egyéni helyzetelemzés a „Checklist” segítségével. A szakképző iskolai nyelvoktatás céljainak meghatározása, a tanév során feldolgozásra kerülő témák ismertetése, egyeztetés alapján a sorrendiség rögzítése. Az oktató-diák együttműködési szabályok rögzítése.	
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Az EU-tagállamokban beszélt nyelvek, nyelvcsaládok, nyelvrokonságok, jövevényszavak a történelmi eseményekhez köthetően, a digitális technológia szókészlete, idegen szavak a mindennapjainkban, nyelvi fordulatok, anyanyelvi sokszínűség, idegen nyelvi korrektség.

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	**Hogyan tanuljam az idegen-nyelveket?**	
Előzetes tudás	Az általános iskolában az idegen nyelvek tanulása során az alapkészségek területein: beszédértés, olvasásértés, beszédkészség, íráskészség, szóbeli interakció és az írásbeli interakció terén elsajátított technikák.	
A komplex műveltség-területhez kapcsolható fejlesztési feladatok	A környezet (osztálytársak, oktató, iskola), a nyelvtanulási szakasz legfontosabb célkitűzéseinek, tartalmainak megismerése, a tanulói vélemények figyelembe vétele ezek kialakításában. Az önálló tanulásra való képesség fontosságának beláttatása. A legalapvetőbb tanulótípusok megismerése, az ismereteket önmagára vonatkoztatása. A hatékony (nyelv)tanulási stratégiák használata. A stratégiai kompetenciák fejlesztése. Alapvető ismeretek szerzése a célnyelvi országokról, a célnyelvnek Magyarországon, Európában és a világban játszott szerepéről.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		
Ismerkedés az új osztálytársakkal, a nyelvtanárral, az iskolával. Ismerkedés a tantervvel, a tantervi célok megismerése és megvitatása, egyéni célok megfogalmazása. A szakképző iskolai tanulmányok során feldolgozandó témakörök megismerése és megvitatása. Ötletbörze a nyelvtanulás hatékonyságának növelésére. Nyelvórai szabályok – a közös munka kereteinek meghatározása. A célnyelvi országokkal kapcsolatos alapvető ismeretek rendszerezése, elmélyítése, valamint a célnyelvre, annak szerepére, hasznára vonatkozó ismeretek felfrissítése, újabb ismeretek megszerzése, bővítése. (A 10–11. évfolyamokon ez az óraszám az előző évfolyamokon tanultak tematikus ismétlésére szolgál.)		
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Tanulási technika, tanulási stratégia: RJR- ráhangolás, jelentésteremtés, reflektálás; MURDER- **M**OOD – hangulatteremtés, motiválás. **U**NDERSTANDING – megértés; **R**ECALLING – visszahívás; **D**IGEST – „emésztés”, feldolgozás; **E**XPANDING – kiterjesztés, önvizsgálat; **R**EVIEWING – áttekintés, ismétlés.	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Én és a családom	
Előzetes tudás	Az általános iskolából hozott, a témakörhöz kapcsolódó szókincs, a szűkebb/tágabb családon belüli kapcsolatrendszer, az ebből fakadó feladatkörök anyanyelven. A generációk fogalma, a kommunikáció lehetséges módjai a szűkebb/tágabb családon belül.	
A komplex műveltség-területhez kapcsolható fejlesztési feladatok	Az idegen nyelv használata a feldolgozandó témakörhöz kapcsolódó kommunikatív helyzetekben. A négy nyelvi alapkészség fejlesztése, a tematikus szókincs bővítése. A témakörhöz kapcsolódó kommunikatív helyzetek megoldásához szükséges legalapvetőbb nyelvtani szerkezetek felismerése és alkalmazása. Törekvés a folyamatosságra és az érthető kiejtésre. Az interkulturális kompetencia fejlesztése. Nyitottság kialakítása a célnyelvet beszélő népek és kultúrájuk, valamint más népek és kultúrák iránt. Képesség kialakítása a saját népet és kultúrát kívülről, a külső szemlélő helyzetéből való szemlélésre. A stratégiai kompetencia fejlesztése.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		
Bemutatkozás (alapvető személyi adatok: családnév, keresztnév, kor, lakhely, állampolgárság, foglalkozás, esetleg kedvenc ételek, kedvenc időtöltés, háziállatok stb.). Családtagok bemutatása: rokoni kapcsolatok megnevezése, családtagok legfontosabb adatainak, jellemzőinek felsorolása (név, kor, foglalkozás, esetleg külső és belső tulajdonságok, kedvenc időtöltés stb.). Egy napom: a mindennapokra jellemző alapvető tevékenységek felsorolása, napszakokhoz, esetleg időpontokhoz való kapcsolása. A család egy hétköznapjának bemutatása, a családtagok feladatai. A témába vágó célnyelvi szövegek, hanganyagok feldolgozása alapján az adott nyelvterület országaiban élő hasonló korú fiatalok személyének, családjának megismerése.		
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Személyi adat, lakóhely, állampolgárság, foglalkozás, külső és belső tulajdonság, napszak, időpont, családon belüli feladatok.	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Szabadidőmben	
Előzetes tudás	A kulturális és sporttevékenységek egészséges aránya, a nyomtatott és elektronikus média eszközei, a közösségi aktivitások, a zene, a tánc, a színház, az utazás, a mindennapok sportja, extrém-sportok, egészség megőrzése, illetve annak veszélyeztetése, számítógép a munkánkban és a szabadidőnkben. Az elektronikus média mint a haladás, illetve a függőség eszköze.	

A komplex műveltség-területhez kapcsolható fejlesztési feladatok	Az idegen nyelv használata a feldolgozandó témakörhöz kapcsolódó kommunikatív helyzetekben. A négy nyelvi alapkészség fejlesztése, a tematikus szókincs bővítése. A témakörhöz kapcsolódó kommunikatív helyzetek megoldásához szükséges legalapvetőbb nyelvtani szerkezetek felismerése és alkalmazása. Törekvés a folyamatosságra és az érthető kiejtésre. Az interkulturális kompetencia fejlesztése. Nyitottság kialakítása a célnyelvet beszélő népek és kultúrájuk, valamint más népek és kultúrák iránt. Képesség kialakítása a saját népet és kultúrát kívülről, a külső szemlélő helyzetéből való szemlélésre. A stratégiai kompetencia fejlesztése.
Ismeretek/fejlesztési követelmények	
Munkamegosztás a családban – a tanuló feladatai, amelyeket szívesen végez, és amelyeket nem. A tanuló kedvenc időtöltése, kedvenc filmje, kedvenc könyve/olvasmányai, olvasási szokásai, esti programjai, hétvégi programjai, kedvenc zenéje, tévénézési szokásai, haverok, bulik, közös programok. Sportok, amelyeket a tanuló űz/szeret– sport az iskolában és az iskolán kívül, tömegsport, versenysport, extrém sportok. A szabadidő eltöltésének módja és időtartama. A fizikális erőnlét, a szellemi és testi teljesítőképesség összefüggése. Statisztikai adatok elemzése és következtetések levonása. Szenvedélybetegségek kialakulásának okai, a gyógyíthatóság feltételrendszere. Tervezett szabadidős tevékenységek, avagy mit hoz a nap. Egyszerű nyelvi eszközök felhasználásával lebonyolított, többnyire irányított beszélgetések pár- és csoportmunkában, illetve plénumban. A témakörhöz kapcsolódó hallott/olvasott szövegek feldolgozása. A különböző forrásokból származó/különböző személyekkel kapcsolatos információk összevetése, hasonlóságok és különbségek felfedezése.	
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Szabadidős tevékenység, egészségmegőrzés, kikapcsolódás, erőgyűjtés, aktív/passzív tevékenység, szenvedélybetegség, testépítés, a szellem karbantartása, munka és szabadidő aránya, fogyasztói társadalom, veszélyforrás.

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	**Válasszunk szakmát!**	

Előzetes tudás	Családi tradíciók, sikerszakmák, divatszakmák, fizikai erőnlétet/ szellemi teljesítményt igénylő szakmák, hiányszakmák, alkalmazotti/beosztotti státusz, vállalkozói szemlélet. A formális tanulás során a tantárgyi tartalmak ismerete, a kiválasztott szakmáról szerzett ismeretek, a munkaerő-piaci helyzet aktuális ismerete. A munkába-állás feltételei, kereseti lehetőségek, munkahelyi biztonsági előírások, munkajogi viták, jogorvoslati lehetőségek.
A komplex műveltség-területhez kapcsolható fejlesztési feladatok	Az idegen nyelv használata a feldolgozandó témakörhöz kapcsolódó kommunikatív helyzetekben. A négy nyelvi alapkészség fejlesztése, a tematikus szókincs bővítése. A témakörhöz kapcsolódó kommunikatív helyzetek megoldásához szükséges legalapvetőbb nyelvtani szerkezetek felismerése és alkalmazása. Törekvés a folyamatosságra és az érthető kiejtésre. Az interkulturális kompetencia fejlesztése. Nyitottság kialakítása a célnyelvet beszélő népek és kultúrájuk, valamint más népek és kultúrák iránt. Képesség kialakítása a saját népet és kultúrát kívülről, a külső szemlélő helyzetéből való szemlélésre. A stratégiai kompetencia fejlesztése.

Ismeretek/fejlesztési követelmények

Mit várok a holnaptól? – Képekkel, rajzokkal, rövid szövegekkel illusztrált beszámoló a közeli jövő terveiről.
Mit várok a távolabbi jövőtől? beszámoló a távolabbi jövő terveiről:
a család, az ideális partner, gyerekek, nagycsalád, lakáskörülmények; álmaim háza/lakása/kertje, utazások; álmaim országa/városa, foglalkozásom, munkakörülményeim, baráti köröm, társas életem, autóm.
Foglalkozások a környezetemben. A magyar iskolarendszer felépítése/képzési formák – helyem, lehetőségeim ebben a rendszerben.
Álmaim foglalkozása, a munka világa, kereseti lehetőségek, munkaidő, munkakörülmények, munkatársak, érdekes, különleges foglalkozások, az álláskeresés lehetőségei, az állásinterjú formái, menete, elemei, fogalmak ismerete.
Szakmacsoportos rész
Milyen foglalkozások tartoznak egy adott szakmacsoportba? Hol és hogyan lehet megszerezni a megfelelő szakmai képesítést (esetleg összehasonlítva az idegen nyelvű országokkal)?
Milyen ismeretek, készségek, képességek szükségesek egy adott szakma gyakorlásához? Milyen tevékenységeket, feladatokat kell ellátni az adott szakmában dolgozóknak? Melyek a munkavégzés legfontosabb eszközei? Milyenek a munkakörülmények és a kereseti lehetőségek, perspektívák a jövőt illetően?

Kulcsfogalmak/ fogalmak	Formális, non-formális, informális tanulás, tanulmányi idő, tandíj, tanulmányok abszolválása, álláskeresés, önéletrajz, állásinterjú, munkába állás, életpálya-építés, egész életen át tartó tanulás, családi bevétel, kiadás, diákmunka, alkalmi munka, főállás, mellékállás, értelmiségi lét, alkalmazotti/beosztotti lét, vállalkozói attitűd, megélhetés, korlátozott lehetőség, családi pénzügyi gazdálkodás.

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	**Végre itt a nyár! – projekttervek**	**Órakeret:**
Előzetes tudás	Aktív/ passzív pihenés, országjárás, külföldi utazás, biciklitúrák, szállásfoglalás, étkezés, közlekedés, útikönyv, információgyűjtés, tapasztalatcsere.	
A komplex műveltség-területhez kapcsolható fejlesztési feladatok	Az idegen nyelv használata a feldolgozandó témakörhöz kapcsolódó kommunikatív helyzetekben. A négy nyelvi alapkészség fejlesztése, a tematikus szókincs bővítése. A témakörhöz kapcsolódó kommunikatív helyzetek megoldásához szükséges legalapvetőbb nyelvtani szerkezetek felismerése és alkalmazása. Törekvés a folyamatosságra és az érthető kiejtésre. Az interkulturális kompetencia fejlesztése. Nyitottság kialakítása a célnyelvet beszélő népek és kultúrájuk, valamint más népek és kultúrák iránt. Képesség kialakítása a saját népet és kultúrát kívülről, a külső szemlélő helyzetéből való szemlélésre. A stratégiai kompetencia fejlesztése.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		
Terveim a nyárra (mikor kelek, mivel/kivel töltöm a napokat, heteket, hónapokat), a valós és álom úticél megnevezése, szálláskeresés, információkérés. Bejelentkezés a szállásra – hotel, ifjúsági szállás, kemping –, reklamálás, probléma/panasz udvarias kinyilvánítása, segítség kérése, jegyvásárlás. Diákmunka nyáron – lehetőségek itthon és külföldön. *Projektjavaslatok:* - Plakát/kollázs készítése álmaink országáról/városáról. - Képekkel, reáliákkal illusztrált beszámoló egy osztálykirándulásról a partner osztálynak. - Utazás megtervezése az idegen nyelvű katalógusok kínálata, internet stb. alapján. - Kvízjáték összeállítása a célországgal kapcsolatos ismeretek köréből a párhuzamos osztály számára, vagy a csoportot kétfelé bontva.	
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Hazai/külföldi nyaralás, kikapcsolódás, erőgyűjtés, relaxáció, lelki feltöltődés, útiterv, előzetes informálódás, alkalmazkodás, beilleszkedés, szellemi/fizikális pihenés, aktív pihenés.	

4. Ajánlott irodalom:-

5. Követelmény, a továbbhaladás feltételei:

- Alapvető ismeretek szerzése a célnyelvi országokról, a célnyelvnek Magyarországon, Európában és a világban játszott szerepéről.
- Az idegen nyelv használata a feldolgozandó témakörhöz kapcsolódó kommunikatív helyzetekben.
- A négy nyelvi alapkészség fejlesztése, a tematikus szókincs bővítése.
- A témakörhöz kapcsolódó kommunikatív helyzetek megoldásához szükséges legalapvetőbb nyelvtani szerkezetek felismerése és alkalmazása.
- Törekvés a folyamatosságra és az érthető kiejtésre. Az interkulturális kompetencia fejlesztése.
- Nyitottság kialakítása a célnyelvet beszélő népek és kultúrájuk, valamint más népek és kultúrák iránt.
- Képesség kialakítása a saját népet és kultúrát kívülről, a külső szemlélő helyzetéből való szemlélésre.
- Az EU-tagállamokban beszélt nyelvek, nyelvcsaládok, nyelvrokonságok, jövevényszavak a történelmi eseményekhez köthetően, a digitális technológia szókészlete, idegen szavak a mindennapjainkban, nyelvi fordulatok, anyanyelvi sokszínűség, idegen nyelvi korrektség.
- Személyi adat, lakóhely, állampolgárság, foglalkozás, külső és belső tulajdonság, napszak, időpont, családon belüli feladatok.

6. Értékelés:

- Folyamatos számonkérés szóban, írásban és önálló feladatok alapján a tanítási órákon ellenőrzés céljából.
- Évközi tesztek.
- Tematikus, témazáró feladatsorok, amelyek átfogó ismeretekre és képességekre irányulnak, a minősítés és az oktatói folyamat kontrollja céljából.
- Projektmunkában való részvétel (egyéni vagy csoportos) szóbeli, írásbeli értékelése.
- Különféle szövegek megalkotása, a nyelvhelyességi és helyesírási biztonság fejlesztése.
- Írásbeli kommunikációs képességek továbbfejlesztése, lényegkiemelő képesség fejlesztése, valamely téma önálló feldolgozása a felkészüléstől az előadásig.

7.A tantárgy oktatásának tárgyi feltételei:

- tanterem
- laptop
- CD lejátszó
- aktív panel
- interaktív tábla

Idegen nyelv

Évfolyam: 10.

Készítette: Dankovics Tetyana, Fáncsyné Borongics Valéria, Török-Kovács Péter

1. A tantárgy oktatásának célja:
Iskolánk helyi, idegen nyelvi tantervei, a 2020. évben kiadott Nemzeti Alaptantervhez igazodva egyetemlegesen tartalmazzák annak, fejlesztési céljait, feladatait, követelmény tartalmát, illetve a fejlesztés várt eredményeit is.

A szakképző iskolai program keretében a 9–11. évfolyamban minden tanuló számára kötelező egy idegen nyelv tanulása. A hatékonyság szempontjából célszerű azt a nyelvet választani, amellyel való ismerkedést a tanuló az általános iskolában elkezdte.
A szakképző iskolába bekerülő tanulók tanulási nehézségekkel küzdenek, sokuk küzd az alapkészségekhez kapcsolódó problémákkal (írási, olvasási és számolási nehézségekkel). A legtöbbjük hátrányos szociális helyzetű, és meglehetősen motiválatlan a tanulást illetően. Ezért a szakképző iskolai nyelvoktatásnak biztosítani kell az idegen nyelvi felzárkóztatás lehetőségét, a differenciált, szükség szerint az egyéni tanulás rendszerét.

A kitűzött célok megvalósításához a vonatkozó rendelkezéseknek megfelelően a programunk évi 36-36-31 tanítási héttel és 72-72-31 tanórával számol (heti 2 kötelező tanóra, 11. évfolyamon heti 1 tanóra).
Az idegennyelv-oktatásnak ebben az iskolatípusban kiemelt feladata a *tanulók nyelvtanulási kedvének felkeltése és fenntartása.* Segíteni kell a tanulókat abban, hogy *bízzanak önmagukban*, bebizonyítsák önmaguknak és környezetüknek: *képesek* az idegen nyelv *elsajátítására* és különböző élethelyzetekben történő sikeres *alkalmazására*. Biztosítani kell számukra a feltételeket ahhoz, hogy logikusan egymásra épülő, kis lépésekben *átismételhessék, rendszerezhessék és bővíthessék* korábban megszerzett nyelvtudásukat, vagy amennyiben valamilyen oknál fogva az előző évfolyamokon nem, vagy csak rövid ideig tanulták az idegen nyelvet, *felzárkózhassanak* társaikhoz.
Ennek eléréséhez, teljesítéséhez fejleszteni kell a tanulók idegen nyelvi alapkészségeit a *beszédértés és a beszédkészség előtérbe helyezésével,* ezen belül pedig a beszédkészség területén a nyelvhelyesség helyett a *folyamatosság és a megfelelő szóhasználat* középpontba állításával. Az idegen nyelvi kommunikatív kompetencia szoros összefüggésben és állandó kölcsönhatásban áll a tanuló általános kompetenciáival, és így fejleszteni szükséges a tanuló *stratégiai kompetenciáját*, nagy hangsúlyt helyezve azokra a stratégiákra, melyek elősegítik az önálló nyelvtanulóvá válást, melyek hatékonyabbá teszik a nyelvtanulást, és megkönnyítik a nyelvhasználatot; *interkulturális kompetenciáját,* amibe beletartozik a saját és az idegen kultúra egymáshoz való viszonyításának képessége; a más kultúrák képviselőivel való kapcsolatteremtés készsége és képessége; a kultúrák különbözőségéből adódó félreértések kezelésére való készség és képesség; *szociális kompetenciáját***,** azaz az egymástól való tanulás és az egymásért végzett munka készségét és képességét; *személyes kompetenciáit.*

A nyelvtanulás során a tanulókban alakuljon ki és maradjon ébren *a kedvező attitűd* és *motiváció* a nyelvtanulás, a tanult nyelv, a célnyelven beszélő emberek és kultúrájuk, valamint más nyelvek megismerésére.
Növeli a nyelvtanítás és -tanulás hatékonyságát, eredményességét, ha kialakul a tanulók *együttműködési készsége*, részt tudnak venni pár- és csoportmunkában.
Az iskolánkban folyó idegennyelv-oktatás célja, hogy a tanulók a 11. évfolyam befejezésekor elérjék a Közös Európai Referenciakeretben meghatározott A1 minimumszintet a négy alapkészségben, elmozduljanak az A2 alapszint irányába, és a beszédértés és beszédkészség terén elérjék az **A2 szintet**. Optimális esetben a tanulók elérhetik az A2 szintet mind a négy alapkészségben.
A1 szinten (minimumszint) a diák megérti és használja a gyakoribb mindennapi kifejezéseket és a nagyon alapvető fordulatokat, amelyeknek célja a mindennapi szükségletek konkrét kielégítése. Be tud mutatkozni és be tud mutatni másokat, meg tud válaszolni és fel tud tenni olyan kérdéseket, amelyek személyes jellegűek (pl. hogy hol lakik), amelyek olyan emberekre vonatkoznak, akiket ismer, vagy olyan dolgokra, amelyekkel rendelkezik. Képes nagyon egyszerű interakcióra, amennyiben a másik személy lassan és világosan beszél és segítőkész.

Fontos, hogy ne csak az oktatóink, hanem a tanulóink is tisztában legyenek a nyelvtanítás-nyelvtanulás céljaival, az elérhető eredményekkel. Ennek érdekében érdemes beszélgetéseket kezdeményezni velük, melyek során egyrészt megismerhetik a célkitűzéseket, másrészt kinyilváníthatják véleményüket, javaslatokat, kívánságokat fogalmazhatnak meg.

A szakképző iskolai 9-10-11. évfolyam idegen nyelvi műveltségterület tartalmát/témaköreit, és órakeretét a NAT-nak megfelelően a következő táblázat tartalmazza. A 11. évfolyam eltérő óraszámai a kevesebb tanítási hét, illetve a heti 1 óra órakeret miatt állnak elő.

2. Tantárgyi jellemzők:
Óraszám: **72** óra (heti 2 óra)

3. Tananyag tartalma, és az oktatására meghatározott óraszám, fejlesztendő kompetenciák:

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	**Az otthonom**	
Előzetes tudás	Anyanyelven ismeri a lakhatási lehetőségeket, azok pozitívumait/negatívumait. Meg tudja nevezni a lakás helyiségeit, funkcióit, berendezési tárgyait, a mindennapi élethez szükséges eszközöket.	
A komplex műveltség-területhez kapcsolható fejlesztési feladatok	Az idegen nyelv használata a feldolgozandó témakörhöz kapcsolódó kommunikatív helyzetekben. A négy nyelvi alapkészség fejlesztése, a tematikus szókincs bővítése. A témakörhöz kapcsolódó kommunikatív helyzetek megoldásához szükséges legalapvetőbb nyelvtani szerkezetek felismerése és alkalmazása. Törekvés a folyamatosságra és az érthető kiejtésre. Az interkulturális kompetencia fejlesztése.	

	Nyitottság kialakítása a célnyelvet beszélő népek és kultúrájuk, valamint más népek és kultúrák iránt. Képesség kialakítása a saját népet és kultúrát kívülről, a külső szemlélő helyzetéből való szemlélésre. A stratégiai kompetencia fejlesztése.
Ismeretek/fejlesztési követelmények	
A tanuló szobájának, lakóterének bemutatása fényképek, rajz alapján. A kedvenc bútordarab bemutatása. A lakás egyéb helyiségeinek bemutatása. A lakás és közvetlen környezetének bemutatása (kert, park, üzletek, posta stb.). A szomszédok bemutatása. Az iskolától hazáig vezető útvonal leírása. A témába vágó olvasott célnyelvi szövegek, hanganyagok feldolgozása alapján a nyelvterület országaiban élő hasonló korú fiatalok lakókörnyezetének megismerése. Tárgyak, személyek összefüggő leírása egyszerű nyelvi eszközökkel. A témakörhöz kapcsolódó hallott és olvasott szövegek feldolgozása. A beszélgetések, illetve a hallott/olvasott szövegek feldolgozása során kapott információk feldolgozása, kreatív módon történő megjelenítése (szóban, írásban, rajzos formában). Különböző forrásokból származó, különböző személyekkel kapcsolatos információk összevetése, hasonlóságok és különbségek felfedezése.	
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Város, vidék, családi ház, sorház, bérház, albérlet, hajléktalanság, irány, hosszúsági mértékegység, online-vásárlás, online-tervezés, online-lakáshirdetés.

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	**Az iskola és barátaim**	
Előzetes tudás	Anyanyelven ismeri az iskolatípusokat, azok képzési struktúráját, rendszerét. Tisztában van saját tanulmányi kötelezettségeivel, meg tudja fogalmazni helyét a rendszerben. Tudja a barátság fogalmat definiálni, ismeri a barátság működésének szabályrendszerét.	
A komplex műveltség-területhez kapcsolható fejlesztési feladatok	Az idegen nyelv használata a feldolgozandó témakörhöz kapcsolódó kommunikatív helyzetekben. A négy nyelvi alapkészség fejlesztése, a tematikus szókincs bővítése. A témakörhöz kapcsolódó kommunikatív helyzetek megoldásához szükséges legalapvetőbb nyelvtani szerkezetek felismerése és alkalmazása. Törekvés a folyamatosságra és az érthető kiejtésre. Az interkulturális kompetencia fejlesztése. Nyitottság kialakítása a célnyelvet beszélő népek és kultúrájuk, valamint más népek és kultúrák iránt. Képesség kialakítása a saját népet és kultúrát kívülről, a külső szemlélő helyzetéből való szemlélésre. A stratégiai kompetencia fejlesztése.	

Ismeretek/fejlesztési követelmények	
A magyarországi iskolarendszer megismerése, a különböző szakaszok tartalmi/tantárgyi elvárásai nagy vonalakban. Vizsgarendszerek a magyarországi közoktatásban. Az iskolai hétköznapok rendje, a benne tevékenykedők feladatköre, kötelességei és jogai. A nevelés-oktatás folyamata során barátságok kialakulásának lehetséges módjai, helyszínei, a hosszú barátság, egy életen át tartó barátság feltételei. Egy jó vagy a legjobb barát bemutatása, személyes adatok, külső, belső tulajdonságok. A barátom és én – hasonlóságok és különbségek megnevezése. Közös programok. A témába vágó olvasott célnyelvi szövegek, hanganyagok feldolgozása alapján az idegen nyelvterület országaiban élő hasonló korú fiatalok lakókörnyezetének megismerése. Egyszerű nyelvi eszközök felhasználásával lebonyolított, többnyire irányított beszélgetések pár- és csoportmunkában, illetve plénumban. Személyek, tevékenységek összefüggő bemutatása/leírása egyszerű nyelvi eszközökkel. A témakörhöz kapcsolódó hallott/olvasott szövegek feldolgozása. A beszélgetések, illetve a hallott/olvasott szövegek feldolgozása során kapott információk feldolgozása, kreatív módon történő megjelenítése szóban, írásban, illetve rajzos formában. Különböző forrásokból származó/különböző személyekkel kapcsolatos információk összevetése, hasonlóságok és különbségek felfedezése.	
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Iskolakötelezettség, alapkészség és -képesség, tanulási stratégia, tantárgyi alapkövetelmény, vizsgakövetelmény, általános műveltség, élethosszig tartó tanulás, formális, non-formális, informális tanulás.

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Ruhatáram télen-nyáron, bevásárlás	
Előzetes tudás	Anyanyelven az évszakok jellemzői, az emberi szervezetre gyakorolt hatásuk, annak védekező mechanizmusa, illetve a tevőleges védekezés formái. Anyanyelven a korra, nemre jellemző, az évszakok változását követő, női/férfi ruhadarabok, kiegészítő kellékek, valamint a praktikusság és divat fogalmak.	
A komplex műveltség-területhez kapcsolható fejlesztési feladatok	Az idegen nyelv használata a feldolgozandó témakörhöz kapcsolódó kommunikatív helyzetekben. A négy nyelvi alapkészség fejlesztése, a tematikus szókincs bővítése. A témakörhöz kapcsolódó kommunikatív helyzetek megoldásához szükséges legalapvetőbb nyelvtani szerkezetek felismerése és alkalmazása. Törekvés a folyamatosságra és az érthető kiejtésre. Az interkulturális kompetencia fejlesztése. Nyitottság kialakítása a célnyelvet beszélő népek és kultúrájuk, valamint más népek és kultúrák iránt. Képesség kialakítása a saját népet és kultúrát kívülről, a külső szemlélő helyzetéből való szemlélésre. A stratégiai kompetencia fejlesztése.	

Ismeretek/fejlesztési követelmények	
Az évszakok jellemzése, hatásai az emberi szervezetre. A női/férfi ruhadarabok és kiegészítők megnevezése, ezek interakcióban való használata. A tanuló kedvenc ruhadarabjai, hajviselet, smink és testékszerek. Mit vegyek fel? Öltözékek összeállítása a különböző élethelyzetekben/alkalmakra – az iskolában, buliban, osztálykiránduláson, farsangra, ünnepeken, színházban viselt ruhadarabok. Az időjárás megfigyelése napra/hétre/évszakra/égövre vonatkozóan. Esetleg: extrém időjárási viszonyok okozta katasztrófák. Új ruhadarab, cipő, kiegészítők vásárlása a szaküzletekben, plázákban, illetve online-áruházakban. Segítségkérés szóban, írásban. Ok-okozati összefüggések észrevétele az évszakok és az öltözködés között. A divat, praktikusság, az ár-érték arányának fogalma. A témakörhöz kapcsolódó hallott/látott/olvasott szövegek feldolgozása. Szövegszegény dokumentumok, grafikonok, térképek, diagramok értelmezése.	
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Évszak, napszak, időjárási jelenség; second hand, online-vásárlás, bankkártyával történő fizetés, reklamálás, árucsere, természetes/környezetre káros alapanyag, a vásárlás mint szenvedélybetegség, fogyasztói társadalom, veszélyforrás, védekezés.

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	**Eszem-iszom, étkezés**	
Előzetes tudás	A korábbi formális és informális módon elsajátított ismeretek az étkezéssel kapcsolatban, alapanyagok eredete, feldolgozási módjai, receptek értelmezése, ételek elkészítése otthon, vendéglőben, fast food vendéglőben, az egészséges táplálkozás ismérvei, a helytelen táplálkozás okozta betegségek.	
A komplex műveltség-területhez kapcsolható fejlesztési feladatok	Az idegen nyelv használata a feldolgozandó témakörhöz kapcsolódó kommunikatív helyzetekben. A négy nyelvi alapkészség fejlesztése, a tematikus szókincs bővítése. A témakörhöz kapcsolódó kommunikatív helyzetek megoldásához szükséges legalapvetőbb nyelvtani szerkezetek felismerése és alkalmazása. Törekvés a folyamatosságra és az érthető kiejtésre. Az interkulturális kompetencia fejlesztése. Nyitottság kialakítása a célnyelvet beszélő népek és kultúrájuk, valamint más népek és kultúrák iránt. Képesség kialakítása a saját népet és kultúrát kívülről, a külső szemlélő helyzetéből való szemlélésre. A stratégiai kompetencia fejlesztése.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		

Az étkezési szokások – mikor, mit, hol szokott enni/inni a tanuló. Hogyan étkezik a család, mi a menü hétköznap, ünnepnap, baráti összejövetelek alkalmával? Milyen alkalmakkor étkezik a család házon kívül? Hogyan zajlik ez az esemény? Munkamegosztás a családban – ki vásárol, ki főz, ki teríti meg/szedi le az asztalt, ki mosogat? Az étkezési etikett otthon és vendégségben. Az egyszerű ételek receptjei, amelyeket a tanuló maga is el tud készíteni, az összetevők, az elkészítés módjának szóbeli ismertetése. Kedvenc ételek és az egészség megőrzése. Az egészséges étkezés alapszabályai. A család étkezésére költhető havi összeg, a gazdálkodási, döntési attitűd. Vásárlás a szupermarketben, piacon, pékségben, hentesnél és az őstermelőtől. Az étkezési szokások, az egészség megőrzése, illetve a betegség kialakulása közötti összefüggések felismerése. Egyszerű nyelvi eszközök felhasználásával lebonyolított, többnyire irányított beszélgetések pár- és csoportmunkában, illetve plénumban. Tárgyak, események, cselekvéssorok összefüggő leírása egyszerű nyelvi eszközökkel. A témakörhöz kapcsolódó hallott/olvasott szövegek feldolgozása. Szövegszegény dokumentumok, grafikonok, diagramok, statisztikai adatok értelmezése. A beszélgetések, illetve a hallott/olvasott szövegek feldolgozása során kapott információk feldolgozása kreatív módon – kollázs, rajz, fotó, poszter – történő megjelenítése.	
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Bioélelmiszer, élelmiszeripar, adalék, tömegtermelés, alacsony tápanyagértékű élelmiszer, friss, tápanyagban gazdag élelmiszer, termelési, tenyésztési, főzési technológia, táplálkozás, egészség, betegség, főzés mint hobbi, élelmiszeripari foglalkozás, mezőgazdasági foglalkozás, fogyasztói társadalom, veszélyforrás.

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	**Szabadidőmben**	
Előzetes tudás	A kulturális és sporttevékenységek egészséges aránya, a nyomtatott és elektronikus média eszközei, a közösségi aktivitások, a zene, a tánc, a színház, az utazás, a mindennapok sportja, extrém-sportok, egészség megőrzése, illetve annak veszélyeztetése, számítógép a munkánkban és a szabadidőnkben. Az elektronikus média mint a haladás, illetve a függőség eszköze.	
A komplex műveltség-területhez kapcsolható fejlesztési feladatok	Az idegen nyelv használata a feldolgozandó témakörhöz kapcsolódó kommunikatív helyzetekben. A négy nyelvi alapkészség fejlesztése, a tematikus szókincs bővítése. A témakörhöz kapcsolódó kommunikatív helyzetek megoldásához szükséges legalapvetőbb nyelvtani szerkezetek felismerése és alkalmazása. Törekvés a folyamatosságra és az érthető kiejtésre. Az interkulturális kompetencia fejlesztése. Nyitottság kialakítása a célnyelvet beszélő népek és kultúrájuk, valamint más népek és kultúrák iránt.	

	Képesség kialakítása a saját népet és kultúrát kívülről, a külső szemlélő helyzetéből való szemlélésre. A stratégiai kompetencia fejlesztése.
Ismeretek/fejlesztési követelmények	
Munkamegosztás a családban – a tanuló feladatai, amelyeket szívesen végez, és amelyeket nem. A tanuló kedvenc időtöltése, kedvenc filmje, kedvenc könyve/olvasmányai, olvasási szokásai, esti programjai, hétvégi programjai, kedvenc zenéje, tévénézési szokásai, haverok, bulik, közös programok. Sportok, amelyeket a tanuló űz/szeret– sport az iskolában és az iskolán kívül, tömegsport, versenysport, extrém sportok. Az egészséges életmód feltételrendszerének megteremtése, annak akadályai, belső-külső tényezői. A belső béke, lelki egyensúly és a szabadidő eltöltésének módja és időtartama. A fizikális erőnlét, a szellemi és testi teljesítőképesség összefüggése. Statisztikai adatok elemzése és következtetések levonása. Szenvedélybetegségek kialakulásának okai, a gyógyíthatóság feltételrendszere. Tervezett szabadidős tevékenységek, avagy mit hoz a nap. Egyszerű nyelvi eszközök felhasználásával lebonyolított, többnyire irányított beszélgetések pár- és csoportmunkában, illetve plénumban. A témakörhöz kapcsolódó hallott/olvasott szövegek feldolgozása. A különböző forrásokból származó/különböző személyekkel kapcsolatos információk összevetése, hasonlóságok és különbségek felfedezése.	
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Szabadidős tevékenység, egészségmegőrzés, kikapcsolódás, erőgyűjtés, aktív/passzív tevékenység, szenvedélybetegség, testépítés, a szellem karbantartása, munka és szabadidő aránya, fogyasztói társadalom, veszélyforrás.

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	**Válasszunk szakmát**!	
Előzetes tudás	Családi tradíciók, sikerszakmák, divatszakmák, fizikai erőnlétet/ szellemi teljesítményt igénylő szakmák, hiányszakmák, alkalmazotti/beosztotti státusz, vállalkozói szemlélet. A formális tanulás során a tantárgyi tartalmak ismerete, a kiválasztott szakmáról szerzett ismeretek, a munkaerő-piaci helyzet aktuális ismerete. A munkába-állás feltételei, kereseti lehetőségek, munkahelyi biztonsági előírások, munkajogi viták, jogorvoslati lehetőségek.	
A komplex műveltség-területhez kapcsolható fejlesztési feladatok	Az idegen nyelv használata a feldolgozandó témakörhöz kapcsolódó kommunikatív helyzetekben. A négy nyelvi alapkészség fejlesztése, a tematikus szókincs bővítése. A témakörhöz kapcsolódó kommunikatív helyzetek megoldásához szükséges legalapvetőbb nyelvtani szerkezetek felismerése és alkalmazása. Törekvés a folyamatosságra és az érthető kiejtésre. Az interkulturális kompetencia fejlesztése.	

	Nyitottság kialakítása a célnyelvet beszélő népek és kultúrájuk, valamint más népek és kultúrák iránt. Képesség kialakítása a saját népet és kultúrát kívülről, a külső szemlélő helyzetéből való szemlélésre. A stratégiai kompetencia fejlesztése.
Ismeretek/fejlesztési követelmények	
Mit várok a holnaptól? – Képekkel, rajzokkal, rövid szövegekkel illusztrált beszámoló a közeli jövő terveiről. Mit várok a távolabbi jövőtől? – Képekkel, rajzokkal, rövid szövegekkel illusztrált beszámoló a távolabbi jövő terveiről: a család, az ideális partner, gyerekek, nagycsalád, lakáskörülmények; álmaim háza/lakása/kertje, utazások; álmaim országa/városa, foglalkozásom, munkakörülményeim, baráti köröm, társas életem, autóm. Foglalkozások a környezetemben – táblázatos összeállítás, előnyök és hátrányok megfogalmazása. A magyar iskolarendszer felépítése/képzési formák – helyem, lehetőségeim ebben a rendszerben. Összehasonlítás az idegen nyelvterületen kínálkozó lehetőségekkel. Álmaim foglalkozása, a munka világa, kereseti lehetőségek, munkaidő, munkakörülmények, munkatársak, érdekes, különleges foglalkozások, az álláskeresés lehetőségei, az állásinterjú formái, menete, elemei, fogalmak ismerete. Pontokba rendezett önéletrajz elkészítése, egyszerű bemutatkozó levél megfogalmazása. *Szakmacsoportos rész* Milyen foglalkozások tartoznak egy adott szakmacsoportba? Hol és hogyan lehet megszerezni a megfelelő szakmai képesítést (esetleg összehasonlítva az idegen nyelvű országokkal)? Milyen ismeretek, készségek, képességek szükségesek egy adott szakma gyakorlásához? Milyen tevékenységeket, feladatokat kell ellátni az adott szakmában dolgozóknak? Melyek a munkavégzés legfontosabb eszközei? Milyenek a munkakörülmények és a kereseti lehetőségek, perspektívák a jövőt illetően?	
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Formális, non-formális, informális tanulás, tanulmányi idő, tandíj, tanulmányok abszolválása, álláskeresés, önéletrajz, állásinterjú, munkába állás, életpálya-építés, egész életen át tartó tanulás, családi bevétel, kiadás, diákmunka, alkalmi munka, főállás, mellékállás, értelmiségi lét, alkalmazotti/beosztotti lét, vállalkozói attitűd, megélhetés, korlátozott lehetőség, családi pénzügyi gazdálkodás.

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	**Végre itt a nyár! – projekttervek**	
Előzetes tudás	Aktív/ passzív pihenés, országjárás, külföldi utazás, biciklitúrák, szállásfoglalás, étkezés, közlekedés, útikönyv, információgyűjtés, tapasztalatcsere.	

A komplex műveltség-területhez kapcsolható fejlesztési feladatok	Az idegen nyelv használata a feldolgozandó témakörhöz kapcsolódó kommunikatív helyzetekben. A négy nyelvi alapkészség fejlesztése, a tematikus szókincs bővítése. A témakörhöz kapcsolódó kommunikatív helyzetek megoldásához szükséges legalapvetőbb nyelvtani szerkezetek felismerése és alkalmazása. Törekvés a folyamatosságra és az érthető kiejtésre. Az interkulturális kompetencia fejlesztése. Nyitottság kialakítása a célnyelvet beszélő népek és kultúrájuk, valamint más népek és kultúrák iránt. Képesség kialakítása a saját népet és kultúrát kívülről, a külső szemlélő helyzetéből való szemlélésre. A stratégiai kompetencia fejlesztése.
Ismeretek/fejlesztési követelmények	
Terveim a nyárra (mikor kelek, mivel/kivel töltöm a napokat, heteket, hónapokat), a valós és álom úticél megnevezése, szálláskeresés, információkérés. Bejelentkezés a szállásra – hotel, ifjúsági szállás, kemping –, reklamálás, probléma/panasz udvarias kinyilvánítása, segítség kérése, jegyvásárlás. Diákmunka nyáron – lehetőségek itthon és külföldön. *Projektjavaslatok:* - Plakát/kollázs készítése álmaink országáról/városáról. - Képekkel, reáliákkal illusztrált beszámoló egy osztálykirándulásról a partner osztálynak. - Utazás megtervezése az idegen nyelvű katalógusok kínálata, internet stb. alapján. - Kvízjáték összeállítása a célországgal kapcsolatos ismeretek köréből a párhuzamos osztály számára, vagy a csoportot kétfelé bontva.	
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Hazai/külföldi nyaralás, kikapcsolódás, erőgyűjtés, relaxáció, lelki feltöltődés, útiterv, előzetes informálódás, alkalmazkodás, beilleszkedés, szellemi/fizikális pihenés, aktív pihenés.

4. Ajánlott irodalom: -

5. Követelmények, a továbbhaladás feltételei:

Város, vidék, családi ház, sorház, bérház, albérlet, hajléktalanság, irány, hosszúsági mértékegység, online-vásárlás, online-tervezés, online-lakáshirdetés.

Iskolakötelezettség, alapkészség és -képesség, tanulási stratégia, tantárgyi alapkövetelmény, vizsgakövetelmény, általános műveltség, élethosszig tartó tanulás, formális, non-formális, informális tanulás.

Évszak, napszak, időjárási jelenség; second hand, online-vásárlás, bankkártyával történő fizetés, reklamálás, árucsere, természetes/környezetre káros alapanyag, a vásárlás mint szenvedélybetegség, fogyasztói társadalom, veszélyforrás, védekezés.

Bioélelmiszer, élelmiszeripar, adalék, tömegemelés, alacsony tápanyagértékű élelmiszer, friss, tápanyagban gazdag élelmiszer, termelési, tenyésztési, főzési technológia, táplálkozás,

egészség, betegség, főzés mint hobbi, élelmiszeripari foglalkozás, mezőgazdasági foglalkozás, fogyasztói társadalom, veszélyforrás.

Szabadidős tevékenység, egészségmegőrzés, kikapcsolódás, erőgyűjtés, aktív/passzív tevékenység, szenvedélybetegség, testépítés, a szellem karbantartása, munka és szabadidő aránya, fogyasztói társadalom, veszélyforrás.

6. Értékelés:

- Folyamatos számonkérés szóban, írásban és önálló feladatok alapján a tanítási órákon ellenőrzés céljából.
- Évközi tesztek.
- Tematikus, témazáró feladatsorok, amelyek átfogó ismeretekre és képességekre irányulnak, a minősítés és az oktatói folyamat kontrollja céljából.
- Projektmunkában való részvétel (egyéni vagy csoportos) szóbeli, írásbeli értékelése.
- Különféle szövegek megalkotása, a nyelvhelyességi és helyesírási biztonság fejlesztése.
- Írásbeli kommunikációs képességek továbbfejlesztése, lényegkiemelő képesség fejlesztése, valamely téma önálló feldolgozása a felkészüléstől az előadásig.

7.A tantárgy oktatásának tárgyi feltételei:

- tanterem
- laptop
- CD lejátszó
- aktív panel
- interaktív tábla

Idegen nyelv

Évfolyam: 11.

Készítette: Dankovics Tetyana, Fáncsyné Borongics Valéria, Török-Kovács Péter

1. A tantárgy oktatásának célja:
Iskolánk helyi, idegen nyelvi tantervei, a 2020. évben kiadott Nemzeti Alaptantervhez igazodva egyetemlegesen tartalmazzák annak, fejlesztési céljait, feladatait, követelmény tartalmát, illetve a fejlesztés várt eredményeit is.

A szakképző iskolai program keretében a 9–11. évfolyamban minden tanuló számára kötelező egy idegen nyelv tanulása. A hatékonyság szempontjából célszerű azt a nyelvet választani, amellyel való ismerkedést a tanuló az általános iskolában elkezdte.
A szakképző iskolába bekerülő tanulók tanulási nehézségekkel küzdenek, sokuk küzd az alapkészségekhez kapcsolódó problémákkal (írási, olvasási és számolási nehézségekkel). A

legtöbbjük hátrányos szociális helyzetű, és meglehetősen motiválatlan a tanulást illetően. Ezért a szakképző iskolai nyelvoktatásnak biztosítani kell az idegen nyelvi felzárkóztatás lehetőségét, a differenciált, szükség szerint az egyéni tanulás rendszerét.

A kitűzött célok megvalósításához a vonatkozó rendelkezéseknek megfelelően a programunk évi 36-36-31 tanítási héttel és 72-72-31 tanórával számol (heti 2 kötelező tanóra, 11. évfolyamon heti 1 tanóra).
Az idegennyelv-oktatásnak ebben az iskolatípusban kiemelt feladata a *tanulók nyelvtanulási kedvének felkeltése és fenntartása.* Segíteni kell a tanulókat abban, hogy *bízzanak önmagukban,* bebizonyítsák önmaguknak és környezetüknek: *képesek* az idegen nyelv *elsajátítására* és különböző élethelyzetekben történő sikeres *alkalmazására*. Biztosítani kell számukra a feltételeket ahhoz, hogy logikusan egymásra épülő, kis lépésekben *átismételhessék, rendszerezhessék és bővíthessék* korábban megszerzett nyelvtudásukat, vagy amennyiben valamilyen oknál fogva az előző évfolyamokon nem, vagy csak rövid ideig tanulták az idegen nyelvet, *felzárkózhassanak* társaikhoz.
Ennek eléréséhez, teljesítéséhez fejleszteni kell a tanulók idegen nyelvi alapkészségeit a *beszédértés és a beszédkészség előtérbe helyezésével,* ezen belül pedig a beszédkészség területén a nyelvhelyesség helyett a *folyamatosság és a megfelelő szóhasználat* középpontba állításával. Az idegen nyelvi kommunikatív kompetencia szoros összefüggésben és állandó kölcsönhatásban áll a tanuló általános kompetenciáival, és így fejleszteni szükséges a tanuló *stratégiai kompetenciáját*, nagy hangsúlyt helyezve azokra a stratégiákra, melyek elősegítik az önálló nyelvtanulóvá válást, melyek hatékonyabbá teszik a nyelvtanulást, és megkönnyítik a nyelvhasználatot; *interkulturális kompetenciáját,* amibe beletartozik a saját és az idegen kultúra egymáshoz való viszonyításának képessége; a más kultúrák képviselőivel való kapcsolatteremtés készsége és képessége; a kultúrák különbözőségéből adódó félreértések kezelésére való készség és képesség; *szociális kompetenciáját***,** azaz az egymástól való tanulás és az egymásért végzett munka készségét és képességét; *személyes kompetenciáit.*
A nyelvtanulás során a tanulókban alakuljon ki és maradjon ébren *a kedvező attitűd* és *motiváció* a nyelvtanulás, a tanult nyelv, a célnyelven beszélő emberek és kultúrájuk, valamint más nyelvek megismerésére.
Növeli a nyelvtanítás és -tanulás hatékonyságát, eredményességét, ha kialakul a tanulók *együttműködési készsége,* részt tudnak venni pár- és csoportmunkában.
Az iskolánkban folyó idegennyelv-oktatás célja, hogy a tanulók a 11. évfolyam befejezésekor elérjék a Közös Európai Referenciakeretben meghatározott A1 minimumszintet a négy alapkészségben, elmozduljanak az A2 alapszint irányába, és a beszédértés és beszédkészség terén elérjék az **A2 szintet**. Optimális esetben a tanulók elérhetik az A2 szintet mind a négy alapkészségben.
A1 szinten (minimumszint) a diák megérti és használja a gyakoribb mindennapi kifejezéseket és a nagyon alapvető fordulatokat, amelyeknek célja a mindennapi szükségletek konkrét kielégítése. Be tud mutatkozni és be tud mutatni másokat, meg tud válaszolni és fel tud tenni olyan kérdéseket, amelyek személyes jellegűek (pl. hogy hol lakik), amelyek olyan emberekre vonatkoznak, akiket ismer, vagy olyan dolgokra, amelyekkel rendelkezik. Képes nagyon egyszerű interakcióra, amennyiben a másik személy lassan és világosan beszél és segítőkész.

Fontos, hogy ne csak az oktatóink, hanem a tanulóink is tisztában legyenek a nyelvtanítás-nyelvtanulás céljaival, az elérhető eredményekkel. Ennek érdekében érdemes beszélgetéseket kezdeményezni velük, melyek során egyrészt megismerhetik a célkitűzéseket, másrészt kinyilváníthatják véleményüket, javaslatokat, kívánságokat fogalmazhatnak meg.

A szakképző iskolai 9-10-11. évfolyam idegen nyelvi műveltségterület tartalmát/témaköreit, és órakeretét a NAT-nak megfelelően a következő táblázat tartalmazza. A 11. évfolyam eltérő óraszámai a kevesebb tanítási hét, illetve a heti 1 óra órakeret miatt állnak elő.

2. Tantárgyi jellemzők:

Óraszám: **31** óra (heti 1 óra)

3. Tananyag tartalma, és az oktatására meghatározott óraszám, fejlesztendő kompetenciák:

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	**Egészséges életmód**	
Előzetes tudás	**Anyanyelven ismeri az egészséges életmód alapvető irányelveit.**	
A komplex műveltség-területhez kapcsolható fejlesztési feladatok	Egyszerű nyelvi eszközök felhasználásával lebonyolított, többnyire irányított beszélgetések pár- és csoportmunkában, illetve plénumban. A témakörhöz kapcsolódó hallott/olvasott szövegek feldolgozása. A különböző forrásokból származó/különböző személyekkel kapcsolatos információk összevetése, hasonlóságok és különbségek felfedezése.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		
Az egészséges életmód feltételrendszerének megteremtése, annak akadályai, belső-külső tényezői. A belső béke, lelki egyensúly és a szabadidő eltöltésének módja és időtartama. A fizikális erőnlét, a szellemi és testi teljesítőképesség összefüggése. Statisztikai adatok elemzése és következtetések levonása. Szenvedélybetegségek kialakulásának okai, a gyógyíthatóság feltételrendszere. Tervezett szabadidős tevékenységek, avagy mit hoz a nap.		
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Egészséges életmód, szenvedélybetegségek, bio táplálkozás, rohanó életmód, rekreáció	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	**Mit hoz a jövő?**	
Előzetes tudás	Az általános iskolából, illetve alsóbb évfolyamokból hozott, a témakörhöz kapcsolódó szókincs. Jövő kifejezése alap szinten.	
A komplex műveltség-területhez kapcsolható fejlesztési feladatok	Az idegen nyelv használata a feldolgozandó témakörhöz kapcsolódó kommunikatív helyzetekben. A négy nyelvi alapkészség fejlesztése, a tematikus szókincs bővítése. A témakörhöz kapcsolódó kommunikatív helyzetek megoldásához szükséges legalapvetőbb nyelvtani szerkezetek felismerése és alkalmazása.	

	Törekvés a folyamatosságra és az érthető kiejtésre. Az interkulturális kompetencia fejlesztése. Nyitottság kialakítása a célnyelvet beszélő népek és kultúrájuk, valamint más népek és kultúrák iránt. Képesség kialakítása a saját népet és kultúrát kívülről, a külső szemlélő helyzetéből való szemlélésre. A stratégiai kompetencia fejlesztése.
Ismeretek/fejlesztési követelmények	
Mit várok a holnaptól? – Képekkel, rajzokkal, rövid szövegekkel illusztrált beszámoló a közeli jövő terveiről. Mit várok a távolabbi jövőtől? – Képekkel, rajzokkal, rövid szövegekkel illusztrált beszámoló a távolabbi jövő terveiről:	
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Rövid és hosszú távú tervek. Munka, család és foglalkozás

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	**A munka világa**	
Előzetes tudás	Meg tud nevezni idegen nyelven ismeri a foglalkozásokat, azok pozitívumait/negatívumait. Anyanyelven ismeri a munkavállaláshoz szükséges dokumentumokat, végzettségeket és ismeri a munkavállalás folyamatát.	
A komplex műveltség-területhez kapcsolható fejlesztési feladatok	Az idegen nyelv használata a feldolgozandó témakörhöz kapcsolódó kommunikatív helyzetekben. A négy nyelvi alapkészség fejlesztése, a tematikus szókincs bővítése. A témakörhöz kapcsolódó kommunikatív helyzetek megoldásához szükséges legalapvetőbb nyelvtani szerkezetek felismerése és alkalmazása. Törekvés a folyamatosságra és az érthető kiejtésre. Az interkulturális kompetencia fejlesztése. Nyitottság kialakítása a célnyelvet beszélő népek és kultúrájuk, valamint más népek és kultúrák iránt. Képesség kialakítása a saját népet és kultúrát kívülről, a külső szemlélő helyzetéből való szemlélésre. A stratégiai kompetencia fejlesztése.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		
Foglalkozások a környezetemben. Álmaim foglalkozása, a munka világa, kereseti lehetőségek, munkaidő, munkakörülmények, munkatársak, érdekes, különleges foglakozások, az álláskeresés lehetőségei, az állásinterjú formái, menete, elemei, fogalmak ismerete. Pontokba rendezett önéletrajz elkészítése, egyszerű bemutatkozó levél megfogalmazása. Szakmacsoportos rész Milyen foglalkozások tartoznak egy adott szakmacsoportba? Hol és hogyan lehet megszerezni a megfelelő szakmai képesítést (esetleg összehasonlítva az idegen nyelvű országokkal)?		

Milyen ismeretek, készségek, képességek szükségesek egy adott szakma gyakorlásához? Milyen tevékenységeket, feladatokat kell ellátni az adott szakmában dolgozóknak? Melyek a munkavégzés legfontosabb eszközei? Milyenek a munkakörülmények és a kereseti lehetőségek, perspektívák a jövőt illetően?	
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Munka, önéletrajz, motivációs levél, végzettségek stb.

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	**Terveim a nyárra**	
Előzetes tudás	Az alsóbb évfolyamokról hozott nyelvi készségek, tematikus szókincs!	
A komplex műveltség-területhez kapcsolható fejlesztési feladatok	Az idegen nyelv használata a feldolgozandó témakörhöz kapcsolódó kommunikatív helyzetekben. A négy nyelvi alapkészség fejlesztése, a tematikus szókincs bővítése. A témakörhöz kapcsolódó kommunikatív helyzetek megoldásához szükséges legalapvetőbb nyelvtani szerkezetek felismerése és alkalmazása. Törekvés a folyamatosságra és az érthető kiejtésre. Az interkulturális kompetencia fejlesztése. Képesség kialakítása a saját népet és kultúrát kívülről, a külső szemlélő helyzetéből való szemlélésre. A stratégiai kompetencia fejlesztése.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		
Terveim a nyárra (mikor kelek, mivel/kivel töltöm a napokat, heteket, hónapokat), a valós és álom úticél megnevezése, szálláskeresés, információkérés. Bejelentkezés a szállásra – hotel, ifjúsági szállás, kemping –, reklamálás, probléma/panasz udvarias kinyilvánítása, segítség kérése, jegyvásárlás. Diákmunka nyáron – lehetőségek itthon és külföldön		
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Szállásformák, nyaralás, külföld, belföld, üdülési formák, nyári munka, diákmunka	

A fejlesztés várt eredményei a 11. évfolyam végén	A tanuló képes megnevezni és rendszerezni az eddigi tapasztalatait a nyelvtanulás során, képes eldönteni, hogy mely területek voltak sikeresek, illetve kudarcosak, képes a nyelvi készségek területein szerzett tudás/hiány mértékét meghatározni, képes megfogalmazni, hogy milyen erőfeszítésekre hajlandó a sikeres nyelvtanulás érdekében, együttműködést mutat az oktatójával a célok elérése érdekében. Beilleszkedik az új tanulási környezetbe, megismeri és elfogadja az előtte álló tanulási szakasz legfontosabb célkitűzéseit, tartalmait, látja az általa tanult idegen nyelv szerepét, fontosságát saját maga és környezete életében. Rendelkezik a célnyelvi országokkal kapcsolatos és a célnyelvnek a szűkebb és tágabb környezetében játszott szerepére vonatkozó alapvető ismeretekkel.

	Érti és érzi a hatékony tanulás érdekében a tanulási stratégiák ismeretének fontosságát, képes a legalapvetőbb tanulási stratégiák alkalmazására. Ismeri és elfogadja a csoportban való nyelvtanulás eredményessége érdekében az általa betartandó szabályokat. Képes a „család", az „otthon", a „barát-osztálytárs" az „időjárás-öltözködés", az „élelmiszerek – étkezési szokások", a „szabadidő" és a „szakma világa" témakörökhöz kapcsolódó hallott/olvasott szövegekből a legalapvetőbb információk kiszűrésére és felhasználására egy meghatározott kommunikatív feladat elvégzése érdekében. Képes arra, hogy az idegen nyelvi kommunikatív helyzetekben egyszerű kérdésekre válaszoljon, vagy néhány nagyon egyszerű, összefüggő mondatban meséljen a fent említett témakörök tartalmairól. Ismeri és megfelelően alkalmazza a témakörökhöz kapcsolódó kommunikatív helyzetek megoldásához szükséges alapvető szókincset és nyelvtani szerkezeteket. Érdeklődéssel, nyitottan fordul a másság felé.

4. Ajánlott irodalom: -

5. Követelmények, a továbbhaladás feltételei:

Formális, non-formális, informális tanulás, tanulmányi idő, tandíj, tanulmányok abszolválása, álláskeresés, önéletrajz, állásinterjú, munkába állás, életpálya-építés, egész életen át tartó tanulás, családi bevétel, kiadás, diákmunka, alkalmi munka, főállás, mellékállás, értelmiségi lét, alkalmazotti/beosztotti lét, vállalkozói attitűd, megélhetés, korlátozott lehetőség, családi pénzügyi gazdálkodás.

Hazai/külföldi nyaralás, kikapcsolódás, erőgyűjtés, relaxáció, lelki feltöltődés, útiterv, előzetes informálódás, alkalmazkodás, beilleszkedés, szellemi/fizikális pihenés

6. Értékelés:

- Folyamatos számonkérés szóban, írásban és önálló feladatok alapján a tanítási órákon ellenőrzés céljából.
- Évközi tesztek.
- Tematikus, témazáró feladatsorok, amelyek átfogó ismeretekre és képességekre irányulnak, a minősítés és az oktatói folyamat kontrollja céljából.
- Projektmunkában való részvétel (egyéni vagy csoportos) szóbeli, írásbeli értékelése.
- Különféle szövegek megalkotása, a nyelvhelyességi és helyesírási biztonság fejlesztése.
- Írásbeli kommunikációs képességek továbbfejlesztése, lényegkiemelő képesség fejlesztése, valamely téma önálló feldolgozása a felkészüléstől az előadásig.

7. A tantárgy oktatásának tárgyi feltételei:

- tanterem
- laptop
- CD lejátszó
- aktív panel
- interaktív tábla

Matematika

Évfolyam: 9.

Készítette: Balla Ildikó, Herr Dávid, Nagy Amanda Kira

1. A tantárgy oktatásának célja:

A matematika tanulásának célja, hogy a tanulók megismerjék a világ számszerű vonatkozásait, összefüggéseit, az ember szempontjából legfontosabb törvényszerűségeket, relációkat. A tantárgyi ismeretek elsajátítását olyan problémák felvetésével/probléma-megoldási eljárások alkalmazásával kell segíteni, hogy a tanulók ismerjék fel a matematika gyakorlati életben és ismereteik bővítésében való alkalmazhatóságát más területeken is, valamint hasznosítsák is azt. Mindezek elemzéséhez, megismeréséhez, de elsősorban szakmai gyakorlati alkalmazásához legyenek algebrai, halmazelméleti, geometriai ismereteik, melyekkel képessé válnak a világ térbeli, időbeli folyamatainak objektív értelmezésére, a változás, fejlődés tendenciáinak felismerésére.

A tanulási folyamat célja, hogy növekedjék a tanulók figyelemkoncentrációja, fejlődjék önálló és logikus gondolkodásuk, kreativitásuk, probléma- és összefüggés-felismerő, valamint a fegyelmezett, precíz (kooperatív) munkára való képességük, bővüljön kommunikációs terük (szöveg, ábra, jelrendszer), legyen igényük a folyamatos önellenőrzésre.

Mindezen célok elérése érdekében a hangsúlyokat a következő területekre, tevékenységekre helyezzük:

- a hétköznapok matematikája (gyakorlat, becslés, kerekítés, fejben számolás);
- kommunikáció fejlesztése (szöveges problémamegoldás);
- szövegek matematikai tartalmának értelmezése, elemzése;
- kombinatorika, valószínűség, statisztika elemei;
- matematikai modellek és alkalmazhatóságuk;
- algoritmus, kiszámíthatóság;
- mennyiségek közötti kapcsolatok (függvényjellegű, illetve valószínűségi) megértése;
- többféle megoldási mód keresése;
- önellenőrzés módjai (eredmény realitása);
- számológép és számítógép használata.

2. Tantárgyi jellemzők:

Óraszám: 72 óra (heti 2 óra)

3. Tananyag tartalma, és az oktatására meghatározott óraszám, fejlesztendő kompetenciák:

Tananyagelem megnevezése	Fejlesztendő kompetenciák	A képzésre fordított óraszám
Számtan, algebra A racionális számok írása, olvasása, összehasonlítása. A tízes számrendszer használata, ábrázolás számegyenesen, alapműveletek, hatványozás (10 hatványai) elvégzése, négyzetgyökvonás (számológéppel). Algebrai kifejezések (összevonás), képletekbe behelyettesítés (képletgyűjtemények használata). Pontosság (hibahatár), nagyságrend, becslés, kerekítés. **Kulcsfogalmak** Szám, alapművelet, hatvány, négyzetgyök, azonosság, normál alak, pontosság (hibahatár), számegyenes, számhalmazok.	*Ismeretszerzés, tanulás* *Mérlegelő gondolkodás* *Aktív, kreatív munkavégzés* *Kommunikáció* *Kooperáció*	**26 óra**
Gondolkodási módszerek, halmazok, kombinatorika, valószínűség, statisztika Halmazokkal kapcsolatos műveletek végzése (elem, válogatás, ábrázolás). Grafikon, diagram, koordinátarendszer – értelmezés, tájékozódás, ábrázolás. A nyelv logikai elemeinek felismerése a matematikában (összehasonlítás, viszonyítás, rendezés, relációk, műveletek: és, vagy, ha - akkor, minden, van olyan, nem minden, egyik sem, nem). Feltétel, előzmény, következmény felismerése, alkalmazása egyszerű esetekben. Szövegértelmezés gyakorlati feladatokban (adatok kiválasztása, lejegyzése, becslés, kiszámítás, ellenőrzés). A valószínűség gyakorlati fogalmának megismerése („biztos”, „lehet, de nem biztos”, „lehetetlen”), valószínűségi játékok, problémák. Problémamegoldási módszerek gyakorlása (próbálgatás; következtetés, sejtés, szabályosságok, lehetőségek kipróbálása, ellenpélda szerepe). Statisztika a hétköznapi életben (adatgyűjtés, mintavétel).	*Ismeretszerzés, tanulás* *Mérlegelő gondolkodás* *Aktív, kreatív munkavégzés* *Kommunikáció* *Kooperáció*	**18 óra**

Kulcsfogalmak Halmaz, számegyenes, pontosság (hibahatár), nagyságrend, koordinátarendszer, grafikon, diagram, logikai művelet, statisztika, valószínűség.		
Függvények, sorozatok, egyenletek, algoritmus Egyes gyakorlati összefüggések matematikai modelljének megalkotása (egyenes arányosság, táblázat, képlet, lineáris függvény, ábra). Elsőfokú egyismeretlenes egyenletre vezető szöveges feladat megoldása. Algoritmusok felismerése, alkalmazása, pl. sorozatok, számtani sorozat, mértani sorozat, kamatszámítás. Arányos mennyiségek, fordított arány, százalék, százalékszámítás alkalmazása játékos, beugratós, gyakorlatias feladványokban. **Kulcsfogalmak** Százalék, sorozat, függvény, egyenlet, definíció (képlet, szabály), grafikon, táblázat, diagram, algoritmus, kamat.	*Ismeretszerzés, tanulás* *Mérlegelő gondolkodás* *Aktív, kreatív munkavégzés* *Kommunikáció* *Kooperáció*	**18 óra**
A geometria alapjai Alapvető geometriai fogalmak ismerete (sík és tér, pont, egyenes, félegyenes, szakasz, távolság, szög, párhuzamosság, merőlegesség, síkidomok és térbeli testek). Háromszög, négyszög, sokszög, kör felismerése, tulajdonságai megállapítása (Thalész-tétel). Tulajdonságok, szabályosság, szimmetria felismerése, alkalmazása egyszerű esetekben. Derékszögű háromszög adatai, Pitagorasz-tétel. Egybevágóság, hasonlóság felismerése, alkalmazása egyszerű következtetésekben.	*Ismeretszerzés, tanulás* *Mérlegelő gondolkodás* *Aktív, kreatív munkavégzés* *Kommunikáció* *Kooperáció*	**10 óra**

4. Ajánlott irodalom:

1. Szakiskolai közismereti tankönyv 9 – OFI
2. Matematika Munkafüzet a Szakiskolai közismereti tankönyvhöz 9

5. Követelmény, a továbbhaladás feltételei:

A tanuló legyen képes:

- elvégezni alapműveleteket és egész kitevőjű hatványozást racionális számkörben;
- behelyettesíteni és kiszámolni (géppel) adott (szakmai) képletek értékét;
- megoldani egyszerű szöveges problémákat (következtetés, próbálgatás, elsőfokú egyenlet);
- értelmezni relációkat (kisebb, nagyobb), logikai kapcsolatokat (nem, és/vagy, ha, akkor, is);
- alkalmazni az egyenes és fordított arányosságot, százalékszámítást;

- használni elemi geometriai fogalmakat és mértékegységeket;
- elvégezni elemi méréseket, geometriai számításokat;
- felismerni szimmetriát, egybevágóságot;
- tájékozódni számegyenesen, derékszögű koordináta-rendszerben;
- felismerni műveletsorokat, algoritmusokat;
- értelmezni, ábrázolni a tanultakhoz kapcsolódó grafikonokat, diagramokat, táblázatokat;
- felismerni a matematika (halmazok, valószínűség, kombinatorika, statisztika, geometria) elemi fogalmait, szakkifejezéseit;
- megfogalmazni a szakma tanulása során felmerült matematikai jellegű kérdéseit, problémáit, megoldást keresni ezekre;
- új információkat keresni (könyvtárban) interneten.

6. Értékelés:

- Folyamatos számonkérés szóban, írásban és önálló feladatok alapján a tanítási órákon ellenőrzés céljából.
- Tematikus, témazáró feladatsorok, amelyek átfogó ismeretekre és képességekre irányulnak, a minősítés és az oktatói folyamat kontrollja céljából.
- Projektmunkában való részvétel (egyéni vagy csoportos) szóbeli, írásbeli értékelése.
- Kiselőadás, írásbeli vagy szóbeli beszámoló egy-egy témakörben a megadott szempontok, vagy önálló gyűjtés alapján, ennek értékelése.

7. A tantárgy oktatásának tárgyi feltételei:

- tanterem
- laptop
- interaktív tábla
- projektor
- számológép
- vonalzó
- körző
- négyjegyű függvénytáblázat

Matematika

Évfolyam: 10.

Készítette: Balla Ildikó, Herr Dávid, Nagy Amanda Kira

1. A tantárgy oktatásának célja:

A matematika tanulásának célja, hogy a tanulók megismerjék a világ számszerű vonatkozásait, összefüggéseit, az ember szempontjából legfontosabb törvényszerűségeket, relációkat. A tantárgyi ismeretek elsajátítását olyan problémák felvetésével/probléma-megoldási eljárások alkalmazásával kell segíteni, hogy a tanulók ismerjék fel a matematika gyakorlati életben és ismereteik bővítésében való alkalmazhatóságát más területeken is, valamint hasznosítsák is azt. Mindezek elemzéséhez, megismeréséhez, de elsősorban szakmai gyakorlati alkalmazásához legyenek algebrai, halmazelméleti, geometriai ismereteik, melyekkel képessé válnak a világ térbeli, időbeli folyamatainak objektív értelmezésére, a változás, fejlődés tendenciáinak felismerésére.

A tanulási folyamat célja, hogy növekedjék a tanulók figyelemkoncentrációja, fejlődjék önálló és logikus gondolkodásuk, kreativitásuk, probléma- és összefüggés-felismerő, valamint a fegyelmezett, precíz (kooperatív) munkára való képességük, bővüljön kommunikációs terük (szöveg, ábra, jelrendszer), legyen igényük a folyamatos önellenőrzésre.

Mindezen célok elérése érdekében a hangsúlyokat a következő területekre, tevékenységekre helyezzük:

- a hétköznapok matematikája (gyakorlat, becslés, kerekítés, fejben számolás);
- kommunikáció fejlesztése (szöveges problémamegoldás);
- szövegek matematikai tartalmának értelmezése, elemzése;
- kombinatorika, valószínűség, statisztika elemei;
- matematikai modellek és alkalmazhatóságuk;
- algoritmus, kiszámíthatóság;
- mennyiségek közötti kapcsolatok (függvényjellegű, illetve valószínűségi) megértése;
- többféle megoldási mód keresése;
- önellenőrzés módjai (eredmény realitása);
- számológép és számítógép használata.

2. Tantárgyi jellemzők:

Óraszám: 72 óra (heti 2 óra)

3. Tananyag tartalma, és az oktatására meghatározott óraszám, fejlesztendő kompetenciák:

Tananyagelem megnevezése	Fejlesztendő kompetenciák	A képzésre fordított óraszám

Számtan, algebra Alapműveletek, hatványozás, négyzetgyökvonás (számológéppel). Algebrai kifejezések (alapműveletek), műveleti szabályok alkalmazása, képletek, behelyettesítés (képletgyűjtemények használata). Pontosság (hibahatár), nagyságrend (normál alak), számolás fejben, papíron, géppel, becslés, kerekítés. **Kulcsfogalmak** Szám, alapművelet, hatvány, négyzetgyök, normál alak, becslés, pontosság (hibahatár), ellenőrzés, számegyenes.	*Ismeretszerzés, tanulás* *Mérlegelő gondolkodás* *Aktív, kreatív munkavégzés* *Kommunikáció* *Kooperáció*	**10 óra**
Gondolkodási módszerek, halmazok, kombinatorika, valószínűség, statisztika Halmazokkal kapcsolatos műveletek végzése (részhalmaz, metszet, unió, ábrázolás). Grafikon, diagram, koordináta-rendszer használata. A nyelv logikai elemeinek tudatos alkalmazása a matematikában (összehasonlítás, viszonyítás, rendezés, relációk, műveletek: és, vagy, ha - akkor, minden, van olyan, nem minden, egyik sem, nem). Szövegértelmezés gyakorlati feladatokban (adatok kiválasztása, lejegyzése, megoldási terv, becslés, kiszámítás, ellenőrzés), matematikai modellalkotás. Kombináció, variáció alkalmazása egyszerű problémákban. Valószínűség gyakorlati fogalmának alkalmazása („biztos”, „lehet, de nem biztos”, „lehetetlen”), valószínűségi játékokban, problémákban. Statisztika a hétköznapi életben (adatgyűjtés, mintavétel, relevancia, következtetések). **Kulcsfogalmak** Halmaz, számegyenes, koordinátarendszer, grafikon, diagram, logikai művelet, statisztika, valószínűség.	*Ismeretszerzés, tanulás* *Mérlegelő gondolkodás* *Aktív, kreatív munkavégzés* *Kommunikáció* *Kooperáció*	**20 óra**
Függvények, sorozatok, egyenletek, algoritmus Gyakorlati összefüggések matematikai modelljének alkalmazása (egyenes/fordított arányosság, táblázat, grafikon, képlet, függvény). Elsőfokú egyismeretlenes egyenletre, egyenletrendszerre vezető szöveges feladat megoldása, ellenőrzés, megoldhatóság vizsgálata. Algoritmusok: pl. sorozatok, számtani sorozat – egyszerű számítások gyakorlati problémákban; mértani sorozat elemeinek számolása; kamatszámítás (kamatos	*Ismeretszerzés, tanulás* *Mérlegelő gondolkodás* *Aktív, kreatív munkavégzés* *Kommunikáció* *Kooperáció*	**20 óra**

kamat számítása). Fejtörők, beugratós, gyakorlatias feladványok. **Kulcsfogalmak** Százalék, sorozat, függvény, képlet, szabály, grafikon, táblázat, diagram, algoritmus.		
A geometria alapjai Az alapvető geometriai fogalmak ismerete és használata (sík és tér, pont, egyenes, félegyenes, szakasz, távolság, szög, párhuzamosság, merőlegesség). Síkidomok és térbeli testek felismerése (modell, absztrakció fogalma). Háromszög, négyszög, sokszög, kör felismerése, tulajdonságai megállapítása (Thalész-tétel). Tulajdonságok, szabályosság, szimmetria felismerése, alkalmazása egyszerű esetekben. Derékszögű háromszög adatai, Pitagorasz-tétel (oldalak és szögek kapcsolata – szögfüggvény). Egybevágóság, hasonlóság felismerése, alkalmazása. Mérés (módszerek, mértékegységek használata), kerület, terület (gyakorlati pl.) kiszámítása. Egyszerű testek fajtái tulajdonságainak megállapítása (gúla, kúp, hasáb, henger, gömb). Alapadatokból terület, térfogat, felszín becslése, képletgyűjteménnyel kiszámolása. Rajzok értelmezése (műszaki, szakmai példák). Vektorok fogalma, egyszerű alkalmazások. Geometriai problémák vázlatos ábrázolása, modellezése. **Kulcsfogalmak** Sík, tér, szög, távolság, mérés, kerület, terület, térfogat, felszín, szimmetria, nevezetes síkidomok, szabályos testek.	*Ismeretszerzés, tanulás* *Mérlegelő gondolkodás* *Aktív, kreatív munkavégzés* *Kommunikáció* *Kooperáció*	**22 óra**

4. Ajánlott irodalom:

- Szakiskolai közismereti tankönyv 10 - OFI
- Matematika Munkafüzet a Szakiskolai közismereti tankönyvhöz 10

5. Követelmény, a továbbhaladás feltételei:

A tanuló legyen képes:

- behelyettesíteni, megbecsülni és kiszámolni (géppel) összetettebb (szakmai) képletek értékét;
- matematikailag értelmezni és megoldani szöveges problémákat (következtetés, elsőfokú egyenlet);
- értelmezni relációkat (kisebb, nagyobb), logikai kapcsolatokat (nem, és/vagy, ha-

akkor, is);
- alkalmazni az egyenes és fordított arányosságot, százalékszámítást szöveges problémákra is;
- használni és alkalmazni elemi geometriai fogalmakat és mértékegységeket;
- elvégezni geometriai számításokat;
- felismerni szimmetriát, hasonlóságot, egybevágóságot;
- tájékozódni számegyenesen, derékszögű koordináta-rendszerben;
- felismerni műveletsorokat, algoritmusokat;
- értelmezni, ábrázolni a feldolgozott témakörökhöz kapcsolódó grafikonokat, diagramokat, táblázatokat;
- felismerni, értelmezni a matematika (halmazok, valószínűség, kombinatorika, statisztika, geometria) elemi fogalmait, szakkifejezéseit;
- megfogalmazni a szakma tanulása során felmerült matematikai jellegű kérdéseit, problémáit, megoldást keresni ezekre;
- új információkat keresni (könyvtárban) interneten.

6. Értékelés:

- Folyamatos számonkérés szóban, írásban és önálló feladatok alapján a tanítási órákon ellenőrzés céljából.
- Tematikus, témazáró feladatsorok, amelyek átfogó ismeretekre és képességekre irányulnak, a minősítés és az oktatói folyamat kontrollja céljából.
- Projektmunkában való részvétel (egyéni vagy csoportos) szóbeli, írásbeli értékelése.
- Kiselőadás, írásbeli vagy szóbeli beszámoló egy-egy témakörben a megadott szempontok, vagy önálló gyűjtés alapján, ennek értékelése.

7. A tantárgy oktatásának tárgyi feltételei:

- laptop
- interaktív tábla
- projektor
- számológép
- vonalzó, körző
- négyjegyű függvénytáblázat

Matematika

Évfolyam: 11.

Készítette: Balla Ildikó, Herr Dávid, Nagy Amanda Kira

1. A tantárgy oktatásának célja:

A matematika tanulásának célja, hogy a tanulók megismerjék a világ számszerű vonatkozásait, összefüggéseit, az ember szempontjából legfontosabb törvényszerűségeket, relációkat. A tantárgyi ismeretek elsajátítását olyan problémák felvetésével/probléma-megoldási eljárások alkalmazásával kell segíteni, hogy a tanulók ismerjék fel a matematika gyakorlati életben és ismereteik bővítésében való alkalmazhatóságát más területeken is, valamint hasznosítsák is azt. Mindezek elemzéséhez, megismeréséhez, de elsősorban szakmai gyakorlati alkalmazásához legyenek algebrai, halmazelméleti, geometriai ismereteik, melyekkel képessé válnak a világ térbeli, időbeli folyamatainak objektív értelmezésére, a változás, fejlődés tendenciáinak felismerésére.

A tanulási folyamat célja, hogy növekedjék a tanulók figyelemkoncentrációja, fejlődjék önálló és logikus gondolkodásuk, kreativitásuk, probléma- és összefüggés-felismerő, valamint a fegyelmezett, precíz (kooperatív) munkára való képességük, bővüljön kommunikációs terük (szöveg, ábra, jelrendszer), legyen igényük a folyamatos önellenőrzésre.

Mindezen célok elérése érdekében a hangsúlyokat a következő területekre, tevékenységekre helyezzük:

- a hétköznapok matematikája (gyakorlat, becslés, kerekítés, fejben számolás);
- kommunikáció fejlesztése (szöveges problémamegoldás);
- szövegek matematikai tartalmának értelmezése, elemzése;
- kombinatorika, valószínűség, statisztika elemei;
- matematikai modellek és alkalmazhatóságuk;
- algoritmus, kiszámíthatóság;
- mennyiségek közötti kapcsolatok (függvényjellegű, illetve valószínűségi) megértése;
- többféle megoldási mód keresése;
- önellenőrzés módjai (eredmény realitása);
- számológép és számítógép használata.

2. Tantárgyi jellemzők:

Óraszám: 31 óra (heti 1 óra)

3. Tananyag tartalma, és az oktatására meghatározott óraszám, fejlesztendő kompetenciák:

Tananyagelem megnevezése	Fejlesztendő kompetenciák	A képzésre fordított óraszám

Számtan, algebra Alapműveletek, hatványozás négyzetgyökvonás és azonosságai. Algebrai kifejezések összevonása, műveleti szabályok, zárójel. **Kulcsfogalmak** Szám, alapművelet, hatvány, négyzetgyök, azonosság, normál alak.	*Ismeretszerzés, tanulás* *Mérlegelő gondolkodás* *Aktív, kreatív munkavégzés* *Kommunikáció* *Kooperáció*	**8 óra**
Gondolkodási módszerek, halmazok, kombinatorika, valószínűség, statisztika Halmazokkal kapcsolatos műveletek. Grafikon, diagram – feladatmegoldás, ábrázolás. A nyelv logikai elemeinek felismerése a matematikában. A geometriai valószínűség. Statisztika a hétköznapi életben (átlag, módusz, medián, terjedelem, oszlop-, és kör-diagram). Gráfok **Kulcsfogalmak** Halmaz, grafikon, diagram, logikai művelet, statisztika, valószínűség.	*Ismeretszerzés, tanulás* *Mérlegelő gondolkodás* *Aktív, kreatív munkavégzés* *Kommunikáció* *Kooperáció*	**8 óra**
Függvények, sorozatok, egyenletek, algoritmus Elsőfokú egy és két ismeretlenes egyenletre vezető szöveges feladat megoldása. Egyenlőtlenség, intervallumok ábrázolása számegyenesen. Másodfokú egyenlet és megoldóképlete. **Kulcsfogalmak** Sorozat, függvény, egyenlet, definíció (képlet, szabály), grafikon, táblázat, diagram, algoritmus, kamat.	*Ismeretszerzés, tanulás* *Mérlegelő gondolkodás* *Aktív, kreatív munkavégzés* *Kommunikáció* *Kooperáció*	**7 óra**
A geometria alapjai Derékszögű háromszög adatai, Pitagorasz-tétel Szögfüggvények – derékszögű háromszögekben, síkidomoknál, testeknél.	*Ismeretszerzés, tanulás* *Mérlegelő gondolkodás* *Aktív, kreatív munkavégzés* *Kommunikáció* *Kooperáció*	**8 óra**

4. Ajánlott irodalom: különböző feladatgyűjteményekből a témákhoz kapcsoló, megfelelő szintű feladatok

5. Követelmény, a továbbhaladás feltételei:

A tanuló legyen képes:

- elvégezni alapműveleteket és egész kitevőjű hatványozást racionális számkörben;
- behelyettesíteni és kiszámolni (géppel) adott (szakmai) képletek értékét;
- megoldani egyszerű szöveges problémákat (következtetés, próbálgatás, elsőfokú egyenlet);
- értelmezni relációkat (kisebb, nagyobb), logikai kapcsolatokat (nem, és/vagy, ha, akkor, is);
- alkalmazni az egyenes és fordított arányosságot, százalékszámítást;
- használni elemi geometriai fogalmakat és mértékegységeket;
- elvégezni elemi méréseket, geometriai számításokat;
- felismerni szimmetriát, egybevágóságot;
- tájékozódni számegyenesen, derékszögű koordináta-rendszerben;
- felismerni műveletsorokat, algoritmusokat;
- értelmezni, ábrázolni a tanultakhoz kapcsolódó grafikonokat, diagramokat, táblázatokat;
- felismerni a matematika (halmazok, valószínűség, kombinatorika, statisztika, geometria) elemi fogalmait, szakkifejezéseit;
- megfogalmazni a szakma tanulása során felmerült matematikai jellegű kérdéseit, problémáit, megoldást keresni ezekre;
- új információkat keresni (könyvtárban) interneten.

6. Értékelés:

- Folyamatos számonkérés szóban, írásban és önálló feladatok alapján a tanítási órákon ellenőrzés céljából.
- Tematikus, témazáró feladatsorok, amelyek átfogó ismeretekre és képességekre irányulnak, a minősítés és az oktatói folyamat kontrollja céljából.
- Projektmunkában való részvétel (egyéni vagy csoportos) szóbeli, írásbeli értékelése.
- Kiselőadás, írásbeli vagy szóbeli beszámoló egy-egy témakörben a megadott szempontok, vagy önálló gyűjtés alapján, ennek értékelése.

7. A tantárgy oktatásának tárgyi feltételei:

- laptop
- interaktív tábla
- projektor
- számológép
- vonalzó, körző
- négyjegyű függvénytáblázat

Történelem és társadalomismeret

Évfolyam: 9.

Készítette: Vas Rozália

1. A tantárgy oktatásának célja:

A tanulók váljanak képessé a forrásokban és -feldolgozásokban található információk gyűjtésére, különböző típusú források elemzésére, ellentétes felfogású forrásrészletek összehasonlítására, értelmezésére, feldolgozására. Legyenek képesek tájékozódni kézikönyvekben, ismeretterjesztő folyóiratokban és az internet valamely magyar nyelvű keresőprogramjában, valamint saját véleményük megfogalmazására, kifejtésére. Legyenek képesek fontosabb folyamatok vagy jelenségek időrendjének összeállítására, időrendi táblázat készítésére, az időben való jártasság bemutatására élőbeszédben, írásban és a térképen. Használják helyesen a korszakokra vonatkozó történelmi szakkifejezéseket. Legyenek képesek megfogalmazni és kifejteni saját véleményüket. Ismerjék fel, hogy a magyar nemzet történelme sokféle egyéb nemzetiség és etnikum (pl. német és zsidó etnikum) együttműködésének az eredménye is. Ismerjék fel a társadalmi normák erkölcsi értékét és gyakorlati hasznát. Tudják értékelni a tudást, megbecsülni az iskolát, az osztályközösséget, osztálytársaikat, valamint kihasználni a szakközépiskola által biztosított tanulási lehetőségeket.

Ismerjék meg a társadalom és közigazgatás legfontosabb intézményeit, értsék meg működésüket. Ismerjék fel a különböző világképek jellemzőit, tudják azonosítani a világvallásokat. Legyenek képesek a politika világában való eligazodásra, saját értékeiknek és érdekeiknek megfelelő döntések meghozatalára, valamint a gazdaság leglényegesebb információinak megértésére, az egyén gazdasági lehetőségeinek felmérésére és a pénzügyekben való tájékozódásra.

2. Tantárgyi jellemzők:

Óraszám: 108 óra (heti 3 óra)

3. Tananyag tartalma, és az oktatására meghatározott óraszám, fejlesztendő kompetenciák:

Tananyagelem megnevezése	Fejlesztendő kompetenciák	A képzésre fordított óraszám
Európa a világban, Magyarország Európában Lakóhelyünk és környezetünk a térben. Magyarország területi tagozódása. Magyarország és Európa. **Kulcsfogalmak/ fogalmak**	*Ismeretszerzés, tanulás* *Mérlegelő gondolkodás*	**4 óra**

Közép-Európa, Nyugat-Európa, Kelet-Európa, Dél-Európa, Észak-Európa, Európai Unió, régió, ország, állam, szövetség, rendszerváltás, demokratikus berendezkedés, úthálózat, infrastruktúra.	*Kommunikáció* *Tájékozódás időben és térben* *Empátia* *Szociális kompetencia*	
Múlt és jelen képekben és szövegekben I. **Európa bölcsői** Az európai civilizáció kezdetei. Vallás, kultúra és sport az antikvitásban. **Kulcsfogalmak/ fogalmak** *Fogalmak:* polisz/városállam, demokrácia, rabszolga, egyistenhit, zsidó vallás, kereszténység, Biblia, Újszövetség, olimpia. *Személyek:* Szolón, Jézus, Theodosius. *Topográfia:* Balkán-félsziget, Athén, Róma, Júdea, Olimpia. *Kronológia:* Kr.e. 776 (első ókori olimpia), Kr.e. 5. század (athéni demokrácia kialakulása), 395 (a Római Birodalom felosztása), 476 (a Nyugat-római Birodalom bukása).	*Ismeretszerzés, tanulás* *Mérlegelő gondolkodás* *Kommunikáció* *Tájékozódás időben és térben* *Empátia* *Szociális kompetencia*	**8 óra**
Múlt és jelen képekben és szövegekben II. **A középkor századai** A középkori Európa birodalmai, társadalom és világkép. A magyar honfoglalás és az államalapítás. A középkori Magyar Királyság helye Európában. **Kulcsfogalmak/ fogalmak** *Fogalmak:* hun, barbár, gróf, lovag, lovagi erény, keresztes háború, egyház, pápa, Korán, iszlám, finnugor, nyelvrokonság, sztyeppe, törzs, honfoglalás, pogány, vármegye, Árpád-ház, jobbágy, forint, zsoldos hadsereg (pl. fekete sereg). *Személyek:* Attila, Nagy Károly, I. Ottó, Mohamed, Árpád, Géza, Vajk/I. István, IV. Béla, III. András, Károly Róbert, I. (Nagy) Lajos, Luxemburgi Zsigmond, Hunyadi János, Hunyadi Mátyás. *Topográfia:* Frank Birodalom, Német-római Császárság, Bizánc, Konstantinápoly, Szentföld,	*Ismeretszerzés, tanulás* *Mérlegelő gondolkodás* *Kommunikáció* *Tájékozódás időben és térben* *Empátia* *Szociális kompetencia*	**10 óra**

Kárpát-medence, Vereckei-hágó, Oszmán Birodalom, Nikápoly, Mohács. *Kronológia:* VII. század (az iszlám vallás alapítása), 800 (Nagy Károly császárrá koronázása), 895 táján (a honfoglalás), 1000 (I. István megkoronázása), 1054 (az egyházszakadás), 1241–42 (a tatárjárás), 1301 (az Árpád-ház kihalása), 1308 (Károly Róbert királlyá választása), 1342 (I. [Nagy] Lajos), 1453 (Konstantinápoly elfoglalása), 1456 (a nándorfehérvári diadal), 1458–1490 (I. [Hunyadi] Mátyás uralkodása), 1526 (a mohácsi csata)		
Múlt és jelen képekben és szövegekben III. **Az újkor hajnala** Felfedezések – a civilizációk találkozása. Vallási megújhodás Európában. Államformák és uralkodók az újkori Európában. A Magyar Királyság a birodalmak szorításában. **Kulcsfogalmak/ fogalmak** *Fogalmak:* világkereskedelem, selyemút, karavella, gyarmatosítás, reformáció, evangélikus, református, kapitalizmus, alkotmányos monarchia, parlament, abszolutizmus, végvár, kuruc. *Személyek:* Kolumbusz, Luther Márton, XIV. Lajos, Szapolyai János, Habsburg Ferdinánd, Dobó István, II. Szulejmán, Zrínyi Miklós, II. Rákóczi Ferenc. *Topográfia:* Anglia, Franciaország, Versailles, Buda, Eger, Szigetvár, Ónod. *Kronológia:* 1492 (Amerika felfedezése), 1517 (Luther fellépése, a reformáció kezdete), 1541 (Buda török elfoglalása, az ország tényleges három részre szakadása), 1552 (Eger sikertelen török ostroma), 1566 (Szigetvár eleste), 1703–11 (a Rákóczi-szabadságharc), 1707 (az ónodi országgyűlés), 1711 (a szatmári béke).	*Ismeretszerzés, tanulás* *Mérlegelő gondolkodás* *Kommunikáció* *Tájékozódás időben és térben* *Empátia* *Szociális kompetencia*	**6 óra**
Múlt és jelen képekben és szövegekben IV. **A modern világ születése** Forradalmak kora Európában. A Magyar Királyság a Habsburg Birodalomban. A reformkor és az 1848–1849-es forradalom és szabadságharc. A dualizmus kora.	*Ismeretszerzés, tanulás*	**12 óra**

Kulcsfogalmak/ fogalmak *Fogalmak:* felvilágosodás, tolerancia, egyenlőség, szabadság, enciklopédia, forradalom, Emberi és polgári jogok nyilatkozata, jakobinus diktatúra, terror, ipari forradalom, belső vándorlás, betelepítés, Ratio Educationis, nyelvrendelet, jobbágyrendelet, nyelvújítás, ipari forradalom, gyár, környezetszennyezés, jobbágyfelszabadítás, áprilisi törvények, honvédség, aradi vértanúk, dualizmus. *Személyek:* Bonaparte Napóleon, Mária Terézia, II. József, James Watt, Széchenyi István, Kossuth Lajos, Batthyány Lajos, Deák Ferenc. *Topográfia:* Bécs, Pozsony, Budapest, Nagy-Britannia, Amerikai Egyesült Államok, Németország, Osztrák-Magyar Monarchia. Kronológia: 1789. július 14. (a Bastille ostroma, a francia forradalom kitörése), 1793–1794 (a jakobinus diktatúra), 1804 (Napóleon császárrá koronázása), 1740–80 (Mária Terézia), 1780–1790 (II. József), 1825–1848 (a reformkor), 1848. március 15. (forradalom kitörése Pesten), 1848–1849 (forradalom és szabadságharc Magyarországon), 1867 (a kiegyezés).	*Mérlegelő gondolkodás* *Kommunikáció* *Tájékozódás időben és térben* *Empátia* *Szociális kompetencia*	
Múlt és jelen képekben és szövegekben V. **A szélsőségek évtizedei** Az első világháború és következményei Európában, valamint Magyarországon. A totális diktatúrák jellemzői. Magyarország a két világháború között. A második világháború és következményei Európában, valamint Magyarországon. **Kulcsfogalmak/ fogalmak** *Fogalmak:* antant, központi hatalmak, jóvátétel, kiegyezés, kommunizmus, bolsevik, államosítás, diktatúra, Tanácsköztársaság, ellenforradalom, revízió, általános választójog, gazdasági világválság, nemzetiszocializmus, egypártrendszer, fajelmélet, antiszemitizmus, zsidóüldözés, deportálás,	*Ismeretszerzés, tanulás* *Mérlegelő gondolkodás* *Kommunikáció* *Tájékozódás időben és térben* *Empátia* *Szociális kompetencia*	**10 óra**

haláltábor, holokauszt, soá, porraimos, kényszermunkatábor, gulág. *Személyek:* Ferenc Ferdinánd, Károlyi Mihály, Kun Béla, Lenin, Sztálin, Adolf Hitler, Horthy Miklós, Bethlen István, Szálasi Ferenc. *Topográfia:* Budapest, Szarajevó, Párizs, Trianon, Auschwitz, Hirosima. *Kronológia:* 1914. június 28. (a szarajevói merénylet), 1914–1918 (az első világháború), 1918 (az őszirózsás forradalom), 1920 (a trianoni békediktátum aláírása). 1938 (a náci Németország megszállja Ausztriát), 1939. szeptember 1. (Németország megtámadja Lengyelországot, kitör a második világháború), 1941 (Magyarország belép a háborúba), 1943. január (a doni katasztrófa), 1944. tavasz (a németek megszállják Magyarországot), 1945. május 8. (a második világháború lezárása Európában), 1945. április (Magyarország felszabadítása a náci uralom alól, a szovjet megszállás kezdete, a háború vége Magyarországon), 1945. augusztus (atomtámadás Hirosima és Nagaszaki ellen).		
Múlt és jelen képekben és szövegekben VI. **A megosztott világ** A kétpólusú világ és a megosztott Európa. Magyarország vasfüggöny mögött. 1956-os forradalom és szabadságharc. A szovjet tömb felbomlása, a demokratikus viszonyok kiépülése. Tudományos és technikai forradalom. A környező országok, határon túli magyarok. Az Európai Unió alapelvei és intézményei. **Kulcsfogalmak/ fogalmak** *Fogalmak:* hidegháború, szuperhatalom, fegyverkezési verseny, vasfüggöny, Szovjet Kommunista Párt, berlini fal, ÁVH, vallásellenesség, centralizáció, választási csalás, koncepciós per, államosítás, termelőszövetkezet (téesz), kétkeresős családmodell, kitelepítés, emigráció, gulyáskommunizmus, rendszerváltás, MDF, SZDSZ, FKgP, FIDESZ, KDNP, MSZP, Európai Unió, schengeni övezet. *Személyek:* Gagarin, Neil Amstrong, Hruscsov, Kennedy, Gandhi, Rákosi Mátyás, Kádár János,	*Ismeretszerzés, tanulás* *Mérlegelő gondolkodás* *Kommunikáció* *Tájékozódás időben és térben* *Empátia* *Szociális kompetencia*	**8 óra**

Nagy Imre, Reagen, Mihail Gorbacsov, Antall József. *Topográfia:* Korea, Kuba, Vietnám, Berlin, Afganisztán, Csehszlovákia, Csehország, Szlovákia, Jugoszlávia, Szlovénia, Horvátország, Szerbia, Bosznia-Hercegovina, Szerbia, Koszovó. *Kronológia:* 1949 (a kommunista alkotmány), 1961 (a berlini fal építése, Gagarin űrrepülése), 1969 (az első Holdra szállás), 1956. október 23. (a forradalom kirobbanása), 1956. november 4. (szovjet támadás indul Magyarország ellen), 1973 (első olajárrobbanás), 1989. június 16. (Nagy Imre és társainak újratemetése), 1990 (szabad országgyűlési és önkormányzati választások), 1991 (Jugoszlávia bomlásnak indul), 1993 (Csehország és Szlovákia szétválása), 2004 (Magyarország és kilenc másik állam csatlakozása az Európai Unióhoz).		
Múlt és jelen képekben és szövegekben VII. **A magyar társadalom a rendszerváltás után.** Az ezredforduló magyar társadalma. A mai magyar társadalom jellemzői, problémái. Hazánk kiemelkedő tudományos-technikai, kulturális és sportteljesítményei. **Kulcsfogalmak/ fogalmak** szabadpiac, privatizáció, társadalom, munkanélküliség, társadalmi egyenlőtlenség, gazdagok, középosztály, szegények, népességfogyás, várható élettartam, elöregedés, korfa, iskolázottság, létminimum, deviancia (bűnözés, öngyilkosság, kábítószer-fogyasztás, mentális betegségek, prostitúció), norma, nemzetiségek, cigányság társadalmi helyzete, felekezeti megoszlás, hungarikum, világörökség	*Ismeretszerzés, tanulás* *Mérlegelő gondolkodás* *Kommunikáció* *Tájékozódás időben és térben* *Empátia* *Szociális kompetencia*	**8 óra**

Múlt és jelen képekben és szövegekben VIII. **A tanuló társadalom.** Az oktatás és iskola a múltban. A tanuló társadalom és az élethosszig tartó tanulás. **Kulcsfogalmak/ fogalmak** oktatás, iskola, tanítás, tudásépítés, tanuló, tanuló felnőtt, képzettség, képzetlenség, információs társadalom, élethosszig tartó tanulás	*Ismeretszerzés, tanulás* *Mérlegelő gondolkodás* *Kommunikáció* *Tájékozódás időben és térben* *Empátia* *Szociális kompetencia*	**6 óra**
Tananyagelem megnevezése (korábbi 10. évfolyamos tananyagelem)	*Fejlesztendő kompetenciák*	A képzésre fordított óraszám
A tanulók teljesítményének mérése		**2 óra**
Társadalom és intézményei múltban és jelenben – Intézményeink működése A modern polgári állam funkciói, intézményei. A demokratikus berendezkedés, a hatalommegosztás. A mai magyar állam főbb jellemzői. Az önkormányzat intézményei. Különböző ügyek intézésének gyakorlata, a kulturált viselkedés gyakorlása. Különböző emberi élethelyzetek megfigyelése, következtetések levonása, magatartásminták elemzése, értékelése. Mindennapi élethelyzetek elbeszélése, eljátszása. **Kulcsfogalmak/ fogalmak** Állam, államszervezet, önkormányzat, hatalmi ág, demokrácia, alkotmány – Alaptörvény. [A legfontosabb országos intézmények és feladataik, működésük: országgyűlés, kormány, minisztériumok, bíróságok, adóhivatal. A helyi intézmények és feladataik: önkormányzat, polgármesteri hivatal, az egészségügyi, az oktatási és egyéb funkciójú helyi intézmények.]	*Ismeretszerzés, tanulás* *Mérlegelő gondolkodás* *Kommunikáció* *Tájékozódás időben és térben* *Empátia* *Szociális kompetencia*	**10 óra**
A világkép		**10 óra**

Világmagyarázatok, a világról alkotott kép változásai. A sokszínű világlátás. Vallások, világvallások (különös tekintettel a zsidó, a keresztény és az iszlám vallásra). A fogyasztói társadalom, a jóléti állam és a világgazdasági válságok. Demográfiai problémák Európában és a világban. A globalizáció és a fenntartható fejlődés. A globális világ kihívásainak hatása hazánk fejlődésére. Alapvető globális problémák tudatosítása. A kulturális globalizáció előnyei és hátrányai. Generációk, generációs kérdések, konfliktusok. Az időskor és a különböző nemzedékek eltérő életmódja. A nemzedékek közti szolidaritás. Az együttélés szabályainak kialakítása és rendeltetése. [A generációk közötti kapcsolódások (egymásrautaltság, értékrendbeli változások, konfliktusok) jelentősége, nehézségei.] A család funkciójának és szerepének változásai napjainkban. **Kulcsfogalmak/ fogalmak** Világkép, civilizáció, filozófia, vallás, hit, fundamentalizmus, ateizmus, egyistenhit, többistenhit, világvallás, földrajzi felfedezés, idealizmus, materializmus, gazdasági, társadalmi, politikai rendszer, berendezkedés, fejlődő és fejlett ország, globalizáció, fenntartható fejlődés, terrorizmus, információs társadalom, klímaváltozás, környezetszennyezés, migráció, nyugdíjrendszer, társadalmi szolidaritás, inaktív korú népesség.	*Ismeretszerzés, tanulás* *Mérlegelő gondolkodás* *Kommunikáció* *Tájékozódás időben és térben* *Empátia* *Szociális kompetencia*	
A politika világa – a demokratikus politikai berendezkedés A gazdaság, a társadalom és a politika kapcsolata. A politikai berendezkedések: a demokrácia és a diktatúra. A rendszerváltás Magyarországon. Az Alaptörvény főbb pontjai. A politizálás színterei. A politikai pártok ma Magyarországon. **Kulcsfogalmak/ fogalmak**	*Ismeretszerzés, tanulás* *Mérlegelő gondolkodás* *Kommunikáció* *Tájékozódás időben és térben*	**8 óra**

Politika, demokrácia, diktatúra, kirekesztés, fajgyűlölet, antiszemitizmus, holokauszt, Gulág, párt, politikai jog, rendszerváltás, alkotmány, Alaptörvény, jogállam.	*Empátia* *Szociális kompetencia*	
Gazdaság, gazdálkodás, pénzügyek A legfontosabb közgazdasági fogalmak (gazdasági ágazatok, gazdasági szereplők, tőke). Az egyén gazdálkodása, a háztartások gazdálkodása. A legfontosabb pénzügyi ismeretek (bankok, banki szolgáltatások, számlák, hitel, kamat, megtakarítás, thm, bankkártyák, valutaárfolyam, jelzálog). Egyéni költségvetés készítése. Mindennapi élethelyzetek elbeszélése, eljátszása. **Kulcsfogalmak/ fogalmak** Gazdasági ágazat, költségvetés, vállalkozás, tőke, banki szolgáltatás, pénzügyi tranzakció.	*Ismeretszerzés, tanulás* *Mérlegelő gondolkodás* *Kommunikáció* *Tájékozódás időben és térben* *Empátia* *Szociális kompetencia*	**4 óra**
A tanulók teljesítményének a mérése		**2 óra**

4. Ajánlott irodalom:

- Szakiskolai közismereti tankönyv 9 - OFI
- Történelem – Társadalomismeret Munkafüzet a Szakiskolai közismereti tankönyvhöz 9
- Szakiskolai közismereti tankönyv 10 - OFI
- Történelem – Társadalomismeret Munkafüzet a Szakiskolai közismereti tankönyvhöz 10

5. Követelmény, a továbbhaladás feltételei:

A tanuló ismerje Magyarország helyét Európában, földrajzi, politikai elhelyezkedését, a magyar államszervezet főbb szereplőit, az önkormányzati intézményeket, a tömegmédia fontosabb csatornáit, a manipuláció eszközeit. Képes legyen értékelni, megbecsülni az egyéni és közösségi értékeket, a tudást, a tanulást, és értse az egész életen át tartó tanulás személyes és társadalmi szükségességét.

A tanuló legyen tisztában a társadalom és gazdaság alapvető tulajdonságaival, ismerje fel a történelemben zajló változásokat, képes legyen véleményt nyilvánítani a különböző események kapcsán. Tudja, hogy milyen társadalmi normák érvényesek rá és azt, hogy a normák és a környezet változásainak ismerete nélkülözhetetlen a napjainkban zajló társadalmi, gazdasági, politikai, művészeti folyamatok (és azok változásainak) megértéséhez.

6. Értékelés:

- Folyamatos számonkérés szóban, írásban és önálló feladatok alapján a tanítási órákon ellenőrzés céljából.
- Évközi dolgozatok megírása meghatározott szempontok alapján (például a források használatának és értékelésének képessége) minősítés céljából.
- Tematikus, témazáró feladatsorok, amelyek átfogó ismeretekre és képességekre irányulnak, a minősítés és az oktatói folyamat kontrollja céljából.
- Projektmunkában való részvétel (egyéni vagy csoportos) szóbeli, írásbeli értékelése.
- Kiselőadás, írásbeli vagy szóbeli beszámoló egy-egy témakörben a megadott szempontok, vagy önálló gyűjtés alapján, ennek értékelése.
- Tények, elemi információk megjegyzése, megértése, fogalmak felismerése, megnevezése és használata, a szaknyelv alkalmazása, a különböző műfajú és rendeltetésű szövegek sajátosságainak felismerése, értelmezése, szabályok ismerete és reprodukálása.
- Különféle szövegek megalkotása, a nyelvhelyességi és helyesírási biztonság fejlesztése.
- Írásbeli kommunikációs képességek továbbfejlesztése, lényegkiemelő képesség fejlesztése, valamely téma önálló feldolgozása a felkészüléstől az előadásig.
- Önálló véleményalkotás, értékelés jelenségekről, személyekről, problémákról, erkölcsi dilemmákról és konfliktusokról, aktivitás, a társakkal való együttműködés képessége (kooperáció), az önálló ítéletalkotás képességének megléte, a felelősségvállalás attitűdjének kialakítása).

7. A tantárgy oktatásának tárgyi feltételei:

- falitérkép
- aktív panel
- laptop
- CD lejátszó
- videó
- televízió
- projektor
- interaktív tábla

Természetismeret

Évfolyam: 9.

Készítette: Szabó Éva

1. A tantárgy oktatásának célja:

Alkalmas legyen a tanuló szakmai képzésének, illetve az általános középfokú oktatás más intézménytípusaiban való részvételének megalapozására.
Kapcsolatot teremtsen a tudományos eredmények és az iskolai tanulás, a tudomány és a hétköznapok között. Örömforrás szerzése, képességfejlesztése és a hiányos tudás pótlása.
Alapvető tudományos fogalmaknak, módszereknek és technológiai folyamatoknak az ismerete.
Természeti folyamatok megismerése. Az egészség tudatos megőrzése.
Ok-okozati összefüggések felismerése alapuló, kritikus és konstruktív magatartása.
Környezetkímélő, értékvédő, a fenntarthatóság mellett elkötelezett magatartás kialakítása.
Tudásbővítése, képességek fejlesztése. Önálló tanulói IKT-alkalmazása. Differenciálás, tehetséggondozás, felzárkóztatás. A tanulók nyitottan tekintsenek a bennünket körülvevő világra;
Legyenek képesek az okok és okozatok megkülönböztetésére és adott okok ismeretében az okozatra vonatkozó következtetések levonására. Ismerjék meg és alkalmazzák az alapvető természeti törvényeket. Legyenek képesek az adatok ismeretében diagramok készítésére, valamint adott diagram ismeretében adatok, folyamatok meglátására. Legyenek képesek grafika/kép alapján az ábrázolt folyamat értelmezésére. A szerves és szervetlen világ kapcsolata megismerésének megalapozása;
Az energia és energiaáramlás mint általános szervező elv megismerése. A „láthatatlan” hatások megismerése. Az atomi/molekuláris folyamatok megismerése. Az atomi/molekuláris folyamatok szervezetre gyakorolt hatásainak tudatosítása. Az élő és élettelen világ evolúciójának megismerése
Az egyes tudományos elméletek egybevetése egymással, a természettudományos érvelés néhány sajátságának elmélyítése. Az emberi tevékenység környezetalakító hatásának és a hatás következményeinek tudatosítása. Az információ és jelentőségének ismerete a fizikai-biológiai-társadalmi létben.

2.Tantárgyi jellemzők:

Óraszám: 108 óra (heti 3 óra)

3.Tananyag tartalma, és az oktatására meghatározott óraszám, fejlesztendő kompetenciák:

Tananyagelem megnevezése	Fejlesztendő kompetenciák	A képzésre fordított óraszám

Hogyan működik a természettudomány? **A tudomány módszerei** Saját megfigyelések összegyűjtése. A megfigyelések szempontfüggőségének fölismerése. Megfigyelés leírásának elemzése. A kísérletezés célja: saját kísérletek és ismert kísérletek összegyűjtése. A független és a függő változó fölismerése. A mérés szerepe a mindennapokban, pl tömeg mérés. Példák a „modell” szó hétköznapi demográfiai növekedési modellek. Modell és makett különbsége (pl. emberi szív) – mi érthető meg belőle, mi nem: közös megbeszélés. Eltérő modellek/makettek ugyanarról a jelenségről (pl. emberábrázolások), szempontfüggőség felismerése. Órai mérés: Az eredmény ábrázolása. Példák gyűjtése igazolható feltevésekre: az előrejelzés szerepe a hétköznapokban (népi időjárás-előrejelzések) és a tudományban (meteorológiai hálózat, életmód és betegségek kockázata). Tudományos ismeretterjesztő filmrészlet megtekintése	*A tanulás kompetenciái* *A kommunikációs kompetenciák /anyanyelvi és idegen nyelvi /* *Digitális kompetencia* *Matematikai, gondolkodási kompetencia* *Személyes és társas kapcsolati kompetenciák* *A kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái* *Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák*	**4 óra**
Tájékozódás térben és időben A távolságok fölmérésének geometriai módszere. A hasonlóság fölismerése, a nagyítás, kicsinyítés mértékének meghatározása. Fizikai, biológiai, kémiai és csillagászati jelenségek sebességének összevetése. Időegységek. Az idő, sebesség, gyorsulás mértékegységeinek használata, átváltása. Az út, elmozdulás, sebesség, gyorsulás fogalmának ismerete, használata mozgások leírásában. Az egyenes vonalú egyenletes és az egyenletesen gyorsuló mozgás; a szabadesés gyorsulása fogalmának ismerete és alapvető összefüggései. A körmozgás, kerületi sebesség, szögsebesség, centripetális gyorsulás fogalmának és összefüggéseinek ismerete.	*A tanulás kompetenciái* *A kommunikációs kompetenciák /anyanyelvi és idegen nyelvi /* *Digitális kompetencia* *Matematikai, gondolkodási kompetencia* *Személyes és társas kapcsolati kompetenciák*	**15 óra**

A csillagászati és a mágneses északi iránymeghatározás bemutatása. A legegyszerűbb napóra (gnomón) és a déli irány kapcsolata: a Nap naponkénti égi mozgása. A csillagok égi mozgása, csillagképek. A Föld gömb alakjának bizonyítása, következményei. Gömbi formák síkra vetítése (síktérkép), a torzítás szükségszerűsége. Háromszögelés alkalmazása a térképezésben: ismeretlen magasságú épület magasságának megmérése. A Hold és a bolygók távolsága – ókori és mai mérések értelmezése. Hosszúsági és szélességi körök rendszere, a GPS lényege. Tematikus térképek értelmezése. Milyen gyorsan múlik? – a szubjektív és objektív időfogalom összevetése. A nap (a Nap látható mozgása és a Föld forgása alapján), az évszak és az év (a Nap évi mozgása és a Föld keringése alapján). A bolygók és a csillagok mozgásának különbsége. A mozgásokat jellemző mennyiségek közti összefüggések kvalitatív és kvantitatív alkalmazása.	*A kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái* *Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák*	
Lendületbe jövünk, azaz többet ésszel és erővel! A Newton-törvények kvalitatív és egyszerű kvantitatív alkalmazása. A tömeg fogalma. A súrlódási erő szerepe a mindennapokban, a tapadási, csúszási és gördülési súrlódás megkülönböztetése. A lendület-megmaradás törvényének kvalitatív alkalmazása. Tömegvonzás ismerete, kapcsolat felismerése a bolygók mozgásával. A súly és a súlytalanság fogalmának ismerete. A tömeg és a súly megkülönböztetése.	*A tanulás kompetenciái* *A kommunikációs kompetenciák /anyanyelvi és idegen nyelvi /* *Digitális kompetencia* *Matematikai, gondolkodási kompetencia* *Személyes és társas kapcsolati kompetenciák* *A kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és*	**5 óra**

	kulturális tudatosság kompetenciái *Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák*	
Halmazok **Gázok, folyadékok, halmazállapot-változások, az időjárás elemei** Az időjárási elemek, ezek változásait befolyásoló fizikai hatások (a napsugárzás, a léghőmérséklet, a légnyomás, a szél, a levegő vízgőztartalma, a csapadékfajták) közti összefüggések megfogalmazása. Példák a gazdálkodás és a természeti környezet közti összefüggésekre. A halmazállapot-változások alapvető jellemzőinek ismerete. A Celsius-skála alappontjai, az olvadáspont, forráspont feladatmegoldás-szintű ismerete. A Kelvin-skála és a Celsius-skála kapcsolatának ismerete. Időjárási frontok. Grafikonok, folyamatábrák elemzése. Saját megfigyelések, egyszerű kísérletek értelmezése. A Kárpát-medence természetes növénytakarója, élővilága, vízrajza. A gazdálkodás hatása az élővilágra: fokgazdálkodás, erdőirtások, bányászat, folyamszabályozás, állattenyésztés, városiasodás, vízvezeték, monokultúrák, kemikáliák, természetvédelmi területek, biogazdálkodás. Vízkincsünk. A folyószabályozás és árvízvédelem módjai, problémái. Víznyerés, ivóvíz, víztisztítás. Gyógyvizek. Erdőgazdálkodás, erdőtípusok. Sziklagyepek: természetvédelmi érték. Talaj: összetevői, termőereje, védelme (szikesedés, erózió, trágyázás). A nyomás, hidrosztatikai nyomás meghatározása. Elemi feladatmegoldás, Arkhimédész törvényének	*A tanulás kompetenciái* *A kommunikációs kompetenciák /anyanyelvi és idegen nyelvi /* *Digitális kompetencia* *Matematikai, gondolkodási kompetencia* *Személyes és társas kapcsolati kompetenciák* *A kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái* *Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák*	**8 óra**

ismerete. Az úszás, lebegés, merülés feltételeinek megállapítása és következtetések levonása. Pascal-törvény. A folyadékok összenyomhatatlanságának ismerete és konkrét példák.		
Mechanikai energia A helyzeti és mozgási energia, emelési és gyorsítási munka összefüggéseinek alkalmazása. Az energiamegmaradás tényének, valamint a termodinamika első főtételének ismerete. Megfordítható és megfordíthatatlan folyamatok megkülönböztetése. Egyéb energiák hővé alakulása, disszipáció. Az örökmozgó lehetetlensége.	*A tanulás kompetenciái* *A kommunikációs kompetenciák /anyanyelvi és idegen nyelvi /* *Digitális kompetencia* *Matematikai, gondolkodási kompetencia* *Személyes és társas kapcsolati kompetenciák* *A kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái* *Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák*	**5 óra**
Az „embergép”: mozgás, légzés, keringés. **Az emberi mozgás, keringés és légzés élettana és anatómiája** A fontosabb emberi csontok szerepe (makett alapján). Az izomműködés lényege. A csont és az ízületek sérülései, megelőzésük. A csontok felépítésének és szilárdságának összefüggése. A légzés funkciójának megbeszélése. A tüdő térfogatát és a légzés hatékonyságát befolyásoló tényezők áttekintése.	*A tanulás kompetenciái* *A kommunikációs kompetenciák /anyanyelvi és idegen nyelvi /* *Digitális kompetencia* *Matematikai, gondolkodási kompetencia*	**6 óra**

A légzési szervrendszer részei, feladataik, a hangképzés. A védekező reflexek (köhögés, tüsszentés) szerepe. A légzőmozgások szemléltetése. Légzésszám-változás terhelés hatására (kiscsoportos feladat). A légzőrendszer egészségét fenyegető és megőrző hatások (sport, dohányzás, szmog, TBC). A szív fölépítése és működése (makett alapján). A vér és a nyirok, az erek szerepe. Véralvadás, vérzés, vérzéscsillapítás. A vérnyomás és a pulzus oka, mérése. A keringési rendszer egészségét fenyegető kockázati tényezők és egészségmegőrző hatások (magas vérnyomás, érelmeszesedés, trombózis, infarktus).	*Személyes és társas kapcsolati kompetenciák* *A kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái* *Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák*	
Formák és arányok a természetben **Elemek és vegyületek. Kristályrácsok.** **Szerves molekulák a mindennapokban** Változó térfogat- és tömegarányok: elegyek, oldatok. A töménység jellemzése (százalék). Arányok a konyhában (fűszerek, só, pácok) és az iparban (ötvözetek, beton). Kristályos (kősó) és amorf (gumi, üveg) anyagok szerkezete. Elemi egység (cella). Molekulák térbeli rendeződése: membránok, habok, mosószerek, folyadékkristályos kijelzők. A kémiai elnevezések eredete és mai tartalma. Mesterséges szerves vegyületek (műanyagok, gyógyszerek, tartósítószerek). Előnyök, veszélyek mérlegelése. A szénhidrogének eredete, tulajdonságai, felhasználása (közlekedés, fűtés, vegyipar). Néhány oxigén tartalmú szerves molekula a mindennapokban (etilalkohol, aceton, ecetsav). Biológiai hatásuk. Egyszerű cukrok és összetett szénhidrátok a mindennapokban (szőlőcukor, keményítő, cellulóz). Biológiai szerepük. Néhány nitrogén tartalmú szerves molekula: vitaminok, aminosavak, fehérjék, DNS. Óriásmolekulák felépítése és lebontása az élőlényekben. Az óriásmolekulák érzékenysége: kicsapódás. Mérgezések és következményeik.	*A tanulás kompetenciái* *A kommunikációs kompetenciák /anyanyelvi és idegen nyelvi /* *Digitális kompetencia* *Matematikai, gondolkodási kompetencia* *Személyes és társas kapcsolati kompetenciák* *A kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái* *Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák*	**8 óra**

Elektromosság, mágnesesség Példák a statikus elektromosság és a mágnesesség gyakorlati/természetbeni megjelenési formáira, alapvető összefüggések felismerése. Az egyenáram fogalma, jellemzőinek ismerete, egyszerű áramkörök összeállítása, mérések végzése. Az Ohm-törvény alkalmazása egyszerű esetekben. A váltóáram fogalmának, alapvető jellemzőinek megismerése. Az elektromágneses indukció jelensége, gyakorlati/természetbeni megjelenése. A transzformátor működésének gyakorlati jelentősége. Az elektromágneses hullám tulajdonságainak ismerete, példák a gyakorlati alkalmazásokra. (A spektrum különböző tartományaiban: mikrohullámú sütő, rádióhullámok, mobiltelefon stb.)	*A tanulás kompetenciái* *A kommunikációs kompetenciák /anyanyelvi és idegen nyelvi /* *Digitális kompetencia* *Matematikai, gondolkodási kompetencia* *Személyes és társas kapcsolati kompetenciák* *A kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái* *Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák*	**5 óra**
Energianyerés az élővilágban. Táplálkozás, emésztés, kiválasztás Táplálkozási hálózat. Az emberi emésztés helyszínei, emésztőnedvek (nyál, gyomornedv, epe, hasnyál). Az emésztés szabályozása: feltétlen és feltételes reflexek. A felszívott anyagok sorsa, a máj szerepe. Egészséges táplálkozás, túltápláltság, hiánybetegségek, mérgezések. Az alkohol hatása. Testkép, testépítés, táplálékkiegészítők kockázatai. A vér szerepe, vérkép. A felszívott tápanyagok sorsa a sejtben (energianyerés, átalakítások). Kiválasztás a vesén, a tüdőn és a bőrön át.	*A tanulás kompetenciái* *A kommunikációs kompetenciák /anyanyelvi és idegen nyelvi /* *Digitális kompetencia* *Matematikai, gondolkodási kompetencia* *Személyes és társas kapcsolati kompetenciák* *A kreativitás, a kreatív alkotás,*	**5 óra**

A vizeletmennyiség és a belső környezet egyensúlyának, arányainak (homeosztázis) megőrzése.	*önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái* *Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák*	
Atomi aktivitás Az anyag atomos szerkezetének tudatosítása konkrét jelenségeken keresztül. Az atommag és elektronhéj fogalmának megismerése. A rádióaktivitás 3 fajtájának, néhány gyakorlati alkalmazásának, hatásának megismerése az élő szervezetre. A maghasadás oka és feltételei, a láncreakció elve. Az atomenergia fogalma, felhasználásának gyakorlati módja és elvi lehetőségei. Előnyök és hátrányok mérlegelése. A Nap energiatermelése, hatása a földi életre.	*A tanulás kompetenciái* *A kommunikációs kompetenciák /anyanyelvi és idegen nyelvi /* *Digitális kompetencia* *Matematikai, gondolkodási kompetencia* *Személyes és társas kapcsolati kompetenciák* *A kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái* *Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák*	**5 óra**
A szervezet egysége – idegrendszer és viselkedés Szabályozó szerepű emberi hormon (inzulin), cukorbetegség. Vezérlő szerepű emberi hormon (növekedési hormon), a testméretet megszabó tényezők. Hormonok és érzelmek kapcsolata. A reflexek fölépítése (térdreflex).	*A tanulás kompetenciái* *A kommunikációs kompetenciák /anyanyelvi és idegen nyelvi /* *Digitális kompetencia*	**6 óra**

Az idegrendszer szabályozó működése: a testhőmérséklet szabályozása. Érzékszervek: az éleslátás feltételei (pupillareflex, élességállítás). Az idegrendszer működését befolyásoló hatások (alkohol, drogok, gyógyszerek). Fájdalom, fájdalomcsillapítás. Aktív és passzív, természetes és mesterséges immunitás. Védőoltások. Immunitás a mindennapokban: allergia, vércsoportok. Stressz és egészség, idegrendszer és immunitás kapcsolata. Segítőkészséget és agressziót kiváltó helyzetek. Tanult megküzdési stratégiák, tanult tehetetlenség. Az állati és az emberi kommunikáció jellemzői.	*Matematikai, gondolkodási kompetencia* *Személyes és társas kapcsolati kompetenciák* *A kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái* *Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák*	
Mi a fény? A fényvisszaverődés, a fénytörés jelensége és alapvető kvalitatív szabályainak megállapítása. A sík, a domború és a homorú tükör leképezési szabályainak vizsgálata és gyakorlati alkalmazásai. A fényelhajlás jelensége. A fény elektromágneses hullám mivolta. A színek frekvenciaszabálya és a fénytörés frekvenciafüggésének következményei. A fotocella működésének alapjai, a fény „részecsketermészetének” megjelenési formái. A fénysebesség kitüntetett szerepe.	*A tanulás kompetenciái* *A kommunikációs kompetenciák /anyanyelvi és idegen nyelvi /* *Digitális kompetencia* *Matematikai, gondolkodási kompetencia* *Személyes és társas kapcsolati kompetenciák* *A kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái* *Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák*	**4 óra**
Állandóság és változatok – információ, szexualitás, az emberi élet szakaszai		**6 óra**

Egy gén – egy jelleg kapcsolatok (Rh-vércsoport, öröklődő betegségek). Mennyiségi és minőségi jellegek különbsége, a környezet szerepe. A nemiség szerepe a genetikai információ újrakombinálódásában (az ivarsejtek sokfélesége, a testi sejtek genetikai azonossága). A genetikai információ megváltozása: mutációk. Mutációt okozó hatások (sugárzások, vegyületek). Genetikai szabályozás: szabályozott sejtosztódás (növekedés) és szabályozatlan osztódás (rákos góc). Rákkeltő tényezők, kerülésük. Az ember ivarszervei, biológiai funkciójuk. A hímivarsejt és a petesejt jellemzői. A női nemi ciklus szakaszai, a megtermékenyítés. Családtervezés. Beágyazódás, magzati élet. A magzat védelme. Az újszülött és a csecsemő világa. Nemi érés, öregedés, halál. Betegségek szűrése, betegjogok.	*A tanulás kompetenciái* *A kommunikációs kompetenciák /anyanyelvi és idegen nyelvi /* *Digitális kompetencia* *Matematikai, gondolkodási kompetencia* *Személyes és társas kapcsolati kompetenciák* *A kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái* *Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák*	
Csillagászati, földrajzi és biológiai evolúció. Az ember társas viselkedése A csillagok fejlődésének főbb állomásai. A Naprendszer szerkezete, mérete, bolygóinak mozgása, mérete, típusai. Legalább két-két jellemző csillagkép ismerete a téli és a tavaszi égboltról, valamint két-két jellemző csillagkép ismerete az északi és a déli féltekéről. A csillag, bolygó, üstökös, meteor megkülönböztetése. Szemléletes kép a táguló világegyetem elméletéről. A Föld felszínének története: a vulkáni működések, földrengések oka, következményei. A jégkorszakok nyomai. Hegységképződés és pusztulás. A szelekció hatása (mesterséges, természetes). A háziasítás. Ellenálló kórokozók terjedése. A biológiai evolúció közvetlenül az emberi	*A tanulás kompetenciái* *A kommunikációs kompetenciák /anyanyelvi és idegen nyelvi /* *Digitális kompetencia* *Matematikai, gondolkodási kompetencia* *Személyes és társas kapcsolati kompetenciák* *A kreativitás, a kreatív alkotás,*	**8 óra**

társadalomra való alkalmazásának veszélyei (szociáldarwinizmus, eugenika). Vitatott kérdések. (Az élet keletkezésének kérdése. A nagy kihalási hullámok lehetséges magyarázatai. Az önzetlen viselkedés evolúciója. Az irányultság kérdése.) Technikai evolúció és a szokások evolúciója (divat, stílusok). Az emberi csoportokra jellemző társas viszonyok, a szabálykövetés és szabályteremtés példái. Az idegen csoportoktól való elkülönülés és az eltérő csoportok közti együttműködés biológiai háttere.	*önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái* *Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák*	
Az evolúció színpada és szereplői Példák az életközösségekben zajló anyagkörforgásra (szén, nitrogén), az anyag- és energiaforgalom összefüggésére. Táplálékpiramis (termelő, fogyasztó, lebontó szervezetek). Az ember hatása a földi élővilágra a történelem során. Önpusztító civilizációk és a természeti környezettel összhangban maradó gazdálkodási formák. A természeti környezet terhelése: fajok kiirtása, az élőhelyek beszűkítése és részekre szabdalása, szennyezőanyag-kibocsátás, fajok behurcolása, megtelepítése, talajerózió. Fajok, területek és a biológiai sokféleség védelme. A természetvédelem lehetőségei. Helyi környezeti probléma felismerése, információk gyűjtése. A környezeti kár fogalma, csökkentésének lehetőségei. Ökológiai lábnyom. A közlegelők tragédiája: a klasszikus gazdaságtan és kritikája. Az ökológiai krízis társadalmi-szemléleti hátterének fő tényezői (fogyasztás, városiasodás, fosszilis energia felhasználása, globalizáció). A Gaia-elmélet lényege	*A tanulás kompetenciái* *A kommunikációs kompetenciák /anyanyelvi és idegen nyelvi /* *Digitális kompetencia* *Matematikai, gondolkodási kompetencia* *Személyes és társas kapcsolati kompetenciák* *A kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái* *Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák*	**8 óra**
A tanulók teljesítményének a mérése Részvétel a „tudáspróbán”.	*A tanulás kompetenciái* *A kommunikációs kompetenciák*	**10 óra**

	/anyanyelvi és idegen nyelvi / *Digitális kompetencia* *Matematikai, gondolkodási kompetencia* *Személyes és társas kapcsolati kompetenciák* *A kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái* *Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák*	

4. Ajánlott irodalom:

- Szakiskolai közismereti tankönyv 9 – OFI
- Középiskolai Atlasz – Oktatáskutató és Fejlesztő Intézet, Budapest, 2015

5. Követelmény, a továbbhaladás feltételei:

Értse a számszerűség jelentőségét a mérésekben, tudjon ábrázolni és leolvasni mért adatokat.
Tudja jellemezni a mozgásokat sebességükkel, gyorsulásukkal. Értse a térbeli tájékozódás geometriai módszereinek lényegét. Tudjon tájékozódni térképeken. Értse a tehetetlenség fogalmát, a gyorsulás formáit, okát. Ismerje az emberi szervezet működésének mechanikai hátterét. Magyarázzon mindennapokban tapasztalt jelenségeket anyagi halmaztulajdonságokkal.
Értse az éghajlat és az időjárás elemeinek fizikai hátterét. Értse az elektromosság és mágnesesség alapjait. Értse a szervezetükön átáramló anyag és energia szerepét, összefüggését egészségünkkel.
Értse az anyag atomos felépítését. Legyen tisztában az atomenergia felszabadulásának módjaival és lehetőségeivel, környezeti hatásaival. Legyen áttekintése a genetikai információról, a génműködés szabályozottságáról, egyirányú változásairól (egyedfejlődés) és zavarairól. Ismerje a Föld helyzetét a Naprendszerben és az Univerzumban. Ismerje a családtervezés hormonális-élettani hátterét. Tudjon példákat bemutatni az ember környezetfüggésére és környezetátalakító szerepére.
Tudják a sebesség fogalmát, az út, idő és a sebesség kapcsolatát, a gyorsulás és a sebességváltozás, valamint az idő összefüggéseit közlekedési példákon. Ismerjék a súrlódás és

a közegellenállás fogalmait. Ismerjék a nyomás jellemzőit folyadékban és gázban. Tudják a helyzeti és mozgási energia érzékeltetését konkrét példákon. Tudják a halmazállapotváltozásokat

Ismerjék fel a Naprendszer felépítésében, a bolygók mozgásában megnyilvánuló törvényszerűségeket. Tudjanak tájékozódni a földtörténeti időben, ismerjék a kontinenseket felépítő nagyszerkezeti egységek kialakulásának időbeli rendjét, földrajzi elhelyezkedését. Tudják alkalmazni ismereteiket földrajzi tartalmú problémák megoldása során a mindennapi életben. Tudják földrajzi ismereteiket felhasználni különböző döntéshelyzetekben, illetve választott szakmájukhoz kapcsolódóan.

Legyenek képesek topográfiai tudásuk alkalmazására más tantárgyak tanulása során, illetve a mindennapi életben. Ismereteik alapján biztonsággal tájékozódjanak a földrajzi térben, illetve az azt megjelenítő különböző térképeken. Tudják értelmezni a térképek jelrendszerét. Ismerjék a kőzetburok felépítését, a hegységképződés, a vulkáni működés és a földrengések kialakulásának sajátosságait.

Tudják a légkör összetételét, az időjárást és éghajlatot meghatározó tényezőket. Ismerjék az óceánok és tengerek legfőbb jellemzőit, a szárazföldek felszíni és felszín alatti vizeinek típusait. Ismerjék a Föld felszínformáit. Tudják jellemezni az éghajlati övezeteket. Értsék az élővilág, a talaj, a vízrajz, továbbá az éghajlat sajátosságainak összefüggéseit az élelmiszertermeléssel. Ismerjék meg az élet kialakulásának feltételeit. Tudják a sejt, a szövet, a szerv, a szervrendszer és a szervezet fogalmát.

Ismerjék az élő szervezetet felépítő szövetek főbb sajátosságait és szerepüket. Ismerjék a fontosabb szervrendszerek elhelyezkedését, működési jellemzőit. Ismerjék az élő szervezetet felépítő anyagok és tápanyagok főbb jellemzőit. Ismerjék fel a környezetvédelem, természetvédelem és környezetgazdálkodás fontosságát. Ismerjék a talajt, a vizeket és a légkört károsító hatásokat és ezek következményeit. Ismerjék a Föld globális problémáit, s ezek csökkentésének módjait. Tudják a dohányzás káros hatásait. Ismerjék az elektromos energiaellátás rendszerét, az energiatakarékosság módjait. Legyenek képesek alapvető összefüggések felismerésére és megfogalmazására az egész Földre jellemző társadalmi-gazdasági folyamatokkal kapcsolatosan. Tudják elhelyezni az egyes országokat, ország csoportokat és integrációkat a világ társadalmi-gazdasági folyamataiban.

Ismerjék az élőlények táplálkozási kapcsolatait, a termelők, fogyasztók, és lebontók fogalmát. Tudják az életközösség fogalmát és jellemzőit. Ismerjék a természetes életközösségek önszabályozó rendszerét. Ismerjék az élettelen környezeti tényezőket és változásaikat. Tudják a tűrőképesség, alkalmazkodás, és szelekció fogalmát. Legyenek képesek önálló információszerzésre a fizika témaköreiben: a mechanika, a hőtan, az elektromosságtan és a modern fizika területén. Legyenek képesek az információk helyes elemzésére, grafikonok készítésére és egyszerű fizikai számítások elvégzésére. Legyenek képesek különböző nyomtatott és elektronikus információhordozókból földrajzi tartalmú információk gyűjtésére. Ismerjék fel a leggyakoribb betegségeket, a fertőzés és járvány fogalmát, az otthoni betegápolás szabályait. Értsék a védőoltások és szűrővizsgálatok jelentőségét.

6. Értékelés:

- Év eleji felmérés a 8. osztályos tanagyagból
- Tanév során témazáró dolgozatokat írunk a modulok után, amely piros tollal kerül

rögzítésre.

- A modulokon belül röpdolgozatokat iratunk.
- Az órai aktivitásnak megfelelően órai munkára kisjegyeket lehet szerezni
- Szóbeli feleletek a tanév során

A motiváció felébresztése és ébren tartása érdekében a tanulóknak egyes témák kiselőadása önálló feldolgozásra, ennek értékelése feleletjeggyel egyenértékű érdemjeggyel történik. Füzetvezetés osztályzása, értékelése negyedévente.

7. A tantárgy oktatásának tárgyi feltételei:

- falitérkép
- laptop, projektor
- interaktív tábla

Testnevelés

Évfolyam: 9.

Készítette: Szabó Éva, Ludán Gábor

1. A tantárgy oktatásának célja:

Érvényre juttassa a humánus értékeket. Közvetítse az egyetemes és nemzeti kultúra alapértékeit.

Testi és lelki egészségre törekvő, az emberi kapcsolatokban igényes felnőtteket, demokratikus elveket követő állampolgárokat neveljen. A tanulók képesek legyenek általa a társadalmi, gazdasági, technikai változások követésére. Felkészítse tanulóit a társadalmi jelenségek, kapcsolatrendszerek megértésére, alakítására. Az alkalmazni képes tudás megszerzéséhez adjon segítséget. Előmozdítsa a tanulás belső motivációinak, önszabályozó mechanizmusainak kialakítását, fejlesztését. A nevelési-oktatási folyamat segítse elő a tanulók előzetes ismereteinek, tudásának, nézeteinek feltárását. Adjon módot tudásuk átrendezésére, továbbépítésére, integrálására.

2. Tantárgyi jellemzők:

Óraszám: 144 óra (heti 4 óra)

3. Tananyag tartalma, és az oktatására meghatározott óraszám, fejlesztendő kompetenciák:

Tananyagelem megnevezése	Fejlesztendő kompetenciák	A képzésre fordított óraszám
Sportjátékok		**44 óra**

A sportjátékokra felkészítő mozgásfeladatok *Speciálisan előkészítő, rávezető, képességfejlesztő feladatok és testnevelési játékok* *A labda nélkül végzett mozgások* *Labdás ügyességfejlesztés* *Bemelegítés labdajáték foglalkozásra – részleges oktatói irányítással* **Kosárlabdázás** *Technikai elemek* *Taktikai elemek* **Labdarúgás** *Technikai elemek* *Taktikai elemek* **Röplabda** *Technikai elemek* *Taktikai elemek* **Kulcsfogalmak** játékrendszer, taktika, támadási rend, védelmi rend, önszerveződés, problémaorientált, taktikai megoldás, támadási stratégia, védekezési stratégia, megegyezésen alapuló játék	*Tanulás kompetenciái* *Kommunikációs kompetenciák* *Digitális kompetencia* *Matematikai, gondolkodási kompetencia* *Személyes és társas kapcsolati kompetenciák* *A kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái* *Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák*	
Torna jellegű feladatok és táncos mozgásformák **Gimnasztika** *Térbeli alakzatok – rendgyakorlatok* *Szabadgyakorlati alapformájú gyakorlatok* *Összetett, komplex, fizikai képességeket fejlesztő gyakorlatok* **Torna – iskolai sporttorna** ***Talajtorna*** ***Szertorna fiúk számára:*** korlát ***Szertorna lányok számára***: gerenda S***zerugrás ugrószekrényen*** **Kulcsfogalmak** szaknyelvi kifejezés, elem, vezényszó	*Tanulás kompetenciái* *Kommunikációs kompetenciák* *Digitális kompetencia* *Matematikai, gondolkodási kompetencia*	**22 óra**

	Személyes és társas kapcsolati kompetenciák *A kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái* *Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák*	
Atlétika jellegű feladatok **Futások, rajtok** **Ugrások, szökdelések** **Dobások** Mindhárom esetében: a képességfejlesztés gyakorlatai, a sportági technika gyakorlása, játékok és versenyek **NETFIT felmérő rendszer** *(20 méteres ingafutás mérése; helyből távolugrás mérése)* **Kulcsfogalmak** reakcióidő, mozdulat- és mozgásgyorsaság; lépéshossz, lépésfrekvencia; irambeosztás, pihenőidő; ugróláb, lendítőláb, felugrás, elugrás; optimális sebesség, maximális sebesség; súlypont, szögsebesség, pördület, fordulat, hatás-ellenhatás, belső ritmus, dinamizmus	*Tanulás kompetenciái* *Kommunikációs kompetenciák* *Digitális kompetencia* *Matematikai, gondolkodási kompetencia* *Személyes és társas kapcsolati kompetenciák* *A kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái* *Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák*	**25 óra**
Alternatív és szabadidős mozgásrendszerek	*Tanulás kompetenciái*	**26 óra**

Kerékpározás, floorball, asztalitenisz, tollaslabda *Előkészítés, felkészítés, képességfejlesztés* *Technika és taktika gyakorlása* **Kulcsfogalmak** kooperáció, önkéntesség, szabálykövető magatartás, segítségadás, környezettudatosság, edzettség, fittség, zene, ritmusérzék, egyensúlyérzék, bátorság- vakmerőség, közlekedési szabály	*Kommunikációs kompetenciák* *Digitális kompetencia* *Matematikai, gondolkodási kompetencia* *Személyes és társas kapcsolati kompetenciák* *A kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái* *Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák*	
Önvédelem és küzdősportok Előkészítő és rávezető gyakorlatok, játékok a küzdésekhez. Grundbirkózás. **NETFIT felmérő rendszer** *(kézi szorítóerő mérés)* **Kulcsfogalmak** páros és csapat küzdőjáték, tiszta győzelem, pontozásos győzelem, önismeret, tisztelet, tus	*Tanulás kompetenciái* *Kommunikációs kompetenciák* *Digitális kompetencia* *Matematikai, gondolkodási kompetencia* *Személyes és társas kapcsolati kompetenciák* *A kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái*	**12 óra**

	Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák	
Egészségkultúra – prevenció *Bemelegítés* *Edzés, terhelés* *Stresszoldó és relaxációs gyakorlatok* **NETFIT felmérő rendszer** *(testösszetétel mérés; hajlékonyság teszt; törzsemelés teszt; ütemezett fekvőtámasz teszt; ütemezett hasizom tesz)* **Kulcsfogalmak** stretching, nyugalmi pulzus, munkapulzus, testépítés, köredzés, intenzitás, ismétlésszám, testtömeg index, biomechanikailag helyes testtartás, megküzdési stratégia, gerincvédelem	*Tanulás kompetenciái* *Kommunikációs kompetenciák* *Digitális kompetencia* *Matematikai, gondolkodási kompetencia* *Személyes és társas kapcsolati kompetenciák* *A kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái* *Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák*	**15 óra**

4. Követelmények, továbbhaladás feltételei

- Az utasítások tudatos, fegyelmezett végrehajtása.
- Fejlődések, szakadozások.
- Menetsebesség, lépéshossz változtatása.
- A nagyobb izomcsoportok önálló erősítése, lazítása, nyújtása.
- Egészségügyi testnevelés ismerete, gyakorlatok.
- Sikerélmény elérése futó-, ugró- és dobószámoknál.
- Talajtornánál a fejen átfordulás kivételével az elemek összefüggő bemutatása.
- Szekrényugrásnál a két technikából a tanuló által választott végrehajtása segítségadással.
- Korláton, gyűrűn néhány elem végrehajtása segítségadással.
- Két sportjáték szabályos körülmények közötti játékkészsége.
- Rendszeres sporttevékenység a szabadban.
- Önvédelmi fogások elsajátítása.
- Technikai, taktikai és egyéb játékfeladatok ismerete és aktív, kooperatív gyakorlása.

- Az alapvető szabályok sportszerű alkalmazása.
- Sportjátékok lényeges versenyszabályokkal.
- A technikák és taktikai megoldások többnyire tudatos, a játékszerepnek megfelelő megválasztása.
- A fair és a csapatelkötelezett játék melletti állásfoglalás.
- Játéktapasztalat a társas kapcsolatok ápolásában, a bármilyen képességű társakat elfogadó, bevonó játékok játszásában, megválasztásában.
- A mozgáselemek mozgásbiztonságának és a gyakorlás mennyiségének, minőségének oksági viszonyai megértése és érvényesítése a gyakorlatban.
- A javító kritika elfogadása és a mozdulatok kivitelezésének javítása.
- Esztétikus és harmonikus előadásmód.
- Célszerű gyakorlási és gyakorlásszervezési formációk ismerete.
- A tanult mozgások versenysportja területén, a magyar sportolók sikereiről elemi tájékozottság.
- Egy kijelölt táv megtételéhez szükséges idő és sebesség helyes becslésére, illetve a becsült értékek alapján a feladat pontos végrehajtása.
- Évfolyamonként önmagához mérten javuló futó-, ugró-, dobóteljesítmény.
- A tempóérzék és odafigyelési képesség fejlődése a váltófutás gyakorlásában.
- A transzferhatás érvényesülése, más mozgásformák teljesítményének javulása az atlétikai képességek fejlődésének hatására.
- Egy kijelölt táv megtételéhez szükséges idő és sebesség helyes becslésére, illetve a becsült értékek alapján a feladat pontos végrehajtása.
- Évfolyamonként önmagához mérten javuló futó-, ugró-, dobóteljesítmény.
- A tempóérzék és odafigyelési képesség fejlődése a váltófutás gyakorlásában.
- A transzferhatás érvényesülése, más mozgásformák teljesítményének javulása az atlétikai képességek fejlődésének hatására.
- Egy kijelölt táv megtételéhez szükséges idő és sebesség helyes becslésére, illetve a becsült értékek alapján a feladat pontos végrehajtása.
- Évfolyamonként önmagához mérten javuló futó-, ugró-, dobóteljesítmény.
- A tempóérzék és odafigyelési képesség fejlődése a váltófutás gyakorlásában.
- A transzferhatás érvényesülése, más mozgásformák teljesítményének javulása az atlétikai képességek fejlődésének hatására.
- Egy kijelölt táv megtételéhez szükséges idő és sebesség helyes becslésére, illetve a becsült értékek alapján a feladat pontos végrehajtása.
- Évfolyamonként önmagához mérten javuló futó-, ugró-, dobóteljesítmény.
- A tempóérzék és odafigyelési képesség fejlődése a váltófutás gyakorlásában.
- A transzferhatás érvényesülése, más mozgásformák teljesítményének javulása az atlétikai képességek fejlődésének hatására.
- Bemelegítés, fizikai felkészülés a sérülésmentes sporttevékenységre.
- A biomechanikailag helyes testtartás jellemzőinek és néhány jellemző deformitás kockázatának értelmezése, a megőrzés néhány gyakorlatának ismerete és felelős alkalmazása.
- A gerinc sérüléseinek leggyakoribb fajtái, és a gerinc és az ízületek védelemének

legfontosabb szempontjainak ismerete.
- A preventív stressz- és feszültségoldó gyakorlatok tudatos alkalmazása.
- A fittségi paraméterek ismerete, mérésük tesztek segítségével, ezzel kapcsolatosan önfejlesztő célok megfogalmazása az egészség-edzettség érdekében.
- A szükséges táplálkozási ismeretek alkalmazása a testsúly, testtömeg ismeretében.
- A rendszeres testmozgás pozitív hatásainak ismerete a káros szenvedélyek leküzdésében, az érzelem- és a feszültségszabályozásban.

5. Ellenőrzés, értékelés, minősítés

- A fizikális és technikai képesség fejlődésének értékelés mellett vegyük figyelembe az osztályzatnál, hogy mennyire épült be a tanulók életfelfogásába, életvitelébe a későbbi életvitelüket, jelentős mértékben meghatározó képességek értéke.
- A feladatok végrehajtása mellett értékeljük azt is, ha a hallgatók képesek lerajzolni az, adott egyszerű feladatot.
- Az ellenőrzésnél elsősorban a hozzáállást értékeljük és ne a végrehajtás minőségét.
- Értékeljük a tervezés színvonalát, ötletességét, szórakoztató voltát. Ehhez kapcsolódóan, törekedjünk minden tanuló játékszervezésbe való bevonására, alkalmanként adjunk egy játék instrukciókat tartalmazó jegyzetet a tanulóknak, mely instrukciók elolvasása után, legrövidebb, és leghatékonyabb módon meg kell szervezni az adott játékot.
- Tanulóink testi felkészültségéről, ismereteiről, jártasságairól, készségeiről, 1-1, sportágban elsajátított technikai, taktikai tudásáról, mozgáskoordinációjáról, kondíciójáról, és teljesítményéről az értékelés és a minősítés révén nyerhetünk reális képet.

Az értékelés alapját adó objektív mérések lehetővé teszik:
- Tanulók aktuális teljesítményszintjének viszonyítását (kiindulási alap)
- Tanulók önmagukhoz való viszonyítását (fejlesztési cél)
- Tanulók teljesítményében bekövetkezett változások nyomon követését (a fejlődés vizsgálata)
- A tanítás eredményességének vizsgálatát (önellenőrzés)
- Az osztálytársak, az iskolai évfolyamának eredményeihez, illetve a fővárosi vagy az országos standardhez való viszonyítás (rangsorolás).

Az értékelés módjai:
- A tanulók folyamatos megfigyelése
- Az aktivitás folyamatos ellenőrzése
- Meghatározott témákban és időpontokban végzett ellenőrzések
- Objektív tesztek és sportági teljesítményértékek mérése

Az értékelés területei:

- Motoros képességek (gyorsaság, állóképesség, erő, hajlékonyság, egyensúlyozás) és a többi testrészek (törzs, végtagok) teljesítményszintjének mérése.
- Sportági feladatok, mozgástechnikák mérése
- Sportági iránymutató teljesítményértékek mérése
- Tanulói aktivitás, magatartás, viselkedés, cselekedetek értékelése

6. A tantárgy oktatásának tárgyi feltételei:

Létesítmények:
- tornaterem
- futópálya
- ugrómeder nekifutóval
- sportjátékpálya

Tornatermi berendezések és felszerelések:
- tornapadok
- bordásfalak
- talajszőnyegek
- zsámolyok
- mászókötelek
- kosárlabda palánkok
- teremlabdarúgó kiskapuk
- röplabdaháló

Sportjátékok eszközei:
- futsal, beltéri és kültéri futball labdák, kézilabdák, kosárlabdák, röplabdák
- asztalitenisz asztal, ütők és labdák
- tollaslabdaütők és -labdák

Kéziszerek:
- ugrókötelek
- hulahopp karikák
- gumilabdák
- tömöttlabdák (1-5 kg-os)
- kézisúlyzók és súlytárcsák (1-25 kg-os)
- hajítólabdák
- gumiszalagok
- súlygolyók

Egyéb felszerelések:
- mérőszalag (20 méteres)
- polifoam szőnyeg
- TRX

- koordinációs létrák és -karikák
- bóják és pályajelölő tányérbója szett
- billenőgátak
- mini gátak és gát szett
- megkülönböztető mezek

Testnevelés

Évfolyam: 10.

Készítette: Szabó Éva, Ludán Gábor

1. A tantárgy oktatásának célja:

Érvényre juttassa a humánus értékeket. Közvetítse az egyetemes és nemzeti kultúra alapértékeit.

Testi és lelki egészségre törekvő, az emberi kapcsolatokban igényes felnőtteket, demokratikus elveket követő állampolgárokat neveljen. A tanulók képesek legyenek általa a társadalmi, gazdasági, technikai változások követésére. Felkészítse tanulóit a társadalmi jelenségek, kapcsolatrendszerek megértésére, alakítására. Az alkalmazni képes tudás megszerzéséhez adjon segítséget. Előmozdítsa a tanulás belső motivációinak, önszabályozó mechanizmusainak kialakítását, fejlesztését. A nevelési-oktatási folyamat segítse elő a tanulók előzetes ismereteinek, tudásának, nézeteinek feltárását. Adjon módot tudásuk átrendezésére, továbbépítésére, integrálására.

2. Tantárgyi jellemzők:

Óraszám: 72 óra (heti 2 óra)

3. Tananyag tartalma, és az oktatására meghatározott óraszám, fejlesztendő kompetenciák:

Tananyagelem megnevezése	Fejlesztendő kompetenciák	A képzésre fordított óraszám
Sportjátékok **A sportjátékokra felkészítő mozgásfeladatok** *Speciálisan előkészítő, rávezető, képességfejlesztő feladatok és testnevelési játékok* *A labda nélkül végzett mozgások* *Labdás ügyességfejlesztés* *Bemelegítés labdajáték foglalkozásra – részleges oktatói irányítással*	Anyanyelvi kommunikáció Szociális és állampolgári kompetenciák Digitális kompetencia	**20 óra**

Kosárlabdázás *Technikai elemek* *Taktikai elemek* **Labdarúgás** *Technikai elemek* *Taktikai elemek* **Röplabda** *Technikai elemek* *Taktikai elemek* **Kulcsfogalmak** játékrendszer, taktika, támadási rend, védelmi rend, önszerveződés, problémaorientált taktikai megoldás, támadási stratégia, védekezési stratégia, megegyezésen alapuló játék	Természettudományos és technikai kompetencia Matematikai, gondolkodási kompetencia Kezdeményező képesség és vállalkozói kompetenciák Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség Hatékony, önálló tanulás	
Torna jellegű feladatok és táncos mozgásformák **Mozgásműveltség** **Gimnasztika** *Térbeli alakzatok – rendgyakorlatok* *Szabadgyakorlati alapformájú gyakorlatok* *Összetett, komplex, fizikai képességeket fejlesztő gyakorlatok* **Torna – iskolai sporttorna** ***Talajtorna*** ***Szertorna fiúk számára:*** *korlát* ***Szertorna lányok számára***: *gerenda* S***zerugrás ugrószekrényen*** **Kulcsfogalmak** szaknyelvi kifejezés, elem, vezényszó	Anyanyelvi kommunikáció Szociális és állampolgári kompetenciák Digitális kompetencia Természettudományos és technikai kompetencia Matematikai, gondolkodási kompetencia	**12 óra**

	Kezdeményező képesség és vállalkozói kompetenciák Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség Hatékony, önálló tanulás	
Atlétika jellegű feladatok **MOZGÁSMŰVELTSÉG** **Futások, rajtok** **Ugrások, szökdelések** **Dobások** Mindhárom esetében: a képességfejlesztés gyakorlatai, a sportági technika gyakorlása, játékok és versenyek. **NETFIT felmérő rendszer** *(20 méteres ingafutás mérése; helyből távolugrás mérése)* **Kulcsfogalmak** reakcióidő, mozdulat- és mozgásgyorsaság; lépéshossz, lépésfrekvencia; irambeosztás, pihenőidő; ugróláb, lendítőláb, felugrás, elugrás; optimális sebesség, maximális sebesség; súlypont, szögsebesség, pördület, fordulat, hatás-ellenhatás, belső ritmus, dinamizmus	Anyanyelvi kommunikáció Szociális és állampolgári kompetenciák Digitális kompetencia Természettudományos és technikai kompetencia Matematikai, gondolkodási kompetencia Kezdeményező képesség és vállalkozói kompetenciák Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség Hatékony, önálló tanulás	**10 óra**
Alternatív és szabadidős mozgásrendszerek **MOZGÁSMŰVELTSÉG**	Anyanyelvi kommunikáció	**13 óra**

Kerékpározás, floorball, asztalitenisz, tollaslabda *Előkészítés, felkészítés, képességfejlesztés* *Technika és taktika gyakorlása* **Kulcsfogalmak** kooperáció, önkéntesség, szabálykövető magatartás, segítségadás, környezettudatosság, edzettség, fittség, zene, ritmusérzék, egyensúlyérzék, bátorság- vakmerőség, közlekedési szabály	Szociális és állampolgári kompetenciák Digitális kompetencia Természettudományos és technikai kompetencia Matematikai, gondolkodási kompetencia Kezdeményező képesség és vállalkozói kompetenciák Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség Hatékony, önálló tanulás	
Önvédelem és küzdősportok **MOZGÁSMŰVELTSÉG** *Előkészítő és rávezető gyakorlatok, játékok a küzdésekhez.* *Grundbirkózás.* **NETFIT felmérő rendszer** *(kézi szorítóerő mérés)* **Kulcsfogalmak** páros és csapat küzdőjáték, tiszta győzelem, pontozásos győzelem, önismeret, tisztelet, tus	Anyanyelvi kommunikáció Szociális és állampolgári kompetenciák Digitális kompetencia Természettudományos és technikai kompetencia Matematikai, gondolkodási kompetencia Kezdeményező képesség és vállalkozói kompetenciák	**9 óra**

	Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség Hatékony, önálló tanulás	
Egészségkultúra – prevenció **MOZGÁSMŰVELTSÉG** *Bemelegítés* *Edzés, terhelés* *Stresszoldó és relaxációs gyakorlatok* **NETFIT felmérő rendszer** *(testösszetétel mérés; hajlékonyság teszt; törzsemelés teszt; ütemezett fekvőtámasz teszt; ütemezett hasizom tesz)* **Kulcsfogalmak** stretching, nyugalmi pulzus, munkapulzus, testépítés, köredzés, intenzitás, ismétlésszám, testtömeg index, biomechanikailag helyes testtartás, megküzdési stratégia, gerincvédelem	Anyanyelvi kommunikáció Szociális és állampolgári kompetenciák Digitális kompetencia Természettudományos és technikai kompetencia Matematikai, gondolkodási kompetencia Kezdeményező képesség és vállalkozói kompetenciák Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség Hatékony, önálló tanulás	**8 óra**

4. Követelmények, továbbhaladás feltételei

- Az utasítások tudatos, fegyelmezett végrehajtása.
- Fejlődések, szakadozások.
- Menetsebesség, lépéshossz változtatása.
- A nagyobb izomcsoportok önálló erősítése, lazítása, nyújtása.
- Egészségügyi testnevelés ismerete, gyakorlatok.
- Sikerélmény elérése futó-, ugró- és dobószámoknál.
- Talajtornánál a fejen átfordulás kivételével az elemek összefüggő bemutatása.
- Szekrényugrásnál a két technikából a tanuló által választott végrehajtása segítségadással.
- Korláton, gyűrűn néhány elem végrehajtása segítségadással.

- Két sportjáték szabályos körülmények közötti játékkészsége.
- Rendszeres sporttevékenység a szabadban.
- Önvédelmi fogások elsajátítása.
- Technikai, taktikai és egyéb játékfeladatok ismerete és aktív, kooperatív gyakorlása.
- Az alapvető szabályok sportszerű alkalmazása.
- Sportjátékok lényeges versenyszabályokkal.
- A technikák és taktikai megoldások többnyire tudatos, a játékszerepnek megfelelő megválasztása.
- A fair és a csapatelkötelezett játék melletti állásfoglalás.
- Játéktapasztalat a társas kapcsolatok ápolásában, a bármilyen képességű társakat elfogadó, bevonó játékok játszásában, megválasztásában.
- A mozgáselemek mozgásbiztonságának és a gyakorlás mennyiségének, minőségének oksági viszonyai megértése és érvényesítése a gyakorlatban.
- A javító kritika elfogadása és a mozdulatok kivitelezésének javítása.
- Esztétikus és harmonikus előadásmód.
- Célszerű gyakorlási és gyakorlásszervezési formációk ismerete.
- A tanult mozgások versenysportja területén, a magyar sportolók sikereiről elemi tájékozottság.
- Egy kijelölt táv megtételéhez szükséges idő és sebesség helyes becslésére, illetve a becsült értékek alapján a feladat pontos végrehajtása.
- Évfolyamonként önmagához mérten javuló futó-, ugró-, dobóteljesítmény.
- A tempóérzék és odafigyelési képesség fejlődése a váltófutás gyakorlásában.
- A transzferhatás érvényesülése, más mozgásformák teljesítményének javulása az atlétikai képességek fejlődésének hatására.
- Egy kijelölt táv megtételéhez szükséges idő és sebesség helyes becslésére, illetve a becsült értékek alapján a feladat pontos végrehajtása.
- Évfolyamonként önmagához mérten javuló futó-, ugró-, dobóteljesítmény.
- A tempóérzék és odafigyelési képesség fejlődése a váltófutás gyakorlásában.
- A transzferhatás érvényesülése, más mozgásformák teljesítményének javulása az atlétikai képességek fejlődésének hatására.
- Egy kijelölt táv megtételéhez szükséges idő és sebesség helyes becslésére, illetve a becsült értékek alapján a feladat pontos végrehajtása.
- Évfolyamonként önmagához mérten javuló futó-, ugró-, dobóteljesítmény.
- A tempóérzék és odafigyelési képesség fejlődése a váltófutás gyakorlásában.
- A transzferhatás érvényesülése, más mozgásformák teljesítményének javulása az atlétikai képességek fejlődésének hatására.
- Egy kijelölt táv megtételéhez szükséges idő és sebesség helyes becslésére, illetve a becsült értékek alapján a feladat pontos végrehajtása.
- Évfolyamonként önmagához mérten javuló futó-, ugró-, dobóteljesítmény.
- A tempóérzék és odafigyelési képesség fejlődése a váltófutás gyakorlásában.
- A transzferhatás érvényesülése, más mozgásformák teljesítményének javulása az atlétikai képességek fejlődésének hatására.
- Bemelegítés, fizikai felkészülés a sérülésmentes sporttevékenységre.

- A biomechanikailag helyes testtartás jellemzőinek és néhány jellemző deformitás kockázatának értelmezése, a megőrzés néhány gyakorlatának ismerete és felelős alkalmazása.
- A gerinc sérüléseinek leggyakoribb fajtái, és a gerinc és az ízületek védelemének legfontosabb szempontjainak ismerete.
- A preventív stressz- és feszültségoldó gyakorlatok tudatos alkalmazása.
- A fittségi paraméterek ismerete, mérésük tesztek segítségével, ezzel kapcsolatosan önfejlesztő célok megfogalmazása az egészség-edzettség érdekében.
- A szükséges táplálkozási ismeretek alkalmazása a testsúly, testtömeg ismeretében.
- A rendszeres testmozgás pozitív hatásainak ismerete a káros szenvedélyek leküzdésében, az érzelem- és a feszültségszabályozásban.

5. Ellenőrzés, értékelés, minősítés

- A fizikális és technikai képesség fejlődésének értékelés mellett vegyük figyelembe az osztályzatnál, hogy mennyire épült be a tanulók életfelfogásába, életvitelébe a későbbi életvitelüket, jelentős mértékben meghatározó képességek értéke.
- A feladatok végrehajtása mellett értékeljük azt is, ha a hallgatók képesek lerajzolni az, adott egyszerű feladatot.
- Az ellenőrzésnél elsősorban a hozzáállást értékeljük és ne a végrehajtás minőségét.
- Értékeljük a tervezés színvonalát, ötletességét, szórakoztató voltát. Ehhez kapcsolódóan, törekedjünk minden tanuló játékszervezésbe való bevonására, alkalmanként adjunk egy játék instrukciókat tartalmazó jegyzetet a tanulóknak, mely instrukciók elolvasása után, legrövidebb, és leghatékonyabb módon meg kell szervezni az adott játékot.
- Tanulóink testi felkészültségéről, ismereteiről, jártasságairól, készségeiről, 1-1, sportágban elsajátított technikai, taktikai tudásáról, mozgáskoordinációjáról, kondíciójáról, és teljesítményéről az értékelés és a minősítés révén nyerhetünk reális képet.

Az értékelés alapját adó objektív mérések lehetővé teszik:

- Tanulók aktuális teljesítményszintjének viszonyítását (kiindulási alap)
- Tanulók önmagukhoz való viszonyítását (fejlesztési cél)
- Tanulók teljesítményében bekövetkezett változások nyomon követését (a fejlődés vizsgálata)
- A tanítás eredményességének vizsgálatát (önellenőrzés)
- Az osztálytársak, az iskolai évfolyamának eredményeihez, illetve a fővárosi vagy az országos standardhez való viszonyítás (rangsorolás).

Az értékelés módjai:

- A tanulók folyamatos megfigyelése
- Az aktivitás folyamatos ellenőrzése
- Meghatározott témákban és időpontokban végzett ellenőrzések

- Objektív tesztek és sportági teljesítményértékek mérése

Az értékelés területei:

- Motoros képességek (gyorsaság, állóképesség, erő, hajlékonyság, egyensúlyozás) és a többi testrészek (törzs, végtagok) teljesítményszintjének mérése.
- Sportági feladatok, mozgástechnikák mérése
- Sportági iránymutató teljesítményértékek mérése
- Tanulói aktivitás, magatartás, viselkedés, cselekedetek értékelése

6. A tantárgy oktatásának tárgyi feltételei:

Létesítmények:

- tornaterem
- futópálya
- ugrómeder nekifutóval
- sportjátékpálya

Tornatermi berendezések és felszerelések:

- tornapadok
- bordásfalak
- talajszőnyegek
- zsámolyok
- mászókötelek
- kosárlabda palánkok
- teremlabdarúgó kiskapuk
- röplabdaháló

Sportjátékok eszközei:

- futsal, beltéri és kültéri futball labdák, kézilabdák, kosárlabdák, röplabdák
- asztalitenisz asztal, ütők és labdák
- tollaslabdaütők és -labdák

Kéziszerek:

- ugrókötelek
- hullahopp karikák
- gumilabdák
- tömöttlabdák (1-5 kg-os)
- kézisúlyzók és súlytárcsák (1-25 kg-os)
- hajítólabdák
- gumiszalagok
- súlygolyók

Egyéb felszerelések:

- mérőszalag (20 méteres)
- polifoam szőnyeg
- TRX
- koordinációs létrák és karikák
- bóják és pályajelölő tányérbója szett
- billenőgátak
- mini gátak és gát szett
- megkülönböztető mezek

Testnevelés

Évfolyam: 11.

Készítette: Szabó Éva, Ludán Gábor

1. A tantárgy oktatásának célja:

Érvényre juttassa a humánus értékeket. Közvetítse az egyetemes és nemzeti kultúra alapértékeit.

Testi és lelki egészségre törekvő, az emberi kapcsolatokban igényes felnőtteket, demokratikus elveket követő állampolgárokat neveljen. A tanulók képesek legyenek általa a társadalmi, gazdasági, technikai változások követésére. Felkészítse tanulóit a társadalmi jelenségek, kapcsolatrendszerek megértésére, alakítására. Az alkalmazni képes tudás megszerzéséhez adjon segítséget. Előmozdítsa a tanulás belső motivációinak, önszabályozó mechanizmusainak kialakítását, fejlesztését. A nevelési-oktatási folyamat segítse elő a tanulók előzetes ismereteinek, tudásának, nézeteinek feltárását. Adjon módot tudásuk átrendezésére, továbbépítésére, integrálására.

2. Tantárgyi jellemzők:

Óraszám: 62 óra (heti 2 óra)

3. Tananyag tartalma, és az oktatására meghatározott óraszám, fejlesztendő kompetenciák:

Tananyagelem megnevezése	Fejlesztendő kompetenciák	A képzésre fordított óraszám
Sportjátékok *Az önszervezés gyakorlása* *Versenyhelyzetek*	Tanulás kompetenciái Kommunikációs kompetenciák	**16 óra**

Kosárlabdázás *Technikai elemek tökéletesítése, alkalmazása* *Taktikai továbbfejlesztés* ***Labdarúgás*** *Technikai elemek tökéletesítése, alkalmazása* *Taktikai továbbfejlesztés* ***Röplabdázás*** *Technikai elemek tökéletesítése, alkalmazása* *Taktikai továbbfejlesztés*	Digitális kompetencia Matematikai, gondolkodási kompetencia Személyes és társas kapcsolati kompetenciá A kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák	
Torna jellegű feladatok **Gimnasztika** *Rendgyakorlatok gyakorlása* *Szabadgyakorlati alapformájú gyakorlatok végzése* *Összetett, komplex, fizikai képességeket fejlesztő gyakorlatok végzése* **Torna – iskolai sporttorna** ***Talajtorna*** *Tartásos gyakorlatelemek* *Mozgásos gyakorlatelemek* *Akrobatikus gyakorlatok – összefüggő gyakorlatsorok* *Akrobatikus gyakorlatok – társas talajtorna* **Szertorna** ***Fiúk számára:*** *korlát* ***Szertorna lányok számára:*** *gerenda* **Szerugrás** **Kulcsfogalmak** szaknyelvi kifejezés, elem, vezényszó	Tanulás kompetenciái Kommunikációs kompetenciák Digitális kompetencia Matematikai, gondolkodási kompetencia Személyes és társas kapcsolati kompetenciák A kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák	**7 óra**
Atlétika jellegű feladatok	Tanulás kompetenciái	**7 óra**

Futások, rajtok *Rövidtáv, váltó futások* *Középtáv, folyamatos futás* **Ugrások, szökdelések** *A képességfejlesztés gyakorlatai* *Távolugrás* *Magasugrás* **Dobások** *A képességfejlesztés gyakorlatai* *Súlylökés* **NETFIT felmérő rendszer** *(20 méteres ingafutás mérése; helyből távolugrás mérése)* **Kulcsfogalmak** egyéni reakcióidő, mozdulat- és mozgásgyorsaság, váltás közbeni alkalmazkodás, korrekció, holtpont, lépő, homorító és ollózó technika, átlépő, guruló, hasmánt- és floptechnika, ötlépéses hajító ritmus, lökés	Kommunikációs kompetenciák Digitális kompetencia Matematikai, gondolkodási kompetencia Személyes és társas kapcsolati kompetenciák A kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák	
Alternatív és szabadidős mozgásrendszerek **Kerékpározás, floorball, asztalitenisz, tollaslabda, frizbi** *Előkészítés, felkészítés, képességfejlesztés* *Technika és taktika gyakorlása* **Kulcsfogalmak** rekreáció, edzettség, fittség, jó közérzet, teljesítőképesség, újrahasznosítás, példamutatás; környezettudatos természet- és épített környezet-használat	Tanulás kompetenciái Kommunikációs kompetenciák Digitális kompetencia Matematikai, gondolkodási kompetencia Személyes és társas kapcsolati kompetenciák A kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái Munkavállalói, innovációs és	**14 óra**

	vállalkozói kompetenciák	
Önvédelem és küzdősportok Előkészítő és rávezető gyakorlatok, játékok a küzdésekhez. Grundbirkózás. **NETFIT felmérő rendszer** *(kézi szorítóerő mérés)* **Kulcsfogalmak** viszonylagos erőkifejtés, fokozatosan növekvő erőkifejtés, sérülésmentes küzdelem, agresszió, önuralom, sportszerűség	Tanulás kompetenciái Kommunikációs kompetenciák Digitális kompetencia Matematikai, gondolkodási kompetencia Személyes és társas kapcsolati kompetenciák A kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák	**6 óra**
Egészségkultúra – prevenció *Bemelegítés* *Edzés, terhelés* *Stresszoldó és relaxációs gyakorlatok* **NETFIT felmérő rendszer** *(testösszetétel mérés; hajlékonyság teszt; törzsemelés teszt; ütemezett fekvőtámasz teszt; ütemezett hasizom tesz)* **Kulcsfogalmak** sportágspecifikus bemelegítés, mozgásterjedelem, intervallumos, ismétléses, tartós és ellenőrző módszer, terhelés-pihenés egyensúlya, ingernagyság, ingergyakoriság, gerinckímélet	Tanulás kompetenciái Kommunikációs kompetenciák Digitális kompetencia Matematikai, gondolkodási kompetencia Személyes és társas kapcsolati kompetenciák A kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái Munkavállalói, innovációs és	**12 óra**

	vállalkozói kompetenciák	

4. Követelmények, továbbhaladás feltételei

- Az utasítások tudatos, fegyelmezett végrehajtása.
- Fejlődések, szakadozások.
- Menetsebesség, lépéshossz változtatása.
- A nagyobb izomcsoportok önálló erősítése, lazítása, nyújtása.
- Egészségügyi testnevelés ismerete, gyakorlatok.
- Sikerélmény elérése futó-, ugró- és dobószámoknál.
- Talajtornánál a fejen átfordulás kivételével az elemek összefüggő bemutatása.
- Szekrényugrásnál a két technikából a tanuló által választott végrehajtása segítségadással.
- Korláton, gyűrűn néhány elem végrehajtása segítségadással.
- Két sportjáték szabályos körülmények közötti játékkészsége.
- Rendszeres sporttevékenység a szabadban.
- Önvédelmi fogások elsajátítása.
- Technikai, taktikai és egyéb játékfeladatok ismerete és aktív, kooperatív gyakorlása.
- Az alapvető szabályok sportszerű alkalmazása.
- Sportjátékok lényeges versenyszabályokkal.
- A technikák és taktikai megoldások többnyire tudatos, a játékszerepnek megfelelő megválasztása.
- A fair és a csapatelkötelezett játék melletti állásfoglalás.
- Játéktapasztalat a társas kapcsolatok ápolásában, a bármilyen képességű társakat elfogadó, bevonó játékok játszásában, megválasztásában.
- A mozgáselemek mozgásbiztonságának és a gyakorlás mennyiségének, minőségének oksági viszonyai megértése és érvényesítése a gyakorlatban.
- A javító kritika elfogadása és a mozdulatok kivitelezésének javítása.
- Esztétikus és harmonikus előadásmód.
- Célszerű gyakorlási és gyakorlásszervezési formációk ismerete.
- A tanult mozgások versenysportja területén, a magyar sportolók sikereiről elemi tájékozottság.
- Egy kijelölt táv megtételéhez szükséges idő és sebesség helyes becslésére, illetve a becsült értékek alapján a feladat pontos végrehajtása.
- Évfolyamonként önmagához mérten javuló futó-, ugró-, dobóteljesítmény.
- A tempóérzék és odafigyelési képesség fejlődése a váltófutás gyakorlásában.
- A transzferhatás érvényesülése, más mozgásformák teljesítményének javulása az atlétikai képességek fejlődésének hatására.
- Egy kijelölt táv megtételéhez szükséges idő és sebesség helyes becslésére, illetve a becsült értékek alapján a feladat pontos végrehajtása.
- Évfolyamonként önmagához mérten javuló futó-, ugró-, dobóteljesítmény.
- A tempóérzék és odafigyelési képesség fejlődése a váltófutás gyakorlásában.

- A transzferhatás érvényesülése, más mozgásformák teljesítményének javulása az atlétikai képességek fejlődésének hatására.
- Egy kijelölt táv megtételéhez szükséges idő és sebesség helyes becslésére, illetve a becsült értékek alapján a feladat pontos végrehajtása.
- Évfolyamonként önmagához mérten javuló futó-, ugró-, dobóteljesítmény.
- A tempóérzék és odafigyelési képesség fejlődése a váltófutás gyakorlásában.
- A transzferhatás érvényesülése, más mozgásformák teljesítményének javulása az atlétikai képességek fejlődésének hatására.
- Egy kijelölt táv megtételéhez szükséges idő és sebesség helyes becslésére, illetve a becsült értékek alapján a feladat pontos végrehajtása.
- Évfolyamonként önmagához mérten javuló futó-, ugró-, dobóteljesítmény.
- A tempóérzék és odafigyelési képesség fejlődése a váltófutás gyakorlásában.
- A transzferhatás érvényesülése, más mozgásformák teljesítményének javulása az atlétikai képességek fejlődésének hatására.
- Bemelegítés, fizikai felkészülés a sérülésmentes sporttevékenységre.
- A biomechanikailag helyes testtartás jellemzőinek és néhány jellemző deformitás kockázatának értelmezése, a megőrzés néhány gyakorlatának ismerete és felelős alkalmazása.
- A gerinc sérüléseinek leggyakoribb fajtái, és a gerinc és az ízületek védelemének legfontosabb szempontjainak ismerete.
- A preventív stressz- és feszültségoldó gyakorlatok tudatos alkalmazása.
- A fittségi paraméterek ismerete, mérésük tesztek segítségével, ezzel kapcsolatosan önfejlesztő célok megfogalmazása az egészség-edzettség érdekében.
- A szükséges táplálkozási ismeretek alkalmazása a testsúly, testtömeg ismeretében.
- A rendszeres testmozgás pozitív hatásainak ismerete a káros szenvedélyek leküzdésében, az érzelem- és a feszültségszabályozásban.

5. Ellenőrzés, értékelés, minősítés

- A fizikális és technikai képesség fejlődésének értékelés mellett vegyük figyelembe az osztályzatnál, hogy mennyire épült be a tanulók életfelfogásába, életvitelébe a későbbi életvitelüket, jelentős mértékben meghatározó képességek értéke.
- A feladatok végrehajtása mellett értékeljük azt is, ha a hallgatók képesek lerajzolni az, adott egyszerű feladatot.
- Az ellenőrzésnél elsősorban a hozzáállást értékeljük és ne a végrehajtás minőségét.
- Értékeljük a tervezés színvonalát, ötletességét, szórakoztató voltát. Ehhez kapcsolódóan, törekedjünk minden tanuló játékszervezésbe való bevonására, alkalmanként adjunk egy játék instrukciókat tartalmazó jegyzetet a tanulóknak, mely instrukciók elolvasása után, legrövidebb, és leghatékonyabb módon meg kell szervezni az adott játékot.
- Tanulóink testi felkészültségéről, ismereteiről, jártasságairól, készségeiről, 1-1, sportágban elsajátított technikai, taktikai tudásáról, mozgáskoordinációjáról,

kondíciójáról, és teljesítményéről az értékelés és a minősítés révén nyerhetünk reális képet.

Az értékelés alapját adó objektív mérések lehetővé teszik:

- Tanulók aktuális teljesítményszintjének viszonyítását (kiindulási alap)
- Tanulók önmagukhoz való viszonyítását (fejlesztési cél)
- Tanulók teljesítményében bekövetkezett változások nyomon követését (a fejlődés vizsgálata)
- A tanítás eredményességének vizsgálatát (önellenőrzés)
- Az osztálytársak, az iskolai évfolyamának eredményeihez, illetve a fővárosi vagy az országos standardhez való viszonyítás (rangsorolás).

Az értékelés módjai:

- A tanulók folyamatos megfigyelése
- Az aktivitás folyamatos ellenőrzése
- Meghatározott témákban és időpontokban végzett ellenőrzések
- Objektív tesztek és sportági teljesítményértékek mérése

Az értékelés területei:

- Motoros képességek (gyorsaság, állóképesség, erő, hajlékonyság, egyensúlyozás) és a többi testrészek (törzs, végtagok) teljesítményszintjének mérése.
- Sportági feladatok, mozgástechnikák mérése
- Sportági iránymutató teljesítményértékek mérése
- Tanulói aktivitás, magatartás, viselkedés, cselekedetek értékelése

6. A tantárgy oktatásának tárgyi feltételei:

Létesítmények:

- tornaterem
- futópálya
- ugrómeder nekifutóval
- sportjátékpálya

Tornatermi berendezések és felszerelések:

- tornapadok
- bordásfalak
- talajszőnyegek
- zsámolyok
- mászókötelek
- kosárlabda palánkok
- teremlabdarúgó kiskapuk
- röplabdaháló

Sportjátékok eszközei:

- futsal, beltéri és kültéri futball labdák, kézilabdák, kosárlabdák, röplabdák
- asztalitenisz asztal, ütők és labdák
- tollaslabdaütők és -labdák

Kéziszerek:
- ugrókötelek
- hulahopp karikák
- gumilabdák
- tömöttlabdák (1-5 kg-os)
- kézisúlyzók és súlytárcsák (1-25 kg-os)
- hajítólabdák
- gumiszalagok
- súlygolyók

Egyéb felszerelések:
- mérőszalag (20 méteres)
- polifoam szőnyeg
- TRX
- koordinációs létrák és karikák
- bóják és pályajelölő tányérbója szett
- billenőgátak
- mini gátak és gát szett
- megkülönböztető mezek

Osztályközösség-építés

Évfolyam: 9.
Készítette: Vas Rozália

1. A tantárgy oktatásának célja:
- hogy elősegítsük és felgyorsítsuk a kilencedik évfolyamra beiratkozott, számos iskolából érkező, sok esetben alulszocializált, motiválatlan, ismerethiányokkal küszködő tanulók (osztály)közösségének kialakulását az iskolai előrehaladás és a tanulás sikeressége érdekében,
- hogy az osztályba járó tanulók idővel valódi közösséget alkossanak,
- hogy a tanulókat minél nagyobb arányban bevonhassuk az osztály munkájába, ezen belül a tanulói aktivitást erősítése, amely az egyik legfontosabb eszköz lehet a tanulási kudarcok leküzdésében.

2. Tantárgyi jellemzők:
Óraszám: **36 óra** (heti 1 óra)

3. Tananyag tartalma, és az oktatására meghatározott óraszám, fejlesztendő

kompetenciák:

Tananyagelem megnevezése	**Fejlesztendő kompetenciák** **Fejlesztési feladatok:** - A *kommunikációs készség* fejlesztése. - *Beszédkészség*, szóbeli szövegek megértése, értelmezése és alkotása. - A *szociális kompetenciák* fejlesztése. - A *tanulással kapcsolatos* kompetenciák fejlesztése. - Az *életpálya- és karrierépítéshez* szükséges kompetenciák fejlesztése.	**A képzésre fordított óraszám**
I. Én és az iskola **Kulcsfogalmak/fogalmak** *Egyén, közösség, társadalom, iskola, tanulási technika.*	**A komplex műveltség-területhez kapcsolható fejlesztési feladatok** **Az előzetes tudás (kompetenciák) felmérése**. **A tanulás és az iskola** fontosságának tisztázása az egyéni életút szempontjából. Az iskolának mint a tudás *egyik* hordozójának elfogadtatása. Az **önismeret fejlesztése**. A **tanuló helyének** feltérképezése a családban, az iskolában és egyéb közösségekben. Az „énismeret” forrásainak és az „énképet” alakító tényezők szerepének erősítése. **A tanulás tanulása**: alapvető tanulási technikák megismertetése, gyakoroltatása és/vagy fejlesztése. **Ismeretek/fejlesztési követelmények** A felmérő feladatlap szöveges és nem szövegalapú (ábra, grafikon stb.) feladatainak megoldása. Eligazodás a különféle típusú szövegekben, törekvés az értő olvasásra, az olvasottak, látottak értelmezésének kísérlete. Az iskola társadalmi és kulturális szerepének, fontosságának felismerése. A tanulással kapcsolatos technikák és módszerek fontosságának felismerése a tanulás hatékonysága és eredményessége érdekében. A tanuló önmagáról alkotott képe (tanulói önkép) és az önmagáról közvetített képe közötti különbség jelentőségének tudatosulása.	**7 óra**

	Alapvető tanulási technikák megismerése, gyakorlása. **Kapcsolódási pontok** *Kommunikáció – magyar nyelv és irodalom:* szövegértés. *Matematika:* grafikonok értelmezése.	
II. Család és iskola – fiúk és lányok/nők és férfiak az iskolában és a társadalomban **Kulcsfogalmak/fogalmak** *Hagyomány, példakép, konfliktus, nemzeti ünnep, családi gazdálkodás, foglalkoztatás, foglalkoztathatóság, munkanélküliség*	**A komplex műveltség-területhez kapcsolható fejlesztési feladatok** A **családi hagyományok** ereje és szerepének feltárása. A történelmi/társadalmi és családi példák hatásai egyének és közösségek életére. **Közösségek kapcsolati háló(zata)i**nak megismerése. Egyéni és csoportos **konfliktusok** okainak feltárása. **Válságkezelő stratégiák** megismerése és lehetséges hatásaik felmérése. Az **ünnepek szerepének és jelentőségének** bemutatása a család és a társadalom életében. **Költségvetés-tervezés –** családi szinten; a „fontos” és „nem fontos” dolgok megkülönböztetése. A tudatos vásárlói attitűd megalapozása. Reklámkezelési stratégiák megismerése, mérlegelő gondolkodás erősítése. A **munka világá**ra vonatkozó alapfogalmak megismertetése. **Ismeretek/fejlesztési követelmények** A családi hagyományok szerepének és fontosságának felismerése, a család múltjának és az ott keletkezett értékeknek az ismerete. A fontosabb ünnepek tartalmi elemeinek ismerete a család és a társadalom szempontjából. A történelmi példaképek mintaadó szerepének felismerése az egyén és a társadalom szempontjából konkrét példák alapján. Az egyéni és közösségi kapcsolatok szintjeinek és típusainak ismerete. Az alapvető konfliktuskezelő technikák megismerése.	**13 óra**

	A családi szintű pénzügyi tervezés alapjainak ismerete és a tudatos vásárlói szemlélet elsajátítása – mi fontos és mi nem? Foglalkoztatottak és munkanélküliek; munkajövedelmek és a segélyek világa – alapvető ismeretek elsajátítása, információkeresés. **Kapcsolódási pontok** *Társadalomismeret:* egyének és közösségek szerepe a történelemben. *Kommunikáció –* *magyar nyelv és irodalom:* konfliktusok ábrázolása az irodalmi/művészeti alkotásokban.	
III. A környezetünk, amelyben élünk és az együttélés szabályai **Kulcsfogalmak/fogalmak** *Környezet, életmód, életvitel, szabadidő; munkaidő, törvény, norma, erkölcs.*	**A komplex műveltség-területhez kapcsolható fejlesztési feladatok** **Az életünket szabályozó, mindennapi dokumentumok** megismerése, tájékozódás, eligazodás. A **testmozgás és a táplálkozás** szerepének megismerése életünkben, az egészséges életmód iránti igény felkeltése. **Időtervezés és időfelhasználás**: az iskolával kapcsolatos tanulói munkaterhek figyelembe vétele. **Írott és íratlan szabályok** megismerése, igény felkeltése a betartásukra, hasznuk, értelmük belátása. **Ismeretek/fejlesztési követelmények** Eligazodás a mindennapokban történő tájékozódáshoz nélkülözhetetlen dokumentumokban – értelmezés, megkeresésük, használatuk gyakorlása (menetrendek, használati utasítások stb.). Az egészséges életmód, egészségmegőrzés fontosságának belátása, lehetséges módszerek, tényezők gyűjtése (környezet, táplálkozás, mozgás stb. szerepe). Iskola és szabadidő – időterv készítése. A társadalmi/közösségi együttélést szabályozó írott (és íratlan) szabályozók (törvények, normák, erkölcsi alapvetések) ismerete, törekvés a betartásukra a közös munka során. **Kapcsolódási pontok**	**9 óra**

	Kommunikáció – magyar nyelv és irodalom: irodalmi és hétköznapi szövegek értelmezése. *Társadalomismeret:* törvény és jog szerepe a történelemben.	
IV. Projektek **A tanulók éves teljesítményének a mérése** **Kulcsfogalmak/ fogalmak** *Projekt, tervezés, külső és belső értékelés.*	**A komplex műveltség-területhez kapcsolható fejlesztési feladatok** **Projektek készítése**, az ehhez szükséges képességek, kompetenciák fejlesztése (pl. kommunikációs, szociális kompetenciák). A tanulók teljesítményének a mérése. **Ismeretek/fejlesztési követelmények** Részvétel a projekt tervezésében, lebonyolításában és értékelésében; a projektmódszer megismerése. Szabad sáv: a választott tartalomnak és formának megfelelően. Részvétel a „tudáspróbán”. **Kapcsolódási pontok** *Minden műveltségterület:* a projekthez kapcsolható tartalmi elemek.	**7 óra**

4. A fejlesztés várt eredményei az évfolyam végén:

- A tanulók harmonikus beilleszkedése az iskola- és az osztályközösségbe.
- Aktív részvétel az osztályközösséget érintő programokban és feladatokban.
- Aktív részvétel a személyes fejlesztésre irányuló köz- és szakismereti programokban.
- Bekapcsolódás és aktív részvétel a tanulói értékelésekben.

5. A tantárgy oktatásának tárgyi feltételei:

- tanterem
- laptop
- projektor
- interaktív tábla

Osztályközösség-építés

Évfolyam: 10.
Készítette: Vas Rozália

1. A tantárgy oktatásának célja:

- erősíteni a további tanulás fontosságának belátását, hogy az eredményes iskolai előrehaladás, a tanulás sikeressége nélkülözhetetlen a szakmatanulás és a szakképzettség megszerzése szempontjából;
- erősíteni az iskolai és az iskolán kívüli (folyamatos) tanulást,
- az iskolai és osztályközösségen túli szakmai, közösségi és egyéni kapcsolatok további fejlesztése, a munkaerő-piaci és társadalmi integrációhoz szükséges szociális kompetenciák erősítése,
- a tanulói személyiség komplex fejlesztése.

2. Tantárgyi jellemzők:
Óraszám: **36 óra** (heti 1 óra)

3. Tananyag tartalma, és az oktatására meghatározott óraszám, fejlesztendő kompetenciák:

Tananyagelem megnevezése	**Fejlesztendő kompetenciák** **Fejlesztési feladatok**	**A képzésre fordított óraszám**
I. A közösségek belső világa(i) **Kulcsfogalmak/fogalmak** *Iskolai hagyomány, mentor, mentorálás, deviancia, deviáns magatartás, szubkultúra, plázakultúra, sport és kultúra, nemek és divat, szex, szexualitás.*	**A komplex műveltség-területhez kapcsolható fejlesztési feladatok** Az iskola hagyományainak megismertetése. A tanulás támogatása. A deviáns magatartások /szokások felismertetése. A szabadidő-felhasználás fontosságának felismertetése Bekapcsolódás a „tabutémákról” folyó beszélgetésbe. **Ismeretek/fejlesztési követelmények** Kutakodás az **iskola múltjá**ban, múlt és jelen összehasonlítása (pl. évfordulók, ünnepek, öregdiák-találkozók, jeles rendezvények, a múlt képe: tablók az iskola folyosóin). A (kortárs) **tanulástámogatás** szerepének ismerete és alkalmazása, tanulás kortárs mentorokkal. Határon innen és határon túl: mi az **elfogadható**, és hol kezdődik az **elfogadhatatlan**? – a társadalmilag elfogadható /elfogadhatatlan	**15 óra**

	magatartások /szokások felismerése, megkülönböztetése. Mitől és miért „szub” egy „kultúra” (a képregényektől a tetoválásokig) – **a (többségi) kultúra és a szubkultúra** közötti összefüggések, különbségek felismerése. **Nemek és terek:** a plázáktól a stadionok világáig – a szabadidő eltöltésének megválasztása, az aktív és a passzív időfelhasználás különbségeinek ismerete. „Mutasd a ruhatárad, és megmondom, hogy ki vagy!” – a divat szerepének felismerése a társadalomban. **A felelős gondolkodás** – beszélgetés – cselekvés szerepének a felismerése a szex/szexualitás témakörben. **Kapcsolódási pontok** *Kommunikáció – magyar nyelv és irodalom:* devianciák a művészetben. *Társadalomismeret:* a divat története.	
II. „Itthon otthon vagyok!” **Kulcsfogalmak/fogalmak** *Ország, régió, tájegység, hungarikum, vallás, egyház, szekta, gasztronómia, példakép, pályatervezés, stratégiai gondolkodás, munka, munkabér, bank, hitel, kölcsön, zálog, uzsora.*	**A komplex műveltség-területhez kapcsolható fejlesztési feladatok** A hazai régiók sajátosságainak megismerése különböző szempontok alapján. A régióktól a kistelepülésekig – a kulturális különbségek felismerése térben és időben konkrét példák alapján. Népi hagyományok, népi mesterségek – tájak és emberek. Vendégvárás – vendégjárás (gasztronómiai utazás hazai tájakon). Alapvető ismeretek szerzése a világvallásokról. A példakép értékének és értelmének felismerése az önépítés, önmegvalósítás szempontjából. Pályaorientáció, pályatervezés segítése. A hosszabb távú tervezéshez szükséges alapvető ismeretek nyújtása, az ezekkel kapcsolatos realitásérzék, felelősségtudat alapozása, erősítése. **Ismeretek/fejlesztési követelmények**	**15 óra**

	A régiók egyes sajátosságainak megismerése adott és saját szempontok szerint. **A hagyományos** (népi) **mesterségek** ismerete, néhány hungarikum és a hozzátartozó tájegység összekapcsolása. **A helyi sajátosságokban** (vendégvárás – gasztronómia, borászat stb.) rejlő kulturális és gazdasági értékek fontosságának felismerése. **Egyház(ak) és társadalom** – a vallás szerepe a társadalomban és (kisebb) közösségekben. A **példaképek szerepe** a hétköznapokban és a média világában – a választás szempontjainak tudatosítása. **Vízióim a jövő(m)ről** – az egyéni pályatervezéshez szükséges alapvető ismeretek, a stratégiakészítés fontosságának a felismerése az egyéni életút szempontjából, a munkavégzés egyéni és társadalmi fontosságának felismerése, A **banki műveletekkel kapcsolatos lehetőségek és veszélyek felismerése** (pl. hitel, zálog, kölcsön). **Kapcsolódási pontok** *Társadalomismeret:* földrajzi viszonyok és a települések kapcsolata. *Kommunikáció – magyar nyelv és irodalom:* hivatalos szövegek, dokumentumok létrehozása.	
III. Projektek **A tanulók éves teljesítményének a mérése** **Kulcsfogalmak/fogalmak** *Projekt, tervezés, kivitelezés, külső és belső értékelés.*	**A komplex műveltség-területhez kapcsolható fejlesztési feladatok** Projektek tervezéséhez, végrehajtásához szükséges kompetenciák fejlesztése. A tanulók teljesítményének a mérése. **Ismeretek/fejlesztési követelmények** Részvétel a projekt tervezésében, lebonyolításában és értékelésében, a projektmódszer ismerete Szabad sáv: a választott formának és tartalomnak megfelelően. Részvétel a „tudáspróbán”. **Kapcsolódási pontok**	**6 óra**

	Minden műveltségterület: a projekthez kapcsolható tartalmi elemek.	

4. A fejlesztés várt eredményei az évfolyam végén:

- A tanuló részvétele a gyengébb eredményeket elérő tanulók tanulástámogatásában.
- A gyengébb eredményt elérő tanulók bekapcsolódása a kortárs tanulók tanulástámogató tevékenységébe.
- A tanulók aktív részvétele az osztályközösséget érintő programokban és feladatokban.
- A tanulók képesek saját jövőjüket illetően reális karriertervek végiggondolására.
- Tudatosan alakítják és fejlesztik az iskolai és osztályközösségen túli szakmai/ közösségi és egyéni kapcsolataikat.
- Tudatosan építik/fejlesztik azokat a kompetenciáikat, amelyek a munkaerő-piaci és társadalmi integrációhoz nélkülözhetetlenek.

5. A tantárgy oktatásának tárgyi feltételei:

- laptop
- projektor, interaktív tábla

Osztályközösség-építés

Évfolyam: 11.
Készítette: Vas Rozália

1. A tantárgy oktatásának célja:
- erősítse azokat a kompetenciákat, amelyek elősegítik az egyén számára a munkaerő-piaci és társadalmi integrációt, valamint az egyéni pálya- és karrierépítés tervezését.
- **a *tanulói személyiség komplex fejlesztése*.**
Ebben a tanévben *a fejlesztés hangsúlyai:*

- a társas kapcsolati kultúra,
- a kultúra- és médiafogyasztás,
- valamint a társadalmi-politikai együttéléshez és szerepvállaláshoz szükséges kompetenciák erősítésére tevődnek.

2. Tantárgyi jellemzők:
Óraszám: **15,5 óra** (heti 0,5 óra)

3. Tananyag tartalma, és az oktatására meghatározott óraszám, fejlesztendő kompetenciák:

Tananyagelem megnevezése	Fejlesztendő kompetenciák Fejlesztési feladatok	A képzésre fordított óraszám
I. Globalizáció – lokalizáció **Kulcsfogalmak/fogalmak** *Globalizáció, lokalizáció, tőzsde, bux, index, parlament, párt, ideológia, önkormányzat, választás, kulturális sokszínűség.*	**A komplex műveltség-területhez kapcsolható fejlesztési feladatok** A **globalizáció (lokalizáció)** fogalmának (és a hozzá kapcsolható folyamatoknak) az ismerete konkrét példákban. A nemzetközi térben szerveződő gazdasággal és munkaerő-piaccal kapcsolatos alapvető jellegzetességek ismerete. **Alapvető politológiai alapfogalmak** ismerete. A szűkebb és tágabb környezetben fellelhető kulturális sokszínűség felismerése és értékelése. **Ismeretek/fejlesztési követelmények** Globalizáció, többféle nézőpontból – a globális és a lokális: elszigetelt világok versus hálózati világok. A globális gazdaságtól a helyi piacig – mit vihetek a tőzsdére, és mit a helyi piacra? – összehasonlítás, megkülönböztetés, az alapfogalmak megismerése, megértése konkrét példák alapján. Én és a politika – a nagypolitikától a helyi politikáig, az érdekképviselet eltérő szintjei és színterei; összehasonlítás, megkülönböztetés, az alapfogalmak megismerése, megértése konkrét példák, esetek alapján. A látható és a láthatatlan gazdaság (a fehér, a szürke és a feketegazdaság); munkaerőpiac nemzetközi térben – alapfogalmak megismerése, előnyök, hátrányok összevetése. Népek és kultúrák („Ahány ház, annyi szokás”); a sokszínű Kárpát-medence – kulturális kaleidoszkóp; távolabbi és közelebbi népek, nemzetiségek szokásainak megismerése, összehasonlítása, tapasztalatok megosztása. **Kapcsolódási pontok** *Társadalomismeret:* globalizációs jelenségek, állampolgári jogok és kötelességek.	**4 óra**

	Matematika: százalékszámítás, hatványozási ismeretek.	
II. A civil társadalom – érdekvédelem **Kulcsfogalmak/fogalmak** *Civil társadalom, civil szervezet, önkéntesség, fogyasztóvédelem, érdekképviselet, érdekegyeztetés, szakszervezet, kamara, polgári engedetlenség, sztrájk.*	**A komplex műveltség-területhez kapcsolható fejlesztési feladatok** A társadalmi, gazdasági problémák iránti fogékonyság megteremtése. A társadalmi igazságosság, méltányosság és **szolidaritás** értékeinek tudatosítása. Az **országos és helyi civilszervezet** megismertetése, a tanulók számára érdeklődésre számot tartó szervezetek részletes bemutatása. **Ismeretek/fejlesztési követelmények** Társadalmi, csoport- és egyéni érdekek és az érdekvédelem. Érdekellentétek felismerése, kezelése, erőszakmentes megoldása. A társadalmi szerveződések. A civil társadalom. A fogyasztóvédelem. Önálló információgyűjtés, egy-egy konkrét szervezet munkájának részletesebb megismerése. Esetmegbeszélések. **Kapcsolódási pontok** *Kommunikáció – magyar nyelv és irodalom:* érvelés, vita. *Osztályközösség-építés:* egyéni és közösségi érdek, társadalmi és közösségi szerepek.	**2,5 óra**
III. Kaleidoszkóp **Kulcsfogalmak/fogalmak** *Családi hagyomány, családtervezés, tolerancia, törvény, rendelet, alkotmány.*	**A komplex műveltség-területhez kapcsolható fejlesztési feladatok** A családi hagyományok szerepének és megőrzésük fontosságának felismerése. A kulturális fogyasztás sokszínű kínálatának és az ezekhez kapcsolható értékeknek az ismerete. Az egyén felelősségének belátása mikro- és makroszinten a családtervezés fontosságát illetően. A tolerancia fogalmának megértése. Alapszintű ismeretek szerzése a törvények (jogalkotás) világáról.	**4,5 óra**

	Ismeretek/fejlesztési követelmények Mikrotörténetek a makrotörténelemben – a családi legendáriumok haszna, kultúra- és tapasztalatátadás rendje a nemzedékek között; élmények, tárgyi emlékek gyűjtése. Az operáktól a performanszig – a kulturális fogyasztás sokszínűségének megismerése, programajánlatok keresése, programtervezés. Családtervezés, gyermekvállalás – a döntések következményeinek felmérése. A nagycsaládok és a szinglik. Ő és én. Másság és tolerancia: elfogadó és elutasító attitűdök a társadalomban. A törvények világa – a hétköznapok szabályzóinak megismerése (az alkotmány, a törvények és a rendeletek). Hol húzódnak a határok: jogszerű és jogszerűtlen, törvényes és törvénytelen, szankciók – konkrét esetek megvitatása. **Kapcsolódási pontok** *Társadalomismeret:* állampolgári jogok és kötelességek.	
IV. Mit és miért tanultam az iskolában? **Kulcsfogalmak/fogalmak** Minőség, hatékonyság, eredményesség, iskolai tudás, hétköznapi tudás, élethosszig tartó tanulás.	**A komplex műveltség-területhez kapcsolható fejlesztési feladatok** A „jó” iskola ismérveinek felismertetése (hatékonyság, eredményesség, minőség). Az „iskolai tudás” szerepének összekapcsolása a szakmatanulás és az életpálya-építés szempontjaival. Az LLL (élethosszig tartó tanulás) „filozófiájának” megismerése. **Ismeretek/fejlesztési követelmények** Az ideális iskola képe, ahogy mi (diákok) szeretnénk látni – tervezés, megvitatás, vélemények ütköztetése. Az iskolai tudás haszna és szerepe – elképzelések kialakítása, megvitatása.	**3 óra**

	Az élethosszig tartó tanulás jelentőségének belátása, összekapcsolás az életpálya-tervezéssel. **Kapcsolódási pontok** *Társadalomismeret:* iskola a történelemben.	
V. Projektek **A tanulók éves teljesítményének a mérése** **Kulcsfogalmak/ fogalmak** *Projekt, tervezés, külső és belső értékelés.*	**A komplex műveltség-területhez kapcsolható fejlesztési feladatok** Projektek készítéséhez, a közreműködéshez szükséges kompetenciák továbbfejlesztése. A tanulók teljesítményének a mérése. **Ismeretek/fejlesztési követelmények** Részvétel a projekt tervezésében, lebonyolításában és értékelésében, a projektmódszer ismerete. Szabad sáv: a választott tartalom és forma alapján. Részvétel a „tudáspróbán”. **Kapcsolódási pontok** *Minden műveltségterület:* a projekthez kapcsolható tartalmi elemek.	**1,5 óra**

4. A fejlesztés várt eredményei az évfolyam végén:

- A tanuló ismerje fel a tudatos, saját értékeire épülő kultúra- és médiafogyasztás fontosságát.
- Rendelkezzen azokkal a kompetenciákkal, illetve tudáselemekkel, amelyek a társadalmi-politikai együttéléshez és szerepvállaláshoz nélkülözhetetlenek.
- Ismerje fel a családalapítással és gyermekvállalással kapcsolatos egyéni döntések egyéni és társadalmi szinten megjelenő következményeit.
- Legyen elkötelezett a folyamatos tanulás és tudásbővítés mellett.

5. A tantárgy oktatásának tárgyi feltételei:

- tanterem
- laptop
- projektor
- interaktív tábla

DIGITÁLIS KULTÚRA
GÉPÉSZET

ágazat

Évfolyam: 10.

Készítette: Máté Attila

1. A tantárgy oktatásának célja:

A tantárgy célja, hogy kialakítsuk a digitális világ vívmányai használatának, önálló megismerésének képességét, pozitív attitűdjét, a társadalom hasznos polgárává válás minden kompetenciáját. Cél, hogy a tanuló megszerezze a digitális írástudás, a problémamegoldás és az információs technológia ismereteit; felkészüljön a digitális kompetenciák széles körű alkalmazására úgy, hogy arra a más tudásterületekhez tartozó tananyagok feldolgozásakor már építeni tudjon; rendszerezni tudja a digitális eszközök más forrásokból származó tudáselemeit.

Ismerje a tanuló a digitális eszközök használatával járó veszélyek kezelését, az ellenük való védekezést; fejlessze tudatos felhasználói attitűdjét mind az egyén, mind a közösség, mind a társadalom szintjén; megtanulja a problémák digitális eszközökkel való megoldásának módjait, beleértve egy adott probléma megoldásához szükséges algoritmusok értelmezését, kiválasztását, módosítását, illetve létrehozását.

2. Tantárgyi jellemzők:

10. évfolyam - 36 óra (heti 1 óra)

3. Tananyag tartalma, és az oktatására meghatározott óraszám, fejlesztendő kompetenciák:

Tematikai egység száma	Tematikai egység megnevezése	Óra	Évfolyam
1.	Az informatikai eszközök használata	4	10.
2.	Alkalmazói ismeretek (32 óra)		
	2.1 Írott és audiovizuális dokumentumok elektronikus létrehozása	18	10.
	2.2 Adatkezelés, adatfeldolgozás, információmegjelenítés	14	10.

A tananyag részletezése:

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	**1. Az informatikai eszközök használata**	**Óraszám 4 óra**
Előzetes tudás	Az operációs rendszer alapvető funkcióinak ismerete, alkalmazása.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A számítógépes perifériák használatbavétele. Az összetett munkához szükséges eszközkészlet kiválasztása. Az adatok biztonságos tárolása. Az informatikai környezet tudatos alakítása. Az egészséges munkakörnyezet megteremtése.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		

A számítógépes perifériák megismerése, használatbavétele, működésük fizikai alapjai A számítógép fő egységeinek megismerése, az alaplap, a processzor, a memória főbb jellemzői. Bemeneti és kimeneti perifériák, adathordozó eszközök használata, működési elve. *Az összetett munkához szükséges eszközkészlet kiválasztása* Az összetett munkához szükséges eszközkészlet kiválasztási szempontjainak megismerése. Digitalizáló eszközök. Az operációs rendszer és a számítógépes hálózatok főbb feladatai és szolgáltatásai. *Az adatok biztonságos tárolása. Az informatikai környezet tudatos alakítása* Az adatok biztonságos tárolásának szoftveres és hardveres biztosítása. Fájlok illetéktelenek által történő hozzáférésének megakadályozása. *Az egészséges munkakörnyezet megteremtése* Egészséges, ergonómiai szempontoknak megfelelő számítógépes munkakörnyezet kialakítása.	
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Digitális kamera, adatvédelem.

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	**2. Alkalmazói ismeretek**	**Óraszám 32 óra**
	2.1. Írott és audiovizuális dokumentumok elektronikus létrehozása	18 óra
Előzetes tudás	Az operációs rendszer alapvető funkcióinak ismerete, alkalmazása. A digitális képek formáinak ismerete, képszerkesztő program használata. Karakter- és bekezdésformázások végrehajtása szövegszerkesztő programmal.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Nagyobb dokumentumok létrehozása, átalakítása, formázása. Körlevél készítése. Különböző formátumú produktumok készítése, a megfelelő formátum célszerű kiválasztása. Személyes dokumentumok létrehozása, átalakítása, formázása. Multimédiás dokumentumok készítése. Interaktív anyagok, bemutatók készítése. A feladat megoldásához szükséges alkalmazói eszközök kiválasztása és komplex használata.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		
Nagyobb dokumentumok létrehozása, átalakítása, formázása Nagyobb terjedelmű dokumentum szerkesztése. Élőfej, élőláb. Stílusok alkalmazása. Tartalomjegyzék készítése.		

Személyes dokumentumok létrehozása, átalakítása, formázása. *Körlevél* A törzsdokumentum és az adattábla fogalmának megismerése. Dokumentum készítése körlevél funkció felhasználásával. Egyéb iskolai dokumentum készítése kiadványszerkesztő programmal. *Különböző formátumú produktumok készítése, a megfelelő formátum célszerű kiválasztása* Egyénileg készített, letöltött elemek (zene, fénykép, film, animáció stb.) elhelyezése közös multimédiás dokumentumban. Szöveg, kép elhelyezése a dokumentumban. Dokumentumok nyomtatási beállításai. *Hangszerkesztés* Digitális hangformátumok megismerése. A formátumok átalakítása. Hangszerkesztő program használata. *Multimédiás dokumentumok készítése. Interaktív anyagok, bemutatók készítése* A feladat megoldásához szükséges alkalmazói eszközök kiválasztása és komplex használata. Utómunka egy videószerkesztő programmal. A weblapkészítés alapjai.	
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Élőfej, élőláb, oldalszám, stílus, tartalomjegyzék, körlevél, törzsdokumentum, multimédia, videó.

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	**2.2. Adatkezelés, adatfeldolgozás, információmegjelenítés**	14 óra
Előzetes tudás	Az operációs rendszer alapvető funkcióinak ismerete, alkalmazása. Egyszerű táblázatkezelési műveletek végrehajtása. Táblázatba foglalt adatokból célszerű diagramok készítése.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Problémamegoldás táblázatkezelővel. Adatkezelés táblázatkezelővel. Adatok tárolásához szükséges egyszerű adatbázis kialakítása.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		
Problémamegoldás táblázatkezelővel A hétköznapi életben előforduló problémák megoldása. Tantárgyi feladatok megoldása. Függvények használata. *Statisztikai számítások* Statisztikai függvények használata táblázatkezelőkben. Az adatok grafikus szemléltetése. *Adatkezelés táblázatkezelővel* Adatok rendezése, szűrés. Függvények alkalmazása különböző lapokon lévő adatokra. *Térinformatikai alapismeretek* Térképek és adatbázisok összekötési lehetőségei.		

Útvonalkeresők, térképes keresők használata. *Adatok tárolásához szükséges egyszerű adatbázis kialakítása* Adatbázis létrehozása. Adattábla, rekord, mező, kapcsolat, kulcs. Adatbázis feltöltése. Algoritmusok alkalmazása a feladatmegoldásokban.	
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Adatbázis, relációs adatbázis, adat, adattábla, rekord, mező, kapcsolat, kulcs.

4. Követelmény, a továbbhaladás feltételei:

*A tanuló **„1. Az informatikai eszközök használata”** témakör végére*

- tudjon digitális kamerával felvételt készíteni, legyen képes adatokat áttölteni kameráról a számítógép adathordozójára;
- ismerje az adatvédelem hardveres és szoftveres módjait;
- ismerje az ergonómia alapjait.

*A tanuló a **„2. Alkalmazói ismeretek”** témakör végére*

- legyen képes táblázatkezelővel tantárgyi feladatokat megoldani, egyszerű számításokat elvégezni;
- tudjon körlevelet készíteni.
- tudja kezelni a rendelkezésére álló adatbázis-kezelő programot;
- tudjon adattáblák között kapcsolatokat felépíteni, adatbázisokból lekérdezéssel információt nyerni. A nyert adatokat tudja esztétikus, használható formába rendezni.
- tudja kezelni a rendelkezésére álló adatbázis-kezelő programot;
- tudjon adattáblák között kapcsolatokat felépíteni, adatbázisokból lekérdezéssel információt nyerni. A nyert adatokat tudja esztétikus, használható formába rendezni.

5. Értékelés:

- személyre irányuló és osztályt érintő, teljes körű értékelés
- folyamatos szóbeli számonkérés és értékelés
- témakörök befejezésekor gyakorlati/írásbeli számonkérés

6. A tantárgy oktatásának tárgyi feltételei:

- informatikai szaktanterem,
- projektor, számítógép,
- operációs rendszer,
- irodai szoftverek

DIGITÁLIS KULTÚRA
GÉPÉSZET

ágazat

Évfolyam: 11.

Készítette: Máté Attila

1. **A tantárgy oktatásának célja:**

A tantárgy célja, hogy kialakítsuk a digitális világ vívmányai használatának, önálló megismerésének képességét, pozitív attitűdjét, a társadalom hasznos polgárává válás minden kompetenciáját. Cél, hogy a tanuló megszerezze a digitális írástudás, a problémamegoldás és az információs technológia ismereteit; felkészüljön a digitális kompetenciák széles körű alkalmazására úgy, hogy arra a más tudásterületekhez tartozó tananyagok feldolgozásakor már építeni tudjon; rendszerezni tudja a digitális eszközök más forrásokból származó tudáselemeit.

Ismerje a tanuló a digitális eszközök használatával járó veszélyek kezelését, az ellenük való védekezést; fejlessze tudatos felhasználói attitűdjét mind az egyén, mind a közösség, mind a társadalom szintjén; megtanulja a problémák digitális eszközökkel való megoldásának módjait, beleértve egy adott probléma megoldásához szükséges algoritmusok

értelmezését, kiválasztását, módosítását, illetve létrehozását.

2. **Tantárgyi jellemzők:**

11. évfolyam - 62 óra (heti 2 óra)

3. **Tananyag tartalma, és az oktatására meghatározott óraszám, fejlesztendő kompetenciák:**

Tematikai egység száma	Tematikai egység megnevezése	Óraszám	Évfolyam
1.	**Problémamegoldás informatikai eszközökkel és módszerekkel** (20 óra)		
	1.1 A problémamegoldáshoz szükséges módszerek és eszközök kiválasztása	**10**	**11.**
	1.2 Algoritmizálás és adatmodellezés	**10**	**11.**
2.	**Infokommunikáció** (20 óra)		
	2.1 Információkeresés, információközlési rendszerek	**8**	**11.**
	2.2 Az információs technológián alapuló kommunikációs formák	**6**	**11.**
	2.3 Médiainformatika	**6**	**11.**
3.	**Az információs társadalom** (18 óra)		
	3.1 Az információkezelés jogi és etikai vonatkozásai	**8**	**11.**
	3.2 Az e-szolgáltatások szerepe és használata	**10**	**11.**
4.	**Könyvtári informatika**	**4**	**11.**

A tananyag részletezése:

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	1. Problémamegoldás informatikai eszközökkel és módszerekkel	Óraszám 10 óra
	1.1. A problémamegoldáshoz szükséges módszerek és eszközök kiválasztása	5 óra
Előzetes tudás	Algoritmusleíró eszközök ismerete és használata, egyszerűbb algoritmusok megírása. Fejlesztői környezet használata.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Tantárgyi és egyéb problémák informatikai eszközök segítségével történő megoldása csoportmunkában, a megoldáshoz szükséges algoritmusok készítése.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		
A problémák megoldásához szükséges eszközök és módszerek komplex alkalmazása A problémamegoldáshoz szükséges informatikai eszközök kiválasztása. Tantárgyi és egyéb problémák informatikai eszközök segítségével történő megoldása, a megoldáshoz szükséges algoritmusok készítése. *Problémák megoldása munkacsoportban. A problémamegoldó tevékenység tervezése* Az iskolához és a köznapi élethez kapcsolódó problémák megoldásának tervezése és megvalósítása csoportmunkában. Projektmunkák informatikai eszközökkel történő kivitelezése.		
Kulcsfogalmak/fogalmak	Probléma, tervezés, megvalósítás, projektmunka.	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	1.2. Algoritmizálás és adatmodellezés	5 óra
Előzetes tudás	Algoritmus kódolása valamely fejlesztői környezetben.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Tantárgyi problémák algoritmizálása. Tervezési eljárások, az alulról felfelé építkezés és a lépésenkénti finomítás elveinek használata.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		
Adott feladat megoldásához tartozó algoritmusok megfogalmazása, megvalósítása számítógépen, a feladat megoldásához algoritmusok tervezése, végrehajtása, elemzése Tantárgyi problémák megoldási algoritmusainak tanulmányozása. Algoritmusok alkotása különböző tervezési eljárások segítségével, az alulról felfelé építkezés és a lépésenkénti finomítás elvei. Algoritmusok megvalósítása. Néhány típusalgoritmus vizsgálata. *A problémamegoldáshoz szükséges adatok és az eredmény kapcsolata, megtervezése, értelmezése* A beállítások értelmezése. *Elemi és összetett adatok megkülönböztetése, kezelése, használata. Adatmodellezés, egyszerű modellek megismerése* Különböző adattípusok használata a modellalkotás során.		

Kulcsfogalmak/ fogalmak	Tantárgyi probléma, alulról felfelé építkezés elve, lépésenkénti finomítás elve, elemi adat, összetett adat, bemenő adat, eredmény.

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	**2. Infokommunikáció**	**Óraszám 10 óra**
	2.1. Információkeresés, információközlési rendszerek	4 óra
Előzetes tudás	Információ keresése, a hiteles és nem hiteles információ megkülönböztetése, az információ mérlegelő értékelése.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A feladatok elvégzéséhez szükséges információk azonosítása, meghatározása, megkeresése, felhasználása. A dokumentumok önálló publikálása.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		
Önálló információszerzés Információkeresési stratégia. Tartalomalapú keresés. Logikai kapcsolatok. A szükséges információ önálló meghatározása, a találatok szűkítése, kigyűjtése, felhasználása. *Az információk közlési célnak megfelelő alakítása, a manipuláció megismerése* A találatok elemzése, értékelése hitelesség szempontjából. A közlés céljának felismerése. A reklámok manipulatív tevékenységének felfedése. *A publikálás módszereinek megismerése, szabályai* Az elkészült dokumentumok publikálása hagyományos és elektronikus, internetes eszközökkel. Szövegek, képek, fotóalbumok, hang- és videóanyagok, weblapok publikálása az interneten.		
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Manipulálás, kétirányú információáramlás, adatfeltöltés.	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	**2.2. Az információs technológián alapuló kommunikációs formák**	3 óra
Előzetes tudás	Az infokommunikációs eszközök ismerete. A modern infokommunikációs eszközök hatékony használata. A kommunikáció elméletének ismerete.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Online kommunikáció folytatása, csoportmunka végzése egy vagy több résztvevővel. A legújabb két- vagy többrésztvevős kommunikációs lehetőségek, valamint az elektronikus médiumok megfelelő kezelése.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		

Kommunikációra képes eszközök összekapcsolási lehetőségeinek megismerése Többrésztvevős beszélgetős, kommunikációs program használata. Csoportmunka az interneten. *Az infokommunikációs eszközök mindennapi életre gyakorolt hatásának vizsgálata* A hagyományos infokommunikációs technológiák összehasonlítása az elektronikus és internetes lehetőségekkel. A túlzott internethasználatból kialakuló káros életformák azonosítása, a függőség elhárítása.	
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Kommunikációs program.

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	***2.3. Médiainformatika***	3 óra
Előzetes tudás	A legújabb infokommunikációs technológiák használata, alkalmazása.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Az új elektronikus és internetes médiumok készségszintű használata.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		
A hagyományos médiumoktól különböző, informatikai eszközöket alkalmazó lehetőségek, azok felhasználása a megismerési folyamatban Információszerzés internetes portálokról, médiatárakból, elektronikus könyvtárakból.		
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Hírportál, médiatár, e-book, hangoskönyv.	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	**3. Az információs társadalom**	**Óraszám 8 óra**
	3.1. Az információkezelés jogi és etikai vonatkozásai	**4 óra**
Előzetes tudás	Informatikai biztonsággal kapcsolatos tapasztalatok. A számítógép vagy a programok használata során tapasztalt esetleges meghibásodások. A problémák megoldása érdekében alkalmazott eljárások. Infokommunikációs eszközök használata során tanúsított viselkedési módok megfigyelése, véleményezése.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Adatvédelmi fogalmak ismerete. Az információforrások hitelességének értékelése. Szerzői joggal kapcsolatos alapfogalmak megismerése. Az infokommunikációs publikálási szabályok megismerése. Az informatikai fejlesztések gazdasági, környezeti, kulturális hatásainak felismerése.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		

Az adatvédelmi alapfogalmakkal és az információhitelesség megőrzési technikáival való megismerkedés Adatvédelmi fogalmak ismerete. Az információforrások hitelességének értékelése. Informatikai eszközök etikus használata. *Szerzői jogi alapfogalmak. Az infokommunikációs publikálási szabályok megismerése* Szerzői joggal kapcsolatos alapfogalmak megismerése. Az infokommunikációs publikálási szabályok megismerése. *Az információ és az informatika gazdaságra, környezetre, kultúrára, személyiségre, egészségre gyakorolt hatásának megismerése* A globális információs társadalom jellemzői. Az informatikai kultúra jellemzői. Az informatikai fejlesztések gazdasági, környezeti, kulturális hatásainak felismerése. Az informatikai eszközök használatának következményei a személyiségre és az egészségre vonatkozóan.	
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Információs társadalom, informatikai biztonság, informatikai kultúra, információkezelés, adatvédelem, netikett, szerzői jog, szerzői alkotás, plágium, közkincs, szabad felhasználás.

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	**3.2. Az e-szolgáltatások szerepe és használata**	4 óra
Előzetes tudás	Elektronikus szolgáltatásokkal kapcsolatos személyes tapasztalatok, vélemények gyűjtése, tapasztalatok cseréje.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Az elektronikus szolgáltatások szerepének felismerése, a szolgáltatások mérlegelő használata. A fogyasztói viselkedést meghatározó módszerek felismerése a médiában.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		
Az e-szolgáltatások előnyeinek és veszélyeinek, biztonsági vonatkozásainak feltérképezése Az elektronikus szolgáltatások hétköznapi életben betöltött szerepének felismerése. Elektronikus szolgáltatások megismerése, mérlegelő használata, értékelése. Az elektronikus szolgáltatások előnyeinek és veszélyeinek felismerése. *A fogyasztói viselkedést befolyásoló technikák felismerése a médiában* Fogyasztói szükségletek azonosítása. A fogyasztói viselkedést befolyásoló módszerek megfigyelése és azonosítása. Tudatos vásárlókép kialakítása.		
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Információs társadalom, média, elektronikus szolgáltatás, regisztráció, leiratkozás, azonosító, jelszó, mérlegelő használat.	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	**4. Könyvtári informatika**	**Óraszám 3 óra**

Előzetes tudás	Katalógus önálló használata. A települési könyvtár önálló használata. Önálló kézikönyvhasználat. A felhasznált irodalomjegyzék összeállítása segítséggel.
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A könyvtári rendszer szolgáltatásai és a különböző információforrások önálló felhasználása tanulmányi és egyéb feladatokhoz.

Ismeretek/fejlesztési követelmények

Könyvtártípusok, információs intézmények

A könyvtári rendszer szerepének, lehetőségeinek megismerése.

A települési közkönyvtár önálló használata.

Könyvtárlátogatás.

Könyvtári szolgáltatások

A könyvtári információs rendszer szolgáltatásainak rendszerezése, felhasználása a tanulásban.

A könyvtárközi kölcsönzés funkciójának megértése.

Könyvtári és közhasznú adatbázisok használati útmutató segítségével való önálló használata.

Rendszeres, a céloknak megfelelő könyvtár- és internethasználat.

Információkeresés

A médiumok, közléstípusok tartalmi megbízhatósága.

Információkeresési stratégiák ismerete.

Önálló információszerzés katalógusokból, adatbázisokból, általános és ismeretterjesztő művekből.

Releváns információk kiválasztása hagyományos és elektronikus információhordozókból.

Az iskolai tananyag elmélyítése és kibővítése önálló könyvtári kutatómunkával.

Dokumentumtípusok, kézikönyvek

A hiteles forrás jellemzőinek ismerete.

Forrástípusok rendszerezése információs értékük szerint.

A talált információk mérlegelő értékelése.

Időszaki kiadványok önálló használata.

Elektronikus könyvek, digitalizált dokumentumok.

Az egyes tudományterületek alapvető segédkönyvtípusainak ismerete, önálló használata.

Forráskiválasztás

Komplex feladathoz való önálló forráskiválasztás a feladat céljának és a forrás információs értékének figyelembevételével.

Bibliográfiai hivatkozás, forrásfelhasználás

Bibliográfiai hivatkozás önálló készítése folyóiratcikkekről.

Az interneten megjelent források hivatkozási technikájának megismerése, segítséggel való alkalmazása.

Hivatkozásjegyzék, irodalomjegyzék készítése.

Kulcsfogalmak/ fogalmak	Könyvtári rendszer, múzeum, levéltár, információkeresési stratégia, rejtett bibliográfia, relevancia, elemző forráshasználat, hivatkozás, plágium, hitelesség, önművelés, egész életen át tartó tanulás.

4. Követelmény, a továbbhaladás feltételei:

*A tanuló a **„ Problémamegoldás informatikai eszközökkel és módszerekkel”** témakör végére*

- tudjon algoritmusokat készíteni,
- legyen képes a probléma megoldásához szükséges eszközöket kiválasztani;
- legyen képes tantárgyi problémák megoldásának tervezésére és megvalósítására;
- ismerjen és használjon tantárgyi szimulációs programokat;
- legyen képes tantárgyi mérések eredményeinek kiértékelésére;
- legyen képes egy csoportban tevékenykedni.

*A tanuló a **„ Infokommunikáció”** témakör végére*

- legyen képes információkat szerezni, azokat hagyományos, elektronikus vagy internetes eszközökkel publikálni;
- legyen képes társaival kommunikálni az interneten, közös feladatokon dolgozni;
- tudja használni az újabb informatikai eszközöket, információszerzési technológiákat.

*A tanuló az **„ Az információs társadalom”** témakör végére*

- ismerje az adatvédelemmel kapcsolatos fogalmakat;
- legyen képes értékelni az információforrásokat;
- ismerje az informatikai eszközök etikus használatára vonatkozó szabályokat;
- ismerje a szerzői joggal kapcsolatos alapfogalmakat;
- ismerje az infokommunikációs publikálási szabályokat;
- ismerje fel az informatikai fejlesztések gazdasági, környezeti, kulturális hatásait;
- ismerje fel az informatikai eszközök használatának személyiséget és az egészséget befolyásoló hatásait;
- ismerje fel az elektronikus szolgáltatások szerepét,
- legyen képes néhány elektronikus szolgáltatás mérlegelő használatára;
- ismerje fel az elektronikus szolgáltatások jellemzőit, előnyeit, hátrányait;
- ismerje fel a fogyasztói viselkedést befolyásoló módszereket a médiában;
- ismerje fel a tudatos vásárló jellemzőit.

*A tanuló a **„ Könyvtári informatika”** témakör végére*

- legyen képes bármely, a tanulmányaihoz kapcsolódó feladata során az információs problémamegoldás folyamatát önállóan, alkotóan végrehajtani;
- legyen tisztában saját információkeresési stratégiáival, tudja azokat tudatosan alkalmazni, legyen képes azokat értékelni, tudatosan fejleszteni.

5. Értékelés:

- személyre irányuló és osztályt érintő, teljes körű értékelés
- folyamatos szóbeli számonkérés és értékelés
- témakörök befejezésekor gyakorlati/írásbeli számonkérés

6. A tantárgy oktatásának tárgyi feltételei:

- informatikai szaktanterem,

- projektor,
- számítógép,
- operációs rendszer,
- irodai szoftverek

DIGITÁLIS KULTÚRA
ÉPÍTŐIPAR, KERESKEDELEM, TURIZMUS-VENDÉGLÁTÁS
ágazatok

Évfolyam: 10.

Készítette: Máté Attila

1.A tantárgy oktatásának célja:

A tantárgy célja, hogy kialakítsuk a digitális világ vívmányai használatának, önálló megismerésének képességét, pozitív attitűdjét, a társadalom hasznos polgárává válás minden kompetenciáját. Cél, hogy a tanuló megszerezze a digitális írástudás, a problémamegoldás és az információs technológia ismereteit; felkészüljön a digitális kompetenciák széles körű alkalmazására úgy, hogy arra a más tudásterületekhez tartozó tananyagok feldolgozásakor már építeni tudjon; rendszerezni tudja a digitális eszközök más forrásokból származó tudáselemeit.

Ismerje a tanuló a digitális eszközök használatával járó veszélyek kezelését, az ellenük való védekezést; fejlessze tudatos felhasználói attitűdjét mind az egyén, mind a közösség, mind a társadalom szintjén; megtanulja a problémák digitális eszközökkel való megoldásának módjait, beleértve egy adott probléma megoldásához szükséges algoritmusok értelmezését, kiválasztását, módosítását, illetve létrehozását.

2.Tantárgyi jellemzők:

10. évfolyam - 36 óra

3.Tananyag tartalma, és az oktatására meghatározott óraszám, fejlesztendő kompetenciák:

Tematikai egység száma	Tematikai egység megnevezése	Óra	Évfolyam
1.	**Az informatikai eszközök használata**	**4**	**10.**
2.	**Alkalmazói ismeretek**		
	2.1 Írott és audiovizuális dokumentumok elektronikus létrehozása	**18**	**10.**
	2.2 Adatkezelés, adatfeldolgozás, információmegjelenítés	**14**	**10.**

A tananyag részletezése:

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	1. Az informatikai eszközök használata	Óraszám 4 óra
Előzetes tudás	Az operációs rendszer alapvető funkcióinak ismerete, alkalmazása.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A számítógépes perifériák használatbavétele. Az összetett munkához szükséges eszközkészlet kiválasztása. Az adatok biztonságos tárolása. Az informatikai környezet tudatos alakítása. Az egészséges munkakörnyezet megteremtése.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		
A számítógépes perifériák megismerése, használatbavétele, működésük fizikai alapjai A számítógép fő egységeinek megismerése, az alaplap, a processzor, a memória főbb jellemzői. Bemeneti és kimeneti perifériák, adathordozó eszközök használata, működési elve. *Az összetett munkához szükséges eszközkészlet kiválasztása* Az összetett munkához szükséges eszközkészlet kiválasztási szempontjainak megismerése. Digitalizáló eszközök. Az operációs rendszer és a számítógépes hálózatok főbb feladatai és szolgáltatásai. *Az adatok biztonságos tárolása. Az informatikai környezet tudatos alakítása* Az adatok biztonságos tárolásának szoftveres és hardveres biztosítása. Fájlok illetéktelenek által történő hozzáférésének megakadályozása. *Az egészséges munkakörnyezet megteremtése* Egészséges, ergonómiai szempontoknak megfelelő számítógépes munkakörnyezet kialakítása.		
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Digitális kamera, adatvédelem.	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	2. Alkalmazói ismeretek	Óraszám 32 óra
	2.1. Írott és audiovizuális dokumentumok elektronikus létrehozása	18 óra
Előzetes tudás	Az operációs rendszer alapvető funkcióinak ismerete, alkalmazása. A digitális képek formáinak ismerete, képszerkesztő program használata. Karakter- és bekezdésformázások végrehajtása szövegszerkesztő programmal.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Nagyobb dokumentumok létrehozása, átalakítása, formázása. Körlevél készítése. Különböző formátumú produktumok készítése, a megfelelő formátum célszerű kiválasztása. Személyes dokumentumok létrehozása, átalakítása, formázása. Multimédiás dokumentumok készítése. Interaktív anyagok, bemutatók készítése. A feladat megoldásához szükséges alkalmazói eszközök kiválasztása és komplex használata.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		

Nagyobb dokumentumok létrehozása, átalakítása, formázása Nagyobb terjedelmű dokumentum szerkesztése. Élőfej, élőláb. Stílusok alkalmazása. Tartalomjegyzék készítése. Személyes dokumentumok létrehozása, átalakítása, formázása. *Körlevél* A törzsdokumentum és az adattábla fogalmának megismerése. Dokumentum készítése körlevél funkció felhasználásával. Egyéb iskolai dokumentum készítése kiadványszerkesztő programmal. *Különböző formátumú produktumok készítése, a megfelelő formátum célszerű kiválasztása* Egyénileg készített, letöltött elemek (zene, fénykép, film, animáció stb.) elhelyezése közös multimédiás dokumentumban. Szöveg, kép elhelyezése a dokumentumban. Dokumentumok nyomtatási beállításai. *Hangszerkesztés* Digitális hangformátumok megismerése. A formátumok átalakítása. Hangszerkesztő program használata. *Multimédiás dokumentumok készítése. Interaktív anyagok, bemutatók készítése* A feladat megoldásához szükséges alkalmazói eszközök kiválasztása és komplex használata. Utómunka egy videószerkesztő programmal. A weblapkészítés alapjai.	
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Élőfej, élőláb, oldalszám, stílus, tartalomjegyzék, körlevél, törzsdokumentum, multimédia, videó.

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	**2.2. Adatkezelés, adatfeldolgozás, információmegjelenítés**	14 óra
Előzetes tudás	Az operációs rendszer alapvető funkcióinak ismerete, alkalmazása. Egyszerű táblázatkezelési műveletek végrehajtása. Táblázatba foglalt adatokból célszerű diagramok készítése.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Problémamegoldás táblázatkezelővel. Adatkezelés táblázatkezelővel. Adatok tárolásához szükséges egyszerű adatbázis kialakítása.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		
Problémamegoldás táblázatkezelővel A hétköznapi életben előforduló problémák megoldása. Tantárgyi feladatok megoldása. Függvények használata. *Statisztikai számítások* Statisztikai függvények használata táblázatkezelőkben. Az adatok grafikus szemléltetése. *Adatkezelés táblázatkezelővel*		

Adatok rendezése, szűrés. Függvények alkalmazása különböző lapokon lévő adatokra. *Térinformatikai alapismeretek* Térképek és adatbázisok összekötési lehetőségei. Útvonalkeresők, térképes keresők használata. *Adatok tárolásához szükséges egyszerű adatbázis kialakítása* Adatbázis létrehozása. Adattábla, rekord, mező, kapcsolat, kulcs. Adatbázis feltöltése. Algoritmusok alkalmazása a feladatmegoldásokban.	
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Adatbázis, relációs adatbázis, adat, adattábla, rekord, mező, kapcsolat, kulcs.

4. Követelmény, a továbbhaladás feltételei:

*A tanuló **„1. Az informatikai eszközök használata”** témakör végére*

- tudjon digitális kamerával felvételt készíteni, legyen képes adatokat áttölteni kameráról a számítógép adathordozójára;
- ismerje az adatvédelem hardveres és szoftveres módjait;
- ismerje az ergonómia alapjait.

*A tanuló a **„2. Alkalmazói ismeretek”** témakör végére*

- legyen képes táblázatkezelővel tantárgyi feladatokat megoldani, egyszerű számításokat elvégezni;
- tudjon körlevelet készíteni.
- tudja kezelni a rendelkezésére álló adatbázis-kezelő programot;
- tudjon adattáblák között kapcsolatokat felépíteni, adatbázisokból lekérdezéssel információt nyerni. A nyert adatokat tudja esztétikus, használható formába rendezni.
- tudja kezelni a rendelkezésére álló adatbázis-kezelő programot;
- tudjon adattáblák között kapcsolatokat felépíteni, adatbázisokból lekérdezéssel információt nyerni. A nyert adatokat tudja esztétikus, használható formába rendezni.

5. Értékelés:

- személyre irányuló és osztályt érintő, teljes körű értékelés
- folyamatos szóbeli számonkérés és értékelés
- témakörök befejezésekor gyakorlati/írásbeli számonkérés

6. A tantárgy oktatásának tárgyi feltételei:

- informatikai szaktanterem,
- projektor,
- számítógép,

- operációs rendszer,
- irodai szoftver

Évfolyam: 11.

Készítette: Máté Attila

1.A tantárgy oktatásának célja:
A tantárgy célja, hogy kialakítsuk a digitális világ vívmányai használatának, önálló megismerésének képességét, pozitív attitűdjét, a társadalom hasznos polgárává válás minden kompetenciáját. Cél, hogy a tanuló megszerezze a digitális írástudás, a problémamegoldás és az információs technológia ismereteit; felkészüljön a digitális kompetenciák széles körű alkalmazására úgy, hogy arra a más tudásterületekhez tartozó tananyagok feldolgozásakor már építeni tudjon; rendszerezni tudja a digitális eszközök más forrásokból származó tudáselemeit.

Ismerje a tanuló a digitális eszközök használatával járó veszélyek kezelését, az ellenük való védekezést; fejlessze tudatos felhasználói attitűdjét mind az egyén, mind a közösség, mind a társadalom szintjén; megtanulja a problémák digitális eszközökkel való megoldásának módjait, beleértve egy adott probléma megoldásához szükséges algoritmusok

értelmezését, kiválasztását, módosítását, illetve létrehozását.

2.Tantárgyi jellemzők:
11. évfolyam - 31 óra; Pincér-vendégtéri szakmber heti 2 óra

3.Tananyag tartalma, és az oktatására meghatározott óraszám, fejlesztendő kompetenciák:

Tematikai egység száma	Tematikai egység megnevezése	Óraszám	Évfolyam
1.	**Problémamegoldás informatikai eszközökkel és módszerekkel**		
	1.1 A problémamegoldáshoz szükséges módszerek és eszközök kiválasztása	**5**	11.
	1.2 Algoritmizálás és adatmodellezés	**5**	11.
2.	**Infokommunikáció**		
	2.1 Információkeresés, információközlési rendszerek	**4**	11.
	2.2 Az információs technológián alapuló kommunikációs formák	**3**	11.
	2.3 Médiainformatika	**3**	11.
3.	**Az információs társadalom**		

	3.1 Az információkezelés jogi és etikai vonatkozásai	**4**	11.
	3.2 Az e-szolgáltatások szerepe és használata	**4**	11.
4.	**Könyvtári informatika**	**3**	**11.**

A tananyag részletezése:

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	**1. Problémamegoldás informatikai eszközökkel és módszerekkel**	**Óraszám 10 óra**
	1.1. A problémamegoldáshoz szükséges módszerek és eszközök kiválasztása	5 óra
Előzetes tudás	Algoritmusleíró eszközök ismerete és használata, egyszerűbb algoritmusok megírása. Fejlesztői környezet használata.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Tantárgyi és egyéb problémák informatikai eszközök segítségével történő megoldása csoportmunkában, a megoldáshoz szükséges algoritmusok készítése.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		
A problémák megoldásához szükséges eszközök és módszerek komplex alkalmazása A problémamegoldáshoz szükséges informatikai eszközök kiválasztása. Tantárgyi és egyéb problémák informatikai eszközök segítségével történő megoldása, a megoldáshoz szükséges algoritmusok készítése. *Problémák megoldása munkacsoportban. A problémamegoldó tevékenység tervezése* Az iskolához és a köznapi élethez kapcsolódó problémák megoldásának tervezése és megvalósítása csoportmunkában. Projektmunkák informatikai eszközökkel történő kivitelezése.		
Kulcsfogalmak/fogalmak	Probléma, tervezés, megvalósítás, projektmunka.	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	**1.2. Algoritmizálás és adatmodellezés**	5 óra
Előzetes tudás	Algoritmus kódolása valamely fejlesztői környezetben.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Tantárgyi problémák algoritmizálása. Tervezési eljárások, az alulról felfelé építkezés és a lépésenkénti finomítás elveinek használata.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		
Adott feladat megoldásához tartozó algoritmusok megfogalmazása, megvalósítása számítógépen, a feladat megoldásához algoritmusok tervezése, végrehajtása, elemzése Tantárgyi problémák megoldási algoritmusainak tanulmányozása. Algoritmusok alkotása különböző tervezési eljárások segítségével, az alulról felfelé építkezés és a lépésenkénti finomítás elvei. Algoritmusok megvalósítása. Néhány típusalgoritmus vizsgálata. *A problémamegoldáshoz szükséges adatok és az eredmény kapcsolata, megtervezése, értelmezése*		

A beállítások értelmezése. *Elemi és összetett adatok megkülönböztetése, kezelése, használata. Adatmodellezés, egyszerű modellek megismerése* Különböző adattípusok használata a modellalkotás során.	
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Tantárgyi probléma, alulról felfelé építkezés elve, lépésenkénti finomítás elve, elemi adat, összetett adat, bemenő adat, eredmény.

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	**2. Infokommunikáció**	**Óraszám 10 óra**
	2.1. Információkeresés, információközlési rendszerek	4 óra
Előzetes tudás	Információ keresése, a hiteles és nem hiteles információ megkülönböztetése, az információ mérlegelő értékelése.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A feladatok elvégzéséhez szükséges információk azonosítása, meghatározása, megkeresése, felhasználása. A dokumentumok önálló publikálása.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		
Önálló információszerzés Információkeresési stratégia. Tartalomalapú keresés. Logikai kapcsolatok. A szükséges információ önálló meghatározása, a találatok szűkítése, kigyűjtése, felhasználása. *Az információk közlési célnak megfelelő alakítása, a manipuláció megismerése* A találatok elemzése, értékelése hitelesség szempontjából. A közlés céljának felismerése. A reklámok manipulatív tevékenységének felfedése. *A publikálás módszereinek megismerése, szabályai* Az elkészült dokumentumok publikálása hagyományos és elektronikus, internetes eszközökkel. Szövegek, képek, fotóalbumok, hang- és videóanyagok, weblapok publikálása az interneten.		
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Manipulálás, kétirányú információáramlás, adatfeltöltés.	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	**2.2. Az információs technológián alapuló kommunikációs formák**	3 óra
Előzetes tudás	Az infokommunikációs eszközök ismerete. A modern infokommunikációs eszközök hatékony használata. A kommunikáció elméletének ismerete.	

A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Online kommunikáció folytatása, csoportmunka végzése egy vagy több résztvevővel. A legújabb két- vagy többrésztvevős kommunikációs lehetőségek, valamint az elektronikus médiumok megfelelő kezelése.
Ismeretek/fejlesztési követelmények	
Kommunikációra képes eszközök összekapcsolási lehetőségeinek megismerése Többrésztvevős beszélgetős, kommunikációs program használata. Csoportmunka az interneten. *Az infokommunikációs eszközök mindennapi életre gyakorolt hatásának vizsgálata* A hagyományos infokommunikációs technológiák összehasonlítása az elektronikus és internetes lehetőségekkel. A túlzott internethasználatból kialakuló káros életformák azonosítása, a függőség elhárítása.	
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Kommunikációs program.

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	***2.3. Médiainformatika***	3 óra
Előzetes tudás	A legújabb infokommunikációs technológiák használata, alkalmazása.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Az új elektronikus és internetes médiumok készségszintű használata.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		
A hagyományos médiumoktól különböző, informatikai eszközöket alkalmazó lehetőségek, azok felhasználása a megismerési folyamatban Információszerzés internetes portálokról, médiatárakból, elektronikus könyvtárakból.		
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Hírportál, médiatár, e-book, hangoskönyv.	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	**3. Az információs társadalom**	**Óraszám 8 óra**
	3.1. Az információkezelés jogi és etikai vonatkozásai	**4 óra**
Előzetes tudás	Informatikai biztonsággal kapcsolatos tapasztalatok. A számítógép vagy a programok használata során tapasztalt esetleges meghibásodások. A problémák megoldása érdekében alkalmazott eljárások. Infokommunikációs eszközök használata során tanúsított viselkedési módok megfigyelése, véleményezése.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Adatvédelmi fogalmak ismerete. Az információforrások hitelességének értékelése. Szerzői joggal kapcsolatos alapfogalmak megismerése.	

	Az infokommunikációs publikálási szabályok megismerése. Az informatikai fejlesztések gazdasági, környezeti, kulturális hatásainak felismerése.
Ismeretek/fejlesztési követelmények	
Az adatvédelmi alapfogalmakkal és az információhitelesség megőrzési technikáival való megismerkedés Adatvédelmi fogalmak ismerete. Az információforrások hitelességének értékelése. Informatikai eszközök etikus használata. *Szerzői jogi alapfogalmak. Az infokommunikációs publikálási szabályok megismerése* Szerzői joggal kapcsolatos alapfogalmak megismerése. Az infokommunikációs publikálási szabályok megismerése. *Az információ és az informatika gazdaságra, környezetre, kultúrára, személyiségre, egészségre gyakorolt hatásának megismerése* A globális információs társadalom jellemzői. Az informatikai kultúra jellemzői. Az informatikai fejlesztések gazdasági, környezeti, kulturális hatásainak felismerése. Az informatikai eszközök használatának következményei a személyiségre és az egészségre vonatkozóan.	
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Információs társadalom, informatikai biztonság, informatikai kultúra, információkezelés, adatvédelem, netikett, szerzői jog, szerzői alkotás, plágium, közkincs, szabad felhasználás.

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	**3.2. Az e-szolgáltatások szerepe és használata**	4 óra
Előzetes tudás	Elektronikus szolgáltatásokkal kapcsolatos személyes tapasztalatok, vélemények gyűjtése, tapasztalatok cseréje.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Az elektronikus szolgáltatások szerepének felismerése, a szolgáltatások mérlegelő használata. A fogyasztói viselkedést meghatározó módszerek felismerése a médiában.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		
Az e-szolgáltatások előnyeinek és veszélyeinek, biztonsági vonatkozásainak feltérképezése Az elektronikus szolgáltatások hétköznapi életben betöltött szerepének felismerése. Elektronikus szolgáltatások megismerése, mérlegelő használata, értékelése. Az elektronikus szolgáltatások előnyeinek és veszélyeinek felismerése. *A fogyasztói viselkedést befolyásoló technikák felismerése a médiában* Fogyasztói szükségletek azonosítása. A fogyasztói viselkedést befolyásoló módszerek megfigyelése és azonosítása. Tudatos vásárlókép kialakítása.		
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Információs társadalom, média, elektronikus szolgáltatás, regisztráció, leiratkozás, azonosító, jelszó, mérlegelő használat.	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	4. Könyvtári informatika	Óraszám 3 óra
Előzetes tudás	Katalógus önálló használata. A települési könyvtár önálló használata. Önálló kézikönyvhasználat. A felhasznált irodalomjegyzék összeállítása segítséggel.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A könyvtári rendszer szolgáltatásai és a különböző információforrások önálló felhasználása tanulmányi és egyéb feladatokhoz.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		
Könyvtártípusok, információs intézmények A könyvtári rendszer szerepének, lehetőségeinek megismerése. A települési közkönyvtár önálló használata. Könyvtárlátogatás. *Könyvtári szolgáltatások* A könyvtári információs rendszer szolgáltatásainak rendszerezése, felhasználása a tanulásban. A könyvtárközi kölcsönzés funkciójának megértése. Könyvtári és közhasznú adatbázisok használati útmutató segítségével való önálló használata. Rendszeres, a céloknak megfelelő könyvtár- és internethasználat. *Információkeresés* A médiumok, közléstípusok tartalmi megbízhatósága. Információkeresési stratégiák ismerete. Önálló információszerzés katalógusokból, adatbázisokból, általános és ismeretterjesztő művekből. Releváns információk kiválasztása hagyományos és elektronikus információhordozókból. Az iskolai tananyag elmélyítése és kibővítése önálló könyvtári kutatómunkával. *Dokumentumtípusok, kézikönyvek* A hiteles forrás jellemzőinek ismerete. Forrástípusok rendszerezése információs értékük szerint. A talált információk mérlegelő értékelése. Időszaki kiadványok önálló használata. Elektronikus könyvek, digitalizált dokumentumok. Az egyes tudományterületek alapvető segédkönyvtípusainak ismerete, önálló használata. *Forráskiválasztás* Komplex feladathoz való önálló forráskiválasztás a feladat céljának és a forrás információs értékének figyelembevételével. *Bibliográfiai hivatkozás, forrásfelhasználás* Bibliográfiai hivatkozás önálló készítése folyóiratcikkekről. Az interneten megjelent források hivatkozási technikájának megismerése, segítséggel való alkalmazása. Hivatkozásjegyzék, irodalomjegyzék készítése.		

Kulcsfogalmak/ fogalmak	Könyvtári rendszer, múzeum, levéltár, információkeresési stratégia, rejtett bibliográfia, relevancia, elemző forráshasználat, hivatkozás, plágium, hitelesség, önművelés, egész életen át tartó tanulás.

4. Követelmény, a továbbhaladás feltételei:

*A tanuló a **„ Problémamegoldás informatikai eszközökkel és módszerekkel”** témakör végére*

- tudjon algoritmusokat készíteni,
- legyen képes a probléma megoldásához szükséges eszközöket kiválasztani;
- legyen képes tantárgyi problémák megoldásának tervezésére és megvalósítására;
- ismerjen és használjon tantárgyi szimulációs programokat;
- legyen képes tantárgyi mérések eredményeinek kiértékelésére;
- legyen képes egy csoportban tevékenykedni.

*A tanuló a **„ Infokommunikáció”** témakör végére*

- legyen képes információkat szerezni, azokat hagyományos, elektronikus vagy internetes eszközökkel publikálni;
- legyen képes társaival kommunikálni az interneten, közös feladatokon dolgozni;
- tudja használni az újabb informatikai eszközöket, információszerzési technológiákat.

*A tanuló az **„ Az információs társadalom”** témakör végére*

- ismerje az adatvédelemmel kapcsolatos fogalmakat;
- legyen képes értékelni az információforrásokat;
- ismerje az informatikai eszközök etikus használatára vonatkozó szabályokat;
- ismerje a szerzői joggal kapcsolatos alapfogalmakat;
- ismerje az infokommunikációs publikálási szabályokat;
- ismerje fel az informatikai fejlesztések gazdasági, környezeti, kulturális hatásait;
- ismerje fel az informatikai eszközök használatának személyiséget és az egészséget befolyásoló hatásait;
- ismerje fel az elektronikus szolgáltatások szerepét,
- legyen képes néhány elektronikus szolgáltatás mérlegelő használatára;
- ismerje fel az elektronikus szolgáltatások jellemzőit, előnyeit, hátrányait;
- ismerje fel a fogyasztói viselkedést befolyásoló módszereket a médiában;
- ismerje fel a tudatos vásárló jellemzőit.

*A tanuló a **„ Könyvtári informatika”** témakör végére*

- legyen képes bármely, a tanulmányaihoz kapcsolódó feladata során az információs problémamegoldás folyamatát önállóan, alkotóan végrehajtani;
- legyen tisztában saját információkeresési stratégiáival, tudja azokat tudatosan alkalmazni, legyen képes azokat értékelni, tudatosan fejleszteni.

5. Értékelés:

- személyre irányuló és osztályt érintő, teljes körű értékelés
- folyamatos szóbeli számonkérés és értékelés
- témakörök befejezésekor gyakorlati/írásbeli számonkérés

6. A tantárgy oktatásának tárgyi feltételei:

- informatikai szaktanterem,
- projektor, számítógép,
- operációs rendszer,
- irodai szoftverek

Érettségire felkészítő 2 éves képzés óraterve és tanterve

Érettségire felkészítő évfolyamok KK12-13.

2024/2025. tanévtől

Évfolyam	12. évfolyam			13. évfolyam			Összesen
Tantárgyak	heti kötelező	szabadsáv	évi	heti kötelező	szabadsáv	évi	
Magyar nyelv és irodalom	3	1	144	3	1	124	268
Német nyelv / Angol nyelv	3	1	144	3	1	124	268
Matematika	3	1	144	3	1	124	268
Történelem	3	1	144	3	1	124	268
Természetismeret*	1		36		1	31	67
Digitális kultúra	1		36	1		31	67
Összesen:	14	4	648	13	5	558	1206

*A természetismeret tantárgyon belül földrajz tantárgy oktatása folyik

Érettségire felkészítő évfolyamok KK12-13.

2026/2027. tanévtől

Évfolyam	12. évfolyam			13. évfolyam			Összesen
Tantárgyak	heti kötelező	szabadsáv	évi	heti kötelező	szabadsáv	évi	
Magyar nyelv és irodalom	3		108	3		93	201
Német nyelv / Angol nyelv	3		108	3		93	201
Matematika	3		108	3		93	201
Történelem	3		108	3		93	201
Digitális kultúra	1		36	1		31	67
Összesen:	13		468	13		403	871

Magyar nyelv és irodalom

Készítette: Vas Rozália, Szabó Anita

Az anyanyelv már nevében is a legszorosabb összetartozást fejezi ki az azonos nyelvet beszélő emberek között. Az anyanyelven megszülető irodalom alkotói és hallgatói olyan olvasói hagyományt, kultúrát teremtenek, amely megerősíti egy közösség tagjainak az identitását, mert a „… nemzeti hagyomány s nemzeti poézis szoros függésben állnak egymással." (Kölcsey Ferenc). Egy nemzet megmaradásának alapja, de fennmaradásának, jövőjének is a záloga a kultúrája, az anyanyelve.

A magyar nyelv és irodalom tantárgynak ezért van kitüntetett szerepe: gondolkodni tanít, ismereteket ad át, szellemi, erkölcsi örökséget hagyományoz. Egy nép szimbolikus szövegei többnyire irodalmi alkotások, amelyek a legszorosabb összetartozást fejezik ki. Ezek olvasása, tanítása személyiséget formál, fejleszti a szépérzéket, az ítélőképességet, az erkölcsi érzékenységet. Ezzel a magyar nyelv és irodalom tantárgy az érzelmi nevelés egyik legfontosabb eszköze.

Kultúránk, benne irodalmunk magyarul született meg, és ezen a nyelven formálódik tovább. A magyar irodalom a Kárpát-medence magyarságának irodalma. Nyelvünk, történelmünk, kultúránk közös. Kulturális értelemben egy nemzet vagyunk. Ezért a magyar nyelv és irodalom tantárgy is a Kárpát-medencei magyarság irodalmát, szellemi örökségét egységesen és egységben kezeli.

A középfokú képzés szakaszában, a 12. évfolyamon a nevelésnek-oktatásnak sok és sokrétű cél- és feladatrendszere van:

- cél, hogy a diákok megértsék a nemzet, a szűkebb közösség és az egyes ember kapcsolatát. Megismerjék kultúrájukat, annak gondolati, erkölcsi tartalmait, esztétikai értékeit. Ennek révén szellemileg és érzelmileg is kötődjenek ahhoz. Ismerjék és értsék múltjukat, jelenüket, benne önmagukat.
- A tanulók felkészítése arra, hogy ennek a kulturális hagyománynak értői és később formálói legyenek.
- A tanulók megértsék a gondolkodás, a viselkedés és a nyelvhasználat összefüggéseit, ennek feltétele a biztos szövegértés és szövegalkotás képességének fejlesztése. Az, hogy a diákok szabatosan és pontosan, illetve a kommunikációs helyzetnek megfelelően tudják kifejezni magukat.
- Ismerjék nyelvünk szerkezetét, grammatikáját, a nyelvhelyességi szabályokat, a stilisztikai árnyalatokat, hiszen csak ezek ismeretében tudják megítélni saját és a többi ember nyelvi teljesítményét. Ezek alapján ismerik fel az adott kommunikációs helyzetet, szövegösszefüggést, a műfaji elvárásokat.
- Cél, hogy a nyelvi megnyilatkozások jelentésszintjeit és -árnyalatait a képzési szakasz végén megértsék, mert így veszik észre a manipulációt vagy értik meg az összetett üzeneteket.

- A tanulók tudják elhelyezni anyanyelvüket a világ többi nyelve között, ismerjék nyelvük történelmi fejlődését. Értsék, hogy a nyelv a jelenben is folyamatosan változik, s ezért a változásért felelősséggel tartoznak.
- Alakuljon ki nyelvhasználati igényességük. Legyen elemi elvárás számukra – önmaguktól és másoktól is – a pontos és a magyar nyelvhelyességi szabályokat betartó szövegalkotás, a magyar helyesírás szabályainak ismerete.
- Értsék meg és példákkal tudják szemléltetni, hogy a nyelv és a gondolkodás, a beszéd és a gondolkodás feltételezik egymást, szorosan összefüggnek, ismerjék fel, hogy a nyelv szegényedése a gondolkodás szegényedését jelenti.
- Fontos cél a digitális kompetencia fejlesztése is, az IKT-eszközök tudatos és kreatív alkalmazása.
- A digitális világ bővülésével a diákokra hatalmas információ-mennyiség zúdul. Meg kell tanulniuk kiválasztani a fontos, értékes adatokat és ismereteket, azt is, hogy ezen adatokat és információkat etikusan és kritikusan használják, építsék be tudásukba.
- Az irodalmi szövegek megértéséhez elengedhetetlen, hogy a diákok rendelkezzenek megfelelő művészettörténeti, műfajtörténeti, irodalomelméleti, -történeti ismeretekkel. A képzési szakasz első felében ezek az ismeretek állnak a tananyag középpontjában. Fontos, hogy a diákok az irodalmat egy közösség történelmi-társadalmi folyamataként is lássák. A képzési szakasz második felében a szerzői portrék és látásmódok is helyet kapnak. *Mindkét képzési szakasz célja és feladata az irodalmi művek elemző értelmezése.* Ez fejleszti a gondolkodást, az erkölcsi érzéket, segíti az érzelmi nevelést. Az önálló elemzési készség fejleszti az önismeretet, önbizalmat ad, fejleszti az anyanyelvi kompetenciát is.
- Cél, hogy a tanulók rendelkezzenek az irodalmi művek értelmezéséhez szükséges elemzési stratégiákkal. A művek tartalmi összefoglalásán túl vállalkozzanak önálló értelmezés kialakítására.
- Vegyék észre a különböző korok szerzői, művei között kialakuló párbeszédet, az irodalom vándortémáit és motívumait, értsék meg azok jelentésváltozását.
- A XXI. század emberei már élethosszig tanulnak, ezért a diákoknak meg kell őrizni kíváncsiságukat, meg kell tanulniuk középiskolás módon tanulni. Ennek feltétele, hogy olvasó emberekké neveljük őket, akik többféle olvasási és értelmezési technikákkal rendelkeznek, az általuk olvasott szövegeket képesek mérlegelve végiggondolni. Össze tudják kapcsolni a már meglévő ismereteiket az olvasott, hallott vagy a digitális szövegek tartalmával, képesek meglátni és kiemelni az összefüggéseket. Tudnak önállóan jegyzetelni.
- Alakuljon ki a diákokban az önfejlesztés igénye. Ennek alapja az önvizsgálaton alapuló magatartás és gondolkodás fejlesztése. Az irodalmi szövegek sokfélesége biztosítja, hogy olyan esztétikai, morális, lélektani, társadalmi kérdésekkel szembesüljenek a tanulók, amelyekben felismerik önmagukat, saját gondjaikat.
- Kiemelt cél a gondolkodni tanítás, kíváncsiságuk, alkotókedvük megtartásával.

A magyar nyelv és az irodalom tantárgy fejlesztési céljai jórészt összehangolhatók: az alaptantervben meghatározott hat fő fejlesztési területből (szövegértés; szövegalkotás; olvasóvá nevelés; mérlegelő gondolkodás, véleményalkotás; anyanyelvi kultúra, anyanyelvi ismeretek;

irodalmi kultúra, irodalmi ismeretek) négy mindkét tantárgy keretében fejleszthető. Minden nyelvtanóra kiemelt feladata a szövegértés és a szövegalkotás tanítása.

A magyar nyelv és irodalom más tantárgyakhoz, műveltségterületekhez is kötődik. A tantárgyi koncentráció kialakítása a tantárgyi struktúra egyik fontos elve. Bizonyos irodalmi témakörök feldolgozásához ajánljuk a művek filmes vagy színházi adaptációjának beépítését az órai munkába vagy a házi feladatba.

A magyar nyelv és irodalom tanításának nemcsak a műveltségátadás, a kompetenciafejlesztés, hanem az érzelmi nevelés is a célja. A diákok érzelmi fejlődése az alapja későbbi személyes boldogulásuknak, együttműködési képességüknek, társadalmi beilleszkedésüknek és kulturált viselkedésüknek.

A képzési szakasz feladata, hogy a tanulókat felkészítse az érettségire, tegye lehetővé – megfelelő ismeret, műveltség átadásával, a tanulói kompetenciák fejlesztésével – a sikeres továbbtanulást, a társadalomba való beilleszkedést. Érett, gondolkodó, ép erkölcsi érzékkel rendelkező, kiegyensúlyozott felnőttekként kerüljenek ki a közoktatásból.

Az órakeret minimum 80%-át a törzsanyagra kell fordítani. Az órakeret 20%-át a szaktanár választása alapján a tananyagok mélyebb, sokszínűbb tanítására, ismétlésre, gyakorlásra vagy a tanórán kívüli tudásszerzésre (múzeumlátogatás, színházi előadás megtekintése, előadó meghívása), kompetenciafejlesztésre, projektmunkák megalkotására lehet felhasználni. A választást segítő javaslatok a részletesen szabályozott kötelező törzsanyag mellett találhatók.

A magyar nyelv és irodalom tantárgy kötelező törzsanyagában csak lezárt, biztosan értékelhető életművek szerepelnek. Ezen felül, a választható órakeret terhére a tanár szabadon beilleszthet kortárs alkotókat, műveket a tananyagba.

Ha a szaktanár úgy ítéli meg, hogy az órakeret 100%-át a törzsanyag tanítására kell fordítania, lemondhat a választás lehetőségéről.

A törzsanyag órai feldolgozása kötelező.

A NAT alapján álló törzsanyag és az azt kiegészítő tartalmak, választható, ajánlott témák, művek

I. A törzsanyag
   A témakörökben megadott művek a Nat-ban megfogalmazott tanulási eredmények elérését biztosítják.
II. A törzsanyaghoz kapcsolódó, kiegészítő tartalmak
   A törzsanyagon felüli ajánlott témák, művek elősegítik a pedagógus választását a helyi sajátosságoknak, az osztály érdeklődésének megfelelően.

A törzsanyagot jelentő témákra, művekre, tevékenységekre szánt órák nem vonhatók össze a szabadon választott témák, művek értelmezésére szánt órákkal. Az ajánlott, illetve választott témákra szánt órakeretet a pedagógus akkor használhatja fel, ha a törzsanyagot már feldolgozta a diákokkal.

A szövegek kiválasztásakor is ez a két elv érvényesül a magyar nyelv és az irodalom tanításában is: a törzsanyag témái és művei, a hozzájuk kapcsolódó választható témák, művek, illetve a szabadon választható témák, művek.

Az irodalom és média (film, tévéjáték, színház) kapcsolata azt jelenti, hogy a szaktanár döntése alapján – a kötelező olvasmányok kivételével – vagy a művet olvastatja el a diákokkal, vagy annak feldolgozását nézik meg.

12. évfolyam

A középiskolai képzés első szakaszának kiemelt cél- és feladatrendszere:

- A tanulás tanulása. Egy új tanulási szakaszt kezdenek el a diákok, nagyobb, bonyolultabb tananyagokkal találkoznak. Meg kell tanulniuk a lényeget kiemelni, vázlatot írni, gondolataikat írásban és szóban is pontosan és szándékaik szerint árnyaltan, adekvátan kifejezni.
- A diákok szövegértésének folyamatos fejlesztése. A biztos szövegértés nemcsak a magyar nyelv és irodalom, de valamennyi tantárgy értő és eredményes tanulását segíti, feltétele a gondolkodás és a beszéd fejlesztésének is.
- A szövegértés és -alkotás tanulásának feltétele a biztos anyanyelvi (grammatikai, stilisztikai) ismeret, a kommunikációelmélet alapvető fogalmainak elsajátítása, hiszen csak így tudják a tanulók felismerni az adott kommunikációs helyzetet.
- Az érvelési képesség és a beszédkészség folyamatos fejlesztése.
- A tanulók személyiségfejlesztésének feltétele, hogy rendelkezzenek megfelelő ismeretekkel ahhoz, hogy kérdéseket tudjanak megfogalmazni, az irodalmi szereplők, konfliktusok és saját élethelyzeteik között felfedezzék a párhuzamokat, kialakuljon elvonatkoztató képességük, s igényük és képességük arra, hogy kifejezzék saját véleményüket.
- Ez a két évfolyam a diákok számára a tájékozódás, saját tehetségük és érdeklődési körük felfedezésének kora, ezért elengedhetetlen, hogy sokféle ismerettel és ismerethordozóval találkozzanak.
- Tudásuk megszerzésében és bővítésében a hagyományos információhordozókon kívül egyre erőteljesebb szerepet kapnak a digitális eszközök. Cél ezek észszerű, gondolkodásukat segítő, etikus használatának elsajátítása.
- A képzésnek ebben a szakaszában már rendszerezett nyelvtani és irodalmi (irodalomtörténeti, -elméleti, és műfaji) ismeretek elsajátítása elvárt eredmény, hiszen a képzési szakasz második felében csak így lesznek képesek a tanulók az irodalomtörténeti ismereteiket rendszerezni, így sajátítják el a nyelvészet és az irodalomtudomány – korosztályuknak megfelelő szintű – szaknyelvét, s így tudnak az érettségi dolgozatban is elvárt szintű, nyelvezetű esszét, érvelést, műfajnak megfelelő gyakorlati szöveget alkotni.

A magyar nyelv és irodalom nem pusztán tantárgy a középiskolában, hanem kulcsszerepet tölt be a tanulók identitásának kialakításában, megismerteti velük saját kultúrájukat, nemzeti önazonosságukat, fejleszti érzékenységüket. A tanulókat segíti abban, hogy a kommunikációs célnak megfelelően fejezzék ki magukat. Fejlődjék érvelési kultúrájuk, könnyebben beilleszkedjenek környezetükbe, és ismerjék fel saját tehetségüket.

A 12. ÉVFOLYAM TANANYAG TARTALMA:

<table>
<tr><th colspan="2">MAGYAR NYELVTAN</th></tr>
<tr><th>TÖRZSANYAG
(óraszám 80%-a)</th><th>AJÁNLOTT TANANYAG</th></tr>
<tr><td colspan="2">I. Kommunikáció – fogalma, eszközei, típusai, zavarai; digitális kommunikáció</td></tr>
<tr><td>A kommunikáció fogalma, tényezői és funkciói</td><td rowspan="8">A formális és informális beszédhelyzetekben való viselkedés
Megszólítások, magázódás, tegeződés, a kapcsolattartás formái
A gesztusok és viselkedés, gesztusok és kultúrkörök
A médiafüggőség, a virtuális valóság veszélyei
A reklámok hatása nyelvhasználatunkra
Az internet mint hiteles adatforrás; plágium; adatvédelem</td></tr>
<tr><td>A személyközi kommunikáció</td></tr>
<tr><td>A nem nyelvi jelek</td></tr>
<tr><td>A tömegkommunikáció fogalma, típusai és funkciói</td></tr>
<tr><td>A tömegkommunikáció hatása a gondolkodásra és a nyelvre</td></tr>
<tr><td>Médiaműfajok</td></tr>
<tr><td>A digitális kommunikáció jellemzői, szövegtípusai, az új digitális nyelv</td></tr>
<tr><td colspan="2">II. A nyelvi rendszer, a nyelv szerkezeti jellemzői, a nyelvi elemzés, a magyar és az idegen nyelvek</td></tr>
<tr><td>A nyelv mint jelrendszer</td><td rowspan="16">A jelnyelvek (pl.: a siketek jelelése)
Fonémák más nyelvekben. A magyar fonémák összevetése a tanult idegen nyelvek fonémáival
A hangok hangulata, hangszimbolika
A tőtípusok, illetve a toldalékok meghatározása, grammatikai funkcióik
Néhány ismert szófaji rendszer bemutatása
A szófajváltás, a többszófajúság
Rendszermondat, szövegmondat
Mondatok elemzése szerkezeti rajzzal
A szinteződés, tömbösödés a mondatban</td></tr>
<tr><td>A nyelvi szintek</td></tr>
<tr><td>A magyar nyelv hangrendszere</td></tr>
<tr><td>Hangkapcsolódási szabályszerűségek</td></tr>
<tr><td>A szavak felépítése, a szóelemek (szótő, képző, jel, rag)</td></tr>
<tr><td>A magyar nyelv szófaji rendszere:
alapszófajok, mondatszók és viszonyszók</td></tr>
<tr><td>A szószerkezetek (szintagmák)</td></tr>
<tr><td>A mondat fogalma és csoportosítási szempontjai</td></tr>
<tr><td>Az egyszerű mondat:
az alany, az állítmány, a tárgy, a határozók, a jelzők</td></tr>
<tr><td>Az összetett mondat</td></tr>
<tr><td>Az alárendelő összetett mondatok</td></tr>
<tr><td>A mellérendelő összetett mondatok</td></tr>
<tr><td>A többszörösen összetett mondatok</td></tr>
</table>

III. A szöveg fogalma, típusai; a szövegkohézió, a szövegkompozíció; szövegfajták; szövegértés, szövegalkotás	
A szöveg fogalma. A szövegösszefüggés, a beszédhelyzet	Szövegszemantika A szöveg és a szöveget kiegészítő, nem szövegszerű elemek (kép, ábra, táblázat, tipográfia) kapcsolata Szöveg és vizualitás: képversek, konkrét költészet Intertextualitás: a szövegek transzformációi (pl. mém)
A szöveg típusai, a szöveg szerkezete	
A szövegkohézió (lineáris és globális)	
A szöveg kifejtettsége	
Szövegpragmatika (szövegvilág, nézőpont, fogalmi séma, tudáskeret, forgatókönyv)	
Szövegtípusok jellemzői megjelenés, műfajok és nyelvhasználati színterek szerint	
A legjellegzetesebb szövegtípusok, szövegfajták	
Az esszé	
A munka világához tartozó szövegek (a hivatalos levél típusai, önéletrajz, motivációs levél)	
Az intertextualitás	
A szövegfonetikai eszközök és az írásjelek szerepe a szöveg értelmezésében	
IV. Stilisztika – stílusrétegek, stílushatás, stíluseszközök, szóképek, alakzatok	
A stílus fogalma és hírértéke	Mindennapi stilisztikánk: társadalmi elvárások és megnyilatkozásaink stílusa Stílusparódia Korstílusok, stílusirányzatok Az íráskép stilisztikai hatásai Egyéni szóalkotások stilisztikai hatása Összetett képrendszerek, képi hálózatok, jelképrendszerek
A stílus kifejező ereje	
Stílusrétegek: társalgási, tudományos, publicisztikai, hivatalos, szónoki és irodalmi stílus	
Stílusárnyalatok (pl.: neutrális, gúnyos, patetikus, népies, familiáris, költői, archaikus)	
A mondatstilisztikai eszközök (a verbális stílus, nominális stílus, a körmondat)	
Hangszimbolika, hangutánzás, hangulatfestés	
Szóképek (egyszerű; hasonlatból kinövő szóképek /metafora, szinesztézia/, érintkezésen nyugvó szóképek /metonímia, szinekdoché/, összetett szóképek /összetett költői kép, allegória, szimbólum/)	
Költői alakzatok (ismétlés, felcserélés, kihagyás) köznyelvi és irodalmi szövegekben	

Irodalom	
TÖRZSANYAG **(óraszám 80%-a)**	**AJÁNLOTT ALKOTÓK, MŰVEK**
I. Bevezetés az irodalomba – művészet, irodalom	

A) Az irodalom és hatása	
Karinthy Frigyes: A cirkusz	Örkény István: Ballada a költészet hatalmáról II. János Pál pápa levele a művészeknek (részletek)
B) Szerzők, művek párbeszéde	
Aiszóposz: A tücsök és a hangya Hajnóczy Péter: A hangya és a tücsök Romhányi József: Tücsökdal	
C) Népszerű irodalom. Az irodalom határterületei	
Arthur Conan Doyle: Sherlock Holmes-történetek (részletek)	Irodalom és film Agatha Christie: Tíz kicsi néger
D) Műnemi-műfaji rendszer	
II. Az irodalom ősi formái. Mágia, mítosz, mitológia	
A) Az ősi magyar hitvilág	
Hoppál Mihály: Sámánok. Lelkek és jelképek (részletek)	Diószegi Vilmos: Az ősi magyarok hitvilága (Világfa) Anonymus: Gesta Hungarorum (ford.: Pais Dezső) (részletek) Jankovics Marcell: Az égig érő fa (részlet)
Irodalom és mozgókép: Jankovics Marcell: Ének a csodaszarvasról (részlet)	
B) A görög mitológia	
A világ születése; istenek születése és harca; istenek nemzedékei, világkorszakok; az ember teremtése Az olimposzi istenek A görög mitológia híres történetei (Hermész, Dionüszosz, Héraklész tettei, Daidalosz és Ikarosz, Thészeusz és Ariadné, a Minótaurosz)	További görög mítoszok: Hésziodosz: Istenek születése (részletek) Hésziodosz: Munkák és napok (részletek) A görög mitológia motívumainak, alakjainak megjelenése későbbi korok irodalmában
C) Egyéb teremtésmítosz	
Babiloni teremtésmítosz (részlet)	
III. A görög irodalom	
A) Az epika születése	
Homérosz: Íliász vagy Odüsszeia (részletek)	
B) A görög líra, az időmértékes verselés	
Alkaiosz: Az állam hajója	Szemelvények az antik görög lírából
Alkaiosz: Bordal	
Szapphó: Aphroditéhez	
Szapphó: Édesanyám! Nem perdül a rokka	
Anakreón: Töredék a halálról	
Anakreón: Gyűlölöm	

C) A görög dráma	
Színház- és drámatörténet: Szophoklész: Antigoné	Szophoklész: Oidipusz király Arisztophanész: Lüszisztraté
IV. A római irodalom	
A) A polgárháborúk kora	
Catullus: Gyűlölök és szeretek	Catullus: Éljünk, Lesbia
B) Augustus kora	
Vergilius: Aeneis (Első ének, 1-7.sor)	Vergilius: IV. ecloga Horatius: Leuconoénak Horatius: Licinius Murenához
Vergilius: IX. ecloga	
Horatius: Thaliarchushoz	
Ovidius: Átváltozások	
Pygmalion	
V. A Biblia mint kulturális kód	
A) Az Ószövetség (részletek)	
a) Történeti könyvek	
Mózes első könyvéből **részletek**:	Szemelvények az Ószövetségből Az Ószövetség motívumainak megjelenése későbbi korok irodalmi alkotásaiban
• Teremtéstörténet	
• József	
Mózes második könyvéből részletek:	
• Kivonulás Egyiptomból (**részletek**), a Tízparancsolat	
b) Tanító könyvek	
• Zsoltárok könyve (23., 42.)	
	Az Ószövetség és a film Ridley Scott: Exodus vagy Roger Young: Mózes (vagy más Ószövetség-feldolgozás)
	Az Ószövetség és a képzőművészet (pl.: Michelangelo Buonarotti, Pieter Bruegel, William Blake, Modigliani képei)
B) Újszövetség (részletek)	
a) Az „örömhír”	
Máté evangéliumából részletek:	Szemelvények az Újszövetségből Az Újszövetség motívumainak megjelenése későbbi korok irodalmi alkotásaiban Karinthy: Barabbás
• Jézus Krisztus születése, megkeresztelése	
• Jézus Krisztus tanításai: Hegyi beszéd, A magvető példázata	
• Passió-történet	Az Újszövetség és a film Franco Zeffirelli: A Názáreti Jézus vagy Catharine Hardwicke: A születés (vagy más Újszövetség-feldolgozás)
• Jézus feltámadása	
Lukács evangéliumából (részletek):	
• Az irgalmas szamaritánus	Az Újszövetség és a képzőművészet (pl.: M.S. mester, Michelangelo Buonarroti,
• A tékozló fiú	

Pál apostol Szeretethimnusza	Tintoretto, Albrecht Dürer, Caravaggio, Munkácsy Mihály)
VI. A középkor irodalma	
A) Egyházi irodalom	
a) Epika:	Umberto Eco: A rózsa neve Szent Erzsébet legendája (részlet) Szent Margit legendája (részlet) Szent Gellért püspök legendája (részlet) Tommaso da Celano: Ének az utolsó ítéletről
Szent Ágoston: Vallomások (részlet)	
Halotti beszéd és könyörgés	
b) Líra	
Jacopone da Todi: Himnusz a fájdalmas anyáról	
Ómagyar Mária-siralom	
B) Lovagi és udvari irodalom	
a) Epika	
Anonymus: Gesta Hungarorum (részlet)	Kálti Márk: Képes krónika (részlet)
	Irodalom és film Terry Jones és Terry Gilliam: Gyalog galopp
b) Líra	
Walter von der Vogelweide: A hársfaágak csendes árnyán	Walter von der Vogelweide: Ó, jaj, hogy eltűnt minden
C) Dante Alighieri: Isteni színjáték – Pokol (részletek)	Irodalom és képzőművészet Dante: Pokol Gustave Doré illusztrációi, Auguste Rodin munkái
D) A középkor világi irodalma	
vágánsköltészet Carmina Burana (részlet)	Irodalom és zene Carl Orff: Carmina Burana
François Villon: A nagy testamentum (részletek)	Irodalom és színház Szakácsi Sándor – Őze Áron: A cella
VII. A reneszánsz irodalma	
A) A humanista irodalom	
a) Líra	Petrarca: Daloskönyv (részletek) Janus Pannonius: Galeotto Marzióhoz Janus Pannonius: Búcsú Váradtól Janus Pannonius: Mars istenhez békességért Janus Pannonius: A saját lelkéhez
Petrarca: Pó, földi kérgem	
Portré: Janus Pannonius	
Janus Pannonius: Pannónia dicsérete	
Janus Pannonius: Egy dunántúli mandulafáról	
b) Epika	
Boccaccio: Dekameron, Első nap 3. novella	Boccaccio: Dekameron (részletek)
B) A reformáció vallásos irodalma, az anyanyelvű kultúra születése	Irodalom és film Eric Till: Luther (részlet)

a) Bibliafordítások Károli Gáspár Szent Biblia fordítása (részlet)	Reményik Sándor: A fordító Sylvester János: Újtestamentum fordítása (ajánló vers)
b) Zsoltárfordítások Szenczi Molnár Albert: 42. zsoltár	
c) Heltai Gáspár: Száz fabula (részletek)	Irodalom és film Richly Zsolt: Heltai Gáspár mesél (rajzfilmek) (részlet)
C) A reformáció világi irodalma	
a) Históriás énekek	Szemelvények a magyar reformáció irodalmából
Tinódi Lantos Sebestyén: Eger vár viadaljáról (részlet)	
b) Széphistóriák Gyergyai (Gergei) Albert: História egy Árgirus nevű királyfiról és egy tündér szűz leányról (részletek)	
	A regény születése Miguel Cervantes Saavedra: Don Quijote (részletek)
D) ***Líra a reformáció korában***	
a) Portré: Balassi Bálint	
Balassi Bálint: Egy katonaének	További Balassi-versek További Shakespeare-szonettek
Balassi Bálint: Borivóknak való	
Balassi Bálint: Adj már csendességet…	
Balassi Bálint: Hogy Júliára találá	
b) ***William Shakespeare***: LXXV. Szonett	
E) Színház- és drámatörténet: dráma a reformáció korában	
William Shakespeare: Romeo és Júlia vagy Hamlet, dán királyfi	Irodalom és film Franco Zeffirelli: Romeo és Júlia (vagy más feldolgozás)
	Irodalom és film Franco Zeffirelli: Hamlet (vagy más feldolgozás)
VIII. A barokk és a rokokó irodalma	
A) Epika	
a) Vitairatok, vallásos értekezések – a katolikus megújulás Pázmány Péter: Alvinczi Péter uramhoz írt öt szép levél (részlet)	

b) **Portré**: Zrínyi Miklós és a barokk eposz	
Zrínyi Miklós: Szigeti veszedelem (részletek)	
c) Levél	
Mikes Kelemen: Törökországi levelek (1., 37., 112.)	Mikes Kelemen: Törökországi levelek (részletek)
d) Tudományos élet	
Apáczai Csere János: Magyar Encyclopaedia (részlet)	Apáczai Csere János: Az iskolák felette szükséges voltáról (részlet)
B) A kuruc kor lírája: művek, műfajok	
Rákóczi-nóta	
Őszi harmat után	
IX. A felvilágosodás irodalma	
A) Az európai felvilágosodás	
a) Epika	
Jonathan Swift: Gulliver utazásai (részletek)	Montesquieu: Perzsa levelek (részlet) Jean-Jacques Rousseau: Értekezés az emberi egyenlőtlenség eredetéről és alapjairól (részlet) Jean-Jacques Rousseau: Emil (részlet) Johann Wolfgang von Goethe: Az ifjú Werther szenvedései (részlet) Georg Wilhelm Friedrich Herder: Eszmék az emberiség történetének filozófiájáról és más írások (részlet)
Voltaire: Candide (részletek)	
b) ***Színház- és drámatörténet***	
A francia klasszicista dráma	
Irodalom és színház Molière: A fösvény vagy Tartuffe	Irodalom és színház Jean Racine: Phaedra (részlet) Pierre Corneille: Cid (részlet) Nicolas Boileau-Despréaux: Ars poetica (részlet)
Johann Wolfgang von Goethe: Faust I. (részletek)	Irodalom és színház A német késő klasszicista, koraromantikus dráma Friedrich Schiller: Tell Vilmos vagy más Schiller-dráma
c) Líra	
Robert Burns: John Anderson	William Blake: A tigris William Blake: A bárány Johann Wolfgang von Goethe: A vándor éji dala Johann Wolfgang von Goethe: A
Robert Burns: Falusi randevú	

	Tündérkirály
B) A felvilágosodás korának magyar irodalma: rokokó, klasszicizmus és szentimentalizmus	
a) Epika	
Csokonai Vitéz Mihály: Dorottya vagyis a dámák diadalma a fársángon (részletek)	Bessenyei György: Egy tudós társaság iránt való jámbor szándék (részlet) Kármán József: Fanni hagyományai (részletek) Kármán József: A nemzet csinosodása (részlet) Kazinczy Ferenc: Fogságom naplója (részletek)
b) Líra	
Kazinczy Ferenc: Tövisek és virágok (részletek)	Csokonai Vitéz Mihály: Szegény Zsuzsi a táborozáskor Csokonai Vitéz Mihály: Az én poézisom természete Csokonai Vitéz Mihály: A feredés Csokonai Vitéz Mihály: Az anákreoni versek Csokonai Vitéz Mihály: Jövendölés az első oskoláról a Somogyban Csokonai Vitéz Mihály: A tihanyi Ekhóhoz Csokonai Vitéz Mihály: A vidám természetű poéta
Portré: Csokonai Vitéz Mihály	
Csokonai Vitéz Mihály: Az estve	
Csokonai Vitéz Mihály: A boldogság	
Csokonai Vitéz Mihály: Tartózkodó kérelem	
Csokonai Vitéz Mihály: Szerelemdal a csikóbőrös kulacshoz	
Csokonai Vitéz Mihály: A Reményhez	
Csokonai Vitéz Mihály: A Magánossághoz	
C) Klasszicizmus és kora romantika a magyar irodalomban	
a) Líra	
Portré: Berzsenyi Dániel	
Berzsenyi Dániel: Osztályrészem	Kisfaludy Sándor: Himfy szerelmei (részlet) Berzsenyi Dániel: A magyarokhoz (II.) Berzsenyi Dániel: Horác Berzsenyi Dániel: Vitkovics Mihályhoz Berzsenyi Dániel: Búcsúzás Kemenes-aljától Berzsenyi Dániel: Napóleonhoz Kisfaludy Károly: Szülőföldem szép határa! Kölcsey Ferenc: Bordal Kölcsey Ferenc: Csolnakon
Berzsenyi Dániel: Levéltöredék barátnémhoz	
Berzsenyi Dániel: A közelítő tél	
Berzsenyi Dániel: A magyarokhoz (I.)	
Kisfaludy Károly: Mohács (részlet)	
Portré: Kölcsey Ferenc	
Kölcsey Ferenc: Himnusz	
Kölcsey Ferenc: Vanitatum vanitas	
Kölcsey Ferenc: Zrínyi dala	
Kölcsey Ferenc: Zrínyi második Éneke	
b) Epika	
Kölcsey Ferenc: Nemzeti	Kölcsey Ferenc: Mohács (részlet)

hagyományok (részletek)	
Kölcsey Ferenc: Parainesis (részletek)	
c) Színház és dráma	
Katona József: Bánk bán	Irodalom és zene Erkel Ferenc: Bánk bán
	Irodalom és tévéjáték Kisfaludy Károly: A kérők Bohák György: A kérők
X. A romantika irodalma	
a) Az angolszász romantika	
George Byron egy szabadon választott művéből részlet	
Sir Walter Scott: Ivanhoe (részlet)	Irodalom és film Richard Thorpe: Ivanhoe
	Irodalom és film/tévéjáték Jane Austen: Büszkeség és balítélet Joe Wright/Simon Langton: Büszkeség és balítélet vagy: más Jane Austen-regény adaptációja
Edgar Allan Poe: A Morgue utcai kettős gyilkosság	Edgar Allan Poe: A kút és az inga Edgar Allan Poe: A fekete macska Edgar Allan Poe: A holló
b) A francia romantika	
Victor Hugo: A párizsi Notre-Dame (részlet)	Irodalom és film/zene Jeane Delannoy: A párizsi Notre-Dame vagy Gary Trousdale- Kirk Wise: A Notre Dame-i toronyőr vagy a regény más feldolgozása
	Irodalom és film/zene Jean-Paul Chanois: Nyomorultak vagy Bille August: Nyomorultak vagy a regény más feldolgozása
c) A német romantika	
Heinrich Heine: Loreley	Heinrich Heine: A dal szárnyára veszlek Heinrich Heine: Memento
d) Az orosz romantika	
Alexandr Szergejevics Puskin: Anyegin (részletek)	Alexandr Szergejevics Puskin: A pikk dáma
e) A lengyel romantika	
Adam Mickiewicz: A lengyel anyához	Adam Mickiewicz: Ősök (részlet)
XI. A magyar romantika irodalma	
A) Életművek a magyar romantika irodalmából	
a) Vörösmarty Mihály	
	Epika
	Zalán futása (Első ének, részlet)

– Líra	Magyarország címere Virág és pillangó Liszt Ferenchez Az élő szobor Ábránd Fóti dal
Szózat	
Gondolatok a könyvtárban	
A merengőhöz	
Az emberek	
Előszó	
A vén cigány	
– Drámai költemény	
Csongor és Tünde	
b) Petőfi Sándor	
– Líra	
A négyökrös szekér	Hortobágyi kocsmárosné Isten csodája A virágnak megtiltani nem lehet Szeget szeggel Csokonai Megy a juhász szamáron Szeptember végén Beszél a fákkal a bús őszi szél Várady Antalhoz Európa csendes, újra csendes Pacsirtaszót hallok megint Szabadság, szerelem
A bánat? egy nagy oceán	
A természet vadvirága	
Fa leszek, ha…	
Reszket a bokor, mert…	
Minek nevezzelek?	
Egy gondolat bánt engemet	
A puszta, télen vagy Kis-Kunság	
A XIX. század költői	
Fekete-piros dal	
– Epika	
A helység kalapácsa (részlet)	Úti levelek (részletek)
Az apostol (részlet)	
c) Jókai Mór	
– Elbeszélések	
A tengerszem tündére	A megölt ország A debreceni kastély A magyar Faust Két menyegző
A huszti beteglátogatók	
– Regények	
Az arany ember	Irodalom és film Várkonyi Zoltán: Egy magyar nábob vagy Várkonyi Zoltán: Kárpáthy Zoltán vagy Várkonyi Zoltán: Fekete gyémántok
B) Tudományos élet a romantika korában	
Erdélyi János: A magyar népdalok (részlet)	Toldy Ferenc: A magyar nemzeti irodalomtörténet a legrégibb időktől a jelenkorig rövid előadásban (részlet)
Bajza József: Dramaturgiai és logikai	Toldy Ferenc: A magyar nemzeti

leckék (részlet)	irodalomtörténet (részlet)

KÖTELEZŐ OLVASMÁNYOK

Homérosz: Odüsszeia (részletek)
Szophoklész: Antigoné
Biblia (részletek az Ószövetségből és az Újszövetségből.
Dante Alighieri: Isteni színjáték – Pokol (részletek)
François Villon: A nagy testamentum (részletek)
Boccaccio: Dekameron, Első nap 3. novella
William Shakespeare: Romeo és Júlia vagy Hamlet, dán királyfi
Zrínyi Miklós: Szigeti veszedelem (részletek)
Mikes Kelemen: Törökországi levelek (1., 37., 112.)
Molière: A fösvény vagy Tartuffe
Katona József: Bánk bán
Vörösmarty Mihály: Csongor és Tünde
Petőfi Sándor: A helység kalapácsa (részlet)
Jókai Mór: A huszti beteglátogatók (novella)
Jókai Mór: Az arany ember

MEMORITEREK

Homérosz: Odüsszeia (részlet)
Anakreón: Gyűlölöm azt…
Catullus: Gyűlölök és szeretek
Halotti beszéd és könyörgés (részlet)
Ómagyar Mária-siralom (részlet)
Janus Pannonius: Pannónia dicsérete
Balassi Bálint: Egy katonaének (részlet)
Balassi Bálint: Adj már csendességet… (részlet)
Csokonai Vitéz Mihály: Tartózkodó kérelem (az általános iskolai memoriter felújítása)
Csokonai Vitéz Mihály: A Reményhez
Berzsenyi Dániel: A közelítő tél (1. versszak)
Berzsenyi Dániel: A magyarokhoz (I.) (1. versszak)
Berzsenyi Dániel: Osztályrészem (1. versszak)
Kölcsey Ferenc: Himnusz (az általános iskolai memoriter felújítása)
Kölcsey Ferenc: Zrínyi második éneke (részlet)
Vörösmarty Mihály: Szózat (az általános iskolai memoriter felújítása)
Vörösmarty Mihály: Gondolatok a könyvtárban (részlet)
Vörösmarty Mihály: Előszó (részlet)

Petőfi Sándor: A bánat? egy nagy oceán…
Petőfi Sándor: Fa leszek, ha…
Petőfi Sándor: A XIX. század költői (részlet)

A 12. évfolyamon a magyar nyelv és irodalom tantárgy óraszáma: 144 óra

Témakör neve	**óraszám**
MAGYAR NYELV	
I. Kommunikáció – fogalma, eszközei, típusai, zavarai; digitális kommunikáció	11
II. A nyelvi rendszer, a nyelv szerkezeti jellemzői, a nyelvi elemzés, a magyar és az idegen nyelvek	14
III. A szöveg fogalma, típusai; a szövegkohézió, a szövegkompozíció; szövegfajták; szövegértés, szövegalkotás	13
IV. Stilisztika – stílusrétegek, stílushatás, stíluseszközök, szóképek, alakzatok	10
Szabadon felhasználható órák – az intézmény saját döntése alapján, felzárkóztatásra, elmélyítésre, tehetséggondozásra.	10
Magyar nyelv összes óraszám:	**58**
MAGYAR IRODALOM	
***I.* Bevezetés az irodalomba – művészet, irodalom**	**4**
A) A művészet fogalma, művészeti ágak. Művészet és irodalom. Az irodalom születése, hatása. Az irodalmi kommunikáció	*1*
B) Szerzők, művek párbeszéde – a művészet	*1*
C) Népszerű irodalom. Az irodalom határterületei	*1*
D) Műnemi-műfaji rendszer	*1*
***II.* Az irodalom ősi formái. Mágia, mítosz, mitológia**	**3**
A) Az ősi magyar hitvilág	*1*
B) A görög mitológia	*1*
C) Egyéb teremtésmítosz - *Babiloni teremtésmítosz*	*1*
***III.* A görög irodalom**	**9**
	4

A) Az epika születése	
B) A görög líra, az időmértékes verselés	*3*
C) A görög dráma	*2*
***IV.* A római irodalom**	**2**
***V.* A Biblia, mint kulturális kód**	**8**
A) Az Ószövetség	*5*
B) Újszövetség	*7*
***VI.* A középkor irodalma**	**6**
A) Egyházi irodalom	*1*
B) Lovagi és udvari irodalom	*1*
C) Dante Alighieri: Isteni színjáték – Pokol (részletek)	*2*
D) A középkor világi irodalma	*2*
***VII.* A reneszánsz irodalma**	**8**
A) A humanista irodalom	*2*
B) A reformáció vallásos irodalma, az anyanyelvű kultúra születése, hatása az irodalomra, a magyar nemzeti tudatra	*2*
C) A reformáció világi irodalma	*2*
D) Líra a reformáció korában	*1*
E) Dráma a reformáció korában	*1*
***VIII.* A barokk és a rokokó irodalma**	**2**
A) Epika	*1*
B) A kuruc kor lírája: műfajok, művek	*1*
***IX.* A felvilágosodás irodalma**	**12**
A) Az európai felvilágosodás	*1*
a) Epika	*1*
b) Dráma	*1*
c) Líra	*1*

B) A felvilágosodás korának magyar irodalma: rokokó, klasszicizmus és szentimentalizmus	*1*
a) Epika	*1*
b) Líra	*1*
C) Klasszicizmus és kora romantika a magyar irodalomban	*2*
a) Líra	*1*
b) Epika	*1*
c) Dráma	*1*
X. **A romantika irodalma**	**5**
a) Az angolszász romantika	*1*
b) A francia romantika	*1*
c) A német romantika	*1*
d) Az orosz romantika	*1*
e)A lengyel romantika	*1*
XI. **A magyar romantika irodalma I.**	**14**
A) Életművek a magyar romantika irodalmából I.	*13*
a) Vörösmarty Mihály	*3*
b) Petőfi Sándor	*5*
c) Jókai Mór	*5*
B) Irodalomtudomány a romantika korában	*1*
Szabadon felhasználható órák (órakeret maximum 20%-a) **az intézmény saját döntése alapján, felzárkóztatásra, elmélyítésre, tehetséggondozásra, illetve a tanár által választott alkotók, művek tanítására évfolyamonként 17-17 óra**	**13**
Irodalom óraszám	**86**
Magyar nyelv és irodalom összes óraszáma:	**144**

13. évfolyam

A 13. évfolyam az érettségire felkészítés utolsó szakasza. Ez a képzési szakasz a nevelési és oktatási célokat tekintve a legösszetettebb: nemcsak új ismereteket kell átadni, hanem a meglévő ismeretek gyakorlati felhasználását is, emellett bővíteni és fejleszteni kell a tanulók kompetenciáit. Kiemelt feladat a szövegértés és a szövegalkotás tanítása. Ennek a képzési szakasznak a végén a tanulók érettségi vizsgát tesznek. Fontos cél, hogy ismereteik és képességeik birtokában önállóan fel tudjanak készülni a közép- és az emelt szintű érettségire. A 13. évfolyamon elvárható, hogy a tanulók képesek legyenek projekt- vagy kutatómunkában részt venni. Etikusan és kritikusan használják a hagyományos, papíralapú, illetve a világhálón található és egyéb digitális adatbázisokat. Felismerjék az adott kommunikációs helyzetet, s arra írásban és szóban is adekvátan válaszoljanak. Képesek legyenek az összetett szövegek elsődleges jelentése mögé látni, a jelentéseket értelmezni, gondolataikat írásban és szóban is

pontosan és elegánsan, illetve az adott kommunikációs helyzetnek megfelelően megfogalmazni. Képessé váljanak érvekkel vagy cáfolatokkal igazolni nézeteiket, véleményüket. Sajátítsák el a mindennapi életben szükséges szövegalkotás alapvető követelményeit (műfajok, stílus, retorikai építkezés).

A tanulmányaik során szerzett ismereteik és készségeik révén ismerjék a magyar irodalomtörténet korszakait, képesek legyenek azokat az európai és világirodalmi folyamatokkal összekapcsolni. Lássák meg a magyar irodalom nagy filozófiai, társadalmi, esztétikai kérdésfelvetéseit, az egyes művekben található válaszokat ezekre a kérdésekre. Tudják értelmezni a szerzők és irodalmi alkotások időn és téren átívelő párbeszédét, a magyar irodalom jellegzetes motívumait, s ezek jelentésváltozását az irodalom történetében. Váljanak képessé az absztrakt gondolkodásra, a differenciált véleményalkotásra. Értsék az irodalom és a történelem kapcsolatát. Ezt szolgálja *„A XX. századi történelem az irodalomban”* című anyagrész. A *témakör* oktatásának célja, hogy a tanulók megismerjék a XX. századi magyar, illetve európai történelem kataklizmáit. Ennek révén szembesüljenek történelmi, erkölcsi kérdésekkel.

Ez az utolsó nevelési-oktatási szakasz, melyben lehetőség nyílik az erkölcsi és érzelmi nevelésre. A XIX-XX. századi irodalmi művek két nagy témája a nemzeti, illetve a személyes identitáskeresés. A művek kaleidoszkópszerű sokszínűsége lehetőséget teremt arra, hogy a Kárpát-medencei irodalomban felvetődő történelmi sorskérdésekkel, nemzeti és személyes erkölcsi dilemmákkal találkozzanak a tanulók. Ezekre a dilemmákra reagálva fejlődjék erkölcsi érzékenységük, érzelmi intelligenciájuk. Nemzeti és személyes identitásuk kialakulásában, szociális kompetenciáik fejlesztésében irodalmunk, nyelvünk ismerete a tanulók segítségére van.

Ennek a képzési szakasznak a feladata – a műveltségátadás, a kompetencia és érzelemfejlesztés mellett –, hogy a tanulóknak segítséget nyújtson a pályaválasztásban, felkészítse őket a továbbtanulásra.

Mindezek elérése érdekében a képzés kiemelt céljai:

- a retorikai ismeretek bővítése. Ismerjék meg a diákok a retorika fogalmát, történetének nagy állomásait, az érvek, illetve a cáfolatok típusait, helyes alkalmazásukat. Ezek birtokában képesek legyenek arányos, előrehaladó szöveget alkotni, mely megfelel a műfaji és a stilisztikai követelményeknek, a magyar nyelvhelyességi – írásos szöveg esetében – a helyesírási szabályoknak.
- Ismerjék meg a magyar nyelv földrajzi és társadalmi tagozódását. A Kárpát-medence tíz nyelvjárási régiójának jellegzetes nyelvhasználati (hangtani, lexikai, mondatszerkesztési) sajátosságai közül ismerjenek fel néhányat.
- Ismerjék a magyar nyelv társadalmi tagozódását, jellegzetes csoportnyelveit, azok tipikus szóhasználatát, nyelvi sajátosságait.
- Ismerjék a nyelvvizsgálati módszereket, a világ nagy nyelvcsaládjait. Tanulják meg a magyar nyelv eredetéről szóló tudományos hipotéziseket, illetve az ezeket igazoló bizonyítékokat. Tudják a magyar nyelvtörténet nagy korszakait, az ezekben a korokban keletkezett kiemelkedő jelentőségű nyelvemlékeinket.

- Bővüljön stilisztikai tudásuk: ismerjék fel a szóképeket, alakzatokat. Képesek legyenek a tanulók ezeket értelmezni, saját nyelvhasználatukban is alkalmazni a metaforikus szövegépítést, a magyar nyelv archaikusabb elemeit, pl.: szólásokat, közmondásokat, szállóigéket.
- Szövegértő- és szövegalkotó kompetenciájuk folyamatos bővítése, irodalomelméleti és -történeti tudásuk gazdagodása lehetővé teszi, hogy a tanulók összetett szövegeket értelmezzenek. Poétikai és retorikai ismereteik aktualizálásával képessé válnak egy mű értelmezésére, elemzésére vagy két mű – megadott szempontok alapján történő – összevetésére. Elvárt cél, hogy elemző gondolatmenetüket arányos esszében vagy értekezésben tudják kifejteni.
- Cél, hogy a képzés ezen szakaszában a különböző művészeti ágak közös témáit, motívumkincsét, kérdésfelvetéseit is megértsék. Tudatosítsák, hogy egy-egy irodalmi alkotás adaptációja önálló művészeti alkotás. Az eredeti mű és az adaptáció összevetésével mindkét művet képesek legyenek értelmezni, az eltérő problémafelvetést érzékelni.
- A XIX-XX. századi irodalom rendkívüli gazdagságából ismerjenek meg a diákok átfogó életműveket, több műnemben alkotó szerzőkről portrékat, illetve egy-egy – döntően egy műnemben alkotó – szerzőről vagy egy kiemelkedő irodalmi alkotásról metszetet kapjanak. Cél, hogy ismerjék meg a XIX-XX. század kiemelkedő jelentőségű, már lezárt életművel bíró alkotóit, a két század stílusirányzatait, irodalmi mozgalmait.

A 13. ÉVFOLYAM TANANYAG TARTALMA:

<table>
<tr><td colspan="2">MAGYAR NYELV</td></tr>
<tr><td>TÖRZSANYAG
(óraszám 80%-a)</td><td>AJÁNLOTT TÉMÁK</td></tr>
<tr><td colspan="2">I. Retorika- a beszédfajták, a beszéd felépítése, az érvelés</td></tr>
<tr><td>A retorika és kommunikáció, a retorika fogalma</td><td rowspan="9">Retorika az ókorban
Retorika a középkorban
Néhány történeti értékű és jelenkori szónoki beszéd retorikai eszközei és esztétikai hatása
A szójáték és a retorika

Digitális eszközök, grafikus szerkesztők használata a retorikai szövegek alkotásában.
Az előadás szemléltetésének módjai (bemutatás, prezentáció).</td></tr>
<tr><td>A retorikai szövegek felépítése és elkészítésének lépései</td></tr>
<tr><td>A szónoki beszéd fajtái (tanácsadó beszéd, törvényszéki beszéd, alkalmi beszéd) és jellemzőik</td></tr>
<tr><td>Az érvelő beszéd felépítése, az érvtípusok</td></tr>
<tr><td>Az érvelés módszere</td></tr>
<tr><td>A retorikai szövegek kifejezőeszközei</td></tr>
<tr><td>A kulturált vita szabályai</td></tr>
<tr><td>A befolyásolás módszerei</td></tr>
<tr><td colspan="2">II. Pragmatika- a megnyilatkozás fogalma, társalgási forduló, beszédaktus, együttműködési elv</td></tr>
<tr><td>A nyelv működése a beszélgetés, társalgás során</td><td>A pragmatika mint a nyelvre irányuló funkcionális nézőpont</td></tr>
</table>

A társalgás udvariassági formái	Kommunikáció és pragmatika
A beszédaktus	
Az együttműködési elv (mennyiségi, minőségi, viszony, mód)	
III. Általános nyelvi ismeretek – a nyelv és a gondolkodás, nyelvtípusok	
A nyelv és a beszéd, a nyelv mint változó rendszer	A nyelv szerepe a világról formált tudásunkban, gondolkodásunk alakításában
A nyelv és gondolkodás, a nyelv és megismerés	A nyelv szerepe a memória alakításában
A beszéd mint cselekvés	
A nyelvcsaládok és nyelvtípusok	
IV. Szótárhasználat	
V. Nyelvtörténet- a nyelv változása, a nyelvrokonság kérdései, nyelvemlékek	
A magyar nyelv rokonságának hipotézisei	A 19. század versengő elméletei, az utóbbi évtizedek törekvései a származási modellek felülvizsgálatára („család” és „fa” metaforák kritikája, újabb régészeti és genetikai adatok, stb.) A nyelvhasonlítás korszerű formái Nyelvi változások a Neumann-galaxisban
A magyar nyelvtörténet korszakai	
Nyelvemlékek	
A szókészlet változása a magyar nyelv történetében	
Nyelvújítás	
VI. A nyelv rétegződése, nyelvjárások, nyelvi tervezés, nyelvi norma	
Anyanyelvünk rétegződése I.- A köznyelvi változatok, a csoportnyelvek és rétegnyelvek	Az adott nyelvjárási terület és a nyelvi norma eltérései
Anyanyelvünk rétegződése II.- A nyelvjárások és a nyelvi norma	
Nyelvünk helyzete a határon túl	
Nyelvi tervezés, nyelvpolitika, nyelvművelés	
VII. Felkészülés az érettségire - rendszerező ismétlés	

IRODALOM	
TÖRZSANYAG **(óraszám 80%-a)**	**AJÁNLOTT ALKOTÓK, MŰVEK**
I. A klasszikus modernség irodalma	
A) A nyugat-európai irodalom	
	Charles Dickens: Twist Olivér
a) Honoré de Balzac: Goriot apó (részletek) **vagy** Stendhal: Vörös és fekete (részletek)	Irodalom és film Gustave Flaubert: Bovaryné vagy Tim Fywell: Bovaryné (vagy más feldolgozás)
	Guy de Maupassant: Gömböc és más

	történetek
b) Színház- és drámatörténet: Henrik Ibsen: A vadkacsa **vagy** Nóra (Babaotthon)	
B) Az orosz irodalom	
a) Nyikolaj Vasziljevics Gogol: A köpönyeg	Nyikolaj Vasziljevics Gogol: Az orr
b) Fjodor Mihajlovics Dosztojevszkij: Bűn és bűnhődés (részletek)	
c) Lev Nyikolajevics Tolsztoj: Ivan Iljics halála	Irodalom és film Lev Nyikolajevics Tolsztoj: Anna Karenina **vagy** Joe Wright: Anna Karenina (vagy a regény más feldolgozása)
d) Színház- és drámatörténet: Anton Pavlovics Csehov: Sirály vagy Ványa bácsi	Irodalom és színház Anton Pavlovics Csehov: Három nővér (valamelyik színházi adaptációja)
C) A klasszikus modernizmus lírájának alkotói, alkotásai	
a) Charles Baudelaire	
A Romlás virágai – Előszó	Egy dög
Az albatrosz	Kapcsolatok
b) Paul Verlaine	
Őszi chanson	Holdfény
Költészettan	
c) Arthur Rimbaud	
A magánhangzók szonettje	Kenyérlesők A részeg hajó (részlet)
D) Romantika és realizmus a XIX. század magyar irodalmában	
1. Életművek a XIX. század második felének magyar irodalmából	
a) Arany János	
• Epika	Toldi szerelme (részletek) Buda halála (részletek) A nagyidai cigányok (részletek) A walesi bárdok Tetemre hívás Híd-avatás Tengeri-hántás
Toldi estéje	
• Balladák	
Ágnes asszony	
V. László	
Vörös Rébék	
• Líra	
Fiamnak	Visszatekintés Széchenyi emlékezete
Letészem a lantot	

Kertben	Az örök zsidó Őszikék Tamburás öreg úr Sejtelem A tölgyek alatt
Epilógus	
Kozmopolita költészet	
Mindvégig	
b) Mikszáth Kálmán	Tímár Zsófi özvegysége Hova lett Gál Magda Szegény Gélyi János lovai
Az a fekete folt	
Bede Anna tartozása	
A bágyi csoda	
Beszterce ostroma	
	Irodalom és tévéjáték Zsurzs Éva: A fekete város (részlet)
2. Színház- és drámatörténet	
Madách Imre: Az ember tragédiája	Mózes
3. Szemelvények a XIX. század második felének és a századfordulónak a magyar irodalmából	
a) Tompa Mihály	
A gólyához	Népdal
A madár, fiaihoz	
b) Gárdonyi Géza	
Az én falum (részletek)	Az Isten rabjai (részlet)
A láthatatlan ember (részlet)	
c) Vajda János	
Húsz év múlva	A virrasztók Az üstökös
	Reviczky Gyula
	Magamról
	Schopenhauer olvasása közben
II. A magyar irodalom a XX. században	
A) Életművek a XX. század magyar irodalmából	
a) Herczeg Ferenc	
Az élet kapuja	A hét sváb (részlet)
Fekete szüret a Badacsonyon	
Színház- és drámatörténet: Bizánc	Irodalom és színház Kék róka (részlet)
b) Ady Endre	A Tisza-parton Lédával a bálban Vér és arany Sem utódja, sem boldog őse… Az eltévedt lovas Elbocsátó szép üzenet Sípja régi babonának Köszönöm, köszönöm, köszönöm
Góg és Magóg fia vagyok én…	
Héja-nász az avaron	
Harc a Nagyúrral	
Új vizeken járok	
Az ős Kaján	
A Sion-hegy alatt	
Az Úr érkezése	

Kocsi-út az éjszakában	Ember az embertelenségben
Emlékezés egy nyár-éjszakára	A Hortobágy poétája
Őrizem a szemed	Párisban járt az Ősz
c) Babits Mihály	
In Horatium	A Danaidák
A lírikus epilógja	Húsvét előtt
Esti kérdés	Örök kék ég a felhők mögött (részlet)
Jobb és bal	Ádáz kutyám
Mint különös hírmondó…	A gazda bekeriti házát
Ősz és tavasz közt	Csak posta voltál
Jónás könyve; Jónás imája	Balázsolás
	A gólyakalifa (részlet)
	Cigány a siralomházban
d) Kosztolányi Dezső	
A szegény kisgyermek panaszai (részletek: Mint aki a sínek közé esett…, Azon az éjjel, Anyuska régi képe)	Számadás
Boldog, szomorú dal	Vörös hervadás
Őszi reggeli	Októberi táj
Halotti beszéd	Marcus Aurelius
Hajnali részegség	Esti Kornél éneke
Édes Anna	Irodalom és film Kosztolányi Dezső: Pacsirta Ranódy László: Pacsirta
Esti Kornél; Tizennyolcadik fejezet, melyben egy közönséges villamosútról ad megrázó leírást, – s elbúcsúzik az olvasótól	Esti Kornél kalandjai…; Az utolsó felolvasás A fürdés A kulcs
B) Portrék a XX. század magyar irodalmából	
a) Móricz Zsigmond	
Tragédia	Judith és Eszter
Úri muri	Barbárok
	Tündérkert (részlet)
b) Wass Albert	
Adjátok vissza a hegyeimet!	Irodalom és film Koltay Gábor: Adjátok vissza a hegyeimet!
Üzenet haza	A funtineli boszorkány (részlet)
C) Metszetek a XX. század magyar irodalmából – a Nyugat alkotói	
a) Juhász Gyula	
Tiszai csönd	Halotti beszéd
Anna örök	Utolsó vacsora
	Szerelem

b) Tóth Árpád	
Esti sugárkoszorú	Kisvendéglőben Elégia egy rekettyebokorhoz Jó éjszakát Álarcosan
Lélektől lélekig	
Isten oltó-kése	
c) Karinthy Frigyes	
Így írtok ti (részletek)	Tanár úr, kérem (részletek) Utazás a koponyám körül (részlet) Előszó
Találkozás egy fiatalemberrel	
	Szerb Antal
	Budapesti kalauz marslakók számára Utas és holdvilág (részlet)
III. A modernizmus irodalma	
A) Avantgárd mozgalmak	
a) Guillaume Apollinaire: A megsebzett galamb és a szökőkút	Expresszionizmus, szürrealizmus, egyéb avantgárd irányzatok; Filippo Tommaso Marinetti: Óda egy versenyautomobilhoz
b) Kassák Lajos: A ló meghal a madarak kirepülnek (részlet)	
B) A világirodalom modernista lírájának nagy alkotói, alkotásai	
a) Thomas Stearns Eliot: A háromkirályok utazása (részlet)	Thomas Stearns Eliot: Macskák (részlet)
	Gottfried Benn: Kék óra
	Federico García Lorca: Alvajáró románc, Kis bécsi valcer
C) A világirodalom modernista epikájának nagy alkotói, alkotásai	
a) Franz Kafka: Az átváltozás	Franz Kafka: A per (részletek)
b) Thomas Mann: Tonio Kröger vagy Mario és a varázsló	Irodalom és tévésorozat: Mihail Afanaszjevics Bulgakov -Vladimir Bortko: A Mester és Margarita (Vagy másik regényfeldolgozás) Bulgakov: A Mester és Margarita
D) Színház- és drámatörténet: a modernizmus drámai törekvései	
Irodalom és színház Bertolt Brecht: Koldusopera vagy Kurázsi mama	Irodalom és film Arthur Miller: Az ügynök halála Volker Schlöndorff: Az ügynök halála (vagy más feldolgozás)
Samuel Barclay Beckett: Godot-ra várva vagy Friedrich Dürrenmatt: A fizikusok vagy A nagy Romulus	
E) A posztmodern világirodalom	

a) Bohumil Hrabal: Sörgyári capriccio (részletek)	Irodalom és film Jiří Menzel: Sörgyári capriccio
b) Gabriel García Márquez: Száz év magány (részletek)	Jorge Luis Borges: Bábeli könyvtár
	Julio Cortázar: Összefüggő parkok
IV. A magyar irodalom a XX. században II.	
Életmű a XX. század magyar irodalmából II.	
József Attila	
Nem én kiáltok	Szegényember balladája Medáliák (részlet) Istenem Tiszta szívvel Áldalak búval, vigalommal Tedd a kezed Téli éjszaka Eszmélet Levegőt! Kész a leltár Gyermekké tettél Születésnapomra Nagyon fáj (Talán eltünök hirtelen…) (Íme, hát megleltem hazámat…)
Reménytelenül	
Holt vidék	
Óda	
Flóra	
Kései sirató	
A Dunánál	
Tudod, hogy nincs bocsánat	
Nem emel föl	
(Karóval jöttél…)	
B) Portrék a XX. század magyar irodalmából	
a**) Örkény István**	
Egyperces novellák (részletek)	
b**) Szabó Magda**	
Az ajtó	Irodalom és film Szabó István: Az ajtó
c) **Kányádi Sándor**	
Fekete- piros	Dél keresztje alatt Csángó passió Hiúság Kuplé a vörös villamosról
Halottak napja Bécsben	
Sörény és koponya (részlet)	
Valaki jár a fák hegyén	
C) *Metszetek a XX. század magyar irodalmából*	
a) Metszetek: egyéni utakon	
Krúdy Gyula	
Szindbád – A hídon – Negyedik út vagy Szindbád útja a halálnál – Ötödik út	Irodalom és film Huszárik Zoltán: Szindbád
Szabó Dezső	
Feltámadás Makucskán	Az elsodort falu (részletek)
Weöres Sándor	
Rongyszőnyeg (részletek: 4., 99.,	Psyché (részletek)

127.)	
b) Metszetek a modernista irodalomból – a Nyugat alkotói	
Szabó Lőrinc	
Semmiért Egészen	Kalibán
Mozart hallgatása közben	Dsuang Dszi álma Különbéke Tücsökzene (részletek)
Radnóti Miklós	
Járkálj csak, halálraítélt!	Első ecloga
Hetedik ecloga	Tétova óda
Erőltetett menet	Nem bírta hát…
Razglednicák	Levél a hitveshez
	Töredék A la recherche
	Márai Sándor:
	Szindbád hazamegy (részlet)
	Halotti beszéd
	Ottlik Géza
	Iskola a határon (részlet)
	Buda (részlet)
c) Metszetek az erdélyi, délvidéki és kárpátaljai irodalomból	
Dsida Jenő	
Nagycsütörtök	Psalmus Hungaricus (részletek)
Arany és kék szavakkal	
Reményik Sándor	
Halotti beszéd a hulló leveleknek	Ahogy lehet
Eredj, ha tudsz (részlet)	
Áprily Lajos	
Tavasz a házsongárdi temetőben	Holló-ének
Március	Kolozsvári éjjel
	Kós Károly
	Varjú-nemzetség (részlet)
	Nyirő József
	Madéfalvi veszedelem (részlet)
	Gion Nándor
	A kárókatonák még nem jöttek vissza
	Kovács Vilmos
	Holnap is élünk
d) Metszet a „Fényes szellők nemzedékének” irodalmából	
Nagy László	Gyöngyszoknya (részlet)
Ki viszi át a Szerelmet	Himnusz Minden időben
Adjon az Isten	Csodafiú szarvas

	Tűz
e) Metszet a tárgyias irodalomból – az Újhold alkotói	
Pilinszky János	
Halak a hálóban	Harbach 1944
Apokrif	Agonia christiana
Négysoros	Nagyvárosi ikonok
	Nemes Nagy Ágnes
	A fák Kiáltva Ekhnáton éjszakája
	Mándy Iván
	Irodalom és film Mándy Iván: Régi idők focija Sándor Pál: Régi idők focija
f) Metszetek az irodalmi szociográfia alkotóinak munkáiból	
Illyés Gyula Puszták népe (részlet)	**Sinka István**
	Fekete bojtár vallomásai (részlet)
	Csoóri Sándor
	Tudósítás a toronyból (részlet) Anyám fekete rózsa Anyám szavai
	Metszetek a magyar posztmodern irodalomból
	Tandori Dezső
	Horror Töredék Hamletnek Táj két figurával Egy talált tárgy megtisztítása
	Hajnóczy Péter
	A fűtő (részletek) M (részletek) A halál kilovagolt Perzsiából (részletek)
	Esterházy Péter
	Termelési kisssregény (részlet) Harmonia caelestis (részlet)
D) Színház- és drámatörténet	
a) Örkény István: Tóték	Irodalom és film Fábri Zoltán: Isten hozta, őrnagy úr!
	Németh László: A két Bolyai (részlet)
b) **Szabó Magda:** Az a szép fényes nap (részlet)	Szabó Magda: A macskák szerdája
	Sütő András: Advent a Hargitán
	Csurka István: Házmestersirató

	Gyurkovics Tibor: Nagyvizit
V. A XX. századi történelem az irodalomban	
a) Trianon	
• Juhász Gyula: Trianon	• Babits Mihály: A repülő falu
• Vérző Magyarország (Szerk.: Kosztolányi Dezső)	• Schöpflin Aladár: Pozsonyi diákok (részlet)
Lyka Károly: Magyar művészet – magyar határok (részlet)	• Krúdy Gyula: Az utolsó garabonciás
b) Világháborúk	
• Gyóni Géza: Csak egy éjszakára…	Magyar katonák dala
	Alexis levele Alexandrához
	Polcz Alaine: Asszony a fronton
c) Holokauszt	
• Szép Ernő: Emberszag (részlet)	Irodalom és film Török Ferenc: 1945
• Tadeusz Borowski: Kővilág	Irodalom és film Roberto Benigni: Az élet szép
	Irodalom és film Kertész Imre: Sorstalanság Koltai Lajos: Sorstalanság
d) Kommunista diktatúra	
• Illyés Gyula: Egy mondat a zsarnokságról vagy George Orwell: 1984 (részletek)	Irodalom és film Bacsó Péter: A tanú Bereményi Géza: Eldorádó
	Faludy György: Kihallgatás
	Alekszandr Iszajevics Szolzsenyicin: Gulág szigetcsoport (részlet)
	Irodalom és film Michael Radford: 1984
e) 1956	
• Nagy Gáspár Öröknyár: elmúltam 9 éves A Fiú naplójából	Irodalom és film Gothár Péter: Megáll az idő
	Irodalom és film Szilágyi Andor: Mansfeld
	Albert Camus: A magyarok vére (részlet)
• Márai Sándor: Mennyből az angyal vagy Halotti beszéd	
VI. Metszetek a kortárs magyar irodalomból	
A szaktanár által szabadon választott írók, művek	

KÖTELEZŐ OLVASMÁNYOK

Honoré de Balzac: Goriot apó (részletek) vagy Stendhal: Vörös és fekete (részletek)
Henrik Ibsen: A vadkacsa vagy Nóra (Babaotthon) vagy Anton Pavlovics Csehov: A sirály vagy Ványa bácsi
Lev Nyikolajevics Tolsztoj: Ivan Iljics halála
Samuel B. Beckett: Godot-ra várva vagy Friedrich Dürrenmatt: A fizikusok vagy A nagy Romulus
Arany János: Toldi estéje
Madách Imre: Az ember tragédiája
Mikszáth Kálmán: Beszterce ostroma
Herczeg Ferenc: Az élet kapuja
Babits Mihály: Jónás könyve, Jónás imája
Móricz Zsigmond: Úri muri, Tragédia
Wass Albert: Adjátok vissza a hegyeimet!
Örkény István: Tóték
Szabó Magda: Az ajtó

MEMORITEREK

Arany János: Toldi estéje (I. 1., VI. 28. versszak)
Arany János: egy szabadon választott ballada a nagykőrösi korszakból
Arany János: Epilógus (részlet)
Ady Endre: Góg és Magóg fia vagyok én…
Ady Endre: Kocsi-út az éjszakában
Babits Mihály: A lírikus epilógja (részlet)
Babits Mihály: Jónás imája
Kosztolányi Dezső: Hajnali részegség (részlet)
József Attila: Reménytelenül (Lassan, tűnődve) (részlet)
József Attila Óda (részlet)
Kányádi Sándor: Valaki jár a fák hegyén
Reményik Sándor: Halotti vers a hulló leveleknek (részlet)
Radnóti Miklós: Hetedik ecloga (részlet)
Áprily Lajos: Március (részlet)
Nagy László: Ki viszi át a Szerelmet

A 13. évfolyamon a magyar nyelv és irodalom tantárgyak óraszáma: 124 óra

A TÉMAKÖRÖK ÁTTEKINTŐ TÁBLÁZATA:

TÉMAKÖR NEVE	ÓRASZÁM
MAGYAR NYELV	
Retorika- a beszédfajták, a beszéd felépítése, az érvelés	6

Pragmatika- a megnyilatkozás fogalma, társalgási forduló, beszédaktus, együttműködési elv	3
Általános nyelvi ismeretek – a nyelv és a gondolkodás, nyelvtípusok	3
Szótárhasználat	1
Nyelvtörténet- a nyelv változása, a nyelvrokonság kérdései, nyelvemlékek	3
A nyelv rétegződése, nyelvjárások, nyelvi tervezés, nyelvi norma	4
Felkészülés az érettségire, rendszerező ismétlés	5
Szabadon felhasználható óra – az intézmény saját döntése alapján, felzárkóztatásra, elmélyítésre, tehetséggondozásra.	7
Összes óraszám:	**32**
IRODALOM	
TÉMAKÖR NEVE	
I. A klasszikus modernség irodalma	**19**
A) A nyugat-európai irodalom	*2*
B) Az orosz irodalom	*3*
C) A klasszikus modernizmus líra alkotói, alkotásai	*2*
D) Romantika és realizmus a XIX. század magyar irodalmában	*2*
1. Életművek a XIX. század második felének magyar irodalmából	
a) Arany János	*5*
b) Mikszáth Kálmán	*2*
2. Színház- és drámatörténet	*2*
3. Szemelvények a XIX. század második felének és a századfordulónak a magyar irodalmából	*1*
***II.* A magyar irodalom a XX. században**	**22**
A) Életművek a XX. század magyar irodalmából	*15*
a) Herczeg Ferenc	*2*
b) Ady Endre	*5*
c) Babits Mihály	*4*

d) Kosztolányi Dezső	*4*
B) Portrék a XX. század magyar irodalmából	*5*
a) Móricz Zsigmond	*3*
b) Wass Albert	*2*
C) Metszetek a XX. század magyar irodalmából I.	*2*
Metszetek a modernista irodalomból – a Nyugat alkotói	
Juhász Gyula	*1*
Tóth Árpád	
Karinthy Frigyes	*1*
III. **A modernizmus (a modernizmus kései korszaka) irodalma**	**8**
A) Avantgárd mozgalmak	*1*
B) A világirodalom modernista lírájának nagy alkotói, alkotásai	*1*
C) A világirodalom modernista epikájának nagy alkotói, alkotásai	*2*
D) Színház- és drámatörténet: a modernizmus drámai törekvései	*2*
E) A posztmodern világirodalom	*2*
IV. **A magyar irodalom a XX. században II.**	**23**
A) Életmű a XX. század magyar irodalmából II.	*5*
József Attila	*5*
B) Portrék a XX. század magyar irodalmából I.	*4*
a, Örkény István (a drámával együtt: 2+2=4)	*2*
b, Szabó Magda (a drámával együtt: 2+1=3)	*1*
c, Kányádi Sándor	*1*
C) Metszetek a XX. század magyar irodalmából II.	*14*
a) Metszetek: egyéni utakon	
Szabó Dezső	*2*

Krúdy Gyula	*2*
Weöres Sándor	*2*
b) Metszetek a modernista irodalomból	
Szabó Lőrinc	*2*
Radnóti Miklós	*2*
Nagy László	*2*
c) Metszet a tárgyias irodalomból	*2*
Pilinszky János	
V. A XX. századi történelem az irodalomban	**8**
a) Trianon	*2*
b) Holokauszt	*2*
c) Kommunista diktatúra	*2*
d) 1956	*2*
VI. Kortárs magyar irodalom	**4**
VII. Szabadon felhasználható órakeret (órakeret maximum 20%-a) **az intézmény saját döntése alapján, felzárkóztatásra, elmélyítésre, tehetséggondozásra, illetve a tanár által választott alkotók, művek tanítására**	**8**
Irodalom összes óraszám:	**92**
MAGYAR NYELV ÉS IRODALOM ÖSSZES ÓRASZÁM:	**124**

Angol nyelv tantárgy

Készítette: Dankovics Tetyana, Török-Kovács Péter

Célok és feladatok

Az idegen nyelvi kerettanterv célja kettős: egyrészt megadni azokat a kimeneti kritériumokat melyek az iskolai nyelvoktatás lépcsőihez a nyelvi fejlődés érdekében elengedhetetlenek, másrészt irányelveket adni az iskoláknak a helyi tantervek elkészítéséhez és az eredményes nyelvtanári munkához.

A korszerű idegennyelv-tanítás elsődleges célja a nyelvtanuló nyelvi cselekvőképességének fejlesztése. A tanuló legyen képes személyes és szakmai életében egyéni céljait elérni, saját

gondolatait kifejezni, és mind valódi mind pedig digitális térben idegen nyelven kommunikálni, ismereteket szerezni.

Az idegen nyelvek tanítása eltér a többi tantárgyétól abból a szempontból, hogy nem a tartalmi ismeretek átadásán van a hangsúly, hanem azoknak a készségeknek a kialakításán és állandó fejlesztésén, melyek segítségével a tanuló saját gondolatait és elképzeléseit idegen nyelven is ki tudja fejezni.

A 12-13. évfolyamon az idegennyelv-tanítás szervesen épül a korábbi évfolyamokon megkezdett nyelvi fejlesztésre, valamint annak eredményeire. Továbbra is fontos szerepet játszik a nyelvtanulás iránti motiváció fenntartása és erősítése, ugyanakkor egyre inkább középpontba kerül a valós élethelyzetekben, valamint a pályaválasztás és a továbbtanulás során felhasználható nyelvtudás és a nyelvi tudatosság fejlesztése. Ebben a nevelési-oktatási szakaszban folytatódik az eddig megszerzett nyelvi ismeretek bővítése, illetve az idegen nyelv felépítésének és szerkezetének még mélyebb és árnyaltabb megismerése.

A diák aktív, önálló, önszabályozó nyelvtanulóvá válása elengedhetetlen feltétele az egész életen át tartó nyelvtanulás megalapozásának. Fejlesztéséhez szükség van a tanulási stratégiák egyre tudatosabb elsajátítására, további útmutatásra az önálló tanuláshoz, valamint az önértékelés és a társértékelés alkalmainak folyamatos megteremtésére.

Kapcsolódás a kompetenciákhoz

A tanulás kompetenciái: Az idegen nyelvek tanulása során fejlődik a tanuló memóriája, a korábban tanult elemek felidézését és rendszerezését igénylő tanulási teljesítménye. A tanuló képessé válik a nyelvtanulási stratégiák felismerésére és ezek alkalmazására, ez pedig hasznosul más tantárgyak esetében is. A tanuló megtanulja a hibákra történő visszajelzések elfogadását, a hibák kijavításának szükségességét, valamint képessé válik saját és társai fejlődésének értékelésére. A tanórán kívüli nyelvtanulási lehetőségek felismerésével és kihasználásával is készül az egész életen át tartó tanulásra. Az önálló nyelvtanulásra való felkészülés a tanulási folyamat aktív résztvevőivé teszi.

A kommunikációs kompetenciák: A nyelvórai tevékenységek képessé teszik a tanulót arra, hogy az élő idegen nyelven árnyaltan fejezze ki, objektíven támassza alá, szemléltesse gondolatait, hallgassa meg társait, társaival közösen hozzon döntéseket, formáljon véleményt, információt és tudást osszon meg. Képekre, ábrákra, hanganyagokra, szövegekre idegen nyelven utal, azokra vonatkozóan véleményt fogalmaz meg és állást foglal, s ezeket felhasználva, párban vagy csoportban, további kommunikációs feladatokat old meg. Nyelvtudását személyes és online nyelvi érintkezésben kapcsolatépítésre használja fel.

A digitális kompetenciák: Az idegen nyelvek tanulása során a tanuló úgy használja a digitális eszközöket, forrásokat és mobiltelefonos applikációkat, hogy a célnyelv jellemző kifejezéseit és pragmatikáját megfelelően alkalmazza, valamint saját fejlődését és tanulását támogassa. Ezzel lehetővé válik az idegen nyelvű szövegalkotás, szövegértés és nyelvi interakciók fejlesztése digitális felületeken és eszközök használatával.

A matematikai, gondolkodási kompetenciák: Az idegen nyelv tanulása során a tanulónak több szempontból fejlődik a gondolkodása, mely során egyre több nyelvi elemet képes felismerni, felidézni, az egymásra épülő elemeket logikusan elrendezni és alkalmazni. A feldolgozott témák hatására mérlegelő idegen nyelvgondolkodása és problémamegoldó készsége, a nyelvek közötti kódváltást lehetővé tevő kognitív képességei is fejlődnek. Nyelvtudása növeli az információszerzési és tudásmegosztási lehetőségeit.

A személyes és társas kompetenciák: A társas kompetenciák fejlődéséhez hozzájárulnak a nyelvórákon gyakran párban vagy csoportban végzett feladatok, valamint egyéb, kooperáción alapuló tanulási tevékenységek is, melyek során fejlődik együttműködési készsége, kitartása, cél- és feladattudata. A nyelvtudás növeli a tanulók önbizalmát, önbecsülését, valamint fejleszti más nemzetek tagjaihoz, kultúrájához és az idegen, ismeretlen világokhoz való viszonyát.

A kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái: Az idegen nyelv tanulása során a tanuló nyitottá válik a saját országa, nemzete és más népek történelmére, kultúrája közötti eltérésekre, elfogadja a különbségeket, magabiztosságát az anyanyelvi kötődés és az a mérlegelő, toleráns gondolkodásmód határozza meg, amely teret ad a kreatív, alkotó jellegű önkifejezésnek. A korszerű nyelvtanítás szükségszerűen magában foglalja a tanuló életkorának megfelelő alkotó tevékenységeket és az alkotással kapcsolatos tartalmakat.

Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák: A kompetencia fejlesztése valós nyelvi célok és helyzetek idegen nyelven történő leképezésével valósul meg. Egy nyelvi feladat megoldása közben a tanuló együttműködik, hagyományos és digitális forrásokat használ, kommunikál, problémát vitat meg, döntéseket hoz, ezekről beszámol, és mindezek felkészítik a munkavállalásra.

Módszerek

Az idegen nyelv-oktatás a középiskolában is tevékenység- és tanulóközpontú, vagyis a tanuló számára olyan életkorának, illetve érdeklődésének megfelelő helyzeteket teremt, amelyekben a nyelvet eszközként, hatékonyan használja, a nyelvi funkciókat kommunikációs szándékának megfelelően alkalmazza, és birtokában van a megfelelő szókincsnek.

Kiemelten fontos a nyelvoktatásban az interdiszciplináris, azaz a tantárgyak között átívelő szemlélet, mely épít a más tantárgyak keretében szerzett ismeretekre, és az idegen nyelven megszerzett tudással pedig gazdagítja más tantárgyak tanulását. Projektfeladatok, információgyűjtés a szaktantárgyhoz, internetes kutatómunka, mind-mind történhet idegen nyelven is, felkészítve a tanulót a munka világában zajló információcserére.

A hosszú távon is fenntartható nyelvi fejlődés érdekében a középiskolában kiemelten fontos, hogy a tanórán kívüli nyelvhasználati és nyelvtanulási tevékenységekre is építsünk, és erre a tanulót a nyelvórán egyre nagyobb mértékben felkészítsük. Mindezek révén a tanuló nyelvtanulási céljai élővé, valódivá és elérhetővé válnak, erősítik a motivációt és annak fenntartását. A diák tudatában van annak, hogy a nyelvtanulás fontos szerepet tölt be a körülöttünk lévő világ megismerésében és megértésében. A nevelési-oktatási szakasz fő célkitűzése tehát a felhasználóképes nyelvtudás megszerzése, amelyben az iskolai nyelvtanításon túl fontos szerepet játszanak a digitális eszközök, az internet, valamint általában a nyelvórákon kívüli nyelvtanulási lehetőségek, (idegen nyelvű filmek, könnyített

olvasmányok, e-mail levelezés, idegen nyelvű színi előadások, internetes kutatási feladatok stb.), amelyek feltételezik és fejlesztik az aktív, önálló tanulói magatartást. Ennek kialakítása és megalapozása a nyelvórák egyik fontos feladata. Fontosak a kooperatív módszerek, valamint a projektmunka, amelyek fejlesztik a tevékenység-központú tervezést, a probléma- és folyamatközpontú gondolkodást, és általában a célnyelven folytatott kommunikációt. A nyelvoktatói munka tervezése során fontos szerepet kapnak az egyéni tanulási sajátosságok és igények is.

A nyelvtanítás folyamatában szükséges, hogy a tanuló a digitális tartalmak feldolgozásához segítséget kapjon. Az iskolai és az otthon elvégzendő feladatoknak köszönhetően a diák már képes arra, hogy digitális eszközökön keresztül is megértsen és létrehozzon szöveget, valamint interakciót folytasson és tartalmat közvetítsen angol nyelven. Az idegen nyelvi órák során, valamint az iskolán kívüli célnyelvi tevékenységek által a nyelvtanuló részesévé válhat az adott kultúrának, kapcsolatot teremthet anyanyelvi beszélőkkel, és ilyen módon a saját és más kultúrákkal szembeni tudatossága erősödik. Az ismeretszerzésben segíthetnek a célnyelvi országokról szóló olvasmányok vagy filmek, vagy a rendszeres idegen nyelvi projekt feladatok, melyet a tanuló akár egyénileg, akár csoportosan készíthet el. E tapasztalatok által a nyelvtanuló a nevelési-oktatási szakasz végére képes saját nemzeti sajátosságait és értékeit a célnyelven közvetíteni.

A motiváció fenntartása és erősítése érdekében a nyelvórát továbbra is a pozitív, stresszmentes, jó hangulatú tanulási környezet jellemzi, amelyben a tanuló életkori sajátosságainak megfelelő, érdekes, nyelvi és kognitív szempontból is kihívást jelentő feladatokat old meg. A változatos munkaformák, a projektmunkák, a kooperatív tanulási technikák alkalmazása, valamint az irányító tanár és a társak visszajelzései, a különféle értékelési formák a középiskolában is segítik a tanulót abban, hogy továbbra is szívesen és örömmel vegyen részt a tanórai feladatokban. Önbizalma erősödik, nyitott és motivált marad nyelvtudása hosszú távú fejlesztésére. A nevelési-oktatási szakasz végére magabiztossá válik, és egyre inkább szívesen és tudatosan használja nyelvtudását. Képes saját hibáit észrevenni, javítani, valamint saját és társai haladását értékelni.

A nyelvtanulásban a valódi kommunikációs szituációknak és a valós nyelvi cselekvéseknek az alapja az idegen nyelvű szöveg, mely a nyelvtanuló számára tartalmi és nyelvi szempontból is illeszkedik életkorához és érdeklődéséhez. A jól megválasztott, megbízható tananyag nagy segítség tanárnak és tanulónak egyaránt, és a tanulási folyamat sikeressége szempontjából meghatározó lehet. E nevelési-oktatási szakasz egyik legfontosabb célja a szövegkompetencia tudatos fejlesztése egyre elvontabb és összetettebb szövegek révén. A nyelvtanulónak képessé kell válnia arra, hogy a szövegeket megértse, és az azokból kinyert információkat fel tudja használni saját kommunikációs céljainak megvalósítására. Hangsúlyos szerepe van emellett a nyelvi eszközök funkcionalitásának, melyek nem különálló egységekként, hanem kontextusba ágyazottan kell, hogy megjelenjenek. A nyelvtanulót arra is képessé kell tenni, hogy a szövegértés és a szövegalkotás során a nyelvi eszközök szövegben betöltött funkcióját tudatosan kezelje, és szövegkohéziós, valamint figyelemvezető eszközöket használjon.

A nyelvi tartalmak és eszközök átadása továbbra is kontextusba ágyazottan, szövegek alapján, konkrét beszédhelyzetekben akár nonverbális és/vagy vizuális elemekkel megsegítve történik.

A használható nyelvtudás és a valós kommunikáció elsajátítása érdekében továbbra is integráltan kell fejleszteni a nyelvi és nem nyelvi készségeket.

Amennyiben az idegen nyelv oktatása csoportbontásban történik a tanulókat nyelvtudásuk alapján kell beosztani, az intézmény kötelező nyelvi szintfelmérést tarthat.

Tanulási eredmények

Ebben a nevelési-oktatási szakaszban a 12. évfolyam végére a KER szerinti B2 nyelvi szint a kimeneti cél, ezen belül a továbbtanulni nem szándékozó tanulónak fel kell készülnie legalább a középszintű idegen nyelvi érettségi követelményeinek sikeres teljesítésére. A nevelési-oktatási szakasz végére a tanuló témakörtől függetlenül ismer és tudatosan alkalmaz nyelvtanulási és nyelvhasználati stratégiákat, képessé válik arra, hogy nyelvtudását valós, személyes, tanulással kapcsolatos vagy szakmai céljaira alkalmazza, valamint készül az aktív nyelvtanulás eszközeivel az egész életen át tartó tanulásra. Ezeket más tanulási területeken is alkalmazza kompetenciáinak mélyítésére.

Az egyes élő idegen nyelvi kerettantervek felépítése, szerkezete

A kerettantervek a kötelező tartalmat témakörökön keresztül közelítik meg. A 12. évfolyamon valamennyi, az 5-8. évfolyamon bevezetett témakör szerepel, elemeik azonban jelentősen bővülnek, és feldolgozásuk egyre árnyaltabban és mélyebben történik. Egyre hangsúlyosabbá válnak a kereszttantervi, interkulturális és célnyelvi vonatkozások, valamint a tudásmegosztással és ismeretszerzéssel kapcsolatos tartalmak. Az általános iskolában még egy témakörként kezelt személyes és környezeti témák gimnáziumban már önálló egységként jelennek meg. Új témakörök a az utazás és turizmus, a tudomány és technika és a kommunikáció, az ember és társadalom, a munka világa és a gazdasági és pénzügyi ismeretek. A közéleti témakör kiegészül a hobbik, a szabadidő és a művelődés aspektusaival. Az osztálytermi témakör a 12. évfolyamon az iskola és a tanulás témáit, 13. évfolyamon pedig a vizsgafelkészítést, illetve az érettségire való felkészítést állítja fókuszba.

Az egyes témakörök mellett meghatározásra kerültek az adott évfolyamokra kötelező nyelvi funkciók, nyelvi elemek és struktúrák. A megadott nyelvi funkciók, stratégiák és elemek az általános iskola és középiskola kerettanterveiben megadott listákra épülnek, azok kötelező ismeretéből indulnak ki, azokat bővítik, és a tanulónak témakörtől vagy a választott nyelvkönyvtől függetlenül el kell sajátítania őket.

Az egyes témaköröknél találhatók meg a részletes tanulási eredmények, a fejlesztési feladatok, illetve a javasolt tevékenységek. A kerettanterv, ugyanis, minden egyes témakörhöz javasol tevékenységi formákat, melyek segíthetik a témakörhöz tartozó szókincs, illetve nyelvi struktúrák bevéséődését. A motiváció állandó ébrentartása érdekében mindig érdemes az ilyen jellegű feladatokat a tanulók szemszögéből nézve négy szempont szerint megvizsgálni: fontosnak érzik-e (pl. fejleszti-e a kommunikációjukat), szeretik-e az ilyen típusú feladatot (pl. csoportfeladat, egyéni projekt), érdekesnek találják-e (pl. ad-e, igényel-e új információt), illetve szórakoztatónak találják-e (pl. játékok, versenyek). Az itt javasolt tevékenységi formák csak

gondolatébresztő példák, és – ellentétben a szókincs és a nyelvi struktúrák, funkciók meghatározásával – nem kötelező érvényűek.

12. évfolyam

Ennek a nevelési-oktatási szakasznak a fő célja az, hogy a tanuló az előző szakaszokban megalapozott idegen nyelvi kommunikatív kompetenciáját továbbfejlessze. A nyelvi alapkészségek, valamint egyre hangsúlyosabban a társadalom és nyelvhasználat, a jel- és szabályrendszerek és az interkulturális kompetenciák együttes fejlesztése a feladat, és mindez továbbra is összhangban áll a Nat-ban megfogalmazott egyéb kulcskompetenciákkal és nevelési célokkal. Ebben a szakaszban is fontos, hogy a nyelvtanulás az idegen nyelvi tartalmakon keresztül ébressze fel a tanulóban a világ megismerésének igényét, az ismeretek, a tudás átadásának lehetőségét, a kreatív, felelősségteljes gondolkodást, az önkifejezési vágyat, a nemzeti és az interkulturális tudatosságot, valamint a digitális kompetenciák kialakítását.

Nyelvtudásának fejlődésével egyidőben a tanuló ebben a szakaszban is tovább halad az önálló, tudatos nyelvhasználóvá válás útján. Nemcsak egyre több és árnyaltabb, valós kommunikációs helyzetben tudja használni a nyelvórákon megszerzett tudását, hanem azt is egyre jobban érti, hogy a használható nyelvtudás a felnőtt élet, elsősorban a továbbtanulás, a szakmai boldogulás egyik alapvető kulcsa. Egyre inkább kész arra, hogy akár elvontabb témákban is alkalmazza nyelvi ismereteit, készségeit. Ezért a nyelvóráknak segíteniük kell a tanulót abban, hogy az elsajátított nyelvi eszközöket egyre inkább személyes érdeklődéséhez, terveihez, valamint boldogulásához igazodó, valós kommunikációs helyzetekben használhassa.

Az egyre összetettebbé váló tartalmak megértésének, elsajátításának és használatának érdekében a diák továbbra is sokféle, érdekes, kihívást jelentő feladatot old meg a nyelvórákon. A változatos munkaformák lehetőséget biztosítanak arra, hogy együtt dolgozzon társaival, például projektmunkákban, kiselőadásokban, vitafórumokon, és ezek során használja kreativitását, problémamegoldó gondolkodását, illetve, hogy kifejtse véleményét hagyományos és digitális csatornákon keresztül is. Érzékenységéből adódóan különösen fontos az irányító tanár támogató visszajelzése, a többféle értékelési forma, amelyek által segítséget és mintát kap önmaga és társai értékeléséhez, megtanulja saját, és mások hibáit felismerni, és azokat helyükön kezelni. Így válik egyre inkább önállóvá a nyelvtanulás és a nyelvhasználat terén is.

Az egyéni érdeklődés figyelembevétele meghatározó, ezért a nyelvórákba be kell emelni olyan idegen nyelvi tartalmakat, lehetőségeket és eszközöket, amelyekkel a tanuló a nyelvórákon kívül is szívesen foglalkozik. Az előző évfolyamon új témakörként megjelenik a tudomány és technika, a kommunikáció, az utazás és turizmus, és a már ismert témakörök is bővülnek, összetettebbé válnak. Kettéválik a személyes és a környezeti tématartomány, a személyes tématartomány kiegészül a tágabb emberi kapcsolatok, az életmód, valamint az ember és társadalom témakörökkel, a környezeti pedig a környezetvédelemmel. Míg az osztálytermi témakör, valamint a személyes és a környezeti vonatkozások súlya csökken, addig hangsúlyosabbá válnak a kereszttantervi, a kibővített közéleti, aktuális, célnyelvi és

nyelvtanulási tématartományok. A hozzájuk rendelt óraszámok továbbra is ajánlások, inkább a tématartományok feldolgozásának javasolt mélységét jelölik.

Ebben a nevelési-oktatási szakaszban a tanuló újabb szövegtípusokkal – nyelvi szintjének és érdeklődésének megfelelő ifjúsági irodalmi olvasmányokkal ismerkedik meg. A gondosan kiválasztott, autentikus szövegek feldolgozása során tovább fejlődik a szövegalkotási, szövegértési, valamint interakciós készsége. A célnyelvi ismeretszerzés és tudásmegosztás az általános iskolához képest hangsúlyosabbá válik.

A szakasz végére a tanuló eléri a KER szerinti B1 nyelvi szintet.

Az egyes témakörökön kívül a kerettantervben megtalálhatók az adott szakasz végére elsajátítandó nyelvi funkciók, valamint nyelvi elemek és struktúrák, célnyelvi példákkal. A 9-10. évfolyamokra vonatkozó listákban nem jelennek meg az általános iskolában elsajátított elemek, de ezek további gyakorlása, tudatosítása elengedhetetlen a KER szerinti B1 szint eléréséhez.

Nyelvi funkciók az angol, mint első idegen nyelvre a szakasz végéig (a zárójelben olvasható angol nyelvű kifejezések példák):

- bemutatás (Let me introduce myself. This is Jack, an old friend of mine. Let me introduce Mr Smith to you.)
- telefonálás (XY speaking. Can I speak to XY? I'll call you later. Thanks for calling.)
- elismerés kifejezése (Welldone. It's a good idea. I'm proud of you.)
- ismétléskérés kifejezése nem értés esetén (Sorry, what did you say?)
- nem értés, magyarázatkérés, magyarázat értésének ellenőrzése (Could you understand me? Is it clear? Sorry, what does that mean?)
- aggódás, félelem kifejezése (I'm worried about it, I fear…, I'm afraid that…)
- üdvözletküldés (Give my best regards to…)
- megszólítás, elbúcsúzás hivatalos levélben (Dear Sir/Madam, Dear Mr. Smith, I look forward to hearing from you. Yours faithfully/sincerely,)
- beszédszándék jelzése beszélgetés közben (I've just got an idea. I'll tell you what. Why don't we…?)
- elemek összekapcsolása szóban (First..., then, after that…finally)
- kiemelés, hangsúlyozás (It's cats that are very active at night. The biggest problem is that the weather is horrible.)
- mondandó összefoglalása (All in all… To sum up… In short...)
- beszélgetés lezárása (Right. OK. It was nice talking to you.)
- együttérzés kifejezése (I'm so sorry to hear that. Oh, no! What a shame!)
- szemrehányás kifejezése (It's your fault. You shouldn't have said that.)
- segítségkérés és arra reagálás (Will you help me? Sure, no problem. Can you do the washing-up instead of me? Not now, I am afraid, I'm busy.)
- segítség felajánlása és elfogadása (Shall I bring you something from the shop? Yes, please. I'll help you with your homework. Thanks, that sounds great.)
- tanács kérése és adása (What shall I do? I think you should take a rest. Should I see a doctor? You'd better …, That's a good idea. ..., I think you should/ought to do this.)
- reklamálás (This soup is cold. The driver was rude. I'd like to make a complaint.)

- engedélykérés és arra reagálás (May I use your phone? Sure, go ahead. Do you mind if I open the window? Please, don't, I'm cold.)
- feltételezés, kétely kifejezése (I don't think he did it. He might be right. I wonder where he is.)
- ok-okozat kifejezése (Why is that? Because…, How come he didn't take part? He's ill, that's why.)
- magyarázat kifejezése (What is it good for? It's used for cooking., How does it work? It works with a battery.)
- emlékezés, nem emlékezés kifejezése (I remember seeing her at the party last year. I can 't remember locking the door.)
- elkeseredés kifejezése (I am disappointed/ devastated.)
- érdeklődés, érdektelenség kifejezése (I am interested in... I don't care.)
- bosszúság kifejezése (Oh, no! I am fed up with it.)

Nyelvi elemek, struktúrák az angol, mint első idegen nyelvre a szakasz végéig (a zárójelben olvasható angol nyelvű kifejezések példák):

- cselekvés, történés, létezés kifejezése jelen időben: 'to be' létige; Present Simple; Present Continuous; Present Perfect Simple (Have you done your room? I haven't finished it yet.) Present Perfect Continuous (I've been learning English for 3 years. Have you been waiting for a long time?);
- cselekvés, történés, létezés kifejezése múlt időben: 'to be' létige (Past Tense); Past Simple (I ate bread for breakfast. I didn't see the film. Did you visit Joe?); Past Continuous (I was listening to her. Were they crying?) Past Perfect (I had seen her before.);
- cselekvés, történés, létezés kifejezése jövő időben: 'going to' (I'm going to be a doctor. It's going to rain.); Future Simple (When will you be sixteen? I'll help you.) Future Continuous (This time tomorrow I will be skiing in Austria.)
- modalitás: 'can', 'must' segédige (I can/can't swim.); 'could', 'may' (Can/could/may I join you?) 'should/shouldn't' (You should ask her.); 'mustn't' (You mustn't smoke here.); 'can', 'could', 'be able to' (I could swim when I was 5. I was able to pass the exam.); 'must', 'may', 'might', 'can't' (Clara must be at school, she can't be on holiday. She might like you); 'should have /might have' (She should have done it sooner. He might have passed the exam.)
- múltbeli szokások kifejezése: 'used to' / 'would' (I used to cry a lot when I was a child. My mum would always tell us stories.)
- feltételesség kifejezése (We'll stay at home if it rains. We would buy it if we had money.)
- függő beszéd kifejezése jelenidőben (He says he is tired. I don't know where he lives. Tell him to stop it.)
- függő beszéd múlt idejű igével (He said he was tired. She told me not to leave.)
- szenvedő szerkezet: (The school was renovated during the summer. My car will be repaired tomorrow.)
- mennyiségi viszonyok: egyes és többes szám; számok, sorszámok; megszámlálható főnevek; megszámlálhatatlan főnevek; 'all', 'both', 'none', 'neither', 'every', 'each', 'enough', 'too', 'quite' (It isn't good enough. The cake tastes quite good.)

- minőségi viszonyok: rövid melléknevek fokozása (Tom's younger than Sue. Mary is the prettiest girl.); rendhagyó melléknevek fokozása (good/bad, better/worse); hosszabb melléknevek fokozása, összehasonlítás (more intelligent, She is the most intelligent of all.); leírás (What's it like? What colour is it? What does it look/sound/taste/feel like?)
- térbeli viszonyok: prepozíciók, helyhatározók, képleírás kifejezései (here, there, on the left, on the right, in, on, under, opposite, next to, between, outside, inside, indoors, outdoors, upstairs, downstairs, abroad)
- időbeli viszonyok: gyakoriság (How often? always, often, sometimes, never, once/twice a week, every day); időpontok/dátumok (in 1997, in July, at 5 o'clock, on Monday, It's eight. It's quarter to eight.); 'already', 'yet', 'just' (I have already read it. He has not finished it, yet. She has just entered the room.); időtartam: How long? (How long were you in Spain? For one month.); időpont meghatározása (soon, afterwards, later, next, then, the day before yesterday, the day after tomorrow, the other day, during the winter)
- logikai viszonyok: célhatározás kifejezése (He went to Rome to study Italian)
- szövegösszetartó eszközök: mutató névmások (this, that, these, those); kötőszavak (and, or, but, because), személyes névmások; 'some/any'; határozatlan névmások (somebody, anybody, nobody, everybody); további kötőszavak (e.g. however)
- birtoklás kifejezése múlt időben (I didn't have many friends at school.); jövő időben (At the age of 25 I will have a car.); genitive 's' (Joe's brother…, Whose…?)
- visszakérdezés: (She's ill, isn't she? She hasn't met you before, has she?).

Az egyes témakörök tanulási eredményeként a tanuló:

- az adott tématartományban megért összetettebb célnyelvi szöveget;
- az adott tématartományban létrehoz összetettebb célnyelvi szöveget;
- az adott tématartományban életkorának megfelelő interakciót folytat.

A 12. évfolyamon az angol nyelv tantárgy óraszáma: 144 óra

A témakörök áttekintő táblázata:

Témakör neve	**óraszám**
Personal topics: family relations, lifestyle, people and society	20
Environment and nature	10
School and education	10
Holidays, travelling, tourism	10
Public matters, entertainment	15
English and language learning	15
Intercultural topics	10
Cross-curricular topics and activities	10
Current topics	14
Science and technology, Communication	10
Gaining and sharing knowledge	20
Összes óraszám:	144

TÉMAKÖR: Personal topics: family relations, lifestyle, people and society

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- beszámol saját élményen, tapasztalaton alapuló vagy elképzelt eseményről a cselekmény, a körülmények, az érzések és gondolatok ismert nyelvi eszközökkel történő rövid jellemzésével;
- leír összetettebb cselekvéssort, történetet, személyes élményeket, elvontabb témákban;
- érthetően tud folyamatosan beszélni, kisebb szünetek beiktatásával;
- megérti az ismeretlen nyelvi elemeket is tartalmazó hangzó szöveg lényegi tartalmát;
- megérti és értelmezi az összetettebb, a tématartományhoz kapcsolódó összefüggő hangzó szöveget, és értelmezi a szövegben megjelenő összefüggéseket;
- megérti és értelmezi az összefüggéseket az ajánlott tématartományokhoz kapcsolódó összefüggő, akár autentikus írott szövegekben;
- a társalgást fenntartja, törekszik mások bevonására, és szükség esetén lezárja azt, akár ismeretlen beszélgetőtárs esetében is;
- előkészület nélkül részt tud venni személyes jellegű, vagy érdeklődési körének megfelelő ismert témáról folytatott társalgásban;
- a tématartományhoz kapcsolódó kép alapján kifejti gondolatait, véleményét és érzéseit;
- a tanult nyelvi funkciókat és nyelvi eszköztárát életkorának megfelelő élethelyzetekben megfelelően alkalmazza;
- digitális eszközökön és csatornákon keresztül is alkot szöveget szóban és írásban;
- szóban és írásban átad nyelvi szintjének megfelelő célnyelvi tartalmakat valós nyelvi interakciók során;
- a társalgásba aktívan, kezdeményezően és egyre magabiztosabban bekapcsolódik az érdeklődési körébe tartozó témák esetén a személyes tématartományon belül;
- a mindennapi élet különböző területein, a kommunikációs helyzetek széles körében tesz fel releváns kérdéseket információszerzés céljából, és válaszol megfelelő módon a hozzá intézett célnyelvi kérdésekre;
- véleményét szóban, tanult nyelvi eszközökkel megfogalmazza és arról interakciót folytat;
- véleményét írásban, tanult nyelvi eszközökkel megfogalmazza és arról interakciót folytat;
- mondanivalóját kifejezi kevésbé ismerős helyzetekben is, nyelvi eszközök széles körének használatával;
- információt vagy véleményt közlő és kérő, összefüggő feljegyzéseket, üzeneteket ír.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző résztvevőkre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: acquaintances, family relations, friends, famous people
- A témakörre jellemző helyszínekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: immediate and wider environment, places to spend freetime

- A témakörre jellemző tárgyakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: parts of the house/flat, furnishings, appliances, clothes and accessories
- A témakörre jellemző eseményekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: holidays, school and family celebrations
- A témakörre jellemző tevékenységekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: hobbies, freetime activities, healthy eating, keeping fit, going to the doctor's, doing chores
- A témakörre jellemző fogalmakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: extended family, social relations, clothes and fashion, relationships, common illnesses, traditional treatments, positive-negative characteristics
- Személyes élethez tartozó információk átadása
- Életkornak és nyelvi szintnek megfelelő mindennapi nyelvi funkciók használata
- Interakció a személyes tématartományban.

TEVÉKENYSÉGEK

- Projekt (egyéni): családfa készítése, képekkel, szóbeli prezentációval
  - Közeli és távoli rokonok
  - kedvenc rokonaim - miért?
  - névadási szokások a családon belül
  - érdekes családi történetek a múltból
  - Jövőképem (plakát, prezentáció)
  - példaképem, ill.egy híres ember élete
- internetes kutató munka és csoportos projekt – családok az angol nyelvű országokban
  - különbségek, hasonlóságok
  - 'close/nuclear families', 'one parent families', 'extended families', 'adopted children'
  - szerepek a családon belül
  - a fiatal és az idős családtagok helyzete a különböző országokban
  - a felnőtté válás hivatalos ideje a különböző országokban – miért más-más?
- Vitafórum
  - pl. tinédzserek helyzete a családban: (What is it that teenagers find most irritating in middle aged people? What is it that middle aged people find most irritating in teenagers?)
- Szerepjáték:
  - pl. az orvosnál, a fodrásznál, a postán, telefonos beszélgetések különböző szakemberekkel
- prezentáció készítése:
  - Családi ünnepek az angol és magyar családoknál – hasonlóságok és különbségek
- Közvélemény kutatás:
  - hobbik, érdeklődési körök

TÉMAKÖR: Environment and nature

Tanulási eredmények

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- papíralapú vagy IKT-eszközökkel segített írott projektmunkát készít önállóan, vagy kooperatív munkaformában;
- megérti és értelmezi az összetettebb, a tématartományhoz kapcsolódó összefüggő hangzó szöveget, és értelmezi a szövegben megjelenő összefüggéseket;
- véleményét szóban, tanult nyelvi eszközökkel megfogalmazza és arról interakciót folytat;
- véleményét írásban, tanult nyelvi eszközökkel megfogalmazza és arról interakciót folytat;
- egyénileg vagy kooperáció során létrehozott projektmunkával kapcsolatos kiselőadást tart önállóan, akár IKT-eszközök segítségével, felkészülést követően;
- összefüggően, érthetően és nagyrészt folyékonyan beszél az adott tématartományhoz tartozó és az érettségi témákban a tanult nyelvi eszközökkel, felkészülést követően;
- összefüggő, folyékony előadásmódú szóbeli prezentációt tart önállóan, felkészülést követően, az érettségi témakörök közül szabadon választott témában, IKT-eszközökkel támogatva mondanivalóját;
- értelmezi a számára ismerős, elvontabb tartalmú szövegekben megjelenő ismeretlen nyelvi elemeket;
- megérti és értelmezi az összefüggéseket az ajánlott tématartományokhoz kapcsolódó összefüggő, akár autentikus írott szövegekben.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző résztvevőkre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: animals, plants
- A témakörre jellemző helyszínekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: nature, home, city/town/village/countryside
- A témakörre jellemző eseményekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: natural disasters, nature protection campaigns
- A témakörre jellemző tevékenységekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: nature protection, animal protection, keeping pets, saving natural resources
- A témakörre jellemző fogalmakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: natural phenomena, weather and climate, seasons
- A környezeti és természeti tématartományhoz tartozó információk átadása
- Interakció a környezettel és természettel kapcsolatos tématartományban.

TEVÉKENYSÉGEK

- Internetes kutatás:
  - veszélyeztetett állatok
  - eltűnő növények
  - nemzeti parkok a célnyelvi országokban és Magyarországon
  - a tengerek szennyezése -műanyag-szigetek a tengerben
- Kiselőadás/prezentáció készítése:
  - veszélyben a földünk
  - a klímaváltozás jelenlegi és lehetséges hatásai
  - a nemzeti parkok és állatkertekfeladatai

    - Mennyire egészséges lakóhelyem környezete?
- Vitafórum:
    - hasznosak-e az állatkertek?
    - jó-e kutyát tartani lakótelepi lakásban?
- Egy angol nyelvű természetfilm megtekintése

TÉMAKÖR: SCHOOL AND EDUCATION

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- értelmezi a szintjének megfelelő célnyelvi, komplexebb tanári magyarázatokat a nyelvórákon;
- a tématartományhoz kapcsolódó kép alapján kifejti gondolatait, véleményét és érzéseit;
- részt vesz a változatos szóbeli interakciót és kognitív kihívást igénylő nyelvórai tevékenységekben;
- egyénileg vagy kooperáció során létrehozott projektmunkával kapcsolatos kiselőadást tart akár önállóan, akár IKT-eszközök segítségével, felkészülést követően;
- a megfelelő szövegtípusok jellegzetességeit követi;
- kreatív, változatos műfajú szövegeket alkot szóban, kooperatív munkaformákban;
- megérti az ismeretlen nyelvi elemeket is tartalmazó hangzó szöveg lényegi tartalmát;
- alkalmazza a hangzó szövegből nyert információt feladatok megoldása során;
- alkalmazza az írott szövegből nyert információt feladatok megoldása során;
- véleményét szóban, tanult nyelvi eszközökkel megfogalmazza és arról interakciót folytat;
- véleményét írásban, tanult nyelvi eszközökkel megfogalmazza és arról interakciót folytat;
- összefoglal és lejegyzetel, írásban közvetít rövid olvasott vagy hallott szövegeket;
- visszaad tankönyvi vagy más tanult szöveget, elbeszélést, nagyrészt folyamatosan és érthető történetmeséléssel, a cselekményt logikusan összefűzve;
- váratlan, előre nem kiszámítható eseményekre, jelenségekre és történésekre jellemzően célnyelvi eszközökkel is reagál tanórai szituációkban.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző résztvevőkre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: school staff
- A témakörre jellemző helyszínekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: educational institutions, parts of school buildings
- A témakörre jellemző tárgyakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: objects used for studying in and outside school
- A témakörre jellemző eseményekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: school festivals, school traditions, events, extracurricular opportunities for language learning/use of language

- A témakörre jellemző ismeretek, összehasonlítások célnyelven: Educational systems in Hungary and in the UK
- A témakörre jellemző tevékenységekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: learning, extracurricular use of language, social events, keeping traditions
- A témakörre jellemző fogalmakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: school subjects, knowledge, language learning targets, different ways of learning
- Részvétel tanórai nyelvi fejlesztő tevékenységekben
- Életkornak és nyelvi szintnek megfelelő írott és hangzó szöveg felhasználása a nyelvi fejlesztő tevékenységek során
- Életkornak és nyelvi szintnek megfelelő szöveg létrehozása írásban és szóban a nyelvi fejlesztő tevékenységek során.

TEVÉKENYSÉGEK

- **Egyéni kutatás és képes beszámoló:**
  - **régi és új iskolám összehasonlítása - történetük, híres tanáraik**
  - **a magyarországi és az angliai középiskola összehasonlítása**
- **Csoportmunka / projekt:**
  - **egy osztályprogram megtervezése**
  - **'Az ideális iskola' jellemzői**
  - **kisfilm készítése: „Our School"**
- **Internetes kutatómunka: - képes beszámolók**
  - **érdekes iskolák a célnyelvi országokban és hazánkban**
- **Vitafórum:**
  - **Hasznos-e az iskolai egyenruha?**
  - **Jó dolog-e a bentlakásos iskola?**
  - **Milyen a jó tanár?**
- **Íráskészség fejlesztése:**
  - **beszámoló írása egy iskolai eseményről az iskolai újság részére**
  - **panaszkodó email írásai angliai barátomnak a sok házifeladatról**

TÉMAKÖR: HOLIDAYS, TRAVELLING, TOURISM

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- papíralapú vagy IKT-eszközökkel segített írott projektmunkát készít önállóan, vagy kooperatív munkaformában;
- megérti és értelmezi az összetettebb, a tématartományhoz kapcsolódó összefüggő hangzó szöveget, és értelmezi a szövegben megjelenő összefüggéseket;
- véleményét szóban, tanult nyelvi eszközökkel megfogalmazza és arról interakciót folytat;
- véleményét írásban, tanult nyelvi eszközökkel megfogalmazza és arról interakciót folytat;

- egyénileg vagy kooperáció során létrehozott projektmunkával kapcsolatos kiselőadást tart önállóan, akár IKT-eszközök segítségével, felkészülést követően;
- összefüggően, érthetően és nagyrészt folyékonyan beszél az adott tématartományhoz tartozó témákban a tanult nyelvi eszközökkel, felkészülést követően;
- összefüggő, folyékony előadásmódú szóbeli prezentációt tart önállóan, szabadon választott témában, IKT-eszközökkel támogatva mondanivalóját;
- megérti és értelmezi az összefüggéseket az ajánlott tématartományokhoz kapcsolódó összefüggő, akár autentikus írott szövegekben.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző résztvevőkre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: tourists, tour guides
- A témakörre jellemző helyszínekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: types of accommodation, destinations, sights, places of interests both in Hungary and around the world
- A témakörre jellemző tárgyakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: monuments, exhibits, travel documents, tickets, means of transport, objects used while travelling, forms, brochures
- A témakörre jellemző eseményekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: holidays in Hungary and abroad
- A témakörre jellemző tevékenységekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: preparing, planning a trip, sightseeing, city tour
- A témakörre jellemző fogalmakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: self-organized and package holidays, cultural differences, effects of tourism on people and economy
- Az utazás és turizmus tématartományhoz tartozó egyszerű információk átadása
- Interakció az utazás és turizmus tématartományban.

TEVÉKENYSÉGEK

- Projektmunka egyénileg, párban vagy csoportban:
  - híres helyek, épületek bemutatása a célnyelvi országokban
  - híres helyek, épületek bemutatása Magyarországon
  - Lakóhelyünk turisztikai nevezetességeinek bemutatása célnyelven
  - 'Álomnyaralásom' részletes megtervezése
  - felkészülés egy külföldi utazásra – Checklist készítése
- Internetes kutatás
  - Érdekes, szokatlan szállások
  - Különleges utazási lehetőségek, járművek a nagyvilágban
- Játék: Találd ki, melyik nevezetességről beszélek!
- Felmérés készítése az osztályban:
  - Ki melyik országot szeretné megismerni? - Melyik a legnépszerűbb célpont?
  - Ki hol szeretne nyaralni? (Balaton? hegyvidék? stb.)
- Vitafórum
  - egyéni vagy társasutazás?

- üdülés vagy aktív nyaralás?

— Szituációs játék
  - szállásfoglalás/bejelentkezés/ügyintézés,
  - 'Én vagyok az idegenvezető – az osztály a túristacsoport'

— Panaszlevél vagy/és kritika írása: egy hotelről, szórakozóhelyről

TÉMAKÖR: PUBLIC MATTERS, ENTERTAINMENT

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- megérti az ismeretlen nyelvi elemeket is tartalmazó hangzó szöveg lényegi tartalmát;
- célzottan keresi az érdeklődésének megfelelő autentikus szövegeket tanórán kívül is, ismeretszerzésre és szórakozásra;
- megérti és értelmezi az összefüggéseket az ajánlott tématartományokhoz kapcsolódó összefüggő, akár autentikus írott szövegekben;
- digitális eszközöket és felületeket is használ a célnyelven ismeretszerzésre és szórakozásra;
- kiszűr konkrét információkat nyelvi szintjének megfelelő szövegből, és azokat összekapcsolja egyéb ismereteivel;
- írásban röviden indokolja érzéseit, gondolatait, véleményét már elvontabb témákban;
- összefoglalja ismert témában nyomtatott vagy digitális alapú ifjúsági tartalmak lényegét röviden és érthetően;
- megérti és értelmezi az összetettebb, a tématartományhoz kapcsolódó összefüggő hangzó szöveget;
- egyre szélesebb körű témákban, nyelvi kommunikációt igénylő helyzetekben interakciót folytat megfelelő módon, felhasználva általános és nyelvi háttértudását, ismereteit, alkalmazkodva a társadalmi normákhoz;
- információt vagy véleményt közlő és kérő, összefüggő feljegyzéseket, üzeneteket ír;
- nyelvtanulási céljai érdekében él a valós nyelvhasználati lehetőségekkel

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző résztvevőkre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: relevant members of the public sector and civil service, tourists
- A témakörre jellemző helyszínekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: cultural institutions, restaurants, hotels, national and international attractions/sights, city life/country life
- A témakörre jellemző eseményekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: cultural events, ways of entertainment
- A témakörre jellemző tevékenységekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: services, giving directions, giving information, presenting sights
- A témakörre jellemző fogalmakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: hobbies, entertainment, culture

- Életkornak és nyelvi szintnek megfelelő célnyelvi szórakoztató tartalmak megismerése: free time activities, hobbies, arts and cultural events, concerts, sports, books, apps, media, computer games
- Életkornak és nyelvi szintnek megfelelő angol nyelvű, akár irodalmi szövegek, filmek felhasználása szórakozás és játékos nyelvtanulás céljára
- A közéleti tématartományhoz tartozó egyszerű információk átadása, cseréje
- Interakció a közéleti tématartományban.

TEVÉKENYSÉGEK

- Kutatómunka
    - külföldi kulturális események megismerése, bemutatása
    - hazai fesztiválok bemutatása, értékelése
    - kiállítások, érdekes múzeumok
- Projekt munka
    - Mi szórakoztatta nagyszüleinket/szüleinket?
    - Mi szórakoztat minket?
- Vitakészség fejlesztése
    - vidéki-városi élet előnyei és hátrányai
    - 'mozik' – kellenek még?
    - az olvasás szerepe a 21. században
    - Klasszikus zene = a régmúlt pop zenéje?
- Íráskészség fejlesztése:
    - brossúrák, adalapok kitöltése
    - film/könyv ajánló brossúra készítése
    - plakátok, szórólapok hirdetések készítése
- egy angol nyelvű – korosztályi érdeklődésnek megfelelő - film megtekintése, megbeszélése
- egy rövid angol novella órai feldolgozása

TÉMAKÖR: ENGLISH AND LANGUAGE LEARNING

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- beazonosít nyelvtanulási célokat és ismeri az ezekhez tartozó nyelvtanulási és nyelvhasználati stratégiákat;
- nyelvtanulási céljai érdekében tudatosabban foglalkozik a célnyelvvel;
- céljai eléréséhez társaival párban és csoportban is együttműködik;
- céljai eléréséhez önszabályozóan is dolgozik;
- használ önértékelési módokat nyelvtudása felmérésére;
- egyre tudatosabban használja az ön-, tanári, vagy társai értékelését nyelvtudása fenntartására és fejlesztésére;
- körülírással közvetíti a jelentéstartalmat, ha a megfelelő szót nem ismeri;
- ismert témákban a szövegösszefüggés alapján kikövetkezteti az ismeretlen szavak jelentését, megérti az ismeretlen szavakat is tartalmazó mondat jelentését;

- félreértéshez vezető hibáit kijavítja, ha beszédpartnere jelzi a problémát;
- a kommunikáció megszakadása esetén más stratégiát alkalmazva újrakezdi a mondandóját;
- a társalgás vagy eszmecsere menetének fenntartásához alkalmazza a rendelkezésére álló nyelvi és stratégiai eszközöket;
- nem értés esetén tudja tisztázni a tartalmat;
- a tanult kifejezések alkalmazásával és a tanult nyelvi szokások követésével céljainak megfelelő érzéseket és beszédszándékokat fejez ki;
- digitális eszközökön és csatornákon keresztül is folytat célnyelvi interakciót az ismert nyelvi eszközök segítségével;
- digitális eszközökön és csatornákon keresztül is megérti az ismert témához kapcsolódó írott vagy hallott szövegeket;
- használja a nyelvtanulási és nyelvhasználati stratégiákat nyelvtudása fenntartására és fejlesztésére;
- hibáiból levont következtetéseire többnyire épít nyelvtudása fejlesztése érdekében;
- megfogalmaz hosszú távú nyelvtanulási célokat saját maga számára;
- társaival a kooperatív munkaformákban és a projektfeladatok megoldása során is törekszik a célnyelvi kommunikációra;
- kreatív, változatos műfajú szövegeket alkot szóban, kooperatív munkaformákban;
- törekszik releváns digitális tartalmak használatára beszédkészségének, szókincsének és kiejtésének továbbfejlesztése céljából;
- használ kiemelést, hangsúlyozást, helyesbítést;
- összekapcsolja a mondatokat megfelelő kötőszavakkal, így követhető leírást ad vagy nem kronológiai sorrendben lévő eseményeket is elbeszél;
- a szövegek létrehozásához nyomtatott vagy digitális segédeszközt, szótárt használ.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- alkalmazza a célnyelvi normához illeszkedő kiejtést, beszédtempót és intonációt;
- digitális eszközöket és felületeket is magabiztosan használ nyelvtudása fejlesztésére;
- megérti az ismeretlen nyelvi elemeket is tartalmazó írott – akár egyszerűbb irodalmi – szöveg tartalmát;
- a szövegkörnyezet alapján kikövetkezteti a szövegben előforduló ismeretlen szavak jelentését;
- egy összetettebb nyelvi feladat, projekt végéig tartó célokat tűz ki magának;
- nyelvtanulási céljai érdekében használja a tanórán kívüli nyelvtanulási lehetőségeket;
- kikövetkezteti a szövegben megjelenő elvontabb nyelvi elemek jelentését az ajánlott tématartományokhoz kapcsolódó témákban;
- nyelvi haladását fel tudja mérni;
- hibáit az esetek többségében is tudja javítani.
-

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző fogalmakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: language skills, language learning strategies, languages, autonomous learning
- A célnyelvre jellemző standardhoz közelítő kiejtés használata
- Nyelvtanulási és nyelvhasználati stratégiák egyre tudatosabb alkalmazása.

TEVÉKENYSÉGEK

- Gyakorló feladatok készítése (akár online is) az osztálytársak részére
- nyelvtani, szókincsfejlesztő játékok készítése és játszása az órán
- internetes kutatás és beszámoló
    - új szavak jelentéséről, eredetéről, szinonímáiról
    - a magyar és az angol nyelv eredetéről, a különböző nyelvcsaládokról
    - a dialektusokról
    - kedvenc pop dalom érdekes szófordulatai
- Olvasásértés fejlesztése: ismeretlen szavak jelentésének kikövetkeztetése
- 'Osztálykönyvtár'
    - évente egy-két könnyített olvasmány elolvasása, egyéni értékelése, ajánlása
- Íráskészség fejesztése
    - cikkek egy havonta megjelenő angol nyelvű osztály 'hirlaphoz' (pl.' Teenage Herald') felhasználva az aktuáli témákhoz végzett kutatómunkákat
    - angol nyelvű hirdetőtábla az osztályban az aktuális hírekkel/felhívásokkal angolul

TÉMAKÖR: INTERCULTURAL TOPICS

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- alkalmazza a célnyelvi kultúráról megszerzett ismereteit informális kommunikációjában;
- ismeri és keresi a főbb hasonlóságokat és különbségeket saját anyanyelvi és a célnyelvi közösség szokásai, értékei, attitűdjei és meggyőződései között;
- ***felismeri a legfőbb hasonlóságokat és különbségeket az ismert nyelvi változatok között;***
- tájékozott a célnyelvi országok jellemzőiben és kulturális sajátosságaiban;
- a célnyelvi kultúrákhoz kapcsolódó tanult nyelvi elemeket magabiztosan használja.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Célnyelvi kulturális szokások, jellemzők ismerete: customs and traditions in the different countries
- Célnyelvi országok országismereti jellemzőinek ismerete: people and culture, traditions, typical landmarks, national sports, cuisine, local language, tourist attractions
- A célnyelvi kultúrákhoz kapcsolódó tanult nyelvi elemek alkalmazása
- Célnyelvi kultúráról egyszerű információk átadása
- Egyszerű interakció a célnyelvi kultúráról.

TEVÉKENYSÉGEK

- Projektmunka:
  - a hagyományok ápolása Magyarországon és Angliában
  - a falvak szerepe manapság a két országban
  - miért halt ki a népviselet Angliában és miért maradt meg Magyarországon?
  - Mik a legfőbb sportágak a két országban és miért?
- Internetes kutatómunka
  - a labdajátékok eredete és elterjedése/változatai
  - Hollywood története és magyar vonatkozásai
- Prezentáció
  - karácsony ünneplése a világ országaiban
  - a magyar történelem egy kiemelkedő eseménye
- Játék:
  - Leírás készítése/receptek – magyar vagy angol specialitás?
  - kviz különböző országok étkezési szokásairól
- kritika írása egy étteremről, kulturális programról az iskolai/osztály újságba
- Vitafórum
  - mi okozhat kulturális meglepetéseket a célnyelvi országokban?

TÉMAKÖR: CROSS-CURRICULAR TOPICS AND ACTIVITIES

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- papíralapú vagy IKT-eszközökkel segített írott projektmunkát készít önállóan, vagy kooperatív munkaformában;
- egyénileg vagy kooperáció során létrehozott projektmunkával kapcsolatos kiselőadást tart önállóan, akár IKT-eszközök segítségével, felkészülést követően;
- kiszűr konkrét információkat nyelvi szintjének megfelelő szövegből, és azokat összekapcsolja egyéb ismereteivel;
- használ célnyelvi elemeket más tudásterületen megcélzott tartalmakból

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Tanult szavak, szókapcsolatok használata célnyelven a témakörre jellemző, életkornak és érdeklődésnek megfelelő tartalmakból
- Információszerzés célnyelven egyéb tanulásterületi tartalmakban.

TEVÉKENYSÉGEK

- Projekt munka (egyéni)
  - szókincsgyűjtés a kedvenc tantárgyam bemutatásához
  - egy magyar tudós/író/költő/történelmi hős életének ismertetése
  - (Papíralapú vagy online) poszter vagy kiselőadás készítése bármely más tudásterület témaköreiről
- Vitafórum
  - melyik tantárgyat hogyan hasznosíthatjuk a felnőtt életben?
  - kell-e a mindennapos testnevelés?

- fontos-e a zene és a tánc?
- kell-e könyvet olvasnia a 21. század fiataljának?
- fontos-e az irodalmi művek lefordítása, filmek szinkronizálása?

— Játék
- szavak gyűjtése és elhelyezése a különböző tantárgyak oszlopai alá – kié a leghosszabb lista?
- történelmi események modellezése szerepjátékkal

TÉMAKÖR: CURRENT TOPICS

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- használja a célnyelvet életkorának és nyelvi szintjének megfelelő aktuális témákban és a hozzájuk tartozó szituációkban;
- megérti a célnyelvi, életkorának és érdeklődésének megfelelő hazai és nemzetközi hírek, események lényegét.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Életkornak és érdeklődésnek megfelelő hazai és nemzetközi aktuális hírekre és eseményekre vonatkozó alapvető szókincs megértése és használata célnyelven
- Életkornak és érdeklődésnek megfelelő hazai és nemzetközi aktuális hírek és események értelmezése és tájékozódásra való alkalmazása célnyelven
- Életkornak és érdeklődésnek megfelelő angol nyelvű hazai és nemzetközi aktuális hírek és események alkalmazása ismeretszerzésre, szórakozásra.

TEVÉKENYSÉGEK

— videók megtekintése
- hírműsorok
- aktuális eseményekről szóló tudósítások
- riportok

— Szerepjáték
- ’néma’ videókhoz szövegkészítés és eljátszás
- TV interjú készítése egy híres emberrel (pl. sportolóval)

— Internetes kutatómunka
- egy aktuális esemény előzményeiről, részletesebb információkról
- szókincsfejlesztés a média világához

— Nyelvi/stilisztikai tudatosítás = az újságnyelv
- a szalagcímek nyelvezete
- az újságcikkek stilusa szerkezete
- különbség egy hír írott és szóbeli megjelenésében

TÉMAKÖR: SCIENCE AND TECHNOLOGY, COMMUNICATION

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- papíralapú vagy IKT-eszközökkel segített írott projektmunkát készít önállóan, vagy kooperatív munkaformában;
- megérti és értelmezi az összetettebb, a tématartományhoz kapcsolódó összefüggő hangzó szöveget, és értelmezi a szövegben megjelenő összefüggéseket;
- véleményét szóban, tanult nyelvi eszközökkel megfogalmazza és arról interakciót folytat;
- véleményét írásban, tanult nyelvi eszközökkel megfogalmazza és arról interakciót folytat;
- egyénileg vagy kooperáció során létrehozott projektmunkával kapcsolatos kiselőadást tart önállóan, akár IKT-eszközök segítségével, felkészülést követően;
- összefüggően, érthetően és nagyrészt folyékonyan beszél az adott tématartományhoz tartozó témákban a tanult nyelvi eszközökkel, felkészülést követően;
- összefüggő, folyékony előadásmódú szóbeli prezentációt tart önállóan, felkészülést követően, szabadon választott témában, IKT-eszközökkel támogatva mondanivalóját;
- értelmezi a számára ismerős, elvontabb tartalmú szövegekben megjelenő ismeretlen nyelvi elemeket;
- megérti és értelmezi a lényeget az ajánlott tématartományokhoz kapcsolódó összefüggő, akár autentikus írott szövegekben.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző tárgyakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: basic objects used by everyday people household gadgets, mobile phones, computers, internet
- A témakörre jellemző tevékenységekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: using technology in everyday life, using technology for studying or for work
- A témakörre jellemző fogalmakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: internet, social networks
- Egyszerű információ átadása a tudomány és technika tématartományban
- Egyszerű interakció a tudomány és technika tématartományban.

TEVÉKENYSÉGEK

- Projektmunka (csoportban): Milyen technikai újítások fogják segíteni a jövőben…
  - a közlekedést
  - a házimunkát
  - az oktatást?
  - a kommunikációt?
  - A világ internet nélkül?
- Internetes kutatómunka és prezentáció
  - a világ legfontosabb találmányai
  - a kommunkáció fejlődése az utóbbi 20 évben
  - a tudományos élet „fáklyavivői” a történelem folyamán
  - „Én és a telefonom”
- Vitafórum
  - az internet jövője

- mire jó a virtuális valóság?
- haladás-e minden változás?
- a közösségi média előnyei és hátrányai

TÉMAKÖR: GAINING AND SHARING KNOWLEDGE

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- összefüggő, papíralapú vagy IKT-eszközökkel segített írott projektmunkát készít önállóan, vagy kooperatív munkaformában;
- egyénileg vagy kooperáció során létrehozott projektmunkával kapcsolatos kiselőadást tart önállóan, akár IKT-eszközök segítségével, felkészülést követően;
- szóban átad nyelvi szintjének megfelelő célnyelvi tartalmakat valós nyelvi interakciók során;
- környezetének kulturális értékeit célnyelven közvetíti;
- írásban közvetít célnyelvi tartalmakat valós nyelvi interakciót igénylő helyzetekben;
- digitális eszközöket és felületeket is használ a célnyelven ismeretszerzésre és szórakozásra;
- összefoglal és lejegyzetel, írásban közvetít nyelvi szintjének megfelelő, rövid olvasott vagy hallott szövegeket;
- nyelvtanulási céljai érdekében használja a tanórán kívüli nyelvtanulási lehetőségeket;
- nyelvtanulási céljai érdekében él a valós nyelvhasználati lehetőségekkel.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A tanult témákhoz kapcsolódó angol nyelvű információ megszerzése
- Információ megosztása angol nyelven.

TEVÉKENYSÉGEK

- Projektmunka (egyéni vagy csoportos)
  - Prezentáció/hangfelvétel/videófelvétel késztése különböző témákban, és ezek bemutatása az osztálynak
  - Kedvenc témák feldolgozása posztereken – majd ezek kiállítása az osztályban
  - Angol nyelvű filmek, programok ismertetése az angolos faliújságon írásban
  - Projektmunka osztályszinten: magazin készítése a tanulók írásaiból (történetek, versek, kutatási eredmények, beszámolók stb.)

13. évfolyam

A 13. évfolyamra a tanuló már B1 nyelvtudással érkezik, és célja - nyelvtudása további fejlesztése mellett -, hogy legalább a középszintű, de felsőoktatási felvételi esetén az emelt szintű érettségi követelményeit sikeresen teljesítse. Középiskolai tanulmányai végére már elegendő tudással és tapasztalattal rendelkezik ahhoz, hogy nyelvtudását hatékonyan fel tudja

használni a körülötte lévő világ megismerésére, információszerzésre és -cserére, valamint valós kommunikációra és kapcsolatépítésre.

A szakasz végére célként kitűzött, KER szerinti B2 szint az önálló nyelvhasználat magasabb fokát jelenti. A tanuló tudja és érti, hogy ezt a célt akkor tudja elérni, ha a tanórán kívüli nyelvtanulási és nyelvhasználati lehetőségeit a lehető legjobban kihasználja: olvas, filmet néz, illetve digitális csatornákon keresztül használja a nyelvet lehetőleg minden nap. A személyes tartomány a nyelvtanuló számára kibővül oly módon, hogy már a közéleti, az oktatási és akár a szakmai tartományok vonatkozásában is tényleges nyelvhasználóként tud működni, és nyelvtudását egyéni céljainak megfelelően tudja alkalmazni. Egyre kevésbé akadályozzák a fizikai korlátok (például a környezeti zajok, vagy a kiejtés milyensége), a társadalmi/társasági tényezők (például beszédpartnereinek száma vagy egymáshoz viszonyított státusza), a 'mentális kontextus' (például a motiváció, a lelkiállapot), vagy egyéb paraméterek (például a felkészülés lehetősége, vagy egy vizsgaszituáció), és egyre sokszínűbb nyelvi tevékenységekben vesz részt, a nyelvi stratégiák széles körének aktív és tudatos beépítésével. Általános beszédprodukcióját ekkor már változatos, az érdeklődési körén túlmutató témákban is részletes, példákkal kiegészített és jól felépített szöveg jellemzi, szükség esetén megfelelő érveléssel alátámasztva. Képes az előre elgondoltaktól eltérni, mondandóját a beszédpartnerekhez, hallgatósághoz igazítani. Írásprodukciója is összetettebbé válik, élményeiről és különböző eseményekről részletes és világos leírást képes adni. Megtervezi és az adott szituációhoz illeszti az alkalmazott nyelvi eszközöket, hiányosságait egyre hatékonyabban kompenzálja, és javítja hibáit. Írás-, illetve beszédprodukciójában érzelmeit, személyes véleményét megjeleníti, számára ismerős helyzetekben helytállóan folytat célnyelvi információátadást és -cserét. Szóbeli beszélgetést hatékonyan és megfelelő eszközökkel kezdeményez, azt fenntartja és lezárja, a megértést biztosítja céljainak megfelelően. Egészében világosan ki tudja fejezni magát mind írásban, mind beszédben anélkül, hogy komoly korlátokba ütközne.

A tanult nyelvi elemek segítségével ismeretlen témákat és szituációkat is felismer mind élőbeszédben, mind pedig hangzóanyagokban, és ez igaz az anyanyelvi beszélők által folytatott köznyelvi társalgásra is. A konkrét bejelentések mellett képes az elvontabb témájú üzenetek megértésére is, ideértve a beszélők attitűdjét, nézeteit is. Olvasásában nagy önállóságot tanúsít, a szövegeknek megfelelően alkalmazza olvasási stílusát és sebességét. Hosszabb, összetettebb szövegekben megleli a részleteket is. Megért standard dialektusban, szokványos tempóban folyó célnyelvi műsorokat, filmeket a média különböző csatornáin, és ehhez változatos stratégiákat tudatosan alkalmaz.

Interakcióiban jó nyelvhelyességgel, megfelelő szókinccsel, a természeteshez közelítő szinten vesz részt. A különböző közegekben olvasott és hallott szövegeket képes összegezni, azt továbbadni. Szókincsében változatos, a hiányosságokat körülírással megoldja. Nyelvhelyességében még előfordulnak hibák, de a megértést ezek már kevéssé gátolják. Szövegalkotásában többnyire koherens, a kohéziós eszközök széles körét tudja használni. Kiejtésében, hanglejtésében közelít a természeteshez, helyesírásában már többnyire pontos.

A szakasz végére szociokulturális ismeretei (például célnyelvi társadalmi szokások, testbeszéd) már lehetővé teszik azt, hogy társasági szempontból is megfelelő kommunikációt folytasson. Interkulturális tudatosságára építve felismeri a célnyelvi és saját hazájának kultúrája közötti

hasonlóságokat és különbségeket, és a magyar értékek átadására képessé válik. Megszerzett nyelvtudásával részt tud venni célnyelvű oktatási és szabadidős tevékenységekben, és ez egyre inkább igaz a választott pályájának, érdeklődésének megfelelő tartalmakra is. A nyelvtanulás során elsajátított tanulási stratégiákat és készségeket már más tantárgyak elsajátításában is alkalmazza, és nyelvtudását kereszttantervi témákban is fejleszti.

Ebben a szakaszban a témakörök óraszámai kifejezik a nyelvtudás fejlődésének és az életkor változásának következtében áthelyeződő hangsúlyokat. A középiskola elején a személyes tématartomány még kiemelkedő szerepet játszik. Ezt itt felváltja egy egyenletesebb eloszlás, azaz nagyobb jelentőséget kapnak további témakörök, mint például az országismeret és az interkulturális ismeretek vagy egyes kereszttantervi tartalmak idegen nyelven. A tanuló életkora és elvontabb gondolkodása lehetővé teszi, hogy megjelenjenek új témakörök is, melyeket az érettségi vizsgára történő felkészülés tesz szükségessé. Ilyen témák az ember és társadalom, a különböző és egyre szaporodó függőségek veszélyei vagy a gazdasági és pénzügyi ismeretek. A pályaválasztás előtt álló diákok számára szintén elengedhetetlen a munka világával való ismerkedés a célnyelven, mely a nyelvi fejlődés mellett kiváló lehetőséget nyújt az erről történő beszélgetésre, gondolkodásra, valamint a munkavállalói kompetencia megalapozására. Ezeken az évfolyamokon az osztálytermi és iskolai témakört a vizsgafelkészülés váltja fel, mert a tanulónak tanórai keretek között kell megismerkednie az angol nyelvi érettségi feladataival, követelményeivel, valamint a sikeres teljesítéshez szükséges stratégiákkal. Rálátást kell kapnia az értékelés szempontjaira, és gyakorlatot kell szereznie a feladatsorok megoldásában. Mindezek elérése érdekében a középiskola utolsó két évében a legnagyobb jelentőség a célnyelvi és nyelvtanulással kapcsolatos témakörnek jut.

Ebben a szakaszban is fontos szerepet kap az önálló nyelvtanulás fejlesztése, mert a középiskolai évek végére a tanulónak képessé kell válnia nyelvtudása önálló fenntartására és továbbfejlesztésére, valamint arra, hogy nyelvtudását személyes és szakmai életében való használatra adaptálni tudja.

A szakasz végére a tanuló eléri a KER szerint meghatározott B2 nyelvi szintet, és fel tud készülni az emelt szintű nyelvi érettségi vizsga sikeres teljesítésére, amely elősegíti számára a felsőoktatásba való bejutást.

A kerettantervek a kötelező tartalmat témakörökön keresztül közelítik meg. Az egyes témakörök mellett az adott két évfolyamra kötelező nyelvi funkciók és nyelvi elemek, struktúrák kerültek megfogalmazásra célnyelvi példákkal. A 12-13. évfolyamokra vonatkozó listákban megjelenhetnek korábbi elemek összetettebb nyelvi példákkal és újonnan belépő funkciók és struktúrák is.

Nyelvi funkciók az angol, mint első idegen nyelvre a 13. évfolyamon (a zárójelben olvasható angol nyelvű kifejezések példák):

- álláspont, vélemény kifejezése (In my view …, As I see it …, Personally, I think …)
- érvek felvezetése (I find it extremely important …, When we consider…, Considering …, We should keep it in mind that …, I suppose we all agree that …)
- egyetértés mások érveivel (I completely agree. I couldn't agree more. That's exactly what I think, You've persuaded me.)
- kétely, bizonytalanság kifejezése (I'm not entirely sure, Yes, maybe, but…, I see what you mean, but … I agree to some extent, but…)

— mások érveivel való egyet nem értés (I am afraid I disagree/can't agree with you. I don'see why/how …, Actually, … Surely you don't think that … I partly agree. I agree up to a point. I completely disagree. You must be joking.)
— konklúzió levonása (The point I'm trying to make is …, All in all it shows …)
— statisztikai adatok elemzése grafikon, diagramm segítségével (Judging from the examples …, The diagram proves that …)
— reklamáció, panasz kifejezése (I'd like to make a complaint about …, I'd like to return this …, It doesn't fit. It's not my size. It won't work properly. Can I have a refund?)
— bocsánatkérés értelmezése és annak kifejezése (I apologise. I feel/am sorry for …)
— érzések kifejezése (I'm satisfied. I'm frightened. I'm embarrassed.)
— szükségesség kifejezése (It is necessary/unnecessary to …)
— dicséret, kritika kifejezése (Congratulations! I congratulate you on doing it.)
— javaslat és arra reagálás (I was wondering if you'd like to ... I recommend…. Yes, that would be excellent. That's a good idea, but…)
— információkérés (Could you please tell me when the next train leaves? You wouldn't know the time, would you?)
— egymást követő események leírása (Firstly, secondly, thirdly, later on, in the end, eventually)
— beszédszándék jelzése beszélgetés közben (Can I interrupt you for a second? May I say something?)
— segítségkérés és arra reagálás (Could you do me a favour? Could you give/lend me a hand? Sure. No problem.)

Nyelvi elemek és struktúrák az angol, mint első idegen nyelvre a 13. évfolyamon (a zárójelben olvasható angol nyelvű kifejezések példák):
— cselekvés, történés kifejezése jövő időben: future continuous, future perfect (I'll be cooking then. I'll have finished cooking by then.)
— jövőidejűség kifejezése a múltban: 'was/were going to', 'was/were about to', 'was/were to have' (I was going to help her. I was about to leave.)
— cselekvés, történés kifejezése múlt időben: past perfect continuous (I had been learning English for two years before I passed my exam.)
— feltételes mód kifejezése: third conditional, 'I wish', 'if only' (I would have done it if I had had the time. I wish you were here. If only he could have helped me.)
— függő beszéd: statements, questions, requests, offers, orders, reporting verbs (She threatened to leave me there. She asked me if she should leave. She asked me to take her home. She offered to take me home. She told me to take him home.)
— vonatkozó névmások / mellékmondatok: relative pronouns and clauses (She's a girl who can sing really well. I won't eat the banana which was on the floor.)
— közvetett kérdések: indirect questions (Could you tell me what the time is, please?)
— műveltetés kifejezése: causative (I have my hair cut every month.)
— igei vonzatok (gerunds and infinitives)
— szövegkohéziós elemek (in addition, furthermore, in fact, so as, since, although, even though, however…)
— inverzió: inversion (Not only did they listen to me, they also followed my orders. Never have I seen such a beautiful landscape.)

- képzők: negative prefixes (uneducated, impolite), adjective suffixes (dangerous, professional, hopeful) noun suffixes (teacher, bakery, difference)
- visszaható névmások: reflexive pronouns (myself, yourself, herself…)

Az egyes témakörök tanulása eredményeként a tanuló:
- az adott tématartományban megért összetett, elvontabb, akár anyanyelvűek kommunikációjából születő célnyelvi szöveget;
- létrehoz összetett, akár elvontabb, a közvetlen vonatkozásokon túlmenő tartalmú célnyelvi szöveget;
- életkorának megfelelő, a természeteshez közelítő interakciót folytat.

A 13. évfolyamon az angol nyelv tantárgy óraszáma: 124 óra

A témakörök áttekintő táblázata:

Témakör neve	**óraszám**
Personal topics: family relations, lifestyle	10
Environment and nature	7
Holidays, travelling, tourism	7
Public matters, entertainment	7
English and language learning	11
Intercultural topics	11
Cross-curricular topics and activities	11
Current topics	10
Science and technology, Communication	7
People and society	7
Financial matters	5
Carreer and employment	5
Gaining and sharing knowledge	10
Final exam preparation	16
Összes óraszám:	124

TÉMAKÖR: PERSONAL TOPICS: FAMILY RELATIONS, LIFESTYLE

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- beszámol saját élményen, tapasztalaton alapuló, akár az érdeklődési körén túlmutató vagy elképzelt személyes eseményről a cselekmény, a körülmények, az érzések és gondolatok ismert nyelvi eszközökkel történő összetettebb, részletes és világos jellemzésével;

- a tanult nyelvi elemek segítségével megérti a hangzószöveg lényegét akár anyanyelvi beszélők köznyelvi kommunikációjában és számára kevésbé ismert témákban és szituációkban is;
- megérti és értelmezi az összetettebb, a tématartományhoz kapcsolódó összefüggő hangzó szöveget;
- értelmezi az összefüggéseket;
- megért szokványos tempóban folyó autentikus szórakoztató és ismeretterjesztő tartalmakat, változatos csatornákon;
- megérti és értelmezi a részleteket hosszabb, összetettebb, akár elvontabb témájú írott szövegekben;
- társalgást kezdeményez, a megértést fenntartja, törekszik mások bevonására, és szükség esetén lezárja azt a személyes tématartományon belül, akár anyanyelvű beszélgetőtárs esetében is;
- érzelmeit és véleményét szóban, változatos nyelvi eszközökkel megfogalmazza és arról interakciót folytat;
- érzelmeit és véleményét írásban, változatos nyelvi eszközökkel megfogalmazza és arról interakciót folytat;
- a nyelvi funkciókat és nyelvi eszköztárát életkorának megfelelő élethelyzetekben megfelelően alkalmazza;
- mondanivalóját kifejezi kevésbé ismerős helyzetekben is, nyelvi eszközök széles körének használatával;
- digitális eszközökön és csatornákon keresztül is alkot szöveget szóban és írásban;
- szükség esetén eltér az előre elgondoltaktól és mondandóját a beszédpartnerekhez, hallgatósághoz igazítja;
- beszéd- és írásprodukcióját tudatosan megtervezi, hiányosságait igyekszik kompenzálni;
- szóban és írásban, valós nyelvi interakciók során jó nyelvhelyességgel, megfelelő szókinccsel, a természeteshez közelítő szinten vesz részt a személyes tématartományban és az idetartozó érettségi témákban.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző résztvevőkre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: acquaintances, family relations, different generations within the family, love and marriage, friends, famous people, role models, healthcare personnel
- A témakörre jellemző helyszínekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: immediate and wider environment, workplace, healthcare facilities, places to spend freetime
- A témakörre jellemző tárgyakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: parts of the house/flat, furnishings, appliances, basic objects used for treating illnesses and keeping fit, clothes and accessories
- A témakörre jellemző eseményekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: holidays, school and family celebrations, sports, sport events, illnesses
- A témakörre jellemző tevékenységekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: daily routine, habits, healthy eating, eating in different places (home, canteeen, restaurants)

keeping fit, going to the doctor's, household duties, doing chores, doing the garden and taking care of everyday responsibilites

- A témakörre jellemző fogalmakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: extended family, welfare, social relations, clothes and fashion, life stages, relationships, future plans, common illnesses/injuries, healthcare (traditional treatments, home remedies), positive and negative characteristics, personal success and failure, future plans
- Személyes élethez tartozó összetettebb akár a közvetlen vonatkozásokon túlmutató információk átadása
- A természeteshez közelítő, akár anyanyelvűekkel folytatott interakció a személyes tématartományban.

TEVÉKENYSÉGEK

- Internetes kutatás:
  - A családok szerepe a különböző társadalmakban (dinasztiák, klánok stb…)
  - Milyenek voltak a családok Magyarországon 100 évvel ezelőtt?
  - A nők szerepének változásai az évszázadok folyamán
  - Az orvoslás lehetőségei a régmúltban és ma
- Szerepjáték:
  - orvosi ellátás igénybevétele
  - ajándékba kapott ruhanemű/könyv/telefon visszacserélése
- Önálló szövegalkotás
  - életem 15 év múlva
  - híres személyiségek, mint példaképek
- Vitafórum
  - az egyes családtagok családban betöltött szerepe és feladatai
  - 'A házasságok az égben köttetnek'
  - Vannak-e még családi példaképek?

TÉMAKÖR: ENVIRONMENT AND NATURE

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- beszámol akár az érdeklődési körén túlmutató környezeti eseményről a cselekmény, a körülmények, az érzések és gondolatok ismert nyelvi eszközökkel történő összetettebb, részletes és világos jellemzésével;
- a tanult nyelvi elemek segítségével megérti a hangzószöveg lényegét akár anyanyelvi beszélők köznyelvi kommunikációjában számára kevésbé ismert témákban és szituációkban is;
- megérti, értelmezi és összefoglalja az összetettebb, a tématartományhoz kapcsolódó összefüggő hangzó szöveget, és értelmezi a szövegben megjelenő összefüggéseket;
- megért szokványos tempóban folyó, környezettel kapcsolatos autentikus szórakoztató és ismeretterjesztő tartalmakat, változatos csatornákon;
- megérti és értelmezi a részleteket hosszabb, összetettebb, akár elvontabb témájú írott szövegekben;

- társalgást kezdeményez, a megértést fenntartja, törekszik mások bevonására, és szükség esetén lezárja azt a környezeti tématartományon belül, akár anyanyelvű beszélgetőtárs esetében is;
- szükség esetén eltér az előre elgondoltaktól és mondandóját a beszédpartnerekhez, hallgatósághoz igazítja;
- beszéd- és írásprodukcióját tudatosan megtervezi, hiányosságait igyekszik kompenzálni;
- környezeti témákban a kommunikációs helyzetek széles körében hatékonyan ad át és cserél információt;
- érzelmeit, véleményét változatos nyelvi eszközökkel szóban megfogalmazza és arról interakciót folytat;
- érzelmeit, véleményét változatos nyelvi eszközökkel írásban megfogalmazza és arról interakciót folytat;
- digitális eszközökön és csatornákon keresztül is megfelelő nyelvi eszközökkel alkot szöveget szóban és írásban;
- szóban és írásban, valós nyelvi interakciók során jó nyelvhelyességgel, megfelelő szókinccsel, a természeteshez közelítő szinten vesz részt a környezeti tématartományban és az idetartozó érettségi témákban;
- összefüggő, folyékony előadásmódú szóbeli prezentációt tart önállóan, felkészülést követően, az érettségi témakörök közül szabadon választott témában, IKT-eszközökkel támogatva mondanivalóját;
- papíralapú vagy IKT-eszközökkel segített írott projektmunkát készít önállóan vagy kooperatív munkaformában;
- megérti, értelmezi és összefoglalja az összetettebb, a tématartományhoz kapcsolódó összefüggő hangzó szöveget, és értelmezi a szövegben megjelenő összefüggéseket;
- értelmezi az elvontabb tartalmú szövegekben megjelenő ismeretlen nyelvi elemeket;
- megérti és értelmezi az összefüggéseket az ajánlott tématartományokhoz kapcsolódó összefüggő, akár autentikus írott szövegekben;
- véleményét szóban, változatos nyelvi eszközökkel megfogalmazza és arról interakciót folytat;
- véleményét írásban, változatos nyelvi eszközökkel megfogalmazza és arról interakciót folytat;
- egyénileg vagy kooperáció során létrehozott projektmunkával kapcsolatos kiselőadást tart önállóan, akár IKT-eszközök segítségével, felkészülést követően;

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző résztvevőkre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: animals, plants, environmental protection personnel
- A témakörre jellemző helyszínekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: nature, home, city/town/village/countryside, geographical places, continents, space, the Earth
- A témakörre jellemző eseményekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: natural disasters, nature protection campaigns
- A témakörre jellemző tevékenységekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: nature protection, animal protection, keeping pets, saving natural resources, volunteering

- A témakörre jellemző fogalmakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: natural phenomena, maintaining the environment, sustainability, weather and climate, seasons, recycling and reusing
- Környezetünkhöz tartozó összetettebb, akár a közvetlen vonatkozásokon túlmutató információk átadása
- A természeteshez közelítő, akár anyanyelvűekkel folytatott interakció a környezeti tématartományban.

TEVÉKENYSÉGEK

- Kiselőadás angol nyelven IKT eszközök segítségével
    - Természeti kincsek Magyarországon
    - Mindennapi természetvédelem
- Csoportos projektmunka
    - A hulladékújrahasznosítás lehetőségei
- Kutatómunka az interneten
    - alternatív energiaforrások
    - globális felmelegedés
    - a föld belső szerkezete, lemez eltolódások, vulkánok, cunamik

TÉMAKÖR: HOLIDAYS, TRAVELLING, TOURISM

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- összefüggően, világosan és nagyrészt folyékonyan beszél a nyaralás, utazás, turizmus tématartományhoz tartozó és az idevágó érettségi témákban, akár elvontabb tartalmakra is kitérve;
- összefüggő, folyékony előadásmódú szóbeli prezentációt tart önállóan, felkészülést követően, az érettségi témakörök közül szabadon választott témában, IKT-eszközökkel támogatva mondanivalóját;
- papíralapú vagy IKT-eszközökkel segített írott projektmunkát készít önállóan, vagy kooperatív munkaformában;
- megérti és értelmezi az összefüggéseket és a részleteket az ajánlott tématartományokhoz kapcsolódó összefüggő, akár autentikus hangzó szövegekben;
- megérti és értelmezi az összefüggéseket és a részleteket az ajánlott tématartományokhoz kapcsolódó összefüggő, akár autentikus írott szövegekben;
- véleményét szóban változatos nyelvi eszközökkel megfogalmazza és arról interakciót folytat;
- véleményét írásban változatos nyelvi eszközökkel megfogalmazza és arról interakciót folytat.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző résztvevőkre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: tourists, tour guides, public service personnel
- A témakörre jellemző helyszínekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: types of accommodation, destinations, sights, places of interests, public service offices

- A témakörre jellemző tárgyakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: monuments, exhibits, travel documents, means of transport, objects used while travelling, forms, brochures
- A témakörre jellemző eseményekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: holidays in Hungary and abroad, festivals
- A témakörre jellemző tevékenységekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: preparing, planning, organizing a trip, sightseeing, guided tours
- A témakörre jellemző fogalmakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: self-organized and package holidays, currencies, cultural differences, effect of tourism on people and economy, new areas in tourism: wellness, language learning
- A nyaralás, utazás, turizmus tématartományhoz tartozó összetettebb, akár a közvetlen vonatkozásokon túlmutató információk átadása
- A természeteshez közelítő, akár anyanyelvűekkel folytatott interakció a nyaralás, utazás, turizmus tématartományban.

TEVÉKENYSÉGEK

- Szerepjáték
    - telefonos érdeklődés és szállásfoglalás a nyaralásra
- Önálló projektmunka
    - prospektus összeállítása a lakóhely nevezetességeiről
    - plakátkészítés a saját és egy választott ország kulturális különbségeiről
- Egy dokumentumfilm megtekintése egy célnyelvi ország nevezetességeiről
- Csoportos projektmunka
    - film készítése lakóhelyem nevezetességeiről
- kutatómunka (Internet, újságok, statisztikák)
    - Az utazás hatása a gazdaságra, társadalomra
- Vitafórum
    - a turizmus pozitív és negatív hatásai
    - olcsók-e az olcsó repülőjáratok?

TÉMAKÖR: PUBLIC MATTERS, ENTERTAINMENT

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- beszámol akár az érdeklődési körén túlmutató közügyekkel, szórakozással kapcsolatos eseményről a cselekmény, a körülmények, az érzések és gondolatok ismert nyelvi eszközökkel történő összetettebb, részletes és világos jellemzésével;
- a tanult nyelvi elemek segítségével megérti a hangzószöveg lényegét számára kevésbé ismert témákban és szituációkban is;
- a tanult nyelvi elemek segítségével megérti a hangzószöveg lényegét anyanyelvi beszélők köznyelvi kommunikációjában;
- megérti az elvontabb tartalmú hangzószövegek lényegét, valamint a beszélők véleményét is;

- megért szokványos tempóban folyó, környezettel kapcsolatos autentikus szórakoztató és ismeretterjesztő tartalmakat, változatos csatornákon;
- megérti és értelmezi a legtöbb televíziós hírműsort;
- megérti és értelmezi az összefüggéseket a közügyekkel, szórakozással kapcsolatos tématartományhoz kapcsolódó összefüggő, akár autentikus írott szövegekben;
- társalgást kezdeményez, a megértést fenntartja, törekszik mások bevonására, és szükség esetén lezárja azt szórakozás, illetve információszerzés, -csere céljából, akár anyanyelvű beszélgetőtárs esetében is;
- a közügyekkel, szórakozással kapcsolatos témákban, nyelvi kommunikációt igénylő helyzetekben interakciót folytat a természeteshez közelítő módon, felhasználva általános és nyelvi háttértudását, ismereteit, alkalmazkodva a társadalmi normákhoz;
- digitális eszközöket és felületeket is használ a célnyelven ismeretszerzésre és szórakozásra;
- nyelvtanulási céljai érdekében él a valós nyelvhasználati lehetőségekkel;
- nyelvtanulási céljai érdekében alkalmazza a tanórán kívüli nyelvtanulási lehetőségeket.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző résztvevőkre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: members of the public sector and civil service
- A témakörre jellemző helyszínekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: cultural institutions, public offices, restaurants, hotels, national and international attractions/sights, city life/country life
- A témakörre jellemző tárgyakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: entrance tickets, forms, brochures
- A témakörre jellemző eseményekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: cultural events, ways of entertainment
- A témakörre jellemző tevékenységekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: administration, services, giving directions, giving information, presenting sights
- A témakörre jellemző fogalmakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: hobbies, entertainment, culture, services
- Életkornak és nyelvi szintnek megfelelő célnyelvi szórakoztató tartalmak alkalmazása: free time activities, hobbies, arts and cultural events, concerts, films, books, computer games, sports, applications, media
- Életkornak és nyelvi szintnek megfelelő angol nyelvű szövegek felhasználása szórakozás és játékos nyelvtanulás céljára
- A közügyekkel, szórakozással kapcsolatos tématartományhoz tartozó összetettebb, akár a közvetlen vonatkozásokon túlmutató információk átadása
- A természeteshez közelítő, akár anyanyelvűekkel folytatott interakció a közügyekkel, szórakozással kapcsolatos tématartományban.

TEVÉKENYSÉGEK

- Internetes kutatómunka
    - kulturális események és szórakozási lehetőségek egy kiválasztott célnyelvi/magyarországi városban
    - egy híres művész, író vagy költő munkásságának bemutatása
- Szerepjáték
    - útbaigazítás kérése és adása
- Vitafórum
    - GPS vagy útbaigazítás?
    - Kidobhatjuk már a papír térképeket?
    - Az e-könyvek előnyei és hátrányai

TÉMAKÖR: ENGLISH AND LANGUAGE LEARNING

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- tudatosan használja a nyelvtanulási és nyelvhasználati stratégiákat nyelvtudása fenntartására és fejlesztésére;
- hiányosságait, hibáit felismeri, azokat egyre hatékonyabban kompenzálja, javítja a tanult stratégiák felhasználásával;
- céljai eléréséhez önszabályozóan is dolgozik;
- használ önértékelési módokat nyelvtudása felmérésére;
- használja az ön-, tanári, vagy társai értékelését nyelvtudása fenntartására és fejlesztésére;
- társaival a kooperatív munkaformákban és a projektfeladatok megoldása során is törekszik a célnyelvi kommunikációra;
- kreatív, változatos műfajú szövegeket alkot szóban, kooperatív munkaformákban;
- törekszik releváns digitális tartalmak használatára beszédkészségének, szókincsének és kiejtésének továbbfejlesztése céljából;
- a legfontosabb jelenkori témákban a szövegösszefüggés alapján kikövetkezteti az ismeretlen szavak jelentését, megérti az ismeretlen szavakat is tartalmazó mondat jelentését;
- a tanult kifejezések alkalmazásával és a tanult nyelvi szokások követésével érzéseit és beszédszándékait világosan és érthetően fejezi ki;
- a szövegek létrehozásához hatékonyan használ nyomtatott vagy digitális segédeszközt, szótárt;
- digitális eszközökön és csatornákon keresztül is folytat a természeteshez közelítő célnyelvi interakciót az ismert nyelvi eszközök segítségével;
- digitális eszközökön és csatornákon keresztül is alkalmazza az ismert témához kapcsolódó írott vagy hallott szövegeket.
- alkalmazza a célnyelvi normához illeszkedő, természeteshez közelítő kiejtést, beszédtempót és intonációt;
- digitális eszközöket és felületeket is magabiztosan használ nyelvtudása fejlesztésére;
- megérti a legfőbb nyelvi dialektusok egyes elemeit is tartalmazó szóbeli közléseket;

- hatékonyan alkalmazza a tanult nyelvtanulási és nyelvhasználati stratégiákat;
- elolvas és értelmez nyelvi szintjének megfelelő irodalmi szövegeket;
- egy összetettebb nyelvi feladat, projekt végéig tartó célokat tűz ki magának;
- céljai eléréséhez megtalálja és használja a megfelelő eszközöket, módokat;
- nyelvi haladását fel tudja mérni és ezt fejlődése szolgálatába állítja;
- hibáit általában önállóan is tudja javítani;
- nyelvtanulási céljai érdekében használja a tanórán kívüli nyelvtanulási és nyelvhasználati lehetőségeket;

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző fogalmakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: language skills, language learning strategies, languages, accents and dialects, autonomous learning
- A célnyelvre jellemző standardnak megfelelő kiejtés használata az ismert nyelvi elemekben
- A legfőbb célnyelvi dialektusok felismerése
- Nyelvtanulási és nyelvhasználati stratégiák tudatos és hatékony alkalmazása.

TEVÉKENYSÉGEK

- Egyéni projekt
    - 2-3 könnyített olvasmány elolvasása, olvasónapló írása
    - egy kétnyelvű novella elolvasása és a fordítás értékelése
- interaktív térképek használata
    - ismerkedés célnyelvi dialektusokkal
    - ismerkedés a célnyelvi kiejtési szótárakkal
- csoportmunka
    - szótári ismeretek alapján idegen nyelvi szócikkelyek írása
    - szófelhők készítése az érettségi témakörökhöz
- prezentáció készítése és bemutatása a külföldi nyelvtanulás pozitív és negatív tapasztalatairól
- Vitafórum
    - miért halványulnak el a dialektusok?
    - internetes szótárt vagy papíralapút érdemes használni?

TÉMAKÖR: INTERCULTURAL TOPICS

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- alkalmazza a célnyelvi kultúráról megszerzett ismereteit informális és akár formális kommunikációjában;
- ismeri a célnyelvi országok történelmének és jelenének legfontosabb vonásait;

- interkulturális ismeretei segítségével társasági szempontból is megfelelő kommunikációt folytat írásban és szóban;
- megfogalmaz főbb hasonlóságokat és különbségeket az ismert nyelvi változatok között;
- alkalmazza a nyelvi változatokról megszerzett ismereteit informális kommunikációjában;
- szociokulturális ismeretei (például célnyelvi társadalmi szokások, testbeszéd) már lehetővé teszik azt, hogy társasági szempontból is megfelelő kommunikációt folytasson;
- interkulturális tudatosságára építve felismeri a célnyelvi és saját hazájának kultúrája közötti hasonlóságokat és különbségeket, és a magyar értékek átadására képessé válik;
- tájékozott a célnyelvi országok jellemzőiben és kulturális sajátosságaiban;
- ismeri a célnyelvi és saját hazájának kultúrája közötti hasonlóságokat és különbségeket;
- tájékozott, és alkalmazni is tudja a célnyelvi országokra jellemző alapvető érintkezési és udvariassági szokásokat;
- átadja célnyelven a magyar értékeket;
- a célnyelvi kultúrákhoz kapcsolódó tanult nyelvi elemeket magabiztosan használja.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Célnyelvi kulturális szokások, jellemzők ismerete: customs and traditions
- Célnyelvi országok országismereti jellemzőinek ismerete: people and culture, traditions, typical landmarks, national sports, cuisine, local language, tourist attractions, arts, history, literature
- Célnyelvi országok történelmi jellemzőinek ismerete
- Célnyelvi országok alapvető érintkezési szabályainak ismerete és alkalmazása
- Hazánk legfontosabb történelmi eseményeinek, személyeinek, folyamatainak ismerete célnyelven
- A célnyelvi kultúrákhoz kapcsolódó tanult nyelvi elemek alkalmazása
- Célnyelvi kultúráról információk átadása
- Hazánk országismereti és egyéb fő jellemzőiről információk átadása
- Interakció a célnyelvi és hazai kultúráról, országismereti jellemzőkről.

TEVÉKENYSÉGEK

- projektmunka
    - Magyarország rövid történelme
    - Anglia rövid történelme
    - A magyar és angol történelem kapcsolódási pontjai
    - hagyományok és szokások egy célnyelvi országban
    - Mely országokban van magyar nyelvű lakosság, milyen számban
    - Miért vált az angol világnyelvvé?
- internetes kutatómunka
    - egy célnyelvi ország gasztronómiája
    - magyar receptek angol interpretálása

    - Milyen más nyelvek találhatók az Egyesült Királyságban?
- Egy angol történelmi film megtekintése
- Vitafórum
    - Fontos-e a hagyományok életben tartása
    - Fontos-e a különböző kultúrák megőrzése?
    - Miben hasznos a globalizáció?
    - Romantikus idea vagy tényleg fontos az önrendelkezés?

TÉMAKÖR: CROSS-CURRICULAR TOPICS AND ACTIVITIES

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- papíralapú vagy IKT-eszközökkel segített írott projektmunkát készít önállóan, vagy kooperatív munkaformában;
- egyénileg vagy kooperáció során létrehozott projektmunkával kapcsolatos kiselőadást tart önállóan, akár IKT-eszközök segítségével, felkészülést követően;
- ismer más tantárgyi tartalmakat, részinformációkat célnyelven;
- használ célnyelvi elemeket más tudásterületen megcélzott tartalmakból.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Tanult szavak, szókapcsolatok használata célnyelven a témakörre jellemző, életkornak és érdeklődésnek megfelelő tartalmakból
- Információszerzés célnyelven egyéb tanulásterületi tartalmakban.

TEVÉKENYSÉGEK

- Egyéni projektmunka
    - a továbbtanuláshoz választott tantárgyam (tantárgyaim) bemutatása
    - poszter vagy kiselőadáskészítése bármely más tudásterület témaköreiről
- Vitafórum
    - a humán vagy a reál műveltség a fontos?

TÉMAKÖR: CURRENT TOPICS

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- használja a célnyelvet aktuális témákban és a hozzájuk tartozó szituációkban;
- felhasználja a célnyelvű, legfőbb hazai és nemzetközi híreket ismeretszerzésre és szórakozásra.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Életkornak és érdeklődésnek megfelelő hazai és nemzetközi aktuális hírekre és eseményekre vonatkozó szókincs megértése és használata célnyelven

- Életkornak és érdeklődésnek megfelelő hazai és nemzetközi aktuális hírek és események értelmezése és tájékozódásra való alkalmazása célnyelven
- Életkornak és érdeklődésnek megfelelő angol nyelvű hazai és nemzetközi aktuális hírek és események alkalmazása ismeretszerzésre, szórakozásra.

TEVÉKENYSÉGEK

- Pármunka
    - célnyelvi sajtótermékek felkutatása
    - angol sajtótermékek fajtái
    - angol újságcikkek stílusának megismerése – magyar híreket ebben a stílusban megjeleníteni
    - aktuális hírek olvasása
    - az olvasott cikk tartalmának ismertetése, és állásfoglalás a benne foglaltakkal kapcsolatban
- Osztálymunka
    - angol nyelvű híradó rendszeres nézése
    - iskolai/osztály hírekből angol nyelvű híradó készítése, filmezése

TÉMAKÖR: SCIENCE AND TECHNOLOGY, COMMUNICATION

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- összefüggően, világosan és nagyrészt folyékonyan beszél a tudomány és technika tématartományhoz tartozó alapvető témákban;
- összefüggő, folyékony előadásmódú szóbeli prezentációt tart önállóan, felkészülést követően, az érettségi témakörök közül szabadon választott témában, IKT-eszközökkel támogatva mondanivalóját;
- papíralapú vagy IKT-eszközökkel segített írott projektmunkát készít önállóan vagy kooperatív munkaformában;
- megérti és értelmezi az összefüggéseket és a részleteket a tudomány és technika tématartományhoz kapcsolódó összefüggő, akár autentikus hangzó szövegekben;
- megérti és értelmezi az összefüggéseket az ajánlott tématartományokhoz kapcsolódó összefüggő, akár autentikus írott szövegekben;
- véleményét szóban megfogalmazza és arról interakciót folytat;
- véleményét írásban megfogalmazza és arról interakciót folytat;

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző résztvevőkre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: scientists, researchers, inventors, engineers, people working for scientific and technological development
- A témakörre jellemző tárgyakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: basic objects used by everyday people/scientists/IT professionals, (parts of) IT gadgets

- A témakörre jellemző eseményekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: exhibitions
- A témakörre jellemző tevékenységekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: using technology in everyday life, using technology for studying or for work, major innovations
- A témakörre jellemző fogalmakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: internet, dangers of the internet, social networks, research, inventions
- A tudomány és technika tématartományhoz tartozó összetettebb, akár a közvetlen vonatkozásokon túlmutató információk átadása
- A természeteshez közelítő, akár anyanyelvűekkel folytatott interakció a tudomány és technika tématartományban.

TEVÉKENYSÉGEK

- Internetes kutatómunka
  - találmányok
  - a jövő technikái
- Egyéni project
  - Az autó/repülő története – kik voltak a feltalálók?
  - A jogosítvány megszerzése, az autó részei
  - Mit fog tudni a következő telefonom?
- Vitafórum
  - az internet pozitív és negatív oldalai
  - Lesz-e az unokámnak telefonja?
  - Lehetséges-e még az egyéni feltalálás?

TÉMAKÖR: PEOPLE AND SOCIETY

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- összefüggően, világosan és nagyrészt folyékonyan beszél az ember és társadalom tématartományhoz tartozó és az idevágó érettségi témákban, akár elvontabb tartalmakra is kitérve;
- összefüggő, folyékony előadásmódú szóbeli prezentációt tart önállóan, felkészülést követően, az érettségi témakörök közül szabadon választott témában, IKT-eszközökkel támogatva mondanivalóját;
- papíralapú vagy IKT-eszközökkel segített írott projektmunkát készít önállóan, vagy kooperatív munkaformában;
- megérti és értelmezi az összefüggéseket és a részleteket az ember és társadalom tématartományhoz kapcsolódó összefüggő, akár autentikus hangzó szövegekben;
- megérti és értelmezi az összefüggéseket és a részleteket az ember és társadalom tématartományhoz kapcsolódó összefüggő, akár autentikus írott szövegekben;
- véleményét írásban megfogalmazza és arról interakciót folytat;
- véleményét szóban, felkészülés nélkül, a tanult nyelvi eszközökkel megfogalmazza és arról interakciót folytat.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző résztvevőkre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: family, friends, acquaintances, members of the society (teenagers, adults, the elderly), the public, authorities, people working in services
- A témakörre jellemző helyszínekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: towns, villages, countryside, home, public places, public offices
- A témakörre jellemző tárgyakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: objects used in everyday life, fashion and clothes items
- A témakörre jellemző eseményekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: holidays, family events and celebrations, national and international events and holidays
- A témakörre jellemző tevékenységekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: shopping, using public services, everyday tasks and chores, taking part in the life of a community, volunteering, community service
- A témakörre jellemző problémák megnevezése célnyelven: drug addict, computer nerd, workaholic
- A témakörre jellemző fogalmakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: basic gender roles, tolerance, friendships, relationships, appearance and personality, differences between individuals, relationship between generations, crime and punishment
- Az ember és társadalom tématartományhoz tartozó összetettebb, akár a közvetlen vonatkozásokon túlmutató információk átadása
- A természeteshez közelítő, akár anyanyelvűekkel folytatott interakció az ember és társadalom tématartományban.

TEVÉKENYSÉGEK

- Egyéni projekt
  - különböző társadalmi berendezkedések a történelem folyamán
  - hagyományos és jelenlegi férfi/női társadalmi szerepek
  - önkéntesség, társadalmi munka, társadalmi szerepvállalás
- Szerepjáték:
  - szolgáltatások igénybevétele
- Önálló szövegalkotás:
  - Megfigyeléseim a generációk közti különbségekről
- Vitafórum/eszmecsere
  - korunk függőségei (pl: vásárlás, játék, telefon)
  - megszüntethetőek-e a társadalmi különbségek?
  - megszüntethetőek-e az előítéletek?

TÉMAKÖR: FINANCIAL MATTERS

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- összefüggően, világosan és nagyrészt folyékonyan beszél a pénzügyek és gazdaság tématartományhoz tartozó és az idevágó érettségi témákban, akár elvontabb tartalmakra is kitérve;
- összefüggő, folyékony előadásmódú szóbeli prezentációt tart önállóan, felkészülést követően, az érettségi témakörök közül szabadon választott témában, IKT-eszközökkel támogatva mondanivalóját;
- papíralapú vagy IKT-eszközökkel segített írott projektmunkát készít önállóan vagy kooperatív munkaformában;
- megérti és értelmezi az összefüggéseket és a részleteket a pénzügyek és gazdaság tématartományhoz kapcsolódó összefüggő, akár autentikus hangzó szövegekben;
- megérti és értelmezi az összefüggéseket és a részleteket a pénzügyek és gazdaság tématartományhoz kapcsolódó összefüggő, akár autentikus írott szövegekben;
- véleményét írásban megfogalmazza és arról interakciót folytat;
- véleményét szóban, felkészülés nélkül, a tanult nyelvi eszközökkel megfogalmazza és arról interakciót folytat.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző résztvevőkre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: employers, employees, white and blue collar workers
- A témakörre jellemző helyszínekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: public service offices
- A témakörre jellemző tárgyakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: money, currencies, bank forms, advertisements, commercials
- A témakörre jellemző tevékenységekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: saving, spending and wasting money, banking, online shopping, exchanging currencies
- A témakörre jellemző fogalmakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: family budget, saving, spending and wasting money
- A pénzügyek és gazdaság tématartományhoz tartozó összetettebb, akár a közvetlen vonatkozásokon túlmutató információk átadása
- A természeteshez közelítő, akár anyanyelvűekkel folytatott interakció a pénzügyek és gazdaság tématartományban.

TEVÉKENYSÉGEK

- Egyéni projekt
  - a pénz kialakulása, története
  - az első bankok
- Szerepjáték
  - banki ügyintézés
  - számlanyitás
  - reklamáció online vásárolt termékkel kapcsolatban
  - valutaváltás nyaralás előtt
- eszmecsere
  - spórolás-költekezés
  - a jövedelem értelmes beosztása

- kutatómunka (internet, újságcikk)
    - hitelek, állami támogatások
    - a tőzsde története, működése

TÉMAKÖR: CARREER AND EMPLOYMENT

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- összefüggően, világosan és nagyrészt folyékonyan beszél a karrier és munkavállalás tématartományhoz tartozó és az idevágó érettségi témákban, akár elvontabb tartalmakra is kitérve;
- összefüggő, folyékony előadásmódú szóbeli prezentációt tart önállóan, felkészülést követően, az érettségi témakörök közül szabadon választott témában, IKT-eszközökkel támogatva mondanivalóját;
- papíralapú vagy IKT-eszközökkel segített írott projektmunkát készít önállóan, vagy kooperatív munkaformában;
- megérti és értelmezi az összefüggéseket és a részleteket a karrier és munkavállalás tématartományhoz kapcsolódó összefüggő, akár autentikus hangzó szövegekben;
- megérti és értelmezi az összefüggéseket és a részleteket a karrier és munkavállalás tématartományhoz kapcsolódó összefüggő, akár autentikus írott szövegekben;
- véleményét írásban megfogalmazza és arról interakciót folytat;
- véleményét szóban, felkészülés nélkül, a tanult nyelvi eszközökkel megfogalmazza és arról interakciót folytat.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző résztvevőkre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: professionals, employers, employees, colleagues
- A témakörre jellemző helyszínekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: workplaces, offices
- A témakörre jellemző tárgyakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: objects used in different jobs
- A témakörre jellemző eseményekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: job interviews, meetings
- A témakörre jellemző tevékenységekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: planning, life long learning, applying for a job
- A témakörre jellemző fogalmakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: choosing a career, summer jobs, working hours, part time jobs, unemployment, team work, individual tasks, cooperation, critical thinking, mobility, CV
- A karrier és munkavállalás tématartományhoz tartozó összetettebb, akár a közvetlen vonatkozásokon túlmutató információk átadása
- A természeteshez közelítő, akár anyanyelvűekkel folytatott interakció a karrier és munkavállalás tématartományban.

TEVÉKENYSÉGEK

- Önálló szövegalkotás

    - jelentkezés álláshirdetésre
    - angol nyelvű önéletrajz készítése
- Szerepjáték
    - Állásinterjú
    - beszégetés egy állásbörzén
- Olvasott szövegértés fejlesztése
    - Álláshirdetések böngészése
    - Munkaköri leírás értelmezése
- Csoportos projektmunka
    - Egy munkahelyi projekt kidolgozása
    - Közkedvelt szakmákbemutatása

TÉMAKÖR: GAINING AND SHARING KNOWLEDGE

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- összetettebb információkat ad át és cserél;
- összefüggő, papíralapú vagy IKT-eszközökkel segített írott projektmunkát készít önállóan vagy kooperatív munkaformában;
- egyénileg vagy kooperáció során létrehozott projektmunkával kapcsolatos kiselőadást tart önállóan, akár IKT-eszközök segítségével, felkészülést követően;
- szóban ad át nyelvi szintjének megfelelő célnyelvi tartalmakat valós nyelvi interakciók során;
- környezetének kulturális értékeit célnyelven közvetíti;
- összefoglal és lejegyzetel, írásban közvetít rövid olvasott vagy hallott szövegeket;
- írott szöveget igénylő projektmunkát készít olvasóközönségnek;
- írásban közvetít célnyelvi tartalmakat valós nyelvi interakciót igénylő helyzetekben;
- célzottan keresi az érdeklődésének megfelelő autentikus szövegeket tanórán kívül is, ismeretszerzésre és szórakozásra;
- digitális eszközöket és felületeket is használ a célnyelven ismeretszerzésre és szórakozásra;
- nyelvtanulási céljai érdekében használja a tanórán kívüli nyelvtanulási lehetőségeket;
- nyelvtanulási céljai érdekében él a valós nyelvhasználati lehetőségekkel;
- használ célnyelvi tartalmakat ismeretszerzésre;
- használ célnyelvi tartalmakat tudásmegosztásra;
- használ ismeretterjesztő anyagokat nyelvtudása fejlesztésére.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Angol nyelvű, akár elvontabb tartalmú információ megszerzése
- Akár elvontabb információ megosztása angol nyelven
- Célnyelvű, akár autentikus anyagok felhasználása ismeretszerzésre, tudásmegosztásra, nyelvi fejlesztésre.

A TÉMAKÖR FELDOLGOZÁSÁHOZ JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK

- Prezentáció, hangfelvétel, video felvételkésztése bármely témában

- idegen nyelvű szócikk/blog írása megadott témában, kutatómunka alapján

TÉMAKÖR: FINAL EXAM PREPARATION

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- a tématartományhoz kapcsolódó kép alapján kifejti gondolatait, véleményét és érzéseit;
- alkalmazza a formális és informális regiszterhez köthető sajátosságokat;
- a megfelelő szövegtípusok jellegzetességeit követi;
- megold változatos írásbeli feladatokat szövegszinten;
- összefüggő szövegeket ír önállóan, akár elvontabb témákban;
- megérti az ismeretlen nyelvi elemeket is tartalmazó hangzó szöveg lényegi tartalmát;
- megérti a hangzó szövegben megjelenő összetettebb részinformációkat;
- megérti és értelmezi az írott szövegben megjelenő összetettebb részinformációkat;
- informális és életkorának megfelelő formális írásos üzeneteket ír, digitális felületen is;
- aktívan, kezdeményezően és magabiztosan vesz részt a változatos szóbeli interakciót és kognitív kihívást igénylő nyelvórai tevékenységekben;
- véleményét szóban, tanult nyelvi eszközökkel megfogalmazza és arról interakciót folytat;
- véleményét írásban, tanult nyelvi eszközökkel megfogalmazza és arról interakciót folytat;
- szóbeli és írásbeli közlései során változatos nyelvi struktúrákat használ;
- megértést nehezítő hibáit önállóan javítani tudja;
- egyre szélesebb körű témákban, nyelvi kommunikációt igénylő helyzetekben interakciót folytat megfelelő módon, felhasználva általános és nyelvi háttértudását, ismereteit, alkalmazkodva a társadalmi normákhoz;
- nyelvi produkciójában és recepciójában önállóságot mutat, és egyre kevesebb korlát akadályozza;
- egyre változatosabb, hosszabb, összetettebb és elvontabb szövegeket, tartalmakat értelmez és használ;
- közép- és emeltszintű nyelvi érettségi szóbeli feladatokat old meg;
- közép- és emeltszintű nyelvi érettségi írásbeli feladatokat old meg;
- az ismert nyelvi elemeket vizsgahelyzetben is használja;
- az első idegen nyelvből sikeres érettségit tesz legalább középszinten.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Közép- és emeltszintű nyelvi érettségi feladatok megoldása
- A szóbeli érettségi témaköreinek gyakorlása és egyéni szempontokból történő átgondolása
- A folyamatos beszéd és gondolatkifejtés gyakorlása
- Az emelt szintű érettségire készülők differenciált segítése.

TEVÉKENYSÉGEK

- Vizsgafeladatok gyakorlása

- Vizsgaszituációk gyakorlása
- Szókincsfejlesztés az érettségi témakörökben
- Vélemény összefüggő kifejtése spontán felmerülő, érettségihez kapcsolódó témakörökben
- Viták az emelt szintű érettségi vizsga témaköreiben
- Megadott szószámú szöveg írása az emelt szintű érettségi vizsga témaköreihez kapcsolódóan

Német nyelv

Készítette: Fáncsyné Borongics Valéria

Célok és feladatok

Az idegen nyelvi kerettanterv célja kettős: egyrészt megadni azokat a kimeneti kritériumokat melyek az iskolai nyelvoktatás lépcsőihez a nyelvi fejlődés érdekében elengedhetetlenek, másrészt irányelveket adni az iskoláknak a helyi tantervek elkészítéséhez és az eredményes nyelvtanári munkához.

A korszerű idegennyelv-tanítás elsődleges célja a nyelvtanuló nyelvi cselekvőképességének fejlesztése. A tanuló legyen képes személyes és szakmai életében egyéni céljait elérni, saját gondolatait kifejezni, és mind valódi mind pedig digitális térben idegen nyelven kommunikálni, ismereteket szerezni.

Az idegen nyelvek tanítása eltér a többi tantárgyétól abból a szempontból, hogy nem a tartalmi ismeretek átadásán van a hangsúly, hanem azoknak a készségeknek a kialakításán és állandó fejlesztésén, melyek segítségével a tanuló saját gondolatait és elképzeléseit idegen nyelven is ki tudja fejezni.

A 12-13. évfolyamon az idegennyelv-tanítás szervesen épül a korábbi évfolyamokon megkezdett nyelvi fejlesztésre, valamint annak eredményeire. Továbbra is fontos szerepet játszik a nyelvtanulás iránti motiváció fenntartása és erősítése, ugyanakkor egyre inkább középpontba kerül a valós élethelyzetekben, valamint a pályaválasztás és a továbbtanulás során felhasználható nyelvtudás és a nyelvi tudatosság fejlesztése. Ebben a nevelési-oktatási szakaszban folytatódik az eddig megszerzett nyelvi ismeretek bővítése, illetve az idegen nyelv felépítésének és szerkezetének még mélyebb és árnyaltabb megismerése.

A diák aktív, önálló, önszabályozó nyelvtanulóvá válása elengedhetetlen feltétele az egész életen át tartó nyelvtanulás megalapozásának. Fejlesztéséhez szükség van a tanulási stratégiák egyre tudatosabb elsajátítására, további útmutatásra az önálló tanuláshoz, valamint az önértékelés és a társértékelés alkalmainak folyamatos megteremtésére.

Kapcsolódás a kompetenciákhoz

A tanulás kompetenciái: Az idegen nyelvek tanulása során fejlődik a tanuló memóriája, a korábban tanult elemek felidézését és rendszerezését igénylő tanulási teljesítménye. A tanuló képessé válik a nyelvtanulási stratégiák felismerésére és ezek alkalmazására, ez pedig hasznosul más tantárgyak esetében is. A tanuló megtanulja a hibákra történő visszajelzések elfogadását, a hibák kijavításának szükségességét, valamint képessé válik saját és társai fejlődésének értékelésére. A tanórán kívüli nyelvtanulási lehetőségek felismerésével és kihasználásával is készül az egész életen át tartó tanulásra. Az önálló nyelvtanulásra való felkészülés a tanulási folyamat aktív résztvevőivé teszi.

A kommunikációs kompetenciák: A nyelvórai tevékenységek képessé teszik a tanulót arra, hogy az élő idegen nyelven árnyaltan fejezze ki, objektíven támassza alá, szemléltesse gondolatait, hallgassa meg társait, társaival közösen hozzon döntéseket, formáljon véleményt, információt és tudást osszon meg. Képekre, ábrákra, hanganyagokra, szövegekre idegen nyelven utal, azokra vonatkozóan véleményt fogalmaz meg és állást foglal, s ezeket felhasználva, párban vagy csoportban, további kommunikációs feladatokat old meg. Nyelvtudását személyes és online nyelvi érintkezésben kapcsolatépítésre használja fel.

A digitális kompetenciák: Az idegen nyelvek tanulása során a tanuló úgy használja a digitális eszközöket, forrásokat és mobiltelefonos applikációkat, hogy a célnyelv jellemző kifejezéseit és pragmatikáját megfelelően alkalmazza, valamint saját fejlődését és tanulását támogassa. Ezzel lehetővé válik az idegen nyelvű szövegalkotás, szövegértés és nyelvi interakciók fejlesztése digitális felületeken és eszközök használatával.

A matematikai, gondolkodási kompetenciák: Az idegen nyelv tanulása során a tanulónak több szempontból fejlődik a gondolkodása, mely során egyre több nyelvi elemet képes felismerni, felidézni, az egymásra épülő elemeket logikusan elrendezni és alkalmazni. A feldolgozott témák hatására mérlegelő idegen nyelvgondolkodása és problémamegoldó készsége, a nyelvek közötti kódváltást lehetővé tevő kognitív képességei is fejlődnek. Nyelvtudása növeli az információszerzési és tudásmegosztási lehetőségeit.

A személyes és társas kompetenciák: A társas kompetenciák fejlődéséhez hozzájárulnak a nyelvórákon gyakran párban vagy csoportban végzett feladatok, valamint egyéb, kooperáción alapuló tanulási tevékenységek is, melyek során fejlődik együttműködési készsége, kitartása, cél- és feladattudata. A nyelvtudás növeli a tanulók önbizalmát, önbecsülését, valamint fejleszti más nemzetek tagjaihoz, kultúrájához és az idegen, ismeretlen világokhoz való viszonyát.

A kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái: Az idegen nyelv tanulása során a tanuló nyitottá válik a saját országa, nemzete és más népek történelmére, kultúrája közötti eltérésekre, elfogadja a különbségeket, magabiztosságát az anyanyelvi kötődés és az a mérlegelő, toleráns gondolkodásmód határozza meg, amely teret ad a kreatív, alkotó jellegű önkifejezésnek. A korszerű nyelvtanítás szükségszerűen magában foglalja a tanuló életkorának megfelelő alkotó tevékenységeket és az alkotással kapcsolatos tartalmakat.

Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák: A kompetencia fejlesztése valós nyelvi célok és helyzetek idegen nyelven történő leképezésével valósul meg. Egy nyelvi feladat megoldása közben a tanuló együttműködik, hagyományos és digitális forrásokat használ, kommunikál, problémát vitat meg, döntéseket hoz, ezekről beszámol, és mindezek felkészítik a munkavállalásra.

Módszerek

Az idegen nyelv-oktatás a középiskolában is tevékenység- és tanulóközpontú, vagyis a tanuló számára olyan életkorának, illetve érdeklődésének megfelelő helyzeteket teremt, amelyekben a nyelvet eszközként, hatékonyan használja, a nyelvi funkciókat kommunikációs szándékának megfelelően alkalmazza, és birtokában van a megfelelő szókincsnek.

Kiemelten fontos a nyelvoktatásban az interdiszciplináris, azaz a tantárgyak között átívelő szemlélet, mely épít a más tantárgyak keretében szerzett ismeretekre, és az idegen nyelven

megszerzett tudással pedig gazdagítja más tantárgyak tanulását. Projektfeladatok, információgyűjtés a szaktantárgyhoz, internetes kutatómunka, mind-mind történhet idegen nyelven is, felkészítve a tanulót a munka világában zajló információcserére.

A hosszú távon is fenntartható nyelvi fejlődés érdekében a középiskolában kiemelten fontos, hogy a tanórán kívüli nyelvhasználati és nyelvtanulási tevékenységekre is építsünk, és erre a tanulót a nyelvórán egyre nagyobb mértékben felkészítsük. Mindezek révén a tanuló nyelvtanulási céljai élővé, valódivá és elérhetővé válnak, erősítik a motivációt és annak fenntartását. A diák tudatában van annak, hogy a nyelvtanulás fontos szerepet tölt be a körülöttünk lévő világ megismerésében és megértésében. A nevelési-oktatási szakasz fő célkitűzése tehát a felhasználóképes nyelvtudás megszerzése, amelyben az iskolai nyelvtanításon túl fontos szerepet játszanak a digitális eszközök, az internet, valamint általában a nyelvórákon kívüli nyelvtanulási lehetőségek, (idegen nyelvű filmek, könnyített olvasmányok, e-mail levelezés, idegen nyelvű színi előadások, internetes kutatási feladatok stb.), amelyek feltételezik és fejlesztik az aktív, önálló tanulói magatartást. Ennek kialakítása és megalapozása a nyelvórák egyik fontos feladata. Fontosak a kooperatív módszerek, valamint a projektmunka, amelyek fejlesztik a tevékenység-központú tervezést, a probléma- és folyamatközpontú gondolkodást, és általában a célnyelven folytatott kommunikációt. A nyelvoktatói munka tervezése során fontos szerepet kapnak az egyéni tanulási sajátosságok és igények is.

A nyelvtanítás folyamatában szükséges, hogy a tanuló a digitális tartalmak feldolgozásához segítséget kapjon. Az iskolai és az otthon elvégzendő feladatoknak köszönhetően a diák már képes arra, hogy digitális eszközökön keresztül is megértsen és létrehozzon szöveget, valamint interakciót folytasson és tartalmat közvetítsen angol nyelven. Az idegen nyelvi órák során, valamint az iskolán kívüli célnyelvi tevékenységek által a nyelvtanuló részesévé válhat az adott kultúrának, kapcsolatot teremthet anyanyelvi beszélőkkel, és ilyen módon a saját és más kultúrákkal szembeni tudatossága erősödik. Az ismeretszerzésben segíthetnek a célnyelvi országokról szóló olvasmányok vagy filmek, vagy a rendszeres idegen nyelvi projekt feladatok, melyet a tanuló akár egyénileg, akár csoportosan készíthet el. E tapasztalatok által a nyelvtanuló a nevelési-oktatási szakasz végére képes saját nemzeti sajátosságait és értékeit a célnyelven közvetíteni.

A motiváció fenntartása és erősítése érdekében a nyelvórát továbbra is a pozitív, stresszmentes, jó hangulatú tanulási környezet jellemzi, amelyben a tanuló életkori sajátosságainak megfelelő, érdekes, nyelvi és kognitív szempontból is kihívást jelentő feladatokat old meg. A változatos munkaformák, a projektmunkák, a kooperatív tanulási technikák alkalmazása, valamint az irányító tanár és a társak visszajelzései, a különféle értékelési formák a középiskolában is segítik a tanulót abban, hogy továbbra is szívesen és örömmel vegyen részt a tanórai feladatokban. Önbizalma erősödik, nyitott és motivált marad nyelvtudása hosszú távú fejlesztésére. A nevelési-oktatási szakasz végére magabiztossá válik, és egyre inkább szívesen és tudatosan használja nyelvtudását. Képes saját hibáit észrevenni, javítani, valamint saját és társai haladását értékelni.

A nyelvtanulásban a valódi kommunikációs szituációknak és a valós nyelvi cselekvéseknek az alapja az idegen nyelvű szöveg, mely a nyelvtanuló számára tartalmi és nyelvi szempontból is illeszkedik életkorához és érdeklődéséhez. A jól megválasztott, megbízható tananyag nagy

segítség tanárnak és tanulónak egyaránt, és a tanulási folyamat sikeressége szempontjából meghatározó lehet. E nevelési-oktatási szakasz egyik legfontosabb célja a szövegkompetencia tudatos fejlesztése egyre elvontabb és összetettebb szövegek révén. A nyelvtanulónak képessé kell válnia arra, hogy a szövegeket megértse, és az azokból kinyert információkat fel tudja használni saját kommunikációs céljainak megvalósítására. Hangsúlyos szerepe van emellett a nyelvi eszközök funkcionalitásának, melyek nem különálló egységekként, hanem kontextusba ágyazottan kell, hogy megjelenjenek. A nyelvtanulót arra is képessé kell tenni, hogy a szövegértés és a szövegalkotás során a nyelvi eszközök szövegben betöltött funkcióját tudatosan kezelje, és szövegkohéziós, valamint figyelemvezető eszközöket használjon.

A nyelvi tartalmak és eszközök átadása továbbra is kontextusba ágyazottan, szövegek alapján, konkrét beszédhelyzetekben akár nonverbális és/vagy vizuális elemekkel megsegítve történik. A használható nyelvtudás és a valós kommunikáció elsajátítása érdekében továbbra is integráltan kell fejleszteni a nyelvi és nem nyelvi készségeket.

Amennyiben az idegen nyelv oktatása csoportbontásban történik a tanulókat nyelvtudásuk alapján kell beosztani, az intézmény kötelező nyelvi szintfelmérést tarthat.

Tanulási eredmények

Ebben a nevelési-oktatási szakaszban a 13. évfolyam végére a KER szerinti B2 nyelvi szint a kimeneti cél, ezen belül a továbbtanulni nem szándékozó tanulónak fel kell készülnie legalább a középszintű idegen nyelvi érettségi követelményeinek sikeres teljesítésére. A nevelési-oktatási szakasz végére a tanuló témakörtől függetlenül ismer és tudatosan alkalmaz nyelvtanulási és nyelvhasználati stratégiákat, képessé válik arra, hogy nyelvtudását valós, személyes, tanulással kapcsolatos vagy szakmai céljaira alkalmazza, valamint készül az aktív nyelvtanulás eszközeivel az egész életen át tartó tanulásra. Ezeket más tanulási területeken is alkalmazza kompetenciáinak mélyítésére.

Az egyes élő idegen nyelvi kerettantervek felépítése, szerkezete

A kerettantervek a kötelező tartalmat témakörökön keresztül közelítik meg. A 12-13. évfolyamon valamennyi, a korábban bevezetett témakör szerepel, elemeik azonban jelentősen bővülnek, és feldolgozásuk egyre árnyaltabban és mélyebben történik. Egyre hangsúlyosabbá válnak a kereszttantervi, interkulturális és célnyelvi vonatkozások, valamint a tudásmegosztással és ismeretszerzéssel kapcsolatos tartalmak. Az általános iskolában még egy témakörként kezelt személyes és környezeti témák gimnáziumban már önálló egységként jelennek meg. Új témakörök a négyéves nevelési-oktatási szakaszban: az utazás és turizmus, a tudomány és technika és a kommunikáció; a 12. évfolyamon: az ember és társadalom, a munka világa és a gazdasági és pénzügyi ismeretek. A közéleti témakör kiegészül a hobbik, a szabadidő és a művelődés aspektusaival. Az osztálytermi témakör a 12. évfolyamon az iskola és a tanulás témáit, 13. évfolyamon pedig a vizsgafelkészítést, illetve az érettségire való felkészítést állítja fókuszba.

Az egyes témaköröknél találhatók meg a részletes tanulási eredmények, a fejlesztési feladatok, illetve a javasolt tevékenységek. A kerettanterv, ugyanis, minden egyes témakörhöz javasol tevékenységi formákat, melyek segíthetik a témakörhöz tartozó szókincs, illetve nyelvi struktúrák bevéséődését. A motiváció állandó ébrentartása érdekében mindig érdemes az ilyen jellegű feladatokat a tanulók szemszögéből nézve négy szempont szerint megvizsgálni:

fontosnak érzik-e (pl. fejleszti-e a kommunikációjukat), szeretik-e az ilyen típusú feladatot (pl. csoportfeladat, egyéni projekt), érdekesnek találják-e (pl. ad-e, igényel-e új információt), illetve szórakoztatónak találják-e (pl. játékok, versenyek). Az itt javasolt tevékenységi formák csak gondolatébresztő példák, és – ellentétben a szókincs és a nyelvi struktúrák, funkciók meghatározásával – nem kötelező érvényűek.

12. évfolyam

Ennek a nevelési-oktatási szakasznak a fő célja az, hogy a tanuló az előző szakaszokban megalapozott idegen nyelvi kommunikatív kompetenciáját továbbfejlessze. A nyelvi alapkészségek kialakítása mellett egyre hangsúlyosabbá válnak a társadalom és a nyelvhasználat, valamint a jel- és szabályrendszerek kapcsolatai, melyek fejlesztése összhangban áll a Nat-ban megfogalmazott egyéb kulcskompetenciákkal és nevelési célokkal. Ebben a szakaszban is fontos, hogy a nyelvtanulás az idegen nyelvi tartalmakon keresztül ébressze fel a tanulóban a világ megismerésének lehetőségét, az ismeretek, a tudás átadásának igényét, a kreatív, felelősségteljes gondolkodást, az önkifejezési vágyat, a nemzeti és az interkulturális tudatosságot, valamint fejlessze a digitális kompetenciákat.

Nyelvtudásának fejlődésével egyidőben a tanuló ebben a szakaszban is tovább halad az önálló, tudatos nyelvhasználóvá válás útján. Nemcsak egyre több és árnyaltabb valós kommunikációs helyzetben tudja használni a nyelvórákon megszerzett tudását, hanem azt is egyre jobban érti, hogy a használható nyelvtudás a felnőtt élet, elsősorban a továbbtanulás, a szakmai boldogulás egyik alapvető kulcsa, és egyre inkább kész lesz arra, hogy akár elvontabb témákban is alkalmazza nyelvi ismereteit, készségeit. Ezért a nyelvóráknak segíteniük kell a tanulót abban, hogy az elsajátított nyelvi eszközöket egyre inkább személyes érdeklődéséhez, terveihez, valamint boldogulásához igazodó valós kommunikációs helyzetekben használhassa.

Az egyre összetettebbé váló tartalmak megértésének, elsajátításának és használatának érdekében a diák továbbra is sokféle, érdekes, kihívást jelentő feladatot old meg a nyelvórákon. A változatos munkaformák lehetőséget biztosítanak arra, hogy együtt dolgozzon társaival, például projektmunkákban, kiselőadásokban, vitafórumokon és ezek során használja kreativitását, problémamegoldó gondolkodását, illetve, hogy kifejtse véleményét hagyományos és digitális csatornákon is. Érzékenységéből, (ön)kritikusságából adódóan különösen fontos az irányító tanár támogató visszajelzése, és az a többféle értékelési forma, amelyek által segítséget és mintát kap önmaga és társai értékeléséhez, megtanulja saját és mások hibáit felismerni és azokat helyükön kezelni. Így válik egyre inkább önállóvá a nyelvtanulás és a nyelvhasználat terén is. Az egyéni érdeklődés és igények figyelembevétele meghatározó, ezért a nyelvórákba be kell emelni olyan idegen nyelvi tartalmakat, lehetőségeket és eszközöket, amelyekkel a tanuló a nyelvórákon kívül szívesen foglalkozik, ennek megfelelően az osztálytermi vonatkozások súlya ebben a szakaszban tovább csökken.

A kerettantervek a kötelező tartalmat témakörökön keresztül közelítik meg. A tanuló újabb szövegtípusokkal – nyelvi szintjének és érdeklődésének megfelelő ifjúsági irodalmi olvasmányokkal, személyes élményeihez kapcsolódó szövegekkel – ismerkedik meg. A gondosan kiválasztott, lehetőség szerint autentikus szövegek feldolgozása során tovább fejlődik

a tanuló szövegalkotási, szövegértési, valamint interakciós készsége. A célnyelvi ismeretszerzés és tudásmegosztás az általános iskolához képest hangsúlyosabbá válik. Új témakörként megjelenik a tudomány és technika, a kommunikáció és az utazás és turizmus. A már ismert témakörök is bővülnek, összetettebbé válnak. Kettéválik a személyes és környezeti tématartomány, a személyes tématartomány kiegészül a tágabb emberi kapcsolatok, az életmód, valamint az ember és társadalom témakörökkel, a környezeti pedig a környezetvédelemmel. Míg az osztálytermi témakör, valamint a személyes és a környezeti vonatkozások súlya csökken, addig hangsúlyosabbá válnak a kereszttantervi, a kibővített közéleti, aktuális, célnyelvi és nyelvtanulási tématartományok. A hozzájuk rendelt óraszámok továbbra is ajánlások, inkább a tématartományok feldolgozásának javasolt mélységét jelölik.

A szakasz végére a tanuló eléri a KER szerinti B1 nyelvi szintet.

Az egyes témakörökön kívül a kerettantervben megtalálhatók az adott szakasz végére elsajátítandó nyelvi funkciók, valamint nyelvi elemek és struktúrák, célnyelvi példákkal. A 9-10. évfolyamokra vonatkozó listákban nem jelennek meg az általános iskolában elsajátított elemek, de ezek további gyakorlása, tudatosítása elengedhetetlen a KER szerinti B1 szint eléréséhez.

Nyelvi funkciók a német nyelvre a szakasz végéig (a zárójelben olvasható német nyelvű kifejezések példák)**:**

- öröm kifejezése (Ich freue mich, dass ... / Es freut mich, dass ...)
- sajnálat kifejezése (Es tut mir leid!)
- elégedettség / elégedetlenség kifejezése (Es ist prima! / Schade, dass ...)
- csodálkozás kifejezése (Oh, das ist aber ... ! / Das kann doch nicht wahr sein!)
- remény kifejezése (Ich hoffe, du kannst kommen!)
- bánat / bosszúság kifejezése (Schade, dass... / Das ist aber schlimm!)
- ígéret kifejezése (Ich mache das schon!)
- szándék, terv kifejezése (Ich will / werde schnell abwaschen.)
- elismerés és dicséret kifejezése és arra reagálás (Das ist toll! Die Torte schmeckt phantastisch. Danke.)
- ítélet, kritika kifejezése (Blödsinn! Das ist nicht richtig/wahr)
- elvárás kifejezése (Ich soll pünktlich zu Hause sein.)
- bizonyosság, bizonytalanság kifejezése (Ich weiß es genau. Ich weiß nicht, ob es wirklich regnet oder nicht. Ich bin mir nicht sicher, wann ich zu Hause ankomme.)
- események leírása (Zuerst erreichten wir den Berg, dann stiegen wir hoch, und zum Schluss besichtigten wir die Burg.)
- visszakérdezés kifejezése nem értés esetén (Wie bitte? Können Sie es wiederholen, bitte?)
- felkérés lassúbb, hangosabb beszédre (Kannst du bitte lauter / langsamer sprechen?)
- bemutatás (Ich möchte Ihnen Herrn Schulze vorstellen.)
- gratuláció kifejezése és arra reagálás (Ich gratuliere Ihnen zum Geburtstag! Danke, sehr nett von Ihnen.)
- együttérzés és arra reagálás (Es tut mir Leid für dich. Danke.)
- hála kifejezése (Wir sind Ihnen sehr dankbar dafür, dass Sie uns geholfen haben.)
- félelem kifejezése (Ich habe Angst, dass er es vergessen hat.)

- egyetértés, egyet nem értés kifejezése (Ich bin der gleichen Meinung. Ich bin anderer Meinung.)
- véleménykérés kifejezése (Sind Sie damit einverstande, dass…
- ellenvetés kifejezése és visszautasítása (Sie haben Recht, aber… / Das stimmt zwar, aber ...)
- szemrehányás kifejezése (Konntest du wirklich nicht früher kommen?!)
- emlékezés, nem emlékezés kifejezése (Ich erinnere mich (nicht) daran, dass/ob/wie…)
- reklamálás (Entschuldigung, ich habe ein Problem mit .... / Ich möchte mich über ... beschweren.)
- tanácskérés és -adás, ajánlattétel kifejezése (Was sagst du dazu? Ich schlage dir vor, …)
- segítség felajánlása, elfogadása (Kann ich Ihnen helfen? Danke, ich schaffe es schon., Was kann ich für dich tun? – Danke, es geht schon.)
- beszélgetési szándék jelzése, félbeszakítás (Dabei fällt mir ein, …/Darf ich hier hinzufügen, …)
- megerősítés kifejezése (Ja, aber natürlich. Völlig recht.)
- körülírás, példa megnevezése (Das ist also ein Gegenstand, der ...)
- érdeklődés, érdektelenség (Ich interessiere mich für Sport. – Das finde ich langweilig.)
- elismerés, dicséret és arra reagálás (Das ist toll! Die Torte schmeckt phantastisch. – Danke.)
- közömbösség (Das ist mir egal.)
- indoklás (Ich kann nicht kommen, weil…)
- szóbeli üdvözletküldés (Liebe Grüße an Ihre Frau.)
- megszólítás, elbúcsúzás hivatalos levélben (Sehr geehrter Herr …./Sehr geehrte Frau …, Mit freundlichen Grüßen, Mit herzlichen Grüßen)
- beszédszándék jelzése beszélgetés közben (Ich möchte etwas hinzufügen.)
- elemek összekapcsolása szóban (Zuerst, dann, danach, schließlich)
- mondandó összefoglalása (Insgesamt, zusammenfassend)
- beszélgetés lezárása (Danke für das Gespräch.)
- segítségkérés és arra reagálás (Könntest du mir bitte helfen? Ja, sehr gerne.)
- engedélykérés és arra reagálás (Darf ich … ? Ja, natürlich. / Ja, es ist erlaubt.)
- feltételezés, kétely kifejezése (Ich vermute…., Ich weiß nicht, ob ….)
- magyarázat kifejezése (Wir funktioniert es? Es funktioniert mit Strom., Wozu braucht man dieses Programm? Das braucht man zum Lernen.)
- bánat, elkeseredés kifejezése (Das ist wirklich traurig zu hören., Ich bin enttäuscht.)

Nyelvi elemek, struktúrák a német nyelvre a szakasz végéig (a zárójelben olvasható német nyelvű kifejezések példák)**:**

- személytelenség (Es ist warm. Es schneit.)
- függő beszéd jelen időben (Sie sagte, dass sie heute ins Kino geht.)
- vonzatos igék (Ich denke viel an den Sommer), névmási határozószók (Woran denkst du viel? Ich denke daran, …)
- főnévként használt melléknév (der Bekannte, ein Bekannter, der Verwandte, ein Verwandter), melléknévi igenév (der Reisende, der Angestellte)

- modalitás: módbeli segédigék Präteritumban (Er konnte nicht schwimmen. Der Kranke durfte nicht aufstehen.), brauchen zu + Inf. (Heute brauchst du nicht mitzukommen.)
- műveltetés jelen időben és első múltban: lassen (Wir lassen / ließen unser Auto reparieren.)
- szenvedő szerkezet jelen és múlt időben (Sie werden/wurden vom Flughafen abgeholt. Sie sind eingeladen worden.)
- zu + Inf. szerkezet (Es ist schön, hier zu sein.)
- mellékmondatok: alanyi mellékmondat (Es freut mich, dass du hier bist.), tárgyi mellékmondat (Ich weiß, dass du viel zu tun hast., Ich weiß nicht, ob er morgen Zeit hat.), helyhatározói mellékmondat (Du sollst dort arbeiten, wo du wohnst.), időhatározói mellékmondat egyidejűségre (Als ich Kind war, las ich sehr gerne Märchen.) és elő- és utóidejűségre (Nachdem Liza die Hausaufgabe gemacht hatte, kochte sie einen Tee.) vonatkozóan, okhatározói mellékmondat (Ich kann an dem Ausflug nicht teilnehmen, weil ich krank bin.), célhatározói mellékmondat (Ich bin ins Kino gekommen, um mir den neuen Film anzuschauen.), vonatkozó mellékmondat (Ich mag dieses Lied, das du singst.)
- névmások szövegben betöltött funkcionális használata: mutató névmás (dieser, diese, dieses, derselbe, dieselbe, dasselbe), vonatkozó névmás (der, die, das)
- feltételesség jelen időben (Wenn wir Zeit haben, putzen wir die Fenster.), wäre, hätte, würde (Was würden Sie tun, wenn sie eine Million hätten?), módbeli segédigék feltételes módban (könnte, müsste stb.)
- kollokációk, Funktionsverbgefüge (eine Reise machen, zur Verfügung stehen

Az egyes témakörök tanulási eredményeként a tanuló:

- az adott tématartományban megért összetettebb célnyelvi szöveget;
- az adott tématartományban létrehoz összetettebb célnyelvi szöveget;
- az adott tématartományban életkorának megfelelő interakciót folytat.

A 12. évfolyamon a német nyelv tantárgy óraszáma: 144 óra

A témakörök áttekintő táblázata:

Témakör neve	**óraszám**
Themen und Situationen im persönlichen Bereich: Verwandtschaftsbeziehungen, Lebensstil, Mensch und Gesellschaft	28
Themen und Situationen im Bereich der Umgebung und Umwelt	13
Themen und Situationen im Bereich der Schule und Ausbildung	8
Reisen und Urlaub, Tourismus	8
Öffentliches Leben, Unterhaltung	15
Bezüge zur Zielsprache und zum Sprachenlernen	20
Interkulturelle und landeskundliche Themen	7
Fächerübergreifende Themen und Situationen	10
Aktuelle Themen	10

Wissenschaft und Technik, Kommunikation	10
Wissenserwerb, Wissensvermittlung	15
Összes óraszám:	144

Témakör: Themen und Situationen im persönlichen Bereich: Verwandtschaftsbeziehungen, Lebensstil, Mensch und Gesellschaft

TANULÁSI EREDMÉNYEK (KÖVETELMÉNYEK)

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- beszámol saját élményen, tapasztalaton alapuló vagy elképzelt eseményről a cselekmény, a körülmények, az érzések és gondolatok ismert nyelvi eszközökkel történő jellemzésével;
- leír összetettebb cselekvéssort, történetet, személyes élményeket, elvontabb témákban;
- megérti az ismeretlen nyelvi elemeket is tartalmazó hangzó szöveg lényegi tartalmát;
- megérti és értelmezi az összetettebb, a tématartományhoz kapcsolódó összefüggő hangzó szöveget, és értelmezi a szövegben megjelenő összefüggéseket;
- megérti és értelmezi az összefüggéseket az ajánlott tématartományokhoz kapcsolódó összefüggő, akár autentikus írott szövegekben;
- a társalgást fenntartja, törekszik mások bevonására, és szükség esetén lezárja azt, akár ismeretlen beszélgetőtárs esetében is;
- előkészület nélkül részt tud venni személyes jellegű, vagy érdeklődési körének megfelelő ismert témáról folytatott társalgásban;
- a tématartományhoz kapcsolódó kép alapján kifejti gondolatait, véleményét és érzéseit;
- a tanult nyelvi funkciókat és nyelvi eszköztárát életkorának megfelelő helyzetekben alkalmazza;
- digitális eszközökön és csatornákon keresztül is alkot szöveget szóban és írásban;
- szóban és írásban átad nyelvi szintjének megfelelő célnyelvi tartalmakat valós nyelvi interakciók során;
- a társalgásba aktívan, kezdeményezően és egyre magabiztosabban bekapcsolódik az érdeklődési körébe tartozó témák esetén a személyes tématartományon belül;
- a mindennapi élet különböző területein, a kommunikációs helyzetek széles körében tesz fel releváns kérdéseket információszerzés céljából, és válaszol megfelelő módon a hozzá intézett célnyelvi kérdésekre;
- véleményét szóban, tanult nyelvi eszközökkel megfogalmazza és arról interakciót folytat;
- véleményét írásban, tanult nyelvi eszközökkel megfogalmazza és arról interakciót folytat;
- mondanivalóját kifejezi kevésbé ismerős helyzetekben is, nyelvi eszközök széles körének használatával;
- információt vagy véleményt közlő és kérő, összefüggő feljegyzéseket, üzeneteket ír.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző résztvevőkre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Bekannte, Familienmitglieder, Freunde, berühmte Personen, Vorbilder, medizinisches Fachpersonal
- A témakörre jellemző helyszínekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: unmittelbare und weitere Umgebung, Freizeitorte, Arbeitsplätze, Institutionen im Gesundheitswesen, Persönliche Dienstleistungen
- A témakörre jellemző tárgyakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Teile des Hauses/der Wohnung, Einrichtung, Gebrauchsgegenstände, grundlegende Gegenstände zur Behandlung von Krankheiten und um fit zu bleiben, Kleider und Accessoires
- A témakörre jellemző eseményekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Feste, Schul- und Familienfeiern, Sportarten, Sportereignisse, Krankheiten
- A témakörre jellemző tevékenységekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Hobbys, Freizeitaktivitäten, Haushalts –und Gartenarbeiten, Tagesablauf, Gewohnheiten, gesunde Ernährung, Plätze zum Essen (zu Hause, Kantine, Restaurants), fit bleiben, zum Arzt gehen, tägliche Aufgaben,
- A témakörre jellemző fogalmakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: größerer Familienkreis, soziale Beziehungen, Kleider und Mode, häufige Krankheiten und Verletzungen, medizinische Behandlung, Heilmittel zu Hause, positive und negative Charakterzüge Wohlstand, Lebensphasen, Zukunftspläne, persönliche Erfolge und Misserfolge, Jungsein, Frauenrolle-Männerrolle
- Személyes élethez tartozó információk átadása
- Életkornak és nyelvi szintnek megfelelő mindennapi nyelvi funkciók használata
- Interakció a személyes tématartományban

TEVÉKENYSÉGEK:

- csoportos projekt (plakát készítése): a sport fontossága, egészséges életvitel
- kutatómunka: házi gyógymódok, házi praktikák
- projekt (egyéni): családfa készítése, képekkel, szóbeli prezentációval
  - közeli és távoli rokonok
  - kedvenc rokonaim - miért?
  - névadási szokások a családon belül
  - érdekes családi történetek a múltból
  - jövőképem (plakát, prezentáció)
  - példaképem, ill. egy híres ember élete
- internetes kutatómunka és csoportos projekt – családok a DACHL országaiban
  - különbségek, hasonlóságok
  - a mai kor családtípusai
  - szerepek a családon belül
  - a fiatal és az idős családtagok helyzete a különböző országokban
  - a felnőtté válás hivatalos ideje a különböző országokban – miért más-más?
- vitafórum
  - pl. tinédzserek helyzete a családban
- szerepjáték:

- pl. az orvosnál, a fodrásznál, a postán
- telefonos beszélgetések különböző szakemberekkel

– prezentáció készítése:
  - családi ünnepek a német és magyar családoknál – hasonlóságok és különbségek

– közvélemény kutatás:
  - hobbik, érdeklődési körök

Témakör: Themen und Situationen im Bereich der Umgebung und Umwelt

TANULÁSI EREDMÉNYEK (KÖVETELMÉNYEK)

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- papíralapú vagy IKT-eszközökkel segített írott projektmunkát készít önállóan vagy kooperatív munkaformában;
- megérti és értelmezi az összetettebb, a tématartományhoz kapcsolódó összefüggő hangzó szöveget, és értelmezi a szövegben megjelenő összefüggéseket;
- véleményét szóban, tanult nyelvi eszközökkel megfogalmazza és arról interakciót folytat;
- véleményét írásban, tanult nyelvi eszközökkel megfogalmazza és arról interakciót folytat;
- egyénileg vagy kooperáció során létrehozott projektmunkával kapcsolatos kiselőadást tart önállóan, akár IKT-eszközök segítségével, felkészülést követően;
- összefüggően, érthetően és nagyrészt folyékonyan beszél az adott tématartományhoz tartozó és az érettségi témákban a tanult nyelvi eszközökkel, felkészülést követően;
- összefüggő, folyékony előadásmódú szóbeli prezentációt tart önállóan, felkészülést követően, az érettségi témakörök közül szabadon választott témában, IKT-eszközökkel támogatva mondanivalóját;
- értelmezi a számára ismerős, elvontabb tartalmú szövegekben megjelenő ismeretlen nyelvi elemeket;
- megérti és értelmezi az összefüggéseket az ajánlott tématartományokhoz kapcsolódó összefüggő, akár autentikus írott szövegekben.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző résztvevőkre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Tiere, Pflanzen Personen im Dienste des Umweltschutzes
- A témakörre jellemző helyszínekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Natur, Zuhause, Städte, auf dem Lande geografische Orte, Weltall, die Erde
- A témakörre jellemző eseményekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Naturkatastrophen, Umweltschutz-Kampagne
- A témakörre jellemző tevékenységekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Umweltschutz, Tierschutz, Haustiere halten, Bodenschätze schützen, soziales Engagement
- A témakörre jellemző fogalmakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Naturphänomene, Erhaltung der Natur, Nachhaltigkeit, Wiederverwertung und Wiederverwendung, Wetter und Klima, Jahreszeiten

- A környezeti és természeti tématartományhoz tartozó információk átadása
- Interakció a környezettel és természettel kapcsolatos tématartományban

TEVÉKENYSÉGEK:

- csoportos projektmunka (plakát, prezentáció készítése):
  - a vidék és a város összehasonlítása
- kérdőív készítése, közös kiértékelése: „Sind Sie ein Ökotyp?"
- interjú készítése: „Was tust du für die Umwelt?"
- kisfilm megtekintése célnyelven: pl: természeti katasztrófák, környezetvédelem, újrahasznosítás
- internetes kutatás:
  - veszélyeztetett állatok
  - eltűnő növények
  - nemzeti parkok a célnyelvi országokban és Magyarországon
  - a tengerek szennyezése - műanyagszigetek a tengerben
- kiselőadás készítése:
  - veszélyben a Földünk
  - a klímaváltozás jelenlegi és lehetséges hatásai
  - a nemzeti parkok és állatkertek feladatai
  - mennyire egészséges lakóhelyem környezete?
- vitafórum:
  - hasznosak-e az állatkertek?
  - jó-e kutyát tartani lakótelepi lakásban?

Témakör: Themen und Situationen im Bereich der Schule und Ausbildung

TANULÁSI EREDMÉNYEK (KÖVETELMÉNYEK)

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- értelmezi a szintjének megfelelő célnyelvi, komplexebb tanári magyarázatokat a nyelvórákon;
- a tématartományhoz kapcsolódó kép alapján kifejti gondolatait, véleményét és érzéseit;
- részt vesz a változatos szóbeli interakciót és kognitív kihívást igénylő nyelvórai tevékenységekben;
- egyénileg vagy kooperáció során létrehozott projektmunkával kapcsolatos kiselőadást tart önállóan, akár IKT-eszközök segítségével, felkészülést követően;
- a megfelelő szövegtípusok jellegzetességeit követi;
- kreatív, változatos műfajú szövegeket alkot szóban, kooperatív munkaformákban;
- megérti az ismeretlen nyelvi elemeket is tartalmazó hangzó szöveg lényegi tartalmát;
- alkalmazza a hangzó szövegből nyert információt feladatok megoldása során;
- alkalmazza az írott szövegből nyert információt feladatok megoldása során;
- véleményét szóban, tanult nyelvi eszközökkel megfogalmazza és arról interakciót folytat;

- véleményét írásban, tanult nyelvi eszközökkel megfogalmazza és arról interakciót folytat;
- összefoglal és lejegyzetel, írásban közvetít rövid olvasott vagy hallott szövegeket;
- visszaad tankönyvi vagy más tanult szöveget, elbeszélést, nagyrészt folyamatos és érthető történetmeséléssel, a cselekményt logikusan összefűzve;
- váratlan, előre nem kiszámítható eseményekre, jelenségekre és történésekre jellemzően célnyelvi eszközökkel is reagál tanórai szituációkban.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző résztvevőkre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Angestellte in der Schule
- A témakörre jellemző helyszínekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Bildungsinstitutionen, Teile des Schulgebäudes
- A témakörre jellemző tárgyakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Mittel des Lernens in und außerhalb der Schule
- A témakörre jellemző eseményekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Feste in der Schule, Schultraditionen, Ereignisse, Programme und Möglichkeiten des Sprachenlernens/der Sprachverwendung außerhalb der Schule
- A témakörre jellemző ismeretek, összehasonlítások célnyelven: Schulsystem in Ungarn und in den DACHL-Ländern
- A témakörre jellemző tevékenységekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Lernen, Verwendung von Fremdsprachen außerhalb der Schule, Gemeinschaftsprogramme, Traditionspflege
- A témakörre jellemző fogalmakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Schulfächer, Wissen, Ziele mit dem Sprachenlernen, verschiedene Wege des Lernens
- Részvétel tanórai nyelvi fejlesztő tevékenységekben
- Életkornak és nyelvi szintnek megfelelő írott és hangzó szöveg felhasználása a nyelvi fejlesztő tevékenységek során
- Életkornak és nyelvi szintnek megfelelő szöveg létrehozása írásban és szóban a nyelvi fejlesztő tevékenységek során

TEVÉKENYSÉGEK:

- szerepjátékok:
    - konfliktus az iskolában, osztályban (osztálytárssal, tanárral)
    - különböző foglalkozások bemutatása
    - 'Álomszakmám'
- egyéni kutatás és képes beszámoló:
    - régi és új iskolám összehasonlítása - történetük, híres tanáraik
    - a magyarországi és a németországi iskolarendszer összehasonlítása
- csoportmunka / projekt:
    - egy osztályprogram megtervezése
    - 'Az ideális iskola' jellemzői
    - kisfilm készítése: „Unsere Schule"

- internetes kutatómunka: képes beszámolók
    - érdekes iskolák a célnyelvi országokban és hazánkban
- vitafórum:
    - hasznos-e az iskolai egyenruha?
    - jó dolog-e a bentlakásos iskola?
    - milyen a jó tanár?
- íráskészség fejlesztése:
    - beszámoló írása egy iskolai eseményről az iskolai újság részére
    - e-mail írása egy angliai barátomnak a sok házifeladatról

Témakör: Reisen und Urlaub, Tourismus

TANULÁSI EREDMÉNYEK (KÖVETELMÉNYEK)

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- papíralapú vagy IKT-eszközökkel segített írott projektmunkát készít önállóan vagy kooperatív munkaformában;
- megérti és értelmezi az összetettebb, a tématartományhoz kapcsolódó összefüggő hangzó szöveget, és értelmezi a szövegben megjelenő összefüggéseket;
- véleményét szóban, tanult nyelvi eszközökkel megfogalmazza és arról interakciót folytat;
- véleményét írásban, tanult nyelvi eszközökkel megfogalmazza és arról interakciót folytat;
- egyénileg vagy kooperáció során létrehozott projektmunkával kapcsolatos kiselőadást tart önállóan, akár IKT-eszközök segítségével, felkészülést követően;
- összefüggően, érthetően és nagyrészt folyékonyan beszél az adott tématartományhoz tartozó témákban a tanult nyelvi eszközökkel, felkészülést követően;
- összefüggő, folyékony előadásmódú szóbeli prezentációt tart önállóan, szabadon választott témában, IKT-eszközökkel támogatva mondanivalóját;
- megérti és értelmezi az összefüggéseket az ajánlott tématartományokhoz kapcsolódó összefüggő, akár autentikus írott szövegekben.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző résztvevőkre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Touristen und Reiseleiter, Dienstleistungspersonal
- A témakörre jellemző helyszínekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Unterkunftsmöglichkeiten, Reiseziele, Sehenswürdigkeiten, Touristenattraktionen öffentliche Dienstleistungsbetriebe in Ungarn und im Ausland
- A témakörre jellemző tárgyakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Denkmäler, Ausstellungen, Reisedokumente, Verkehrsmittel, Gegenstände beim Reisen, Unterlagen, Eintrittskarten, Prospekte
- A témakörre jellemző eseményekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Feste und Feiertage in Ungarn und im Ausland
- A témakörre jellemző tevékenységekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Vorbereitung und Planung einer Reise, Stadtrundfahrt Stadtführung

– A témakörre jellemző fogalmakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Einzelreise und Gruppenreise, kulturelle Unterschiede Währungen, Wirkung des Tourismus auf Menschen und Wirtschaft
– Az utazás és turizmus tématartományhoz tartozó egyszerű információk átadása
– Interakció az utazás és turizmus tématartományban

TEVÉKENYSÉGEK:

— projektmunka egyénileg, párban vagy csoportban:
  - híres helyek, épületek bemutatása a DACHL országokban
  - híres helyek, épületek bemutatása Magyarországon
  - lakóhelyünk turisztikai nevezetességeinek bemutatása célnyelven
  - 'Álomnyaralásom' részletes megtervezése
  - felkészülés egy külföldi útra (utazási előkészületek listája)
— internetes kutatás
  - érdekes, szokatlan szállások
  - különleges utazási lehetőségek, járművek a nagyvilágban
— játék: Találd ki, melyik nevezetességről beszélek!
— felmérés készítése az osztályban:
  - ki melyik országot szeretné megismerni? - Melyik a legnépszerűbb célpont?
  - ki hol szeretne nyaralni? (tengerpart? Balaton? hegyvidék? stb.)
— szituációs játék
  - szállásfoglalás/bejelentkezés/ügyintézés
  - 'Én vagyok az idegenvezető – az osztály a turistacsoport'
— panaszlevél és/vagy kritika írása: egy hotelről, szórakozóhelyről
— vitafórum
  - egyéni vagy társasutazás?
  - üdülés vagy aktív nyaralás?
— kérdőív készítése, elemzése: „Bist du abenteuerlustig?"
— Plauderstube: irányított kérdések segítségével

Témakör: Öffentliches Leben, Unterhaltung

TANULÁSI EREDMÉNYEK (KÖVETELMÉNYEK)

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

– megérti az ismeretlen nyelvi elemeket is tartalmazó hangzó szöveg lényegi tartalmát;
– célzottan keresi az érdeklődésének megfelelő autentikus szövegeket tanórán kívül is, ismeretszerzésre és szórakozásra;
– megérti és értelmezi az összefüggéseket az ajánlott tématartományokhoz kapcsolódó összefüggő, akár autentikus írott szövegekben;
– digitális eszközöket és felületeket is használ a célnyelven ismeretszerzésre és szórakozásra;
– kiszűr konkrét információkat nyelvi szintjének megfelelő szövegből, és azokat összekapcsolja egyéb ismereteivel;

- írásban röviden indokolja érzéseit, gondolatait, véleményét már elvontabb témákban;
- összefoglalja ismert témában nyomtatott vagy digitális alapú ifjúsági tartalmak lényegét röviden és érthetően;
- megérti és értelmezi az összetettebb, a tématartományhoz kapcsolódó összefüggő hangzó szöveget;
- egyre szélesebb körű témákban, nyelvi kommunikációt igénylő helyzetekben interakciót folytat megfelelő módon, felhasználva általános és nyelvi háttértudását, ismereteit, alkalmazkodva a társadalmi normákhoz;
- információt vagy véleményt közlő és kérő, összefüggő feljegyzéseket, üzeneteket ír;
- nyelvtanulási céljai érdekében él a valós nyelvhasználati lehetőségekkel.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző résztvevőkre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Angestellte in sozialen Institutionen
- A témakörre jellemző helyszínekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: kulturelle Institutionen, Restaurants, Hotels, berühmte Orte im In- und Ausland
- A témakörre jellemző tevékenységekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Verwaltung, Wegbeschreibung, Auskunft geben
- A témakörre jellemző eseményekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: kulturelle Veranstaltungen, Unterhaltungsmöglichkeiten
- A témakörre jellemző fogalmakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Hobbies, Unterhaltung, Kultur, Dientleistungen
- Életkornak és nyelvi szintnek megfelelő célnyelvi szórakoztató tartalmak megismerése: Freizeitaktivitäten, Unterhaltungsmöglichkeiten, Hobbys, Kunst und kulturelle Ereignisse und Veranstaltungen, Konzerte, Sport, Lesen, Computerspiele, Medien, Apps
- Életkornak és nyelvi szintnek megfelelő német nyelvű akár irodalmi szövegek, filmek felhasználása szórakozás és játékos nyelvtanulás céljára
- A közéleti tématartományhoz tartozó egyszerű információk átadása, cseréje
- Interakció a közéleti tématartományban

TEVÉKENYSÉGEK:

- vitakészség fejlesztése:
    - vidéki-városi élet előnyei és hátrányai
    - az olvasás szerepe a 21. században
    - 'mozik' – kellenek még?
    - Klasszikus zene = a régmúlt pop zenéje?
- íráskészség fejlesztése:
    - brossúrák, adatlapok kitöltése,
    - film/könyvajánló brossúra készítése
    - plakátok, szórólapok, hirdetések készítése
- csoportos projektmunka (prezentáció, plakát készítése):
    - szórakozási lehetőségek lakóhelyeden

- a média szerepe a mai korban

— kutatómunka
  - külföldi kulturális események megismerése, bemutatása
  - hazai fesztiválok bemutatása, értékelése
  - kiállítások, érdekes múzeumok bemutatása
— projektmunka
  - mi szórakoztatta nagyszüleinket/szüleinket?
  - mi szórakoztat minket?
— egy német nyelvű – korosztályi érdeklődésnek megfelelő – film megtekintése, megbeszélése
— egy rövid német nyelvű novella órai feldolgozása

Témakör: Bezüge zur Zielsprache und zum Sprachenlernen

TANULÁSI EREDMÉNYEK (KÖVETELMÉNYEK)

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- beazonosít nyelvtanulási célokat és ismeri az ezekhez tartozó nyelvtanulási és nyelvhasználati stratégiákat;
- nyelvtanulási céljai érdekében tudatosabban foglalkozik a célnyelvvel;
- céljai eléréséhez társaival párban és csoportban is együttműködik;
- céljai eléréséhez önszabályozóan is dolgozik;
- használ önértékelési módokat nyelvtudása felmérésére;
- egyre tudatosabban használja az ön-, tanári, vagy társai értékelését nyelvtudása fenntartására és fejlesztésére;
- körülírással közvetíti a jelentéstartalmat, ha a megfelelő szót nem ismeri;
- ismert témákban a szövegösszefüggés alapján kikövetkezteti az ismeretlen szavak jelentését, megérti az ismeretlen szavakat is tartalmazó mondat jelentését;
- félreértéshez vezető hibáit kijavítja, ha beszédpartnere jelzi a problémát;
- a kommunikáció megszakadása esetén más stratégiát alkalmazva újrakezdi a mondandóját;
- a társalgás vagy eszmecsere menetének fenntartásához alkalmazza a rendelkezésére álló nyelvi és stratégiai eszközöket;
- nem értés esetén tudja tisztázni a tartalmat;
- a tanult kifejezések alkalmazásával és a tanult nyelvi szokások követésével céljainak megfelelő érzéseket és beszédszándékokat fejez ki;
- digitális eszközökön és csatornákon keresztül is folytat célnyelvi interakciót az ismert nyelvi eszközök segítségével;
- digitális eszközökön és csatornákon keresztül is megérti az ismert témához kapcsolódó írott vagy hallott szövegeket;
- használja a nyelvtanulási és nyelvhasználati stratégiákat nyelvtudása fenntartására és fejlesztésére;
- hibáiból levont következtetéseire többnyire épít nyelvtudása fejlesztése érdekében;
- megfogalmaz hosszú távú nyelvtanulási célokat saját maga számára;

- társaival a kooperatív munkaformákban és a projektfeladatok megoldása során is törekszik a célnyelvi kommunikációra;
- kreatív, változatos műfajú szövegeket alkot szóban, kooperatív munkaformákban;
- törekszik releváns digitális tartalmak használatára beszédkészségének, szókincsének és kiejtésének továbbfejlesztése céljából;
- használ kiemelést, hangsúlyozást, helyesbítést;
- összekapcsolja a mondatokat megfelelő kötőszavakkal, így követhető leírást ad vagy nem kronológiai sorrendben lévő eseményeket is elbeszél;
- a szövegek létrehozásához nyomtatott vagy digitális segédeszközt, szótárt használ;
- alkalmazza a célnyelvi normához illeszkedő kiejtést, beszédtempót és intonációt;
- digitális eszközöket és felületeket is magabiztosan használ nyelvtudása fejlesztésére;
- megérti az ismeretlen nyelvi elemeket is tartalmazó írott – akár egyszerűbb irodalmi – szöveg tartalmát;
- a szövegkörnyezet alapján kikövetkezteti a szövegben előforduló ismeretlen szavak jelentését;
- egy összetettebb nyelvi feladat, projekt végéig tartó célokat tűz ki magának;
- nyelvtanulási céljai érdekében használja a tanórán kívüli nyelvtanulási lehetőségeket;
- kikövetkezteti a szövegben megjelenő elvontabb nyelvi elemek jelentését az ajánlott tématartományokhoz kapcsolódó témákban;
- nyelvi haladását fel tudja mérni;
- hibáit az esetek többségében is tudja javítani.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző fogalmakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Sprachkönnen und Sprachkenntnisse, Sprachlernstrategien, Sprachen, autonomes Lernen,
- A célnyelvre jellemző standardhoz közelítő kiejtés használata
- Nyelvtanulási és nyelvhasználati stratégiák egyre tudatosabb alkalmazása

TEVÉKENYSÉGEK:

- gyakorló feladatok készítése (akár online is) az osztálytársak részére
- nyelvtani, szókincsfejlesztő játékok készítése és játszása az órán
- internetes kutatás és beszámoló
    - új szavak jelentéséről, eredetéről, szinonímáiról
    - a magyar és a német nyelv eredetéről, a különböző nyelvcsaládokról
    - a dialektusokról
    - kedvenc pop dalom érdekes szófordulatai
- olvasásértés fejlesztése: ismeretlen szavak jelentésének kikövetkeztetése
- 'Osztálykönyvtár'
    - évente egy-két könnyített olvasmány elolvasása, egyéni értékelése, ajánlása
- íráskészség fejesztése
    - cikkek egy havonta megjelenő német nyelvű osztály 'hírlaphoz' (pl: LUX') felhasználva az aktuális témákhoz végzett kutatómunkákat

- német nyelvű hirdetőtábla az osztályban az aktuális hírekkel/felhívásokkal németül

Témakör: Interkulturelle und landeskundliche Themen

TANULÁSI EREDMÉNYEK (KÖVETELMÉNYEK)

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- alkalmazza a célnyelvi kultúráról megszerzett ismereteit informális kommunikációjában;
- ismeri és keresi a főbb hasonlóságokat és különbségeket saját anyanyelvi és a célnyelvi közösség szokásai, értékei, attitűdjei és meggyőződései között;
- felismeri a legfőbb hasonlóságokat és különbségeket az ismert nyelvi változatok között;
- tájékozott a célnyelvi országok jellemzőiben és kulturális sajátosságaiban;
- a célnyelvi kultúrákhoz kapcsolódó tanult nyelvi elemeket magabiztosan használja.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Célnyelvi kulturális szokások, jellemzők ismerete: Bräuche und Traditionen
- Célnyelvi országok országismereti jellemzőinek ismerete: Leute und Kultur, Traditionen, typische Wahrzeichen, nationale Sportarten, Küche, regionale Sprache, Sehenswürdigkeiten Kunst, Geschichte
- A célnyelvi kultúrákhoz kapcsolódó tanult nyelvi elemek alkalmazása
- Célnyelvi kultúráról egyszerű információk átadása
- Egyszerű interakció a célnyelvi kultúráról

TEVÉKENYSÉGEK:

- projektmunka
  - a hagyományok ápolása Magyarországon és a DACHL országokban
  - Mik a legfőbb sportágak a két országban és miért?
  - a népviselet szerepe hazánkban és a DACHL országokban
- internetes kutatómunka
  - a karácsonyfa eredete és elterjedése
  - a német himnusz eredete és változásai
- prezentáció
  - a karácsony ünneplése a világ országaiban
  - a magyar történelem egy kiemelkedő eseménye
- játék
  - leírás készítése/receptek – magyar vagy német/osztrák/svájci specialitás
  - kvíz különböző országok étkezési szokásairól
- kritika írása egy étteremről, kulturális programról az iskolai/osztály újságba
- vitafórum
  - milyen kulturális meglepetések érhetnek a DACHL országokban?

Témakör: Fächerübergreifende Themen und Situationen

TANULÁSI EREDMÉNYEK (KÖVETELMÉNYEK)

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- papíralapú vagy IKT-eszközökkel segített írott projektmunkát készít önállóan vagy kooperatív munkaformában;
- egyénileg vagy kooperáció során létrehozott projektmunkával kapcsolatos kiselőadást tart önállóan, akár IKT-eszközök segítségével, felkészülést követően;
- kiszűr konkrét információkat nyelvi szintjének megfelelő szövegből, és azokat összekapcsolja egyéb ismereteivel;
- használ célnyelvi elemeket más tudásterületen megcélzott tartalmakból.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Tanult szavak, szókapcsolatok használata célnyelven a témakörre jellemző, életkornak és érdeklődésnek megfelelő tartalmakból
- Információszerzés célnyelven egyéb tanulásterületi tartalmakban

TEVÉKENYSÉGEK:

- projektmunka (egyéni)
    - szókincsgyűjtés a kedvenc tantárgyam bemutatásához
    - egy magyar tudós/író/költő/történelmi hős életének ismertetése
- (papíralapú vagy online) poszter vagy kiselőadás készítése bármely más tudásterület témaköreiről
- vitafórum
    - melyik tantárgyat hogyan hasznosíthatjuk a felnőtt életben?
    - kell-e a mindennapos testnevelés?
    - fontos-e a zene és a tánc?
    - kell-e könyvet olvasnia a 21. század fiataljának?
    - fontos-e az irodalmi művek lefordítása, filmek szinkronizálása?
- játék
    - szavak gyűjtése és elhelyezése a különböző tantárgyak oszlopai alá – kié a leghosszabb lista?
    - egy történelmi esemény modellezése szerepjátékkal

Témakör: Aktuelle Themen

TANULÁSI EREDMÉNYEK (KÖVETELMÉNYEK)

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- használja a célnyelvet életkorának és nyelvi szintjének megfelelő aktuális témákban és a hozzájuk tartozó szituációkban;
- megérti a célnyelvi, életkorának és érdeklődésének megfelelő hazai és nemzetközi hírek, események lényegét.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Életkornak és érdeklődésnek megfelelő hazai és nemzetközi aktuális hírekre és eseményekre vonatkozó alapvető szókincs megértése és használata célnyelven
- Életkornak és érdeklődésnek megfelelő hazai és nemzetközi aktuális hírek és események értelmezése és tájékozódásra való alkalmazása célnyelven
- Életkornak és érdeklődésnek megfelelő német nyelvű hazai és nemzetközi aktuális hírek és események alkalmazása ismeretszerzésre, szórakozásra.

TEVÉKENYSÉGEK:

- vitafórum egy aktuális eseményről
- újság készítése, rövid cikkek írása az aktuális témákban
- videók megtekintése
    - hírműsorok
    - aktuális eseményekről szóló tudósítások
    - riportok
- szerepjáték
    - 'néma' videókhoz szövegkészítés és eljátszás
    - TV interjúkészítés egy híres emberrel (pl. sportolóval)
- internetes kutatómunka
    - egy aktuális esemény előzményeiről, részletesebb információkról
    - szókincsfejlesztés a média világához
- nyelvi/stilisztikai tudatosítás = az újságnyelv
    - a szalagcímek nyelvezete
    - az újságcikkek stílusa, szerkezete
    - különbség egy hír írott és szóbeli megjelenésében

Témakör: Wissenschaft und Technik, Kommunikation

TANULÁSI EREDMÉNYEK (KÖVETELMÉNYEK)

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- papíralapú vagy IKT-eszközökkel segített írott projektmunkát készít önállóan vagy kooperatív munkaformában;
- megérti és értelmezi az összetettebb, a tématartományhoz kapcsolódó összefüggő hangzó szöveget, és értelmezi a szövegben megjelenő összefüggéseket;
- véleményét szóban, tanult nyelvi eszközökkel megfogalmazza és arról interakciót folytat;
- véleményét írásban, tanult nyelvi eszközökkel megfogalmazza és arról interakciót folytat;
- egyénileg vagy kooperáció során létrehozott projektmunkával kapcsolatos kiselőadást tart önállóan, akár IKT-eszközök segítségével, felkészülést követően;
- összefüggően, érthetően és nagyrészt folyékonyan beszél az adott tématartományhoz tartozó témákban a tanult nyelvi eszközökkel, felkészülést követően;
- összefüggő, folyékony előadásmódú szóbeli prezentációt tart önállóan, felkészülést követően, szabadon választott témában, IKT-eszközökkel támogatva mondanivalóját;

- értelmezi a számára ismerős, elvontabb tartalmú szövegekben megjelenő ismeretlen nyelvi elemeket;
- megérti és értelmezi a lényeget az ajánlott tématartományokhoz kapcsolódó összefüggő, akár autentikus írott szövegekben.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző tárgyakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Technik im Haushalt, Handy, Computer, Internet
- A témakörre jellemző tevékenységekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Nutzung der Technologie im Alltag, im Studium oder in der Arbeit
- A témakörre jellemző fogalmakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Internet, soziale Netzwerke
- Egyszerű információ átadása a tudomány és technika tématartományban
- Egyszerű interakció a tudomány és technika tématartományban

TEVÉKENYSÉGEK:

- kiselőadás: Én és az okostelefonom
- csoportos projektmunka: A világ internet nélkül
- projektmunka (csoportban): Milyen technikai újítások fogják segíteni a jövőben…
  - a közlekedést?
  - a házimunkát?
  - az oktatást?
  - a kommunikációt?
- internetes kutatómunka és prezentáció
  - a világ legfontosabb találmányai
  - a kommunkáció fejlődése az utóbbi 20 évben
  - a tudományos élet „fáklyavivői” a történelem folyamán
- vitafórum
  - az internet jövője
  - mire jó a virtuális valóság?
  - haladás-e minden változás?
  - a közösségi média előnyei és hátrányai

Témakör: Wissenserwerb, Wissensvermittlung

TANULÁSI EREDMÉNYEK (KÖVETELMÉNYEK)

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- összefüggő, papíralapú vagy IKT-eszközökkel segített írott projektmunkát készít önállóan vagy kooperatív munkaformában;
- egyénileg vagy kooperáció során létrehozott projektmunkával kapcsolatos kiselőadást tart önállóan, akár IKT-eszközök segítségével, felkészülést követően;
- szóban átad nyelvi szintjének megfelelő célnyelvi tartalmakat valós nyelvi interakciók során;
- környezetének kulturális értékeit célnyelven közvetíti;

- írásban közvetít célnyelvi tartalmakat valós nyelvi interakciót igénylő helyzetekben;
- digitális eszközöket és felületeket is használ a célnyelven ismeretszerzésre és szórakozásra;
- összefoglal és lejegyzetel, írásban közvetít nyelvi szintjének megfelelő, rövid olvasott vagy hallott szövegeket;
- nyelvtanulási céljai érdekében használja a tanórán kívüli nyelvtanulási lehetőségeket;
- nyelvtanulási céljai érdekében él a valós nyelvhasználati lehetőségekkel.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A tanult témákhoz kapcsolódó német nyelvű információ megszerzése
- Információ megosztása német nyelven

TEVÉKENYSÉGEK:

- projektmunka (egyéni vagy csoportos)
    - prezentáció/hangfelvétel/videófelvétel készítése különböző témákban és ezek bemutatása az osztálynak
    - kedvenc témák feldolgozása posztereken – majd ezek kiállítása az osztályban
    - német nyelvű filmek, programok ismertetése a németes faliújságon írásban
- projektmunka osztályszinten: magazin készítése a tanulók írásaiból (történetek, versek, kutatási eredmények, beszámolók stb.)

13. évfolyam

13. évfolyamra a tanuló már B1 nyelvtudással érkezik az első idegen nyelvből, és célja, nyelvtudása további fejlesztése mellett, legalább a középszintű, de felsőoktatási felvételi esetén az emelt szintű érettségi követelményeit sikeres teljesítése. középiskolai tanulmányai végére már elegendő tudással és tapasztalattal rendelkezik ahhoz, hogy nyelvtudását hatékonyan fel tudja használni a körülötte lévő világ megismerésére, információszerzésre és –cserére, valamint valós kommunikációra, kapcsolatépítésre.

A szakasz végére célként kitűzött, KER szerinti B2 szint az önálló nyelvhasználat magasabb fokát jelenti. A tanuló tudja és érti, hogy ezt a célt akkor tudja elérni, ha a tanórán kívüli nyelvtanulási és nyelvhasználati lehetőségeit a lehető legjobban kihasználja: olvas, filmet néz, illetve digitális csatornákon keresztül használja a nyelvet lehetőleg minden nap. A személyes tartomány a nyelvtanuló számára kibővül oly módon, hogy már a közéleti, az oktatási és akár a szakmai tartományok vonatkozásában is tényleges nyelvhasználóként tud működni, és nyelvtudását egyéni céljainak megfelelően tudja alkalmazni. Egyre kevésbé akadályozzák a fizikai korlátok (például a környezeti zajok, feltételek vagy a kiejtés milyensége), a társadalmi/társasági tényezők (például beszédpartnereinek száma vagy egymáshoz viszonyított státusza), a mentális kontextus (például a motiváció, a lelkiállapot) vagy egyéb paraméterek (például a felkészülés lehetősége, a kommunikációs témák vagy egy vizsgaszituáció), és egyre sokszínűbb nyelvi tevékenységekben vesz részt, a nyelvi stratégiák széles körének aktív és tudatos beépítésével. Általános beszédprodukcióját ekkor már változatos, az érdeklődési körén

túlmutató témákban is részletes, példákkal kiegészített és jól felépített szöveg jellemzi, szükség esetén megfelelő érveléssel alátámasztva. Képes az előre elgondoltaktól eltérni, mondandóját a beszédpartnerekhez, hallgatósághoz igazítani. Írásprodukciója is összetettebbé válik, élményeiről és különböző eseményekről részletes és világos leírást képes adni. Megtervezi és az adott szituációhoz illeszti az alkalmazott nyelvi eszközöket, hiányosságait egyre hatékonyabban kompenzálja, és javítja hibáit. Írás-, illetve beszédprodukciójában érzelmeit, személyes véleményét megjeleníti, számára ismerős helyzetekben helytállóan folytat célnyelvi információ átadást és -cserét. Szóbeli diskurzust hatékonyan és megfelelő eszközökkel kezdeményez, azt fenntartja és lezárja, a megértést biztosítja, céljainak megfelelően. Egészében világosan ki tudja fejezni magát mind írásban, mind beszédben anélkül, hogy komoly korlátokba ütközne.

A tanult nyelvi elemek segítségével már ismeretlen témákat és szituációkat is felismer, mind élőbeszédben, mind pedig hangzóanyagokban, és ez igaz az anyanyelvi beszélők által folytatott, köznyelvi kommunikációs tevékenységekre is. A konkrét bejelentések mellett képes az elvontabb témájú üzenetek megértésére is, ideértve a beszélők attitűdjét, nézeteit is. Olvasásában nagy önállóságot tanúsít, a szövegeknek megfelelően alkalmazza olvasási stílusát és sebességét. Hosszabb, összetettebb szövegekben megleli a részleteket is. Megért standard dialektusban, szokványos tempóban folyó célnyelvi műsorokat, filmeket a média különböző csatornáin, ehhez változatos stratégiákat tudatosan alkalmaz.

Interakcióiban jó nyelvhelyességgel, megfelelő szókinccsel, a természeteshez közelítő szinten vesz részt. A különböző közegekben olvasott és hallott szövegeket képes összegezni, azt továbbadni. Szókincsében változatos, a hiányosságokat körülírással megoldja. Nyelvhelyességében még előfordulnak hibák, de a megértést ezek már kevéssé gátolják. Szövegalkotásában többnyire koherens, a kohéziós eszközök széles körét tudja használni. Kiejtésében, hanglejtésében közelít a természeteshez, helyesírásában már többnyire pontos.

A szakasz végére szociokulturális ismeretei (például célnyelvi társadalmi szokások, testbeszéd) már lehetővé teszik azt, hogy társasági szempontból is megfelelő kommunikációt folytasson. Interkulturális tudatosságára építve felismeri a célnyelvi és saját hazájának kultúrája közötti hasonlóságokat és különbségeket, és a magyar értékek átadására képessé válik. Megszerzett nyelvtudásával részt tud venni célnyelvű oktatási és szabadidős tevékenységekben, és ez egyre inkább igaz a választott pályájának, érdeklődésének megfelelő tartalmakra is. A nyelvtanulás során elsajátított tanulási stratégiákat és készségeket már más tantárgyak elsajátításában is alkalmazza, és nyelvtudását kereszttantervi témákban is fejleszti.

Ebben a szakaszban a témakörök óraszáma kifejezi a nyelvtudás fejlődésének és az életkor változásának következtében áthelyeződő hangsúlyokat: a középiskola elején a személyes tématartomány még kiemelkedő szerepét felváltja egy egyenletesebb eloszlás, azaz nagyobb jelentőséget kapnak további témakörök, mint például az országismeret és interkulturális ismeretek, vagy egyes kereszttantervi tartalmak idegen nyelven. A tanuló életkora és absztraktabb nyelvi gondolkodása lehetővé teszi, hogy megjelenjenek új témakörök is, melyeket az érettségi vizsgára történő felkészülés tesz szükségessé. Ilyen témák az ember és társadalom, az egyre szaporodó függőségek veszélyei vagy a gazdasági és pénzügyi ismeretek. A pályaválasztás előtt álló diákok számára szintén elengedhetetlen a munka világával való

ismerkedés a célnyelven, mely a nyelvi fejlődés mellett kiváló lehetőséget nyújt az erről történő beszélgetésre, gondolkodásra, valamint a munkavállalói kompetencia megalapozására. Ezeken az évfolyamokon az osztálytermi és iskolai témakört a vizsgafelkészülés váltja fel, mert a tanulónak tanórai keretek között kell megismerkednie a német nyelvi érettségi feladataival, követelményeivel, valamint a sikeres teljesítéshez szükséges stratégiákkal. Rálátást kell kapnia az értékelés szempontjaira, és gyakorlatot kell szereznie a feladatsorok megoldásában. A középiskola utolsó két évében mindezek elérése érdekében a legnagyobb jelentőség a célnyelvi és nyelvtanulással kapcsolatos témakörnek jut.

Ebben a szakaszban is fontos szerepet kap az önálló nyelvtanulás fejlesztése, mert a középiskolai évek végére a tanulónak képessé kell válnia nyelvtudása önálló fenntartására és továbbfejlesztésére, valamint arra, hogy nyelvtudását személyes és szakmai életében való használatra adaptálni tudja.

A szakasz végére a tanuló eléri a KER szerint meghatározott B2 nyelvi szintet és fel tud készülni az emelt szintű nyelvi érettségi vizsga sikeres teljesítésére, amely elősegíti számára a felsőoktatásba való bejutást.

A kerettantervek a kötelező tartalmat témakörökön keresztül közelítik meg. Az egyes témakörök mellett az adott 2 évfolyamra kötelező nyelvi funkciók és nyelvi elemek, struktúrák kerültek megfogalmazásra, célnyelvi példákkal. A 12-13. évfolyamokra vonatkozó listákban megjelenhetnek a korábbi elemek összetettebb nyelvi példákkal és újonnan belépő funkciók és struktúrák is.

Nyelvi funkciók a német nyelvre a 13. évfolyamon (a zárójelben olvasható német nyelvű kifejezések példák)**:**

- álláspont, vélemény kifejezése (Ich vertrete die Meinung / den Standpunkt, …)
- érvek felvezetése (Ich halte das für besonders wichtig, weil..., Wenn man bedenkt, dass..., Man sollte auf alle Fälle berücksichtigen, dass...)
- egyetértés mások érveivel (Das finde / glaube / meine ich auch., Da haben Sie Recht.)
- kétely, bizonytalanság kifejezése (Da bin ich mir nicht sicher. Das bezweifle ich. Sie haben teilweise Recht, aber…)
- mások érveivel való egyet nem értés (Da bin ich ganz anderer Meinung / Ansicht, weil..., Dem kann ich nicht zustimmen, weil..., Das kann ich überhaupt nicht nachvollziehen, weil...)
- javaslat (Ich bin dafür, dass..., Ich schlage vor, wir...., Wir könnten vielleicht ..., Was halten Sie davon, ..., Ich hätte eine andere Idee., Ich würde einen anderen Vorschlag machen.)
- konklúzió levonása (Alles in allem zeigt sich, dass....)
- statisztikai adatok elemzése grafikon, diagramm segítségével (Aus dem Schaubild geht hervor, … An letzer Stelle steht …)
- reklamáció, panasz kifejezése (Hiermit möchte ich mich wegen der von Ihnen organisierten Reise beschweren.)
- érdeklődés kifejezése (Ich möchte mich danach erkundigen, ..., Könnten Sie mir weitere Informationen über ... geben?)
- hogylét iránti érdeklődés (Was kann ich für dich/Sie tun?)

- bocsánatkérés értelmezése és annak kifejezése (Entschuldigen Sie bitte…/Verzeihen Sie bitte…, kein Problem)
- érzések kifejezése (ich befürchte, dass…)
- egymást követő események leírása (zuerst, zweitens, zum Schluss)
- beszédszándék jelzése beszélgetés közben (Kann/darf ich dich/Sie kurz unterbrechen)

Nyelvi elemek és struktúrák a német nyelvre a 13. évfolyamon (a zárójelben olvasható német nyelvű kifejezések példák)**:**

- feltételes mód (Wenn ich nicht so viel Schokolade äße, wöge ich nicht 70 Kilo/Wenn ich nicht so viel Schokolade essen würde, würde ich nicht 70 Kilo wiegen.), feltételes mód módbeli segédigével, múlt időben (Jan hätte den Test besser schreiben können, wenn er mehr gelernt hätte.)
- óhajtó és irreális óhajtó mondatok (Wenn ich doch Steven noch einmal sähe! Wenn ich bloß nichts gesagt hätte!)
- mellékmondatok: módhatározói mellékmondat (Er erzählt so spannend, dass alle ihn bewundern.), hasonlító mellékmondat (Er sieht so aus, als ob er wieder gesund wäre.), következtető mellékmondat (Sie ist weggegangen, ohne dass sie etwas gesagt hätte.), megengedő mellékmondat (Obwohl er viele Probleme hat, steht uns immer zur Verfügung.)
- cselekvőpasszív módbeli segédigékkel jelen és múlt időben (Deine Schrift kann nicht gelesen werden./Alle Geschenke konnten schön eingepackt werden
- Állapotpasszív (Die Fenster sind weiß und blau gestrichen.)
- főnévi és melléknévi vonzatok (zweifeln an, angewiesen auf)
- folyamatos és beálló melléknévi igenevek (das schreibende Kind, das zu lesende Buch)
- módbeli segédigék másodlagos jelentése (Der Zug muss in 5 Minuten ankommen. Er will den Unfall gesehen haben.
- elváló és nem elváló igekötők (Der Schüler hat das unbekannte Wort schön umgeschrieben. Mein Text gefällt mir nicht, ich umschreibe den ganzen.)

<u>Az egyes témakörök tanulása eredményeként a tanuló:</u>

- az adott tématartományban megért összetett, elvontabb, akár anyanyelvűek kommunikációjából születő célnyelvi szöveget;
- létrehoz összetett, akár elvontabb, a közvetlen vonatkozásokon túlmenő tartalmú célnyelvi szöveget;
- életkorának megfelelő, a természeteshez közelítő interakciót folytat.

A 13. évfolyamon a német nyelv tantárgy óraszáma: 124 óra

A témakörök áttekintő táblázata:

Témakör neve	**Javasolt óraszám**
Themen und Situationen im persönlichen Bereich: Verwandtschaftsbeziehungen, Lebensstil	21
Themen und Situationen im Bereich der Umgebung und Umwelt	5

Reisen und Urlaub, Tourismus	5
Öffentliches Leben und Unterhaltung	5
Bezüge zur Zielsprache und zum Sprachenlernen	5
Interkulturelle und landeskundliche Themen	5
Fächerübergreifende Themen und Situationen	10
Aktuelle Themen	10
Wissenschaft und Technik, Kommunikation	5
Mensch und Gesellschaft, Sucht und Abhängigkeit	5
Wirtschaft und Finanzen	5
Arbeitswelt und Karriere	7
Wissenserwerb und Wissensvermittlung	15
Vorbereitung auf das Abitur	21
Összes óraszám:	124

Témakör: Themen und Situationen im persönlichen Bereich: Verwandtschaftsbeziehungen, Lebensstil

TANULÁSI EREDMÉNYEK (KÖVETELMÉNYEK)

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- beszámol saját élményen, tapasztalaton alapuló, akár az érdeklődési körén túlmutató vagy elképzelt személyes eseményről a cselekmény, a körülmények, az érzések és gondolatok ismert nyelvi eszközökkel történő összetettebb, részletes és világos jellemzésével;
- a tanult nyelvi elemek segítségével megérti a hangzószöveg lényegét akár anyanyelvi beszélők köznyelvi kommunikációjában és számára kevésbé ismert témákban és szituációkban is;
- megérti és értelmezi az összetettebb, a tématartományhoz kapcsolódó összefüggő hangzó szöveget;
- értelmezi a szövegben megjelenő összefüggéseket;
- megért szokványos tempóban folyó autentikus szórakoztató és ismeretterjesztő tartalmakat, változatos csatornákon;
- megérti és értelmezi a részleteket hosszabb, összetettebb, akár elvontabb témájú írott szövegekben;
- társalgást kezdeményez, a megértést fenntartja, törekszik mások bevonására, és szükség esetén lezárja azt a személyes tématartományon belül, akár anyanyelvű beszélgetőtárs esetében is;
- érzelmeit és véleményét szóban, változatos nyelvi eszközökkel megfogalmazza és arról interakciót folytat;
- érzelmeit és véleményét írásban, változatos nyelvi eszközökkel megfogalmazza és arról interakciót folytat;
- a nyelvi funkciókat és nyelvi eszköztárát életkorának megfelelő élethelyzetekben megfelelően alkalmazza;

- mondanivalóját kifejezi kevésbé ismerős helyzetekben is, nyelvi eszközök széles körének használatával;
- digitális eszközökön és csatornákon keresztül is alkot szöveget szóban és írásban;
- szükség esetén eltér az előre elgondoltaktól és mondandóját a beszédpartnerekhez, hallgatósághoz igazítja;
- beszéd- és írásprodukcióját tudatosan megtervezi, hiányosságait igyekszik kompenzálni;
- szóban és írásban, valós nyelvi interakciók során jó nyelvhelyességgel, megfelelő szókinccsel, a természeteshez közelítő szinten vesz részt a személyes tématartományban és az idetartozó érettségi témákban.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző résztvevőkre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Bekannte, Familienmitglieder, Verwandte, Generationen in der Familie, Liebe, Ehe, Freunde, berühmte Personen, Vorbilder, medizinisches Fachpersonal, Gleichberechtigung von Mann und Frau, alte und neue Familienmodelle
- A témakörre jellemző helyszínekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: unmittelbare und weitere Umgebung, Arbeitsplätze, Institutionen im Gesundheitswesen, Wohnorte, Freizeitorte, Persönliche Dienstleistungen
- A témakörre jellemző tárgyakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Teile des Hauses/der Wohnung, Einrichtung, Gebrauchsgegenstände, grundlegende Gegenstände zur Behandlung von Krankheiten und um fit zu bleiben, Kleider und Accessoires
- A témakörre jellemző eseményekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Feste (Familienfeste, Kirchenfeste, Nationalfeste) Schul- und Familienfeiern, Sportarten, Sportereignisse, Krankheiten,
- A témakörre jellemző tevékenységekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Haushalts –und Gartenarbeiten, Tagesablauf, Gewohnheiten, gesunde Ernährung, Plätze zum Essen (zu Hause, Kantine, Restaurants), fit bleiben, zum Arzt gehen, Hausarbeiten, tägliche Aufgaben
- A témakörre jellemző fogalmakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: größerer Familienkreis, Rollenverteilung in der Familie, Wohlstand, soziale Beziehungen, Kleider und Mode, Kleidung als Ausdruck der gesellschaftlichen Zugehörigkeit, Lebensphasen, Beziehungen, Zukunftspläne, häufige Krankheiten und Verletzungen, Gesundheitswesen (medizinische Behandlung, Heilmittel zu Hause), positive und negative Charakterzüge, persönliche Erfolge und Misserfolge, Freundschaft
- Személyes élethez tartozó összetettebb, akár a közvetlen vonatkozásokon túlmutató információk átadása
- A természeteshez közelítő, akár anyanyelvűekkel folytatott interakció a személyes tématartományban

TEVÉKENYSÉGEK:

— internetes kutatás
    - a családok szerepe a különböző társadalmakban (dinasztiák, klánok stb…)

- milyenek voltak a családok Magyarországon 100 évvel ezelőtt?
- a nők szerepének változásai az évszázadok folyamán
- modern családok
- az orvoslás lehetőségei a régmúltban és ma

— szerepjáték
- orvosi ellátás igénybevétele
- ajándékba kapott ruhanemű/könyv/telefon visszacserélése

— önálló szövegalkotás
- az életem 15 év múlva
- híres személyiségek, mint példaképek

— vitafórum
- az egyes családtagok családban betöltött szerepe és feladatai
- 'A házasságok az égben köttetnek'
- vannak-e még családi példaképek?
- a generációk együttélése: kölcsönös segítség vagy konfliktusforrás?
- a Mama Hotel lakói
- hagyományos vagy modern családmodell?
- piercingek és tetoválások a fiatalok körében
- 'Egy gyerek nem gyerek?'
- valóban „ruha teszi az embert"?
- hagyományos vagy alternatív gyógyítás?
- minden biotermék bio?
- a márkanevek szerepe a társadalomban

Témakör: Themen und Situationen im Bereich der Umgebung und Umwelt

TANULÁSI EREDMÉNYEK (KÖVETELMÉNYEK)

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- beszámol akár az érdeklődési körén túlmutató környezeti eseményről a cselekmény, a körülmények, az érzések és gondolatok ismert nyelvi eszközökkel történő összetettebb, részletes és világos jellemzésével;
- a tanult nyelvi elemek segítségével megérti a hangzószöveg lényegét akár anyanyelvi beszélők köznyelvi kommunikációjában számára kevésbé ismert témákban és szituációkban is;
- megérti, értelmezi és összefoglalja az összetettebb, a tématartományhoz kapcsolódó összefüggő hangzó szöveget, és értelmezi a szövegben megjelenő összefüggéseket;
- megért szokványos tempóban folyó, környezettel kapcsolatos autentikus szórakoztató és ismeretterjesztő tartalmakat, változatos csatornákon;
- megérti és értelmezi a részleteket hosszabb, összetettebb, akár elvontabb témájú írott szövegekben;
- társalgást kezdeményez, a megértést fenntartja, törekszik mások bevonására, és szükség esetén lezárja azt a környezeti tématartományon belül, akár anyanyelvű beszélgetőtárs esetében is;

- szükség esetén eltér az előre elgondoltaktól és mondandóját a beszédpartnerekhez, hallgatósághoz igazítja;
- beszéd- és írásprodukcióját tudatosan megtervezi, hiányosságait igyekszik kompenzálni;
- környezeti témákban a kommunikációs helyzetek széles körében hatékonyan ad át és cserél információt;
- érzelmeit, véleményét változatos nyelvi eszközökkel szóban megfogalmazza és arról interakciót folytat;
- érzelmeit, véleményét változatos nyelvi eszközökkel írásban megfogalmazza és arról interakciót folytat;
- digitális eszközökön és csatornákon keresztül is megfelelő nyelvi eszközökkel alkot szöveget szóban és írásban;
- szóban és írásban, valós nyelvi interakciók során jó nyelvhelyességgel, megfelelő szókinccsel, a természeteshez közelítő szinten vesz részt a környezeti tématartományban és az idetartozó érettségi témákban;
- összefüggő, folyékony előadásmódú szóbeli prezentációt tart önállóan, felkészülést követően, az érettségi témakörök közül szabadon választott témában, IKT-eszközökkel támogatva mondanivalóját;
- papíralapú vagy IKT-eszközökkel segített írott projektmunkát készít önállóan vagy kooperatív munkaformában;
- megérti, értelmezi és összefoglalja az összetettebb, a tématartományhoz kapcsolódó összefüggő hangzó szöveget, és értelmezi a szövegben megjelenő összefüggéseket;
- értelmezi az elvontabb tartalmú szövegekben megjelenő ismeretlen nyelvi elemeket;
- megérti és értelmezi az összefüggéseket az ajánlott tématartományokhoz kapcsolódó összefüggő, akár autentikus írott szövegekben;
- véleményét szóban, változatos nyelvi eszközökkel megfogalmazza és arról interakciót folytat;
- véleményét írásban, változatos nyelvi eszközökkel megfogalmazza és arról interakciót folytat;
- egyénileg vagy kooperáció során létrehozott projektmunkával kapcsolatos kiselőadást tart önállóan, akár IKT-eszközök segítségével, felkészülést követően.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző résztvevőkre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Tiere, Pflanzen, Personen im Dienste des Umweltschutzes
- A témakörre jellemző helyszínekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Natur, Zuhause, Städte, auf dem Land, geografische Orte, Kontinente, Weltall, die Erde
- A témakörre jellemző eseményekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Naturkatastrophen, Umweltschutz-Kampagne, Möglichkeiten vom Umweltschutz,
- A témakörre jellemző tevékenységekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Umweltschutz, Tierschutz, Haustiere halten, Bodenschätze schützen, soziales Engagement

- A témakörre jellemző fogalmakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Naturphänomene, Erhaltung der Natur, Nachhaltigkeit, Wetter und Klima, Jahreszeiten, Wiederverwertung und Wiederverwendung, Ökologisch wohnen, erneuerbare Energien
- Környezetünkhöz tartozó összetettebb, akár a közvetlen vonatkozásokon túlmutató információk átadása
- A természeteshez közelítő, akár anyanyelvűekkel folytatott interakció a környezeti tématartományban

TEVÉKENYSÉGEK:

- kiselőadás német nyelven IKT eszközök segítségével
    - természeti kincsek a lakóhelyemen
    - mindennapi természetvédelem
- csoportos projektmunka
    - a hulladékújrahasznosítás lehetőségei
    - természetvédő aktivista csoport létrehozása
- kutatómunka
    - alternatív energiaforrások
    - globális felmelegedés
    - a Föld belső szerkezete, vulkánok, cunamik
- vitafórum
    - családi ház vagy lakás? ’Az én házam az én váram’
    - valóban olyan „szuperek” a szupermarketek?
    - miért népszerűek a lakóparkok?
    - a hulladékprobléma megoldható?
    - vidék vagy város?
    - gazdaságosak az új energiaforrások?

Témakör: Reisen und Urlaub, Tourismus

TANULÁSI EREDMÉNYEK (KÖVETELMÉNYEK)

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- összefüggően, világosan és nagyrészt folyékonyan beszél a nyaralás, utazás, turizmus tématartományhoz tartozó és az idevágó érettségi témákban, akár elvontabb tartalmakra is kitérve;
- összefüggő, folyékony előadásmódú szóbeli prezentációt tart önállóan, felkészülést követően, az érettségi témakörök közül szabadon választott témában, IKT-eszközökkel támogatva mondanivalóját;
- papíralapú vagy IKT-eszközökkel segített írott projektmunkát készít önállóan vagy kooperatív munkaformában;
- megérti és értelmezi az összefüggéseket és a részleteket az ajánlott tématartományokhoz kapcsolódó összefüggő, akár autentikus hangzó szövegekben;
- megérti és értelmezi az összefüggéseket és a részleteket az ajánlott tématartományokhoz kapcsolódó összefüggő, akár autentikus írott szövegekben;

- véleményét szóban változatos nyelvi eszközökkel megfogalmazza és arról interakciót folytat;
- véleményét írásban változatos nyelvi eszközökkel megfogalmazza és arról interakciót folytat.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző résztvevőkre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Touristen und Reiseleiter, Dienstleistungspersonal
- A témakörre jellemző helyszínekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Unterkunftsmöglichkeiten, Reiseziele, Sehenswürdigkeiten, Touristenattraktionen, öffentliche Dienstleistungsbetriebe
- A témakörre jellemző tárgyakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Sehenswürdigkeiten, Denkmäler, Ausstellungen, Reisedokumente, Verkehrsmittel, Gegenstände beim Reisen, Unterlagen, Eintrittskarten, Prospekte
- A témakörre jellemző eseményekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Feste und Feiertage in Ungarn und im Ausland, Festivals
- A témakörre jellemző tevékenységekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Vorbereitung und Planung einer Reise, Stadtrundfahrt, Stadtführung
- A témakörre jellemző fogalmakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Einzelreise und Gruppenreise, Währungen, kulturelle Unterschiede, Wirkung des Tourismus auf Menschen, Bedeutung des Tourismus auf die Wirtschaft, Neue Tourismuszweige (Wellness, Sprachtourismus u.s.w)
- A nyaralás, utazás, turizmus tématartományhoz tartozó összetettebb, akár a közvetlen vonatkozásokon túlmutató információk átadása
- A természeteshez közelítő, akár anyanyelvűekkel folytatott interakció a nyaralás, utazás, turizmus tématartományban.

TEVÉKENYSÉGEK:

- szerepjáték
    - telefonos érdeklődés és szállásfoglalás a nyaralásra
- önálló projektmunka
    - prospektus összeállítása a lakóhely nevezetességeiről
    - plakátkészítés a saját és egy választott ország kulturális különbségeiről
- vitafórum
    - a turizmus pozitív és negatív hatásai
    - olcsók-e az olcsó repülőjáratok?
    - szervezett vagy egyéni utazás?
    - valóban olyan vonzó a kempingezés?
    - hagyományos vagy modern turizmus?
- egy dokumentumfilm megtekintése egy célnyelvi ország nevezetességeiről
- csoportos projektmunka: film készítése lakóhelyem nevezetességeiről
- kutatómunka (internet, újságok, statisztikák): az utazás hatása a gazdaságra, társadalomra

Témakör: Öffentliches Leben und Unterhaltung

TANULÁSI EREDMÉNYEK (KÖVETELMÉNYEK)

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- beszámol akár az érdeklődési körén túlmutató közügyekkel, szórakozással kapcsolatos eseményről a cselekmény, a körülmények, az érzések és gondolatok ismert nyelvi eszközökkel történő összetettebb, részletes és világos jellemzésével;
- a tanult nyelvi elemek segítségével megérti a hangzószöveg lényegét számára kevésbé ismert témákban és szituációkban is;
- a tanult nyelvi elemek segítségével megérti a hangzószöveg lényegét anyanyelvi beszélők köznyelvi kommunikációjában;
- megérti az elvontabb tartalmú hangzószövegek lényegét, valamint a beszélők véleményét is;
- megért szokványos tempóban folyó, környezettel kapcsolatos autentikus szórakoztató és ismeretterjesztő tartalmakat, változatos csatornákon;
- megérti és értelmezi a legtöbb televíziós hírműsort;
- megérti és értelmezi a részleteket hosszabb, összetettebb, akár elvontabb témájú írott szövegekben;
- megérti és értelmezi az összefüggéseket a közügyekkel, szórakozással kapcsolatos tématartományhoz kapcsolódó összefüggő, akár autentikus írott szövegekben;
- társalgást kezdeményez, a megértést fenntartja, törekszik mások bevonására, és szükség esetén lezárja azt szórakozás, illetve információszerzés, -csere céljából, akár anyanyelvű beszélgetőtárs esetében is;
- a közügyekkel, szórakozással kapcsolatos témákban, nyelvi kommunikációt igénylő helyzetekben interakciót folytat a természeteshez közelítő módon, felhasználva általános és nyelvi háttértudását, ismereteit, alkalmazkodva a társadalmi normákhoz;
- digitális eszközöket és felületeket is használ a célnyelven ismeretszerzésre és szórakozásra;
- nyelvtanulási céljai érdekében él a valós nyelvhasználati lehetőségekkel;
- nyelvtanulási céljai érdekében alkalmazza a tanórán kívüli nyelvtanulási lehetőségeket.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző résztvevőkre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Angestellte in sozialen Institutionen
- A témakörre jellemző helyszínekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: kulturelle Institutionen, Restaurants, Hotels, berühmte Orte im In- und Ausland
- A témakörre jellemző tevékenységekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Verwaltung, Wegbeschreibung, Auskunft geben
- A témakörre jellemző eseményekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: kulturelle Veranstaltungen, Unterhaltungsmöglichkeiten
- A témakörre jellemző fogalmakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Hobbies, Unterhaltung, Kultur, Dientleistungen

- Életkornak és nyelvi szintnek megfelelő célnyelvi szórakoztató tartalmak alkalmazása: Freizeitaktivitäten, Bücher, Filme, Unterhaltungsmöglichkeiten, Hobbys, Kunst und kulturelle Ereignisse und Veranstaltungen, Konzerte, Sport, Lesen, Computerspiele, Medien, Apps
- Életkornak és nyelvi szintnek megfelelő német nyelvű szövegek felhasználása szórakozás és játékos nyelvtanulás céljára
- A közügyekkel, szórakozással kapcsolatos tématartományhoz tartozó összetettebb, akár a közvetlen vonatkozásokon túlmutató információk átadása
- A természeteshez közelítő, akár anyanyelvűekkel folytatott interakció a közügyekkel, szórakozással kapcsolatos tématartományban

TEVÉKENYSÉGEK:

- internetes kutatómunka
    - kulturális események és szórakozási lehetőségek egy kiválasztott célnyelvi/magyarországi városban
    - egy híres mű és író vagy költő munkásságának bemutatása
- szerepjáték
    - útbaigazítás kérése és adása
- vitafórum
    - GPS vagy útbaigazítás?
    - kidobhatjuk már a papír térképeket?
    - az e-könyvek előnyei és hátrányai
    - hobbi- vagy versenysport?
    - gyorsétterem vagy házi koszt?

Témakör: Bezüge zur Zielsprache und zum Sprachenlernen

TANULÁSI EREDMÉNYEK (KÖVETELMÉNYEK)

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- tudatosan használja a nyelvtanulási és nyelvhasználati stratégiákat nyelvtudása fenntartására és fejlesztésére;
- hiányosságait, hibáit felismeri, azokat egyre hatékonyabban kompenzálja, javítja a tanult stratégiák felhasználásával;
- céljai eléréséhez önszabályozóan is dolgozik;
- használ önértékelési módokat nyelvtudása felmérésére;
- használja az ön-, tanári, vagy társai értékelését nyelvtudása fenntartására és fejlesztésére;
- társaival a kooperatív munkaformákban és a projektfeladatok megoldása során is törekszik a célnyelvi kommunikációra;
- kreatív, változatos műfajú szövegeket alkot szóban, kooperatív munkaformákban;
- törekszik releváns digitális tartalmak használatára beszédkészségének, szókincsének és kiejtésének továbbfejlesztése céljából;
- a szövegösszefüggés alapján kikövetkezteti az ismeretlen szavak jelentését, megérti az ismeretlen szavakat is tartalmazó mondatot;

- a tanult kifejezések alkalmazásával és a tanult nyelvi szokások követésével érzéseit és beszédszándékait világosan és érthetően fejezi ki;
- a szövegek létrehozásához hatékonyan használ nyomtatott vagy digitális segédeszközt, szótárt;
- digitális eszközökön és csatornákon keresztül is folytat a természeteshez közelítő célnyelvi interakciót az ismert nyelvi eszközök segítségével;
- digitális eszközökön és csatornákon keresztül is alkalmazza az ismert témához kapcsolódó írott vagy hallott szövegeket;
- alkalmazza a célnyelvi normához illeszkedő, természeteshez közelítő kiejtést, beszédtempót és intonációt;
- digitális eszközöket és felületeket is magabiztosan használ nyelvtudása fejlesztésére;
- megérti a legfőbb nyelvi dialektusok egyes elemeit is tartalmazó szóbeli közléseket;
- hatékonyan alkalmazza a tanult nyelvtanulási és nyelvhasználati stratégiákat;
- elolvas és értelmez nyelvi szintjének megfelelő irodalmi szövegeket;
- egy összetettebb nyelvi feladat, projekt végéig tartó célokat tűz ki magának;
- céljai eléréséhez megtalálja és használja a megfelelő eszközöket, módokat;
- nyelvi haladását fel tudja mérni és ezt fejlődése szolgálatába állítja;
- hibáit általában önállóan is tudja javítani;
- nyelvtanulási céljai érdekében használja a tanórán kívüli nyelvtanulási és nyelvhasználati lehetőségeket.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző fogalmakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Sprachkönnen und Sprachkenntnisse, Sprachlernstrategien, Sprachen, Akzente und Dialekte, autonomes Lernen
- A célnyelvre jellemző standardnak megfelelő kiejtés használata az ismert nyelvi elemekben
- A legfőbb célnyelvi dialektusok felismerése
- Nyelvtanulási és nyelvhasználati stratégiák tudatos és hatékony alkalmazása

TEVÉKENYSÉGEK:

- interaktív térképek használata
  - ismerkedés célnyelvi dialektusokkal
  - ismerkedés a célnyelvi kiejtési szótárakkal
- csoportmunka
  - szótári ismeretek alapján idegen nyelvi szócikkelyek írása
  - szófelhők készítése az érettségi témakörökhöz
- prezentáció készítése és bemutatása a külföldi nyelvtanulás pozitív és negatív tapasztalatairól
- dialektus-szótár készítése
- egyéni projekt
  - 2-3 könnyített olvasmány elolvasása, olvasónapló írása
  - egy kétnyelvű novella elolvasása és a fordítás értékelése

- vitafórum
    - miért halványulnak el a dialektusok?
    - internetes szótárt vagy papíralapút érdemes használni?
    - a „Denglisch” hatása a német nyelv jövőjére

Témakör: Interkulturelle und landeskundliche Themen

TANULÁSI EREDMÉNYEK (KÖVETELMÉNYEK)

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- alkalmazza a célnyelvi kultúráról megszerzett ismereteit informális és akár formális kommunikációjában;
- ismeri a célnyelvi országok történelmének és jelenének legfontosabb vonásait;
- interkulturális ismeretei segítségével társasági szempontból is megfelelő kommunikációt folytat írásban és szóban;
- megfogalmaz főbb hasonlóságokat és különbségeket az ismert nyelvi változatok között;
- alkalmazza a nyelvi változatokról megszerzett ismereteit informális kommunikációjában;
- szociokulturális ismeretei (például célnyelvi társadalmi szokások, testbeszéd) már lehetővé teszik azt, hogy társasági szempontból is megfelelő kommunikációt folytasson;
- interkulturális tudatosságára építve felismeri a célnyelvi és saját hazájának kultúrája közötti hasonlóságokat és különbségeket, és a magyar értékek átadására képessé válik;
- tájékozott a célnyelvi országok jellemzőiben és kulturális sajátosságaiban;
- ismeri a célnyelvi és saját hazájának kultúrája közötti hasonlóságokat és különbségeket;
- tájékozott, és alkalmazni is tudja a célnyelvi országokra jellemző alapvető érintkezési és udvariassági szokásokat;
- átadja célnyelven a magyar értékeket;
- a célnyelvi kultúrákhoz kapcsolódó tanult nyelvi elemeket magabiztosan használja.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Célnyelvi kulturális szokások, jellemzők ismerete: Bräuche und Traditionen
- Célnyelvi országok országismereti jellemzőinek ismerete: Leute und Kultur, Traditionen, typische Wahrzeichen, nationale Sportarten, Küche, regionale Sprache, Sehenswürdigkeiten, Kunst, Geschichte, Literatur
- Célnyelvi országok történelmi jellemzőinek ismerete: Das Heilige Römische Reich Deutscher Nation, Kaiserreich, Das Dritte Reich, BRD, DDR, Wende, Mauerfall
- Célnyelvi országok alapvető érintkezési szabályainak ismerete és alkalmazása (Tschüß, sehr geehrte…, Hallo u.s.w)
- Hazánk legfontosabb történelmi eseményeinek, személyeinek, folyamatainak ismerete célnyelven
- A célnyelvi kultúrákhoz kapcsolódó tanult nyelvi elemek alkalmazása
- Célnyelvi kultúráról információk átadása

- Hazánk országismereti és egyéb fő jellemzőiről információk átadása
- Interakció a célnyelvi és hazai kultúráról, országismereti jellemzőkről

TEVÉKENYSÉGEK:

- prezentáció készítése és bemutatása
    - Magyarország és Németország/Ausztria történelmének legfontosabb kapcsolódásai
- projektmunka
    - Magyarország rövid történelme
    - a DACHL országok rövid történelme
    - a magyar és német/osztrák/svájci történelem kapcsolódási pontjai
    - hagyományok és szokások egy célnyelvi országban
    - mely országokban van magyar nyelvű lakosság, milyen számban?
- internetes kutatómunka
    - egy célnyelvi ország gasztronómiája
    - magyar receptek német nyelvű interpretálása
    - milyen más nyelvek találhatók a DACHL országokban?
- egy német nyelvű történelmi film megtekintése
- vitafórum
    - fontos-e a hagyományok életben tartása?
    - fontos-e a különböző kultúrák megőrzése?
    - miben hasznos a globalizáció?

Témakör: Fächerübergreifende Themen und Situationen

TANULÁSI EREDMÉNYEK (KÖVETELMÉNYEK)

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- papíralapú vagy IKT-eszközökkel segített írott projektmunkát készít önállóan vagy kooperatív munkaformában;
- egyénileg vagy kooperáció során létrehozott projektmunkával kapcsolatos kiselőadást tart önállóan, akár IKT-eszközök segítségével, felkészülést követően;
- ismer más tantárgyi tartalmakat, részinformációkat célnyelven;
- használ célnyelvi elemeket más tudásterületen megcélzott tartalmakból.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Tanult szavak, szókapcsolatok használata célnyelven a témakörre jellemző, életkornak és érdeklődésnek megfelelő tartalmakból
- Információszerzés célnyelven egyéb tanulásterületi tartalmakban

TEVÉKENYSÉGEK:

- egyéni projektmunka
    - a továbbtanuláshoz választott tantárgyam (tantárgyaim) bemutatása
    - poszter vagy kiselőadás készítése bármely más tudásterület témaköreiről
- vitafórum: a humán vagy a reál műveltség a fontos?

Témakör: Aktuelle Themen

TANULÁSI EREDMÉNYEK (KÖVETELMÉNYEK)

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- használja a célnyelvet aktuális témákban és a hozzájuk tartozó szituációkban;
- felhasználja a célnyelvű, legfőbb hazai és nemzetközi híreket ismeretszerzésre és szórakozásra.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Életkornak és érdeklődésnek megfelelő hazai és nemzetközi aktuális hírekre és eseményekre vonatkozó szókincs megértése és használata célnyelven
- Életkornak és érdeklődésnek megfelelő hazai és nemzetközi aktuális hírek és események értelmezése és tájékozódásra való alkalmazása célnyelven
- Életkornak és érdeklődésnek megfelelő német nyelvű hazai és nemzetközi aktuális hírek és események alkalmazása ismeretszerzésre, szórakozásra

TEVÉKENYSÉGEK:

- pármunka
  - célnyelvi sajtótermékek felkutatása
  - a német sajtótermékek fajtái
  - német újságcikkek stílusának megismerése – magyar híreket ebben a stílusban megjeleníteni
  - aktuális hírek olvasása
  - az olvasott cikk tartalmának ismertetése és állásfoglalás a benne foglaltakkal kapcsolatban
- osztálymunka
  - német nyelvű híradó rendszeres nézése
  - iskolai/osztály hírekből német nyelvű híradó készítése, filmezése

Témakör: Wissenschaft und Technik, Kommunikation

TANULÁSI EREDMÉNYEK (KÖVETELMÉNYEK)

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- összefüggően, világosan és nagyrészt folyékonyan beszél a tudomány és technika tématartományhoz tartozó alapvető témákban;
- összefüggő, folyékony előadásmódú szóbeli prezentációt tart önállóan, felkészülést követően, az érettségi témakörök közül szabadon választott témában, IKT-eszközökkel támogatva mondanivalóját;
- papíralapú vagy IKT-eszközökkel segített írott projektmunkát készít önállóan vagy kooperatív munkaformában;
- megérti és értelmezi az összefüggéseket és a részleteket a tudomány és technika tématartományhoz kapcsolódó összefüggő, akár autentikus hangzó szövegekben;

- megérti és értelmezi az összefüggéseket és a részleteket a tudomány és technika tématartományhoz kapcsolódó összefüggő, akár autentikus írott szövegekben;
- véleményét szóban megfogalmazza és arról interakciót folytat;
- véleményét írásban megfogalmazza és arról interakciót folytat;
- véleményét szóban, felkészülés nélkül, a tanult nyelvi eszközökkel megfogalmazza és arról interakciót folytat.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző résztvevőkre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Wissenschaftler, Forscher, Erfinder, Ingenieure
- A témakörre jellemző tárgyakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Geräte für Alltagsmenschen/Wissenschaftler/IT-Fachleute, (Teile von) IT-Geräten,
- A témakörre jellemző eseményekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Messen, Konferenzen
- A témakörre jellemző tevékenységekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Nutzung der Technologie im Alltag, im Studium oder in der Arbeit, wesentliche Innovationen
- A témakörre jellemző fogalmakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Internet, soziale Netzwerke, Forschung, Erfindungen
- A tudomány és technika tématartományhoz tartozó összetettebb, akár a közvetlen vonatkozásokon túlmutató információk átadása
- A természeteshez közelítő, akár anyanyelvűekkel folytatott interakció a tudomány és technika tématartományban.

TEVÉKENYSÉGEK:

- internetes kutatómunka
    - találmányok
    - a jövő technikái
- egyéni projekt
    - az autó/repülő története – kik voltak a feltalálók?
    - a jogosítvány megszerzése, az autó részei
    - mit fog tudni a következő telefonom?
- vitafórum
    - az internet pozitív és negatív oldalai
    - lesz-e az unokámnak telefonja?
    - lehetséges-e még az egyéni feltalálás?
    - az okosház mindent megold?

Témakör: Mensch und Gesellschaft, Sucht und Abhängigkeit

TANULÁSI EREDMÉNYEK (KÖVETELMÉNYEK)

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- összefüggően, világosan és nagyrészt folyékonyan beszél az ember és társadalom tématartományhoz tartozó és az idevágó érettségi témákban, akár elvontabb tartalmakra is kitérve;
- összefüggő, folyékony előadásmódú szóbeli prezentációt tart önállóan, felkészülést követően, az érettségi témakörök közül szabadon választott témában, IKT-eszközökkel támogatva mondanivalóját;
- papíralapú vagy IKT-eszközökkel segített írott projektmunkát készít önállóan vagy kooperatív munkaformában;
- megérti és értelmezi az összefüggéseket és a részleteket az ember és társadalom tématartományhoz kapcsolódó összefüggő, akár autentikus hangzó szövegekben;
- megérti és értelmezi az összefüggéseket és a részleteket az ember és társadalom tématartományhoz kapcsolódó összefüggő, akár autentikus írott szövegekben;
- véleményét írásban megfogalmazza és arról interakciót folytat;
- véleményét szóban, felkészülés nélkül, a tanult nyelvi eszközökkel megfogalmazza és arról interakciót folytat.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző résztvevőkre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Angehörige der Gesellschaft (Teenagers, Erwachsene, ältere Generationen), die Öffentlichkeit, Ämter und Behörden, Angestellte im Dienstleistungssektor
- A témakörre jellemző helyszínekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Heimat, öffentlicher Raum, Ämter
- A témakörre jellemző tárgyakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Gegenstände des Alltags, Mode und Kleidung
- A témakörre jellemző eseményekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Familienfeste und Veranstaltungen in der Familie, nationale und internationale Veranstaltungen bzw. Feiertage
- A témakörre jellemző tevékenységekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Einkaufen, Dienstleistungen in Anspruch nehmen, alltägliche Angelegenheiten erledigen, Teilnahme am Leben einer Gemeinschaft, freiwillige Arbeit, Zivildienst
- A témakörre jellemző problémák megnevezése célnyelven: Handysucht, Internetabhängigkeit
- A témakörre jellemző fogalmakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: grundlegende Geschlechterrollen, Toleranz, Freundschaft, Aussehen und Persönlichkeit, individuelle Unterschiede, Beziehung zwischen Generationen, Verbrechen und Bestrafung, Abhängigkeiten-Suchtbehandlungen
- Az ember és társadalom tématartományhoz tartozó összetettebb, akár a közvetlen vonatkozásokon túlmutató információk átadása
- A természeteshez közelítő, akár anyanyelvűekkel folytatott interakció az ember és társadalom tématartományban

TEVÉKENYSÉGEK:

- egyéni projekt
    - különböző társadalmi berendezkedések a történelem folyamán

- hagyományos és jelenlegi férfi/női társadalmi szerepek
- önkéntesség, társadalmi munka, társadalmi szerepvállalás

— szerepjáték
- szolgáltatások igénybevétele

— önálló szövegalkotás
- megfigyeléseim a generációk közti különbségekről

— vitafórum/eszmecsere
- korunk függőségei (pl: vásárlás, játék, telefon)
- megszüntethetőek-e a társadalmi különbségek?
- megszüntethetőek-e az előítéletek?

Témakör: Wirtschaft und Finanzen

TANULÁSI EREDMÉNYEK (KÖVETELMÉNYEK)

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- összefüggően, világosan és nagyrészt folyékonyan beszél a pénzügyek és gazdaság tématartományhoz tartozó és az idevágó érettségi témákban, akár elvontabb tartalmakra is kitérve;
- összefüggő, folyékony előadásmódú szóbeli prezentációt tart önállóan, felkészülést követően, az érettségi témakörök közül szabadon választott témában, IKT-eszközökkel támogatva mondanivalóját;
- papíralapú vagy IKT-eszközökkel segített írott projektmunkát készít önállóan vagy kooperatív munkaformában;
- megérti és értelmezi az összefüggéseket és a részleteket a pénzügyek és gazdaság tématartományhoz kapcsolódó összefüggő, akár autentikus hangzó szövegekben;
- megérti és értelmezi az összefüggéseket és a részleteket a pénzügyek és gazdaság tématartományhoz kapcsolódó összefüggő, akár autentikus írott szövegekben;
- véleményét írásban megfogalmazza és arról interakciót folytat;
- véleményét szóban, felkészülés nélkül, a tanult nyelvi eszközökkel megfogalmazza és arról interakciót folytat.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző résztvevőkre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Arbeitgeber, Arbeitnehmer, Angestellte und Arbeiter
- A témakörre jellemző helyszínekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: öffentliche Dienstleistungsbereiche, Bank, Post, Wechselstube
- A témakörre jellemző tárgyakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Geld, Bankkarte, Kreditkarte, Konto, Währungen, Formulare in der Bank, Anzeigen, Werbungen
- A témakörre jellemző tevékenységekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Geld sparen, Geld überweisen, Geld abheben, Geld ausgeben und verschwenden, Banking, online kaufen, Geld wechseln
- A témakörre jellemző fogalmakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Familienbudget, Geld sparen, ausgeben und verschwenden, Kredite

– A pénzügyek és gazdaság tématartományhoz tartozó összetettebb, akár a közvetlen vonatkozásokon túlmutató információk átadása
– A természeteshez közelítő, akár anyanyelvűekkel folytatott interakció a pénzügyek és gazdaság tématartományban

TEVÉKENYSÉGEK:

— egyéni projekt
  - a pénz kialakulása, története
  - az első bankok
— szerepjáték
  - banki ügyintézés
  - számlanyitás
  - reklamáció online vásárolt termékkel kapcsolatban
  - valutaváltás nyaralás előtt
— eszmecsere
  - spórolás-költekezés
  - a jövedelem értelmes beosztása
— kutatómunka (internet, újságcikk)
  - hitelek, állami támogatások
  - a tőzsde története, működése
— vitafórum
  - ki kezelje a családi kasszát?
  - a munka jutalma a zsebpénz?
  - hitellel kezdődjön a felnőtt élet?
  - a reklámok a mindennapi életünkhöz tartoznak?

Témakör: Arbeitswelt und Karriere

TANULÁSI EREDMÉNYEK (KÖVETELMÉNYEK)

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

– összefüggően, világosan és nagyrészt folyékonyan beszél a karrier és munkavállalás tématartományhoz tartozó és az idevágó érettségi témákban, akár elvontabb tartalmakra is kitérve;
– összefüggő, folyékony előadásmódú szóbeli prezentációt tart önállóan, felkészülést követően, az érettségi témakörök közül szabadon választott témában, IKT-eszközökkel támogatva mondanivalóját;
– papíralapú vagy IKT-eszközökkel segített írott projektmunkát készít önállóan vagy kooperatív munkaformában;
– megérti és értelmezi az összefüggéseket és a részleteket a karrier és munkavállalás tématartományhoz kapcsolódó összefüggő, akár autentikus hangzó szövegekben;
– megérti és értelmezi az összefüggéseket és a részleteket a karrier és munkavállalás tématartományhoz kapcsolódó összefüggő, akár autentikus írott szövegekben;
– véleményét írásban megfogalmazza és arról interakciót folytat;

– véleményét szóban, felkészülés nélkül, a tanult nyelvi eszközökkel megfogalmazza és arról interakciót folytat.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

– A témakörre jellemző résztvevőkre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Berufe, Arbeitgeber, Arbeitnehmer, Kollegen
– A témakörre jellemző helyszínekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Arbeitsplätze, Büros
– A témakörre jellemző tárgyakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Gegenstände in unterschiedlichen Berufen
– A témakörre jellemző eseményekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Vorstellungsgespräch, Besprechungen
– A témakörre jellemző tevékenységekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Planung, lebenslanges Lernen, Bewerbung um einen Job
– A témakörre jellemző fogalmakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Lebenslauf, Berufswahl, Sommerjobs, Schülerjob Arbeitszeiten, Teilzeitjobs, Arbeitslosigkeit, Arbeitslosenhilfe, Teamarbeit, individuelle Aufgaben, Kooperation, kritisches Denken, Mobilität
– A karrier és munkavállalás tématartományhoz tartozó összetettebb, akár a közvetlen vonatkozásokon túlmutató információk átadása
– A természeteshez közelítő, akár anyanyelvűekkel folytatott interakció a karrier és munkavállalás tématartományban

TEVÉKENYSÉGEK:

— önálló szövegalkotás
    - jelentkezés álláshirdetésre
    - német nyelvű önéletrajz készítése
— szerepjáték
    - állásinterjú
    - beszégetés egy állásbörzén
— olvasott szövegértés fejlesztése
    - álláshirdetések böngészése
    - munkaköri leírás értelmezése
— csoportos projektmunka
    - egy munkahelyi projekt kidolgozása
    - közkedvelt szakmák bemutatása
— vitafórum
    - nyári munka vagy a jól megérdemelt pihenés?
    - csak az egyetem lehet a cél?
    - létezik ideális munkahely?
    - hazai vagy külföldi munkavállalás?

Témakör: Wissenserwerb und Wissensvermittlung

TANULÁSI EREDMÉNYEK (KÖVETELMÉNYEK)

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- összetett információkat ad át és cserél;
- összefüggő, papíralapú vagy IKT-eszközökkel segített írott projektmunkát készít önállóan vagy kooperatív munkaformában;
- egyénileg vagy kooperáció során létrehozott projektmunkával kapcsolatos kiselőadást tart önállóan, akár IKT-eszközök segítségével, felkészülést követően;
- szóban ad át nyelvi szintjének megfelelő célnyelvi tartalmakat valós nyelvi interakciók során;
- környezetének kulturális értékeit célnyelven közvetíti;
- összefoglal és lejegyzetel, írásban közvetít rövid olvasott vagy hallott szövegeket;
- írott szöveget igénylő projektmunkát készít olvasóközönségnek;
- írásban közvetít célnyelvi tartalmakat valós nyelvi interakciót igénylő helyzetekben;
- célzottan keresi az érdeklődésének megfelelő autentikus szövegeket tanórán kívül is, ismeretszerzésre és szórakozásra;
- digitális eszközöket és felületeket is használ a célnyelven ismeretszerzésre és szórakozásra;
- nyelvtanulási céljai érdekében használja a tanórán kívüli nyelvtanulási lehetőségeket;
- nyelvtanulási céljai érdekében él a valós nyelvhasználati lehetőségekkel;
- használ célnyelvi tartalmakat ismeretszerzésre;
- használ célnyelvi tartalmakat tudásmegosztásra;
- használ ismeretterjesztő anyagokat nyelvtudása fejlesztésére.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Német nyelvű, akár elvontabb tartalmú információ megszerzése
- Akár elvontabb információ megosztása német nyelven
- Célnyelvű, akár autentikus anyagok felhasználása ismeretszerzésre, tudásmegosztásra, nyelvi fejlesztésre

TEVÉKENYSÉGEK:

- prezentáció, hangfelvétel, videofelvétel készítése bármely témában
- idegen nyelvű szócikk írása megadott témában, kutatómunka alapján

Témakör: Vorbereitung auf das Abitur

TANULÁSI EREDMÉNYEK (KÖVETELMÉNYEK)

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- a tématartományhoz kapcsolódó kép alapján kifejti gondolatait, véleményét és érzéseit;
- alkalmazza a formális és informális regiszterhez köthető sajátosságokat;
- a megfelelő szövegtípusok jellegzetességeit követi;
- megold változatos írásbeli feladatokat szövegszinten;
- összefüggő szövegeket ír önállóan, akár elvontabb témákban;

- megérti az ismeretlen nyelvi elemeket is tartalmazó hangzó szöveg lényegi tartalmát;
- megérti a hangzó szövegben megjelenő összetettebb részinformációkat;
- megérti és értelmezi az írott szövegben megjelenő összetettebb részinformációkat;
- informális és életkorának megfelelő formális írásos üzeneteket ír, digitális felületen is;
- aktívan, kezdeményezően és magabiztosan vesz részt a változatos szóbeli interakciót és kognitív kihívást igénylő nyelvórai tevékenységekben;
- véleményét szóban, tanult nyelvi eszközökkel megfogalmazza és arról interakciót folytat;
- véleményét írásban, tanult nyelvi eszközökkel megfogalmazza és arról interakciót folytat;
- szóbeli és írásbeli közlései során változatos nyelvi struktúrákat használ;
- megértést nehezítő hibáit önállóan javítani tudja;
- egyre szélesebb körű témákban, nyelvi kommunikációt igénylő helyzetekben interakciót folytat megfelelő módon, felhasználva általános és nyelvi háttértudását, ismereteit, alkalmazkodva a társadalmi normákhoz;
- nyelvi produkciójában és recepciójában önállóságot mutat, és egyre kevesebb korlát akadályozza;
- egyre változatosabb, hosszabb, összetettebb és elvontabb szövegeket, tartalmakat értelmez és használ;
- közép- és emelt szintű nyelvi érettségi szóbeli feladatokat old meg;
- közép- és emelt szintű nyelvi érettségi írásbeli feladatokat old meg;
- az ismert nyelvi elemeket vizsgahelyzetben is használja;
- az első idegen nyelvből sikeres érettségit tesz legalább középszinten.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- közép- és emelt szintű nyelvi érettségi feladatok megoldása
- a szóbeli érettségi témaköreinek gyakorlása és egyéni szempontokból történő átgondolása
- a folyamatos beszéd és gondolatkifejtés gyakorlása
- az emelt szintű érettségire készülők differenciált segítése

TEVÉKENYSÉGEK:

- vizsgafeladatok gyakorlása
- vizsgaszituációk gyakorlása
- szókincsfejlesztés az érettségi témakörökben
- vélemény összefüggő kifejtése spontán felmerülő, érettségihez kapcsolódó témakörökben
- viták az emelt szintű érettségi vizsga témaköreiben
- megadott szószámú szöveg írása az emelt szintű érettségi vizsga témaköreihez kapcsolódóan.

Történelem

Készítette: Vas Rozália, Perák Veronika

Célok és feladatok

A történelemtanítás - és tanulás célja, hogy a hallgató megismerkedjen a történettudomány és segédtudományai által eddig feltárt ismeretekkel, valamint a hagyomány által legfontosabbnak elismert történelmi tényekkel, szereplőkkel, eseményekkel, történetekkel és folyamatokkal. A hallgatóban alakuljon ki identitástudata és tudatosuljon nemzeti hovatartozása. Ismerkedjen meg a különféle kulturális rendszerek legalapvetőbb elemeivel, amelyek lehetővé teszik, hogy azonosuljon kultúránk alapértékeivel. A történelem tantárgy helyi tantervének középpontjában a magyar nemzet és Magyarország története áll.

A Nemzeti Alaptanterv 2020-as verziójában megfogalmazott kulcskompetenciák fejlesztéséhez a történelem tantárgy a következő módon járul hozzá:

A tanulás kompetenciái: A történelmi kulcsfogalmak állandó használatán és megértésén keresztül a hallgató fejleszti a lényeges és kevésbé lényeges elemek megkülönböztetésének és rendszerezésének képességét. A hallgató a történelemtanulás során különféle jellegű tudástartalmakkal és különböző típusú feladatokkal találkozik, amelyek megtanulásához, illetve elvégzéséhez különféle módszereket kell elsajátítania. Ezen gondolkodási műveletek hatásuk révén fejlesztik a tanulási kompetenciákat.
A megszerzett tapasztalatok ösztönzést adhatnak az élethosszig tartó tanulásra és a történelmi és a társadalmi kérdések iránti nyitottságra.

Kommunikációs kompetenciák: A hallgató a történelmi problémákról szerzett ismereteit írásban és szóban összefoglalja, azokról beszélgetéseket folytat. A történelmi források feldolgozása a szövegértés fejlesztésének hatékony módja, azok digitális kommunikációs eszközök segítségével való bemutatása fejleszti a hallgatóban az IKT-eszközök használatát.

Digitális kompetenciák: A történelmi forrásokat tartalmazó internetes portálok, hang- és filmarchívumok és adatbázisok megismerése és használata, az itt talált források feldolgozása elengedhetetlen feltétele a korszerű történelemtanulásnak. A digitális információfeldolgozás, illetve a digitális kommunikáció fejlesztésének nagy szerepe van a közéleti tájékozódási készségek kialakításában.

A matematikai, gondolkodási kompetenciák: A történelmi ismeretek, fogalmak elsajátításával fejlődik a hallgató elemző, problémamegoldó gondolkodása. Mindezek együttesen segítik a differenciált történelmi gondolkodás kialakulását, melynek következtében a hallgató képessé válik események, folyamatok és jelenségek különböző szempontú megközelítésére, valamint bizonyos történések okainak és következményeinek több szempontú feltárására.

A személyes és társas kapcsolati kompetenciák: A hallgató tanulása során megismer emberi cselekedeteket, életutakat, élethelyzeteket, társadalmi folyamatokat és képessé válik arra, hogy

jelenségeket árnyaltan értelmezze, a különböző társadalmakra, közösségekre jellemző magatartási és kommunikációs szabályokat felismerje.

A kreativitás a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái: A történelem tanulása során a felnőtt tanuló megismeri az emberiség, a magyarság kulturális örökségének fő elemeit. Értékeli a kiemelkedő emberi alkotásokat és értelmezi azok technológiai, tudományos és művészeti szerepét.

Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák: A hallgató ismeri a tudósok, kutatók és művészek teljesítményét, ezen belül kiemelt figyelmet fordít a magyar tudósok, művészek, sportolók és más alkotó emberek kiemelkedő eredményeire, teljesítményeire.

Az elmondottakon túl célszerű figyelembe venni a felnőttek élet- és munkatapasztalatait.

A történelem tantárgy oktatása és tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a képzésben résztvevő hallgató a nevelési-oktatási szakasz végére:

- képes felismerni, megfogalmazni és összehasonlítani különböző társadalmi és történelmi problémákat, értékrendeket, jelenségeket, folyamatokat;
- a tanult ismereteket problémaközpontúan tudja rendezni,
- hipotéziseket alkot történelmi személyek, társadalmi csoportok és intézmények viselkedésének mozgatórugóiról;
- önálló kérdéseket fogalmaz meg történelmi folyamatok, jelenségek és események feltételeiről, okairól és következményeiről;
- önálló véleményt tud alkotni történelmi eseményekről, folyamatokról, jelenségekről és személyekről;
- képes különböző élethelyzetek, magatartásformák megfigyelése által következtetések levonására, erkölcsi kérdéseket is felvető történelmi helyzetek felismerésére és megítélésére;
- a változás és a fejlődés fogalma közötti különbséget ismerve képes felismerni és bemutatni azokat azonos korszakon belül, vagy azokon átívelően;
- képes összevetni, csoportosítani és súlyozni az egyes történelmi folyamatok, jelenségek, események okait, következményeit, és ítéletet alkotni azokról, valamint a benne résztvevők szándékairól;
- összehasonlít különböző, egymáshoz hasonló történeti helyzeteket, folyamatokat, jelenségeket;
- képes felismerni konkrét történelmi helyzetekben, jelenségekben és folyamatokban valamely általános szabályszerűség érvényesülését;
- összehasonlítja és elemzően értékeli az egyes történelmi folyamatokkal, eseményekkel és személyekkel kapcsolatos eltérő álláspontokat.

12. évfolyam

TANULÁSI EREDMÉNYEK AZ ELSŐ ÉV VÉGÉRE

Az első év tananyagának tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a képzésben résztvevő hallgató a nevelési-oktatási szakasz végére:

- ismeri az ókori civilizációk legfontosabb jellemzőit, valamint az athéni demokrácia és a római állam működését, hatásukat az európai civilizációra;
- felidézi a monoteista vallások kialakulását, legfontosabb jellemzőiket, tanításaik főbb elemeit, és bemutatja terjedésüket;
- bemutatja a keresztény vallás civilizációformáló hatását, a középkori egyházat, valamint a reformáció és a katolikus megújulás folyamatát és kulturális hatásait; érvel a vallási türelem, illetve a vallásszabadság mellett;
- képes felidézni a középkor gazdasági és kulturális jellemzőit, világképét, meghatározó birodalmait, és bemutatni a rendi társadalmat;
- ismeri a magyar nép őstörténetére és a honfoglalásra vonatkozó tudományos elképzeléseket és tényeket, tisztában van legfőbb vitatott kérdéseivel, a különböző tudományterületek kutatásainak főbb eredményeivel;
- értékeli az államalapítás, valamint a kereszténység felvételének jelentőségét;
- felidézi a középkori magyar állam történetének fordulópontjait, legfontosabb uralkodóink tetteit;
- ismeri a magyarság törökellenes küzdelmeit, azok fordulópontjait és hőseit; felismeri, hogy a magyar és az európai történelem alakulását meghatározóan befolyásolta a török megszállás;
- be tudja mutatni a kora újkor fő gazdasági és társadalmi folyamatait, ismeri a felvilágosodás eszméit, illetve azok kulturális és politikai hatását, valamint véleményt formál a francia forradalom európai hatásáról;
- összefüggéseiben és folyamatában fel tudja idézni, miként hatott a magyar történelemre a Habsburg Birodalomhoz való tartozás, bemutatja az együttműködés és konfrontáció megnyilvánulásait, a függetlenségi törekvéseket és értékeli a Rákóczi-szabadságharc jelentőségét;
- ismeri és értékeli a magyar nemzetnek a polgári átalakulás és nemzeti függetlenség elérésére tett erőfeszítéseit a reformkor és az 1848–1849-es forradalom és szabadságharc időszakában; a kor kiemelkedő magyar politikusait és azok nézeteit;
- fel tudja idézni az ipari forradalom szakaszait, illetve azok gazdasági, társadalmi, kulturális és politikai hatásait; képes bemutatni a modern polgári társadalom és állam jellemzőit és a 19. század főbb politikai eszméit, valamint felismeri a hasonlóságot és különbséget azok mai formái között.

AZ ELSŐ ÉVBEN A TÖRTÉNELEM TANTÁRGY ALAPÓRASZÁMAI:

144 óra - heti 4 óra

A témakörök áttekintő táblázata:

Témakör	**óraszám**
	heti 4 óra
Civilizáció és államszervezet az ókorban	10
Vallások az ókorban	10
Hódító birodalmak	6
A középkori Európa	10
A magyar nép eredete és az Árpád-kor	10
A középkori Magyar Királyság fénykora	10
A kora újkor	10
A török hódoltság kora Magyarországon	10
A felvilágosodás kora	10
Magyarország a 18. században	12
Új eszmék és az iparosodás kora	10
A reformkor	12
A forradalom és szabadságharc	12
Vizsgára való felkészítés, gyakorlás, számonkérés	12
Összes óraszám:	144

A **VASTAG NAGYBETŰVEL SZEDETT TÉMAKÖRÖK** kiemelten javasoltak a középszintű érettségi vizsgára való felkészítésben.

TÉMAKÖRÖK ÉS ÓRASZÁMOK

TÉMAKÖR: Civilizáció és államszervezet az ókorban

ÓRASZÁM: 10 óra

ISMERETEK ÉS FEJLESZTÉSI FELADATOK:

RÉSZLETES KÖVETELMÉNYEK			
Témák	**Altémák**	**Fogalmak és adatok/Lexikák**	**Fejlesztési feladatok**
A Közel-Kelet civilizációi	– Az állam működése az Óbabiloni Birodalom példáján. – Tudomány. – A pénz megjelenése.	*Fogalmak:* öntözéses földművelés, fáraó, piramis, hieroglifa, ékírás, múmia, Akropolisz, filozófia, jósda, olümpiai játékok,	– Az állam szerepének bemutatása Hammurapi törvényeinek elemzésén keresztül.

A görög civilizáció ***AZ ATHÉNI DEMOKRÁCIA*** *A római civilizáció* *A római köztársaság*	– A görög anyagi kultúra öröksége. – A filozófia és a történetírás. – A görög embereszmény. – A hellenisztikus kultúra elterjedése. – **Arisztokratikus köztársaság és demokrácia.** – **Kleiszthenész és Periklész.** – **Az athéni államszervezet és működése.** – Római városépítészet, amfiteátrumok, fürdők, vízvezetékek és utak. – A birodalom kiterjedése és a provinciák (Pannónia). – A latin nyelv és írás elterjedése. – A római köztársaság államszervezete és működése. – Köztársaságból egyeduralom: Caesar és Augustus.	városállam/polisz, arisztokrácia, démosz, demokrácia, népgyűlés, sztratégosz, cserépszavazás, rabszolga, patrícius, plebejus, consul, senatus, dictator, néptribunus, császár, amfiteátrum, gladiátor, provincia, légió, limes, polgárjog. *Személyek:* Hammurapi, Kleiszthenész, Periklész, Platón, Arisztotelész, Hérodotosz, Nagy Sándor, Julius Caesar, Augustus. *Kronológia:* Kr. e. 3000 körül – Kr. u. 476 az ókor, Kr. e. 776 az első feljegyzett olümpiai játékok, Kr. e. 753 Róma alapítása a hagyomány szerint, Kr. e. 510 a köztársaság kezdete Rómában, Kr. e. 508 Kleiszthenész reformjai, Kr. e. 5. sz. közepe az athéni demokrácia fénykora, Kr. e. 44. Caesar halála, az ókori Izrael – Kr. u. 70 Jeruzsálem lerombolása, Kr. u. 395 a Római Birodalom kettéosztása. *Topográfia:* Mezopotámia, Babilon, Egyiptom, Nílus, Olümpia, Athén, Alexandria, Itália, Róma, Római Birodalom, Pannónia, Aquincum, Savaria, Jeruzsálem.	– Az ókori civilizációk jelentőségének és kulturális hatásainak felismerése. – Az ókori civilizációk azonosítása térképen. – Az ókori civilizációk kulturális és vallási jellemzőinek bemutatása. – A különböző civilizációk közötti különbségek azonosítása. – Pannónia jelentősebb városainak azonosítása. – Az athéni demokrácia és a római köztársaság működésének bemutatása. – A Periklész-kori athéni demokrácia ellentmondásainak feltárása. – A demokrácia és a diktatúra összehasonlítása. – A demokrácia melletti érvek megfogalmazása. – Az athéni demokrácia összehasonlítása a modern demokráciával. – Caesar diktatúrája előzményeinek, okainak feltárása.

TEVÉKENYSÉGEK:

- Képek gyűjtése a különböző civilizációk kultúrájának bemutatásához.
- Az ókori görög tudomány kulcsfogalmait bemutató idézetek, képi források gyűjtése.

– Információk gyűjtése pannóniai kulturális emlékekről.
– Ábra készítése az athéni demokrácia működési rendjéről.
– Ókori témájú filmek / filmrészletek elemzése, értelmezése.

TÉMAKÖR: Vallások az ókorban

ÓRASZÁM: 10 óra

ISMERETEK ÉS FEJLESZTÉSI FELADATOK:

RÉSZLETES KÖVETELMÉNYEK			
Témák	**Altémák**	**Fogalmak és adatok/Lexikák**	**Fejlesztési feladatok**
Politeizmus és monoteizmus	– A politeizmus – Görög és római istenek. – A zsidó monoteizmus.	*Fogalmak*: politeizmus, monoteizmus, zsidó vallás, Ószövetség/Héber Biblia, Tízparancsolat, próféta, jeruzsálemi templom, diaszpóra, Messiás, keresztény vallás, keresztség és úrvacsora, apostol, misszió, Biblia, Újszövetség, evangélium, püspök, zsinat. *Személyek*: Kheopsz, Zeusz, Pallasz Athéné, Ábrahám, Mózes, Jézus, Szent Péter és Szent Pál apostolok, Constantinus *Kronológia:* a keresztény időszámítás kezdete (Kr. e. és Kr. u.), 313 a milánói rendelet, 325 a niceai zsinat. *Topográfia*: Jeruzsálem, Kánaán, Júdea, Izrael, Palesztina, Betlehem.	– A zsidó és a keresztény vallások jellemzőinek összehasonlítása. – A vallások a mindennapi életre gyakorolt hatásainak megállapítása. – A zsidó-keresztény hagyományok európai kultúrára gyakorolt hatásának bemutatása. – Bibliai történetek, személyek felidézése. – A kereszténység terjedésének végigkövetése térképen. – Jézus életével és a kereszténység terjedésével kapcsolatos filmek értelmezése. – Képzőművészeti, irodalmi és zenei alkotások gyűjtése és elemzése bibliai témákról.
A kereszténység kezdete	– Jézus tanításai. – A páli fordulat. – Keresztényüldözések, a kereszténység elterjedése a Római Birodalomban. – A Szentháromság-tan.		

TEVÉKENYSÉGEK:

- Képek, ábrázolások gyűjtése a különböző tanult vallások jellegzetes építményeiről.
- Képzőművészeti, irodalmi és zenei alkotások gyűjtése és elemzése antik mitológiai témákról.
- Az Ószövetség történelmi szereplőinek, helyszíneinek azonosítása.
- Jézus életével és a kereszténység terjedésével kapcsolatos filmek/ filmrészletek.
- Képzőművészeti, irodalmi és zenei alkotások gyűjtése és elemzése bibliai témákról.

TÉMAKÖR: Hódító birodalmak

ÓRASZÁM: 6 óra

ISMERETEK ÉS FEJLESZTÉSI FELADATOK:

<table>
<tr><th colspan="4">RÉSZLETES KÖVETELMÉNYEK</th></tr>
<tr><th>Témák</th><th>Altémák</th><th>Fogalmak és adatok/Lexikák</th><th>Fejlesztési feladatok</th></tr>
<tr><td>Egy eurázsiai birodalom: a hunok</td><td>– A nomád életmód, harcmodor és államszervezés.
– A népvándorlás.
– Róma örökösei Európa térképén.</td><td rowspan="2">Fogalmak: népvándorlás, hunok, ortodox, iszlám, Korán, kalifa.
Személyek: Attila, Justinianus, Mohamed, Nagy Károly, I. Ottó.

Kronológia: 476 a Nyugatrómai Birodalom bukása, 622 Mohamed Medinába költözése, 732 a poitiers-i csata.

Topográfia: Hun Birodalom, Konstantinápoly, Bizánci Birodalom, Mekka, Poitiers, Frank Birodalom, Német-római Császárság.</td><td rowspan="2">– A népvándorlás irányainak és résztvevőinek nyomon követése térkép segítségével a Kr. u. 4–8. sz. időszakában.
– A sztyeppei állam működésének, sajátosságainak bemutatása.
– A kora középkori Európa államalakulatainak azonosítása térképen.
– Az iszlám vallás és az arab terjeszkedés közötti összefüggések feltárása.</td></tr>
<tr><td>Az arab birodalom és az iszlám</td><td>– Mohamed tanításai és a Korán.
– Az iszlám kultúra jellegzetességei.
– Az Arab Birodalom és az arab hódítás.
– Az arab hódítás feltartóztatása Európában: Poitiers, Bizánc.</td></tr>
</table>

TEVÉKENYSÉGEK:

- A Római Birodalom bukása külső és belső okainak összegyűjtése.
- A monoteista vallások (zsidó, keresztény, iszlám) összehasonlítása különböző szempontok alapján.
- Kiselőadás, prezentáció készítése jellegzetes iszlám vallási épületekről, szokásokról.

TÉMAKÖR: A középkori Európa

ÓRASZÁM: 10 óra

ISMERETEK ÉS FEJLESZTÉSI FELADATOK:

RÉSZLETES KÖVETELMÉNYEK			
Témák	**Altémák**	**Fogalmak és adatok/Lexikák**	**Fejlesztési feladatok**
A parasztság világa	– Az uradalom. – A jobbágyok kötelességei és jogai. – Az önellátástól az árutermelésig.	*Fogalmak:* uradalom, földesúr, majorság, jobbágy, robot, kiváltság, rend, pápa, érsek, cölibátus, szerzetes, bencés rend, ferences rend, eretnek, inkvizíció, kolostor, katolikus, szent, kódex, román stílus, gótikus stílus, reneszánsz, lovag, nemes, feudalizmus, hűbériség, király, rendi monarchia, keresztes hadjáratok, polgár, céh. *Személyek:* Szent Benedek, VII. Gergely, Assisi Szent Ferenc, Aquinói Szent Tamás, Leonardo da Vinci, Gutenberg, Dózsa György. *Kronológia:* 476–1492 a középkor, 1054 az egyházszakadás, 1347 a nagy pestisjárvány. *Topográfia:* Egyházi Állam, Anglia, Franciaország, levantei kereskedelmi hálózat, Velence, Firenze, Hanza kereskedelmi hálózat, Szentföld.	– A középkor társadalmi, gazdasági, vallási és kulturális jellemzőinek bemutatása. – A társadalmi csoportok közötti jogi különbségek azonosítása. – A középkor társadalmi berendezkedése. – A jobbágyság jogainak és kötelességeinek rendszerezése. – Az egyház szerepének áttekintése a középkori Európában. – A középkori kolostori élet bemutatása képi vagy szöveges források segítségével. – A nyugati és keleti kereszténység jellemzői. – A lovagi életmód jellemzőinek azonosítása. – A városok életének bemutatása képek, ábrák és szöveges források alapján. – A céhek működésének jellemzése források alapján.
Az egyházi rend	– Az egyházi hierarchia, az egyházi intézményrendszer – Kultúra és oktatás, a középkori egyetemek. – Román és gótikus építészet – európai és magyar példák.		
A nemesi rend	– Lovagi eszmény és lovagi kultúra. – A hűbériség.		
A polgárok világa	– A középkori város és lakói. – A város kiváltságai (magyar példák alapján). – A céhek. – A helyi és távolsági kereskedelem. – A reneszánsz építészet (európai és magyar példák).		

TEVÉKENYSÉGEK:

- Képek gyűjtése és rendszerezése román, gótikus és reneszánsz stílusú épületekről.
- Képek gyűjtése az ortodox egyház jellegzetes épületeiről, szokásairól.
- Áttekintő ábra készítése az egyházi hierarchiáról.
- Prezentáció, bemutató készítése valamely szerzetes, illetve lovagrendről.
- A város jellegzetes helyszíneinek, intézményeinek azonosítása egy fiktív középkori várost bemutató ábrán.

TÉMAKÖR: A magyar nép eredete és az Árpád-kor

ÓRASZÁM: 10 óra

ISMERETEK ÉS FEJLESZTÉSI FELADATOK:

<table>
<tr><th colspan="4">RÉSZLETES KÖVETELMÉNYEK</th></tr>
<tr><th>Témák</th><th>Altémák</th><th>Fogalmak és adatok/Lexikák</th><th>Fejlesztési feladatok</th></tr>
<tr><td>Magyar őstörténet és honfoglalás</td><td>– A magyar törzsszövetség az Etelközben.
– A honfoglalás okai és menete.
– A kalandozások – a lovas-íjász harcmodor.</td><td rowspan="3">Fogalmak: finnugor, törzs, fejedelem, kabarok, vérszerződés, honfoglalás, kettős honfoglalás elmélete, avarok, rovásírás, kalandozások, székelyek, vármegye, egyházmegye, érsekség, tized, nádor, ispán, kancellária, kettős kereszt, szászok, kunok, tatárok/mongolok
Személyek: Álmos, Árpád, az Árpád-ház, Géza, I. (Szent) István, Koppány, Szent Gellért, Szent Imre, I. (Szent) László, Könyves Kálmán, II. András, IV. Béla, Szent Margit.
Kronológia: 895 a honfoglalás, 907 a pozsonyi csata, 997/1000–1038 I. (Szent) István uralkodása, 1222 az Aranybulla, 1241–1242 a tatárjárás.

Topográfia: Etelköz, Vereckei-hágó, Kárpát-medence, Pannonhalma, Esztergom, Székesfehérvár, Buda, Muhi, Erdély, Horvátország.</td><td rowspan="3">– A kalandozó hadjáratok céljainak azonosítása.
– Géza fejedelem, I. (Szent) István és IV. Béla uralkodásának jellemzése és értékelése.
– A kereszténység felvétele és az államalapítás jelentőségének a felismerése.
– A korai magyar történelmet és az Árpád-kort megjelenítő legfontosabb kulturális alkotások azonosítása.</td></tr>
<tr><td>AZ ÁLLAMALAPÍ-TÁS</td><td>– Géza és I. (Szent) István államszervező tevékenysége.
– A földbirtokrendszer és a vármegyeszervezet.
– Az egyházszervezés.</td></tr>
<tr><td>A MAGYAR ÁLLAM MEGSZILÁRDULÁSA AZ ÁRPÁD-KORBAN</td><td>– II. András kora: az átalakuló társadalom.
– Újjáépítés a tatárjárás után: IV. Béla.</td></tr>
</table>

TEVÉKENYSÉGEK:

– A kalandozó hadjáratok jellegének megvitatása.
– Áttekintő ábra készítése a Szent István-i állam- és egyházszervezetről.
– A 13. századi társadalmi rétegek azonosítása az Aranybulla szövegében.

TÉMAKÖR: A középkori Magyar Királyság fénykora

ÓRASZÁM: 10 óra

ISMERETEK ÉS FEJLESZTÉSI FELADATOK:

<table>
<tr><th colspan="4">RÉSZLETES KÖVETELMÉNYEK</th></tr>
<tr><th>Témák</th><th>Altémák</th><th>Fogalmak és adatok/Lexikák</th><th>Fejlesztési feladatok</th></tr>
<tr><td>AZ ANJOUK</td><td>– A királyi hatalom újbóli megszilárdítása I. Károly idején.
– A visegrádi királytalálkozó.
– Az 1351-es törvények.</td><td rowspan="4">Fogalmak: aranyforint, regálé, kapuadó, kilenced, bandérium, perszonálunió, sarkalatos nemesi jogok, fő- és köznemes, szabad királyi város, bányaváros, mezőváros, kormányzó, szekérvár, végvár, szultán, szpáhi, janicsár, rendkívüli hadiadó, füstpénz, fekete sereg, zsoldos, Corvina, Szent Korona, Szent Korona-tan, Képes krónika.

Személyek: I. (Anjou) Károly, I. (Nagy) Lajos, Luxemburgi Zsigmond, Hunyadi János, I. (Hunyadi) Mátyás.

Kronológia: 1301 az Árpád-ház kihalása,1308. I. Károly uralkodásának kezdete, 1335 a visegrádi királytalálkozó, 1351 I. (Nagy) Lajos törvényei, 1396 a nikápolyi csata,</td><td rowspan="4">– A 14–15. századi magyar uralkodók politikai pályájának felidézése.
– A késő középkori magyar állam és az Oszmán Birodalom főbb összecsapásainak felidézése.
– Annak értékelése, hogy az Oszmán Birodalom terjeszkedő politikája milyen hatást gyakorolt a magyar történelemre.
– Mátyás hatalom-gyakorlásának jellemzése.
– A reneszánsz kultúra bemutatása Mátyás udvarában.
– A 14–15. századi magyar történelmet megjelenítő fontos kulturális alkotások azonosítása.</td></tr>
<tr><td>A török fenyegetés árnyékában</td><td>– Az Oszmán Birodalom.
– Török hódítás a Balkánon.
– Luxemburgi Zsigmond, a közép-európai uralkodó és a török veszély.
– Hunyadi János, a politikus és hadvezér.
– Hunyadi János törökellenes harcai.</td></tr>
<tr><td>HUNYADI MÁTYÁS</td><td>– Mátyás útja a trónig.
– A központosított királyi hatalom.
– Jövedelmek és kiadások.
– Birodalomépítő tervek.
– Aktív védelem a török ellen.</td></tr>
<tr><td>A magyar középkor kulturális hagyatéka</td><td>– Várak, királyi udvar, kolostorok, templomok.</td></tr>
</table>

	– Magyar krónikák és szentek legendái.	1443–1444-es hosszú hadjárat, 1444 a várnai csata, 1453 Konstantinápoly eleste, 1456 a nándorfehérvári diadal, 1458–90 Mátyás uralkodása. *Topográfia:* Visegrád, Lengyelország, Csehország, osztrák tartományok, Nikápoly, Várna, Nándorfehérvár, Kolozsvár, Kenyérmező, Oszmán Birodalom.	

TEVÉKENYSÉGEK:

- Hunyadi János és Mátyás híres ütközeteinek felidézése, bemutatása térképvázlatok és írott források segítségével.
- Kiselőadás készítése 14–15. századi magyar történelem kulturális hagyatékának kiemelkedő emlékeiről.
- A magyar középkor egy kiemelkedő helyszínének (pl. Pannonhalma, Diósgyőr, Székesfehérvár, Visegrád) jellemzőinek bemutatása.

TÉMAKÖR: A kora újkor

ÓRASZÁM: 10 óra

ISMERETEK ÉS FEJLESZTÉSI FELADATOK:

RÉSZLETES KÖVETELMÉNYEK			
Témák	**Altémák**	**Fogalmak és adatok/Lexikák**	**Fejlesztési feladatok**
A FÖLDRAJZI FELFEDEZÉSEK	– A portugál és spanyol felfedezések. – A korai gyarmatosítás és következményei. – A világkereskedelem kialakulása. – Az abszolutizmus.	*Fogalmak:* gyarmat, világkereskedelem, abszolutizmus, infláció, manufaktúra, tőke, tőkés, bérmunkás, kapitalizmus, bank, tőzsde, részvény, örökös jobbágyság, reformáció, protestáns, evangélikus, református, anglikán, unitárius, vallási	– A felfedezők céljainak és útjainak bemutatása tematikus térképeken. – Információk gyűjtése a kialakuló világkereskedelem új útvonalairól, fontosabb termékeiről és szereplőiről.
A korai kapitalizmus	– Az árforradalom. – A manufaktúrák. – Bankok és tőzsdék.		

	– Az európai munkamegosztás és következményei.	türelem, ellenreformáció, katolikus megújulás, jezsuiták, barokk. *Személyek:* Kolumbusz Kristóf, Vasco da Gama, Ferdinánd Magellán, Luther Márton, Kálvin János, Károli Gáspár, Pázmány Péter, Apáczai Csere János, Habsburg-dinasztia, V. Károly, Loyolai (Szent) Ignác, XIV. Lajos. *Kronológia:* 1492-től az újkor, 1492 Amerika felfedezése, 1517 a reformáció kezdete, 1545 a tridenti zsinat megnyitása, 1568 a tordai határozat, 1648 a vesztfáliai békék. *Topográfia:* Spanyolország, India, London, Párizs/Versailles, Sárospatak, Debrecen	– Az új munkaszervezési formák bemutatása és összehasonlítása a céhes iparral. – Az európai régiók közötti gazdasági és társadalmi különbségek felismerése. – A reformáció okainak és következményeinek bemutatása. – A katolikus és a protestáns tanítások és egyházszervezet összehasonlítása. – A reformáció egyes irányzatai terjedésének nyomon követése térképen. – Vallás és politika összefonódásának felismerése. – Az erdélyi vallási türelem szerepének és jelentőségének felismerése. – A katolikus egyház megújulási törekvései és a barokk művészet jellemzői közötti párhuzam felismerése.
REFORMÁCIÓ EURÓPÁBAN *és Magyarországon*	– A reformáció előzményei (humanizmus és az egyházi reform igénye). – Luther és Kálvin fellépése. – A protestáns egyházak megszerveződése és a protestantizmus elterjedése. – A reformáció eredményei Magyarországon		
„Hitviták tüzében”	– Vallási konfliktusok Európában. – Etnikai sokszínűség és vallásbéke Erdélyben. – A magyar protestáns és katolikus iskolák. – A katolikus megújulás és a barokk Európában és Magyarországon.		

TEVÉKENYSÉGEK:

- A felfedező utak irányainak követése és a korai gyarmatok elhelyezése térképen.
- Információk gyűjtése a korai gyarmatosítás módszereiről és következményeiről.
- Beszámoló készítése az európai és magyar reformáció kapcsolatáról.

TÉMAKÖR: A török hódoltság kora Magyarország

ÓRASZÁM: 10 óra

ISMERETEK ÉS FEJLESZTÉSI FELADATOK:

RÉSZLETES KÖVETELMÉNYEK			
Témák	**Altémák**	**Fogalmak és adatok/Lexikák**	**Fejlesztési feladatok**
AZ ORSZÁG HÁROM RÉSZRE SZAKADÁSA	– A mohácsi csata és közvetlen előzményei, a kettős királyválasztás. – Az ország három részre szakadása. – A várháborúk és az új végvárrendszer.	*Fogalmak:* rendi országgyűlés, hajdúszabadság. *Személyek:* I. Szulejmán, II. Lajos, (Szapolyai) János, I. Ferdinánd, Dobó István, Zrínyi Miklós (a szigetvári hős), Báthory István, Bocskai István, Bethlen Gábor, Zrínyi Miklós (a költő és hadvezér), I. Lipót, Savoyai Jenő. *Kronológia:* 1526 a mohácsi csata, 1541 Buda eleste, 1552 Eger védelme, 1566 Szigetvár eleste, 1664 a vasvári béke, 1686 Buda visszafoglalása, 1699 karlócai béke. *Topográfia:* Mohács, Kőszeg, Eger, Szigetvár, Habsburg Birodalom, Erdélyi Fejedelemség, Hódoltság, Magyar Királyság (királyi Magyarország), Pozsony, Gyulafehérvár, Bécs.	– A török hadjáratoknak és az ország három részre szakadásának bemutatása térképeken. – A végvári élet felidézése különböző források (képek, irodalmi alkotások és filmek) alapján. – A három részre szakadt ország gazdasági lehetőségeinek és szerepének értelmezése adatok, grafikonok, diagramok alapján. – A török hódoltság hosszú távú hatásainak azonosítása. – A 16-17. századi magyar történelmet megjelenítő fontos kulturális alkotások azonosítása.
A két magyar állam	– A Magyar Királyság a Habsburg Birodalomban – Az Erdélyi Fejedelemség viszonylagos önállósága és aranykora.		
A török kiűzése és a török kor mérlege	– Háborús békeévek: másfél évszázad hódoltság és az ország pusztulása. – A török kiűzése.		

TEVÉKENYSÉGEK:

- A mohácsi csata eseményeinek megvitatása különböző
- Az országrészek és a fontosabb várak, csaták elhelyezése vaktérképen.
- A török kiűzése állomásainak nyomon követése térképen.
- A Habsburg-magyar konfliktusok okainak és eredményeinek vázlatos összegzése.

TÉMAKÖR: A felvilágosodás kora

ÓRASZÁM: 10 óra

ISMERETEK ÉS FEJLESZTÉSI FELADATOK:

RÉSZLETES KÖVETELMÉNYEK

Témák	Altémák	Fogalmak és adatok/Lexikák	Fejlesztési feladatok
A FELVILÁGOSODÁS	– Tapasztalat és értelem − a felvilágosodás új világképe. – A felvilágosodás államelméletei. – A szabad verseny elmélete.	*Fogalmak:* felvilágosodás, jogegyenlőség, hatalmi ágak megosztása, népfelség, társadalmi szerződés, szabad verseny, alkotmány, alkotmányos monarchia, elnök, miniszterelnök, felelős kormány, cenzus, általános választójog, forradalom, diktatúra, jakobinus, Szent Szövetség. *Személyek:* Nikolausz Kopernikusz, Isaac Newton, Charles Louis Montesquieu, Jean-Jacques Rousseau, Adam Smith, George Washington, Maximilien Robespierre, Bonaparte Napóleon. *Kronológia:* 1689 a Jognyilatkozat, 1776 a Függetlenségi nyilatkozat, 1789 a francia forradalom, 1804–1814/1815 Napóleon császársága, 1815 a waterlooi csata. *Topográfia:* Nagy-Britannia, Amerikai Egyesült Államok, Párizs, Oroszország, Waterloo.	– A középkor és a felvilágosodás világképének összehasonlítása. – A felvilágosodás államelméleteinek összehasonlítása különböző szempontok alapján. – A brit és az amerikai államszervezetet bemutató ábrák értelmezése. – Az Emberi és polgári jogok nyilatkozatában megjelenő felvilágosult elvek azonosítása. – A forradalmi gondolat és a legitimitás eszméjének értelmezése, azonosítása.
A brit alkotmányos monarchia és az amerikai köztársaság működése	– A parlamentáris rendszer: parlament és kormány. – Az elnöki rendszer: kongresszus és elnök.		
A francia forradalom és hatása	– A forradalom kitörése és az Emberi és polgári jogok nyilatkozata.		

TEVÉKENYSÉGEK:

- Képek és irodalmi idézetek gyűjtése a felvilágosodás világképének bemutatásához.
- Egyszerűsített ábra készítése az angol és az amerikai államszervezetről

– Gondolattérkép készítése a francia forradalom okairól.

TÉMAKÖR: Magyarország a 18. században

ÓRASZÁM: 12 óra

ISMERETEK ÉS FEJLESZTÉSI FELADATOK:

RÉSZLETES KÖVETELMÉNYEK			
Témák	**Altémák**	**Fogalmak és adatok/Lexikák**	**Fejlesztési feladatok**
A RÁKÓCZI-SZABADSÁG HARC	– Magyarország a Habsburg Birodalomban. – A szabadságharc okai és céljai. – A szabadságharc politikai és katonai fordulópontjai. – A szatmári béke kompromisszuma.	*Fogalmak:* kuruc, labanc, szabadságharc, trónfosztás, amnesztia, felvilágosult abszolutizmus, kettős vámhatár, úrbéri rendelet, Ratio Educationis, türelmi rendelet, nyelvrendelet. *Személyek:* II. Rákóczi Ferenc, Mária Terézia, II. József. *Kronológia:* 1703–1711 a Rákóczi-szabadságharc, 1711 a szatmári béke, 1740–1780 Mária Terézia uralkodása, 1780–1790 II. József uralkodása. *Topográfia:* Temesvár, Határőrvidék, Poroszország.	– A Rákóczi-szabadságharc céljainak és eredményeinek összevetése. – A szabadságharc katonai történetének felidézése térképek, képek és szöveges források segítségével. – Magyarország újranépesülésének és a folyamat eredményének értelmezése tematikus térképek segítségével. – A felvilágosult abszolutizmus eszmei és politikai hátterének, valamint eredményeinek azonosítása. – Mária Terézia és II. József politikájának összehasonlítása. – II. József személyiségének bemutatása,

			uralkodásának mérlege, értékelése. – A 18. századi Magyarország legfőbb kulturális eredményeinek azonosítása.
MAGYARORSZÁG ÚJRANÉPESÜLÉSE ÉS ÚJRANÉPESÍTÉSE	– A belső vándorlás, a szervezett betelepítés és az öntevékeny betelepülés. – A többnyelvű és többvallású ország. – Gazdaság és életmód.		
A FELVILÁGOSULT ABSZOLUTIZMUS REFORMJAI	– A Pragmatica Sanctio. – A felvilágosult abszolutizmus céljai. – Mária Terézia: együttműködés és reform. – II. József reformpolitikája és kudarca.		

TEVÉKENYSÉGEK:

- Összefoglaló készítése a szabadságharc okainak és eredményeinek összehasonlítására.
- Képek, térképek, irodalmi szövegek, kuruc nóták gyűjtése a Rákóczi-szabadságharccal kapcsolatban.
- A Rákóczi-szabadságharc nemzetközi kapcsolatainak ábrázolása gondolattérképen.
- A népességmozgások és az egyes népcsoportok nyomon követése térképen.
- Magyarázó ábra készítése a kettős vámhatár működéséről.

TÉMAKÖR: Az új eszmék és az iparosodás kora

ÓRASZÁM: 10 óra

ISMERETEK ÉS FEJLESZTÉSI FELADATOK:

RÉSZLETES KÖVETELMÉNYEK			
Témák	**Altémák**	**Fogalmak és adatok/Lexikák**	**Fejlesztési feladatok**
Liberalizmus, nacionalizmus és konzervativizmus	– Liberalizmus: jogegyenlőség és alkotmányosság. – Nacionalizmus: nemzetépítés és nemzetállam.	*Fogalmak:* liberalizmus, nacionalizmus, nemzetállam, konzervativizmus, reform, ipari forradalom,	– A 19. század politikai eszméinek azonosítása szöveges források alapján.

	– Konzervativizmus: szerves reform és a forradalom elutasítása.	munkanélküliség, tömegtermelés, szegregáció. *Személyek:* James Watt, Thomas Edison, Henry Ford. *Topográfia:* Manchester, New York.	– Az iparosodás hullámainak azonosítása és összevetése. – Az ipari forradalmak ökológiai következményeinek azonosítása.
AZ IPARI FORRADALOM HULLÁMAI	– Az első hullám: textilipar, bányászat, kohászat. – A közlekedés forradalma. – A második hullám: elektronika és vegyipar. – A gyár és a futószalag.		

TEVÉKENYSÉGEK:

- Az egyes politikai eszmék álláspontjai közötti különbségek megbeszélése, kulcsfogalmak kigyűjtése
- Grafikonok, adatsorok elemzése az ipari forradalmak társadalmi és demográfiai hatásairól.
- Beadandó munkák készítése fontosabb találmányokról.

TÉMAKÖR: A reformkor

ÓRASZÁM: 12 óra

ISMERETEK ÉS FEJLESZTÉSI FELADATOK:

RÉSZLETES KÖVETELMÉNYEK			
Témák	**Altémák**	**Fogalmak és adatok/Lexikák**	**Fejlesztési feladatok**
A politikai élet színterei	– A Habsburg Birodalom és Magyarország. – A rendi országgyűlés és a megyerendszer. – A reformkori Pest-Buda.	*Fogalmak:* alsó- és felsőtábla, érdekegyesítés, közteherviselés, jobbágyfelszabadítás, örökváltság. *Személyek:* József nádor, Metternich, Wesselényi Miklós, Széchenyi István, Kölcsey Ferenc, Deák	– A jobbágykérdés és megoldási javaslatainak értelmezése szövegek és adatok alapján. – A nyelvkérdés és a nemzetté válás bemutatása különböző források segítségével. (Pl. magyar államnyelv, a zsidóság
A REFORMKOR FŐ KÉRDÉSEI	– A magyar nyelv ügye és a nemzetté válás. – A jobbágykérdés: örökváltság, kárpótlás. – A polgári alkotmányosság kérdése.		

	– Széchenyi és Kossuth programja.	Ferenc, Kossuth Lajos, Ganz Ábrahám. *Kronológia:* 1830–1848 a reformkor, 1830 a Hitel megjelenése, 1844 törvény a magyar államnyelvről. *Topográfia*: Pest-Buda.	nyelvváltása, Lőw Lipót) – A polgári alkotmányosság programjának bemutatása politikai írások, országgyűlési felszólalások és ábrák alapján. – Széchenyi és Kossuth társadalmi hátterének, egyéniségének, álláspontjának és eredményeinek összevetése. – A nemzeti kultúra és a kor politikai törekvései közötti kapcsolatok azonosítása példák alapján. – A reformkor legfőbb kulturális eredményeinek, alkotásainak azonosítása különböző típusú források alapján.

TEVÉKENYSÉGEK:

- Ábrák készítése a rendi államszervezet működéséről.
- Kiselőadások, prezentációk készítése a reformkor jelentősebb alakjairól
- Táblázatos összefoglaló készítése a reformellenzék, a konzervatívok és az udvar álláspontjáról a főbb vitakérdésekben.
- A reformkor legfontosabb kérdéseinek, jellemzőinek azonosítása szépirodalmi művekben és más szöveges forrásokban.

TÉMAKÖR: A forradalom és a szabadságharc

ÓRASZÁM: 12 óra

ISMERETEK ÉS FEJLESZTÉSI FELADATOK:

RÉSZLETES KÖVETELMÉNYEK

Témák	Altémák	Fogalmak és adatok/Lexikák	Fejlesztési feladatok
A forradalom céljai és eredményei	– Az európai forradalmi hullám és március 15. – Az első magyar polgári alkotmány: az áprilisi törvények. – A Batthyány-kormány tevékenysége.	*Fogalmak:* márciusi ifjak, sajtószabadság, cenzúra, áprilisi törvények, népképviseleti országgyűlés, politikai nemzet, nemzetiség, honvédség, Függetlenségi nyilatkozat. *Személyek:* Petőfi Sándor, Batthyány Lajos, Görgei Artúr, Bem József, Klapka György, Ferenc József, Julius Haynau. *Kronológia:* 1848. március 15. a pesti forradalom, 1848. április 11. az áprilisi törvények, 1848. szeptember 29. a pákozdi csata, 1849. április–május a tavaszi hadjárat, 1849. április 14. a Függetlenségi nyilatkozat, 1849. május 21. Buda visszavétele, 1849. augusztus 13. a világosi fegyverletétel, 1849. október 6. az aradi vértanúk és Batthyány kivégzése. *Topográfia:* Pákozd, Debrecen, Isaszeg, Világos, Komárom, Arad.	– A reformkori elképzeléseknek, a forradalom követeléseinek és az áprilisi törvényeknek az összehasonlítása. – A forradalom eseményeinek felidézése források segítségével. – A szabadságharc néhány döntő csatájának bemutatása térképek, beszámolók alapján. – A forradalom és a szabadságharc eredményeinek értékelése. – A magyar forradalom és szabadságharc elhelyezése az európai környezetben.
A szabadságharc főbb eseményei és kiemelkedő szereplői	– Harc a dinasztiával és a vele szövetkező nemzetiségekkel – A tavaszi hadjárat. – A Függetlenségi nyilatkozat, kísérlet az önálló állam megteremtésére – A szabadságharc leverése és a megtorlás.		

TEVÉKENYSÉGEK:

- A szabadságharc főbb eseményeinek elhelyezése vaktérképen.
- A forradalom és szabadságharc eseményeit megörökítő művészeti alkotások (képek, irodalmi szövegek, filmek) gyűjtése és értelmezése.

13. évfolyam

Tanulási eredmények a második év nevelési-oktatási szakasz végére; a képzésben résztvevő hallgató:

- ismeri és értékeli a magyar nemzetnek a polgári átalakulás és nemzeti függetlenség elérésére tett erőfeszítéseit az 1848–1849-es forradalmat és szabadságharcot követő időszakban; a kor kiemelkedő magyar politikusait és azok nézeteit, véleményt tud formálni a kiegyezésről;
- fel tudja idézni az első világháború előzményeit, a háború jellemzőit és fontosabb fordulópontjait, értékeli a háborúkat lezáró békék tartalmát, és felismeri a háborúnak a 20. század egészére gyakorolt hatását;
- bemutatja az első világháború magyar vonatkozásait, a háborús vereség következményeit; példákat tud hozni a háborús helytállásra;
- képes felidézni azokat az okokat és körülményeket, amelyek a történelmi Magyarország felbomlásához vezettek;
- tisztában van a trianoni békediktátum tartalmával és következményeivel, be tudja mutatni az ország talpra állását, a Horthy-korszak politikai, gazdasági, társadalmi és kulturális viszonyait, felismeri a magyar külpolitika mozgásterének korlátozottságát;
- össze tudja hasonlítani a nemzetiszocialista és a kommunista ideológiát és diktatúrát,
- képes felidézni a második világháború okait, a háború jellemzőit és fontosabb fordulópontjait, ismeri a holokausztot és a hozzávezető vezető okokat;
- bemutatja Magyarország revíziós lépéseit, a háborús részvételét, az ország német megszállását, a magyar zsidóság tragédiáját, a szovjet megszállást, a polgári lakosság szenvedését, a hadifoglyok embertelen sorsát;
- össze tudja hasonlítani a nyugati demokratikus világ és a kommunista szovjet blokk politikai és társadalmi berendezkedését,
- képes jellemezni a hidegháború időszakát, és az európai kommunista rendszerek összeomlását;
- bemutatja a kommunista diktatúra magyarországi kiépítését, működését és változatait,
- az 1956-os forradalom és szabadságharc okait, eseményeit,
- összefüggéseiben szemléli a rendszerváltoztatás folyamatát, felismerve annak történelmi jelentőségét;
- ismeri és reálisan látja a többpólusú világ jellemzőit napjainkban, elhelyezi Magyarországot a globális világ folyamataiban;
- bemutatja a határon túli magyarság és a cigányság helyzetét, a megmaradásért való küzdelmét Trianontól napjainkig;

– ismeri a magyarság, illetve a Kárpát-medence népei együttélésének jellemzőit, példákat hoz a magyar nemzet és a közép-európai régió népeinek kapcsolatára, különös tekintettel a visegrádi együttműködésére;
– ismeri hazánk államszervezetét, választási rendszerét.

A második évben a történelem tantárgy alapóraszámai:
124 óra - heti 4 óra

A témakörök áttekintő táblázata:

Témakör	**Óraszám**
	Heti 4 óra
A nemzetállamok születése és a szocialista eszmék megjelenése	8
A dualizmus kori Magyarország	8
A nagy háború	6
Az átalakulás évei	6
A két világháború között	8
A Horthy-korszak	8
A második világháború	6
A két világrendszer szembenállása	8
Háborútól forradalomig	8
Az 1956-os forradalom és szabadságharc	6
A kádári diktatúra	8
A kétpólusú világ és felbomlása	8
A rendszerváltoztatás folyamata	6
A világ a 21. században	6
Magyarország a 21. században	6
A magyarság és a magyarországi nemzetiségek a 20-21. században	6
Rendszerezés és felkészülés az érettségire	12
Összes óraszám:	**124**

TÉMAKÖR: A nemzetállamok születése és a szocialista eszmék megjelenése

ÓRASZÁM: 8 óra

ISMERETEK ÉS FEJLESZTÉSI FELADATOK:

RÉSZLETES KÖVETELMÉNYEK			
Témák	**Altémák**	**Fogalmak és adatok/Lexikák**	**Fejlesztési feladatok**
A szocializmus és a munkásmozgalom	– Szocializmus: társadalmi egyenlőség és tulajdonviszonyok. – A Kommunista kiáltvány.	*Fogalmak:* polgárháború, polgári állam, szakszervezet, társadalombiztosítás, monopólium, szocializmus, szociáldemokrácia, kommunizmus, kereszténységszocializmus, proletárdiktatúra, osztályharc, cionizmus, emancipáció. *Személyek:* Abraham Lincoln, Otto von Bismarck, Karl Marx. *Kronológia:* 1861–1865 az amerikai polgárháború, 1868: a Meidzsi-restauráció, 1871 Németország egyesítése. *Topográfia:* Németország, Japán.	– A nemzetállam fogalmának értelmezése politikai, gazdasági és kulturális szempontokból. – A polgári állam feladatköreinek és eredményeinek azonosítása.
***A polgári nemzetállam megteremtése (Németország**, Amerikai Egyesült Államok, Japán)*	– A nemzeti egység megteremtése (politika, gazdaság, kultúra). – Alkotmányosság és választójog. – A polgári állam kiépítése.		

TEVÉKENYSÉGEK:

- Egyetemes és magyar történeti példák gyűjtése a polgári állam feladatköreiről és társadalmi hatásairól.
- Vita a szocialista eszmékről, és hatásukról a korabeli közéletre.
- Az egységes Egyesült Államok terjeszkedése főbb mozzanatainak követése a térképen.

TÉMAKÖR: A dualizmus kora

ÓRASZÁM: 8 óra

ISMERETEK ÉS FEJLESZTÉSI FELADATOK:

RÉSZLETES KÖVETELMÉNYEK			
Témák	**Altémák**	**Fogalmak és adatok/Lexikák**	**Fejlesztési feladatok**
A KIEGYEZÉS ÉS A DUALIZMUS RENDSZERE	– A kiegyezés és okai. – A közös ügyek rendszere. – A magyar államszervezet.	*Fogalmak:* emigráció, passzív ellenállás, kiegyezés, közös ügyek, közjogi kérdés, húsvéti cikk, dualizmus, népességrobbanás, urbanizáció, kivándorlás, dzsentri, népoktatás, Millennium, asszimiláció, autonómia. Személyek: Andrássy Gyula, Eötvös József, Baross Gábor, Tisza Kálmán, Wekerle Sándor, Tisza István, Semmelweis Ignác, Weiss Manfréd. *Kronológia:* 1848/1867–1916 Ferenc József uralkodása, 1867 a kiegyezés, 1868 a horvát-magyar kiegyezés, a nemzetiségi törvény, a népiskolai törvény, 1873 Budapest egyesítése, 1896 a Millennium. *Topográfia:* Budapest, Osztrák-Magyar Monarchia, Fiume.	– -A kiegyezés értékelése – A dualizmus államszervezetét bemutató ábra értelmezése. – A dualizmus kora kiemelkedő szereplői életútjának áttekintése, értékelése. – A dualizmus kori nemzetiségi kérdés elemzése szöveges források, adatsorok és etnikai térképek segítségével. – A dualizmus kori társadalmi és gazdasági változások elemzése, értékelése adatsorok, szöveges és képi források segítségével. – A dualizmus legkiemelkedőbb gazdasági és kulturális teljesítményeinek azonosítása különböző forrásokban. – A zsidók és németek szerepe a polgárosodásban.
A nemzeti és nemzetiségi kérdés, a cigányság helyzete	– A politikai nemzet koncepciója. – A horvát-magyar kiegyezés és a nemzetiségi törvény. – Asszimiláció és anyanyelvhasználat. – Autonómia törekvések és irredenta mozgalmak. – Zsidó emancipáció, a zsidóság részvétele a modernizációban, polgárosodás és a középosztály kérdése. – Cigányok/romák a dualizmus kori Magyarországon.		
Az ipari forradalom Magyarországon	– A gazdasági kiegyezés. – A vasútépítés. – Állami gazdaságpolitika. – Mezőgazdaság és élelmiszeripar. – Modernizálódó ipar.		
Társadalom és életmód a dualizmus korában	– Demográfiai robbanás és urbanizáció. – Kivándorlás Európából és Magyarországról. – A földkérdés és a vidék. – A nagyvárosi életforma: Budapest a világváros. – Oktatás és kultúra.		

	– Életmód és szórakozás.		

TEVÉKENYSÉGEK:

- Vita Magyarország és a Habsburg-dinasztia dualizmus kori kapcsolatáról.
- A Nemzeti Sírkert (digitális) felkeresése (a 19. század szereplőihez kapcsolódó sírok, mauzóleumok közös megtekintése).
- A korszakkal kapcsolatos emlékművek, emlékhelyek felkeresése a lakóhelyen és környékén.
- Kiselőadás / tabló készítése a dualizmus korának kiemelkedő beruházásairól.
- Programajánló összeállítása egy a millennium korában Budapestre látogató turista számára.

TÉMAKÖR: A nagy háború

ÓRASZÁM: 6 óra

ISMERETEK ÉS FEJLESZTÉSI FELADATOK:

RÉSZLETES KÖVETELMÉNYEK			
Témák	**Altémák**	**Fogalmak és adatok/Lexikák**	**Fejlesztési feladatok**
Az első világháború előzményei	– A gyarmatosítás okai és céljai. – Az imperializmus – a terjeszkedő tőke. – Nagyhatalmi érdekek és konfliktusok. – Az Osztrák-Magyar Monarchia helyzete – balkáni konfliktusok.	*Fogalmak:* villámháború, front, állóháború, hátország, antant, központi hatalmak, hadigazdaság, hadifogság. *Személyek:* II. Vilmos, II. Miklós, IV. Károly. *Kronológia:* 1914. június 28. a szarajevói merénylet, 1914–1918 az első világháború. *Topográfia:* Brit Birodalom, Szarajevó, Doberdó, Románia, Szerbia, Olaszország.	– A gyarmati terjeszkedést, valamint az első világháború előtti feszültségeket bemutató ábrák, térképek és adatsorok elemzése, értelmezése. – Az első világháború frontjainak azonosítása, bemutatása térképeken. – Az első világháború jellegzetességeinek azonosítása ábrákon, adatsorokon, képi és szöveges forrásokban. – A front és a hátország körülményei, valamint a háború okozta szenvedések
AZ ELSŐ VILÁGHÁBORÚ	– A világháború kitörése. – A hadviselő felek és a frontok. – Oroszország és a központi hatalmak összeomlása.		
Az első világháború jellemzői és hatása	– Az állóháború és az anyagcsata. – A hadigazdaság és a háborús propaganda. – A hagyományos világrend felbomlása. – A nők helyzetének megváltozása.		

Magyarország a világháborúban	– Magyar frontok, nagy csaták. – Az antant ígéretei a Monarchia nemzetiségeinek. – Magyar hősök a világháborúban. – A hátország. – A magyar hadifoglyok sorsa.		felidézése korabeli beszámolók, emlékiratok, naplók alapján. – A háború kimenetelének értékelése a két hatalmi tömb erőviszonyainak és lehetőségeinek tükrében. – A nagy háború világpolitikára gyakorolt hosszú távú következményeinek felismerése.

TEVÉKENYSÉGEK:

- A háború előzményeinek összesítése.
- Példák gyűjtése a magyar katonák első világháborús hősi helytállásáról.
- A lakóhelyen található első világháborús hősi emlékmű, katonasírok felkeresése, egy-egy hős életének feltárása.
- Képek gyűjtése és elemzése a háború új jellegzetességeiről (fegyverek, intézmények, jelenségek).
- Különböző internetes háborús témájú szövegek, propagandaképek, plakátok, karikatúrák gyűjtése és elemzése.
- Családi történetek, fényképek gyűjtése feldolgozása, bemutatása az első világháborúból.

TÉMAKÖR: Az átalakulás évei

ÓRASZÁM: 6 óra

ISMERETEK ÉS FEJLESZTÉSI FELADATOK:

RÉSZLETES KÖVETELMÉNYEK			
Témák	**Altémák**	**Fogalmak és adatok/Lexikák**	**Fejlesztési feladatok**
Szocialista és nemzeti törekvések: a birodalmak bomlása	– A történelmi monarchiák bukása (Oroszország, Németország, Oszmán Birodalom).	*Fogalmak:* bolsevik, szovjet, örmény népirtás, egypártrendszer, Kommunisták Magyarországi Pártja	– A bolsevik hatalomátvétel és a lenini proletárdiktatúra

Az Osztrák-Magyar Monarchia és a történelmi Magyarország szétesése	– A Monarchia és a történelmi Magyarország bomlása.	(KMP), tanácsköztársaság, vörös terror, Lenin-fiúk, ellenforradalom, fehér különítményes megtorlások, "vörös térkép," kisantant, jóvátétel, Népszövetség, kisebbségvédelem, revízió, Rongyos Gárda. *Személyek:* Kemal Atatürk, Vlagyimir I. Lenin, Woodrow Wilson, Georges Clemenceau, Benito Mussolini, Károlyi Mihály, Kun Béla, Horthy Miklós, Apponyi Albert. *Kronológia:* 1917 a bolsevik hatalomátvétel, 1918. október 31. forradalom Magyarországon, 1919. március – augusztus. a tanácsköztársaság, 1920. június 4. a trianoni békediktátum. *Topográfia:* Kárpátalja, Felvidék, Délvidék, Burgenland, Csehszlovákia, Jugoszlávia, Ausztria, trianoni Magyarország.	működésének bemutatása és értékelése források alapján. – Tevékenységének értékelése. – Az első világháborút követő területi és etnikai változások áttekintése térképen. – A trianoni békediktátum okainak feltárása. – A trianoni békediktátum értékelése a győztes hatalmak közép-európai politikájának tükrében. – A trianoni békediktátum területi, népességi, gazdasági és katonai következményeinek bemutatása szöveges és képi források, ábrák és adatsorok segítségével. – A trianoni határok végigkövetése, a határmegvonás konkrét okainak feltárása.
A tanácsköztársaság és az ellenforradalom	– A kommunista hatalomátvétel. – A proletárdiktatúra és a vörösterror.		
A Párizs környéki békék	– A nagyhatalmi érdekek érvényesítése: az új világrend kialakítása. – Az önrendelkezés elve és a hatalmi érdekek gyakorlata. – Jóvátétel, hadsereg-korlátozás, határváltozások. – A szétszabdalt közép-európai régió.		
A TRIANONI BÉKEDIKTÁTUM	– A magyar ügy a békekonferencián. – A magyar delegáció érvei. – Az ezeréves Magyarország felosztása, a döntés tartalmi elemei. – Az önrendelkezési elv megsértése – A békediktátum etnikai és gazdasági következményei.		

TEVÉKENYSÉGEK:

- Kiselőadás / prezentáció készítése a korszak meghatározó személyiségeiről.
- Bizonyítékok és adatgyűjtés az elcsatolt területeknek az ezeréves magyar kultúrában betöltött jelentős szerepéről (pl. történelmi személyiségek, művészek, tudósok, épületek, művészeti alkotások, intézmények).
- Különböző internetes revíziós témájú szövegek, képek, plakátok, dalok gyűjtése és vizsgálata, elemzése.
- Trianoni emlékhelyek térképen és fotókon.

TÉMAKÖR: A két világháború között

ÓRASZÁM: 8 óra

ISMERETEK ÉS FEJLESZTÉSI FELADATOK:

<table>
<tr><th colspan="4">RÉSZLETES KÖVETELMÉNYEK</th></tr>
<tr><th>Témák</th><th>Altémák</th><th>Fogalmak és adatok/Lexikák</th><th>Fejlesztési feladatok</th></tr>
<tr><td>A kommunista Szovjetunió</td><td>– A totális diktatúra és a pártállam kiépítése.
– A tervgazdaság és a kollektivizálás.
– A terror eszközei és áldozatai.</td><td rowspan="3">Fogalmak: totális állam, többpártrendszer, egypártrendszer, személyi kultusz, koncepciós per, GULAG, holodomor, államosítás, kollektivizálás, kulák, tervgazdaság, piacgazdaság, New Deal, fasizmus, nemzetiszocializmus, fajelmélet, antiszemitizmus, Führer, SS, Anschluss.

Személyek: Joszif V. Sztálin, Adolf Hitler.

Kronológia: 1922 a Szovjetunió létrejötte, 1929 a gazdasági világválság kezdete, 1933 a náci hatalomátvétel, 1938 az Anschluss, a müncheni konferencia.

Topográfia: Szovjetunió, Kolima-vidék, Leningrád (Szentpétervár), Moszkva, Berlin.</td><td rowspan="3">– A sztálini Szovjetunió működésének bemutatása és értelmezése szöveges, képi források, adatsorok, ábrák segítségével.
– A világgazdasági válság és a rá adott válaszok bemutatása.
– A nemzetiszocialista Németország működésének bemutatása és értelmezése szöveges, képi források, adatsorok és ábrák segítségével.
– A totális diktatúrák ideológiáinak és működésének összehasonlítása, érvelés a totális diktatúrák ellen.</td></tr>
<tr><td>A Nyugat és a gazdasági világválság</td><td>– A tőzsde, a hitelezés és a világkereskedelem összeomlása.</td></tr>
<tr><td>A NEMZETISZOCIALISTA NÉMETORSZÁG</td><td>– A nemzetiszocialista ideológia és mozgalom.
– A totális állam kiépítése.
– A terror eszközei.
– Terjeszkedés a háború előtt.</td></tr>
</table>

TEVÉKENYSÉGEK:

- Visszaemlékezések, források gyűjtése és prezentáció készítése a sztálini terror megnyilvánulásairól (pl. GULAG, holodomor, koncepciós perek).
- Különböző képi és szöveges források gyűjtése a sztálini diktatúra hétköznapjairól.
- Prezentáció készítése a náci terror megnyilvánulásairól (pl. kristályéjszaka, GESTAPO, koncentrációs táborok stb.).

– A korszakkal kapcsolatos dokumentum- és játékfilmek/filmrészletek megtekintése és értelmezése.

TÉMAKÖR: A Horthy-korszak

ÓRASZÁM: 8 óra

ISMERETEK ÉS FEJLESZTÉSI FELADATOK:

RÉSZLETES KÖVETELMÉNYEK			
Témák	**Altémák**	**Fogalmak és adatok/Lexikák**	**Fejlesztési feladatok**
Talpra állás Trianon után	– A király nélküli alkotmányos királyság. – A korlátozott parlamentarizmus rendszere a konszolidáció szolgálatában. – A gazdaság szerkezetváltása az 1920-as években. – A klebelsbergi oktatás- és kultúrpolitika eredményei.	*Fogalmak:* kormányzó, Egységes Párt, numerus clausus, pengő, Magyar Nemzeti Bank, Szent István-i állameszme, magyar népi mozgalom, nyilasok. *Személyek:* Bethlen István, Teleki Pál, Klebelsberg Kuno, Gömbös Gyula, Weiss Manfréd, Szent-Györgyi Albert. *Kronológia:* 1920–1944 a Horthy-rendszer, 1921–31 Bethlen miniszterelnöksége, 1938 az első bécsi döntés, 1939 Kárpátalja visszacsatolása.	– A magyarországi korlátozott parlamentarizmus rendszerének értékelése. – A korabeli politikai berendezkedés összehasonlítása más (közép-) európai országokéval. – A bethleni gazdasági konszolidáció folyamatának és eredményeinek áttekintése képek, ábrák és adatsorok alapján. – Szöveges források olvasása és értelmezése a Horthy-korszak főbb társadalmi kérdéseiről (pl. oktatás, társadalmi mobilitás, antiszemitizmus, földkérdés). – A magyar külpolitika céljainak, lehetőségeinek és a revízió eredményeinek értékelése, elemzése térkép és statisztikai adatok alapján.
A 1930-as évek Magyarországa	– A külpolitika irányai és lehetőségei – a revízió első eredményei.		

TEVÉKENYSÉGEK:

– Kiselőadás / prezentáció készítése a korszak kiemelkedő szereplőiről (pl. Horthy, Bethlen, Teleki).
– A Horthy-korszak gazdasági fejlődéséről tanúskodó képek gyűjtése és bemutatása (pl. Csepeli Szabadkikötő, villamosított vasútvonal stb.).

TÉMAKÖR: A második világháború

ÓRASZÁM: 6 óra

ISMERETEK ÉS FEJLESZTÉSI FELADATOK:

RÉSZLETES KÖVETELMÉNYEK			
Témák	**Altémák**	**Fogalmak és adatok/Lexikák**	**Fejlesztési feladatok**
A tengelyhatalmak sikerei	– Közép-Európa felosztása (Molotov-Ribbentrop paktum): német és szovjet megszállás. – Nyugat-Európa lerohanása. – Német támadás a Szovjetunió ellen. – Japán támadás az Egyesült Államok ellen.	*Fogalmak:* Molotov–Ribbentrop-paktum, tengelyhatalmak, szövetségesek, totális háború, kiugrási kísérlet, zsidótörvények, munkaszolgálat, gettó, deportálás, koncentrációs tábor, haláltábor, népirtás, holokauszt, partizán, Vörös Hadsereg, jaltai konferencia, háborús bűn, malenkij robot. *Személyek:* Franklin D. Roosevelt, Winston Churchill, Charles de Gaulle, Bárdossy László, Kállay Miklós, Endre, Edmund Veesenmayer, Szálasi Ferenc, Raoul Wallenberg, Richter Gedeon. *Kronológia:* 1938 az első zsidótörvény, 1939 a második zsidótörvény, 1939–45 a második világháború, 1939. szeptember 1. Lengyelország lerohanása, 1940 a második bécsi döntés,	– A tengelyhatalmak 1939 előtti terjeszkedésének végigkövetése és értelmezése térkép alapján. – A második világháború főbb eseményeinek azonosítása térképeken. – A második világháború jellegzetességeinek bemutatása ábrák, adatsorok, képi és szöveges források alapján. – A magyar területi revízió megvalósulásának bemutatása térképek, képek, szöveges források és adatsorok alapján. – A magyar háborús szerepvállalás legfontosabb eseményeinek és az ország veszteségeinek bemutatása
MAGYARORSZÁG A MÁSODIK VILÁGHÁBORÚBAN: MOZGÁSTÉR ÉS KÉNYSZERPÁLYA	– A területi revízió lépései. – A fegyveres semlegesség. – A Szovjetunió elleni háború. – A Don-kanyar. – A német megszállás és következményei.		
A HOLOKAUSZT	– Az „Endlösung” programja, a Wannsee-i konferencia. – Koncentrációs és megsemmisítő táborok. – Deportálások, kísérlet a zsidóság és a cigányság megsemmisítésére Európában. – A magyarországi zsidótörvények. – A magyar holokauszt.		

	– Felelősség és embermentés.	1941. április Jugoszlávia megtámadása, 1941. június 22. a Szovjetunió megtámadása; 1941. június 27. Magyarország deklarálja a hadiállapot beálltát, 1941. december 7. Pearl Harbor bombázása, 1941 a harmadik zsidótörvény, 1943. január vereség a Donnál, 1943. február a sztálingrádi csata vége, 1944. március 19. Magyarország német megszállása, 1944. június 6. partraszállás Normandiában, 1944. október 15. a kiugrási kísérlet, 1945. április a háború vége Magyarországon, 1945. május 9. az európai háború vége, 1945. augusztus 6. atomtámadás Hirosima ellen. *Topográfia:* Sztálingrád, Normandia, Pearl Harbor, Hirosima, Észak-Erdély, Don-kanyar, Kamenyec Podolszk Árpád-vonal, Auschwitz, Újvidék, Drezda, Szolyva.	térképeken, képi és szöveges források segítségével (pl. Don-kanyar, Árpád-vonal, tordai ütközet, Budapest ostroma).
A második világháború jellemzői	– A villámháború és következményei. – Háborús bűnök és a polgári lakosság elleni terror. – Az ellenállás formái. – A háború utáni számonkérések és a nürnbergi per.		– A magyar szellemi és kulturális élet II. világháború idején bekövetkező veszteségeinek (híres magyar tudósok, művészek származásuk vagy politikai nézeteik miatti emigrációja) értékelése. – A holokauszt folyamatának áttekintése képi források és szöveges visszaemlékezések feldolgozásával. – A nyilas terror áttekintése források alapján. – A tömeges deportálások és a szovjet megszállás jellemzőinek és következményeinek áttekintése képi és szöveges források segítségével. – A határon kívül rekedt magyarság második világháború végi tragédiáinak
Az ország pusztulása, deportálások a GULAG-ra	– A kiugrási kísérlet és a nyilas uralom. – A magyarországi hadszíntér, Budapest ostroma. – Megszabadulás és szovjet megszállás. – Az ország kifosztása, szovjet deportálások és tömeges erőszak. – A határon túli magyarok jogfosztása, megtorlások (délvidéki vérengzés, kárpátaljai deportálás, felvidéki jogfosztás).		

			bemutatása különböző források alapján. – Magyarország világháborúbeli sorsának, szerepének és mozgásterének bemutatása, valamint összehasonlítása más közép-európai országokéval.

TEVÉKENYSÉGEK:

- A nagyhatalmak (Németország, Szovjetunió, Nagy-Britannia, Franciaország) világháború kitörésében játszott szerepének megvitatása.
- Beszámoló készítése az európai és/vagy csendes-óceáni hadszínterek egyik jelentős csatájáról.
- A korszakkal kapcsolatos filmek / filmrészletek megtekintése és értelmezése.
- A magyar honvédség háborús részvétele főbb helyszíneinek nyomon követése térképen.
- Családi történetek, fényképek, tárgyak gyűjtése feldolgozása, bemutatása a második világháborúból.
- Híres magyar tudósok, művészek életművének bemutatása, akik származásuk vagy politikai nézeteik miatt emigrációba kényszerültek.
- Kiselőadás készítése a budapesti gettó életéről visszaemlékezések alapján.
- Második világháborús emlékművek, emlékhelyek, sírok felkeresése a lakóhelyen és környékén.
- Beszámoló készítése a határon túli magyarság körében folytatott etnikai tisztogatásokról források alapján.

TÉMAKÖR: A két világrendszer szembenállása

ÓRASZÁM: 8 óra

ISMERETEK ÉS FEJLESZTÉSI FELADATOK:

RÉSZLETES KÖVETELMÉNYEK			
Témák	**Altémák**	**Fogalmak és adatok/Lexikák**	**Fejlesztési feladatok**
A kétpólusú világ kialakulása	– Az ENSZ megalapítása. – A párizsi béke.	*Fogalmak:* Egyesült Nemzetek Szervezete (ENSZ), kitelepítés,	– A második világháború után

	– Kitelepítések és lakosságcserék a háború után. – A szovjet-amerikai szembenállás és a két érdekszféra kialakulása. – A két világrend jellemzői. – A két Németország.	hidegháború, vasfüggöny, szuperhatalom, Kölcsönös Gazdasági Segítség Tanácsa (KGST), Észak-atlanti Szerződés Szervezete (NATO), Varsói Szerződés, kétpólusú világ, a berlini fal. *Személyek:* Kliment J. Vorosilov, Harry S. Truman, Nyikita Sz. Hruscsov, John F. Kennedy, Mahátma Gandhi, Mao Ce-tung. *Kronológia:* 1945 az ENSZ létrejötte, 1947 a párizsi béke, a hidegháború kezdete, India függetlenné válása, 1948 Izrael Állam megalapítása, 1949 az NSZK és az NDK megalakulása, kommunista fordulat Kínában, 1955 a Varsói Szerződés létrehozása. *Topográfia:* Berlin, Németországi Szövetségi Köztársaság (NSZK), Német Demokratikus Köztársaság (NDK), Közel-Kelet, Izrael Észak- és Dél-Korea, Vietnam, Kuba, Afganisztán.	kialakult világrend áttekintése. – A gyarmati rendszer felbomlása főbb állomásainak felidézése. – A két német állam létrejötte folyamatának és következményeinek bemutatása. – Az arab-izraeli konfliktus főbb okainak és jellemzőinek feltárása. – A nyugati és a keleti blokk gazdasági, társadalmi és politikai rendszerének összehasonlítása.
A hidegháború	– A szuperhatalmak versengése: fegyverkezés, űrprogram, propaganda. – A szembenállás és enyhülés hullámai. – Hidegháborús konfliktusok (Korea, Szuez, Kuba, Vietnam, Afganisztán).		
A gyarmatok felszabadulása	– Izrael megalapítása		

TEVÉKENYSÉGEK:

- A kitelepítések irányainak és létszámának grafikus ábrázolása.
- Információk gyűjtése a főbb hidegháborús konfliktusokról (Korea, Szuez, Kuba, Vietnam).
- Játékfilmek megvitatása (pl.: Szakasz, Hair, Gran Torino)

TÉMAKÖR: Háborútól forradalomig

ÓRASZÁM: 8 óra

ISMERETEK ÉS FEJLESZTÉSI FELADATOK:

RÉSZLETES KÖVETELMÉNYEK			
Témák	**Altémák**	**Fogalmak és adatok/Lexikák**	**Fejlesztési feladatok**
Az átmenet évei Magyarország-on	– A háború utáni újrakezdés: a kommunisták térnyerése és az újjáépítés. – A történelmi berendezkedés felszámolása: földosztás, népbíróságok, köztársaság. – A korlátozott többpártrendszer: választások 1945, 1947.	*Fogalmak:* népbíróság, háborús bűnös, földosztás, államosítás, forint, Magyar Kommunista Párt, Független Kisgazdapárt, szalámitaktika, Magyar Dolgozók Pártja, népköztársaság, pártállam, internálás, Államvédelmi Hatóság (ÁVH), tanácsrendszer, beszolgáltatás, aranycsapat. *Személyek:* Tildy Zoltán, Kovács Béla, Mindszenty József, Rákosi Mátyás, Rajk László, Sulyok Dezső, Slachta Margit. *Kronológia:* 1945 szovjet megszállás, választás Magyarországon, földosztás, 1947 kékcédulás választások, 1948 MDP megalakulása, 1948–1956 a Rákosi-diktatúra, 1949 kommunista alkotmány. *Topográfia*: Sztálinváros (Dunaújváros), Recsk Hortobágy.	– Magyarország szovjetizálása főbb jellemzőinek bemutatása. – A korlátozott magyar parlamentarizmus és az egypárti diktatúra összehasonlítása. – A demokrácia felszámolása során alkalmazott eszközök azonosítása konkrét példákkal alátámasztva. – Annak felismerése, hogy Magyarország szovjet megszállása miként határozta meg az ország sorsát. – A kommunista diktatúra sajátosságainak bemutatása a Rákosi-rendszer példáján. – A diktatúra kulturális jellemzőinek felismerése képeken, művészeti alkotásokon. – A társadalom fölött gyakorolt totális kontroll eszközeinek azonosítása különböző források segítségével.
A szovjetizálás Magyarország- on	– Az egypárti diktatúra kiépítése. – Államosítás és kollektivizálás. – Koncepciós perek, egyházüldözés. – A keleti blokk.		
A Rákosi-diktatúra	– Az erőltetett iparosítás. – A pártállam. – A terror. – A diktatúra hatása a mindennapi életre.		

TEVÉKENYSÉGEK:

- A kékcédulás választások feldolgozása adatsorok és a választási törvény értelmezésével.
- Internetes gyűjtés a Rákosi-időszak vicceiből és karikatúráiból – a mögöttük kirajzolódó korkép értékelése.
- Családi történetek, fényképek, tárgyak gyűjtése feldolgozása, bemutatása a Rákosi időszakból.

– Egy kiemelkedő koncepciós per (pl. Mindszenty-per) feldolgozása.
– A Terror Háza Múzeum meglátogatása.
– Beszámoló készítése a diktatúra prominens szereplőiről, felelőseiről (pl. Rákosi Mátyás, Gerő Ernő, Péter Gábor, Rajk László).
– Kommunista propaganda plakátok gyűjtése és értelmezése.
– A korszakkal kapcsolatos filmek / filmrészletek megtekintése és értelmezése.
– Beszámoló készítése a korabeli magyar sporteredményekről.

TÉMAKÖR: Az 1956-os forradalom és szabadságharc

ÓRASZÁM: 6 óra

ISMERETEK ÉS FEJLESZTÉSI FELADATOK:

RÉSZLETES KÖVETELMÉNYEK			
Témák	**Altémák**	**Fogalmak és adatok/Lexikák**	**Fejlesztési feladatok**
A forradalom	– A forradalom okai és közvetlen előzményei. – A forradalom céljai. – Békés tüntetésből fegyveres felkelés – október 23. – A nemzet forradalma (Forradalmi Bizottságok, Munkástanácsok, nemzeti összefogás).	*Fogalmak:* MEFESZ, pesti srácok, Molotov-koktél, munkástanács, sortüzek. *Személyek:* Gerő Ernő, Maléter Pál, Nagy Imre, Kovács László, Pongrátz Gergely, Kádár János. *Kronológia:* 1956. október 23. a forradalom kitörése, 1956. október 25. a Kossuth téri sortűz, 1956. november 4. a szovjet támadás. *Topográfia:* Kossuth tér és Corvin köz (Budapest), Mosonmagyaróvár, Salgótarján.	– Az 1956-os magyar forradalom és szabadságharc okainak és főbb fordulópontjainak bemutatása. – 1956 szimbólumainak értelmezése. – Az 1956-os magyar forradalom és szabadságharc nemzetközi összefüggéseinek bemutatása. – A forradalom és szabadságharc értékelése.
A nemzet szabadságharca	– Szabadságharc a fővárosban és vidéken. – A fegyveres ellenállás hősei. – Út a győzelemig és a kormánypolitika változásai. – A szabadságharc nemzetközi háttere és visszhangja a nagyvilágban. – Szovjet intervenció: a szabadságharc utóvédharcai és leverése.		

TEVÉKENYSÉGEK:

– A forradalommal és szabadságharccal kapcsolatos archív- és játékfilmek/filmrészletek megtekintése és értelmezése.
– Az 1956-os forradalom külpolitikai hátterének vizsgálata.
– Információk gyűjtése a forradalom és szabadságharc kiemelkedő hőseiről és mártírjairól.

TÉMAKÖR: A kádári diktatúra

ÓRASZÁM: 8 óra

ISMERETEK ÉS FEJLESZTÉSI FELADATOK:

RÉSZLETES KÖVETELMÉNYEK			
Témák	**Altémák**	**Fogalmak és adatok/Lexikák**	**Javasolt tevékenységek**
A pártállami diktatúra és működése	– A megtorlások időszaka, formái és áldozatai. – A pártállam és szervezetei. – Az erőszakos téeszesítés – a mezőgazdaság szocialista átszervezése. – Hamis társadalmi béke – a kádári alku. – Az elnyomás változó formái.	*Fogalmak*: Magyar Szocialista Munkáspárt (MSZMP), munkásőrség, Kommunista Ifjúsági Szövetség (KISZ), úttörő, termelőszövetkezet, háztáji, III/III. ügyosztály, tervgazdaság, új gazdasági mechanizmus, hiánygazdaság, maszek, gulyáskommunizmus, „három T”. *Kronológia*: 1956–1989 a Kádár-rendszer, 1958 Nagy Imre és társainak kivégzése, 1968 az új gazdasági mechanizmus bevezetése.	– A megtorlás mértékének és jellegének vizsgálata. – A „kádári alku” fogalmának értelmezése. – Az elnyomás formáinak bemutatása a Kádár-rendszer időszakában. – A téeszesítés eszközeinek összehasonlítása a Rákosi-diktatúra időszakával. – A gazdaság, társadalom és életmód főbb jellemzőinek bemutatása a Kádár-rendszer idején. – A kultúrpolitika jellemzőinek értelmezése, módszereinek bemutatása.
GAZDASÁG, TÁRSADALOM, ÉLETMÓD	– A tervgazdaság és a KGST. – A gazdasági reform és a második gazdaság. – A „gulyáskommunizmus”. – Népesedési folyamatok. – Kultúrpolitika, korlátozott nyilvánosság.		

TEVÉKENYSÉGEK:

- Információk gyűjtése a kultúrpolitika jellemzőiről, módszereiről.
- Internetes gyűjtés a kádári időszak vicceiből. A mögöttük kirajzolódó korkép értékelése.
- Családi történetek, fényképek, tárgyak gyűjtése, feldolgozása, bemutatása a kádári diktatúra időszakából.

TÉMAKÖR: A kétpólusú világ és felbomlása

ÓRASZÁM: 8 óra

ISMERETEK ÉS FEJLESZTÉSI FELADATOK:

RÉSZLETES KÖVETELMÉNYEK			
Témák	**Altémák**	**Fogalmak és adatok/Lexikák**	**Fejlesztési feladatok**
A Nyugat a 20. század második felében	– A Nyugat gazdasági eredményei és a jóléti állam. – Az 1968-as mozgalmak és a popkultúra.	*Fogalmak:* jóléti állam, prágai tavasz, Szolidaritás. *Személyek:* Nicolae Ceauşescu, Mihail Sz. Gorbacsov, Lech Wałęsa, VI. Pál, II. János Pál, Ronald Reagan, Helmuth Kohl. *Kronológia:* 1975 a helsinki értekezlet, 1989 a berlini fal lebontása, rendszerváltoztatás Közép-Európában, 1991 a Szovjetunió felbomlása, 1991–95 a délszláv háború. *Topográfia:* Szlovákia, Ukrajna.	– A fogyasztói társadalom és a jóléti állam jellemzőinek és problémáinak felidézése. – A társadalom, a demográfia és az életmód jellegzetességeinek bemutatása a nyugati világban. – A tömegkultúra jelenségeinek bemutatása konkrét példák alapján. – A kétpólusú világ megszűnéséhez vezető okok felidézése. – A közép-európai ellenzéki mozgalmak jelentőségének bemutatása. – A délszláv háború okainak feltárása. – A közép-európai régió államai változásának nyomon követése térképen.
A szocializmus válsága és megrendülése	– Az olajválság és hatásai a tőkés, illetve szocialista országokra. – A kis hidegháború. – A katonai egyensúly felborulása: a Szovjetunió gazdasági kimerülése. – Az ellenzék megszerveződése a szocialista országokban.		
A kétpólusú világ megszűnése	– Németország újraegyesítése – a magyar szerepvállalás. – A Szovjetunió felbomlása.		

TEVÉKENYSÉGEK:

– Esszé készítése Mindennapi élet a vasfüggöny két oldalán címmel.

TÉMAKÖR: A rendszerváltoztatás folyamata

ÓRASZÁM: 6 óra

ISMERETEK ÉS FEJLESZTÉSI FELADATOK:

RÉSZLETES KÖVETELMÉNYEK			
Témák	**Altémák**	**Fogalmak és adatok/Lexikák**	**Fejlesztési feladatok**

A Kádár-rendszer végnapjai	– Az adósságválság kialakulása és következményei. – Az állampárt válsága: reformkommunisták és a keményvonalasok. – Az ellenzék megszerveződése – Az 1989-es év főbb politikai eseményei, a tárgyalásos forradalom; alkotmánymódosítás. – A harmadik Magyar Köztársaság kikiáltása.	*Fogalmak:* adósságspirál, Magyar Demokrata Fórum (MDF), Szabad Demokraták Szövetsége (SZDSZ), Magyar Szocialista Párt (MSZP), Fiatal Demokraták Szövetsége (Fidesz), Kereszténydemokrata Néppárt (KDNP), Nemzeti Kerekasztal, rendszerváltoztatás, visegrádi együttműködés, privatizáció, kárpótlás, jogállam, Alkotmánybíróság, sarkalatos törvények, népszavazás. *Személyek:* Pozsgay Imre, Németh Miklós, Horn Gyula, Antall József, Göncz Árpád, Orbán Viktor. *Kronológia:* 1987 a lakiteleki találkozó, 1989–1990 a rendszerváltoztatás, 1990 az első szabad választások, 1991 a szovjet csapatok kivonulása Magyarországról.	– A szocializmus válságának elemzése (külső és belső tényezők feltárása) Magyarországon. – A magyarországi rendszerváltoztatás főbb állomásainak felidézése. – A gazdasági rendszerváltoztatás legfontosabb kérdéseinek áttekintése és értékelése. – A gazdaság és a társadalom átalakulása főbb tendenciáinak megfigyelése grafikonok és adatsorok alapján. – A kádári diktatúra és az új demokratikus rendszer összehasonlítása.
A RENDSZERVÁL-TOZTATÁS	– Az új pártok – különböző ideológiák. – Az 1990. évi parlamenti és önkormányzati választás. – Az Antall-kormány megalakulása. – A rendszerváltoztatás ellentmondásai: alkuk és kompromisszumok (az elmaradt elszámoltatás).		
A piacgazdaság kiépülése	– A privatizáció – vesztesek és nyertesek. – A piacgazdaság kiépítése – a külföldi tőke szerepe. – A külkereskedelem átalakulása. – Gazdasági szerkezetváltás.		

TEVÉKENYSÉGEK:

- A rendszerváltó pártok plakátjainak és jelszavainak elemzése.
- Kronológia készítése a rendszerváltoztatás legfontosabb történéseiről.
- Interjú készítése egy családtaggal, ismerőssel a rendszerváltoztatás időszakáról.

TÉMAKÖR: A világ a 21. században

JAVASOLT ÓRASZÁM: 6 óra

ISMERETEK ÉS FEJLESZTÉSI FELADATOK:

RÉSZLETES KÖVETELMÉNYEK			
Témák	**Altémák**	**Fogalmak és adatok/Lexikák**	**Fejlesztési feladatok**
Az átalakuló világ	– A világgazdaság hagyományos centrumai: az Amerikai Egyesült Államok és szövetségesei. – A világpolitika és világgazdaság új súlypontjai: Oroszország, Kína. – Óriásvállalatok a globális térben.	*Fogalmak:* modernkori migráció, multikulturalizmus, párhuzamos társadalom, népességrobbanás, iszlamizmus, terrorizmus, globalizáció.	– A világgazdaság résztvevőinek elhelyezése a globális térben. – A transznacionális vállalatok működésének bemutatása konkrét példák alapján. – A globalizáció előnyeinek és hátrányainak, valamint kockázatainak összevetése. – A többpólusú világ főbb jellemzőinek felidézése. – A népességrobbanás és népességfogyás problémáinak áttekintése. – A migráció okainak feltárása (a gazdasági bevándorlás és a menekültkérdés esetében). – Válsággócok azonosítása térkép segítségével (pl. Közel-Kelet, Ukrajna).
A globális világ	– Demográfiai változások, népmozgások. – Az iszlamizmus térhódítása. – A kereszténység helyzete a globalizálódó világban.		

	– Válsággócok, helyi konfliktusok és terrorizmus. – Globalizáció és kultúra. – A hagyományos és új identitások – értékek és értékválság. – Demokratikus közbeszéd és politikai korrektség.		

TEVÉKENYSÉGEK:

- Vita a globalizáció előnyeiről és hátrányairól.
- A reklámok szerepe és a fogyasztói társadalom jellemzőinek bemutatása.
- A globalizációval és a fenntartható fejlődéssel kapcsolatos napi hírek gyűjtése és elemzése.

TÉMAKÖR: Magyarország a 21. században

ÓRASZÁM: 6 óra

ISMERETEK ÉS FEJLESZTÉSI FELADATOK:

RÉSZLETES KÖVETELMÉNYEK			
Témák	**Altémák**	**Fogalmak és adatok/Lexikák**	**Fejlesztési feladatok**
A DEMOKRÁCIA MŰKÖDÉSE MAGYARORSZÁGON	– Az Alaptörvény. – A hatalmi ágak és intézményeik, önkormányzati rendszer. – A választási rendszer.	*Fogalmak:* közvetett és közvetlen demokrácia, integráció, euró, Európai Unió, Európai Tanács, Európai Unió Tanácsa, Európai Parlament, Európai Bizottság, schengeni egyezmény. *Személyek:* Magyarország miniszterelnökei a rendszerváltoztatás óta *Kronológia:* 1957 a római szerződés, 1992 a maastrichti szerződés, 1999 Magyarország belép a	– Az Alaptörvény fontosabb pontjainak felidézése. – A rendszerváltoztatás óta eltelt időszak főbb eseményeinek azonosítása különböző források alapján. – A rendszerváltoztatás óta parlamentbe jutott fontosabb pártok politikai profiljának és céljainak áttekintése. – Magyarország nyugati integrációjának bemutatása a NATO és az Európai Unió működésének ismeretében. – Eltérő álláspontok bemutatása az Európai Unió működésének értékeléséről és jövőjéről.
A magyar bel- és külpolitika főbb jellemzői	– A rendszerváltoztatás óta eltelt időszak főbb fordulópontjai. – Magyarország a NATO-ban. – Közép-európai együttműködés: a visegrádi négyek.		

MAGYARORSZÁG ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ	– Az európai integráció főbb állomásai: mélyítés és bővítés. – Az Európai Unió főbb szervei és működésük. – Magyarország csatlakozásának folyamata. – Az együttműködés eredményei és nehézségei. – Nemzetek Európája vagy föderatív Európa?	NATO-ba, 2004 Magyarország belép az Európai Unióba, 2012 az Alaptörvény bevezetése. *Topográfia*: Brüsszel.	– Érvelés a közép-európai együttműködés mellett.

TEVÉKENYSÉGEK:

- A magyar alkotmányozás, alkotmány jellegű törvények (pl. Aranybulla, Tripartitum / Corpus Juris Hungarici, Pragmatica Sanctio, áprilisi törvények) nyomon követése különböző nyomtatott és internetes források segítségével.
- Vita az Európai Unió szerepéről életünkben.

TÉMAKÖR: A magyarság és a magyarországi nemzetiségek a 20–21. században

ÓRASZÁM: 6 óra

ISMERETEK ÉS FEJLESZTÉSI FELADATOK:

RÉSZLETES KÖVETELMÉNYEK			
Témák	**Altémák**	**Fogalmak és adatok/Lexikák**	**Fejlesztési feladatok**
A határon túli magyarok	– A politikai rendszerek változásai és hatásaik a magyar kisebbség helyzetére. – Az asszimilációs politika megnyilvánulásai. – Autonómia és kisebbségi jogok kérdése. – Anyanyelvű oktatás és kultúra.	*Fogalmak:* kitelepítés, Beneš-dekrétum, lakosságcsere, falurombolás, kettős állampolgárság, diszkrimináció. *Személyek:* Esterházy János, Márton Áron, Tőkés László.	– A határon túli magyar nemzeti közösségek küzdelmeinek áttekintése Trianontól napjainkig. – A magyarországi németek kitelepítésének felidézése források alapján. – A magyarországi romák helyzetének,

	– Magyarok a nagyvilágban – a szórványmagyarság.	*Kronológia:* 1944–1945 magyarellenes atrocitások, 1990 fekete március. *Topográfia*: Duna-delta, Marosvásárhely, Székelyföld.	problémáinak bemutatása napjainkban.
A magyarországi nemzetiségek, a magyarországi cigányság	– A cigányok/romák 20–21. századi története. – Kulturális autonómia és kisebbségi jogok a mai Magyarországon. – Anyanyelvű oktatás és kultúra.		

TEVÉKENYSÉGEK:

- Népszámlálási adatok, statisztikai adatsorok segítségével a határon túli magyarság létszámadatainak a nyomon követése 1920-tól a közelmúltig, következtetések levonása az adatokból.
- Információk gyűjtése a magyar kisebbségek önszerveződésének, érdekvédelmének intézményeiről a 21. században.

Az érettségi vizsgára felkészítő kétéves képzésben résztvevő hallgató a második év nevelési-oktatási szakasz végére képessé válik:

- önállóan tud használni általános és történelmi, nyomtatott és digitális információforrásokat (tankönyv, kézikönyvek, szakkönyvek, lexikonok, képzőművészeti alkotások, könyvtár és egyéb adatbázisok, filmek, keresők);
- önállóan információkat tud gyűjteni, áttekinteni, rendszerezni és értelmezni különböző médiumokból és írásos vagy képi forrásokból, statisztikákból, diagramokból, térképekről nyomtatott és digitális felületekről;
- képes a szándékainak megfelelő információkat kiválasztani különböző műfajú forrásokból;
- összehasonlítja a forrásokban talált információkat saját ismereteivel;
- képes kiválasztani a megfelelő forrást valamely történelmi állítás, vélemény alátámasztására vagy cáfolására.
- ismeri a magyar és az európai történelem tanult történelmi korszakait, időszakait, és képes azokat időben és térben elhelyezni;
- az egyes események, folyamatok idejét konkrét történelmi korhoz, időszakhoz kapcsolja vagy viszonyítja, ismeri néhány kiemelten fontos esemény, jelenség időpontját, kronológiát használ és készít;
- össze tudja hasonlítani megadott szempontok alapján az egyes történelmi korszakok, időszakok jellegzetességeit az egyetemes és a magyar történelem egymáshoz kapcsolódó eseményeit;
- képes azonosítani a tanult egyetemes és magyar történelmi személyiségek közül a kortársakat;

- felismeri, hogy a magyar történelem az európai történelem része, és példákat tud hozni a magyar és európai történelem kölcsönhatásaira;
- a földrajzi környezet és a történeti folyamatok összefüggéseit példákkal képes alátámasztani;

A képzésben résztvevő hallgató felismeri, hogy a jelen társadalmi, gazdasági, politikai és kulturális viszonyai a múltbeli események, tényezők következményeiként alakultak ki

FÖLDRAJZ

Készítette: Szabó Éva

A tantárgy oktatásának célja:

A földrajztudomány a természeti és a társadalmi-gazdasági környezet jelenségeit, folyamatait mutatja be.

A földrajz az a tantárgy, amelyből a tanulók megismerhetik szűkebb és tágabb természeti, társadalmi-gazdasági környezetünk jellemzőit, a körülöttük zajló folyamatokat.

A földrajzoktatás szintetizáló gondolkodás kialakítására törekszik és a tanulók digitális kompetenciájának fejlődéséhez, valamint a fenntarthatóság szemléletének kialakítására törekszik.

A logikus érveken alapuló véleménynyilvánítás kialakítása a cél. A vállalkozóképes állampolgári gondolkodás és szemléletmód kialakulását.

A földrajz tantárgy a Nemzeti alaptantervben rögzített kulcskompetenciákat az alábbi módon fejleszti:

A tanulás kompetenciái: A földrajztanulás célja, hogy elősegítse a megszerzett ismeretek alkalmazását a mindennapi élet különböző területein, támogassa az egyéni igényekkel összhangban lévő önirányító és önfejlesztő tanulás képességének fejlődését.

A kommunikációs kompetenciák: A kommunikációs kompetenciák fejlesztését segítik a földrajzi tartalmú információk értelmezését elváró írásbeli és szóbeli – közöttük a prezentációhoz kapcsolódó – feladatok megoldása.

A digitális kompetenciák: A földrajztanítás tudatosan épít a tanuló prezentációs képességére, ösztönzi a földrajzi folyamatok digitális eszközökkel történő bemutatását.

A matematikai, gondolkodási kompetenciák: A kreatív gondolkodás fejlesztése, ezzel párhuzamosan pedig nagy hangsúlyt kap a tanulói döntéshozatal, az alternatívák végiggondolása, a kockázatvállalás, az értékelés, az érvelés és a legjobb megoldási lehetőségek kiválasztása.

A személyes és társas kapcsolati kompetenciák: A földrajz elsősorban a társadalomföldrajzi témák feldolgozásával hozzájárul a világ társadalmi-kulturális sokszínűségének megismertetéséhez, ehhez társul a más kultúrák, szokások iránti érdeklődés és tisztelet kialakulásának támogatása.

A kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái

Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák

12. évfolyam

Óraszám: 36 óra (heti 1 óra)

Tananyag tartalma, és az oktatására meghatározott óraszám, fejlesztendő kompetenciák

- földrajzi tartalmú adatok, információk alapján következtetéseket von le, tendenciákat ismer fel és várható következményeket (prognózist) fogalmaz meg;
- feltárja a földrajzi folyamatok, jelenségek közötti hasonlóságokat és eltéréseket, különböző szempontok alapján rendszerezi azokat;
- földrajzi megfigyelést, vizsgálatot, kísérletet tervez és valósít meg, az eredményeket értelmezi;
- megkülönbözteti a tényeket a véleményektől, adatokat, információkat értékel;
- önálló, érvekkel alátámasztott véleményt fogalmaz meg földrajzi kérdésekben.

Ugyanígy minden témakör feldolgozásakor kiemelt figyelmet kell, hogy kapjon a földrajzi tartalmú információszerzés és -feldolgozás, valamint a digitáliseszköz-használat. Ennek megfelelően a tanuló:

- céljainak megfelelően kiválasztja és önállóan használja a hagyományos, illetve digitális információforrásokat és adatbázisokat;
- adatokat rendszerez és ábrázol hagyományos és digitális eszközök segítségével;
- földrajzi tartalmú szövegek alapján lényegkiemelő összegzést készít szóban és írásban;
- megadott szempontok alapján alapvető földrajzi-földtani folyamatokkal, tájakkal, országokkal kapcsolatos földrajzi tartalmú szövegeket, képi információhordozókat dolgoz fel;
- közvetlen környezetének földrajzi megismerésére terepvizsgálódást tervez és kivitelez;
- digitális eszközök segítségével bemutat és értelmez földrajzi jelenségeket, folyamatokat, törvényszerűségeket, összefüggéseket.

A 12. évfolyamon a földrajz tantárgy óraszáma: 36 óra

A témakörök áttekintő táblázata:

Témakör neve	**óraszám**
Tájékozódás a kozmikus térben és az időben	4
A kőzetburok	5

A légkör	5
A vízburok	4
A geoszférák kölcsönhatásai és összefüggései	7
Átalakuló települések, eltérő demográfiai problémák a 21. században	5
A nemzetgazdaságtól a globális világgazdaságig	6
Összes óraszám	**36**

TÉMAKÖR: TÁJÉKOZÓDÁS A KOZMIKUS TÉRBEN ÉS AZ IDŐBEN

ÓRASZÁM: 4 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- tudatosan használja a földrajzi és a kozmikus térben való tájékozódást segítő hagyományos és digitális eszközöket, ismeri a légi- és űrfelvételek sajátosságait, alkalmazási területeit;
- térszemlélettel rendelkezik a csillagászati és a földrajzi térben.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- érti a Világegyetem tér- és időbeli léptékeit, elhelyezi a Földet a Világegyetemben és a Naprendszerben;
- ismeri a Föld, a Hold és a bolygók jellemzőit, mozgásait, valamint ezek következményeit, összefüggéseit;
- értelmezi a Nap és a Naprendszer jelenségeit, folyamatait, azok földi hatásait;
- egyszerű csillagászati és időszámítással kapcsolatos feladatokat, számításokat végez;
- problémaközpontú feladatokat old meg, környezeti változásokat hasonlít össze térképek és légi- vagy űrfelvételek párhuzamos használatával.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A különböző léptékű és típusú térképek és műholdfelvételek összehasonlításával, valamint a segítségükkel történő környezeti változások megfigyelésével és elemzésével az analizáló és szintetizáló, valamint a problémaközpontú gondolkodás fejlesztése
- A témakörhöz kapcsolódó online, szabad felhasználású szoftverek órai, frontális vagy csoportmunka keretek között és önálló munkában történő alkalmazásával a digitális kompetencia és a szociális készségek fejlesztése
- A földrajzi térben való tájékozódás fejlesztése a különböző léptékű és típusú térképek és műholdfelvételek alkalmazásával
- A műholdfelvételek, a GPS online alkalmazása kapcsán a digitális kompetencia fejlesztése
- A csillagászati és időszámítási feladatok elvégzésével a matematikai és logikai gondolkodás fejlesztése
- A Világegyetem és a Naprendszer jellemzőinek ismeretével és összehasonlításával a rendszerben és összefüggésekben való gondolkodás fejlesztése
- A naptevékenység és a Föld mozgásainak részletes ismerete révén az analizáló és szintetizáló gondolkodás fejlesztése
- A csillagászattal kapcsolatos újdonságok (cikkek, hírek) önálló feldolgozása kapcsán az értékelő gondolkodás és a felelős véleményalkotás fejlesztése
- A Föld helye a Naprendszerben, a Föld mozgásai és ennek földrajzi következményei

- A Naprendszer bolygótípusainak általános jellemzése, összehasonlítása a Föld egyedi jellemvonásainak kiemelésével
- A naptevékenység földi hatásai, a napenergia hasznosítási lehetőségei
- Mesterséges égitestek (műholdak) szerepe a mindennapi életben
- Időbeli léptékek a földrajzban: földtörténeti idő, az évi és napi időszámítás

FOGALMAK

Naprendszer, Világegyetem, Tejútrendszer, csillag, Föld-típusú bolygó (kőzetbolygó), Jupiter-típusú bolygó (gázbolygó), holdfázisok, nap- és holdfogyatkozás, naptevékenység, napenergia, helymeghatározás, helyi idő, zónaidő, időzóna

TEVÉKENYSÉGEK

- A különböző típusú térképek és műholdfelvételek összehasonlítása irányított szempontok alapján grafikus rendszerező segítségével pármunkában
- Az égbolt felfedezése, a Naprendszer bolygóinak, holdjainak, illetve csillagképeinek tanulmányozása okostelefonos alkalmazások vagy online, szabad felhasználású szoftverek segítségével
- Föld körüli utazás 3D-ben műholdfelvételek segítségével, illetve 3D modellek, vizualizációk tanulmányozás
- A Nap, a Hold és a Föld mozgásainak, valamint Kepler törvényeinek testmodellezése
- Képzeletbeli interjú készítése egy ismert bolygóról jött idegennel pármunkában
- A hétköznapi életben hasznosítható (pl. külföldi utazás tervezésekor felmerülő) időszámítási feladatok megoldása

TÉMAKÖR: A KŐZETBUROK

ÓRASZÁM: 5 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- ismeri a Föld felépítésének törvényszerűségeit;
- párhuzamot tud vonni a jelenlegi és múltbeli földrajzi folyamatok között;
- ismeri a kőzetburok folyamataihoz kapcsolódó földtani veszélyek okait, következményeit, tér- és időbeli jellemzőit, illetve elemzi az alkalmazkodási, kármegelőzési lehetőségeket;
- érti a különböző kőzettani felépítésű területek eltérő környezeti érzékenysége, terhelhetősége közti összefüggéseket.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- összefüggéseiben mutatja be a lemeztektonika és az azt kísérő jelenségek (földrengések, vulkanizmus, hegységképződés) kapcsolatát, térbeliségét, illetve magyarázza a kőzetlemezmozgások lokális és az adott helyen túlmutató globális hatásait;
- felismeri az alapvető ásványokat és kőzeteket, tud példákat említeni azok gazdasági és mindennapi életben való hasznosítására.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A földtani folyamatok, kockázatok és veszélyek ismeretével a problémamegoldó, analizáló és szintetizáló gondolkodás fejlesztése

- A földtani folyamatok mindennapi vonatkozásainak és alkalmazási módjainak ismeretével a földrajzi térszemlélet, a rendszerben való gondolkodás és a környezettudatos, fenntarthatóságra törekvő magatartás fejlesztése
- A lemeztektonika folyamatát bemutató ábrák, modellek és animációk elemzésével az ábraelemző képesség, a logikus gondolkodás fejlesztése
- A földrengések folyamatát (okai, következményei, kármegelőzési lehetőségek) bemutató forrásszövegek feldolgozásával a szövegértési és -elemző képesség, valamint a mérlegelő gondolkodás és véleményalkotás fejlesztése
- A Föld felépítésének törvényszerűségei
- Lemeztektonika és az azt kísérő folyamatok (földrengések, vulkanizmus, hegységképződés), összefüggéseik
- A földtani folyamatok mindennapi vonatkozásai és alkalmazkodási stratégiák (geotermikus energia hasznosítása, földtani kockázatok és veszélyek)
- Alapvető ásványok és kőzetek felismerése, egyszerű vizsgálata és gazdasági hasznosításaik, a bányászott nyersanyagok 21. századi hasznosítási trendjei

FOGALMAK

geoszféra, geotermikus energia, kőzetlemez, lemeztektonika, hegységképződés, földrengés, vulkanizmus, magma, láva, vulkáni utóműködés, földkéreg, földköpeny, földmag, kőzetburok, mélytengeri árok, óceánközépi hátság, gyűrődés, vetődés, hegységrendszer, cunami, ásvány, magmás, üledékes, átalakult kőzet, ásványi nyersanyag, érc, homok, lösz, mészkő, bazalt, gránit, homokkő, kvarc, kalcit, kősó, lignit, kőszén, kőolaj, földgáz, bauxit

TOPOGRÁFIAI ISMERETEK

Afrikai-lemez, Antarktiszi-lemez, Ausztrál–Indiai-lemez, Csendes-óceáni-lemez, Dél-amerikai-lemez, Észak-amerikai-lemez, Eurázsiai-lemez, Fülöp-lemez (Filippínó-lemez), Nasca-lemez (Nazca-lemez); Japán-árok, Mariana-árok; Eurázsiai-hegységrendszer, Kaledóniai-hegységrendszer, Pacifikus-hegységrendszer, Variszkuszi-hegységrendszer;

Etna, Mount St. Helens, Popocatépetl, Vezúv

TEVÉKENYSÉGEK

- Képzeletbeli tudósítás írása pl. a Föld belsejéből, egy kőzetlemez pereméről
- Empátiagyakorlat: Mit érezhetnek és mit tehetnek az emberek földrengéskor, vulkánkitöréskor, cunami esetén?
- A kontinentális és az óceáni kéreg összehasonlító táblázatának készítése
- Gondolattérkép készítése a lemezmozgások következményeiről
- Szövegalámondás készítése virtuális sétához, pl. a Yellowstone parkban, Izlandon vagy az Afrikai törésvonal és árokrendszer mentén
- ásvány- és kőzetgyűjtemény (virtuális is lehet) készítése, feliratozás készítése az egyes kőzetekhez

- A vulkáni utóműködés hazai előfordulásainak összegyűjtése az internet segítségével, majd csoportosítása a tanult szempontok alapján
- Hírfigyelés: hazai és nemzetközi hírek keresése és elemzése aktuális földtani folyamatok, kockázatok és veszélyek témakörében
- Magyarázó és folyamatábrák, modellek, egyszerű animációk készítése, illetve elemzése a lemeztektonikával kapcsolatban

TÉMAKÖR: A légkör
ÓRASZÁM: 5 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:
- ismeri a légkör szerkezetét, fizikai és kémiai jellemzőit, magyarázza az ezekben bekövetkező változások mindennapi életre gyakorolt hatását;
- megnevezi a légkör legfőbb szennyező forrásait és a szennyeződés következményeit, érti a lokálisan ható légszennyező folyamatok globális következményeit.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:
- összefüggéseiben mutatja be a légköri folyamatokat és jelenségeket, illetve összekapcsolja ezeket az időjárás alakulásával;
- időjárási térképeket és előrejelzéseket értelmez, egyszerű prognózisokat készít;
- felismeri a szélsőséges időjárási helyzeteket, és tud a helyzetnek megfelelően cselekedni;
- a légkör globális változásaival foglalkozó forrásokat elemez, érveken alapuló véleményt fogalmaz meg a témával összefüggésben;
- magyarázza az éghajlatváltozás okait, valamint helyi, regionális, globális következményeit.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Az időjárás és az éghajlat közti különbségek és jellemzőik ismeretével a logikai és a rendszerben való gondolkodás fejlesztése
- Az időjárás témaköréhez kapcsolódó műholdfelvételek online alkalmazása kapcsán a digitális kompetencia fejlesztése
- A légkör témakörével kapcsolatos egyszerű kísérletek elvégzésének, adott szempontok szerinti megfigyelésének és értelmezésének fejlesztése
- Az éghajlatváltozás globális és lokális okainak, következményeinek, mérséklési és alkalmazási stratégiáinak ismeretével a rendszerben való gondolkodás, az egyéni és közösségi felelősségvállalás, a környezettudatos és fenntartható szemléletű magatartás, valamint a felelős döntéshozatal fejlesztése
- Az éghajlatváltozással (okai, következményei, mérséklési stratégiák) kapcsolatos, hagyományos és online forrásszövegek elemzése és szóbeli értékelése kapcsán a szövegértési, kommunikációs és digitális kompetencia fejlesztése
- A légkör szerkezete, fizikai és kémiai jellemzői
- A levegő felmelegedése és az azt befolyásoló tényezők
- Légköri folyamatok és jelenségek (felhő- és csapadékképződés, légköri képződmények: ciklon, anticiklon, trópusi ciklonok, időjárási frontok)

- A légköri folyamatok mint megújuló energiaforrások
- Időjárási szélsőségek felismerése (pl.: tornádó, jégeső, aszály)
- Időjárási jelenségek értelmezése (pl.: időjárás-jelentések)
- Földi légkörzés, monszunszelek
- A légkör globális változásai és problémái (ózonréteg elvékonyodása, savas esők, éghajlatváltozás, szmog): okok és következmények
- Az éghajlatváltozás következményei Magyarországon, mérséklési és alkalmazkodási stratégiák

FOGALMAK

troposzféra, sztratoszféra, üvegházhatás, üvegházgázok, izoterma, izobár, szél, ózonréteg, melegfront, hidegfront, ciklon, anticiklon, felhő- és csapadékképződés, csapadékfajták, időjárás-előrejelzés, globális felmelegedés, passzátszél, nyugati(as) szél, sarki szél, tájfun, monszunszél, savas eső, tornádó, hurrikán, aszály, napenergia, szélenergia

TEVÉKENYSÉGEK

- Szimulációs gyakorlat: időjárás-jelentés és prognózis készítése műholdfelvételek, online adatok felhasználásával
- Légköri jelenségek tanórai vizsgálata okostelefonos alkalmazás használatával, valós adatokból dolgozó vizualizáció tanulmányozásával
- Egyszerű légköri kísérletek elvégzése, a tapasztalatok rögzítése
- Projektfeladat: időjárás-megfigyelés – saját meteorológiai mérések rögzítése, az adatok ábrázolása és értelmezése, az adatokon alapuló számolási feladatok elvégzése
- Az éghajlatváltozással, időjárási veszélyhelyzetekkel kapcsolatos hagyományos és online forrásszövegek elemzése, szóbeli értékelése, reflektálás, saját vélemény megfogalmazása
- „klímamentő” ötletek gyűjtése
- Ötletbörze: környezettudatos energiahasználat, a légkör megújuló energiaforrásainak hasznosítása a mindennapi életben
- Helyzetgyakorlat: helyes viselkedés szélsőséges időjárási helyzetekben
- helyi környezetvédelmi akciók tervezése
- A klímaváltozás lokális okainak felkutatása a lakóhelyen
- Hírfigyelés és beszámoló készítése a légkör globális és lokális változásaival és aktuális problémáival kapcsolatban
- Tanórai vita: Már érezzük? – Az éghajlatváltozás következményei Magyarországon címmel

TÉMAKÖR: A vízburok
ÓRASZÁM: 4 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- ismeri a felszíni és felszín alatti vizek főbb típusait, azok jellemzőit, a mennyiségi és minőségi viszonyaikat befolyásoló tényezőket, a víztípusok közötti összefüggéseket;

- igazolja a felszíni és felszín alatti vizek egyre fontosabbá váló erőforrásszerepét és gazdasági vonatkozásait, bizonyítja a víz társadalmi folyamatokat befolyásoló természetét, védelmének szükségességét.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- ismeri a vízburokkal kapcsolatos környezeti veszélyek okait, és reálisan számol a várható következményekkel;
- tudatában van a személyes szerepvállalások értékének a globális vízgazdálkodás és éghajlatváltozás rendszerében.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A vízburok témakörével kapcsolatos ismeretek mindennapi életben történő alkalmazásának erősítése, ezáltal az analizáló és szintetizáló gondolkodás, a környezettudatos és fenntartható szemléletű magatartás, valamint az egyéni és közösségi felelősség fejlesztése
- A vízburok témakörével kapcsolatos egyszerű kísérletek elvégzésével, adott szempontok szerinti megfigyelésével és értelmezésével a levegőburok és a vízburok összefüggéseinek igazolása, ezáltal a rendszerben történő gondolkodás fejlesztése
- A vízburok témakörével kapcsolatos hagyományos és online hírek, cikkek elemzése kapcsán a mérlegelő gondolkodás és a felelős véleményalkotás fejlesztése
- A Föld vízkészlete, a felszíni és felszín alatti vizek főbb típusai és azok jellemzői
- A víz mint erőforrás: a gazdasági és társadalmi folyamatokat befolyásoló szerepe (ivóvízkészlet, vízenergia, ipartelepítő tényező, mezőgazdaság, migráció)
- A vízburokkal kapcsolatos környezeti veszélyek (belvíz, árvíz), a vízkészlet mennyiségi és minőségi védelme

FOGALMAK

tenger, óceán, felszín alatti víz, talajvíz, vízfogó és víztartó réteg, artézi víz, hévíz, ásványvíz, belvíz, tó, fertő, mocsár, láp, hullámzás, tengerjárás, tengeráramlás, deltatorkolat, tölcsértorkolat, vízgyűjtő, vízválasztó, vízhozam, vízállás, vízjárás, árvíz, holtág, öntözővíz, ivóvíz, ipari víz, szennyvíz, vízgazdálkodás, vízenergia

TOPOGRÁFIAI ISMERETEK

Atlanti-óceán, Csendes-óceán, Indiai-óceán, Jeges-tenger

Adriai-tenger, Balti-tenger, Északi-tenger, Fekete-tenger, Földközi-tenger, Japán-tenger, Karib (Antilla)-tenger, Kaszpi-tenger, La Manche, Mexikói-öböl, Perzsa (Arab)-öböl, Vörös-tenger

Aral-tó, Bajkál-tó, Balaton, Boden-tó, Csád-tó, Fertő, Garda-tó, Genfi-tó, Gyilkos-tó, Hévízi-tó, Holt-tenger, Ladoga-tó, Nagy-tavak, Szelidi-tó, Szent Anna-tó, Tanganyika-tó, Tisza-tó, Velencei-tó, Viktória-tó

Boszporusz, Duna–Majna–Rajna vízi út, Niagara-vízesés, Panama-csatorna, Szuezi-csatorna

Amazonas, Colorado, Duna, Elba, Jangce, Kongó, Mississippi, Ob, Pó, Rajna, Sárga-folyó, Temze, Volga

Észak-atlanti áramlás, Golf-áramlás, Labrador-áramlás, Humboldt-áramlás

TEVÉKENYSÉGEK

- Projektfeladat: vízfogyasztási szokások felmérése, egyéni és közösségi vízlábnyom kiszámítása – víztakarékossági javaslatok megfogalmazása
- A vízburok témakörével kapcsolatos hagyományos és online média híreinek értelmezése, reflektálás, saját vélemény megfogalmazása
- A felszíni és felszín alatti vizek főbb típusainak és azok jellemzőinek összefoglalása gondolattérkép elkészítésével
- A víz világnapja alkalmából iskolai rendezvény programjának összeállítása, a program lebonyolítása
- Légy tudatos vízhasználó! Vízkímélő praktikák gyűjtése
- A vízburok témakörével kapcsolatos egyszerű kísérletek elvégzése, az eredmények értelmezése
- Vízminta (ivóvíz, öntözővíz, csapadékvíz) gyűjtése és egyszerű vizsgálata, adatgyűjtés a vonatkozó egészségügyi és környezetvédelmi határértékekről
- Műholdfelvételek segítségével a felszíni vizek és vízkészletek időbeli változásának összehasonlító vizsgálata (például: Aral-tó, gleccserek), a változás okainak feltárása

TÉMAKÖR: A GEOSZFÉRÁK KÖLCSÖNHATÁSAI ÉS ÖSSZEFÜGGÉSEI
ÓRASZÁM: 7 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:
- összefüggéseiben, kölcsönhatásaiban mutatja be a földrajzi övezetesség rendszerének egyes elemeit, a természeti jellemzők társadalmi-gazdasági vonatkozásait;
- összefüggéseiben mutatja be a talajképződés folyamatát, tájékozott a talajok gazdasági jelentőségével kapcsolatos kérdésekben, ismeri Magyarország fontosabb talajtípusait;
- bemutatja a felszínformálás többtényezős összefüggéseit, ismeri és felismeri a különböző felszínformáló folyamatokhoz (szél, víz, jég) és kőzettípusokhoz kapcsolódóan kialakuló, felszíni és felszín alatti formakincset.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:
- érti az ember környezetátalakító szerepét, ember és környezete kapcsolatrendszerét, illetve példák alapján igazolja az egyes geoszférák folyamatainak, jelenségeinek gazdasági következményeit, összefüggéseit;
- felismeri a történelmi és a földtörténeti idő eltérő nagyságrendjét, ismeri a geoszférák fejlődésének időbeli szakaszait, meghatározó jelentőségű eseményeit.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A geoszférák egymással kölcsönösen összefüggő folyamatainak komplex elemzésével a rendszerben történő gondolkodás, az analizáló, szintetizáló és logikai gondolkodás fejlesztése
- A geoszférák közötti kölcsönhatások kiemelésével a geoszférák fejlődésének időbeli szakaszaihoz kötődő, meghatározó jelentőségű földtörténeti események bemutatása
- A természeti és társadalmi tényezők kölcsönhatásának ismerete által a környezettudatos és fenntartható szemléletű magatartás fejlesztése

- Az egyes geoszférák folyamataihoz, jelenségeihez kapcsolódó veszélyek, veszélyhelyzetek reális értékelésének kialakítása
- Egyszerű talajtani kísérletek elvégzésével, értelmezésével és a geoszférák rendszerébe történő illesztésével a logikus és rendszerben történő gondolkodás fejlesztése
- A talajképződés az éghajlati, hidrológiai, földtani és domborzati tényezők kölcsönhatásának tükrében
- A talajok gazdasági jelentősége, talajpusztulás és talajvédelem
- A külső erők felszínformálása (víz, szél, jég)
- Az ember felszínformáló tevékenysége
- Egyes kőzettípusokhoz kapcsolódó felszínformáló folyamatok
- Karsztosodás, a karsztterületek környezeti és turisztikai jelentősége
- A földrajzi övezetesség: a tipikus éghajlati övek elhelyezkedése, jellemző tulajdonságai, függőleges övezetességű területek
- A természeti és társadalmi környezet jellemző kölcsönhatásai az egyes földrajzi övezetekben

FOGALMAK

földtörténeti idő, kormeghatározás, jégkorszak, külső erők, belső erők, aprózódás, mállás, zonális talaj, azonális talaj, humusz, talajszennyezés, talajerózió, magas part, lapos part, turzás, lagúna, meder, hordalékszállítás, sodorvonal, szurdok, sziget, zátony, árvízvédelem, villámáradás, karsztjelenség, karsztformák, gleccser, jégtakaró, moréna, fjord, erdőhatár, hóhatár, szoláris és valódi éghajlati övezetesség, függőleges övezetesség

TEVÉKENYSÉGEK

- Földtörténeti eseménysorok elemzése pl. logikai láncok alkotásával, „gázlókövek” módszer alkalmazásával
- Logikai kapcsolatok keresése, halmazképzés a geoszférákat jellemző szókészlet felhasználásával
- Látványos idővonal vagy földtörténeti óra készítése a geoszférák fejlődéséről grafikus elemekkel vagy online interaktív tervezővel
- A Föld több különböző pontjának éghajlatáról készült diagramok tanulmányozása, azok összehasonlítása a lakóhely éghajlati adataival, értékeivel
- Az egyes geoszférák folyamataihoz, jelenségeihez kapcsolódó veszélyek, veszélyhelyzetek összegyűjtése, a hozzájuk kapcsolódó teendők csoportosítása
- Egyszerű talajtani kísérletek elvégzése, a talajok gazdasági jelentőségének, a talajvédelem fontosságának igazolása
- Tanulói kísérletek megtervezése és kivitelezése a külső erők felszínformáló munkájának megfigyelésére
- A földrajzi övezetesség rendszerének ábrázolása jelmagyarázat és színkód segítségével egy képzeletbeli földrészen
- A Föld különböző hegységeiben lévő magassági növényövek összehasonlítása, a hegységek éghajlatválasztó szerepének elemzése metszetábrák alapján
- Online információk alapján az éghajlati területekre jellemző életképek megalkotása csoportmunkában

- Éghajlati diagramok és éghajlatra jellemző képek párosítása
- A földrajzi övezetesség, illetve az övek összehasonlító jellemzéséhez elemzési algoritmus kialakítása
- Képzeletbeli levélírás pl. az amazonasi esőerdők védelmében az illetékeseknek
- Az elsivatagosodás problémaalapú megbeszélése

TÉMAKÖR: Átalakuló települések, eltérő demográfiai problémák a 21. században
ÓRASZÁM: 5 ÓRA

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:
- bemutatja a népességszám-változás időbeli és területi különbségeit, ismerteti okait és következményeit, összefüggését a fiatalodó és az öregedő társadalmak jellemző folyamataival és problémáival;
- különböző szempontok alapján csoportosítja és jellemzi az egyes településtípusokat, bemutatja szerepkörük és szerkezetük változásait;
- érti és követi a lakóhelye környékén zajló település- és területfejlődési, valamint demográfiai folyamatokat.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:
- különböző népességi, társadalmi és kulturális jellemzők alapján bemutat egy kontinenst, országot, országcsoportot.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Aktuális demográfiai adatok elemzésével és összehasonlításával a matematikai és logikai, valamint az összefüggésekben történő gondolkodás fejlesztése
- Aktuális hírekre, információkra történő reflektálással a felelős véleményalkotás és a vitakultúra fejlesztése
- A demográfiai szakaszok (átmenetek) jellemzői, a népességszám és a korösszetétel társadalmi-gazdasági következményeinek elemzésével a problémamegoldó gondolkodás fejlesztése
- A 21. század jellemző népességföldrajzi folyamatainak – pl. elvándorlás, városba áramlás, migráció – térbeli vonatkozásai, ezek okainak és összefüggéseinek feltárása
- A világ nyelvi, vallási és kulturális sokszínűsége – a kulturális identitás és a kulturális globalizáció földrajzi összefüggései
- A településtípusok szerepének, jellemzőinek átalakulása – tanya (farm), falu, város kapcsolatrendszerének bemutatása
- A 21. századi nagyvárosi élet ellentmondásai
- A Föld népességszámának növekedéséből, a területi különbségekből adódó globális problémák bemutatása, a kedvezőtlen következmények mérséklési lehetőségeinek feltárása
- A nagyvárosok növekedésének környezeti következményei, a környezetkárosítás mérséklésének lehetőségei, a problémák feltárásával a felelős környezeti szemlélet erősítése
- Nyitottság az egyes térségek demográfiai eredetű problémáinak megismerése iránt, felelős és tényeken alapuló véleményalkotás

FOGALMAK

a népesedési átmenet szakaszai, természetes szaporodás, népességrobbanás, népsűrűség, korfa, korszerkezet, világvallás, világnyelv, tanya, farm, falu, város, agglomeráció, világváros (globális város), urbanizáció (városodás, városiasodás), technopolisz, városszerkezet

TOPOGRÁFIAI ISMERETEK

BosWash megalopolisz, Jeruzsálem, Mekka, Vatikán

TEVÉKENYSÉGEK

- Adatgyűjtés és az adatok ábrázolása a saját település és megye, valamint az ország demográfiai adatainak alakulásáról, a tendenciák megfogalmazása
- Korfaelemzés – a lakóhely, megye, ország korfájának elemzése pl. a KSH interaktív korfái segítségével
- Az egyes országok, régiók eltérő demográfiai trendjeinek megismerése internetes alkalmazások segítségével
- Önálló kutatómunka: A 21. század jellemző népességföldrajzi folyamatainak – elvándorlás, városba áramlás, migráció – térbeli vonatkozásai, okai és összefüggései. A kutatás eredményének bemutatása
- Projektfeladat: bemutató – pl. prezentáció, kiállítás – készítése az emberiség nyelvi, vallási és kulturális sokszínűségének bemutatására
- Szeretsz a saját településeden élni? – a lakóhely értékelése különböző nézőpontokból, a vélemények rendszerezése csoportmunkában
- A lakóhely településszerkezetének bemutatása fényképfelvételek alapján, javaslatok megfogalmazása a település fejlesztésére
- A nagyvárosi élet előnyeinek és hátrányainak rendszerező, összegző bemutatása városlakókkal készített képzeletbeli vagy valós interjúk alapján
- Különböző településfejlődési utak elemzése logikai láncok alkotásával

TÉMAKÖR: A nemzetgazdaságtól a globális világgazdaságig

ÓRASZÁM: 6 ÓRA

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- ismerteti a gazdaság szerveződését befolyásoló telepítő tényezők szerepének átalakulását, bemutatja az egyes gazdasági ágazatok jellemzőit, értelmezi a gazdasági szerkezetváltás folyamatát;
- megnevezi és értékeli a gazdasági integrációk és a regionális együttműködések kialakulásában szerepet játszó tényezőket;
- ismerteti a világpolitika és a világgazdaság működését befolyásoló nemzetközi szervezetek, együttműködések legfontosabb jellemzőit.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- értelmezi és értékeli a társadalmi-gazdasági fejlettség összehasonlítására alkalmas mutatók adatait, a társadalmi-gazdasági fejlettség területi különbségeit a Föld különböző térségeiben;
- értékeli az eltérő adottságok, erőforrások szerepét a társadalmi-gazdasági fejlődésben;
- modellezi a piacgazdaság működését;
- megnevezi a világgazdaság működése szempontjából tipikus térségeket, országokat;
- összehasonlítja az európai, ázsiai és amerikai erőterek gazdaságilag meghatározó jelentőségű országainak, országcsoportjainak szerepét, illetve azok változását a globális világban;
- összefüggéseiben mutatja be a perifériatérség társadalmi-gazdasági fejlődésének jellemző vonásait, a felzárkózás lehetőségeit;
- ismerteti az Európai Unió működésének földrajzi alapjait, példák segítségével bemutatja az Európai Unión belüli társadalmi-gazdasági fejlettségbeli különbségeket, és megnevezi a felzárkózást segítő eszközöket;
- értelmezi a globalizáció fogalmát, a globális világ kialakulásának és működésének feltételeit, jellemző vonásait;
- példák alapján bemutatja a globalizáció társadalmi-gazdasági és környezeti következményeit, mindennapi életünkre gyakorolt hatását.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A társadalmi-gazdasági fejlettség összehasonlításával, a fejlettség területi különbségeinek elemzésével földrajzi problémák iránti érzékenység kialakítása, az azokra történő reflektálás képességének fejlesztése
- A Föld különböző térségeiben kialakult eltérő társadalmi-gazdasági fejlettség okainak elemzése alapján az értékelő gondolkodás fejlesztése
- A gazdaság szerveződését befolyásoló telepítő tényezők változó szerepének, a gazdaság gyors térbeli átalakulásának bemutatásával a komplex gondolkodás képességének fejlesztése
- A gazdasági szektorok világgazdaságban betöltött szerepének bemutatásával a komplexitásban történő gondolkodás képességének fejlesztése
- A piacgazdaság kialakulásának és működésének bemutatásával a mindennapi életben hasznosítható gazdasági, pénzügyi és vállalkozói ismeretek és képességek kialakítása és fejlesztése
- A gazdasági integrációk és a regionális együttműködések kialakulásában szerepet játszó tényezők elemzésével az összefüggésekben gondolkodás képességének fejlesztése
- A nemzetközi szintű munkamegosztást kialakító okok és következmények értelmezésével a komplexitásban történő gondolkodás képességének fejlesztése
- A globális világ kialakulásának és működésének feltételei, jellemző vonásai
- A globalizáció társadalmi-gazdasági és környezeti következményeinek, mindennapi életünkre gyakorolt hatásainak rendszerezésével a véleményformálás és az értékelő gondolkodás képességének kialakítása és fejlesztése
- A világpolitika és a világgazdaság működését befolyásoló nemzetközi szervezetek, együttműködések legfontosabb jellemzői
- A centrum- és perifériatérségek kapcsolatrendszerének bemutatásával a komplexitásban történő gondolkodás képességének fejlesztése

- Az amerikai, az európai és az ázsiai erőtér gazdaságilag meghatározó jelentőségű országainak, országcsoportjainak szerepe a globális világban
- A világgazdaság újonnan iparosodó térségeinek bemutatása, a fejlődés tényezőinek elemzése
- Egyedi fejlődési utak a sajátos szerepkörrel rendelkező országok példáján
- A perifériatérség társadalmi-gazdasági fejlődésének jellemző vonásai, a felzárkózás nehézségei
- Más társadalmak kultúrájának megismerése iránti érdeklődés felkeltése, a különböző kultúrák iránti tolerancia fejlesztése

FOGALMAK

GDP, GNI, gazdasági szektorok, telepítő tényező, piac, piacgazdaság, munkamegosztás, transznacionális vállalat, beruházás, innováció, működőtőke, centrum, félperiféria, periféria, újonnan iparosodott országok, BRICS országok, ipari park, robotizáció

TOPOGRÁFIAI ISMERETEK

Európa
Országok: Ausztria, Belgium, Bulgária, Csehország, Dánia, Egyesült Királyság (Nagy-Britannia), Észtország, Finnország, Franciaország, Görögország, Hollandia, Horvátország, Írország, Lengyelország, Lettország, Litvánia, Luxemburg, Málta, Németország, Norvégia, Olaszország, Oroszország, Portugália, Románia, Spanyolország, Svédország, Svájc, Szerbia, Szlovákia, Szlovénia, Ukrajna

Városok: Bécs, Berlin, Bern, Birmingham, Brüsszel, Bukarest, Dublin, Frankfurt, Genf, Hága, Helsinki, Kijev, Koppenhága, Lisszabon, Ljubljana, London, Luxembourg, Madrid, Manchester, Marseille, Milánó, Moszkva, München, Oslo, Párizs, Prága, Riga, Róma, Rotterdam, Stockholm, Strasbourg, Stuttgart, Szentpétervár, Szófia, Tallinn, Torino, Trieszt, Varsó, Velence, Vilnius, Volgográd, Zágráb, Zürich

Közép-angliai iparvidék, olasz ipari háromszög, Randstad, Ruhr-vidék

Afrika
Országok: Dél-afrikai Köztársaság, Egyiptom, Kenya, Marokkó, Nigéria, Algéria, Tunézia

Városok: Alexandria, Fokváros, Johannesburg, Kairó

Amerika

Országok: Argentína, Amerikai Egyesült Államok, Brazília, Kanada, Mexikó, Venezuela, Panama, Chile, Kolumbia

Városok: Brazíliaváros, Buenos Aires, Chicago, Houston, Los Angeles, Mexikóváros, Montréal, New Orleans, New York, Ottawa, Rio de Janeiro, San Francisco, Washington DC, Atlanta, Dallas, Seattle, Santiago, Bogotá

Ausztrália és Óceánia
Országok: Ausztrália, Új-Zéland

Városok: Canberra, Melbourne, Sydney, Wellington

Ázsia

Országok: Egyesült Arab Emírségek, Dél-Korea (Koreai Köztársaság), Fülöp-szigetek, India, Indonézia, Irak, Irán, Izrael, Japán, Kazahsztán, Kína, Kuvait, Malajzia, Szaúd-Arábia, Thaiföld, Törökország

Városok: Ankara, Bagdad, Bangkok, Kalkutta, Hongkong, Isztambul, Jakarta, Jeruzsálem, Manila, Mekka, Osaka, Peking, Rijád, Sanghaj, Szingapúr, Szöul, Teherán, Tel Aviv-Jaffa, Tokió, Újdelhi

TEVÉKENYSÉGEK

- A társadalmi-gazdasági fejlettség összehasonlítása, elemzése adatsorok, tematikus térképek segítségével
- A tanulók által kiválasztott termék előállításához megfelelő telephely keresése, a szükséges telepítő tényezők listázása kooperatív munkában
- A piac működési elveit bemutató helyzetgyakorlat a termelő, a fogyasztó és a közvetítő szemszögéből
- Egy ismert transznacionális vállalat működési modelljének elkészítése
- Esettanulmány elkészítése a térségben megvalósult zöld- vagy barnamezős beruházásokról
- Az integrálódás fokozatainak ábrázolása piramisábrán
- A gazdasági integrációk és a regionális együttműködések kialakulásában szerepet játszó tényezők ábrázolása fürtábrán
- Logikai lánc alkotása a nemzetközi szintű munkamegosztást kialakító okokról és következményekről
- Az amerikai, az európai és az ázsiai erőtér gazdaságilag meghatározó jelentőségű országainak, országcsoportjainak szerepét alátámasztó adatsorok összehasonlító elemzése
- A centrum- és perifériatérségek, a világgazdaság újonnan iparosodó térségeinek komplex bemutatása infografika segítségével, kooperatív tanulási módszer alkalmazásával
- Szemléletes ábra, térképvázlat készítése a centrum- és perifériaországok kapcsolatrendszerének bemutatására
- Különböző típusú bemutatók készítésével más társadalmak kultúrájának megismertetése, pl. zenei válogatás készítése, étlap összeállítása, ünnepek és szokások bemutatása
- A globalizáció pozitív és negatív hatásainak megvitatása és összegzése
- A társadalmi-gazdasági változás nagyvárosok térbeli szerkezetére gyakorolt hatásának bemutatása régi és új térképek, valamint képek összehasonlításával

Tankönyv:

Földrajz 9-10. tankönyv I. kötet – Oktatási Hivatal
Középiskolai Atlasz
Oktatáskutató és Fejlesztő Intézet, Budapest, 2015

Követelmény, a továbbhaladás feltételei:

A tanuló tudjon egyszerű helymeghatározási és térképészeti számításokat végezni. Legyen képes egyszerű időszámítási feladatokat megoldani. Tudjon tájékozódni a földrajzi térben és időben. Tudja bemutatni a földi szférák szerkezetét, felépítését, legfontosabb folyamatait ábrák

és modellek segítségével. Mutassa be az egyes szférák jellemző folyamatainak hatását a mindennapi életre. Ismertesse a földi szférákat veszélyeztető, környezetkárosító folyamatokat, tudjon azokra példákat mondani. Nevezzen meg a környezetkárosítás mérséklését elősegítő megoldásokat, lehetőségeket. Tematikus térképek segítségével tudja bemutatni a környezetkárosító tényezők földrajzi megjelenését. Következtessen ezekből a globális veszélyek kialakulására. Magyarázza meg példák alapján a természeti környezet és a társadalmi-gazdasági folyamatok közötti alapvető összefüggéseket. Tudja példákkal alátámasztani a növekvő termelési és fogyasztási igények környezeti hatásait.

Legyen képes nyomtatott és elektronikus forrásokból a témákhoz kapcsolódó információk gyűjtésére, rendszerezésére és értelmezésére. Legyen képes ábrákból, képekről, diagramokról információk leolvasására, illetve azok értelmezésére. Tudja az egyes témákhoz kapcsolódó elméleti és gyakorlati ismereteit röviden összefoglalni szóban, illetve írásban. Legyen képes a témákhoz kapcsolódóan érveken alapuló önálló vélemény megfogalmazására.

A tanuló tematikus térképek segítségével tudja bemutatni a környezetkárosító tényezők földrajzi megjelenését, következtessen ezekből a globális veszélyek kialakulására, a tanuló tudja jellemezni a működő tőke és a multinacionális vállalatok szerepét, a tanuló tudja elemezni a népességrobbanás jelenségeit, az élelmezési gondokat, annak okait és a megoldásra tett erőfeszítéseket, legyen képes bemutatni a világgazdasági pólusok helyét, szerepét a világ társadalmi-gazdasági rendszerében, kapcsolatukat a fejlődő világgal.

Értékelés:

Év eleji felmérés
Tanév során témazáró dolgozatok
Szóbeli feleletek a tanév során
A motiváció felébresztése és ébren tartása érdekében a tanulóknak egyes témák kiselőadása önálló feldolgozásra, ennek értékelése feleletjeggyel egyenértékű érdemjeggyel történik.

A tantárgy oktatásának tárgyi feltételei:

- aktív panel
- tanterem
- laptop
- projektor
- interaktív tábla

13.évfolyam

Óraszám: 31 óra (heti 1 óra)

Tananyag tartalma, és az oktatására meghatározott óraszám, fejlesztendő kompetenciák

– földrajzi tartalmú adatok, információk alapján következtetéseket von le, tendenciákat ismer fel és várható következményeket (prognózist) fogalmaz meg;

- feltárja a földrajzi folyamatok, jelenségek közötti hasonlóságokat és eltéréseket, különböző szempontok alapján rendszerezi azokat;
- földrajzi megfigyelést, vizsgálatot, kísérletet tervez és valósít meg, az eredményeket értelmezi;
- megkülönbözteti a tényeket a véleményektől, adatokat, információkat értékel;
- önálló, érvekkel alátámasztott véleményt fogalmaz meg földrajzi kérdésekben.

Ugyanígy minden témakör feldolgozásakor kiemelt figyelmet kell hogy kapjon a földrajzi tartalmú információszerzés és -feldolgozás, valamint a digitáliseszköz-használat. Ennek megfelelően a tanuló:

- céljainak megfelelően kiválasztja és önállóan használja a hagyományos, illetve digitális információforrásokat és adatbázisokat;
- adatokat rendszerez és ábrázol hagyományos és digitális eszközök segítségével;
- földrajzi tartalmú szövegek alapján lényegkiemelő összegzést készít szóban és írásban;
- megadott szempontok alapján alapvető földrajzi-földtani folyamatokkal, tájakkal, országokkal kapcsolatos földrajzi tartalmú szövegeket, képi információhordozókat dolgoz fel;
- közvetlen környezetének földrajzi megismerésére terepvizsgálódást tervez és kivitelez;
- digitális eszközök segítségével bemutat és értelmez földrajzi jelenségeket, folyamatokat, törvényszerűségeket, összefüggéseket.

A 13. évfolyamon a földrajz tantárgy óraszáma: 31 óra
A témakörök áttekintő táblázata:

Témakör neve	**óraszám**
A nemzetgazdaságtól a globális világgazdaságig	7
Magyarország és Kárpát-medence a 21. században	8
A pénz és a tőke mozgásai a világgazdaságban	7
Helyi problémák, globális kihívások, a fenntartható jövő dilemmái	9
Összes óraszám	**31**

TÉMAKÖR: A nemzetgazdaságtól a globális világgazdaságig

ÓRASZÁM: 7 ÓRA

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- ismerteti a gazdaság szerveződését befolyásoló telepítő tényezők szerepének átalakulását, bemutatja az egyes gazdasági ágazatok jellemzőit, értelmezi a gazdasági szerkezetváltás folyamatát;
- megnevezi és értékeli a gazdasági integrációk és a regionális együttműködések kialakulásában szerepet játszó tényezőket;
- ismerteti a világpolitika és a világgazdaság működését befolyásoló nemzetközi szervezetek, együttműködések legfontosabb jellemzőit.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- értelmezi és értékeli a társadalmi-gazdasági fejlettség összehasonlítására alkalmas mutatók adatait, a társadalmi-gazdasági fejlettség területi különbségeit a Föld különböző térségeiben;
- értékeli az eltérő adottságok, erőforrások szerepét a társadalmi-gazdasági fejlődésben;
- modellezi a piacgazdaság működését;
- megnevezi a világgazdaság működése szempontjából tipikus térségeket, országokat;
- összehasonlítja az európai, ázsiai és amerikai erőterek gazdaságilag meghatározó jelentőségű országainak, országcsoportjainak szerepét, illetve azok változását a globális világban;
- összefüggéseiben mutatja be a perifériatérség társadalmi-gazdasági fejlődésének jellemző vonásait, a felzárkózás lehetőségeit;
- ismerteti az Európai Unió működésének földrajzi alapjait, példák segítségével bemutatja az Európai Unión belüli társadalmi-gazdasági fejlettségbeli különbségeket, és megnevezi a felzárkózást segítő eszközöket;
- értelmezi a globalizáció fogalmát, a globális világ kialakulásának és működésének feltételeit, jellemző vonásait;
- példák alapján bemutatja a globalizáció társadalmi-gazdasági és környezeti következményeit, mindennapi életünkre gyakorolt hatását.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A társadalmi-gazdasági fejlettség összehasonlításával, a fejlettség területi különbségeinek elemzésével földrajzi problémák iránti érzékenység kialakítása, az azokra történő reflektálás képességének fejlesztése
- A Föld különböző térségeiben kialakult eltérő társadalmi-gazdasági fejlettség okainak elemzése alapján az értékelő gondolkodás fejlesztése
- A gazdaság szerveződését befolyásoló telepítő tényezők változó szerepének, a gazdaság gyors térbeli átalakulásának bemutatásával a komplex gondolkodás képességének fejlesztése
- A gazdasági szektorok világgazdaságban betöltött szerepének bemutatásával a komplexitásban történő gondolkodás képességének fejlesztése
- A piacgazdaság kialakulásának és működésének bemutatásával a mindennapi életben hasznosítható gazdasági, pénzügyi és vállalkozói ismeretek és képességek kialakítása és fejlesztése
- A gazdasági integrációk és a regionális együttműködések kialakulásában szerepet játszó tényezők elemzésével az összefüggésekben gondolkodás képességének fejlesztése
- A nemzetközi szintű munkamegosztást kialakító okok és következmények értelmezésével a komplexitásban történő gondolkodás képességének fejlesztése
- A globális világ kialakulásának és működésének feltételei, jellemző vonásai
- A globalizáció társadalmi-gazdasági és környezeti következményeinek, mindennapi életünkre gyakorolt hatásainak rendszerezésével a véleményformálás és az értékelő gondolkodás képességének kialakítása és fejlesztése
- A világpolitika és a világgazdaság működését befolyásoló nemzetközi szervezetek, együttműködések legfontosabb jellemzői
- A centrum- és perifériatérségek kapcsolatrendszerének bemutatásával a komplexitásban történő gondolkodás képességének fejlesztése

- Az amerikai, az európai és az ázsiai erőtér gazdaságilag meghatározó jelentőségű országainak, országcsoportjainak szerepe a globális világban
- A világgazdaság újonnan iparosodó térségeinek bemutatása, a fejlődés tényezőinek elemzése
- Egyedi fejlődési utak a sajátos szerepkörrel rendelkező országok példáján
- A perifériatérség társadalmi-gazdasági fejlődésének jellemző vonásai, a felzárkózás nehézségei
- Más társadalmak kultúrájának megismerése iránti érdeklődés felkeltése, a különböző kultúrák iránti tolerancia fejlesztése

FOGALMAK

GDP, GNI, gazdasági szektorok, telepítő tényező, piac, piacgazdaság, munkamegosztás, transznacionális vállalat, beruházás, innováció, működőtőke, centrum, félperiféria, periféria, újonnan iparosodott országok, BRICS országok, ipari park, robotizáció

TOPOGRÁFIAI ISMERETEK

Európa
Országok: Ausztria, Belgium, Bulgária, Csehország, Dánia, Egyesült Királyság (Nagy-Britannia), Észtország, Finnország, Franciaország, Görögország, Hollandia, Horvátország, Írország, Lengyelország, Lettország, Litvánia, Luxemburg, Málta, Németország, Norvégia, Olaszország, Oroszország, Portugália, Románia, Spanyolország, Svédország, Svájc, Szerbia, Szlovákia, Szlovénia, Ukrajna

Városok: Bécs, Berlin, Bern, Birmingham, Brüsszel, Bukarest, Dublin, Frankfurt, Genf, Hága, Helsinki, Kijev, Koppenhága, Lisszabon, Ljubljana, London, Luxembourg, Madrid, Manchester, Marseille, Milánó, Moszkva, München, Oslo, Párizs, Prága, Riga, Róma, Rotterdam, Stockholm, Strasbourg, Stuttgart, Szentpétervár, Szófia, Tallinn, Torino, Trieszt, Varsó, Velence, Vilnius, Volgográd, Zágráb, Zürich

Közép-angliai iparvidék, olasz ipari háromszög, Randstad, Ruhr-vidék

Afrika
Országok: Dél-afrikai Köztársaság, Egyiptom, Kenya, Marokkó, Nigéria, Algéria, Tunézia

Városok: Alexandria, Fokváros, Johannesburg, Kairó

Amerika

Országok: Argentína, Amerikai Egyesült Államok, Brazília, Kanada, Mexikó, Venezuela, Panama, Chile, Kolumbia

Városok: Brazíliaváros, Buenos Aires, Chicago, Houston, Los Angeles, Mexikóváros, Montréal, New Orleans, New York, Ottawa, Rio de Janeiro, San Francisco, Washington DC, Atlanta, Dallas, Seattle, Santiago, Bogotá

Ausztrália és Óceánia
Országok: Ausztrália, Új-Zéland

Városok: Canberra, Melbourne, Sydney, Wellington

Ázsia

Országok: Egyesült Arab Emírségek, Dél-Korea (Koreai Köztársaság), Fülöp-szigetek, India, Indonézia, Irak, Irán, Izrael, Japán, Kazahsztán, Kína, Kuvait, Malajzia, Szaúd-Arábia, Thaiföld, Törökország

Városok: Ankara, Bagdad, Bangkok, Kalkutta, Hongkong, Isztambul, Jakarta, Jeruzsálem, Manila, Mekka, Osaka, Peking, Rijád, Sanghaj, Szingapúr, Szöul, Teherán, Tel Aviv-Jaffa, Tokió, Újdelhi

TEVÉKENYSÉGEK

- A társadalmi-gazdasági fejlettség összehasonlítása, elemzése adatsorok, tematikus térképek segítségével
- A tanulók által kiválasztott termék előállításához megfelelő telephely keresése, a szükséges telepítő tényezők listázása kooperatív munkában
- A piac működési elveit bemutató helyzetgyakorlat a termelő, a fogyasztó és a közvetítő szemszögéből
- Egy ismert transznacionális vállalat működési modelljének elkészítése
- Esettanulmány elkészítése a térségben megvalósult zöld- vagy barnamezős beruházásokról
- Az integrálódás fokozatainak ábrázolása piramisábrán
- A gazdasági integrációk és a regionális együttműködések kialakulásában szerepet játszó tényezők ábrázolása fürtábrán
- Logikai lánc alkotása a nemzetközi szintű munkamegosztást kialakító okokról és következményekről
- Az amerikai, az európai és az ázsiai erőtér gazdaságilag meghatározó jelentőségű országainak, országcsoportjainak szerepét alátámasztó adatsorok összehasonlító elemzése
- A centrum- és perifériatérségek, a világgazdaság újonnan iparosodó térségeinek komplex bemutatása infografika segítségével, kooperatív tanulási módszer alkalmazásával
- Szemléletes ábra, térképvázlat készítése a centrum- és perifériaországok kapcsolatrendszerének bemutatására
- Különböző típusú bemutatók készítésével más társadalmak kultúrájának megismertetése, pl. zenei válogatás készítése, étlap összeállítása, ünnepek és szokások bemutatása
- A globalizáció pozitív és negatív hatásainak megvitatása és összegzése
- A társadalmi-gazdasági változás nagyvárosok térbeli szerkezetére gyakorolt hatásának bemutatása régi és új térképek, valamint képek összehasonlításával

TÉMAKÖR: Magyarország és Kárpát-medence a 21. században
ÓRASZÁM: 8 ÓRA

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- példák alapján jellemzi és értékeli Magyarország társadalmi-gazdasági szerepét annak szűkebb és tágabb nemzetközi környezetében, az Európai Unióban.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- bemutatja a területi fejlettségi különbségek okait és következményeit Magyarországon, megfogalmazza a felzárkózás lehetőségeit;

– értékeli hazánk környezeti állapotát, megnevezi jelentősebb környezeti problémáit.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Adatok elemzésével és összehasonlításával értékeli Magyarország társadalmi-gazdasági szerepét annak szűkebb és tágabb nemzetközi környezetében, a Kárpát-medencében és az Európai Unióban
- Magyarország természeti-társadalmi értékeinek bemutatásával és rendszerezésével a nemzeti identitás erősítése
- Aktuális társadalmi és gazdasági folyamatok bemutatásával és rendszerezésével a véleményformálás és az értékelő gondolkodás fejlesztése
- A régiók jellemzőinek összehasonlításával a tanulók aktív közreműködésén, munkáltatásán alapuló tudásépítés fejlesztése (Budapest és az agglomeráció, Észak- és Dél-Alföld régió, Középhegységi régiók, Nyugat- és Dél-Dunántúl régió)

FOGALMAK

régió, idegenforgalmi régió, ipari park, logisztikai központ, agglomerálódó térség, területi fejlettségi különbség, eurorégió

TOPOGRÁFIAI ISMERETEK

Régiók, megyék

Főbb települések: Ajka, Baja, Balassagyarmat, Balatonfüred, Békéscsaba, Budapest, Bük, Debrecen, Dunaújváros, Eger, Esztergom, Gyöngyös, Győr, Gyula, Hajdúszoboszló, Harkány, Hegyeshalom, Hévíz, Hódmezővásárhely, Hollókő, Jászberény, Kalocsa, Kaposvár, Kazincbarcika, Kecskemét, Keszthely, Komárom, Kőszeg, Makó, Miskolc, Mohács, Nagykanizsa, Nyíregyháza, Orosháza, Ózd, Paks, Pannonhalma, Pécs, Salgótarján, Sárospatak, Siófok, Sopron, Százhalombatta, Szeged, Székesfehérvár, Szekszárd, Szentendre, Szentgotthárd, Szolnok, Szombathely, Tata, Tatabánya, Tihany, Tiszaújváros, Vác, Várpalota, Veszprém, Visegrád, Visonta, Záhony, Zalaegerszeg, Zalakaros

TEVÉKENYSÉGEK

- Projektfeladat: külföldieknek szóló országbemutató, országimázs-összeállítás forgatókönyvének megtervezése és elkészítése
- A lakóhely munkaerőtérképének elkészítése, következtetések levonása, a jól alkalmazható munkaerővel szembeni elvárások összegyűjtése
- Esettanulmányok segítségével a rendszerváltozás (1989) gazdasági következményeinek megvitatása
- Interjú szülőkkel, nagyszülőkkel megadott szempontok alapján Milyen volt az élet az 1980-as években? címmel – az interjúk alapján társadalmi-gazdasági korrajz elkészítése
- Bírósági tárgyalás – helyzetgyakorlat különböző környezeti veszélyhelyzetekhez, katasztrófákhoz kapcsolódó témákban, pl.: vörösiszap-katasztrófa, vízhabzás a Rábán, ciánszennyezés a Tiszán
- Környezettudatos energiastratégia kidolgozása szakértői csoportok kialakításával
- Projektfeladat: öröm- és bánattérkép készítése a megye, a régió rendezett, fejlődő és pusztuló, leszakadó területeiről

- Nyomtatott és online cikkek, információk alapján az aktuális társadalmi és gazdasági folyamatok bemutatása, értékelése, saját vélemény megfogalmazása
- Országos, regionális és helyi fejlesztési tervek fontosabb céljainak bemutatása önálló információgyűjtés alapján
- A régiók jellemzőinek összehasonlítása, a területi fejlettségi különbségek okainak és következményeinek, illetve a felzárkózás lehetőségeinek bemutatása kooperatív módszerek alkalmazásával
- Az európai uniós tagság hatása a Kárpát-medencei országok magyarságára – adatgyűjtés és azok közös értelmezése, illetve szemléletes bemutatása
- A lakóhelyen és környékén néhány uniós támogatással készülő beruházás bemutatása többféle forrás felhasználásával

TÉMAKÖR: A pénz és a tőke mozgásai a világgazdaságban
ÓRASZÁM: 7 ÓRA

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:
- magyarázza a monetáris világ működésének alapvető fogalmait, folyamatait és azok összefüggéseit, ismer nemzetközi pénzügyi szervezeteket;
- bemutatja a működőtőke- és a pénztőkeáramlás sajátos vonásait, magyarázza eltérésük okait.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:
- pénzügyi döntéshelyzeteket, aktuális pénzügyi folyamatokat értelmez és megfogalmazza a lehetséges következményeket;
- pénzügyi lehetőségeit mérlegelve egyszerű költségvetést készít, értékeli a hitelfelvétel előnyeit és kockázatait;
- alkalmazza megszerzett ismereteit pénzügyi döntéseiben, belátja a körültekintő, felelős pénzügyi tervezés és döntéshozatal fontosságát.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Aktuális gazdasági, pénzügyi adatsorok elemzésével, értelmezésével és összehasonlításával a matematikai és logikai, valamint az összefüggésekben történő gondolkodás fejlesztése
- Aktuális pénzügyi hírekre, információkra történő reflektálással a felelős véleményalkotás és a vitakultúra fejlesztése
- A mindennapi élethelyzetekből adódó pénzügyi döntéshelyzetek megismertetésével és értelmezésével a problémamegoldó gondolkodás fejlesztése
- Az aktuális pénzügyi helyzetben elérhető befektetési lehetőségek összevetése az előnyök és a lehetséges veszélyek (befektetési háromszög) bemutatásával a felelős pénzügyi gondolkodás fejlesztése érdekében
- A személyes pénzügyi döntésekkel kapcsolatos témák feldolgozása során a megalapozott véleményalkotás az aktív pénzügyi gondolkodás, illetve a vitakészség fejlesztése érdekében
- A pénz és a pénzügyi szolgáltatások szerepének bemutatása szituációs játékok, helyzetgyakorlatok, esetelemzések segítségével, a tényeken alapuló véleményformálás képességének fejlesztése

- A működőtőke és a pénztőke mozgásának, világgazdasági szerepének összehasonlítása
- Konkrét, az életkori sajátosságnak megfelelő tevékenységekhez költségvetés készítése, a kiadások mérlegelése
- A hitelfelvétel és a fejlesztés, illetve az eladósodási kockázat összefüggéseinek bemutatása, a mindennapok példái alapján, az egyén és a nemzetgazdaságok szintjén
- A globalizáció és a globális pénzügyi krízisek kialakulásának összefüggései

FOGALMAK

működőtőke, pénztőke, befektetés, vállalkozás, részvény, kötvény, fix és változó kamatozású hitel, kamat, hozam, kockázat, lekötöttség (likviditás), adósságcsapda, infláció, költségvetés, BUX-index, Dow Jones-index, THM, EBKM, IMF, Világbank, állami és EU-támogatás, támogatott hitel, önerő

TEVÉKENYSÉGEK

- Aktuális banki adatok, tájékoztatók segítségével pénzügyi döntéshelyzetek szimulálása (pl. folyószámlanyitás, személyi kölcsön vagy lakáshitel felvétele, lakáscélú megtakarítás vállalása)
- Beszélgetés vagy helyzetgyakorlat a biztonságos pénz- és bankkártyahasználatról, tájékozódás elektronikus kiadványok segítségével
- Hírfigyelés –reflektálás, vélemény megfogalmazása és ütköztetése aktuális pénzügyi hírekkel kapcsolatban
- A gazdasági tér folyamatait alakító szereplők bemutatása mozaikmódszerrel
- Hogyan jut el egy globális termék (pl. személyautó) a fogyasztóhoz? A folyamat bemutatása szimulációs gyakorlat keretében
- Helyzetgyakorlat: egy nagyobb pénzösszeg – pl. lottónyeremény vagy családi örökség – befektetési lehetőségeinek mérlegelése
- Online betekintés a tőzsde világába, szimulációs gyakorlat a tőzsde működésének bemutatására
- Pénzügyi oktatófilmek segítségével a hétköznapokban hasznosítható tudás szerzése, a látottak megbeszélése
- Egy diákvállalkozás indításának lehetőségei, mérlegelő elemzés készítése
- Egy képzeletbeli vállalkozás üzleti tervének elkészítése és bemutatása csoportmunkában
- A működőtőke-befektetés térbeli jellemzőinek bemutatása, a hazánkba érkező tőke területi, gazdasági és szektoronkénti megoszlásának jellemzése, következtetések levonása

TÉMAKÖR: Helyi problémák, globális kihívások, a fenntartható jövő dilemmái
ÓRASZÁM: 9 ÓRA

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- a lakóhely adottságaiból kiindulva értelmezi a fenntartható fejlődés társadalmi, természeti, gazdasági, környezetvédelmi kihívásait; felismeri és azonosítja a földrajzi tartalmú természeti, társadalmi-gazdasági és környezeti problémákat, megnevezi kialakulásuk okait, és javaslatokat fogalmaz meg megoldásukra;

- rendszerezi a geoszférákat ért környezetkárosító hatásokat, bemutatja a folyamatok kölcsönhatásait;
- a globális problémákhoz vezető, Földünkön egy időben jelen lévő, különböző természeti és társadalmi-gazdasági eredetű folyamatokat elemez, feltárja azok összefüggéseit, bemutatja mérséklésük lehetséges módjait és azok nehézségeit;
- megnevez a környezet védelmében, illetve humanitárius céllal tevékenykedő hazai és nemzetközi szervezeteket, példákat említ azok tevékenységére, belátja és igazolja a nemzetközi összefogás szükségességét;
- értelmezi a fenntartható gazdaság, a fenntartható gazdálkodás fogalmát, érveket fogalmaz meg a fenntarthatóságot szem előtt tartó gazdaság, illetve gazdálkodás fontossága mellett.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- példákkal igazolja a természetkárosítás és a természeti, illetve környezeti katasztrófák társadalmi következményeit, a környezetkárosodás életkörülményekre, életminőségre gyakorolt hatását, a lokális szennyeződés globális következményeit;
- megfogalmazza az energiahatékony, nyersanyag-takarékos, illetve „zöld” gazdálkodás lényegét, valamint példákat nevez meg a környezeti szempontok érvényesíthetőségére a termelésben és a fogyasztásban;
- megkülönbözteti a fogyasztói társadalom és a tudatos fogyasztói közösség jellemzőit;
- bemutatja az egyén társadalmi szerepvállalásának lehetőségeit, a tevékeny közreműködés példáit a környezet védelme érdekében, illetve érvényesíti saját döntéseiben a környezeti szempontokat.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A földrajzi eredetű helyi, regionális és globális természeti, társadalmi-gazdasági és környezeti veszélyhelyzetek kialakulásának magyarázata és megértése alapján az összefüggésekben történő gondolkodás fejlesztése
- A geoszférákat ért környezetkárosító hatások rendszerezése és a folyamatok kölcsönhatásainak bemutatása alapján a környezettudatos és fenntartható szemléletű magatartás fejlesztése
- A természetkárosítás és a természeti, illetve környezeti katasztrófák társadalmi következményeinek bemutatásával a veszélyek és kockázatok reális értékelési képességének kialakítása és fejlesztése
- A környezetkárosodás életkörülményekre, életminőségre gyakorolt hatásának és a lokális szennyeződés globális következményeinek komplex értelmezése, a hatásaikra való felkészülés és védekezés képességének kialakítása és fejlesztése
- A globális problémákhoz vezető, Földünkön egy időben jelen lévő, különböző természeti és társadalmi-gazdasági eredetű folyamatok értelmezése, összefüggései, mérséklésük lehetséges módjai és azok nehézségei
- Az energiahatékony, az energia- és nyersanyag-takarékos, illetve „zöld” gazdálkodás és életvitel szemléletének megismerésével a környezettudatos állampolgári magatartás megalapozása
- A fogyasztói társadalom és a tudatos fogyasztói közösség jellemzőinek bemutatásával a tudatos fogyasztóvá válás fejlesztése
- A hagyományos és elektronikus vásárlás fogyasztóvédelmi szempontú összevetése

- A környezet védelmében, illetve humanitárius céllal tevékenykedő hazai és nemzetközi szervezetek, a nemzetközi összefogás szükségessége
- A fenntartható gazdaság, a fenntartható gazdálkodás jellemzőinek bemutatásával a fenntartható szemléletű magatartás fejlesztése
- Az egyén társadalmi szerepvállalásának lehetőségei, a tevékeny közreműködés példái a környezet védelme érdekében

FOGALMAK

globális probléma, környezeti katasztrófa, természeti katasztrófa, fenntarthatóság, ökológiai lábnyom, túlfogyasztás, tudatos fogyasztói magatartás, fogyasztóvédelem, energiatudatosság, vízlábnyom, ENSZ, UNESCO, WHO, elsivatagosodás, ózonritkulás, savas csapadék, globális klímaváltozás, népességrobbanás

TEVÉKENYSÉGEK

- Képek, leírások alapján környezeti problémák felismerése, kialakulásuk magyarázata, mérséklésük lehetőségeinek megfogalmazása
- Rajz, leírás készítése Milyen lesz a lakóhelyed 20 év múlva? címmel. Az elkészült alkotás értelmező bemutatása (Miért rajzoltam/írtam ezt? – ok-okozati viszonyok, tendenciák feltárása)
- Mit tehet egy középiskolás a fenntarthatóság érdekében? – ötletbörze, a javaslatok rendszerezése, megvitatása
- Figyelemfelhívó plakátok készítése az élelmiszer-pazarlásról és élelmiszerhiányról, a tudatos fogyasztói magatartás fontosságáról
- A geoszférákat ért környezetkárosító hatások rendszerezése gondolattérképen
- Közvélemény-kutatás a tudatos fogyasztói (élelmiszer-, nyersanyag-, energiafogyasztás) magatartás fontosságáról, lehetőségeiről, az eredmények kiértékelése, a tanulói vélemények ütköztetése
- Drámajáték, helyzetgyakorlat: vádirat és védőbeszéd készítése egy választott környezeti téma tárgyalására
- A fogalmak (pl. ökológiai lábnyom, tudatos fogyasztói magatartás, fogyasztóvédelem, energiatudatosság, vízlábnyom) értelmezéséhez szöveges és vizuális magyarázatok készítése
- Az egészségmegőrzéshez szükséges szemléletmód fejlesztése kortárs előadókkal
- Ötletgyár a környezeti veszélyek elkerülésére, meglévő problémák hatásának mérséklésére (pl. óceáni szemétfolt, olajszivárgás, bányatűz, erdőirtás, rovarinvázió)
- Ötletbörze: példák az energia- és nyersanyag-takarékos gazdálkodására, életvitelre
- Saját és családi tapasztalatok alapján érvelés a hagyományos és az elektronikus vásárlás mellett, fogyasztóvédelmi szempontok figyelembevételével
- A környezetvédelemmel foglalkozó hazai és nemzetközi szervezetek névjegykártyájának elkészítése, fő tevékenységük összegyűjtése
- Virtuális séta ökogazdaságban és ökoházban, a látottak közös megbeszélése, véleményütköztetés
- Az ökológiai lábnyom kiszámítása pármunkában, internetes kalkulátorokkal

- Az édesvíz szerepének, gazdasági jelentőségének bemutatása kooperatív módszerekkel (a víz szerepe az ember életében, a víz felhasználásának időbeli és térbeli változása, vízhiány mint konfliktusforrás)
- Vita a fenntartható gazdaságról

Tankönyv: Földrajz tankönyv 9-10. II. kötet – oktatási hivatal
Középiskolai Atlasz
Oktatáskutató és Fejlesztő Intézet, Budapest, 2015

Követelmény, a tovább haladás feltételei:
A tanuló legyen képes bemutatni az eltérő társadalmi-gazdasági fejlettségű területeket Európában és hazánkban, és tudja jellemezni a világ legjelentősebb országait, ország-csoportjait és a világban elfoglalt helyüket. Legyen képes a kontinensek jellemzésére és tudja elemezni hazánk földrajzi helyzetét, természeti adottságait és a medencejelleg érvényesülését, valamint legyen képes tematikus térképek összehasonlító elemzésével, kontinensek, országok, régiók gazdasági különbségeinek feltárására. Tudja elemezni hazánk időjárását, éghajlatát, vízrendszerét ábrák segítségével. Az előző évfolyamok anyagának tudatos átismétlésével álljon készen a középszintű érettségi megmérettetéseire.

Értékelés:

Év eleji felmérés
Szóbeli feleletek a tanév során
A motiváció felébresztése és ébren tartása érdekében a tanulóknak egyes témák kiselőadása önálló feldolgozásra, ennek értékelése felelet jeggyel egyenértékű érdemjeggyel történik.

A tantárgy oktatásának tárgyi feltételei:

- aktív panel
- tanterem
- laptop, projektor,
- interaktív tábla

Digitális kultúra

Készítette: Máté Attila

A tanulók digitális kultúráját a középiskolában is elsősorban gyakorlati problémák tudatos és célszerű megoldásával fejlesztjük, amelyben nagy szerepet kell kapnia a tanulók kreativitásának és együttműködésének is. A problémák összetettségében építünk magasabb absztrakciós szintre, és célként megjelenik az elméleti tudás rendszerezése és mélyítése is.

Fontos, hogy a hagyományos PC-központú megközelítés helyett egy sokkal szélesebb spektrumot bemutató és használó rendszert írjunk le. Az ismeretszerzés, kompetenciafejlesztés, tudásépítés és -alkalmazás szempontjából a mindennapokban megjelenő, a tanulók életében jelen lévő hálózati, mobil- és webes eszközök is kiemelt szerepet kapnak.

Az *informatikai eszközök használata* önálló tartalmi elemként csak a közép- és emelt szintű érettségi vizsgát közvetlenül előkészítő kurzusokban jelenik meg.

A *digitális írástudást* a többi tantárgy tananyagának feldolgozása során, az iskolai élet egyéb területein, a hétköznapi életben és később, a felsőoktatásban is elvárják.

A *problémamegoldás informatikai eszközökkel és módszerekkel* a hétköznapi élethelyzetek, a tanulási feladatok, a munkavégzés, a felsőoktatás fontos részét képezi. A feladatok eredményes megoldásához azok megértése, részekre bontása és tervezett, precíz végrehajtása szükséges.

Az algoritmizálás, programozás ismerete elősegíti az olyan elvárt készségek fejlesztését, amelyek a digitális eszközökkel történő problémamegoldásban, a kreativitás kibontakozásában és a logikus gondolkodásban nélkülözhetetlenek.

Az *információs technológiákat* nem csak a digitális szolgáltatások igénybevételéhez használjuk, azok ma már az állampolgári jogok és kötelezettségek teljesítéséhez is szükségesek.

12. évfolyam

A 12. évfolyamon a digitális kultúra tantárgy óraszáma: 36 óra (heti 1 óra)

A témakörök áttekintő táblázata:

Témakör neve	**Óraszám**
Algoritmizálás, formális programozási nyelv használata	4
Információs társadalom, e-Világ	2
Mobiltechnológiai ismeretek	2
Szövegszerkesztés	8
Számítógépes grafika	2
Multimédiás dokumentumok készítése	2
Online kommunikáció	2
Publikálás a világhálón	2
Táblázatkezelés	8
Adatbázis-kezelés	2
A digitális eszközök használata	2
Összes óraszám:	36

TÉMAKÖR: ALGORITMIZÁLÁS, FORMÁLIS PROGRAMOZÁSI NYELV HASZNÁLATA

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- érti az egyszerű problémák megoldásához szükséges tevékenységek lépéseit és kapcsolatukat;
- ismeri a következő elemi adattípusok közötti különbségeket: egész, valós szám, karakter, szöveg, logikai;
- ismeri az elemi és összetett adattípusok közötti különbségeket;
- érti egy algoritmusleíró eszköz alapvető építőelemeit;
- érti a típusalgoritmusok felhasználásának lehetőségeit.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- példákban, feladatok megoldásában használja egy formális programozási nyelv fejlesztői környezetének alapszolgáltatásait;
- szekvencia, elágazás és ciklus segítségével algoritmust hoz létre, és azt egy magas szintű formális programozási nyelven kódolja;
- a feladat megoldásának helyességét teszteli;
- tapasztalatokkal rendelkezik hétköznapi jelenségek számítógépes szimulációjáról;
- hétköznapi, oktatáshoz készült szimulációs programokat használ;
- tapasztalatokat szerez a kezdőértékek változtatásának hatásairól a szimulációs programokban.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Az algoritmikus gondolkodást segítő informatikai eszközök és szoftverek használata
- Hétköznapi tevékenységekből a folyamat és az adatok absztrakciója
- A problémamegoldó tevékenység tervezési és szervezési kérdései
- A problémamegoldáshoz tartozó algoritmuselemek megismerése. Algoritmus leírása egy lehetséges módjának megismerése
- Az algoritmus végrehajtásához szükséges adatok és az eredmények kapcsolatának vizsgálata
- Az elemi adatok és sorozatok megkülönböztetése, kezelése és használata
- Szekvencia, elágazások és ciklusok
- Példák típusalgoritmus használatára
- A vezérlési szerkezetek megfelelői egy formális programozási környezetben
- Elágazások, feltételek kezelése, többirányú elágazás, ciklusok
- Változók, értékadás. Eljárások, függvények alkalmazása
- A program megtervezése, kódolása, tesztelése
- Az objektumorientált szemlélet megalapozása
- Mások által készített alkalmazások paramétereinek a program működésére gyakorolt hatásának vizsgálata

FOGALMAK

algoritmuselemek, tervezési folyamat, adatok absztrakciója, algoritmusleírási mód, szekvencia, elágazás, ciklus, egész szám, valós szám, karakter, szöveg, sorozat, logikai adat, egyszerű algoritmusok tervezése, vezérlési szerkezetek, eljárás, függvény, kódolás, típusfeladatok, tesztelés, hibajavítás

TEVÉKENYSÉGEK

- Egy formális programozási nyelv megismerése közösen megoldott egyszerű példákon keresztül
- Típusok, változók és vezérlőszerkezetek (szekvencia, elágazás, ciklus) tudatos választását igénylő feladatok önálló megoldása, a választás indoklása
- Programozási feladatok megoldása során algoritmusok megismerése, leírása és kódolása
- Az algoritmusok és az adatszerkezetek kapcsolatának használatát igénylő programozási feladatok megoldása, a választás indoklása
- Konkrét programozási feladathoz kapcsolódó algoritmusok leírása egy lehetséges módszerrel
- Feladat megoldása során a fejlesztői környezet lehetőségeinek használata (pl. tesztelés)
- Feladatmegoldás strukturálatlan algoritmussal és függvények, eljárások használatával
- Olyan problémák közös megoldása, amelyek során a függvények, eljárások paraméterezése a paraméterátadás különböző típusainak alkalmazását igényli
- Egy saját vagy más által készített program tesztelése
- Adott feladathoz készült különböző megoldások közös megbeszélése

TÉMAKÖR: INFORMÁCIÓS TÁRSADALOM, E-VILÁG

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- tisztában van az e-Világ – e-szolgáltatások, e-ügyintézés, e-kereskedelem, e-állampolgárság, IT-gazdaság, környezet, kultúra, információvédelem – biztonsági és jogi kérdéseivel.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- a gyakorlatban alkalmazza az adatok védelmét biztosító lehetőségeket;
- tisztában van a digitális személyazonosság és az információhitelesség fogalmával.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Az információ megjelenési formái, jellemzői
- Az információhitelesség ellenőrzésének egyszerű módjai
- A személyes adatok védelmének fontosabb szabályai
- Személyhez köthető információk és azok védelme

FOGALMAK

adat, információ, csatorna, személyes adat, e-ügyintézés, e-személyi igazolvány, e-kereskedelem, e-szolgáltatások, elektronikus aláírás, álhír, lánclevél

TEVÉKENYSÉGEK

- Az állampolgári jogok és kötelességek online gyakorlása, például bejelentkezés egészségügyi vizsgálatra vagy közérdekű adatok keresése

– Az elektronikus kommunikáció gyakorlatában felmerülő problémák megismerése, valamint az ezeket megelőző vagy ezekre reagáló biztonságot szavatoló beállítások megismerése, használata
– Személyes adatok kérésének, rögzítésének megfigyelése a közösségi portálokon, a keresőmotorok használatában
– Az adatok és az online identitás védelmét biztosító lehetőségek alkalmazása, például a közösségi oldalakon elérhető személyes adatok keresése, korlátozása és törlése
– Érdeklődési körnek, tanulmányoknak megfelelő információk keresése valamelyik keresőmotorban, és a találatok hatékony szűrése
– Iskolai környezetnek megfelelő e-szolgáltatások használata

TÉMAKÖR: MOBILTECHNOLÓGIAI ISMERETEK

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:
– ismeri és használja a mobiltechnológiát, kezeli a mobileszközök operációs rendszereit és használ mobilalkalmazásokat.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:
– az applikációkat önállóan telepíti;
– *céljainak megfelelően használja a mobileszközök és a számítógépek operációs rendszereit;*
– *az iskolai oktatáshoz kapcsolódó mobileszközökre fejlesztett alkalmazások használata során együttműködik társaival.*

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

– A mobiltechnológia körébe tartozó eszközök ismerete
– Mobileszközök kezelése, alkalmazások futtatása, telepítése, eltávolítása
– Mobileszközökre tervezett oktató- és oktatást segítő programok használata
– Mobiltechnológiai eszközök segítségével megvalósított együttműködés

FOGALMAK

mobiltechnológia, mobileszköz, alkalmazás, applikáció, alkalmazás telepítése, alkalmazás eltávolítása, kezelőfelület, oktatóprogramok, oktatást segítő programok, hálózati kapcsolat

TEVÉKENYSÉGEK

– Tanulást segítő mobilalkalmazás választása, telepítése, eltávolítása
– Tantárgyi mobilalkalmazás indítása, használata, beállítása, paraméterek módosítása
– Projektfeladatok megoldása során a csapaton belüli kommunikáció megvalósítása mobileszközökkel

TÉMAKÖR: SZÖVEGSZERKESZTÉS

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:
– ismeri egy adott feladat megoldásához szükséges digitális eszközök és szoftverek kiválasztásának szempontjait;

– adatokat táblázatba rendez;
– az adatbázisban interaktív módon keres, rendez és szűr;
– etikus módon használja fel az információforrásokat, tisztában van a hivatkozás szabályaival.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:
– speciális dokumentumokat hoz létre, alakít át és formáz meg;
– tapasztalatokkal rendelkezik a formanyomtatványok, a sablonok, az előre definiált stílusok használatáról.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

– Tipográfiai ismeretek
– Önéletrajz, kérvény, hivatalos levél, formanyomtatvány készítése
– Adatok kezelése, szűrése, rendezése körlevél készítése céljából. Körlevél készítése
– Hosszú dokumentumok készítése, formázása. Élőfej és élőláb kialakítása, lábjegyzet, tartalomjegyzék létrehozása
– Más tantárgyhoz kapcsolódó feladatok

FOGALMAK

karakterformázás, bekezdésformázás, élőfej és élőláb, oldal elrendezése, stílus, sablon, körlevél, lábjegyzet, tartalomjegyzék, szakasztörés, hasáb

TEVÉKENYSÉGEK

– Formanyomtatványok, sablonok alkalmazása, például iratminta, kérdőív készítése
– Önéletrajz, kérvény, hivatalos levél, formanyomtatvány készítése
– Körlevél – például értesítők, meghívók – készítése
– Adott nyersszöveg felhasználásával hosszú dokumentum formázása (például tartalomjegyzék, lábjegyzet beillesztése, hasábok, szakaszonként eltérő laptájolás, élőfej, élőláb kialakítása), az információforrások szabályos megnevezése, hivatkozása
– Más tantárgyakhoz kapcsolódó tanulmány vagy beszámoló készítése projektmunka keretében

TÉMAKÖR: SZÁMÍTÓGÉPES GRAFIKA

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:
– létrehozza az adott probléma megoldásához szükséges rasztergrafikus ábrákat;
– létrehoz vektorgrafikus ábrákat.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:
– tisztában van a raszter-, a vektorgrafikus ábrák tárolási és szerkesztési módszereivel.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

– Digitális képek jellemzőinek és tárolásának megismerése
– A rasztergrafikus kép jellemzői: felbontás, színmélység
– Rasztergrafikus rajzolóprogram használata

- Színrendszerek, alakzatok színezése, átlátszóság, takarás, vágás
- Dokumentumszerkesztő program alakzataival ábra készítése minta vagy leírás alapján
- Rasztergrafikus és vektorgrafikus ábra tárolási módszerének ismerete
- Alakzatok egymáshoz képest történő elrendezése: igazítás, elosztás, rétegek, transzformációk
- Vektorgrafikus szerkesztőprogram használata
- Alakzatok rajzolása: rajzolóeszközök, pont, szakasz, ellipszis, kör, téglalap
- Vektorgrafikus ábra elkészítése minta vagy leírás alapján
- Vektorgrafikus ábrakészítés algoritmikus tervezése
- Alakzat tulajdonságainak módosítása: méret, szegély, kitöltés, feliratozás, átlátszóság, transzformációk: elforgatás, tükrözés
- Alakzatok egymáshoz viszonyított elrendezése: igazítás, elosztás, rétegek, eltolás, forgatás, csoportosítás, kettőzés, klónozás
- Görbék, csomópontok felhasználása rajzok készítésében. Csomópontműveletek
- Raszter- és vektorgrafikus ábrák konverziója
- Elemi műveletek 3D-s modellel

FOGALMAK

rajzolóeszközök, színrendszerek, képfájlformátumok, felbontás, színmélység, pont, szakasz, ellipszis, kör, téglalap, átlátszóság, takarás, vágás, elforgatás, eltolás, tükrözés, feliratozás, igazítás, elosztás, rétegek, transzformációk, rasztergrafika, vektorgrafika, vonal, kör, ellipszis, sokszög, törött vonal, spirál, csillag, szín, színátmenet, vastagság, vonalvégződés, szaggatottság, csoportosítás, kettőzés, klónozás, csomópont, csomópontműveletek, 3D-s alakzat

TEVÉKENYSÉGEK

- Más tantárgyak tananyagához kapcsolódó témában kép, hang és video önálló rögzítése és tárolása digitális eszközökkel
- A tárolt multimédiás elemek társakkal történő megosztása és feldolgozása
- Digitális képek képkorrekciója, amely a további alkalmazáshoz vagy feldolgozáshoz szükséges
- Bittérképes rajzolóprogrammal ábrák készítése más tantárgyak tananyagához kapcsolódó témában
- Más tantárgyak tananyagához kapcsolódó témában ábrakészítés bemutatókészítő vagy szövegszerkesztő program vektorgrafikus rajzeszközeivel
- Logók, piktogramok készítése geometrikus alakzatokból vektorgrafikus szerkesztőprogram használatával
- Az elkészített vektorgrafikus ábrák átalakítása görbék, csomópontok módosításával, transzformációk végrehajtásával
- Vektorgrafikus ábrakészítés algoritmikus tervezése
- Raszter- és vektorgrafikus ábrák konverziója egy adott felhasználás igényeinek megfelelően
- Egyszerű 3D-s alakzat létrehozása, meglévő 3D-s alakzat elemi módosítása

TÉMAKÖR: MULTIMÉDIÁS DOKUMENTUMOK KÉSZÍTÉSE

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- digitálisan rögzít képet, hangot és videót, azokat manipulálja;
- ismeri egy adott feladat megoldásához szükséges digitális eszközök és szoftverek kiválasztásának szempontjait.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- alkalmazza az információkeresés során gyűjtött multimédiás alapelemeket új dokumentumok készítéséhez;
- gyakorlatot szerez a fotó-, hang-, video-, multimédia-szerkesztő, a bemutatókészítő eszközök használatában.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Multimédia állományok manipulálása
- Az információkeresés során gyűjtött multimédiás alapelemek felhasználásával új dokumentumok létrehozása
- Más tantárgyak projektfeladatainak bemutatása multimédiás dokumentumok alkalmazásával

FOGALMAK

fénykép, video, hangállomány készítése; fotó-, hang-, video-, multimédia-szerkesztő; digitális képfeldolgozás, -megosztás

TEVÉKENYSÉGEK

- Multimédia állományok (kép, hang, video) digitális rögzítése – például szkennerrel, digitális fényképezőgéppel, okostelefonnal – és manipulálása
- Adott probléma megoldásához az információkeresés során gyűjtött multimédiás alapelemek felhasználásával új dokumentumok létrehozása, például kép, videorészlet beszúrása a bemutatóba
- Más tantárgyak projektfeladatainak megoldásához szükséges digitális eszközök és szoftverek kiválasztása. A projektfeladat bemutatása multimédiás dokumentumok alkalmazásával

TÉMAKÖR: ONLINE KOMMUNIKÁCIÓ

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- használja a két- vagy többrésztvevős kommunikációs lehetőségeket és alkalmazásokat;
- a gyakorlatban alkalmazza az adatok védelmét biztosító lehetőségeket.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- az online kommunikáció során alkalmazza a kialakult viselkedési kultúrát és szokásokat, a szerepelvárásokat;
- ismeri és alkalmazza az információkeresési stratégiákat és technikákat, a találati listát a problémának megfelelően szűri, ellenőrzi annak hitelességét;

– ismeri és alkalmazza a fogyatékkal élők közötti kommunikáció eszközeit és formáit.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

– Az online kommunikáció jellemzői
– Az identitás kérdésének összetettebb problémái az online kommunikáció során
– Az online közösségek szerepe, működése

FOGALMAK

chat, online közösség, kisegítő lehetőségek (az operációs rendszerben), digitális identitás, önérvényesítés, tolerancia

TEVÉKENYSÉGEK

– Elektronikus kommunikáció szabályainak betartásával két- vagy többrésztvevős kommunikációs lehetőségek és alkalmazások használata
– Online közösségekben folytatott kommunikáció során a kialakult viselkedési kultúra és szokások, szerepelvárások használata
– A hálózati, közösségi portálok identitáskérdésének összetettebb kezelése, elemzése
– Az adatok védelmét biztosító lehetőségek alkalmazása
– Fogyatékkal élők közötti kommunikációhoz kisegítő lehetőségek beállítása
– Tematikus és kulcsszavas információkeresési stratégiák és technikák alkalmazása például technikai, szaktudományos és szépirodalmi területen
– A találati lista szűkítése, bővítése és szűrése, valamint hitelességének ellenőrzése

TÉMAKÖR: PUBLIKÁLÁS A VILÁGHÁLÓN

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

– ismeri a HTML formátumú dokumentumok szerkezeti elemeit;
– érti a CSS használatának alapelveit.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

– dokumentumokat szerkeszt és helyez el tartalomkezelő rendszerben;
– több lapból álló webhelyet készít.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

– Egy webes tartalomkezelő rendszer önálló használata
– Webdokumentum szerkezetének és alapelemeinek ismerete
– Webdokumentum tartalmának és stílusának szerkesztési lehetőségei, szétválasztásuk jelentősége
– Közlésre szánt szöveges és képi információval kapcsolatos elvárások, kiválasztási szempontok, fájlformátumok
– Az internetes publikálás módszereinek megismerése, szabályai
– Szövegek, képek, fotóalbumok, hang- és videoanyagok, weblapok publikálása tartalomkezelő rendszerben
– Weblapkészítés HTML nyelven weblapszerkesztővel

– Stíluslap csatolása weblaphoz, és a benne lévő stílusok használata a dokumentum formázásához
– Összetett webdokumentum készítése

FOGALMAK

böngészőprogram, tartalomkezelő rendszer, weblap részei, weblap szerkezete, címsorok, bekezdések, felsorolások, táblázat, link, képek elhelyezése, stílusok, weblap szerkezeti elemek, weblap elemeinek formázása stílusokkal, szín és háttér beállítása, szövegformázás, táblázatok használata, hivatkozás készítése

TEVÉKENYSÉGEK

– Webes publikálásra szánt szöveges és képi információk előkészítése a tanuló érdeklődésének megfelelően választott témában
– Saját weboldal készítése webes tartalomkezelő rendszerben a tanuló érdeklődésének megfelelően választott témában
– Stílusokra épülő weboldalak szerkezetének közös elemzése
– Stíluslapot használó weboldal kinézetének módosítása a stíluslap cseréjével
– Az iskolai élethez vagy más tantárgyakhoz kapcsolódó, részletes feladatleírásnak megfelelő weboldal szerkezetének kialakítása kész stílusok felhasználásával
– Elkészített weblap internetes publikálása
– A tanuló érdeklődésének megfelelő, több weblapot tartalmazó dokumentum önálló elkészítése tanári segítséggel, kész stílusok alkalmazásával
– Választott témához kapcsolódó webes dokumentum elkészítése és publikálása csoportmunkában, kapott stílusok alkalmazásával, illetve azok részleges módosításával

TÉMAKÖR: TÁBLÁZATKEZELÉS

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:
– adatokat táblázatba rendez;
– táblázatkezelővel adatelemzést és számításokat végez.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:
– a problémamegoldás során függvényeket célszerűen használ;
– az adatokat diagramon szemlélteti;
– tapasztalatokkal rendelkezik hétköznapi jelenségek számítógépes szimulációjáról.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

– Adatok táblázatos elrendezése
– Adatok bevitele, javítása, másolása, formázása
– Szám, szöveg, logikai típusok. Dátum- és idő-, pénznem-, százalékformátumok alkalmazása
– Számítási műveletek adatokkal, képletek szerkesztése
– Cellahivatkozások használata
– Függvények használata, paraméterezése

– Hétköznapi problémák megoldása táblázatkezelővel. Statisztikai függvények, feltételtől függő számítások, adatok keresése
– Más tantárgyakban felmerülő problémák megoldása a táblázatkezelő program segítségével
– Diagram létrehozása, szerkesztése

FOGALMAK

cella, oszlop, sor, cellatartomány, munkalap, munkafüzet, szöveg, szám- és logikai típus, számformátumok, dátum- és időformátum, százalékformátum, pénznemformátum; relatív, vegyes és abszolút cellahivatkozás; saját képlet szerkesztése, függvények használata, függvény paraméterezése, függvények egymásba ágyazása, diagram létrehozása, diagramtípusok, diagram-összetevők

TEVÉKENYSÉGEK

– Az iskolai élethez és más tantárgyakhoz kapcsolódó, valamint közérdekű adatok gyűjtése különböző forrásokból
– Összegyűjtött adatok táblázatos elrendezése táblázatkezelő alkalmazással
– A problémának megfelelő adattípusok, adatformátumok, képletek, függvények alkalmazása egy elterjedt táblázatkezelő programban
– Adott feladat különböző megoldási lehetőségeinek közös elemzése
– Egy feladat megoldásának kipróbálása többféle táblázatkezelő programban és online felületen
– Egy-egy adatsorból többféle diagram készítése, az adatok megtévesztő ábrázolásának felismerése
– Más tantárgyakhoz kapcsolódó projektben az adatok feldolgozása táblázatkezelő program segítségével és következtetések levonása az eredményekből

TÉMAKÖR: ADATBÁZIS-KEZELÉS

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

– strukturáltan tárolt nagy adathalmazokat kezel, azokból egyedi és összesített adatokat nyer ki.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

– ismeri az adatbázis-kezelés alapfogalmait;
– az adatbázisban interaktív módon keres, rendez és szűr.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

– Strukturált adattárolás
– Adattípusok: szöveg, szám, dátum és idő, logikai
– Közérdekű adatbázisok elérése, adatok lekérdezése
– Szűrési feltételek megadása

– Hozzáférési jogosultság szerint adatlekérés, módosítás, törlés

FOGALMAK

adatbázis, adattábla, sor, rekord, oszlop, mező, adattípus, lekérdezés, jelentés; adattípusok: szöveg, szám, dátum, idő, logikai; szűrés, szűrési feltétel, logikai műveletek; hozzáférési jogosultság

TEVÉKENYSÉGEK

– Adatok lekérdezése, szűrése és nyomtatása közérdekű adatbázisokból, például menetrendekből, kulturális műsorokból, védett természeti értékekből
– A hozzáférési jogosultságok elemzése az adatbázisokban, például az iskolai elektronikus naplóban, digitális könyvtárban, online enciklopédiában
– Az adatbázisokra épülő online szolgáltatások, például az e-kereskedelem lehetőségeinek kipróbálása, vita azok biztonságos használatának lehetőségeiről
– A biztonsági beállítások lehetőségeinek elemzése, azok hatása, majd vizsgálata a különböző közösségi médiumok mint online adatbázisok esetén

TÉMAKÖR: A DIGITÁLIS ESZKÖZÖK HASZNÁLATA

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:
– ismeri és tudja használni a célszerűen választott informatikai eszközöket és a működtető szoftvereit, ismeri a felhasználási lehetőségeket;
– követi a technológiai változásokat a digitális információforrások használatával;
– céljainak megfelelően használja a mobileszközök és a számítógépek operációs rendszereit.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:
– ismeri a digitális eszközök és a számítógépek fő egységeit, ezek fejlődésének főbb állomásait, tendenciáit;
– tudatosan alakítja informatikai környezetét. Ismeri az ergonomikus informatikai környezet jellemzőit, figyelembe veszi a digitális eszközök egészségkárosító hatásait, óvja maga és környezete egészségét;
– használja az operációs rendszer segédprogramjait, és elvégzi a munkakörnyezet beállításait;
– igénybe veszi az operációs rendszer és a számítógépes hálózat alapszolgáltatásait;
– használja az állományok tömörítését és a tömörített állományok kibontását;
– tisztában van a digitális kártevők elleni védekezés lehetőségeivel;
– önállóan használja az informatikai eszközöket, elkerüli a tipikus felhasználói hibákat, elhárítja az egyszerűbb felhasználói hibákat.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

– Az informatikai eszközök egészségre gyakorolt hatásai; a károsító hatások csökkentése
– Az informatikai eszközök működési elveinek megismerése
– A digitális eszközök főbb egységei
– Az informatikai eszközök, mobileszközök operációs rendszerei
– Operációs rendszer segédprogramjai

- Állomány- és mappatömörítés
- Digitális kártevők elleni védekezés
- Tudatos felhasználói magatartás erősítése, a felelős eszközhasználat kialakítása, tudatosítása; etikus információkezelés
- Felhőszolgáltatások igénybevétele, használata a csoportmunkában
- Állományok kezelése és megosztása a felhőben

FOGALMAK

ergonómia, periféria, kommunikációs eszközök; lokális, illetve hálózati fájl- és mappaműveletek; tömörítés, digitális kártevők és védekezés ellenük, mobileszközök operációs rendszere, felhőszolgáltatások, szinkronizálás, etikus információkezelés

TEVÉKENYSÉGEK

- Projektfeladathoz szükséges digitális eszközök kiválasztása, ergonomikus munkakörnyezet kialakítása mind szoftveres, mind hardveres szempontból
- A digitális eszközök biztonságos használatához szükséges lépések megtétele, az eszköz szoftveres karbantartása, vírusvédelme
- Az együttműködéshez szükséges állományok megosztása számítógépes hálózat segítségével

13. évfolyam

A 13. évfolyamon a digitális kultúra tantárgy oktatását jelentősen befolyásolja a tanulók továbbtanulási szándéka. Azoknak a tanulóknak, akik digitális kultúra tantárgyból közép- vagy emelt szinten érettségi vizsgát kívánnak tenni, fel kell készülniük az érettségi vizsga követelményrendszerére. Esetükben a tananyagot ez a követelményrendszer is befolyásolja, így például az ott elvárt elméleti ismeretek rendszerezett feldolgozása is szükséges.

A 13. évfolyamon a digitális kultúra tantárgy óraszáma: 31 óra (heti 1 óra)

A témakörök áttekintő táblázata:

Témakör neve	**Óraszám**
Algoritmizálás, formális programozási nyelv használata	2
Információs társadalom, e-Világ	2
Mobiltechnológiai ismeretek	2
Szövegszerkesztés	8
Online kommunikáció	2
Táblázatkezelés	9
Adatbázis-kezelés	4

A digitális eszközök használata	2
Összes óraszám:	31

TÉMAKÖR: ALGORITMIZÁLÁS, FORMÁLIS PROGRAMOZÁSI NYELV HASZNÁLATA

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- érti az egyszerű problémák megoldásához szükséges tevékenységek lépéseit és kapcsolatukat;
- ismeri a következő elemi adattípusok közötti különbségeket: egész, valós szám, karakter, szöveg, logikai;
- ismeri az elemi és összetett adattípusok közötti különbségeket;
- érti egy algoritmusleíró eszköz alapvető építőelemeit;
- érti a típusalgoritmusok felhasználásának lehetőségeit.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- példákban, feladatok megoldásában használja egy formális programozási nyelv fejlesztői környezetének alapszolgáltatásait;
- szekvencia, elágazás és ciklus segítségével algoritmust hoz létre, és azt egy magas szintű formális programozási nyelven kódolja;
- a feladat megoldásának helyességét teszteli;
- tapasztalatokkal rendelkezik hétköznapi jelenségek számítógépes szimulációjáról;
- hétköznapi, oktatáshoz készült szimulációs programokat használ;
- tapasztalatokat szerez a kezdőértékek változtatásának hatásairól a szimulációs programokban.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Az algoritmikus gondolkodást segítő informatikai eszközök és szoftverek használata
- A problémamegoldó tevékenység tervezési és szervezési kérdései. Szöveges specifikáció készítése
- A problémamegoldáshoz tartozó algoritmuselemek használata. Algoritmus leírása egy algoritmusleíró eszköz segítségével
- Az algoritmus végrehajtásához szükséges adatok és az eredmények kapcsolata
- Az elemi és összetett adatok megkülönböztetése, kezelése és használata
- Egyszerű algoritmusok tervezése az alulról felfelé építkezés és a lépésenkénti finomítás elvei alapján
- Egyszerű típusalgoritmus használata
- A vezérlési szerkezetek megfelelői egy formális programozási környezetben
- Elágazások, feltételek kezelése, többirányú elágazás, feltételes ciklusok
- Eljárások, függvények alkalmazása
- A program megtervezése, kódolása
- Tesztelés, elemzés
- Objektumorientált szemlélet
- Mások által készített alkalmazások paramétereinek a program működésére gyakorolt hatásának vizsgálata

FOGALMAK

algoritmuselemek, tervezési folyamat, adatok absztrakciója, algoritmusleírási mód, egész szám, valós szám, karakter, szöveg, vektor, logikai adat, egyszerű algoritmusok tervezése, vezérlési szerkezetek, eljárás, függvény, kódolás, objektumorientáltság, típusfeladatok, tesztelés, elemzés, hibajavítás, hatékonyságvizsgálat

TEVÉKENYSÉGEK

- Hétköznapi és más tantárgyakhoz kapcsolódó feladatok egyszerű algoritmusának tervezése és kódolása
- Egy feladatot megoldó eljárás leírása egy algoritmusleíró eszközzel
- Az algoritmus végrehajtásához szükséges adatok és eredmények kapcsolatának meghatározása
- Típusalgoritmusok – összegzés, másolás, eldöntés, maximumkiválasztás – használatát igénylő problémamegoldás iskolai vagy közcélú adathalmazok használatával
- Problémamegoldás a programozási feladatokban, algoritmusok alkalmazása konkrét feladatokban önállóan és teammunkában
- Adott probléma megoldása vizuális és karakteres fejlesztői környezet használatával is
- A vizuális fejlesztő környezet alapvető osztályainak, azok jellemzőinek, tulajdonságainak, metódusainak használatát igénylő játékos feladatok (pl. tili-toli, aknakereső, memory)
- Az alapvető vezérlők használata: címke, nyomógomb, szövegmező, jelölőnégyzet, rádiógomb a felhasználói felület programozásában alkalmazói jellegű feladatok során (pl. megrendelés beviteli felülete)
- Alapvető grafikus vezérlőelemek létrehozása és használata a felhasználó felület programozásában
- A program helyessége, a helyes működés vizsgálata saját vagy más által készített algoritmusban, programban, tapasztalatok közös megbeszélése
- Tesztelés adott nyelvi környezetben, a program különböző kimeneteinek tesztelésére alkalmas mintaadatok előállítása és használata
- Adott feladathoz készült különböző megoldások közös megbeszélése
- Hétköznapi és más tantárgyakhoz kapcsolódó problémák megoldása projektmunkában (pl. mérési eredmények feldolgozásával adott hipotézis vizsgálata, valószínűség-számítási feladatok, demográfiai modellek)

TÉMAKÖR: INFORMÁCIÓS TÁRSADALOM, E-VILÁG

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- tisztában van az e-Világ – e-szolgáltatások, e-ügyintézés, e-kereskedelem, e-állampolgárság, IT-gazdaság, környezet, kultúra, információvédelem – biztonsági és jogi kérdéseivel.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- a gyakorlatban alkalmazza az adatok védelmét biztosító lehetőségeket;
- tisztában van a digitális személyazonosság és az információhitelesség fogalmával.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Az információhitelesség ellenőrzésének összetett eljárásai
- A személyes adatokkal kapcsolatos etikai szabályok és törvényi előírások
- Az egyén és a közösség kapcsolata az információs társadalomban
- Az e-szolgáltatások főbb ismérvei

FOGALMAK

e-gazdaság, e-kereskedelem, e-közigazgatás, digitális állampolgárság, e-szolgáltatások, ügyfélkapu, GDPR, adatbiztonság, információvédelem

TEVÉKENYSÉGEK

- Az információs társadalom múltjában kijelölt szakasz (például PC-k története vagy ötödik generációs számítógépek) projektmódszerrel történő feldolgozása
- Az állampolgári jogok és kötelességek megadott területen történő online gyakorlása, e-ügyintézés és e-állampolgárság
- Az elektronikus kommunikáció gyakorlatában felmerülő problémák megismerése, valamint az ezeket megelőző vagy ezekre reagáló biztonságot szavatoló beállítások megismerése, használata
- Megfigyelések végzése és értelmezése a közösségi portálokon, keresőmotorok használata közben rögzített szokásokról, érdeklődési körökről, személyes profilokról
- Az adatok és az online identitás védelmét biztosító lehetőségek alkalmazása, például a közösségi oldalakon elérhető személyes adatok keresése, korlátozása és törlése
- Többszempontú, hatékony információkeresési feladatok megoldása más tantárgyak tananyagához kapcsolódó témában

TÉMAKÖR: MOBILTECHNOLÓGIAI ISMERETEK

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- céljainak megfelelően használja a mobileszközök és a számítógépek operációs rendszereit;
- céljainak megfelelő alkalmazást választ, az alkalmazás funkcióira, kezelőfelületére vonatkozó igényeit megfogalmazza.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- ismeri és használja a mobiltechnológiát, kezeli a mobileszközök operációs rendszereit és használ mobilalkalmazásokat;
- az applikációkat önállóan telepíti;
- *az iskolai oktatáshoz kapcsolódó mobileszközökre fejlesztett alkalmazások használata során együttműködik társaival.*

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

– A mobileszközök kezelőfelületének használata, személyre szabása, egyedi igényekhez beállítása
– Mobileszközök kezelése, alkalmazások futtatása, telepítése, eltávolítása
– Alkalmazások erőforrásigényének felmérése
– Mobileszközökre tervezett oktató- és oktatást segítő programok célszerű használata
– Alkalmazás kezelőfelületének és feladatainak specifikálása
– Mobiltechnológiai eszközök segítségével megvalósított együttműködés

FOGALMAK

mobiltechnológia, mobileszköz; alkalmazás, applikáció; alkalmazás telepítése, eltávolítása, oktatóprogramok, oktatást segítő programok, hálózati kapcsolat, alkalmazás erőforrásigénye, alkalmazásspecifikáció

TEVÉKENYSÉGEK

– Tanulást segítő mobilalkalmazás választása, telepítése, eltávolítása
– Tantárgyi mobilalkalmazás indítása, használata, beállítása, paraméterek módosítása
– Projektfeladatok megoldása során a csapaton belüli kommunikáció megvalósítása mobileszközökkel
– Mobilalkalmazások minősítése ergonómiai szempontok alapján
– Mobilalkalmazások minősítése a rendelkezésre álló erőforrások és az alkalmazás hardverigénye alapján
– Egy tantárgyi cél érdekében fejlesztendő alkalmazás kezelőfelületének és funkcióinak meghatározása

TÉMAKÖR: SZÖVEGSZERKESZTÉS

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:
– ismeri egy adott feladat megoldásához szükséges digitális eszközök és szoftverek kiválasztásának szempontjait;
– etikus módon használja fel az információforrásokat, tisztában van a hivatkozás szabályaival;
– adatokat táblázatba rendez.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:
– speciális dokumentumokat hoz létre, alakít át és formáz meg;
– tapasztalatokkal rendelkezik a formanyomtatványok, a sablonok, az előre definiált stílusok használatáról;
– etikus módon használja fel az információforrásokat, tisztában van a hivatkozás szabályaival.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

– Tipográfiai ismeretek
– Hosszú dokumentumok készítése, formázása
– Közösen használt dokumentum kezelése, tárolása

- Korrektúra alkalmazása, változások követése. Verziókövetés
- Más tantárgyakhoz kapcsolódó feladatok, formanyomtatványok, hivatalos dokumentumok

FOGALMAK

karakterformázás, bekezdésformázás, oldal kialakítása, stílus, sablon, megosztott dokumentum, megjegyzés, korrektúra, változások követése

TEVÉKENYSÉGEK

- Más tantárgyakhoz kapcsolódó hosszú dokumentum szerkesztése projektmunkában, például tanulmány készítése irodalomból, történelemből, etikából
- Információforrások etikus használata, például tanulmány készítésekor irodalomjegyzék beszúrása, ábrajegyzék beszúrása
- Dokumentumok közös használata online felületen, például csoportmunkában kialakított tartalom létrehozása
- Korrektúra alkalmazása, változások követésének bekapcsolása, például egy dokumentum tartalmának közös véleményezése

TÉMAKÖR: ONLINE KOMMUNIKÁCIÓ

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- használja a két- vagy többrésztvevős kommunikációs lehetőségeket és alkalmazásokat;
- a gyakorlatban alkalmazza az adatok védelmét biztosító lehetőségeket.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- az online kommunikáció során alkalmazza a kialakult viselkedési kultúrát és szokásokat, a szerepelvárásokat;
- ismeri és alkalmazza az információkeresési stratégiákat és technikákat, a találati listát a problémának megfelelően szűri, ellenőrzi annak hitelességét;
- ismeri és alkalmazza a fogyatékkal élők közötti kommunikáció eszközeit és formáit;
- tisztában van a digitális személyazonosság és az információhitelesség fogalmával.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Veszélyhelyzetek az online kommunikáció folyamatában
- A kollaboráció jellemzői, alkalmazási példák
- A fogyatékkal élők online kommunikációját segítő hardver- és szoftvereszközök

FOGALMAK

felolvasóprogram, személyi asszisztens (operációs rendszerekben), kollaboráció, kooperáció, csapatmunka, személyiséglopás, online zaklatás

TEVÉKENYSÉGEK

- Elektronikus kommunikáció szabályainak betartásával két- vagy többrésztvevős kommunikációs lehetőségek és felhőalkalmazások használata

- Online közösségekben folytatott kommunikáció során a kialakult viselkedési kultúra és szokások, szerepelvárások használata. Az identitás kérdésének összetettebb kezelése, lehetséges veszélyek tudatosítása
- Az adatok védelmét biztosító lehetőségek alkalmazása
- Kollaboráció alkalmazása projektmunkában más tantárgyak tanulása során
- Fogyatékkal élők közötti kommunikációhoz a kisegítő lehetőségek beállítása. Online kommunikációt segítő hardver- és szoftvereszközök használata
- Információkeresési stratégiák és technikák alkalmazása az egyéni érdeklődésnek megfelelően más tantárgyak tanulása során

TÉMAKÖR: TÁBLÁZATKEZELÉS

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:
- adatokat táblázatba rendez;
- táblázatkezelővel adatelemzést és számításokat végez.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:
- a problémamegoldás során függvényeket célszerűen használ;
- nagy adathalmazokat tud kezelni;
- az adatokat diagramon szemlélteti.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Szám, szöveg, logikai típusok
- Számformátumok alkalmazása. Dátum- és idő-, pénznem-, százalékformátumok alkalmazása. Egyéni számformátum kialakítása
- Saját képletek szerkesztése, cellahivatkozások használata
- Hétköznapi problémák megoldása táblázatkezelővel
- Adatok bevitele különböző forrásokból
- Más tantárgyakban felmerülő problémák megoldása a táblázatkezelő program segítségével
- Adatok elemzése, csoportosítása
- Nagy adathalmazok kezelése. Keresés, rendezés, szűrés
- Számítások végzése nagy adathalmazokon
- Az adatok grafikus ábrázolási lehetőségei

FOGALMAK

cella, oszlop, sor, cellatartomány, munkalap, munkafüzet, adatimportálás; szöveg-, szám- és logikai típus; számformátumok, dátum- és időformátum, százalékformátum, pénznemformátum, egyéni számformátum, relatív és abszolút cellahivatkozás, saját képlet szerkesztése, függvények használata, függvény paraméterezése, adatok keresése, rendezés, szűrés, adatok kiemelése formázással, diagram létrehozása, diagramtípusok, diagram-összetevők

TEVÉKENYSÉGEK

- Az iskolai élethez és más tantárgyakhoz kapcsolódó, valamint közérdekű adatok gyűjtése különböző forrásokból
- Összegyűjtött adatok táblázatos elrendezése táblázatkezelő alkalmazással
- A problémának megfelelő adattípusok, adatformátumok, képletek, függvények alkalmazása egy elterjedt táblázatkezelő programban
- Táblázatok megosztása és közös szerkesztése online táblázatkezelő felületen
- Nagyméretű adathalmaz elemzése a táblázatkezelő program lehetőségeivel
- Összefüggések keresése nagyméretű adathalmazban a táblázatkezelő program eszközeivel
- Adott feladat különböző megoldási lehetőségeinek közös elemzése
- Más tantárgyakhoz kapcsolódó projektben az adatok feldolgozása táblázatkezelő program segítségével, és következtetések levonása az eredményekből

TÉMAKÖR: ADATBÁZIS-KEZELÉS

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- strukturáltan tárolt nagy adathalmazokat kezel, azokból egyedi és összesített adatokat nyer ki;
- a feladatmegoldás során az adatbázisba adatokat visz be, módosít és töröl, űrlapokat használ, jelentéseket nyomtat.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- ismeri az adatbázis-kezelés alapfogalmait;
- az adatbázisban interaktív módon keres, rendez és szűr.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Strukturált adattárolás
- Adattípusok: szöveg, szám, dátum, idő, logikai
- Táblakapcsolatok létrehozása, felhasználása
- Lekérdezések készítése
- Szűrési feltételek megadása
- Függvényhasználat adatok összesítésére
- Jelentések készítése
- Adatok módosítása, hozzáfűzése, törlése
- Közérdekű adatbázisok elérése

FOGALMAK

adatbázis, adattábla; sor, rekord; oszlop, mező; adattípus, kapcsolat, importálás, lekérdezés, jelentés; adattípusok: szöveg, szám, dátum, idő, logikai; összeg, átlag, szélsőérték, darabszám, szűrés, szűrési feltétel, logikai műveletek, hozzáférési jogosultság

TEVÉKENYSÉGEK

- Adatok szűrése, lekérdezése és nyomtatása online adatbázisokból, például menetrendekből, film- és kulturális adatbázisokból, nyilvános adattárakból, az elektronikus naplóból

- Adatok szűrése, lekérdezése és nyomtatása egytáblás és többtáblás adatbázisokból adatbázis-kezelő rendszer segítségével
- Adott adathalmaz, például települési, népesedési adatok esetén érvelés az adathalmaz táblázatkezelővel vagy adatbázis-kezelő rendszerrel történő feldolgozása mellett
- A hétköznapi, iskolai élethez és más tantárgyakhoz kapcsolódó, valamint közérdekű adatok gyűjtése és adatbázis-kezelő programba való bevitele
- Adott problémának megfelelő adattípusok választása, szűrési és lekérdezési feltételek, összesítő függvények alkalmazása egy adatbázis-kezelő programban
- Adott feladat különböző megoldási lehetőségeinek közös elemzése
- Összefüggések keresése nagyméretű adathalmazban
- Más tantárgyakhoz kapcsolódó projektben adatok feldolgozása és következtetések levonása

TÉMAKÖR: A DIGITÁLIS ESZKÖZÖK HASZNÁLATA

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:
- ismeri és tudja használni a célszerűen választott informatikai eszközöket és a működtető szoftvereit, ismeri a felhasználási lehetőségeket;
- követi a technológiai változásokat a digitális információforrások használatával;
- céljainak megfelelően használja a mobileszközök és a számítógépek operációs rendszereit.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:
- ismeri a digitális eszközök és a számítógépek fő egységeit, ezek fejlődésének főbb állomásait, tendenciáit;
- tudatosan alakítja informatikai környezetét. Ismeri az ergonomikus informatikai környezet jellemzőit, figyelembe veszi a digitális eszközök egészségkárosító hatásait, óvja maga és környezete egészségét;
- használja az operációs rendszer segédprogramjait, és elvégzi a munkakörnyezet beállításait;
- igénybe veszi az operációs rendszer és a számítógépes hálózat alapszolgáltatásait;
- használja az állományok tömörítését és a tömörített állományok kibontását;
- tisztában van a digitális kártevők elleni védekezés lehetőségeivel;
- önállóan használja az informatikai eszközöket, elkerüli a tipikus felhasználói hibákat, elhárítja az egyszerűbb felhasználói hibákat.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Az informatikai eszközök egészségre gyakorolt hatásai; a károsító hatások csökkentése
- A digitális eszközök főbb egységei, azok fejlődéstörténetének főbb állomásai
- Operációs rendszer segédprogramjai
- Állomány- és mappatömörítés
- Digitális kártevők elleni védekezés
- Tudatos felhasználói magatartás erősítése, a felelős eszközhasználat kialakítása, tudatosítása; etikus információkezelés
- Felhőszolgáltatások igénybevétele, használata a csoportmunkában
- Állományok kezelése és megosztása a felhőben, jogosultságok kiosztása, kezelése

FOGALMAK

ergonómia; lokális, illetve hálózati fájl- és mappaműveletek; tömörítés, digitális kártevők és védekezés ellenük, mobileszközök operációs rendszere, felhőszolgáltatások, szinkronizálás, jogosultságok, etikus információkezelés, távmunka digitális eszközökkel

TEVÉKENYSÉGEK

- Projektfeladathoz szükséges digitális eszközök kiválasztása, ergonomikus munkakörnyezet kialakítása mind szoftveres, mind hardveres szempontból
- A digitális eszközök biztonságos használatához szükséges lépések megtétele, az eszköz szoftveres karbantartása, vírusvédelme
- Az együttműködéshez szükséges állományok megosztása, szinkronizálása számítógépes hálózat segítségével
- Az informatika tudománytörténetéhez kapcsolódó bemutató vagy weboldal készítése

Matematika

12. évfolyam

Készítette: Nagy Amanda Kira

A középfokú képzés során a matematika tanulása-tanítása tekintetében az egyik legfontosabb feladat a tanuló önálló, rendszerezett, logikus gondolkodásának kialakítása, fejlesztése. A 9. évfolyamtól kezdve a spirális felépítésnek megfelelően – a korábbi képzési szakaszok során megszerzett készségekre, képességekre és ismeretekre alapozva – egyre absztraktabb formában épül fel a matematika belső struktúrája (fogalmak definíciója, tételek, bizonyítások).

A felnőtt tanulóknál hasznos és fontos, hogy élet- és munkatapasztalataikat, előzetes ismereteiket beépíthessék tanulásuk folyamatába. Erre a szaktanárnak lehetőséget kell adnia, ezeket értékelni és hasznosítani kell.

Jól megválasztott problémák tárgyalása során válik a tanulók számára is szükségessé az új fogalmak bevezetése és pontos definiálása. Tanári irányítással a tételek, általános összefüggések is felfedeztethetők a tanulókkal. Ezen folyamat során fejlődik a tanulók szintetizáló és modellalkotó képessége. A felfedezett tételek és összefüggések egy része bizonyítás nélkül is gyarapítja a matematikai eszköztárat. Néhány tétel bizonyítása azonban elengedhetetlen része a matematika tanításának, hiszen a bizonyításokon keresztül mutatható meg a matematika logikus és következetes felépítése. Az új fogalmak megalkotása, az összefüggések, stratégiák felfedezése és az ismereteknek feladatok, problémák megoldása során történő tudatos alkalmazása fejleszti a kombinatív készséget, a meglévő ismeretek mobilizálásának képességét, valamint a problémamegoldó gondolkodás eltérő típusainak adekvát használatát. Ennek a folyamatnak az eredményeképpen a tanuló meg tudja állapítani adott állítás, tétel érvényességi és alkalmazási körét, megállapításai, állításai mellett logikusan tud érvelni. A matematika tanulásának- tanításának egyik fő célja, hogy fejlődjön a tanuló mérlegelő gondolkodása, az adatok elemzését, szintézisét és értékelését lehetővé tevő készségek és képességek rendszere. A matematikai játékok, logikai feladványok fejlesztik a stratégiaalkotást, az algoritmikus gondolkodást, a kreativitást és a gondolkodás rugalmasságát.

Ebben a nevelési-oktatási szakaszban az ismert számok köre az irracionális számokkal bővül, valamint új műveletek bevezetésére és már ismert műveletek alaphalmazának bővítésére kerül sor a permanenciaelv alapján. Ezen folyamat során a tanuló egyre inkább képes lesz rá, hogy változatos matematikai objektumokat jelölő szimbólumokkal végezzen műveleteket.

A felnőttek gimnáziumában a matematika oktatásának célja a tanulók matematikai kompetenciájának fejlesztése, amivel természetesen növeljük a tanulóink esélyeit az életben, a munkaerőpiacon, az egész életen át tartó tanulásban.

A matematika tantárgy a Nemzeti alaptantervben rögzített kulcskompetenciákat az alábbi módon fejleszti:

A tanulás kompetenciái: A matematika tanulása során elengedhetetlen a tananyag alapos és átfogó megértése. A szöveges feladatok megoldása fejleszti az értő olvasás és a releváns információk kiválasztásának készségét. Az általánosítás és az analógiák adekvát használata, több szempont egyidejű figyelembevétele, a rendszerezési képesség, a megszerzett tudás új helyzetekben való alkalmazása elősegítik az aktív, önirányított tanulás kompetenciáinak kialakítását, fenntartását, megerősítését. A matematika tantárgy a matematikai logika és az algoritmikus gondolkodás fejlesztésével, az ok-okozati összefüggések megláttatásával hozzájárul a többi tantárgy tanulásához szükséges rendszerező, összefüggéseket felismerő, ezáltal hatékony önálló tanulási módszerek elsajátításához és megfelelő alkalmazásához is.

A kommunikációs kompetenciák: A matematika fejleszti a tanuló azon képességét, hogy világosan, röviden és pontosan fejezze ki gondolatait. A matematika tanulása során fokozatosan alakul ki a tanuló érvelési és vitakészsége. A szöveges problémák megoldása javítja a szöveg megértésének

készségét: a tanulónak meg kell keresnie az információkat és fel kell ismernie egy adott információ jelentőségét a probléma megoldása során. A matematika tanulási folyamatában kialakul a különböző módon (szöveg, grafikon, táblázat, diagram és képlet) bemutatott tartalmak megértésének és alkotásának készségrendszere.

A digitális kompetenciák: A matematika tanulása során hangsúlyos szerepet kap a problémamegoldás és az algoritmikus gondolkodás, melyek elősegítik a tanuló digitális kompetenciáinak fejlesztését. A különböző matematikai tárgyú szoftverek, alkalmazások, applikációk és játékok alkalmazásán keresztül a matematika tanulása hozzájárul a tanuló digitális kultúrájának kialakításához.

A matematikai, gondolkodási kompetenciák: A matematika tanulása során a tanuló gondolkodásának fejlesztése elsősorban konkrét problémák megoldásán keresztül történik. A tanuló előzetes tudása és tapasztalata alapján azonosítja a problémákat, majd ismert matematikai fogalmakra támaszkodva stratégiát dolgoz ki ezek megoldására. Elfogadja, hogy a megoldás több különböző úton is elképzelhető, illetve találkozik olyan nyitott problémákkal is, amelyeknek több megoldása is lehetséges. Kellő kitartással próbál ki különböző matematikai módszereket, és felismeri azokat a problémákat is, amelyeknek nincs megoldása.

A tanuló mérlegelő gondolkodásának fejlesztése többek között a feladatok megoldása során kapott eredmények elemzésén és értékelésén keresztül történik. A tanuló megtanul induktív úton példákat általánosítani és deduktív érvelést használni a matematikai állítások bizonyítására.

A személyes és társas kapcsolati kompetenciák: A matematika tanulása fejleszti a kitartás, a pontosság, a figyelem és a fegyelmezettség képességét. A matematika tanulásán keresztül erősödik a tanuló felelősségtudata, gazdagodik az önképe, fejlődik a kooperációs készsége. A tanuló matematikai ismereteit alkalmazni tudja az egyéni célok eléréséhez szükséges tervezésben, az életét befolyásoló döntései megalapozásában és meghozatalában, a várható következmények mérlegelésében. A matematika tanulása elősegíti annak belátását, hogy a személyes erősségekre építeni, a hibákból pedig tanulni lehet.

A tanuló a matematikai foglalkozások során megtanulja, hogyan oszthatja meg ötleteit másokkal, és hogyan segítheti társait a matematikai fogalmak megértése vagy azok alkalmazása során. Felelősséget vállal a közösen kitűzött feladatok elvégzéséért, s megtanulja tisztelni mások álláspontját, gondolkodásmódját.

A kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái: A matematika olyan tudomány, amely összeköti a különböző kultúrákat. A tanuló megismeri a gondolkodás logikai felépítésének eleganciáját, a matematikának a természethez, a művészetekhez és az épített környezethez fűződő viszonyát.

A tanuló konkrét vagy képi reprezentációval vagy szimbolikus modellekkel végzi a matematikai gondolatok vagy kapcsolatok feltárását, majd új kapcsolatokat alakít ki a matematikai fogalmak között.

Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák: A kompetencia fejlesztése valódi adatok felhasználásával összeállított mindennapi problémák megoldásán keresztül történik. Ennek során a különböző megoldási lehetőségek keresése fejleszti a gondolkodás rugalmasságát és az új ötletek megalkotásának képességét. A tanuló megfelelő játékokon keresztül képessé válik a különböző kockázatok felmérésére, a számára kedvezőnek tűnő stratégia kidolgozására, és megtapasztalja döntései következményét. A matematikai projektekben való részvétel segíti a későbbi munkavállalás szempontjából fontos készségek kialakulását (kreativitás, problémamegoldás, kezdeményezőkészség, másokkal való együttműködés készsége).

A felnőttoktatás első évében szükséges, hogy megvalósuljanak a nappali oktatás 9 – 10. évfolyamainak képzési céljai, mind a tanulási eredmények, fejlesztési feladatok és ismeretek tekintetében.

Az első éven a korábbi képzési szakaszok során megszerzett ismeretekre és kialakított készségekre, képességekre alapozva – a spirális tananyag-felépítést szem előtt tartva – az egyes témakörök új ismeretei matematikai szempontból egyre pontosabb és elvontabb formában jelennek meg a tanulási-tanítási folyamat során. Egyre határozottabb a fogalmak pontos definiálásának, az állítások, tételek indoklásának, bizonyításának, valamint az általánosításnak az igénye. Erre a szakaszra fokozottan jellemző a korábbi és az új ismeretek egységes rendszerbe foglalása, az egyes témakörökön belüli rendszerezés.

Ebben a szakaszban is fontos cél, hogy az ismeretszerzési folyamat során a tanuló – a lehetőségekhez mérten – a tanár által irányított módon, feladatok megoldása mentén maga fedezze fel az összefüggéseket, általánosítási lehetőségeket, megoldási módokat. A kooperatív munkaformák, a csoportmunkában megoldandó projektfeladatok fejlesztik a matematikai kommunikációt. A digitális eszközök, dinamikus szoftverek, online felületek támogatják a szemléltetést, a megértést és a felfedeztetést.

Az első éven megjelenő témakörök tartalmának egy része folytatása, kiterjesztése és kiegészítése a korábbi szakaszokban is megjelenő tananyagtartalmaknak. Ebben a szakaszban jelennek meg először a valós számok; elsőfokú egyenlőtlenségek, egyenletrendszerek; másodfokú egyenletek, egyenlőtlenségek; a függvény fogalma, függvénytulajdonságok; a

kör és részei. Vannak olyan témakörök, amelyek megjelennek más területek tanítása során is, ezért a tananyag egyes részeihez javasolt óraszámok nem feltétlenül jelentenek időben összefüggő egységet. Az algebrai eszközök és a függvényekkel kapcsolatos ismeretek bővülése lehetővé teszi a hétköznapi vagy matematikai nyelven megfogalmazott problémák és a megoldás során alkalmazott matematikai modellek körének bővülését.

12. évfolyamon a matematika tantárgy alapóraszáma a heti 4 órás képzésen 144 óra

A témakörök áttekintő táblázata:

Témakör neve	**Heti 4 óra**
Halmazok	7
Matematikai logika	6
Kombinatorika, gráfok	8
Számhalmazok, műveletek	6
Hatvány, gyök	12
Betűs kifejezések alkalmazása egyenletmegoldás, függvényábrázolás során	8
Arányosság, százalékszámítás	8
Elsőfokú egyenletek, egyenlőtlenségek, egyenletrendszerek	14
Másodfokú egyenletek, egyenlőtlenségek	10
A függvény fogalma, függvénytulajdonságok	12
Geometriai alapismeretek	5
Háromszögek	9
Négyszögek, sokszögek	6
A kör és részei	6
Transzformációk, szerkesztések	12
Leíró statisztika	7
Valószínűség-számítás	8
Összes óraszám:	144

TÉMAKÖR: Halmazok

ÓRASZÁM: 7

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- látja a halmazműveletek és a logikai műveletek közötti kapcsolatokat;
- véges halmazok elemszámát meghatározza;
- alkalmazza a logikai szita elvét.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- adott halmazt diszjunkt részhalmazaira bont, osztályoz;
- halmazokat különböző módokon megad;
- halmazokkal műveleteket végez, azokat ábrázolja és értelmezi.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Halmaz közös elem nélküli részhalmazokra bontása, példák ennek alkalmazására a matematikán belül, más tantárgyaknál és a mindennapi életben
- Halmaz megadása utasítással, elemek felsorolásával
- Halmazok közötti viszonyok ábrázolása, értelmezése
- Halmazok metszetének, uniójának, különbségének, komplementerének képzése, ábrázolása és értelmezése
- Két-három halmaz elemszámával kapcsolatos feladatok megoldása logikai szita segítségével
- Szemléletes kép végtelen halmazokról

FOGALMAK

alaphalmaz, részhalmaz, üres halmaz, halmazok egyenlősége, Venn-diagram; halmazműveletek: unió, metszet, különbség, komplementer halmaz; diszjunkt halmazok, halmaz elemszáma, logikai szita

TEVÉKENYSÉGEK

- Hétköznapi életből, más tantárgyakból vagy a matematikából vett, konkrétan vagy digitálisan megjelenített alaphalmazból megadott tulajdonságokkal rendelkező elemek válogatása
- Konkrét részhalmaz esetén a részhalmaz képzési szempontjainak megállapítása
- A történelem, a művészetek, a tudományok, a sport neves személyiségeinek kitalálása különböző tulajdonságok alapján
- Barkochba játék
- A „végtelen szálloda”, mint modell
- Megszámlálhatóan végtelen számosságú halmazok elemei között egyértelmű hozzárendelés felfedeztetése, például a pozitív természetes számok halmazának számossága megegyezik a pozitív páros számok halmazának számosságával

TÉMAKÖR: Matematikai logika

ÓRASZÁM: 6

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- látja a halmazműveletek és a logikai műveletek közötti kapcsolatokat;
- megállapítja egyszerű „ha ... , akkor ...” és „akkor és csak akkor” típusú állítások logikai értékét;
- tud egyszerű állításokat indokolni és tételeket bizonyítani.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- adott állításról eldönti, hogy igaz vagy hamis;
- alkalmazza a tagadás műveletét egyszerű feladatokban;
- ismeri és alkalmazza az „és”, a (megengedő és kizáró) „vagy” logikai jelentését;
- megfogalmazza adott állítás megfordítását;
- helyesen használja a „minden” és „van olyan” kifejezéseket.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A matematikai bizonyítás fogalma
- Állítás logikai értékének megállapítása (igaz vagy hamis)
- Állítás tagadásának alkalmazása egyszerű feladatokban
- A „nem”, az „és”, a megengedő „vagy” és a kizáró „vagy” logikai jelentésének ismerete és alkalmazása matematikai és matematikán kívüli feladatokban
- A „minden” és a „van olyan” típusú állítások logikai értékének megállapítása és ennek indoklása egyszerű esetekben
- Adott állítás megfordításának megfogalmazása
- „Ha…, akkor…” és „akkor és csak akkor” típusú egyszerű állítások logikai értékének megállapítása
- Stratégiai és logikai játékok

FOGALMAK

tétel, bizonyítás, igaz-hamis; „nem”, „és”, „vagy”, „vagy…, vagy…”, „ha…, akkor…”, „akkor és csak akkor”

TEVÉKENYSÉGEK

- „Bírósági tárgyalás”, ahol az osztály tanulói a védők és a vádlók egy állítás indoklására, cáfolására
- „Mit állít a szigetlakó?”, „Ki volt a tettes, ha...?” típusú feladatok eljátszása, megoldása csoportmunkában
- Logikai készséget fejlesztő játékok, például „Einstein-fejtörő”
- Stratégiai játékok, például egyszerű NIM játékok, táblás játékok
- Tudatos pénzügyi tervezést segítő

játékok.

TÉMAKÖR: Kombinatorika, gráfok

ÓRASZÁM: 8

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- matematikai vagy hétköznapi nyelven megfogalmazott szövegből a matematikai tartalmú információkat kigyűjti, rendszerezi;
- a problémának megfelelő matematikai modellt választ, alkot;
- a kiválasztott modellben megoldja a problémát;
- megold sorba rendezési és kiválasztási feladatokat;
- konkrét szituációkat szemléltet és egyszerű feladatokat megold gráfok segítségével;
- véges halmazok elemszámát meghatározza;
- alkalmazza a logikai szita elvét.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Hétköznapi helyzetekhez kapcsolódó sorba rendezési és kiválasztási feladatok megoldása rendszerezéssel
- Sorba rendezési és kiválasztási feladatok megoldása matematikai problémákban
- Esetszétválasztás és szorzási elv alkalmazása feladatok megoldásában
- Összeszámlálási modellek alkalmazása feladatok megoldásában
- Gráfok alkalmazása konkrét hétköznapi és matematikai szituációk szemléltetésére, feladatok megoldására

FOGALMAK

gráf, gráf csúcsa, gráf éle

TEVÉKENYSÉGEK

- Sorba rendezési és kiválasztási feladatok megoldása rendszerezett leszámlálással és a szorzási és/vagy esetszétválasztási elv alkalmazásával
- Geometriai eszközök használata kombinatorikai problémák megoldására
- Néhány feltételt tartalmazó tanulói órarend készítése kis elemszámmal
- Azonos modellen alapuló, de különböző megfogalmazású feladatok megoldása
- Szorzat vagy összeg alakban megadott eredményű kombinatorikafeladatokhoz saját szöveg írása
- Téves megoldású kombinatorikafeladatokban a hiba megtalálása és a tévedés kijavítása
- Sorba rendezési feladatok megoldásának szemléltetése gráffal
- Adott gráfhoz hozzáillő feladatszöveg alkotása és „feladatküldés” csoportmunkában

TÉMAKÖR: Számhalmazok, műveletek

ÓRASZÁM: 6

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- ismeri a számhalmazok épülésének matematikai vonatkozásait a természetes számoktól a valós számokig;
- ismer példákat irracionális számokra.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- a kommutativitás, asszociativitás, disztributivitás műveleti azonosságokat helyesen alkalmazza különböző számolási helyzetekben;
- racionális számokat tizedes tört és közönséges tört alakban is felír;
- ismeri a valós számok és a számegyenes kapcsolatát;
- ismeri és alkalmazza az abszolút érték, az ellentett és a reciprok fogalmát;
- a számolással kapott eredményeket nagyságrendileg megbecsüli, és így ellenőrzi az eredményt;
- valós számok közelítő alakjaival számol, és megfelelően kerekít.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Műveleti azonosságok (kommutativitás, asszociativitás, disztributivitás), zárójelek helyes használata
- Tizedes törtek átírása közönséges tört alakba és viszont
- Irracionális számok szemléltetése
- Racionális számok elhelyezkedése számegyenesen
- Nyílt és zárt intervallumok fogalmának ismerete és alkalmazása
- Számok abszolút értékének, ellentettjének és reciprokának meghatározása
- Számológéppel elvégzett számítások eredményének előzetes becslése és nagyságrendi ellenőrzése
- Valós számok adott jegyre kerekítése
- Valós számok gyakorlati helyzetekben történő észszerű kerekítése

FOGALMAK

racionális szám, irracionális szám, valós szám, nyílt intervallum, zárt intervallum, abszolút érték, ellentett, reciprok

TEVÉKENYSÉGEK

- A számológép helyes használatának elsajátítása, például műveleti sorrend, zárójelek
- Írásban elvégzett műveletek ellenőrzése számológéppel

– Célszám megközelítése adott számjegyekkel, műveleti jelek és zárójelek használatával
– Tanulói kiselőadás a helyi értékes számírás kialakulásáról, a számjegyek kialakulásának történetéről
– A tanteremben vagy a tanterem környezetében végzett mérések esetén a megfelelő kerekítés alkalmazása
– Adott mérés elvégzése esetén a mérési hiba következményeinek vizsgálata

TÉMAKÖR: Hatvány, gyök

ÓRASZÁM: 12

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

– ismeri és alkalmazza az n-edik gyök fogalmát;
– ismeri és alkalmazza a racionális kitevőjű hatvány fogalmát és a hatványozás azonosságait.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

– ismeri és alkalmazza a négyzetgyök fogalmát és azonosságait;
– ismeri és alkalmazza az egész kitevőjű hatvány fogalmát és a hatványozás azonosságait;
– ismeri és alkalmazza a normálalak fogalmát.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

– Valós számok hatványozása pozitív egész kitevőre
– Hatványozás 0 és negatív egész kitevőre
– A hatványozás azonosságainak megfigyelése, felfedezése
– A hatványozás azonosságainak bizonyítása konkrét alapszám és tetszőleges pozitív egész kitevő esetén
– Számok normálalakja
– Számolás normálalak segítségével
– A négyzetgyök definíciója
– Nemnegatív számok négyzetgyökének megadása számológép segítségével
– A négyzetgyökvonás azonosságai

FOGALMAK

hatványalap, hatványkitevő, normálalak, négyzetgyök

TEVÉKENYSÉGEK

- Projektmunka: hányszor lehet félbehajtani egy nagyméretű papírt? Keresés az interneten, kísérlet végzése például egy teljes guriga vécépapírral
- Internetes forrásból származó, nagyon kicsi vagy nagyon nagy számokat tartalmazó cikkek valóságtartalmának megállapítása páros vagy csoportmunkában

TÉMAKÖR: Betűs kifejezések alkalmazása egyenletmegoldás, függvényábrázolás során

ÓRASZÁM: 8

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- műveleteket végez algebrai kifejezésekkel;
- ismer és alkalmaz egyszerű algebrai azonosságokat;
- átalakít algebrai kifejezéseket összevonás, szorzattá alakítás, nevezetes azonosságok alkalmazásával.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Műveletek egyszerű algebrai kifejezésekkel: összeadás, kivonás, szorzás, osztás, egytagú kifejezések hatványa
- Műveleti azonosságok ismerete és alkalmazása egyenletek megoldása során
- Az $(a + b)^2$, az $(a - b)^2$ és az $(a + b)(a - b)$ kifejezésekre vonatkozó nevezetes azonosságok ismerete és alkalmazása (például oszthatósági feladatokban, egyenletek megoldásában, függvények ábrázolásában)
- Egyszerű másodfokú polinom átalakítása teljes négyzetté kiegészítéssel
- Algebrai kifejezések átalakítása összevonás, szorzattá alakítás, nevezetes azonosságok alkalmazásával

FOGALMAK

összeg, tag, szorzat, tényező, egynemű kifejezés, együttható, teljes négyzet, polinom

TEVÉKENYSÉGEK

- „Gondolj egy számra, és én kitalálom” játék, matematikai bűvésztrükkök algebrai magyarázata
- Algebrai kifejezésekkel végzett műveletek geometriai modellezése
- A nevezetes azonosságok geometriai megjelenítése
- Számolási „trükkök” a nevezetes azonosságok segítségével, például kétjegyű számok négyzetének, $99 \cdot 101$ típusú szorzat eredményének kiszámolása fejben

TÉMAKÖR: Arányosság, százalékszámítás

ÓRASZÁM: 8

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- ismeri a hosszúság, terület, térfogat, űrtartalom, idő mértékegységeit és az átváltási szabályokat. Származtatott mértékegységeket átvált;
- ismeri és alkalmazza a százalékalap, -érték, -láb, -pont fogalmát.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- ismeri és alkalmazza az egyenes és a fordított arányosságot.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Az egyenes és a fordított arányosság fogalmának ismerete és alkalmazása gyakorlati problémák megoldása során
- Az egyenes és a fordított arányosság grafikonjának felismerése és elkészítése
- Példák az egyenes és a fordított arányosságtól különböző arányosságokra (négyzetes, gyökös)
- Példák egy irányban vagy ellentétes irányban változó mennyiségpárokra a mindennapi életből
- Százalékszámítással kapcsolatos hétköznapi helyzetekhez (például háztartási bevételekhez, kiadásokhoz, pénzügyi fogalmakhoz, gazdasági folyamatokhoz) és más tantárgyakhoz köthető feladatok megoldása

FOGALMAK

egyenes arányosság, fordított arányosság, százalékalap, százalékérték, százalékláb

TEVÉKENYSÉGEK

- Összetett, valódi élethelyzetekkel kapcsolatos feladatok megoldása csoportmunkában, szükség esetén grafikon segítségével
- Háztartási számlák elemzése az azokon megjelenő egységárak és fizetendő összegek figyelembevételével

TÉMAKÖR: Elsőfokú egyenletek, egyenlőtlenségek, egyenletrendszerek

ÓRASZÁM: 14

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- matematikai vagy hétköznapi nyelven megfogalmazott szövegből a matematikai tartalmú információkat kigyűjti, rendszerezi;
- adott problémához megoldási stratégiát, algoritmust választ, készít;
- a problémának megfelelő matematikai modellt választ, alkot;
- a kiválasztott modellben megoldja a problémát;
- a modellben kapott megoldását az eredeti problémába visszahelyettesítve értelmezi, ellenőrzi, és az észszerűségi szempontokat figyelembe véve adja meg válaszát;
- felismeri a matematika különböző területei közötti kapcsolatot;
- egyenletek megoldását behelyettesítéssel, értékkészlet-vizsgálattal ellenőrzi.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- ismeri és alkalmazza a következő egyenletmegoldási módszereket: mérlegelv, grafikus megoldás, szorzattá alakítás;
- megold elsőfokú egyismeretlenes egyenleteket és egyenlőtlenségeket, elsőfokú kétismeretlenes egyenletrendszereket.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Elsőfokú egyenletre, egyenlőtlenségre, egyenletrendszerre vezető matematikai vagy hétköznapi nyelven megfogalmazott szövegből a matematikai tartalmú információk kigyűjtése, rendszerezése
- Adott problémához megoldási stratégia, algoritmus választása, készítése
- A problémának megfelelő matematikai modell választása, alkotása
- A kiválasztott modellben a probléma megoldása
- A modellben kapott megoldás értelmezése az eredeti problémába visszahelyettesítve, ellenőrzés és válaszadás az észszerűségi szempontokat figyelembe véve
- Alaphalmaz, megoldáshalmaz fogalmának ismerete
- Egyismeretlenes elsőfokú egyenlet és egyenlőtlenség megoldása mérlegelvvel és grafikusan
- Elsőfokú kétismeretlenes egyenletrendszer megoldása behelyettesítéssel, közös együtthatók módszerével, grafikusan
- Elsőfokú egyenlettel, egyenlőtlenséggel, egyenletrendszerrel megoldható szöveges feladatok megoldása (például út-idő-sebesség, közös munkavégzés, keveréses feladatok, pénzügyi és gazdasági tematikájú feladatok)

FOGALMAK

alaphalmaz, megoldáshalmaz, mérlegelv

TEVÉKENYSÉGEK

- Szöveges feladatok megoldása több különböző úton, a különböző

megoldások összehasonlítása előnyök és hátrányok szempontjából

- Hiányos, túlhatározott, illetve ellentmondó adatokat tartalmazó problémák vizsgálata
- Nyílt végű problémák megoldása
- Adott egyenlethez szöveges feladat alkotása és „feladatküldés” csoportmunkában
- Digitális eszköz használata egyenletek, egyenlőtlenségek és egyenletrendszerek grafikus megoldása során; a digitális eszközzel történő ábrázolás előnyeinek és hátrányainak megbeszélése

TÉMAKÖR: Másodfokú egyenletek, egyenlőtlenségek

ÓRASZÁM: 10

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- matematikai vagy hétköznapi nyelven megfogalmazott szövegből a matematikai tartalmú információkat kigyűjti, rendszerezi;
- adott problémához megoldási stratégiát, algoritmust választ, készít;
- a problémának megfelelő matematikai modellt választ, alkot;
- a kiválasztott modellben megoldja a problémát;
- a modellben kapott megoldását az eredeti problémába visszahelyettesítve értelmezi, ellenőrzi, és az észszerűségi szempontokat figyelembe véve adja meg válaszát;
- felismeri a matematika különböző területei közötti kapcsolatot;
- egyenletek megoldását behelyettesítéssel, értékkészlet-vizsgálattal ellenőrzi.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- megold másodfokú egyismeretlenes egyenleteket és egyenlőtlenségeket; ismeri és alkalmazza a diszkriminánst, a megoldóképletet és a gyöktényezős alakot.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Másodfokú egyenletre, egyenlőtlenségre vezető matematikai vagy hétköznapi nyelven megfogalmazott szövegből a matematikai tartalmú információk kigyűjtése, rendszerezése
- Adott problémához megoldási stratégia, algoritmus választása, készítése
- A problémának megfelelő matematikai modell választása, alkotása
- A kiválasztott modellben a probléma megoldása
- A modellben kapott megoldás értelmezése az eredeti problémába visszahelyettesítve, ellenőrzés és válaszadás az észszerűségi szempontokat figyelembe véve
- Egyenletek megoldása ekvivalens átalakításokkal
- Másodfokú egyenlet megoldása szorzattá alakítással, teljes négyzetté

kiegészítéssel, megoldóképlettel és grafikusan
- Egyszerű másodfokúra visszavezethető egyenletek megoldása
- Másodfokú egyenlőtlenség megoldása grafikusan
- másodfokú egyenlettel megoldható szöveges feladatok megoldása
- $\sqrt{cx+d} = ax + b$ alakú egyenlet megoldása

FOGALMAK

másodfokú egyenlet megoldóképlete, diszkrimináns, gyöktényezős alak, ekvivalens átalakítás

TEVÉKENYSÉGEK

- Másodfokú egyenlet megoldása konkrét együtthatókkal és paraméterekkel, a lépéseket párhuzamosan végezve
- Digitális eszköz használata egyenletek, egyenlőtlenségek grafikus megoldása során
- Tanulói kiselőadás tartása magasabb fokú egyenletek megoldásának történetéről, érdekességeiről

TÉMAKÖR: A függvény fogalma, függvénytulajdonságok

ÓRASZÁM: 12

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- képlettel adott függvényt hagyományosan és digitális eszközzel ábrázol;
- adott értékkészletbeli elemhez megtalálja az értelmezési tartomány azon elemeit, amelyekhez a függvény az adott értéket rendeli.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- megad hétköznapi életben előforduló hozzárendeléseket;
- adott képlet alapján helyettesítési értékeket számol, és azokat táblázatba rendezi;
- táblázattal megadott függvény összetartozó értékeit ábrázolja koordináta-rendszerben;
- a grafikonról megállapítja függvények alapvető tulajdonságait.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Hétköznapi hozzárendelések megfigyelése, tulajdonságainak megfogalmazása: egyértelmű, kölcsönösen egyértelmű
- Függvény megadása, alapvető függvénytani fogalmak ismerete
- Függvényértékek meghatározása és táblázatba rendezése
- Függvények ábrázolása táblázat alapján
- Függvények alkalmazása valós, hétköznapi helyzetek jellemzésére, gyakorlati problémák megoldására

- A grafikon alapján a függvény értelmezési tartományának, értékkészletének, minimumának, maximumának és zérushelyének megállapítása, a növekedés és fogyás leolvasása
- Lineáris függvény, másodfokú függvény, négyzetgyökfüggvény, fordított arányosságot leíró függvény (elemi függvények) grafikonja, tulajdonságai
- Elemi függvényekkel egyszerű függvénytranszformációs lépések végrehajtása: $f(x) + c$, $f(x + c)$, $c \cdot f(x)$, $|f(x)|$
- Lineáris függvények hozzárendelési utasításának leolvasása grafikon alapján
- Egyszerű függvények esetén az $f(x) = c$ alapján x meghatározása és ennek alkalmazása gyakorlati problémák megoldása során
- Kölcsönösen egyértelmű hozzárendelés megfordítása és a megfordított hozzárendelés ábrázolása

FOGALMAK

egyértelmű hozzárendelés, kölcsönösen egyértelmű hozzárendelés, értelmezési tartomány, képhalmaz, értékkészlet, helyettesítési érték, szélsőérték, zérushely, növekedés, fogyás

TEVÉKENYSÉGEK

- Összetett, valódi helyzetekkel, például demográfiai kérdésekkel, pénzügyi feladatokkal kapcsolatos grafikonok elemzése csoportmunkában
- Hétköznapi helyzetekben időben változó folyamatokkal kapcsolatos mérések végzése és a mért adatok ábrázolása koordináta-rendszerben (például hőmérséklet)
- A tanulók mindennapi életéhez kapcsolódó grafikonok ábrázolása és elemzése (például út-idő grafikon az iskolába való eljutásról)
- Egyszerű, másodfokú függvénnyel jellemezhető, gyakorlati helyzethez köthető szélsőérték- feladatok megoldása csoportmunkában, például adott hosszúságú spárgával bekeríthető maximális területű téglalap adatainak mérése, megfigyelése
- Függvények ábrázolása digitális eszköz segítségével
- Barkochba játék a függvényekkel kapcsolatos fogalmak használatával
- Szöveges feladatok megoldása grafikus úton
- Algebrai úton nem vagy nehezen megoldható egyenletek közelítő megoldása grafikus úton digitális eszköz segítségével

TÉMAKÖR: Geometriai alapismeretek

ÓRASZÁM: 5

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- ismeri és feladatmegoldásban alkalmazza a térelemek kölcsönös helyzetét, távolságát

és hajlásszögét;
– felismeri a matematika különböző területei közötti kapcsolatot.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

– ismeri és használja a pont, egyenes, sík (térelemek) és szög fogalmát;
– ismeri és alkalmazza a nevezetes szögpárok tulajdonságait;
– ismeri az alapszerkesztéseket, és ezeket végre tudja hajtani hagyományos vagy digitális eszközzel.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

– Két pont, pont és egyenes, két egyenes távolságának alkalmazása a síkban
– Egyenesek kölcsönös helyzetének ismerete és alkalmazása
– Nevezetes szögpárok tulajdonságainak ismerete és alkalmazása: pótszögek, mellékszögek, kiegészítő szögek, csúcsszögek, egyállású szögek, váltószögek
– A szakaszfelező merőleges és a szögfelező, mint ponthalmazok tulajdonságainak ismerete
– Dinamikus geometriai szoftver alkalmazásának előkészítése, használata
– Alapszerkesztések végrehajtása hagyományos vagy digitális eszközzel euklideszi módon: szakaszfelező merőleges, szögfelező, merőleges és párhuzamos egyenesek szerkesztése, szög másolása

FOGALMAK

pont, egyenes, sík, szögtartomány, hajlásszög, párhuzamos, merőleges, pótszögek, mellékszögek, kiegészítő szögek, csúcsszögek, egyállású szögek, váltószögek, szakaszfelező merőleges, szögfelező

TEVÉKENYSÉGEK

– Az osztályteremben vagy a terem környezetében „egyenesek” kölcsönös helyzetének megadása, ezek távolságának megmérése
– Számszerű adatként csak a méretarányt tartalmazó térkép alapján valódi távolságok meghatározása, becslése
– Számszerű adatként csak méretarányt tartalmazó térképen adott helységektől (közelítőleg) egyenlő távolságra levő helységek megkeresése

TÉMAKÖR: Háromszögek

ÓRASZÁM: 9

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

– ismeri a mérés alapelvét, alkalmazza konkrét alap- és származtatott mennyiségek esetén;
– ismeri a hosszúság, terület, térfogat, űrtartalom, idő mértékegységeit és az

átváltási szabályokat. Származtatott mértékegységeket átvált;
- sík- és térgeometriai feladatoknál a problémának megfelelő mértékegységben adja meg válaszát;
- kiszámítja háromszögek területét.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- ismeri és alkalmazza a háromszögek oldalai, szögei, oldalai és szögei közötti kapcsolatokat; a speciális háromszögek tulajdonságait;
- ismeri és alkalmazza a háromszög nevezetes vonalaira, pontjaira és köreire vonatkozó fogalmakat és tételeket;
- ismeri és alkalmazza a Pitagorasz-tételt és megfordítását.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A háromszögek csoportosítása oldalak és szögek szerint
- Az alapvető összefüggések ismerete és alkalmazása háromszögek oldalai, szögei, oldalai és szögei között
- Speciális háromszögek tulajdonságainak ismerete és alkalmazása: szabályos, egyenlő szárú, derékszögű háromszög
- A háromszög nevezetes vonalaira, pontjaira és köreire vonatkozó fogalmak, tételek ismerete és alkalmazása: oldalfelező merőleges, szögfelező, magasságvonal, súlyvonal, középvonal, körülírt, illetve beírt kör
- az oldalfelező merőlegesek és a belső szögfelezők metszéspontjára vonatkozó tétel bizonyítása
- A Pitagorasz-tétel és megfordításának ismerete és alkalmazása
- A Pitagorasz-tétel bizonyítása
- Háromszög területének kiszámítása

FOGALMAK

szabályos háromszög, egyenlő szárú háromszög, derékszögű háromszög, oldalfelező merőleges, szögfelező, magasságvonal, súlyvonal, középvonal, körülírt kör, beírt kör

TEVÉKENYSÉGEK

- A háromszög nevezetes vonalaira, pontjaira és köreire vonatkozó tételek felfedeztetése szerkesztéssel vagy dinamikus geometriai szoftver alkalmazásával, páros vagy csoportmunkában
- Konkrét alakzatok átdarabolása más alakzattá páros vagy csoportmunkában
- A derékszögű háromszög oldalaira szerkesztett négyzetek átdarabolása a Pitagorasz-tételnek megfelelő módon, pitagoraszi tangramok vagy dinamikus geometriai szoftver alkalmazásával

TÉMAKÖR: Négyszögek, sokszögek

ÓRASZÁM: 6

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- ismeri a mérés alapelvét, alkalmazza konkrét alap- és származtatott mennyiségek esetén;
- ismeri a hosszúság, terület, térfogat, űrtartalom, idő mértékegységeit és az átváltási szabályokat. Származtatott mértékegységeket átvált;
- sík- és térgeometriai feladatoknál a problémának megfelelő mértékegységben adja meg válaszát;
- ismeri és alkalmazza speciális négyszögek tulajdonságait, területüket kiszámítja;
- átdarabolással kiszámítja sokszögek területét.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- ismeri és alkalmazza a szabályos sokszög fogalmát; kiszámítja a konvex sokszög belső és külső szögeinek összegét.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Speciális négyszögek (trapéz, húrtrapéz, paralelogramma, deltoid, rombusz, téglalap, négyzet) tulajdonságainak ismerete, területének kiszámítása
- Konvex sokszögeknél az átlók számára, a belső és külső szögösszegre vonatkozó tételek ismerete, bizonyítása és alkalmazása
- Szabályos sokszög fogalmának ismerete
- Szabályos sokszög területe átdarabolással

FOGALMAK

trapéz, húrtrapéz, paralelogramma, deltoid, rombusz, téglalap, négyzet, konvex sokszög, szabályos sokszög

TEVÉKENYSÉGEK

- Különböző típusú speciális négyszögek területének meghatározására vonatkozó formula felfedeztetése átdarabolással
- A belső és a külső szögösszegre vonatkozó tételek felfedeztetése, illusztrálása átdarabolással, hajtogatással vagy dinamikus geometriai szoftver segítségével
- Projektmunka: lakás/iskola alaprajzának elkészítése méretarányosan

TÉMAKÖR: A kör és részei

ÓRASZÁM: 6

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

– ismeri a mérés alapelvét, alkalmazza konkrét alap- és származtatott mennyiségek esetén;
– ismeri a hosszúság, terület, térfogat, űrtartalom, idő mértékegységeit és az átváltási szabályokat. Származtatott mértékegységeket átvált;
– sík- és térgeometriai feladatoknál a problémának megfelelő mértékegységben adja meg válaszát.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

– ki tudja számolni a kör és részeinek kerületét, területét;
– ismeri a kör érintőjének fogalmát, kapcsolatát az érintési pontba húzott sugárral;
– ismeri és alkalmazza a Thalész-tételt és megfordítását.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

– Annak ismerete és alkalmazása, hogy a középponti szög egyenesen arányos a hozzá tartozó körív hosszával
– Annak ismerete és alkalmazása, hogy a középponti szög egyenesen arányos a hozzá tartozó körcikk területével
– Kör, körcikk, körgyűrű és körszelet területének és kerületének kiszámítása
– Annak ismerete és alkalmazása, hogy a kör érintője merőleges az érintési pontba húzott sugárra, és hogy külső pontból húzott érintőszakaszok egyenlő hosszúak
– A Thalész-tétel és megfordításának ismerete és alkalmazása
– A Thalész-tétel bizonyítása

FOGALMAK

középponti szög, körív, körcikk, körgyűrű, körszelet, érintőszakaszok

TEVÉKENYSÉGEK

– Annak felfedeztetése méréssel, hogy a középponti szög egyenesen arányos a hozzá tartozó körív hosszával; különböző méretű körök esetén a kapott adatok táblázatba foglalása
– A Thalész-tétel felfedeztetése szerkesztéssel, szögméréssel vagy dinamikus geometriai szoftver alkalmazásával

TÉMAKÖR: Transzformációk, szerkesztések

ÓRASZÁM: 12

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

– ismeri a vektorokkal kapcsolatos alapvető fogalmakat;
– ismer és alkalmaz egyszerű vektorműveleteket;
– alkalmazza a vektorokat feladatok megoldásában;

– ismeri és alkalmazza a hasonló síkidomok kerületének és területének arányára vonatkozó tételeket.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

– ismer példákat geometriai transzformációkra;
– ismeri és alkalmazza a síkbeli egybevágósági transzformációkat és tulajdonságaikat; alakzatok egybevágóságát;
– ismeri és alkalmazza a középpontos hasonlósági transzformációt, a hasonlósági transzformációt és az alakzatok hasonlóságát;
– megszerkeszti egy alakzat tengelyes, illetve középpontos tükörképét, pont körüli elforgatottját, párhuzamos eltoltját hagyományosan és digitális eszközzel;
– geometriai szerkesztési feladatoknál vizsgálja és megállapítja a szerkeszthetőség feltételeit.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

– Példák ismerete geometriai hozzárendelésekre (merőleges vetítés, párhuzamos vetítés, merőleges affinitás, térkép, fényképezés)
– A tengelyes tükrözés, a középpontos tükrözés, a pont körüli forgatás és a párhuzamos eltolás ismerete, tulajdonságaik
– A vektor fogalmának kialakítása a párhuzamos eltolás segítségével
– Egybevágósági transzformációk egymás utáni végrehajtása
– Egybevágósági transzformációk végrehajtása szerkesztéssel vagy digitális eszközzel
– Egybevágó alakzatok, szimmetriák megfigyelése a környezetben, művészeti alkotásokban
– Az egybevágósági transzformációk alkalmazása feladatok megoldásában, tételek bizonyításában
– Háromszögek egybevágóságának alapesetei és ezek alkalmazása
– Négyszögek egybevágósága
– Egyszerű szerkesztési feladatok megoldása hagyományos vagy digitális eszközzel; diszkusszió
– Gyakorlati feladatok megoldása egybevágóságok segítségével (például a sík parkettázása különféle síkidomokkal; szabásminta készítése, használata)
– A középpontos hasonlósági transzformáció és a hasonlósági transzformáció ismerete, tulajdonságai
– A hasonlóság fogalmának ismerete és alkalmazása feladatok megoldásában, tételek bizonyításában
– Gyakorlati feladatok megoldása hasonlóság segítségével (például alaprajz-, térképkészítés, modellezés)

FOGALMAK

tengelyes tükrözés, középpontos tükrözés, pont körüli forgatás, párhuzamos eltolás, egybevágóság, forgásszög, vektor, vektorok összege, középpontos hasonlósági transzformáció, hasonlósági transzformáció, hasonlóság, a hasonlóság aránya

TEVÉKENYSÉGEK

- Gyakorlati példák keresése geometriai hozzárendelésekre, például fényképezés, filmvetítés
- A középpontos tükrözés, a pont körüli forgatás és a párhuzamos eltolás bemutatása, mint két tengelyes tükrözés egymásutánja
- M. C. Escher és Victor Vasarely néhány interneten is elérhető alkotásának elemzése a szimmetriák szempontjából; hasonló módszerrel képek alkotása
- A sík parkettázása egybevágó háromszögekkel, négyszögekkel papírsablonok vagy dinamikus geometriai szoftver segítségével
- A tengelyes vagy középpontos szimmetriára alapozó stratégiai játékok (például pénzforgatós, színezős) páros munkában
- Az iskola közelében lévő magas épület (például templomtorony) magasságának meghatározása egy egyenes bot segítségével a bot és az épület árnyékának méréséből („Thalész-módszer”) csoportmunkában
- Valódi távolságok, valódi útvonalak hosszának meghatározása papíralapú térkép alapján

TÉMAKÖR: Leíró statisztika

ÓRASZÁM: 7

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- adott cél érdekében tudatos adatgyűjtést és rendszerezést végez;
- hagyományos és digitális forrásból származó adatsokaság alapvető statisztikai jellemzőit meghatározza, értelmezi és értékeli;
- felismer grafikus manipulációkat diagramok esetén.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- adatsokaságból adott szempont szerint oszlop- és kördiagramot készít hagyományos és digitális eszközzel.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Statisztikai adatok gyűjtésének tervezése
- Statisztikai adatok gyűjtése hagyományos és internetes forrásból
- Statisztikai adatok rendszerezése, jellemzése középértékekkel hagyományos és digitális eszközzel
- A kapott adatok értelmezése, értékelése, egyszerű statisztikai következtetések
- Oszlop- és kördiagram értelmezése, valamint készítése hagyományos és digitális eszközzel
- Konkrét adatsokaság ábrázolásához, statisztikai kérdés megválaszolásához a megfelelő diagramtípus kiválasztása
- Kördiagramból oszlopdiagram készítése és viszont
- Grafikus manipulációk felismerése és javítása diagramok esetén

FOGALMAK

oszlopdiagram, kördiagram, átlag, medián, módusz

TEVÉKENYSÉGEK

- Adatgyűjtés megtervezése, például forgalomszámlálás vagy iskolai felmérés előkészítése
- A megtervezett statisztikai adatgyűjtés lebonyolítása, az eredmények szemléltetése grafikonok segítségével, a kapott eredmények értékelő bemutatása tanulói kiselőadás formájában
- Különböző adatsokaságok esetében annak vizsgálata, hogy ezek jellemezhetők-e az ismert középértékekkel
- Érvelés a tanuló saját érdemjegyei alapján különböző statisztikai jellemzők segítségével a kedvezőbb év végi jegyért
- Különböző sportágak értékelési rendszerének és statisztikáinak bemutatása tanulói kiselőadás keretében
- Osztályok/tantárgyak eredményeinek összehasonlítása érdemjegyek és ezek középértékei alapján
- Csoportmunka keretében adott céllal készülő, megtévesztő oszlop- és kördiagramok készítése, ezek szóbeli értékelése, javítása

TÉMAKÖR: Valószínűség-számítás

ÓRASZÁM: 8

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- konkrét valószínűségi kísérletek esetében az esemény, eseménytér, elemi esemény, relatív gyakoriság, valószínűség, egymást kizáró események, független események fogalmát megkülönbözteti és alkalmazza.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- tapasztalatai alapján véletlen jelenségek jövőbeni kimenetelére észszerűen tippel;
- véletlen kísérletek adatait rendszerezi, relatív gyakoriságokat számol, nagy elemszám esetén számítógépet alkalmaz.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Valószínűségi kísérletek elvégzése, gyakorisági, relatív gyakorisági táblázatok készítése
- A valószínűség fogalmának bevezetése statisztikai alapon
- A klasszikus valószínűségi modell fogalma és alkalmazása
- Diszkrét valószínűség-eloszlások ábrázolása hagyományos és digitális eszközzel

FOGALMAK

valószínűségi kísérlet, esemény, elemi esemény, gyakoriság, relatív gyakoriság, valószínűség, diszkrét valószínűség-eloszlás

TEVÉKENYSÉGEK

- Konkrét valószínűségi kísérletek végrehajtása vagy dinamikus szoftver segítségével történő szimulálása (például dobások szabályos dobókockákkal, pénzérmékkel); a kapott gyakoriságok és relatív gyakoriságok táblázatba foglalása; tippelés az egyes kimenetelekre és becslés a bekövetkezésük valószínűségére
- Játékokban a szerencsefaktor vizsgálata, például „Ki nevet a végén” játék esetében az első hatos dobás eloszlása
- Különböző társasjátékokban stratégia meghatározása, döntéshozatal esélylatolgatás alapján
- Különböző szerencsejátékok (lottó, totó, póker, black jack, internetes sportfogadások) esetében a nyerési esély összehasonlítása

13. évfolyam

A felnőttoktatás második évében szükséges, hogy megvalósuljanak a nappali oktatás 11 – 12. évfolyamainak képzési céljai, mind a tanulási eredmények, fejlesztési feladatok és ismeretek tekintetében.

A második évben a tanulási-tanítási folyamatra jellemző, hogy az ismeretek jellege egyre absztraktabb és formálisabb, a matematika belső logikája egyre jobban érvényesül. Ebben a szakaszban az egyik nagyon fontos didaktikai cél a szimbolikus gondolkodás fejlesztése. A tanulóknak a korábban elsajátított készségekre, képességekre és ismeretanyagra támaszkodva kell eljutniuk az absztrakt összefüggések megértéséhez és tudatos alkalmazásához. Tudatosítani kell a matematikai fogalmak pontos definiálásának fontosságát és a matematikai bizonyítások szerepét. Amellett, hogy a lehetséges alkalmazásokat minden egyes témakör kapcsán szem előtt kell tartani, fontos, hogy a tanulók lássák az egyes matematikai területek kapcsolatát is.

Ebben a szakaszban is fontos cél, hogy az ismeretszerzési folyamat során a tanuló a tanár által irányított módon, a feladatok megoldása mentén maga fedezze fel az összefüggéseket, általánosítási lehetőségeket, megoldási módokat. A kooperatív munkaformák, a csoportmunkában megoldandó projektfeladatok ebben a szakaszban is fejlesztik a matematikai kommunikációt. Az érettségi vizsgára készülés során egyre nagyobb hangsúlyt kap a tanulók önálló munkája mind a feladatmegoldásokban, mind a tanultak ismétlésében, rendszerezésében. A digitális eszközök, dinamikus szoftverek, online felületek támogatják a szemléltetést, a megértést, a felfedeztetést és a gyakorlást.

A második évben is jellemző, hogy a megjelenő témakörök tartalmának egy része folytatása, kiterjesztése és kiegészítése a korábbi szakaszokban is megjelenő tananyagtartalmaknak. Bizonyos témakörök azonban ebben a szakaszban jelennek meg először. Ilyen a racionális kitevőjű hatvány, az exponenciális függvény, a logaritmus, a számtani és mértani sorozatok, a trigonometria, a koordinátageometria és a térgeometria. Vannak olyan témakörök, amelyek ismeretei megjelennek más terület tanítása során is, ezért az egyes részekhez javasolt

óraszámok ebben a szakaszban sem jellemeznek feltétlenül időben összefüggő egységet. Az algebrai eszközök és a függvényekkel kapcsolatos ismeretek bővülése, a trigonometria és a koordinátageometria alapjainak megjelenése, valamint a statisztikai és valószínűségi szemlélet mélyülése további lehetőségeket nyújt változatos hétköznapi és matematikai problémák megoldására. A matematikai eszköztár bővülése ebben a szakaszban teszi leginkább lehetővé, hogy a tanulók más tantárgyakban, más tanulási területeken is alkalmazni tudják matematikai tudásukat.

A második évben a matematika tantárgy alapóraszáma a heti 4 órás képzésen 124 óra. Rendszerező összefoglalásra, az érettségi vizsgára történő felkészítésre a második év végén a heti négy órás képzésen 24 óra áll rendelkezésre**.** Az egyes témakörökhöz írt óraszámok javaslatok. Az új ismeretek a teljes óraszám négyötöd része alatt a legtöbb tanuló számára elsajátíthatók, így a fennmaradó órák felhasználhatók ismétlésre, gyakorlásra, felzárkóztatásra, tehetséggondozásra és számonkérésre.

A tanterv ezen az éven 31 hetes szorgalmi időszakra készült.

A témakörök áttekintő táblázata:

Témakör neve	**Heti 4 óra**
Halmazok, matematikai logika	7
Kombinatorika, gráfok	8
Számelméleti ismeretek, számhalmazok épülése	7
Hatvány, gyök, exponenciális függvény, logaritmus	8
Exponenciális folyamatok vizsgálata	8
Sorozatok	12
Trigonometria	8
Térgeometria	14
Koordinátageometria	11
Leíró statisztika	6
Valószínűség-számítás	11
Rendszerező összefoglalás	24
Összes óraszám:	124

TÉMAKÖR: Halmazok, matematikai logika

ÓRASZÁM: 7

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

– látja a halmazműveletek és a logikai műveletek közötti kapcsolatokat;

– megállapítja egyszerű „ha ... , akkor ...” és „akkor és csak akkor” típusú állítások logikai értékét;
– tud egyszerű állításokat indokolni és tételeket bizonyítani.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

– A halmazműveletek és a logikai műveletek közötti kapcsolatok bemutatása példákon keresztül
– Logikai kifejezések megfelelő használata
– Egyszerű állítások indoklása, tételek bizonyítása
– Stratégiai és logikai játékok

FOGALMAK

logikai műveletek

TEVÉKENYSÉGEK

– A tanulók mindennapi tapasztalataihoz köthető, összetett állítások logikai értékének meghatározása igazságtáblázat segítségével
– Rejtvényújságokban szereplő feladványok megfejtése következtetések láncolatán keresztül
– Logikai készséget fejlesztő játékok, például „Einstein-fejtörő”
– Stratégiai játékok, például NIM játékok, táblás játékok
– Tudatos pénzügyi tervezést segítő
játékok

TÉMAKÖR: Kombinatorika, gráfok

ÓRASZÁM: 8

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

– matematikai vagy hétköznapi nyelven megfogalmazott szövegből a matematikai tartalmú információkat kigyűjti, rendszerezi;
– a problémának megfelelő matematikai modellt választ, alkot;
– a kiválasztott modellben megoldja a problémát.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

– megold sorba rendezési és kiválasztási feladatokat;
– konkrét szituációkat szemléltet és egyszerű feladatokat megold gráfok segítségével.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

– Matematikai és hétköznapi helyzetekhez kötődő sorba rendezési és kiválasztási

feladatok megoldása
- A binomiális együttható fogalmának ismerete, értékének kiszámítása
- Mintavétel visszatevéssel és visszatevés nélkül
- A gráf csúcsainak fokszámösszege és éleinek száma közötti összefüggés ismerete és alkalmazása gyakorlati feladatok megoldásában

FOGALMAK

faktoriális, binomiális együttható; csúcs fokszáma gráfban

TEVÉKENYSÉGEK

- Anagramma készítése a tanulók neveiből
- A pókerben előforduló lehetséges nyerő lapkombinációk számának meghatározása
- A Pascal-háromszög és tulajdonságai felfedeztetése például kéttagú összeg hatványaiban szereplő együtthatók segítségével
- Különböző szituációk kétféle módon történő összeszámlálása és ebből következő egyszerű kombinatorikus összefüggések felfedezése
- Visszatevéses és visszatevés nélküli mintavétel konkrét lejátszása, a tapasztalatok összegyűjtése

TÉMAKÖR: Számelméleti ismeretek, számhalmazok épülése

ÓRASZÁM: 7

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- ismeri és alkalmazza az oszthatóság alapvető fogalmait;
- összetett számokat felbont prímszámok szorzatára;
- meghatározza két természetes szám legnagyobb közös osztóját és legkisebb közös többszörösét, és alkalmazza ezeket egyszerű gyakorlati feladatokban;
- ismeri és alkalmazza az oszthatósági szabályokat;
- érti a helyi értékes írásmódot 10-es és más alapú számrendszerekben;
- ismeri a számhalmazok épülésének matematikai vonatkozásait a természetes számoktól a valós számokig;
- ismer példákat irracionális számokra.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Legnagyobb közös osztó és legkisebb közös többszörös meghatározása a prímtényezős felbontásból
- Összetett oszthatósági szabályok alkalmazása
- Számolás osztási maradékokkal (például összeg, szorzat, hatvány maradéka)
- Számok felírása 10-estől különböző alapú számrendszerben

- Az egész számok, a véges tizedes törtek, a végtelen szakaszos tizedes törtek és a racionális számok kapcsolata
- A számhalmazok épülésének matematikai vonatkozásai a természetes számoktól a valós számokig
- Végtelen nem szakaszos tizedes törtek ismerete
- Példák irracionális számokra
- Számhalmazok műveleti zártsága

FOGALMAK

természetes szám, egész szám, racionális szám, irracionális szám, valós szám, relatív prímek

TEVÉKENYSÉGEK

- Oszthatósággal kapcsolatos „bűvésztrükkök” bemutatása
- Számrendszerek segítségével megoldható rejtvények
- Tanulói kiselőadás a 10-estől különböző alapú számrendszerek használatáról a múltban és ennek mai napig tartó hatásairól
- Tanulói kiselőadás számelméleti érdekességekről, például tökéletes számok és barátságos számpárok, prímszámok, jelenleg ismert legnagyobb prím, titkosítás
- Halmazábra elkészítése a számhalmazokról

TÉMAKÖR: Hatvány, gyök, exponenciális függvény, logaritmus

ÓRASZÁM: 8

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- ismeri és alkalmazza a logaritmus fogalmát.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- ismeri és alkalmazza az n-edik gyök fogalmát;
- ismeri és alkalmazza a racionális kitevőjű hatvány fogalmát és a hatványozás azonosságait;
- képlettel adott függvényt hagyományosan és digitális eszközzel ábrázol;
- adott értékkészletbeli elemhez megtalálja az értelmezési tartomány azon elemeit, amelyekhez a függvény az adott értéket rendeli.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Az n-edik gyök fogalmának ismerete és alkalmazása
- Hatványozás pozitív alap és racionális kitevő esetén
- Hatványozás azonosságainak alkalmazása racionális kitevő esetén
- A hatványozás szemléletes értelmezése irracionális kitevő esetén

– Az exponenciális függvények ábrázolása hagyományosan és számítógéppel, a függvények tulajdonságai
– A logaritmus értelmezése
– Áttérés más alapú logaritmusra
– Számológép használata logaritmus értékének meghatározásához

FOGALMAK

n-edik gyök, exponenciális függvény, logaritmus

TEVÉKENYSÉGEK

– A permanencia-elv gyakorlati „kipróbálása” a definíció megadása előtt
– Matematikatörténeti érdekességek (például déloszi probléma) feldolgozása projektmunkában
– Különböző alapú exponenciális függvények ábrázolása milliméterpapíron, és a kapott grafikonok összehasonlítása csoportmunkában
– Nagy számok számjegyei számának meghatározása logaritmus segítségével
– 10-estől eltérő alapú logaritmus kiszámolása csak 10-es alapú logaritmus kiszámolására alkalmas számológéppel

TÉMAKÖR: Exponenciális folyamatok vizsgálata

ÓRASZÁM: 8

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

– matematikai vagy hétköznapi nyelven megfogalmazott szövegből a matematikai tartalmú információkat kigyűjti, rendszerezi;
– ismeri és alkalmazza a logaritmus fogalmát.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

– adott problémához megoldási stratégiát, algoritmust választ, készít;
– a problémának megfelelő matematikai modellt választ, alkot;
– a kiválasztott modellben megoldja a problémát;
– a modellben kapott megoldását az eredeti problémába visszahelyettesítve értelmezi, ellenőrzi, és az észszerűségi szempontokat figyelembe véve adja meg válaszát;
– egyenletek megoldását behelyettesítéssel, értékkészlet-vizsgálattal ellenőrzi;
– megold egyszerű, a megfelelő definíció alkalmazását igénylő exponenciális egyenleteket, egyenlőtlenségeket.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

– Exponenciális folyamatok vizsgálata a természetben és a társadalomban

- Exponenciális egyenletre, egyenlőtlenségre vezető matematikai vagy hétköznapi nyelven megfogalmazott szövegből a matematikai tartalmú információk kigyűjtése, rendszerezése
- Adott problémához megoldási stratégia, algoritmus választása, készítése
- A gyakorlati (például pénzügyi, biológiai, fizikai, demográfiai, ökológiai) problémának megfelelő matematikai modell választása, alkotása
- A kiválasztott modellben a probléma megoldása
- A modellben kapott megoldás értelmezése az eredeti probléma szövegébe visszahelyettesítve, ellenőrzés és válaszadás az észszerűségi szempontokat figyelembe véve

FOGALMAK

Nincsenek új fogalmak.

TEVÉKENYSÉGEK

- Tanulói kiselőadás az exponenciálisan változó folyamatokról a természetben és a társadalomban
- Adatgyűjtés különböző forrásokból származó, exponenciális vagy közelítőleg annak tekinthető változókra csoportmunkában
- Gyakorlati, időben exponenciálisnak tekinthető változást mutató grafikonokra exponenciális függvény illesztése digitális eszköz segítségével, és az illesztett függvény paramétereinek értelmezése

TÉMAKÖR: Sorozatok

ÓRASZÁM: 12

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- ismeri és alkalmazza a logaritmus fogalmát.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- számtani és mértani sorozatokat adott szabály alapján felír, folytat;
- a számtani/mértani sorozat n-edik tagját felírja az első tag és a különbség (differencia)/hányados (kvóciens) ismeretében;
- a számtani/mértani sorozatok első n tagjának összegét kiszámolja;
- ismeri és alkalmazza a százalékalap, -érték, -láb, -pont fogalmát;
- mértani sorozatokra vonatkozó ismereteit használja gazdasági, pénzügyi, természettudományi és társadalomtudományi problémák megoldásában.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A számsorozat fogalmának ismerete

- Számsorozat megadása képlettel, rekurzióval
- Számtani és mértani sorozatok felírása, folytatása adott szabály szerint
- Számtani sorozat, az n-edik tag, az első n tag összege
- Mértani sorozat, az n-edik tag, az első n tag összege
- A számtani és a mértani sorozat első n tagjának összegére vonatkozó képlet bizonyítása
- Számtani és mértani sorozatokra vonatkozó ismeretek alkalmazása gazdasági, természettudományi és társadalomtudományi problémák megoldásában
- Megtakarítási és kamatozási formák, ezek összehasonlítása
- Egyszerű kamat, kamatos kamat, gyűjtőjáradék és törlesztőrészlet számítása
- Megtakarítási, befektetési és hitelfelvételi lehetőségekkel és azok kockázati tényezőivel kapcsolatos feladatok megoldása

FOGALMAK

számsorozat, tőke, kamatláb, kamat, futamidő, gyűjtőjáradék, törlesztőrészlet

TEVÉKENYSÉGEK

- Tanulói kiselőadás tartása nevezetes sorozatokról, például Fibonacci-sorozat
- Az első 100 pozitív természetes szám összegének meghatározása a „kis” Gauss módszerével
- A sakktáblára elhelyezett, mezőről mezőre kétszeres számú búzaszemek kérdésének bemutatása
- Valódi pénzügyi termékek kamatozási és egyéb feltételeinek összehasonlítása csoportmunkában internetes adatgyűjtés segítségével

TÉMAKÖR: Trigonometria

ÓRASZÁM: 8

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- ismeri és alkalmazza a szinusz- és a koszinusztételt.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- ismeri hegyesszögek szögfüggvényeinek definícióját a derékszögű háromszögben;
- ismeri tompaszögek szögfüggvényeinek származtatását a hegyesszögek szögfüggvényei alapján;
- ismeri a hegyes- és tompaszögek szögfüggvényeinek összefüggéseit;
- alkalmazza a szögfüggvényeket egyszerű geometriai számítási feladatokban;
- a szögfüggvény értékének ismeretében meghatározza a szöget;

– kiszámítja háromszögek területét;
– ismeri és alkalmazza speciális négyszögek tulajdonságait, területüket kiszámítja;
– átdarabolással kiszámítja sokszögek területét.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

– Hegyesszög szinusza, koszinusza, tangense
– Számítások derékszögű háromszögekben szögfüggvények segítségével gyakorlati helyzetekben
– Tompaszög szinusza, koszinusza, tangense
– Összefüggések ismerete egy adott szög különböző szögfüggvényei között: pitagoraszi összefüggés, pótszögek és mellékszögek szögfüggvényei
– Szögfüggvény értékének ismeretében a szög meghatározása számológép segítségével
– Háromszög területének kiszámítása két oldal és a közbezárt szög ismeretében
– Szinusz- és koszinusztétel ismerete és alkalmazása
– A szinusztétel bizonyítása
– Számítások négyszögekben, sokszögekben szögfüggvények segítségével
– A környezetben található tárgyak magasságának, pontok távolságának meghatározása mért adatokból számítva
– Négyszögek és szabályos sokszögek területének kiszámítása

FOGALMAK

szinusz, koszinusz, tangens, szinusztétel, koszinusztétel

TEVÉKENYSÉGEK

– Tanulói kiselőadás a trigonometrikus ismeretek hétköznapi életben, munkában való felhasználhatóságáról, például: lakberendezés, ácsmunka, GPS működése
– Az iskolában vagy annak környezetében kijelölt, tetszőleges háromszög, illetve négyszög alakú részek területének meghatározása csoportmunkában, távolságok és szögek mérése alapján
– Épület magasságának meghatározása a látószög és a távolságok mérésének segítségével csoportmunkában

TÉMAKÖR: Térgeometria

ÓRASZÁM: 14

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

– ismeri és alkalmazza a szinusz- és a koszinusztételt.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- ismeri és feladatmegoldásban alkalmazza a térelemek kölcsönös helyzetét, távolságát és hajlásszögét;
- ismeri a mérés alapelvét, alkalmazza konkrét alap- és származtatott mennyiségek esetén;
- ismeri a hosszúság, terület, térfogat, űrtartalom, idő mértékegységeit és az átváltási szabályokat. Származtatott mértékegységeket átvált;
- sík- és térgeometriai feladatoknál a problémának megfelelő mértékegységben adja meg válaszát;
- ismeri és alkalmazza a hasáb, a henger, a gúla, a kúp, a gömb, a csonkagúla, a csonkakúp (speciális testek) tulajdonságait;
- lerajzolja a kocka, téglatest, egyenes hasáb, egyenes körhenger, egyenes gúla, forgáskúp hálóját;
- kiszámítja a speciális testek felszínét és térfogatát egyszerű esetekben;
- ismeri és alkalmazza a hasonló síkidomok kerületének és területének arányára vonatkozó tételeket;
- ismeri és alkalmazza a hasonló testek felszínének és térfogatának arányára vonatkozó tételeket.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Térelemek kölcsönös helyzetének, távolságának és hajlásszögének ismerete, alkalmazása feladatmegoldásban
- A terület, térfogat, űrtartalom mértékegységeinek és ezek átváltási szabályainak ismerete
- Sűrűség mértékegységei közötti átváltás ismerete
- Sík- és térgeometriai feladatoknál a válasz megadása a problémának megfelelő mértékegységben
- A hasáb, a henger, a gúla, a kúp, a gömb, a csonkagúla, a csonkakúp (speciális testek) tulajdonságainak ismerete és alkalmazása a hétköznapi életben előforduló testekkel kapcsolatban
- A kocka, a téglatest, az egyenes hasáb, az egyenes körhenger, az egyenes gúla és a forgáskúp hálójának lerajzolása konkrét esetekben
- A mindennapi életben előforduló hasáb, henger, gúla, kúp, gömb, csonkagúla, csonkakúp alakú tárgyak felszínének és térfogatának meghatározása méréssel és számítással
- Síkidomok forgatásával keletkező egyszerű, a mindennapi életben is előforduló testek felszínének és térfogatának kiszámítása
- A hasonló síkidomok kerületének és területének arányára vonatkozó tételek ismerete és alkalmazása
- A hasonló testek felszínének és térfogatának arányára vonatkozó tételek ismerete és alkalmazása

FOGALMAK

kocka, téglatest, hasáb, henger, gúla, kúp, gömb, csonkagúla, csonkakúp, egyenes test, forgástest, n-oldalú szabályos gúla, tetraéder, alaplap, oldallap, alapél, oldalél, alkotó, palást, testmagasság, test hálója

TEVÉKENYSÉGEK

- Hétköznapi tárgyak (üdítősdoboz, vizesflakon, tejfölösdoboz stb.) térfogatának megállapítása méréssel, a kapott eredmény összehasonlítása a tárgyon szereplő értékkel
- A Louvre bejáratként épített üvegpiramis földfelszín feletti térfogatának és az üvegfelület felszínének meghatározása (szükséges adatok gyűjtése az internetről)
- Annak becslése csoportmunkában, hogy a teret milyen arányban tudjuk kitölteni egybevágó érintkező gömbökkel különböző elrendezések esetén
- Különböző méretű, megközelítőleg gömb alakú gyümölcsök térfogatának és felszínének becslése, a becslés ellenőrzése méréssel
- A Föld felszínének és térfogatának közelítése földgömbmodellen méréssel és számolással, majd a kapott értékek összevetése a hivatalos adatokkal

TÉMAKÖR: Koordinátageometria

ÓRASZÁM: 11

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- ismeri a vektorokkal kapcsolatos alapvető fogalmakat;
- ismer és alkalmaz egyszerű vektorműveleteket;
- alkalmazza a vektorokat feladatok megoldásában;
- megad pontot és vektort koordinátáival a derékszögű koordináta-rendszerben;
- koordináta-rendszerben ábrázol adott feltételeknek megfelelő ponthalmazokat;
- koordináták alapján számításokat végez szakaszokkal, vektorokkal;
- ismeri és alkalmazza az egyenes egyenletét;
- egyenesek egyenletéből következtet az egyenesek kölcsönös helyzetére;
- kiszámítja egyenesek metszéspontjainak koordinátáit az egyenesek egyenletének ismeretében;
- megadja és alkalmazza a kör egyenletét a kör sugarának és a középpont koordinátáinak ismeretében;
- felismeri a matematika különböző területei közötti kapcsolatot.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A vektor, vektor abszolút értéke, nullvektor, ellentett vektor, helyvektor fogalmak ismerete, alkalmazása
- A vektorok összeadása, kivonása, szorzása valós számmal, műveletek ismerete és alkalmazása
- Vektorok alkalmazása feladatok megoldásában
- Pont és vektor megadása koordinátákkal a derékszögű koordináta-rendszerben
- Adott feltételeknek megfelelő ponthalmazok ábrázolása koordináta-rendszerben
- Két pont távolságának, vektor abszolút értékének meghatározása koordináták alapján
- Vektorok összegének, különbségének, számszorosának koordinátái

- Szakaszfelezőpont koordinátáinak meghatározása a végpontok koordinátái alapján
- Egyenes egyenlete $y = mx + b$ vagy $x = c$ alakban
- Egyenes meredekségének fogalma; egyenesek merőlegességének és párhuzamosságának megállapítása a meredekségek alapján
- Az egyenesek egyenletének ismeretében egyenesek metszéspontjának koordinátái
- A kör egyenletének megadása és alkalmazása a kör sugarának és a középpont koordinátáinak ismeretében

FOGALMAK

vektor, vektor abszolút értéke, nullvektor, ellentett vektor, helyvektor, vektorok összege, vektorok különbsége, vektor számszorosa, vektor koordinátái, alakzat egyenlete, egyenes egyenlete, kör egyenlete

TEVÉKENYSÉGEK

- „Torpedójáték” koordináta-rendszerben
- Helymeghatározás térképen a szélességi és hosszúsági adatok segítségével
- Ház/lakás alaprajzának elkészítése koordináta-rendszerben, az eredeti adatok alapján
- Játék helyvektorokkal dinamikus geometriai szoftver használatával
- Gondolattérkép készítése a koordinátageometria kapcsolatainak bemutatására csoportos vagy egyéni munkaformában
- „Oroszlánfogás”: lineáris egyenlőtlenségrendszer megoldása grafikusan, digitális eszköz segítségével
- „Célba lövés”: játék körökkel a koordináta-rendszerben

TÉMAKÖR: Leíró statisztika

ÓRASZÁM: 6

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- adott cél érdekében tudatos adatgyűjtést és rendszerezést végez;
- hagyományos és digitális forrásból származó adatsokaság alapvető statisztikai jellemzőit meghatározza, értelmezi és értékeli;
- ismeri és alkalmazza a sodrófa (box-plot) diagramot adathalmazok jellemzésére, összehasonlítására;
- felismer grafikus manipulációkat diagramok esetén.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A reprezentatív minta fogalmának szemléletes ismerete
- Hétköznapi, társadalmi problémákhoz kapcsolódó statisztikai adatok tervszerű gyűjtése
- Statisztikai adatok rendszerezése, jellemzése kvartilisekkel, középértékekkel és

szóródási mutatókkal
- Sodrófa (box-plot) diagram készítése, alkalmazása
- A kapott adatok értelmezése, értékelése, statisztikai következtetések
- Nagy adathalmazok kezelése táblázatkezelő programmal
- Grafikus és szöveges statisztikai manipulációk felismerése

FOGALMAK

reprezentatív minta, sodrófa (box-plot) diagram, minimum, maximum, kiugró adat, kvartilisek, terjedelem, szórás

TEVÉKENYSÉGEK

- Példák reprezentatív és nem reprezentatív mintavételre
- Szavazások szimulálása és különböző szavazatértékelő rendszerek vizsgálata iskolai körülmények között
- A Simpson-paradoxon bemutatása példákon
- Az interneten található, megbízható forrásból (pl. KSH honlapja) származó statisztikák értelmezése, elemzése, lehetséges következtetések megfogalmazása
- Különböző forrásokból származó adathalmazok statisztikai elemzése, értékelése, ezekből valamilyen adott szempont alapján manipulatív és nem manipulatív diagram készítése

TÉMAKÖR: Valószínűség-számítás

ÓRASZÁM: 11

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- konkrét valószínűségi kísérletek esetében az esemény, eseménytér, elemi esemény, relatív gyakoriság, valószínűség, egymást kizáró események, független események fogalmát megkülönbözteti és alkalmazza;
- ismeri és alkalmazza a klasszikus valószínűségi modellt és a Laplace-képletet;
- ismeri és egyszerű esetekben alkalmazza a valószínűség geometriai modelljét;
- meghatározza a valószínűséget visszatevéses, illetve visszatevés nélküli mintavétel esetén.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Példák ismerete események összegére, szorzatára, komplementer eseményre, egymást kizáró eseményekre
- Elemi események fogalmának ismerete, alkalmazása események előállítására
- Példák ismerete független és nem független eseményekre
- A klasszikus valószínűségi modell és a Laplace-képlet ismerete, alkalmazása
- A geometriai valószínűség fogalmának ismerete és alkalmazása
- Valószínűségek meghatározása visszatevéses és visszatevés nélküli mintavétel esetén

– A várható érték ismerete és meghatározása konkrét feladatokban, játékokban
– Pénzügyi fogalmakkal kapcsolatos valószínűségi ismeretek (például biztosítás, befektetések kockázata, árfolyamkockázat)

FOGALMAK

események összege, események szorzata, esemény komplementere, egymást kizáró események, független események, geometriai valószínűség, visszatevéses mintavétel, visszatevés nélküli mintavétel, várható érték

TEVÉKENYSÉGEK

– Konkrét valószínűségi kísérletek végrehajtása vagy dinamikus szoftver segítségével történő szimulálása (pl. szabályos dobókockákkal, pénzérmékkel dobálás); a kapott gyakoriságok és relatív gyakoriságok táblázatba foglalása; becslés az egyes kimenetelek, illetve összetett események valószínűségére csoportmunkában
– Példák keresése független és nem független, illetve egymást kizáró eseményekre csoportmunkában
– Orvosi tesztek eredményének esélyelemzése fagráf segítségével
– Egyszerű valószínűségi játékokhoz kapcsolódóan a várható nyeremény és az igazságosság fogalmának kialakítása
– Konkrét bank konkrét befektetési portfóliójának értelmezése, elemzése
– Néhány konkrét biztosítási ajánlat értelmezése, elemzése

3. sz. melléklet

Az érettségi vizsga követelményei, a vizsga részei

MAGYAR NYELV ÉS IRODALOM ÉRETTSÉGI VIZSGA

ÁLTALÁNOS KÖVETELMÉNYEK

A magyar nyelv és irodalom érettségi vizsga célja

A vizsgakövetelményekben a vizsga mindkét szintjén meghatározó szerepet töltenek be a szövegértés, az írásbeli és szóbeli szövegalkotás képességei és tevékenységei. Hangsúlyosak azok a szövegfeldolgozási, -elemzési és -értelmezési szempontok, nyelvi és irodalmi ismeretek, amelyek a Kárpát-medencei és az európai kulturális hagyomány mellett a jelen világának, a jelen kultúrájának megértéséhez elengedhetetlenek, amelyek szükségesek az önálló tájékozódáshoz, az ítélőképességhez, az érzelmi, a szociális, az intellektuális élmények megéléséhez és kifejezéséhez. A magyar nyelv és irodalom érettségi vizsgája olyan kitüntetett alkalom, amely az alábbi célokat követve teszi lehetővé a vizsgázó nyelvi kultúrájának és irodalmi műveltségének minősítését és értékelését.
Az érettségi vizsga célja annak megállapítása, hogy a vizsgázó
a) hogyan tudja alkalmazni nyelvi, nyelvhasználati, irodalmi és fogalmi ismereteit, olvasói tapasztalatait a múlt és a jelenkor nyelvi, kulturális jelenségeinek megértésében;
b) hogyan képes tudását, gondolatait, véleményét szóban és írásban előadni a vizsgafeladatoknak megfelelő műfajban, a szükséges és lehetséges tartalmakkal, szerkezetben és stílusban;
c) tud-e önállóan reagálni különböző korszakok különböző műfajú szépirodalmi, köznapi, tudományos szövegeinek gondolataira, állításaira, következtetéseire;
d) képes-e élethelyzetek, döntési szituációk, etikai kérdések, gondolatok, érzelmek, magatartások, szociális beállítódások, elvek, eszmék, érzelmek árnyalt bemutatására, értelmezésére;
e) képes-e felelős munkavállalóként és állampolgárként hétköznapi szövegek megértésével, a munkához, az állampolgári léthez szükséges szövegek létrehozásával élni a szövegek adta lehetőségekkel;
f) teljesítményében kifejeződik-e önálló gondolkodása, problémalátása, lényegkiemelő és rendszerező képessége, kreativitása, nyelvi-irodalmi kultúrájának egyéni sajátosságai, értékválasztásai;
g) tud-e logikusan érvelni, következtetéseit, gondolatait világos nyelvi formában előadni, véleményt alkotni;
h) képes-e különböző alkotói magatartások, kifejezésmódok megkülönböztetésére, összevetésére, különböző szövegek elemzésére, összehasonlítására, értelmezésére, értékelésére;

i) felismeri-e egy-egy korszak kifejezésmódjának, művészetének találkozási pontjait;
j) tud-e irodalmi és nem irodalmi szövegek, kérdésfelvetések és válaszok sokféleségében tematikusan és kronológiailag tájékozódni.
A középszintű vizsga a köznapi kommunikációban, a magyar nyelv használatában és az irodalomban tájékozódni tudó ember kommunikációs képességeit, nyelvi, irodalmi műveltségét, szövegértő és szövegalkotó képességeit, problémalátását, problémamegoldó gondolkodását vizsgálja, így a vizsga a vizsgázóktól a mindennapi életben és az önművelésben szükséges ismeretszerzési eljárásokat, írásbeli és szóbeli kifejezőképességet, a rendszerezés és alkalmazás alapvető formáit, valamint az értés, értelmezés, magyarázat, véleményalkotás, reflektálás képességének bizonyítását várja el.
Az emelt szintű vizsga elsősorban a felsőoktatásban továbbtanulni szándékozó vizsgázó képességeit és ismereteit vizsgálja. Ez a gyakorlatban azt jelenti, hogy a vizsga a vizsgázóktól a középszintű követelményeket meghaladó, bonyolultabb ismeretszerzési eljárásokat, összetettebb rendszerezési, alkalmazási, összehasonlítási és elemzési szempontokat, valamint magasabb fokú gondolkodási, önállóbb ítéletalkotási képességeket várja el, az olvasottság, a nyelvi, irodalmi, fogalmi ismeretek, tények, összefüggések tágabb körét kéri számon.

Középszintű vizsga részei

	A	B	C	D
1	**Írásbeli vizsga**		**Szóbeli vizsga**	
2	240 perc		15 perc	
3	90 perc	150 perc		
4	Feladatsor		Tételkifejtés	
5	I. feladatlap: Szövegértési-nyelvi feladatsor és irodalmi feladatlap	II. feladatlap: Műértelmező szövegalkotás: műértelmezés vagy témakifejtő esszé írása	Egy magyar nyelvi tétel kifejtése	Egy irodalmi tétel kifejtése
6	40+20 pont	40 pont	15 pont	25 pont
7	Helyesírás: –8 pont Íráskép: –2 pont		A kifejtés nyelvi minősége: 10 pont	
8	100 pont		50 pont	

TÖRTÉNELEM ÉRETTSÉGI VIZSGA

ÁLTALÁNOS KÖVETELMÉNYEK

A történelem érettségi vizsga célja

A történelem érettségi vizsga célja annak vizsgálata, hogy a vizsgázó
a) rendelkezik-e a történeti gondolkodás kialakulásához szükséges alapokkal;
b) rendelkezik-e alapvető ismeretekkel a magyarság, a magyar nemzet és Magyarország, az európai civilizáció, valamint az emberiség múltjáról;
c) birtokában van-e a részletes követelményekben meghatározott alapvető történelmi tények ismeretének, elsajátította-e a közös kulturális kód leglényegesebb elemeit;
d) tudja-e használni a történelmi szakszókincset és kulcsfogalmakat;
e) képes-e ismereteit szóban és írásban előadni;
f) elsajátította-e azokat a képességeket, készségeket és ismereteket, amelyekkel a történelmi eseményeket és jelenségeket értelmezni tudja;
g) képes-e a múlt és a jelen társadalmi, gazdasági, politikai és kulturális folyamatairól és jelenségeiről árnyalt, megalapozott véleményt
alkotni;
h) képes-e a történelmi forrásokat − legyenek akár eredeti források, akár a múltról szóló feldolgozások − vizsgálni és elemezni, a múlt emberének életét reálisan elképzelni;
i) fel tudja-e használni történeti ismereteit arra, hogy a jelenkor társadalmi jelenségeit értelmezze;
j) képes-e az érvekkel alátámasztott, árnyalt és tényszerű történelmi értékeléseket előnyben részesíteni a leegyszerűsítő véleményekkel szemben.

Középszintű vizsga részei

	A	B	C
1	**Írásbeli vizsga**		**Szóbeli vizsga**
2	180 perc		15 perc
3	Feladatsor		Tételkifejtés
4	I. rész: Egyszerű, rövid választ igénylő feladatok megoldása	II. rész: Szöveges (kifejtendő) feladatok megoldása	
5	50 pont	50 pont	
6	100 pont		50 pont

MATEMATIKA ÉRETTSÉGI VIZSGA

ÁLTALÁNOS KÖVETELMÉNYEK

A matematika érettségi vizsga célja

A matematika érettségi vizsga célja annak vizsgálata, hogy a vizsgázó
a) tud-e logikusan gondolkodni, rendelkezik-e megfelelő matematikai probléma- és feladatmegoldó, valamint absztrakciós, analizáló és szintetizáló képességgel;
b) tud-e állításokat, egyszerűbb gondolatmenetű bizonyításokat szabatosan megfogalmazni, áttekinthető formában leírni;
c) elsajátította-e a mindennapi életben használatos számolási technikákat, rendelkezik-e biztos becslési készséggel, az önellenőrzés igényével;
d) képes-e statisztikai gondolatok megértésére, intelligens felhasználására, a függvény- vagy függvényszerű kapcsolatok felismerésére és értékelésére;
e) képes-e a leírt síkbeli és térbeli szituációk elképzelésére, tud-e ezekhez ábrát készíteni, és ennek segítségével az adott konstrukcióban gondolkodni, számolni;
f) képes-e a tanult ismereteket más tantárgyakhoz kapcsolódó feladatokban alkotó módon alkalmazni;
g) képes-e hétköznapi szövegben rejlő matematikai problémákat észrevenni, egy-egy gyakorlati kérdés megoldásához matematikai modellt alkotni, különböző problémamegoldó stratégiákat alkalmazni;
h) képes-e a függvénytáblázat, a zsebszámológép és különböző matematikai segédeszközök célszerű alkalmazására; a mindenkori tárgyi feltételek függvényében, azokkal szinkronban a matematikai eszközökkel való problémamegoldásban a programozható számológép, a grafikus kalkulátor és a számítógép használata fokozatosan követelménnyé válhat.

Középszintű vizsga részei

	A	B	C
1	**Írásbeli vizsga**		**Szóbeli vizsga**
2	180 perc		15 perc
3	45 perc	135 perc	
4	Feladatsor		Definíció, illetve tétel kimondása Definíció közvetlen alkalmazása Feladatmegoldás
5	I. rész	II. rész	
6	30 pont	70 pont	
7	100 pont		50 pont

ÉLŐ IDEGEN NYELV ÉRETTSÉGI VIZSGA

ÁLTALÁNOS KÖVETELMÉNYEK

Az idegen nyelv érettségi vizsga célja

Az idegen nyelv érettségi vizsga célja a kommunikatív nyelvtudás mérése, azaz annak megállapítása, hogy a vizsgázó képes-e valós kommunikációs céljait megvalósítani.

Az idegen nyelvi érettségi vizsga a nyelvoktatás pragmatikus, kognitív és személyiségfejlesztő céljai közül csak a pragmatikus cél megvalósulását méri, vagyis azt, hogy a vizsgázó rendelkezik-e a kommunikatív kompetencia meghatározott szintjével. Bár nagyon fontos, hogy a tanulók a tanítási folyamat során ismereteket szerezzenek a világról, a nyelvről és a célkultúrákról, ezeket az ismereteket az idegen nyelvi érettségi vizsga közvetlen módon nem méri. Ezek az ismeretek azonban megjelennek a vizsgafeladatokban használt autentikus anyagokban.

A vizsga mindkét szinten a négy nyelvi alapkészséget: az olvasott szöveg értését, a hallott szöveg értését, a beszédkészséget és íráskészséget, valamint a nyelvhelyességet méri. A kommunikatív készségek alkalmazásához a nyelvhasználónak rendelkeznie kell megfelelő mennyiségű szókinccsel, és ismernie kell a nyelv struktúráját is. Ezért a nyelvtani és lexikai kompetenciát mindkét szinten külön vizsgarész keretében is mérik. A vizsga egynyelvű, azaz közvetítési készséget nem mér.

Az idegen nyelvi érettségi vizsga szintmeghatározásai igazodnak az Európa Tanács skálájához. A vizsga középszintje a B1, az emelt szint pedig a B2 szintnek felel meg.

Középszinten:

A középszintű vizsga célja annak megállapítása, hogy a vizsgázó képes-e a fontosabb információkat megérteni olyan olvasott és hallott, köznapi, egyszerű, eredeti idegen nyelvű szövegekben, amelyek gyakori élethelyzetekhez kapcsolódnak. A vizsga azt is méri, hogy vizsgázó tud-e kommunikálni hétköznapi helyzetekben, és tud-e egyszerű, összefüggő szöveget alkotni olyan témákban, amelyeket ismer, vagy amelyek az érdeklődési körébe tartoznak.

Középszintű vizsga részei

	A	B	C	D	E
1	**Írásbeli vizsga**				**Szóbeli vizsga**
2	180 perc				15 perc
3	60 perc	30 perc	30 perc	60 perc	
4	Feladatsor				Beszédkészség
5	I. feladatlap: Olvasott szöveg értése	II. feladatlap: Nyelvhelyesség	III. feladatlap: Hallott szöveg értése	IV. feladatlap: Íráskészség	
6	33 pont	18 pont	33 pont	33 pont	
7	117 pont				33 pont

DIGITÁLIS KULTÚRA ÉRETTSÉGI VIZSGA

ÁLTALÁNOS KÖVETELMÉNYEK

A digitális kultúra érettségi vizsga célja

A digitális kultúra érettségi vizsga célja, hogy a vizsgázó bebizonyítsa az általános műveltség részét képező digitális kompetenciák és informatikai ismeretek elsajátításának mértékét.
A vizsgázó bizonyítsa be, hogy
a) képes kiválasztani a probléma megoldáshoz szükséges informatikai eszközöket;
b) képes a feladatok megoldásához az informatikai erőforrások integrált használatára;
c) önállóan tudja kezelni és a problémamegoldáshoz célszerűen használni az alkalmazói rendszereket;
d) képes problémamegoldáshoz az adatokat kiválasztani és típusalgoritmusokat használni;
e) felismeri az informatikai és társadalmi kölcsönhatásokat;
f) képes a digitális kultúra területén a szakmai fejlődésre.

Középszintű vizsga részei

	A	B
1	**Gyakorlati vizsga**	**Szóbeli vizsga**
2	180 perc	15 perc
3	Számítógéppel megoldandó feladatsor	Egy téma összefüggő kifejtése megadott szempontok szerint és egy programozással kapcsolatos feladat megoldásának bemutatása
4	100 pont	50 pont

FÖLDRAJZ ÉRETTSÉGI VIZSGA

ÁLTALÁNOS KÖVETELMÉNYEK

A földrajz érettségi vizsga célja középszinten:

A középszintű földrajz érettségi vizsga célja annak megállapítása, hogy a vizsgázó rendelkezik-e a köznapi műveltség részét képező földrajzi-környezeti ismeretekkel, továbbá, hogy a vizsgázó
a) képes-e összekapcsolni ismereteit a mindennapokban tapasztalható természeti, társadalmi-gazdasági és környezeti jelenségekkel, folyamatokkal;
b) rendelkezik-e a földrajzi-környezeti szemlélet- és gondolkodásmód alapjaival;
c) képes-e eligazodni a témákhoz kapcsolódó információhordozókban, belőlük adatokat, tényeket megállapítani, tudja-e értelmezni az információkat, illetve tud-e levonni alapvető következtetéseket azokból;
d) jártas-e a különböző fajta térképeken közölt információk olvasásában, értelmezésében;
e) képes-e földrajzi ismereteiről logikusan felépített, szabatosan megfogalmazott formában számot adni szóban és írásban;
f) képes-e egyszerű gyakorlati és alapvető számítási feladatok elvégzésére, az eredmények értelmezésére;
g) képes-e saját megfigyelésekből, vizsgálódásokból szerzett információk összegző értelmezésére, írásbeli és szóbeli bemutatására.

Középszintű vizsga részei

<table>
<tr><td></td><td>A</td><td>B</td><td>C</td><td>D</td></tr>
<tr><td>1</td><td colspan="2">Írásbeli vizsga</td><td colspan="2">Szóbeli vizsga</td></tr>
<tr><td>2</td><td colspan="2">120 perc</td><td colspan="2" rowspan="2">15 perc</td></tr>
<tr><td>3</td><td>20 perc</td><td>100 perc</td></tr>
<tr><td>4</td><td colspan="2">Feladatsor</td><td>A) változat: Egy</td><td>B) változat: Projektmunka</td></tr>
<tr><td>5</td><td>I. feladatlap: Topográfiai ismereteket, képességeket ellenőrző</td><td>II. feladatlap: Földrajzi ismeretek és képességek meglétét vizsgáló</td><td>természetföldrajzi feladat és egy társadalomföldrajzi feladat kifejtése</td><td>és egy, a mindennapok földrajzi ismereteire épülő feladat kifejtése</td></tr>
<tr><td>6</td><td>20 pont</td><td>70 pont</td><td colspan="2" rowspan="2"></td></tr>
<tr><td>7</td><td colspan="2">90 pont</td></tr>
</table>

Projektmunka készítését csak az a vizsgázó választhatja, aki érettségi bizonyítvánnyal nem rendelkezik, és tanulói jogviszonyban van.

4. sz. melléklet

Ágazati képzési programok

Építőipar ágazat

Ágazati alapoktatás

9. évfolyam

Tantárgyak	Éves óraszám
Munkavállalói ismeretek	**18**
Építőipari alapismeretek	**126**
Építőipari rajzi alapismeretek	**72**
Építőipari kivitelezési alapismeretek	**324**
Munka- és környezetvédelem	**72**

Munkavállalói ismeretek tantárgy

Készítette: Tálosné Fekete Beáta

A tantárgy oktatásának célja:
A tanuló általános felkészítése az álláskeresés módszereire, technikáira, valamint a munkavállaláshoz, munkaviszony létesítéséhez szükséges alapismeretek elsajátítására.

Elméleti tananyag tartalma, elvárt viselkedésmódok, attitűdök, digitális kompetenciák és az oktatására meghatározott óraszám:

Tananyagelem megnevezése	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök, digitális kompetenciák	A képzésre fordított óraszám
Álláskeresés Karrierlehetőségek feltérképezése: önismeret, reális célkitűzések, helyi munkaerőpiac ismere-te, mobilitás szerepe, szakképzések szerepe, képzési támogatások (ösztöndíjak rendszere) ismerete	Rendszerező képesség Emlékezőképesség Internetes álláskeresési portálokon információkat keres, rendszerez	**4 óra**

Álláskeresési módszerek: újsághirdetés, internetes álláskereső oldalak, személyes kapcsolatok, kapcsolati hálózat fontossága		
Munkajogi alapismeretek Foglalkoztatási formák: munkaviszony, megbízási jogviszony, vállalkozási jogviszony, közalkalmazotti jogviszony, közszolgálati jogviszony A tanulót érintő szakképzési munkaviszony lényege, jelentősége Atipikus munkavégzési formák a munka törvénykönyve szerint: távmunka, bedolgozói munkaviszony, munkaerő-kölcsönzés, egyszerűsített foglalkoztatás (mezőgazdasági, turisztikai idénymunka és alkalmi munka) Speciális jogviszonyok: önfoglalkoztatás, iskolaszövetkezet keretében végzett diákmunka, önkéntes munka	Szakmai beszédkészség Elhivatottság, elkötelezettség Környezetünk tisztán tartása Emlékezőképesség	**4 óra**
Munkaviszony létesítése Felek a munkajogviszonyban. A munkaviszony alanyai A munkaviszony létesítése. A munkaszerződés. A munkaszerződés tartalma. A munkaviszony kezdete létrejötte, fajtái. Próbaidő A munkavállaló és munkáltató alapvető kötelezettségei A munkaszerződés módosítása Munkaviszony megszűnése, megszüntetése Munkaidő és pihenőidő A munka díjazása (minimálbér, garantált bérminimum)	Kezdeményezőképesség Önálló munkavégzés Önfejlesztés Emlékezőképesség	**7 óra**
Munkanélküliség Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat (NFSZ). Álláskeresőként történő nyilvántartásba vétel Az álláskeresési ellátások fajtái Álláskeresők számára nyújtandó támogatások (vállalkozóvá válás, közfoglalkoztatás, képzések, utazásiköltség-támogatások) Szolgáltatások álláskeresőknek (munkaerő-közvetítés, tanácsadás) Európai Foglalkoztatási Szolgálat (EURES)	Ismeretek helyén való alkalmazása Módszeres munkavégzés Emlékezőképesség	**3 óra**

Ajánlott irodalom:

- Fleischmann Anna: Munkavállalói ismeretek; Szega Books Kft.

Követelmény, a tovább haladás feltételei:

- A Munkavállalói ismeretek tanulási terület elsajátításával a tanuló tegyen képes önismeretre, meghatározni a céljait.
- Ismerkedjen meg környezete munkaerőpiaci helyzetével.
- Tanulja meg, milyen foglalkoztatási formában tud majd elhelyezkedni munkavállalóként.
- Ismerje meg, hogy tanulói jogviszonyában is foglalkoztatható szakképzési munkaviszony keretében. Tanulja meg az ehhez a jogviszonyhoz kapcsolódó jogait és kötelezettségeit.
- A tanuló ismerje meg a munkavállaláshoz, a munkaviszony létesítéséhez szükséges alapismereteket, amelyeket a gyakorlati, mindennapi tevékenysége során alkalmazni tud.

Alkalmazott oktatási módszerek:

- Magyarázat
- Megbeszélés
- Szemléltetés
- Szöveges előadás egyéni felkészüléssel
- Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel

Értékelés:

- Személyre irányuló és osztályt érintő, teljes körű értékelés
- Folyamatos szóbeli számonkérés és értékelés
- Témakörök befejezésekor írásbeli számonkérés
- Teszt feladatlap

A tantárgy oktatásának tárgyi feltételei:

- szaktanterem
- projektor
- laptop

Építőipari alapismeretek tantárgy

Készítette: Fehér Krisztina

A tantárgy oktatásának célja:
Az építőipari tevékenységek és folyamatok megismertetése és megszerettetése a diákokkal. Annak a döntésnek az előkészítése, hogy a megismert tevékenységek közül melyiket válassza a tanuló saját szakmájaként. A tanítás során alapvető tények, fogalmak összekapcsolása valósul meg, melyben kiemelt szerepet kap a tapasztalat.

Elméleti tananyag tartalma, elvárt viselkedésmódok, attitűdök, digitális kompetenciák és az oktatására meghatározott óraszám:

Tananyagelem megnevezése	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök, digitális kompetenciák	A képzésre fordított óraszám
Az építőipar feladata, felosztása: A tanulók megismerik az építőipar feladatait, illetve azt, hogy a feladatok megvalósítási folyamatában melyik szakma milyen tevékenységet végez. Új épületek, építmények építése Meglévő épületek karbantartása, felújítása, bővítése, átalakítása, bontása A magasépítés feladatai, tevékenysége A mélyépítés feladatai, tevékenysége	Törekszik az építőipar alapjainak megértésére, rendszerezésére. Dokumentációk készítésekor átlátható és logikus munkára törekszik. Fotódokumentációt készít. A folyamatokhoz digitális eszközöket, programokat használ. A számításokhoz megfelelő programokat alkalmaz.	**7 óra**
Az építési munkák sorrendje, az építési folyamat résztvevői: Az építési munkák sorrendje Az építési folyamat résztvevői		**14 óra**
Az építőipari szakmák és az építőipari feladatokhoz kapcsolódó szakmák tevékenységi köre: Az építőipari szakmák tevékenységei		**14 óra**
Az épített környezet, a települések, a települési infrastruktúra: A települések kialakulása és típusai Települési infrastruktúra		**7 óra**
Épületek, építmények csoportosítása, jellemzői, lakóépületek helyiségeinek, méreteinek, tájolásának ismerete: Lakóépületek Középületek Ipari épületek Mezőgazdasági épületek		**14 óra**

Lakóépületek kialakítása		
Épületszerkezetek fogalma, rendeltetése, csoportosítása: Az épületszerkezetek fogalma és osztályozása		**14 óra**
Építési technológiák, építési módok: Hagyományos építési mód Szerelt, előre gyártott építési módok		**7 óra**
Az építőipar és a digitalizáció kapcsolata: Az előregyártás, a tervezés és a megvalósítás során alkalmazott digitális lehetőségek		**14 óra**
Építési alapanyagok		**14 óra**
Építőipari számítások		**21 óra**

Ajánlott irodalom:

- Szerényi Attila: Építőipari alapismeretek; Szega Books Kft.

Követelmény, a továbbhaladás feltételei:

- A tanuló készség, képesség szintjén részt vesz az épületek megvalósulását bemutató foglalkozásokon.
- Értelmezi és ismerteti a kézi és gépi eszközök, szerszámok felhasználásával kapcsolatos előírásokat.
- Egyszerű építőipari folyamatokat összeállít a projektfeladatokban.
- Egyszerű számításokat végez építőipari alapmennyiségek körében.
- Ismeri az építési folyamatokat, az építési anyagokat szakmánként.
- Megfelelően alkalmazza az egyes szakmákhoz szükséges szerszámokat, eszközöket, gépeket.
- Megfelelően alkalmazza az egyes szakmákhoz kapcsolódó építési folyamatokat.
- Ismeri az egyszerű mennyiségek összefüggéseit.

Értékelés:

- személyre irányuló és osztályt érintő, teljes körű értékelés
- folyamatos szóbeli és írásbeli számonkérés és értékelés
- témakörök befejezésekor írásbeli számonkérés
- tesztfeladatok értékelése
- projekt feladatok értékelése

A tantárgy oktatásának tárgyi feltételei:

- szaktanterem
- interaktív eszközök

- laptop
- számítógép, táblázatkezelő és szövegszerkesztő szoftverekkel, tervező programma

Építőipari rajzi alapismeretek tantárgy

Készítette: Fehér Krisztina

A tantárgy oktatásának célja:
Az építőiparban alkalmazott rajzok, dokumentációk megismerése és a szakmákhoz kapcsolódó rajzok készítése. Lapméretek, dokumentummméretek, méretarányok biztos ismerete, egyszerűbb épületek rajzainak értelmezése, rajzok olvasása.

Elméleti tananyag tartalma, elvárt viselkedésmódok, attitűdök, digitális kompetenciák és az oktatására meghatározott óraszám:

Tananyagelem megnevezése	**Elvárt viselkedésmódok, attitűdök, digitális kompetenciák**	**A képzésre fordított óraszám**
Rajzi alapfogalmak Ábrázolási módok Méretarány Tervdokumentációk tartalmának ismerete Rajzi jelölések értelmezése	Törekszik a pontos munkavégzésre. Digitalizált rajzok elemzése	**16 óra**
Műszaki rajzok készítése Szabványos jelöléseket tartalmazó rajzok készítése Testek ábrázolása vetületi és axonometrikus rajzokon		**40 óra**
Szabadkézi rajzok készítése A szabadkézi ábrázolás összefüggései Szabadkézi rajzok készítése Számításokhoz, szakmai kérdésekhez megfelelő ábra készítése		**16 óra**

Ajánlott irodalom:

- Szerényi István: Építőipari rajzi alapismeretek; Szega Books Kft.

Követelmény, a továbbhaladás feltételei:

- A tanuló készség, képesség szintjén értelmezi és ismeri az építészrajzok jelöléseit, tartalmát és funkcióját, egyszerű műszaki rajzokat készít. Szabadkézi vázlatot készít az építendő szerkezetekről.

- Ismeri a műszaki rajzok követelményeit, ismeri az építészrajzok jelöléseit. Ismeri a szabadkézi ábrázolás összefüggéseit. Törekszik a pontos munkavégzésre. Digitalizált rajzokat elemez.

Értékelés:

- személyre irányuló és osztályt érintő, teljes körű értékelés
- folyamatos szóbeli és írásbeli számonkérés és értékelés
- témakörök befejezésekor írásbeli számonkérés
- szerkesztett műszaki rajzok és szabadkézi vázlatok értékelése

A tantárgy oktatásának tárgyi feltételei:

- szaktanterem
- interaktív eszközök
- laptop
- számítógép tervező programmal
- rajzeszközök

Építőipari kivitelezési alapismeretek tantárgy

Készítette: Kápics Gábor

A tantárgy oktatásának célja:
Az építőipari tevékenységek és folyamatok megismertetése manuális tevékenység keretében. Annak a döntésnek az előkészítése, hogy a megismert tevékenységek közül melyiket válassza a tanuló saját szakmájaként. A tanulók megismerkednek az építőipari munkafolyamatokhoz kapcsolódó szakmák szerszámaival, anyagaival, eszközeivel, gépeivel. Felkészülnek az önálló és a csoportos felelős munkavégzésre. A tantárgy tanulása során tapasztalatokat szereznek az építőipari munka sajátosságairól, megismerik a különböző szakmák helyét, jelentőségét az építőipari folyamatokban. A cél, hogy ismerjék az egészséget nem veszélyeztető, biztonságos munkavégzés alapelveit, és képesek legyenek a körültekintő, megfontolt munkavállalói maga-tartásra. Tisztában legyenek az építőipari szakmák alapfogásaival, megbízhatóan daraboljanak építőipari anyagokat, valamint pontosan végezzék el az építőipari szakmák alapműveleteit.

Gyakorlati tananyag tartalma, elvárt viselkedésmódok, attitűdök, digitális kompetenciák és az oktatására meghatározott óraszám:

Témakörök megnevezése	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök, digitális kompetenciák	A képzésre fordított óraszám

Az építőipari munkáknál használt anyagok ismerete A 12 építőipari szakma alapfeladataihoz kapcsolódó anyagok és azok felhasználási módjai	Törekszik a precíz és pontos munkavégzésre. A szerszámokat, anyagokat szakszerűen használja, a munkaterületet tisztán tartja. A hulladékokat szakszerűen kezeli. Fotódokumentációt készít.	**40 óra**
Szerszámok, eszközök, gépek ismerete és alkalmazása Az építőipari alapműveletek során felhasznált szerszámok, eszközök, gépek és ezek használata, alkalmazása.		**53 óra**
Építőipari alapfeladatok készítése Építőipari alapműveletek: függőzés, vízszintes sík képzése, építési anyagok összeépítése, rögzítése, anyagok darabolása. 12 szakma alapműveletei (projektfeladat keretében): Ács alapműveletek készítse Bádogos alapműveletek készítése Burkoló alapműveletek készítése Festő, mázoló, tapétázó alapműveletek készítése Kőfaragó alapműveletek készítése Kőműves alapműveletek készítése Épületszobrász és műköves alapműveletek készítése Szárazépítő alapműveletek készítése Szerkezetépítő és -szerelő alapműveletek készítése Szigetelő alapműveletek készítése Tetőfedő alapműveletek készítése Útépítő és útfenntartó alapműveletek készítése		**210 óra**
Dokumentáció és prezentáció Projektmunka készítésének dokumentációja hagyományos és elektronikus formában Bemutató, prezentáció készítése a projektmunkáról		**21 óra**

Ajánlott irodalom:

- Bársony István - Szerényi Attila - Szerényi István: Építőipari kivitelezési alapismeretek; Szega Books Kft.

Követelmény, a továbbhaladás feltételei:

- A tanuló készség, képesség szintjén tanműhelyi projektfeladatok keretében használja az építőipar jellemző szerszámait, anyagait.
- Egyszerű, az építőiparra jellemző munkafolyamatokat végez.
- Betartja a munkabiztonsági és környezetvédelmi szabályokat.

- Megtervezi az építőipari feladat munkafázisait és azok sorrendjét, majd elvégzi azokat. Kiválasztja a feladat megoldásához szükséges szerszámokat, anyagokat.
- Megadott pontossággal kiméri és elvégzi az építőipari anyagok darabolását.
- Meghatározott építési anyagokat ragaszt, rögzít, összeépít.
- Ismeri az építőipar különböző folyamataihoz kapcsolódó anyagokat és azok jellemző tulajdonságait.
- Ismeri a különböző szakmák tevékenységét, annak alapműveleteit szakszerűen elvégzi.
- Függőlegest, vízszintest, merőlegest képez, agyagokat darabol, fűrészel, vág.
- Ismeri a szakma munkavédelmi és környezetvédelmi előírásait.
- Ismeri az építőipari folyamatokat. Ismeri az építőipari folyamatok anyagait, szerszámait.
- Ismeri a különböző anyagok darabolásának eszközeit.
- Ismeri a különböző anyagok rögzítésének, ragasztásának és összeépítésének a lehetőségeit.

Értékelés:

- személyre irányuló és osztályt érintő, teljes körű értékelés
- témakörök befejezésekor gyakorlati feladat elkészítése, értékelése
- projektfeladat értékelése
- gyakorlati feladatok folyamatos értékelése
- fotódokumentációk értékelése

A tantárgy oktatásának tárgyi feltételei:

- tanműhely
- laptop, számítógép
- szerszámok, eszközök, gépek
- egyéni és csoportos védőfelszerelések

Munka– és környezetvédelem tantárgy

Készítette: Fehér Krisztina, Kápics Gábor

A tantárgy oktatásának célja:
A munka- és környezetvédelem tantárgy célja, hogy a tanuló megismerje az építőipar munkabiztonsági, környezetvédelmi és tűzvédelmi előírásait, és a munkája során tartsa be azokat.

Gyakorlati tananyag tartalma, elvárt viselkedésmódok, attitűdök, digitális kompetenciák és az oktatására meghatározott óraszám:

Témakörök megnevezése	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök, digitális kompetenciák	A képzésre fordított óraszám

Általános munkavédelmi ismeretek A munkavédelem fogalma, területei Munkabalesetek és foglalkozási megbetegedések Tárgyi feltételek a munkavédelemben, védőfelszerelések Gépek, eszközök biztonsági követelményei	Törekszik a munkavédelmi, környezetvédelmi és tűzvédelmi előírások maradéktalan betartására. A szerszámok, eszközök használatakor szakszerűen és körültekintően jár el.	**24 óra**
Tűzvédelem A tűzvédelem fogalma, a tűzállóság követelménye Építőanyagok tűzvédelmi jellemzői		**12 óra**
Környezetvédelem A környezetvédelmi szemlélet az építőiparban A környezetvédelmi szemlélet az építőiparban		**12 óra**
A munkavédelem építőipari vonatkozásai Az építőipari munkaterület munkavédelmi szempontok alapján történő kialakítása, előírások Az építőipari munkaterület munkavédelmi szempontok alapján történő kialakítása, előírások		**24 óra**

Ajánlott irodalom:

- Szerényi Attila - Szerényi István: Munka-, baleset- és környezetvédelem; Szega Books Kft.

Követelmény, a továbbhaladás feltételei:

- A tanuló készség, képesség szintjén betartja a munkavédelmi, környezetvédelmi és tűzvédelmi előírásokat.
- Ismeri az építőipar területére vonatkozó munkavédelmi, környezetvédelmi és tűzvédelmi előírásokat.

Értékelés:

- személyre irányuló és osztályt érintő, teljes körű értékelés
- folyamatos szóbeli és írásbeli számonkérés és értékelés
- témakörök befejezésekor írásbeli/teszt számonkérés

A tantárgy oktatásának tárgyi feltételei:

- szaktanterem
- interaktív eszközök
- laptop, számítógép

4 0732 06 05 Festő, mázoló, tapétázó szakma

Szakirányú oktatás

2025/2026. tanévtől 10-11. évfolyam

Tantárgyak	10. évfolyam	11. évfolyam
	Éves óraszám a szakképző iskolában	Éves óraszám a szakképző iskolában
Munkavállalói idegen nyelv	-	31
Falfelületek festése, díszítése	90	108,5
Mázolási ismeretek	90	77,5
Tapétázási munkák ismerete	90	93
Összes óraszám:	270	310

10. évfolyam

Falfelületek festése, díszítése tantárgy

Készítette: Fehér Krisztina

A tantárgy oktatásának célja:
A tanuló legyen képes a lakó- és középületek falfelületeinek a megrendelő által igényelt bevonatrendszerrel történő kialakítására, a felületvédelmi és higiéniai előírások betartásával. Ismerje a színhasználat nyújtotta téralakítási lehetőségeket, valamint a különféle díszítési technikákat és eljárásokat. Ismeri az épületek külső hőszigetelési eljárásokat, rendszereket, anyagokat, kivitelezési technológiát.

Elméleti tananyag tartalma, elvárt viselkedésmódok, attitűdök, digitális kompetenciák és az oktatására meghatározott óraszám:

Témakörök megnevezése	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök, digitális kompetenciák	A képzésre fordított óraszám
Festési technológiák, anyagok szakmai ismerete		**25 óra**

A falfestés során használatos szerszámok, műszerek és gépek ismerete. Az alapfelület fajtáinak és különböző módszerekkel való vizsgálatának ismerete. Felületvizsgálat szemrevételezéssel. Felülvizsgálat mechanikus úton. Műszeres felületvizsgálat. A felületdiagnosztikának megfelelő felület-előkezelés. A felületdiagnosztikának megfelelő felület-előkészítés lépései, minőségi követelményei. A felület impregnálásának lépései, szabályai, fontossága. Felületerősítő segédanyagok, hézagolóanyagok, hézagerősítő szalagok ismerete. Felületpótló, felületkiegyenlítő anyagok fajtái és alkalmazási területük. Felületpótló, felületkiegyenlítő kéziszerszámok, gépek szakszerű használata. Kül- és beltéri alapvakolatok felületének, javításának anyagai. Élvédők típusai, alkalmazási területük. Külső homlokzati hőszigetelés anyagai, technológiája.	Együttműködés, problémamegoldás, kreativitás, értelmi intelligencia, alkalmazkodó készség, kommunikációs készség Digitális tervrajz olvasása Műszeres vizsgálatok elemzése Számítógépes színtervet, látványtervet készít, nyomtat. Számítógéppel sablont tervez, digitális vágógéppel kivágja azt.	
Festési munkálatok anyag és gyártásismerete Anyagok fizikai, kémiai tulajdonságai Kötőanyagok csoportosítása Felület-előkezelő, -előkészítő anyagok A felület hibáinak javítására szolgáló anyagok	A portfólió anyagához fotókat, szakmai leírásokat készít a helyszínen, amelyeket saját mappába rendez.	**15 óra**
Díszítőmunkák, szakrajz, színelmélet Rajzok, tervek, tervrajzok, tervdokumentáció Tervezés, méretarány, lépték, fogalma Színelmélet Színdinamika, színek tudatos tervezésének ismerete Színharmónia, színdiszharmónia ismerete, alkalmazása Modern díszítési technikák alkalmazásának ismerete Egyszerű díszítőmunkák technikáinak ismerete Sablonok készítésének ismerete Többszínű mintanyomó hengerezés készítésének ismerete Egyszerű díszítőelemek kül- és beltéri felhelyezésének ismerete Polisztirol díszítőelemek szabása, ragasztása, javítása, festése		**20 óra**
Szakmai számítás Mértékegységek, átváltások Tervrajzok fajtái, rajzolvasás A felmérés szabályai, iránymutatói A felmérés hibalehetőségei Felmérés különbsége tervrajzról és helyszínen Felmérés digitális tervrajzról Szükséges anyagnormák ismerete		**20 óra**

Anyagmennyiség számításának ismerete tervdokumentáció alapján		
Vonatkozó munka-, baleset- és környezetvédelem Magasban végzett munka eszközei, gépei Szúró- és vágóeszközök használatának szabályai Falfelületek előkezelésénél használt vegyszerek, veszélyes anyagok (penészeltávolítók, biocidok stb.) Poranyagok felhasználásának szabályai Légzésvédelem (titán-dioxid) Szerszámok tisztítására vonatkozó környezetvédelmi szabályok		**10 óra**

Ajánlott irodalom:

- Lencsés Ernő - Szerényi István: Falfelületek festése, díszítése; Szega Books Kft.
- Ruppert Ferencné - Szerényi István: Festési munkák anyagismerete; Szega Books Kft.
- Bársony István - Schiszler Attila - Szerényi Attila: Festő, mázoló és tapétázó munkák szakmai számításai; Szega Books Kft.

Követelmény, a továbbhaladás feltételei:

- A tanuló készség, képesség szintjén megvizsgálja a festendő alapfelületet, a vizsgálatok eredménye függvényében a felületet előkezeli kül-, és beltérben. Ismeri a felületdiagnosztika lépéseit, a kapott eredmények dokumentálásának módját. A megrendelőnek színtervet és díszítési technológiát ajánl. A technológiának megfelelően elvégzi a festési-díszítési munkálatokat.
- Ismeri az alapfelületek vizsgálatának lépéseit, a festendő felületek nagyságának megállapítását. A felületvizsgálat alapján megfelelő bevonatrendszer ajánlása a festendő felületre.
- Ismeri a színek téralakító, lélektani hatásait, valamint az esztétikus, harmonizáló díszítési technikákat.
- Ismeri a külső homlokzati hőszigetelő rendszerek anyagait, technológiáját.
- Képes felmérést készíteni helyszínen és tervrajzról, szükséges anyagmennyiségeket kiszámolni.
- Ismeri a megfelelő szerszámokat, eszközöket, technológiai utasításokat, munka- és balesetvédelmi rendelkezéseket.

Értékelés:

- személyre irányuló és osztályt érintő, teljes körű értékelés
- folyamatos, tananyagtól függően szóbeli és írásbeli számonkérés és értékelés
- témakörök befejezésekor írásbeli számonkérés
- házidolgozatok értékelése
- fotódokumentációk értékelése

A tantárgy oktatásának tárgyi feltételei:

- szaktanterem, tanműhely
- interaktív eszközök
- laptop
- számítógép tervező programmal, költségvetés készítő programmal
- rajzeszközök

Mázolási ismeretek tantárgy

Készítette: Fehér Krisztina

A tantárgy oktatásának célja:
Különböző alapfelületeken – fém, fa, fal – speciális felületek mázolásának technológiai folyamatai, szerszámok, anyagok, eszközök megismertetése. A mázolás szerepének, funkciójának, fontosságának megismertetése, szakszerű bevonatrendszer kialakítása.

Elméleti tananyag tartalma, elvárt viselkedésmódok, attitűdök, digitális kompetenciák és az oktatására meghatározott óraszám:

Témakörök megnevezése	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök, digitális kompetenciák	A képzésre fordított óraszám
Alapfelületek vizsgálata Felületvizsgálat Az alapfelület anyagának meghatározása és minőségének felmérése Anyagok egymásra gyakorolt hatásának ismerete Felújítandó vagy új bevonatrendszerek vizsgálata, minősítése Bevonatrendszer felépítésének vizsgálata, vélemény készítése a felújításról Vizsgálatok eredményeiről írásos feljegyzés készítése	Együttműködés, problémamegoldás, kreativitás, értelmi intelligencia, alkalmazkodó-készség, kommunikációs készség. Műszerek alkalmazása, értékek elemzése Interneten, digitálisan adatlapokat, útmutatókat keres, értelmez. A portfólió anyagához fotókat, szakmai leírásokat készít a helyszínen, majd saját mappába rendezi őket.	**15 óra**
Mázolás szakmai ismerete, technológiája A mázolás fogalma és célja A mázolóanyagok csoportosítása A kivitelezés lépéseinek megtervezése A felület előkezelése, előkészítése, anyagainak, szerszámainak ismerete Fémfelületek tisztasági fokozatai, szennyeződések eltávolításának módjai A mázolás szerszámainak, eszközeinek, gépeinek, segédüzemeinek ismerete Felületmegmunkálás, felületalakítás kézi, gépi, vegyi eszközeinek ismerete Egyenetlenségek javítása, javítóanyagok csoportosításának ismerete		**15 óra**
Mázolóanyagok, segédanyagok anyagismerete Fizikai-kémiai tulajdonságok Felületet érő környezeti hatások Olajok, kencék, lakkok, zománcok anyagai		**15 óra**

Felülettisztító anyagok Felület-előkezelő anyagok Felület-előkészítő anyagok Mázolóanyagok pigmentjeinek csoportosítása Mázolóanyagok csoportosítása kötőanyaguk, oldószerük, tulajdonságaik alapján Oldószerek csoportosítása Oldószerek típusai Hígító anyagok Adalék- és hozzátét anyagok		
Mázolás díszítőmunkái A megrendelő igényeinek meghatározása, egyeztetés a megrendelővel Különböző felülettisztító anyagok használata Felületfehérítő, halványító szerek A díszítés anyagainak elkészítése a gyakorlatban Különböző pácok anyagainak elkészítése A pácolás szerszámai, eszközei, folyamata, hibái Pácolás készítése Különböző lazúrok anyagainak előkészítése Lazúrozás szerszámai, eszközei, folyamata, hibái		**15 óra**
Mázolási munkák szakmai számítása Mázolás anyagnorma-számítása, a szorzók ismerete Felmérés tervrajzról, illetve helyszínen Felület-előkészítés anyagszükségletének kiszámítása Szükséges adalékanyagok, hígítók, segédanyagok számítása Technológiának megfelelő anyagmennyiség számítása		**20 óra**
Mázolási munkára vonatkozó munka,- baleset,- környezetvédelmi előírások Mázolóanyagok veszélyességi fokozatai Mázolóanyagok VOC-tartalma Mázolóanyagok tűz- és robbanásveszélyességi fokozatai Egyéni és kollektív védőfelszerelések Mázolóanyagok tárolására vonatkozó előírások Maradék, fel nem használt anyagok tárolására vonatkozó előírások		**10 óra**

Ajánlott irodalom:

- Szerényi István: Mázolási munkák; Szega Books Kft.

Követelmény, a továbbhaladás feltételei:

- A tanuló készség, képesség szintjén megvizsgálja a mázolandó alapfelületet, a vizsgálatok eredménye függvényében a felületet előkezeli kül-, és beltérben. Ismeri a felületdiagnosztika lépéseit, a kapott eredmények dokumentálásának módját. A megrendelőnek színtervet és díszítési technológiát ajánl. A technológiának megfelelően elvégzi a mázolási-díszítési munkálatokat.
- Ismeri az alapfelületek vizsgálatának lépéseit, a mázolandó felületek nagyságának megállapítását. Ismeri a fa- és fémfelületek tulajdonságait. A felületvizsgálat alapján megfelelő bevonatrendszer ajánlása a mázolandó felületre.
- Képes felmérést készíteni helyszínen és tervrajzról, szükséges anyagmennyiségeket kiszámolni.
- Ismeri a megfelelő szerszámokat, eszközöket, technológiai utasításokat, munka- és balesetvédelmi rendelkezéseket.

Értékelés:

- személyre irányuló és osztályt érintő, teljes körű értékelés
- folyamatos, tananyagtól függően szóbeli és írásbeli számonkérés és értékelés
- témakörök befejezésekor írásbeli számonkérés
- házidolgozatok értékelése
- fotódokumentációk értékelése

A tantárgy oktatásának tárgyi feltételei:

- szaktanterem
- interaktív eszközök
- laptop
- számítógép tervező programmal, költségvetés készítő programmal

Tapétázási munkák ismerete tantárgy

Készítette: Fehér Krisztina

A tantárgy oktatásának célja:
A tanuló ismerje meg a tapétázás célját, a különböző anyagú felületek esztétikai és felületvédelmi célból történő bevonását. Ismerje meg, hogy a speciális tapéták alkalmazásával hőszigetelő, ütésálló, erősítő, mosható, dörzsölhető felületek hozhatók létre. A tantárgy célja a tapétázási műveletek megismertetése, díszítések bemutatása.

Elméleti tananyag tartalma, elvárt viselkedésmódok, attitűdök, digitális kompetenciák és az oktatására meghatározott óraszám:

Témakörök megnevezése	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök, digitális kompetenciák	A képzésre fordított óraszám

Felületvizsgálat, -előkészítés, felület-előkezelés: Alapfelületek fajtái, vizsgálatuk ismerete különböző módszerekkel Felületvizsgálat Felület-előkészítés, -előkezelés szerszámainak, eszközeinek, gépeinek bemutatása Vizsgálat függvényében a felület előkészítésének, előkezelésének anyagai Vizsgálatok eredményétől függően a felület semlegesítése, szilárdítása, a fogadóképes felület kialakításának lépései A felület-előkészítés, -előkezelés anyagai és használatuk Felületegyenetlenségek javítási technológiája Impregnálás, alapfelület-szilárdítás anyagai, technológiája Pórustömítő alapozó használata Felületerősítő anyagok Felület kellősítése, tapadásjavító anyagok felhordásának módja	Együttműködés, problémamegoldás, kreativitás, értelmi intelligencia, alkalmazkodó-készség, kommunikációs készség. Műszerek használata, értékek elemzése Digitális tervdokumentációk értelmezése Egyedi tapéta tervezése Interneten, digitálisan adatlapokat, útmutatókat keres, értelmez. A portfólió anyagához fotókat, szakmai leírásokat készít a helyszínen, majd saját mappába rendezi őket. BIM rendszer	**15 óra**
Tapétázási munkák szakmai ismerete: Hézagolóanyagok, hézagerősítő szalagok és felületkiegyenlítők típusai és alkalmazási területei. Élvédők típusai, alkalmazási feltételei. Munka és balesetvédelmi ismeretek. Kivitelezés lépései Felületi hiányosságok pótlásának módjai. Tapétázás előkészítő munkálatainak ismertetése. A tapétázási munkák során használatos szerszámok, műszerek és gépek működése, azok szakszerű használata. Tapétákon alkalmazott piktogramok ismertetése. Tapétázás műveleti sorrendjének ismertetése könnyű tapétázás esetén. Ragasztóanyagok felhordásának módja, szerszámai, eszközei, gépei. Tapétázás anyagainak, segédanyagainak ismertetése.		**20 óra**
Tapétázás anyagismerete: Felület-előkészítés, -előkezelés anyagai és használatuk Tapéták alapanyagának összetétele, vizsgálata Ragasztóanyagok alapanyagának ismerete Ragasztóanyagok vizsgálata, vonatkozó szabványelőírások		**15 óra**

Ragasztóanyagokkal szemben támasztott követelmények		
Tapéták csoportosítása gyártástechnológia: Tapétagyártás Tapéták csoportosítása Tapéták színezésénél, mintázásánál alkalmazott anyagok, technológiák Tapéták csoportosítása előállításuk alapján Tapéták csoportosítása anyaguk szerint Tapéták csoportosítása fajtájuk szerint Tapéták csoportosítása súlyuk szerint Tapéták csoportosítása típusuk szerint Tapéták csoportosítása mintájuk alapján Tapéták csoportosítása felhasználásuk alapján Struktúra (nyomott mintás) tapéták gyártásának menete Vonatkozó szabványelőírások		**15 óra**
Tapétázási munkák szakmai számításai: Tapétázandó felület nagyságának meghatározása tervrajzról Felület-előkészítés, az előkezeléshez szükséges anyagok kiszámítása Szükséges segédanyagok meghatározása Tapétázási munkák anyagnormáinak ismerete		**15 óra**
Díszítési technológiák Díszítőanyagok ismertetése Díszítőanyagok csoportosítása		**10 óra**

Ajánlott irodalom:

- Szerényi Attila - Szerényi István: Tapétázási munkák; Szega Books Kft.

Követelmény, a továbbhaladás feltételei:

- A tanuló készség, képesség szintjén szakszerűen megvizsgálja az alapfelületet. Ismeri a felületelőkészítés szerszámait, anyagait, technológiáját. Írásos dokumentációt készít az elvégzendő munkáról.
- Ismeri a tapétázás technológiai lépéseit, előírásait, szakmai követelményeit. Ismeri a tapétázási munkák során használatos szerszámokat, műszereket és gépek működését, azok szakszerű használatát. Tudja a tapétázás műveleteinek sorrendjét könnyű tapétázás esetén. Ismeri a ragasztó felhordásának módjait.
- A tanulók ismerjék a tapétagyártás folyamatát, tudják csoportosítani a tapétázó anyagokat különböző szempontok szerint. Ismerjék a tapétákra vonatkozó szabványelőírásokat, a tapétákon feltüntetett piktogramok jelentését. Ismerjék a könnyű- és középnehéz papírtapéták fajtáit, tulajdonságait. Tudják a ragasztókkal szemben támasztott követelményeket, ismerjék a természetes anyagból készült ragasztókat.

- Tudják kiszámítani a tapétázandó felület nagyságát, és a tapéta illetve a ragasztó szükséges mennyiségét.
- Ismerjék a tapétázás díszítési lehetőségeit, anyagait, technológiáját.

Értékelés:

- személyre irányuló és osztályt érintő, teljes körű értékelés
- folyamatos, tananyagtól függően szóbeli és írásbeli számonkérés és értékelés
- témakörök befejezésekor írásbeli számonkérés
- házidolgozatok értékelése
- fotódokumentációk értékelése

A tantárgy oktatásának tárgyi feltételei:

- szaktanterem
- interaktív eszközök
- laptop
- számítógép tervező programmal, költségvetés készítő programmal

11. évfolyam

Munkavállalói idegen nyelv tantárgy

Készítette: Dankovics Tetyana, Fáncsyné Borongics Valéria, Török-Kovács Péter

A tantárgy oktatásának célja:
A tantárgy tanításának célja, hogy a tanulók idegen nyelven is képesek legyenek álláshirdetésre jelentkezni, ismerjék az álláskeresés lépéseit, s nyelvi szintjüknek megfelelően hatékonyan és eredményesen meg tudják valósítani a kommunikációs célokat egy állásinterjú során.

Megértsék a munkájukhoz kapcsolódó idegen nyelvű álláshirdetéseket, képesek legyenek a munkavállaláshoz kapcsolódóan egyszerű formanyomtatványokat kitölteni, önéletrajzot írni és motivációs levelet megfogalmazni a formai és tartalmi követelményeknek megfelelően, nyelvi panelek és gyakori kifejezések segítségével.

Az állásinterjú során legyenek képesek idegen nyelven, a személyes és szakmai vonatkozást is beleértve bemutatkozni. Tudjanak szándékaikról, elképzeléseikről, jövőbeli terveikről beszélni. Ki tudják fejezni erősségeiket, gyengeségeiket egyszerűbb mondatok, nyelvi szerkezetek segítségével. Rendelkezzenek megfelelő szókinccsel ahhoz, hogy tanulmányaikról és munkatapasztalatukról be tudjanak számolni. Megértsék az adott cég/vállalat honlapján közzétett információkat, és ezzel kapcsolatosan fel tudjanak tenni munkájukat érintő egyszerűbb kérdéseket.

A tantárgy épít a tanulók közismereti tantárgyak keretében elsajátított idegennyelv-tudására, alapvető mondatszerkesztési ismereteire, valamint a főbb igeidők ismeretére. A tantárgy tanulása során a tanuló ezen ismereteit aktiválja és a munkavállalói szókincset is alkalmazva gyakorolja.

Elméleti tananyag tartalma, elvárt viselkedésmódok, attitűdök, digitális kompetenciák és az oktatására meghatározott óraszám:

Tananyagelem megnevezése	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök, digitális kompetenciák	A képzésre fordított óraszám
Az álláskeresés lépései, álláshirdetések Álláskereső portálok, böngészők, álláshirdetések megértése (olvasott szövegértés), nyomtatványok kitöltése (íráskészség), szakmai szókincs	Internetes álláskereső oldalakon és egyéb fórumokon (újsághirdetések, szaklapok, szakmai kiadványok stb.) álláshirdetéseket keres. Az álláskereséshez használja a kapcsolati tőkéjét.	**6 óra**
Önéletrajz és motivációs levél Önéletrajzok formai és tartalmi követelményei (olvasott szövegértés, szókincs, íráskészség) Önéletrajz sablonok megismerése, kitöltése (Europass CV sablon vagy szövegszerkesztők sablonjai), motivációs levél tartalmi és formai követelményei, tipikus szófordulatai (szókincs, íráskészség)	A tanuló megtanulja az önéletrajzok típusait, azok tartalmi és formai követelményeit, tipikus szófordulatait. Képessé válik saját maga is a nyelvi szintjének megfelelő helyességgel önálló önéletrajz készítésére. A tartalmi és formai követelményeknek megfelelő motivációs levelet ír, melyet a megpályázandó állás sajátosságaihoz igazít.	**10 óra**
„Small talk" – általános társalgás Az általános idegennyelv tantárgy keretein belül megismert általános csevegési témakörök (időjárás, család, hobbi, utazás, stb) szókincsének áttekintése, szóbeli kompetenciák fejlesztése - társalgás gyakorlása.	Az állásinterjún, az állásinterjúra érkezéskor vagy a kapcsolódó telefonbeszélgetések során csevegést (small talk) kezdeményez, a társalgást fenntartja és befejezi. A kérdésekre megfelelő válaszokat ad.	**5 óra**
Állásinterjú Az állásinterjú menete, szakmai bemutatkozás, tipikus kérdések megértése és megválaszolása, állásinterjúval kapcsolatos gyakori szófordulatok, felvezető csevegés gyakorlása, szakmai szókincs áttekintése, munkavállalással kapcsolatos kérdésfeltevés (szókincs és szóbeli kompetencia fejlesztése)	A témakör végére a tanuló képes egyszerűbb mondatokkal és megfelelő koherenciával hatékony kommunikációt folytatni az állásinterjú során. Be tud mutatkozni szakmai vonatkozással is. Elsajátítja azt a szakmai jellegű szókincset, amely alkalmassá teszi arra, hogy a munkalehetőségekről, munkakörülményekről tájékozódjon. Ki tudja emelni erősségeit, és egyszerűbb kérdéseket tud feltenni a betölteni kívánt munkakörrel kapcsolatosan. A témakör tanulása során elsajátítja a közvetlenül a szakmájára	**10 óra**

	vonatkozó, gyakran használt kifejezéseket.	

A képzés javasolt helyszíne

Az órák kb. 50%-a egyszerű tanteremben történjen, egy másik fele pedig számítógépes tanterem, hiszen az oktatás egy jelentős részben digitális tananyag által támogatott formában zajlik.

Követelmény, a továbbhaladás feltételei:

- A tanuló legyen képes az adott idegen nyelven önéletrajzot írni, munkára jelentkezni, állásinterjún idegen nyelven kommunikálni, reklamációkat intézni.

Értékelés:

- Folyamatos számonkérés szóban, írásban és önálló feladatok alapján a tanítási órákon ellenőrzés céljából.
- Évközi dolgozatok megírása meghatározott szempontok alapján minősítés céljából.
- Tematikus, témazáró feladatsorok, amelyek átfogó ismeretekre és képességekre irányulnak, a minősítés és az oktatói folyamat kontrollja céljából.
- Projektmunkában való részvétel (egyéni vagy csoportos) szóbeli, írásbeli értékelése.
- Tények, elemi információk megjegyzése, megértése, fogalmak felismerése, megnevezése és használata, a szaknyelv alkalmazása, a különböző műfajú és rendeltetésű szövegek sajátosságainak felismerése, értelmezése, szabályok ismerete és reprodukálása.
- Különféle szövegek megalkotása, a nyelvhelyességi és helyesírási biztonság fejlesztése.

A tantárgy oktatásának tárgyi feltételei:

- falitérkép
- tanterem
- laptop
- projektor
- interaktív tábla

Falfelületek festése, díszítése tantárgy

Készítette: Fehér Krisztina

A tantárgy oktatásának célja:
A tanuló legyen képes a lakó- és középületek falfelületeinek a megrendelő által igényelt bevonatrendszerrel történő kialakítására, a felületvédelmi és higiéniai előírások betartásával. Ismerje a színhasználat nyújtotta téralakítási lehetőségeket, valamint a különféle díszítési technikákat és eljárásokat.

Elméleti tananyag tartalma, elvárt viselkedésmódok, attitűdök, digitális kompetenciák és az oktatására meghatározott óraszám:

Témakörök megnevezése	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök, digitális kompetenciák	A képzésre fordított óraszám
Festési technológiák, anyagok szakmai ismerete A felhasznált festékek alapanyagának meghatározása, fajtáik A festés kivitelezésének sorrendje, lépései Különböző kötőanyagú és struktúrájú festékek ismerete A homlokzat festésének lépései különböző vékonyvakolatok, homlokzatfestékek esetében Vékony díszítővakolatok felület-előkészítése, felhordásuk technológiája A pigmentek fajtái, alkalmazási területük, szakszerű használatuk ismerete Komplett bevonatrendszerek kialakítása, minőségi követelményei A technológiának megfelelő szerszámok, eszközök megválasztása Festékszóró gépek, berendezések szakszerű használata	Együttműködés, problémamegoldás, kreativitás, értelmi intelligencia, alkalmazkodó készség, kommunikációs készség Digitális tervrajz olvasása Műszeres vizsgálatok elemzése Számítógépes színtervet, látványtervet készít, nyomtat. Számítógéppel sablont tervez, digitális vágógéppel kivágja azt. A portfólió anyagához fotókat, szakmai leírásokat készít a helyszínen, amelyeket saját mappába rendez.	**31,5 óra**
Festési munkálatok anyag és gyártásismerete Pigmentek, színezőanyagok, töltőanyagok csoportosítása Festékek gyártási ismerete Töltő-, adalékanyagok, hozzátét anyagok ismerete Festékek tulajdonságai Kész bevonatrendszerek rétegrendjének kapcsolatai		**15 óra**
Díszítőmunkák, szakrajz, színelmélet Különleges díszítőmunkák technikáinak ismerete Modern díszítőanyagok használatának ismerete Egyszerű faerezet-utánzat festésének ismerete Homlokzat színezésének megtervezése Strukturált felületek kialakítása		**29 óra**
Szakmai számítás A szükséges időnormák ismerete, az időterv készítésének szabályai, adatai, szorzói Munkavégzéshez szükséges eszközök, gépek időnormái, amortizációs szorzók A munkaerő felmérésének lépései Árajánlat, költségvetés készítése Költségvetés-készítő programok bemutatása		**21 óra**
Vonatkozó munka-, baleset- és környezetvédelem Festékszórásra vonatkozó munka-, egészség- és környezetvédelmi előírások Nagynyomású berendezések használatára vonatkozó előírások Festékek, maradványfestékek tárolására, megsemmisítésére vonatkozó környezetvédelmi		**12 óra**

szabályok Általános környezetvédelmi szabályok		

Ajánlott irodalom:

- Lencsés Ernő - Szerényi István: Falfelületek festése, díszítése; Szega Books Kft.
- Ruppert Ferencné - Szerényi István: Festési munkák anyagismerete; Szega Books Kft.
- Bársony István - Schiszler Attila - Szerényi Attila: Festő, mázoló és tapétázó munkák szakmai számításai; Szega Books Kft.
- Bernát Viktor: Gyakorlati munkafüzet festőknek; Szega Books Kft.

Követelmény, a továbbhaladás feltételei:

- A tanuló készség, képesség szintjén felújításra szoruló kül- és beltéri felületeket vizsgál és mér fel. A felületvizsgálat eredményének megfelelően felépíti a bevonatrendszert. A megrendelőnek színtervet és díszítési technológiát ajánl. A technológiának megfelelően elvégzi a festési-díszítési munkálatokat.
- Ismeri az alapfelületek vizsgálatának lépéseit, a festendő felületek nagyságának megállapítását. A felületvizsgálat alapján megfelelő bevonatrendszer ajánlása a festendő felületre. Ismeri a színek téralakító, lélektani hatásait, valamint az esztétikus, harmonizáló díszítési technikákat. Képes felmérést készíteni helyszínen és tervrajzról, szükséges anyagmennyiségeket kiszámolni. Ismeri a megfelelő szerszámokat, eszközöket, technológiai utasításokat, munka- és balesetvédelmi rendelkezéseket.
- Digitális tervrajz olvasása. Műszeres vizsgálatokat elemez. Számítógépes színtervet, látványtervet készít, nyomtat. Számítógéppel sablont tervez, digitális vágógéppel kivágja azt. A portfólió anyagához fotókat, szakmai leírásokat készít a helyszínen, amelyeket saját mappába rendez.

Értékelés:

- személyre irányuló és osztályt érintő, teljes körű értékelés
- folyamatos, tananyagtól függően szóbeli és írásbeli számonkérés és értékelés
- témakörök befejezésekor írásbeli számonkérés
- házidolgozatok értékelése
- fotódokumentációk értékelése

A tantárgy oktatásának tárgyi feltételei:

- szaktanterem
- interaktív eszközök
- laptop
- számítógép tervező programmal, költségvetés készítő programmal

Mázolási ismeretek tantárgy

Készítette: Fehér Krisztina

A tantárgy oktatásának célja:
Különböző alapfelületeken – fém, fa, fal – speciális felületek mázolásának technológiai folyamatai, szerszámok, anyagok, eszközök megismertetése. A mázolás szerepének, funkciójának, fontosságának megismertetése, szakszerű bevonatrendszer kialakítása.

Elméleti tananyag tartalma, elvárt viselkedésmódok, attitűdök, digitális kompetenciák és az oktatására meghatározott óraszám:

Témakörök megnevezése	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök, digitális kompetenciák	A képzésre fordított óraszám
Mázolás szakmai ismerete, technológiája Pácolás készítésének ismerete Lazúrozás készítésének ismerete Lakkozás készítésének ismerete Mázolóanyag felhordásának módjai Közbenső réteg felhordása és szerepe a bevonatrendszerben Fedőréteg felhordása és szerepe a bevonatrendszerben Magas minőségű mázolás készítésének technológiái Speciális bevonatok A mázolás díszítésének anyagai, módjai és technológiái Utómunkálatok elvégzése	Együttműködés, problémamegoldás, kreativitás, értelmi intelligencia, alkalmazkodó-készség, kommunikációs készség. Műszerek alkalmazása, értékek elemzése Interneten, digitálisan adatlapokat, útmutatókat keres, értelmez. A portfólió anyagához fotókat, szakmai leírásokat készít a helyszínen, majd saját mappába rendezi őket.	**20 óra**
Mázolóanyagok, segédanyagok anyagismerete Speciális mázolás anyagai, velük szemben támasztott követelmények Az alapozóréteg szerepe a bevonatrendszerben A mázolóanyag viszkozitása, konzisztenciája, tixotrópiája, fedőképessége, kialakított filmréteg vastagsága és tulajdonsága Speciális mázolóanyagok		**15 óra**
Mázolás díszítőmunkái Fafelületek olajozása, viaszolása Lakkozás készítése Festékszórással készített díszítések Fényezés, lakkozás készítése szórópisztollyal Polírozás		**15 óra**
Mázolási munkák szakmai számítása Mázolás munkaidő-, munkadíjnorma-számítása, a szorzók ismerete Időterv készítése		**15 óra**
Mázolási munkára vonatkozó munka,- baleset,- környezetvédelmi előírások Sűrített levegővel való porlasztásra vonatkozó előírások Nagynyomású szórás biztonságtechnikai előírásai		**12,5 óra**

Kétkomponensű reakciós lakkok, tapaszok alkalmazásának előírásai Veszélyes hulladékok kezelésére vonatkozó előírások		

Ajánlott irodalom:

- Szerényi István: Mázolási munkák; Szega Books Kft.

Követelmény, a továbbhaladás feltételei:

- A tanuló készség, képesség szintjén ismeri a pácolás, lazúrozás, lakkozás, mázolás technológiáját. tudja a közbenső- és fedőréteg felhordásának módját. Ismeri a különleges mázolási technológiákat.
- Ismeri a speciális mázolóanyagokat.
- Ismeri a különleges , speciális díszítőmunkákat.
- Kiszámolja a mázolási munkák időnormája alapján az elvégzendő munkák mennyiségét, árajánlatot készít.

Értékelés:

- személyre irányuló és osztályt érintő, teljes körű értékelés
- folyamatos, tananyagtól függően szóbeli és írásbeli számonkérés és értékelés
- témakörök befejezésekor írásbeli számonkérés
- házidolgozatok értékelése
- fotódokumentációk értékelése

A tantárgy oktatásának tárgyi feltételei:

- szaktanterem
- interaktív eszközök
- laptop
- számítógép tervező programmal, költségvetés készítő programmal

Tapétázási munkák ismerete tantárgy

Készítette: Fehér Krisztina

A tantárgy oktatásának célja:
A tanuló ismerje meg a tapétázás célját, a különböző anyagú felületek esztétikai és felületvédelmi célból történő bevonását. Ismerje meg, hogy a speciális tapéták alkalmazásával hőszigetelő, ütésálló, erősítő, mosható, dörzsölhető felületek hozhatók létre. A tantárgy célja a tapétázási műveletek megismertetése, díszítések bemutatása.

Elméleti tananyag tartalma, elvárt viselkedésmódok, attitűdök, digitális kompetenciák és az oktatására meghatározott óraszám:

Témakör megnevezése	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök, digitális kompetenciák	A képzésre fordított óraszám
Tapétázási munkák szakmai ismerete: Ragasztóanyagok vizsgálata kötés után Tapétázás anyagainak, segédanyagainak ismertetése Tapétázási munkák hibalehetőségei Tapétázási munkák díszítésének anyagai, lehetőségei Tapétafelújítás, -javítás, -tisztítás műveletei	Együttműködés, problémamegoldás, kreativitás, értelmi intelligencia, alkalmazkodó-készség, kommunikációs készség. Műszerek használata, értékek elemzése Digitális tervdokumentációk értelmezése Egyedi tapéta tervezése Interneten, digitálisan adatlapokat, útmutatókat keres, értelmez. A portfólió anyagához fotókat, szakmai leírásokat készít a helyszínen, majd saját mappába rendezi őket. BIM rendszer	**20 óra**
Tapétázás anyagismerete: Tapéták alapanyagának összetétele, vizsgálata Ragasztóanyagok vizsgálata, vonatkozó szabványelőírások Ragasztóanyagokkal szemben támasztott követelmények Segédanyagok fajtái, tulajdonságaik		**16 óra**
Tapétázási munkák szakmai számításai: Tapétázási munkák időnormája Tapétázási munkák anyagnormáinak ismerete		**31 óra**
Díszítési technológiák Díszítések műveleti sorrendje A tapéta stílusának megfelelő díszítések alkalmazása Kiegészítők, amelyekkel az összhatás fokozható		**12 óra**
Épületinformációs modellezés A BIM alapjai Műszaki tervdokumentáció értelmezése Adott munkatevékenységhez szükséges információk kinyerése Mérési ill. üzemeltetési adatok rögzítése		**14 óra**

Ajánlott irodalom:

- Szerényi Attila - Szerényi István: Tapétázási munkák; Szega Books Kft.

Követelmény, a továbbhaladás feltételei:

- Ismeri a tapétázás technológiai lépéseit, előírásait, szakmai követelményeit. Ismeri a tapétázási munkák során használatos szerszámokat, műszereket és gépek működését, azok szakszerű használatát. Tudja a tapétázás műveleteinek sorrendjét középnehéz-, nehéz tapétázás esetén. Ismeri a ragasztók kötését. Ismerik a tapétázás hibalehetőségeit, javításukat. Ismerik az utómunkálatokat.

- A tanulók ismerjék a ragasztókat, segédanyagokat.
- Tudják kiszámítani a tapétázandó felület nagyságát, és a tapéta illetve a ragasztó szükséges mennyiségét, az elvégzendő munka mennyiségét.
- Ismerjék a tapétázás díszítési lehetőségeit, anyagait, technológiáját.

Értékelés:

- személyre irányuló és osztályt érintő, teljes körű értékelés
- folyamatos, tananyagtól függően szóbeli és írásbeli számonkérés és értékelés
- témakörök befejezésekor írásbeli számonkérés
- házidolgozatok értékelése
- fotódokumentációk értékelése

A tantárgy oktatásának tárgyi feltételei:

- szaktanterem
- interaktív eszközök
- laptop
- számítógép tervező programmal, költségvetés készítő programmal

Duális képző képzési programja

2025/2026. tanévtől

Tantárgyak	10. évfolyam	11. évfolyam
	Éves óraszám külső képzőhely	Éves óraszám külső képzőhely
Falfelületek festése, díszítése	**216**	**186**
Mázolási ismeretek	**198**	**170,50**
Tapétázási munkák ismerete	**216**	**186**
Összes óraszám:	**630**	**542,50**
Egybefüggő szakmai gyakorlat:	**140**	**-**

10. évfolyam

Falfelületek festése, díszítése tantárgy

A tantárgy oktatásának célja, hogy a tanuló legyen képes a lakó- és középületek falfelületeinek a megrendelő által igényelt bevonatrendszerrel történő kialakítására, a felületvédelmi és higiéniai előírások betartásával. Ismerje a színhasználat nyújtotta téralakítási lehetőségeket, valamint a különféle díszítési technikákat és eljárásokat.

Témakörök megnevezése	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök, digitális kompetenciák	A képzésre fordított óraszám
Festési technológiák, anyagok szakmai ismerete A falfestés során használatos szerszámok, műszerek és gépek működése, azok szakszerű használata. Az alapfelület fajtáinak és különböző módszerekkel való vizsgálatának ismerete. Felületvizsgálat szemrevételezéssel. Felülvizsgálat mechanikus úton. Műszeres felületvizsgálat. A felületdiagnosztikának megfelelő felület-előkezelés. A felületdiagnosztikának megfelelő felület-előkészítés lépései, minőségi követelményei. A felület impregnálásának lépései, szabályai, fontossága. Felületerősítő segédanyagok, hézagolóanyagok, hézagerősítő szalagok.	Együttműködés, problémamegoldás, kreativitás, értelmi intelligencia, alkalmazkodó készség, kommunikációs készség Digitális tervrajz olvasása Műszeres vizsgálatok elemzése Számítógépes színtervet,	**84 óra**

Felületpótló, felületkiegyenlítő anyagok fajtái és alkalmazási területük. Felületpótló, felületkiegyenlítő kéziszerszámok, gépek szakszerű használata. Kül- és beltéri alapvakolatok felületének, javításának anyagai. Élvédők típusai, alkalmazási területük.	látványtervet készít, nyomtat. Számítógéppel sablont tervez, digitális vágógéppel kivágja azt. A portfólió anyagához fotókat, szakmai leírásokat készít a helyszínen, amelyeket saját mappába rendez.	
Festési munkálatok anyag és gyártásismerete Felület-előkezelő, -előkészítő anyagok A felület hibáinak javítására szolgáló anyagok		**21 óra**
Díszítőmunkák, szakrajz, színelmélet Modern díszítési technikák alkalmazásának ismerete Egyszerű díszítőmunkák technikáinak ismerete Sablonok készítésének ismerete Többszínű mintanyomó hengerezés készítésének ismerete Egyszerű díszítőelemek kül- és beltéri felhelyezésének ismerete Polisztirol díszítőelemek szabása, ragasztása, javítása, festése		**62 óra**
Szakmai számítás A felmérés szabályai, iránymutatói A felmérés hibalehetőségei Felmérés különbsége tervrajzról és helyszínen Szükséges anyagnormák ismerete Felmérés helyszínen		**35 óra**
Vonatkozó munka-, baleset- és környezetvédelem Magasban végzett munka eszközei, gépei Szúró- és vágóeszközök használatának szabályai Falfelületek előkezelésénél használt vegyszerek, veszélyes anyagok (penészeltávolítók, biocidok stb.) Poranyagok felhasználásának szabályai Falcsiszolás kézzel, géppel Légzésvédelem Szerszámok tisztítására vonatkozó környezetvédelmi szabályok		**14 óra**

Ajánlott irodalom:

- Lencsés Ernő - Szerényi István: Falfelületek festése, díszítése; Szega Books Kft.
- Ruppert Ferencné - Szerényi István: Festési munkák anyagismerete; Szega Books Kft.
- Bársony István - Schiszler Attila - Szerényi Attila: Festő, mázoló és tapétázó munkák szakmai számításai; Szega Books Kft.
- Bernát Viktor: Gyakorlati munkafüzet festőknek; Szega Books Kft.

Mázolási ismeretek tantárgy

A tantárgy oktatásának célja a különböző alapfelületeken – fém, fa, fal – speciális felületek mázolásának technológiai folyamatai, szerszámok, anyagok, eszközök megismertetése. A

mázolás szerepének, funkciójának, fontosságának megismertetése, szakszerű bevonatrendszer kialakítása.

Témakörök megnevezése	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök, digitális kompetenciák	A képzésre fordított óraszám
Alapfelületek vizsgálata Felületvizsgálat szemrevételezéssel, mechanikus úton, műszerrel Az alapfelület anyagának meghatározása és minőségének felmérése Anyagok egymásra gyakorolt hatásának ismerete Felújítandó vagy új bevonatrendszerek vizsgálata, minősítése Bevonatrendszer felépítésének vizsgálata, vélemény készítése a felújításról Vizsgálatok eredményeiről írásos feljegyzés készítése	Együttműködés, problémamegoldás, kreativitás, értelmi intelligencia, alkalmazkodó-készség, kommunikációs készség. Műszerek alkalmazása, értékek elemzése Interneten, digitálisan adatlapokat, útmutatókat keres, értelmez. A portfólió anyagához fotókat, szakmai leírásokat készít a helyszínen, majd saját mappába rendezi őket.	**35 óra**
Mázolás szakmai ismerete, technológiája A mázolóanyagok csoportosítása, a raktározásukra vonatkozó előírások A felhasznált alapanyagok fajtái, csoportosításuk, raktározásuk A kivitelezés lépéseinek megtervezése A felület előkezelése, előkészítése, anyagainak, szerszámainak ismerete Fémfelületek tisztasági fokozatai, szennyeződések eltávolításának módjai Vizsgálatok függvényében a régi bevonat eltávolítása mechanikai, kémiai úton A mázolás szerszámai, eszközei, gépei, segédüzemei Felületmegmunkálás, felületalakítás kézi, gépi, vegyi eszközeinek ismerete Egyenetlenségek javítása, javítóanyagok csoportosításának ismerete		**49 óra**
Mázolóanyagok, segédanyagok anyagismerete Olajok, kencék, lakkok, zománcok anyagai Felülettisztító anyagok. Felület-előkezelő és felület-előkészítő anyagok. Mázolóanyagok csoportosítása kötőanyaguk, oldószerük, tulajdonságaik alapján Oldószerek csoportosítása, típusai. Hígító, adalék és hozzátét anyagok.		**35 óra**
Mázolás díszítőmunkái		**35 óra**

A megrendelő igényeinek meghatározása, egyeztetés a megrendelővel Különböző felülettisztító anyagok használata. Felületfehérítő, halványító szerek A díszítés anyagainak elkészítése a gyakorlatban Különböző pácok anyagainak elkészítése. A pácolás szerszámai, eszközei, folyamata, hibái. Pácolás készítése. Különböző lazúrok anyagainak előkészítése. Lazúrozás szerszámai, eszközei, folyamata, hibái.		
Mázolási munkák szakmai számítása Mázolás anyagnorma-számítása, a szorzók ismerete Felmérés helyszínen Technológiának megfelelő anyagmennyiség számítása		**21 óra**
Mázolási munkára vonatkozó munka,- baleset,- környezetvédelmi előírások Mázolóanyagok veszélyességi fokozatai, VOC-tartalma, tűz- és robbanásveszélyességi fokozatai Egyéni és kollektív védőfelszerelések Mázolóanyagok tárolására vonatkozó előírások. Maradék, fel nem használt anyagok tárolására vonatkozó előírások		**23 óra**

Ajánlott irodalom:

- Szerényi István: Mázolási munkák; Szega Books Kft.

Tapétázási munkák ismerete tantárgy

A tantárgy oktatásának célja, hogy a tanuló ismerje meg a tapétázás célját, a különböző anyagú felületek esztétikai és felületvédelmi célból történő bevonását. Ismerje meg, hogy a speciális tapéták alkalmazásával hőszigetelő, ütésálló, erősítő, mosható, dörzsölhető felületek hozhatók létre. A tantárgy célja a tapétázási műveletek megismertetése, díszítések bemutatása.

Témakörök megnevezése	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök, digitális kompetenciák	A képzésre fordított óraszám
Felületvizsgálat, -előkészítés, felület-előkezelés Alapfelületek fajtái, vizsgálatuk ismerete különböző módszerekkel Felületvizsgálat Felület-előkészítés, -előkezelés szerszámainak, eszközeinek, gépeinek bemutatása Vizsgálat függvényében a felület előkészítésének, előkezelésének anyagai	Együttműködés, problémamegoldás, kreativitás, értelmi intelligencia, alkalmazkodó-készség, kommunikációs készség.	**49 óra**

Vizsgálatok eredményétől függően a felület semlegesítése, szilárdítása, a fogadóképes felület kialakításának lépései A felület-előkészítés, -előkezelés anyagai és használatuk Felületegyenetlenségek javítási technológiája Impregnálás, alapfelület-szilárdítás anyagai, technológiája Pórustömítő alapozó használata Felületerősítő anyagok (szövetek, hálók, szalagok, élvédők) Felület kellősítése, tapadásjavító anyagok felhordásának módja	Műszerek használata, értékek elemzése Digitális tervdokumentációk értelmezése Egyedi tapéta tervezése Interneten, digitálisan adatlapokat, útmutatókat keres, értelmez. A portfólió anyagához fotókat, szakmai leírásokat készít a helyszínen, majd saját mappába rendezi őket. BIM rendszer	
Tapétázási munkák szakmai ismerete Hézagolóanyagok, hézagerősítő szalagok és felületkiegyenlítők típusai és alkalmazási területei. Élvédők típusai, alkalmazási feltételei. Munka és balesetvédelmi ismeretek. Kivitelezés lépései Felületi hiányosságok pótlásának módjai. Tapétázás előkészítő munkálatainak ismertetése. A tapétázási munkák során használatos szerszámok, műszerek és gépek működése, azok szakszerű használata. Tapétákon alkalmazott piktogramok ismertetése. Tapétázás műveleti sorrendjének ismertetése könnyű tapétázás esetén. Ragasztóanyagok felhordásának módja, szerszámai, eszközei, gépei. Tapétázás anyagainak, segédanyagainak ismertetése.		**63 óra**
Tapétázás anyagismerete Felület-előkészítés, -előkezelés anyagai és használatuk Ragasztóanyagok alapanyagának ismerete Ragasztóanyagok vizsgálata, vonatkozó szabványelőírások Ragasztóanyagokkal szemben támasztott követelmények		**28 óra**
Tapéták csoportosítása gyártástechnológia Tapéták szabványai, jelölései Tapéták csoportosítása Tapéták színezésénél, mintázásánál alkalmazott anyagok, technológiák Vonatkozó szabványelőírások		**21 óra**
Tapétázási munkák szakmai számításai Felület-előkészítés, az előkezeléshez szükséges anyagok kiszámítása Szükséges segédanyagok meghatározása Tapétázási munkák anyagnormáinak ismerete		**27 óra**
Díszítési technológiák Díszítőanyagok ismertetése Díszítőanyagok csoportosítása		**28 óra**

Ajánlott irodalom:

- Szerényi Attila - Szerényi István: Tapétázási munkák; Szega Books Kft.

11. évfolyam

Falfelületek festése, díszítése tantárgy

A tantárgy oktatásának célja, hogy a tanuló legyen képes a lakó- és középületek falfelületeinek a megrendelő által igényelt bevonatrendszerrel történő kialakítására, a felületvédelmi és higiéniai előírások betartásával. Ismerje a színhasználat nyújtotta téralakítási lehetőségeket, valamint a különféle díszítési technikákat és eljárásokat.

Témakörök megnevezése	**Elvárt viselkedésmódok, attitűdök, digitális kompetenciák**	**A képzésre fordított óraszám**
Festési technológiák, anyagok szakmai ismerete A felhasznált festékek alapanyagának meghatározása, fajtáik A festés kivitelezésének sorrendje, lépései Különböző kötőanyagú és struktúrájú festékek ismerete A homlokzat festésének lépései különböző vékonyvakolatok, homlokzatfestékek esetében Vékony díszítővakolatok felület-előkészítése, felhordásuk technológiája A pigmentek fajtái, alkalmazási területük, szakszerű használatuk ismerete Komplett bevonatrendszerek kialakítása, minőségi követelményei A technológiának megfelelő szerszámok, eszközök megválasztása Festékszóró gépek, berendezések szakszerű használata	Együttműködés, problémamegoldás, kreativitás, értelmi intelligencia, alkalmazkodó készség, kommunikációs készség Digitális tervrajz olvasása Műszeres vizsgálatok elemzése Számítógépes színtervet, látványtervet készít, nyomtat. Számítógéppel sablont tervez, digitális vágógéppel kivágja azt. A portfólió anyagához fotókat, szakmai leírásokat készít a helyszínen, amelyeket saját mappába rendez.	**56 óra**
Festési munkálatok anyag és gyártásismerete Festékek tulajdonságai Kész bevonatrendszerek rétegrendjének kapcsolatai		**28 óra**
Díszítőmunkák, szakrajz, színelmélet Egyszerű és különleges díszítőmunkák technikáinak ismerete Modern díszítőanyagok használatának ismerete Egyszerű faerezet-utánzat festésének ismerete Homlokzat színezésének megtervezése		**56 óra**
Szakmai számítás A szükséges időnormák ismerete, az időterv készítésének szabályai, adatai, szorzói Munkavégzéshez szükséges eszközök, gépek időnormái, amortizációs szorzók A munkaerő felmérésének lépései		**21 óra**

Vonatkozó munka-, baleset- és környezetvédelem Festékszórásra vonatkozó munka-, egészség- és környezetvédelmi előírások Nagynyomású berendezések használatára vonatkozó előírások Festékek, maradványfestékek tárolására, megsemmisítésére vonatkozó környezetvédelmi szabályok Általános környezetvédelmi szabályok		**25 óra**

Ajánlott irodalom:

- Lencsés Ernő - Szerényi István: Falfelületek festése, díszítése; Szega Books Kft.
- Ruppert Ferencné - Szerényi István: Festési munkák anyagismerete; Szega Books Kft.
- Bársony István - Schiszler Attila - Szerényi Attila: Festő, mázoló és tapétázó munkák szakmai számításai; Szega Books Kft.
- Bernát Viktor: Gyakorlati munkafüzet festőknek; Szega Books Kft.

Mázolási ismeretek tantárgy

A tantárgy oktatásának célja a különböző alapfelületeken – fém, fa, fal – speciális felületek mázolásának technológiai folyamatai, szerszámok, anyagok, eszközök megismertetése. A mázolás szerepének, funkciójának, fontosságának megismertetése, szakszerű bevonatrendszer kialakítása.

Témakörök megnevezése	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök, digitális kompetenciák	A képzésre fordított óraszám
Mázolás szakmai ismerete, technológiája Alapfelület függvényében alapozás, impregnálás, beeresztés készítése Pácolás készítése Lazúrozás készítése Lakkozás készítése Mázolóanyagok konzisztenciájának, viszkozitásának, bedolgozhatóságának beállítása, hígítószerek használata Mázolóanyagok színezésének gyakorlata, színkeverési ismeretek Mázolóanyag felhordásának módjai Anyagtárolás és szállítás Közbenső réteg felhordása és szerepe a bevonatrendszerben Fedőréteg felhordása és szerepe a bevonatrendszerben Magas minőségű mázolás készítésének technológiái	Együttműködés, problémamegoldás, kreativitás, értelmi intelligencia, alkalmazkodó-készség, kommunikációs készség. Műszerek alkalmazása, értékek elemzése Interneten, digitálisan adatlapokat, útmutatókat keres, értelmez. A portfólió anyagához fotókat, szakmai leírásokat készít a helyszínen, majd saját mappába rendezi őket.	**49 óra**

Speciális bevonatok A mázolás díszítésének anyagai, módjai és technológiái Utómunkálatok elvégzése		
Mázolóanyagok, segédanyagok anyagismerete Speciális mázolás anyagai, velük szemben támasztott követelmények Az alapozóréteg szerepe a bevonatrendszerben A mázolóanyag viszkozitása, konzisztenciája, tixotrópiája, fedőképessége, kialakított film-réteg vastagsága és tulajdonsága Speciális mázolóanyagok		**28 óra**
Mázolás díszítőmunkái Különböző lakkok anyagainak előkészítése Fafelületek olajozása, viaszolása Lakkozás készítése Festékszórással készített díszítések Fényezés, lakkozás készítése szórópisztollyal Polírozás Olajmárvány-utánzat készítése különböző kivitelben Faerezet-utánzat festése különböző kivitelben Antikozás készítése különböző technikákkal, anyagokkal Konzerválás, öregbítés, frissítés, élénkítés technikái		**49 óra**
Mázolási munkák szakmai számítása Mázolás munkaidő-, munkadíjnorma-számítása, a szorzók ismerete Időterv készítése		**21 óra**
Mázolási munkára vonatkozó munka,- baleset,- környezetvédelmi előírások Sűrített levegővel való porlasztásra vonatkozó előírások Nagynyomású szórás biztonságtechnikai előírásai Kétkomponensű reakciós lakkok, tapaszok alkalmazásának előírásai Veszélyes hulladékok kezelésére vonatkozó előírások		**23,5 óra**

Ajánlott irodalom:

- Szerényi István: Mázolási munkák; Szega Books Kft.

Tapétázási munkák ismerete tantárgy

A tantárgy oktatásának célja, hogy a tanuló ismerje meg a tapétázás célját, a különböző anyagú felületek esztétikai és felületvédelmi célból történő bevonását. Ismerje meg, hogy a speciális tapéták alkalmazásával hőszigetelő, ütésálló, erősítő, mosható, dörzsölhető felületek hozhatók létre. A tantárgy célja a tapétázási műveletek megismertetése, díszítések bemutatása.

Témakör megnevezése	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök, digitális kompetenciák	A képzésre fordított óraszám
Tapétázási munkák szakmai ismerete: Ragasztóanyagok vizsgálata kötés után Próbaragasztás Tapétázás anyagainak, segédanyagainak ismertetése Tapétázási munkák hibalehetőségei Tapétázási munkák díszítésének anyagai, lehetőségei Tapétafelújítás, -javítás, -tisztítás műveletei	Együttműködés, problémamegoldás, kreativitás, értelmi intelligencia, alkalmazkodó-készség, kommunikációs készség. Műszerek használata, értékek elemzése Digitális tervdokumentációk értelmezése Egyedi tapéta tervezése Interneten, digitálisan adatlapokat, útmutatókat keres, értelmez. A portfólió anyagához fotókat, szakmai leírásokat készít a helyszínen, majd saját mappába rendezi őket. BIM rendszer	**49 óra**
Tapétázás anyagismerete: Tapéták alapanyagának összetétele, vizsgálata Ragasztóanyagok vizsgálata, vonatkozó szabványelőírások Ragasztóanyagokkal szemben támasztott követelmények Segédanyagok fajtái, tulajdonságaik		**35 óra**
Tapétázási munkák szakmai számításai: Tapétázási munkák időnormája Tapétázási munkák anyagnormáinak ismerete		**35 óra**
Díszítési technológiák Díszítések műveleti sorrendje A tapéta stílusának megfelelő díszítések alkalmazása Kiegészítők, amelyekkel az összhatás fokozható		**35 óra**
Épületinformációs modellezés A BIM alapjai Műszaki tervdokumentáció értelmezése Adott munkatevékenységhez szükséges információk kinyerése Mérési ill. üzemeltetési adatok rögzítése		**32 óra**

Ajánlott irodalom:

- Szerényi Attila - Szerényi István: Tapétázási munkák; Szega Books Kft.
- Szerényi Attila - Szerényi István: Tapétázás, plakátragasztás Szega Books Kft.

Értékelés:

- havonta 1-5-ig történő érdemjegyekkel a gyakorlati tevékenység értékelése (nem tantárgyanként)
- személyre irányuló, teljes körű értékelés

4 0732 06 03 Burkoló szakma

Szakirányú oktatás

2025/2026. tanévtől 10-11. évfolyam

2025/2026. tanévtől 10-11. évfolyam

Tantárgyak	**10. évfolyam**	**11. évfolyam**
	Éves óraszám szakképző iskolában	**Éves óraszám szakképző iskolában**
Munkavállalói idegen nyelv	0	31
A burkolás alapjai	108	0
Hidegburkolatok	162	93
Melegburkolatok	0	77,5
Különleges burkolatok	0	46,5
Térburkolatok	0	62
Összes óraszám:	**270**	**310**

10. évfolyam

A burkolás alapjai tantárgy

Készítette: Fehér Krisztina

A tantárgy oktatásának célja:
A tantárgy a munkafolyamatok átfogó bemutatásával foglalkozik. Ide tartoznak a kültéri és beltéri burkolatok anyagai, a technológiák, a szerszámok, eszközök és a burkoláshoz szükséges gépek. Tartalmazza a burkolatok kitűzését és a burkolás előkészítésének elméleti ismereteit. A komplex szakmai tudás elsajátításához szükséges megismerni a burkolási terveket, amely alapján a szükséges anyagmennyiség kiszámítható.

A tantárgy résztantárgyai: Burkolás előkészítés, Beltéri burkolatok, Kültéri burkolatok, Burkoló szakmai dokumentáció.

Burkolás előkészítés

A tantárgy célja, hogy a tanuló megismerje a burkolási munkákat megelőző feladatokat, a burkolandó felületeket, aljzatokat, a burkoláshoz szükséges eszközöket, szerszámokat, gépeket. Sajátítsa el a burkolatok kitűzéséhez, felméréséhez szükséges ismereteket, hogy képes legyen meghatározni, kitűzni a burkolat helyét. Tanulja meg a számítások és tervek alapján meghatározni a szükséges burkolóanyag mennyiségét.

Elméleti tananyag tartalma, elvárt viselkedésmódok, attitűdök, digitális kompetenciák és az oktatására meghatározott óraszám:

Témakörök megnevezése	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök, digitális kompetenciák	A képzésre fordított óraszám
Burkolatok anyagszükséglete Szakmai számítási feladatok alapjai, vízszintes fogadószerkezetek méretmeghatározása: Mintás burkolatok anyagmennyisége Szakmai számítási feladatok alapjai, függőleges fogadószerkezetek méretmeghatározása: Adott felületen különböző méretű burkolólapok anyagmennyisége	Törekszik a pontos munkavégzésre, munkahelyi környezetének rendben tartására. Dokumentációk készítésekor törekszik a tiszta munkára. Az eszközök, szerszámok használatakor szakszerűen és körültekintően jár el. Törekszik a munkavédelmi előírások maradéktalan betartására. Fotódokumentáció készítése. Szövegszerkesztő és táblázatkezelő program használata. Számológép használata.	**6 óra**
Burkolatok kitűzése Mérőeszközök, kitűzőeszközök Távolságmérés eszközei Hosszmérés eszközei Irányok kitűzőeszközei Jelölőeszközök Burkolatok helyének meghatározása Burkolatok kitűzési feladatai		**2 óra**
Burkolatok aljzatai, felület-ellenőrzés, aljzat-előkészítés		**8 óra**

Kültéri és beltéri burkolatok típusai, rendszerezése Fogadószerkezetek, fogadófelületek fajtái Burkolatok aljzatainak ismertetése Aljzatokkal szemben támasztott követelmények Aljzatok hibái, javítása Aljzatjavító szerek, aljzatkiegyenlítők Burkolandó felületek alapozása Épületszerkezeteket érő hatások Használati-, és üzemi víz elleni szigetelések Dilatációs hézagok jelentősége, kialakítása		
Burkolás szerszámai, gép- és eszközismeret A burkolómunka szerszámai A burkolómunka gépei A burkolómunkához szükséges eszközök		**2 óra**

Beltéri burkolatok

A tantárgy tanításának célja, hogy a tanuló megismerje a beltéri burkolási munkákhoz szükséges burkolóanyagokat, ragasztóanyagokat, kiegészítő elemeket és ezek alkalmazási területe-it. Ismerje meg a beltéri burkolatokhoz kapcsolódó épületszerkezeteket. Sajátítsa el a beltéri burkolási technológiákat. Ismerje meg a beltéri falburkolatokat és padlóburkolatokat.

Elméleti tananyag tartalma, elvárt viselkedésmódok, attitűdök, digitális kompetenciák és az oktatására meghatározott óraszám:

Témakörök megnevezése	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök, digitális kompetenciák	A képzésre fordított óraszám
Beltéri burkolatok anyagai Beltéri hidegburkolatok anyagai Beltéri melegburkolatok anyagai Beltéri burkolat kiegészítő elemei Beltéri burkolat ragasztóanyagai Beltéri burkolat rögzítőanyagai, -elemei Beltéri burkolatokra vonatkozó minőségi követelmények	Törekszik a pontos munkavégzésre, munkahelyi környezetének rendben tartására. Dokumentációk készítésekor törekszik a tiszta munkára.	**12 óra**

Beltéri burkolatok, burkolási technológiák A beltéri padlóburkolás munkafolyamatainak megtervezése A beltéri falburkoló-munka folyamatainak megtervezése	Az eszközök, szerszámok használatakor szakszerűen és körültekintően jár el. Törekszik a munkavédelmi előírások maradéktalan betartására. Fotódokumentáció készítése.	**6 óra**

Kültéri burkolatok

A tantárgy tanításának célja, hogy a tanuló megismerje a kültéri burkolási munkákhoz szükséges burkolóanyagokat, ragasztóanyagokat, kiegészítő elemeket és ezek alkalmazási területe-it. Ismerje meg a kültéri burkolatokhoz kapcsolódó épületszerkezeteket. Sajátítsa el a kültéri burkolási technológiákat. Ismerje meg a kültéri falburkolatokat és padlóburkolatokat.

Elméleti tananyag tartalma, elvárt viselkedésmódok, attitűdök, digitális kompetenciák és az oktatására meghatározott óraszám:

Témakörök megnevezése	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök, digitális kompetenciák	A képzésre fordított óraszám
Kültéri burkolatok anyagai Kültéri padlóburkolatok anyagai Kültéri falburkolatok anyagai Kültéri homlokzatburkolatok anyagai Kültéri burkolat kiegészítő elemei Kültéri burkolatok ragasztóanyagai Kültéri burkolatok rögzítőanyagai, -elemei Kültéri burkolatokra vonatkozó minőségi követelmények	Törekszik a pontos munkavégzésre, munkahelyi környezetének rendben tartására. Dokumentációk készítésekor törekszik a tiszta munkára. Az eszközök, szerszámok használatakor szakszerűen és körültekintően jár el. Törekszik a munkavédelmi előírások maradéktalan betartására. Fotódokumentáció készítése.	**12 óra**
Kültéri burkolatok, burkolási technológiák Kültéri padlóburkolás munkafolyamatainak megtervezése Burkolólap, burkolóanyag meghatározása és kiválasztása A burkolati terv és a megrendelői igények alapján történő technológiai sorrend meghatározása		**6 óra**

Burkoló szakmai dokumentáció

A tantárgy oktatásának célja, hogy a tanulók megismerjék a burkolási tervek készítését egyszerűbb felületek esetén. Megtanuljanak meglévő burkolatokat felmérni, és a felmérések alapján vázlatrajzokat készíteni. Megtanulják a burkolati tervdokumentációk alapján kiszámolni az anyagszükségletet, és a számadatokat számítógépen rögzíteni. Megtanulnak hivatalos levelet írni, árajánlatot készíteni.

Cél, hogy a tanulók önállóan el tudják készíteni egy egyszerű felület burkolat-kiosztási tervét. Önállóan tudjanak felmérni meglévő burkolatokat. Tervdokumentációk alapján ki tudják számolni a burkolási munkák anyagszükségletét, és az eredményeket számítógépen rögzítsék.

Elméleti tananyag tartalma, elvárt viselkedésmódok, attitűdök, digitális kompetenciák és az oktatására meghatározott óraszám:

Témakörök megnevezése	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök, digitális kompetenciák	A képzésre fordított óraszám
Burkolási tervek A szerkezeti jelölések értelmezése, ábrázolása, részletrajzok Hidegburkolati terv készítése különböző épületszerkezetek esetén Rétegrendek, rétegfelépítések ábrázolása különböző fogadószerkezetek esetén	Törekszik a pontos munkavégzésre, munkahelyi környezetének rendben tartására. Dokumentációk készítésekor törekszik a tiszta munkára. Az eszközök, szerszámok használatakor szakszerűen és körültekintően jár el. Törekszik a munkavédelmi előírások maradéktalan betartására. Fotódokumentáció készítése. Szövegszerkesztő és táblázatkezelő program használata. Számológép használata.	**12 óra**
Padlóburkolatok anyagszükséglete A szakmai számítási feladatok alapjai, vízszintes fogadószerkezetek méretmeghatározása: Mintás burkolatok anyagmennyisége		**6 óra**
Falburkolatok anyagszükséglete Szakmai számítási feladatok alapjai, függőleges fogadószerkezetek méretmeghatározása: Alapterület számítása. Kerület számítás. Térfogat számítás. Felszínszámítás Adott felülethez szükséges anyagmennyiség különböző méretű burkolólapok esetén		**6 óra**
Árajánlat készítése Hivatalos levél írása Árajánlat készítése anyagszükséglet-számítás alapján		**6 óra**
A műszaki rajz alapjai Szerkesztési gyakorlatok Síkmértani alapszerkesztések		**12 óra**

Ábrázolási módok alkalmazása, jelentősége a burkolómunka során Vetületi ábrázolások Axonometrikus ábrázolások Tervolvasási, értelmezési feladatok alaprajzról, metszetről, homlokzati rajzról		
Digitális szakmai ismeretek Szövegszerkesztő program használata: hivatalos levél szerkesztése Táblázatkezelő program használata: árajánlat szerkesztése		**12 óra**

Ajánlott irodalom:

- Szerényi Attila - Szerényi István: Hidegburkolási feladatok; Szega Books Kft.

Követelmény, a továbbhaladás feltételei:

- Ismeri a kültéri és beltéri burkolatok anyagait, a technológiákat, a szerszámokat, eszközöket és a burkoláshoz szükséges gépeket.
- Ismerje a burkolatok kitűzését és a burkolás előkészítésének elméleti ismereteit.
- Ismerje a burkolási terveket, amely alapján a szükséges anyagmennyiség kiszámítható.

Értékelés:

- személyre irányuló és osztályt érintő, teljes körű értékelés
- folyamatos, tananyagtól függően szóbeli és írásbeli számonkérés és értékelés
- témakörök befejezésekor írásbeli számonkérés
- házidolgozatok értékelése
- fotódokumentációk értékelése

A tantárgy oktatásának tárgyi feltételei:

- szaktanterem
- interaktív eszközök
- laptop
- számítógép tervező programmal, költségvetés készítő programmal
- rajzeszközök

Hidegburkolatok tantárgy

Készítette: Fehér Krisztina

A tantárgy oktatásának célja:

A tanulási terület a hidegburkolatok fogadószerkezeteivel, fogadófelületek ellenőrzésével és a velük szemben támasztott követelményekkel foglalkozik. A tanulók megismerkednek a hidegburkolatok készítéséhez szükséges anyagok fajtáival és jellemzőivel. Elsajátítják a hidegburkolás elvégzéséhez szükséges elméleti ismereteket, és megismerik a hidegburkolatok készítésére vonatkozó előírásokat. Megtanulják a hidegburkolatok anyagainak, elhelyezési technológiájának meghatározását, valamint az anyagszükséglet kiszámítását a tervdokumentációk alapján.

A tantárgy résztantárgyai: Hideg padlóburkolatok, Hideg falburkolatok, Hidegburkolatok dokumentációja.

Hideg padlóburkolatok

A tantárgy oktatásának célja, hogy a tanulók megismerjék a hidegburkolatok fogadószerkezeteinek, fogadófelületeinek ellenőrzését, a velük szemben támasztott követelményeket.
Ismerjék meg a hideg padlóburkolatok készítéséhez szükséges anyagok fajtáit, jellemzőit, illetve a hideg padlóburkolatok készítésére vonatkozó előírásokat. Megtanuljanak egyszerűbb felületekhez hidegburkolási terveket készíteni.

Elméleti tananyag tartalma, elvárt viselkedésmódok, attitűdök, digitális kompetenciák és az oktatására meghatározott óraszám:

Témakörök megnevezése	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök, digitális kompetenciák	A képzésre fordított óraszám
Hideg padlóburkolatok anyagai, megmunkálásuk A hideg padlóburkolatok csoportosítása A hideg padlóburkolatokkal szemben támasztott követelmények A hideg padlóburkolatokat érő hatások A hideg padlóburkolatok anyagai és mintái Kerámia burkolóanyagok Az építési kerámiák alapanyaga, főbb jellemzői Különböző burkolólapok Kiegészítő elemek A kerámia burkolólapokra vonatkozó szabványok A burkolólapok osztályozásának alapja	Törekszik a pontos munkavégzésre, munkahelyi környezetének rendben tartására. Az eszközök, szerszámok használatakor szakszerűen és körültekintően jár el. Törekszik a munkavédelmi előírások maradéktalan betartására. Fotódokumentáció készítése.	**10 óra**
Hideg padlóburkolatok aljzatai Hideg padlóburkolatok aljzatai Az aljzatokról általában Az aljzatok csoportosítása		**16 óra**

Különböző aljzattípusok		
Hideg padlóburkolási technológiák Öntött és önterülő padlóburkolatok Cementkötésű padlók Acélbeton padlók Vákuum betonpadlók Cementalapú padlók Terrazzo burkolat Nyomott betonburkolatok Bitumenkötésű burkolatok Öntöttaszfalt burkolatok Felületbevonatok Műgyanta burkolatok Epoxigyanta-alapú padlók Poliuretángyanta-alapú padlók Követelmények az aljzattal szemben A felület alapozása A komponensek keverése Műgyanta burkolatok elkészítése Dilatációs hézagok kialakítása, egyéb elvárások Követelmények a műgyanta burkolatokkal szemben Elektrosztatikus kisülés elleni padlók Csúszásmentes padlók Chipsszórásos technika Kőszőnyegmintás műgyanta padlók Impregnált és festett padlók A műgyanta padlók meghibásodása Műgyanta padlók ápolása Ágyazóhabarcsba rögzített padlóburkolatok Ágyazóhabarcsba történő ragasztás Vékonyágyazatos ragasztásos eljárások Ágyazóhabarcsba rakott padlóburkolatok Lehúzott habarcságyba való fektetés Egyenkénti fektetés Ragasztott padlóburkolatok Burkolatragasztók Rugalmas latex adalékszer Flexibilis ragasztók Ragasztóanyagok előkészítése Úszóágyas eljárás Lapra kenéses eljárás Buttering-floating eljárás Folyékonyágyas ragasztás Ragasztott padlóburkolatok Burkolás különböző alapokra		**28 óra**

Hideg falburkolatok

A tantárgy oktatásának célja, hogy a diákok megtanulják elvégezni a hidegburkolatok fogadószerkezeteinek, fogadófelületeinek ellenőrzését és tisztában legyenek a velük szemben támasztott követelményekkel.
Ismerjék meg a hideg falburkolatok készítéséhez szükséges anyagok fajtáit, jellemzőit, illetve az ilyen típusú falburkolatok készítésére vonatkozó előírásokat. Tanuljanak meg hidegburkolási terveket készíteni egyszerűbb felületekhez. Képesek legyenek meghatározni a hideg falburkolatok anyagainak elhelyezési technológiáit és a tervdokumentációk alapján anyagszükségletet tudjanak számolni

Elméleti tananyag tartalma, elvárt viselkedésmódok, attitűdök, digitális kompetenciák és az oktatására meghatározott óraszám:

Témakör megnevezése	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök, digitális kompetenciák	A képzésre fordított óraszám
Hideg falburkolatok anyagai, megmunkálásuk Hidegburkolatok készítésének eszközei, gépei Az épületburkolás szerszámai – Tömörítő- és simítógépek – A hidegburkolás gépei – Kövek vágása, darabolása – Kövek megmunkálása – A műkőkészítés gépei – Tisztítóberendezések – A vízgőz felhasználása Burkolatok méretre vágása Ragasztóanyagok keverése, felhordása A burkolatrögzítés gépei A javítás, bontás eszközei Munkavédelmi eszköz témakör részletes kifejtése	Törekszik a pontos munkavégzésre, munkahelyi környezetének rendben tartására. Az eszközök, szerszámok használatakor szakszerűen és körültekintően jár el. Törekszik a munkavédelmi előírások maradéktalan betartására. Fotódokumentáció készítése. Dokumentációk készítésekor törekszik a tiszta munkára.	**10 óra**
Hideg falburkolatok kitűzése Kitűzési feladatok Hideg falburkolatok kitűzési munkái Jelölőeszközök A függőbe és vízszintbe állítás eszközei A távolság- és hosszmérés eszközei A magasságmérés eszközei Irányok kitűzésének eszközei		**10 óra**

A szögek meghatározása Pontok, egyenesek és szögek vízszintes kitűzése Kitűzés egyszerű eszközökkel Mérőeszközök, kitűzőeszközök Szintezőeszközök Optikai szintezőműszer Elektromos szintező Lézeres eszközök, lézerszintezők A feltöltések kitűzése Az aljzatbeton kitűzése		
Hideg falburkolatok aljzatai Felületek alapozása, előkészítése Az alapozás feladata Az alapozás anyagai Az alapozók felhordása A felületek előkészítése – Hagyományos, mészhomok és pórusbeton falazóelemek – Vakolt felület – Gipszvakolat, gipszkarton – Fémfelületek – Faforgács- és osb-lapok – Meglévő kerámialapok		**14 óra**
Hideg falburkolás kivitelezése Ágyazóhabarcsba rögzített falburkolatok – Ágyazóhabarcsba történő ragasztás – Vékonyágyazatos ragasztásos eljárások A munkaterület, helyiség előkészítése A munkák sorrendje Ágyazóhabarcs összetétele, elkészítése Burkolólapok előkészítése Ágyazóhabarcsba rakott falburkolatok – Falak előkészítése – Burkolatmagasság számítása – Falburkolatok készítése – Falsarkok kialakítása Kádak és zuhanytálcák Ragasztott falburkolatok Burkolatragasztók Burkolatragasztók alapanyagai Csemperagasztók gyártása Csemperagasztók csoportosítása Csemperagasztók szabvány szerinti besorolása Csemperagasztók kiegészítő termékei Normál cementkötésű ragasztók Rugalmas, flexibilis ragasztóhabarcsok		**20 óra**

– Rugalmas latex adalékszer – Flexibilis ragasztók Gyorsan kötő ragasztók Diszperziós ragasztók Műgyantaragasztók Munkavédelmi, elsősegélynyújtási, tűzvédelmi ismeretek Környezetvédelem, hulladékelhelyezés, ártalmatlanítás Ragasztóanyagok előkészítése Fogas glettvasak Ragasztóanyag felhordása – Úszóágyas eljárás – Laprakenéses eljárás – Buttering-floating eljárás – Folyékonyágyas ragasztás Lapok elhelyezése Ragasztott falburkolatok		

Hidegburkolatok dokumentációja

A tantárgy tanításának célja, hogy a diákok megtanuljanak hidegburkolási terveket készíteni egyszerűbb felületekhez. Megtanulják felmérni a meglévő hidegburkolatot, és tervdokumentációk alapján kiszámolják az anyagszükségletet.
Cél, hogy a tanuló önállóan el tudja készíteni egy egyszerű felület hidegburkolat kiosztási tervét. Cél továbbá, hogy a tervdokumentációk alapján végzett anyagszükséglet-kalkulációt számítógép segítségével is el tudják végezni, és a kapott eredményeket digitálisan rögzítsék.

Elméleti tananyag tartalma, elvárt viselkedésmódok, attitűdök, digitális kompetenciák és az oktatására meghatározott óraszám:

Témakör megnevezése	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök, digitális kompetenciák	A képzésre fordított óraszám
Hideg padlóburkolatok rajzai Hideg padlóburkolatok szerkezeti jelöléseinek értelmezése, ábrázolása Hideg padlóburkolati részletrajzok Hideg padlóburkolati rétegek, rétegrendek rajzai Hideg padlóburkolatok burkolat-kiosztási tervei Rétegrendek, rétegfelépítések ábrázolása	Törekszik a pontos munkavégzésre, munkahelyi környezetének rendben tartására. Az eszközök, szerszámok használatakor szakszerűen és körültekintően jár el. Törekszik a munkavédelmi előírások maradéktalan betartására. Dokumentációk készítésekor törekszik a tiszta munkára.	**20 óra**
Hideg falburkolatok rajza Hideg falburkolatok szerkezeti jelöléseinek értelmezése, ábrázolása Hideg falburkolati részletrajzok Hideg falburkolati rétegek, rétegrendek rajzai		**20 óra**

Hideg falburkolatok burkolat-kiosztási tervei Rétegrendek, rétegfelépítések ábrázolása	Fotódokumentáció készítése. Szövegszerkesztő és táblázatkezelő program használata. Számológép használata.	
Hidegburkolatok mennyiségszámítása Hidegburkolatok mennyiségének meghatározása Aljzatok mennyisége Ragasztóanyag mennyiségének számítása Burkolóelemek, kiegészítő elemek Számítási eredmények rögzítése számítógépen Irodai szoftverek		**14 óra**

Ajánlott irodalom:

- Szerényi Attila - Szerényi István: Hidegburkolási feladatok; Szega Books Kft.

Követelmény, a továbbhaladás feltételei:

- Ismeri a hidegburkolatok fogadószerkezeteit, azok ellenőrzését és a velük szemben támasztott követelményeket.
- A tanuló ismeri a hidegburkolatok készítéséhez szükséges anyagok fajtáit és jellemzőit.
- Tudja a hidegburkolás elvégzéséhez szükséges elméleti ismereteket, és ismeri a hidegburkolatok készítésére vonatkozó előírásokat.
- Képes a hidegburkolatok anyagainak, elhelyezési technológiájának meghatározására, valamint el tudja végezni az anyagszükséglet kiszámítását a tervdokumentációk alapján.

Értékelés:

- személyre irányuló és osztályt érintő, teljes körű értékelés
- folyamatos, tananyagtól függően szóbeli és írásbeli számonkérés és értékelés
- témakörök befejezésekor írásbeli számonkérés
- házidolgozatok értékelése
- fotódokumentációk értékelése

A tantárgy oktatásának tárgyi feltételei:

- szaktanterem
- interaktív eszközök
- laptop
- számítógép tervező programmal, költségvetés készítő programmal
- rajzeszközök

11. évfolyam

Munkavállalói idegen nyelv tantárgy

Megegyezik a Festő, mázoló, tapétázó tantárgy képzési programnál leírtakkal.

Hidegburkolatok tantárgy

Készítette: Fehér Krisztina

A tantárgy oktatásának célja:

A tanulási terület a hidegburkolatok fogadószerkezeteivel, fogadófelületek ellenőrzésével és a velük szemben támasztott követelményekkel foglalkozik. A tanulók megismerkednek a hidegburkolatok készítéséhez szükséges anyagok fajtáival és jellemzőivel. Elsajátítják a hidegburkolás elvégzéséhez szükséges elméleti ismereteket, és megismerik a hidegburkolatok készítésére vonatkozó előírásokat. Megtanulják a hidegburkolatok anyagainak, elhelyezési technológiájának meghatározását, valamint az anyagszükséglet kiszámítását a tervdokumentációk alapján.

A tantárgy résztantárgyai: Hideg padlóburkolatok, Hideg falburkolatok, Hidegburkolatok dokumentációja.

Hidegburkolatok dokumentációja

A tantárgy tanításának célja, hogy a diákok megtanuljanak hidegburkolási terveket készíteni egyszerűbb felületekhez. Megtanulják felmérni a meglévő hidegburkolatot, és tervdokumentációk alapján kiszámolják az anyagszükségletet.
Cél, hogy a tanuló önállóan el tudja készíteni egy egyszerű felület hidegburkolat kiosztási tervét. Cél továbbá, hogy a tervdokumentációk alapján végzett anyagszükséglet-kalkulációt számítógép segítségével is el tudják végezni, és a kapott eredményeket digitálisan rögzítsék.

Elméleti tananyag tartalma, elvárt viselkedésmódok, attitűdök, digitális kompetenciák és az oktatására meghatározott óraszám:

Témakör megnevezése	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök, digitális kompetenciák	A képzésre fordított óraszám
Hidegburkolatok mennyiségszámítása Hidegburkolatok, aljzatok mennyiségének meghatározása Ragasztóanyag mennyiségének számítása Burkolóelemek, kiegészítő elemek Számítási eredmények rögzítése számítógépen, irodai szoftverek.	Törekszik a pontos munkavégzésre, munkahelyi környezetének rendben tartására. Az eszközök, szerszámok használatakor szakszerűen és körültekintően jár el. Törekszik a munkavédelmi előírások maradéktalan betartására. Dokumentációk készítésekor törekszik a tiszta munkára.	**31 óra**
Burkolattervező szoftverismeret InteriCAD burkolattervező program		**31 óra**
Szakmai dokumentáció Költségvetés számítás Árajánlat készítés		**31 óra**

Megrendelők készítése Számlázás	Fotódokumentáció készítése. Szövegszerkesztő és táblázatkezelő program használata. Számológép használata.	

Ajánlott irodalom:

- Szerényi Attila - Szerényi István: Hidegburkolási feladatok; Szega Books Kft.

Követelmény, a továbbhaladás feltételei:

- Képes a hidegburkolatok anyagainak, elhelyezési technológiájának meghatározására, valamint el tudja végezni az anyagszükséglet kiszámítását a tervdokumentációk alapján.

Értékelés:

- személyre irányuló és osztályt érintő, teljes körű értékelés
- folyamatos, tananyagtól függően szóbeli és írásbeli számonkérés és értékelés
- témakörök befejezésekor írásbeli számonkérés
- házidolgozatok értékelése

A tantárgy oktatásának tárgyi feltételei:

- szaktanterem
- interaktív eszközök
- laptop
- számítógép tervező programmal, költségvetés készítő programmal
- rajzeszközök, számológép

Melegburkolatok tantárgy

Készítette: Fehér Krisztina

A tantárgy oktatásának célja:
A Melegburkolatok tantárgy keretében a tanulók elsajátítják a melegburkolással kapcsolatos elméleti ismereteket. Megismerik a fogadószerkezeteket és fogadófelületeket, az ellenőrzés menetét és felületekkel szemben támasztott követelményeket.
Megismerik a melegburkolatok készítéséhez szükséges anyagok fajtáit, jellemzőit és a vonatkozó előírásokat. Megtanulják a melegburkolatok anyagainak, elhelyezési technológiájának meghatározását, és az anyagszükséglet kiszámolását a tervdokumentációk alapján.

A tantárgy résztantárgyai: Melegburkolás, Melegburkolatok dokumentációja.

Melegburkolás

A tantárgy tanításának célja, hogy a leendő szakemberek megismerjék a melegburkolatok fogadószerkezeteinek, fogadófelületeinek ellenőrzését, a velük szemben támasztott követelményeket.
Sajátítsák el a melegburkolatok készítéséhez szükséges anyagok fajtáinak, jellemzőinek ismeretét, illetve a melegburkolatok készítésére vonatkozó előírásokat. Tanuljanak meg egyszerűbb felületekhez melegburkolási terveket készíteni. Ismerjék meg a melegburkolatok anyagainak, elhelyezési technológiáit, és legyenek képesek tervdokumentációk alapján anyagszükségletet számolni.

Elméleti tananyag tartalma, elvárt viselkedésmódok, attitűdök, digitális kompetenciák és az oktatására meghatározott óraszám:

Témakör megnevezése	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök, digitális kompetenciák	A képzésre fordított óraszám
Melegburkolatok anyagai Melegburkolatok csoportosítása Melegburkolatokkal szemben támasztott követelmények Melegburkolatokat érő hatások Melegburkolatok anyagai és mintái A linóleum PVC Gumi padlóburkolatok Textilburkolatok, szőnyegpadlók Természetes rost padlóburkolatok Parafa Bőr padlóburkolatok A melegburkolatok ragasztói – A burkolatragasztók alapanyagai – Diszperziós ragasztók – Műgyantaalapú ragasztók – A ragasztók felhordása	Törekszik a pontos munkavégzésre, munkahelyi környezetének rendben tartására. Fotódokumentáció készítése. Az eszközök, szerszámok használatakor szakszerűen és körültekintően jár el. Törekszik a munkavédelmi előírások maradéktalan betartására.	**20,5 óra**
Faburkolatok anyagai A fa mint ipari nyersanyag A faanyagokról Erdőgazdálkodás Elsődleges és másodlagos feldolgozás Erdei választékok A fa szerkezeti felépítése A fatest kémiai összetétele Ipari haszonfák Tűlevelű fafajok Lombos fafajok A fa hibái, betegségei Favédelmi eljárások Fából készült ipari alapanyagok Fűrészipari termékek – Fűrészáru választékok és minőségi besorolás		**26 óra**

A fűrészáru méreteinek és térfogatának meghatározása – A fűrészáruk megnevezései Furnérok Lemezipari termékek – Rétegelt termékek – Bútorlapok – Agglomerált termékek A fa műszaki tulajdonságai – A fa sűrűsége – A fa hőtani tulajdonságai A fa hangvezető képessége A fa hangszigetelő képessége A fa színe A fa rajzolata A fa fénye A fa rugalmassága Igénybevétel, alakváltozás A fa rugalmasságát befolyásoló tényezők A fa szilárdsága A fa szilárdságát befolyásoló tényezők A fa keménysége A faanyag kopásállósága – A fa akusztikai tulajdonságai – A fa elektromos tulajdonságai – A faanyag külső megjelenése – A fa mechanikai tulajdonságai A fa alapanyag előkészítése – Faanyagok szárítása – A faanyag mesterséges szárítása – A faanyag termikus kezelései – A faanyagok modifikálása Fapadlók, parketták osztályozása, típusai – A fa padlóburkolatok osztályozása – Fa padlóburkolatok általános rétegfelépítése A fapadlók típusai, szerkezetei – Fapadlók – Parketták – Laminált padló – Különleges fa padlóburkolatok Fapadlókkal szembeni követelmények – A fa padlóburkolatokat érő hatások – Általános követelmények – Szabványok – A fa parkettaelemekre vonatkozó általános követelmények – A parkettaelemek jelölése		

A tantárgy tanításának fő célja, hogy a leendő szakemberek megtanuljanak melegburkolási tervet készíteni egyszerűbb felületekhez. Megtanulják felmérni a meglévő melegburkolatok. Képesek legyenek melegburkolati tervdokumentációk alapján anyagszükséglet számolni.
Cél, hogy a tanulók önállóan el tudják készíteni egy egyszerű felület burkolat-kiosztási tervét. Képesek legyenek tervdokumentációk alapján a burkolási munkák anyagszükségletet kiszámolni, és az eredményeket számítógépen rögzíteni.

Elméleti tananyag tartalma, elvárt viselkedésmódok, attitűdök, digitális kompetenciák és az oktatására meghatározott óraszám:

Témakör megnevezése	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök, digitális kompetenciák	A képzésre fordított óraszám
Melegburkolatok rajza Melegburkolatok rajzai, a fa padlóburkolatok rajzai Melegburkolatok szerkezeti jelöléseinek értelmezése, ábrázolása Melegburkolati részletrajzok Melegburkolati rétegek, rétegrendek rajzai Melegburkolatok burkolat-kiosztási tervei Parketták szerkezeti jelöléseinek értelmezése, ábrázolása, Parketták részletrajzai Parketták rétegei, rétegrendek rajzai Parketták burkolat-kiosztási tervei Rétegrendek, rétegfelépítések ábrázolása	Törekszik a pontos munkavégzésre, munkahelyi környezetének rendben tartására. Dokumentációk készítésekor törekszik a tiszta munkára. Az eszközök, szerszámok használatakor szakszerűen és körültekintően jár el. Törekszik a munkavédelmi előírások maradéktalan betartására. Fotódokumentáció készítése. Szövegszerkesztő és táblázatkezelő program használata. Számológép használat.	**7 óra**
Melegburkolat mennyiségszámítás Melegburkolatok mennyiségmeghatározása Vakpadló mennyisége Parkettaelemek mennyisége Számítási eredmények rögzítése számítógépen Irodai szoftverek Árajánlat készítése		**16 óra**
Szakmai dokumentáció Költségvetés készítése Árajánlat készítése Megrendelők készítése Számlázás		**8 óra**

Ajánlott irodalom:

- Bársony István - Szerényi Attila: Melegburkolás; Szega Books Kft.
- Bársony István - Szerényi Attila - Veres Réka: Parkettázás; Szega Books Kft.

Követelmény, a továbbhaladás feltételei:

- Ismeri a melegburkolatok fogadószerkezeteit, azok ellenőrzését és a velük szemben támasztott követelményeket.
- A tanuló ismeri a melegburkolatok készítéséhez szükséges anyagok fajtáit és jellemzőit.
- Tudja a melegburkolás elvégzéséhez szükséges elméleti ismereteket, és ismeri a melegburkolatok készítésére vonatkozó előírásokat.
- Képes a melegburkolatok anyagainak, elhelyezési technológiájának meghatározására, valamint el tudja végezni az anyagszükséglet kiszámítását a tervdokumentációk alapján.

Értékelés:

- személyre irányuló és osztályt érintő, teljes körű értékelés
- folyamatos, tananyagtól függően szóbeli és írásbeli számonkérés és értékelés
- témakörök befejezésekor írásbeli számonkérés
- házidolgozatok értékelése
- fotódokumentációk értékelése

A tantárgy oktatásának tárgyi feltételei:

- szaktanterem
- interaktív eszközök
- laptop
- számítógép tervező programmal, költségvetés készítő programmal
- rajzeszközök, számológép

Különleges burkolatok tantárgy

Készítette: Fehér Krisztina

A tantárgy oktatásának célja:
A tanulási terület a különleges burkolatokkal, azok fogadófelületeinek kialakítására vonatkozó előírásokkal, a szükséges anyagok alkalmazásának technológiájával foglalkozik. A tanulók megismerkednek a különleges kültéri és beltéri burkolatokon előforduló hibákkal.
Megtanulnak egyszerűbb felületek esetén burkolati tervet készíteni, és a felület burkolásához szükséges anyagszükségletet kiszámítani. Megismerkednek a különleges burkolatok munka-folyamataira vonatkozó munkavédelmi előírásokkal.

A tantárgy résztantárgyai: Különleges burkolatok, Különleges burkolatok dokumentációja.

Különleges burkolatok

A tantárgy tanításának célja, hogy a leendő szakemberek megismerjék a különleges burkolatokat és azok fogadófelületeinek kialakítására vonatkozó előírásokat. Tanulják meg alkalmazni a felhasznált anyagokra vonatkozó különleges technológiákat. A megszerzett tapasztalatok segítségével felismerik a különleges kültéri és beltéri burkolatok hibáit.

Tanulják meg elkészíteni egyszerűbb felületek burkolati tervét, és kiszámítani a tervezett munka anyagszükségletét. Ismerje meg a munkafolyamatokra vonatkozó munkavédelmi előírásokat.

Elméleti tananyag tartalma, elvárt viselkedésmódok, attitűdök, digitális kompetenciák és az oktatására meghatározott óraszám:

Témakör megnevezése	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök, digitális kompetenciák	A képzésre fordított óraszám
Különleges burkolatok anyagai, előkészítése, kitűzése Különleges burkolatok anyagai Különleges burkolatok anyagainak megmunkálása A burkolás eszközei, szerszámai Fogadószerkezetek, fogadófelületek fajtái A fogadófelületek felületi és méreti ellenőrzése Fogadófelületek síkjainak ellenőrzése Speciális burkolatok aljzatainak típusai Meglévő burkolatok, mint aljzatok Alapfelületekkel szemben támasztott követelmények – Rendeltetési hely és használati körülmények – Érleltség, épség – Az esztrich tömörsége teljes rétegvastagságban – Felületi szilárdság – Fűtött aljzatok előkészítése burkolásra – Szennyeződésmentesség Aljzatok esetleges hibái, javítása Aljzatok javításához használt anyagok, aljzatkiegyenlítők készítési technológiája Burkolandó felületek alapozása	Törekszik a pontos munkavégzésre, munkahelyi környezetének rendben tartására. Az eszközök, szerszámok használatakor szakszerűen és körültekintően jár el. Törekszik a munkavédelmi előírások maradéktalan betartására. Fotódokumentáció készítése.	**28 óra**

Különleges burkolatok dokumentációja

A tantárgy tanításának célja, hogy leendő szakemberek megtanuljanak egyszerűbb felületekhez különleges burkolatokat tervezni. Megtanulják felmérni a meglévő különleges burkolatokat és a különleges burkolatokhoz tartozó tervdokumentáció alapján kiszámolni az anyagszükséglet. A tanuló önállóan el tudjon készíteni egy egyszerű felület különleges burkolati kiosztását, tervét. A tantárgy elsajátítása után a tanulók önállóan tudjanak felmérni meglévő különleges burkolatokat. Tervdokumentációk alapján képesek legyenek kiszámolni a különleges burkolatok anyagszükségletét és az eredményeket számítógép segítségével rögzíteni.

Elméleti tananyag tartalma, elvárt viselkedésmódok, attitűdök, digitális kompetenciák és az oktatására meghatározott óraszám:

Témakör megnevezése	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök, digitális kompetenciák	A képzésre fordított óraszám
Különleges burkolatok felmérése Különleges burkolatok aljzatainak felmérése Meglévő különleges burkolatok felmérése Vázlatkészítés felmérés alapján	Törekszik a pontos munkavégzésre, munkahelyi környezetének rendben tartására. Dokumentációk készítésekor törek-szik a tiszta munkára. Az eszközök, szerszámok használatakor szakszerűen és körültekintően jár el. Törekszik a munkavédelmi előírások maradéktalan betartására. Fotódokumentáció készítése. Szövegszerkesztő és táblázatkezelő program használata. Számológép használat.	**4 óra**
Különleges burkolási technológiák Pillérek és oszlopok burkolatai Kiselemes burkolás előkészítése Kő- és kerámialap burkolatok jellemzői Mozaiklap burkolatok Pillérek burkolásának technológiája Oszlopok burkolásának technológiája Íves felületek burkolata Oszlop- és pillérburkolatok hibái, javítási lehetőségek Lábazat- és homlokzatburkolatok Lábazat- és homlokzatburkolatokat érő hatások Lábazat- és homlokzatburkolatokkal szemben támasztott követelmények Homlokzatburkolatok osztályozása, csoportosítása Lábazati falak Homlokzatburkolatok Homlokzatburkolatok hibái, javítási lehetőségeik Szükséges munkaállvány építési és bontási technológiája Homlokzatburkolatok készítésére vonatkozó munkavédelmi előírások A lépcső burkolatai A lépcső részei, kapcsolódó fogalmak Lépcsők jellemző méretei		**14,5 óra**

Külső lépcsők típusai Belső lépcsők típusai Lépcsőburkolatok típusai, az anyagok jellemzői, kiegészítő elemek Lépcső élvédőinek elhelyezése Lépcső szegélyezése, lábazata Kültéri lépcsők szerkezeti kialakítása, vízelvezetése Meglévő burkolat hibáinak diagnosztizálása, javítása Teraszok, erkélyek burkolatai Kültéri, fagyálló burkolóanyagok (burkolólapok, ragasztók, fugázók) Burkolást megelőző munkarészek, fogadószerkezet előkészítése Lejtést adó réteg kialakítása Szerkezeti felépítés Erkélyburkolatok rétegfelépítése Tetőterasz-burkolatok rétegfelépítése Szakszerű vízelvezetés tervezése, kialakítása Lezárási lehetőségek, szegélyek Dilatációk kialakítása Meglévő burkolatok hibáinak diagnosztizálása, javítása Meglévő burkolat felújítása Speciális burkolatok készítésére vonatkozó munkavédelmi előírások Medencék burkolatai A medence fogalma, típusai Medencéknél használt burkolóanyagok A medence fogadófelületének kialakítása Szükséges vízszigetelések kialakítása Élek, szegélyek, peremek kialakítása Normálvizes medencékhez használatos anyagok és technológiák Termálvizes medencékhez használatos anyagok és technológiák Speciális burkolatok Saválló falburkolatok és padlók kialakítása Nagy formátumú lapok elhelyezésének technológiája Természetes kőburkolatok kialakítása kültérben és beltérben (ragasztott technológia) Vékony lapok elhelyezésének technológiája		

Speciális igényeknek megfelelő lapok (pl. csúszásmentes lapok, nagy kopásállóságú lapok) elhelyezésének technológiája Burkolatokat kiegészítő speciális csempeidomok típusai, elhelyezésük technológiája		

Ajánlott irodalom:

- Szerényi Attila - Szerényi István: Hidegburkolási feladatok; Szega Books Kft.

Követelmény, a továbbhaladás feltételei:

- Ismeri a különleges burkolatokat, azok fogadófelületeinek kialakítására vonatkozó előírásokat, a szükséges anyagok alkalmazásának technológiáját.
- Ismeri a különleges kültéri és beltéri burkolatokon előforduló hibákat.
- Tud egyszerűbb felületek esetén burkolati tervet készíteni, és a felület burkolásához szükséges anyagszükségletet kiszámítani.
- Ismeri a különleges burkolatok munkafolyamataira vonatkozó munkavédelmi előírásokat.

Értékelés:

- személyre irányuló és osztályt érintő, teljes körű értékelés
- folyamatos, tananyagtól függően szóbeli és írásbeli számonkérés és értékelés
- témakörök befejezésekor írásbeli számonkérés
- házidolgozatok értékelése
- fotódokumentációk értékelése

A tantárgy oktatásának tárgyi feltételei:

- szaktanterem
- interaktív eszközök
- laptop
- számítógép tervező programmal, költségvetés készítő programmal
- rajzeszközök, számológép

Térburkolatok tantárgy

Készítette: Fehér Krisztina

A tantárgy oktatásának célja:
A tanulási terület a térburkolatok fogadószerkezeteivel, a fogadófelületek ellenőrzésével és velük szemben támasztott követelményekkel foglalkozik.
A tanulók megismerik a térburkolatok készítéséhez szükséges anyagok fajtáit, jellemzőit és a készítésre vonatkozó előírásokat. Megismerkednek a térburkolóanyagokkal, és megtanulják meghatározni a megfelelő elhelyezési technológiát. A tervdokumentációk alapján megtanulják kiszámolni az anyagszükségletet.

A tantárgy résztantárgyai: Térburkolás, Térburkolatok dokumentációja.

Térburkolás

A tantárgy tanításának célja, hogy a leendő szakemberek el tudják végezni a térburkolatok fogadószerkezeteinek, fogadófelületeinek ellenőrzését, megismerjék a velük szemben támasztott követelményeket.
A tanulók ismerjék meg a térburkolatok készítéséhez szükséges anyagok fajtáit, jellemzőit, illetve a térburkolatok készítésére vonatkozó előírásokat. Tudjanak térburkolási tervet készíteni egyszerűbb felületekhez. Képesek legyenek meghatározni a térburkolatok anyagainak, elhelyezési technológiáit, tervdokumentációk alapján anyagszükségletet tudjanak számolni.

Elméleti tananyag tartalma, elvárt viselkedésmódok, attitűdök, digitális kompetenciák és az oktatására meghatározott óraszám:

Témakör megnevezése	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök, digitális kompetenciák	A képzésre fordított óraszám
Térburkolási technológiák Szegélyek elhelyezése Szegélyszerkezetek Szegélyelemek A szegélyszerkezet elhelyezése A szegélyszerkezet kitűzése Szegélyelem nélküli szegélyek Szegélyelemmel készített szegélyek Vízelvezetés (felszíni, szivárgó), burkolati lejtés kialakítása Térburkoló elemekből épített vízelvezető szerkezetek Vízelvezető elemekből épített vízelvezető szerkezetek Előre gyártott vízelvezető rendszerek Homokágyazatba fektetés általános előírásai különböző terhelések esetén Zúzottkő ágyazatba fektetés általános előírásai különböző terhelések esetén Burkolóelemek fektetése A kézi fektetés sajátosságai A gépi fektetés sajátosságai Felület tömörítése, hézagolása Felület tisztítása Burkolatfektetés habarcságyba Klinker, kő és beton térburkolatok jellemzői Kapcsolódó szerkezetek beépítése, csatlakozások kialakítása Térburkolatok hibái, javítása Sérült aljzat javítása Burkolatjavítás, elemek cseréje	Törekszik a pontos munkavégzésre, munkahelyi környezetének rendben tartására. Dokumentációk készítésekor törekszik a tiszta munkára. Az eszközök, szerszámok használatakor szakszerűen és körültekintően jár el. Törekszik a munkavédelmi előírások maradéktalan betartására.	**12 óra**

A térburkolás eszközei, szerszámai Térburkolatok készítésének eszközei, gépei, Földmunkák eszközei, gépei		**4 óra**
Térburkolatok kitűzése Kitűzési feladatok Térburkolatok kitűzési munkái Jelölőeszközök A függőbe és vízszintbe állítás eszközei A távolságmérés eszközei A magasságmérés eszközei A szögek meghatározása Pontok, egyenesek és szögek vízszintes kitűzése Kitűzés egyszerű eszközökkel		**5 óra**
Térburkolás előkészítése Térburkolás talajmunkái Tükör kialakítása Talajstabilizálás Talajtömörítés Alaprétegek készítése Fogadószerkezetek kialakítása Mozgási hézagok kialakítása Térburkolás talajmunkáinak kivitelezése Földmunkához használt eszközök, gépek Térburkolatok készítése során alkalmazott eszközök, gépek Tükör kialakítása Kitűzési feladatok elvégzése Talajtömörítés Talajstabilizálás Alaprétegek kivitelezése Fogadószerkezetek kialakítása Mozgási hézagok kialakítása Alépítmények Az alépítmény felépítése Szivárgóréteg Szivárgórendszer felépítése Szivárgóárok építése Felületszivárgó Alapréteg Kötőanyag nélküli ömlesztett anyagok Kötőanyaggal stabilizált alapréteg Beton alapréteg Az alaprétegek építése		**5 óra**

Az ágyazat Az ágyazat anyaga Kötőanyag nélküli ágyazat készítése Szakaszos ágyazatkészítés Hidraulikus kötőanyagú ágyazat		
Térburkolás kivitelezése Burkolókövek deponálása Térburkolat anyagainak szállítása Szegélyek elhelyezése Szegélyszerkezetek Szegélyelemek A szegélyszerkezet elhelyezése A szegélyszerkezet kitűzése Szegélyelem nélküli szegélyek Szegélyelemmel készített szegélyek Felszíni vízelvezetés kialakítása Térburkoló elemekből épített vízelvezető szerkezetek Vízelvezető elemekből épített vízelvezető szerkezetek Előre gyártott vízelvezető rendszerek Térburkolat fektetése homokágyazatba és zúzottkő ágyazatba, különböző terhelések esetén Burkolóelemek fektetése Felület tömörítése, hézagolása, tisztítása Burkolatfektetés habarcságyba Klinker, kő és beton burkolóelemekből készült térburkolatok készítése Térburkolatok hibái, javítása: Sérült aljzat javítása Burkolatjavítás, elemek cseréje Térburkolatok készítésére vonatkozó munkavédelmi előírások		**10 óra**

Térburkolatok dokumentációja

A tantárgy tanításának célja, hogy a leendő szakemberek elsajátítsák az egyszerűbb felületekhez tartozó térburkolási tervek készítésének módját. Megtanulják felmérni a meglévő térburkolatokat és a tervdokumentációk alapján kiszámolni az anyagszükségletet.
Cél, hogy a tanulók önállóan el tudják készíteni egy egyszerű felület térburkolat-kiosztási tervét. Önállóan tudjanak felmérni meglévő térburkolatokat, és a tervdokumentációk alapján ki tudják számolni a térburkolat anyagszükségletét. Az eredményeket pedig számítógépen tudják rögzíteni.

Elméleti tananyag tartalma, elvárt viselkedésmódok, attitűdök, digitális kompetenciák és az oktatására meghatározott óraszám:

Témakör megnevezése	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök, digitális kompetenciák	A képzésre fordított óraszám
Térburkolatok felmérése Térburkolatok aljzatainak felmérése Meglévő térburkolatok felmérése Vázlatkészítés felmérés alapján	Törekszik a pontos munkavégzésre, munkahelyi környezetének rendben tartására. Dokumentációk készítésekor törekszik a tiszta munkára. Az eszközök, szerszámok használatakor szakszerűen és körültekintően jár el. Törekszik a munkavédelmi előírások maradéktalan betartására. Fotódokumentáció készítése. Szövegszerkesztő és táblázatkezelő program használata. Számológép használata.	**4 óra**
Térburkolatok rajza Térburkolatok szerkezeti jelöléseinek értelmezése, ábrázolása Térburkolati részletrajzok Térburkolati rétegrendek rajzai Térburkolatok burkolat-kiosztási tervei Burkolat-kiosztási terv készítése Rétegrendek, rétegfelépítések ábrázolása Térburkolati minták, fektetési mintázatok Térburkolat kiosztási tervének rajzolása egyszerű felületen Vízelvezetés és lejtés kialakítása Burkolati tervek olvasási, értelmezési feladatai Rétegrendek rajzi ábrázolása Járdák, szegélyek kialakítása Íves felületek burkolati tervei, kiosztása		**6 óra**
Térburkolat mennyiségszámítása Térburkolat aljzatának méretmeghatározása Térburkolatok méretmeghatározása Térburkolatok komplex anyagszükséglet-számítása burkolati terv alapján Terület számítása Szükséges földmunka mennyisége Ágyazat kialakításához szükséges anyagok és mennyiségeik Darabszám meghatározása (mintázat esetén típusonként) Szükséges kiegészítők és szegélyelemek számának meghatározása Kiszerelési egység, rendelési mennyiség megadása		**8 óra**
Épületinformációs modellezés		**8 óra**

Számítási eredmények rögzítése számítógépen Irodai szoftverek Árajánlat készítése A BIM alapjai Műszaki tervdokumentáció értelmezése Adott munkatevékenységhez szükséges információk kinyerése Mérési ill. üzemeltetési adatok rögzítése		

Ajánlott irodalom:

- Szerényi Attila - Szerényi István: Térburkolás; Szega Books Kft.

Követelmény, a továbbhaladás feltételei:

- Ismeri a térburkolatok fogadószerkezeteit, a fogadófelületek ellenőrzését és velük szemben támasztott követelményeket.
- Ismeri a térburkolatok készítéséhez szükséges anyagok fajtáit, jellemzőit és a készítésre vonatkozó előírásokat.
- Ismeri a térburkolóanyagokat, és meg tudja határozni a megfelelő elhelyezési technológiát.
- A tervdokumentációk alapján ki tudja számolni az anyagszükségletet.

Értékelés:

- személyre irányuló és osztályt érintő, teljes körű értékelés
- folyamatos, tananyagtól függően szóbeli és írásbeli számonkérés és értékelés
- témakörök befejezésekor írásbeli számonkérés
- házidolgozatok értékelése
- fotódokumentációk értékelése

A tantárgy oktatásának tárgyi feltételei:

- szaktanterem
- interaktív eszközök
- laptop
- számítógép tervező programmal, költségvetés készítő programmal
- rajzeszközök, számológép

Duális képző képzési programja

Tantárgyak/résztantárgyak	10. évfolyam	11. évfolyam

		Éves óraszám <u>külső képzőhely</u>	Éves óraszám <u>külső képzőhely</u>
A burkolás alapjai 198 óra	Burkolás előkészítés	**72**	
	Beltéri burkolatok	**54**	
	Kültéri burkolatok	**54**	
	Burkoló szakmai dokumentáció	**18**	
Hidegburkolatok 432 óra/31 óra	Hideg padlóburkolatok	**216**	
	Hideg falburkolatok	**216**	
	Hidegburkolatok dokumentációja		**31**
Melegburkolatok 170,5 óra	Melegburkolás		**139,5**
	Melegburkolatok dokumentációja		**31**
Különleges burkolatok 186 óra	Különleges burkolatok		**155**
	Különleges burkolatok dokumentációja		**31**
Térburkolatok 155 óra	Térburkolás		**124**
	Térburkolatok dokumentációja		**31**
Összes óraszám:		**630**	**542,5**

10. évfolyam

A burkolás alapjai tantárgy

A tantárgy oktatásának célja:
A tantárgy a munkafolyamatok átfogó bemutatásával foglalkozik. Ide tartoznak a kültéri és beltéri burkolatok anyagai, a technológiák, a szerszámok, eszközök és a burkoláshoz szükséges gépek. Tartalmazza a burkolatok kitűzését és a burkolás előkészítésének elméleti ismereteit. A komplex szakmai tudás elsajátításához szükséges megismerni a burkolási terveket, amely alapján a szükséges anyagmennyiség kiszámítható.

<u>A tantárgy résztantárgyai:</u> Burkolás előkészítés, Beltéri burkolatok, Kültéri burkolatok, Burkoló szakmai dokumentáció.

<u>Burkolás előkészítés</u>

A tantárgy célja, hogy a tanuló megismerje a burkolási munkákat megelőző feladatokat, a burkolandó felületeket, aljzatokat, a burkoláshoz szükséges eszközöket, szerszámokat, gépeket. Sajátítsa el a burkolatok kitűzéséhez, felméréséhez szükséges ismereteket, hogy képes legyen

meghatározni, kitűzni a burkolat helyét. Tanulja meg a számítások és tervek alapján meghatározni a szükséges burkolóanyag mennyiségét.

Témakörök megnevezése	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök, digitális kompetenciák	A képzésre fordított óraszám
Burkolatok anyagszükséglete Mintás burkolatok anyagmennyisége Munkaterület felmérése Vázlatkészítés felmérés alapján Adott felületen különböző méretű burkolólapok anyagmennyisége Munkaterület felmérése Vázlatkészítés felmérés alapján	Törekszik a pontos munkavégzésre, munkahelyi környezetének rendben tartására. Dokumentációk készítésekor törekszik a tiszta munkára. Az eszközök, szerszámok használatakor szakszerűen és körültekintően jár el. Törekszik a munkavédelmi előírások maradéktalan betartására. Fotódokumentáció készítése.	**14 óra**
Burkolatok kitűzése Mérőeszközök, kitűzőeszközök Távolságmérés eszközei Hosszmérés eszközei Irányok kitűzőeszközei Jelölőeszközök Fogadófelületek felületi és méreti ellenőrzése Fogadófelületek síkjainak ellenőrzése Burkolatok helyének meghatározása Burkolatok kitűzési feladatai Fal- és padlófelületek ellenőrzése Lejtések kialakítása és az erre vonatkozó előírások Burkolatok kitűzésére vonatkozó munkavédelmi előírások		**28 óra**
Burkolatok aljzatai, felület-ellenőrzés, aljzat-előkészítés Burkolatok aljzatainak ismertetése: – Aljzatbetonok – Esztrichek – Úsztatott aljzatok – Száraz aljzatok – Vakolatok, mint aljzatok – Meglévő burkolatok, mint aljzatok Aljzatok hibái, javítása: – Repedések – Felületi egyenetlenségek – Porózusság, érdesség – Szennyeződések – Vizes alapfelület – Szintkülönbség – Kellő szilárdság hiánya – Nem kellően száraz aljzat		**28 óra**

– Nem megfelelő hőmérséklet – Sókivirágzás a burkolandó felületen Aljzatjavító szerek, aljzatkiegyenlítők készítési technológiája Burkolandó felületek alapozása Épületszerkezeteket érő hatások Használati-, és üzemi víz elleni szigetelések Dilatációs hézagok jelentősége, kialakítása		
Burkolás szerszámai, gép- és eszközismeret A burkolómunka szerszámai A burkolómunka gépei A burkolómunkához szükséges eszközök		**10 óra**

Beltéri burkolatok

A tantárgy oktatásának célja, hogy a tanuló megismerje a beltéri burkolási munkákhoz szükséges burkolóanyagokat, ragasztóanyagokat, kiegészítő elemeket és ezek alkalmazási területe-it. Ismerje meg a beltéri burkolatokhoz kapcsolódó épületszerkezeteket. Sajátítsa el a beltéri burkolási technológiákat. Ismerje meg a beltéri falburkolatokat és padlóburkolatokat.

Témakörök megnevezése	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök, digitális kompetenciák	A képzésre fordított óraszám
Beltéri burkolatok anyagai Beltéri burkolóanyagok megmunkálása Beltéri burkolóanyagok előkészítése Beltéri burkolóanyagokra vonatkozó előírások, elemek osztályozása A megmunkálás szerszámai és gépei, azok alkalmazása A munkafolyamatra vonatkozó munkavédelmi előírások.	Törekszik a pontos munkavégzésre, munkahelyi környezetének rendben tartására. Dokumentációk készítésekor törekszik a tiszta munkára. Az eszközök, szer-számok használata-kor szakszerűen és körültekintően jár el. Törekszik a munka-védelmi előírások maradéktalan betartására. Fotódokumentáció készítése.	**20 óra**
Beltéri burkolatok, burkolási technológiák A beltéri padlóburkolás munkafolyamatainak megtervezése A burkolólap, burkolóanyag meghatározása és kiválasztása Munkafolyamatok sorrendjének meghatározása A beltéri padlóburkolási munkák technológiai sorrendjeinek meghatározása Burkolati terv, és megrendelői igények alapján történő technológiai sorrend meghatározása A beltéri falburkoló-munka folyamatainak megtervezése Burkolólap, burkolóanyag meghatározása és kiválasztása Munkafolyamatok sorrendjének meghatározása		**34 óra**

Beltéri falburkolási munkák technológiai sorrendjeinek meghatározása Burkolati terv, és megrendelői igények alapján történő technológiai sorrend meghatározása.		

Kültéri burkolatok

A tantárgy tanításának célja, hogy a tanuló megismerje a kültéri burkolási munkákhoz szükséges burkolóanyagokat, ragasztóanyagokat, kiegészítő elemeket és ezek alkalmazási területe-it. Ismerje meg a kültéri burkolatokhoz kapcsolódó épületszerkezeteket. Sajátítsa el a kültéri burkolási technológiákat. Ismerje meg a kültéri falburkolatokat és padlóburkolatokat.

Témakörök megnevezése	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök, digitális kompetenciák	A képzésre fordított óraszám
Kültéri burkolatok anyagai Kültéri burkolóanyagok megmunkálása Kültéri burkolóanyagok előkészítése Kültéri burkolóanyagokra vonatkozó előírások, elemek osztályozása A megmunkálás szerszámai és gépei, azok alkalmazása A munkafolyamatra vonatkozó munkavédelmi előírások	Törekszik a pontos munkavégzésre, munkahelyi környezetének rendben tartására. Dokumentációk készítésekor törekszik a tiszta munkára. Az eszközök, szerszámok használata-kor szakszerűen és körültekintően jár el. Törekszik a munkavédelmi előírások maradéktalan betartására. Fotódokumentáció készítése.	**20 óra**
Kültéri burkolatok, burkolási technológiák Kültéri padlóburkolás munkafolyamatainak megtervezése Burkolólap, burkolóanyag meghatározása és kiválasztása Munkafolyamatok sorrendjének meghatározása Kültéri padlóburkolási munkák technológiai sorrendjeinek meghatározása A burkolati terv és a megrendelői igények alapján történő technológiai sorrend meghatározása. A kültéri falburkoló, homlokzatburkoló munka folyamatainak megtervezése Burkolólap, burkolóanyag meghatározása és kiválasztása Munkafolyamatok sorrendjének meghatározása Kültéri falburkolási, homlokzatburkolási munkák technológiai sorrendjeinek meghatározása		**34 óra**

Burkoló szakmai dokumentáció

A tantárgy oktatásának célja, hogy a tanulók megismerjék a burkolási tervek készítését egyszerűbb felületek esetén. Megtanuljanak meglévő burkolatokat felmérni, és a felmérések alap-

ján vázlatrajzokat készíteni. Megtanulják a burkolati tervdokumentációk alapján kiszámolni az anyagszükségletet, és a számadatokat számítógépen rögzíteni.
Cél, hogy a tanulók önállóan el tudják készíteni egy egyszerű felület burkolat-kiosztási tervét. Önállóan tudjanak felmérni meglévő burkolatokat. Tervdokumentációk alapján ki tudják számolni a burkolási munkák anyagszükségletét, és az eredményeket számítógépen rögzítsék.

Témakörök megnevezése	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök, digitális kompetenciák	A képzésre fordított óraszám
Felmérési gyakorlat, felmérési vázlat A munkaterület felmérése A meglévő burkolatok felmérése Vázlatkészítés felmérés alapján	Törekszik a pontos munkavégzésre, munkahelyi környezetének rendben tartására. Dokumentációk készítésekor törekszik a tiszta munkára. Az eszközök, szerszámok használatakor szakszerűen és körültekintően jár el. Törekszik a munka-védelmi előírások maradéktalan betartására. Fotódokumentáció készítése.	**4 óra**
Padlóburkolatok anyagszükséglete Munkaterület felmérése Vázlatkészítés felmérés alapján		**5 óra**
Falburkolatok anyagszükséglete Munkaterület felmérése Vázlatkészítés felmérés alapján		**5 óra**
Digitális szakmai ismeretek Elektronikus építési napló		**4 óra**

Ajánlott irodalom:

- Szerző(k): Szerényi Attila - Szerényi István: Hidegburkolási feladatok; Szega Books Kft.

Hidegburkolatok tantárgy

A tantárgy oktatásának célja:
A tanulási terület a hidegburkolatok fogadószerkezeteivel, fogadófelületek ellenőrzésével és a velük szemben támasztott követelményekkel foglalkozik. A tanulók megismerkednek a hidegburkolatok készítéséhez szükséges anyagok fajtáival és jellemzőivel. Elsajátítják a hideg-burkolás elvégzéséhez szükséges elméleti ismereteket, és megismerik a hidegburkolatok készítésére vonatkozó előírásokat. Megtanulják a hidegburkolatok anyagainak, elhelyezési technológiájának meghatározását, valamint az anyagszükséglet kiszámítását a tervdokumentációk alapján.

A tantárgy résztantárgyai: Hideg padlóburkolatok, Hideg falburkolatok, Hidegburkolatok dokumentációja.

Hideg padlóburkolatok

A tantárgy oktatásának célja, hogy a tanulók megismerjék a hidegburkolatok fogadószerkeze-teinek, fogadófelületeinek ellenőrzését, a velük szemben támasztott követelményeket.
Ismerjék meg a hideg padlóburkolatok készítéséhez szükséges anyagok fajtáit, jellemzőit, illetve a hideg padlóburkolatok készítésére vonatkozó előírásokat. Megtanuljanak egyszerűbb felületekhez hidegburkolási terveket készíteni.

Témakörök megnevezése	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök, digitális kompetenciák	A képzésre fordított óraszám
Hideg padlóburkolatok anyagai, megmunkálásuk A hideg padlóburkolat rétegrendjei Alaprétegek készítése: - Fogadószerkezetek kialakítása - Mozgási hézagok kialakítása A hidegburkolatok készítésének eszközei, gépei Az épületburkolás szerszámai - Tömörítő- és simítógépek - A hidegburkolás gépei - Kövek vágása, darabolása - Kövek megmunkálása - A műkőkészítés gépei - Tisztítóberendezések - A vízgőz felhasználása Burkolatok méretre vágása Ragasztóanyagok keverése, felhordása A burkolatrögzítés gépei A javítás, bontás eszközei Munkavédelmi eszközök	Törekszik a pontos munkavégzésre, munkahelyi környezetének rendben tartására. Az eszközök, szerszámok használatakor szakszerűen és körültekintően jár el. Törekszik a munkavédelmi előírások maradéktalan betartására. Fotódokumentáció készítése.	**10 óra**
Hideg padlóburkolatok kitűzése Kitűzési feladatok Hideg padlóburkolatok kitűzési munkái Jelölőeszközök A függőbe és vízszintbe állítás eszközei A távolság- és hosszmérés eszközei A magasságmérés eszközei Irányok kitűzésének eszközei A szögek meghatározása Pontok, egyenesek és szögek vízszintes kitűzése Kitűzés egyszerű eszközökkel Mérőeszközök, kitűzőeszközök Szintezőeszközök – Csöves vízmérték – A magasság átvitele – Magasságkülönbség-mérés Optikai szintezőműszer Elektromos szintező Lézeres eszközök, lézerszintezők – Pontlézer – Vonallézer – Forgólézer A feltöltések kitűzése Az aljzatbeton kitűzése A fogadófelületek ellenőrzése Hidegburkolatok kitűzése		**40 óra**

Hideg padlóburkolatok aljzatai Hideg padlóburkolatok kivitelezése Az aljzat ellenőrzése, előkészítése A méretek ellenőrzése, szabásterv A hidegburkolatok fektetésének általános szabályai Az aljzatok hibái és azok kijavítása – Az aljzatokkal szemben támasztott követelmények – Felületi egyenetlenségek, aljzatkiegyenlítések készítése – Repedések az aljzatban – Nem kellően száraz aljzat – Nem kellően szilárd aljzat – Porózus, érdes aljzat – Szennyezett aljzat – Magasságkülönbségek, szintkülönbségek – Nem megfelelő hőmérséklet – Sókivirágzás a burkolandó felületen Felületek alapozása, előkészítése Az alapozás feladata Az alapozás anyagai Az alapozók felhordása A felületek előkészítése – Betonaljzat – Cementesztrich – Gipszesztrich – Öntöttaszfalt esztrich		**30 óra**
Hideg padlóburkolási technológiák Öntött és önterülő padlóburkolatok Cementkötésű padlók – Beton- és vasbeton padlók – Bazaltbeton padlók – Porszórásos padlók Acélbeton padlók Vákuum betonpadlók – Alkalmazási területek – Az eljárás – A kivitelezés menete – A felület megmunkálása, utókezelés – Adalékszerek Cementalapú padlók Terrazzo burkolat – A terrazzo összetétele – A terrazzo burkolat kivitelezése Nyomott betonburkolatok Bitumenkötésű burkolatok Öntöttaszfalt burkolatok Felületbevonatok Műgyanta burkolatok – A műgyanták kötési mechanizmusa – Különböző típusú műgyanta padlók Epoxigyanta-alapú padlók		**36 óra**

Poliuretángyanta-alapú padlók – Technológia Követelmények az aljzattal szemben A felület alapozása A komponensek keverése Műgyanta burkolatok elkészítése Dilatációs hézagok kialakítása, egyéb elvárások Követelmények a műgyanta burkolatokkal szemben – Egyedi technológiával készült burkolatok Elektrosztatikus kisülés elleni padlók Csúszásmentes padlók Chipsszórásos technika Kőszőnyegmintás műgyanta padlók Impregnált és festett padlók A műgyanta padlók meghibásodása Műgyanta padlók ápolása Ágyazóhabarcsba rögzített padlóburkolatok – Ágyazott és ragasztott padlóburkolatok Ágyazóhabarcsba történő ragasztás Vékonyágyazatos ragasztásos eljárások – Munkaterület, helyiség előkészítése – Munkák sorrendje – Ágyazóhabarcs összetétele, elkészítése – Burkolólapok előkészítése Ágyazóhabarcsba rakott padlóburkolatok – Lapok felmérése, kiosztása – Előkészítés – Burkolás Lehúzott habarcságyba való fektetés Egyenkénti fektetés – Burkolt felület tisztítása – Lábazati elemek ragasztása – Ágyazott burkolat hézagainak kialakítása – A kész burkolat átadása Ragasztott padlóburkolatok Burkolatragasztók – Burkolatragasztók alapanyagai – Csemperagasztók gyártása – Csemperagasztók csoportosítása – Csemperagasztók szabvány szerinti besorolása – Csemperagasztók kiegészítő termékei – Normál cementkötésű ragasztók – Rugalmas, flexibilis ragasztóhabarcsok Rugalmas latex adalékszer Flexibilis ragasztók – Gyorsan kötő ragasztók – Diszperziós ragasztók – Műgyanta ragasztók – Munkavédelmi, elsősegélynyújtási, tűzvédelmi ismeretek		

– Környezetvédelem, hulladékelhelyezés, ártalmatlanítás Ragasztóanyagok előkészítése – Fogas glettvasak – Ragasztóanyag felhordása Úszóágyas eljárás Lapra kenéses eljárás Buttering-floating eljárás Folyékonyágyas ragasztás – Lapok elhelyezése Ragasztott padlóburkolatok Burkolás különböző alapokra – Betonaljzat – Cementesztrich – Gipszesztrich – Öntöttaszfalt-esztrich		
Hideg padlóburkolás kivitelezése Aljzatbetonozás, esztrichkészítés – Aljzatbeton készítése – Aljzatbeton kitűzése – Előkészítés – Beton keverése – Vezetősávok kialakítása – Aljzatbeton készítése – Utókezelés – Esztrichtípusok – Cementesztrich – Anyag – Kivitelezés – Gyorsan kötő cementesztrichek – Keverési arány – Keverék előállítása – Friss esztrich feldolgozása – Kemény esztrichek – Gipszesztrichek – Öntöttaszfalt-esztrichek – Magnezitesztrichek – Padlófűtések aljzatai Öntött és önterülő padlóburkolatok – Cementkötésű padlók Beton- és vasbeton padlók Bazaltbeton padlók Porszórásos padlók Acélbeton padlók – Vákuum betonpadlók Alkalmazási területek Az eljárás A kivitelezés menete A felület megmunkálása, utókezelés Adalékszerek – Cementalapú padlók		**100 óra**

– Terrazzo burkolat A terrazzo összetétele A terrazzo burkolat kivitelezése Nyomott betonburkolatok Bitumenkötésű burkolatok Öntöttaszfalt burkolatok Felületbevonatok Műgyanta burkolatok A műgyanták kötési mechanizmusa Különböző típusú műgyantapadlók – Epoxigyanta alapú padlók Poliuretángyanta-alapú padlók – Technológia Követelmények az aljzattal szemben A felület alapozása Komponensek keverése Műgyanta burkolatok elkészítése Dilatációs hézagok kialakítása, egyéb elvárások Követelmények a műgyanta burkolatokkal szemben – Egyedi technológiával készült burkolatok Elektrosztatikus kisülés elleni padlók Csúszásmentes padlók Chipsszórásos technika Kőszőnyegmintás műgyanta padlók Impregnált és festett padlók A műgyantapadlók meghibásodása Műgyantapadlók ápolása Ágyazóhabarcsba rögzített padlóburkolatok – Ágyazott és ragasztott padlóburkolatok Ágyazóhabarcsba történő ragasztás Vékonyágyazatos ragasztásos eljárások – Munkaterület, helyiség előkészítése – Munkák sorrendje – Ágyazóhabarcs összetétele, elkészítése – Burkolólapok előkészítése Ágyazóhabarcsba rakott padlóburkolatok – Lapok felmérése, kiosztása – Előkészítés – Burkolás Lehúzott habarcságyba való fektetés Egyenkénti fektetés – Burkolt felület tisztítása – Lábazati elemek ragasztása – Ágyazott burkolat hézagainak kialakítása – A kész burkolat átadása Ragasztott padlóburkolatok Burkolatragasztók – Burkolatragasztók alapanyagai – Csemperagasztók gyártása – Csemperagasztók csoportosítása – Csemperagasztók szabvány szerinti besorolása		

– Csemperagasztók kiegészítő termékei – Normál cementkötésű ragasztók – Rugalmas, flexibilis ragasztóhabarcsok Rugalmas latex adalékszer Flexibilis ragasztók – Gyorsan kötő ragasztók – Diszperziós ragasztók – Műgyantaragasztók – Munkavédelmi, elsősegélynyújtási, tűzvédelmi ismeretek – Környezetvédelem, hulladékelhelyezés, ártalmatlanítás Ragasztóanyagok előkészítése – Fogas glettvasak – Ragasztóanyag felhordása Úszóágyas eljárás Lapra kenéses eljárás Buttering-floating eljárás Folyékonyágyas ragasztás – Lapok elhelyezése Ragasztott padlóburkolatok Burkolás különböző alapokra – Betonaljzat – Cementesztrich – Gipszesztrich – Öntöttaszfalt-esztrich		

Hideg falburkolatok

A tantárgy oktatásának célja, hogy a diákok megtanulják elvégezni a hidegburkolatok fogadó-szerkezeteinek, fogadófelületeinek ellenőrzését és tisztában legyenek a velük szemben támasztott követelményekkel.
Ismerjék meg a hideg falburkolatok készítéséhez szükséges anyagok fajtáit, jellemzőit, illetve az ilyen típusú falburkolatok készítésére vonatkozó előírásokat. Tanuljanak meg hidegburkolási terveket készíteni egyszerűbb felületekhez. Képesek legyenek meghatározni a hideg falburkolatok anyagainak elhelyezési technológiáit és a tervdokumentációk alapján anyagszükségletet tudjanak számolni

Témakör megnevezése	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök, digitális kompetenciák	A képzésre fordított óraszám
Hideg falburkolatok anyagai, megmunkálásuk Hidegburkolatok készítésének eszközei, gépei Az épületburkolás szerszámai – Tömörítő- és simítógépek	Törekszik a pontos munkavégzésre, munkahelyi	**10 óra**

– A hidegburkolás gépei – Kövek vágása, darabolása – Kövek megmunkálása – A műkőkészítés gépei – Tisztítóberendezések – A vízgőz felhasználása Burkolatok méretre vágása Ragasztóanyagok keverése, felhordása A burkolatrögzítés gépei A javítás, bontás eszközei Munkavédelmi eszköz témakör részletes kifejtése	környezetének rendben tartására. Az eszközök, szerszámok használatakor szakszerűen és körültekintően jár el. Törekszik a munkavédelmi előírások maradéktalan betartására. Fotódokumentáció készítése.	
Hideg falburkolatok kitűzése Kitűzési feladatok Hideg falburkolatok kitűzési munkái Jelölőeszközök A függőbe és vízszintbe állítás eszközei A távolság- és hosszmérés eszközei A magasságmérés eszközei Irányok kitűzésének eszközei A szögek meghatározása Pontok, egyenesek és szögek vízszintes kitűzése Kitűzés egyszerű eszközökkel Mérőeszközök, kitűzőeszközök Szintezőeszközök – Csöves vízmérték – A magasság átvitele – Magasságkülönbség-mérés Optikai szintezőműszer Elektromos szintező Lézeres eszközök, lézerszintezők – Pontlézer – Vonallézer – Forgólézer A feltöltések kitűzése Az aljzatbeton kitűzése		**40 óra**
Hideg falburkolatok aljzatai Felületek alapozása, előkészítése Az alapozás feladata Az alapozás anyagai Az alapozók felhordása A felületek előkészítése – Hagyományos, mészhomok és pórusbeton falazóelemek – Vakolt felület – Gipszvakolat, gipszkarton – Fémfelületek – Faforgács- és osb-lapok – Meglévő kerámialapok		**30 óra**

Hideg falburkolás kivitelezése Ágyazóhabarcsba rögzített falburkolatok – Ágyazóhabarcsba történő ragasztás – Vékonyágyazatos ragasztásos eljárások A munkaterület, helyiség előkészítése A munkák sorrendje Ágyazóhabarcs összetétele, elkészítése Burkolólapok előkészítése Ágyazóhabarcsba rakott falburkolatok – Falak előkészítése – Burkolatmagasság számítása – Falburkolatok készítése – Falsarkok kialakítása Kádak és zuhanytálcák Ragasztott falburkolatok Burkolatragasztók Burkolatragasztók alapanyagai Csemperagasztók gyártása Csemperagasztók csoportosítása Csemperagasztók szabvány szerinti besorolása Csemperagasztók kiegészítő termékei Normál cementkötésű ragasztók Rugalmas, flexibilis ragasztóhabarcsok – Rugalmas latex adalékszer – Flexibilis ragasztók Gyorsan kötő ragasztók Diszperziós ragasztók Műgyantaragasztók Munkavédelmi, elsősegélynyújtási, tűzvédelmi ismeretek Környezetvédelem, hulladékelhelyezés, ártalmatlanítás Ragasztóanyagok előkészítése Fogas glettvasak Ragasztóanyag felhordása – Úszóágyas eljárás – Laprakenéses eljárás – Buttering-floating eljárás – Folyékonyágyas ragasztás Lapok elhelyezése Ragasztott falburkolatok		**136 óra**

Ajánlott irodalom:

- Szerényi Attila - Szerényi István: Hidegburkolási feladatok; Szega Books Kft.

11. évfolyam

Hidegburkolatok tantárgy

A tantárgy oktatásának célja:
A tanulási terület a hidegburkolatok fogadószerkezeteivel, fogadófelületek ellenőrzésével és a velük szemben támasztott követelményekkel foglalkozik. A tanulók megismerkednek a hidegburkolatok készítéséhez szükséges anyagok fajtáival és jellemzőivel. Elsajátítják a

hideg-burkolás elvégzéséhez szükséges elméleti ismereteket, és megismerik a hidegburkolatok készítésére vonatkozó előírásokat. Megtanulják a hidegburkolatok anyagainak, elhelyezési technológiájának meghatározását, valamint az anyagszükséglet kiszámítását a tervdokumentációk alapján.

A tantárgy résztantárgyai: Hideg padlóburkolatok, Hideg falburkolatok, Hidegburkolatok dokumentációja.

Hidegburkolatok dokumentációja

A tantárgy tanításának célja, hogy a diákok megtanuljanak hidegburkolási terveket készíteni egyszerűbb felületekhez. Megtanulják felmérni a meglévő hidegburkolatot, és tervdokumentációk alapján kiszámolják az anyagszükségletet.
Cél, hogy a tanuló önállóan el tudja készíteni egy egyszerű felület hidegburkolat kiosztási tervét. Cél továbbá, hogy a tervdokumentációk alapján végzett anyagszükséglet-kalkulációt számítógép segítségével is el tudják végezni, és a kapott eredményeket digitálisan rögzítsék.

Témakör megnevezése	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök, digitális kompetenciák	A képzésre fordított óraszám
Hideg padlóburkolatok rajza Burkolat-kiosztási terv készítése	Törekszik a pontos munkavégzésre, munkahelyi környezetének rendben tartására. Az eszközök, szerszámok használatakor szakszerűen és körültekintően jár el. Törekszik a munkavédelmi előírások maradéktalan betartására. Fotódokumentáció készítése. Szövegszerkesztő és táblázatkezelő program használata. Számológép használata.	**10 óra**
Hideg falburkolatok rajza Burkolat-kiosztási terv készítése		**10 óra**
Hidegburkolatok felmérése Hidegburkolatok aljzatainak felmérése Meglévő hidegburkolatok felmérése Vázlatkészítés felmérés alapján		**11 óra**

Ajánlott irodalom:

- Szerényi Attila - Szerényi István: Hidegburkolási feladatok; Szega Books Kft.

Melegburkolatok tantárgy

A tantárgy oktatásának célja:
A Melegburkolatok tantárgy keretében a tanulók elsajátítják a melegburkolással kapcsolatos elméleti ismereteket. Megismerik a fogadószerkezeteket és fogadófelületeket, az ellenőrzés menetét és felületekkel szemben támasztott követelményeket.
Megismerik a melegburkolatok készítéséhez szükséges anyagok fajtáit, jellemzőit és a vonatkozó előírásokat. Megtanulják a melegburkolatok anyagainak, elhelyezési technológiájának meghatározását, és az anyagszükséglet kiszámolását a tervdokumentációk alapján.

A tantárgy résztantárgyai: Melegburkolás, Melegburkolatok dokumentációja.

Melegburkolás

A tantárgy tanításának célja, hogy a leendő szakemberek megismerjék a melegburkolatok fogadószerkezeteinek, fogadófelületeinek ellenőrzését, a velük szemben támasztott követelményeket.
Sajátítsák el a melegburkolatok készítéséhez szükséges anyagok fajtáinak, jellemzőinek ismeretét, illetve a melegburkolatok készítésére vonatkozó előírásokat. Tanuljanak meg egyszerűbb felületekhez melegburkolási terveket készíteni. Ismerjék meg a melegburkolatok anyagainak, elhelyezési technológiáit, és legyenek képesek tervdokumentációk alapján anyagszükségletet számolni.

Témakör megnevezése	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök, digitális kompetenciák	A képzésre fordított óraszám
Melegburkolatok anyagai A melegburkolat rétegrendjei Alaprétegek készítése – Fogadószerkezetek kialakítása – Mozgási hézagok kialakítása	Törekszik a pontos munkavégzésre, munkahelyi környezetének rendben tartására. Fotódokumentáció készítése. Az eszközök, szerszámok használatakor szakszerűen és körültekintően jár el. Törekszik a munkavédelmi előírások maradéktalan betartására.	**9,5 óra**
Melegburkolás szerszámai, eszközei Melegburkolatok készítésének eszközei, gépei Burkolatok méretre vágása Ragasztóanyagok keverése, felhordása A burkolatrögzítés gépei A javítás, bontás eszközei Munkavédelmi eszközök		**10 óra**
Melegburkolatok kitűzése Kitűzési feladatok Melegburkolatok kitűzési munkái Jelölőeszközök A függőbe és vízszintbe állítás eszközei A távolságmérés eszközei A magasságmérés eszközei A szögek meghatározása Pontok, egyenesek és szögek vízszintes kitűzése Kitűzés egyszerű eszközökkel		**20 óra**
Melegburkolási technológiák Melegburkolatok kivitelezése Az aljzat ellenőrzése, előkészítése A méretek ellenőrzése, szabásterv A melegburkolatok fektetésének általános szabályai Burkolás linóleummal, PVC-vel és gumianyagokkal – A burkolóanyagok tárolása – A burkolás folyamata – Leszabás – Ragasztás/fektetés – Lábazati kialakítások – Hegesztés		**30 óra**

Burkolás linóleum- és PVC-lapokkal – Ragasztott burkolólapok – Úsztatott lapburkolat – Felületkezelés Szőnyegpadló készítése – Tárolás – Szabás, illesztés – Fektetés – Szőnyegek ragasztása teljes felületen – A feszített szőnyeg – A széleken és az illesztéseknél rögzített szőnyegpadlók – Aljzatra terített szőnyegpadlók – A padló szegélyezése – A szőnyegek tisztítása Természetesrost burkolóanyagok – Parafa padlóburkolatok – Karbantartás Bőrpadló Antisztatikus és vezetőképes padlók készítése Melegburkolatok felújítása – Foltszerű, részleges javítások – Régi burkolat cseréje – PVC- és linóleumburkolat felújítása – Szőnyegpadló eltávolítása – Ragasztó eltávolításához használt oldószer		
Melegburkolás kivitelezése Fa padlóburkolatok – Párnafa elhelyezése és vakpadló készítése I. – Párnafa elhelyezése és vakpadló készítése II. – Párnafa elhelyezése és hajópadló készítése – Párnafa elhelyezése és svédpadló készítése – Hajópadló készítése egyenetlen aljzatra – Csaphornyos parkettafektetési minták készítése – Vakpadlóra szegezett csaphornyos parketta készítése – Vakpadlóra szegezett csaphornyos parketta készítése – Laminált padlóelem használata burkoláshoz I. – Laminált padlóelem használata burkoláshoz II. – Ragasztott párnafára szegezett csaphornyos parketta – Ragasztott lamellaparketta burkolat – Ragasztott mozaikparketta burkolat készítése – Faanyagú kültéri burkolat készítése Melegburkolatok – PVC- vagy linóleumburkolat készítése ráültetett lábazattal I. – PVC- vagy linóleumburkolat készítése ráültetett lábazattal II. – PVC-burkolat készítése felhajtott lábazattal I. – PVC-burkolat készítése felhajtott lábazattal II. – PVC- vagy linóleum lapburkolat készítése ráültetett lábazattal – Szőnyegpadló készítése teljes felületű ragasztással		**30 óra**

Szőnyegpadló készítése ragasztószalagos rögzítéssel		
A parkettázás szerszámai, eszközei A parkettázási munkák eszközei – A mérés és jelölés segédeszközei – A famegmunkálás eszközei Fűrészek Fűrésztípusok A fűrészelés általános menete A fűrészek karbantartása Vésők Gyaluk – A famegmunkálás gépei A fűrészelés gépi eszközei A fúrás gépi eszközei Csiszológépek – A beállítás, elhelyezés eszközei – Egyéb eszközök – Balesetelhárítás, karbantartás		**10 óra**
Parkettázás kivitelezése Fa padlóburkolatok fektetése – A burkolat aljzata – Az aljzattal szembeni követelmények, a fogadófelület előkészítése Szilárdság és keménység Felületi egyenletesség Repedésmentesség Nedvességtartalom Hőmérséklet Tisztaság A burkolatok fogadószerkezetének kialakítása – Vakpadló készítése Aljzatra épített (erősített) vakpadló Feltöltésbe ágyazott vakpadló – Ragasztott vakpadló készítése – Úsztatott lemezborítás készítése Hajópadló készítése – Előkészítő műveletek – Hajópadló lerakása Parketták fektetése – A parkettázás feltételei – Szegezett parketták fektetése Fallécek fektetése Parketta (és falléc) szegezése Parkettalécek lerakása fal mellől indulva (kezdősorral) Parkettalécek lerakása a helyiség középvonalától indulva (vezérsorral) – Ragasztott parketták fektetése		**30 óra**

Alapozók Parkettaragasztók Teljes felületű ragasztás Sávos ragasztás Mozaikparketta ragasztása – Úsztatott parketták fektetése Az aljzat előkészítése és az alátétlemezek fektetése Szalagparketták fektetése Laminált padlók fektetése Úsztatott parketták fektetése padlófűtés esetén Szegélyek, dilatációk, burkolatváltások – Falszegélyek Falszegélyek aljzathoz erősített padlóburkolatoknál Falszegélyek úsztatott padlóburkolatoknál – Dilatációs hézagok – Burkolatváltások Fapadlók felületkezelése – A padlófelület csiszolása, hézagolás – Alapozás – A padlófelület lakkozása Lakkok, lakkozás – Felületkezelés olajjal – Felületkezelés viasszal – Padlóápolás A fapadlók javítása – A fapadlók jellemző hibái, károsodásai Kedvezőtlen környezeti adottságok Rossz anyaghasználat Kivitelezési hibák Hiányos vagy helytelen karbantartás A fa padlóburkolatok javítása Hajópadló javítása Szegezett parketta javítása Ragasztott parketták javítása Úsztatott parketták javítása Kisebb felületi sérülések javítása – A felületképzés felújítása		

Melegburkolatok dokumentációja

A tantárgy tanításának fő célja, hogy a leendő szakemberek megtanuljanak melegburkolási tervet készíteni egyszerűbb felületekhez. Megtanulják felmérni a meglévő melegburkolatok. Képesek legyenek melegburkolati tervdokumentációk alapján anyagszükséglet számolni.
Cél, hogy a tanulók önállóan el tudják készíteni egy egyszerű felület burkolat-kiosztási tervét. Képesek legyenek tervdokumentációk alapján a burkolási munkák anyagszükségletet kiszámolni, és az eredményeket számítógépen rögzíteni.

Témakör megnevezése	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök, digitális kompetenciák	A képzésre fordított óraszám
Melegburkolatok felmérése Melegburkolatok aljzatainak felmérése Meglévő melegburkolatok felmérése Meglévő fa padlóburkolatok felmérése Vázlatkészítés felmérés alapján	Törekszik a pontos munkavégzésre, munkahelyi környezetének rendben tartására. Dokumentációk készítésekor törek-szik a tiszta munkára. Az eszközök, szer-számok használatakor szakszerűen és körültekintően jár el. Törekszik a munkavédelmi előírások maradéktalan betartására.	**2 óra**

Ajánlott irodalom:

- Bársony István - Szerényi Attila: Melegburkolás; Szega Books Kft.
- Bársony István - Szerényi Attila - Veres Réka: Parkettázás; Szega Books Kft.

Különleges burkolatok tantárgy

A tantárgy oktatásának célja:
A tanulási terület a különleges burkolatokkal, azok fogadófelületeinek kialakítására vonatkozó előírásokkal, a szükséges anyagok alkalmazásának technológiájával foglalkozik. A tanulók megismerkednek a különleges kültéri és beltéri burkolatokon előforduló hibákkal.
Megtanulnak egyszerűbb felületek esetén burkolati tervet készíteni, és a felület burkolásához szükséges anyagszükségletet kiszámítani. Megismerkednek a különleges burkolatok munka-folyamataira vonatkozó munkavédelmi előírásokkal.

A tantárgy résztantárgyai: Különleges burkolatok, Különleges burkolatok dokumentációja.

Különleges burkolatok

A tantárgy tanításának célja, hogy a leendő szakemberek megismerjék a különleges burkolatokat és azok fogadófelületeinek kialakítására vonatkozó előírásokat. Tanulják meg alkalmazni a felhasznált anyagokra vonatkozó különleges technológiákat. A megszerzett tapasztalatok segítségével felismerik a különleges kültéri és beltéri burkolatok hibáit.
Tanulják meg elkészíteni egyszerűbb felületek burkolati tervét, és kiszámítani a tervezett munka anyagszükségletét. Ismerje meg a munkafolyamatokra vonatkozó munkavédelmi előírásokat.

Témakör megnevezése	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök, digitális kompetenciák	A képzésre fordított óraszám
Különleges burkolási technológiák Pillérek és oszlopok burkolatai Kiselemes burkolás előkészítése Kő- és kerámialap burkolatok jellemzői Mozaiklap burkolatok – Előkészítés – Burkolás sablonnal	Törekszik a pontos munkavégzésre, munkahelyi környezetének rendben tartására. Az eszközök, szerszámok	**80 óra**

– Burkolás hálós mozaikkal – Kapcsolódó befejező munkák Pillérek burkolásának technológiája Oszlopok burkolásának technológiája Íves felületek burkolata Oszlop- és pillérburkolatok hibái, javítási lehetőségek Lábazat- és homlokzatburkolatok Lábazat- és homlokzatburkolatokat érő hatások Lábazat- és homlokzatburkolatokkal szemben támasztott követelmények Homlokzatburkolatok osztályozása, csoportosítása Lábazati falak – Ragasztott lábazat burkolatok – Egyéb lábazatok – Színes lábazatvakolatok Homlokzatburkolatok – Ragasztott tégla homlokzatburkolatok – Kerámialap homlokzatburkolatok – Ragasztott kőlap homlokzatburkolatok – Klinkertégla burkolatok Homlokzatburkolatok hibái, javítási lehetőségeik Szükséges munkaállvány építési és bontási technológiája Homlokzatburkolatok készítésére vonatkozó munkavédelmi előírások A lépcső burkolatai A lépcső részei, kapcsolódó fogalmak Lépcsők jellemző méretei Külső lépcsők típusai Belső lépcsők típusai Lépcsőburkolatok típusai, az anyagok jellemzői, kiegészítő elemek Lépcső élvédőinek elhelyezése Lépcső szegélyezése, lábazata Kültéri lépcsők szerkezeti kialakítása, vízelvezetése Meglévő burkolat hibáinak diagnosztizálása, javítása Teraszok, erkélyek burkolatai Kültéri, fagyálló burkolóanyagok (burkolólapok, ragasztók, fugázók) Burkolást megelőző munkarészek, fogadószerkezet előkészítése Lejtést adó réteg kialakítása Szerkezeti felépítés Erkélyburkolatok rétegfelépítése Tetőterasz-burkolatok rétegfelépítése Szakszerű vízelvezetés tervezése, kialakítása Lezárási lehetőségek, szegélyek Dilatációk kialakítása Meglévő burkolatok hibáinak diagnosztizálása, javítása Meglévő burkolat felújítása	használatakor szakszerűen és körültekintően jár el. Törekszik a munkavédelmi előírások maradéktalan betartására. Fotódokumentáció készítése.	

Speciális burkolatok készítésére vonatkozó munkavédelmi előírások Medencék burkolatai A medence fogalma, típusai Medencéknél használt burkolóanyagok A medence fogadófelületének kialakítása Szükséges vízszigetelések kialakítása Élek, szegélyek, peremek kialakítása Normálvizes medencékhez használatos anyagok és technológiák Termálvizes medencékhez használatos anyagok és technológiák Speciális burkolatok Saválló falburkolatok és padlók kialakítása Nagy formátumú lapok elhelyezésének technológiája Természetes kőburkolatok kialakítása kültérben és beltérben (ragasztott technológia) Vékony lapok elhelyezésének technológiája Speciális igényeknek megfelelő lapok (pl. csúszásmentes lapok, nagy kopásállóságú lapok) elhelyezésének technológiája Burkolatokat kiegészítő speciális csempeidomok típusai, elhelyezésük technológiája		
Különleges burkolatok kivitelezése Fogadófelületek felületi és méreti ellenőrzése Fogadófelületek síkjainak ellenőrzése Speciális burkolatok aljzatainak típusai Meglévő burkolatok, mint aljzatok Alapfelületekkel szemben támasztott követelmények – Rendeltetési hely és használati körülmények – Érleltség, épség – Az esztrich tömörsége teljes rétegvastagságban – Felületi szilárdság – Fűtött aljzatok előkészítése burkolásra – Szennyeződésmentesség Aljzatok esetleges hibái, javításuk Aljzat javításához használt szerek, aljzatkiegyenlítők készítése Burkolandó felületek alapozása Öntött és önterülő aljzatok alkalmazása Dilatációs hézagok kialakítása Kenhető (folyékony) vízszigetelő anyagok Lemezes vízszigetelő anyagok Mérőeszközök, kitűzés eszközei használata Mérési gyakorlatok, burkolatok helyének meghatározása Speciális burkolatok kialakításához használt kisgépek, szakszerű alkalmazása		**75 óra**

A tantárgy tanításának célja, hogy leendő szakemberek megtanuljanak egyszerűbb felületekhez különleges burkolatokat tervezni. Megtanulják felmérni a meglévő különleges burkolatokat és a különleges burkolatokhoz tartozó tervdokumentáció alapján kiszámolni az anyag-szükséglet. A tanuló önállóan el tudjon készíteni egy egyszerű felület különleges burkolati kiosztását, tervét. A tantárgy elsajátítása után a tanulók önállóan tudjanak felmérni meglévő különleges burkolatokat. Tervdokumentációk alapján képesek legyenek kiszámolni a különleges burkolatok anyagszükségletét és az eredményeket számítógép segítségével rögzíteni.

Témakör megnevezése	**Elvárt viselkedésmódok, attitűdök, digitális kompetenciák**	**A képzésre fordított óraszám**
Különleges burkolatok felmérése Különleges burkolatok aljzatainak felmérése Meglévő különleges burkolatok felmérése Vázlatkészítés felmérés alapján	Törekszik a pontos munkavégzésre, munkahelyi környezetének rendben tartására. Dokumentációk készítésekor törek-szik a tiszta munkára. Az eszközök, szer-számok használatakor szakszerűen és körültekintően jár el. Törekszik a munkavédelmi előírások maradéktalan betartására.	**31 óra**

Ajánlott irodalom:

- Szerényi Attila - Szerényi István: Hidegburkolási feladatok; Szega Books Kft.

Térburkolatok tantárgy

A tantárgy oktatásának célja:
A tanulási terület a térburkolatok fogadószerkezeteivel, a fogadófelületek ellenőrzésével és velük szemben támasztott követelményekkel foglalkozik.
A tanulók megismerik a térburkolatok készítéséhez szükséges anyagok fajtáit, jellemzőit és a készítésre vonatkozó előírásokat. Megismerkednek a térburkolóanyagokkal, és megtanulják meghatározni a megfelelő elhelyezési technológiát. A tervdokumentációk alapján megtanulják kiszámolni az anyagszükségletet.

A tantárgy résztantárgyai: Térburkolás, Térburkolatok dokumentációja.

Térburkolás

A tantárgy tanításának célja, hogy a leendő szakemberek el tudják végezni a térburkolatok fogadószerkezeteinek, fogadófelületeinek ellenőrzését, megismerjék a velük szemben támasztott követelményeket.
A tanulók ismerjék meg a térburkolatok készítéséhez szükséges anyagok fajtáit, jellemzőit, illetve a térburkolatok készítésére vonatkozó előírásokat. Tudjanak térburkolási tervet készíteni egyszerűbb felületekhez. Képesek legyenek meghatározni a térburkolatok anyagainak, elhelyezési technológiáit, tervdokumentációk alapján anyagszükségletet tudjanak számolni.

Témakör megnevezése	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök, digitális kompetenciák	A képzésre fordított óraszám
Térburkolási technológiák Szegélyek elhelyezése Szegélyszerkezetek – Szegélyelemek – A szegélyszerkezet elhelyezése – A szegélyszerkezet kitűzése – Szegélyelem nélküli szegélyek – Szegélyelemmel készített szegélyek Vízelvezetés (felszíni, szivárgó), burkolati lejtés kialakítása – Térburkoló elemekből épített vízelvezető szerkezetek – Vízelvezető elemekből épített vízelvezető szerkezetek – Előre gyártott vízelvezető rendszerek Homokágyazatba fektetés általános előírásai különböző terhelések esetén Zúzottkő ágyazatba fektetés általános előírásai különböző terhelések esetén Burkolóelemek fektetése – A kézi fektetés sajátosságai – A gépi fektetés sajátosságai Felület tömörítése, hézagolása Felület tisztítása Burkolatfektetés habarcságyba Klinker, kő és beton térburkolatok jellemzői Kapcsolódó szerkezetek beépítése, csatlakozások kialakítása Térburkolatok hibái, javítása – Sérült aljzat javítása – Burkolatjavítás, elemek cseréje	Törekszik a pontos munkavégzésre, munkahelyi környezetének rendben tartására. Az eszközök, szerszámok használatakor szakszerűen és körültekintően jár el. Törekszik a munkavédelmi előírások maradéktalan betartására.	**30 óra**
A térburkolás eszközei, szerszámai Térburkolatok készítésének eszközei, gépei, Földmunkák eszközei, gépei		**10 óra**
Térburkolatok kitűzése Kitűzési feladatok Térburkolatok kitűzési munkái Jelölőeszközök A függőbe és vízszintbe állítás eszközei A távolságmérés eszközei A magasságmérés eszközei A szögek meghatározása Pontok, egyenesek és szögek vízszintes kitűzése Kitűzés egyszerű eszközökkel		**20 óra**
Térburkolás előkészítése Térburkolás talajmunkái		**20 óra**

Tükör kialakítása Talajstabilizálás Talajtömörítés Alaprétegek készítése – Fogadószerkezetek kialakítása – Mozgási hézagok kialakítása Térburkolás talajmunkáinak kivitelezése Földmunkához használt eszközök, gépek Térburkolatok készítése során alkalmazott eszközök, gépek Tükör kialakítása Kitűzési feladatok elvégzése Talajtömörítés Talajstabilizálás Alaprétegek kivitelezése – Fogadószerkezetek kialakítása – Mozgási hézagok kialakítása – Alépítmények – Az alépítmény felépítése – Szivárgóréteg Szivárgórendszer felépítése Szivárgóárok építése Felületszivárgó – Alapréteg Kötőanyag nélküli ömlesztett anyagok Kötőanyaggal stabilizált alapréteg Beton alapréteg Az alaprétegek építése – Az ágyazat Az ágyazat anyaga Kötőanyag nélküli ágyazat készítése Szakaszos ágyazatkészítés Hidraulikus kötőanyagú ágyazat		
Térburkolás kivitelezése Burkolókövek deponálása Térburkolat anyagainak szállítása Szegélyek elhelyezése – Szegélyszerkezetek – Szegélyelemek – A szegélyszerkezet elhelyezése – A szegélyszerkezet kitűzése – Szegélyelem nélküli szegélyek – Szegélyelemmel készített szegélyek Felszíni vízelvezetés kialakítása – Térburkoló elemekből épített vízelvezető szerkezetek		**44 óra**

– Vízelvezető elemekből épített vízelvezető szerkezetek – Előre gyártott vízelvezető rendszerek Térburkolat fektetése homokágyazatba és zúzottkő ágyazatba, különböző terhelések esetén Burkolóelemek fektetése Felület tömörítése, hézagolása, tisztítása Burkolatfektetés habarcságyba Klinker, kő és beton burkolóelemekből készült térburkolatok készítése Térburkolatok hibái, javítása: – Sérült aljzat javítása – Burkolatjavítás, elemek cseréje Térburkolatok készítésére vonatkozó munkavédelmi előírások		

Térburkolatok dokumentációja

A tantárgy tanításának célja, hogy a leendő szakemberek elsajátítsák az egyszerűbb felületekhez tartozó térburkolási tervek készítésének módját. Megtanulják felmérni a meglévő térburkolatokat és a tervdokumentációk alapján kiszámolni az anyagszükségletet.
Cél, hogy a tanulók önállóan el tudják készíteni egy egyszerű felület térburkolat-kiosztási tervét. Önállóan tudjanak felmérni meglévő térburkolatokat, és a tervdokumentációk alapján ki tudják számolni a térburkolat anyagszükségletét. Az eredményeket pedig számítógépen tudják rögzíteni.

Témakör megnevezése	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök, digitális kompetenciák	A képzésre fordított óraszám
Térburkolatok felmérése Térburkolatok aljzatainak felmérése Meglévő térburkolatok felmérése Vázlatkészítés felmérés alapján	Törekszik a pontos munkavégzésre, munkahelyi környezetének rendben tartására. Dokumentációk készítésekor törek-szik a tiszta munkára. Az eszközök, szerszámok használatakor szakszerűen és körültekintően jár el. Törekszik a munkavédelmi előírások maradéktalan betartására.	**31 óra**

Ajánlott irodalom:

- Szerényi Attila - Szerényi István: Térburkolás; Szega Books Kft.

Értékelés:

- 1-5-ig történő érdemjegyekkel a gyakorlati tevékenység értékelése tantárgyanként (minimum 3 jegy/félév)
- Félévi és évvégi jegy a tanévben szerzett érdemjegyek alapján
- személyre irányuló, teljes körű értékelés

4 0732 06 08 Kőműves szakma

Szakirányú oktatás

2025/2026. tanévtől 10-11. évfolyam

Tantárgyak	10. évfolyam	11. évfolyam
	Éves óraszám szakképző iskolában	Éves óraszám szakképző iskolában
Munkavállalói idegen nyelv	0	31
Alépítményi munkák	54	0
Felépítményi munkák	144	155
Befejező munkák	0	62
Komplex szakmai ismeretek	72	62
Összes óraszám:	**270**	**310**

10. évfolyam

Alépítményi munkák tantárgy

Készítette: Fehér Krisztina

A tantárgy oktatásának célja:
A kivitelezés munkafolyamatainak átfogó bemutatása. A felvonulás és levonulás folyamatának megismerése, a talajok, földmunkák megismerése és az azt követő alapozási módok elméleti ismereteinek megszerzése. A komplex szakmai tudás elsajátítása érdekében a szerkezeti kialakítás, illetve a szükséges anyagok, tervek és számítási feladatok egységének együttes kezelése.

A tantárgy résztantárgya(i): Földmunkák, alapok

Földmunkák, alapok

A tanuló ismerje meg az építési terület kialakítására (felvonulás, levonulás) vonatkozó előírásokat, azok szabályait, valamint a kivitelezési munkákat megelőző földmunkákat, az építési munkák előkészítésével kapcsolatos és a földkiemelési és tömörítési munkák gépeit, a dúcolási módokat, majd az épület helyének meghatározását követően az alapozási módokat, az azok kialakítására vonatkozó előírásokat.

Elméleti tananyag tartalma, elvárt viselkedésmódok, attitűdök, digitális kompetenciák és az oktatására meghatározott óraszám:

Témakörök megnevezése	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök, digitális kompetenciák	A képzésre fordított óraszám
Talajok, földmunkák Fel- és levonulás kialakítása, megszervezése, felvonulás folyamata, eszközei Talajok fajtái, jellemzői Talajvizsgálati jelentés Mértékadó talajvízszint Fagyhatár szerepe az alapozás kialakításakor Víztelenítési módok Tereprendezés, irtási munkák Épületek kitűzése, zsinórállvány készítése Kézi és gépi földmunkák Alapszerkezetek földmunkái Feltöltések, visszatöltések, tömörítés Munkagödör kialakítása, megtámasztása Kapcsolódó munkavédelmi előírások Kapcsolódó szakmai számítások	Törekszik a munkavégzésből adódó kockázat minimalizálására. Elkötelezett a biztonságos munkavégzés mellett. Törekszik a szabályok betartása mellett a legjobb kivitelezési megoldások alkalmazására. Törekszik a kitűzési munkálatok során a pontosságra, együttműködésre. Törekszik a szakmai együttműködésre.	**12 óra**
Alapozás		**24 óra**

Síkalapok fajtái, jellemzői, anyagai és szerkezeti kialakítása. Mélyalapok fajtái, jellemzői, anyagai és szerkezeti kialakítása. Válaszfalak alapozása. Alapok lépcsőztetése. Alépítményi szigetelések anyagai, szigetelési technológiák. Aljzat rétegrendek kialakítása talajon fekvő padló esetén. A beton összetevői. A beton tulajdonságait módosító adalékszerek és kiegészítő anyagok. Beton előállításának módja. Betonbedolgozási technológiák. A betonbedolgozás eszközei és gépei. A beton szilárdulási folyamata és az ezt befolyásoló tényezők. A betonok alkalmazási területei, osztályozásuk, jelölésük. Betonok tömörítésének módjai különböző szerkezetek esetén. A beton utókezelésére vonatkozó előírások. Különleges betonok fajtái, alkalmazási területük. Betonacélok fajtái, mérete, tulajdonságai. Betonacél beépítése, toldása, lehorgonyzás. Acélbetétek elhelyezése és szerepe a vasbeton szerkezetekben. Betontakarás. Vasszerelési munkák megkezdésének feltételei. Betonozás megkezdésének feltételei Munkavédelmi előírások, védőruhák, védőfelszerelések.	Törekszik a síkalapok szakszerű kivitelezésére. Törekszik a beton és vasbeton szerkezetek elkészítése során az előírások betartására. Törekszik a vízszigetelés megfelelő elkészítésére és az aljzatrétegek szakszerű kialakítására. Felismeri a munkavégzés egyes fázisaiban rejlő veszélyhelyzeteket, és mindent megtesz azok elkerülésére. Képes a tervdokumentáció alapján pontos számításokat végezni. Fényképes dokumentációt készít. Szövegszerkesztő és táblázatkezelő program használata.	
Alapozási tervek, szakmai számítás Alapozási tervek formai követelményei. Síkalapok ábrázolása, alapozási sík. Alapozási részletek megismerése, tervolvasás. Alapok méretei, lépcsőztetés ábrázolása. Alapozáshoz kapcsolódó szakmai számítási feladatok, anyagszükséglet-számítás. Tervolvasás, aljzatrétegrendek.		**18 óra**

Ajánlott irodalom:

- Bársony István - Szerényi Attila - Szerényi István: Kőműves leszek I.; Szega Books Kft.

- Bársony István - Schiszler Attila: Építőipari szakmai számítások.; Szega Books Kft.
- Bársony István - Schiszler Attila: Gyakorlati munkafüzet kőműveseknek; Szega Books Kft.

Követelmény, a továbbhaladás feltételei:

- Ismerje meg az építési terület kialakítására (felvonulás, levonulás) vonatkozó előírásokat, azok szabályait.
- Ismerje a kivitelezési munkákat megelőző földmunkákat, az építési munkák előkészítésével kapcsolatos és a földkiemelési és tömörítési munkák gépeit, a dúcolási módokat.
- Ismerje az épület helyének meghatározását követően az alapozási módokat, az azok kialakítására vonatkozó előírásokat.
- Ismerje a betonra vonatkozó anyag- és szerkezetismereteket.
- Ismerje a földmunkákhoz, alapozáshoz kapcsolódó tervrajzokat, tudja leolvasni a szükséges adatokat, s az alapján kiszámítani a szükséges anyagok mennyiségét, a munkához szükséges időt, és az ehhez kapcsolódó egyéb szakmai számításokat elvégezni.

Értékelés:

- személyre irányuló és osztályt érintő, teljes körű értékelés
- folyamatos, tananyagtól függően szóbeli és írásbeli számonkérés és értékelés
- témakörök befejezésekor írásbeli számonkérés
- házidolgozatok értékelése
- fotódokumentációk értékelése
- tesztfeladatok értékelése

A tantárgy oktatásának tárgyi feltételei:

- szaktanterem
- interaktív eszközök
- laptop
- számítógép (tervező programmal)

Felépítményi munkák tantárgy

Készítette: Fehér Krisztina

A tantárgy oktatásának célja:
A felépítményi munkák szakszerű elvégzéséhez szükséges elméleti és gyakorlati tudás megszerzése; munkafolyamatok, technológiák, hagyományos és korszerű építőanyagok megfelelő alkalmazása.

Megismertetni a tanulókkal a falszerkezetek anyagait, a falszerkezeteket és falazati rendszereket, építési rendszereket; a szerkezeti kapcsolatokat, a kémények, koszorúk, födémek, nyílásáthidalók, boltövek, valamint a boltozatok és a lépcsők készítésére vonatkozó előírásokat, technológiai sorrendet.

Beton- és vasbeton szerkezetek készítésénél használatos eszközök, gépek ismerete; betonozási munkák során alkalmazandó zsaluzatok, állványzatok, ideiglenes alátámasztó szerkezetek építésének és bontásának technológiai ismerete.

Tervdokumentációk, műszaki rajzok értelmezése, anyagigények meghatározása.

A tantárgy résztantárgya(i): Falszerkezetek; Nyílásáthidalók, boltövek; Koszorúk, födémek, boltozatok; Lépcsők, rámpák

Falszerkezetek

Falszerkezetek építéséhez szükséges elméleti és gyakorlati ismeretek elsajátítása, kivitelezési munkafolyamatok megvalósítása. Különféle falszerkezetek, falazati rendszerek, építési alapanyagok, kivitelezési eszközök és szerszámok megismertetése, azok megfelelő használata. Tervdokumentációk, műszaki rajzok értelmezése, anyagigények meghatározása.

Elméleti tananyag tartalma, elvárt viselkedésmódok, attitűdök, digitális kompetenciák és az oktatására meghatározott óraszám:

Témakörök megnevezése	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök, digitális kompetenciák	A képzésre fordított óraszám
Falszerkezetek és falazóhabarcsok anyagai Természetes falazóelemek anyagai. Kőfalazatok jellemzői. Kőfalazatok anyagai, építőkövek. Vályogszerkezetek tulajdonságai. Mesterséges falazóelemek fajtái. Építési kerámiák jellemzői. Téglafalazatok anyagi jellemzői. Vázkerámia-rendszerek ismertetése. Pórusbeton falazóelemek ismertetése. Mészhomoktégla falazóelemek jellemzői. Egyszemcsés könnyűbeton falazóelemek. Zsaluzóelemek. Polisztirol zsaluzóelemek rendszeri jellemzői. Vegyes anyagú falazatok. Vasbeton falszerkezetek jellemzői, szerkezeti kialakításuk. Falazati rendszerek típusai, korszerű falazati rendszerek. Falazatoknál alkalmazott építési kötőanyagok (habarcsok, ragasztók) típusai, jellemzői és alkalmazási területük. Falazóanyagok tulajdonságai, egymásra hatásuk. Falazóelemek szállításának, tárolásának szabályai.	Törekszik az építő- és segédanyagok szakszerű és gazdaságos felhasználására. Törekszik a felépítményi szerkezetek szakszerű elkészítésére. Felismeri a munkavégzés egyes fázisaiban rejlő veszélyhelyzeteket, ezért mindent megtesz azok elkerülésére. Képes a rendelkezésre álló tervdokumentációt átlátni és azok alapján pontos számításokat végezni. Fotódokumentációt készít.	**18 óra**

Falazóhabarcsok készítésének folyamata. Anyag-előkészítés, anyagmozgatás gépei. Építési segédszerkezetek, egyszerű vakoló- és falazóállványok. Téglakötési gyakorlatok. Falidomkötések kialakítása, rajzi ábrázolása. Falszerkezetek, falazatok anyagjelölése terveken. Falazatok részletrajzai, szerkezeti kapcsolatok. Alaprajzok, metszetek homlokzati tervjeleinek értelmezése. Anyagszükséglet meghatározása tervdokumentáció alapján. A falazás, vakolás szerszámai, gépei. Munkavédelmi és környezetvédelmi előírások.		
Teherhordó falszerkezetek Kitűzési alapismeretek. Hagyományos és digitális kitűzőeszközök, mérő- és jelölőeszközök. Vízszintes mérés. A magasságmérés, szintezés eszközei. Épületek kitűzésének menete. Zsinórállvány készítése. Falszerkezetek helyének meghatározása, kitűzése. Falszerkezetek fogalma. Falszerkezetek osztályozása. A falszerkezetekkel szemben támasztott követelmények. Falszerkezetek kivitelezése, falazási munkálatok ismerete. A falazás általános szabályai. Hagyományos és korszerű falazóanyagok, falidomkötések. Különböző falszerkezetek készítésének technológiai előírásai. Függőleges vasbeton szerkezetek készítése monolit vasbetonból: Tartószerkezeti terv. Falszerkezetek hibái, javítása. Falazatok minőségi követelményei. Falazási munkák eszközei, gépei. Az anyag-előkészítés gépei. Emelőgépek, munkavégzés daruval kiszolgált területen.		**24 óra**

Falszerkezetek készítésére vonatkozó munkavédelmi előírások.		
Nem teherhordó falszerkezetek A nem teherhordó falszerkezetek sajátosságai.		**12 óra**

Nyílásáthidalók, boltövek

A vízszintes teherhordó szerkezeti ismeretek bevezetése. Hagyományos és korszerű nyílásáthidalások anyagainak és készítésének megismerése, a gyakorlati ismeretek alkalmazása.

Elméleti tananyag tartalma, elvárt viselkedésmódok, attitűdök, digitális kompetenciák és az oktatására meghatározott óraszám:

Témakörök megnevezése	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök, digitális kompetenciák	A képzésre fordított óraszám
Boltövek Boltövek anyagai, alakjai. Boltövek típusai, csoportosítása. Boltövek erőjátéka, teherátadási módok. Boltövek részei. Kőanyagú boltövek szerkezeti kialakítása. Tégla boltövek szerkezeti kialakítása. Monolit vasbeton boltövek készítése	Törekszik a szakszerűségre. Törekszik a pontosságra. Kész a közös munkára, az együttműködésre. Fotódokumentációt készít.	**18 óra**
Nyílásáthidalók Fagerendás áthidalások. Monolit vasbeton áthidalások anyagai, szerkezeti kialakításuk. Zsaluzás, alátámasztás, vasszerelés, hőszigetelés, betonozás. Acélgerendás áthidalások. Utólagos nyíláskiváltások készítése. Az előregyártott vasbeton nyílásáthidalások típusai. Előregyártott nyílásáthidalók hőszigetelési megoldásai. Áthidalók tervi jelölése. Anyagszükséglet-számítás. Nyílásáthidalók készítésére vonatkozó munkavédelmi előírások.		**18 óra**

Koszorúk, födémek, boltozatok

A boltozatok szerkezeti jellemzőinek ismerete. Koszorúk szerkezeti jellemzőinek ismerete, a monolitikus és előregyártott szerkezeti elemek kapcsolatának kialakítása. Hagyományos és korszerű födémtípusok sajátosságainak megismerése.
Betonozási munkák során alkalmazandó zsaluzatok, állványzatok, ideiglenes alátámasztó szerkezetek építésének és bontásának technológiai ismerete.

Elméleti tananyag tartalma, elvárt viselkedésmódok, attitűdök, digitális kompetenciák és az oktatására meghatározott óraszám:

Témakörök megnevezése	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök, digitális kompetenciák	A képzésre fordított óraszám
Koszorúk szerkezeti kialakítása Falkötő vasak szerepe, elhelyezése. Vasbeton koszorú szerepe, szerkezeti sajátosságai. Koszorúk típusai. Födémek bekötése koszorúba. Koszorú és nyílásáthidaló kapcsolata, koszorúval egybeépített nyílásáthidalás. Térdfali koszorú szerepe, kialakítása. Koszorúval egybeépített párkány sajátosságai. Zsaluzás, vasszerelés, hőszigetelési megoldások. Koszorú és fedélszerkezet kapcsolata. Koszorúrészletek tervei. Számítási feladatok tervdokumentáció alapján.	Törekszik a pontos és szakszerű munkavégzésre. Elkötelezett a minőség iránt. Felismeri a munkavégzés egyes fázisaiban rejlő veszélyhelyzeteket, és mindent megtesz azok elkerülésére. Képes a rendelkezésre álló tervdokumentáció alapján pontos számításokat végezni. Fotódokumentációt, prezentációt készít.	**24 óra**
Födémek, aljzatok Födém rendeltetése, szerkezeti részei. Födémek osztályozása. Födémekkel szemben támasztott követelmények. Hagyományos fafödémek. Acélgerendás födémek (poroszsüveg födém, alulbordás acélgerendás lemezfödém, felül-bordás acélgerendás lemezfödém, téglabetétes acélgerendás lemezfödém). Korszerű fafödémek. Monolit vasbeton födémek anyagai és szerkezeti kialakításuk. Monolit vasbeton födémek kialakítása, alátámasztás, zsaluzat, vasalás és betonozás. Előregyártott vasbeton födémek anyagai, szerkezeti kialakításuk. Félmonolit födémek. Födémtervek, gerendakiosztás tervei, tervolvasási feladatok, részletrajzok megismerése. Koszorúk és födémek készítésére vonatkozó munkavédelmi előírások.		**30 óra**

Ajánlott irodalom:

- Bársony István - Szerényi Attila - Szerényi István: Kőműves leszek I.; Szega Books Kft.
- Bársony István - Szerényi Attila - Szerényi István: Kőműves leszek II.; Szega Books Kft.
- Bársony István - Schiszler Attila: Építőipari szakmai számítások.; Szega Books Kft.
- Bársony István - Schiszler Attila: Gyakorlati munkafüzet kőműveseknek; Szega Books Kft.

Követelmény, a továbbhaladás feltételei:

- Ismerje, tudja a különböző falazóanyagokat csoportosítani, azok tulajdonságait. Ismerje a falazatok elkészítésének technológiáját, a hozzá tartozó falidomkötéseket, azok rajzát és a hozzá tartozó szakmai számításokat.
- Ismerje a teherhordó falszerkezetek tulajdonságait, kitűzését, építési technológiáját, és a hozzá tartozó szakmai számításokat.
- Ismerje a boltövek anyagait, alakjait, típusait, csoportosítását, erőjátékát, teherátadási módjait, a boltövek részeit.
- Ismerje a különböző áthidalások anyagait, szerkezeti kialakításukat, szakmai számításait.
- Ismerje a koszorúk típusait, szerkezeti sajátosságait, födémek bekötését a koszorúba, a koszorúk és nyílásáthidalások kapcsolatát. Ismerje a zsaluzás, vasszerelés technikáját, a koszorú részletrajzait és számítását.
- Ismerje a födémek rendeltetését, típusait, szerkezeti részeit, velük szemben támasztott követelményeket. Ismerje a különböző típusú födémek építési technológiáját, a födémterveket, szakmai számításait.
- Ismerje, alkalmazza a felépítményi munkákhoz kapcsolódó munka- és környezetvédelmi előírásokat.

Értékelés:

- személyre irányuló és osztályt érintő, teljes körű értékelés
- folyamatos, tananyagtól függően szóbeli és írásbeli számonkérés és értékelés
- témakörök befejezésekor írásbeli számonkérés
- házidolgozatok értékelése
- fotódokumentációk értékelése
- tesztfeladatok értékelése

A tantárgy oktatásának tárgyi feltételei:

- szaktanterem
- interaktív eszközök
- laptop
- számítógép (tervező programmal)
- rajzeszközök

Komplex szakmai ismeretek tantárgy

Készítette: Fehér Krisztina

A tantárgy oktatásának célja:
A munkaerőpiaci elhelyezkedést és a szakmai záróvizsgára való felkészülést segítő összegző ismeretek, komplex szakmai tartalmak elsajátítása. A digitális kompetencia fejlesztése, előtérbe helyezve a szakmai portfólió elkészítését és prezentálását. Ez a tanulmányi terület segíti a tanulót abban, hogy a szakmai záróvizsgára valamely prezentációs program segítségével kivetíthető diasort készítsen, majd az elkészített diasor önálló előadás keretében történő bemutatását gyakorolja. Az előadás során a megszerzett szaktudását, eredményeit maximum tíz diában dokumentálva prezentálja majd a vizsgabizottság felé.

A záróvizsga részét képező központi írásbeli vizsgára való felkészülést segíti a szakmai számítási feladatok gyakorlását szolgáló tantárgy is, mely a tervdokumentáció vagy tervrészlet

alapján történő anyagszükséglet-számítási feladatok terén szerzett korábbi ismereteket rendszerezi, illetve mélyíti el.

A tantárgy résztantárgya(i): Szakmai portfólió; Szakmai számítások

Szakmai számítások

A már elsajátított szakmai és ahhoz kapcsolódó életszerű számolási ismeretek rendszerezése, elmélyítése, a záróvizsga részét képező központi írásbeli vizsgára való felkészülés elősegítése

Elméleti tananyag tartalma, elvárt viselkedésmódok, attitűdök, digitális kompetenciák és az oktatására meghatározott óraszám:

Témakörök megnevezése	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök, digitális kompetenciák	A képzésre fordított óraszám
Alépítményi munkák anyagszükséglete Földmunkákhoz, munkagödör-kialakításhoz kapcsolódó számolási feladatok, tervdokumentáció alapján. Alapozási alaprajz segítségével a humuszréteg eltávolításának mennyiségi kimutatása. A kitermelendő, elszállítandó föld mennyiségének meghatározása síkalapok esetén, egyszerű alaprajzi elrendezésű épületnél, alapozási terv és részletrajzok alapján. Tömör talaj és lazulási tényező figyelembevétele.	Képes a rendelkezésre álló tervdokumentációt átlátni és azok alapján pontos számításokat végezni. BIM rendszer.	**16 óra**
Felépítményi munkák anyagszükséglete Talajnedvesség, talajpára elleni szigetelőanyagok mennyiségének meghatározása tervdokumentációk alapján. Különböző anyagú lábazati falak anyagszükségletének számítása tervdokumentáció alapján. Különböző anyagú, teherhordó falszerkezetek anyagszükségletének számítása tervdokumentáció alapján. Különböző anyagú, nem teherhordó falszerkezetek anyagszükségletének számítása tervdokumentáció alapján. Pillérek, oszlopok anyagszükségletének számítása tervdokumentáció alapján. Monolit vasbeton és kéregelemes nyílásáthidalók készítésével kapcsolatos számítási feladatok. Koszorúk, födémek vasalatának, hő- és hangszigetelésének és betonozásának anyagszükséglet-számítása födémterv és részletrajzok és tartószerkezeti terv alapján.		**20 óra**

Befejező munkák anyagszükséglete Alaprajz és metszet alapján beltéri vakolatok anyagszükségletének számítása. Tervdokumentáció alapján, kültéri vakolatok készítéséhez szükséges anyagok mennyiségi meghatározása. Térburkolási munkákkal kapcsolatos szakmai számítási feladatok. Lábazatburkolatok és lábazatvakolatok készítéséhez szükséges anyagok mennyiségének meghatározása.		**20 óra**
Épületinformációs modellezés A BIM alapjai. Műszaki tervdokumentáció értelmezése.		**16 óra**

Ajánlott irodalom:

- Bársony István - Szerényi Attila - Szerényi István: Kőműves leszek I.; Szega Books Kft.
- Bársony István - Szerényi Attila - Szerényi István: Kőműves leszek II.; Szega Books Kft.
- Bársony István - Schiszler Attila: Gyakorlati munkafüzet kőműveseknek; Szega Books Kft.
- Bársony István - Schiszler Attila: Építőipari szakmai számítások.; Szega Books Kft.

Követelmény, a továbbhaladás feltételei:

- Ismerje, tudja a központi írásbeli vizsgán előforduló szakmai számítási feladatokat, a tervdokumentáció vagy tervrészlet alapján történő anyagszükséglet-számítási feladatokat tudja rendszerezi.

Értékelés:

- személyre irányuló és osztályt érintő, teljes körű értékelés
- folyamatos, tananyagtól függően szóbeli és írásbeli számonkérés és értékelés
- témakörök befejezésekor írásbeli számonkérés
- házidolgozatok értékelése
- tesztfeladatok értékelése

A tantárgy oktatásának tárgyi feltételei:

- szaktanterem
- interaktív eszközök
- laptop
- számítógép (tervező programmal)

11. évfolyam

Munkavállalói idegen nyelv tantárgy

Megegyezik a Festő, mázoló, tapétázó tantárgy képzési programnál leírtakkal.

Felépítményi munkák tantárgy

Készítette: Fehér Krisztina

A tantárgy oktatásának célja:
A felépítményi munkák szakszerű elvégzéséhez szükséges elméleti és gyakorlati tudás megszerzése; munkafolyamatok, technológiák, hagyományos és korszerű építőanyagok megfelelő alkalmazása

Megismertetni a tanulókkal a falszerkezetek anyagait, a falszerkezeteket és falazati rendszereket, építési rendszereket; a szerkezeti kapcsolatokat, a kémények, koszorúk, födémek, nyílásáthidalók, boltövek, valamint a boltozatok és a lépcsők készítésére vonatkozó előírásokat, technológiai sorrendet.

Beton- és vasbeton szerkezetek készítésénél használatos eszközök, gépek ismerete; betonozási munkák során alkalmazandó zsaluzatok, állványzatok, ideiglenes alátámasztó szerkezetek építésének és bontásának technológiai ismerete

Tervdokumentációk, műszaki rajzok értelmezése, anyagigények meghatározása

A tantárgy résztantárgya(i): Falszerkezetek; Nyílásáthidalók, boltövek; Koszorúk, födémek, boltozatok; Lépcsők, rámpák

Falszerkezetek

Falszerkezetek építéséhez szükséges elméleti és gyakorlati ismeretek elsajátítása, kivitelezési munkafolyamatok megvalósítása. Különféle falszerkezetek, falazati rendszerek, építési alapanyagok, kivitelezési eszközök és szerszámok megismertetése, azok megfelelő használata. Tervdokumentációk, műszaki rajzok értelmezése, anyagigények meghatározása.

Elméleti tananyag tartalma, elvárt viselkedésmódok, attitűdök, digitális kompetenciák és az oktatására meghatározott óraszám:

Témakörök megnevezése	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök, digitális kompetenciák	A képzésre fordított óraszám
Nem teherhordó falszerkezetek Nem teherhordó falszerkezetek kivitelezése, a falazási munkálatok ismerete. Különböző falszerkezetek készítésének technológiai előírásai. Falszerkezetek készítésére vonatkozó munkavédelmi előírások.	Törekszik az építő- és segédanyagok szakszerű és gazdaságos felhasználására. Törekszik a felépítményi szerkezetek szakszerű elkészítésére. Törekszik a szellőzők és a kémények szakszerű kialakítására.	**36 óra**
Kémények, szellőzők Kémények rendeltetése, típusai.		**18 óra**

Kémény működése, huzatot befolyásoló tényezők. Kéményekkel kapcsolatos ismeretek. Szellőzők rendeltetése. Szellőzők típusai, jellemzői. Kémények készítésére vonatkozó munkavédelmi előírások.	Felismeri a munkavégzés egyes fázisaiban rejlő veszélyhelyzeteket, ezért mindent megtesz azok elkerülésére. Képes a rendelkezésre álló tervdokumentációt átlátni és azok alapján pontos számításokat végezni. Fotódokumentációt készít.	
Épületszerkezetek bontása Bontási munkák megkezdésének előfeltételei. Bontási terv tartalma. Épületszerkezetek bontásának sorrendje. Elbontott anyagok kezelése, tárolása, újrahasznosítása, környezetvédelem. Bontási munkálatok munkavédelmi előírásai.		**9 óra**

Koszorúk, födémek, boltozatok

A boltozatok szerkezeti jellemzőinek ismerete. Koszorúk szerkezeti jellemzőinek ismerete, a monolitikus és előregyártott szerkezeti elemek kapcsolatának kialakítása. Hagyományos és korszerű födémtípusok sajátosságainak megismerése.
Betonozási munkák során alkalmazandó zsaluzatok, állványzatok, ideiglenes alátámasztó szerkezetek építésének és bontásának technológiai ismerete.

Elméleti tananyag tartalma, elvárt viselkedésmódok, attitűdök, digitális kompetenciák és az oktatására meghatározott óraszám:

Témakörök megnevezése	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök, digitális kompetenciák	A képzésre fordított óraszám
Födémek, aljzatok Aljzat rétegrendek kialakítása, felépítése különböző típusú födémek esetén. Födémtervek, gerendakiosztás tervei, tervolvasási feladatok, részletrajzok megismerése. Koszorúk és födémek készítésére vonatkozó munkavédelmi előírások.	Törekszik a pontos és szakszerű munkavégzésre. Elkötelezett a minőség iránt. Felismeri a munkavégzés egyes fázisaiban rejlő veszélyhelyzeteket , és mindent megtesz azok elkerülésére. Képes a rendelkezésre álló	**12 óra**
Boltozatok Boltozatok anyagai. Boltozatok részei. Boltozatok típusai. Boltozatok erőjátéka, teherátadási módok. Boltoztok szerkezeti kialakítása. Boltozatok alátámasztó szerkezetei. Boltozatok készítésére vonatkozó előírások.		**26 óra**
Erkélyek, függőfolyosók, loggiák Erkély, függőfolyosó, loggia szerepe. Osztályozási módok.		**24 óra**

Erkély, függőfolyosó, loggia anyagai. Erkély, függőfolyosó, loggia szerkezeti kialakítása. Hőtechnikai követelmények, hőhídmentes szerkezeti kialakítás. Korlátok, mellvéde.	tervdokumentáció alapján pontos számításokat végezni. Fotódokumentációt, prezentációt készít.	

Lépcsők, rámpák

Az akadálymentes megközelítés miatt a kültéri és a beltéri rámpákat, illetve a szintek áthidalása során nélkülözhetetlen lépcsőket kell megismerniük a tanulóknak.

Elméleti tananyag tartalma, elvárt viselkedésmódok, attitűdök, digitális kompetenciák és az oktatására meghatározott óraszám:

Témakörök megnevezése	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök, digitális kompetenciák	A képzésre fordított óraszám
Lépcsőkről általánosan A lépcső fogalma, szerepe. A lépcsők elemei, szerkezetei részei. A lépcsők anyagai. A lépcsők mérete, alaprajzi elrendezése. A lépcsők alátámasztása. A lépcsők tervei.	Törekszik a pontosságra, együttműködésre. Törekszik a szakszerű kivitelezésére. Törekszik a szerkezeti kialakítások során az előírások betartására. Képes átlátni a tervdokumentációt, és megérteni az ok-okozati összefüggéseket. Képes a tervdokumentáció alapján pontos számításokat végezni. Fotódokumentációt készít. Prezentációkészítés PPT- sablon.	**9 óra**
Külső lépcsők Épületek megközelítése. Tereplépcsők. Előlépcsők. Aknalépcső. Lépcsőmű. Külső lépcsők szerkezeti kialakítása és anyagai.		**6 óra**
Beltéri lépcsők Belső lépcsők szerkezeti kialakítása és anyagai. Egyenes vonalú lépcső szerkesztése. Lépcső méreteinek számítása. Lépcsők zsaluzása, alátámasztása. Lépcsők burkolatai. Kapcsolódó szerkezetek, részletrajzok. Anyagszükséglet-számítási feladatok..		**9 óra**
Rámpák, lejtők Az akadálymentes közlekedés jelentősége A rámpák lejtése. Szerkezeti rendszer. Épületen belüli és külső rámpák elhelyezési megoldásai.		**6 óra**

Ajánlott irodalom:

- Bársony István - Szerényi Attila - Szerényi István: Kőműves leszek I.; Szega Books Kft.
- Bársony István - Szerényi Attila - Szerényi István: Kőműves leszek II.; Szega Books Kft.
- Bársony István - Schiszler Attila: Építőipari szakmai számítások.; Szega Books Kft.
- Bársony István - Schiszler Attila: Gyakorlati munkafüzet kőműveseknek; Szega Books Kft.

Követelmény, a továbbhaladás feltételei:

- Ismerje a nem teherhordó falszerkezetek tulajdonságait, kitűzését, építési technológiáját, és a hozzá tartozó szakmai számításokat.
- Ismerje a kémények típusait, tulajdonságait, működését. Ismerje a szellőzők típusait, működését.
- Ismerje a bontási terveket, a bontási munkák megkezdésének feltételeit, az épületszerkezetek bontási sorrendjét.
- Ismerje az aljzat rétegrendek kialakítását, felépítését különböző típusú födémek esetén.
- Ismerje a födémterveket, gerendakiosztás terveit, tervolvasási feladatokat, részletrajzokat.
- Ismerje a boltozatok tulajdonságait, szerkezeti kialakításukat, építési technológiájukat.
- Ismerje az erkélyek, loggiák, függőfolyosók jellemzőit, kialakítását.
- Ismerje a beltéri és kültéri lépcsők, rámpák és lejtők fajtáit, kivitelezési technológiáját.
- Ismerje, tudja elvégezni a felépítményi munkákhoz, a bontási munkákhoz szükséges szakmai számításokat.
- Ismerje, alkalmazza a felépítményi munkákhoz kapcsolódó munka- és környezetvédelmi előírásokat.

Értékelés:

- személyre irányuló és osztályt érintő, teljes körű értékelés
- folyamatos, tananyagtól függően szóbeli és írásbeli számonkérés és értékelés
- témakörök befejezésekor írásbeli számonkérés
- házidolgozatok értékelése
- fotódokumentációk értékelése
- tesztfeladatok értékelése

A tantárgy oktatásának tárgyi feltételei:

- szaktanterem
- interaktív eszközök
- laptop
- számítógép (tervező programmal)
- rajzeszközök

Befejező munkák tantárgy

Készítette: Fehér Krisztina

A tantárgy oktatásának célja:
Az építőipari kivitelezés munkafolyamatai során a befejező munkák eredményeként válik egy épület esztétikussá és otthonossá, komfortossá. A befejező munkák szervezettsége rendkívül fontos, mert egy időben több építőipari szakma képviselői is az építési helyszínen fognak tartózkodni.

A tantárgy résztantárgya(i): Vakolási munkák; Kültéri burkolatok

Vakolási munkák

Hagyományos és korszerű vakolási anyagok és technológiák megismerése és gyakorlása kültéri és beltéri felületeken egyaránt.

Elméleti tananyag tartalma, elvárt viselkedésmódok, attitűdök, digitális kompetenciák és az oktatására meghatározott óraszám:

Témakörök megnevezése	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök, digitális kompetenciák	A képzésre fordított óraszám
Beltéri vakolás Kötőanyagok, vakolatok. Habarcsok keverése (kézi és gépi keverés). Kézi vakolási technológiák alkalmazása különböző háttérszerkezeteken, belső térben oldal-falon és mennyezeten, különféle anyagokkal és felületi kialakításokkal. Gépi vakolási technológiák alkalmazása különböző háttérszerkezeteken, belső térben, ol-dalfalon és mennyezeten, különféle anyagokkal és felületi kialakításokkal. Vakolandó felületek előkészítése, a vakolás megkezdésének előfeltételei. Vakolási munkákhoz egyszerű állványzat építése és bontása. Habarcskeverés eszközeinek, gépeinek használata. Vakolás szerszámainak használata. Vakolat síkjának kitűzése, ellenőrzése. Vakolóprofilok alkalmazása. Vakolat anyagszükségletének meghatározása tervek alapján.	Képes szakszerűen elvégezni a bel- és kültéri vakolási munkákat. Fotódokumentációt, prezentációt készít.	**18 óra**
Kültéri vakolás Kültéri vakolatok aljzatai. Felületi struktúrák. Vakolatrendszerek, vakolattípusok. Kültéri vakolatok anyagai. Vékonyvakolati rendszerek.		**13 óra**

Hagyományos felületképző vakolatok. Nemes vakolatok, felületi struktúrák. Hőszigetelő és különleges vakolatok jellemzői. Vakolás munkafolyamatai. Vakolattartó erősítő szerkezetek. Homlokzati hőszigetelő rendszerek jellemzői, készítésük. Vakolási munkák lehetséges hibái. Megszilárdult vakolat javításának módszerei. Vakolási munkák anyagszükségletének meghatározása tervdokumentáció alapján. Vakolóállványok. Vakolási munkákra vonatkozó munkavédelmi előírások.		

Kültéri burkolatok

A kőműves munkához kapcsolódó, egyszerű ragasztott lábazatburkolat készítéséhez szükséges elméleti ismeretek elsajátítása. Látszó téglaburkolatú réteges falszerkezet kivitelezése. Térburkolatok készítéséhez szükséges anyagok fajtáinak, jellemzőinek ismerete. Térburkolatok készítésére vonatkozó előírások elsajátítása.

Elméleti tananyag tartalma, elvárt viselkedésmódok, attitűdök, digitális kompetenciák és az oktatására meghatározott óraszám:

Témakörök megnevezése	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök, digitális kompetenciák	A képzésre fordított óraszám
Térburkolás Térburkolatok anyagai. Térburkolat készítésének előkészítő munkái. Térburkolatok rétegrendje. Térburkolatok készítésének eszközei, gépei. Térburkolatok anyagszükséglet-számítása burkolatterv alapján. Térburkolatok készítésére vonatkozó munkavédelmi előírások. Tereplépcsők anyagai. Tereplépcsők sajátosságai, szerkezeti kialakításuk.	Törekszik a kialakítások során a pontosságra, az együttműködésre. Képes szakszerűen elkészíteni a tereplépcsőket. Elkötelezett a minőségi munkavégzés iránt. Felismeri a munkavégzés egyes fázisaiban rejlő veszélyhelyzeteket, és mindent megtesz azok elkerülésére. Képes a rendelkezésre álló	**18 óra**
Kültéri falburkolat készítése Lábazatburkolatok anyagai. Különböző anyagú lábazati falak felületének előkésztése, vízszigetelése, hőszigetelése. Ragasztott lábazatburkolatok készítése, sajátosságai. Színes lábazatvakolatok. Egyéb lábazatok. Látszó téglaburkolatú, réteges falszerkezet kialakítása. Szükséges eszközök, gépek ismerete.		**13 óra**

Felületminőségi követelmények. Lábazatburkolatok és látszó téglaburkolatú, réteges falszerkezet anyagszükségletének meghatározása. Lábazatburkolatok és látszó téglaburkolatú réteges falszerkezet készítésére vonatkozó munkavédelmi előírások.	tervdokumentáció alapján pontos számításokat végezni. Fotódokumentációt és prezentációt készít.	

Ajánlott irodalom:

- Bársony István - Szerényi Attila - Szerényi István: Kőműves leszek I.; Szega Books Kft.
- Bársony István - Szerényi Attila - Szerényi István: Kőműves leszek II.; Szega Books Kft.
- Bársony István - Schiszler Attila: Építőipari szakmai számítások.; Szega Books Kft.
- Bársony István - Schiszler Attila: Gyakorlati munkafüzet kőműveseknek; Szega Books Kft.

Követelmény, a továbbhaladás feltételei:

- Ismerje a bel- és kültéri vakolatok fajtáit, anyagait, elkészítésüket, felhordási technológiájukat, illetve jellemzőiket.
- Ismerje a térburkolatok tulajdonságait, anyagait, rétegkialakítást, elkészítésének technológiáját.
- Ismerje a kültéri falburkolatok fajtáit, felhordásuk technológiáját.
- Ismerje a vakolatok készítéséhez, a kültéri burkolatokhoz kapcsolódó munka- és környezetvédelmi előírásokat.

Értékelés:

- személyre irányuló és osztályt érintő, teljes körű értékelés
- folyamatos, tananyagtól függően szóbeli és írásbeli számonkérés és értékelés
- témakörök befejezésekor írásbeli számonkérés
- házidolgozatok értékelése
- fotódokumentációk értékelése
- tesztfeladatok értékelése

A tantárgy oktatásának tárgyi feltételei:

- szaktanterem
- interaktív eszközök
- laptop
- számítógép (tervező programmal)
- rajzeszközök

Komplex szakmai ismeretek tantárgy

Készítette: Fehér Krisztina

A tantárgy oktatásának célja:
A munkaerőpiaci elhelyezkedést és a szakmai záróvizsgára való felkészülést segítő összegző ismeretek, komplex szakmai tartalmak elsajátítása. A digitális kompetencia fejlesztése, előtérbe helyezve a szakmai portfólió elkészítését és prezentálását. Ez a tanulmányi terület segíti a tanulót abban, hogy a szakmai záróvizsgára valamely prezentációs program segítségével kivetíthető diasort készítsen, majd az elkészített diasor önálló előadás keretében történő bemutatását gyakorolja. Az előadás során a megszerzett szaktudását, eredményeit maximum tíz diában dokumentálva prezentálja majd a vizsgabizottság felé.

A záróvizsga részét képező központi írásbeli vizsgára való felkészülést segíti a szakmai számítási feladatok gyakorlását szolgáló tantárgy is, mely a tervdokumentáció vagy tervrészlet alapján történő anyagszükséglet-számítási feladatok terén szerzett korábbi ismereteket rendszerezi, illetve mélyíti el.

A tantárgy résztantárgya(i): Szakmai portfólió; Szakmai számítások

Szakmai portfólió

A prezentációs programok adta lehetőségek megismerése. Felkészülés a szakmai záróvizsgára a tanuló saját szakmai előmenetelét bemutató prezentáció elkészítésével.

Elméleti tananyag tartalma, elvárt viselkedésmódok, attitűdök, digitális kompetenciák és az oktatására meghatározott óraszám:

Témakörök megnevezése	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök, digitális kompetenciák	A képzésre fordított óraszám
Szakmai informatika Informatikai eszközök. Alkalmazói ismeretek. Infokommunikáció. Az adatok biztonságos tárolása. Az operációs rendszer alapvető funkcióinak ismerete, alkalmazása. A digitális képek formáinak ismerete, képszerkesztő program használata. Karakter- és bekezdésformázások végrehajtása szövegszerkesztő programmal. Táblázatkezelés. Digitalizáló eszközök. Dokumentumok létrehozása, átalakítása, formázása. Különböző formátumú produktumok készítése, a megfelelő formátum célszerű kiválasztása. Interaktív anyagok, bemutatók készítése. A feladat megoldásához szükséges alkalmazói eszközök kiválasztása és komplex használata.	Szakszerűen alkalmazza a szakmai portfólió elkészítéséhez szükséges programokat. Szakszerűen alkalmazza a szakmai portfólió elkészítéséhez szükséges programokat. Informatikai eszközök alkalmazása. Képszerkesztő programok ismerete.	**12 óra**

Prezentációs programok megismerése.	Alkalmazza a Word és az Excel programokat. PPT ismerete.	
Szakmai portfólió készítése Projektmunkák informatikai eszközökkel történő kivitelezése. A szakmai portfólió szerepe, felépítése. A portfólió tartalmi elemei. Problémamegoldás informatikai eszközökkel és módszerekkel, szakmai portfólió készítése. Prezentációs téma kiválasztása, adatgyűjtés. Adatbázis létrehozása, folyamatos bővítése. Prezentáció készítése. Szakmai kommunikáció fejlesztése. Prezentáció bemutatása.		**19 óra**

Szakmai számítások

A már elsajátított szakmai és ahhoz kapcsolódó életszerű számolási ismeretek rendszerezése, elmélyítése, a záróvizsga részét képező központi írásbeli vizsgára való felkészülés elősegítése

Elméleti tananyag tartalma, elvárt viselkedésmódok, attitűdök, digitális kompetenciák és az oktatására meghatározott óraszám:

Témakörök megnevezése	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök, digitális kompetenciák	A képzésre fordított óraszám
Alépítményi munkák anyagszükséglete Sávalapok, lemezalapok és pontalapok esetén, egyszerű alaprajzi elrendezésű épületnél, alapozási alaprajz, metszetek és részletrajzok alapján, friss beton mennyiségének meghatá-rozása Talajon fekvő padlók aljzatainak rétegfelépítése, anyagszükségletének számítása	Képes a rendelkezésre álló tervdokumentációt átlátni és azok alapján pontos számításokat végezni. BIM rendszer	**9 óra**
Felépítményi munkák anyagszükséglete Födémek előregyártott elemeinek kimutatása tervdokumentáció alapján Lépcső méreteinek számítása Zsaluzási, állványozási felületek számítása		**9 óra**
Befejező munkák anyagszükséglete Egyszerű homlokzati felületek hőszigetelésével (teljes hőszigetelő rendszer - THR) kap-csolatos számítási feladatok Látszó téglaburkolatú, réteges falszerkezet készítéséhez szükséges anyagok mennyiségé-nek meghatározása		**9 óra**
Épületinformációs modellezés Adott munkatevékenységhez szükséges információk kinyerése		**4 óra**

Mérési ill. üzemeltetési adatok rögzítése		

Ajánlott irodalom:

- Bársony István - Szerényi Attila - Szerényi István: Kőműves leszek I.; Szega Books Kft.
- Bársony István - Szerényi Attila - Szerényi István: Kőműves leszek II.; Szega Books Kft.
- Bársony István - Schiszler Attila: Gyakorlati munkafüzet kőműveseknek; Szega Books Kft.
- Bársony István - Schiszler Attila: Építőipari szakmai számítások.; Szega Books Kft.

Követelmény, a továbbhaladás feltételei:

- Sajátítsa el a munkaerőpiaci elhelyezkedést és a szakmai záróvizsgára való felkészülést segítő összegző ismereteket, komplex szakmai tartalmakat.
- Fejlődjön a digitális kompetenciája, előtérbe helyezve a szakmai portfólió elkészítését és prezentálását.
- Készítse el a záróvizsgára a prezentációját, azt tudja előadni.
- Ismerje, tudja a központi írásbeli vizsgán előforduló szakmai számítási feladatokat, a tervdokumentáció vagy tervrészlet alapján történő anyagszükséglet-számítási feladatokat tudja rendszerezi.

Értékelés:

- személyre irányuló és osztályt érintő, teljes körű értékelés
- folyamatos, tananyagtól függően szóbeli és írásbeli számonkérés és értékelés
- témakörök befejezésekor írásbeli számonkérés
- házidolgozatok értékelése
- fotódokumentációk értékelése
- tesztfeladatok értékelése
- prezentáció értékelése

A tantárgy oktatásának tárgyi feltételei:

- szaktanterem
- interaktív eszközök
- laptop
- számítógép (tervező programmal)
- rajzeszközök

Duális képző képzési programja

Tantárgyak/résztantárgyak	10. évfolyam	11. évfolyam

		Éves óraszám **külső** **képzőhely**	Éves óraszám **külső** **képzőhely**
Alépítményi munkák **145 óra**	Földmunkák, alapok	**145**	
Felépítményi munkák **425 óra/360 óra**	Falszerkezetek	**175**	**155**
	Nyílásáthidalók, boltövek	**85**	
	Koszorúk, födémek, boltozatok	**125**	**145**
	Lépcsők, rámpák	**40**	**60**
Befejező munkák **60 óra/182,5 óra**	Vakolási munkák	**60**	**80**
	Kültéri burkolatok		**102,5**
Összes óraszám:		**630**	**542,5**

10. évfolyam

Alépítményi munkák tantárgy

A tantárgy oktatásának célja:
A kivitelezés munkafolyamatainak átfogó bemutatása. A felvonulás és levonulás folyamatának megismerése, a talajok, földmunkák megismerése és az azt követő alapozási módok elméleti ismereteinek megszerzése. A komplex szakmai tudás elsajátítása érdekében a szerkezeti kialakítás, illetve a szükséges anyagok, tervek és számítási feladatok egységének együttes kezelése.

A tantárgy résztantárgya(i): Földmunkák, alapok

Földmunkák, alapok

A tanuló ismerje meg az építési terület kialakítására (felvonulás, levonulás) vonatkozó előírásokat, azok szabályait, valamint a kivitelezési munkákat megelőző földmunkákat, az építési munkák előkészítésével kapcsolatos és a földkiemelési és tömörítési munkák gépeit, a dúcolási módokat, majd az épület helyének meghatározását követően az alapozási módokat, az azok kialakítására vonatkozó előírásokat.

Témakörök megnevezése	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök, digitális kompetenciák	A képzésre fordított óraszám
Talajok, földmunkák Fel- és levonulás kialakítása, megszervezése, felvonulás folyamata, eszközei Talajok fajtái, jellemzői Talajvizsgálati jelentés Mértékadó talajvízszint Fagyhatár szerepe az alapozás kialakításakor Víztelenítési módok Tereprendezés, irtási munkák Épületek kitűzése, zsinórállvány készítése Kézi és gépi földmunkák Alapszerkezetek földmunkái Feltöltések, visszatöltések, tömörítés Munkagödör kialakítása, megtámasztása Kapcsolódó munkavédelmi előírások Kapcsolódó szakmai számítások	Törekszik a munkavégzésből adódó kockázat minimalizálására. Elkötelezett a biztonságos munkavégzés mellett. Törekszik a szabályok betartása mellett a legjobb kivitelezési megoldások alkalmazására. Törekszik a kitűzési munkálatok során a pontosságra, együttműködésre. Törekszik a szakmai együttműködésre. Törekszik a síkalapok szakszerű kivitelezésére. Törekszik a beton és vasbeton szerkezetek	**70 óra**
Alapozás Síkalapok fajtái, jellemzői, anyagai és szerkezeti kialakítása. Mélyalapok fajtái, jellemzői, anyagai és szerkezeti kialakítása.		**75 óra**

Válaszfalak alapozása. Alapok lépcsőztetése. Alépítményi szigetelések anyagai, szigetelési technológiák. Aljzat rétegrendek kialakítása talajon fekvő padló esetén. A beton összetevői. A beton tulajdonságait módosító adalékszerek és kiegészítő anyagok. Beton előállításának módja. Betonbedolgozási technológiák. A betonbedolgozás eszközei és gépei. A beton szilárdulási folyamata és az ezt befolyásoló tényezők. A betonok alkalmazási területei, osztályozásuk, jelölésük. Betonok tömörítésének módjai különböző szerkezetek esetén. A beton utókezelésére vonatkozó előírások. Különleges betonok fajtái, alkalmazási területük. Betonacélok fajtái, mérete, tulajdonságai. Betonacél beépítése, toldása, lehorgonyzás. Acélbetétek elhelyezése és szerepe a vasbeton szerkezetekben. Betontakarás. Vasszerelési munkák megkezdésének feltételei. Betonozás megkezdésének feltételei Munkavédelmi előírások, védőruhák, védőfelszerelések.	elkészítése során az előírások betartására. Törekszik a vízszigetelés megfelelő elkészítésére és az aljzatrétegek szakszerű kialakítására. Felismeri a munkavégzés egyes fázisaiban rejlő veszélyhelyzeteket, és mindent megtesz azok elkerülésére.	

Ajánlott irodalom:

- Bársony István - Szerényi Attila - Szerényi István: Kőműves leszek I.; Szega Books Kft.
- Bársony István - Schiszler Attila: Gyakorlati munkafüzet kőműveseknek; Szega Books Kft.

Követelmény, a továbbhaladás feltételei:

- Ismerje meg az építési terület kialakítására (felvonulás, levonulás) vonatkozó előírásokat, azok szabályait.
- Ismerje a kivitelezési munkákat megelőző földmunkákat, az építési munkák előkészítésével kapcsolatos és a földkiemelési és tömörítési munkák gépeit, a dúcolási módokat.
- Ismerje az épület helyének meghatározását követően az alapozási módokat, az azok kialakítására vonatkozó előírásokat.
- Ismerje a betonra vonatkozó anyag- és szerkezetismereteket.

- Ismerje a földmunkákhoz, alapozáshoz kapcsolódó tervrajzokat, tudja leolvasni a szükséges adatokat, s az alapján kiszámítani a szükséges anyagok mennyiségét, a munkához szükséges időt, és az ehhez kapcsolódó egyéb szakmai számításokat elvégezni.

Felépítményi munkák tantárgy

A tantárgy oktatásának célja:
A felépítményi munkák szakszerű elvégzéséhez szükséges gyakorlati tudás megszerzése; munkafolyamatok, technológiák, hagyományos és korszerű építőanyagok megfelelő alkalmazása.

Megismertetni a tanulókkal a falszerkezetek anyagait, a falszerkezeteket és falazati rendszereket, építési rendszereket; a szerkezeti kapcsolatokat, a kémények, koszorúk, födémek, nyílásáthidalók, boltövek, valamint a boltozatok és a lépcsők készítésére vonatkozó előírásokat, technológiai sorrendet.

Beton- és vasbeton szerkezetek készítésénél használatos eszközök, gépek ismerete; betonozási munkák során alkalmazandó zsaluzatok, állványzatok, ideiglenes alátámasztó szerkezetek építésének és bontásának technológiai ismerete.

Tervdokumentációk, műszaki rajzok értelmezése, anyagigények meghatározása.

A tantárgy résztantárgya(i): Falszerkezetek; Nyílásáthidalók, boltövek; Koszorúk, födémek, boltozatok; Lépcsők, rámpák

Falszerkezetek

Falszerkezetek építéséhez szükséges elméleti és gyakorlati ismeretek elsajátítása, kivitelezési munkafolyamatok megvalósítása. Különféle falszerkezetek, falazati rendszerek, építési alapanyagok, kivitelezési eszközök és szerszámok megismertetése, azok megfelelő használata.

Témakörök megnevezése	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök, digitális kompetenciák	A képzésre fordított óraszám
Falszerkezetek és falazóhabarcsok anyagai Természetes falazóelemek anyagai. Kőfalazatok jellemzői. Kőfalazatok anyagai, építőkövek. Vályogszerkezetek tulajdonságai. Mesterséges falazóelemek fajtái. Építési kerámiák jellemzői. Téglafalazatok anyagi jellemzői. Vázkerámia-rendszerek ismertetése. Pórusbeton falazóelemek ismertetése.	Törekszik az építő- és segédanyagok szakszerű és gazdaságos felhasználására. Törekszik a felépítményi szerkezetek szakszerű elkészítésére. Felismeri a munkavégzés egyes fázisaiban rejlő veszélyhelyzeteket, ezért	**75 óra**

Mészhomoktégla falazóelemek jellemzői. Egyszemcsés könnyűbeton falazóelemek. Zsaluzóelemek. Polisztirol zsaluzóelemek rendszeri jellemzői. Vegyes anyagú falazatok. Vasbeton falszerkezetek jellemzői, szerkezeti kialakításuk. Falazati rendszerek típusai, korszerű falazati rendszerek. Falazatoknál alkalmazott építési kötőanyagok (habarcsok, ragasztók) típusai, jellemzői és alkalmazási területük. Falazóanyagok tulajdonságai, egymásra hatásuk. Falazóelemek szállításának, tárolásának szabályai. Falazóhabarcsok készítésének folyamata. Anyag-előkészítés, anyagmozgatás gépei. Építési segédszerkezetek, egyszerű vakoló- és falazóállványok. Téglakötési gyakorlatok. Falidomkötések kialakítása A falazás, vakolás szerszámai, gépei. Munkavédelmi és környezetvédelmi előírások.	mindent megtesz azok elkerülésére. Képes a rendelkezésre álló tervdokumentációt átlátni és azok alapján pontos számításokat végezni. Fotódokumentációt készít.	
Teherhordó falszerkezetek Kitűzési alapismeretek. Hagyományos és digitális kitűzőeszközök, mérő- és jelölőeszközök. Vízszintes mérés. A magasságmérés, szintezés eszközei. Épületek kitűzésének menete. Zsinórállvány készítése. Falszerkezetek helyének meghatározása, kitűzése. Falszerkezetek fogalma. Falszerkezetek osztályozása. A falszerkezetekkel szemben támasztott követelmények. Falszerkezetek kivitelezése, falazási munkálatok ismerete. A falazás általános szabályai. Hagyományos és korszerű falazóanyagok, falidomkötések. Különböző falszerkezetek készítésének technológiai előírásai. Függőleges vasbeton szerkezetek készítése monolit vasbetonból:		**100 óra**

Tartószerkezeti terv. Falszerkezetek hibái, javítása. Falazatok minőségi követelményei. Falazási munkák eszközei, gépei. Az anyag-előkészítés gépei. Emelőgépek, munkavégzés daruval kiszolgált területen. Falszerkezetek készítésére vonatkozó munkavédelmi előírások.		

Nyílásáthidalók, boltövek

A vízszintes teherhordó szerkezeti ismeretek bevezetése. Hagyományos és korszerű nyílásáthidalások anyagainak és készítésének megismerése, a gyakorlati ismeretek alkalmazása.

Témakörök megnevezése	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök, digitális kompetenciák	A képzésre fordított óraszám
Boltövek Boltövek anyagai, alakjai. Boltövek típusai, csoportosítása. Boltövek erőjátéka, teherátadási módok. Boltövek részei. Kőanyagú boltövek szerkezeti kialakítása. Tégla boltövek szerkezeti kialakítása. Monolit vasbeton boltövek készítése	Törekszik a szakszerűségre. Törekszik a pontosságra. Kész a közös munkára, az együttműködésre. Fotódokumentációt készít.	**40 óra**
Nyílásáthidalók Fagerendás áthidalások. Monolit vasbeton áthidalások anyagai, szerkezeti kialakításuk. Zsaluzás, alátámasztás, vasszerelés, hőszigetelés, betonozás. Acélgerendás áthidalások. Utólagos nyíláskiváltások készítése. Az előregyártott vasbeton nyílásáthidalások típusai. Előregyártott nyílásáthidalók hőszigetelési megoldásai. Áthidalók tervi jelölése. Anyagszükséglet-számítás. Nyílásáthidalók készítésére vonatkozó munkavédelmi előírások.		**45 óra**

Koszorúk, födémek, boltozatok

A boltozatok szerkezeti jellemzőinek ismerete. Koszorúk szerkezeti jellemzőinek ismerete, a monolitikus és előregyártott szerkezeti elemek kapcsolatának kialakítása. Hagyományos és korszerű födémtípusok sajátosságainak megismerése.
Betonozási munkák során alkalmazandó zsaluzatok, állványzatok, ideiglenes alátámasztó szerkezetek építésének és bontásának technológiai ismerete.

Témakörök megnevezése	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök, digitális kompetenciák	A képzésre fordított óraszám
Koszorúk szerkezeti kialakítása Falkötő vasak szerepe, elhelyezése. Vasbeton koszorú szerepe, szerkezeti sajátosságai. Koszorúk típusai. Födémek bekötése koszorúba. Koszorú és nyílásáthidaló kapcsolata, koszorúval egybeépített nyílásáthidalás. Térdfali koszorú szerepe, kialakítása. Koszorúval egybeépített párkány sajátosságai. Zsaluzás, vasszerelés, hőszigetelési megoldások. Koszorú és fedélszerkezet kapcsolata. Koszorúrészletek tervei. Számítási feladatok tervdokumentáció alapján.	Törekszik a pontos és szakszerű munkavégzésre. Elkötelezett a minőség iránt. Felismeri a munkavégzés egyes fázisaiban rejlő veszélyhelyzeteket, és mindent megtesz azok elkerülésére. Képes a rendelkezésre álló tervdokumentáció alapján pontos számításokat végezni. Fotódokumentációt, prezentációt készít.	**55 óra**
Födémek, aljzatok Födém rendeltetése, szerkezeti részei. Födémek osztályozása. Födémekkel szemben támasztott követelmények. Hagyományos fafödémek. Acélgerendás födémek (poroszsüveg födém, alulbordás acélgerendás lemezfödém, felül-bordás acélgerendás lemezfödém, téglabetétes acélgerendás lemezfödém). Korszerű fafödémek. Monolit vasbeton födémek anyagai és szerkezeti kialakításuk. Monolit vasbeton födémek kialakítása, alátámasztás, zsaluzat, vasalás és betonozás. Előregyártott vasbeton födémek anyagai, szerkezeti kialakításuk. Félmonolit födémek. Födémtervek, gerendakiosztás tervei, tervolvasási feladatok, részletrajzok megismerése. Koszorúk és födémek készítésére vonatkozó munkavédelmi előírások.		**70 óra**

Ajánlott irodalom:

- Bársony István - Szerényi Attila - Szerényi István: Kőműves leszek I.; Szega Books Kft.
- Bársony István - Szerényi Attila - Szerényi István: Kőműves leszek II.; Szega Books Kft.

- Bársony István - Schiszler Attila: Gyakorlati munkafüzet kőműveseknek; Szega Books Kft.

Követelmény, a továbbhaladás feltételei:

- Ismerje, tudja a különböző falazóanyagokat csoportosítani, azok tulajdonságait. Ismerje a falazatok elkészítésének technológiáját, a hozzá tartozó falidomkötéseket, azok rajzát és a hozzá tartozó szakmai számításokat.
- Ismerje a teherhordó falszerkezetek tulajdonságait, kitűzését, építési technológiáját, és a hozzá tartozó szakmai számításokat.
- Ismerje a boltövek anyagait, alakjait, típusait, csoportosítását, erőjátékát, teherátadási módjait, a boltövek részeit.
- Ismerje a különböző áthidalások anyagait, szerkezeti kialakításukat, szakmai számításait.
- Ismerje a koszorúk típusait, szerkezeti sajátosságait, födémek bekötését a koszorúba, a koszorúk és nyílásáthidalások kapcsolatát. Ismerje a zsaluzás, vasszerelés technikáját, a koszorú részletrajzait és számítását.
- Ismerje a födémek rendeltetését, típusait, szerkezeti részeit, velük szemben támasztott követelményeket. Ismerje a különböző típusú födémek építési technológiáját, a födémterveket, szakmai számításait.
- Ismerje, alkalmazza a felépítményi munkákhoz kapcsolódó munka- és környezetvédelmi előírásokat.

Lépcsők, rámpák

Az akadálymentes megközelítés miatt a kültéri és a beltéri rámpákat, illetve a szintek áthidalása során nélkülözhetetlen lépcsőket kell megismerniük a tanulóknak.

Témakörök megnevezése	**Elvárt viselkedésmódok, attitűdök, digitális kompetenciák**	**A képzésre fordított óraszám**
Külső lépcsők Épületek megközelítése. Tereplépcsők. Előlépcsők.	Törekszik a pontosságra, együttműködésre. Törekszik a szakszerű kivitelezésére. Törekszik a szerkezeti kialakítások során az előírások betartására. Képes átlátni a tervdokumentációt, és megérteni az ok-okozati összefüggéseket. Képes a tervdokumentáció alapján pontos számításokat végezni.	**15 óra**
Beltéri lépcsők Belső lépcsők szerkezeti kialakítása és anyagai. Egyenes vonalú lépcső szerkesztése. Lépcső méreteinek számítása. Lépcsők zsaluzása, alátámasztása.		**15 óra**
Rámpák, lejtők Az akadálymentes közlekedés jelentősége A rámpák lejtése.		**10 óra**

Ajánlott irodalom:

- Bársony István - Szerényi Attila - Szerényi István: Kőműves leszek I.; Szega Books Kft.

- Bársony István - Szerényi Attila - Szerényi István: Kőműves leszek II.; Szega Books Kft.
- Bársony István - Schiszler Attila: Gyakorlati munkafüzet kőműveseknek; Szega Books Kft.

Követelmény, a továbbhaladás feltételei:

- Ismerje a nem teherhordó falszerkezetek tulajdonságait, kitűzését, építési technológiáját, és a hozzá tartozó szakmai számításokat.
- Ismerje a kémények típusait, tulajdonságait, működését. Ismerje a szellőzők típusait, működését.
- Ismerje a bontási terveket, a bontási munkák megkezdésének feltételeit, az épületszerkezetek bontási sorrendjét.
- Ismerje az aljzat rétegrendek kialakítását, felépítését különböző típusú födémek esetén.
- Ismerje a födémterveket, gerendakiosztás terveit, tervolvasási feladatokat, részletrajzokat.
- Ismerje a boltozatok tulajdonságait, szerkezeti kialakításukat, építési technológiájukat.
- Ismerje az erkélyek, loggiák, függőfolyosók jellemzőit, kialakítását.
- Ismerje a beltéri és kültéri lépcsők, rámpák és lejtők fajtáit, kivitelezési technológiáját.
- Ismerje, tudja elvégezni a felépítményi munkákhoz, a bontási munkákhoz szükséges szakmai számításokat.
- Ismerje, alkalmazza a felépítményi munkákhoz kapcsolódó munka- és környezetvédelmi előírásokat.

11. évfolyam

Felépítményi munkák tantárgy

A tantárgy oktatásának célja:
A felépítményi munkák szakszerű elvégzéséhez szükséges gyakorlati tudás megszerzése; munkafolyamatok, technológiák, hagyományos és korszerű építőanyagok megfelelő alkalmazása

Megismertetni a tanulókkal a falszerkezetek anyagait, a falszerkezeteket és falazati rendszereket, építési rendszereket; a szerkezeti kapcsolatokat, a kémények, koszorúk, födémek, nyílásáthidalók, boltövek, valamint a boltozatok és a lépcsők készítésére vonatkozó előírásokat, technológiai sorrendet.

Beton- és vasbeton szerkezetek készítésénél használatos eszközök, gépek ismerete; betonozási munkák során alkalmazandó zsaluzatok, állványzatok, ideiglenes alátámasztó szerkezetek építésének és bontásának technológiai ismerete

Tervdokumentációk, műszaki rajzok értelmezése, anyagigények meghatározása

A tantárgy résztantárgya(i): Falszerkezetek; Nyílásáthidalók, boltövek; Koszorúk, födémek, boltozatok; Lépcsők, rámpák

Falszerkezetek

Falszerkezetek építéséhez szükséges elméleti és gyakorlati ismeretek elsajátítása, kivitelezési munkafolyamatok megvalósítása. Különféle falszerkezetek, falazati rendszerek, építési alapanyagok, kivitelezési eszközök és szerszámok megismertetése, azok megfelelő használata. Tervdokumentációk, műszaki rajzok értelmezése, anyagigények meghatározása.

Témakörök megnevezése	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök, digitális kompetenciák	A képzésre fordított óraszám
Nem teherhordó falszerkezetek Nem teherhordó falszerkezetek kivitelezése, a falazási munkálatok ismerete. Különböző falszerkezetek készítésének technológiai előírásai. Falszerkezetek készítésére vonatkozó munkavédelmi előírások.	Törekszik az építő- és segédanyagok szakszerű és gazdaságos felhasználására. Törekszik a felépítményi szerkezetek szakszerű elkészítésére. Törekszik a szellőzők és a kémények szakszerű kialakítására. Felismeri a munkavégzés egyes fázisaiban rejlő veszélyhelyzeteket, ezért mindent megtesz azok elkerülésére. Képes a rendelkezésre álló tervdokumentációt átlátni és azok alapján pontos számításokat végezni. Fotódokumentációt készít.	**70 óra**
Kémények, szellőzők Kémények rendeltetése, típusai. Kémény működése, huzatot befolyásoló tényezők. Kéményekkel kapcsolatos ismeretek. Szellőzők rendeltetése. Szellőzők típusai, jellemzői. Kémények készítésére vonatkozó munkavédelmi előírások.		**45 óra**
Épületszerkezetek bontása Bontási munkák megkezdésének előfeltételei. Bontási terv tartalma. Épületszerkezetek bontásának sorrendje. Elbontott anyagok kezelése, tárolása, újrahasznosítása, környezetvédelem. Bontási munkálatok munkavédelmi előírásai.		**40 óra**

Koszorúk, födémek, boltozatok

A boltozatok szerkezeti jellemzőinek ismerete. Koszorúk szerkezeti jellemzőinek ismerete, a monolitikus és előregyártott szerkezeti elemek kapcsolatának kialakítása. Hagyományos és korszerű födémtípusok sajátosságainak megismerése.
Betonozási munkák során alkalmazandó zsaluzatok, állványzatok, ideiglenes alátámasztó szerkezetek építésének és bontásának technológiai ismerete.

Témakörök megnevezése	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök, digitális kompetenciák	A képzésre fordított óraszám
Födémek, aljzatok Aljzat rétegrendek kialakítása, felépítése különböző típusú födémek esetén. Födémtervek, gerendakiosztás tervei, tervolvasási feladatok, részletrajzok megismerése. Koszorúk és födémek készítésére vonatkozó munkavédelmi előírások.	Törekszik a pontos és szakszerű munkavégzésre. Elkötelezett a minőség iránt. Felismeri a munkavégzés egyes fázisaiban rejlő veszélyhelyzeteket, és mindent megtesz azok elkerülésére. Képes a rendelkezésre álló tervdokumentáció alapján pontos számításokat végezni. Fotódokumentációt, prezentációt készít.	**35 óra**
Boltozatok Boltozatok anyagai. Boltozatok részei. Boltozatok típusai. Boltozatok erőjátéka, teherátadási módok. Boltoztok szerkezeti kialakítása. Boltozatok alátámasztó szerkezetei. Boltozatok készítésére vonatkozó előírások.		**70 óra**
Erkélyek, függőfolyosók, loggiák Erkély, függőfolyosó, loggia szerepe. Osztályozási módok. Erkély, függőfolyosó, loggia anyagai. Erkély, függőfolyosó, loggia szerkezeti kialakítása. Hőtechnikai követelmények, hőhídmentes szerkezeti kialakítás. Korlátok, mellvédek.		**40 óra**

Lépcsők, rámpák

Az akadálymentes megközelítés miatt a kültéri és a beltéri rámpákat, illetve a szintek áthidalása során nélkülözhetetlen lépcsőket kell megismerniük a tanulóknak.

Témakörök megnevezése	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök, digitális kompetenciák	A képzésre fordított óraszám
Külső lépcsők Aknalépcső. Lépcsőmű. Külső lépcsők szerkezeti kialakítása és anyagai.	Törekszik a pontosságra, együttműködésre. Törekszik a szakszerű kivitelezésére. Törekszik a szerkezeti kialakítások során az előírások betartására. Képes átlátni a tervdokumentációt, és	**20 óra**
Beltéri lépcsők Lépcsők burkolatai. Kapcsolódó szerkezetek, részletrajzok. Anyagszükséglet-számítási feladatok..		**20 óra**
Rámpák, lejtők Szerkezeti rendszer. Épületen belüli és külső rámpák elhelyezési megoldásai.		**20 óra**

	megérteni az ok-okozati összefüggéseket. Képes a tervdokumentáció alapján pontos számításokat végezni. Fotódokumentációt készít.	

Ajánlott irodalom:

- Bársony István - Szerényi Attila - Szerényi István: Kőműves leszek I.; Szega Books Kft.
- Bársony István - Szerényi Attila - Szerényi István: Kőműves leszek II.; Szega Books Kft.
- Bársony István - Schiszler Attila: Gyakorlati munkafüzet kőműveseknek; Szega Books Kft.

Követelmény, a továbbhaladás feltételei:

- Ismerje a nem teherhordó falszerkezetek tulajdonságait, kitűzését, építési technológiáját, és a hozzá tartozó szakmai számításokat.
- Ismerje a kémények típusait, tulajdonságait, működését. Ismerje a szellőzők típusait, működését.
- Ismerje a bontási terveket, a bontási munkák megkezdésének feltételeit, az épületszerkezetek bontási sorrendjét.
- Ismerje az aljzat rétegrendek kialakítását, felépítését különböző típusú födémek esetén.
- Ismerje a födémterveket, gerendakiosztás terveit, tervolvasási feladatokat, részletrajzokat.
- Ismerje a boltozatok tulajdonságait, szerkezeti kialakításukat, építési technológiájukat.
- Ismerje az erkélyek, loggiák, függőfolyosók jellemzőit, kialakítását.
- Ismerje a beltéri és kültéri lépcsők, rámpák és lejtők fajtáit, kivitelezési technológiáját.
- Ismerje, tudja elvégezni a felépítményi munkákhoz, a bontási munkákhoz szükséges szakmai számításokat.
- Ismerje, alkalmazza a felépítményi munkákhoz kapcsolódó munka- és környezetvédelmi előírásokat.

Befejező munkák tantárgy

A tantárgy oktatásának célja:
Az építőipari kivitelezés munkafolyamatai során a befejező munkák eredményeként válik egy épület esztétikussá és otthonossá, komfortossá. A befejező munkák szervezettsége rendkívül fontos, mert egy időben több építőipari szakma képviselői is az építési helyszínen fognak tartózkodni.

A tantárgy résztantárgya(i): Vakolási munkák; Kültéri burkolatok

Vakolási munkák

Hagyományos és korszerű vakolási anyagok és technológiák megismerése és gyakorlása kültéri és beltéri felületeken egyaránt.

Témakörök megnevezése	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök, digitális kompetenciák	A képzésre fordított óraszám
Beltéri vakolás Kötőanyagok, vakolatok. Habarcsok keverése (kézi és gépi keverés). Kézi vakolási technológiák alkalmazása különböző háttérszerkezeteken, belső térben oldal-falon és mennyezeten, különféle anyagokkal és felületi kialakításokkal. Gépi vakolási technológiák alkalmazása különböző háttérszerkezeteken, belső térben, ol-dalfalon és mennyezeten, különféle anyagokkal és felületi kialakításokkal. Vakolandó felületek előkészítése, a vakolás megkezdésének előfeltételei. Vakolási munkákhoz egyszerű állványzat építése és bontása. Habarcskeverés eszközeinek, gépeinek használata. Vakolás szerszámainak használata. Vakolat síkjának kitűzése, ellenőrzése. Vakolóprofilok alkalmazása. Vakolás alapműveleteinek gyakorlása Kézi vakolat készítése különböző felületeken Gépi vakolat készítése különböző felületeken Vakolat anyagszükségletének meghatározása tervek alapján.	Képes szakszerűen elvégezni a bel- és kültéri vakolási munkákat. Fotódokumentációt készít.	**40 óra**
Kültéri vakolás Kültéri vakolatok aljzatai. Felületi struktúrák. Vakolatrendszerek, vakolattípusok. Kültéri vakolatok anyagai. Vékonyvakolati rendszerek. Hagyományos felületképző vakolatok. Nemes vakolatok, felületi struktúrák. Hőszigetelő és különleges vakolatok jellemzői. Vakolás munkafolyamatai. Vakolattartó erősítő szerkezetek. Vakolóhabarcsok keverése. Kézi vakolás, gépi vakolás.		**40 óra**

Lábazatvakolatok készítése. Homlokzati hőszigetelő rendszerek jellemzői, készítésük. Vakolási munkák lehetséges hibái. Megszilárdult vakolat javításának módszerei. Vakolási munkák anyagszükségletének meghatározása tervdokumentáció alapján. Vakolóállványok. Vakolási munkákra vonatkozó munkavédelmi előírások.		

Kültéri burkolatok

A kőműves munkához kapcsolódó, egyszerű ragasztott lábazatburkolat készítéséhez szükséges gyakorlati ismeretek elsajátítása. Látszó téglaburkolatú réteges falszerkezet kivitelezése. Térburkolatok készítéséhez szükséges anyagok fajtáinak, jellemzőinek ismerete. Térburkolatok készítésére vonatkozó előírások elsajátítása.

Témakörök megnevezése	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök, digitális kompetenciák	A képzésre fordított óraszám
Térburkolás Térburkolatok anyagai. Térburkolat készítésének előkészítő munkái. Térburkolatok rétegrendje. Térburkolatok készítésének eszközei, gépei. Térburkolatok anyagszükséglet-számítása burkolatterv alapján. Térburkolatok készítésére vonatkozó munkavédelmi előírások. Térburkolat készítése. Tereplépcsők anyagai. Tereplépcsők sajátosságai, szerkezeti kialakításuk.	Törekszik a kialakítások során a pontosságra, az együttműködésre. Képes szakszerűen elkészíteni a tereplépcsőket. Elkötelezett a minőségi munkavégzés iránt. Felismeri a munkavégzés egyes fázisaiban rejlő veszélyhelyzeteket, és mindent megtesz azok elkerülésére. Képes a rendelkezésre álló tervdokumentáció alapján pontos számításokat végezni. Fotódokumentációt és prezentációt készít.	**62,5 óra**
Kültéri falburkolat készítése Lábazatburkolatok anyagai. Különböző anyagú lábazati falak felületének előkésztése, vízszigetelése, hőszigetelése. Homlokzati hőszigetelő rendszer készítése lábazaton. Ragasztott lábazatburkolatok készítése, sajátosságai. Színes lábazatvakolatok. Egyéb lábazatok. Látszó téglaburkolatú, réteges falszerkezet kialakítása. Szükséges eszközök, gépek ismerete. Felületminőségi követelmények. Lábazatburkolatok és látszó téglaburkolatú, réteges falszerkezet anyagszükségletének meghatározása. Lábazatburkolatok és látszó téglaburkolatú réteges falszerkezet készítésére vonatkozó munkavédelmi előírások.		**40 óra**

Ajánlott irodalom:

- Bársony István - Szerényi Attila - Szerényi István: Kőműves leszek I.; Szega Books Kft.
- Bársony István - Szerényi Attila - Szerényi István: Kőműves leszek II.; Szega Books Kft.
- Bársony István - Schiszler Attila: Gyakorlati munkafüzet kőműveseknek; Szega Books Kft.

Követelmény, a továbbhaladás feltételei:

- Ismerje a bel- és kültéri vakolatok fajtáit, anyagait, elkészítésüket, felhordási technológiájukat, illetve jellemzőiket.
- Ismerje a térburkolatok tulajdonságait, anyagait, rétegkialakítást, elkészítésének technológiáját.
- Ismerje a kültéri falburkolatok fajtáit, felhordásuk technológiáját.
- Ismerje a vakolatok készítéséhez, a kültéri burkolatokhoz kapcsolódó munka- és környezetvédelmi előírásokat.

Értékelés:

- havonta 1-5-ig történő érdemjegyekkel a gyakorlati tevékenység értékelése (nem tantárgyanként)
- személyre irányuló, teljes körű értékelés

Gépészet ágazat

Ágazati alapoktatás

9. évfolyam

Munkavállalói ismeretek tantárgy

Készítette: Tálosné Fekete Beáta

A tantárgy oktatásának célja:

A tanuló általános felkészítése az álláskeresés módszereire, technikáira, valamint a munkavállaláshoz, munkaviszony létesítéséhez szükséges alapismeretek elsajátítására.

Tantárgyi jellemzők: Óraszám 18 óra elmélet

Tananyag tartalma, és az oktatására meghatározott óraszám, fejlesztendő kompetenciák

Tananyagelem megnevezése	Fejlesztendő kompetenciák	A képzésre fordított óraszám
Álláskeresés Karrierlehetőségek feltérképezése: önismeret, reális célkitűzések, helyi munkaerőpiac ismere-te, mobilitás szerepe, szakképzések szerepe, képzési támogatások (ösztöndíjak rendszere) ismerete Álláskeresési módszerek: újsághirdetés, internetes álláskereső oldalak, személyes kapcsolatok, kapcsolati hálózat fontossága	Rendszerező képesség Emlékezőképesség Internetes álláskeresési portálokon információkat keres, rendszerez	4 óra
Munkajogi alapismeretek Foglalkoztatási formák: munkaviszony, megbízási jogviszony, vállalkozási jogviszony, közalkalmazotti jogviszony, közszolgálati jogviszony A tanulót érintő szakképzési munkaviszony lényege, jelentősége Atipikus munkavégzési formák a munka törvénykönyve szerint: távmunka, bedolgozói munkaviszony, munkaerő-kölcsönzés, egyszerűsített foglalkoztatás (mezőgazdasági, turisztikai idénymunka	Szakmai beszédkészség Elhivatottság, elkötelezettség Környezetünk tisztán tartása Emlékezőképesség	4 óra

és alkalmi munka) Speciális jogviszonyok: önfoglalkoztatás, iskolaszövetkezet keretében végzett diákmunka, önkéntes munka		
Munkaviszony létesítése Felek a munkajogviszonyban. A munkaviszony alanyai A munkaviszony létesítése. A munkaszerződés. A munkaszerződés tartalma. A munkaviszony kezdete létrejötte, fajtái. Próbaidő A munkavállaló és munkáltató alapvető kötelezettségei A munkaszerződés módosítása Munkaviszony megszűnése, megszüntetése Munkaidő és pihenőidő A munka díjazása (minimálbér, garantált bérminimum)	Kezdeményezőképesség Önálló munkavégzés Önfejlesztés Emlékezőképesség	7 óra
Munkanélküliség Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat (NFSZ). Álláskeresőként történő nyilvántartásba vétel Az álláskeresési ellátások fajtái Álláskeresők számára nyújtandó támogatások (vállalkozóvá válás, közfoglalkoztatás, képzések, utazásiköltség-támogatások) Szolgáltatások álláskeresőknek (munkaerő-közvetítés, tanácsadás) Európai Foglalkoztatási Szolgálat (EURES)	Ismeretek helyén való alkalmazása Módszeres munkavégzés Emlékezőképesség	3 óra

Ajánlott irodalom: -

Követelmény, a továbbhaladás feltételei:

A Munkavállalói ismeretek tanulási terület elsajátításával a tanuló tegyen képes önismeretre,

meghatározni a céljait. Ismerkedjen meg környezete munkaerőpiaci helyzetével. Tanulja meg, milyen foglalkoztatási formában tud majd elhelyezkedni munkavállalóként. Ismerje meg, hogy tanulói jogviszonyában is foglalkoztatható szakképzési munkaviszony keretében. Tanulja meg az ehhez a jogviszonyhoz kapcsolódó jogait és kötelezettségeit. A tanuló ismerje meg a munkavállaláshoz, a munkaviszony létesítéséhez szükséges alapismereteket, amelyeket a gyakorlati, mindennapi tevékenysége során alkalmazni tud.

Alkalmazott oktatási módszerek:

- Magyarázat
- Megbeszélés
- Szemléltetés
- Szöveges előadás egyéni felkészüléssel
- Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel

Értékelés:

- Személyre irányuló és osztályt érintő, teljes körű értékelés
- Folyamatos szóbeli számonkérés és értékelés
- Témakörök befejezésekor írásbeli számonkérés
- Teszt feladatlap

A tantárgy oktatásának tárgyi feltételei:

- szaktanterem
- projektor
- laptop
- televízió

Gépészeti alapismeretek tantárgy

Készítette: Czimbalek Ottó

A tantárgy oktatásának célja:

A gépészeti alapismeretek tantárgy tanításának célja, hogy a tanuló képes legyen a munka tárgyával kapcsolatos dokumentációkat értelmezni, tudjon kézi vázlatokat és dokumentációkat készíteni.

Egyszerű alkatrészek gyártása és összeszerelése során tudja meghatározni a szükséges munkafázisokat és ezek sorrendjét. Ismerje és alkalmazza a darabolás, a kézi forgácsolás és az egyszerű kisgépes megmunkálás eljárásait. Tudja elvégezni a legyártott alkatrészek ge-ometriai ellenőrzését, minősítse az adott alkatrészt. Az alkatrészekből az összeállítás doku-mentációja alapján végezze el az összeszerelést, illesztést, ehhez tudjon kötéseket létrehozni. A munkafolyamatot és eredményét dokumentálja. Munkája során tartsa be a munkabiztonsági előírásokat.

Tantárgyi jellemzők:

Óraszám: 144 óra elmélet

144 óra gyakorlat

A képzés órakeretének legalább 50%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

Gépészeti alapismeretek tantárgy elméleti tartalma, és az oktatására meghatározott óraszám, fejlesztendő kompetenciák:

Tananyagelem megnevezése	Fejlesztendő kompetenciák, képességek	A képzésre fordított óraszám
Munkabiztonság, tűz- és környezetvédelem • A munkavédelem fogalma, szakterületei • Munkabalesetek és foglalkozási megbetegedések • A munkabalesetek bejelentése, nyilvántartása és kivizsgálása • Tárgyi feltételek a munkavédelemben • Gépek, berendezések biztonsági követelményei, biztonsági berendezések • Kémiai biztonság: vegyszerek tárolása, kezelése • Villamos biztonság – elektromos áram élettani hatásai és veszélyei • Ergonómia • A munkavégzés fizikai ártalmai és ezekkel szembeni védekezés lehetőségei • Személyi és kollektív védőfelszerelések használata és alkalmazása • A munkahelyen alkalmazott biztonsági jelzések • Megfelelő mozgástér biztosítása, elkerítés, lefedés, tároló helyek kialakítása • Munkaegészségügy, foglalkozás-egészségügy	Munka, baleset és környezetvédelmi szabályok értelmezése, értő olvasás fejlesztése.	10 óra

• A tűzvédelem fogalma, szakterületei • Általános tűzvédelmi ismeretek, tűzvédelmi fogalmak: tűzszakasz, kockázati osztály, tűzállóság • Tűzvédelmi tiltások • Tűzmegelőzés, gépek, berendezések speciális tűzvédelmi előírásai • Tűzveszélyes anyagok tárolása, szállítása, kezelése, infrastruktúra alapismeretek • Tűzriadó terv: tűz jelzése, teendők tűz esetén tűzoltás módjai, eszközei • Jelzőtáblák, feliratok, speciális fényjelzések • A környezetvédelem fogalma, szakterületei • Irányítási rendszerek (ISO14001, EMAS) • Hulladékgazdálkodás • Levegőtisztaság-védelem • Víz- és talajvédelem • Környezeti zaj, rezgés, biodiverzitás, az élő környezet védelme Összefoglalás Számonkérés		
Műszaki rajz alapjai • A műszaki rajzok tartalmi és formai követelményei • Rajztechnikai alapszabványok, előírások • A műszaki rajzban alkalmazott vonalak • Alkatrészek síkbeli ábrázolásának szabályai • A metszeti ábrázolás célja, értelmezése alkatrészrajzokon • A mérethálózat felépítése, a méretmegadás szabályai • A felvételi vázlatok készítése • A mérettűrés megadási módjai, a határméretek meghatározása • A felületi érdességek megadása • Alak- és helyzettűrések • A különféle furatok (sima, süllyesztett, zsákfurat, menetes furat) ábrázolása • Felvételi vázlat készítése furatos, menetes alkatrészekről tűrések és felületi érdesség meg-adásával • Az összeállítási rajzok tartalmi és formai követelményei	Rajzi készségek fejlesztése, rajzolás, rajzolvasás gyakorlatának erősítése, villamos fogalmak megszilárdítása	36 óra

• Összeállítási rajzok értelmezése • Szerelési sorrend felépítése összeállítási rajzok alapján Összefoglalás Számonkérés		
Anyag- és gyártásismeret • Az előgyártmányok típusai a gyártási technológiák alapján (hengerlés, húzás, kovácsolás, öntés) • Az előgyártmányok szabványos szállítási állapotai (alak, méret és hőkezeltség). • Az ipari anyagok csoportosítása • Az ipari anyagok tulajdonságai és felhasználási területei • Az alkatrészrajzok és összeállítási rajzok anyagjelölései • Az előírt anyag forgácsolhatóságának meghatározása anyagjelölés alapján, katalógus segítségével Összefoglalás Számonkérés	műsazaki dokumentációk elemzésének, értelmezésének képességfejlesztése. Önálló feladatmegoldás erősítése.	10 óra
Fémipari alapmegmunkálások • Az előrajzolás eszközei és módszerei • A darabolás eszközei és technológiái • Egyszerű lemezalakítások • Kézi forgácsolóeljárások • A furatmegmunkálás technológiái • Egyszerű kötések létrehozása (menetes kötés, szegecskötés, ragasztás, lágyforrasztás) • Hossz- és szögmérő eszközök alkalmazása • Az alak- és helyzettűrések ellenőrzési módszerei • A mérési eredmények dokumentálása, a kész alkatrészek minősítése Összefoglalás Számonkérés	Rajzi, rajzolvasási készségek fejlesztése	36 óra
Projektmunka A tantárgy témaköreiben elsajátított elméleti ismeretek és gyakorlati tevékenységek alkalmazása egy vagy több projektmunka keretében. **A gyártáselőkészítés lépései:** • gyártmányelemzés		50 óra

• alapanyagválasztás, segédanyagok választása • a gyártás munkafázisainak és azok sorrendjének meghatározása • megmunkálószerszámok és megmunkálógépek kiválasztása	Önálló tervezés és munkavégzés képességének erősítése	
Év végi ismétlés, jegyek lezárása		2 óra

Gépészeti alapismeretek tantárgy gyakorlati tartalma, és az oktatására meghatározott óraszám, fejlesztendő kompetenciák:

Tananyagelem megnevezése	**Fejlesztendő kompetenciák, képességek**	**A képzésre fordított óraszám**
Munkabiztonság, tűz- és környezetvédelem • A munkavédelem fogalma, szakterületei • Munkabalesetek és foglalkozási megbetegedések • A munkabalesetek bejelentése, nyilvántartása és kivizsgálása • Tárgyi feltételek a munkavédelemben • Gépek, berendezések biztonsági követelményei, biztonsági berendezések • Kémiai biztonság: vegyszerek tárolása, kezelése • Villamos biztonság – elektromos áram élettani hatásai és veszélyei • Ergonómia • A munkavégzés fizikai ártalmai és ezekkel szembeni védekezés lehetőségei • Személyi és kollektív védőfelszerelések használata és alkalmazása • A munkahelyen alkalmazott biztonsági jelzések • Megfelelő mozgástér biztosítása, elkerítés, lefedés, tároló helyek kialakítása • Munkaegészségügy, foglalkozás-egészségügy • A tűzvédelem fogalma, szakterületei • Általános tűzvédelmi ismeretek, tűzvédelmi fogalmak: tűzszakasz, kockázati osztály, tűzállóság • Tűzvédelmi tiltások • Tűzmegelőzés, gépek, berendezések speciális tűzvédelmi előírásai • Tűzveszélyes anyagok tárolása, szállítása, kezelése, infrastruktúra alapismeretek	Munka, baleset és környezetvédelmi szabályok értelmezése, értő olvasás fejlesztése.	10 óra

• Tűzriadó terv: tűz jelzése, teendők tűz esetén tűzoltás módjai, eszközei • Jelzőtáblák, feliratok, speciális fényjelzések • A környezetvédelem fogalma, szakterületei • Irányítási rendszerek (ISO14001, EMAS) • Hulladékgazdálkodás • Levegőtisztaság-védelem • Víz- és talajvédelem • Környezeti zaj, rezgés, biodiverzitás, az élő környezet védelme Összefoglalás Számonkérés		
Műszaki rajz alapjai • A műszaki rajzok tartalmi és formai követelményei • Rajztechnikai alapszabványok, előírások • A műszaki rajzban alkalmazott vonalak • Alkatrészek síkbeli ábrázolásának szabályai • A metszeti ábrázolás célja, értelmezése alkatrészrajzokon • A mérethálózat felépítése, a méretmegadás szabályai • A felvételi vázlatok készítése • A mérettűrés megadási módjai, a határméretek meghatározása • A felületi érdességek megadása • Alak- és helyzettűrések • A különféle furatok (sima, süllyesztett, zsákfurat, menetes furat) ábrázolása • Felvételi vázlat készítése furatos, menetes alkatrészekről tűrések és felületi érdesség meg-adásával • Az összeállítási rajzok tartalmi és formai követelményei Összeállítási rajzok értelmezése Szerelési sorrend felépítése összeállítási rajzok alapján Összefoglalás Számonkérés	Rajzi készségek fejlesztése, rajzolás, rajzolvasás gyakorlatának erősítése, villamos fogalmak megszilárdítása	36 óra
Anyag- és gyártásismeret • Az előgyártmányok típusai a gyártási technológiák alapján (hengerlés, húzás, kovácsolás, öntés)		10 óra

• Az előgyártmányok szabványos szállítási állapotai (alak, méret és hőkezeltség). • Az ipari anyagok csoportosítása • Az ipari anyagok tulajdonságai és felhasználási területei • Az alkatrészrajzok és összeállítási rajzok anyagjelölései • Az előírt anyag forgácsolhatóságának meghatározása anyagjelölés alapján, katalógus segítségével Összefoglalás Számonkérés	műszaki dokumentációk elemzésének, értelmezésének képességfejlesztése. Önálló feladatmegoldás erősítése.	
Fémipari alapmegmunkálások • Az előrajzolás eszközei és módszerei • A darabolás eszközei és technológiái • Egyszerű lemezalakítások • Kézi forgácsolóeljárások • A furatmegmunkálás technológiái • Egyszerű kötések létrehozása (menetes kötés, szegecskötés, ragasztás, lágyforrasztás) • Hossz- és szögmérő eszközök alkalmazása • Az alak- és helyzettűrések ellenőrzési módszerei • A mérési eredmények dokumentálása, a kész alkatrészek minősítése Összefoglalás Számonkérés	Rajzi, rajzolvasási készségek fejlesztése	36 óra
Projektmunka A tantárgy témaköreiben elsajátított elméleti ismeretek és gyakorlati tevékenységek alkalmazása egy vagy több projektmunka keretében. **A gyártáselőkészítés lépései:** • gyártmányelemzés • alapanyagválasztás, segédanyagok választása • a gyártás munkafázisainak és azok sorrendjének meghatározása • megmunkálószerszámok és megmunkálógépek kiválasztása	Önálló tervezés és munkavégzés képességének erősítése	50 óra
Év végi ismétlés, jegyek lezárása		2 óra

Ajánlott irodalom:

Szabó István: Gépészeti alapismeretek

Követelmény, a továbbhaladás feltételei:

Egy projekt az ágazati alapvizsga gyakorlati részé-nek előkészítését is szolgálhatja. (A dokumentációban megadott alkatrészek elkészítése kézi és gépi megmunkálással. A megfelelő mérőeszközök kiválasztása, az alkatrészek ellenőrzése, minősítése. A szükséges gépészeti kötések elkészítése, összeszerelés, illesztés. Gyártmányellenőrzés a műszaki előírás követelményei szerint A mérések, ellenőrzések, minősítések dokumentálása. A projektmunka dokumentumainak folyamatos vezetése. Prezentáció készítése az elvégzett projektmunkáról.)

Értékelés (1-5-ig történő érdemjegyekkel):

- személyre irányuló és osztályt érintő, teljes körű értékelés
- folyamatos szóbeli számonkérés és értékelés
- témakörök befejezésekor írásbeli számonkérés

A tantárgy oktatásának tárgyi feltételei:

- szaktanterem, villamos mérőterem
- projektor/interaktív tábla
- laptop
- bemutató eszközök

Villamos alapismeretek tantárgy oktatása

Készítette: Klisz Tibor

A tantárgy oktatásának célja:

A tanulók ismerjék a villamos szempontból legfontosabb fémes és nemfémes anyagokat, az anyagok technológiai jellemzőit, megmunkálási lehetőségeit. A tanulók rendelkezzenek alapvető elektrotechnikai ismeretekkel. Megbízhatóan használják az elektrotechnikai alapfogalmakat, a villamos mennyiségek jelöléseit és azok mértékegységeit. Ismerjék az egyszerű villamos áramköröket, azok alapvető létesítési, üzemeltetési és védelmi megoldásait. Ismerjék a villamos rajzokat, azok alapján képesek legyenek egyszerű áramkörök kialakítására. Biztonságosan használjanak kézi szerszámokat, kisgépeket a technológiai alapműveletek során. A mechanikus és villamos kötések készítésénél kézügyességük, műszaki szemléletük fejlesztése is fontos cél. Ismerjék a villamosság veszélyeit, az ellenük való védekezés módjait.

Tantárgyi jellemzők:

Óraszám: 144 óra elmélet

162 óra gyakorlat

A képzés órakeretének legalább 50%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A villamos alapismeretek tantárgy elméleti tananyag tartalma, az oktatására meghatározott óraszám, fejlesztendő kompetenciák:

Tananyagelem megnevezése	**Fejlesztendő kompetenciák, képességek**	**A képzésre fordított óraszám**
Villamos áramkör • Villamos alapfogalmak • Az áramkör fogalma, felépítése, működése, jellemzői, ábrázolása • Villamos energiaforrások • Fogyasztók csoportosítása, jellemzői • Ellenállás, fajlagos ellenállás, ohm törvény • Anyagok villamos vezetése • Az összetett áramkörök fogalma, felépítése, elemei • Ellenállások soros, párhuzamos eredője, vegyes kapcsolása két-három ellenállás esetén • Feszültség- és áramforrások soros és párhuzamos kapcsolása, átalakítása • Egyszerű energiaforrások Összefoglalás Számonkérés	Fizikai ismeretek megszilárdítása, fizikai mennyiségek értelmezése. Elemző, és rendszerező képesség fejlesztése.	40 óra
Villamos áramkör ábrázolása • Villamos rajzok fogalma, fajtái • A villamos rajzok felépítése (rajzi jelek) • Érintkezők és működtetésük , jellemzőik • Fontosabb kapcsolófajták (nyomógomb, mágneskapcsoló) • Félvezető alapú alkatrészek (dióda, LED, tranzisztor) • A villamos rajzok szerepe, használata • Villamos rajzok készítése szabadkézzel és szimulációs szoftverrel (pl. FluidSIM) • Villamos rajzok olvasása, értelmezése Összefoglalás Számonkérés	Rajzi készségek fejlesztése, rajzolás, rajzolvasás gyakorlatának erősítése, villamos fogalmak megszilárdítása	20 óra
Villamos áramkör kialakítása • Egyszerű áramkörök kialakítása, működtetése • Áramkörök előkészítése feszültség alá helyezésre		20 óra

• Világítási áramkörök • Egyszerű világítási alapkapcsolások összeállítása (egysarkú kapcsolás, kétsarkú kapcsolás, váltó kapcsolás) • Mágneskapcsoló alkalmazása, az öntartó kapcsolás (pl. kétkezes indítás, vészleállítás több helyről, egy készülék bekapcsolása és leállítása több helyről) Összefoglalás Számonkérés	Villamos dokumentációk elemzésének, értelmezésének képességfejlesztése. Önálló feladatmegoldás erősítése.	
Villamos biztonságtechnika • Villamos biztonságtechnikai ismeretek, MSZ1 szerinti • A villamos áram élettani hatásai • Az áramütés elleni védelem fogalma • Alapvédelem, szigetelés, burkolat; az IP-védettség • A táplálás önműködő lekapcsolása védelmi mód • A földelővezető színjelölése, a védelmi módja • Kettős és megerősített szigetelés • A védelmi mód működési elve, jele a fogyasztói készüléken • Törpefeszültség • Védőelválasztás • A feszültségmentesítés lépései; azok alkalmazása épületen • Műszaki mentés kisfeszültségen; • Biztonságos munkavégzéshez szükséges biztonságtechnikai alapismeretek Összefoglalás Számonkérés	Fizikai ismeretek megszilárdítása, vezető, félvezető, szigetelő fogalmak értelmező elemzése, gyakorlati alkalmazásának követelménye.	22 óra
Villamos áramkörök mérése, dokumentálása • Mérési alapismeretek, műveletek • Műszerek jelzései, mért értékek leolvasása • Méréshatár, skála, mért érték, pontosság • Analóg és digitális műszer kiválasztása, használata • Árammérő jellemzői, csatlakoztatása az áramkörhöz		40 óra

• Feszültségmérő jellemzői, csatlakoztatása az áramkörhöz • Ellenállásmérés jellemzői, csatlakoztatás az áramkörhöz • Multiméter használata • Megfelelő műszer kiválasztása, az optimális méréshatár megválasztása • Egyszerű áramkörön alapmérések végzése (áramerősség, feszültség, ellenállás) • Lineáris és nem lineáris fogyasztókon mérési sorozat végzése. • Egyszerű lineáris fogyasztó U-I jelleggörbéjének felvétele • Egyszerű nem lineáris fogyasztó U-I jelleggörbéjének felvétele • Logikai kapcsolatok, megvalósításuk kapcsolók és tranzisztorok segítségével • Mérési sorozat önálló elvégzése, dióda alapműködésének megértése céljából (egyenáramú megközelítés) • Az elvégzett munkák szakszerű dokumentálása mérési jegyzőkönyv és/vagy munkanapló formájában. • Egyszerű irodai szoftverekkel mérési jegyzőkönyv készítése. • A mérés leírása, a mérési adatok táblázatba rendezése, a mérési eredmények egyszerű diagramban, függvényben ábrázolása Összefoglalás Számonkérés	Olvasási kompetenciák fejlesztése, matematikai, fizikai értékek értelmező elemzése, logikai kapcsolatok felfedezése.	
Év végi ismétlés, jegyek lezárása		2 óra

A villamos alapismeretek tantárgy gyakorlati tananyag tartalma, az oktatására meghatározott óraszám, fejlesztendő kompetenciák:

Tananyagelem megnevezése	**Fejlesztendő kompetenciák, képességek**	**A képzésre fordított óraszám**
Villamos áramkör • Villamos alapfogalmak	Fizikai ismeretek megszilárdítása, fizikai mennyiségek értelmezése.	48 óra

• Az áramkör fogalma, felépítése, működése, jellemzői, ábrázolása • Villamos energiaforrások • Fogyasztók csoportosítása, jellemzői • Ellenállás, fajlagos ellenállás, ohm törvény • Anyagok villamos vezetése • Az összetett áramkörök fogalma, felépítése, elemei • Ellenállások soros, párhuzamos eredője, vegyes kapcsolása két-három ellenállás esetén • Feszültség- és áramforrások soros és párhuzamos kapcsolása, átalakítása • Egyszerű energiaforrások Összefoglalás Számonkérés	Elemző, és rendszerező képesség fejlesztése.	
Villamos áramkör ábrázolása • Villamos rajzok fogalma, fajtái • A villamos rajzok felépítése (rajzi jelek) • Érintkezők és működtetésük , jellemzőik • Fontosabb kapcsolófajták (nyomógomb, mágneskapcsoló) • Félvezető alapú alkatrészek (dióda, LED, tranzisztor) • A villamos rajzok szerepe, használata • Villamos rajzok készítése szabadkézzel és szimulációs szoftverrel (pl. FluidSIM) • Villamos rajzok olvasása, értelmezése Összefoglalás Számonkérés	Rajzi készségek fejlesztése, rajzolás, rajzolvasás gyakorlatának erősítése, villamos fogalmak megszilárdítása	25 óra
Villamos áramkör kialakítása • Egyszerű áramkörök kialakítása, működtetése • Áramkörök előkészítése feszültség alá helyezésre • Világítási áramkörök • Egyszerű világítási alapkapcsolások összeállítása (egysarkú kapcsolás, kétsarkú kapcsolás, váltó kapcsolás) • Mágneskapcsoló alkalmazása, az öntartó kapcsolás (pl. kétkezes indítás, vészleállítás több helyről, egy készülék bekapcsolása és leállítása több helyről) Összefoglalás	Villamos dokumentációk elemzésének, értelmezésének képességfejlesztése. Önálló feladatmegoldás erősítése.	25 óra

Számonkérés		
Villamos biztonságtechnika • Villamos biztonságtechnikai ismeretek, MSZ1 szerinti • A villamos áram élettani hatásai • Az áramütés elleni védelem fogalma • Alapvédelem, szigetelés, burkolat; az IP-védettség • A táplálás önműködő lekapcsolása védelmi mód • A földelővezető színjelölése, a védelmi módja • Kettős és megerősített szigetelés • A védelmi mód működési elve, jele a fogyasztói készüléken • Törpefeszültség • Védőelválasztás • A feszültségmentesítés lépései; azok alkalmazása épületen • Műszaki mentés kisfeszültségen; • Biztonságos munkavégzéshez szükséges biztonságtechnikai alapismeretek Összefoglalás Számonkérés	Fizikai ismeretek megszilárdítása, vezető, félvezető, szigetelő fogalmak értelmező elemzése, gyakorlati alkalmazásának követelménye.	20 óra
Villamos áramkörök mérése, dokumentálása • Mérési alapismeretek, műveletek • Műszerek jelzései, mért értékek leolvasása • Méréshatár, skála, mért érték, pontosság • Analóg és digitális műszer kiválasztása, használata • Árammérő jellemzői, csatlakoztatása az áramkörhöz • Feszültségmérő jellemzői, csatlakoztatása az áramkörhöz • Ellenállásmérés jellemzői, csatlakoztatás az áramkörhöz • Multiméter használata • Megfelelő műszer kiválasztása, az optimális méréshatár megválasztása • Egyszerű áramkörön alapmérések végzése (áramerősség, feszültség, ellenállás)	Olvasási kompetenciák fejlesztése, matematikai, fizikai értékek értelmező elemzése, logikai kapcsolatok felfedezése.	42 óra

• Lineáris és nem lineáris fogyasztókon mérési sorozat végzése. • Egyszerű lineáris fogyasztó U-I jelleggörbéjének felvétele • Egyszerű nem lineáris fogyasztó U-I jelleggörbéjének felvétele • Logikai kapcsolatok, megvalósításuk kapcsolók és tranzisztorok segítségével • Mérési sorozat önálló elvégzése, dióda alapműködésének megértése céljából (egyenáramú megközelítés) • Az elvégzett munkák szakszerű dokumentálása mérési jegyzőkönyv és/vagy munkanapló formájában. • Egyszerű irodai szoftverekkel mérési jegyzőkönyv készítése. • A mérés leírása, a mérési adatok táblázatba rendezése, a mérési eredmények egyszerű diagramban, függvényben ábrázolása Összefoglalás Számonkérés		
Év végi ismétlés, jegyek lezárása		2 óra

Ajánlott irodalom:

- Danás Miklós: Elektrotechnikai alapismeretek - villamos alapfogalmak

Követelmény, a továbbhaladás feltételei:

A tanulók legyenek képesek a villamossági alapfogalmak elsajátítására, az áramkörök és azok elemeinek értelmezésére, az alapvető jelképes villamos-jelölések felismerésére, használatára. Ismerjék az alapvető mérési technológiákat és mérőműszereket, elvégezni az egyszerűbb villamos mérési feladatokat, és ezeket rögzíteni a mérési jegyzőkönyvekbe.

Értékelés (1-5-ig történő érdemjegyekkel):

- személyre irányuló és osztályt érintő, teljes körű értékelés
- folyamatos szóbeli számonkérés és értékelés
- témakörök befejezésekor írásbeli számonkérés

A tantárgy oktatásának tárgyi feltételei:

- szaktanterem, villamos mérőterem

- projektor/interaktív tábla
- laptop
- bemutató eszközök
- mérőműszerek

4 0715 10 09 Ipari gépész szakma (Ipar szakmairány)

Szakirányú oktatás

2025/2026. tanévtől 10-11. évfolyam

Tantárgyak	10. évfolyam	11. évfolyam
	Éves óraszám szakképző iskolában	Éves óraszám szakképző iskolában
Munkavállalói idegen nyelv	18	31
Anyagismeret	72	0
CAD-rajzolás	36	62
Fémmegmunkálások	0	93
Gépelemek	90	93
Mérés és anyagvizsgálat	54	0
Összes óraszám:	270	279

10. évfolyam

Munkavállalói idegen nyelv tantárgy

Készítette: Dankovics Tetyana, Fáncsyné Borongics Valéria, Török-Kovács Péter

A tantárgy oktatásának célja:

A tantárgy tanításának célja, hogy a tanulók idegen nyelven is képesek legyenek álláshirdetésre jelentkezni, ismerjék az álláskeresés lépéseit, s nyelvi szintjüknek megfelelően hatékonyan és eredményesen meg tudják valósítani a kommunikációs célokat egy állásinterjú során.

A 10. évfolyamon megalapozzuk a későbbi Önéltrajz és motivációs levélírás feladatait illetve állásinterjúban való részvételt szakmai szókincs elsajátításával tovább az általános idegennyelvi tantárgy keretein belül elsajátított nyelvtani egységek, igeidők áttekintésével.

Tantárgyi jellemzők:

Óraszám: 18

Tananyag tartalma, és az oktatására meghatározott óraszám, fejlesztendő kompetenciák:

Tananyagelem megnevezése	Fejlesztendő kompetenciák	A képzésre fordított óraszám
Nyelvtani rendszerezés 1 3 alapvető idősíkra (jelen, múlt, jövő) vonatkozó igeidők: Egyszerű Jelen, Folyamatos jelen, Befejezett jelen, Egyszerű múlt, Folyamatos múlt, Befejezett Múlt, Will, going to, Folyamatos jelen jövő időre vonatkozó használata.	A témakör elsajátítása révén a diák alkalmassá válik a munkavégzés során az elvégzendő, illetve elvégzett feladathoz kapcsolódó, a munkaadó által idegen nyelven feltett egyszerű, az elvégzendő munka elért eredményére, illetve a jövőbeli feladatokra vonatkozó kérdések megértésére, valamint a helyes igeidő használattal ezekre egyszerű mondatokban is képes lesz reagálni.	6 óra
Nyelvtani rendszerezés 2 Nyelvtani egységek – a tagadás, a jelen idejű feltételes mód, illetve a segédigék (képesség, lehetőség, szükségesség), a kérdésfeltevés, a szórend alapvető szabályainak elsajátítása	A diák képes lesz egzaktabb módon idegen nyelven bemutatkozni szakmai és személyes vonatkozásban egyaránt. Egyszerű mondatokban meg tudja fogalmazni az állásinterjún idegen	6 óra

	nyelven feltett kérdésekre a választ kihasználva a 3 alapvető igeidő, a segédigék által biztosított nyelvi precizitás adta kereteket. ő maga is egyszerű tisztázó kérdéseket tudjon feltenni a munkahelyi meghallgatás során.	
Munkavállalói szókincs Szakmával kapcsolatos szókincs - állásinterjúkon való bemutatkozáshoz kapcsolódó, mind pedig munkavégzéshez kapcsolódó, fontos, általános szófordulatok, mondatok, valamint ezek gyakorlása szituációk során.	Elsajátítja azt a szakmai jellegű szókincset, ami alkalmassá teszi arra, hogy a munkalehetőségekről, munkakörülményekről tájékozódjon, illetve a munka során megértse a szakmájához kapcsolódóan kapott utasításokat, bizonyos szakmák esetében képessé válik az ügyfelekkel való kommunikációra.	6 óra

A képzés javasolt helyszíne

Az órák kb. 50%-a egyszerű tanteremben történjen, egy másik fele pedig számítógépes tanterem, hiszen az oktatás egy jelentős részben digitális tananyag által támogatott formában zajlik.

Követelmény, a továbbhaladás feltételei:

A tanuló legyen képes az átismételt nyelvtani egységeket és szókincset megfelelően használni írásban illetve szóban.

Értékelés:

- Folyamatos számonkérés szóban, írásban és önálló feladatok alapján a tanítási órákon ellenőrzés céljából.
- Évközi dolgozatok megírása meghatározott szempontok alapján minősítés céljából.

- Tematikus, témazáró feladatsorok, amelyek átfogó ismeretekre és képességekre irányulnak, a minősítés és az oktatói folyamat kontrollja céljából.
- Projektmunkában való részvétel (egyéni vagy csoportos) szóbeli, írásbeli értékelése.
- Tények, elemi információk megjegyzése, megértése, fogalmak felismerése, megnevezése és használata, a szaknyelv alkalmazása, szabályok ismerete és reprodukálása.
- Különféle szövegek megalkotása, a nyelvhelyességi és helyesírási biztonság fejlesztése.

A tantárgy oktatásának tárgyi feltételei:

- falitérkép
- tanterem
- laptop
- CD lejátszó
- DVD lejátszó
- videó
- televízió
- projektor
- interaktív tábla

Anyagismeret tantárgy

Készítette: Czimbalek Ottó

A tantárgy oktatásának célja:
Az anyagismeret tantárgy oktatásának alapvető célja, hogy a tanulók megismerkedjenek a gépészet területén jellemzően használt fémes és nemfémes alap- és segédanyagokkal, azok tulajdonságaival, felhasználhatóságával. Cél továbbá a hőkezelés céljainak és az alapvető hőkezelési eljárások folyamatainak a megismerése.

A tananyag tartalma, elvárt viselkedésmódok, attitűdök, digitális kompetenciák és az oktatására meghatározott óraszám:

Témakörök megnevezése	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök, digitális kompetenciák	A képzésre fordított óraszám
Anyagok szerkezete (10162-12 Anyagismeret, anyagvizsgálat) Tantárgyi követelmények, tájékozódás az általános iskolában tanultakról Anyagok mikroszerkezete, fém fogalma,	Digitális és matematikai kompetencia (térrácsok, geometria, méretarány) erősítése.	7 óra

kristályrendszerek, és jellemzőik Kristályosodás folyamata Színfém, és ötvözet tulajdonságai Összefoglalás Számonkérés	Elemző, és rendszerező képesség fejlesztése.	
Műszaki gyakorlatban használt anyagok csoportosítása (10162-12 Anyagismeret, anyagvizsgálat) Ipari anyagok csoportosítása Fémes anyagok csoportosítása Nem fémes anyagok csoportosítása Az anyagok tulajdonságai (fizikai, kémiai, mechanikai, technológiai) Összefoglalás Számonkérés	Ismeretek rendszerezése, kompetenciák fejlesztése	7 óra
Fémek korróziója (10162-12 Anyagismeret, anyagvizsgálat) korrózió, korrózióvédelem fogalma, jelentősége korróziófajtái, megjelenési formái korrózióvédő eljárások csoportosítása fémes bevonatok nem fémes bevonatok korrózió, korrózió védelem felmérése Összefoglalás Számonkérés	Gyakorlati tapasztalatok – elemző, értékelő kompetenciák fejlesztése, összefüggés vizsgálat	7 óra
Szabványos ipari vasfémek (10162-12 Anyagismeret, anyagvizsgálat) fémek jellemző csoportjai, kiválasztásuk feltételei vasgyártás, nyersvasak acélgyártások acélok ötvözői, szennyezői, felhasználásuk öntöttvasak, és gyártásuk szabványos ipari vasfémek összefoglalása szabványos ipari vasfémek felmérése Összefoglalás Számonkérés	Rendszerező-képesség fejlesztése, műszaki táblázatok értelmező elemzésnek erősítése	7 óra
Nemfémes anyagok (műanyagok) (10162-12 Anyagismeret, anyagvizsgálat) Polimerek jellemző tulajdonságai, felhasználási területeik	Ismeretek rendszerező kompetenciája Társas kompetenciák	7 óra

Természetes műanyagok csoportosítása, fajtáik, jellemzőik, felhasználásuk Mesterséges műanyagok, alkalmazásuk jellemzői polimerizációs műa-ok polikondenzációs műa-ok poliaddíciós műa-ok Műanyagok előállítása, megmunkálása Összefoglalás Számonkérés	(csoportmunka) Olvasási, szövegértési kompetenciák	
Kerámiák, kompozitok, szinterelt anyagok Gyémánt, grafit jellemzői, felhasználásuk Keményfémek jellemzői, felhasználásuk Az üveg jellemzői, gyártása felhasználási területei Kerámiatermékek modern kompozit anyagok szinterelés	Ismeretek alkalmazása, kezdeményezőkészség fejlesztése Digitális kompetencia	7 óra
Ipari segédanyagok (fa, papír, textília, bőr) a fa szerkezete, fajtái, tulajdonságai, termékei textilek alapanyagai, tulajdonságaik, előállításuk papírgyártás, papíripari termékek, felhasználásuk bőr felépítése, alkalmazása Összefoglalás Számonkérés	Olvasás, szövegértés kompetencia fejlesztése Elemzőképesség javítása, fokozása	7 óra
Gépipari kenőanyagok súrlódás lényege, súrlódások fajtái, jellemzőjük olajok, tulajdonságaik, olajfajták fáradt olaj regenerálás zsírok csoportosítása bázis szerint, egyes fajták alapvető tulajdonságai Szilárd kenőanyagok (grafit, zsírkő)	Matematikai kompetencia Ismeretek helyén való alkalmazása csoportosító, rendszerező képesség Új ismeretek elemző képességének kompetenciája	7 óra
Könnyű –és színesfémek könnyű és színesfém réz előállítása, tulajdonságai, felhasználása rézötvözetek és felhasználásuk alumínium előállítása, tulajdonságai, felhasználása	Elemző értelmezés, általános iskolai ismeretek felidézésével. Gyakorlati alkalmazás – saját tapasztalati példák	7 óra

alumínium-ötvözetek egyéb könnyű és színesfémek Összefoglalás Számonkérés		
Hőkezelések hőkezelések célja, folyamatai hőkezelések fajtái, csoportosításuk 723 ^{o}C alatti hőkezelések 723 ^{o}C feletti hőkezelések szövetszerkezeti változások – tulajdonságok hőkezelési diagrammok értelmezése Összefoglalás Számonkérés	Fizikai ismeretek megszilárdítása, matematikai kompetenciák fejlesztése (diagrammok értelmezése, készítése megadott értékek alapján)	7 óra
Év végi ismétlés, jegyek lezárása		2 óra

Ajánlott irodalom:
Dr. Márton Tibor - Plósz Antal - Vincze István: Anyag-és gyártásismeret

Követelmény, a továbbhaladás feltételei:
A tanulókban mélyüljenek el az általános iskolában már megtanult - anyagismerethez köthető- kémiai, fizikai ismeretek.
A tanulók legyenek képesek a megtanult fémipari, és egyéb segédanyagok jellemzésére, alkalmazási területeik ismertetésére, a hőkezelési folyamatok értelmezésére. Ismerjék, és alkalmazzák a gyártás, előállítás, hőkezelés során betartandó munka, tűz –és balesetvédelmi szabályokat.

Értékelés (1-5-ig történő érdemjegyekkel):
- személyre irányuló és osztályt érintő, teljes körű értékelés
- folyamatos szóbeli számonkérés és értékelés
- témakörök befejezésekor írásbeli számonkérés

A tantárgy oktatásának tárgyi feltételei:
- szaktanterem
- projektor/interaktív tábla
- laptop
- bemutató eszközök

CAD-rajzolás tantárgy

Készítette: Czimbalek Ottó

A tantárgy oktatásának célja:
A CAD-rajzolás tantárgy célja, hogy a szakmai alapozó tantárgyakban megszerzett elsődlegesen műszaki ábrázolási és szakrajzi ismereteket kibővítse, valamint növelje a tanulók jártasságát a gépipari tervezések megvalósításában.

A tananyag tartalma, elvárt viselkedésmódok, attitűdök, digitális kompetenciák és az oktatására meghatározott óraszám:

Témakörök megnevezése	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök, digitális kompetenciák	A képzésre fordított óraszám
Bevezetés Műszaki rajz alapjai – ismétlés IKT eszközök alkalmazása a tervezésben Összefoglalás Számonkérés	Digitális és matematikai kompetencia (sík-és térelemek, geometria, méretarány) erősítése. Elemző, és rendszerező képesség fejlesztése.	12 óra
Cad rajzolás alapjai CAD-CAM-rendszerek elvének ismertetése A rendelkezésre álló CAD-program megismerése Összefoglalás Számonkérés	Alkotó, és geometriai leképező képességek fejlesztése	22 óra
Év végi ismétlés, jegyek lezárása		2 óra

Ajánlott irodalom:
Pintér Miklós: Auto-CAD tankönyv és példatár
Követelmény, a továbbhaladás feltételei:
A tanulók a megtanult rajzi szabályok felidézésével ismerjék meg a CAD-tervezés alapjait, gyakorlati alkalmazásának lehetőségeit.

Értékelés (1-5-ig történő érdemjegyekkel):

- személyre irányuló és osztályt érintő, teljes körű értékelés
- folyamatos szóbeli számonkérés és értékelés
- témakörök befejezésekor írásbeli számonkérés

A tantárgy oktatásának tárgyi feltételei:

- szaktanterem
- projektor/interaktív tábla
- laptop
- bemutató eszközök

Gépelemek tantárgy

Készítette: Czimbalek Ottó

A tantárgy oktatásának célja:

A gépelemek tantárgy tanításának fő célja, hogy a tanulók ismerjék meg a várható munkájuk alapját képező gépszerelési, gépbeállítási elveket, technológiákat, gépszerkezet-kialakításokat. További cél, hogy alakuljon ki bennük a munkafegyelem, a technológiai utasítások, műszaki leírások használatának, és az abban leírtak betartásának igénye.

A tananyag tartalma, elvárt viselkedésmódok, attitűdök, digitális kompetenciák és az oktatására meghatározott óraszám:

Témakörök megnevezése	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök, digitális kompetenciák	A képzésre fordított óraszám
Bevezetés		1 óra
Hajtások A hibakeresések elvei a gépek paramétereinek működési állapota alapján Mozgást átadó, akadályozó gépek, hajtások szerkezeti felépítése, működési elve Csapágyak kialakításai Hajtásoknál használatos gázok, folyadékok tulajdonságai, felhasználási területei Vázszerkezetek, gépágyak építési elvei Szereléshez kapcsolódó jelek, jelzések, dokumentumok Szerelés, gépbeállítás szerszámai, mérőműszerei Csigahajtás fő méretei Csigahajtás hatásfoka és veszteségei Csigahajtás méreteinek ellenőrzése Csigahajtásszekrények Fogaskerékszekrények szerkezeti részei	Felméri a gépszerkezetek gépegység általános állapotát, megállapítja az alapvető hibákat.	35 óra

Homlokkerék-áthajtóművek Fogaskerekek csoportosítása Fogaskerekek ellenőrzése Fogaskerekek anyagai Fogaskerekek kiválasztása Dörzshajtások Dörzskerekek Végtelenített szalaghajtások Szíjcsúszás, szíjsebesség Szíjhajtások csoportosítása Ékszíjhajtások méretezése Lánchajtások Lánctípusok Lánchajtások elrendezései Lánchajtások méretezése Forgattyús hajtóművek Egyszeres működésű, kétszeres működésű gépek Excenter Siklócsapágyak Gördülőcsapágyak Csapágyak kenése Kenő-, és adalékanyagok fogalma, tulajdonságai A témakörrel kapcsolatos munka-, tűz- és környezetvédelmi alapfogalmak, alapismeretek, szabályok Összefoglalás Témazáró		
Hidraulikus rendszerek A hidraulikus rendszerek felépítése, elemei, feladatai, működésük A hidraulikus rendszerekhez tartozó jellemzők mérési lehetőségei A hidraulikus rendszerek jellemző meghibásodásai, a hibakeresés elvei A hidraulikus rendszerek javíthatósága, a javítás elvei Szereléshez kapcsolódó jelek, jelzések, dokumentumok, rajzdokumentáció Szerelés, gépbeállítás szerszámai, mérőműszerei	Ismeri a hidraulikus rendszer javítási elveit.	18 óra

Fokozatmentes finommozgások Hidraulikus erőhatások Automatizált mozgások Hidraulikus rendszerek korlátai, hátrányai Üzemi hőmérséklet A hidraulikaolaj nyomóközeggel szemben támasztott követelményei A hidraulikaolaj fajtái, tulajdonságai Az olajok viszkozitása, tulajdonságai, kifáradása, szennyeződései Vezetékek tömítettsége Visszatérő vezeték Összetett rendszerek alkalmazásának területei, lehetőségei Pneumohidraulikus, elektrohidraulikus rendszerek Egyenes vonalú mozgások eszközei, dugattyúk, hengerek Forgómozgás eszközei, olajmotorok Áramlásvezérlők, szelepek, tolattyúk Hidroakkumulátorok, nyomástartó edények típusai, szerepe Szivattyúk, fogaskerék szivattyú, csavarszivattyú, szárszivattyú, dugattyús szivattyú Túlfolyószelepek, biztonsági szelepek, visszacsapó szelepek, differenciálszelepek Fojtóberendezések, fojtócsap, hossztolattyúk, forgótolattyúk A témakörrel kapcsolatos munka-, tűz- és környezetvédelmi alapfogalmak, alapismeretek, szabályok Összefoglalás Témazáró		
Pneumatikus rendszerek A pneumatikus rendszerek, vezérlések felépítése, elemei, feladatai, működése A pneumatikus rendszerekhez tartozó jellemzők mérési lehetőségei A pneumatikus rendszerek jellemző meghibásodásai, a hibakeresés elvei A pneumatikus rendszerek	Ismeri a pneumatikus rendszer javítási elveit.	35 óra

javíthatósága, a javítás elvei Szereléshez kapcsolódó jelek, jelzések, dokumentumok Pneumatikus alapkapcsolások és vezérlések készítése, rajzdokumentáció Szerelés, gépbeállítás szerszámai, mérőműszerei A levegő tulajdonságai Boyle-Mariotte törvény Gay-Lussac törvény Általános gáztörvény A levegő előkészítése Abszorpciós szárítás eljárása Tápegység Légszűrő Nyomásszabályozó Olajozó Légmotorok Végrehajtó elemek Egyszeres működtetésű munkahenger Kettősműködésű munkahenger Útszelepek Zárószelepek Elzárószelepek Relék, átalakítók Nyomásirányítók, nyomáskapcsolók Áramirányítók Ellenőrző-berendezések A dugattyú sebességét befolyásoló tényezők Vezérlés útszeleppel Kapcsolási helyzetek Kettősműködtetésű munkahenger működtetése útszeleppel Váltószelep Kétnyomású szelep Időszelep Ejektorok A témakörrel kapcsolatos munka-, tűz- és környezetvédelmi alapfogalmak, szabályok Összefoglalás Témazáró		
Év végi ismétlés, jegyek lezárása		1 óra

Ajánlott irodalom:
Szabó István: Gépelemek
Gál Tamás- Vince: Géplakatos szakmai ismeretek

Követelmény és a továbbhaladás feltételei:

Ismerje meg a hidraulikus, pneumatikus rendszereket, dokumentumokat a gépegységek, alkatrészek szereléshez kapcsolódó ismereteket, eszközöket, berendezéseket ill. a mérési módszereket.

Értékelés (1-5-ig történő érdemjegyekkel)

- személyre irányuló és osztályt érintő teljes körű értékelés
- folyamatos szóbeli számonkérés és értékelés
- témakörök befejezésekor írásbeli számonkérés

A tantárgy oktatásának tárgyi feltételei:

- szaktanterem
- projektor/interaktív tábla
- laptop

Mérés és anyagvizsgálat tantárgy

Készítette: Czimbalek Ottó

A tantárgy oktatásának célja:
A mérés és anyagvizsgálat tantárgy tanításának fő célja, hogy a tanulók a gépészet területén jellemzően használt mérőeszközök működési elvét megismerjék, azok használatát elsajátítsák, mérési, ellenőrzési feladatokat hajtsanak végre, papíralapú és elektronikus mérési dokumentumokat készítsenek.
Cél továbbá a különböző roncsolásos és roncsolásmentes anyagvizsgálatok megismerése, illetve a szakmára jellemző anyagvizsgálati eljárások teljesen vagy részben önálló végrehajtása, a kapcsolódó papíralapú és elektronikus dokumentációk elkészítése.
Tantárgyi kapcsolatok: A matematika tantárgy alapműveleteinek témaköre. A műszaki alapozás tanulási terület tantárgyainak tanulása során elsajátított kapcsolódó témakörök, szakmai tartalmak. Az anyagismeret, a gépészeti ismeretek, a műszaki rajz, valamint a gépészeti gyakorlatok tan-tárgyak kapcsolódó szakmai tartalmai.

A tananyag tartalma, elvárt viselkedésmódok, attitűdök, digitális kompetenciák és az oktatására meghatározott óraszám:

Témakörök megnevezése	**Elvárt viselkedésmódok, attitűdök, digitális kompetenciák**	**A képzésre fordított óraszám**
Mérés ellenőrzés témakör Gépészeti mérések Mérés, ellenőrzés fogalma és folyamata Mértékegységek Mérési hibák, műszerhibák Mérési jellemzők Mérési pontosság Tűréssel, illesztéssel kapcsolatos alapfogalmak, táblázatok kezelése Mérési utasítás Mérési dokumentumok jelentősége, fajtái, tartalma Mechanikai mérőeszközök típusai, működésük, kezelésük Nóniusz-elv Mechanikai hossz- és átmérőmérések Körkörösség ellenőrzése, tengely ütésellenőrzése Méretek ellenőrzése idomszerrel A lézer mint a mérés eszköze Mérési dokumentumok készítése A mérési eredmények értékelése, dokumentálása Mérési eredmények elemzése, grafikus ábrázolása Összetett méret-, alak- és helyzetmérés, mérési jegyzőkönyv készítése	Értelmezi a gépészeti alapmérések alapfogalmait. Kiválasztja az adott mérési feladathoz a szükséges és megfelelő mérő- illetve ellenőrzőeszközt Végrehajtja az összetett méret-, alak- és helyzetméréseket, ellenőrzéseket. Előzetes becslést végez a mérési hibák felismerésére Ismeri a mérés és ellenőrzés közötti különbséget Ismeri az ellenőrzések folyamatát, alkalmazásuk jelentőségét, az ellenőrzés elvét, eszközeit, használatukat Papíralapú vagy elektronikus mérési dokumentációt készít.	36 óra
Felületi minőség jelölése, ellenőrzésének és mérésének eszközei Felületi érdesség ellenőrzése és mérése érdességmérő eszközökkel	Ismeri a felületi minőség fogalmát, képes értelmezni azt. Felületi érdességet ellenőriz	
A témakörrel kapcsolatos munka-, tűz- és környezetvédelmi alapfogalmak, alapismeretek, szabályok	Ismeri a vonatkozó rendszabályokat, előírásokat	

Anyagvizsgálatok témakör (roncsolásos vizsgálatok) Anyagvizsgálatok elmélete, alkalmazási területei Anyagvizsgálatok fajtái A gépészeti anyagokra és alkatrészekre vonatkozó információk értelmezése Roncsolásos anyagvizsgálatok fajtái, alkalmazási köre A gépészetben használt anyagok előkészítése vizsgálatra Szakítóvizsgálat Hajlítóvizsgálat Charpy-féle ütvehajlító vizsgálat Keménységmérés, keménységmérő eljárások	Ismeri a roncsolásmentes anyagvizsgálatok alkalmazásának jelentőségét, fajtáit Alapvető ismeretekkel rendelkezik az egyes roncsolásmenetes vizsgálatok lefolytatásának menetéről, eszközeiről, berendezéseiről	6 óra
Fárasztóvizsgálat Melegalakíthatósági technológiai próbák Hidegalakíthatósági technológiai próbák Nyomóvizsgálat Csavaróvizsgálat	Képes a mérés folyamán kapott mérési adatok értelmezésére, és azok rögzítésére a mérési dokumentációban	
A mérési eredmények értékelése, dokumentálása Műszaki táblázatok, diagramok olvasása, értelmezése, kezelése		
A témakörrel kapcsolatos munka, tűz- és környezetvédelmi alapfogalmak, alapismeretek, szabályok		
Anyagvizsgálatok témakör (roncsolás menetes vizsgálatok) A roncsolásmentes anyagvizsgálatok fajtái, csoportosítása, alkalmazási területei Számítástechnika az anyagvizsgálatban A gépészetben használt anyagok előkészítése vizsgálatra Folyadékpenetrációs vizsgálat Ultrahangos vizsgálat Röntgenvizsgálat	Ismeri a roncsolásos anyagvizsgálatok alkalmazásának jelentőségét, fajtáit Alapvető ismeretekkel rendelkezik az egyes roncsolásos vizsgálatok lefolytatásának menetéről, eszközeiről, berendezéseiről	6 óra

Mágneses vizsgálat Örvényáramos vizsgálat A mérési eredmények értékelése, dokumentálása A gépészeti anyagokra és alkatrészekre vonatkozó információk	Képes a mérés folyamán kapott mérési adatok értelmezésére, és azok rögzítésére a mérési dokumentációban	
A témakörrel kapcsolatos munka, tűz- és környezetvédelmi alapfogalmak, alapismeretek, szabályok	Ismeri a vonatkozó rendszabályokat, előírásokat	
Korrózió A korrózió lényege, megjelenési formái Korróziót befolyásoló tényezők Korrózióvédelem jelentősége, csoportosítása, eljárásai	Ismeri a korrózió lényegét, a korróziót befolyásoló tényezőket. Felismeri a korrózióvédelem jelentőségét, képes az egyes védőeljárások helyes kiválasztására	5 óra
A témakörrel kapcsolatos munka, tűz- és környezetvédelmi alapfogalmak, alapismeretek, szabályok	Ismeri a vonatkozó rendszabályokat, előírásokat	
Ismétlés, a tanév zárása		1 óra

Ajánlott irodalom: Dr. Márton Tibor - Plósz Antal - Vincze István: Anyag-és gyártásismeret

Követelmény, a továbbhaladás feltételei:
A tanulók legyenek képesek elsajátítani a mérés és ellenőrzés fajtáinak ismereteit, és azokat tudják alkalmazni a gyakorlati tevékenységük során. Ismerjék a mérési jegyzőkönyvek készítésének és használatának menetét, értelmezzék a kapott jegyzőkönyveket, egyéb dokumentációs elemeket (táblázatok, grafikonok stb)
Sajátítsák el az anyagvizsgálatokhoz kötődő ismereteket, és nagy biztonsággal alkalmazzák azokat.

Értékelés (1-5-ig történő érdemjegyekkel):
- személyre irányuló és osztályt érintő, teljes körű értékelés
- folyamatos szóbeli számonkérés és értékelés
- témakörök befejezésekor írásbeli számonkérés

A tantárgy oktatásának tárgyi feltételei:
- szaktanterem, tanműhely
- projektor/interaktív tábla
- laptop

- bemutató eszközök

11. évfolyam

Munkavállalói idegen nyelv tantárgy

Készítette: Dankovics Tetyana, Fáncsyné Borongics Valéria, Török-Kovács Péter

A tantárgy oktatásának célja: hogy a tanulók idegen nyelven is képesek legyenek álláshirdetésre jelentkezni, ismerjék az álláskeresés lépéseit, s nyelvi szintjüknek megfelelően hatékonyan és eredményesen meg tudják valósítani a kommunikációs célokat egy állásinterjú során.
Megértsék a munkájukhoz kapcsolódó idegen nyelvű álláshirdetéseket, képesek legyenek a munkavállaláshoz kapcsolódóan egyszerű formanyomtatványokat kitölteni, önéletrajzot írni és motivációs levelet megfogalmazni a formai és tartalmi követelményeknek megfelelően, nyelvi panelek és gyakori kifejezések segítségével.

Az állásinterjú során legyenek képesek idegen nyelven, a személyes és szakmai vonatkozást is beleértve bemutatkozni. Tudjanak szándékaikról, elképzeléseikről, jövőbeli terveikről beszélni. Ki tudják fejezni erősségeiket, gyengeségeiket egyszerűbb mondatok, nyelvi szerkezetek segítségével. Rendelkezzenek megfelelő szókinccsel ahhoz, hogy tanulmányaikról és munkatapasztalatukról be tudjanak számolni. Megértsék az adott cég/vállalat honlapján közzétett információkat, és ezzel kapcsolatosan fel tudjanak tenni munkájukat érintő egyszerűbb kérdéseket.

A tantárgy épít a tanulók közismereti tantárgyak keretében elsajátított idegennyelv-tudására, alapvető mondatszerkesztési ismereteire, valamint a főbb igeidők ismeretére. A tantárgy tanulása során a tanuló ezen ismereteit aktiválja és a munkavállalói szókincset is alkalmazva gyakorolja.

Tananyag tartalma, és az oktatására meghatározott óraszám, fejlesztendő kompetenciák:

Témakör megnevezése	**Fejlesztendő kompetenciák**	**A képzésre fordított óraszám**
Az álláskeresés lépései, álláshirdetések Álláskereső portálok, böngészők, álláshirdetések megértése (olvasott szövegértés), nyomtatványok kitöltése (íráskészség), szakmai szókincs	Internetes álláskereső oldalakon és egyéb fórumokon (újsághirdetések,	

	szaklapok, szakmai kiadványok stb.) álláshirdetéseket keres. Az álláskeresséshez használja a kapcsolati tőkéjét.	8 óra
Önéletrajz és motivációs levél Önéletrajzok formai és tartalmi követelményei (olvasott szövegértés, szókincs, íráskészség) , Önéletrajz sablonok megismerése, kitöltése (Europass CV sablon vagy szövegszerkesztők sablonjai), motivációs levél tartalmi és formai követelményei, tipikus szófordulatai (szókincs, íráskészség)	A tanuló megtanulja az önéletrajzok típusait, azok tartalmi és formai követelményeit, tipikus szófordulatait. Képessé válik saját maga is a nyelvi szintjének megfelelő helyességgel önálló önéletrajz készítésére, A tartalmi és formai követelményeknek megfelelő motivációs levelet ír, melyet a megpályázandó állás sajátosságaihoz igazít.	12 óra
„Small talk" – általános társalgás Az általános idegennyelv tantárgy keretein belül megismert általános csevegési témakörök (időjárás, család, hobbi, utazás, stb) szókincsének áttekintése, szóbeli kompetenciák fejlesztése - társalgás gyakorlása.	Az állásinterjún, az állásinterjúra érkezéskor vagy a kapcsolódó telefonbeszélgetések során csevegést (small talk) kezdeményez, a társalgást fenntartja és befejezi. A kérdésekre megfelelő válaszokat ad.	8 óra
Állásinterjú Az állásinterjú menete, szakmai bemutatkozás, tipikus kérdések megértése és megválaszolása, állásinterjúval kapcsolatos gyakori szófordulatok, felvezető csevegés gyakorlása, szakmai szókincs áttekintése, munkavállalással kapcsolatos	A témakör végére a tanuló képes egyszerűbb mondatokkal és megfelelő	3 óra

kérdésfeltevés (szókincs és szóbeli kompetencia fejlesztése)	koherenciával hatékony kommunikációt folytatni az állásinterjú során. Be tud mutatkozni szakmai vonatkozással is. Elsajátítja azt a szakmai jellegű szókincset, amely alkalmassá teszi arra, hogy a munkalehetőségekről, munkakörülményekről tájékozódjon. Ki tudja emelni erősségeit, és egyszerűbb kérdéseket tud feltenni a betölteni kívánt munkakörrel kapcsolatosan. A témakör tanulása során elsajátítja a közvetlenül a szakmájára vonatkozó, gyakran használt kifejezéseket.	

A képzés javasolt helyszíne

Az órák kb. 50%-a egyszerű tanteremben történjen, egy másik fele pedig számítógépes tanterem, hiszen az oktatás egy jelentős részben digitális tananyag által támogatott formában zajlik.

Követelmény, a továbbhaladás feltételei:

A tanuló legyen képes az adott idegen nyelven önéletrajzot írni , munkára jelentkezni , állásinterjún idegen nyelven kommunikálni, reklamációkat intézni.

Értékelés:

- Folyamatos számonkérés szóban, írásban és önálló feladatok alapján a tanítási órákon ellenőrzés céljából.
- Évközi dolgozatok megírása meghatározott szempontok alapján minősítés céljából.
- Tematikus, témazáró feladatsorok, amelyek átfogó ismeretekre és képességekre irányulnak, a minősítés és az oktatói folyamat kontrollja céljából.

- Projektmunkában való részvétel (egyéni vagy csoportos) szóbeli, írásbeli értékelése.
- Tények, elemi információk megjegyzése, megértése, fogalmak felismerése, megnevezése és használata, a szaknyelv alkalmazása, a különböző műfajú és rendeltetésű szövegek sajátosságainak felismerése, értelmezése, szabályok ismerete és reprodukálása.
- Különféle szövegek megalkotása, a nyelvhelyességi és helyesírási biztonság fejlesztése.

A tantárgy oktatásának tárgyi feltételei:

- falitérkép
- tanterem
- laptop
- CD lejátszó
- DVD lejátszó
- videó
- televízió
- projektor
- interaktív tábla

CAD-rajzolás tantárgy

Készítette: Czimbalek Ottó

A tantárgy oktatásának célja:
A CAD-rajzolás tantárgy célja, hogy a szakmai alapozó tantárgyakban megszerzett elsődlegesen műszaki ábrázolási és szakrajzi ismereteket kibővítse, valamint növelje a tanulók jártasságát a gépipari tervezések megvalósításában.

A tananyag tartalma, elvárt viselkedésmódok, attitűdök, digitális kompetenciák és az oktatására meghatározott óraszám:

Témakörök megnevezése	**Elvárt viselkedésmódok, attitűdök, digitális kompetenciák**	**A képzésre fordított óraszám**
Bevezetés, ismétlés Műszaki rajz alapjai – ismétlés IKT eszközök alkalmazása a tervezésben-ismétlés CAD-CAM-rendszerek elve-ismétlés A rendelkezésre álló CAD-program-ismétlés	Digitális és matematikai kompetencia (sík-és térelemek, geometria, méretarány) erősítése.	20 óra

Összefoglalás Számonkérés	Elemző, és rendszerező képesség fejlesztése.	
Cad-ábrázolás CAD-rajzolás, rajzdokumentáció készítése a műszaki ábrázolás szabályainak használatával A munkadarabok oktatószoftveren történő számítógépes grafikus rajzolása Összefoglalás Számonkérés	Alkotó, és geometriai leképező képességek fejlesztése	40 óra
Év végi ismétlés, jegyek lezárása		2 óra

Ajánlott irodalom:
Pintér Miklós: Auto-CAD tankönyv és példatár

Követelmény, a továbbhaladás feltételei:
A tanulók a megtanult rajzi szabályok felidézésével ismerjék meg a CAD-tervezés alapjait, gyakorlati alkalmazásának lehetőségeit. Készség szinten sajátítsák el a CAD tervezéshez alkalmazott szoftverek használatát, alkalmazásukat. Legyenek képesek egyszerűbb geometriai ábrák értelmezésére, a tervezési és ábrázolási folyamatok elemzésére. Ismerjék a munkadarabok gyártási folyamatainak lépéseit, helyesen elemezzék a munkadarabok tervdokumentációit.

Értékelés (1-5-ig történő érdemjegyekkel):
- személyre irányuló és osztályt érintő, teljes körű értékelés
- folyamatos szóbeli számonkérés és értékelés
- témakörök befejezésekor írásbeli számonkérés

A tantárgy oktatásának tárgyi feltételei:
- szaktanterem
- projektor/interaktív tábla
- laptop
- bemutató eszközök

Fémmegmunkálások tantárgy

Készítette: Czimbalek Ottó

A tantárgy oktatásának célja:
A Fémmegmunkálások tantárgy tanításának fő célja megismertetni a tanulókkal a fémmegmunkálási tevékenységek (kovácsolás, kézi és gépi forgácsolás stb.) során alkalmazott technológiák, eljárások elméleti ismereteit, e tevékenységek végzése során használatos gépek, eszközök, szerszámok, berendezések kialakítását, funkcióját, használatának szabályait. További cél, hogy a tanuló ismerje a technológiák gyakorlati alkalmazását és önálló használatát, és mindezek mellett szerezzen elméleti tudást a tevékenységek végzése során használt berendezések működtetéséről, működési elvéről, valamint legyen tisztában a technológiák alkalmazásával járó speciális munkavédelmi előírásokkal.

A tananyag tartalma, elvárt viselkedésmódok, attitűdök, digitális kompetenciák és az oktatására meghatározott óraszám:

Témakörök megnevezése	**Elvárt viselkedésmódok, attitűdök, digitális kompetenciák**	**A képzésre fordított óraszám**
Fémek melegalakítása, tulajdonság javítása Munkaterület, szerszámok előkészítése, annak fontossága Rajz-, technológiai, munkabiztonsági dokumentáció tanulmányozása, értelmezése Kézi kovácsolás alapműveletei, technológiája, eszközei, szerszámai, az alkalmazott berendezések megfelelő használatának elmélete Gépi kovácsolás alapműveletei, technológiája, szerszámai, az alkalmazott berendezések megfelelő használatának elmélete A kovácsolás anyagszükségletének kiszámítása, meghatározása Kovácshegesztési technológiák elméleti ismerete Fémek edzésének, megeresztésének technológiája Alacsony hőmérsékletű megeresztés elmélete Magas hőmérsékletű megeresztés elmélete Közvetlen megeresztés elmélete	Ismeri a gépipari szakrajzi jelöléseket, jelképes ábrázolásokat. Ismeri a szakmájára jellemző műszaki dokumentációk formai és tartalmi követelményeit, elemeit. Alapvető informatikai ismeretekkel rendelkezik. Ismeri a kézi és gépi kovácsolás alapműveleteit, technológiáját, eszközeit, szerszámait Ismeri a szakmájában leginkább jellemző anyagok összetételét, hőkezelhetőségét. Alapvető informatikai ismeretekkel rendelkezik.	40 óra

Feszültség csökkentése Felületkezelés technológiája melegeljárással, hőkezeléssel Lágyítási technológiák elsajátítása Kérgesítő eljárások elméleti ismerete		
A témakörrel kapcsolatos munka-, tűz- és környezetvédelmi alapfogalmak, alapismeretek, szabályok		
Kézi és gépi forgácsolás Munkaterület, szerszámok előkészítése, azok fontossága Rajz-, technológiai, munkabiztonsági dokumentáció tanulmányozása Fémek kézi forgácsolási technológiái, szerszámai, gépei Illesztések Fűrészelés, Fűrészgép felépítése, fűrészlapok kiválasztása, cseréje, munkadarab befogása, Fúrógépek típusai, fúrók kialakítása, befogása, hűtése, kenése Fúrók élezése Menetfajták, menetvágó szerszámok Menet ellenőrzése, mérése Gépi menetvágás, menetfúrás eszközei, gépei Forgácsoló szerszámok jellemzői, élszögei Hántolási, csiszolási, finomfelületi megmunkálások Dörzsár szerkezete, átmérője, fogazás jellemzője Dörzsártípusok, dörzsárazás művelete Kézi szerszámgépek használatának biztonsági szabályai (fúrás, köszörülés, polírozás) Fémek gépi forgácsolási technológiái, szerszámai, gépei	Ismeri a kézi és gépi kovácsolás alapműveleteit, technológiáját, eszközeit, szerszá-mait, az alkalmazott berendezések meg-felelő használatának elméletét. Ismeri a gépi forgácsolás technológiáit, szerszámait, gépeit, berendezéseit.	51 óra

A gépi forgácsoláshoz tartozó munkabiztonsági szabályok Esztergagép felépítése, karbantartása Forgácsolási alapismeretek Az esztergán végezhető műveletek Az esztergakés részei, szögei, főbb fajtái Marógép felépítése, karbantartása A marógépen végezhető műveletek A marószerszámok csoportosítása, fajtái, részei, szögei Gyalugép felépítése, működése, karbantartása Gyalugépen végezhető műveletek		
A témakörrel kapcsolatos munka-, tűz- és környezetvédelmi alapfogalmak, alapismeretek, szabályok		
Tanév tapasztalatai, jegyek lezárása		2 óra

Ajánlott irodalom: Dr. Márton Tibor - Plósz Antal - Vincze István: Anyag-és gyártásismeret / Ducsai János – Forgácsoló eljárások

Követelmény, a továbbhaladás feltételei:
A tanuló ismerje a gépiparban alkalmazott melegalakító eljárásokat, alkalmazásuk követelményeit és jellemzőt, a használatos eszközöket, berendezéseket. Ismerje a kézi-és gépi forgácsolási műveletek jellemzőit, eszközeit és gépeit, a megmunkálások folyamatait.

Értékelés (1-5-ig történő érdemjegyekkel):

- személyre irányuló és osztályt érintő, teljes körű értékelés
- folyamatos szóbeli számonkérés és értékelés
- témakörök befejezésekor írásbeli számonkérés

A tantárgy oktatásának tárgyi feltételei:

- szaktanterem, tanműhely
- projektor/interaktív tábla
- laptop
- bemutató eszközök

Gépelemek tantárgy

Készítette: Czimbalek Ottó

A tantárgy oktatásának célja:
A gépelemek tantárgy tanításának fő célja, hogy a tanulók ismerjék meg a várható munkájuk alapját képező gépszerelési, gépbeállítási elveket, technológiákat, gépszerkezet-kialakításokat. További cél, hogy alakuljon ki bennük a munkafegyelem, a technológiai utasítások, műszaki leírások használatának, és az abban leírtak betartásának igénye.

A tananyag tartalma, elvárt viselkedésmódok, attitűdök, digitális kompetenciák és az oktatására meghatározott óraszám:

Témakörök megnevezése	**Elvárt viselkedésmódok, attitűdök, digitális kompetenciák**	**A képzésre fordított óraszám**
Hajtások témakör Gépelemekhez tartozó jellemzők mérése A hibakeresés elvei a gépek paramétereinek működési állapota alapján Mozgást átadó, akadályozó gépek, hajtások szerkezeti felépítése, működési elve Csapágyak kialakításai Hajtásoknál használatos gázok, folyadékok tulajdonságai, felhasználási területei Vázszerkezetek, gépágyak építési elvei Szereléshez kapcsolódó jelek, jelzések, dokumentumok Szerelés, gépbeállítás szerszámai, mérőműszerei Csigahajtás fő méretei Csigahajtás hatásfoka és veszteségei Csigahajtás méreteinek ellenőrzése Csigahajtásszekrények Fogaskerékszekrények szerkezeti részei Homlokkerék-áthajtóművek Fogaskerekek csoportosítása Fogaskerekek ellenőrzése Fogaskerekek anyagai Fogaskerekek kiválasztása	Felméri a gépszer-kezet, gépegység általános állapotát, megállapítja az alapvető hibákat. Csapágyat választ a papíralapú vagy digitális csapágykatalógusból. Felismeri a különböző alkalmazási területhez tartozó hajtástípusokat, tengelykapcsolókat Egyszerűbb (egye-nes fogú elemi és kompenzált) fogas-kerék-számításokat végez.	49 óra

Dörzshajtások Dörzskerekek Végtelenített szalaghajtások Szíjcsúszás, szíjsebesség Szíjhajtások csoportosítása Ékszíjhajtások méretezése Lánchajtások Lánctípusok Lánchajtások elrendezései Lánchajtások méretezése Forgattyús hajtóművek Egyszeres működésű, kétszeres működésű gépek, excenter		
A témakörrel kapcsolatos munka-, tűz- és környezetvédelmi alapfogalmak, alapismeretek, szabályok		
Csapágyak témakör Súrlódások és jellemzőik Siklócsapágyak Gördülőcsapágyak Csapágyak kenése Kenő-, és adalékanyagok fogalma, tulajdonságai		14 óra
A témakörrel kapcsolatos munka-, tűz- és környezetvédelmi alapfogalmak, alapismeretek, szabályok		
témakör, hidraulikus rendszerek A hidraulikus rendszerek felépítése, elemei, feladatai, működésük A hidraulikus rendszerekhez tartozó jellemzők mérési lehetőségei A hidraulikus rendszerek jellemző meghibásodásai, a hibakeresés elvei A hidraulikus rendszerek javíthatósága, a javítás elvei Szereléshez kapcsolódó jelek, jelzések, dokumentumok, rajzdokumentáció Szerelés, gépbeállítás szerszámai,	Felméri a hidraulikus rendszer általános állapotát. Megállapítja a meghibásodott hidraulikus rendszer alapvető hibáit és megtervezi a javítási, szerelési műveleteket. Felméri a pneumatikus	14 óra

mérőműszerei Fokozatmentes finommozgások Hidraulikus erőhatások Automatizált mozgások Hidraulikus rendszerek korlátai, hátrányai Üzemi hőmérséklet A hidraulikaolaj nyomóközeggel szemben támasztott követelményei A hidraulikaolaj fajtái, tulajdonságai Az olajok viszkozitása, tulajdonságai, kiféradása, szennyeződései Vezetékek tömítettsége Visszatérő vezeték Összetett rendszerek alkalmazásának területei, lehetőségei Pneumohidraulikus, elektrohidraulikus rendszerek Egyenesvonalú mozgások eszközei, dugattyúk, hengerek Forgómozgás eszközei, olajmotorok Áramlásvezérlők, szelepek, tolattyúk Hidroakkumulátorok, nyomástartó edények típusai, szerepe Szivattyúk, fogaskerékszivattyú, csavarszivattyú, szárszivattyú, dugattyús szivattyú Túlfolyószelepek, biztonsági szelepek, visszacsapószelepek, differenciálszelepek Fojtóberendezések, fojtócsap, hossztolattyúk, forgótolattyúk	rendszer általános állapotát. Hidraulikus alapmé-réseket végez, a mérés eredményeit dokumentálja.	
A témakörrel kapcsolatos munka-, tűz- és környezetvédelmi alapfogalmak, alapismeretek, szabályok		
Pneumatikus rendszerek A pneumatikus rendszerek, vezérlések felépítése, elemei,		14 óra

feladatai, működése A pneumatikus rendszerekhez tartozó jellemzők mérési lehetőségei A pneumatikus rendszerek jellemző meghibásodásai, a hibakeresés elvei A pneumatikus rendszerek javíthatósága, a javítás elvei Szereléshez kapcsolódó jelek, jelzések, dokumentumok Pneumatikus alapkapcsolások és vezérlések készítése, rajzdokumentáció Szerelés, gépbeállítás szerszámai, mérőműszerei A levegő tulajdonságai Boyle–Mariotte-törvény Gay–Lussac-törvény Általános gáztörvény A levegő előkészítése Abszorpciós szárítás eljárása Tápegység Légszűrő Nyomásszabályozó 46/100. oldal Olajozó Légmotorok Végrehajtó elemek Egyszeres működtetésű munkahenger Kettősműködésű munkahenger Útszelepek Zárószelepek Elzárószelepek Relék, átalakítók Nyomásirányítók, nyomáskapcsolók Áramirányítók Ellenőrző-berendezések A dugattyú sebességét befolyásoló tényezők Vezérlés útszeleppel Kapcsolási helyzetek Kettősműködtetésű munkahenger	Megállapítja a meghibásodott pneumatikus rend-szer alapvető hibáit és megtervezi a javítási, szerelési műveleteket. Szük-ség esetén alapmé-réseket végez.	

működtetése útszeleppel Váltószelep Kétnyomású szelep Időszelep Ejektorok		
A témakörrel kapcsolatos munka-, tűz- és környezetvédelmi alapfogalmak, alapismeretek, szabályok		
Ismétlés, a tanév zárása		2 óra

Ajánlott irodalom: Szabó István Gépelemek

Követelmény, a továbbhaladás feltételei:
A tanulók ismerjék az alapvető mozgásátalakító/átszármaztató szerkezetek fajtáit, működési elveiket, alkalmazási területeiket. Legyenek képesek a velük kapcsolatos szerelési feladatok elméletének elsajátítására és alkalmazására a gyakorlati életben.
Ismerjék a hidraolikus és pneomatikus működésű gépek működési elvét, főbb szerkezeti elemeiket, ellenőrzési és javítási feladataikat.

Értékelés (1-5-ig történő érdemjegyekkel):
- személyre irányuló és osztályt érintő, teljes körű értékelés
- folyamatos szóbeli számonkérés és értékelés
- témakörök befejezésekor írásbeli számonkérés

A tantárgy oktatásának tárgyi feltételei:
- szaktanterem, tanműhely
- projektor/interaktív tábla
- laptop
- bemutató eszközök

Duális képző képzési programja

2021/2022. tanévtől 10-11. évfolyam

Tantárgyak	10. évfolyam	11. évfolyam

	Éves óraszám külső képzőhely	Éves óraszám külső képzőhely
Gépészeti ismeretek	**108**	**15,5**
Műszaki rajz	**72**	**31**
Fémmegmunkálások	**-**	**31**
CAD-rajzolás	**-**	**31**
Mérés és anyagvizsgálat	**54**	**-**
Gépészeti gyakorlatok	**108**	**31**
Üzembehelyezés gyakorlata	**-**	**186**
Szerelési gyakorlat	**288**	**217**
Összes óraszám:	**630**	**542,5**
Egybefüggő szakmai gyakorlat:	**140**	**-**

10. évfolyam

Gépészeti ismeretek

A gépészeti ismeretek tantárgy tanításának elsődleges célja, hogy a tanulók ismerjék meg a fémek alakításának legfontosabb módszereit, a gépipar területén használatos anyagok oldható és nem oldható kötéseinek módjait, technológiáját, szerszámait. Cél továbbá megismertetni a tanulókkal a különféle kötések készítésének alapját képező dokumentációk jellemző formai és tartalmi követelményeit, valamint megtanítani az ott előírt mennyiségi, minőségi, technológiai előírások jelentését, azok pontos betartásának fontosságát.

Témakörök	A képzésre fordított óraszám
Fémek alakítása Kézi forgácsoló műveletek és szerszámaik (darabolás, hajlítás, fűrészelés, reszelés, köszörülés, fúrás, süllyesztés, dörzsölés, hántolás, csiszolás, menetvágás, menetfúrás) Forgács nélküli alakítási technológiák Gépi forgácsolás szerszámai	35

Gépi forgácsoló alapeljárások gépei Esztergálás technológiája, a munkafolyamat mozgásviszonyai Fúrás, furatmegmunkálás technológiája, a munkafolyamat mozgásviszonyai Marás technológiája, a munkafolyamat mozgásviszonyai Köszörülés technológiája, a munkafolyamat mozgásviszonyai Vésés, gyalulás technológiája, a munkafolyamat mozgásviszonyai Gépüzemeltetés munkabiztonsági szabályai A témakörrel kapcsolatos munka-, tűz- és környezetvédelmi alapfogalmak, alapismeretek, szabályok	
Hegesztési, forrasztási, ragasztási gyakorlat Munkaterület, anyagok, szerszámok előkészítése A feladatot tartalmazó dokumentumok tanulmányozása, a feladat értelmezése Rajz-, technológiai, munkabiztonsági dokumentáció tanulmányozása Hegesztési, forrasztási, ragasztási felület előkészítése Általános minőségű hegesztési feladatok elvégzésének technológiája, szerszámai Gázhegesztő berendezések Oxigénpalack, reduktor, gáztömlők, hegesztőpisztoly felépítése, karbantartása Hegesztési varratfajták Illesztővarratok, sarokvarratok, élvarratok Egyszerű minőségű él- és sarokhegesztési feladatok végzése vízszintesen, lánghegesztéssel Kötési felületek vizuális ellenőrzése, hibajavítás Lemezélek kialakítása, lemezek illesztése Balrahegesztés, jobbrahegesztés, vízszintes hegesztés, függőleges hegesztés Ikervarrat-hegesztés, élvarratok hegesztése Elhúzódások, feszültségek Feszültségek csökkentése Tartályok hegesztése Rácsok hegesztése Foltok, repedések hegesztése Ívhegesztő berendezések Hegesztőtranszformátor, hegesztőkábel, elektródafogó kezelése, üzemelése, elektróda ki-választása, lemezek illesztése Egyszerű minőségű él- és sarokhegesztési feladatok végzése vízszintesen, ívhegesztéssel Általános minőségű forrasztási feladatok elvégzésének technológiája, szerszámai Forrasztószerszámok Kemény-, lágyforrasztás	35 óra

Forrasztószerek, forraszanyagok Egyszerű minőségű él-, sarok-, lágy- és keményforrasztási feladatok végzése vízszintesen Forrasztott kötések bontása Ragasztott kötések előnyei Általános minőségű ragasztási feladatok elvégzésének technológiája, szerszámai Ragasztóanyagok Természetes, mesterséges vagy műanyagragasztók Ragasztott kötések készítése Ragasztott kötések bontása A témakörrel kapcsolatos munka-, tűz- és környezetvédelmi alapfogalmak, alapismeretek, szabályok	
Szegecs-, csavarkötések készítése Munkaterület, anyagok, szerszámok előkészítése Szegecselés rendeltetése, alkalmazási területe A feladatot tartalmazó dokumentumok tanulmányozása, a feladat értelmezése A szegecselés munkaterülete, a szükséges szerszámok, anyagok előkészítése, fontossága Átlapolt, hevederes, egy- és kétsoros, különböző fejkialakítású szegecskötés készítése. Laza, csuklós, szilárd szegecselés Szilárdsági szegecselés, tömítő szegecselés Szegecsfajták Hidegszegecselés, melegszegecselés Süllyesztett zárófej készítése Szegecsméretek meghatározása Átlapolt szegecselés, hevederes kötés Egysoros, kétsoros, háromsoros szegecskötések Szegecsek igénybevétele Szegecselési hibák Félgömbfejű szegecsfej készítése Csőszegecsek készítése Gépi szegecselés Szegecskötések bontása Szegecskiosztás megtervezése Szegecskötés bontása lefúrással Csavarkötések szerelésének célja Csavarkötések fajtái és rendeltetésük Rajz-, technológiai, munkabiztonsági dokumentáció tanulmányozása A csavarkötés munkaterülete, a szükséges szerszámok, anyagok előkészítése, fontossága	18 óra

Anyáscsavarok, fejescsavarok, ászokcsavarok Csavarkötések szerelésének szerszámai Csavarkötések szerelésének munkaszabályai Csavarok meghúzásának sorrendje Csavarbiztosítások Csavarkötések, csavarbiztosítások létesítése Állítható, nem állítható csavarkulcsok Nyomatékkulcs használata Villáskulcs, csillagkulcs, csőkulcs Csavarkötések oldása, beszakadt csavar eltávolítása Általános csavarhúzók, gépszerelő csavarhúzó, műszerész csavarhúzó, villanyszerelő csa-varhúzó Csavarhúzó kiválasztása A témakörrel kapcsolatos munka-, tűz- és környezetvédelmi alapfogalmak, alapismeretek, szabályok	
Felületvédelmi bevonatok készítése Munkaterület, anyagok, szerszámok előkészítése A feladatot tartalmazó dokumentumok tanulmányozása, a feladat értelmezése Felület előkészítése mechanikusan vagy vegyi anyagok segítségével Felület előkészítése oxidációgátló bevonat készítéséhez Korrózió elleni bevonat készítése kötőelemeken és fémszerkezeteken Megmaradt, a környezetre veszélyes anyagok kezelése Maratás anyagai, veszélyei Száraz csiszolás segédanyagai, technológiája Csiszolóanyagok fajtái, csoportosításuk Nedves csiszolás segédanyagai, fajtái, csoportosításuk, technológiája Mechanikus zsírtalanítás Vibrációs koptatás Szemcseszórás, vibrációs koptatás Mosás Vegyszeres zsírtalanítás Ultrahangos zsírtalanítás Felület előkészítése, felületi érdesség jelentősége Egyszerű felületvédelmi bevonatok készítése, zsírozás, olajozás, barnítás Termodiffúziós eljárás, termikus szórás, alumínium- és acéloxidálás Foszfátozás Kémiai felületvédelem Galvanizálás, fémgőzölés Nikkelezés fajtái, technológiája, csoportosítása Krómozás technológiája, alkalmazási területe, csoportosítása Kromátozás	20 óra

Horganyozás csoportosítása, művelete, technológiája Rezezés Ónozás, a nemesfém-bevonatok alkalmazási területei, technológiája Tűzi zománcozás Oldószeres festés technológiája, alkalmazási területei, csoportosítása Elektrosztatikus festés technológiája, alkalmazási területei, csoportosítása Bevonatrendszer kiválasztásának szempontjai, tervezése Nanotechnológia a felületvédelemben A témakörrel kapcsolatos munka-, tűz- és környezetvédelmi alapfogalmak, alapismeretek, szabályok	

Műszaki rajz

A műszaki rajz tantárgy tanításának fő célja a matematika tantárgy geometria témakörére, valamint a műszaki ábrázolás alapismereteire építve a gépészet területéhez tartozó műszaki rajz alapjainak elsajátítása. További cél, hogy a tanulók valós tárgyról vagy axonometrikus képről önállóan tudjanak gyártáshoz szükséges információkkal ellátott műszaki rajzot, méretezett alkatrészrajzot, illetve egyszerűbb összeállítási rajzot készíteni, valamint bonyolultabb összeállítási rajzokat értelmezni.

Témakörök	**Fejlesztendő kompetenciák, képességek**	**A képzésre fordított óraszám**
Műszaki rajz olvasása, készítése • Rajztechnikai alapszabványok, előírások, megoldások • Síkmértani szerkesztések, térelemek kölcsönös helyzete, vetületi és axonometrikus ábrázolás • Síkmetszés, valódi nagyság meghatározása, kiterítés • Áthatások, áthatások alkatrészrajzokon • Összefoglalás • Témazáró	Matematikai kompetenciák fejlesztése, megszilárdítása. Rajzi kompetenciák fejlesztése. Ábrák elemző értelmezése. Irányíthatóság Térlátás Ismeretek helyén való alkalmazása	20 óra
• Alkatrész- és összeállítási rajzok fogalma • Géprajzi alapfogalmak, szerkesztések, ábrázolási módok	Elemző, és rendszerező képesség fejlesztése.	20 óra

• Gépészeti műszaki rajzok olvasása, értelmezése, készítése • Összefoglalás • Témazáró	Rajzi készségek fejlesztése, rajzolás, rajzolvasás gyakorlatának erősítése. Műszaki dokumentációk elemzésének, értelmezésének fejlesztése, erősítése.	
• Műhelyrajzok sajátosságai, elkészítése, dokumentálása • Metszetábrázolások, szelvény, egyszerűsített ábrázolások • Szabadkézi vázlatrajzok készítése egyszerű alkatrészekről • Alkatrészrajzok szerkesztése felvételi vázlat alapján, rajzolvasás • Alkatrészrajzok, összeállítási rajzok, rajzdokumentációk elemzése, archiválása • Összefoglalás • Témazáró	Önálló feladatmegoldás erősítése. Kézügyesség Pontosság IKT kompetencia	32 óra

Ajánlott irodalom:

- Fenyvessy Tibor: A műszaki rajz alapjai
- Fóris Tibor: A műszaki rajz alapjai- Síkmértan
- Fóris Tibor: A műszaki rajz alapjai- Térmértan

Mérés és anyagvizsgálat

A mérés és anyagvizsgálat tantárgy tanításának fő célja, hogy a tanulók a gépészet területén jellemzően használt mérőeszközök működési elvét megismerjék, azok használatát elsajátítsák, mérési, ellenőrzési feladatokat hajtsanak végre, papíralapú és elektronikus mérési dokumentumokat készítsenek. Cél továbbá a különböző roncsolásos és roncsolásmentes anyagvizsgálatok megismerése, illetve a szakmára jellemző anyagvizsgálati eljárások teljesen vagy részben önálló végrehajtása, a kapcsolódó papíralapú és elektronikus dokumentációk elkészítése.

Témakörök	A képzésre fordított óraszám
Gépészeti mérések • Mérés, ellenőrzés alapfogalmai	18 óra

• Mérő -és ellenőrzőeszközök • Tűrések, illesztések • Közvetett, közvetlen mérés • Mérési számítások • Mérési módszerek (külső, belső, felület, kúp, szög) • Mérési eredmények elemzése • Mérési dokumentáció	
Roncsolásos anyagvizsgálati eljárások • Anyagvizsgálatok elmélete, anyagvizsgálatok fajtái • Szakítóvizsgálat • Hajlítóvizsgálat • Charpy-féle ütvehajlító vizsgálat • Keménységmérés, keménységmérő eljárások (hideg-meleg) • Fárasztóvizsgálat • Nyomóvizsgálat • Csavaróvizsgálat • A mérési eredmények értékelése, dokumentálása, mérőlapok • Jellegzetes hibák • Munka, tűz- és környezetvédelmi szabályok a mérésekben	18 óra
Roncsolásmentes anyagvizsgálati eljárások • Anyagvizsgálatok elmélete, anyagvizsgálatok fajtái • Folyadékpenetrációs vizsgálat • Ultrahangos vizsgálat • Röntgenvizsgálat • Mágneses vizsgálat • Örvényáramos vizsgálat • Korróziós vizsgálat • A mérési eredmények értékelése, dokumentálása, mérőlapok • Jellegzetes hibák • Munka, tűz- és környezetvédelmi szabályok a mérésekben	18 óra

Ajánlott irodalom:

Dr. Márton Tibor - Plósz Antal - Vincze István: Anyag-és gyártásismeret

Gépészeti gyakorlatok

A gépészeti gyakorlatok tantárgy tanításának legfontosabb célja a tanulási területhez tartozó Anyagismeret, illetve gépészeti ismeretek tantárgyak során megtanult elméleti tananyag gyakorlati elsajátítása, a tanulók manuális készségének fejlesztése, felelősségtudatának kialakítása, erősítése. Mindezek mellett cél a kötések létesítésének, oldásának készségszintű elsajátítása a minőségbiztosítási célok megvalósítása érdekében, továbbá a tűz- és az általános biztonsági szabályok fontosságának tudatosítása.

Témakörök	A képzésre fordított óraszám
1. Hegesztési, forrasztási, ragasztási gyakorlat témakör Munkaterület, anyagok, szerszámok előkészítése A feladatot tartalmazó dokumentumok tanulmányozása, a feladat értelmezése Rajz-, technológiai, munkabiztonsági dokumentáció tanulmányozása Hegesztési, forrasztási, ragasztási felület előkészítése Általános minőségű hegesztési feladatok elvégzésének technológiája, szerszámai Gázhegesztő berendezések Oxigénpalack, reduktor, gáztömlők, hegesztőpisztoly felépítése, karbantartása Hegesztési varratfajták Illesztővarratok, sarokvarratok, élvarratok Egyszerű minőségű él- és sarokhegesztési feladatok végzése vízszintesen, lánghegesztéssel Kötési felületek vizuális ellenőrzése, hibajavítás Lemezélek kialakítása, lemezek illesztése Lángbeállítás, semleges láng, gázdús láng Hegesztőégő tartása, vezetése, hozaganyag vezetése Balrahegesztés, jobbrahegesztés, vízszintes hegesztés, függőleges hegesztés Ikervarrat-hegesztés, élvarratok hegesztése A lángvágás munkafolyamata Elhúzódások, feszültségek Feszültségek csökkentése Tartályok hegesztése Rácsok hegesztése Foltok, repedések hegesztése Ívhegesztő berendezések Hegesztőtranszformátor, hegesztőkábel, elektródafogó kezelése, üzemelése, elektróda ki-választása, lemezek illesztése Egyszerű minőségű él- és sarokhegesztési feladatok végzése vízszintesen, ívhegesztéssel Általános minőségű forrasztási feladatok elvégzésének technológiája, szerszámai Forrasztószerszámok Kemény-, lágyforrasztás Forrasztószerek, forraszanyagok Egyszerű minőségű él-, sarok-, lágy- és keményforrasztási feladatok végzése vízszintesen Forrasztott kötések bontása	40 óra

Ragasztott kötések előnyei Általános minőségű ragasztási feladatok elvégzésének technológiája, szerszámai Ragasztóanyagok Természetes, mesterséges vagy műanyagragasztók Ragasztott kötések készítése Ragasztott kötések bontása	
A témakörrel kapcsolatos munka-, tűz- és környezetvédelmi alapfogalmak, alapismeretek, szabályok	
2. Szegecs-, csavarkötések készítése témakör Munkaterület, anyagok, szerszámok előkészítése Szegecselés rendeltetése, alkalmazási területe A feladatot tartalmazó dokumentumok tanulmányozása, a feladat értelmezése A szegecselés munkaterülete, a szükséges szerszámok, anyagok előkészítése, fontossága Átlapolt, hevederes, egy- és kétsoros, különböző fejkialakítású szegecskötés készítése Laza, csuklós, szilárd szegecselés Szilárdsági szegecselés, tömítő szegecselés Szegecsfajták Hidegszegecselés, melegszegecselés Süllyesztett zárófej készítése Szegecsméretek meghatározása Átlapolt szegecselés, hevederes kötés Egysoros, kétsoros, háromsoros szegecskötések Szegecsek igénybevétele Szegecselési hibák Félgömbfejű szegecsfej készítése Csőszegecsek készítése Gépi szegecselés Szegecskötések bontása Szegecskiosztás megtervezése Szegecskötés bontása lefúrással Csavarkötések szerelésének célja Csavarkötések fajtái és rendeltetésük Rajz-, technológiai, munkabiztonsági dokumentáció tanulmányozása A csavarkötés munkaterülete, a szükséges szerszámok, anyagok előkészítése, fontossága Anyáscsavarok, fejescsavarok, ászokcsavarok Csavarkötések szerelésének szerszámai Csavarkötések szerelésének munkaszabályai Csavarok meghúzásának sorrendje Csavarbiztosítások Csavarkötések, csavarbiztosítások létesítése	40 óra

Állítható, nem állítható csavarkulcsok Nyomatékkulcs használata Villáskulcs, csillagkulcs, csőkulcs Csavarkötések oldása, beszakadt csavar eltávolítása Általános csavarhúzók, gépszerelő csavarhúzó, műszerész csavarhúzó, villanyszerelő csa-varhúzó Csavarhúzó kiválasztása A témakörrel kapcsolatos munka-, tűz- és környezetvédelmi alapfogalmak, alapismeretek, szabályok	
3. Felületvédelmi bevonatok készítése témakör Munkaterület, anyagok, szerszámok előkészítése A feladatot tartalmazó dokumentumok tanulmányozása, a feladat értelmezése Felület előkészítése mechanikusan vagy vegyi anyagok segítségével Felület előkészítése oxidációgátló bevonat készítéséhez Korrózió elleni bevonat készítése kötőelemeken és fémszerkezeteken Megmaradt, a környezetre veszélyes anyagok kezelése Maratás anyagai, veszélyei Száraz csiszolás segédanyagai, technológiája Csiszolóanyagok fajtái, csoportosításuk Nedves csiszolás segédanyagai, fajtái, csoportosításuk, technológiája Mechanikus zsírtalanítás Vibrációs koptatás Szemcseszórás, vibrációs koptatás Mosás Vegyszeres zsírtalanítás Ultrahangos zsírtalanítás Felület előkészítése, felületi érdesség jelentősége Egyszerű felületvédelmi bevonatok készítése, zsírozás, olajozás, barnítás Termodiffúziós eljárás, termikus szórás, alumínium- és acéloxidálás Foszfátozás Kémiai felületvédelem Galvanizálás, fémgőzölés Nikkelezés fajtái, technológiája, csoportosítása Krómozás technológiája, alkalmazási területe, csoportosítása Kromátozás Horganyozás csoportosítása, művelete, technológiája Rezezés Ónozás, a nemesfém-bevonatok alkalmazási területei, technológiája Tűzi zománcozás	28 óra

Oldószeres festés technológiája, alkalmazási területei, csoportosítása Elektrosztatikus festés technológiája, alkalmazási területei, csoportosítása Bevonatrendszer kiválasztásának szempontjai, tervezése Nanotechnológia a felületvédelemben A témakörrel kapcsolatos munka-, tűz- és környezetvédelmi alapfogalmak, alapismeretek, szabályok	

Ajánlott irodalom: Dr. Márton Tibor - Plósz Antal - Vincze István: Anyag-és gyártásismeret / Szabó István – Gépelemek

Szerelési gyakorlat

A szerelési gyakorlat tantárgy tanításának fő célja megtanítani a tanulókat a gépelemeken, gépeken, hajtásokon, hidraulikus és pneumatikus rendszereken végzendő mérések, karbantartások, hibakeresések, javítások, beállítási feladatok elvégzésére. További cél, hogy az elméleti ismereteket legyenek képesek a gyakorlatban alkalmazni, üzemi körülmények között feleljenek meg a gyakorlási lehetőséget biztosító munkaadók elvárásainak.

Témakörök	Ismeretek	A képzésre fordított óraszám
Hajtások szerelése témakör A gépszerkezetek általános állapotának felmérése Anyag-, munkaidő-, szerszámigény meghatározása A munkaterület berendezése, a szükséges dokumentumok tanulmányozása A gépszerkezetek általános állapotának felmérése A szerszámok, mérőműszerek előkészítése, ellenőrzése Működési jellemzők mérése, kiszámítása Gépszerkezetek, gépek ellenőrzése, karbantartása, hibák behatárolása Gépszerkezetek, gépek, gépágyak előkészítése, beszerelése, beállítása Nyomástartó edények, emelő- és szállítógépek szerelése, javítása Gépelemekhez tartozó jellemzők mérése	Ismeri a különböző, szakmájában előforduló hajtástípusok jellemzőit, mechanizmusait, javítási, javíthatósági lehetőségeit.	288 óra

Hibakeresés a gépek paramétereinek működési állapota alapján Mozgást átadó, akadályozó gépek, hajtások szerelése Külső, belső csapágyak szerelése Hajtásoknál használatos gázok, folyadékok tulajdonságai, felhasználási területei Szerelési, gépbeállítási szerszámok használata, mérőműszerek használata Csigahajtás fő méretezése Csigahajtás hatásfokának és veszteségeinek meghatározása Csigahajtás szerelése, javítása Csigahajtásszekrények	Ismeri a különböző, szakmájában előforduló mozgásátadó, -közvetítő szerkezetek jellemzőit, mechanizmusait, javítási, javíthatósági lehetőségeit.	
Fogaskerékszekrények szerkezeti részei Homlokkerék-áthajtóművek Fogaskerekek cseréje Fogaskerekek ellenőrzése, mérése Fogaskerekek anyagai Fogaskerekek kiválasztása Dörzshajtások javítása, szerelése Dörzskerekek beállítása Végtelenített szalaghajtások Szíjcsúszás, szíjsebesség, szíjtárcsák kiválasztása Szíjhajtások szerelése, beállítása, szíjjak cseréje Ékszíjhajtások méretezése, szíjtárcsák cseréje	Ismeri a különböző, szakmájában előforduló csigacsigakerék, csavarorsó-csavaranya és fogaskerék-fogasléc mozgásátalakító elemek jellemzőit, mechanizmusait, javítási, javíthatósági lehetőségei	
Lánchajtások szerelése, láncok javítása, kenése, feszességének beállítása Lánckerekek cseréje, osztása, méretezése Lánctípusok Lánchajtások elrendezései Lánchajtások méretezése Forgattyús hajtóművek javítása, szerelése Excenter beállítása Siklócsapágyak ellenőrzése, szerelése, beállítása, kenése Siklócsapágyak hántolása Gördülő csapágyak ellenőrzése, szerelése, beállítása, kenése Kenő-, és adalékanyagok fogalma, tulajdonságai A témakörrel kapcsolatos munka-, tűz- és környezetvédelmi alapfogalmak, alapismeretek, szabályok	Ismeri a különböző, szakmájában előforduló csapágyak jellemzőit, javítási, javíthatósági lehetőségeit.	

Ajánlott irodalom: Szabó István- Gépelemek alapjai

11. évfolyam

Gépészeti ismeretek tantárgy

Témakörök	A képzésre fordított óraszám
Hegesztési, forrasztási, ragasztási gyakorlat • Munkaterület, anyagok, szerszámok előkészítése • A feladatot tartalmazó dokumentumok tanulmányozása, a feladat értelmezése • Rajz-, technológiai, munkabiztonsági dokumentáció tanulmányozása • Hegesztési, forrasztási, ragasztási felület előkészítése • Általános minőségű hegesztési feladatok elvégzésének technológiája, szerszámai • Lángbeállítás, semleges láng, gázdús láng • Balrahegesztés, jobbrahegesztés, vízszintes hegesztés, függőleges hegesztés • Ikervarrat-hegesztés, élvarratok hegesztése • A lángvágás munkafolyamata • Foltok, repedések hegesztése • Egyszerű minőségű él- és sarokhegesztési feladatok végzése vízszintesen, ívhegesztéssel • Kemény-, lágyforrasztás • Egyszerű minőségű él-, sarok-, lágy- és keményforrasztási feladatok végzése vízszintesen • Forrasztott kötések bontása • Ragasztott kötések készítése • Ragasztott kötések bontása • A témakörrel kapcsolatos munka-, tűz- és környezetvédelmi alapfogalmak, alapismeretek, szabályok • Rajz-, technológiai, munkabiztonsági dokumentáció tanulmányozása, készítése • A témakörrel kapcsolatos munka-, tűz- és környezetvédelmi alapfogalmak, alapismeretek, szabályok	19 óra
Szegecs-, csavarkötések készítése • Átlapolt, hevederes, egy- és kétsoros, különböző fejkialakítású szegecskötés készítése. • Laza, csuklós, szilárd szegecselés • Szilárdsági szegecselés, tömítő szegecselés • Hidegszegecselés, melegszegecselés • Süllyesztett zárófej készítése	7 óra

• Szegecsméretek meghatározása • Átlapolt szegecselés, hevederes kötés • Egysoros, kétsoros, háromsoros szegecskötések • Félgömbfejű szegecsfej készítése • Csőszegecsek készítése • Gépi szegecselés • Szegecskötések bontása • Rajz-, technológiai, munkabiztonsági dokumentáció tanulmányozása • Csavarok meghúzásának sorrendje • Csavarbiztosítások • Csavarkötések, csavarbiztosítások létesítése • A témakörrel kapcsolatos munka-, tűz- és környezetvédelmi alapfogalmak, alapismeretek, szabályok	
Felületvédelmi bevonatok készítése • Korrózió elleni bevonat készítése kötőelemeken és fémszerkezeteken • Megmaradt, a környezetre veszélyes anyagok kezelése • Szemcseszórás, • Vegyszeres zsírtalanítás • A témakörrel kapcsolatos munka-, tűz- és környezetvédelmi alapfogalmak, alapismeretek, szabályok	5 óra

Műszaki rajz tantárgy

A műszaki rajz tantárgy tanításának fő célja a matematika tantárgy geometria témakörére, valamint a műszaki ábrázolás alapismereteire építve a gépészet területéhez tartozó műszaki rajz alapjainak elsajátítása. További cél, hogy a tanulók valós tárgyról vagy axonometrikus képről önállóan tudjanak gyártáshoz szükséges információkkal ellátott műszaki rajzot, méretezett alkatrészrajzot, illetve egyszerűbb összeállítási rajzot készíteni, valamint bonyolultabb összeállítási rajzokat értelmezni.

Témakörök	A képzésre fordított óraszám
• Mérethálózat felépítése, különleges méretmegadások • Tűrés, illesztés • Felületi minőség • Jelképes ábrázolások	5 óra

• Technológiai utasítások • Művelettervek • Műveletutasítások	5 óra
• Szerelési utasítások • Rendszerek rajzai, kapcsolási vázlatok, folyamatábrák és folyamatrendszerek • Elektronikus dokumentációk	5,5 óra

Fémmegmunkálások

A Fémmegmunkálások tantárgy tanításának fő célja megismertetni a tanulókkal a fémmegmunkálási tevékenységek (kovácsolás, kézi és gépi forgácsolás stb.) során alkalmazott technológiák, eljárások gyakorlati ismereteit, e tevékenységek végzése során használatos gépek, eszközök, szerszámok, berendezések kialakítását, funkcióját, használatának szabályait. További cél, hogy a tanuló ismerje a technológiák gyakorlati alkalmazását és önálló használatát, és mindezek mellett szerezzen elméleti tudást a tevékenységek végzése során használt berendezések működtetéséről, működési elvéről, valamint legyen tisztában a technológiák alkalmazásával járó speciális munkavédelmi előírásokkal.

Témakörök	Ismeretek	A képzésre fordított óraszám
1. Fémek melegalakítása, tulajdonság javítása Munkaterület, szerszámok előkészítése, annak fontossága Rajz-, technológiai, munkabiztonsági dokumentáció tanulmányozása, értelmezése Kézi kovácsolás alapműveletei, technológiája, eszközei, szerszámai, az alkalmazott berendezések megfelelő használata Gépi kovácsolás alapműveletei, technológiája, szerszámai, az alkalmazott berendezések megfelelő használata A kovácsolás anyagszükségletének kiszámítása, meghatározása	Ismeri a gépipari szakrajzi jelöléseket, jelképes ábrázolásokat. Ismeri a szakmájára jellemző műszaki dokumentációk formai és tartalmi követelményeit, elemeit. Alapvető informatikai ismeretekkel rendelkezik. Ismeri a kézi és gépi kovácsolás alapműveleteit, technológiáját, eszközeit, szerszámait Ismeri a szakmájában leginkább jellemző anyagok összetételét, hőkezelhetőségét. Alapvető informatikai ismeretekkel	15 óra

Kovácshegesztési technológiák gyakorlati ismerete Kovácsgépek működésének gyakorlati tanulmányozása A témakörrel kapcsolatos munka-, tűz- és környezetvédelmi alapfogalmak, alapismeretek, szabályok	rendelkezik.	
2. Kézi és gépi forgácsolás Munkaterület, szerszámok előkészítése, azok fontossága Rajz-, technológiai, munkabiztonsági dokumentáció tanulmányozása Fémek kézi forgácsolási technológiái, szerszámai, gépei Illesztések Fűrészelés, Fűrészgép felépítése, fűrészlapok kiválasztása, cseréje, munkadarab befogása, Fúrógépek típusai, fúrók kialakítása, befogása, hűtése, kenése Fúrók élezése Menetfajták, menetvágó szerszámok Menet ellenőrzése, mérése Gépi menetvágás, menetfúrás eszközei, gépei Forgácsoló szerszámok jellemzői, élszögei Hántolási, csiszolási, finomfelületi megmunkálások Dörzsártípusok, dörzsárazás művelete Kézi szerszámgépek használata (fúrás, köszörülés, polírozás) Fémek gépi forgácsolási technológiái, szerszámai, gépei A gépi forgácsoláshoz tartozó munkabiztonsági szabályok Esztergagép karbantartása Forgácsolási alapismeretek Az esztergán végezhető műveletek Az esztergakés részei, szögei, főbb fajtái Marógép felépítése, karbantartása A marógépen végezhető műveletek A marószerszámok csoportosítása,	Ismeri a kézi és gépi kovácsolás alapműveleteit, technológiáját, eszközeit, szerszámait, az alkalmazott berendezések meg-felelő használatának elméletét. Ismeri a gépi forgácsolás technológiáit, szerszámait, gépeit, berendezéseit.	16 óra

fajtái, részei, szögei Gyalugép felépítése, működése, karbantartása Gyalugépen végezhető műveletek A témakörrel kapcsolatos munka-, tűz- és környezetvédelmi alapfogalmak, alapismeretek, szabályok.		

Ajánlott irodalom: Dr. Márton Tibor - Plósz Antal - Vincze István: Anyag-és gyártásismeret / Ducsai János – Forgácsoló eljárások

CAD-rajzolás tantárgy

A CAD-rajzolás tantárgy célja, hogy a szakmai alapozó tantárgyakban megszerzett elsődlegesen műszaki ábrázolási és szakrajzi ismereteket kibővítse, valamint növelje a tanulók jártasságát a gépipari tervezések megvalósításában.

Témakörök	A képzésre fordított óraszám
Bevezetés, ismétlés • Műszaki rajz alapjai – ismétlés • IKT eszközök alkalmazása a tervezésben-ismétlés • CAD-CAM-rendszerek elve-ismétlés • A rendelkezésre álló CAD-program-ismétlés • A CAD-program lehetőségeinek kihasználása az alkatrészek tervezésekor, rajzolásakor	15 óra
Cad-ábrázolás • CAD-rajzolás, rajzdokumentáció készítése a műszaki ábrázolás szabályainak használatával • A munkadarabok oktatószoftveren történő számítógépes grafikus rajzolása • Egy CAD/CAM-oktatószoftveren keresztül a tanulók megismertetése a számítógéppel segített tervezés és gyártás alapelemeivel • Az oktatószámítógépes-szoftverrel a megmunkáló program elkészítése, szimulációs és adatátviteli lehetőséggel • Az oktatószoftver segítségével a munkadarabok CAD/CAM gyártási folyamat lépéseinek szimulálása	16 óra

Ajánlott irodalom:

Pintér Miklós: Auto-CAD tankönyv és példatár

Gépészeti gyakorlatok tantárgy

Témakörök	Ismeretek	A képzésre fordított óraszám
Hegesztési, forrasztási, ragasztási gyakorlat témakör Munkaterület, anyagok, szerszámok előkészítése A feladatot tartalmazó dokumentumok tanulmányozása, a feladat értelmezése Rajz-, technológiai, munkabiztonsági dokumentáció tanulmányozása Hegesztési, forrasztási, ragasztási felület előkészítése Általános minőségű hegesztési feladatok elvégzésének technológiája, szerszámai Gázhegesztő berendezések Oxigénpalack, reduktor, gáztömlők, hegesztőpisztoly felépítése, karbantartása Hegesztési varratfajták Illesztővarratok, sarokvarratok, élvarratok Egyszerű minőségű él- és sarokhegesztési feladatok végzése vízszintesen, lánghegesztéssel Kötési felületek vizuális ellenőrzése, hibajavítás Lemezélek kialakítása, lemezek illesztése Lángbeállítás, semleges láng, gázdús láng Hegesztőégő tartása, vezetése, hozaganyag vezetése Balrahegesztés, jobbrahegesztés, vízszintes hegesztés, függőleges hegesztés Ikervarrat-hegesztés, élvarratok hegesztése A lángvágás munkafolyamata	Ismeri a különböző hegesztési eljárásokat, azok felhasználási területeit, a hegesztéssel kapcsolatos dokumentációs jelöléseket	10 óra

Elhúzódások, feszültségek Feszültségek csökkentése Tartályok hegesztése Rácsok hegesztése Foltok, repedések hegesztése Ívhegesztő berendezések Hegesztőtranszformátor, hegesztőkábel, elektródafogó kezelése, üzemelése, elektróda kiválasztása, lemezek illesztése Egyszerű minőségű él- és sarokhegesztési feladatok végzése vízszintesen, ívhegesztéssel Általános minőségű forrasztási feladatok elvégzésének technológiája, szerszámai Forrasztószerszámok Kemény-, lágyforrasztás Forrasztószerek, forraszanyagok Egyszerű minőségű él-, sarok-, lágy- és keményforrasztási feladatok végzése vízszintesen Forrasztott kötések bontása Ragasztott kötések előnyei Általános minőségű ragasztási feladatok elvégzésének technológiája, szerszámai Ragasztóanyagok Természetes, mesterséges vagy műanyagragasztók Ragasztott kötések készítése Ragasztott kötések bontása A témakörrel kapcsolatos munka-, tűz- és környezetvédelmi alapfogalmak, alapismeretek, szabályok	Ismeri a különböző forrasztási módokat, azok gyakorlati alkalmazását, munkabiztonsági szabályait. Ismeri a különböző ragasztási módszereket, ragasztóanyagokat, azok gyakorlati alkalmazását, munkabiztonsági szabályait.	
Szegecs-, csavarkötések készítése témakör Munkaterület, anyagok, szerszámok előkészítése Szegecselés rendeltetése, alkalmazási területe A feladatot tartalmazó dokumentumok tanulmányozása, a feladat értelmezése A szegecselés munkaterülete, a szükséges szerszámok, anyagok előkészítése, fontossága Átlapolt, hevederes, egy- és kétsoros, különböző fejkialakítású szegecskötés készítése Laza, csuklós, szilárd szegecselés Szilárdsági szegecselés, tömítő szegecselés Szegecsfajták Hidegszegecselés, melegszegecselés Süllyesztett zárófej készítése Szegecsméretek meghatározása	Ismeri a szegecskötés technológiáját, eszközeit, azok használatának munkabiztonsági szabályait	10 óra

Átlapolt szegecselés, hevederes kötés Egysoros, kétsoros, háromsoros szegecskötések Szegecsek igénybevétele Szegecselési hibák Félgömbfejű szegecsfej készítése Csőszegecsek készítése Gépi szegecselés Szegecskötések bontása Szegecskiosztás megtervezése Szegecskötés bontása lefúrással Csavarkötések szerelésének célja Csavarkötések fajtái és rendeltetésük Rajz-, technológiai, munkabiztonsági dokumentáció tanulmányozása A csavarkötés munkaterülete, a szükséges szerszámok, anyagok előkészítése, fontossága Anyáscsavarok, fejescsavarok, ászokcsavarok Csavarkötések szerelésének szerszámai Csavarkötések szerelésének munkaszabályai Csavarok meghúzásának sorrendje Csavarbiztosítások Csavarkötések, csavarbiztosítások létesítése Állítható, nem állítható csavarkulcsok Nyomatékkulcs használata Villáskulcs, csillagkulcs, csőkulcs Csavarkötések oldása, beszakadt csavar eltávolítása Általános csavarhúzók, gépszerelő csavarhúzó, műszerész csavarhúzó, villanyszerelő csavarhúzó, és kiválasztása A témakörrel kapcsolatos munka-, tűz- és környezetvédelmi alapfogalmak, alapismeretek, szabályok		
Felületvédelmi bevonatok készítése témakör Munkaterület, anyagok, szerszámok előkészítése A feladatot tartalmazó dokumentumok tanulmányozása, a feladat értelmezése Felület előkészítése mechanikusan vagy vegyi anyagok segítségével Felület előkészítése oxidációgátló bevonat készítéséhez Korrózió elleni bevonat készítése kötőelemeken és fémszerkezeteken	Ismeri a felületvédelmi eljárások fajtáit, alkalmazási területeit.	11 óra

Megmaradt, a környezetre veszélyes anyagok kezelése Maratás anyagai, veszélyei Száraz csiszolás segédanyagai, technológiája Csiszolóanyagok fajtái, csoportosításuk Nedves csiszolás segédanyagai, fajtái, csoportosításuk, technológiája Mechanikus zsírtalanítás Vibrációs koptatás Szemcseszórás, vibrációs koptatás Mosás Vegyszeres zsírtalanítás Ultrahangos zsírtalanítás Felület előkészítése, felületi érdesség jelentősége Egyszerű felületvédelmi bevonatok készítése, zsírozás, olajozás, barnítás Termodiffúziós eljárás, termikus szórás, alumínium- és acéloxidálás Foszfátozás Kémiai felületvédelem Galvanizálás, fémgőzölés Nikkelezés fajtái, technológiája, csoportosítása Krómozás technológiája, alkalmazási területe, csoportosítása Kromátozás Horganyozás csoportosítása, művelete, technológiája Rezezés Ónozás, a nemesfém-bevonatok alkalmazási területei, technológiája Tűzi zománcozás Oldószeres festés technológiája, alkalmazási területei, csoportosítása Elektrosztatikus festés technológiája, alkalmazási területei, csoportosítása Bevonatrendszer kiválasztásának szempontjai, tervezése Nanotechnológia a felületvédelemben A témakörrel kapcsolatos munka-, tűz- és környezetvédelmi alapfogalmak, alapismeretek, szabályok		

Üzembehelyezés gyakorlata

Az üzembe helyezés gyakorlata tantárgy tanításának fő célja megtanítani a tanulóknak a kovácsolás, kézi és gépi forgácsolás, gépek, berendezések üzembe helyezése során alkalmazott technológiák, eljárások alkalmazásának lépéseit, e tevékenységek végzéséhez használt eszközök, szerszámok, berendezések kezelését. További cél, hogy a tantárgyat tanuló birtokában legyen a technológiák végzésének alapját képező ismereteknek, mindezek mellett készség-szinten sajátítsa el a tevékenységek végzéséhez szükséges berendezések működtetését és tudja alkalmazni a technológiák kivitelezése során fellépő speciális munkavédelmi előírásokat.

Témakörök	**A képzésre fordított óraszám**
Melegüzemi gyakorlat Kovácstűzhely beüzemelése, a munkahely kialakítása, szerszámok előkészítése A munkadarab felmelegítése, az alakíthatósági hőfok megbecsülése A munkadarab nyújtása, különböző alakok kialakítása A munkadarab tulajdonságainak javítása kézi kovácsolással A gépi kovácsolás alapműveletei, technológiája, szerszámai, az alkalmazott berendezések megfelelő használatának gyakorlata A kovácsolás anyagszükségletének kiszámítása, meghatározása Kovácshegesztési technológiák elméleti ismerete A munkadarab lehűtése, edzése, megeresztése, felületkezelése, barnítása A munkaterület, -szerszámok előkészítése, annak fontossága Rajz-, technológiai, munkabiztonsági dokumentáció tanulmányozása, készítése Fémek edzése, megeresztése, hőfok beállítása, időszükséglet meghatározása A hőkezelés fázisainál látható színkülönbségek felismerése Az alacsony hőmérsékletű megeresztés A magas hőmérsékletű megeresztés A közvetlen megeresztés Hűtés vízben Hűtés olajban A keletkezett reve eltávolítása Edzés sóban Edzés vákuumkályhában Feszültség csökkentése Felületkezelés melegeljárással, hőkezeléssel Lágyítási technológiák gyakorlása Kérgesítő eljárások alkalmazása	30 óra

A témakörrel kapcsolatos munka-, tűz- és környezetvédelmi alapfogalmak, alapismeretek, szabályok.	
Kézi és gépi forgácsolási feladatok Szerszámok, technológiai és munkautasítások előkészítése, tanulmányozása Szerszámok megválasztása Kézi forgácsolási feladatok (fúrás, hántolás, csiszolás, tükrösítés) Gépi forgácsolási feladatok (marás, esztergálás, gyalulás, köszörülés, vésés) Forgácsoló szerszámok újraélezése Gépipari mérőeszközök használata (méret, alak, tűréshatár meghatározása) Munkafeladatok dokumentálása Kézi és gépi anyagmozgatás Munkaterület, szerszámok előkészítése, azok fontossága Rajz-, technológiai, munkabiztonsági dokumentáció tanulmányozása Fűrészelés, fűrészlapok fogazata az anyagfajtának és az anyagminőségnek függvényében Fűrészgép felépítése, fűrészlapok kiválasztása, munkadarab befogása, fűrészlap javítása, cseréje Fúrógépek típusai Fúrók kialakítása, befogása, hűtése, kenése Fúrók élezése a különböző anyagfajtákhoz és -minőségekhez Menetfajták, menetvágó szerszámok Kézi menetvágás, belső menetek készítése, orsómenetek készítése Menet ellenőrzése, mérése Menetvágó szerszámok karbantartása Gépi menetvágás, menetfúrás eszközei, gépei Hántolási, csiszolási, finomfelületi megmunkálások A hántolt felület pontosságának meghatározása A hántolás szerszámai, eszközei A hántolási munka fokozatai A hántolók élezése Dörzsár szerkezete, átmérője, a fogazás jellemzője Dörzsártípusok, dörzsárazás művelete A dörzsárazás hibái Kézi szerszámgépek használatának biztonsági szabályai (fúrás, köszörülés, polírozás) Fémek gépi forgácsolási technológiái, szerszámai, gépei Méret, alak, tűrési mező meghatározása, mért adatok dokumentálása A gépi forgácsoláshoz tartozó munkabiztonsági szabályok Esztergagép felépítése, karbantartása	76 óra

Az esztergán végezhető műveletek Az esztergakés részei, szögei, főbb fajtái A marógép felépítése, karbantartása A marógépen végezhető műveletek A marószerszámok csoportosítása, fajtái, részei, szögei Gyalugép felépítése, működése, karbantartása Gyalugépen végezhető műveletek A témakörrel kapcsolatos munka-, tűz- és környezetvédelmi alapfogalmak, alapismeretek, szabályok.	
Üzembe helyezés Szerszámok, technológiai és munkautasítások előkészítése, tanulmányozása Szerszámok megválasztása Szerszámgépek dokumentációjának tanulmányozása Gépalapok megválasztása, kialakítása Rögzítőcsavarok helyének meghatározása Elektromos berendezések, vezetékek helyének meghatározása, kivitelezése A telepítendő gép telepítési útvonalának akadálymentesítése Telepítés lépéseinek meghatározása A szükséges engedélyek körének meghatározása, igénylése Gépek telepítését követően a rögzítőelemek eltávolítása, vízszintbe állítása A kiegészítő alkatrészek, eszközök felszerelése A gép, eszköz rendszerbe való bekötése Védőburkolatok felhelyezése Hűtő-, kenőfolyadékok feltöltése Tömítettségek ellenőrzése Beállítások elvégzése Terheletlen üzemeltetés, próba Pontosság ellenőrzése, beállítása Fokozatos terhelés, ellenőrzés, beállítás A munkahely előírás szerinti kialakítása Üzembe helyezés dokumentálása A témakörrel kapcsolatos munka-, tűz- és környezetvédelmi alapfogalmak, alapismeretek, szabályok	80 óra

Szerelési gyakorlat

Témakörök	Ismeretek	A képzésre fordított óraszám
Hidraulikus rendszerek szerelése témakör A hidraulikus rendszerek általános állapotának felmérése Anyag-, munkaidő-, szerszámigény meghatározása, a munkaterület berendezése, a szükséges dokumentumok tanulmányozása A szerszámok, mérőműszerek előkészítése, ellenőrzése Működési jellemzők mérése, kiszámítása Munkaközegek jellemzőinek megállapítása, cseréje A hidraulikus rendszerek ellenőrzése, karbantartása, hibák behatárolása A szereléshez, karbantartáshoz, javításhoz kapcsolódó dokumentumok kitöltése A hidraulikus rendszerek javíthatóságának felmérése, a javításhoz szükséges alkatrészek meghatározása Hidraulikus hengerek felújítást követő nyomáspróba tesztjének elvégzése Szereléshez kapcsolódó jelek, jelzések, dokumentumok, rajzdokumentációk elkészítése Szerelés, gépbeállítás szerszámainak használata, mérőműszerek használata Fokozatmentes finommozgások beállítása Hidraulikus erőhatások beállítása Automatizált mozgások sorrendjének meghatározása, beállítása Üzemi hőmérséklet beállítása, hűtés szerelése, beszabályozása A hidraulikaolaj nyomóközeggel szemben támasztott követelményei Hidraulikaolaj fajtái, tulajdonságai Olajok viszkozitása, tulajdonságai, kiféradása, szennyeződése Vezetékek tömörítettségének ellenőrzése Visszatérő vezeték helyének meghatározása Összetett rendszerek alkalmazása Egyszerűbb pneumohidralikus, elektrohidraulikus rendszerek kialakítása Egyenesvonalú mozgások eszközeinek – dugattyúk, hengerek – ellenőrzése	Ismeri a pneumatikus és hidraulikus rendszerek és rendszerelemek felépítését, működési jellemzőit, javíthatósági és javítási lehetőségeit. Ismeri a nyomáspróba teszt műveletét, követelményeit és szabályait Ismeri a különböző mérő- és ellenőrzőeszközöket, azokat önállóan képes használni. Ismeri a mérési dokumentumok készítésének formai és tartalmi feltételeit, és rendelkezik alapvető informatikai ismereteket	108 óra

A forgómozgás eszközeinek ellenőrzése, olajmotorok tömítettségének vizsgálata Áramlásvezérlők, szelepek, tolattyúk szerelése Szivattyúk, fogaskerék-szivattyú, csavarszivattyú, szárszivattyú, dugattyús szivattyú karbantartása, tömítettségének ellenőrzése, javítása Túlfolyószelepek, biztonsági szelepek, visszacsapószelepek, differenciálszelepek ellenőrzése, javítása Fojtóberendezések (ellenőrzése, javítása A témakörrel kapcsolatos munka-, tűz- és környezetvédelmi alapfogalmak, alapismeretek, szabályok		
Pneumatikus rendszerek szerelése A pneumatikus rendszerek általános állapotának felmérése Anyag-, munkaidő-, szerszámigény meghatározása A munkaterület berendezése, a szükséges dokumentumok tanulmányozása A szerszámok, mérőműszerek előkészítése, ellenőrzése Működési jellemzők mérése, kiszámítása, a munkaközegek jellemzőinek megállapítása, cseréje A pneumatikus rendszerek ellenőrzése, karbantartása, hibák behatárolása A szereléshez, karbantartáshoz, javításhoz kapcsolódó dokumentumok kitöltése A pneumatikus rendszerekhez tartozó jellemzők mérése A pneumatikus rendszerek jellemző meghibásodásai, hibakeresés A pneumatikus rendszerek javíthatóságának megállapítása, a javításhoz szükséges eszközök, alkatrészek meghatározása Szereléshez kapcsolódó jelek, jelzések, dokumentumok elkészítése Pneumatikus alapkapcsolások és vezérlések készítése, rajzdokumentáció készítése Szerelés,	Ismeri a pneumatikus rendszerek elemeit, gépeit és berendezéseit, képes megállapítani hibáikat és a hibaokokat, javaslatot tud tenni a hibák elhárítására. Pneumatikus méréseket végez, ezekhez dokumentációt készít, értékel.	109 óra

gépbeállítás szerszámainak, mérőműszereinek használata A levegő tulajdonságainak meghatározása, a levegő előkészítése Abszorpciós szárítás eljárása Tápegység ellenőrzése, mérése Légszűrő ellenőrzése, tisztítása, cseréje Nyomásszabályozó beállítása, javítása Olajozó ellenőrzése, beállítása Légmotorok ellenőrzése Végrehajtó elemek ellenőrzése Egyszeres működtetésű munkahenger ellenőrzése, mérése, javítása Kettősműködésű munkahenger ellenőrzése, mérése, javítása Útszelepek ellenőrzése, javítása Zárószelepek ellenőrzése, javítása Elzárószelepek ellenőrzése, javítása Relék, átalakítók ellenőrzése Nyomásirányítók, nyomáskapcsolók vizsgálata Váltószelep Kétnyomású szelep Időszelep Ejektorok A témakörrel kapcsolatos munka-, tűz- és környezetvédelmi alapfogalmak, alapismeretek, szabályok		

Ajánlott irodalom: Szabó István- Gépelemek alapjai

Értékelés:

- havonta 1-5-ig történő érdemjegyekkel a gyakorlati tevékenység értékelése
- személyre irányuló, teljes körű értékelé

4 071510 07 Gépi és CNC forgácsoló szakma

Szakirányú oktatás

2025/2026. tanévtől 10-11. évfolyam

Tantárgyak	10. évfolyam	11. évfolyam
	Éves óraszám szakképző iskolában	Éves óraszám szakképző iskolában
Munkavállalói idegen nyelv	18	31
Gyártás-előkészítés	36	0
Forgácsoló megmunkálások	162	108,5
Minőség-ellenőrzés	18	0
CAD-rajzolás	36	31
CNC-gépkezelés és -forgácsolás	0	62
CNC-programozás alapjai	0	46,5
Összes óraszám:	**270**	**279**

10. évfolyam

Munkavállalói idegen nyelv tantárgy

Készítette: Dankovics Tetyana, Fáncsyné Borongics Valéria, Török-Kovács Péter

A tantárgy oktatásának célja:

A tantárgy tanításának célja, hogy a tanulók idegen nyelven is képesek legyenek álláshirdetésre jelentkezni, ismerjék az álláskeresés lépéseit, s nyelvi szintjüknek megfelelően hatékonyan és eredményesen meg tudják valósítani a kommunikációs célokat egy állásinterjú során.

A 10. évfolyamon megalapozzuk a későbbi Önéltrajz és motivációs levélírás feladatait illetve állásinterjúban való részvételt szakmai szókincs elsajátításával tovább az általános idegennyelvi tantárgy keretein belül elsajátított nyelvtani egységek, igeidők áttekintésével.

Tantárgyi jellemzők: Óraszám: 18

Tananyag tartalma, és az oktatására meghatározott óraszám, fejlesztendő kompetenciák:

Tananyagelem megnevezése	Fejlesztendő kompetenciák	A képzésre fordított óraszám
Nyelvtani rendszerezés 1 3 alapvető idősíkra (jelen, múlt, jövő) vonatkozó igeidők: Egyszerű Jelen, Folyamatos jelen, Befejezett jelen, Egyszerű múlt, Folyamatos múlt, Befejezett Múlt, Will, going to, Folyamatos jelen jövő időre vonatkozó használata.	A témakör elsajátítása révén a diák alkalmassá válik a munkavégzés során az elvégzendő, illetve elvégzett feladathoz kapcsolódó, a munkaadó által idegen nyelven feltett egyszerű, az elvégzendő munka elért eredményére, illetve a jövőbeli feladatokra vonatkozó kérdések megértésére, valamint a helyes igeidő használattal ezekre egyszerű	6 óra

	mondatokban is képes lesz reagálni.	
Nyelvtani rendszerezés 2 Nyelvtani egységek – a tagadás, a jelen idejű feltételes mód, illetve a segédigék (képesség, lehetőség, szükségesség), a kérdésfeltevés, a szórend alapvető szabályainak elsajátítása	A diák képes lesz egzaktabb módon idegen nyelven bemutatkozni szakmai és személyes vonatkozásban egyaránt. Egyszerű mondatokban meg tudja fogalmazni az állásinterjún idegen nyelven feltett kérdésekre a választ kihasználva a 3 alapvető igeidő, a segédigék által biztosított nyelvi precizitás adta kereteket. ő maga is egyszerű tisztázó kérdéseket tudjon feltenni a munkahelyi meghallgatás során.	6 óra
Munkavállalói szókincs Szakmával kapcsolatos szókincs - állásinterjúkon való bemutatkozáshoz kapcsolódó, mind pedig munkavégzéshez kapcsolódó, fontos, általános szófordulatok, mondatok, valamint ezek gyakorlása szituációk során.	Elsajátítja azt a szakmai jellegű szókincset, ami alkalmassá teszi arra, hogy a munkalehetőségekről, munkakörülményekről tájékozódjon, illetve a munka során megértse a szakmájához kapcsolódóan kapott utasításokat, bizonyos szakmák esetében	6 óra

	képessé válik az ügyfelekkel való kommunikációra.	

A képzés javasolt helyszíne

Az órák kb. 50%-a egyszerű tanteremben történjen, egy másik fele pedig számítógépes tanterem, hiszen az oktatás egy jelentős részben digitális tananyag által támogatott formában zajlik.

Követelmény, a továbbhaladás feltételei:

A tanuló legyen képes az átismételt nyelvtani egységeket és szókincset megfelelően használni írásban illetve szóban.

Értékelés:

- Folyamatos számonkérés szóban, írásban és önálló feladatok alapján a tanítási órákon ellenőrzés céljából.
- Évközi dolgozatok megírása meghatározott szempontok alapján minősítés céljából.
- Tematikus, témazáró feladatsorok, amelyek átfogó ismeretekre és képességekre irányulnak, a minősítés és az oktatói folyamat kontrollja céljából.
- Projektmunkában való részvétel (egyéni vagy csoportos) szóbeli, írásbeli értékelése.
- Tények, elemi információk megjegyzése, megértése, fogalmak felismerése, megnevezése és használata, a szaknyelv alkalmazása, szabályok ismerete és reprodukálása.
- Különféle szövegek megalkotása, a nyelvhelyességi és helyesírási biztonság fejlesztése.

A tantárgy oktatásának tárgyi feltételei:

- falitérkép
- tanterem
- laptop
- CD lejátszó
- DVD lejátszó
- videó
- televízió
- projektor
- interaktív tábla

Gyártás-előkészítés tantárgy

Készítette: Kovács Judit

A tantárgy oktatásának célja:

A gyártás-előkészítés tantárgy keretein belül a tanulók ismereteket szereznek az iparban alkalmazott szerszám- és munkadarabanyagokról, valamint a forgácsoláshoz szükséges segéd-anyagokról. Megismerik a szerszámgépek főbb részegységeit, a munkadarab- és szerszám-befogási módokat, illetve a műszaki rajz olvasásának szabályait.

A tananyag tartalma, elvárt viselkedésmódok, attitűdök, digitális kompetenciák és az oktatására meghatározott óraszám:

Témakörök megnevezése	**Elvárt viselkedésmódok, attitűdök, digitális kompetenciák**	**A képzésre fordított óraszám**
Anyagválasztás • Az ipari anyagok csoportosítása, az anyagválasztás műszaki szempontjai az anyag felhasználási területe és gazdaságossági szempontok alapján • Az acélok osztályozása és szabványos jelölési rendszere, anyagok összetételének, mechanikai, technológiai tulajdonságainak megállapítása katalógusok használatával • Az öntöttvasak osztályozása és szabványos jelölési rendszere, forgácsolhatósági tulajdonságaik megismerése • Az alumínium és ötvözeteinek szabványos jelölési rendszere, forgácsolhatósági tulajdonságaik megismerése • A réz és ötvözeteinek szabványos jelölési rendszere, forgácsolhatósági tulajdonságaik megismerése • A műanyagok szabványos jelölési rendszere, forgácsolhatósági tulajdonságaik megismerése	Fizikai ismeretek megszilárdítása, fizikai mennyiségek értelmezése. Elemző, és rendszerező képesség fejlesztése Digitális és matematikai kompetencia erősítése. Elemző, és rendszerező képesség fejlesztése. Figyelem-összpontosítás Gyakorlatias feladatértelmezés Lényegfelismerés Együttműködési készség Ismeretek helyénvaló alkalmazása Logikus gondolkodás Rendszerező képesség	8 óra

• A forgácsolószerszámok kiválasztásához alkalmazott anyagcsoportok jellemzőinek megismerése, anyagok anyagcsoportba sorolása Összefoglalás Témazáró		
A forgácsolószerszámok anyagai • A forgácsolószerszámok anyagainak (ötvözött acél, gyorsacél, keményfém, kerámia, köbös bórnitrid, gyémánt) főbb jellemzői és alkalmazási területei • A forgácsoló lapkák bevonatolásának előnyei, alkalmazási szempontjai • A forgácsoló váltólapkák jelölési rendszerének értelmezése katalógus segítségével • A forgácsolószerszám anyagtípusának kiválasztása katalógusok használatával, a megmunkálandó anyag anyagcsoportba sorolása után • A köszörűkorongoknál alkalmazott szemcseanyag típusai és alkalmazási területei Összefoglalás Témazáró	Fizikai ismeretek megszilárdítása, fizikai mennyiségek értelmezése. Elemző, és rendszerező képesség fejlesztése Önálló feladatmegoldás erősítése Digitális és matematikai kompetencia erősítése. Elemző, és rendszerező képesség fejlesztése. Figyelem-összpontosítás Gyakorlatias feladatértelmezés Lényegfelismerés Együttműködési készség Ismeretek helyénvaló alkalmazása Logikus gondolkodás	8 óra
Segédanyagok • A kenés célja, szerszámgépek automata kenőberendezései, kenési rendszer működése, kenőanyag pótlása • A zsírkenés előnyei, kenési pontok beazonosítása szerszámgépeken, gépkönyvek használata a kenési pontok megállapításához, a kenés eszközei és azok használata • A hűtés-kenési eljárások (száraz megmunkálás, levegőhűtés, minimálkenés, külső és belső hűtés) • A hűtő-kenő folyadékok összetevői, keverési arányok meghatározása, csereidő meghatározása előírás alapján	Elemző, és rendszerező képesség fejlesztése. Önálló feladatmegoldás erősítése Figyelem-összpontosítás Körültekintés Gyakorlatias feladatértelmezés Lényegfelismerés Együttműködési készség Ismeretek helyénvaló alkalmazása Logikus gondolkodás	9 óra

Összefoglalás Témazáró	Rendszerező képesség	
Műszaki dokumentációk • A mérethálózat elemei, mérettűrés megadásának módjai, tűrések kikeresése tűrés-táblázatból • A szimmetrikus és aszimmetrikus tűrések alapján határméretek, középméret meg-határozása • A felületi érdesség megadása, kiemelt érdesség, nyersen maradó felület, forgácsolással megmunkált felület érdességének megadásának lehetőségei, érdességi mérő-számok értelmezése, a mérettűrés és a felületi érdesség kapcsolata • Az alak- és helyzettűrések értelmezése, az alak- és helyzethibák okai és elkerülése forgácsoláskor Összefoglalás Témazáró	Fizikai ismeretek megszilárdítása, fizikai mennyiségek értelmezése. Elemző, és rendszerező képesség fejlesztése. Műszaki dokumentációk elemzésének, értelmezésének képességfejlesztése. Önálló feladatmegoldás erősítése. Matematikai, fizikai kompetenciák fejlesztése, mérési mennyiségek, SI mértékegységek helyes átváltásának megszilárdítása. Ismeretek helyénvaló alkalmazása Logikus gondolkodás Rendszerező képesség Precizitás Kézügyesség	9 óra
Év végi ismétlés, jegyek lezárása		2 óra

Ajánlott irodalom:

Ducsai János: FORGÁCSOLÁSI ELJÁRÁSOK Műszaki Könyvkiadó

Követelmény, a továbbhaladás feltételei:

A tanulók legyenek képesek a gépészeti alapfogalmak elsajátítására.

A tanulók ismerjék meg az iparban alkalmazott szerszám- és munkadarabanyagokat, valamint a forgácsoláshoz szükséges segédanyagokat.

Ismerjék meg a szerszámgépek főbb részegységeit, a munkadarab- és szerszám-befogási módokat, illetve a műszaki rajz olvasásának szabályait.

Értékelés (1-5-ig történő érdemjegyekkel):

- személyre irányuló és osztályt érintő, teljes körű értékelés
- folyamatos szóbeli számonkérés és értékelés
- folyamatos írásbeli, gyakorlati számonkérés és értékelés
- témakörök befejezésekor írásbeli, gyakorlati számonkérés

A tantárgy oktatásának tárgyi feltételei:

- szaktanterem, tanműhely, üzem
- projektor/interaktív tábla
- laptop
- bemutató eszközök
- forgácsoló gépek, berendezések

Forgácsoló megmunkálások tantárgy

Készítette: Klisz Tibor

A tantárgy oktatásának célja:

A tantárgy fő célja, hogy a tanulók megismerjék az alapvető forgácsoló technológiákat, a forgácsoláshoz szükséges mozgásokat és azokhoz rendelt technológiai paramétereket. A cél az esztergálás, marás során elvégezhető műveletek megismerése, a művelethez tartozó szerszámok kiválasztása, a munkadarabok befogási módszereinek megismerése és ezen ismeretek alkalmazása a gyakorlatban. A tanuló elsajátítja az alapvető köszörülési eljárásokat, valamint a palást- és síkköszörülési műveleteket.

A tananyag tartalma, elvárt viselkedésmódok, attitűdök, digitális kompetenciák és az oktatására meghatározott óraszám:

Témakörök megnevezése	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök, digitális kompetenciák	A képzésre fordított óraszám
A forgácsolás alapjai • A forgácsolás alapelemei: munkadarab, szerszám, forgács, forgácsoló mozgás, szerszámgép • A forgácsoló mozgások és azok jellemzői • A forgácsolás technológiai paraméterei • Technológiai alapszámítások • A technológiai paraméterek változtatásának hatásai	Ismerje az előírásoknak megfelelő napi karbantartási feladatokat és a szerszámgép biztonságos elindításának szabályait.	12 óra

• A mellékidők összetevői és csökkentési lehetőségei • A forgácsoló szerszámok kopásának főbb okai, a kopásformák megjelenése, hatásai • A hűtő-kenőanyag hatása a forgácsolásra, a hűtési-kenési módszerek • A forgácsoló szerszámok részei, lapjai és élszögei • A forgácsfajták, élszögek, forgácstörők • Különböző ipari anyagok forgácsolhatósága • A forgácsoló szerszámgépek gépkönyveinek, kezelési utasításainak tartalma, használata • Az alapanyag-katalógusok, gépipari szabványok, forgácsolási táblázatok használata • A gépi forgácsoló műhely rendje, munka-, tűz- és környezetvédelmi ismeretek rendszerezése Összefoglalás Számonkérés	Ismerje a forgácsoló szerszámok alaptípusait, azok felépítését, rögzítés során betartandó szabályokat. Tudja használni a szerszámkatalógusokat. Ismerje a forgácsoló szerszámgépek mozgásviszonyait, beállítható technológiai paramétereit (fogás, előtolás, fordulatszám) és ezek beállítási módjait. Irányíthatóság Logikus gondolkodás Rendszerező képesség Precizitás	
Esztergálás • Az esztergagépek jellemző típusainak bemutatása, esztergagépek jellemző paraméterei, főbb részei, fő- és mellékmozgások megvalósítása, kezelőszervei • Az esztergagépeken elvégezhető műveletek rendszerezése a szerszám és a mozgásirányok szerint • Az esztergagépek kezelésének elsajátítása • Az esztergagépek munkadarab-befogó készülékeinek típusai, rögzítésük, felszerelésük, beállításuk az esztergagépeken • A munkadarabok befogási módjának megválasztása az előgyártmány alakja, mérete és az elvégzendő művelet figyelembevételével • Az alapanyag, előgyártmány vagy félkész gyártmány ellenőrzése a megmunkálások megkezdése előtt • A munkadarab befogása tokmányba, csúccsal megtámasztva, csúcsok közé menesztve, bábbal megtámasztva és egyéb előírt módon • A katalógusokból kiválasztott vagy a műveleti utasításban megadott szerszámok befogása a szerszámtartóba – • Az esztergálási műveletek technológiai paramétereinek beállítása a katalógusból választott vagy a műveleti utasításban megadott értékek alapján	Tudja kezelni a hagyományos esztergagépeket és ismeri az esztergálás alapműveleteit. Irányíthatóság Logikus gondolkodás Rendszerező képesség Precizitás	50 óra

• A hűtési és kenési módok megválasztása az anyagminőség, a szerszámanyag és a technológia alapján, vagy az előírt módszer használata • Az esztergálási alapműveletek végrehajtása • A beszúrási, leszúrási műveletek sajátosságai, szerszámai és a műveletek elvégzése • A dokumentációban megadott kúposság értelmezése, a megmunkáláshoz hiányzó méretek meghatározása számítással vagy táblázatból, a művelet elvégzéséhez alkalmazható kúpesztergálási módszer megválasztása és külső felületen kúpesztergálási művelet végrehajtása • A menetek típusai (metrikus menet jellemző méreteinek meghatározása táblázatokból, menetesztergáló szerszámok kiválasztásának szempontjai, menetesztergálási műveletek végrehajtása külső felületen • Alakesztergálás szerszámai és alakesztergálási műveletek végrehajtása • Speciális felületek megmunkálása esztergagépeken: a recézés, rovátkolás szerszámai és a műveletek végrehajtása Összefoglalás Számonkérés		
Marás • A marógépek jellemző típusainak bemutatása, marógépek jellemző paraméterei, főbb részei, fő-, mellék- és beállítómozgások megvalósítása, kezelőszervei • A marógépeken elvégezhető műveletek rendszerezése a szerszám, a mozgásirányok és gép típusa alapján • A marógépek kezelésének elsajátítása • A munkadarab befogásának lehetőségei, a munkadarab-befogó készülékek felszerelése, beállítása a marógépeken • A munkadarabok befogási módjának megválasztása az előgyártmány alakja, mérete és az elvégzendő művelet figyelembevételével • Az alapanyag, előgyártmány vagy félkész gyártmány ellenőrzése a megmunkálások megkezdése előtt • A munkadarab felfogása a marógép asztalára, befogása gépsatuba, tokmányba és egyéb előírt készülékbe • A katalógusokból kiválasztott vagy a műveleti utasításban megadott szerszámok befogása a szerszámtartóba, főorsóba	Tudja kezelni a hagyományos marógépeket és ismeri a marás alapműveleteit. Irányíthatóság Logikus gondolkodás Rendszerező képesség Precizitás	50 óra

• A marási műveletek technológiai paramétereinek beállítása a katalógusból választott vagy a műveleti utasításban megadott értékek alapján • A hűtési és kenési módok megválasztása az anyagminőség, a szerszámanyag és a technológia alapján, vagy az előírt módszer használata • A marási alapműveletek végrehajtása: síkmarás, sarokmarás, kontúrmarás nagyoló és simító megmunkálással egyen- és ellenirányba • A horonymarás lehetőségei, szerszámai és a műveletek elvégzése • Körasztal, osztófej, szögasztal alkalmazásával elvégezhető műveletek ismertetése és lelapolások, osztási műveletek elvégzése • Alakos felületek marása alakos marókkal Összefoglalás Számonkérés		
Furatmegmunkálások • A furatmegmunkálási technológiák rendszerezése, forgácsoló szerszámgépeken végezhető furatmegmunkálási technológiák • Központfúrás alkalmazási céljai, szerszámai, központfúrás elvégzése esztergagépen és marógépen • A telibefúrás szerszámai, telibefúrás elvégzése esztergagépen és marógépen • Furatbővítés megvalósítása fúró szerszámokkal esztergagépen és marógépen • Hengeres és kúpos süllyesztési műveletek elvégzése marógépeken • A nagyoló és simító furatesztergálási műveletek végrehajtása esztergagépeken • Belső kúpos felületek kialakítása esztergagépeken • Illesztett furatok létrehozása dörzsárazással marógépen • Gépi menetfúrás szerszámai, magfurat átmérőjének meghatározása táblázatokból, fúrás, élletörés, majd menetfúrás végrehajtása marógépeken • Belső menetesztergálás elvégzése esztergagépeken Összefoglalás Számonkérés	Ismerje a furatmegmunkálási eljárásokat és ki tudja választani a megmunkáláshoz szükséges szerszámgépeket. Irányíthatóság Logikus gondolkodás Rendszerező képesség Precizitás	18 óra
Köszörülés		20 óra

• A palást- és síkköszörűgépek bemutatása, jellemző paramétereik, főbb részeik, fő-, mellék- és beállítómozgások megvalósítása, kezelőszervei • A köszörűgépeken elvégezhető műveletek rendszerezése a felület alakja és a gép típusa alapján • A köszörűgépek kezelésének elsajátítása • A munkadarab befogásának lehetőségei köszörűgépeken • A köszörűkorongok kiválasztásának szempontjai • A köszörűkorongok felszerelése a köszörűgépre, a kiegyensúlyozás fontossága • A köszörűkorong-szabályozás szükségessége és a korongszabályozási művelet elvégzése • A megmunkált felület minőségét és méretpontosságát befolyásoló tényezők • A hűtőfolyadék megválasztása az anyagminőség, a köszörűkorong és a technológia figyelembevételével • A köszörülés technológiai paramétereinek beállítása az előírásoknak megfelelően • Nagyoló és simító sík- és lépcsős felület köszörülése síkköszörűgépen • Nagyoló és simító hengeres felület köszörülése palástköszörűgépen Összefoglalás Számonkérés	Ismerje az egyszerű palást- és síkköszörülési eljárásokat és ezek gépeit. Irányíthatóság Logikus gondolkodás Rendszerező képesség Precizitás	
Egyéb forgácsoló megmunkálások • A méretpontosság és a felületminőség javításának lehetőségei finomfelületi megmunkálásokkal • Üregeléssel előállítható külső és belső felületek, üregelő szerszámok kialakítása, alkalmazási területei • Speciális menetmegmunkálási eljárások • Fogaskerékgyártó eljárások jellemzői • Szikraforgácsolás alkalmazási területei, huzal- és tömbelektródás megmunkálás elve, technológiája, tömbelektróda gyártási eljárásai • Anyagszétválasztási technológiák sugárenergiával • Az additív gyártástechnológiák megismerése, fém alkatrészek nyomtatása Összefoglalás Számonkérés	Ismerje az egyéb forgácsoló megmunkálásokat, eljárásokat, gépeit. Azokat tudja használni. Irányíthatóság Logikus gondolkodás Rendszerező képesség Precizitás	5 óra

Karbantartási feladatok • A karbantartási műveletek értelmezése, a feladatok elvégzésének eszközei • A biztonságos munkavégzés feltételei • A gépkönyv és a kezelési, üzemeltetési, karbantartási útmutatók • A csúszófelületek kenésének, tisztításának szükségessége, a kenési rendszer ellenőrzése és karbantartása • A hűtő-kenő rendszer folyadékszintjének ellenőrzése, pótlása, a cseréje • A szerszámgépek mérőrendszerének ellenőrzése és karbantartása • A forgácsoló szerszámgépek sérüléseinek ellenőrzése szemrevételezéssel • A biztonsági berendezések működésének ellenőrzése és a működési teszt elvégzése • A hidraulikus és pneumatikus rendszerek karbantartásának szükségessége, ellenőrzése, karbantartási munkák végrehajtása az előírások alapján • A szükséges beállítások elvégzése előírások alapján, a kopásnak kitett alkatrészek előírás szerinti cseréje, a megelőző karbantartásban előírt feladatok végrehajtása • Hibák észlelésekor a szükséges intézkedések megtétele és az üzemeltetési, karbantartási munkák dokumentálása • Hulladék, forgács kezelése, biztonságos elhelyezése • A szerszámok, szerszámtartók biztonságos és szakszerű tárolása, karbantartása, lapkacsere elvégzése • A munkadarab-befogó eszközök és készülékek szakszerű tisztítása, tárolása, karbantartása az előírások alapján • Mérőeszközök, mérőkészülékek szakszerű tisztítása, tárolása, a mérőeszközhibák felismerése	Ismerje a munka befejezésének szakszerű mozzanatait. Ismerje az előírásoknak megfelelő napi karbantartási feladatokat és a szerszámgép biztonságos leállításának szabályait. Irányíthatóság Logikus gondolkodás Rendszerező képesség Precizitás	5 óra
Év végi ismétlés, jegyek lezárása		2 óra

Ajánlott irodalom:

Dr. Gyáni Károly: A forgácsolás alapjai (Nemzeti tankönyvkiadó 1993.)

Követelmény, a továbbhaladás feltételei:

A tanulók ismerjék az alapvető forgácsolási eljárásokat, azok jellemzőit, felhasználási területeiket. Legyenek képesek a különböző munkadarab-megmunkálási eljárások felismerésére, a különböző technológiai folyamatok elemzésére, gyakorlati alkalmazásuk lehetőségeinek kiválasztására. Ismerjék az alapvető forgácsolással összefüggő értéktáblázatot, illetve azok használatát.

Értékelés (1-5-ig történő érdemjegyekkel):

- személyre irányuló és osztályt érintő, teljes körű értékelés
- folyamatos szóbeli számonkérés és értékelés
- témakörök befejezésekor írásbeli számonkérés

A tantárgy oktatásának tárgyi feltételei:

- szaktanterem, tanműhely
- projektor/interaktív tábla
- laptop
- bemutató eszközök
- mérős és-ellenőrzőeszközök
- mérőműszerek

Minőségellenőrzés tantárgy

Készítette: Czimbalek Ottó

A tantárgy oktatásának célja:

A tantárgy célja, hogy a tanuló megismerje a forgácsoló megmunkálások során, illetve elvégzésüket követően alkalmazott geometriai mérési eljárásokat, az egyszerűbb alak- és helyzethibák megállapításának módszereit, a felületi érdesség megállapítási lehetőségeit, továbbá az anyagvizsgálati eljárásokat és a fontosabb anyagvizsgálati mérőszámokat. Megismerje a mi-nőségbiztosítási rendszereket, méréseket és ellenőrzéseket, valamint előírt módon dokumentálni is tudja azokat.

A tananyag tartalma, elvárt viselkedésmódok, attitűdök, digitális kompetenciák és az oktatására meghatározott óraszám:

Témakörök megnevezése	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök, digitális kompetenciák	A képzésre fordított óraszám
1. Geometriai mérések téma A mérő- és ellenőrző eszközök		5 óra

A külső méretek mérése, ellenőrzése A belső felületek mérése, ellenőrzése A szögek mérése A külső és belső kúpok mérése A mérőórás mérés Az idomszeres ellenőrzések A külső és belső menetek mérése Speciális mérőeszközök A méréshez használható segédeszközök	Ismeri a mérési eljárások szakszerű elvégzésének lépéseit, módszereit. Ismeri a mérési előírásokban megadott mérő- és ellenőrző eszközök kezelési módjait.	
2. Alak- és helyzetellenőrzések témakör A géprajzokon megadott alak- és helyzettűrés-előírások értelmezése Az alak- és helyzettűrés ellenőrzésének módszerei és eszközei Az egyenesség és síklapúság ellenellenőrzése élvonalzóval, mérőórával A köralakúság és hengeresség ellenőrzése mérőórával A merőlegesség ellenőrzése derékszöggel, szögmérővel A párhuzamosság ellenőrzése tolómérővel, mikrométerrel, mérőórával A radiális ütés ellenőrzése mérőórával A mérési jegyzőkönyv, dokumentáció kitöltése	Ismeri az alak- és helyzeteltéréseket, valamint e hibák keletkezésének okait. Értelmezni tudja a műszaki előírásokban megadott mérési utasításokat.	5 óra
3. Felületi érdesség mérése A felületek jellemzői, a felületi érdesség mérőszámainak értelmezése A méret- és alaktűrés kapcsolata a felületi érdességgel	Ismeri a felületi érdesség mérőszámainak jelentését, és be tudja azonosítani a nem megfele-lő felületminőség okát.	3 óra

Az alkatrészrajzokon megadott felületi érdességek értelmezése A felületi érdesség mérésének módszerei		
4. Anyagvizsgálatok mechanikai anyagvizsgálatok célja, anyagvizsgálati módszerek Az ipari anyagok szilárdsági tulajdonságai A keménység értelmezése, összefüggése a szilárdsági tulajdonságokkal A keménységmérő eljárások, mérőszámok A hőkezelések hatása az acélok szilárdságára és keménységére A szakítóvizsgálat menete, szakítódiagramok, mérőszámok értelmezése Az anyag szívósságának megállapítása ütvehajlító vizsgálattal	Ismeri a szilárdsági és keménységi mérőszámok jelentését, az egyes anyagvizsgálati módszereket, alkalmazásukat.	4 óra
Tanév tapasztalatai, jegyek lezárása		1 óra

Ajánlott irodalom: Dézsán Imre – Minőségbiztosítás / Dr. Márton Tibor - Plósz Antal - Vincze István: Anyag-és gyártásismeret

Követelmény, a továbbhaladás feltételei:

A tanulók ismerjék az alapvető geometriai mérések fajtáit, folyamatait, a felületi érdességet és jelentőségét. Tudják az alak-és helyzetellenőrzés szabályait, a használatos eszközök fajtáit. Legyenek jártasak az anyagvizsgálati módszerek elméletében, tudják kiválasztani a méréshez szükséges eszközöket, gépeket, berendezéseket.

Értékelés (1-5-ig történő érdemjegyekkel):

- személyre irányuló és osztályt érintő, teljes körű értékelés
- folyamatos szóbeli számonkérés és értékelés
- témakörök befejezésekor írásbeli számonkérés

A tantárgy oktatásának tárgyi feltételei:

- szaktanterem, tanműhely
- projektor/interaktív tábla
- laptop
- bemutató eszközök

Készítette: Czimbalek Ottó

A tantárgy oktatásának célja:
A CAD-rajzolás tantárgy célja, hogy a szakmai alapozó tantárgyakban megszerzett elsődlegesen műszaki ábrázolási és szakrajzi ismereteket kibővítse, valamint növelje a tanulók jártasságát a gépipari tervezések megvalósításában.

A tananyag tartalma, elvárt viselkedésmódok, attitűdök, digitális kompetenciák és az oktatására meghatározott óraszám:

Témakörök megnevezése	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök, digitális kompetenciák	A képzésre fordított óraszám
Bevezetés Műszaki rajz alapjai – ismétlés IKT eszközök alkalmazása a tervezésben Összefoglalás Számonkérés	Digitális és matematikai kompetencia (sík-és térelemek, geometria, méretarány) erősítése. Elemző, és rendszerező képesség fejlesztése.	12 óra
Cad rajzolás alapjai CAD-CAM-rendszerek elvének ismertetése A rendelkezésre álló CAD-program megismerése Összefoglalás Számonkérés	Alkotó, és geometriai leképező képességek fejlesztése	22 óra
Év végi ismétlés, jegyek lezárása		2 óra

Ajánlott irodalom:
Pintér Miklós: Auto-CAD tankönyv és példatár
Követelmény, a továbbhaladás feltételei:
A tanulók a megtanult rajzi szabályok felidézésével ismerjék meg a CAD-tervezés alapjait, gyakorlati alkalmazásának lehetőségeit.

Értékelés (1-5-ig történő érdemjegyekkel):
- személyre irányuló és osztályt érintő, teljes körű értékelés
- folyamatos szóbeli számonkérés és értékelés
- témakörök befejezésekor írásbeli számonkérés

A tantárgy oktatásának tárgyi feltételei:

- szaktanterem
- projektor/interaktív tábla
- laptop
- bemutató eszközök

11. évfolyam

Munkavállalói idegen nyelv tantárgy

Készítette: Dankovics Tetyana, Fáncsyné Borongics Valéria, Török-Kovács Péter

A tantárgy oktatásának célja:
A tantárgy tanításának célja, hogy a tanulók idegen nyelven is képesek legyenek álláshirdetésre jelentkezni, ismerjék az álláskeresés lépéseit, s nyelvi szintjüknek megfelelően hatékonyan és eredményesen meg tudják valósítani a kommunikációs célokat egy állásinterjú során.

Megértsék a munkájukhoz kapcsolódó idegen nyelvű álláshirdetéseket, képesek legyenek a munkavállaláshoz kapcsolódóan egyszerű formanyomtatványokat kitölteni, önéletrajzot írni és motivációs levelet megfogalmazni a formai és tartalmi követelményeknek megfelelően, nyelvi panelek és gyakori kifejezések segítségével.

Az állásinterjú során legyenek képesek idegen nyelven, a személyes és szakmai vonatkozást is beleértve bemutatkozni. Tudjanak szándékaikról, elképzeléseikről, jövőbeli terveikről beszélni. Ki tudják fejezni erősségeiket, gyengeségeiket egyszerűbb mondatok, nyelvi szerkezetek segítségével. Rendelkezzenek megfelelő szókinccsel ahhoz, hogy tanulmányaikról és munkatapasztalatukról be tudjanak számolni. Megértsék az adott cég/vállalat honlapján közzétett információkat, és ezzel kapcsolatosan fel tudjanak tenni munkájukat érintő egyszerűbb kérdéseket. A tantárgy épít a tanulók közismereti tantárgyak keretében elsajátított idegennyelv-tudására, alapvető mondatszerkesztési ismereteire, valamint a főbb igeidők ismeretére. A tantárgy tanulása során a tanuló ezen ismereteit aktiválja és a munkavállalói szókincset is alkalmazva gyakorolja.

Tananyag tartalma, és az oktatására meghatározott óraszám, fejlesztendő kompetenciák:

Tananyagelem megnevezése	Fejlesztendő kompetenciák	A képzésre fordított óraszám
Az álláskeresés lépései, álláshirdetések	Internetes álláskereső oldalakon és egyéb	

Álláskereső portálok, böngészők, álláshirdetések megértése (olvasott szövegértés), nyomtatványok kitöltése (íráskészség), szakmai szókincs	fórumokon (újsághirdetések, szaklapok, szakmai kiadványok stb.) álláshirdetéseket keres. Az álláskeresséshez használja a kapcsolati tőkéjét.	8 óra
Önéletrajz és motivációs levél Önéletrajzok formai és tartalmi követelményei (olvasott szövegértés, szókincs, íráskészség) , Önéletrajz sablonok megismerése, kitöltése (Europass CV sablon vagy szövegszerkesztők sablonjai), motivációs levél tartalmi és formai követelményei, tipikus szófordulatai (szókincs, íráskészség)	A tanuló megtanulja az önéletrajzok típusait, azok tartalmi és formai követelményeit, tipikus szófordulatait. Képessé válik saját maga is a nyelvi szintjének megfelelő helyességgel önálló önéletrajz készítésére, A tartalmi és formai követelményeknek megfelelő motivációs levelet ír, melyet a megpályázandó állás sajátosságaihoz igazít.	12 óra
„Small talk" – általános társalgás Az általános idegennyelv tantárgy keretein belül megismert általános csevegési témakörök (időjárás, család, hobbi, utazás, stb) szókincsének áttekintése, szóbeli kompetenciák fejlesztése - társalgás gyakorlása.	Az állásinterjún, az állásinterjúra érkezéskor vagy a kapcsolódó telefonbeszélgetések során csevegést (small talk) kezdeményez, a társalgást fenntartja és befejezi. A kérdésekre megfelelő válaszokat ad.	8 óra
Állásinterjú Az állásinterjú menete, szakmai bemutatkozás, tipikus kérdések megértése és megválaszolása, állásinterjúval kapcsolatos gyakori szófordulatok,	A témakör végére a tanuló képes egyszerűbb	3 óra

felvezető csevegés gyakorlása, szakmai szókincs áttekintése, munkavállalással kapcsolatos kérdésfeltevés (szókincs és szóbeli kompetencia fejlesztése)	mondatokkal és megfelelő koherenciával hatékony kommunikációt folytatni az állásinterjú során. Be tud mutatkozni szakmai vonatkozással is. Elsajátítja azt a szakmai jellegű szókincset, amely alkalmassá teszi arra, hogy a munkalehetőségekről, munkakörülményekről tájékozódjon. Ki tudja emelni erősségeit, és egyszerűbb kérdéseket tud feltenni a betölteni kívánt munkakörrel kapcsolatosan. A témakör tanulása során elsajátítja a közvetlenül a szakmájára vonatkozó, gyakran használt kifejezéseket.	

A **képzés javasolt helyszíne**

Az órák kb. 50%-a egyszerű tanteremben történjen, egy másik fele pedig számítógépes tanterem, hiszen az oktatás egy jelentős részben digitális tananyag által támogatott formában zajlik.

Követelmény, a továbbhaladás feltételei:

A tanuló legyen képes az adott idegen nyelven önéletrajzot írni , munkára jelentkezni , állásinterjún idegen nyelven kommunikálni, reklamációkat intézni.

Értékelés:

- Folyamatos számonkérés szóban, írásban és önálló feladatok alapján a tanítási órákon ellenőrzés céljából.

- Évközi dolgozatok megírása meghatározott szempontok alapján minősítés céljából.
- Tematikus, témazáró feladatsorok, amelyek átfogó ismeretekre és képességekre irányulnak, a minősítés és az oktatói folyamat kontrollja céljából.
- Projektmunkában való részvétel (egyéni vagy csoportos) szóbeli, írásbeli értékelése.
- Tények, elemi információk megjegyzése, megértése, fogalmak felismerése, megnevezése és használata, a szaknyelv alkalmazása, a különböző műfajú és rendeltetésű szövegek sajátosságainak felismerése, értelmezése, szabályok ismerete és reprodukálása.
- Különféle szövegek megalkotása, a nyelvhelyességi és helyesírási biztonság fejlesztése.

A tantárgy oktatásának tárgyi feltételei:

- falitérkép
- tanterem
- laptop
- CD lejátszó
- DVD lejátszó
- videó
- televízió
- projektor
- interaktív tábla

Forgácsoló megmunkálások tantárgy

Készítette: Klisz Tibor

A tantárgy oktatásának célja:

A tantárgy fő célja, hogy a tanulók megismerjék az alapvető forgácsoló technológiákat, a forgácsoláshoz szükséges mozgásokat és azokhoz rendelt technológiai paramétereket. A cél az esztergálás, marás során elvégezhető műveletek megismerése, a művelethez tartozó szerszámok kiválasztása, a munkadarabok befogási módszereinek megismerése és ezen ismeretek alkalmazása a gyakorlatban. A tanuló elsajátítja az alapvető köszörülési eljárásokat, valamint a palást- és síkköszörülési műveleteket.

A témakörben a tanuló az előzetesen megszerzett elméleti ismeretek és gyakorlati készségek felhasználásával összetett megmunkálási feladatokat hajt végre. A képzési időn belül több projektfeladat is végrehajtható. Ezek a szakmai záróvizsga gyakorlati részéhez igazodnak, akárcsak a portfólió és a gyakorlat helyszínén végzett vizsga.

A tananyag tartalma, elvárt viselkedésmódok, attitűdök, digitális kompetenciák és az oktatására meghatározott óraszám:

Témakörök megnevezése	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök, digitális kompetenciák	A képzésre fordított óraszám
Projektfeladat • A témakörben a tanuló az előzetesen megszerzett elméleti ismeretek és gyakorlati készségek felhasználásával összetett megmunkálási feladatokat hajt végre. A képzési időn belül több projektfeladat is végrehajtható. Ezek a szakmai záróvizsga gyakorlati részéhez igazodnak, akárcsak a portfólió és a gyakorlat helyszínén végzett vizsga. A projektfeladatoknak lehetőleg kapcsolódó alkatrészpárok megmunkálásáról kell szólniuk, és mindenképp tartalmaznia kell a következő részfeladatokat: • Felvételi vázlatkészítés • Gyárthatósági elemzés • Előgyártmány ellenőrzése a megmunkálás előtt • Műveléttervezés • Szerszám és technológiai paraméterek megválasztása katalógusok használatával • Forgácsoló szerszámgépek felszerszámozása • A munkadarab befogási módjának megválasztása, befogók felszerelése, munkada-rab befogása • Műveletek elvégzése esztergagépen, marógépen és köszörűgépen • Műveletközi mérések elvégzése mérő- és ellenőrző eszközökkel • A legyártott alkatrészek minősítő méréseinek elvégzése és a mérések dokumentálása	Ismerje az előírásoknak megfelelő napi karbantartási feladatokat és a szerszám-gép biztonságos elindításának szabályait. Ismerje a hagyományos forgácsológépeken alkalmazható munkadarab-befogó készülékeket, alkalmazásuk feladatát és alkalmazásának lehetőségeit. Ismerje a forgácsoló szerszámok alaptípusait, azok felépítését, rögzítés során betartandó szabályokat. Tudja kezelni a hagyományos esztergagépeket és ismeri az esztergálás alapműveleteit. Tudja kezelni a hagyományos marógépeket és ismeri a marás alapműveleteit. Ismerje a furatmegmunkálási eljárásokat és ki tudja választani a megmunkáláshoz szükséges szer-számgépeket. Ismerje az egyszerű palást- és síkköszörülési eljárásokat és ezek gépeit. Ismerje a munka befejezésének szak-szerű mozzanatait. Ismeretek rendszerezése Döntésképesség Figyelem-összpontosítás Irányíthatóság Gyakorlatias feladatértelmezés Lényegfelismerés Együttműködési készség Ismeretek helyénvaló alkalmazása	106 óra

	Logikus gondolkodás Rendszerező képesség Önállóság	
Év végi ismétlés, jegyek lezárása		2,5 óra

Ajánlott irodalom:

Dr. Gyáni Károly: A forgácsolás alapjai (Nemzeti tankönyvkiadó 1993.)

Követelmény, a továbbhaladás feltételei:

A tanulók ismerjék az alapvető forgácsolási eljárásokat, azok jellemzőit, felhasználási területeiket. Legyenek képesek a különböző munkadarab-megmunkálási eljárások felismerésére, a különböző technológiai folyamatok elemzésére, gyakorlati alkalmazásuk lehetőségeinek kiválasztására. Ismerjék az alapvető forgácsolással összefüggő értéktáblázatot, illetve azok használatát. Sikeres projektmunkát tudjon felmutatni.

Értékelés (1-5-ig történő érdemjegyekkel):

- személyre irányuló és osztályt érintő, teljes körű értékelés
- folyamatos szóbeli számonkérés és értékelés
- témakörök befejezésekor írásbeli számonkérés
-

A tantárgy oktatásának tárgyi feltételei:

- szaktanterem, tanműhely
- projektor/interaktív tábla
- laptop
- bemutató eszközök
- mérős és-ellenőrzőeszközök
- mérőműszerek

CAD-rajzolás tantárgy

Készítette: Czimbalek Ottó

A tantárgy oktatásának célja:
A CAD-rajzolás tantárgy célja, hogy a szakmai alapozó tantárgyakban megszerzett elsődlegesen műszaki ábrázolási és szakrajzi ismereteket kibővítse, valamint növelje a tanulók jártasságát a gépipari tervezések megvalósításában.

A tananyag tartalma, elvárt viselkedésmódok, attitűdök, digitális kompetenciák és az oktatására meghatározott óraszám:

Témakörök megnevezése	**Elvárt viselkedésmódok,**	**A képzésre**

	attitűdök, digitális kompetenciák	fordított óraszám
Bevezetés, ismétlés Műszaki rajz alapjai – ismétlés IKT eszközök alkalmazása a tervezésben-ismétlés CAD-CAM-rendszerek elve-ismétlés A rendelkezésre álló CAD-program-ismétlés Összefoglalás Számonkérés	Digitális és matematikai kompetencia (sík-és térelemek, geometria, méretarány) erősítése. Elemző, és rendszerező képesség fejlesztése.	10 óra
Cad-ábrázolás CAD-rajzolás, rajzdokumentáció készítése a műszaki ábrázolás szabályainak használatával A munkadarabok oktatószoftveren történő számítógépes grafikus rajzolása Összefoglalás Számonkérés	Alkotó, és geometriai leképező képességek fejlesztése	20 óra
Év végi ismétlés, jegyek lezárása		1 óra

Ajánlott irodalom:
Pintér Miklós: Auto-CAD tankönyv és példatár

Követelmény, a továbbhaladás feltételei:
A tanulók a megtanult rajzi szabályok felidézésével ismerjék meg a CAD-tervezés alapjait, gyakorlati alkalmazásának lehetőségeit. Készség szinten sajátítsák el a CAD tervezéshez alkalmazott szoftverek használatát, alkalmazásukat. Legyenek képesek egyszerűbb geometriai ábrák értelmezésére, a tervezési és ábrázolási folyamatok elemzésére. Ismerjék a munkadarabok gyártási folyamatainak lépéseit, helyesen elemezzék a munkadarabok tervdokumentációit.

Értékelés (1-5-ig történő érdemjegyekkel):
- személyre irányuló és osztályt érintő, teljes körű értékelés
- folyamatos szóbeli számonkérés és értékelés
- témakörök befejezésekor írásbeli számonkérés

A tantárgy oktatásának tárgyi feltételei:
- szaktanterem
- projektor/interaktív tábla
- laptop

- bemutató eszközök

CNC-gépkezelés és-forgácsolás tantárgy

Készítette: Klisz Tibor

A tantárgy oktatásának célja:

A CNC-gépkezelés és -forgácsolás tantárgy fő célja, hogy a tanulók megismerjék a CNC-szerszámgépek működését, megtanulják az egyes szerszámgépek kezelését, a megírt programok betöltését, szerkesztését, tesztelését, és képesek legyenek elvégezni a gyártást. Elsajátítsák a gyártás megkezdése előtti műveleteket, mint a felszerszámozás, a szerszám-korrekciók bevitele, a szerszámbemérés, a munkadarabcsere és a nullpontfelvétel. A tantárgy keretein belül előírások alapján elvégzik a szerszámgép szakszerű napi karbantartási feladatait is.

A tananyag tartalma, elvárt viselkedésmódok, attitűdök, digitális kompetenciák és az oktatására meghatározott óraszám:

Témakörök megnevezése	**Elvárt viselkedésmódok, attitűdök, digitális kompetenciák**	**A képzésre fordított óraszám**
A gépkezelés alapjai A CNC-gépek főbb alkalmazási területei A CNC-szerszámgépek alkalmazásának előnyei, a gépi főidő és mellékidő csökkentésének lehetőségei A CNC-szerszámgépek csoportosítása a vezérelt és az egyidejűleg vezérelhető tengelyek száma alapján A CNC-szerszámgépek főbb részei, az alapgép és a vezérlő jellemzői A CNC-vezérlők felépítése, főbb részei A CNC-szerszámgépeken alkalmazott vezetéktípusok A CNC-szerszámgépek mozgatóorsóinak típusai és alkalmazásuk előnye A főhajtás elemei, a főhajtómű és a motorok főbb jellemzői, főorsókialakítások és csapágyazásuk A mellékhajtás elemei, a szervomotorok jellemzői A szerszámgép útmérő rendszereinek csoportosítása, az útvonalmérési eljárások főbb jellemzői A szerszámtartók, szerszámváltók kialakítása és működése A szerszámgépek hűtő- és kenőrendszere	Ismerje a CNC-szerszámgépek felépítését, ellenőrzésének lépéseit. Tudja használni a gépkönyveket az előírások megkereséséhez. Ismerje a szerszámgép vezérlőjének üzemmódjait és a kezelési módjait. Ismerje a programok tesztelésének lehetőségét, és hiba észlelése esetén tegye meg a szükséges intézkedéseket.	20 óra

A szerszámgépeken alkalmazott hidraulikus és pneumatikus rendszerek A szerszámgépek védőrendszer-elemei A vezérlőpult, vezérlőberendezés és kézikerék kapcsolói, nyomógombjai, szimbólumainak értelmezése A CNC-szerszámgép be- és kikapcsolásának lépései A vezérlőberendezés kezelése és üzemmódjai, a kijelzőn megjelenő információk értelmezése A főbb hibaüzenetek értelmezése, teendők a hiba elhárításához A kézi üzemmód szolgáltatásai, kézi üzemmódban elvégezhető feladatok, műveletek		
Munkadarab- és szerszámbefogás A CNC-szerszámgépeken alkalmazott szabványos és speciális munkadarab-befogók típusai, felszerelésük a CNC-szerszámgépre, beállításuk A munkadarab nullpontjának felvétele CNC-szerszámgépeken A CNC-szerszámgépek szerszámrendszerei Szabványos szerszámbefogók típusai a CNC-szerszámgépeken Szerszámcsere, szerszámváltás lehetőségei a CNC-szerszámgépeken A szerszámkorrekciók értelmezése eszterga-, maró- és fúrószerszámok esetében A szerszámbemérés lényege, a szerszámbemérés elvégzése gépen belül és szer-számbemérő készülékkel A szerszámkorrekciók bevitele a szerszámtárba A szerszámok kopásának következményei Szerszámok befogása a szerszámtartóba A szerszámtartók befogása a revolverfejbe vagy betárazása a szerszámtartóba Szerszámcsere, lapkaváltás, lapkacsere elvégzése	Ismerje a programok tesztelésének lehetőségét, és hiba észlelése esetén tegye meg a szükséges intézkedéseket. Ismerje a CNC-szerszámgépeken alkalmazott munkadarab-rögzítési, -befogási lehetőségeket és befogókat, valamint a nullpont-felvétel lépéseit. Ismerje a CNC-gépek nevezetes pontjait. Ismerje a CNC-szerszámgépeken alkalmazott szerszám-befogási lehetőségeket. Értse a szerszámkorrekció szükségességét. Ismerje a CNC-szerszámgépen az automatikus megmunkálás módját. Ismerje a napi karbantartási feladatokat.	16 óra
Programszerkesztés, -tesztelés A programok bevitele a gép kezelőpultjáról a programszerkesztő üzemmód használatával	Ismerje a programok tesztelésének lehetőségét, és hiba észlelése esetén megteszi a szükséges intézkedéseket.	16 óra

A programok szerkesztésének lehetőségei (felülírás, törlés, beszúrás, másolás, mozgatás) A megírt programok tárolása a gép programtárában Programok betöltése a gép háttértárából Programok kezelése a háttértáron (átnevezés, törlés) Programok betöltése külső adathordozóról Programok átvitele számítógép és a szerszámgép vezérlője között közvetett és közvetlen módon Programok tesztelésének lehetőségei (grafikus teszt, szárazfutás, nullponteltolás, mondatonkénti futtatás) A teszteléskor észlelt hibák javítása, tesztek újbóli elvégzése Próbadarab gyártása módosított technológiai értékekkel Vezérlőszimulációs programok használatának megismerése a programok szerkesztéséhez, teszteléséhez	Ismerje a hibák dokumentálásával kapcsolatos követelményeket.	
Megmunkálások Egyszerűbb megmunkálások elvégzése kézi üzemmód alkalmazásával (oldalazás, hengeres felület megmunkálása, síkmarás)	Ismerje a CNC-szerszámgépen az automatikus megmunkálás módját.	8 óra
Év végi ismétlés, jegyek lezárása		2 óra

Követelmény, a továbbhaladás feltétele

A tanulók ismerjék a CNC-szerszámgépek működését.
Tanulják meg az egyes szerszámgépek kezelését, a megírt programok betöltését, szerkesztését, tesztelését, és képesek legyenek elvégezni a gyártást.
Sajátítsák el a gyártás megkezdése előtti műveleteket, mint a felszerszámozás, a szerszám-korrekciók bevitele, a szerszámbemérés, a munkadarabcsere és a nullpontfelvétel.
A tantárgy keretein belül előírások alapján tudják elvégezni a szerszámgép szakszerű napi karbantartási feladatait.
Értékelés (1-5-ig történő érdemjegyekkel):

- személyre irányuló és osztályt érintő, teljes körű értékelés
- folyamatos szóbeli számonkérés és értékelés
- témakörök befejezésekor írásbeli számonkérés

A tantárgy oktatásának tárgyi feltételei:

- szaktanterem, tanműhely

- projektor/interaktív tábla
- laptop
- bemutató eszközök
- mérős és-ellenőrzőeszközök
- mérőműszerek

CNC-programozás alapjai tantárgy

Készítette: Czimbalek Ottó

A tantárgy oktatásának célja:

A CNC-programozás alapjai tantárgy tanításának célja a CNC-gépeken egyszerűbb megmunkálóprogramok elkészítéséhez szükséges ismeretek elsajátítása. A tantárgy tanulását követően a tanulók birtokában lesznek az alapvető programozási ismereteknek, képesek lesznek egyszerűbb alkatrészek megmunkálóprogramjainak megírására címkódos vagy párbeszédes programozási nyelven.

A tananyag tartalma, elvárt viselkedésmódok, attitűdök, digitális kompetenciák és az oktatására meghatározott óraszám:

Témakörök megnevezése	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök, digitális kompetenciák	A képzésre fordított óraszám
1. A programozás alapjai A CNC-szerszámgépen a szerszámpozíció megadásához használható koordináta-rendszereknek (derékszögű, polár, henger) alkalmazási lehetőségei A CNC-szerszámgépeken alkalmazott koordináta-rendszerek szerepe, nullpontjainak helye A munkadarabhoz kötött koordináta-rendszer felvétele tengely, tárcsa és hasábos alkatrészek esetén az alkatrészrajz mérethálózatának felépítése alapján	Ismeri a CNC-technológiai tervezés lépéseit, dokumentációit.	8 óra
2. Címkódos programozás A címkódos programozási nyelvek típusai A címkódos CNC-programok felépítése, szerkezete	Ismeri a szabványos CNC-utasításokat	18 óra

A programmondat, -blokk fogalma, jellemzői, mondatok sorszámozása, mondatfelépítés szabályai Az elemi utasítások formátuma, címbetű, kód, érték megadása A ciklusok, alprogramok alkalmazásának előnyei A szabványban megadott címbetűk jelentése Szabványos útfeltételek, programtechnikai utasítások és segédfunkciók rendszerezése A szerszámváltás, szerszámcsere programozása, korrekciós tárra való hivatkozás lehetőségei A fordulatszám vagy állandó forgácsolási sebesség programozása, fordulatszám-korlátozás megadása A fordulatonkénti előtolás vagy előtolási sebesség programozása Ciklusok, alprogramozás, paraméteres programozás alkalmazási területei		
3. Esztergálási műveletek programozása Felfogási és koordinátatervek készítése Megmunkálási- és szerszámterv készítése Pozicionálás Oldalazási műveletek Hossz- és keresztirányú kontúr nagyolása Szerszám csúcssugár korrekció programozása Hossz- és keresztirányú kontúr simítása Beszúrások programozása Menetek típusainak megfelelő elemi és összetett ciklus Leszúrások programozása	Ismeri az esztergálási, utasításokat, ciklusokat.	8 óra
4. Marási műveletek programozása Felfogási és koordinátatervek Megmunkálási- és szerszámterv Pozicionálások Síkmarás elemi utasítással vagy ciklus alkalmazásával Sugárkorrekció Kontúrmarás a kontúr leírásával	Ismeri a marási, utasításokat, ciklusokat.	6 óra

Zsebek marása elemi utasítással vagy ciklus alkalmazásával Hornyok marása elemi utasítással vagy ciklus alkalmazásával Lelapolások, kiosztások		
5. Furatmegmunkálási műveletek programozása Központfúrás programozása Telibefúrás programozása elemi utasítással vagy fúróciklusok alkalmazásával Furatesztergálások megvalósítása – Menetfúrás programozása ciklus alkalmazásával Belső menet esztergálása elemi és összetett ciklus alkalmazásával Dörzsárazás ciklus alkalmazásával	Ismeri a furatmegmunkálási utasításokat, ciklusokat.	5,5 óra
A tanév tapasztalatai, jegyek zárása		1 óra

Ajánlott irodalom: Czéh Mihály - Hervay Péter - Dr. Nagy P. Sándor - Dr. Mikó Balázs: A CNC-programozás alapjai

Követelmény, a továbbhaladás feltételei:

A tanulók a témakörön belül ismerjék a CNC-programozás alapvető fogalmait, legyenek képesek értelmezni a programozási dokumentációkat, a megadott szerszámokat és technológiai paramétereket. Tudják megtervezni egy-egy egyszerűbb alkatrész CNC-megmunkálását, kiválasztani a katalógusokból a szerszám- és technológiai paramétereket.

Értékelés (1-5-ig történő érdemjegyekkel):

- személyre irányuló és osztályt érintő, teljes körű értékelés
- folyamatos szóbeli számonkérés és értékelés
- témakörök befejezésekor írásbeli számonkérés

A tantárgy oktatásának tárgyi feltételei:

- szaktanterem, tanműhely
- projektor/interaktív tábla
- laptop
- bemutató eszközök

Duális képző képzési programja

2021/2022. tanévtől 10-11. évfolyam

Tantárgyak	10. évfolyam	11. évfolyam
	Éves óraszám külső képzőhely	Éves óraszám külső képzőhely
Forgácsoló megmunkálások	**450**	**232,5**
Gyártás-előkészítés	**72**	**-**
Minőségellenőrzés	**72**	**-**
CNC-gépkezelés és -forgácsolás	**-**	**232,5**
CNC-programozás alapjai	**36**	**77,5**
Összes óraszám:	**630**	**542,5**
Egybefüggő szakmai gyakorlat:	**140**	**-**

10. évfolyam

Forgácsoló megmunkálások

A tantárgy fő célja, hogy a tanulók megismerjék az alapvető forgácsoló technológiákat, a forgácsoláshoz szükséges mozgásokat és azokhoz rendelt technológiai paramétereket. A cél az esztergálás, marás során elvégezhető műveletek megismerése, a művelethez tartozó szerszámok kiválasztása, a munkadarabok befogási módszereinek megismerése és ezen ismeretek alkalmazása a gyakorlatban. A tanuló elsajátítja az alapvető köszörülési eljárásokat, valamint a palást- és síkköszörülési műveleteket.

Témakörök	A képzésre fordított óraszám
A forgácsolás alapjai • A forgácsolás alapelemei: munkadarab, szerszám, forgács, forgácsoló mozgás, szerszámgép	24 óra

• A forgácsoló mozgások és azok jellemzői • A forgácsolás technológiai paraméterei • Technológiai alapszámítások • A technológiai paraméterek változtatásának hatásai • A mellékidők összetevői és csökkentési lehetőségei • A forgácsoló szerszámok kopásának főbb okai, a kopásformák megjelenése, hatásai • A hűtő-kenőanyag hatása a forgácsolásra, a hűtési-kenési módszerek • A forgácsoló szerszámok részei, lapjai és élszögei • A forgácsfajták, élszögek, forgácstörők • Különböző ipari anyagok forgácsolhatósága • A forgácsoló szerszámgépek gépkönyveinek, kezelési utasításainak tartalma, használata • Az alapanyag-katalógusok, gépipari szabványok, forgácsolási táblázatok használata • A gépi forgácsoló műhely rendje, munka-, tűz- és környezetvédelmi ismeretek rendszerezése	
Esztergálás • Az esztergagépek jellemző típusainak bemutatása, esztergagépek jellemző paraméterei, főbb részei, fő- és mellékmozgások megvalósítása, kezelőszervei • Az esztergagépeken elvégezhető műveletek rendszerezése a szerszám és a mozgásirányok szerint • Az esztergagépek kezelésének elsajátítása • Az esztergagépek munkadarab-befogó készülékeinek típusai, rögzítésük, felszerelésük, beállításuk az esztergagépeken • A munkadarabok befogási módjának megválasztása az előgyártmány alakja, mérete és az elvégzendő művelet figyelembevételével • Az alapanyag, előgyártmány vagy félkész gyártmány ellenőrzése a megmunkálások megkezdése előtt • A munkadarab befogása tokmányba, csúccsal megtámasztva, csúcsok közé menesztve, bábbal megtámasztva és egyéb előírt módon • A katalógusokból kiválasztott vagy a műveleti utasításban megadott szerszámok befogása a szerszámtartóba – • Az esztergálási műveletek technológiai paramétereinek beállítása a katalógusból választott vagy a műveleti utasításban megadott értékek alapján	144 óra

• A hűtési és kenési módok megválasztása az anyagminőség, a szerszámanyag és a technológia alapján, vagy az előírt módszer használata • Az esztergálási alapműveletek végrehajtása • A beszúrási, leszúrási műveletek sajátosságai, szerszámai és a műveletek elvégzése • A dokumentációban megadott kúposság értelmezése, a megmunkáláshoz hiányzó méretek meghatározása számítással vagy táblázatból, a művelet elvégzéséhez alkalmazható kúpesztergálási módszer megválasztása és külső felületen kúpesztergálási művelet végrehajtása • A menetek típusai (metrikus menet jellemző méreteinek meghatározása táblázatokból, menetesztergáló szerszámok kiválasztásának szempontjai, menetesztergálási műveletek végrehajtása külső felületen • Alakesztergálás szerszámai és alakesztergálási műveletek végrehajtása • Speciális felületek megmunkálása esztergagépeken: a recézés, rovátkolás szerszámai és a műveletek végrehajtása	
Marás • A marógépek jellemző típusainak bemutatása, marógépek jellemző paraméterei, főbb részei, fő-, mellék- és beállítómozgások megvalósítása, kezelőszervei • A marógépeken elvégezhető műveletek rendszerezése a szerszám, a mozgásirányok és gép típusa alapján • A marógépek kezelésének elsajátítása • A munkadarab befogásának lehetőségei, a munkadarab-befogó készülékek felszerelése, beállítása a marógépeken • A munkadarabok befogási módjának megválasztása az előgyártmány alakja, mérete és az elvégzendő művelet figyelembevételével • Az alapanyag, előgyártmány vagy félkész gyártmány ellenőrzése a megmunkálások megkezdése előtt • A munkadarab felfogása a marógép asztalára, befogása gépsatuba, tokmányba és egyéb előírt készülékbe • A katalógusokból kiválasztott vagy a műveleti utasításban megadott szerszámok befogása a szerszámtartóba, főorsóba • A marási műveletek technológiai paramétereinek beállítása a katalógusból választott vagy a műveleti utasításban megadott értékek alapján • A hűtési és kenési módok megválasztása az anyagminőség, a szerszámanyag és a technológia alapján, vagy az előírt módszer használata	144 óra

• A marási alapműveletek végrehajtása: síkmarás, sarokmarás, kontúrmarás nagyoló és simító megmunkálással egyen- és ellenirányba • A horonymarás lehetőségei, szerszámai és a műveletek elvégzése • Körasztal, osztófej, szögasztal alkalmazásával elvégezhető műveletek ismertetése és lelapolások, osztási műveletek elvégzése • Alakos felületek marása alakos marókkal	
Furatmegmunkálások • A furatmegmunkálási technológiák rendszerezése, forgácsoló szerszámgépeken végezhető furatmegmunkálási technológiák • Központfúrás alkalmazási céljai, szerszámai, központfúrás elvégzése esztergagépen és marógépen • A telibefúrás szerszámai, telibefúrás elvégzése esztergagépen és marógépen • Furatbővítés megvalósítása fúró szerszámokkal esztergagépen és marógépen • Hengeres és kúpos süllyesztési műveletek elvégzése marógépeken • A nagyoló és simító furatesztergálási műveletek végrehajtása esztergagépeken • Belső kúpos felületek kialakítása esztergagépeken • Illesztett furatok létrehozása dörzsárazással marógépen • Gépi menetfúrás szerszámai, magfurat átmérőjének meghatározása táblázatokból, fúrás, élletörés, majd menetfúrás végrehajtása marógépeken • Belső menetesztergálás elvégzése esztergagépeken	52 óra
Köszörülés • A palást- és síkköszörűgépek bemutatása, jellemző paramétereik, főbb részeik, fő-, mellék- és beállítómozgások megvalósítása, kezelőszervei • A köszörűgépeken elvégezhető műveletek rendszerezése a felület alakja és a gép típusa alapján • A köszörűgépek kezelésének elsajátítása • A munkadarab befogásának lehetőségei köszörűgépeken • A köszörűkorongok kiválasztásának szempontjai • A köszörűkorongok felszerelése a köszörűgépre, a kiegyensúlyozás fontossága • A köszörűkorong-szabályozás szükségessége és a korongszabályozási művelet elvégzése • A megmunkált felület minőségét és méretpontosságát befolyásoló tényezők	42 óra

• A hűtőfolyadék megválasztása az anyagminőség, a köszörűkorong és a technológia figyelembevételével • A köszörülés technológiai paramétereinek beállítása az előírásoknak megfelelően • Nagyoló és simító sík- és lépcsős felület köszörülése síkköszörűgépen • Nagyoló és simító hengeres felület köszörülése palástköszörűgépen	
Egyéb forgácsoló megmunkálások • A méretpontosság és a felületminőség javításának lehetőségei finomfelületi megmunkálásokkal • Üregeléssel előállítható külső és belső felületek, üregelő szerszámok kialakítása, alkalmazási területei • Speciális menetmegmunkálási eljárások • Fogaskerékgyártó eljárások jellemzői • Szikraforgácsolás alkalmazási területei, huzal- és tömbelektródás megmunkálás elve, technológiája, tömbelektróda gyártási eljárásai • Anyagszétválasztási technológiák sugárenergiával • Az additív gyártástechnológiák megismerése, fém alkatrészek nyomtatása Összefoglalás Számonkérés	14 óra
Karbantartási feladatok • A karbantartási műveletek értelmezése, a feladatok elvégzésének eszközei • A biztonságos munkavégzés feltételei • A gépkönyv és a kezelési, üzemeltetési, karbantartási útmutatók • A csúszófelületek kenésének, tisztításának szükségessége, a kenési rendszer ellenőrzése és karbantartása • A hűtő-kenő rendszer folyadékszintjének ellenőrzése, pótlása, a cseréje • A szerszámgépek mérőrendszerének ellenőrzése és karbantartása • A forgácsoló szerszámgépek sérüléseinek ellenőrzése szemrevételezéssel • A biztonsági berendezések működésének ellenőrzése és a működési teszt elvégzése • A hidraulikus és pneumatikus rendszerek karbantartásának szükségessége, ellenőrzése, karbantartási munkák végrehajtása az előírások alapján	30 óra

• A szükséges beállítások elvégzése előírások alapján, a kopásnak kitett alkatrészek előírás szerinti cseréje, a megelőző karbantartásban előírt feladatok végrehajtása • Hibák észlelésekor a szükséges intézkedések megtétele és az üzemeltetési, karbantartási munkák dokumentálása • Hulladék, forgács kezelése, biztonságos elhelyezése • A szerszámok, szerszámtartók biztonságos és szakszerű tárolása, karbantartása, lapkacsere elvégzése • A munkadarab-befogó eszközök és készülékek szakszerű tisztítása, tárolása, karbantartása az előírások alapján • Mérőeszközök, mérőkészülékek szakszerű tisztítása, tárolása, a mérőeszközhibák felismerése	

Gyártás-előkészítés tantárgy

A gyártás-előkészítés tantárgy keretein belül a tanulók ismereteket szereznek az iparban alkalmazott szerszám- és munkadarabanyagokról, valamint a forgácsoláshoz szükséges segéd-anyagokról. Megismerik a szerszámgépek főbb részegységeit, a munkadarab- és szerszám-befogási módokat, illetve a műszaki rajz olvasásának szabályait.

Témakörök	A képzésre fordított óraszám
Műszaki dokumentációk • A mérethálózat elemei, mérettűrés megadásának módjai, tűrések kikeresése tűrés-táblázatból • A szimmetrikus és aszimmetrikus tűrések alapján határméretek, középméret meg-határozása • A felületi érdesség megadása, kiemelt érdesség, nyersen maradó felület, forgácsolással megmunkált felület érdességének megadásának lehetőségei, érdességi mérő-számok értelmezése, a mérettűrés és a felületi érdesség kapcsolata • Az alak- és helyzettűrések értelmezése, az alak- és helyzethibák okai és elkerülése forgácsoláskor • Az alkatrészeken előforduló furatok ábrázolása (átmenő furat, zsákfurat, élletörés, lépcsős furat, menetes furat) metszettel, kitöréssel • A tengely jellegű alkatrészek sajátosságai (beszúrás, kereszt- és hosszirányú furat, beszúrás, horony, borda) és azok ábrázolása (metszet, szelvény, kitörés)	22 óra

• A tárcsa jellegű alkatrészek sajátosságai (kiosztás, lyukkörök, lépcsős furatrend-szer, hornyok, bordás agy) és azok ábrázolási módjai (metszet, egyszerűsített meg-adások) • A hasábos alkatrészek ábrázolása több nézettel és a nézeteken alkalmazott metszeti ábrázolások • Az öntött és kovácsolt előgyártmányok rajzainak elemzése • Az összeállítási rajzok, szerelési robbantott ábrák, darabjegyzék értelmezése	
Forgácsoló szerszámgépek • A forgácsoló szerszámgépek csoportosítása, a főbb típusok alkalmazási területei • A forgácsoló szerszámgépek jellemző paramétereinek megállapítása gépkönyvek, katalógusok alapján (munkatér mérete, beállítható fordulatszám, előtolásérték, teljesítmény, nyomaték) • Az esztergagépek, marógépek, köszörűgépek főbb részei • A szerszámgép alapjai, a gépágy és a gépállvány feladata, anyaga, kialakítási módja • A szánrendszer elemei és az azokkal megvalósítható mozgásirányok értelmezése • A fő hajtáselemek (villamos motor, főhajtómű, főorsó) • A mellékhajtáselemek (szervomotor, vezetékek, mozgatóorsó, szánrendszer) • A hűtő-kenő rendszer elemei, a hűtő-kenő folyadék ellátó rendszer ellenőrzése • A szerszámgépek hidraulikus és pneumatikus rendszerei	25 óra
Szerszámgépek készülékei • A tokmányok típusai; a mechanikus, gépi működtetésű tokmányok jellemzői; a szorítópofák számának és alakjának megválasztása a munkadarab alakjának figyelembevételével (kemény és lágy pofák, alappofák, rátétpofák, normál, átfordítható lépcsős pofák, karmos pofák) és ezek alkalmazási lehetőségei • A munkadarabcsúcsok közötti megmunkálás készülékei (csúcsok, menesztők, bábok) • A munkadarab patronba, feszítőtüskére történő befogása, alkalmazási területek • A munkadarab közvetlen felfogása a marógépek asztalára szorítóvasakkal, a szorítóvas alkalmazásának lehetőségei, a helyes munkadarab-rögzítés megvalósítása	25 óra

• A gépsatuk típusainak (egyetemes, párhuzam-, szög-) alkalmazási területei, szorítási módjai, satupofa-kialakítási módok • A szögasztalok és körasztalok alkalmazási lehetőségei, osztási munkák elvégzésének lehetőségei • A szerszámbefogás lehetőségei (késtartók, fúrótokmány) esztergagépek esetén • Speciális CNC-szerszámgépeken alkalmazott szerszámbefogók (VDI, BMT) típusai Marógépeken alkalmazott szerszámbefogási lehetőségek; kúpok típusai kúposság, szerszámszorítási módok alapján • Speciális munkadarab- és szerszámbefogási módszerek sorozatgyártások és egyedi gyártások esetén	

Ajánlott irodalom:

Ducsai János: FORGÁCSOLÁSI ELJÁRÁSOK Műszaki Könyvkiadó

Minőség-ellenőrzés tantárgy

A tantárgy célja, hogy a tanuló megismerje a forgácsoló megmunkálások során, illetve elvégzésüket követően alkalmazott geometriai mérési eljárásokat, az egyszerűbb alak- és helyzethibák megállapításának módszereit, a felületi érdesség megállapítási lehetőségeit, továbbá az anyagvizsgálati eljárásokat és a fontosabb anyagvizsgálati mérőszámokat. Megismerje a minőségbiztosítási rendszereket, méréseket és ellenőrzéseket, valamint előírt módon dokumentálni is tudja azokat.

Témakörök	Ismeretek	A képzésre fordított óraszám
5. Geometriai mérések téma A mérő- és ellenőrző eszközök A külső méretek mérése, ellenőrzése A belső felületek mérése, ellenőrzése A szögek mérése A külső és belső kúpok mérése A mérőórás mérés Az idomszeres ellenőrzések A külső és belső menetek mérése Speciális mérőeszközök A méréshez használható segédeszközök	Ismeri a mérési eljárások szakszerű elvégzésének lépé-seit, módszereit. Ismeri a mérési előírásokban megadott mérő- és elle-nőrző eszközök kezelési módjait.	10 óra

6. Alak- és helyzetellenőrzések témakör A géprajzokon megadott alak- és helyzettűrés-előírások értelmezése Az alak- és helyzettűrés ellenőrzésének módszerei és eszközei Az egyenesség és síklapúság ellenellenőrzése élvonalzóval, mérőórával A köralakúság és hengeresség ellenőrzése mérőórával A merőlegesség ellenőrzése derékszöggel, szögmérővel A párhuzamosság ellenőrzése tolómérővel, mikrométerrel, mérőórával A radiális ütés ellenőrzése mérőórával A mérési jegyzőkönyv, dokumentáció kitöltése	Ismeri az alak- és helyzeteltéréseket, valamint e hibák keletkezésének okait. Értelmezni tudja a műszaki előírások-ban megadott méré-si utasításokat.	10 óra
7. Felületi érdesség mérése A felületek jellemzői, a felületi érdesség mérőszámainak értelmezése A méret- és alaktűrés kapcsolata a felületi érdességgel Az alkatrészrajzokon megadott felületi érdességek értelmezése A felületi érdesség mérésének módszerei	Ismeri a felületi érdesség mérőszá-mainak jelentését, és be tudja azonosí-tani a nem megfele-lő felületminőség okát.	10 óra
8. Anyagvizsgálatok mechanikai anyagvizsgálatok célja, anyagvizsgálati módszerek Az ipari anyagok szilárdsági tulajdonságai A keménység értelmezése, összefüggése a szilárdsági tulajdonságokkal A keménységmérő eljárások, mérőszámok A hőkezelések hatása az acélok szilárdságára és keménységére A szakítóvizsgálat menete, szakítódiagramok, mérőszámok értelmezése Az anyag szívósságának megállapítása ütvehajlító vizsgálattal	Ismeri a szilárdsági és keménységi mérőszámok jelentését, az egyes anyagvizsgálati módszereket, alkalmazásukat.	20 óra
9. Statisztikai folyamatszabályozó rendszerek (SPC) Az SPC rendszer alapjai Az SPC alkalmazásának célja, előnyei		10

Az SPC helye a minőségirányítási rendszerben A statisztikai számítások alapfogalmai: számtani közép, terjedelem, szórás, normál eloszlás Az ellenőrzőkártyák alkalmazása, vezetése A folyamatképességi vizsgálatok célja, a gépképességi vizsgálatok elvégzése, sajátpontossági vizsgálatok elvégzése esztergagépen és marógépen Számítógéppel támogatott sorozatmérések elvégzése		
10. Minőségbiztosítási rendszerek A minőségirányítási rendszerek alkalmazásának előnyei, a minőségirányításhoz tar-tozó szabványok Minőségirányítási dokumentumok, tanúsítványok főbb tartalmi elemei A dokumentáció és a nyilvántartások vezetésének szükségessége Egy konkrét minőségügyi rendszer felépítése Mérési dokumentumok, jegyzőkönyvek kitöltése, vezetése		12

CNC-programozás alapjai tantárgy

A CNC-programozás alapjai **tantárgy tanításának célja** a CNC-gépeken egyszerűbb megmunkálóprogramok elkészítéséhez szükséges ismeretek elsajátítása. A tantárgy tanulását követően a tanulók birtokában lesznek az alapvető programozási ismereteknek, képesek lesznek egyszerűbb alkatrészek megmunkálóprogramjainak megírására címkódos vagy párbeszédes programozási nyelven.

Témakörök	Ismeretek	A képzésre fordított óraszám
A programozás alapjai témakör		

-A CNC-szerszámgépen a szerszámpozíció megadásához használható koordináta rendszrek -A CNC-szerszámgépeken alkalmazott koordináta-rendszerek - koordinátarendszer irányai az esztergagép, marógép munkaterében és a mozgásirányok hozzárendelése a szánokhoz, asztalokhoz - A munkadarabhoz kötött koordináta-rendszer felvétele tengely, tárcsa és hasábos alkatrészek esetén az alkatrészrajz mérethálózatának felépítése alapján - Célkoordináták megadása abszolút és növekményes méretmegadási móddal, munkadarab kontúrpontjainak megadása -A CNC-gépeken történő megmunkáláshoz alkalmazott dokumentumok tartalmának ismerete, értelmezése -Az adatátvitel lehetőségei a számítógép és a CNC-vezérlő között	Ismeri a CNC technológiai tervezés lépéseit, dokumentációit.	10 óra
Címkódos programozás témakör – A címkódos programozási nyelvek típusai – A címkódos CNC-programok felépítése, szerkezete – A programmondat, -blokk fogalma, jellemzői, mondatok sorszámozása, mondatfelépítés szabályai – Az elemi utasítások formátuma, címbetű, kód, érték megadása – A ciklusok, alprogramok alkalmazásának előnyei – A szabványban megadott címbetűk jelentése – Szabványos útfeltételek, programtechnikai utasítások és segédfunkciók rendszerezése – Abszolút és növekményes koordináta-megadás programozása – A lineáris interpoláció értelmezése és programozása gyorsjárattal, programozott előtolással – A körinterpoláció értelmezése és programozása, körívmegadási lehetőségek – Interpolációs síkok értelmezése és megadása a programban	Ismeri a szabványos CNC-utasításokat	10 óra

– A sugár- és csúcssugár-korrekció jelentősége kúpos és alakos felületek megmunkálásakor, programozási lehetőségek – A szerszámváltás, szerszámcsere programozása, korrekciós tárra való hivatkozás lehetőségei – A fordulatszám vagy állandó forgácsolási sebesség programozása, fordulatszámkorlátozás megadása – A fordulatonkénti előtolás vagy előtolási sebesség programozása – A munkadarabhoz kötött koordináta-rendszerek megadása – Ciklusok, alprogramozás, paraméteres programozás alkalmazási területei **Esztergálási műveletek programozása témakör** -Felfogási és koordinátatervek készítése -Megmunkálási- és szerszámterv készítése – Pozicionálások megvalósítása – Oldalazási műveletek programozása elemi mozgással vagy ciklus alkalmazásával – Hossz- és keresztirányú kontúr nagyoláshoz egyszerű és összetett ciklus alkalmazása – Szerszám csúcssugár korrekció programozása – Hossz- és keresztirányú kontúr simítása kontúrleírással, ciklus alkalmazásával – Beszúrások programozása elemi utasítással és ciklussal – Menetek típusainak megfelelő elemi és összetett ciklus alkalmazása a belső és külső menetek megmunkálásához – Leszúrások programozása **Marási műveletek programozása témakör** -Felfogási és koordinátatervek – Megmunkálási- és szerszámterv készítése – Pozicionálások megvalósítása, kontúr pontra ráállás, és kontúr elhagyása – Síkmarás elemi utasítással vagy ciklus alkalmazásával – Sugárkorrekció programozása – Kontúrmarás a kontúr leírásával	Ismeri az esztergálási, marási, furatmegmunkálási utasításokat, ciklusokat.	5 óra 5 óra

– Zsebek marása elemi utasítással vagy ciklus alkalmazásával – Hornyok marása elemi utasítással vagy ciklus alkalmazásával – Lelapolások, kiosztások programozása **Furatmegmunkálási műveletek programozása témakör** -Központfúrás programozása – Telibefúrás programozása elemi utasítással vagy fúróciklusok alkalmazásával – Furatesztergálások megvalósítása egyszerű vagy összetett ciklus alkalmazásával – Menetfúrás programozása ciklus alkalmazásával – Belső menet esztergálása elemi és összetett ciklus alkalmazásával – Dörzsárazás ciklus alkalmazásával		6 óra

Ajánlott irodalom: Czéh Mihály - Hervay Péter - Dr. Nagy P. Sándor - Dr. Mikó Balázs: A CNC-programozás alapjai

11. évfolyam

Forgácsoló megmunkálások

A témakörben a tanuló az előzetesen megszerzett elméleti ismeretek és gyakorlati készségek felhasználásával összetett megmunkálási feladatokat hajt végre. tantárgy fő célja, hogy a tanulók megismerjék az alapvető forgácsoló technológiákat, a forgácsoláshoz szükséges mozgásokat és azokhoz rendelt technológiai paramétereket. A cél az esztergálás, marás során elvégezhető műveletek megismerése, a művelethez tartozó szerszámok kiválasztása, a munkadarabok befogási módszereinek megismerése és ezen ismeretek alkalmazása a gyakorlatban. A tanuló elsajátítja az alapvető köszörülési eljárásokat, valamint a palást- és síkköszörülési műveleteket.

A témakörben a tanuló az előzetesen megszerzett elméleti ismeretek és gyakorlati készségek felhasználásával összetett megmunkálási feladatokat hajt végre. A képzési időn belül több projektfeladat is végrehajtható. Ezek a szakmai záróvizsga gyakorlati részéhez igazodnak, akárcsak a portfólió és a gyakorlat helyszínén végzett vizsga. A képzési időn belül több projektfeladat is végrehajtható. Ezek a szakmai záróvizsga gyakorlati részéhez igazodnak, akárcsak a portfólió és a gyakorlat helyszínén végzett vizsga.

Témakörök	Ismeretek	A képzésre fordított óraszám
Projektfeladat • Felvételi vázlatkészítés • Gyárthatósági elemzés • Előgyártmány ellenőrzése a megmunkálás előtt • Műveletttervezés • Szerszám és technológiai paraméterek megválasztása katalógusok használatával • Forgácsoló szerszámgépek felszerszámozása • A munkadarab befogási módjának megválasztása, befogók felszerelése, munkada-rab befogása • Műveletek elvégzése esztergagépen, marógépen és köszörűgépen • Műveletközi mérések elvégzése mérő- és ellenőrző eszközökkel • A legyártott alkatrészek minősítő méréseinek elvégzése és a mérések dokumentálása	Ismerje az előírásoknak megfelelő napi karbantartási feladatokat és a szerszám-gép biztonságos elindításának szabályait. Ismerje a hagyományos forgácsológépeken alkalmazható munkadarab-befogó készülékeket, alkalmazásuk feladatát és alkalmazásának lehetőségeit. Ismerje a forgácsoló szerszámok alaptípusait, azok felépítését, rögzítés során betartandó szabályokat. Tudja kezelni a hagyományos esztergagépeket és ismeri az esztergálás alapműveleteit. Tudja kezelni a hagyományos marógépeket és ismeri a marás alapműveleteit. Ismerje a furatmegmunkálási eljárásokat és ki tudja választani a megmunkáláshoz szükséges szer-számgépeket. Ismerje az egyszerű palást- és síkköszörülési eljárásokat és ezek gépeit. Ismerje a munka befejezésének szak-szerű mozzanatait. Ismeretek rendszerezése	232,5 óra

CNC-gépkezelés és –forgácsolás tantárgy

A CNC-gépkezelés és -forgácsolás tantárgy fő célja, hogy a tanulók megismerjék a CNC-szerszámgépek működését, megtanulják az egyes szerszámgépek kezelését, a megírt programok betöltését, szerkesztését, tesztelését, és képesek legyenek elvégezni a gyártást.

Elsajátítsák a gyártás megkezdése előtti műveleteket, mint a felszerszámozás, a szerszám-korrekciók bevitele, a szerszámbemérés, a munkadarabcsere és a nullpontfelvétel. A tantárgy keretein belül előírások alapján elvégzik a szerszámgép szakszerű napi karbantartási feladatait is.

Témakörök	A képzésre fordított óraszám
A gépkezelés alapjai -A CNC-gépek főbb alkalmazási területei – A CNC-szerszámgépek alkalmazásának előnyei, a gépi főidő és mellékidő csökkentésének lehetőségei – A CNC-szerszámgépek csoportosítása a vezérelt és az egyidejűleg vezérelhető tengelyek száma alapján – A CNC-szerszámgépek főbb részei, az alapgép és a vezérlő jellemzői – A CNC-vezérlők felépítése, főbb részei – A CNC-szerszámgépeken alkalmazott vezetéktípusok – A CNC-szerszámgépek mozgatóorsóinak típusai és alkalmazásuk előnye – A főhajtás elemei, a főhajtómű és a motorok főbb jellemzői, főorsó-kialakítások és csapágyazásuk – A mellékhajtás elemei, a szervomotorok jellemzői – A szerszámgép útmérő rendszereinek csoportosítása, az útvonalmérési eljárások főbb jellemzői – A szerszámtartók, szerszámváltók kialakítása és működése – A szerszámgépek hűtő- és kenőrendszere – A szerszámgépeken alkalmazott hidraulikus és pneumatikus rendszerek – A szerszámgépek védőrendszer-elemei – A szerszámgépek energiaellátó rendszereinek elemei, a PLC-vezérlők feladatai – A gép ellenőrzése a munka megkezdése előtt a gépkönyv és egyéb előírások alapján – A vezérlőpult, vezérlőberendezés és kézikerék kapcsolói, nyomógombjai, szimbólumainak értelmezése – A CNC-szerszámgép be- és kikapcsolásának lépései – A vezérlőberendezés kezelése és üzemmódjai, a kijelzőn megjelenő információk értelmezése – A főbb hibaüzenetek értelmezése, teendők a hiba elhárításához – A referenciapont jelentősége, referenciapont felvétele a gép bekapcsolása után – A kézi üzemmód szolgáltatásai, kézi üzemmódban elvégezhető feladatok, műveletek	54,5 óra
Munkadarab- és szerszámbefogás	28 óra

– A CNC-szerszámgépeken alkalmazott szabványos és speciális munkadarabbefogók típusai, felszerelésük a CNC-szerszámgépre, beállításuk – A munkadarab nullpontjának felvétele CNC-szerszámgépeken a dokumentációkban megadott pozícióba, nullpont felvétel érintőfogásokkal, tapintóval – A nullponteltolás alkalmazási lehetőségei, nullponteltolás megvalósítása – A CNC-szerszámgépek szerszámrendszerei (revolverfej, szerszámtár) – Szabványos szerszámbefogók típusai a CNC-szerszámgépeken – Szerszámcsere, szerszámváltás lehetőségei a CNC-szerszámgépeken – A szerszámkorrekciók értelmezése eszterga-, maró- és fúrószerszámok esetében – A szerszámbemérés lényege, a szerszámbemérés elvégzése gépen belül és szerszámbemérő készülékkel – A szerszámkorrekciók bevitele a szerszámtárba – A szerszámok kopásának következményei, a kopás észlelése, a kopáskorrekció elvégzése – Szerszámok befogása a szerszámtartóba – A szerszámtartók befogása a revolverfejbe vagy betárazása a szerszámtartóba – Szerszámcsere, lapkaváltás, lapkacsere elvégzése	
Programszerkesztés, -tesztelés – A programok bevitele a gép kezelőpultjáról a programszerkesztő üzemmód használatával – A programok szerkesztésének lehetőségei (felülírás, törlés, beszúrás, másolás, mozgatás) – A megírt programok tárolása a gép programtárában – Programok betöltése a gép háttértárából – Programok kezelése a háttértáron (átnevezés, törlés) – Programok betöltése külső adathordozóról – Programok átvitele számítógép és a szerszámgép vezérlője között közvetett és közvetlen módon – Programok tesztelésének lehetőségei (grafikus teszt, szárazfutás, nullponteltolás, mondatonkénti futtatás) – A teszteléskor észlelt hibák javítása, tesztek újbóli elvégzése – Próbadarab gyártása módosított technológiai értékekkel – Vezérlőszimulációs programok használatának megismerése a programok szerkesztéséhez, teszteléséhez	30 óra
Megmunkálások	65 óra

– Egyszerűbb megmunkálások elvégzése kézi üzemmód alkalmazásával (oldalazás, hengeres felület megmunkálása, síkmarás) – CNC-esztergálási feladatok elvégzése: oldalazás, síkesztergálás, hossz- és keresztesztergálás, kontúresztergálás, központfúrás, fúrás, furatesztergálás, beszúrás, leszúrás, menetesztergálás – CNC-marási feladatok elvégzése: síkmarás, kontúrmarás, zsebmarás, központozás, fúrás, furatbővítés, menetfúrás, dörzsárazás, horonymarás, lelapolások, kiosztások	
Projektfeladat – Gyártmányelemzés – Előgyártmány ellenőrzése a megmunkálás előtt – A rendelkezésre álló műszaki dokumentáció alapján a szükséges szerszámok, munkadarab-befogó készülékek előkészítése – Szerszám- és technológiai paraméterek választása katalógusokból – A megmunkálás CNC-programjának megírása vagy megírt program módosítása, kiegészítése – CNC-szerszámgép felszerszámozása, szerszámbemérés, korrekciók bevitele – Munkadarab-befogók rögzítése, munkadarab-befogás, nullpontfelvétel – CNC-program betöltése vagy bevitele, tesztelés, hiba esetén javítás – Alkatrészgyártás CNC-esztergagépen vagy marógépen – A legyártott alkatrészek minősítő mérése és a mérés dokumentálása, szükség esetén szerszámkopás-korrekció elvégzése.	55 óra

CNC-programozás alapjai tantárgy

Témakörök	Ismeretek	A képzésre fordított óraszám
6. A programozás alapjai A CNC-szerszámgépen a szerszámpozíció megadásához használható koordináta-rendszereknek (derékszögű, polár, henger) alkalmazási lehetőségei A CNC-szerszámgépeken alkalmazott koordináta-rendszerek (gépi, munkadarab-hoz kötött, szerszámhoz kötött) szerepe, nullpontjainak helye, a gépi koordináta-rendszer irányai az esztergagép,	Ismeri a CNC-technológiai tervezés lépéseit, dokumentációit.	20 óra

marógép munkaterében és a mozgásirányok hozzá-rendelése a szánokhoz, asztalokhoz A munkadarabhoz kötött koordináta-rendszer felvétele tengely, tárcsa és hasábos alkatrészek esetén az alkatrészrajz méréthálózatának felépítése alapján Célkoordináták megadása abszolút és növekményes méretmegadási móddal, mun-kadarab kontúrpontjainak megadása A CNC-gépeken történő megmunkáláshoz alkalmazott dokumentumok tartalmának ismerete, értelmezése Az adatátvitel lehetőségei a számítógép és a CNC-vezérlő között		
7. Címkódos programozás A címkódos programozási nyelvek típusai A címkódos CNC-programok felépítése, szerkezete A programmondat, -blokk fogalma, jellemzői, mondatok sorszámozása, mondatfel-építés szabályai Az elemi utasítások formátuma, címbetű, kód, érték megadása A ciklusok, alprogramok alkalmazásának előnyei A szabványban megadott címbetűk jelentése Szabványos útfeltételek, programtechnikai utasítások és segédfunkciók rendszere-zése Abszolút és növekményes koordináta-megadás programozása A lineáris interpoláció értelmezése és programozása gyorsjárattal, programozott előtolással A körinterpoláció értelmezése és programozása, körívmegadási lehetőségek Interpolációs síkok értelmezése és megadása a programban A sugár- és csúcssugár-korrekció jelentősége kúpos és alakos felületek megmunkálásakor, programozási lehetőségek A szerszámváltás, szerszámcsere programozása, korrekciós tárra való hivatkozás lehetőségei	Ismeri a szabványos CNC-utasításokat	20 óra

A fordulatszám vagy állandó forgácsolási sebesség programozása, fordulatszám-korlátozás megadása A fordulatonkénti előtolás vagy előtolási sebesség programozása A munkadarabhoz kötött koordináta-rendszerek megadása Ciklusok, alprogramozás, paraméteres programozás alkalmazási területei		
8. Esztergálási műveletek programozása Felfogási és koordinátatervek készítése Megmunkálási- és szerszámterv készítése Pozicionálások megvalósítása Oldalazási műveletek programozása elemi mozgással vagy ciklus alkalmazásával Hossz- és keresztirányú kontúr nagyoláshoz egyszerű és összetett ciklus alkalmazása Szerszám csúcssugár korrekció programozása Hossz- és keresztirányú kontúr simítása kontúrleírással, ciklus alkalmazásával Beszúrások programozása elemi utasítással és ciklussal Menetek típusainak megfelelő elemi és összetett ciklus alkalmazása a belső és kül-ső menetek megmunkálásához Leszúrások programozása	Ismeri az esztergálási, utasításokat, ciklusokat.	12 óra
9. Marási műveletek programozása Felfogási és koordinátatervek Megmunkálási- és szerszámterv készítése Pozicionálások megvalósítása, kontúr pontra ráállás, és kontúr elhagyása Síkmarás elemi utasítással vagy ciklus alkalmazásával Sugárkorrekció programozása Kontúrmarás a kontúr leírásával Zsebek marása elemi utasítással vagy ciklus alkalmazásával Hornyok marása elemi utasítással vagy ciklus alkalmazásával Lelapolások, kiosztások programozása	Ismeri a marási, utasításokat, ciklusokat.	12 óra
10. Furatmegmunkálási műveletek programozása	Ismeri a furatmegmunkálási	13,5 óra

Központfúrás programozása Telibefúrás programozása elemi utasítással vagy fúróciklusok alkalmazásával Furatesztergálások megvalósítása egyszerű vagy összetett ciklus alkalmazásával Menetfúrás programozása ciklus alkalmazásával Belső menet esztergálása elemi és összetett ciklus alkalmazásával Dörzsárazás ciklus alkalmazásával	utasításokat, ciklusokat.	

Ajánlott irodalom: Czéh Mihály - Hervay Péter - Dr. Nagy P. Sándor - Dr. Mikó Balázs: A CNC-programozás alapjai

Értékelés:

- havonta 1-5-ig történő érdemjegyekkel a gyakorlati tevékenység értékelése
- személyre irányuló, teljes körű értékelés

Kereskedelem ágazat

Ágazati alapoktatás

9. évfolyam

Munkavállalói ismeretek tantárgy

Készítette: Tálosné Fekete Beáta

A tantárgy oktatásának célja:

A tanuló általános felkészítése az álláskeresés módszereire, technikáira, valamint a munkavállaláshoz, munkaviszony létesítéséhez szükséges alapismeretek elsajátítására.

Tantárgyi jellemzők: Óraszám 18 óra elmélet

Tananyag tartalma, és az oktatására meghatározott óraszám, fejlesztendő kompetenciák

Tananyagelem megnevezése	**Fejlesztendő kompetenciák**	**A képzésre fordított óraszám**
Álláskeresés Karrierlehetőségek feltérképezése: önismeret, reális célkitűzések, helyi munkaerőpiac ismere-te, mobilitás szerepe, szakképzések szerepe, képzési támogatások (ösztöndíjak rendszere) ismerete Álláskeresési módszerek: újsághirdetés, internetes álláskereső oldalak, személyes kapcsolatok, kapcsolati hálózat fontossága	Rendszerező képesség Emlékezőképesség Internetes álláskeresési portálokon információkat keres, rendszerez	4 óra
Munkajogi alapismeretek Foglalkoztatási formák: munkaviszony, megbízási jogviszony, vállalkozási jogviszony, közalkalmazotti jogviszony, közszolgálati jogviszony A tanulót érintő szakképzési munkaviszony lényege, jelentősége Atipikus munkavégzési formák a munka törvénykönyve szerint: távmunka, bedolgozói munkaviszony, munkaerő-kölcsönzés, egyszerűsített foglalkoztatás (mezőgazdasági, turisztikai idénymunka és alkalmi munka)	Szakmai beszédkészség Elhivatottság, elkötelezettség Környezetünk tisztán tartása Emlékezőképesség	4 óra

Speciális jogviszonyok: önfoglalkoztatás, iskolaszövetkezet keretében végzett diákmunka, önkéntes munka		
Munkaviszony létesítése Felek a munkajogviszonyban. A munkaviszony alanyai A munkaviszony létesítése. A munkaszerződés. A munkaszerződés tartalma. A munkaviszony kezdete létrejötte, fajtái. Próbaidő A munkavállaló és munkáltató alapvető kötelezettségei A munkaszerződés módosítása Munkaviszony megszűnése, megszüntetése Munkaidő és pihenőidő A munka díjazása (minimálbér, garantált bérminimum)	Kezdeményezőképesség Önálló munkavégzés Önfejlesztés Emlékezőképesség	7 óra
Munkanélküliség Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat (NFSZ). Álláskeresőként történő nyilvántartásba vétel Az álláskeresési ellátások fajtái Álláskeresők számára nyújtandó támogatások (vállalkozóvá válás, közfoglalkoztatás, képzések, utazásiköltség-támogatások) Szolgáltatások álláskeresőknek (munkaerő-közvetítés, tanácsadás) Európai Foglalkoztatási Szolgálat (EURES)	Ismeretek helyén való alkalmazása Módszeres munkavégzés Emlékezőképesség	3 óra

Ajánlott irodalom: -

Követelmény, a továbbhaladás feltételei:

A Munkavállalói ismeretek tanulási terület elsajátításával a tanuló tegyen képes önismeretre, meghatározni a céljait. Ismerkedjen meg környezete munkaerőpiaci helyzetével. Tanulja meg, milyen foglalkoztatási formában tud majd elhelyezkedni munkavállalóként. Ismerje meg, hogy

tanulói jogviszonyában is foglalkoztatható szakképzési munkaviszony keretében. Tanulja meg az ehhez a jogviszonyhoz kapcsolódó jogait és kötelezettségeit. A tanuló ismerje meg a munkavállaláshoz, a munkaviszony létesítéséhez szükséges alapismereteket, amelyeket a gyakorlati, mindennapi tevékenysége során alkalmazni tud.

Alkalmazott oktatási módszerek:

- Magyarázat
- Megbeszélés
- Szemléltetés
- Szöveges előadás egyéni felkészüléssel
- Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel

Értékelés:

- Személyre irányuló és osztályt érintő, teljes körű értékelés
- Folyamatos szóbeli számonkérés és értékelés
- Témakörök befejezésekor írásbeli számonkérés
- Teszt feladatlap

A tantárgy oktatásának tárgyi feltételei:

- szaktanterem
- projektor
- laptop
- televízió

Gazdasági ismeretek tantárgy

Készítette: Tálosné Fekete Beáta

A tantárgy oktatásának célja: Fejlessze a tanulók ismereteit a gazdasági élet alapvető területeiről (szükségletek, javak, gazdasági körforgás, termelés, termelési tényezők, munkamegosztás, gazdálkodás, piac), megismertesse a gazdasági élet szereplőit és kapcsolataikat.

A tanulók ismerjék a háztartás feladatait, bevételeit és kiadásait, a háztartás pénzgazdálkodását. Példákon keresztül mutassák be a háztartás bevételei és kiadásai szerkezetét.

Tudják jellemezni a vállalkozások és a többi gazdasági szereplő kapcsolatát és megkülönböztetni az egyes vállalkozási formákat.

A tanulók tudják bemutatni az állam feladatait, felsorolni az állami költségvetés legfontosabb bevételeit és kiadásait.

Megszerzett ismereteik alapján értsék meg a jogi fogalmakat és példákon keresztül mutassák be az alapvető fogyasztói jogokat.

Ismerjék a nemzetközi gazdasági kapcsolatok alapvető formáit.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	**Ismeretek**	**Önállóság és felelősség mértéke**	**Elvárt viselkedés-módok, attitűdök**	**Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák**
Bemutatja az egyes alapfogalom csoportok jellegzetességeit.	Ismeri a gazdasági legfontosabb alap-fogalmak jellemzőit, fajtáit.	Teljesen önállóan	Belátja a gazdaság működési szabályainak fontosságát.	Adatok, információk keresése a digitális eszközön vagy interneten, az eredmények kiválasztása és feldolgozása útmutató alapján.
Példákon keresztül bemutatja a háztar-tások legfontosabb bevételeit, kiadásait és értelmezi a költségvetés egyenlegét.	Ismeri a háztartás feladatait, bevételeit és kiadásait, a háztartás pénzgazdálkodását	Instrukció alapján részben önállóan		

Azonosítja az egyes vállalkozási formákat és elemzi azok előnyeit és hátrányait.	Tisztában van az egyes vállalkozási formák jellemzőivel.	Teljesen önállóan		
Példákon keresztül bemutatja az állami költségvetés legfontosabb bevételeit, kiadásait.	Ismeri az állam feladatait, az állam-háztartás rendszerét	Instrukció alapján részben önállóan		
Példákon keresztül bemutatja az alap-vető fogyasztói jogokat.	Ismeri a jogi alap-fogalmakat.	Instrukció alapján részben önállóan		
Azonosítja a marketing-eszközöket.	Ismeri a marketing fogalmát és eszköz-rendszerét.	Instrukció alapján részben önállóan		
Bemutatja a nemzetközi kereskedelemből származó előnyöket.	Ismeri a nemzetközi kereskedelem alap-vető formáit.	Teljesen önállóan		

Tantárgyi jellemzők: óraszám: 216 óra elméleti

Tananyag tartalma, és az oktatására meghatározott óraszám, fejlesztendő kompetenciák

Tananyagelem megnevezése	A képzésre fordított óraszám
Gazdasági alapfogalmak A szükséglet és a javak fogalma, főbb csoportjai és kapcsolatai, a gazdasági körforgás, termelés, a munkamegosztás szerepe. Termelési tényezők típusai, jellemzői. A gazdaság szereplői. Gazdasági rendszerek, a piacgazdaság kialakulása. Piaci alapfogalmak: a piac fogalma, fajtái, szereplői, elemei. Piac és pénz. Pénz fejlődése, funkciói.	24 óra
A háztartás gazdálkodása Család fogalma és funkciói. Munkamegosztás a háztatásokban. Időgazdálkodás. Háztartások bevételei és kiadásai. A háztartások költségvetése. A háztartások pénzgazdálkodása, a megtakarítások és hitelek szerepe. A háztartások vagyona.	33 óra
A vállalat termelői magatartása	51 óra

Háztartás és vállalat. Vállalat és vállalkozás. A vállalat környezete, piaci kapcsolatai, cél-rendszere, csoportjai. Vállalkozási formák. Az egyéni vállalkozások jellemzői, alapítása, szüneteltetése, megszűnése. A társas vállalkozások alapításának, működésének közös vonásai. A társas vállalkozások megszűnése. A társas vállalkozások formái, sajátosságai.	
Az állam gazdasági szerepe, feladatai Az állam feladatai. Az állami szerepvállalás változása. Az állam gazdasági szerepe, a gazdasági beavatkozás alapvető területei. Az állam gazdálkodása, az államháztartás rendszere. A központi költségvetés.	27 óra
Jogi alapfogalmak A jog lényege, fogalma, funkciói. A jogforrás és jogforrási hierarchiája. A jogviszony. A jogalkotás, a jogszabályok. A jogszabályok érvényesség és hatályossága. A jogrendszer felépítés.	15 óra
Tudatos fogyasztói magatartás Fogyasztóvédelmi alapismeretek A fogyasztók alapvető jogai. Szavatosságra és jótállásra vonatkozó tudnivalók. Fogyasztóvédelmi szervezetek, fogyasztóvédelmi rendelkezések, fogyasztói jogok gyakorlása. Fenntartható fejlődés, fenntartható fogyasztás.	15 óra
Marketing alapfogalmak A marketing szerepe a vállalkozásban. Marketingstratégia. Marketingmix és elemei.	24 óra
Nemzetközi gazdasági kapcsolatok A nemzetközi gazdasági kapcsolatok szükségessége, a nemzetközi munkamegosztás. Kereskedelempolitikai irányzatok. A külkereskedelem alapvető formái. Nemzetközi elszámolások eszközei. A gazdasági integrációk szerepe és típusai. Az Európai Unió fejlődése és működése.	27 óra

Ajánlott irodalom: Murányi István: Kereskedelmi gazdálkodás

Követelmény, a továbbhaladás feltételei:

- Felméri és elemzi a gazdasági szereplők közötti kapcsolatot.
- Ismeri a gazdasági szereplőket, azok jellemzőit, és a közöttük lévő kapcsolatokat (pl. pénz és piac kapcsolatrend-szere).
- Elkészíti a háztartás költségvetését, figyelembe véve a bevételeket, a kiadásokat és a megtakarításokat. Azonosítja a háztar-tás bevételi forrásainak és kiadásainak főbb kategóriáit.
- Elkészíti a kapott információk alapján a háztartási munkamegosztást és időbeosztást.
- Elemzi az egyes vállalkozási formákat, összehasonlítja az egyes típusok előnyeit, hátrányait.
- Felsorolja a vállalkozási formákat. Átfogóan ismeri az egyes típusok jellemzőit.
- Azonosítja az állami bevételek és kiadások főbb kategóriáit, jellemzőit.
- Esettanulmányokon keresztül alkalmazza az alapvető fogyasztói jogokat.
- Ismeri a szavatosság, termékfelelősség és garancia fogalmát, jellemzőit. Megérti a fogyasztóvédelmi törvény előírásait.
- A gyakorlatban alkalmazza a vállalkozást érintő jogi alapismereteket, értelmezi a különböző típusú szerződéseket.
- Ismeri a jogok és kötelezettségek fogalmát, az üzleti élet alapvető szerződéstípusait, alaki kellékeit.

Értékelés:

- személyre irányuló és osztályt érintő, teljes körű értékelés
- folyamatos szóbeli és írásbeli számonkérés és értékelés
- témakörök befejezésekor írásbeli számonkérés
- házi dolgozatok, projektmunka értékelése

A tantárgy oktatásának tárgyi feltételei:

- szaktanterem
- interaktív eszközök
- laptop

Vállalkozások működtetése tantárgy

Készítette: Tálosné Fekete Beáta

A tantárgy oktatásának célja:
Tudatosítsa, hogy a vállalkozások piaci viszonyok között tevékenykednek, a javak előállítását profitszerzés érdekében végzik, és valamennyi döntésük kockázattal jár.
A tanulók megismerik az alapvető gazdálkodási folyamatokat a vállalkozáson belül, és be tudják mutatni, hogy a zavartalan működés milyen tevékenységek összehangolását követeli meg.
A tanulók tudják bemutatni, hogy mikor tekinthető nyereségesnek egy vállalkozás. Ismerjék a költségek csoportosítását, és az alapvető gazdasági, statisztikai számításokat.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	**Ismeretek**	**Önállóság és felelősség mértéke**	**Elvárt viselkedés-módok, attitűdök**	**Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák**
Prezentálja a be-szerzés, termelés, értékesítés jellegzetességeit.	Ismeri a gazdálkodási folyamat legfontosabb elemeit, jellemzőit.	Teljesen önállóan	Törekszik a pontos, áttekinthető munka-végzésre.	Adatok, információk keresése a digitális eszközön vagy interneten, az eredmények kiválasztása és feldolgozása útmutató alapján.
Meghatározza a vállalkozás gazdálkodásának eredményét.	Ismeri a költségek fajtáit és érti az árbevétel és költségek kapcsolatát.	Instrukció alapján részben önállóan		
Meghatározza és értelmezi a középértékeket (számtani és mértani átlag) és viszonyszámokat (megoszlási és dinamikus viszony-szám).	Ismeri a statisztikai adatok megbízhatóságának jelentőségét.	Teljesen önállóan		

A tantárgy témakörei	A képzésre fordított óraszám
A vállalkozások gazdálkodása A gazdálkodási folyamat elemei. Beszerzési folyamat. Termelési folyamat. Értékesítési folyamat.	**15 óra**
A gazdálkodási folyamatok elszámolása Árbevétel, kiadás, költség fogalma. Költségek csoportosítása, fajtái. A kalkuláció, az önköltség. A vállalkozás eredménye, a nyereségre ható tényezők. Az árak szerepe a gazdasági döntésekben.	**51 óra**
Statisztikai alapfogalmak A statisztika fogalma, ágai. A statisztikai sokaság fogalma, fajtái, jellemzői. A statisztikai ismérv és fajtái. Az információk forrásai, az információszerzés eszközei. A statisztikai sor fogalma, fajtái, készítésének szabályai. A statisztikai tábla fogalma, statisztikai táblák típusai. A statisztikai adatok ábrázolása. A statisztikai adatok összehasonlítása: viszonyszámok és alkalmazásuk. A viszonyszámok csoportosítása. A dinamikus viszonyszámok és összefüggéseik. A megoszlási viszonyszám és összefüggései. Középértékek és alkalmazásuk. Számított középértékek (számtani átlag, súlyozott számtani átlag, mértani átlag) Helyzeti középértékek: módusz, medián.	**42 óra**

Ajánlott irodalom: Murányi István: Kereskedelmi gazdálkodás

Követelmény, a továbbhaladás feltételei:

- Megkülönbözteti az áruforgalmi folyamat egyes szakaszait.
- Átlátja az árubeszerzés, készletezés és értékesítés alapvető kapcsolatát.
- Ismeri az áruforgalmi folyamat legfontosabb elemeit, jellemzőit, környezetvédelmi szabályait.
- Meghatározza a vállalkozás gazdálkodásának eredményét.
- Ismeri a költségek fajtáit és érti az árbevétel és költségek kapcsolatát.
- Meghatározza és értelmezi a középértékeket és viszonyszámokat.
- Ismeri a statisztikai adatok megbízhatóságának jelentőségét.

Értékelés:

- személyre irányuló és osztályt érintő, teljes körű értékelés
- folyamatos szóbeli és írásbeli számonkérés és értékelés
- témakörök befejezésekor írásbeli számonkérés
- házi dolgozatok, projektmunka értékelése

A tantárgy oktatásának tárgyi feltételei:

- szaktanterem
- interaktív eszközök
- laptop

Kommunikáció tantárgy

Készítette: Balla Ildikó

A tantárgy oktatásának célja:

Megismerteti a tanulókkal az ön- és emberismeret jelentőségét, az alapvető viselkedési formákat. Fejleszti az empatikus készségeket. Legyenek tisztában az emberi érintkezés kultúrájának fontosságával. Ismerjék meg önmagukat, és sajátítsák el a közvetlen és tágabb értelemben vett környezetükhöz való alkalmazkodás képességét. Legyenek képesek a konfliktusok elkerülésére vagy helyes kezelésére, a családi, baráti és későbbi munkakapcsolatok helyes alakítására.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	**Ismeretek**	**Önállóság és felelősség mértéke**	**Elvárt viselkedés-módok, attitűdök**	**Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák**
Adott szituációnak megfelelően alkalmazza a kapcsolattartás kulturált szabályait.	Ismeri a viselkedéskultúra alapvető szabályait.	Teljesen önállóan	Törekszik az üzleti partnerekkel és	Információk megosztása, kommunikáció kezdeményezése és fogadása, a netikett egyszerű szabályainak betartásával.

Adott szituációnak megfelelően alkalmazza a munkahelyi kapcsolatokat meghatározó szabályokat.	Tisztában van a munkahelyi kapcsolatokat meghatározó szabályokkal.	Instrukció alapján részben önállóan	munkatársakkal való udvarias kommunikációra írásban és szóban egyaránt.	Információk megosztása, kommunikáció kezdeményezése és fogadása, a netikett egyszerű szabályainak betartásával.
A tartalmi és formai követelményeknek megfelelően levelet készít, használja a helyes beszédtechnikai módokat.	Ismeri az írásbeli és szóbeli kommunikáció legelterjedtebb formáit.	Teljesen önállóan	Törekszik az üzleti partnerekkel és munkatársakkal való udvarias kommunikációra írásban és szóban egyaránt.	Digitális tartalmak létrehozása, átalakítása, formázása, szerkesztése a szerzői jogok figyelembevétel évél.
Megadott kommunikációs helyzet elemzésével megfogalmazza a kommunikációs probléma okát, megoldására javaslatot tesz: kifejezi egyetértését vagy egyet nem értését, érvel, indokol, magyaráz, tanácsol.	Ismeri a legfontosabb kommunikációs technikákat, és a kommunikációs zavarok okait.	Instrukció alapján részben önállóan		Információk megosztása, kommunikáció kezdeményezése és fogadása, a netikett egyszerű szabályainak betartásával.

A tantárgy témakörei	**A képzésre fordított óraszám**
Kapcsolatok a mindennapokban: A viselkedéskultúra alapjai, illem, etikett, protokoll értelmezése. A köszönés, megszólítás, bemutatkozás, bemutatás, társalgás, vita, konfliktusmegoldás fogalmainak bemutatása és gyakorlati alkalmazása, elmélyítése a kulturált viselkedésben. A mindennapi, a hivatali és az alkalmi öltözködés megismerése. Gasztronómiai alapismeretek, alapelvárások	**108 óra**

megismerése. **A munkahelyi kapcsolattartás szabályai:** Pontos munkavégzés, csoportközi viszonyok, a vezető és beosztott viszonya, generációs problémák a munkahelyen, azok kezelése. A társasági élet speciális lehetőségei (névjegy és névjegyhasználat, telefonhasználat, dohányzás, ajándékozás) és gyakorlati alkalmazási lehetőségük, lehetőleg élet közeli helyzetekben. **A kommunikációs folyamat:** A kommunikáció alapfogalmai. A verbális jelek, nem verbális jelek, a kommunikációs kapcsolatok, az írásbeli és szóbeli kommunikáció fajtái. A kommunikációs zavarok, kommunikációs technikák gyakorlása. **Ön-és társismeret fejlesztése:** Önelemzés, önkifejezés, érzések, érzelmek, gondolatok kifejezése, a kommunikációs stílusok használata, a hatékony, sikeres kommunikáció akadályai, konfliktuskezelés.	

Ajánlott irodalom:

- Katona Mária- Szabó Csaba Kommunikáció, üzleti kommunikáció

Követelmény, a továbbhaladás feltételei:

- Ismeri a kommunikáció szereplőit, tényezőit és folyamatát, valamint az alapvető kommunikációs technikákat.
- Ismeri a hétköznapi és gazdasági életben használatos viselkedéskultúra alapvető szabályait.

Értékelés:

- személyre irányuló és osztályt érintő, teljes körű értékelés
- folyamatos szóbeli és írásbeli számonkérés és értékelés
- témakörök befejezésekor írásbeli számonkérés
- házi dolgozatok, projektmunka értékelése

A tantárgy oktatásának tárgyi feltételei:

- szaktanterem
- interaktív eszközök
- laptop

Digitális alkalmazások tantárgy

Készítette: Máté Attila

A tantárgy oktatásának célja:
A tanulók biztosan használják a digitális eszközöket, a számítógép billentyűzetét, legyenek képesek dokumentumok megnyitására, mentésére, nyomtatására, tabulálására, betűtípus megválasztására. Ismerjék a levelek formai kialakításának szokásait, a kiemelési módokat.

Képesek legyenek ügyiratok kitöltésére, és készítésére, hivatalos levelek formai és tartalmi megfogalmazására, az irodatechnikai eszközök használatára. Alkalmazzák a tízujjas vakíráson alapuló helyes írástechnikát. képesek legyenek szakmai szöveg másolására, a szövegszerkesztővel történő adatbevitelre, a táblázatkezelő használatára.

Ismerjék az online kommunikációt biztosító szolgáltatásokat.

Képzés javasolt helyszíne: számítógépterem.

Tantárgyi jellemzők:

Óraszám: 162 óra elmélet

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak:

- Magyar nyelvtan helyesírási szabályainak ismerete, alkalmazása, szövegalkotás.
- A Gazdasági ismeretek tantárgy keretében elsajátított alapfogalmak felhasználása az üzleti levél elkészítése során.
- Az informatikai készségek és tevékenységi formák használata felhasználói szinten.

Tananyag tartalma, és az oktatására meghatározott óraszám, fejlesztendő kompetenciák:

Témakör száma	Témakör megnevezése	Óra
1.	Munkavédelmi ismeretek	4
2.	Tízujjas vakírás	104
3.	Digitális alkalmazások	54

A tananyag részletezése:

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	**1. Munkavédelmi ismeretek**	**Óraszám 4 óra**
Előzetes tudás	Egészséges életmód, a tűz előfordulási lehetőségei.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A munkavédelem lényeges területei. A munkahelyek kialakításának általános szabályai. A munkahelyek kialakítása az ügyintézői, ügyviteli munkakörökben. Alapvető feladatok a tűz megelőzése érdekében.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		
A munkavédelem lényeges területei. Általános munkavédelmi előírások. *A munkahelyek kialakításának általános szabályai.* Munkahelyek kialakítása az ügymenet és az ergonómia szempontjaiból. *A munkahelyek kialakítása az ügyintézői, ügyviteli munkakörökben.* Egészséges, ergonómiai szempontoknak megfelelő számítógépes munkakörnyezet kialakítása. *Alapvető feladatok a tűz megelőzése érdekében.* Érintésvédelmi, tűzvédelmi előírások betartása, a tűz megelőzése.		
Kulcsfogalmak/ fogalmak	munkavédelem, ergonómia, tűzvédelem, érintésvédelem, munkakörnyezet	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	**2. Tízujjas vakírás**	**Óraszám 104 óra**
Előzetes tudás	A számítógép, a számítógépes perifériák és az operációs rendszer alapvető funkcióinak ismerete, alkalmazása. Egyszerű szövegszerkesztői ismeretek alkalmazása.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Tízujjas vakírással a betűk, számok, jelek és kezelőbillentyűk kapcsolása a homogén gátlás pszichológiai elvének érvényesítésével. Szócsoportok, sorok, mondatok és összefüggő szövegek másolása sortartással.	

	A jelek szabályai A kiemelési módok önálló meghatározásának gyakorlása a szövegösszefüggés ismérvei alap-ján. A gépelt levél adott időszakban érvényes szabályai Tíz perc alatt legalább 900 leütés terjedelmű, összefüggő szöveg másolása.

Ismeretek/fejlesztési követelmények

Tízujjas vakírással a betűk, számok, jelek és kezelőbillentyűk kapcsolása a homogén gátlás pszichológiai elvének érvényesítésével.

Helyes test és kéztartás. Gépírásoktató program használatának megismerése. Az alapsor és a további sorok, számbillentyűk gyakorlása. Ujjzónák használata. Váltóbillentyűk, speciális billentyűk használata.

Szócsoportok, sorok, mondatok és összefüggő szövegek másolása sortartással.

Gyakorlás a gépírásoktató program segítségével.

A jelek szabályai.

Mondatvégi és mondatközepi írásjelek használatának szabályai - szövegszerkesztő program használatával.

A kiemelési módok önálló meghatározásának gyakorlása a szövegösszefüggés ismérvei alap-ján.

Kimelési módok megismerése, használata szövegszerkesztő program segítségével.

A gépelt levél adott időszakban érvényes szabályai.

Üzleti levél írása szövegszerkesztő programmal.

Tíz perc alatt legalább 900 leütés terjedelmű, összefüggő szöveg másolása.

Vakírás gyakorlása összefüggő szövegen – gépírásoktató programmal illetve szövegszerkesztővel. A megszerzett készségek tökéletesítése gyakorlással.

Kulcsfogalmak/ fogalmak	vakírás, alapsor, ujjzóna, billentyűk, írásjelek, kiemelési módok, üzleti levél

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	**3. Digitális alkalmazások**	**Óraszám 54 óra**
Előzetes tudás	Tízujjas vakírás, szövegszerkesztő program használata, jelek használata, kiemelések használata.	

A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A szövegszerkesztővel történő adatbevitel megalapozása betűk, számok, jelek írásának adott időszakban érvényes szabályai. Szövegformázás, másolás, áthelyezés, kiemelés, felsorolás, tabulátor, szöveg igazítása, élőfej, élőláb stb. Táblázatkészítés, formázás, szegély, mintázat stb. Prezentációkészítés. Az elektronikus adatbázisok biztonságos mentési munkálatai, az anyagok archiválása. Az online kommunikációt biztosító szolgáltatások használata (email, azonnali üzenetküldés, hang-és videoalapú kommunikáció).

Ismeretek/fejlesztési követelmények

A szövegszerkesztővel történő adatbevitel megalapozása betűk, számok, jelek írásának adott időszakban érvényes szabályai.

Szövegszerkesztő használata, betűk, számok, speciális jelek bevitele. Mondatvégi és mondatközepi írásjelek használatának szabályai - szövegszerkesztő program használatával.

Szövegformázás, másolás, áthelyezés, kiemelés, felsorolás, tabulátor, szöveg igazítása, élőfej, élőláb stb.

Szövegformázás és a kimelési módok használata. Szerkesztés, másolás, áthelyes – vágólap használatával. Formázási műveletek tabulátor segítségével. Szöveg elrendezése, igazítása. Élőfej, élőláb, oldalszámok használata.

Táblázatkészítés, formázás, szegély, mintázat stb.

Táblázat készítés szövegszerkesztő programmal. Táblázat létrehozása, formázása, szegélyezése.

Táblázatkezelő program használata. Egyszerű táblázatok és diagramok formázása.

Prezentációkészítés.

Egyszerű és összetett bemutató készítése. Diák beszúrása, formázása, szövegdobozok, alakzatok kezelése. Áttűnések, animációk használata.

Az elektronikus adatbázisok biztonságos mentési munkálatai, az anyagok archiválása.

Fájlműveletek, archiválási műveletek. Mentés merevlemezre, hordozható meghajtóra. Online, felhőalapú meghajtók használata.

Az online kommunikációt biztosító szolgáltatások használata (email, azonnali üzenetküldés, hang-és videoalapú kommunikáció).

Email szerkesztésének műveletei szabályai. Csatolmányok használata. Email küldése, fogadása. Azonnali üzenetküldés, online beszélgetés.

Online keresőműveletek. Biztonságos internethasználat.	
Kulcsfogalmak/ fogalmak	szövegszerkesztő, prezentáció, táblázat, archiválás, fájlművelet, online kommunikáció

Követelmény, a továbbhaladás feltételei:

*A tanuló **„1. Munkavédelmi ismeretek”** témakör végére*

- ismerje a munkavédelem lényeges területeit;
- ismerje a munkahelyek kialakításának általános szabályait;
- ismerje a munkahelyek kialakítását ügyintézői, ügyviteli munkakörökben
- ismerje az alapvető feladatokat a tűz megelőzése érdekében.

*A tanuló a **„2. Tízujjas vakírás”** témakör végére*

- legyen képes tízujjas vakírással a betűk, számok, jelek és kezelőbillentyűk használatára;
- legyen képes szócsoportok, sorok, mondatok és összefüggő szövegek másolására sortartással;
- ismerje a jelek szabályait;
- ismerje a kiemeléseket;
- ismerje a gépelt levelek érvényes szabályait;
- legyen képes tíz perc alatt legalább 900 leütés terjedelmű, összefüggő szöveg másolására.

*A tanuló a **„3. Digitális alkalmazások”** témakör végére*

- legyen képes a szövegszerkesztővel történő adatbevitelre;
- legyen képes a megfelelő formázásra, másolásra, áthelyezésre,
- ismerje a kiemelési lehetőségeket,
- ismerje a felsorolás, a tabulátor, a szövegigazítás, az élőfej, élőláb lehetőségeit, alkalmazásait;
- legyen képes táblázatot készíteni, azt formázni, szegélyezni.
- legyen képes prezentációkat készíteni;
- ismerje az elektronikus adatbázisok biztonsági mentésének munkálatait;
- legyen képes az online kommunikációs formák használatára.

Értékelés:

- személyre irányuló és osztályt érintő, teljes körű értékelés
- folyamatos szóbeli számonkérés és értékelés
- témakörök befejezésekor gyakorlati/írásbeli számonkérés

A tantárgy oktatásának tárgyi feltételei:

informatikai szaktanterem, projektor, számítógép, operációs rendszer, irodai szoftverek, internethozzáférés, gépírásoktató-program

4 0416 13 02 Kereskedelmi értékesítő szakma

Szakirányú oktatás

2025/2026. tanévtől 10-11. évfolyam

Tantárgyak	10. évfolyam	11. évfolyam
	Éves óraszám a szakképző iskolában	**Éves óraszám a szakképző iskolában**
Munkavállalói idegen nyelv	**36**	**46,5**
Kereskedelmi ismeretek	**108**	**93**
Üzleti kommunikáció	**36**	**62**
Üzlet működtetése	**36**	**31**
Termékismeret és -forgalmazás	**54**	**77,5**
Összes óraszám:	**270**	**310**

Munkavállalói idegen nyelv tantárgy

Készítette: Dankovics Tetyana, Fáncsyné Borongics Valéria, Török-Kovács Péter

10. évfolyam

A tantárgy oktatásának célja:

A tantárgy tanításának célja, hogy a tanulók idegen nyelven is képesek legyenek álláshirdetésre jelentkezni, ismerjék az álláskeresés lépéseit, s nyelvi szintjüknek megfelelően hatékonyan és eredményesen meg tudják valósítani a kommunikációs célokat egy állásinterjú során.

A 10. évfolyamon megalapozzuk a későbbi Önéltrajz és motivációs levélírás feladatait illetve állásinterjúban való részvételt szakmai szókincs elsajátításával tovább az általános idegennyelvi tantárgy keretein belül elsajátított nyelvtani egységek, igeidők áttekintésével.

Tantárgyi jellemzők:

Óraszám: 36

Tananyag tartalma, és az oktatására meghatározott óraszám, fejlesztendő kompetenciák:

Tananyagelem megnevezése	Fejlesztendő kompetenciák	A képzésre fordított óraszám
Nyelvtani rendszerezés 1 3 alapvető idősíkra (jelen, múlt, jövő) vonatkozó igeidők: Egyszerű Jelen, Folyamatos jelen, Befejezett jelen, Egyszerű múlt, Folyamatos múlt, Befejezett Múlt, Will, going to, Folyamatos jelen jövő időre vonatkozó használata.	A témakör elsajátítása révén a diák alkalmassá válik a munkavégzés során az elvégzendő, illetve elvégzett feladathoz kapcsolódó, a munkaadó által idegen nyelven feltett egyszerű, az elvégzendő munka elért eredményére, illetve a jövőbeli feladatokra vonatkozó kérdések megértésére, valamint a helyes igeidő használattal ezekre egyszerű mondatokban is képes lesz reagálni.	12 óra
Nyelvtani rendszerezés 2 Nyelvtani egységek – a tagadás, a jelen idejű feltételes mód, illetve a segédigék (képesség, lehetőség, szükségesség), a kérdésfeltevés, a szórend alapvető szabályainak elsajátítása	A diák képes lesz egzaktabb módon idegen nyelven bemutatkozni szakmai és személyes vonatkozásban egyaránt. Egyszerű mondatokban meg tudja fogalmazni az állásinterjún idegen nyelven feltett kérdésekre a választ	12 óra

	kihasználva a 3 alapvető igeidő, a segédigék által biztosított nyelvi precizitás adta kereteket. ő maga is egyszerű tisztázó kérdéseket tudjon feltenni a munkahelyi meghallgatás során.	
Munkavállalói szókincs Szakmával kapcsolatos szókincs - állásinterjúkon való bemutatkozáshoz kapcsolódó, mind pedig munkavégzéshez kapcsolódó, fontos, általános szófordulatok, mondatok, valamint ezek gyakorlása szituációk során.	Elsajátítja azt a szakmai jellegű szókincset, ami alkalmassá teszi arra, hogy a munkalehetőségekről, munkakörülményekről tájékozódjon, illetve a munka során megértse a szakmájához kapcsolódóan kapott utasításokat, bizonyos szakmák esetében képessé válik az ügyfelekkel való kommunikációra.	12 óra

A képzés javasolt helyszíne

Az órák kb. 50%-a egyszerű tanteremben történjen, egy másik fele pedig számítógépes tanterem, hiszen az oktatás egy jelentős részben digitális tananyag által támogatott formában zajlik.

Követelmény, a továbbhaladás feltételei:

A tanuló legyen képes az átismételt nyelvtani egységeket és szókincset megfelelően használni írásban illetve szóban.

Értékelés:

- Folyamatos számonkérés szóban, írásban és önálló feladatok alapján a tanítási órákon ellenőrzés céljából.
- Évközi dolgozatok megírása meghatározott szempontok alapján minősítés céljából.
- Tematikus, témazáró feladatsorok, amelyek átfogó ismeretekre és képességekre irányulnak, a minősítés és az oktatói folyamat kontrollja céljából.

- Projektmunkában való részvétel (egyéni vagy csoportos) szóbeli, írásbeli értékelése.
- Tények, elemi információk megjegyzése, megértése, fogalmak felismerése, megnevezése és használata, a szaknyelv alkalmazása, szabályok ismerete és reprodukálása.
- Különféle szövegek megalkotása, a nyelvhelyességi és helyesírási biztonság fejlesztése.

A tantárgy oktatásának tárgyi feltételei:

- falitérkép
- tanterem
- laptop
- CD lejátszó
- DVD lejátszó
- aktív panel
- projektor
- interaktív tábla

11. évfolyam

A tantárgy oktatásának célja: hogy a tanulók idegen nyelven is képesek legyenek álláshirdetésre jelentkezni, ismerjék az álláskeresés lépéseit, s nyelvi szintjüknek megfelelően hatékonyan és eredményesen meg tudják valósítani a kommunikációs célokat egy állásinterjú során.
Megértsék a munkájukhoz kapcsolódó idegen nyelvű álláshirdetéseket, képesek legyenek a munkavállaláshoz kapcsolódóan egyszerű formanyomtatványokat kitölteni, önéletrajzot írni és motivációs levelet megfogalmazni a formai és tartalmi követelményeknek megfelelően, nyelvi panelek és gyakori kifejezések segítségével.

Az állásinterjú során legyenek képesek idegen nyelven, a személyes és szakmai vonatkozást is beleértve bemutatkozni. Tudjanak szándékaikról, elképzeléseikről, jövőbeli terveikről beszélni. Ki tudják fejezni erősségeiket, gyengeségeiket egyszerűbb mondatok, nyelvi szerkezetek segítségével. Rendelkezzenek megfelelő szókinccsel ahhoz, hogy tanulmányaikról és munkatapasztalatukról be tudjanak számolni. Megértsék az adott cég/vállalat honlapján közzétett információkat, és ezzel kapcsolatosan fel tudjanak tenni munkájukat érintő egyszerűbb kérdéseket.

A tantárgy épít a tanulók közismereti tantárgyak keretében elsajátított idegennyelv-tudására, alapvető mondatszerkesztési ismereteire, valamint a főbb igeidők ismeretére. A tantárgy tanulása során a tanuló ezen ismereteit aktiválja és a munkavállalói szókincset is alkalmazva gyakorolja.

Tananyag tartalma, és az oktatására meghatározott óraszám, fejlesztendő kompetenciák:

Témakör megnevezése	**Fejlesztendő kompetenciák**	**A képzésre fordított óraszám**
Az álláskeresés lépései, álláshirdetések Álláskereső portálok, böngészők, álláshirdetések megértése (olvasott szövegértés), nyomtatványok kitöltése (íráskészség), szakmai szókincs	Internetes álláskereső oldalakon és egyéb fórumokon (újsághirdetések, szaklapok, szakmai kiadványok stb.) álláshirdetéseket keres. Az álláskeresséshez használja a kapcsolati tőkéjét.	12 óra
Önéletrajz és motivációs levél Önéletrajzok formai és tartalmi követelményei (olvasott szövegértés, szókincs, íráskészség) , Önéletrajz sablonok megismerése, kitöltése (Europass CV sablon vagy szövegszerkesztők sablonjai), motivációs levél tartalmi és formai követelményei, tipikus szófordulatai (szókincs, íráskészség)	A tanuló megtanulja az önéletrajzok típusait, azok tartalmi és formai követelményeit, tipikus szófordulatait. Képessé válik saját maga is a nyelvi szintjének megfelelő helyességgel önálló önéletrajz készítésére, A tartalmi és formai követelményeknek megfelelő motivációs levelet ír, melyet a megpályázandó állás sajátosságaihoz igazít.	18 óra
„Small talk” – általános társalgás Az általános idegennyelv tantárgy keretein belül megismert általános csevegési témakörök (időjárás, család, hobbi, utazás, stb) szókincsének áttekintése, szóbeli kompetenciák fejlesztése - társalgás gyakorlása.	Az állásinterjún, az állásinterjúra érkezéskor vagy a kapcsolódó telefonbeszélgetések során csevegést (small talk) kezdeményez, a társalgást fenntartja és befejezi. A kérdésekre	10 óra

	megfelelő válaszokat ad.	
Állásinterjú Az állásinterjú menete, szakmai bemutatkozás, tipikus kérdések megértése és megválaszolása, állásinterjúval kapcsolatos gyakori szófordulatok, felvezető csevegés gyakorlása, szakmai szókincs áttekintése, munkavállalással kapcsolatos kérdésfeltevés (szókincs és szóbeli kompetencia fejlesztése)	A témakör végére a tanuló képes egyszerűbb mondatokkal és megfelelő koherenciával hatékony kommunikációt folytatni az állásinterjú során. Be tud mutatkozni szakmai vonatkozással is. Elsajátítja azt a szakmai jellegű szókincset, amely alkalmassá teszi arra, hogy a munkalehetőségekről, munkakörülményekről tájékozódjon. Ki tudja emelni erősségeit, és egyszerűbb kérdéseket tud feltenni a betölteni kívánt munkakörrel kapcsolatosan. A témakör tanulása során elsajátítja a közvetlenül a szakmájára vonatkozó, gyakran használt kifejezéseket.	6,5 óra

A képzés javasolt helyszíne

Az órák kb. 50%-a egyszerű tanteremben történjen, egy másik fele pedig számítógépes tanterem, hiszen az oktatás egy jelentős részben digitális tananyag által támogatott formában zajlik.

Követelmény, a továbbhaladás feltételei:

A tanuló legyen képes az adott idegen nyelven önéletrajzot írni , munkára jelentkezni , állásinterjún idegen nyelven kommunikálni, reklamációkat intézni.

Értékelés:

- Folyamatos számonkérés szóban, írásban és önálló feladatok alapján a tanítási órákon ellenőrzés céljából.
- Évközi dolgozatok megírása meghatározott szempontok alapján minősítés céljából.
- Tematikus, témazáró feladatsorok, amelyek átfogó ismeretekre és képességekre irányulnak, a minősítés és az oktatói folyamat kontrollja céljából.
- Projektmunkában való részvétel (egyéni vagy csoportos) szóbeli, írásbeli értékelése.
- Tények, elemi információk megjegyzése, megértése, fogalmak felismerése, megnevezése és használata, a szaknyelv alkalmazása, a különböző műfajú és rendeltetésű szövegek sajátosságainak felismerése, értelmezése, szabályok ismerete és reprodukálása.
- Különféle szövegek megalkotása, a nyelvhelyességi és helyesírási biztonság fejlesztése.

A tantárgy oktatásának tárgyi feltételei:

- falitérkép
- tanterem
- laptop
- CD lejátszó
- aktív panel
- projektor
- interaktív tábla

Kereskedelmi ismeretek tantárgy

Készítette: Balla Ildikó

A tantárgy oktatásának célja:

A kereskedelmi ismeretek tantárgy tanításának fő célja, hogy a tanulók megismerjék az áruforgalmi munka területeit. Összefüggéseiben lássák az áruforgalmi folyamat elemeit, és meg tudják határozni a folyamatban saját feladatukat, kompetenciáikat. Képesek legyenek elvégezni a beszerzés, készletezés és értékesítés területén azokat a munkafolyamatokat, amelyeket a képzés során megtanultak. Képesek legyenek elvégezni alapvető kereskedelmi számításokat, és a kapott eredményeket értelmezve fel tudják használni a vállalati gazdálkodáshoz. Ismerjék meg az online értékesítési munka elemeit.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	**Ismeretek**	**Önállóság és felelősség mértéke**	**Elvárt viselkedés-módok, attitűdök**	**Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák**
A készletfigyelés és a készletváltozás alapján információt ad az árurendeléshez.	Ismeri az árubeszerzés fogalmát, folyamatát.	Instrukció alapján részben önállóan		
Mennyiségi, minőségi áruátvételt végez. Hibás teljesítés esetén képes eljárni.	Ismeri az áruátvételi módokat, bizonylatait és a hibás teljesítés esetén felmerülő teendőket.	Teljesen önállóan	Önállóság, pontosság, felelősségtudat, szabályköve tés	Készletnyilván tartó program PDA-leolvasó hasz-nálata Eladói program használata
Az áru jellegének megfelelően szakszerűen elhelyezi a raktárban.	Ismeri az árutárolási, raktározási módokat.	Teljesen önállóan		
Szabályszerűen használja a gépeket, eszközöket.	Ismeri a kereskedelmi egységekben használatos gépeket és berendezéseket.	Teljesen önállóan		
Biztosítja az áru minőségének és mennyiségének megóvását.	Ismeri a készletgazdálkodással kapcsolatos feladatokat, a készletgazdálkodás jelentőségét.	Teljesen önállóan		
Használja a készletnyilvántartó programokat.	Ismeri a készletnyilvántartó rendszereket.	Teljesen önállóan		
Részt vesz a leltározás folyamatában.	Ismeri a leltározás célját, folyamatát, a leltárhiány és -többlet okait.	Instrukció alapján részben önállóan		
Az e-kereskede-lemben kapott meg-rendelések feldol-gozásához és visz-szaigazolásához adatbázist kezel.	Ismeri az e-kereskedelemre vonatkozó szabályokat, ismeri az adott szoftver használatát.	Instrukció alapján részben önállóan	Önállóság, pontosság, felelősség tudat, szabályköve tés	
Az online rendelt árukat komissiózza és expediálja.	Ismeri az áruösszeállítás és -kiszállítás munka-folyamatát.	Teljesen önállóan		
Elvégezi az alapvető kereskedelmi számításokat és értelmezi az eredményeket.	Ismeri az alapvető kereskedelmi számításokat	Teljesen önállóan		

10. évfolyam

A tantárgy témakörei	A képzésre fordított óraszám
Áruforgalmi ismeretek Az áruforgalmi folyamat elemei Az árubeszerzés helye, szerepe az áruforgalomban A beszerzés fogalma, folyamata, a megrendelés Az áruátvétel célja, gyakorlata, az áruátvétel adminisztrációs feladatai A szállítókkal szembeni kifogások intézésének módja Göngyölegkezelés Raktárak, tárolási módok Árumozgató eszközök és gépek Beérkezett áruk készletre vételezése Készletnyilvántartó program megismerése Készletösszetétel, készletnagyság megállapítása A leltározás célja, szerepe, folyamata, a leltáreredmény értelmezése Veszteségek kezelése (leltárhiány, selejt, értékcsökkent termékek Az áruk eladásra történő előkészítése Hűtőberendezések, mérlegek, szeletelő-, aprító- és csomagológépek Az árfeltüntetésre alkalmas eszközök, kódleolvasók Eladótéri elhelyezésre szolgáló berendezések Az áru kihelyezése az eladótérbe Értékesítési csatornák Értékesítési módok **Szakmai számítások** Árak felépítése Leértékelés, akció, kiárusítás Forgalom Költségek	**108 óra**

Ajánlott irodalom:

Kunvári Enikő- Rozsonics Angéla Kereskedelmi ismeretek a modulrendszerű képzéshez

Követelmény, a továbbhaladás feltételei:

- Ismeri az áruforgalmi folyamat legfontosabb elemeit, jellemzőit, környezet-védelmi szabályait.
- Ismeri az áruforgalmi folyamatot, az árubeszerzés fogalmát, helyét az áruforgalmi folyamatban, és az árubeszerzéshez kapcsolódó tevékenységeket.
- Ismeri az áruátvételi módokat, az áruátvétel során használt bizonylatokat, és hibás teljesítés esetén a teendőket.
- Ismeri az árutárolási, raktározási módokat. Érti a készletgazdálkodással kapcsolatos feladatokat, a készletgazdálkodás jelentőségét.
- Ismeri a termékek kihelyezésére vonatkozó szabályokat.
- Ismeri az árucímke kötelező tartalmi elemeit, illetve a címkenyomtató használatát.

Értékelés:

- személyre irányuló és osztályt érintő, teljes körű értékelés
- folyamatos szóbeli és írásbeli számonkérés és értékelés
- témakörök befejezésekor írásbeli számonkérés
- házi dolgozatok, projektmunka értékelése

A tantárgy oktatásának tárgyi feltételei:

- szaktanterem
- interaktív eszközök
- laptop

11. évfolyam

A tantárgy témakörei	A képzésre fordított óraszám
Szakmai számítások Árak felépítése Leértékelés, akció, kiárusítás Forgalom Költségek Árréstömeg Átlagkészlet Forgási sebesség napokban, fordulatokban Áruforgalmi mérlegsor Leltáreredmény meghatározása Eredmény keletkezése **Online kereskedelem** Az e-kereskedelemre vonatkozó szabályok Weblap, virtuális áruház felépítése Az elektronikus fizetés feltételeinek kialakítása, fajtái, lebonyolítása Az e-kereskedelemben kapott megrendelések feldolgozása, visszaigazolása, adatbázis kezelése Árukezelési, komissiózási és expediálási feladatok főbb elemei Az áru feladása Fogyasztóvédelmi jogok biztosítása az e-kereskedelemben	**93 óra**

Ajánlott irodalom:

- Kunvári Enikő- Rozsonics Angéla Kereskedelmi ismeretek a modulrendszerű képzéshez

Követelmény, a továbbhaladás feltételei:

- Ismeri az e-kereskedelemre vonatkozó szabályokat, ismeri az alkalmazott szoftver

használatát.

- Ismeri az áruösszeállítás és kiszállítás munkafolyamatát.
- Ismeri a leltár és a leltározás fogalmát, fajtáit, módjait, folyamatát, és a kapcsolódó adminisztrációs tevékenységeket.
- Ismeri az értékesítés során készült bizonylatokat és tartalmukat, a bizonylatolási előírásokat.

Értékelés:

- személyre irányuló és osztályt érintő, teljes körű értékelés
- folyamatos szóbeli és írásbeli számonkérés és értékelés
- témakörök befejezésekor írásbeli számonkérés
- házi dolgozatok, projektmunka értékelés

A tantárgy oktatásának tárgyi feltételei:

- szaktanterem
- interaktív eszközök
- laptop

Üzleti kommunikáció tantárgy

Készítette: Balla Ildikó

A tantárgy oktatásának célja:

Az üzleti kommunikáció tantárgy tanításának fő célja, hogy a tanuló megismerje és alkalmazni tudja a kommunikációs technikákat, a vásárlók befolyásolásának eszközeit, amelyeket felhasználva hatékonyabban tudja értékesíteni a termékeket.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	**Ismeretek**	**Önállóság és felelősség mértéke**	**Elvárt viselkedés-módok, attitűdök**	**Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák**
Alkalmazza az értékesítővel szemben elvárt viselkedési és magatartási szabályokat.	Ismeri az értékesítővel szemben támasztott követelményeket.	Teljesen önállóan	Elkötelezettség a vásárlói elégedettség iránt, gyors reagálás, problémamegoldó készség, tanult	

Megfelelően kommunikál, és kérdéseket tesz fel, hogy segítse a vásárlást.	Ismeri a kérdezéstechnika alapjait.	Teljesen önállóan	leleményesség, figyelem fenntartásának képessége, szolgáltatásorientált szemlélet, rugalmasság, stressztűrő képesség, segítőkészség, udvariasság, konstruktív kommunikáció, igényes megjelenés, társas együttműködés, tolerancia, empátia, konfliktuskezelés, figyelemmegosztás és szerialitás.	
Felkelti a vásárló érdeklődését, árut ajánl.	Ismeri a vásárlói döntést befolyásoló tényezőket.	Teljesen önállóan		
Kezeli a készletnyilvántartó szoftvert, elektronikus levelet ír. Webböngészőt és az online kereskedelemben alkalmazott programokat használja	Ismeri a munkájához szükséges digitális kommunikáció szabályait és eszközeit.	Instrukció alapján részben önállóan		Készletnyilvántató szoftver, webböngésző
Felméri a vevő igényeit és árut ajánl számára.	Ismeri a marketingkommunikációt elemeit.	Teljesen önállóan		
Szakszerűen kiszolgálja a vevőt.	Ismeri a személyes eladás folyamatát.	Teljesen önállóan		
Szakszerűen kezeli a munkahelyen felmerülő konfliktusokat.	Ismeri a konfliktuskezelési technikákat.	Teljesen önállóan		

10. évfolyam

A tantárgy témakörei	A képzésre fordított óraszám
Az értékesítő szerepe A termékértékesítő szerepe a kereskedelem dinamizmusában, munkájának hatása a vállalati eredményre.	

A termékértékesítővel kapcsolatos elvárások, viselkedési normák a különböző értékesítési módokban. Munkahelyi együttműködés. **A vásárlási döntést befolyásoló tényezők** A vásárlás indítékai A vásárlási döntés folyamata Vásárlói típusok, vásárlói magatartások	**36 óra**

Ajánlott irodalom:

- Katona Mária- Szabó Csaba Kommunikáció, üzleti kommunikáció

Követelmény, a továbbhaladás feltételei:

- Ismeri a csomagolás jelentőségét, technikáit, eladásösztönző szerepét.
- Ismeri a kommunikáció szereplőit, tényezőit és folyamatát, valamint az alapvető kommunikációs technikákat.
- Ismeri a hétköznapi és gazdasági életben használatos viselkedéskultúra alapvető szabályait.
- Ismeri az egyes kommunikációs szituációknak megfelelő megoldásokat a vevőkkel való kapcsolattartás és párbeszéd során.

Értékelés:

- személyre irányuló és osztályt érintő, teljes körű értékelés
- folyamatos szóbeli és írásbeli számonkérés és értékelés
- témakörök befejezésekor írásbeli számonkérés
- házi dolgozatok, projektmunka értékelése

A tantárgy oktatásának tárgyi feltételei:

- szaktanterem
- interaktív eszközök
- laptop

11. évfolyam

A tantárgy témakörei	A képzésre fordított óraszám
Értékesítési technikák és eladásösztönzés A marketingkommunikáció területei: – Reklám – Személyes eladás – Vásárlásösztönzés, PR BTL-eszközök a kereskedelemben: – Vásárlásösztönzés – Vásárláshelyi reklám	

– A személyes eladás technikája **Digitális kommunikáció** Készletnyilvántartó szoftverek, leltárszoftverek, bizonylatkitöltő programok, jegyzőkönyv készítés, elektronikus megrendelő program, számlázóprogram, webböngésző, e-mail használat.	**62 óra**

Ajánlott irodalom:

- Katona Mária- Szabó Csaba Kommunikáció, üzleti kommunikáció

Követelmény, a továbbhaladás feltételei:

- Ismeri az egyes kommunikációs szituációknak megfelelő megoldásokat a vevőkkel való kapcsolattartás és párbeszéd során.
- Tudja a különböző értékesítési technikák és eladásösztönzési eszközök eredményre gyakorolt hatását.

Értékelés:

- személyre irányuló és osztályt érintő, teljes körű értékelés
- folyamatos szóbeli és írásbeli számonkérés és értékelés
- témakörök befejezésekor írásbeli számonkérés
- házi dolgozatok, projektmunka értékelés

A tantárgy oktatásának tárgyi feltételei:

- szaktanterem
- interaktív eszközök
- laptop

Üzlet működtetése tantárgy

Készítette: Lempel Attiláné

A tantárgy oktatásának célja:
Az üzlet működtetése tantárgy tanításának fő célja, hogy a termékértékesítő megismerje azokat a jogszabályokat és előírásokat, amelyek a kereskedelmi egységek működtetésére vonatkoznak. Ismerje meg a munka- és tűzvédelmi szabályokat, az üzletben található veszélyforrásokat és a megelőzés módjait, valamint a vagyonvédelmi megoldásokat. Tanulja meg feladatainak összehangolását, munkájának megszervezését és a rendkívüli események kezelését.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	**Ismeretek**	**Önállóság és felelősség mértéke**	**Elvárt viselkedés-módok, attitűdök**	**Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák**
Betartja a munka- és balesetvédelmi szabályokat.	Ismeri a veszélyforrásokat és tudja mi a teendő, ha baleset történik.	Teljesen önállóan	Felelősségtudat, szabályok és összefüggések alkalmazásának képessége, etikus cselekvések iránti elkötelezettség	
Betartja a tűzvédelmi előírásokat.	Ismeri a tűzveszélyességi besorolásokat és tudja mi a teendő tűz esetén.	Teljesen önállóan		Számítógép és PDA használata
Kezeli a kereskedelemben előforduló rendkívüli eseményeket.	Ismeri a kereskedelemben előforduló rendkívüli eseményeket.	Instrukció alapján részben önállóan		
Munkahelyén be-tartja a környezet-védelmi szabályokat, előírásokat.	Ismeri a hulladék és a veszélyes hulladék kezelésének módjait és szabályait.	Teljesen önállóan		
Szakszerűen használja és gondozza a kereskedelemben használt munkaeszközöket.	Ismeri a munkaeszközöket és használatukra vonatkozó előírásokat.	Teljesen önállóan		
A kapott információk alapján rangsorolja és megszervezi a munkakörébe tartozó feladatokat.	Ismeri a munkakörébe tartozó feladatokat és az utasítások hierarchiájának rendjét.	Teljesen önállóan		

Ellátja az áru- és vagyonvédelmi feladatokat.	Ismeri az áru- és vagyonvédelmi eszközöket.	Teljesen önállóan		Lopásgátló eszközök használata

10. évfolyam

A tantárgy témakörei	A képzésre fordított óraszám
A kereskedelemben előforduló kockázatok és kockázatértékelés Az áruforgalmi tevékenység veszélyelemzése és az ebből adódó gyakorlati teendők Élelmiszerbiztonsági rendszer kialakítása a kereskedelmi egységekben A HACCP-rendszer lényege, bevezetésének célja Felkészülés a hatósági ellenőrzésre	**10 óra**
Munka-, tűz- és balesetvédelem Munkavédelmi alapfogalmak Az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés követelményei A munkaalkalmassági vizsgálatra, oktatásra, munka- és védőruházatra vonatkozó előírások A közlekedőutakra, árutárolásra vonatkozó előírások és jelölések A baleset, munkabaleset és foglalkoztatási megbetegedések meghatározása Kereskedelmi egységekre vonatkozó tűzvédelmi szabályok, tűzvédelmi szabályzat, tűzriadóterv	**14 óra**
Környezetvédelem A környezetvédelem célja és feladata a kereskedelemben A talaj- és légszennyezés, víz-, zaj- és rezgésvédelem Az üvegházhatás jelensége, következménye Hulladékgazdálkodás, a hulladékok fajtái, csoportosítása Veszélyes anyagok kezelése, jelöléseik A hulladékok újrahasznosítása A szelektív hulladékgyűjtés jelentősége	**12 óra**

Ajánlott irodalom:

Brusztné Kunvári Enikő: A kereskedelmi egység működtetése, az áruforgalom lebonyolítása

Követelmény, a továbbhaladás feltételei:

- Ismeri a higiéniai, egészségügyi elő-írásokat, a vonatkozó jogszabályokat.
- Ismeri a veszély-forrásokat, és tudja, mi a teendő baleset esetén. Képes alkalmazni a kereskedelemben elő-forduló rendkívüli események kezelési módjait.
- Ismeri a hulladék és a veszélyes hulladék kezelésének módjait és szabályait.

Értékelés:

- személyre irányuló és osztályt érintő, teljes körű értékelés
- folyamatos szóbeli és írásbeli számonkérés és értékelés
- témakörök befejezésekor írásbeli számonkérés
- házi dolgozatok, projektmunka értékelése

A tantárgy oktatásának tárgyi feltételei:

- szaktanterem
- interaktív eszközök
- laptop

11. évfolyam

A tantárgy témakörei	A képzésre fordított óraszám
Erőforrás-gazdálkodás Az erőforrás fogalma, csoportosítása (technikai erőforrás, emberi erőforrás, információ erőforrás) Munkakörök a kereskedelemben Munkaszervezés és információs folyamatok A normál és rendkívüli munkavégzés kezelése	**15 óra**
Áru- és vagyonvédelem Az áru- és vagyonvédelem szerepe Az üzlet veszélyeztetettségét befolyásoló tényezők Áru- és vagyonvédelmi eszközök A bolti lopás és megelőzésének lehetőségei Rendkívüli esetek kezelése	**16 óra**

Ajánlott irodalom:

Brusztné Kunvári Enikő: A kereskedelmi egység működtetése, az áruforgalom lebonyolítása

Követelmény, a továbbhaladás feltételei:

- Ismeri a munkakörébe tartozó feladatokat, és az utasítások hierarchiájának rendjét.
- Ismeri az áru- és vagyonvédelmi eszközöket.

Értékelés:

- személyre irányuló és osztályt érintő, teljes körű értékelés
- folyamatos szóbeli és írásbeli számonkérés és értékelés
- témakörök befejezésekor írásbeli számonkérés
- házi dolgozatok, projektmunka értékelés

A tantárgy oktatásának tárgyi feltételei:

- szaktanterem
- interaktív eszközök
- laptop

Termékismeret és -forgalmazás tantárgy

Készítette: Döméné Lajos Katalin

A tantárgy oktatásának célja:
A termékismeret és -forgalmazás tantárgy tanításának fő célja, hogy a tanulók elsajátítsák az általános áruismereti alapokat, megismerkedjenek a főbb árucsoportokkal, azok forgalmazásának, tárolásának szabályaival. Cél továbbá, hogy a tanulók alkalmassá váljanak az önálló ismeretszerzésre, és a szakterületük folyamatosan változó és bővülő termékkínálatával kapcsolatban naprakész tudással rendelkezzenek. Ezzel hozzájárulnak a vevői igények magas szintű kielégítéséhez és a vállalat eredményességének növeléséhez.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	**Ismeretek**	**Önállóság és felelősség mértéke**	**Elvárt viselkedés-módok, attitűdök**	**Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák**
Tájékoztatja a fogyasztót az öko-, bio- és reformtermékekről.	Ismeri a legújabb fogyasztói trendeket.	Teljesen önállóan	Felelősségtudat, szabályok és össze-függések alkalmazásának képessége, etikus cselekvés, önálló ismeretszerzés, folyamatos tanulás.	Webböngészőt használ információ keresésére és gyűjtésére
Felvilágosítást ad az egyes termékek használatára vonatkozóan.	Ismeri a különleges termékek leírását.	Teljesen önállóan Teljesen önállóan		
Szakszerűen kihelyezi termékeket.	Ismeri a termékek kihelyezésre vonatkozó szabályokat	Teljesen önállóan		
Kezeli a termékek esetleges minőségi rendellenességeit.	Ismeri a termékekre vonatkozó minőségi előírásokat.	Instrukció alapján részben önállóan		
Biztonságosan tárolja, raktározza és forgalmazza az élelmiszereket.	Ismeri az egyes élelmiszerek forgalmazására, tárolására, szállítására vonatkozó szabályokat.	Teljesen önállóan		
Tájékoztatja a fogyasztót az áru	Ismeri az árucímkén kötelezően	Teljesen önállóan		

használatával, kezelésével, előírásaival kapcsolatban.	feltüntetendő jelöléseket.			
Tájékoztatást ad az árucímkén kötelezően feltüntetendő jelölésekkel kapcsolatban.	Ismeri a vegyiáruk forgalmazására, szállításra, tárolásra, raktározásra, vonatkozó követelményeket. Ismeri az árucímkén kötelezően feltüntetendő (veszélyes anyagok illetve környezetbarát) jelzéseket.	Teljesen önállóan		
Tájékoztatást ad a ruházati cikkek méretezéséről és az árucímke jelzéseiről, jelképeiről.	Ismeri a női, férfi, gyermek felsőruházati termékek méretezését, a kezelési és a használati út-mutató jelképeit.	Teljesen önállóan		
Szakszerű tájékoztatást ad a vásárlóknak a vegyes ipar-cikkek használati és kezelési útmutatóján szereplő jelölésekről.	Ismeri a vegyes iparcikkek forgalmazására vonatkozó előírásokat, feltételeket, jelöléseket, piktogramokat	Teljesen önállóan		
Segítséget nyújt a vásárlóknak a mű-szaki cikkek közötti választásban, segít eligazodni a használati és kezelési útmutatókban.	Ismeri az energia osztályok besorolását, a használati és kezelési útmutatók-ban szereplő piktogramok jelentését Ismeri a termékek szavatosságra, jótállásra, szállításra, tárolásra, forgalmazásra vonatkozó követelményeket.	Teljesen önállóan		

10. évfolyam

A tantárgy témakörei	A képzésre fordított óraszám
Árufőcsoportok bemutatása Élelmiszerek és élvezeti cikkek: – Az élelmiszer fogalma, forgalmazásának feltételei, élelmiszerbiztonsági és higiéniai követelmények – Az élelmiszerek összetétele – Az élelmiszer-fogyasztás jellemzői, táplálkozástani jelentősége – Mikroorganizmusok és jelentőségük (romlás, tartósítás) – Rendszertani csoportosítás – Árucímkén kötelezően feltüntetendő jelölések – A szállításra, tárolásra, raktározásra, vonatkozó követelmények – Élvezeti cikkek forgalmazásának feltételei, tárolás és raktározás szabályai Vegyiáruk: – A vegyiáruk fogalma, jellemzői, minőségi követelményei – A vegyiáruk kereskedelmi jelentősége, környezeti hatása – A vegyiáruk forgalmazására, szállítására tárolására, raktározására vonatkozó követelmények – Árucímkén kötelezően feltüntetendő jelölések, piktogramok, veszélyes anyagok, környezetbarát jelzések – Vegyiáruk rendszertani csoportosítása Ruházati cikkek: – Rendszertani csoportosítása – A ruházati cikkek méretezése, címkézése, kezelési és használati útmutató értelmezése – A ruházati cikkek forgalmazására, szállítására, tárolásra, raktározására vonatkozó követelmények – Kapcsolódó szolgáltatások	**54 óra**

Ajánlott irodalom:

Dr. Buzás Gizella: Élelmiszer és vegyi áru ismeret

Követelmény, a továbbhaladás feltételei:

- Ismeri a termékválasztékot, az általa eladásra kínált termékeket és azok árujellemzőit, minőségi jellemzőit, termékelőnyeit.
- Ismeri a termékek kihelyezésére vonatkozó szabályokat.
- Ismeri az áru minőségét meghatározó tényezőket, az állagromlás fajtáit és a selejtezés szabályait.

Értékelés:

- személyre irányuló és osztályt érintő, teljes körű értékelés
- folyamatos szóbeli és írásbeli számonkérés és értékelés
- témakörök befejezésekor írásbeli számonkérés
- házi dolgozatok, projektmunka értékelése

A tantárgy oktatásának tárgyi feltételei:

- szaktanterem
- interaktív eszközök
- laptop

11. évfolyam

A tantárgy témakörei	A képzésre fordított óraszám
Árufőcsoportok bemutatása Vegyes iparcikkek: – A vegyes iparcikkek rendszertani csoportosítása – A vegyes iparcikkek forgalmazására vonatkozó előírások, feltételek, jelölések, piktogramok – Minőségi és biztonsági követelmények, kísérőokmányok Műszaki cikkek: – Műszaki és elektromos alapismeretek – Energiaosztályok, használati és kezelési útmutatók, piktogramok, szavatosság, jó-tállás, szállításra, tárolásra, forgalmazásra vonatkozó követelmények – Minőségi és biztonsági követelmények	**31,5 óra**
Termékkihelyezés A termékek kihelyezése a szakmai követelmények betartásával A bolti kihelyezés általános szabályai Polckép Az egyes termékcsoportok speciális kihelyezési előírásai	**15 óra**
Specifikus termékismeret A forgalmazott árucsoportok kínálata, jellemzői, minőségi kritériumok, csomagolás, jelölések A termékkör áruforgalmi folyamatának állomásai: – Áruátvételre vonatkozó szabályok, raktározás, tárolás előírásai – Eladásra való előkészítés, árak és kötelező információk feltüntetése	**16 óra**

– Termékkihelyezés, polckép, értékesítés ösztönzés, kapcsolt szolgáltatások és veszteségkezelés	
Fogyasztói trendek Öko-, bio-, natúr és reformtermékek a kereskedelmi választékban Fogyasztókra ható környezeti tényezők, korszerű élelmiszerek és táplálkozási irányzatok Különleges diétákhoz készülő élelmiszerek Géntechnikai eljárásokkal előállított élelmiszerek Natúr és bio alapanyagok jelentősége a ruházati kereskedelemben A digitális világ, okoseszközök Felelős fogyasztás Új kereskedelmi csatornák, e-kereskedelem	**15 óra**

Ajánlott irodalom:

- Brusztné KUNVÁRI Enikő -Pongrácz Katalin: Műszaki cikkek áruismerete NSZFH

Követelmény, a továbbhaladás feltételei:

- Ismeri a termékválasztékot, az általa eladásra kínált termékeket és azok árujellemzőit, minőségi jellemzőit, termékelőnyeit.
- Ismeri a termékek kihelyezésére vonatkozó szabályokat.
- Ismeri az áru minőségét meghatározó tényezőket, az állagromlás fajtáit és a selejtezés szabályait.
- Ismeri a legújabb fogyasztói trendeket.

Értékelés:

- személyre irányuló és osztályt érintő, teljes körű értékelés
- folyamatos szóbeli és írásbeli számonkérés és értékelés
- témakörök befejezésekor írásbeli számonkérés
- házi dolgozatok, projektmunka értékelés

A tantárgy oktatásának tárgyi feltételei:

- szaktanterem
- interaktív eszközök
- laptop

Tantárgyak	10. évfolyam	11. évfolyam
	Éves óraszám külső képzőhely	Éves óraszám külső képzőhely
Kereskedelmi ismeretek	144	232
Üzleti kommunikáció	180	62
Üzlet működtetése	144	31
Pénztárgépkezelés	-	78
Termékismeret és -forgalmazás	162	139
Összes óraszám:	630	542
Egybefüggő szakmai gyakorlat:	140	-

A tanulási terület tartalmi összefoglalója

A **kereskedelmi egység működtetése tanulási terület** magába foglalja mindazokat az ismereteket, amelynek birtokában a termékértékesítő magas színvonalon képes ellátni a szakmai feladatokat. Képes felmérni a vásárló igényeit bemutatja az árut és a lehetséges kapcsolódó szolgáltatásokat. Az eladási helyzetnek megfelelően verbális és nonverbális kommunikációs formák alkalmazásával segítőkészen reagál a vevők kívánságaira. Képes a vevőket tájékoztatni az áruk tulajdonságairól, felhasználási lehetőségeiről a fenntarthatósági szempontok figyelembevételével. A vállalati útmutatás alapján eleget tesz az árfeltüntetési kötelezettségnek, kialakítja és fenntartja az üzlet belső terét, polcképét. Részt vesz az árubeszerzés folyamatában, vezetői ellenőrzés mellett kezeli és ellenőrzi az árukészletet. Ismeri és alkalmazza az áruátvételi módokat, ismeri az áruk szakszerű tárolását, részt vesz a leltározási folyamatokban. Képes ellátni a pénztárhoz, mint szolgáltatási területhez tartozó összesfeladatot. Hozzáértéssel működteti a szakterülethez tartozógépeket, berendezéseket, eszközöket. Ismeri és alkalmazza a fogyasztóvédelmi előírásokat és tájékoztatja róla a vásárlókat. A gyakorlatban alkalmazza a munkahelyi biztonság-és egészségvédelmi szabályokat, szakmai hatáskörében hozzájárul a környezetterhelés csökkentéséhez, betartja a hulladékkezelés szabályait. Az online értékesítés során feldolgozza a rendeléseket, elvégzi a komissiózást, expediálja a megrendelt árut.

Kereskedelmi ismeretek tantárgy

A kereskedelmi ismeretek **tantárgy tanításának fő célja**, hogy a tanulók megismerjék az áru-forgalmi munka területeit. Összefüggéseiben lássák az áruforgalmi folyamat elemeit, és meg

tudják határozni a folyamatban saját feladatukat, kompetenciáikat. Képesek legyenek elvégezni a beszerzés, készletezés és értékesítés területén azokat a munkafolyamatokat, amelyeket a képzés során megtanultak. Képesek legyenek elvégezni alapvető kereskedelmi számításokat, és a kapott eredményeket értelmezve feltudják használni a vállalati gazdálkodáshoz. Ismerjék meg az online értékesítési munka elemeit.

Témakörök	A képzésre fordított óraszám
10. évfolyam **Áruforgalmi ismeretek** Az áruforgalmi folyamat elemei Az árubeszerzés helye, szerepe az áruforgalomban A beszerzés fogalma, folyamata, a megrendelés Az áruátvétel célja, gyakorlata, az áruátvétel adminisztrációs feladatai A szállítókkal szembenikifogások intézésének módja Göngyölegkezelés Raktárak, tárolási módok Árumozgató eszközök és gépek Beérkezett áruk készletre vételezése Készletnyilvántartó program megismerése.	144 óra
11. évfolyam **Áruforgalmi ismeretek** Készletösszetétel, készletnagyság megállapítása A leltározás célja, szerepe, folyamata, a leltáreredmény értelmezése Veszteségek kezelése (leltárhiány, selejt, értékcsökkent termékek Az áruk eladásra történő előkészítése Hűtőberendezések, mérlegek, szeletelő-, aprító-és csomagológépek Az árfeltüntetésre alkalmas eszközök, kódleolvasók Eladótéri elhelyezésre szolgáló berendezések Az áru kihelyezése az eladótérbe Értékesítési csatornák Értékesítési módok **Szakmai számítások** Átlagkészlet Forgási sebesség napokban, fordulatokban Áruforgalmi mérlegsor Leltáreredmény meghatározása Eredmény keletkezése **Online kereskedelem**	141 óra 25 óra

Az e-kereskedelemre vonatkozó szabályok Weblap, virtuális áruház felépítése Az elektronikus fizetés feltételeinek kialakítása, fajtái, lebonyolítása Az e-kereskedelemben kapott megrendelések feldolgozása, visszaigazolása, adatbázis kezelése Árukezelési, komissiózási és expediálási feladatok főbb elemei Az áru feladása Fogyasztóvédelmi jogok biztosítása az e-kereskedelemben.	66 óra

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák:

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
A készletfigyelés és a készletváltozás alapján információt ad az árurendeléshez.	Ismeri az árubeszerzés fogalmát, folyamatát.	Instrukció alapján részben önállóan	Önállóság, pontosság, felelősség tudat, szabálykövetés	
Mennyiségi, minőségi áruátvételt végez. Hibás teljesítés esetén képes eljárni.	Ismeri az áruátvételi módokat, bizonylatait és a hibás teljesítés esetén felmerülő teendőket.	Teljesen önállóan		
Az áru jellegének megfelelően szakszerűen elhelyezi a raktárban.	Ismeri az árutárolási, raktározási módokat.	Teljesen önállóan		
Szabályszerűen használja a gépeket, eszközöket.	Ismeri a kereskedelmi egységekben használatos gépeket és berendezéseket.	Teljesen önállóan		
Biztosítja az áru minőségének és mennyiségének megóvását.	Ismeri a készletgazdálkodással kapcsolatos feladatokat, a készletgazdálkodás jelentőségét.	Teljesen önállóan		
Használja a készletnyilvántartó programokat.	Ismeri a készletnyilvántartó rendszereket.	Teljesen önállóan		Készletnyilvántartó program
Részt vesz a leltározás folyamatában.	Ismeri a leltározás célját, folyamatát, a leltárhiány és -többlet okait.	Instrukció alapján részben önállóan		PDA-leolvasó használata
Az e-kereskedelemben kapott megrendelések feldolgozásához és visszaigazolásához adatbázist kezel.	Ismeri az e-kereskedelemre vonatkozó szabályokat, ismeri az adott szoftver használatát.	Instrukció alapján részben önállóan		Eladói program használata
Az online rendelt árukat komissiózza és expediálja.	Ismeri az áruösszeállítás és -kiszállítás munkafolyamatát.	Teljesen önállóan		
Elvégezi az alapvető kereskedelmi számításokat és értelmezi az eredményeket.	Ismeri az alapvető kereskedelmi számításokat	Teljesen önállóan		

Üzleti kommunikáció tantárgy

Az üzleti kommunikáció **tantárgy tanításának fő célja,** hogy a tanuló megismerje és alkalmazni tudja a kommunikációs technikákat, a vásárlók befolyásolásának eszközeit, amelyeket felhasználva hatékonyabban tudja értékesíteni a termékeket.

Témakörök	A képzésre fordított óraszám
10. évfolyam **Az értékesítő szerepe** A termékértékesítő szerepe a kereskedelem dinamizmusában, munkájának hatása a vállalati eredményre A termékértékesítővel kapcsolatos elvárások, viselkedési normák a különböző értékesítési módokban Munkahelyi együttműködés	40 óra
A vásárlási döntést befolyásoló tényezők A vásárlás indítékai A vásárlási döntés folyamata Vásárlói típusok, vásárlói magatartások	30 óra
Értékesítési technikák és eladásösztönzés A marketingkommunikáció területei: – Reklám – Személyes eladás – Vásárlásösztönzés, PR BTL-eszközök a kereskedelemben: – Vásárlásösztönzés – Vásárláshelyi reklám – A személyes eladás technikája	80 óra
Digitális kommunikáció Készletnyilvántartó szoftverek, leltárszoftverek, bizonylatkitöltő programok, jegyzőkönyvkészítés, elektronikus megrendelő program, számlázóprogram, webböngésző, e-mail használat	30 óra
11. évfolyam **Az értékesítő szerepe** A termékértékesítő szerepe a kereskedelem dinamizmusában, munkájának hatása a vállalati eredményre	10 óra

A termékértékesítővel kapcsolatos elvárások, viselkedési normák a különböző értékesítési módokban Munkahelyi együttműködés	
Értékesítési technikák és eladásösztönzés A marketingkommunikáció területei: – Reklám – Személyes eladás – Vásárlásösztönzés, PR BTL-eszközök a kereskedelemben: – Vásárlásösztönzés – Vásárláshelyi reklám – A személyes eladás technikája	42 óra
Digitális kommunikáció Készletnyilvántartó szoftverek, leltárszoftverek, bizonylatkitöltő programok, jegyzőkönyvkészítés, elektronikus megrendelő program, számlázóprogram, webböngésző, e-mail használat	10 óra

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák:

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Alkalmazza az értékesítővel szemben elvárt viselkedési és magatartási szabályokat.	Ismeri az értékesítővel szemben támasztott követelményeket.	Teljesen önállóan	Elkötelezettség a vásárlói elégedettség iránt, gyors reagálás, problémamegoldó készség, tanult leleményesség, figyelem fenntartásának képessége, szolgáltatásorientált szemlélet, rugalmasság, stressztűrő képesség, segítőkészség, udvariasság, konstruktív kommunikáció, igényes megjelenés, társas együttműködés, tolerancia, empátia, konfliktuskezelés, figyelemmegosztás és szerialitás.	
Megfelelően kommunikál, és kérdéseket tesz fel, hogy segítse a vásárlást.	Ismeri a kérdezéstechnika alapjait.	Teljesen önállóan		
Felkelti a vásárló érdeklődését, árut ajánl.	Ismeri a vásárlói döntést befolyásoló tényezőket.	Teljesen önállóan		
Kezeli a készletnyilvántartó szoftvert, elektronikus levelet ír. Webböngészőt és az online kereskedelemben alkalmazott programokat használja.	Ismeri a munkájához szükséges digitális kommunikáció szabályait és eszközeit.	Instrukció alapján részben önállóan		Készletnyilvántató szoftver, webböngésző
Felméri a vevő igényeit és árut ajánl számára.	Ismeri a marketingkommunikációt elemeit	Teljesen önállóan		
Szakszerűen kiszolgálja a vevőt.	Ismeri a személyes eladás folyamatát	Teljesen önállóan		
Szakszerűen kezeli a munkahelyen felmerülő konfliktusokat.	Ismeri a konfliktuskezelési technikákat	Teljesen önállóan		

Üzlet működtetése tantárgy

Az üzlet működtetése **tantárgy tanításának fő célja,** hogy a termékértékesítő megismerje azokat a jogszabályokat és előírásokat, amelyek a kereskedelmi egységek működtetésére vonatkoznak. Ismerje mega munka-és tűzvédelmi szabályokat, az üzletben található veszélyforrásokat és a megelőzésmódjait, valamint a vagyonvédelmi megoldásokat. Tanulja meg feladatainak összehangolását, munkájának megszervezését és a rendkívüli események kezelését.

Témakörök	A képzésre fordított óraszám
10. évfolyam **A kereskedelemben előforduló kockázatok és kockázatértékelés**	36 óra

Az áruforgalmi tevékenység veszélyelemzése és az ebből adódó gyakorlati teendők Élelmiszerbiztonsági rendszer kialakítása a kereskedelmi egységekben A HACCP-rendszer lényege, bevezetésének célja Felkészülés a hatósági ellenőrzésre **Munka-, tűz-és balesetvédelem** Munkavédelmi alapfogalmak Az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés követelményei A munkaalkalmassági vizsgálatra, oktatásra, munka-és védőruházatra vonatkozó előírások A közlekedőutakra, árutárolásra vonatkozó előírások és jelölések A baleset, munkabaleset és foglalkoztatási megbetegedések meghatározása Kereskedelmi egységekre vonatkozó tűzvédelmi szabályok, tűzvédelmi szabályzat, tűzriadóterv. **Környezetvédelem** A környezetvédelem célja és feladata a kereskedelemben A talaj-és légszennyezés, víz-,zaj-és rezgésvédelem Az üvegházhatás jelensége, következménye Hulladékgazdálkodás, a hulladékok fajtái, csoportosítása Veszélyes anyagok kezelése, jelöléseik A hulladékok újrahasznosítása, a szelektív hulladékgyűjtés jelentősége. **Áru-és vagyonvédelem** Az áru-és vagyonvédelem szerepe Az üzlet veszélyeztetettségét befolyásoló tényezők Áru-és vagyonvédelmi eszközök A bolti lopás és megelőzésének lehetőségei Rendkívüli esetek kezelése	40 óra 30 óra 38 óra
11. évfolyam **Erőforrás-gazdálkodás** Az erőforrás fogalma, csoportosítása (technikai erőforrás, emberi erőforrás, információ erőforrás) Munkakörök a kereskedelemben Munkaszervezés és információs folyamatok A normál és rendkívüli munkavégzés kezelése	31 óra

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák:

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Betartja a munka- és balesetvédelmi szabályokat.	Ismeri a veszélyforrásokat és tudja mi a teendő, ha baleset történik.	Teljesen önállóan	Felelősségtudat, szabályok és összefüggések alkalmazásának képessége, etikus cselekvések iránti elkötelezettség	
Betartja a tűzvédelmi előírásokat.	Ismeri a tűzveszélyességi besorolásokat és tudja mi a teendő tűz esetén.	Teljesen önállóan		
Kezeli a kereskedelemben előforduló rendkívüli eseményeket.	Ismeri a kereskedelemben előforduló rendkívüli eseményeket.	Instrukció alapján részben önállóan		
Munkahelyén betartja a környezetvédelmi szabályokat, előírásokat.	Ismeri a hulladék és a veszélyes hulladék kezelésének módjait és szabályait.	Teljesen önállóan		
Szakszerüen használja és gondozza a kereskedelemben használt munkaeszközöket.	Ismeri a munkaeszközöket és használatukra vonatkozó előírásokat.	Teljesen önállóan		Számítógép és PDA használata
A kapott információk alapján rangsorolja és megszervezni a munkakörébe tartozó feladatokat.	Ismeri a munkakörébe tartozó feladatokat és az utasítások hierarchiájának rendjét.	Teljesen önállóan		
Ellátja az áru- és vagyonvédelmi feladatokat.	Ismeri az áru- és vagyonvédelmi eszközöket.	Teljesen önállóan		Lopásgátló eszközök használata

Pénztárgépkezelés tantárgy

A pénztárgépkezelés **tantárgy tanításának fő célja**, hogy a tanuló megismerje a kasszakezelői és kasszaasszisztensi munkafolyamatok elemeit. Megismerje az elektronikus és számítógép-alapú eszközök működésének menetét és szabályait. Megtanulja a bankkártyaleolvasó, a vonalkód-leolvasó és az elektronikus mérleg kezelésének szabályait. Megtanuljon pénztárgépi nyugtát vagy számlát készíteni és elsajátítsa a pénz kezelésére vonatkozó előírásokat. Megtanuljon segítséget nyújtani a vásárlóknak az önkiszolgáló kassza használata során.

Témakörök	A képzésre fordított óraszám

11. évfolyam	
Pénztárgép működtetése	20 óra
Pénztárgépek fajtái, szerepe a kereskedelemben A pénztárnyitás feladatai A pénztárzárás feladatai	
Pénzkezelés szabályai	
A pénz átvételére és átadására, az áru átadására vonatkozó előírások.	12 óra
Pénzkezelés bizonylatai	
Nyugtaadási kötelezettség Gépi/kézi készpénzfizetési számla	10 óra
Fizetési eszközök, törvényi előírások	
Készpénzkímélő eszközök fajtái, elfogadásuk és kezelésük szabályai Valutával történő fizetés szabályai Az életkorhoz kötött és jövedéki termékek értékesítésének szabályai	10 óra
A pénztáros elszámoltatása A napizárás elvégzése Pénz és pénzhelyettesítők elszámolása Hiány vagy többlet megállapítása, adminisztrálása	10 óra
Önkiszolgáló pénztárterminál Az önkiszolgáló kassza nyitása és zárása A fogyóeszközök ellenőrzése, pótlása A terminál rendeltetésszerű működése Azönkiszolgáló pénztár használatának segítése	16 óra

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák:

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Köszönti, majd tájékoztatja a vásárlót.	Ismeri a vásárlóval való kommunikáció szabályait.	Teljesen önállóan	Udvariasság, felelősségtudat, precizitás, gyorsaság, digitális környezetben való eligazodás, aktív segítőkészség	
Szakszerűen üzemelteti a pénztárgépet.	Ismeri a POS-alapú pénztárgépek működését.	Teljesen önállóan		POS-alapú, számítógéppel összekötött pénztárgépet használ
Leméri az áru súlyát, korrigál, ha tévesztett.	Ismeri a bankkártya-leolvasó, a vonalkód-leolvasó és az elektronikus mérleg kezelésének szabályait	Teljesen önállóan		Használja a vonalkód-leolvasót, mérleget, pénztárgépet
Pénztárgépi nyugtát készít, kérésre készpénzfizetési számlát nyomtat.	Ismeri a vásárolt árukról készült bizonylatokat és tartalmukat	Teljesen önállóan		
Beszedi és elszámolja az áru ellenértékét, ellenőrzi a bankjegyek valódiságát, a bankkártya érvényességét.	Tudja a pénz átvételére és átadására, az áru átadására vonatkozó előírásokat	Teljesen önállóan		Bankkártya-leolvasót használ
A pénztárosi munka során ellátja az áru- és vagyonvédelmi feladatokat is.	Ismeri a pénztáros áru- és vagyonvédelemhez kapcsolódó feladatait.	Teljesen önállóan		Használja az áruvédelmi eszközöket

Tájékoztatja a vásárlókat az önkiszolgáló pénztár használatáról.	Ismeri a kasszaaszszisztens szerepét.	Teljesen önállóan		
Segít a vásárlóknak az önkiszolgáló pénztárgép használata során.	Ismeri az önkiszolgáló pénztárgép riasztási funkcióit és a riasztások kezelésének módjait.	Teljesen önállóan		Képes kezelni az önkiszolgáló terminált
Elvégzi az önkiszolgáló kassza nyitását és zárását, a fogyóeszközök kicserélését.	Ismeri az önkiszolgáló pénztárgép felépítését, működését.	Teljesen önállóan		
Segítséget nyújt a bankkártyás fizetés során.	Ismeri a fizetési módokat és azok eszközeit.	Teljesen önállóan		

Termékismeret és - forgalmazás tantárgy

A termékismeret és -forgalmazás **tantárgy tanításának fő célja**, hogy a tanulók elsajátítsák az általános áruismereti alapokat, megismerkedjenek a főbb árucsoportokkal, azok forgalmazásának, tárolásának szabályaival. Cél továbbá, hogy a tanulók alkalmassá váljanak az önálló ismeretszerzésre, és a szakterületük folyamatosan változó és bővülő termékkínálatával kapcsolatban naprakész tudással rendelkezzenek. Ezzel hozzájárulnak a vevői igények magas szintű kielégítéséhez és a vállalat eredményességének növeléséhez.

Témakörök	**A képzésre fordított óraszám**
10. évfolyam **Árurendszerek** Árurendszerek A vonalkód alkalmazása a kereskedelemben EPOS-rendszer, Auto-ID-eszközök	10 óra
Minőség Az áru minőségére ható tényezők Minőségi osztályok, minőségtanúsítás eszközei Szabványok, szabványosítás	20 óra
Fogyasztói érdekvédelem A fogyasztókat megillető jogok A fogyasztói érdekek védelmét biztosító jogszabályi előírások Az áruk forgalomba hozatalának kötelező előírásai A szavatosság A jótállás Fogyasztói panaszok kezelése Vásárlók könyve Békéltető testület Hatósági ellenőrzés a kereskedelemben	30 óra
Árufőcsoportok bemutatása **Élelmiszerek és élvezeti cikkek:** – Az élelmiszer fogalma, forgalmazásának feltételei, élelmiszerbiztonsági és higiéniai követelmények – Az élelmiszerek összetétele – Az élelmiszer-fogyasztás jellemzői, táplálkozástani jelentősége – Mikroorganizmusok és jelentőségük (romlás, tartósítás) – Rendszertani csoportosítás – Árucímkén kötelezően feltüntetendő jelölések	44 óra

– A szállításra, tárolásra, raktározásra, vonatkozó követelmények – Élvezeti cikkek forgalmazásának feltételei, tárolás és raktározás szabályai **Vegyiáruk:** – A vegyiáruk fogalma, jellemzői, minőségi követelményei – A vegyiáruk kereskedelmi jelentősége, környezeti hatása – A vegyiáruk forgalmazására, szállítására tárolására, raktározására vonatkozó köve-telmények – Árucímkén kötelezően feltüntetendő jelölések, piktogramok, veszélyes anyagok, környezetbarát jelzések – Vegyiáruk rendszertani csoportosítása **Ruházati cikkek:** – Rendszertani csoportosítása – A ruházati cikkek méretezése, címkézése, kezelési és használati útmutató értelme-zése – A ruházati cikkek forgalmazására, szállítására, tárolásra, raktározására vonatkozó követelmények – Kapcsolódó szolgáltatások	
Termékkihelyezés A termékek kihelyezése a szakmai követelmények betartásával A bolti kihelyezés általános szabályai Polckép Az egyes termékcsoportok speciális kihelyezési előírásai	40 óra
Csomagolás A csomagolás funkciói A csomagolóeszközök fajtái A csomagolásra vonatkozó előírások A csomagolóeszközön feltüntetett áruvédelmi és veszélyességi jelölések és értelmezésük	18 óra
11. évfolyam **Árufőcsoportok bemutatása** **Vegyes iparcikkek:** – A vegyes iparcikkek rendszertani csoportosítása – A vegyes iparcikkek forgalmazására vonatkozó előírások, feltételek, jelölések, piktogramok – Minőségi és biztonsági követelmények, kísérőokmányok **Műszaki cikkek:** – Műszaki és elektromos alapismeretek	53 óra

– Energiaosztályok, használati és kezelési útmutatók, piktogramok, szavatosság, jó-tállás, szállításra, tárolásra, forgalmazásra vonatkozó követelmények – Minőségi és biztonsági követelmények	
Termékkihelyezés A termékek kihelyezése a szakmai követelmények betartásával A bolti kihelyezés általános szabályai Polckép Az egyes termékcsoportok speciális kihelyezési előírásai	32 óra
Specifikus termékismeret A forgalmazott árucsoportok kínálata, jellemzői, minőségi kritériumok, csomagolás, jelölések A termékkör áruforgalmi folyamatának állomásai: – Áruátvételre vonatkozó szabályok, raktározás, tárolás előírásai – Eladásra való előkészítés, árak és kötelező információk feltüntetése – Termékkihelyezés, polckép, értékesítés ösztönzés, kapcsolt szolgáltatások és veszteség kezelés	34 óra
Fogyasztói trendek Öko-, bio-, natúr és reformtermékek a kereskedelmi választékban Fogyasztókra ható környezeti tényezők, korszerű élelmiszerek és táplálkozási irányzatok Különleges diétákhoz készülő élelmiszerek Géntechnikai eljárásokkal előállított élelmiszerek Natúr és bio alapanyagok jelentősége a ruházati kereskedelemben A digitális világ, okoseszközök Felelős fogyasztás Új kereskedelmi csatornák, e-kereskedelem	20 óra

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák:

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Alkalmazza az értékesítővel szemben elvárt viselkedési és magatartási szabályokat.	Ismeri az értékesítővel szemben támasztott követelményeket.	Teljesen önállóan	Elkötelezettség a vásárlói elégedettség iránt, gyors reagálás, problémamegoldó készség, tanult leleményesség, figyelem fenntartásának képessége, szolgáltatásorientált szemlélet, rugalmasság, stressztűrő képesség, segítőkészség, udvariasság, konstruktív kommunikáció, igényes megjelenés, társas együttműködés, tolerancia, empátia, konfliktuskezelés, figyelemmegosztás és szerialitás.	
Megfelelően kommunikál, és kérdéseket tesz fel, hogy segítse a vásárlást.	Ismeri a kérdezéstechnika alapjait.	Teljesen önállóan		
Felkelti a vásárló érdeklődését, árut ajánl.	Ismeri a vásárlói döntést befolyásoló tényezőket.	Teljesen önállóan		
Kezeli a készletnyilvántartó szoftvert, elektronikus levelet ír. Webböngészőt és az online kereskedelemben alkalmazott programokat használja.	Ismeri a munkájához szükséges digitális kommunikáció szabályait és eszközeit.	Instrukció alapján részben önállóan		Készletnyilvántató szoftver, webböngésző
Felméri a vevő igényeit és árut ajánl számára.	Ismeri a marketingkommunikációt elemeit	Teljesen önállóan		
Szakszerűen kiszolgálja a vevőt.	Ismeri a személyes eladás folyamatát	Teljesen önállóan		
Szakszerűen kezeli a munkahelyen felmerülő konfliktusokat.	Ismeri a konfliktuskezelési technikákat	Teljesen önállóan		

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Alkalmazza az értékesítővel szemben elvárt viselkedési és magatartási szabályokat.	Ismeri az értékesítővel szemben támasztott követelményeket.	Teljesen önállóan	Elkötelezettség a vásárlói elégedettség iránt, gyors reagálás, problémamegoldó készség, tanult leleményesség, figyelem fenntartásának képessége, szolgáltatásorientált szemlélet, rugalmasság, stressztűrő képesség, segítőkészség, udvariasság, konstruktív kommunikáció, igényes megjelenés, társas együttműködés, tolerancia, empátia, konfliktuskezelés, figyelemmegosztás és szerialitás.	
Megfelelően kommunikál, és kérdéseket tesz fel, hogy segítse a vásárlást.	Ismeri a kérdezéstechnika alapjait.	Teljesen önállóan		
Felkelti a vásárló érdeklődését, árut ajánl.	Ismeri a vásárlói döntést befolyásoló tényezőket.	Teljesen önállóan		
Kezeli a készletnyilvántartó szoftvert, elektronikus levelet ír. Webböngészőt és az online kereskedelemben alkalmazott programokat használja.	Ismeri a munkájához szükséges digitális kommunikáció szabályait és eszközeit.	Instrukció alapján részben önállóan		Készletnyilvántató szoftver, webböngésző
Felméri a vevő igényeit és árut ajánl számára.	Ismeri a marketingkommunikációt elemeit	Teljesen önállóan		
Szakszerűen kiszolgálja a vevőt.	Ismeri a személyes eladás folyamatát	Teljesen önállóan		
Szakszerűen kezeli a munkahelyen felmerülő konfliktusokat.	Ismeri a konfliktuskezelési technikákat	Teljesen önállóan		

Értékelés:

- havonta 1-5-ig történő érdemjegyekkel a gyakorlati tevékenység értékelése
- személyre irányuló, teljes körű értékelés

Turizmus-vendéglátás ágazat

Ágazati alapoktatás

9. évfolyam

Munkavállalói ismeretek tantárgy

Készítette: Horváth Tamás

A tantárgy oktatásának célja:

A tanuló általános felkészítése az álláskeresés módszereire, technikáira, valamint a munkavállaláshoz, munkaviszony létesítéséhez szükséges alapismeretek elsajátítására.

Tantárgyi jellemzők: óraszám 18 óra elmélet

Tananyag tartalma, és az oktatására meghatározott óraszám, fejlesztendő kompetenciák

Tananyagelem megnevezése	**Fejlesztendő kompetenciák**	**A képzésre fordított óraszám**
Álláskeresés Karrierlehetőségek feltérképezése: önismeret, reális célkitűzések, helyi munkaerőpiac ismere-te, mobilitás szerepe, szakképzések szerepe, képzési támogatások (ösztöndíjak rendszere) ismerete Álláskeresési módszerek: újsághirdetés, internetes álláskereső oldalak, személyes kapcsolatok, kapcsolati hálózat fontossága	Rendszerező képesség Emlékezőképesség Internetes álláskeresési portálokon információkat keres, rendszerez	4 óra
Munkajogi alapismeretek Foglalkoztatási formák: munkaviszony, megbízási jogviszony, vállalkozási jogviszony, közalkalmazotti jogviszony, közszolgálati jogviszony A tanulót érintő szakképzési munkaviszony lényege, jelentősége Atipikus munkavégzési formák a munka törvénykönyve szerint: távmunka,	Szakmai beszédkészség Elhivatottság, elkötelezettség Környezetünk tisztán tartása Emlékezőképesség	

bedolgozói munkaviszony, munkaerő-kölcsönzés, egyszerűsített foglalkoztatás (mezőgazdasági, turisztikai idénymunka és alkalmi munka) Speciális jogviszonyok: önfoglalkoztatás, iskolaszövetkezet keretében végzett diákmunka, önkéntes munka		4 óra
Munkaviszony létesítése Felek a munkajogviszonyban. A munkaviszony alanyai A munkaviszony létesítése. A munkaszerződés. A munkaszerződés tartalma. A munkaviszony kezdete létrejötte, fajtái. Próbaidő A munkavállaló és munkáltató alapvető kötelezettségei A munkaszerződés módosítása Munkaviszony megszűnése, megszüntetése Munkaidő és pihenőidő A munka díjazása (minimálbér, garantált bérminimum)	Kezdeményezőképesség Önálló munkavégzés Önfejlesztés Emlékezőképesség	7 óra
Munkanélküliség Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat (NFSZ). Álláskeresőként történő nyilvántartásba vétel Az álláskeresési ellátások fajtái Álláskeresők számára nyújtandó támogatások (vállalkozóvá válás, közfoglalkoztatás, képzések, utazásiköltség-támogatások) Szolgáltatások álláskeresőknek (munkaerő-közvetítés, tanácsadás) Európai Foglalkoztatási Szolgálat (EURES)	Ismeretek helyén való alkalmazása Módszeres munkavégzés Emlékezőképesség	3 óra

Ajánlott irodalom: -

Követelmény, a továbbhaladás feltételei:

A Munkavállalói ismeretek tanulási terület elsajátításával a tanuló tegyen képes önismeretre, meghatározni a céljait. Ismerkedjen meg környezete munkaerőpiaci helyzetével. Tanulja meg, milyen foglalkoztatási formában tud majd elhelyezkedni munkavállalóként. Ismerje meg, hogy tanulói jogviszonyában is foglalkoztatható szakképzési munkaviszony keretében. Tanulja meg az ehhez a jogviszonyhoz kapcsolódó jogait és kötelezettségeit. A tanuló ismerje meg a munkavállaláshoz, a munkaviszony létesítéséhez szükséges alapismereteket, amelyeket a gyakorlati, mindennapi tevékenysége során alkalmazni tud.

Alkalmazott oktatási módszerek:

- Magyarázat
- Megbeszélés
- Szemléltetés
- Szöveges előadás egyéni felkészüléssel
- Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel

Értékelés:

- Személyre irányuló és osztályt érintő, teljes körű értékelés
- Folyamatos szóbeli számonkérés és értékelés
- Témakörök befejezésekor írásbeli számonkérés
- Teszt feladatlap

A tantárgy oktatásának tárgyi feltételei:

- szaktanterem
- projektor
- laptop
- televízió

A munka világa tantárgy

Készítette: Horváth Tamás, Máté Attila

A tantárgy oktatásának célja:

A tantárgy tanításának célja, hogy a tanulók megismerkedjenek a tanulószerződés megkötéséhez, a munkavállaláshoz, a munkaviszony létesítéséhez szükséges alapismeretekkel, legyenek tisztában a vendéglátásban történő munkavégzés alapvető szakmai elvárásaival, a munkavégzés sajátosságaival.

A tantárgy keretében a tanulók elsajátítják a vendégekkel, ügyfelekkel történő kapcsolatfelvétel és kommunikáció szabályait, a munkatársakkal történő együttműködés alapjait.

A tantárgy további célja, hogy a tanulók olyan munkavédelmi, balesetvédelmi ismeretek birtokába jussanak, amelyeket a hétköznapi életben is hasznosítani tudnak.
A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

Tantárgyi jellemzők: óraszám 54 óra elmélet

Tananyag tartalma, és az oktatására meghatározott óraszám, fejlesztendő kompetenciák

Tananyagelem megnevezése	**Fejlesztendő kompetenciák**	**A képzésre fordított óraszám**
Alapvető szakmai elvárások Munkaegészségügyi előírások, szakmai követelmények, etikai, erkölcsi elvárások.	Rendszerező képesség Emlékezőképesség logikus gondolkodás	12 óra
Kommunikáció és vendégkapcsolatok Alapvető szakmai kommunikációs elvárások magyar és idegen nyelven: szakkifejezések használata a munkahelyen, kommunikáció a vendégekkel, kommunikáció írásban, telefo-non és digitális eszközök felhasználásával	Szakmai beszédkészség Tolerancia Kommunikációs készség, önismeret	16 óra
Munkabiztonság és egészségvédelem Munkabiztonsági, balesetelhárítási, tűzbiztonsági előírások gyakorlati oktatása, ismerete; teendők rendkívüli esetekben (balesetek, tűzesetek stb.); elsősegélynyújtási alapismeretek a gyakorlatban	Önálló munkavégzés Emlékezőképesség logikus gondolkodás	26 óra

Ajánlott irodalom: -

Követelmény, a továbbhaladás feltételei:

Hatékonyan tudja álláskereséshez és munkaszerződés-minták felkutatásához használni az internetes böngészőket és álláskereső portálokat, és ezek segítségével képes szakmájának, végzettségének, képességeinek meg-felelő álláshirdetéseket kiválasztani.

Alkalmazott oktatási módszerek:

- Gyakorlati feladat végrehajtása instrukció alapján részben önállóan
- Megbeszélés
- Szemléltetés
- Szöveges előadás egyéni felkészüléssel
- Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel

Értékelés:

- Személyre irányuló és osztályt érintő, teljes körű értékelés
- Online feladatok, csoportmunka
- Témakörök befejezésekor írásbeli számonkérés
- Gyakorlati feladat értékelése

A tantárgy oktatásának tárgyi feltételei:

- balesetvédelmi szemléltető anyagok, eszközök
- szaktanterem
- termelés eszközei, gépei
- interaktív tábla
- szemléltető anyagok

Termelési, értékesítési és turisztikai alapismeretek tantárgy

Készítette: Pap Erika, Herr Dávid, Horváth Tamás, Török-Kovács Péter

A tantárgy óraszáma: 432 óra, ami 4 területet fogal magába

Cukrászati termelés alapjai

Készítette: Pap Erika

A tantárgy oktatásának célja:

Az átadott ismeretek alapvető célja, hogy az alapozó képzés többi tantárgyával összhangban a tanulók olyan megalapozott szakmai ismeretek birtokába jussanak, amelyeket – további tanulmányaikat követően – a gyakorlatban is alkalmazni tudnak.
Az alapképzésben a tanulók olyan integrált ismereteket, motivációkat szereznek, amelyek alapján el tudják dönteni, hogy a szakmacsoportba tartozó szakmák közül mely szakirányon (szakács, cukrász, pincér – vendégtéri szakember, turisztikai szakember), milyen képzési szinten (szakképzési vagy technikusi) kívánják folytatni tanulmányaikat.
A tantárgy tartalmainak elsajátítása során a tanulók a szakmacsoportba tartozó szakmákban (cukrász, szakács, pincér – vendégtéri szakember, turisztikai szakember) egységes, integrált, általános, alapozó szakmai ismereteket szereznek.

A képzés órakeretének legalább 50%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

Tantárgyi jellemzők: 108 óra (54 óra-elmélet, 54 óra gyakorlat)

Tananyag tartalma, és az oktatására meghatározott óraszám, fejlesztendő kompetenciák

Elmélet

Tananyagelem megnevezése	**Fejlesztendő kompetenciák**	**A képzésre fordított óraszám**
A cukrászati termelés eszközei, berendezései, gépei, balesetvédelmi előírásai	Rendszerező képesség Emlékezőképesség logikus gondolkodás	4 óra
A cukrászüzem helységei, munkaterületei	Szakmai beszédkészség Tolerancia Kommunikációs készség, önismeret	8 óra
A cukrászati termelés élelmiszerbiztonsági és környezetvédelmi követelményei. **A cukrászati termékkészítéshez alkalmazott nyersanyagok minősége, tárolása, idegen nyelvű elnevezései**	Önálló munkavégzés Emlékezőképesség logikus gondolkodás	3 óra
Cukrászati alapműveletek idegen nyelvű elnevezései Cukrászati alapműveletek gyakorlása: – Megadott receptúra alapján a nyersanyagok mérése, előkészítése	Ismeretek helyén való alkalmazása Rendszerező képesség Emlékezőképesség Logikus gondolkodás	

-Egyszerűen előállítható cukrászati tészták (gyúrt omlós, kevert omlós, forrázott és felvert tészta) készítése, tésztalazító műveletek, tésztafeldolgozás – Töltelékkészítés a termékekhez: főzés, keverés, adagolás – Cukrászati termékek alakítása: felcsavarás, darabolás, szúrás, lekenés – Sütés: a sütő beállítása, a sütőlemez behelyezése, forró lemezek, a termékek bal-esetmentes mozgatása, a termékek kisülésének ellenőrzése, sütés utáni teendők – Befejező műveletek: az elkészített termékek egyszerű díszítése, tálalása, formázott díszek készítése, bemutatása		39 óra

Gyakorlat

Tananyagelem megnevezése	**Fejlesztendő kompetenciák**	**A képzésre fordított óraszám**
A cukrászati termelés eszközei, berendezései, gépei, balesetvédelmi előírásai	Rendszerező képesség Emlékezőképesség logikus gondolkodás	2 óra
A cukrászüzem helységei, munkaterületei	Szakmai beszédkészség Tolerancia Kommunikációs készség, önismeret	4 óra
A cukrászati termelés élelmiszerbiztonsági és környezetvédelmi követelményei. A cukrászati termékkészítéshez alkalmazott nyersanyagok minősége, tárolása, idegen nyelvű elnevezései	Önálló munkavégzés Emlékezőképesség logikus gondolkodás	3 óra
Cukrászati alapműveletek idegen nyelvű elnevezései Cukrászati alapműveletek gyakorlása: – Megadott receptúra alapján a nyersanyagok mérése, előkészítése -Egyszerűen előállítható cukrászati tészták (gyúrt omlós, kevert omlós, forrázott és felvert tészta) készítése, tésztalazító műveletek, tésztafeldolgozás – Töltelékkészítés a termékekhez: főzés, keverés, adagolás	Ismeretek helyén való alkalmazása Rendszerező képesség Emlékezőképesség Logikus gondolkodás	

– Cukrászati termékek alakítása: felcsavarás, darabolás, szúrás, lekenés – Sütés: a sütő beállítása, a sütőlemez behelyezése, forró lemezek, a termékek bal-esetmentes mozgatása, a termékek kisülésének ellenőrzése, sütés utáni teendők – Befejező műveletek: az elkészített termékek egyszerű díszítése, tálalása, formázott díszek készítése, bemutatása		45 ra

Ajánlott irodalom:

- Kemény Andrásné: Cukrász szakmai ismeretek 1-2. Műszaki könyvkiadó.
- Dr.Szeitzné Dr.Szabó Mária: HACCP és élelmiszer-biztonsági előírások, az Európai Unióban

Követelmény, a továbbhaladás feltételei:

A tanulók ismerjék meg a termelés helyiségeit, helyiségkapcsolatait, berendezési tárgyait, gépeit és eszközeit. Sajátítsa el, az alapvető munkavédelmi, balesetmegelőzési, higiéniai és élelmiszerbiztonsági szabályokat.

Ismerjék az alap nyersanyagokat, azok tulajdonságait és az alapműveleteket. Legyenek tisztában a készítés biztonság szabályaival.

Alkalmazott oktatási módszerek:

- Gyakorlati feladat végrehajtása instrukció alapján részben önállóan
- Megbeszélés
- Szemléltetés
- Szöveges előadás egyéni felkészüléssel
- Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel

Értékelés:

- Személyre irányuló és osztályt érintő, teljes körű értékelés
- Online feladatok, csoportmunka
- Témakörök befejezésekor írásbeli számonkérés
- Gyakorlati feladat értékelése

A tantárgy oktatásának tárgyi feltételei:

- balesetvédelmi szemléltető anyagok, eszközök
- szaktanterem
- termelés eszközei, gépei
- interaktív tábla
- szemléltető anyagok

A turisztikai és szálláshelyi tevékenység alapjai

Készítette: Herr Dávid

A tantárgy oktatásának célja:

Az átadott ismeretek alapvető célja, hogy az alapozó képzés többi tantárgyával összhangban a tanulók olyan megalapozott szakmai ismeretek birtokába jussanak, amelyeket – további tanulmányaikat követően – a gyakorlatban is alkalmazni tudnak.
Az alapképzésben a tanulók olyan integrált ismereteket, motivációkat szereznek, amelyek alapján el tudják dönteni, hogy a szakmacsoportba tartozó szakmák közül mely szakirányon (szakács, cukrász, pincér – vendégtéri szakember, turisztikai szakember), milyen képzési szinten (szakképzési vagy technikusi) kívánják folytatni tanulmányaikat.
A tantárgy tartalmainak elsajátítása során a tanulók a szakmacsoportba tartozó szakmákban (cukrász, szakács, pincér – vendégtéri szakember, turisztikai szakember) egységes, integrált, általános, alapozó szakmai ismereteket szereznek.

A képzés órakeretének legalább 50%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

Tantárgyi jellemzők: 108 óra

A turisztikai és szálláshelyi tevékenység alapjai tantárgy elméleti tananyag tartalma, és az oktatására meghatározott óraszám, fejlesztendő kompetenciák

Tananyagelem megnevezése	Fejlesztendő kompetenciák	A képzésre fordított óraszám
Kiemelt turisztikai fejlesztési térségek: – Balaton – Sopron-Fertő térség – Tokaj, Felső-Tisza és Nyírség térség – Dunakanyar térség – Debrecen, Hajdúszoboszló, Hortobágy, Tisza-tó térség A nevesített kiemelt turisztikai fejlesztési térségeken kívüli területek: – Budapest – Világörökségi helyszínek	Rendszerező képesség Emlékezőképesség logikus gondolkodás	30 óra
Turisztikai termékek hazai trendjei Egészségturizmus Kulturális turizmus	Szakmai beszédkészség Tolerancia	

Bor- és gasztronómiai turizmus Hivatásturizmus Rendezvényturizmus Aktív és természeti turizmus	Kommunikációs készség, önismeret	12 óra
A szálláshelyek csoportosítása és minősítése	Önálló munkavégzés Emlékezőképesség logikus gondolkodás	12 óra
A szállásfoglalással, vendégfogadással kapcsolatos tevékenységek (foglalás, bejelentkezés, csoportos foglalás)	Ismeretek helyén való alkalmazása Rendszerező képesség Emlékezőképesség Logikus gondolkodás	12 óra
A vendégfogadás helyiségei és munkakörei a vendégcikluson keresztül. Szálláshelyi szolgáltatások (szolgáltatások csoportosítása) helyiségei és az azokhoz kapcsoló-dó munkakörök	Tolerancia Önállóság A szakma írott és íratlan szabályainak a tiszteletben tartása	18 óra
Szálláshelyek ellátási tevékenysége és az azokhoz kapcsolódó helyiségek és munkakörök	Empátia, odafigyelés másokra Kooperativitás Céltudatosság Kudarctűrés	18 óra

Ajánlott irodalom: -

Követelmény, a továbbhaladás feltételei:

A tanulók ismerjék meg a termelés helyiségeit, helyiségkapcsolatait, berendezési tárgyait, gépeit és eszközeit. Sajátítsa el, az alapvető munkavédelmi, balesetmegelőzési, higiéniai és élelmiszerbiztonsági szabályokat. Legyen tájékozott a gasztronómia mértékadó szakembereinek munkásságáról. Legyen képes felismerni a leggyakoribb friss- és szárított fűszernövények ízeit és illatait. Alapvető konyhatechnológiai alapműveletek és ételkészítési eljárások

Alkalmazott oktatási módszerek:

- Gyakorlati feladat végrehajtása instrukció alapján részben önállóan
- Megbeszélés
- Szemléltetés
- Szöveges előadás egyéni felkészüléssel
- Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel

Értékelés:

- Személyre irányuló és osztályt érintő, teljes körű értékelés
- Online feladatok, csoportmunka
- Témakörök befejezésekor írásbeli számonkérés
- Gyakorlati feladat értékelése

A tantárgy oktatásának tárgyi feltételei:

- balesetvédelmi szemléltető anyagok, eszközök
- szaktanterem
- termelés eszközei, gépei
- interaktív tábla
- szemléltető anyagok

A vendégtéri értékesítés alapjai

Készítette: Horváth Tamás

A tantárgy oktatásának célja:

Az átadott ismeretek alapvető célja, hogy az alapozó képzés többi tantárgyával összhangban a tanulók olyan megalapozott szakmai ismeretek birtokába jussanak, amelyeket – további tanulmányaikat követően – a gyakorlatban is alkalmazni tudnak.
Az alapképzésben a tanulók olyan integrált ismereteket, motivációkat szereznek, amelyek alapján el tudják dönteni, hogy a szakmacsoportba tartozó szakmák közül mely szakirányon (szakács, cukrász, pincér – vendégtéri szakember, turisztikai szakember), milyen képzési szin-ten (szakképzési vagy technikusi) kívánják folytatni tanulmányaikat.
A tantárgy tartalmainak elsajátítása során a tanulók a szakmacsoportba tartozó szakmákban (cukrász, szakács, pincér – vendégtéri szakember, turisztikai szakember) egységes, integrált, általános, alapozó szakmai ismereteket szereznek.

Tantárgyi jellemzők:

óraszám: 108 óra (54 óra elmélet, 54 óra gyakorlat)

A vendégtéri értékesítés alapjai tananyag elméleti tartalma, és az oktatására meghatározott óraszám, fejlesztendő kompetenciák

Tananyagelem megnevezése	Fejlesztendő kompetenciák	A képzésre fordított óraszám

Balestvédelem, munkavédelem Baleseti források, a balesetek megelőzésére vonatkozó szabályok. Egészségügyi alkalmasság. Munka- és balesetvédelmi ismeretek. Tűzvédelmi előírások.	Rendszerező képesség Emlékezőképesség logikus gondolkodás	3 óra
Higiéniai előírások A pincérrel szemben támasztott követelmények A pincér munkaruhája, kötelező felszerelése. Személyi higiénia. Higiénia a munkaterületeken.	Szakmai beszédkészség Tolerancia Kommunikációs készség, önismeret	3 óra
Eszközismeret Eszközök csoportosítása anyaguk szerint. Eszközök csoportosítása rendeltetésük szerint (evőeszközök, tányérok, tálak, tálalóedények, kannák, kancsók, csészék, aljak, poharak, tálalóeszközök, textíliák). Váltások (egyszerű és különleges). Italkeverés eszközei, díszítő eszközök. Italfelszolgálás eszközei. Különleges eszközök (flambírozás eszközei), egyéb eszközök. **Vendéglátás és értékesítés gépei, berendezései** Az értékesítőtér részei, berendezési tárgyai. A vendégtér berendezési tárgyai, gépei.	Önálló munkavégzés Emlékezőképesség logikus gondolkodás	6 óra
A vendég- és szervizterek előkészítésének alapműveletei Az értékesítés munkaterületei és funkciói.	Ismeretek helyén való alkalmazása Rendszerező képesség Emlékezőképesség Logikus gondolkodás	12 óra
Egyszerű alapterítés formái Egyszerű éttermi alapteríték. Reggeli, ebéd, vacsorateríték. Terítés büféasztalhoz, állófogadáshoz.	Tolerancia Önállóság A szakma írott és íratlan szabályainak a tiszteletben tartása	21 óra
A szakma iránti érdeklődés felkeltésének érdekében **játékos szituációkat** oldanak meg és a tananyag későbbi részeit gyakorolják alapszintű, egyszerűsített formában: alkoholmentes koktélokat kevernek és egyszerű, asztalnál elkészíthető ételeket készítenek.	Empátia, odafigyelés másokra Konfliktuskezelés Kooperativitás Céltudatosság Kudarctűrés A szakma írott és íratlan szabályainak a tiszteletben tartása	9 óra

A vendégtéri értékesítés alapjai tananyag elméleti tartalma, és az oktatására meghatározott óraszám, fejlesztendő kompetenciák

Tananyagelem megnevezése	Fejlesztendő kompetenciák	A képzésre fordított óraszám
Balestvédelem, munkavédelem Baleseti források, a balesetek megelőzésére vonatkozó szabályok. Egészségügyi alkalmasság. Munka- és balesetvédelmi ismeretek. Tűzvédelmi előírások.	Rendszerező képesség Emlékezőképesség logikus gondolkodás	3 óra
Higiéniai előírások A pincérrel szemben támasztott követelmények A pincér munkaruhája, kötelező felszerelése. Személyi higiénia. Higiénia a munkaterületeken.	Szakmai beszédkészség Tolerancia Kommunikációs készség, önismeret	3 óra
Eszközismeret Eszközök csoportosítása anyaguk szerint. Eszközök csoportosítása rendeltetésük szerint (evőeszközök, tányérok, tálak, tálalóedények, kannák, kancsók, csészék, aljak, poharak, tálalóeszközök, textíliák). Váltások (egyszerű és különleges). Italkeverés eszközei, díszítő eszközök. Italfelszolgálás eszközei. Különleges eszközök (flambírozás eszközei), egyéb eszközök. **Vendéglátás és értékesítés gépei, berendezései** Az értékesítőtér részei, berendezési tárgyai. A vendégtér berendezési tárgyai, gépei.	Önálló munkavégzés Emlékezőképesség logikus gondolkodás	9 óra
A vendég- és szervizterek előkészítésének alapműveletei Az értékesítés munkaterületei és funkciói.	Ismeretek helyén való alkalmazása Rendszerező képesség Emlékezőképesség Logikus gondolkodás	12 óra
5. Egyszerű alapterítés formái	Tolerancia Önállóság	

Egyszerű éttermi alapteríték. Reggeli, ebéd, vacsorateríték. Terítés büféasztalhoz, állófogadáshoz.	A szakma írott és íratlan szabályainak a tiszteletben tartása	18 óra
6. A szakma iránti érdeklődés felkeltésének érdekében **játékos szituációkat** oldanak meg és a tananyag későbbi részeit gyakorolják alapszintű, egyszerűsített formában: alkoholmentes koktélokat kevernek és egyszerű, asztalnál elkészíthető ételeket készítenek.	Empátia, odafigyelés másokra Konfliktuskezelés Kooperativitás Céltudatosság Kudarctűrés A szakma írott és íratlan szabályainak a tiszteletben tartása	18 óra

Ajánlott irodalom:

Ónódi Ferenc-Török István János: Felszolgálási ismeretek
Stroh Péter: Pincér szakma ismeretek
Dr. Buzás Gizella, B. Kiss Andrásné, Dr. Sahin-Tóth Gyula: Italismeret
Pető Gyula: Ételkészítési ismeretek

Követelmény, a továbbhaladás feltételei:

A tanulók ismerjék meg az értékesítőtér helyiségeit, helyiségkapcsolatait, berendezési tárgyait, gépeit és eszközeit. Sajátítsa el, az alapvető munkavédelmi, balesetmegelőzési, higiéniai és élelmiszerbiztonsági szabályokat. Legyen képes a helyes üzleti magatartás és kommunikáció szabályainak betartására, vendégek fogadására. Ismerje az értékesítés eszközeinek használatát. Sajátítsa el alkoholmentes koktélok és egyszerű, asztalnál elkészíthető ételeket elkészítését.

Alkalmazott oktatási módszerek:

- Gyakorlati feladat végrehajtása instrukció alapján részben önállóan
- Megbeszélés
- Szemléltetés
- Szöveges előadás egyéni felkészüléssel
- Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel

Értékelés:

- Személyre irányuló és osztályt érintő, teljes körű értékelés
- Online feladatok, csoportmunka
- Témakörök befejezésekor írásbeli számonkérés
- Gyakorlati feladat értékelése

A tantárgy oktatásának tárgyi feltételei:

- balesetvédelmi szemléltető anyagok, eszközök
- szaktanterem, interaktív tábla

- értékesítőtér eszközei, gépei, szemléltető anyagok

Az ételkészítés alapjai

Készítette: Török-Kovács Péter

A tantárgy oktatásának célja:

Az átadott ismeretek alapvető célja, hogy az alapozó képzés többi tantárgyával összhangban a tanulók olyan megalapozott szakmai ismeretek birtokába jussanak, amelyeket – további tanulmányaikat követően – a gyakorlatban is alkalmazni tudnak.
Az alapképzésben a tanulók olyan integrált ismereteket, motivációkat szereznek, amelyek alapján el tudják dönteni, hogy a szakmacsoportba tartozó szakmák közül mely szakirányon (szakács, cukrász, pincér – vendégtéri szakember, turisztikai szakember), milyen képzési szinten (szakképzési vagy technikusi) kívánják folytatni tanulmányaikat.
A tantárgy tartalmainak elsajátítása során a tanulók a szakmacsoportba tartozó szakmákban (cukrász, szakács, pincér – vendégtéri szakember, turisztikai szakember) egységes, integrált, általános, alapozó szakmai ismereteket szereznek.

Tantárgyi jellemzők:

óraszám: 108 óra (54 óra elmélet, 54 óra gyakorlat)

Az ételkészítés alapjai tantárgy elméleti tananyag tartalma, és az oktatására meghatározott óraszám, fejlesztendő kompetenciák

Tananyagelem megnevezése	Fejlesztendő kompetenciák	A képzésre fordított óraszám
Balestvédelem, munkavédelem Baleseti források, a balesetek megelőzésére vonatkozó szabályok. Egészségügyi alkalmasság. Munka- és balesetvédelmi ismeretek. Tűzvédelmi előírások.	Rendszerező képesség Emlékezőképesség logikus gondolkodás	3 óra
Higiéniai előírások A szakáccsal szemben támasztott követelmények A szakács munkaruhája, kötelező felszerelése. Személyi higiénia. Higiénia a munkaterületeken. Környezetvédelem a vendéglátásban.	Szakmai beszédkészség Tolerancia Kommunikációs készség, önismeret	3 óra
A szakács szakma felépítése	Önálló munkavégzés	

Termelés dolgozói (tanuló, szakács, chef)	Emlékezőképesség logikus gondolkodás	3 óra
A konyha felépítése (konyhai hierarchia, feladatkörök, technikai felépítés, helyiségkapcsolatok)	Ismeretek helyén való alkalmazása Rendszerező képesség Emlékezőképesség Logikus gondolkodás	6 óra
Pályakép (a múlt és főleg a jelen mértékadó szakemberei).	Tolerancia Önállóság A szakma írott és íratlan szabályainak a tiszteletben tartása	3 óra
Íz- és illatérzékelés (friss és szárított fűszernövények tulajdonságai, íz- és illatjellemzőjük).	Empátia, odafigyelés másokra Kooperativitás Céltudatosság Kudarctűrés	6 óra
Alapvető konyhatechnológiai alapműveletek és ételkészítési eljárások, valamint ezek idegen nyelvű elnevezései	A szakma írott és íratlan szabályainak a tiszteletben tartása Önállóság Emlékezőképesség	30 óra

Az ételkészítés alapjai tantárgy gyakorlati tananyag tartalma, és az oktatására meghatározott óraszám, fejlesztendő kompetenciák

Tananyagelem megnevezése	**Fejlesztendő kompetenciák**	**A képzésre fordított óraszám**
Balestvédelem, munkavédelem Baleseti források, a balesetek megelőzésére vonatkozó szabályok. Egészségügyi alkalmasság. Munka- és balesetvédelmi ismeretek. Tűzvédelmi előírások.	Rendszerező képesség Emlékezőképesség logikus gondolkodás	3 óra
Higiéniai előírások A szakáccsal szemben támasztott követelmények A szakács munkaruhája, kötelező felszerelése. Személyi higiénia. Higiénia a munkaterületeken. Környezetvédelem a vendéglátásban.	Szakmai beszédkészség Tolerancia Kommunikációs készség, önismeret	3 óra
A szakács szakma felépítése Termelés dolgozói (tanuló, szakács, chef)	Önálló munkavégzés Emlékezőképesség logikus gondolkodás	3 óra

A konyha felépítése (konyhai hierarchia, feladatkörök, technikai felépítés, helyiségkapcsolatok)	Ismeretek helyén való alkalmazása Rendszerező képesség Emlékezőképesség Logikus gondolkodás	6 óra
Pályakép (a múlt és főleg a jelen mértékadó szakemberei).	Tolerancia Önállóság A szakma írott és íratlan szabályainak a tiszteletben tartása	3 óra
Íz- és illatérzékelés (friss és szárított fűszernövények tulajdonságai, íz- és illatjellemzőjük).	Empátia, odafigyelés másokra Kooperativitás Céltudatosság Kudarctűrés	6 óra
Alapvető konyhatechnológiai alapműveletek és ételkészítési eljárások, valamint ezek idegen nyelvű elnevezései	A szakma írott és íratlan szabályainak a tiszteletben tartása Önállóság Emlékezőképesség	30 óra

Ajánlott irodalom:

Lukács – Oriskó – Zsolnay: Ételkészítési ismeretek

Cziráki Marietta-Molnár Kristóf : Ételkészítés alapjai

Követelmény, a továbbhaladás feltételei:

A tanulók ismerjék meg a termelés helyiségeit, helyiségkapcsolatait, berendezési tárgyait, gépeit és eszközeit. Sajátítsa el, az alapvető munkavédelmi, balesetmegelőzési, higiéniai és élelmiszerbiztonsági szabályokat. Legyen tájékozott a gasztronómia mértékadó szakembereinek munkásságáról. Legyen képes felismerni a leggyakoribb friss- és szárított fűszernövények ízeit és illatait. Alapvető konyhatechnológiai alapműveletek és ételkészítési eljárások

Alkalmazott oktatási módszerek:

- Gyakorlati feladat végrehajtása instrukció alapján részben önállóan
- Megbeszélés
- Szemléltetés
- Szöveges előadás egyéni felkészüléssel
- Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel

Értékelés:

- Személyre irányuló és osztályt érintő, teljes körű értékelés
- Online feladatok, csoportmunka
- Témakörök befejezésekor írásbeli számonkérés

- Gyakorlati feladat értékelése

A tantárgy oktatásának tárgyi feltételei:

- balesetvédelmi szemléltető anyagok, eszközök
- szaktanterem
- termelés eszközei, gépei
- interaktív tábla, szemléltető anyagok

IKT a vendéglátásban tantárgy

Készítette: Máté Attila

A tantárgy oktatásának célja:

A tantárgy oktatásának célja, hogy a tanulók legyenek képesek a vendéglátás és turizmus területén alkalmazott informatikai eszközöket használni, s így betekintést kapjanak a vendéglátásban és a turizmusban használt készletgazdálkodási, ügyviteli, számlázási szoftverek működésének alapelveibe. Megismerjék a turizmus és a szálláshely-szolgáltatás területén alkalmazott informatikai eszközök használatát, legyenek tisztában a különböző hotelprogramok, foglalási és nyilvántartási rendszerek alapelveivel.
További cél a tanulók digitális kompetenciáinak fejlesztése annak érdekében, hogy meglévő ismereteiket a leghatékonyabban tudják alkalmazni a vendéglátó egység marketing-, értékesítési és ügyviteli elemző tevékenysége során.

Tantárgyi jellemzők: óraszám 108 óra

Tananyag tartalma, és az oktatására meghatározott óraszám, fejlesztendő kompetenciák

Tananyagelem megnevezése	Fejlesztendő kompetenciák	A képzésre fordított óraszám
1. Digitális eszközök a vendéglátásban A digitális eszközök gyakorlati alkalmazása (pl.: készletek nyilvántartása, elszámoltatás, rendelésfelvétel, számlázás, e-tranzakciók stb.) A POS-terminál használatának alapjai Az éttermi szoftverek használatának alapjai	Rendszerező képesség Emlékezőképesség logikus gondolkodás	24 óra
2. Digitális tananyagtartalmak alkalmazása Digitális tananyagok és kapcsolódó információk keresése magyar és nemzetközi weboldalakon, valamint felhasználásuk, feldolgozásuk, kezelésük	Szakmai beszédkészség Tolerancia	32 óra

Rendszerszintű gondolkodás (tudja az információkat rendszerezni, tárolni)	Kommunikációs készség, önismeret	
3. Digitális eszközök a turizmusban A turizmus és a szálláshely-szolgáltatás területén alkalmazott informatikai eszközök meg-ismerése, gyakorlati alkalmazásuk A digitális turizmus lényege, informatikai eszközei, technológiái Szállodai szoftverek: különböző hotelprogramok, helyfoglalási rendszerek A szállodai gazdálkodás informatikai alapjai	Önálló munkavégzés Emlékezőképesség logikus gondolkodás	52 óra

Ajánlott irodalom: -

Követelmény, a továbbhaladás feltételei:

Irodai alapszoftvereket (táblázatkezelő, szövegszerkesztő) készségszinten legyen képes használni. Az üzletben alkalmazott szakmai szoftverek alapvető összefüggéseit ismeri, a szoftvereket alapszinten kezeli. Az internetes böngészőket és közösségi oldalakat hatékonyan tudja információgyűjtésre használni.

Alkalmazott oktatási módszerek:

- Gyakorlati feladat végrehajtása instrukció alapján részben önállóan
- Megbeszélés
- Szemléltetés
- Online előadás egyéni felkészüléssel
- Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel
- Prezentáció készítése

Értékelés:

- Személyre irányuló és osztályt érintő, teljes körű értékelés
- Online feladatok, csoportmunka
- Témakörök befejezésekor írásbeli számonkérés
- Gyakorlati feladat értékelése

A tantárgy oktatásának tárgyi feltételei:

- vendéglátó szoftverek, szemléltető anyagok, eszközök
- PDA, note-book, számítógép, POS terminál, tablet, okostelefon
- interaktív tábla

4 1013 23 01 CUKRÁSZ

Szakirányú oktatás

2025/2026. tanévtől 10-11. évfolyam

Tantárgyak	10. évfolyam	11. évfolyam
	Éves óraszám a szakképző iskolában	Éves óraszám a szakképző iskolában
Munkavállalói idegen nyelv	**0**	**62**
Anyaggazdálkodás-adminisztráció-elszámoltatás	**72**	**77,5**
Előkészítés	**36**	**46,5**
Cukrászati termékek készítése	**162**	**124**
Összes óraszám:	**270**	**310**

10. évfolyam

Anyaggazdálkodás-adminisztráció-elszámoltatás tantárgy

Készítette: Tálosné Fekete Beáta

A tantárgy oktatásának célja: A tantárgy tanításának fő célja, hogy a diákok megértsék a cukrászüzem gazdasági tevékenységét, megtanulják elvégezni a termeléshez kapcsolódó alapszámításokat, és megtanuljanak figyelni a cukrászüzem vagyonának megőrzésére.

A tananyag tartalma, elvárt viselkedésmódok, attitűdök, digitális kompetenciák és az oktatására meghatározott óraszám:

Témakörök megnevezése	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök, digitális kompetenciák	A képzésre fordított óraszám
1. Anyaggazdálkodás Az árukészlet ellenőrzése a raktárban A termékkészítéshez szükséges nyersanyagok és használati tárgyak mennyiségének meghatározása A megrendelőlap és a beérkezett áru szállítólevelének összehasonlítása, az eltérések jelentése A beérkezett áru minőségének, eltarthatóságának és frissességének megállapítása Raktárgazdálkodási számítógépes programok megismerése ***2. Cukrászati termékek kalkulációja*** Cukrászati termékek tömegének kiszámítása a receptek és veszteségek figyelembevételével Cukrászati félkész termékek nyersanyag-értékének kiszámítása Cukrászati késztermékek eladási árának kiszámítása	Pontosság, megbízhatóság	**25 óra** **47 óra**

<u>Követelmény, a továbbhaladás feltételei:</u>

- Ismerje az élelmiszertípusnak megfelelő raktározás követelményeit, a beérkezett áru ellenőrzésének lépéseit, a romlott áru elkülönítésének és elszállításának szabályait, az árukészlet az árufelhasználás, az áruszükséglet megállapításának módszereit, az árurendelés szóbeli és írásbeli lehetőségeit.

<u>Értékelés:</u>

- személyre irányuló és osztályt érintő, teljes körű értékelés
- folyamatos, tananyagtól függően szóbeli és írásbeli számonkérés és értékelés

- témakörök befejezésekor írásbeli számonkérés
- házidolgozatok értékelése
- fotódokumentációk értékelése

A tantárgy oktatásának tárgyi feltételei:

- szaktanterem,
- interaktív eszközök
- laptop
- számítógép tervező programmal, költségvetés készítő programmal
- rajzeszközök

Cukrászati termékek készítése tantárgy

Készítette: Pap Erika

10.évfolyam

A tantárgy oktatásának célja: A diákok elsajátítják a cukrászati műveletek végrehajtását, a tészták és töltelékek elkészítését, feldolgozását, a termékek sütését. Megismerik továbbá az összetett cukrászati termékek összeállítását, töltését.

Tantárgyi jellemzők:

óraszám: 162 óra

A tananyag tartalma, elvárt viselkedésmódok, attitűdök, digitális kompetenciák és az oktatására meghatározott óraszám:

Témakörök megnevezése	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök, digitális kompetenciák	A képzésre fordított óraszám
1.Töltelékek, krémek készítése, gyümölcsök, zöldségek tartósítása a) Krémek, töltelékek anyagainak kiválasztása és recept szerinti felhasználása b) Gyümölcstöltelékek, rétestöltelékek, készítése c) Gyümölcstartósítás: gyorsfagyasztás, vízelvonás, hőkezelés, vastag cukorban tartósí-tás, alkoholban tartósítás d) Zöldségtartósítás: gyorsfagyasztás, vízelvonás	Együttműködő képesség, minőségi követelmények betartása.	**15 óra**

e) Olajos magvakból készült töltelékek (száraz és forrázott dió, mák, dióhab) készítése f) Túrótöltelékek készítése g) Sós töltelékek, készítése h) Tojáskrémek: angolkrém, sárgakrém, tojáshabkrém készítése i) Tartós töltelékek: párizsi krém, trüffelkrém készítése j) Vajkrémek: fondános vajkrém, főzött krémmel készülő vajkrém, angol krémmel ké-szülő vajrémek készítése, hagyományőrző magyar torták vajkrémjeinek készítése k) Tejszínkrémek készítése, ízesítése l) Puncstöltelék készítése		
2.Tészták és uzsonnasütemények készítése a) Tészták, uzsonnasütemények anyagainak kiválasztása, és recept szerinti felhasználása b) Gyúrt élesztős tésztából készült uzsonnasütemények készítése, gyúrt élesztős tészta gyúrása, feldolgozása, töltött és töltetlen uzsonnasütemény készítése, sütése c) Kevert élesztős tésztából készült uzsonnasütemények készítése, kuglóftészta készítése, feldolgozása, formában kelesztése, sütése d) Hajtogatott élesztős tésztából készült uzsonnasütemények készítése, hajtogatott élesztős tészta (blundel, croissant) gyúrása, hajtogatása, töltelékes tészta feldolgozása, töltése, kelesztése, sütése vagy sütés utáni töltése, díszítése e) Omlós élesztős tésztából készült uzsonnasütemények készítése. Édes omlós élesztős tészta, pozsonyi tészta, zserbó tészta gyúrása, tészta feldolgozása, töltése, uzsonnasütemé-nyek lekenése, kelesztése, sütése. Sós omlós élesztős pogácsa tészták gyúrása,	Együttműködő képesség, minőségi követelmények betartása.	**25 óra**

tészta feldolgozása, lekenése, szórása, kelesztése, sütése f) Omlós tésztából készült uzsonnasütemények készítése. Omlós tészta készítése, tészta feldolgozása, töltése, sütése, szeletelése g) Vajas tésztából készült édes és sós uzsonnasütemények készítése. Vajas tészta gyúrása hajtogatása, feldolgozása, lekenése, sütése vagy sütés utáni töltése, díszítése. Töltött és töltetlen uzsonnasütemények készítése h) Nehéz felvertből gyümölcskenyér készítése		
3.Tészták és sós teasütemények készítése a) Sós teasütemények hozzávalóinak kiválasztása és recept szerinti felhasználása b) Vajas tészta, forrázott tészta, sós omlós tészta készítése c) Töltött és töltetlen sós teasütemény készítése vajas tésztából d) Töltött sós teasütemények készítése forrázott tésztából e) Töltött és töltetlen sós teasütemény készítése omlós tésztából	Együttműködő képesség, minőségi követelmények betartása.	**25 óra**
4.Krémes készítmények előállítása a) Krémes termékek hozzávalóinak kiválasztása és recept szerinti felhasználása b) Vajas tésztából készült krémes és tejszínes sütemények: krémlap, sárgakrém, francia-krémes készítése c) Forrázott tésztából készült krémes és tejszínes sütemények, forrázott tésztahüvely, sárgakrém, képviselőfánk, tejszínes képviselőfánk készítése	Együttműködő képesség, minőségi követelmények betartása.	**16 óra**

5. Édes teasütemények, mézesek készítése a) Édes teasütemények hozzávalóinak kiválasztása és recept szerinti felhasználása b) Omlós, felvert, hengerelt és egyéb tészták előállítása, nyomózsákkal alakítása, lappá kenése, formába töltés, sütése c) Töltetlen és töltött édes teasütemények készítése, töltése d) Gyors érlelésű mézeskalács-tészta gyúrása, feldolgozása, sütése	Együttműködő képesség, minőségi követelmények betartása.	**40 óra**
6. Felvertek és hagyományos cukrászati termékek készítése a) Torták, szeletek, tekercsek, minyonok, desszertek hozzávalóinak kiválasztása és recept szerinti felhasználása b) Könnyű és nehéz felvertek készítése, indiáner, felvert piskóta, Dobos, Esterházy Sacher, trüffel és vajas lap készítése, alakítása nyomózsákkal, lappá kenése, formába töltése, sütése c) Hagyományos alaptorták: Dobos-, Esterházy- puncs-, trüffel-, Sacher- és formában sült gyümölcstorta készítése d) Hagyományos tejszínes torták készítése: orosz krémtorta, Fekete-erdő torta, tejszínes túrótorta és tejszínes joghurttorta készítése	Együttműködő képesség, minőségi követelmények betartása.	**41 óra**

Ajánlott irodalom:

- Kemény Andrásné: Cukrász szakmai ismeretek 1-2. Műszaki könyvkiadó.

Követelmény, a továbbhaladás feltételei:

- Ismerje az alap krémek, töltelékek, tészták és késztermékek elkészítési módját, összetételét.

Értékelés:

- személyre irányuló és osztályt érintő, teljes körű értékelés
- folyamatos, tananyagtól függően szóbeli és írásbeli számonkérés és értékelés
- témakörök befejezésekor írásbeli számonkérés
- házidolgozatok értékelése
- csoportos és egyéni projekt feladat értékelése

A tantárgy oktatásának tárgyi feltételei:

- szaktanterem, tanműhely
- interaktív eszközök
- laptop
- rajzeszközök

Előkészítés tantárgy

Készítette : Horváth Tamás

Az előkészítés tantárgy oktatásának célja, hogy a diákok megismerjék a technológiai műveletekhez alkalmazott anyagok szakszerű kiválasztásának módját, az anyagok technológiai szerepét, az előkészítő műveletek, a mérés és anyaghányad kiszámítását. A végzős évfolyamban gyakorolják az összetett technológiai műveletek előkészítését és a munkaterületek anyag szükségletének megállapítását.

Óraszám: 36 óra

A képzés javasolt helyszíne:
A képzés órakeretének 100%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

Témakörök, ismeretek	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	A képzésre fordított óraszám
Munkafolyamatok előkészítése A munkafeladat megismerése Receptek, használati utasítások értelmezése, megadott anyaghányad kiszámítása Anyagok, munkaeszközök megfelelő előkészítése recept alapján Anyagok mérése	Együttműködési készség, a higiéniai és minőségi követelmények betartása.	36 óra

Követelmény, a továbbhaladás feltételei:

A tanuló

- összefüggéseiben ismerje a cukrászati nyersanyagok technológiai hatásait, tulajdonságait.
- ismerje az anyaghányad-számítást különböző mennyiségek esetén, valamint a mennyiségi egységek átváltását.
- ismerje a tömeg és űrtartalom mértékegységeket, a mértékegységek átváltását, a tárázás helyes alkalmazását és a mérés műveletét.
- ismerje az anyagok, eszközök előkészítésének műveleteit, a technológiai műveletekhez alkalmazott eszközöket.

Értékelés:

- Folyamatos számonkérés szóban, gyakorlatban és önálló feladatok alapján a tanítási órákon ellenőrzés céljából.
- Önálló gyakorlati feladatok értékelésével
- Évközi dolgozatok megírása meghatározott szempontok alapján minősítés céljából.
- Tematikus, témazáró feladatsorok, amelyek átfogó ismeretekre és képességekre irányulnak, a minősítés és az oktatói folyamat kontrollja céljából.használata.

A tantárgy oktatásának tárgyi feltételei:

- szaktanterem
- számológép
- cukrászati eszközök, gépek
- laptop
- projektor
- interaktív tábla

11. évfolyam

Munkavállalói idegen nyelv tantárgy

Készítette: Dankovics Tetyana, Fáncsyné Borongics Valéria, Török-Kovács Péter

A tantárgy oktatásának célja:

A tantárgy tanításának célja, hogy a tanulók idegen nyelven is képesek legyenek álláshirdetésre jelentkezni, ismerjék az álláskeresés lépéseit, s nyelvi szintjüknek megfelelően hatékonyan és eredményesen meg tudják valósítani a kommunikációs célokat egy állásinterjú során. Megértsék a munkájukhoz kapcsolódó idegen nyelvű álláshirdetéseket, képesek legyenek a munkavállaláshoz kapcsolódóan egyszerű formanyomtatványokat kitölteni, önéletrajzot írni és motivációs levelet megfogalmazni a formai és tartalmi követelményeknek megfelelően, nyelvi panelek és gyakori kifejezések segítségével. Az állásinterjú során legyenek képesek idegen nyelven, a személyes és szakmai

vonatkozást is beleértve bemutatkozni. Tudjanak szándékaikról, elképzeléseikről, jövőbeli terveikről beszélni. Ki tudják fejezni erősségeiket, gyengeségeiket egyszerűbb mondatok, nyelvi szerkezetek segítségével. Rendelkezzenek megfelelő szókinccsel ahhoz, hogy tanulmányaikról és munkatapasztalatukról be tudjanak számolni. Megértsék az adott cég/vállalat honlapján közzétett információkat, és ezzel kapcsolatosan fel tudjanak tenni munkájukat érintő egyszerűbb kérdéseket.

A tantárgy épít a tanulók közismereti tantárgyak keretében elsajátított idegennyelv-tudására, alapvető mondatszerkesztési ismereteire, valamint a főbb igeidők ismeretére. A tantárgy tanulása során a tanuló ezen ismereteit aktiválja és a munkavállalói szókincset is alkalmazva gyakorolja.

Tananyag tartalma, és az oktatására meghatározott óraszám, fejlesztendő kompetenciák:

Tananyagelem megnevezése	**Fejlesztendő kompetenciák**	**A képzésre fordított óraszám**
Az álláskeresés lépései, álláshirdetések Álláskereső portálok, böngészők, álláshirdetések megértése (olvasott szövegértés), nyomtatványok kitöltése (íráskészség), szakmai szókincs	Internetes álláskereső oldalakon és egyéb fórumokon (újsághirdetések, szaklapok, szakmai kiadványok stb.) álláshirdetéseket keres. Az álláskeresséshez használja a kapcsolati tőkéjét.	11 óra
Önéletrajz és motivációs levél Önéletrajzok formai és tartalmi követelményei (olvasott szövegértés, szókincs, íráskészség) , Önéletrajz sablonok megismerése, kitöltése (Europass CV sablon vagy szövegszerkesztők sablonjai), motivációs levél tartalmi és formai követelményei, tipikus szófordulatai (szókincs, íráskészség)	A tanuló megtanulja az önéletrajzok típusait, azok tartalmi és formai követelményeit, tipikus szófordulatait. Képessé válik saját maga is a nyelvi szintjének megfelelő helyességgel önálló önéletrajz készítésére, A tartalmi és formai követelményeknek megfelelő motivációs levelet ír, melyet a	20 óra

	megpályázandó állás sajátosságaihoz igazít.	
„Small talk” – általános társalgás Az általános idegennyelv tantárgy keretein belül megismert általános csevegési témakörök (időjárás, család, hobbi, utazás, stb) szókincsének áttekintése, szóbeli kompetenciák fejlesztése - társalgás gyakorlása.	Az állásinterjún, az állásinterjúra érkezéskor vagy a kapcsolódó telefonbeszélgetések során csevegést (small talk) kezdeményez, a társalgást fenntartja és befejezi. A kérdésekre megfelelő válaszokat ad.	11 óra
Állásinterjú Az állásinterjú menete, szakmai bemutatkozás, tipikus kérdések megértése és megválaszolása, állásinterjúval kapcsolatos gyakori szófordulatok, felvezető csevegés gyakorlása, szakmai szókincs áttekintése, munkavállalással kapcsolatos kérdésfeltevés (szókincs és szóbeli kompetencia fejlesztése)	A témakör végére a tanuló képes egyszerűbb mondatokkal és megfelelő koherenciával hatékony kommunikációt folytatni az állásinterjú során. Be tud mutatkozni szakmai vonatkozással is. Elsajátítja azt a szakmai jellegű szókincset, amely alkalmassá teszi arra, hogy a munkalehetőségekről, munkakörülményekről tájékozódjon. Ki tudja emelni erősségeit, és egyszerűbb kérdéseket tud feltenni a betölteni kívánt munkakörrel kapcsolatosan. A témakör tanulása során elsajátítja a	20 óra

	közvetlenül a szakmájára vonatkozó, gyakran használt kifejezéseket.	

A képzés javasolt helyszíne

Az órák kb. 50%-a egyszerű tanteremben történjen, egy másik fele pedig számítógépes tanterem, hiszen az oktatás egy jelentős részben digitális tananyag által támogatott formában zajlik.

Követelmény, a továbbhaladás feltételei:

A tanuló legyen képes az adott idegen nyelven önéletrajzot írni , munkára jelentkezni , állásinterjún idegen nyelven kommunikálni, reklamációkat intézni.

Értékelés:

- Folyamatos számonkérés szóban, írásban és önálló feladatok alapján a tanítási órákon ellenőrzés céljából.
- Évközi dolgozatok megírása meghatározott szempontok alapján minősítés céljából.
- Tematikus, témazáró feladatsorok, amelyek átfogó ismeretekre és képességekre irányulnak, a minősítés és az oktatói folyamat kontrollja céljából.
- Projektmunkában való részvétel (egyéni vagy csoportos) szóbeli, írásbeli értékelése.
- Tények, elemi információk megjegyzése, megértése, fogalmak felismerése, megnevezése és használata, a szaknyelv alkalmazása, a különböző műfajú és rendeltetésű szövegek sajátosságainak felismerése, értelmezése, szabályok ismerete és reprodukálása.
- Különféle szövegek megalkotása, a nyelvhelyességi és helyesírási biztonság fejlesztése.

A tantárgy oktatásának tárgyi feltételei:

- falitérkép
- tanterem
- laptop
- CD lejátszó
- DVD lejátszó
- videó
- televízió
- projektor
- interaktív tábla

Anyaggazdálkodás-adminisztráció-elszámoltatás

tantárgy

Készítette: Tálosné Fekete Beáta

A tantárgy oktatásának célja: A tantárgy tanításának fő célja, hogy a diákok megértsék a cukrászüzem gazdasági tevékenységét, megtanulják elvégezni a termeléshez kapcsolódó alapszámításokat, és megtanuljanak figyelni a cukrászüzem vagyonának megőrzésére.

A tananyag tartalma, elvárt viselkedésmódok, attitűdök, digitális kompetenciák és az oktatására meghatározott óraszám:

Témakörök megnevezése	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök, digitális kompetenciák	A képzésre fordított óraszám
Anyaggazdálkodás Áruraktározás a rend, a gazdaságosság és a biztonság figyelembe vételével Az élelmiszerek típusának megfelelő ratározás és folyamtos ellenőrzés A romlott áru elkülönítése és elszállítása Árufelhasználás megállapítás Áruszükséglet megállapítása.	Pontosság, megbízhatóság	**48 óra**
Cukrászati termékek kalkulációja Cukrászati késztermékek eladási árának kiszámítása Kalkulációt végző számítógépes program megismerése **Elszámoltatás** Bevételek és kiadások feltüntetése a pénztárkönyvben Cukrászüzem és raktár leltározása A tényleges anyagfelhasználás, nyitókészlet, zárókészlet megállapítása Megengedett anyagfelhasználás megállapítása Leltáreredmény megállapítása	Pontosság, megbízhatóság	**10 óra** **20 óra**

Követelmény, a továbbhaladás feltételei:

- Ismerje a tényleges anyagfelhasználás, nyitókészlet, zárókészlet megállapítását, a megengedett anyagfelhasználás megállapítását, a leltáreredmény megállapítását. és az anyagi felelősség kötelezettségeit.

Értékelés:

- személyre irányuló és osztályt érintő, teljes körű értékelés
- folyamatos, tananyagtól függően szóbeli és írásbeli számonkérés és értékelés
- témakörök befejezésekor írásbeli számonkérés
- házidolgozatok értékelése

A tantárgy oktatásának tárgyi feltételei:

- szaktanterem,
- interaktív eszközök
- laptop
- számítógép tervező programmal, költségvetés készítő programmal
- számológép

Előkészítés tantárgy

Készítette: Pap Erika

Az előkészítés tantárgy oktatásának célja, hogy a diákok megismerjék a technológiai műveletekhez alkalmazott anyagok szakszerű kiválasztásának módját, az anyagok technológiai szerepét, az előkészítő műveletek, a mérés és anyaghányad kiszámítását. A végzős évfolyamban gyakorolják az összetett technológiai műveletek előkészítését és a munkaterületek anyag szükségletének megállapítását.

Óraszám: 36 óra

A képzés javasolt helyszíne:
A képzés órakeretének 100%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

Témakörök, ismeretek	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	A képzésre fordított óraszám
Munkafolyamatok előkészítése Anyagok szakszerű kiválasztása a nyersanyagoktechnológiai szerepének ismerete alapján, a nyersanyagok hatása a termékkészítésre Munkaanyag-szükséglet meghatározása, rendelések és előrejelzések alapján Munkafolyamatok tervezése, meghatározása és előkészítése, gyártási, gazdaságossági és ergonómiai szempontok alapján Előkészületi munkák felülvizsgálata minőségi kritériumok alapján	Együttműködési készség, a higiéniai és minőségi követelmények betartása.	46,5 óra

Követelmény, a továbbhaladás feltételei:

A tanuló

- összefüggéseiben ismerje a cukrászati nyersanyagok technológiai hatásait, tulajdonságait.
- ismerje az anyaghányad-számítást különböző mennyiségek esetén, valamint a mennyiségi egységek átváltását.
- ismerje a tömeg és űrtartalom mértékegységeket, a mértékegységek átváltását, a tárázás helyes alkalmazását és a mérés műveletét.
- ismerje az anyagok, eszközök előkészítésének műveleteit, a technológiai műveletekhez alkalmazott eszközöket.

Értékelés:

- Folyamatos számonkérés szóban, gyakorlatban és önálló feladatok alapján a tanítási órákon ellenőrzés céljából.
- Önálló gyakorlati feladatok értékelésével
- Évközi dolgozatok megírása meghatározott szempontok alapján minősítés céljából.
- Tematikus, témazáró feladatsorok, amelyek átfogó ismeretekre és képességekre irányulnak, a minősítés és az oktatói folyamat kontrollja céljából.használata.

A tantárgy oktatásának tárgyi feltételei:

- szaktanterem
- számológép
- cukrászati eszközök, gépek
- laptop

- projektor
- interaktív tábla

Cukrászati termékek készítése tantárgy

Készítette: Pap Erika

A tantárgy oktatásának célja: A diákok elsajátítják a cukrászati műveletek végrehajtását, a tészták és töltelékek elkészítését, feldolgozását, a termékek sütését. Megismerik továbbá az összetett cukrászati termékek összeállítását, töltését.

Óraszám: 124 óra

A tananyag tartalma, elvárt viselkedésmódok, attitűdök, digitális kompetenciák és az oktatására meghatározott óraszám:

Témakörök megnevezése	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök, digitális kompetenciák	A képzésre fordított óraszám
1.Nemzetközi cukrászati termékek készítése a) Nemzetközi cukrászati termékek hozzávalóinak kiválasztása és recept szerinti felhasz-nálása b) Nemzetközi cukrászati termékek munkaszervezése, félkész termékek készítési sor-rendjének meghatározása c) Tészták készítése: – Felvertek készítése: dacquoise felvert, genoise felvert, marcipános csokoládéfel-vert, jokonde felvert készítése, kikenése, sütése – Omlós tészták készítése: sablee-tészták, kekstészták gyúrása, pihentetése, fólia közt nyújtása, dermesztése – Francia forrázott tészta készítése, nyomózsákkal alakítása, sütése	Együttműködő képesség, minőségi követelmények betartása.	**39 óra**

d) Betétek készítése: zselés betétek készítése pektinnel, zselatinnal – Roppanós rétegek készítése e) Krémek készítése – Ganache készítése tejszínnel vagy gyümölcspürével – Mousse készítése: gyümölcs mousse készítése olasz habbal, forró sziruppal kikevert tojássárgájával, csokoládé alapú mousse készítése angol krémmel, ganache-sal – Cremeux készítése: gyümölcs cremeux vajjal, cremeux csokoládéval – Vajkrémek készítése: francia vajkrém, olasz vajkrém készítése f) Nemzetközi trend szerint készülő monodesszertek készítése – Rétegelt vágott monodesszertek készítése – Formában dermesztett monodesszertek készítése – Tartlette készítése: francia forrázott tésztából készült desszertek készítése g) Nemzetközi trend szerint készül torták készítése: rétegelt torták készítése h) Minidesszertek készítése – Felvert, omlós, forrázott tészta felhasználásával készülő minidesszertek készítése – Macaron készítése i) Pohárdesszertek: rétegek, kiegészítők készítése, pohárba töltése		
2.Bonbonok készítése a) Bonbonok hozzávalóinak kiválasztása és recept szerinti felhasználása b) Csokoládé temperálása c) Csokoládébonbonok, krémbonbonok, grillázsbonbonok, nugátbonbonok, gyümölcs-bonbonok készítése		**20 óra**

3.Hidegcukrászati termékek készítése a) Fagylaltok, parfék hozzávalóinak kiválasztása és recept szerinti felhasználása b) Fagylalt szárazanyag-tartalmának kiszámítása c) Fagylaltkeverékek készítése a megadott műveletek betartásával, a keverék fagyasztása. Tejfagylaltok, tejszínes fagylaltok, gyümölcsfagylaltok, citrusfagylaltok, zöldségfagylal-tok, tejes gyümölcsfagylaltok, joghurt- és túrófagylaltok készítése d) Parfék készítése fagylalt és tejszínhab keverékéből, parfék készítése tejszínes fagylal-tokból, Semifreddo készítése		**25 óra**
4.Különleges táplálkozási igények figyelembevételével készülő cukrászati termékek előállítása a) A különleges táplálkozási igények figyelembevételével készülő cukrászati termékek nyersanyagai és az előállítás követelményei b) Hozzáadott cukor nélküli cukrászati termékek készítése c) Hozzáadott glutén nélküli cukrászati termékek készítése d) Tejfehérjementes cukrászati termékek készítése e) Tejcukormentes cukrászati termékek készítése		**40 óra**

Ajánlott irodalom:

- Kemény Andrásné: Cukrász szakmai ismeretek 2. Műszaki könyvkiadó.

Követelmény, a továbbhaladás feltételei:

- Ismerje a nemzetközi konyha alap termékeinek elkészítését. Legyen tisztában a különleges táplálkozási igényekhez összeállított termékek összetételével, elkészítésükkel. Tudása terjedjen ki az alap fagylaltok és bonbonok készítésére.

Értékelés:

- személyre irányuló és osztályt érintő, teljes körű értékelés
- folyamatos, tananyagtól függően szóbeli és írásbeli számonkérés és értékelés
- témakörök befejezésekor írásbeli számonkérés
- házidolgozatok értékelése
- csoportos és egyéni projekt feladat értékelése

A tantárgy oktatásának tárgyi feltételei:

- szaktanterem, tanműhely
- interaktív eszközök
- laptop
- rajzeszközök

Duális képző képzési programja

2025/2026. tanévtől 10-11. évfolyam

Tantárgyak	10. évfolyam	11. évfolyam
	Éves óraszám külső képzőhely	Éves óraszám külső képzőhely
Cukrászati berendezések-gépek ismerete, kezelése, programozása	72	62
Cukrászati termékek készítése	342	310
Cukrászati termékek befejezése, díszítése	72	62
Anyaggazdálkodás-adminisztráció-elszámoltatás	36	46,5
Előkészítés	108	62
Összes óraszám:	630	542,5
Egybefüggő szakmai gyakorlat:	175	-

Gyakorlati képzés célja:

A cukrász szaktudásának megfelelően cukrászsüteményeket, fagylaltokat, bonbonokat, alkalmi díszmunkákat tudjon készíteni.

Célja olyan cukrásztermék létrehozása, amely megjelenésében, alapanyag felhasználásában és ízében is a legmagasabb minőséget prezentálja.

Alkotómunkája során tartsa szem előtt a megrendelők igényeit, a cukrászati trendeket, az új technológiai megoldásokat és a változatos, innovatív módszereket.
Tudatos szakemberként tudja kiszámítani a hozzávalók mennyiségét, árurendelést, készletgazdálkodást, számításaihoz szoftvereket használjon.
Szakszerűen tudja használni a cukrászati munkaeszközöket, gépeket, berendezéseket.
Tartsa be a munkavédelmi, a környezetvédelmi, higiéniai, élelmiszer-biztonsági előírásokat.
Csapatmunkában tudjon dolgozni és együttműködő legyen a szakmai munkában résztvevőkkel.

10. évfolyam

Cukrászati berendezések, gépek ismerete, kezelése, programozása tantárgy

A cukrászati berendezések és gépek ismerete, kezelése, programozása tantárgy oktatásának célja, hogy a diákok megismerjék a technológiai műveletekhez alkalmazott gépeket, berendezéseket és balesetmentes használatukat.

Témakörök, ismeretek	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	A képzésre fordított óraszám
A tantárgy témakörei: a.) Sütő-, hőközlő-, hűtő-, fagyasztóberendezések működésének ismerete, ápolási és tisztítási műveletek. b.) Aprító-, gyúró-, keverő-, habverő- és nyújtógépek, kisebb készülékek működésének ismerete, ápolása és tisztítása. c.) Berendezések, gépek és készülékek előkészítése. d.) Berendezések, gépek és készülékek – biztonsági előírásoknak megfelelő – kezelése és a technológiának megfelelő programozása. e.) Berendezések, gépek és készülékek hibáinak felismerése és a hibák jelentése. Ismerje a sütő-, hőközlő-, hűtő-, fagyasztóberendezések működését és tisztítási utasításait.	Együttműködő képesség, elővigyázatosság a fokozott balesetveszély felismerése.	72 óra

Ismerje az aprító-, gyúró-, keverő-, habverő-, nyújtógépek és kisebb készülékek működését, valamint a tisztítási utasításokat. Ismerje a berendezések, gépek összeállítási, és üzembehelyezési utasításait. Ismerje a berendezések, gépek biztonsági előírásait, valamint a programozás paramétereit. Felismeri a berendezések és gépek hibalehetőségei		

Cukrászati termékek készítése tantárgy

A cukrászati termékek készítése tantárgy tanulása során a diákok elsajátítják a cukrászati műveletek végrehajtását, a tészták és töltelékek elkészítését, feldolgozását, a termékek sütését. Megismerik továbbá az összetett cukrászati termékek összeállítását, töltését.

Témakörök, ismeretek	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	A képzésre fordított óraszám
A tantárgy témakörei : **Töltelékek, krémek készítése, gyümölcsök, zöldségek tartósítása** a) Krémek, töltelékek anyagainak kiválasztása és recept szerinti felhasználása b) Gyümölcstöltelékek, rétestöltelékek, készítése c.) Gyümölcstartósítás: gyorsfagyasztás, vízelvonás, hőkezelés, vastag cukorban tartósítás, alkoholban tartósítás d.) Zöldségtartósítás: gyorsfagyasztás, vízelvonás e.) Olajos magvakból készült töltelékek (száraz és forrázott dió, mák, dióhab) készítése f.) Túrótöltelékek készítése	Együttműködő képesség, minőségi követelmények betartása.	30 óra

g.) Sós töltelékek, készítése h.) Tojáskrémek: angolkrém, sárgakrém, tojáshabkrém készítése i.) Tartós töltelékek: párizsi krém, trüffelkrém készítése j.) Vajkrémek: fondános vajkrém, főzött krémmel készülő vajkrém, angol krémmel ké-szülő vajrémek készítése, hagyományőrző magyar torták vajkrémjeinek készítése k.) Tejszínkrémek készítése, ízesítése l.) Puncstöltelék készítése Ismerje a gyümölcstöltelékek, gyümölcsök és zöldségek tartósítási folyamatát. Ismerje az olajos magvakból készült töltelékek, túrótöltelékek, sós töltelékek, tojáskrémek, tartós töltelékek, vajkrémek, puncs-töltelék és tejszínkrémek készítését. **Tészták és uzsonnasütemények készítése** a) Tészták, uzsonnasütemények anyagainak kiválasztása, és recept szerinti felhasználása b) Gyúrt élesztős tésztából készült uzsonnasütemények készítése, gyúrt élesztős tészta gyúrása, feldolgozása, töltött és töltetlen uzsonnasütemény készítése, sütése c) Kevert élesztős tésztából készült uzsonnasütemények készítése, kuglóftészta készítése, feldolgozása, formában kelesztése, sütése d) Hajtogatott élesztős tésztából készült uzsonnasütemények készítése, hajtogatott élesz-tős tészta (blundel, croissant) gyúrása, hajtogatása, töltelékes tészta feldolgozása, töltése, kelesztése, sütése vagy sütés utáni töltése, díszítése e) Omlós élesztős tésztából készült uzsonnasütemények készítése. Édes omlós élesztős tészta, pozsonyi tészta, zserbó tészta gyúrása, tészta feldolgozása, töltése,		100 óra

uzsonnasütemények lekenése, kelesztése, sütése. Sós omlós élesztős pogácsa tészták gyúrása, tészta fel-dolgozása, lekenése, szórása, kelesztése, sütése f) Omlós tésztából készült uzsonnasütemények készítése. Omlós tészta készítése, tészta feldolgozása, töltése, sütése, szeletelése g) Vajas tésztából készült édes és sós uzsonnasütemények készítése. Vajas tészta gyúrása hajtogatása, feldolgozása, lekenése, sütése vagy sütés utáni töltése, díszítése. Töltött és töltetlen uzsonnasütemények készítése h) Nehéz felvertből gyümölcskenyér készítése **Tészták és sós teasütemények készítése** a) Sós teasütemények hozzávalóinak kiválasztása és recept szerinti felhasználása b) Vajas tészta, forrázott tészta, sós omlós tészta készítése c) Töltött és töltetlen sós teasütemény készítése vajas tésztából d) Töltött sós teasütemények készítése forrázott tésztából e) Töltött és töltetlen sós teasütemény készítése omlós tésztából **Krémes készítmények előállítása** a) Krémes termékek hozzávalóinak kiválasztása és recept szerinti felhasználása b) Vajas tésztából készült krémes és tejszínes sütemények: krémlap, sárgakrém, francia-krémes készítése c) Forrázott tésztából készült krémes és tejszínes sütemények, forrázott tésztahüvely, sárgakrém, képviselőfánk, tejszínes képviselőfánk készítése **Édes teasütemények, mézesek készítése** a) Édes teasütemények hozzávalóinak kiválasztása és recept szerinti felhasználása		70 óra 60 óra 42 óra

b) Omlós, felvert, hengerelt és egyéb tészták előállítása, nyomózsákkal alakítása, lappá kenése, formába töltés, sütése c) Töltetlen és töltött édes teasütemények készítése, töltése d) Gyors érlelésű mézeskalács-tészta gyúrása, feldolgozása, sütése **Felvertek és hagyományos cukrászati termékek készítése** a) Torták, szeletek, tekercsek, minyonok, desszertek hozzávalóinak kiválasztása és recept szerinti felhasználása b) Könnyű és nehéz felvertek készítése, indiáner, felvert piskóta, Dobos, Esterházy Sacher, trüffel és vajas lap készítése, alakítása nyomózsákkal, lappá kenése, formába töltése, sütése c) Hagyományos alaptorták: Dobos-, Esterházy-puncs-, trüffel-, Sacher- és formában sült gyümölcstorta készítése d) Hagyományos tejszínes torták készítése: orosz krémtorta, Fekete-erdő torta, tejszínes túrótorta és tejszínes joghurttorta készítése e) Üzleti specialitások, különleges ízesítésű torták készítése hagyományos technikával f) Szeletek, tejszínes szeletek készítése a) – Torták töltése szögletes alakban b) – Nyomózsákkal kialakított szeletek, pl. kardinális szelet készítése c) – Adagolt szeletek, pl. Somlói galuska készítése g) Felvert lapokból készült tekercsek készítése h) Minyonok, omlós tésztából készült desszertek készítése: minyonok esetén a készítési mód szerint fajtánként 1-1 alaptermék elkészítése felvert lapok, tésztahüvelyek felhasználásával. i) Omlós tésztából készült desszertek készítése Ismerje a gyúrt élesztős, a kevert élesztős, a hajtogatott élesztős, omlós élesztős tészta, vajas tészta, omlós tészta, nehéz felvert készítését és a tészták felhasználásával készült töltött és töltetlen uzsonna-sütemények előállítását, valamint a termékekhez tartozó sütési hőfokok és sütési módokat.		40 óra

Ismerje a vajas tészta, a forrázott tészta és a sós omlós tészta készítését. A vajas tésztából készült töltött és töltetlen sós teasütemények, a forrázott tésztából készült, töltött sós teasütemények, a sós omlós tésztából készült, valamint a töltött és töltetlen sós teasütemények előállítását. Ismerje a termékekhez tartozó sütési hőfokokat és sütési módokat. Ismerje a vajas tésztából készült krémes és tejszínes sütemények valamint a forrázott tésztából készült krémes és tejszínes sütemények készítését. Az omlós, felvert, hengerelt és egyéb tészták előállítását, a töltetlen és töltött édes teasütemények készítését. A gyors érlelésű mézeskalácstészta gyúrását, feldolgozását, sütését. Ismerje a felvertek és a hagyományos cukrászati termékek készítését.		

Cukrászati termékek befejezése, díszítése

A cukrászati termékek befejező műveletei növelik a termék esztétikai értékét. A tantárgy oktatása során a tanulók elsajátítják a termékek bevonásával, díszítésével kapcsolatos technológiákat, megtanulják a termékek szeletelését, valamint elsajátítják a különleges díszítési technikák alapjait.

Témakörök, ismeretek	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	A képzésre fordított óraszám
A tantárgy témakörei : ***Bevonatok készítése, alkalmazása*** a) Bevonatok hozzávalóinak kiválasztása és recept szerinti felhasználása b) Baracklekvár-bevonat, zselé készítése c) Fondán melegítése, hígítása	Együttműködő készség, a higiéniai és technológiai utasítások betartása.	18 óra

d) Csokoládébevonat kiválasztása, hígítása, temperálása **Cukrászati termékek egyszerű díszítése, tálalása** a) Nyersanyagok és anyagok összeállítása a kinézetük és ízük kölcsönhatásának figyelembevételével. b) Díszítési technikák alkalmazása, bevonás, szórás, felrakás, gyümölcs és egyéb díszítő-elemekkel c) Uzsonnasütemények hintése, lekenése baracklekvárral, felrakása gyümölccsel, zselé-zés, bevonás fondánnal, csokoládéval d) Különböző fajta aprósütemények bevonása és díszítése csokoládéval e) Krémes termékek, bevonása fondánnal, szeletelése, szórása, forrázott tésztából készült termékek mártása dobos cukorba, fondánba, tejszínhabbal) f) Hagyományos torták, szeletetek, tekercsek bevonása dobos cukorral, fondánnal, cso-koládéval, zselével, saját krémmel, tejszínhabbal, díszítés egészben vagy szeletelés után g) Minyonok vágása, bevonása és fecskendezése fondánnal h) Nemzetközi cukrászati termékek bevonása tükörbevonó, gourmand bevonó, kompresz-szorral fújt csokoládébevonat alkalmazása i) Díszítőelemek: csokoládédíszek, meringue-díszek készítése svájci habbal, olasz habbal, mikrós szivacspiskóták készítése i) Nemzetközi cukrászati termékek díszítése, egészben vagy szeletelés után j) Hidegcukrászati termékek, fagylaltkelyhek, parfék díszítése k) Cukrászati termékek tálalása Nemzetközi cukrászati trend szerint készülő bevonatok, tükörbevonó, gourmand be-vonó, kompresszorral fújt csokoládébevonat készítése		18 óra 36 óra

Ismerje a baracklekvár bevonat, a zselékészítés módszereit, a fondánmelegítés és –hígítás szabályait, a csokoládémelegítés, - hígítás, - temperálás szabályait. A nemzetközi cukrászati trend szerint készülő bevonatok (tükörbevonó, gourmand bevonó, kompresszorral fújt csokoládébevonat) készítését. Ismerje az egyszerű díszítési műveletek (bevonás, szórás, burkolás, fecskendezés, felrakás, formázás) alkalmazását. Az uzsonnasütemények, a sós teasütemények, az édes teasütemények, a krémes termékek, a hagyományos cukrászati termékek, a nemzetközi cukrászati termékek és a hidegcukrászati termékek befejező műveleteit, valamint a termékekhez tartozó szeletelés, adagolás, tálalás szabályait.		

Anyaggazdálkodás-adminisztráció-elszámoltatás tantárgy

A tantárgy tanításának fő célja, hogy a diákok megértsék a cukrászüzem gazdasági tevékenységét, megtanulják elvégezni a termeléshez kapcsolódó alapszámításokat, és megtanuljanak figyelni a cukrászüzem vagyonának megőrzésére.

Témakörök, ismeretek	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	A képzésre fordított óraszám
A tantárgy témakörei : ***Anyaggazdálkodás*** a) Az árukészlet ellenőrzése a raktárban b) A termékkészítéshez szükséges nyersanyagok és használati tárgyak mennyiségének meghatározása c) A megrendelőlap és a beérkezett áru szállítólevelének összehasonlítása, az eltérések jelentése.	Pontosság, megbízhatóság	27 óra

d) A beérkezett áru minőségének, eltarthatóságának és frissességének megállapítása e) Áruraktározás a rend, a gazdaságosság és a biztonság figyelembevételével. Az élelmiszerek típusának megfelelő raktározás és folyamatos ellenőrzés. A romlott áru elkülönítése és elszállítása. f) Árufelhasználás megállapítása g) Áruszükséglet megállapítása h) Raktárgazdálkodási számítógépes programok megismerése Ismerje az élelmiszertípusnak megfelelő raktározás követelményeit, a beérkezett áru ellenőrzésének lépé-seit, a romlott áru elkülönítésének és elszállításának szabályait, az árukészlet az árufelhasználás, az áruszükséglet megállapításának módszereit, az áru-rendelés szóbeli és írásbeli lehetőségeit. **Cukrászati termékek kalkulációja** a) Cukrászati termékek tömegének kiszámítása a receptek és veszteségek figyelembevételével b) Cukrászati félkész termékek nyersanyag-értékének kiszámítása c) Cukrászati kész termékek eladási árának kiszámítása d) Kalkulációt végző számítógépes program megismerése Ismerje a cukrászati termékek tömegének kiszámítását a receptek és veszteségek figyelembevételével, a cukrászati félkész termékek nyersanyagértékének és a cukrászati késztermékek eladási árának kiszámítását. Ismerje az élelmiszertípusnak megfelelő raktározás követelményeit, a beérkezett áru ellenőrzésének lépéseit, a romlott áru elkülönítésének és elszállításának szabályait, az árukészlet az árufelhasználás, az áruszükséglet megállapításának módszereit, az áru-rendelés szóbeli és írásbeli lehetőségeit. Ismerje a cukrászati termékek tömegének kiszámítását a receptek és veszteségek figyelembevételével, a cukrá-		9 óra

szati félkész termékek nyersanyagértékének és a cukrászati késztermékek eladási árának kiszámítását.		

Előkészítés tantárgy

Az előkészítés tantárgy oktatásának célja, hogy a diákok megismerjék a technológiai műveletekhez alkalmazott anyagok szakszerű kiválasztásának módját, az anyagok technológiai szerepét, az előkészítő műveletek, a mérés és anyaghányad kiszámítását. A végzős évfolyamban gyakorolják az összetett technológiai műveletek előkészítését és a munkaterületek anyag szükségletének megállapítását.

Témakörök, ismeretek	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	A képzésre fordított óraszám
A tantárgy témakörei : ***Munkafolyamatok előkészítése*** a) A munkafeladat megismerése b) Anyagok szakszerű kiválasztása a nyersanyagok technológiai szerepének ismerete alapján, a nyersanyagok hatása a termékkészítésre c) Receptek, használati utasítások értelmezése, megadott anyaghányad kiszámítása d) Anyagok, munkaeszközök megfelelő előkészítése recept alapján e) Anyagok mérése f) Munkaanyag-szükséglet meghatározása, rendelések és előrejelzések alapján g) Munkafolyamatok tervezése, meghatározása és előkészítése, gyártási, gazdaságossági és ergonómiai szempontok alapján h) Előkészületi munkák felülvizsgálata minőségi kritériumok alapján	Együttműködési készség, a higiéniai és minőségi követelmények betartása.	108 óra

Összefüggéseiben ismerje a cukrászati nyersanyagok technológiai hatásait, tulajdonságait. Ismerje az anyaghányad-számítást különböző mennyiségek esetén, valamint a mennyiségi egységek átváltását. Ismerje a tömeg és űrtartalom mértékegységeket, a mértékegységek átváltását, a tárázás helyes alkalmazását és a mérés műveletét. Ismerje az anyagok, eszközök előkészítésének műveleteit, a technológiai műveletekhez alkalmazott eszközöket.		

11. évfolyam

Cukrászati berendezések, gépek ismerete, kezelése, programozása tantárgy

Témakörök, ismeretek	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	A képzésre fordított óraszám
A tantárgy témakörei: a.) Sütő-, hőközlő-, hűtő-, fagyasztóberendezések működésének ismerete, ápolási és tisztítási műveletek. b.) Aprító-, gyúró-, keverő-, habverő- és nyújtógépek, kisebb készülékek működésének ismerete, ápolása és tisztítása. c.) Berendezések, gépek és készülékek előkészítése. d.) Berendezések, gépek és készülékek – biztonsági előírásoknak megfelelő – kezelése és a technológiának megfelelő programozása. e.) Berendezések, gépek és készülékek hibáinak felismerése és a hibák jelentése. Ismerje a sütő-, hőközlő-, hűtő-, fagyasztóberendezések működését és tisztítási utasításait.	Együttműködő képesség, elővigyázatosság a fokozott balesetveszély felismerése	62 óra

Ismerje az aprító-, gyúró-, keverő-, habverő-, nyújtógépek és kisebb készülékek működését, valamint a tisztítási utasításokat. Ismerje a berendezések, gépek összeállítási, és üzembehelyezési utasításait. Ismerje a berendezések, gépek biztonsági előírásait, valamint a programozás paramétereit. Ismerje fel a berendezések és gépek hibalehetőségei		

Cukrászati termékek készítése tantárgy

Témakörök, ismeretek	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	A képzésre fordított óraszám
Felvertek és hagyományos cukrászati termékek készítése : j) Torták, szeletek, tekercsek, minyonok, desszertek hozzávalóinak kiválasztása és recept szerinti felhasználása k) Könnyű és nehéz felvertek készítése, indiáner, felvert piskóta, Dobos, Esterházy Sacher, trüffel és vajas lap készítése, alakítása nyomózsákkal, lappá kenése, formába töltése, sütése l) Hagyományos alaptorták: Dobos-, Esterházy-puncs-, trüffel-, Sacher- és formában sült gyümölcstorta készítése m) Hagyományos tejszínes torták készítése: orosz krémtorta, Fekete-erdő torta, tejszínes túrótorta és tejszínes joghurttorta készítése n) Üzleti specialitások, különleges ízesítésű torták készítése hagyományos technikával o) Szeletek, tejszínes szeletek készítése d) – Torták töltése szögletes alakban e) – Nyomózsákkal kialakított szeletek, pl. kardinális szelet készítése f) – Adagolt szeletek, pl. Somlói galuska készítése p) Felvert lapokból készült tekercsek készítése	Együttműködő képesség, minőségi követelmények betartása.	64 óra

q) Minyonok, omlós tésztából készült desszertek készítése: minyonok esetén a készítési mód szerint fajtánként 1-1 alaptermék elkészítése felvert lapok, tésztahüvelyek felhasználásával. Omlós tésztából készült desszertek készítése **Nemzetközi cukrászati termékek készítése** a) Nemzetközi cukrászati termékek hozzávalóinak kiválasztása és recept szerinti felhasználása b) Nemzetközi cukrászati termékek munkaszervezése, félkész termékek készítési sor-rendjének meghatározása c) Tészták készítése: d) – Felvertek készítése: dacquoise felvert, genoise felvert, marcipános csokoládéfel-vert, jokonde felvert készítése, kikenése, sütése e) – Omlós tészták készítése: sablee-tészták, kekstészták gyúrása, pihentetése, fólia közt nyújtása, dermesztése f) – Francia forrázott tészta készítése, nyomózsákkal alakítása, sütése g) Betétek készítése: zselés betétek készítése pektinnel, zselatinnal h) – Roppanós rétegek készítése **i) Krémek készítése** j) – Ganache készítése tejszínnel vagy gyümölcspürével k) – Mousse készítése: gyümölcs mousse készítése olasz habbal, forró sziruppal kikevert tojássárgájával, csokoládé alapú mousse készítése angol krémmel, ganache-sal l) – Cremeux készítése: gyümölcs cremeux vajjal, cremeux csokoládéval m) – Vajkrémek készítése: francia vajkrém, olasz vajkrém készítése n) Nemzetközi trend szerint készülő monodesszertek készítése o) – Rétegelt vágott monodesszertek készítése p) – Formában dermesztett monodesszertek készítése		127 óra 18 óra

q) – Tartlette készítése: francia forrázott tésztából készült desszertek készítése r) Nemzetközi trend szerint készül torták készítése: rétegelt torták készítése s) Minidesszertek készítése t) – Felvert, omlós, forrázott tészta felhasználásával készülő minidesszertek készítése u) – Macaron készítése v) Pohárdesszertek: rétegek, kiegészítők készítése, pohárba töltése		33 óra
Bonbonok készítése. Hidegcukrászati termékek készítése. **Különleges táplálkozási igények figyelembevételével készülő cukrászati termékek előállítása .** a) Bonbonok hozzávalóinak kiválasztása és recept szerinti felhasználása b) Csokoládé temperálása c) Csokoládébonbonok, krémbonbonok, grillázsbonbonok, nugátbonbonok, gyümölcs-bonbonok készítése a. Hideg d) Fagylaltok, parfék hozzávalóinak kiválasztása és recept szerinti felhasználása e) Fagylalt szárazanyag-tartalmának kiszámítása f) Fagylaltkeverékek készítése a megadott műveletek betartásával, a keverék fagyasztása. Tejfagylaltok, tejszínes fagylaltok, gyümölcsfagylaltok, citrusfagylaltok, zöldségfagylaltok, tejes gyümölcsfagylaltok, joghurt- és túrófagylaltok készítése g) Parfék készítése fagylalt és tejszínhab keverékéből, parfék készítése tejszínes fagylal-tokból, Semifreddo készítése h) A különleges táplálkozási igények figyelembevételével készülő cukrászati termékek nyersanyagai és az előállítás követelményei i) Hozzáadott cukor nélküli cukrászati termékek készítése		47 óra 21 óra

j) Hozzáadott glutén nélküli cukrászati termékek készítése k) Tejfehérjementes cukrászati termékek készítése l) Tejcukormentes cukrászati termékek készítése Nemzetközi trend szerint készült torták, minidesszertek macaronok, pohárdesszertek ismerete. Ismerje a gyümölcstöltelékek, gyümölcsök és zöldségek tartósítási folyamatát. Ismerje az olajos magvakból készült töltelékek, túrótöltelékek, sós töltelékek, tojáskrémek, tartós töltelékek, vajkrémek, puncs-töltelék és tejszínkrémek készítését. Ismerje az alábbiak előállítását: könnyű és nehéz felvertek, hagyományos alaptorták (dobos-, Esterházy-trüffel-, Sacher- puncs- és formában sült gyümölcstorta). Hagyományos tejszínes torták (orosz-krém, Fekete-erdő, tejszínes túrótorta, tejszínes joghurttorta). Különleges ízesítésű üzleti specialitások, szeletek, (szögletes alakban töltött szeletek, nyomózsákkal alakított kardinális szelet. Somlói galuska) tekercsek, minyonok (vágott szúrt és tésztahüvelyből 1-1 alap-termék) és omlós tésztából készült desszertek. Ismerje a félkész termékek készítési sorrendjét, az alábbiak készítését: francia felvert (dacquise, genoise, marcipános csokoládé-, jokonde- felvert) torták, francia omlós tészták, forrázott tészták, zselés betétek, roppanós rétegek, krémek, (ganache, mousse, cremeux, francia és olasz vajkrém). Ismeri a vágott, formában dermesztett, monodesszertek, tartlettek, francia forrázott tésztából készült desszertek készítését, Ismerje a csokoládé temperálást. A csokoládébonbonok, a krémbonbonok, a grillázsbonbonok, a nugátbonbonok, a gyümölcsbonbonok készítését. Ismerje a fagylalt szárazanyagtartalmának meghatározását, a különböző fagylaltkeverékek készítését a megadott műveletek elvégzésével, és a keverék fagyasztásának módját. A parfékészítést fagylalt és tejszín-hab		

keverékéből, illetve tejszínfagylaltokból, illetve a semifreddo készítését. Különleges táplálkozási igények figyelembevételével készülő cukrászati termékek előállítása.		

Cukrászati termékek befejezése, díszítése tantárgy

Témakörök, ismeretek	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	A képzésre fordított óraszám
A tantárgy témakörei: **Cukrászati termékek tervezése, különleges díszítése** a) Munkarajz készítése tortákról és formákról az anyagok, színek és formák harmonizálásának figyelembevételével b) Virágminták és írásjelek tervezése, rajzolása, fecskendezése c) Csokoládévirágok készítése, plasztik csokoládé formázása d) Marcipánfigurák modellezése, virágok készítése, színezése és díszítése, előre megadott vagy saját készítésű tervek alapján e) Cukor főzése, isomalt olvasztása, öntése és formázása, húzása, fújása f) Ünnepi, egyedi formájú torták készítése g) Díszmunkák tálalása Ismerje az egyszerű díszítési műveletek (bevonás, szórás, burkolás, fecskendezés, felrakás, formázás) alkalmazását. Az uzsonnasütemények, a sós teasütemények, az édes teasütemények, a krémes termékek, a hagyományos cukrászati termékek, a nemzetközi cukrászati termékek és a hidegcukrászati termékek befejező műveleteit, valamint a termékekhez tartozó szeletelés, adagolás, tálalás szabályait.	Együttműködő készség, a higiéniai és technológiai utasítások betartása.	18 óra 18 óra 26 óra

Ismerje az alábbiakat: tortákról, díszmunkákról munkarajz készítése, virágminták és írásjelek tervezése, rajzolása. A fecskendezés, a csokoládévirágok, marcipánfigurák, -virágok, a karamell-főzés, karamellel történő díszítési technikák alkalmazását, valamint az egyedi formájú torták készítését, a díszmunkák elvégzését és a tálalást.		

Anyaggazdálkodás-adminisztráció elszámoltatás tantárgy

Témakörök, ismeretek	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	A képzésre fordított óraszám
A tantárgy témakörei : a) ***Anyaggazdálkodás*** i) Az árukészlet ellenőrzése a raktárban j) A termékkészítéshez szükséges nyersanyagok és használati tárgyak mennyiségének meghatározása k) A megrendelőlap és a beérkezett áru szállítólevelének összehasonlítása, az eltérések jelentése. l) A beérkezett áru minőségének, eltarthatóságának és frissességének megállapítása m) Áruraktározás a rend, a gazdaságosság és a biztonság figyelembevételével. Az élelmiszerek típusának megfelelő raktározás és folyamatos ellenőrzés. A romlott áru elkülönítése és elszállítása. n) Árufelhasználás megállapítása o) Áruszükséglet megállapítása p) Raktárgazdálkodási számítógépes programok megismerése Ismerje az élelmiszertípusnak megfelelő raktározás követelményeit, a	Pontosság, megbízhatóság.	30 óra

beérkezett áru ellenőrzésének lépé-seit, a romlott áru elkülönítésének és elszállításának szabályait, az árukészlet az árufelhasználás, az áruszükséglet megállapításának módszereit, az áru-rendelés szóbeli és írásbeli lehetőségeit. Ismerje a cukrászati termékek tömegének kiszámítását a receptek és veszteségek figyelembevételével, a cukrászati félkész termékek nyersanyagértékének és a cukrászati késztermékek eladási árának kiszámítását. **Cukrászati termékek kalkulációja** e) Cukrászati termékek tömegének kiszámítása a receptek és veszteségek figyelembevé-telével f) Cukrászati félkész termékek nyersanyag-értékének kiszámítása g) Cukrászati kész termékek eladási árának kiszámítása h) Kalkulációt végző számítógépes program megismerése **Elszámoltatás** a) Bevételek és kiadások feltüntetése a pénztárkönyvben b) Cukrászüzem és raktár leltározása c) A tényleges anyagfelhasználás, nyitókészlet, zárókészlet megállapítása d) Megengedett anyagfelhasználás megállapítása e) Leltáreredmény megállapítása Ismerje a tényleges anyagfelhasználás, nyitókészlet, zárókészlet megállapítását, a megengedett anyagfelhasználás megállapítását, a leltáreredmény megállapítását és az anyagi felelősség kötelezettségeit.		16,5 óra

Előkészítés tantárgy

Témakörök, ismeretek	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	A képzésre fordított óraszám
A tantárgy témakörei:	Logikus gondolkodás.	

Munkafolyamatok előkészítése i) A munkafeladat megismerése j) Anyagok szakszerű kiválasztása a nyersanyagok technológiai szerepének ismerete alapján, a nyersanyagok hatása a termékkészítésre k) Receptek, használati utasítások értelmezése, megadott anyaghányad kiszámítása l) Anyagok, munkaeszközök megfelelő előkészítése recept alapján m) Anyagok mérése n) Munkaanyag-szükséglet meghatározása, rendelések és előrejelzések alapján o) Munkafolyamatok tervezése, meghatározása és előkészítése, gyártási, gazdaságossági és ergonómiai szempontok alapján p) Előkészületi munkák felülvizsgálata minőségi kritériumok alapján Ismerje az összesített anyaghányadok alapján vételezendő anyagok listájának készítését. Ismerje a munkafolyamatok gyártási, gazdaságossági és ergonómiai szempontok alapján történő előkészítését, tervezését. Ismerje az előkészítés higiéniai és minőségi követel-ményeit.	Együttműködési készség, a higiéniai és minőségi követelmények betartása.	62 óra

Ajánlott irodalom:

- Kemény Andrásné: Cukrász szakmai ismeretek 1-2. Műszaki könyvkiadó.
- Dr.Szeitzné Dr.Szabó Mária: HACCP és élelmiszer-biztonsági előírások, az Európai Unióban
- BalázsTibor: Sütőipari gépek üzemeltetése

Értékelés:

- havonta 1-5-ig történő érdemjegyekkel a gyakorlati tevékenység értékelése
- személyre irányuló, teljes körű értékelés

4 1013 23 04 Pincér – vendégtéri szakember szakma

Szakirányú oktatás

2025/2026. tanévtől 10-11. évfolyam

Tantárgyak	10. évfolyam	11. évfolyam
	Éves óraszám a szakképző iskolában	Éves óraszám a szakképző iskolában
Munkavállalói idegen nyelv	**0**	**62**
Gazdálkodás és ügyviteli ismeretek	**108**	**108,5**
Étel és italismeret - gyakorlat	**162**	**108,5**
Összes óraszám:	**270**	**279**

10. évfolyam

Gazdálkodási és ügyviteli ismeretek tantárgy

Készítette: Herr Dávid

A tantárgy tanításának fő célja: A tantárgy tanításának fő célja az üzletben folyó gazdálkodási, adminisztrációs és elszámolási folyamatok ismertetése.

A tananyag tartalma, elvárt viselkedésmódok, attitűdök, digitális kompetenciák és az oktatására meghatározott óraszám:

Témakörök megnevezése	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök, digitális kompetenciák	A képzésre fordított óraszám
1. Százalékszámítás, mértékegység-átváltások		

Megoszlások számítása, kerekítési szabályok		20 óra
2. Árképzés Árpolitika, az árkialakítások nemzetközi formái, „food cost”, „beverage cost” cost fogalma, számításuk módja, ELÁBÉ-szint, árrésszint számítása, árengedmények számítása, fajtái, bruttó és nettó ár, áfa, beszerzési ár, árrés		40 óra
3. Vállalkozási formák Vállalkozási formák, típusok (egyéni és társas vállalkozások, kkt., bt., kft., rt.) Vendéglátásra jellemző vállalkozási típusok jellemzői (egyéni, bt., kft. alapítása, alapítá-sá-nak feltételei, dokumentumai, tagjai, tagok felelőssége, tagok jogai, vállalkozások vagyo-na, megszűntetési módjai, belső és külső ellenőrzése, NAV)	Matematikai, logikai gondolkodásmód, a munkaügyi, adózási jogszabályok betartása, betartatása.	28 óra
4. Alapvető munkajogi és adózási formák Munkáltató és munkavállaló kapcsolata (munkaszerződés fogalma, tartalma, jellemzői) Munkavállaló és munkáltató jogai és kötelességei Munkaköri leírás célja, tartalma Adó fogalma, alanya, tárgya, adózás alapelvei, funkciói Adók csoportosítása, főbb adófajták jellemzői (szja, jövedéki adó, osztalékadó, nyereség-adó, kata, kiva, helyi adók, áfafizetés szabályai)		20 óra

Követelmény, a továbbhaladás feltételei:

A tantárgy elsajátításával a tanuló tegyen képes az üzletben folyó gazdálkodási, adminisztrációs

és elszámolási folyamatok alkalmazására.

Alkalmazott oktatási módszerek:

- Magyarázat
- Megbeszélés
- Szemléltetés
- Szöveges előadás egyéni felkészüléssel
- Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel

Értékelés:

- Személyre irányuló és osztályt érintő, teljes körű értékelés
- Folyamatos szóbeli számonkérés és értékelés
- Témakörök befejezésekor írásbeli számonkérés
- Teszt feladatlap

A tantárgy oktatásának tárgyi feltételei:

- szaktanterem
- zsebszámológép
- projektor
- laptop
- interaktív tábla

Étel és italismeret tantárgy

Készítette: Horváth Tamás, Lempel Attiláné
A tantárgy tanításának fő célja hogy a tanulók megismerjék az ételeket és italokat, az alapanyagokat és a technológiákat, valamint a nemzetek konyháit. Tisztában legyenek az alkoholmentes és az alkoholos italok származásával, készítésével, felszolgálásával. Elsajátítsák az alapfokú bartender, barista és sommelier ismereteket.

A tananyag tartalma, elvárt viselkedésmódok, attitűdök, digitális kompetenciák és az oktatására meghatározott óraszám:

Témakörök megnevezése	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök, digitális kompetenciák	A képzésre fordított óraszám
1. Konyhatechnológiai alapismeretek		

Darabolási, bundázási módok, sűrítési, dúsítási eljárások	Értően alkalmazza a csúcsgasztronómia újdonságait. Megérti és komolyan veszi a vendég esetleges betegségeit, allergiáit, intoleranciáit, különleges kéréseit. Segítőkészen viselkedik, tudásával próbálja segíteni a vendégeket a számukra megfelelő ételek és italok gasztronómiai és egészségügyi szempontból helyes kiválasztásában.	16 óra
2. Ételkészítési ismeretek Levesek, meleg előételek, főzelékek, köretek, mártások, saláták, dresszingek.		85 óra
3. Italok ismerete és felszolgálásuk szabályai Italok csoportosítása, ismertetése (borok, szénsavas borok, sörök, párlatok, likőrök, kávék, kávékülönlegességek, teák, üdítők, ásványvizek)		61 óra

Ajánlott irodalom:

Stroh Péter: Pincér szakmai ismeretek
Dr. Buzás Gizella, B. Kiss Andrásné, Dr. Sahin-Tóth Gyula: Italismeret
Pető Gyula: Ételkészítési ismeretek

Követelmény, a továbbhaladás feltételei:

A tanulók megismerjék az ételeket és italokat, az alapanyagokat és technológiákat. Tisztában legyenek az alkoholmentes és az alkoholos italok származásával, készítésével.

Alkalmazott oktatási módszerek:

- Magyarázat
- Megbeszélés
- Szemléltetés
- Szöveges előadás egyéni felkészüléssel
- Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel
- Gyakorlati feladat

Értékelés:

- Személyre irányuló és osztályt érintő, teljes körű értékelés
- Folyamatos szóbeli, gyakorlati számonkérés és értékelés
- Témakörök befejezésekor írásbeli számonkérés
- Teszt feladatlap

A tantárgy oktatásának tárgyi feltételei:

- szaktanterem
- projektor
- laptop
- interaktív tábla

11. évfolyam

Munkavállalói idegen nyelv tantárgy

Készítette: Dankovics Tetyana, Fáncsyné Borongics Valéria, Török-Kovács Péter

A tantárgy oktatásának célja:

A tantárgy tanításának célja, hogy a tanulók idegen nyelven is képesek legyenek álláshirdetésre jelentkezni, ismerjék az álláskeresés lépéseit, s nyelvi szintjüknek megfelelően hatékonyan és eredményesen meg tudják valósítani a kommunikációs célokat egy állásinterjú során.

Megértsék a munkájukhoz kapcsolódó idegen nyelvű álláshirdetéseket, képesek legyenek a munkavállaláshoz kapcsolódóan egyszerű formanyomtatványokat kitölteni, önéletrajzot írni és motivációs levelet megfogalmazni a formai és tartalmi követelményeknek megfelelően, nyelvi panelek és gyakori kifejezések segítségével.

Az állásinterjú során legyenek képesek idegen nyelven, a személyes és szakmai vonatkozást is beleértve bemutatkozni. Tudjanak szándékaikról, elképzeléseikről, jövőbeli terveikről beszélni. Ki tudják fejezni erősségeiket, gyengeségeiket egyszerűbb mondatok, nyelvi szerkezetek segítségével. Rendelkezzenek megfelelő szókinccsel ahhoz, hogy tanulmányaikról és munkatapasztalatukról be tudjanak számolni. Megértsék az adott cég/vállalat honlapján közzétett információkat, és ezzel kapcsolatosan fel tudjanak tenni munkájukat érintő egyszerűbb kérdéseket.

A tantárgy épít a tanulók közismereti tantárgyak keretében elsajátított idegennyelv-tudására, alapvető mondatszerkesztési ismereteire, valamint a főbb igeidők ismeretére. A tantárgy

tanulása során a tanuló ezen ismereteit aktiválja és a munkavállalói szókincset is alkalmazva gyakorolja.

Tananyag tartalma, és az oktatására meghatározott óraszám, fejlesztendő kompetenciák:

Tananyagelem megnevezése	Fejlesztendő kompetenciák	A képzésre fordított óraszám
Az álláskeresés lépései, álláshirdetések Álláskereső portálok, böngészők, álláshirdetések megértése (olvasott szövegértés), nyomtatványok kitöltése (íráskészség), szakmai szókincs	Internetes álláskereső oldalakon és egyéb fórumokon (újsághirdetések, szaklapok, szakmai kiadványok stb.) álláshirdetéseket keres. Az álláskeresséshez használja a kapcsolati tőkéjét.	11 óra
Önéletrajz és motivációs levél Önéletrajzok formai és tartalmi követelményei (olvasott szövegértés, szókincs, íráskészség) , Önéletrajz sablonok megismerése, kitöltése (Europass CV sablon vagy szövegszerkesztők sablonjai), motivációs levél tartalmi és formai követelményei, tipikus szófordulatai (szókincs, íráskészség)	A tanuló megtanulja az önéletrajzok típusait, azok tartalmi és formai követelményeit, tipikus szófordulatait. Képessé válik saját maga is a nyelvi szintjének megfelelő helyességgel önálló önéletrajz készítésére, A tartalmi és formai követelményeknek megfelelő motivációs levelet ír, melyet a megpályázandó állás sajátosságaihoz igazít.	20 óra
„Small talk" – általános társalgás Az általános idegennyelv tantárgy keretein belül megismert általános csevegési témakörök (időjárás, család, hobbi, utazás, stb) szókincsének áttekintése, szóbeli	Az állásinterjún, az állásinterjúra érkezéskor vagy a kapcsolódó telefonbeszélgetések	11 óra

kompetenciák fejlesztése - társalgás gyakorlása.	során csevegést (small talk) kezdeményez, a társalgást fenntartja és befejezi. A kérdésekre megfelelő válaszokat ad.	
Állásinterjú Az állásinterjú menete, szakmai bemutatkozás, tipikus kérdések megértése és megválaszolása, állásinterjúval kapcsolatos gyakori szófordulatok, felvezető csevegés gyakorlása, szakmai szókincs áttekintése, munkavállalással kapcsolatos kérdésfeltevés (szókincs és szóbeli kompetencia fejlesztése)	A témakör végére a tanuló képes egyszerűbb mondatokkal és megfelelő koherenciával hatékony kommunikációt folytatni az állásinterjú során. Be tud mutatkozni szakmai vonatkozással is. Elsajátítja azt a szakmai jellegű szókincset, amely alkalmassá teszi arra, hogy a munkalehetőségekről, munkakörülményekről tájékozódjon. Ki tudja emelni erősségeit, és egyszerűbb kérdéseket tud feltenni a betölteni kívánt munkakörrel kapcsolatosan. A témakör tanulása során elsajátítja a közvetlenül a szakmájára vonatkozó, gyakran használt kifejezéseket.	20 óra

A képzés javasolt helyszíne
Az órák kb. 50%-a egyszerű tanteremben történjen, egy másik fele pedig számítógépes tanterem, hiszen az oktatás egy jelentős részben digitális tananyag által támogatott formában zajlik

Követelmény, a továbbhaladás feltételei:

A tanuló legyen képes az adott idegen nyelven önéletrajzot írni , munkára jelentkezni , állásinterjún idegen nyelven kommunikálni, reklamációkat intézni.

Értékelés:

- Folyamatos számonkérés szóban, írásban és önálló feladatok alapján a tanítási órákon ellenőrzés céljából.
- Évközi dolgozatok megírása meghatározott szempontok alapján minősítés céljából.
- Tematikus, témazáró feladatsorok, amelyek átfogó ismeretekre és képességekre irányulnak, a minősítés és az oktatói folyamat kontrollja céljából.
- Projektmunkában való részvétel (egyéni vagy csoportos) szóbeli, írásbeli értékelése.
- Tények, elemi információk megjegyzése, megértése, fogalmak felismerése, megnevezése és használata, a szaknyelv alkalmazása, a különböző műfajú és rendeltetésű szövegek sajátosságainak felismerése, értelmezése, szabályok ismerete és reprodukálása.
- Különféle szövegek megalkotása, a nyelvhelyességi és helyesírási biztonság fejlesztése.

A tantárgy oktatásának tárgyi feltételei:

- falitérkép
- tanterem
- laptop
- CD lejátszó
- DVD lejátszó
- videó
- televízió

Gazdálkodás és ügyviteli ismeretek tantárgy

Készítette: Herr Dávid

A tantárgy tanításának fő célja A tantárgy tanításának fő célja az üzletben folyó gazdálkodási, adminisztrációs és elszámolási folyamatok ismertetése.

A tananyag tartalma, elvárt viselkedésmódok, attitűdök, digitális kompetenciák és az oktatására meghatározott óraszám:

Témakörök megnevezése	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök, digitális kompetenciák	A képzésre fordított óraszám
1. Ügyvitel a vendéglátásban Bizonylatok, számlák, leltározás Bizonylatok típusai, szigorú számadású bizonylatok jellemzői Készletgazdálkodás a vendéglátásban	Matematikai, logikai gondolkodásmód, a munkaügyi, adózási jogszabályok betartása, betartatása.	18 óra
2. Árképzés Árpolitika, az árkialakítások nemzetközi formái, „food cost", „beverage cost" cost fogal-ma, számításuk módja, ELÁBÉ-szint, árrésszint számítása, árengedmények számítása, fajtái, bruttó és nettó ár, áfa, beszerzési ár, árrés		30 óra
3. Jövedelmezőség A költség fogalma, az eredmény fogalma Költséggazdálkodás, költségelemzés, adózás előtti eredmény számítása Költségszint, eredményszint számítása, egyszerű jövedelmezőségi tábla felállítása		30 óra
4. Elszámoltatás Leltárhiány, többlet értelmezése Normalizált hiány, forgalmazási veszteség, raktár-elszámoltatás, értékesítés elszámoltatása		30 óra

Követelmény, a továbbhaladás feltételei:

A tantárgy elsajátításával a tanuló tegyen képes az üzletben folyó gazdálkodási, adminisztrációs és elszámolási folyamatok alkalmazására.

Alkalmazott oktatási módszerek:

- Gyakorlati feladat
- Megbeszélés

- Szemléltetés
- Szöveges előadás egyéni felkészüléssel

Értékelés:

- Személyre irányuló és osztályt érintő, teljes körű értékelés
- Folyamatos szóbeli számonkérés és értékelés
- Témakörök befejezésekor írásbeli számonkérés
- Teszt feladatlap

A tantárgy oktatásának tárgyi feltételei:

- szaktanterem és gyakorlati tanműhely
- zsebszámológép
- projektor
- laptop
- interaktív tábla

Étel és italismeret tantárgy

Készítette: Horváth Tamás, Lempel Attiláné

A tantárgy tanításának fő célja hogy a tanulók megismerjék az ételeket és italokat, az alapanyagokat és a technológiákat, valamint a nemzetek konyháit. Tisztában legyenek az alkoholmentes és az alkoholos italok származásával, készítésével, felszolgálásával. Elsajátítsák az alapfokú bartender, barista és sommelier ismereteket.

A tananyag tartalma, elvárt viselkedésmódok, attitűdök, digitális kompetenciák és az oktatására meghatározott óraszám:

Témakörök megnevezése	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök, digitális kompetenciák	A képzésre fordított óraszám
1. Ételkészítési ismeretek Főételek, hideg előételek, desszertek	Értően alkalmazza a csúcsgasztronómia újdonságait. Megérti és komolyan veszi a vendég	35 óra
2. Italok ismerete és felszolgálásuk szabályai		

Italok párosítása menüsorokhoz. Italsor összeállítása (borok, szénsavas borok, sörök, párlatok, likőrök, kávék, kávékülönlegességek, teák, üdítők, ásványvizek)	esetleges betegségeit, allergiáit, intoleranciáit, különleges kéréseit. Segítőkészen visel-kedik, tudásával próbálja segíteni a vendégeket a számukra megfelelő ételek és italok gasztronómiai és egészségügyi szempontból helyes kiválasztásában.	35 óra
3. Étrend összeállítás különböző alkalmakra		38,5 óra

Ajánlott irodalom:

Stroh Péter: Pincér szakmai ismeretek
Dr. Buzás Gizella, B. Kiss Andrásné, Dr. Sahin-Tóth Gyula Italismeret
Pető Gyula- Ételkészítési ismeretek

Követelmény, a továbbhaladás feltételei:

A tanulók megismerjék az étlap, az itallap, a menü összeállítás szakmai előírásait. Sajátítsák el a vendégek tökéletes kiszolgálását, valamint a vendégekkel való professzionális kommunikációt.

Alkalmazott oktatási módszerek:

- Magyarázat
- Megbeszélés
- Szemléltetés
- Szöveges előadás egyéni felkészüléssel
- Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel
- Gyakorlati feladat

Értékelés:

- Személyre irányuló és osztályt érintő, teljes körű értékelés
- Folyamatos szóbeli, gyakorlati számonkérés és értékelés
- Témakörök befejezésekor írásbeli számonkérés
- Teszt feladatlap

A tantárgy oktatásának tárgyi feltételei:

- szaktanterem
- projektor
- laptop
- interaktív tábla
- projektor

Duális képző képzési programja

2025/2026. tanévtől 10-11. évfolyam

Tantárgyak	10. évfolyam	11. évfolyam
	Éves óraszám külső képzőhely	Éves óraszám külső képzőhely
Rendezvényszervezési ismeretek	**108**	**62**
Vendégtéri ismeretek	**72**	**62**
Értékesítési ismeretek	**72**	**62**
Gazdálkodás és ügyviteli ismeretek	**54**	**46,5**
Étel és italismeret	**324**	**310**
Összes óraszám:	**630**	**542,5**
Egybefüggő szakmai gyakorlat:	**175**	**-**

10. évfolyam

<u>Rendezvényszervezési ismeretek</u>

A tantárgy tanításának fő célja, hogy a tanuló ismereteket szerezzen a vendéglátásban előforduló rendezvényekről, különös tekintettel az alábbiakra: előkészületek, eszköz- és munkaerőigény meghatározása, helyszínek, alkalmak, terítések, étel- és italválaszték, felszolgálási módok, rendezvénylogisztika, elszámoltatás, a jövő rendezvényei.

Témakörök	Fejlesztendő kompetenciák	A képzésre fordított óraszám
1. A rendezvények típusai, fajtái A vendégfogadás szabályai Étkezéssel egybekötött rendezvények: díszétkezések, állófogadások, koktélparti, ültetett ál-lófogadások, esküvők és egyéb családi rendezvények, protokollfogadások, egyéb társas rendezvények Rendezvények protokollja	Rendszerező képesség Emlékezőképesség	35 óra
2. Az értékesítés folyamata Munkakörök, értékesítési formák Értékesítés munkakörei (üzletvezető, teremfőnök, pincér, sommelier, pultos, bartender, vendéglátó eladó, kávéfőző/barista) Értékesítési rendszerek, értékesítési módszerek Felszolgálás általános szabályai Üzletnyitás előtti előkészületek Vendég fogadása, ajánlási technikák, vendég segítése, tanácsadás Számla kiegyenlítése, fizetési módok Zárás utáni teendők Standolás, standív elkészítése, elszámolás	Emlékezőképesség Szövegszerkesztő és táblázatkezelő programot használ.	25 óra
3. Kommunikáció a vendéggel Általános kommunikációs szabályok Kommunikáció az „à la carte” értékesítés során Kommunikáció a társas étkezéseken Kommunikáció a büfé/koktélparti étkezéseken Kommunikáció a családi eseményeken és egyéb ünnepélyes eseményeken Rendezvényfelvétel, asztalfoglalás folyamata, lehetőségei, adminisztrálása Etikett és protokoll szabályok Megjelenés Probléma- és konfliktushelyzetek kezelése	Kezdeményezőképesség Önálló munkavégzés Ismeretek helyén való alkalmazása Módszeres munkavégzés Emlékezőképesség	12 óra
4. Rendezvénylogisztika	Ismeretek helyén való alkalmazása	

Rendezvények típusai, fajtái, értékesítési módjai (bankett, koktélparti, díszétkezések, ál-ló/ültetett fogadás) Eszközigény, technikai háttér, munkaerő-szükséglet	Módszeres munkavégzés Emlékezőképesség	20 óra
5. A rendezvény lebonyolítása Nyitás előtti előkészítő műveletek Szervizasztal felkészítése Gépek üzembe helyezése Rendezvénykönyv ellenőrzése Vételezés raktárból, készletek feltöltése Terítés (asztalok beállítása, letörlése, abroszok szakszerű felhelyezése, terítés sorrendjének betartása) Alkalmi rendezvényekre való terítés adott és saját összeállítású étrend alapján (részvétel étel- és italsor összeállításában), szerviz asztal és kisegítő asztal szakszerű felkészítése Rendezvényen való felszolgálás (bankett, koktélparti, álló/ültetett fogadás, díszétkezések) eszközök csomagolása, szállítása, helyszín berendezése, asztalok elrendezése, lebonyolítás, elszámolás) Lebonyolítás dokumentumai (forgatókönyv, diszpozíció)	Ismeretek helyén való alkalmazása Módszeres munkavégzés	16 óra

Vendégtéri ismeretek tantárgy

A tantárgy tanításának fő célja:
A tantárgy témakörei a vendég érkezésétől a távozásáig előforduló összes munkafolyamatot érintik. Ismertetik a vendéglátó üzlet szakmaspecifikus, különleges eszközeit, felszereléseit, bútorait és gépeit.

Témakörök	Fejlesztendő kompetenciák	A képzésre fordított óraszám
1. Felszolgálási ismeretek A felszolgálóval szemben támasztott követelmények, a felszolgálás általános szabályai, nyitás előtti műveletek, vendég fogadása, ajánlás	Rendszerező képesség Emlékezőképesség	36 ra

2. A felszolgálás lebonyolítása Felszolgálási módok, a felszolgálás menete, folyamata Étlap szerinti főétkezések lebonyolítása Alkalmi rendezvényekre való terítés Rendezvényen való felszolgálás Szobaszerviz feladatok ellátása	Emlékezőképesség Szövegszerkesztő és táblázatkezelő programot használ.	36 óra

Értékesítési ismeretek

A tantárgy tanításának fő célja, hogy a képzésben részt vevők elsajátítsák a vendégek tökéletes kiszolgálását, a vendéggel való professzionális kommunikációt, a konfliktus- és reklamáció-kezelést.

Témakörök	Fejlesztendő kompetenciák	A képzésre fordított óraszám
1. Étlap és itallap szerkesztésének marketingszempontjai Étlap, itallap, ártábla, táblás ajánlat, elektronikus választékközlő eszközök, fagylaltlap, borlap, egyéb specifikus választékközlő eszközök	Rendszerező képesség Emlékezőképesség	42 óra
2. A bankettkínálat kialakításának szempontjai Vendégigények, szezonalitás, alkalom, technológia, gépesítettség, helyszín, rendelkezésre álló személyzet szakképzettsége	Emlékezőképesség	30 óra

Gazdálkodás és ügyviteli ismeretek

A tantárgy tanításának fő célja az üzletben folyó gazdálkodási, adminisztrációs és elszámolási folyamatok ismertetése.

Témakörök	Fejlesztendő kompetenciák	A képzésre fordított óraszám

1. **Beszerzés** Árurendelési és beszerzési típusok Nyersanyagok beszerzési követelményei	Rendszerező képesség Emlékezőképesség Használja a beszerzés, árurendelés szoftvereit	18 óra
2. **Raktározás** Az áruátvétel szempontjai és eszközei Raktárak típusai, kialakításának szabályai Üzemi, üzleti terméktárolás szabályai A selejtezés szabályai	Rendszerező képesség Emlékezőképesség Használja a raktározás, árurendelés szoftvereit	18 óra
3. Termelés Vételezések szabályai Vételezések szempontjai: szempontjai: pillanatnyi készlet, várt forgalom, szakosított előkészítés Termelés helyiségei	Rendszerező képesség Emlékezőképesség Használja a termelés szoftvereit	18 óra

<u>Étel és italismeret</u>

A tantárgy tanításának fő célja, hogy a tanulók megismerjék az ételeket és italokat, az alapanyagokat és a technológiákat, valamint a nemzetek konyháit. Tisztában legyenek az alkoholmentes és az alkoholos italok származásával, készítésével, felszolgálásával. Elsajátítsák az alapfokú bartender, barista és sommelier ismereteket.

Témakörök	**Fejlesztendő kompetenciák**	**A képzésre fordított óraszám**
4. Konyhatechnológiai alapismeretek Darabolási, bundázási módok, sűrítési, dúsítási eljárások A hőközlési eljárások, konfitálás, szuvidálás és egyéb modern konyhatechnológiai eljárások fogalma, rövid, szakszerű magyarázata	Emlékezőképesség	34 óra
5. Ételkészítési ismeretek	Emlékezőképesség	125 óra

Hideg előételek, levesek, meleg előételek, főzelékek, köretek, mártások, saláták, dresszingek,		
6. Italok ismerete és felszolgálásuk szabályai Borvidékek, jellemző szőlőfajták, borok, borászatok Aperitif és digestiv italok, kevert báritalok	Kezdeményezőképesség Önálló munkavégzés Ismeretek helyén való alkalmazása Módszeres munkavégzés Emlékezőképesség	165 óra

11. évfolyam

Rendezvényszervezési ismeretek

Témakörök	Fejlesztendő kompetenciák	A képzésre fordított óraszám
1. A rendezvény lebonyolítása Nyitás előtti előkészítő műveletek. Szervizasztal felkészítése Gépek üzembe helyezése. Rendezvénykönyv ellenőrzése Vételezés raktárból, készletek feltöltése Terítés (asztalok beállítása, letörlése, abroszok szakszerű felhelyezése, terítés sorrendjének betartása) Alkalmi rendezvényekre való terítés adott és saját összeállítású étrend alapján (részvétel étel- és italsor összeállításában), szerviz asztal és kisegítő asztal szakszerű felkészítése. Rendezvényen való felszolgálás (bankett, koktélparti, álló/ültetett fogadás, díszétkezések) eszközök csomagolása, szállítása, helyszín berendezése, asztalok elrendezése, lebonyolítás, elszámolás) Lebonyolítás dokumentumai (forgatókönyv, diszpozíció)	Ismeretek helyén való alkalmazása Módszeres munkavégzés	22 óra
2. Elszámolás, fizettetés		

Bankkártyás, készpénzes, átutalásos fizettetés menete, előleg, előlegbekérő, foglaló, köt-bér, lemondási feltételek, lemondás stb.	Ismeretek helyén való alkalmazása Módszeres munkavégzés	40 óra

Vendégtéri ismeretek tantárgy

Témakörök	Fejlesztendő kompetenciák	A képzésre fordított óraszám
1. Felszolgálási ismeretek A felszolgálóval szemben támasztott követelmények, a felszolgálás általános szabályai, nyitás előtti műveletek, vendég fogadása, ajánlás	Ismeretek helyén való alkalmazása Módszeres munkavégzés	28 óra
2. A felszolgálás lebonyolítása Felszolgálási módok, a felszolgálás menete, folyamata Étlap szerinti főétkezések lebonyolítása Alkalmi rendezvényekre való terítés Rendezvényen való felszolgálás Szobaszerviz feladatok ellátása	Ismeretek helyén való alkalmazása Módszeres munkavégzés	28 óra
3. Fizetési módok Bankkártyás, egyéb készpénzkímélő fizetési módok, készpénzes, átutalásos fizettetés me-nete, elszámolás a munkáltató felé	Ismeretek helyén való alkalmazása Módszeres munkavégzés	6 óra

Értékesítési ismeretek

Témakörök	Fejlesztendő kompetenciák	A képzésre fordított óraszám
1. A séf- (táblás) ajánlat kialakításának szempontjai		

Ajánlatok kialakítása a séf lehetőségei és ítéletei alapján.	Ismeretek helyén való alkalmazása Módszeres munkavégzés	10 óra
2. A bankettkínálat kialakításának szempontjai Vendégigények, szezonalitás, alkalom, technológia, gépesítettség, helyszín, rendelkezésre álló személyzet szakképzettsége	Ismeretek helyén való alkalmazása	15 óra
3. Sommelier feladatának marketingvonatkozásai Borvidékek, borászatok ismerete, borászok termékeinek ismerete, ajánlási technikák	Módszeres munkavégzés	7 óra
4. Vendéglátó egységek online megjelenése, elemzése Étterem megjelenése az online térben Étteremhonlap felépítése, admin-feladatok Twitter, Facebook, Waze, Googlemaps stb.	Ismeretek helyén való alkalmazása	15 óra
5. Gasztroesemények az online térben Események szervezése, vacsoraestek lebonyolításának megjelenése az online protokoll szerint a közösségi oldalakon	Emlékezőképesség	8 óra
6. Hírlevelek szerkesztése és marketingvonatkozásai A hírlevelek szerkesztésének szabályai, küldésének szempontjai, célcsoportok helyes meg-választása az online protokoll szerint	Kreativitás	7 óra

Gazdálkodás és ügyviteli ismeretek

Tananyagelem megnevezése	**Fejlesztendő kompetenciák**	**A képzésre fordított óraszám**
5. Ügyvitel a vendéglátásban Bizonylatok, számlák, leltározás	Rendszerező képesség Emlékezőképesség	27 óra

Bizonylatok típusai, szigorú számadású bizonylatok jellemzői Készletgazdálkodás a vendéglátásban	Használja a vendéglátóhely IKT eszközeit, szoftvereit	
6. Árképzés Árpolitika, az árkialakítások nemzetközi formái, „food cost", „beverage cost" cost fogal-ma, számításuk módja, ELÁBÉ-szint, árrésszint számítása, árengedmények számítása, fajtái, bruttó és nettó ár, áfa, beszerzési ár, árrés	Rendszerező képesség Emlékezőképesség	7 óra
7. Jövedelmezőség A költség fogalma, az eredmény fogalma Költséggazdálkodás, költségelemzés, adózás előtti eredmény számítása Költségszint, eredményszint számítása, egyszerű jövedelmezőségi tábla felállítása	Rendszerező képesség Emlékezőképesség	7 óra
8. Elszámoltatás Leltárhiány, többlet értelmezése Normalizált hiány, forgalmazási veszteség, raktár-elszámoltatás, értékesítés elszámoltatása	Rendszerező képesség Emlékezőképesség	6 óra

<u>Étel és italismeret</u>

Témakörök	**Fejlesztendő kompetenciák**	**A képzésre fordított óraszám**
1. Ételkészítési ismeretek Hideg előételek, főételek, befejező fogások.	Emlékezőképesség	80 óra
2. Betekintés a csúcsgasztronómia világába, fine dining A világ éttermi besorolási rendszerei, a csúcsgasztronómia újdonságai, érdekességei.	Emlékezőképesség	15 óra
3. Étterem értékelő és minősítő rendszerek a világban Michelin, Gault & Millau, Tripadvisor, Facebook, Google	Kezdeményezőképesség Önálló munkavégzés Ismeretek helyén való alkalmazása	10 óra

	Módszeres munkavégzés Emlékezőképesség	
4. Italismeret és felszolgálásuk szabályai Italok csoportosítása, ismertetése (borok, szénsavas borok, sörök, párlatok, likőrök, kávék, kávékülönlegességek, teák, üdítők, ásványvizek) Borvidékek, jellemző szőlőfajták, borok, borászatok Aperitif és digestiv italok, kevert báritalok	Önálló munkavégzés Ismeretek helyén való alkalmazása Módszeres munkavégzés	108 óra
5. Italok készítésének szabályai Kevert italok, kávék és kávékülönlegességek, teák készítése	Önálló munkavégzés	34 óra
6. Ételek és italok párosítása, étrend összeállítás Aperitif és digestif italok, italajánlás Étlap fajtái (állandó, napi, alkalmi vagy szűkített). Étlap szerkesztésének szabályai. Itallap/borlap szerkesztésének szabályai Alkalmi étrend összeállítás szempontjai, menükártya szerkesztés szabályai Alkalmi menüsorok összeállítása, étrendek és a hozzá illő italok ajánlása.	Ismeretek helyén való alkalmazása Módszeres munkavégzés Emlékezőképesség	40 óra
7. Étel és ital érzékenységek, intoleranciák, allergiák A vendéglátásban alkalmazott ételekben és italokban előforduló 14-féle allergén anyag	Ismeretek helyén való alkalmazása Emlékezőképesség	23 óra

Értékelés:

- havonta 1-5-ig történő érdemjegyekkel a gyakorlati tevékenység értékelése
- személyre irányuló, teljes körű értékelés

4 1013 23 05 SZAKÁCS szakma

Szakirányú oktatás

2025/2026. tanévtől 10-11. évfolyam

Tantárgyak	10. évfolyam	11. évfolyam
	Éves óraszám a szakképző iskolában	Éves óraszám a szakképző iskolában
Munkavállalói idegen nyelv	0	62
Anyaggazdálkodás, adminisztráció, elszámoltatás	108	124
Ételkészítés-technológiai ismeretek	162	124
Összes óraszám:	270	310

10. évfolyam

Anyaggazdálkodás, adminisztráció, elszámoltatás tantárgy

Készítette: Tálosné Fekete Beáta

A tantárgy tanításának fő célja: A tantárgy tanításának célja, hogy a tanulók képesek legyenek az alapanyagok szakszerű átvételére, raktározására, az élelmiszer- és árukészlet ellenőrzésére. Ki tudják számítani adott termék anyagfelhasználását, valamint az adott termék elkészítéséhez szükséges vételezési és rendelési mennyiséget. Ki tudják tölteni a szükséges bizonylatokat, és ezeket a teendőket képesek legyen beépíteni a mindennapi munkavégzésébe

A tananyag tartalma, elvárt viselkedésmódok, attitűdök, digitális kompetenciák és az oktatására meghatározott óraszám:

Témakörök megnevezése	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök, digitális kompetenciák	A képzésre fordított óraszám

1. Áruátvétel A témakör elsajátítását követően a tanulók használják az alapozó képzésben elsajátított mérési, számlálási, mérleghasználati ismereteket. Tisztában vannak az áruátvétel különböző módjaival, a minőségi, mennyiségi, értékbeli áruátvétellel, és gyakorlatban is el tudják végezni azokat. Ismerik a különböző alapanyagok (halak, kagylók, rákok) minőségének megállapítására vonatkozó szabályokat, és az érzékszervi vizsgálat során alkalmazzák azokat. Különös figyelmet fordítanak a szavatossági idő betartására. Megállapítják az esetleges eltéréseket. Figyelnek a szállítás megfelelőségére, nem megfelelő szállítás, minőség, mennyiség, érték esetén megteszik a szükséges intézkedéseket (jegyzőkönyv, visszáru)	Pontosan és felelősségteljesen végzi az anyaggazdálkodáshoz kapcsolódó adminisztratív és gyakorlati feladatokat. Kiemelt figyelemmel kezeli a dokumentációkat, az elszámoltatás menetét és folyamatait.	20 óra
2. Árugazdálkodási szoftverek használata: A tanulók felvezetik a beérkezett árut az árugazdálkodási rendszerbe, jelölik a kiadott termékeket, használják az e-HACCP alkalmazást.		20 óra
3.Élelmiszer- és árukészlet ellenőrzése Összegyűjtik az adott termék elkészítéséhez szükséges alapanyagokat, eszközöket, és ellenőrzik ezek meglétét a konyhán. Az adott mennyiségeket a rendezvényi csoportok létszámához igazítják		8 óra
4.Vételezési, rendelési mennyiség megállapítása Egy adott étel megadott mennyiségben történő elkészítéséhez a tanulók kiszámolják a raktárból vételezendő mennyiséget. Figyelembe veszik annak veszteségét, illetve tömegnövekedését az alapanyag kezelése során. Az utánpótlási idő figyelembevételével kiszámolják a rendelési mennyiséget.		20 óra
5. Raktározás A tanulók ismerik a raktározás fogalmát, célját. Az átvett árut tulajdonságainak megfelelően kezelik, szakosított raktárakban helyezik el. Tevékenységük során tartják magukat a tiszta út elvéhez és a FIFO-elvhez. Kiszámolják a beérkezett áru nettó és bruttó tömegét.		40 óra

Követelmény, a továbbhaladás feltételei:

A tanulók képesek legyenek az alapanyagok szakszerű átvételére, raktározására, az élelmiszer- és árukészlet ellenőrzésére. Ki tudják számítani adott termék anyagfelhasználását, valamint az

adott termék elkészítéséhez szükséges vételezési és rendelési mennyiséget. Ki tudják tölteni a szükséges bizonylatokat, és ezeket a teendőket képesek legyen beépíteni a mindennapi munkavégzésébe

Alkalmazott oktatási módszerek:

- Magyarázat,
- Szemléltetés, gyakorlati feladat
- Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel

Értékelés:

- Személyre irányuló és osztályt érintő, teljes körű értékelés
- Folyamatos szóbeli és gyakorlati számonkérés és értékelés
- Teszt feladatlap

A tantárgy oktatásának tárgyi feltételei:

- szaktanterem, üzem
- projektor, interaktív tábla
- számológép

Ételkészítés-technológiai ismeretek tantárgy

Készítette: Horváth Tamás, Török-Kovács Péter

A tantárgy tanításának fő célja: A tantárgy tanításának fő célja, hogy a tanulók megismerjék a konyhatechnológiákat, és korábban megszerzett alapanyag-ismereteikre támaszkodva képesek legyenek beazonosítani, hogy melyik élelmiszerből melyik technológiával lehet előállítani a legnagyobb élvezeti értéket. Tudjanak komplex, több komponensű ételeket és az ételekből menüsorokat készíteni, szem előtt tartva a szezonalitást, az egyéni igényeket, betartva a higiéniai és technológiai szabályokat. További cél, hogy munkájuk során a tanulók képesek legyenek figyelembe venni a gazdaságossági szempontokat, törekedjenek a fejlődésre, és tudjanak csapatban dolgozni.

A tananyag tartalma, elvárt viselkedésmódok, attitűdök, digitális kompetenciák és az oktatására meghatározott óraszám:

Témakörök megnevezése	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök, digitális kompetenciák	A képzésre fordított óraszám
1. Párolás-főzés: A tanulók elsajátítják a párolási technikákat. Értik az elősütés, a rövid vagy hosszú párolólé fogalmát. Ki tudják választani, hogy az eltérő párolási formák mely vágóállat, hal vagy szárnyas mely húsrészének elkészítéséhez alkalmasak. Ajánlás: Egyszerű (együtemű) párolás: – Halak (rövid lében) – Gyümölcsök Összetett párolások: – Hússzeletek – Nagyobb darab húsok (brezírozás, poelle) – Apró húsok, pörköltek	Felelősségteljesen használja az ételkészítési technológiákat. Komplexen gondolkodik a menüsorok megalkotásánál és minden igényt kielégítő ételsorokat kreál. Betartja és alkalmazza a speciális étrendekre vonatkozó szabályokat.	32 óra
2.Sütés I. A tanulók ismerik a nyílt és zárt térben történő hőközlések gyakorlatát és tudja alkalmazni azokat. Kiválasztják a felhasználandó alapanyaghoz és a készítendő ételhez legjobban illő technológiát. Nyílt légtérű sütések: – Nyárson sütés: jellemzően egész állat (csirke, bárány, malac) sütése parázs vagy faszén felett, speciális esetben tészta, pl. kürtöskalács sütése – Roston sütés: frissensütéssel készíthető húsok, halak és zöldségek rostlapon, rostélyon vagy japán grillen (Hibachi) történő sütése – Serpenyőben kevés forró zsiradékban sütés (szotírozás): natúr steakek, lisztbe forgatott halak és panírozott húsok sütése – Pirítás: kisebb szeletre vagy apróbb darabokra vágott húsok, zöldségek gyors, magas hőmérsékleten történő elkészítése kevés zsiradékkal, szárazon vagy szakácsfáklyával – Sugárzó hővel történő sütés (szalamder): erős pörzsanyag-képződéssel járó hőkezelés, célja a felületi pirultság elérése, pl. mártás rásütése valamire vagy konfitálás utáni pörzsanyagképzés – Bő olajban sütés (frittírozás): ropogós külső és a szaftos, krémes belső állag elérése halaknál, zöldségeknél (burgonya, gyökérzöldségek, fűszernövények), tésztáknál, mint például fánkok, ropogósok, bundázott alapanyagok (sör- vagy bortésztába mártott húsok, zöldségek, gyümölcsök) esetén		130 óra

Követelmény, a továbbhaladás feltételei:

A tanulók megismerjék a konyhatechnológiákat, és korábban megszerzett alapanyag-ismereteikre támaszkodva képesek legyenek beazonosítani, hogy melyik élelmiszerből melyik technológiával lehet előállítani a legnagyobb élvezeti értéket. Tudjanak komplex, több komponensű ételeket és az ételekből menüsorokat készíteni, szem előtt tartva a szezonalitást, az egyéni igényeket, betartva a higiéniai és technológiai szabályokat. További cél, hogy

munkájuk során a tanulók képesek legyenek figyelembe venni a gazdaságossági szempontokat, törekedjenek a fejlődésre, és tudjanak csapatban dolgozzanak.

Alkalmazott oktatási módszerek:

- Magyarázat,
- Szemléltetés, gyakorlati feladat
- Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel

Értékelés:

- Személyre irányuló és osztályt érintő, teljes körű értékelés
- Folyamatos szóbeli és gyakorlati számonkérés és értékelés
- Teszt feladatlap

A tantárgy oktatásának tárgyi feltételei:

- szaktanterem, üzem

11. évfolyam

Munkavállalói idegen nyelv tantárgy

Készítette: Dankovics Tetyana, Fáncsyné Borongics Valéria, Török-Kovács Péter

A tantárgy oktatásának célja:

A tantárgy tanításának célja, hogy a tanulók idegen nyelven is képesek legyenek álláshirdetésre jelentkezni, ismerjék az álláskeresés lépéseit, s nyelvi szintjüknek megfelelően hatékonyan és eredményesen meg tudják valósítani a kommunikációs célokat egy állásinterjú során. Megértsék a munkájukhoz kapcsolódó idegen nyelvű álláshirdetéseket, képesek legyenek a munkavállaláshoz kapcsolódóan egyszerű formanyomtatványokat kitölteni, önéletrajzot írni és motivációs levelet megfogalmazni a formai és tartalmi követelményeknek megfelelően, nyelvi panelek és gyakori kifejezések segítségével.

Az állásinterjú során legyenek képesek idegen nyelven, a személyes és szakmai vonatkozást is beleértve bemutatkozni. Tudjanak szándékaikról, elképzeléseikről, jövőbeli terveikről beszélni. Ki tudják fejezni erősségeiket, gyengeségeiket egyszerűbb mondatok, nyelvi szerkezetek segítségével. Rendelkezzenek megfelelő szókinccsel ahhoz, hogy tanulmányaikról és munkatapasztalatukról be tudjanak számolni. Megértsék az adott

cég/vállalat honlapján közzétett információkat, és ezzel kapcsolatosan fel tudjanak tenni munkájukat érintő egyszerűbb kérdéseket.

A tantárgy épít a tanulók közismereti tantárgyak keretében elsajátított idegennyelv-tudására, alapvető mondatszerkesztési ismereteire, valamint a főbb igeidők ismeretére. A tantárgy tanulása során a tanuló ezen ismereteit aktiválja és a munkavállalói szókincset is alkalmazva gyakorolja.

Tananyag tartalma, és az oktatására meghatározott óraszám, fejlesztendő kompetenciák:

Tananyagelem megnevezése	**Fejlesztendő kompetenciák**	**A képzésre fordított óraszám**
Az álláskeresés lépései, álláshirdetések Álláskereső portálok, böngészők, álláshirdetések megértése (olvasott szövegértés), nyomtatványok kitöltése (íráskészség), szakmai szókincs	Internetes álláskereső oldalakon és egyéb fórumokon (újsághirdetések, szaklapok, szakmai kiadványok stb.) álláshirdetéseket keres. Az álláskeresséshez használja a kapcsolati tőkéjét.	11 óra
Önéletrajz és motivációs levél Önéletrajzok formai és tartalmi követelményei (olvasott szövegértés, szókincs, íráskészség) , Önéletrajz sablonok megismerése, kitöltése (Europass CV sablon vagy szövegszerkesztők sablonjai), motivációs levél tartalmi és formai követelményei, tipikus szófordulatai (szókincs, íráskészség)	A tanuló megtanulja az önéletrajzok típusait, azok tartalmi és formai követelményeit, tipikus szófordulatait. Képessé válik saját maga is a nyelvi szintjének megfelelő helyességgel önálló önéletrajz készítésére, A tartalmi és formai követelményeknek megfelelő motivációs levelet ír, melyet a megpályázandó állás sajátosságaihoz igazít.	20 óra
„Small talk” – általános társalgás		11 óra

Az általános idegennyelv tantárgy keretein belül megismert általános csevegési témakörök (időjárás, család, hobbi, utazás, stb) szókincsének áttekintése, szóbeli kompetenciák fejlesztése - társalgás gyakorlása.	Az állásinterjún, az állásinterjúra érkezéskor vagy a kapcsolódó telefonbeszélgetések során csevegést (small talk) kezdeményez, a társalgást fenntartja és befejezi. A kérdésekre megfelelő válaszokat ad.	
Állásinterjú Az állásinterjú menete, szakmai bemutatkozás, tipikus kérdések megértése és megválaszolása, állásinterjúval kapcsolatos gyakori szófordulatok, felvezető csevegés gyakorlása, szakmai szókincs áttekintése, munkavállalással kapcsolatos kérdésfeltevés (szókincs és szóbeli kompetencia fejlesztése)	A témakör végére a tanuló képes egyszerűbb mondatokkal és megfelelő koherenciával hatékony kommunikációt folytatni az állásinterjú során. Be tud mutatkozni szakmai vonatkozással is. Elsajátítja azt a szakmai jellegű szókincset, amely alkalmassá teszi arra, hogy a munkalehetőségekről, munkakörülményekről tájékozódjon. Ki tudja emelni erősségeit, és egyszerűbb kérdéseket tud feltenni a betölteni kívánt munkakörrel kapcsolatosan. A témakör tanulása során elsajátítja a közvetlenül a szakmájára vonatkozó, gyakran használt kifejezéseket.	20 óra

A képzés javasolt helyszíne
Az órák kb. 50%-a egyszerű tanteremben történjen, egy másik fele pedig számítógépes tanterem, hiszen az oktatás egy jelentős részben digitális tananyag által támogatott formában zajlik.

Követelmény, a továbbhaladás feltételei:

A tanuló legyen képes az adott idegen nyelven önéletrajzot írni , munkára jelentkezni , állásinterjún idegen nyelven kommunikálni, reklamációkat intézni.

Értékelés:

- Folyamatos számonkérés szóban, írásban és önálló feladatok alapján a tanítási órákon ellenőrzés céljából.
- Évközi dolgozatok megírása meghatározott szempontok alapján minősítés céljából.
- Tematikus, témazáró feladatsorok, amelyek átfogó ismeretekre és képességekre irányulnak, a minősítés és az oktatói folyamat kontrollja céljából.
- Projektmunkában való részvétel (egyéni vagy csoportos) szóbeli, írásbeli értékelése.
- Tények, elemi információk megjegyzése, megértése, fogalmak felismerése, megnevezése és használata, a szaknyelv alkalmazása, a különböző műfajú és rendeltetésű szövegek sajátosságainak felismerése, értelmezése, szabályok ismerete és reprodukálása.
- Különféle szövegek megalkotása, a nyelvhelyességi és helyesírási biztonság fejlesztése.

A tantárgy oktatásának tárgyi feltételei:

- falitérkép
- tanterem
- laptop
- CD lejátszó
- DVD lejátszó
- videó
- televízió
- projektor
- interaktív tábla

Anyaggazdálkodás, adminisztráció, elszámoltatás tantárgy

Készítette: Tálosné Fekete Beáta

A tantárgy tanításának fő célja: A tantárgy tanításának célja, hogy a tanulók képesek legyenek az alapanyagok szakszerű átvételére, raktározására, az élelmiszer- és árukészlet ellenőrzésére. Ki tudják számítani adott termék anyagfelhasználását, valamint az adott termék elkészítéséhez szükséges vételezési és rendelési mennyiséget. Ki tudják tölteni a szükséges bizonylatokat, és ezeket a teendőket képesek legyen beépíteni a mindennapi munkavégzésébe

A tananyag tartalma, elvárt viselkedésmódok, attitűdök, digitális kompetenciák és az oktatására meghatározott óraszám:

Témakörök megnevezése	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök, digitális kompetenciák	A képzésre fordított óraszám
1. Az anyagfelhasználás kiszámítása: A tanulók egy megadott receptúra alapján anyaghányad-kalkulációt végeznek. Ismerik az egységár, mennyiségi egység, mennyiség, érték fogalmát. A kalkulációt papíron és digitálisan is el tudják készíteni.	Pontosan és felelősségteljesen végzi az anyaggazdálkodáshoz kapcsolódó adminisztratív és gyakorlati feladatokat. Kiemelt figyelemmel kezeli a dokumentációkat, az elszámoltatás menetét és folyamatait.	20 óra
2. Árképzés: Kialakítják egy adott termék árát, amihez alapul veszik a felhasznált anyagok beszerzési árát. Különbséget tesznek beszerzési és eladási ár között. Értik az áfa szó jelentését, ismerik a tulajdonságait, tudják a vendéglátásban használt áfakulcsok mértékét, használatuk szabályát. Haszonkulcs segítségével árrést számolnak, majd kialakítják a termék nettó, bruttó eladási árát. Vezetői kérésre engedményes árat számolnak, csoportárat alakítanak ki, esetleges felárat kalkulálnak. Ismerik az ár és a bevétel kapcsolatát.		24 óra
3.Bizonylatolás: Ismerik a bizonylat fogalmát, értik a bizonylati elvet. A bizonylatokat keletkezésük, kiállításuk szerint csoportosítják. Biztos kézzel töltenek ki készpénzfizetéses, átutalásos számlát, nyugtát, szállítólevelet. A rontott bizonylatot szakszerűen javítják. A vendéglátásban használt vásárlók könyvét el tudják helyezni, ismerik a célját, tartalmát. Ki tudják tölteni a készletgazdálkodás legfontosabb dokumentumait (vételezési jegy, selejtezési ív, kiadási bizonylat). A képzőhelyen használt szoftver segítségével bizonylatokat készítenek, és átlátják ezek tartalmát		20 óra
4. Elszámoltatás		

A tanulók ki tudják mutatni a raktár és a termelési munkaterület leltáreredményét. Értelmezik a fizetendő hiány, többlet,		30 óra
5. Készletgazdálkodás A tanulók ismerik a készletgazdálkodás fogalmát és jelentőségét a vendéglátásban. Értik a nyitókészlet, zárókészlet, készletnövekedés és -csökkenés kifejezések jelentését, és ezek felhasználásával fel tudják állítani az áruforgalmi mérlegsort. Számtani átlagot és kronologikus átlagot számolnak. Meg tudják határozni a forgási sebességet napokban és fordulatokban. A kapott eredményt értelmezik		30 óra

Követelmény, a továbbhaladás feltételei:

A tanulók képesek legyenek az alapanyagok szakszerű átvételére, raktározására, az élelmiszer- és árukészlet ellenőrzésére. Ki tudják számítani adott termék anyagfelhasználását, valamint az adott termék elkészítéséhez szükséges vételezési és rendelési mennyiséget. Ki tudják tölteni a szükséges bizonylatokat, és ezeket a teendőket képesek legyen beépíteni a mindennapi munkavégzésébe

Alkalmazott oktatási módszerek:

- Magyarázat,
- Szemléltetés, gyakorlati feladat
- Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel

Értékelés:

- Személyre irányuló és osztályt érintő, teljes körű értékelés
- Folyamatos szóbeli és gyakorlati számonkérés és értékelés
- Teszt feladatlap

A tantárgy oktatásának tárgyi feltételei:

- szaktanterem, üzem
- projektor, interaktív tábla
- számológép

Ételkészítés-technológiai ismeretek tantárgy

Készítette: Horváth Tamás, Török-Kovács Péter

A tantárgy tanításának fő célja: A tantárgy tanításának fő célja, hogy a tanulók megismerjék a konyhatechnológiákat, és korábban megszerzett alapanyag-ismereteikre támaszkodva képesek legyenek beazonosítani, hogy melyik élelmiszerből melyik technológiával lehet előállítani a legnagyobb élvezeti értéket. Tudjanak komplex, több komponensű ételeket és az ételekből menüsorokat készíteni, szem előtt tartva a szezonalitást, az egyéni igényeket, betartva a higiéniai és technológiai szabályokat. További cél, hogy munkájuk során a tanulók képesek legyenek figyelembe venni a gazdaságossági szempontokat, törekedjenek a fejlődésre, és tudjanak csapatban dolgozni.

A tananyag tartalma, elvárt viselkedésmódok, attitűdök, digitális kompetenciák és az oktatására meghatározott óraszám:

Témakörök megnevezése	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök, digitális kompetenciák	A képzésre fordított óraszám
Ételkészítés menü összeállítás áru kosárból A tanulók az eddig megszerzett tudásukat felhasználva a rendelkezésére álló alapanyagokból megalkotnak egy legalább háromfogásos menüsort, amelyben bemutatják kreativitásukat, alapanyag-ismeretüket és technológiai tudásukat. Mindezt higiénikusan, precízen, önmagukra és környezetükre is igényes formában teszik. Szóban is be tudják mutatni az általuk elkészített menüt.	Felelősségteljesen használja az ételkészítési technológiákat. Komplexen gondolkodik a menüsorok megalkotá-sánál és minden igényt kielégítő ételsorokat kreál. Betartja és alkalmazza a speciális étrendekre vonatkozó szabályokat.	124 óra

Követelmény, a továbbhaladás feltételei:

A tanulók megismerjék a konyhatechnológiákat, és korábban megszerzett alapanyag-ismereteikre támaszkodva képesek legyenek beazonosítani, hogy melyik élelmiszerből melyik technológiával lehet előállítani a legnagyobb élvezeti értéket. Tudjanak komplex, több komponensű ételeket és az ételekből menüsorokat készíteni, szem előtt tartva a szezonalitást, az egyéni igényeket, betartva a higiéniai és technológiai szabályokat. További cél, hogy munkájuk során a tanulók képesek legyenek figyelembe venni a gazdaságossági szempontokat, törekedjenek a fejlődésre, és tudjanak csapatban dolgozni.

Alkalmazott oktatási módszerek:

- Magyarázat,

- Szemléltetés, gyakorlati feladat
- Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel

Értékelés:

- Személyre irányuló és osztályt érintő, teljes körű értékelés
- Folyamatos szóbeli és gyakorlati számonkérés és értékelés
- Teszt feladatlap

A tantárgy oktatásának tárgyi feltételei:

- szaktanterem és gyakorlati tanműhely

Duális képző képzési programja

2025/2026. tanévtől 10-11. évfolyam

Tantárgyak	10. évfolyam	11. évfolyam
	Éves óraszám külső képzőhely	Éves óraszám külső képzőhely
Előkészítés és élelmiszerfeldolgozás	**108**	**62**
Konyhai berendezések-gépek ismerete, kezelése, programozása	**72**	**62**
Ételkészítés-technológiai ismeretek	**342**	**325,5**
Ételek tálalása	**72**	**62**
Anyaggazdálkodás, adminisztráció, elszámoltatás	**36**	**31**
Összes óraszám:	**630**	**542,5**
Egybefüggő szakmai gyakorlat:	**175**	**-**

10. évfolyam

Előkészítés és élelmiszerfeldolgozás tantárgy

A tantárgy tanításának fő célja: A tanuló azonosítja, csoportosítja a konyhában használatos alapanyagokat és eszközöket, melyeket helyesen alkalmaz. Alapkészítményeket állít elő a megismert anyagok, eszközök és technológiák felhasználásával.

Témakörök	Fejlesztendő kompetenciák	A képzésre fordított óraszám
1.Előkészítés A tanulók felismerik és csoportosítják a növényi és állati eredetű élelmiszereket. Zöldségek és gyümölcsök esetében belátják az idényszerűség fontosságát. Ismerik az előkészítés műveleti sorrendjét: válogatás, száraz és nedves tisztítás, darabolás. Az előkészített alapanyagokat minél gyorsabban felhasználják. A vágóállatok, szárnyasok, halak esetében tisztában vannak a darabolás, filézés, csontozás, valamint a rostirány fogalmával.	Rendszerező képesség Emlékezőképesség	20 óra
2.Alapműveletek A tanulók megismerik és alkalmazzák a következő eljárásokat. Felületkezelés: fényezés, áthúzás, bevonás, dermesztés. Élvezeti érték növelése: ízesítés, fűszerezés, színezés, tisztítás, derítés, parírozás, lehabozás, szűrés. Formaadás: kiszúrás, lepréselés, sajtolás, szeletelés, darabolás, passzírozás, kiszaggatás, sodrás, fonás, dresszírozás Lazítás: járulékos anyaggal, zsiradékkal, levegőbevitellel, egyéb mechanikai úton Összeállítás: töltés, kikeverés, összekeverés, gyúrás, lerakás, rétegezés Fűszerezés, ízesítés: bouquetgarni, fűszerzacskó, friss fűszernövények használata, sózás (sófajták), édesítés, savasítás, ízesítőkeverékek (sofrito, mirepoix, persillade)	Emlékezőképesség Módszeres munkavégzés	20 óra
3.Alapkészítmények A tanulók megismerik és előállítják a következő alapkészítményeket: – fűszervajak: hidegen és melegen kevert fűszervajak – farce-ok: máj- és húsfarce-ok – páclevek: nyers és főtt páclé vadakhoz – marinálás: citrom alapú aromatikus készítmények, melyek elsősorban világos húsok, halak, zöldségek és gyümölcsök aromatizálására szolgálnak.	Kezdeményezőképesség Önálló munkavégzés Ismeretek helyén való alkalmazása	4 óra

– egyszerű gyúrt tészta: sokoldalú felhasználhatóság, levesbetétek, köretek készítéséhez – duxelles: gombapép, ízesítésre és burkolásra használható21/34. oldal – muszlin mártás: világos, tejszínes hús- vagy halemulzió, amely töltelékként, habgaluskaként hasznosítható	Módszeres munkavégzés Emlékezőképesség	
4.Alaplevek, rövidlevek, kivonatok és pecsenyelevek A tanulók megismerik a világos és barna alaplevek fajtáit. A hasonló technológiával készülő híg levesekhez képest a világos és barna alaplevek esetében jelentősen kevesebb sót és fűszert alkalmaznak, mivel a későbbi felhasználás miatt (beforralás, koncentrálás) ezek az ízek felerősödnek. Barna alaplevek (borjú, marha, sertés, kacsa, liba, vad) esetén a főzést megelőzően elvégeznek egy erőteljes pirítást, s ezzel megadják a későbbi barna színt. Ezeknél a leveknél hosszabb főzési idő szükséges. Világos alaplevet (csirke, zöldség, hal) rövidebb főzési idővel készítenek.	Ismeretek helyén való alkalmazása Módszeres munkavégzés Emlékezőképesség	20 óra
5.Sűrítési eljárások A tanulók megismerik, elkészítik és önállóan használják a különböző sűrítési eljárásokat: – a liszttel történő sűrítés fajtái: rántások, lisztszórás, habarás, beurremanié, sűrítés szárazon pirított liszt felhasználásával – keményítők használata – egyéb sűrítők alkalmazása (roux, agar-agar, xantán), figyelembe véve ezen anyagok eltérő tulajdonságait – az étel sűrítése saját anyagával – sűrítés tejtermékkel (tejföl, tejszín, vaj) – sűrítés zsemlemorzsával, kenyérrel, – burgonyával történő sűrítés	Ismeretek helyén való alkalmazása Módszeres munkavégzés Emlékezőképesség	10 óra
6.Bundázási eljárások A tanulók megismerik és használják az alapvető bundázási eljárásokat: – natúr, bécsi, párizsi, Orly, tempura, bortészta	Ismeretek helyén való alkalmazása Módszeres munkavégzés Emlékezőképesség	14 óra
7.Mártások A tanulók megismerik és elkészítik a mártásokat, megtanulják használatukat, szerepüket az étkezés rendjében: – francia alapmártások és belőlük képzett mártások készítése – az emulziós mártások készítéséhez szükséges speciális technológia alkalmazása – hideg mártásokelőállítása – egyéb meleg mártások készítése	Ismeretek helyén való alkalmazása Módszeres munkavégzés Emlékezőképesség	20 óra

Konyhai berendezések és gépek ismerete, kezelése, programozása tantárgy

A tantárgy tanításának fő célja a tanulók megismerik és készségszinten elsajátítják a konyhában található eszközök és gépek biztonságos használatát. Szükség szerint programozzák azokat, valamint kihasználják a bennük rejlő lehetőségeket.

Témakörök	Fejlesztendő kompetenciák	A képzésre fordított óraszám
1. Kéziszerszámok A tanulók megismerik a kéziszerszámok szakszerű használatát, tisztításuk és karbantartásuk szabályait, megtanulnak kést élezni. Üzembiztosan össze- és szétszerelik a húsdarálót, a kuttert és az egyszerűbb gépeket, gondoskodnak a szakszerű tisztántartásukról és tárolásuk	Rendszerező képesség Emlékezőképesség	20 óra
2.Hűtő- és fagyasztóberendezések A tanulók ismerik a hűtő- és fagyasztóberendezések működési elveit, tudják kezelni és szükség esetén programozni a fagyasztó- és sokkolókészülékeket. Lazítás: járulékos anyaggal, zsiradékkal, levegőbevitellel, egyéb mechanikai úton Összeállítás: töltés, kikeverés, összekeverés, gyúrás, lerakás, rétegezés Fűszerezés, ízesítés: bouquetgarni, fűszerzacskó, friss fűszernövények használata, sózás (sófajták), édesítés, savasítás, ízesítőkeverékek (sofrito, mirepoix, persillade)	Emlékezőképesség Módszeres munkavégzés	20 óra
3.Főző- és sütőberendezések Ismerik a különböző elveken működő hőközlő berendezéseket, a villany és gázüzemű sütőket. Képesek rendeltetésszerűen használni, tisztántartani ezeket. Tudják kezelni és adott esetben programozni a berendezéseket (pl. sütőkemencék, indukciós főzőlapok, kombipárolók, mikrohullámú sütők, főzőüstök, kerámialapos tűzhelyek, gáztűzhelyek, francia tűzhelyek)	Kezdeményezőképesség Önálló munkavégzés Ismeretek helyén való alkalmazása Módszeres munkavégzés Emlékezőképesség	20 óra
4.Egyéb berendezések és gépek	Ismeretek helyén való alkalmazása	

Ismerik és biztonságosan használják a ma már egyre kevésbé különlegesnek számító konyhai gépeket és berendezéseket. Ajánlás: – Pacojet: digitálisan programozzák annak függvényében, hogy sorbet-t, fagylaltot, jégkrémet, mousse-t, habot vagy mártásalapot kell készíteniük. – Termomixer: képesek beprogramozni és kezelni egy komplex feladat ellátására. A berendezés, gyúr, aprít, dagaszt, keleszt, turmixol és hőkezel. – Szárító- és aszalóberendezés: tudják programozni a nedvességtartalom csökkentésére alkalmas berendezést. – VarioCooking Center: a legösszetettebb programozási feladatot igénylő berendezést is képesek beállítani és használni. – Sous-viderunner: az élelmiszerbiztonsági szabályok szigorú betartása mellett tudják programozni és használni a sous-vide berendezést.	Módszeres munkavégzés Emlékezőképesség	12 óra

Ételkészítés-technológiai ismeretek tantárgy

A tantárgy tanításának fő célja, hogy a tanulók megismerjék a konyhatechnológiákat, és korábban megszerzett alapanyag-ismereteikre támaszkodva képesek legyenek beazonosítani, hogy melyik élelmiszerből melyik technológiával lehet előállítani a legnagyobb élvezeti értéket. Tudjanak komplex, több komponensű ételeket és az ételekből menüsorokat készíteni, szem előtt tartva a szezonalitást, az egyéni igényeket, betartva a higiéniai és technológiai szabályokat. További cél, hogy munkájuk során a tanulók képesek legyenek figyelembe venni a gazdaságossági szempontokat, törekedjenek a fejlődésre, és tudjanak csapatban dolgozni.

Témakörök	**Fejlesztendő kompetenciák**	**A képzésre fordított óraszám**
1. Főzés: A tanulók elsajátítják a főzés formáit és képesek lesznek alkalmazni azokat. El tudják készíteni a főzési technológiákhoz kapcsolódó ételeket és/vagy ételkiegészítőket. Mindig figyelembe veszik a felhasznált alapanyag és technológia kapcsolatát. – Forralás: tészták, levesbetétek, köretek – Gyöngyöző forralás: húslevesek, erőlevesek – Kíméletes forralás: főzelékek, krémlevesek, összetett levesek, sűrített levesek – Posírozás: bevert tojás –	Rendszerező képesség Emlékezőképesség	123 óra

Beforralás: fűszerkivonatok – Forrázás: paradicsomhámozás, csontok forrázása – Blansírozás: zöldségek előfőzése – Főzés zárt térben: hőkezelés kuktában, pl. hüvelyesek esetén		
2.Gőzölés: A tanulók ismerik a gőzölés közvetett és közvetlen formáját, be tudják azonosítani, hogy melyik készítménynél melyik a megfelelő technológia. Kezelni, programozni tudják a gőzöléshez szükséges gépeket. Ez az eljárás az egyik legkíméletesebb hőközlési forma, ez adja a legteljesebb és tisztább ízeket. Kiválóan alkalmas a könnyű rostszerkezetű élelmiszerek puhítására. Nagyon jól használható kímélő táplálkozást igénylő vendégek étkeztetésénél. Ajánlás: – Közvetlen gőzölés: harcsafilé, zöldségek – Közvetett gőzölés: felfújtak	Emlékezőképesség Módszeres munkavégzés	112 óra
3. Párolás: A tanulók elsajátítják a párolási technikákat. Értik az elősütés, a rövid vagy hosszú párolólé fogalmát. Ki tudják választani, hogy az eltérő párolási formák mely vágóállat, hal vagy szárnyas mely húsrészének elkészítéséhez alkalmasak. Ajánlás: Egyszerű (együtemű) párolás: – Halak (rövid lében) – Gyümölcsök Összetett párolások: – Hússzeletek – Nagyobb darab húsok (brezírozás, poelle) – Apró húsok, pörköltek	Kezdeményezőképesség Önálló munkavégzés Ismeretek helyén való alkalmazása Módszeres munkavégzés Emlékezőképesség	107 óra

Ételek tálalása tantárgy

A tantárgy tanításának fő célja, hogy a témakörök elsajátítását követően a tanulók ismerik a tálalási
formákat, a tálalóeszközöket és a tálalás szabályait. Értik a szezonalitás fogalmát, ismerik a szezonokhoz köthető jellegzetes élelmiszereket és technológiákat. Képesek rendezvényi menük összeállítására és a feladathoz tartozó egyéb tevékenységekre, kalkuláció összeállítására és átszámolására. Ismerik a nemzetközi konyhákat, képesek ötletet meríteni az ott használt technológiákból. Képesek megtervezni, minden szempontot figyelembe véve összeállítani egy büféasztal kínálatát.

Témakörök	Fejlesztendő kompetenciák	A képzésre fordított óraszám

1.Alapvető tálalási formák, lehetőségek A témakör elsajátítását követően a tanulók ismerik a tálalóeszközöket, tányérokat, tálakat, kiegészítőket és a tálalási szabályokat. Figyelnek, hogy a húsok szeletelésénél, darabolásánál a rostirányra merőlegesen alkalmazzák a vágásokat. Rendezetten és arányosan tálalják a fogás fő motívumát, a köretet, a mártást és a kiegészítőket. Képesek tálalási időrendben meghatározni a rendelésekben szereplő tételeket. Ismerik és alkalmazzák a tálalási módokat. Tisztában vannak a díszítés szabályaival és a díszítőelemek, -anyagok tulajdonságával, szerepével. Ismerik a tányért melegen tartó berendezések működését és tudják kezelni azokat. Kiválasztják az elkészült étel, fogás jellegének, méretének megfelelő tányért, tálat és tálalóeszközt. Fokozottan ügyelnek a tisztaságra, a tálalt étel és tányér, tál hőmérsékletére. Ismerik a szervizmódokat és azok kellékeit. Tudják, miként kell esztétikusan elhelyezni az elkészült fogást a tányéron, tálon. Ízlésesen, kreatívan készítik el, „megkomponálják” a tálat.	Kezdeményezőképesség Önálló munkavégzés Ismeretek helyén való alkalmazása Módszeres munkavégzés Emlékezőképesség	20 óra
2.Szezonális alapanyagok használata Meghatározzák a szezonnak megfelelő alapanyagokat, és ezeket be tudják építeni az üzlet kínálatába. Ismerik és tudatosan használják az adott élelmiszertípusnak leginkább megfelelő elő- és elkészítési technológiát	Kezdeményezőképesség Önálló munkavégzés Ismeretek helyén való alkalmazása Módszeres munkavégzés Emlékezőképesség	17 óra
3.Heti menük összeállítása Összeállítják a heti menüt, figyelembe veszik és szakszerűen kezelik a felmerülő ételallergiákat. Képesek diatetikus szemlélettel gondolkodni és a menüt ennek megfelelően alakítják ki. Kiválasztják és használják a szezonális alapanyagokat	Kezdeményezőképesség Önálló munkavégzés Ismeretek helyén való alkalmazása	15 óra

	Módszeres munkavégzés Emlékezőképesség	
4.Alkalmi menük összeállítása Bármilyen rendezvényre képesek összeállítani a menüt, figyelembe véve az összes felmerülő speciális igényt. Szem előtt tartják a résztvevők és a megrendelők kéréseit. Figyelnek a szezonalitásra, ajánlatot tesznek különböző variációkra.	Kezdeményezőképesség Önálló munkavégzés Ismeretek helyén való alkalmazása Módszeres munkavégzés Emlékezőképesség	20 óra

Anyaggazdálkodás, adminisztráció, elszámoltatás

A tantárgy tanításának fő célja, hogy a tanulók képesek legyenek az alapanyagok szakszerű átvételére, raktározására, az élelmiszer- és árukészlet ellenőrzésére. Ki tudják számítani adott termék anyagfelhasználását, valamint az adott termék elkészítéséhez szükséges vételezési és rendelési mennyiséget. Ki tudják tölteni a szükséges bizonylatokat, és ezeket a teendőket képesek legyen beépíteni a mindennapi munkavégzésébe.

Témakörök	Fejlesztendő kompetenciák	A képzésre fordított óraszám
1. Áruátvétel A témakör elsajátítását követően a tanulók használják az alapozó képzésben elsajátított mérési, számlálási, mérleghasználati ismereteket. Tisztában vannak az áruátvétel különböző módjaival, a minőségi, mennyiségi, értékbeli áruátvétellel, és gyakorlatban is el tudják végezni azokat. Ismerik a különböző alapanyagok (halak, kagylók, rákok) minőségének megállapítására vonatkozó szabályokat, és az érzékszervi vizsgálat során alkalmazzák azokat. Különös figyelmet fordítanak a szavatossági idő betartására. Megállapítják az esetleges eltéréseket. Figyelnek a szállítás megfelelőségére, nem megfelelő szállítás, minőség, mennyiség,	Kezdeményezőképesség Önálló munkavégzés Ismeretek helyén való alkalmazása Módszeres munkavégzés	6 óra

érték esetén megteszik a szükséges intézkedéseket (jegyzőkönyv, visszáru)	Emlékezőképesség	
2. Árugazdálkodási szoftverek használata: A tanulók felvezetik a beérkezett árut az árugazdálkodási rendszerbe, jelölik a kiadott termékeket, használják az e-HACCP alkalmazást.	Önálló munkavégzés Emlékezőképesség	30 óra

11. évfolyam

Előkészítés és élelmiszerfeldolgozás tantárgy

Témakörök	Fejlesztendő kompetenciák	A képzésre fordított óraszám
1.Töltelékáruk (kolbászok, terrine-ek, pástétomok, galantinok) Megismerik, elkészítik és használják a különféle konyhai húskészítményeket: – kolbászok, hurkák – galantinok, ballotine – pástétomok – terrine-ek	Ismeretek helyén való alkalmazása Módszeres munkavégzés	18 óra
2.Pékáruk és cukrászati alaptészták A tanulók megértik az élesztő és a kovász működését és használatát. Összeállítanak és készre sütnek alaptésztákat. Kelt, omlós, kevert és égetett tésztákat készítenek. Kovász segítségével kiflit és egyszerűbb kenyereket sütnek	Ismeretek helyén való alkalmazása Módszeres munkavégzés	18 óra
3.Savanyítás, tartósítás A tanulók megértik a savanyítás metódusát. Rövid ideig, illetve hosszan eltartható savanyított zöldségeket és gyümölcsöket készíteni	Ismeretek helyén való alkalmazása Módszeres munkavégzés	26 óra

Konyhai berendezések és gépek ismerete, kezelése, programozása tantárgy

Témakörök	Fejlesztendő kompetenciák	A képzésre fordított óraszám
Karbantartási és üzemeltetési ismeretek Mélységében ismerika használatban lévő gépek és berendezések beüzemelési, karbantartási és programozási folyamatait. Gőzpárolók esetében például megtanulják az alábbiakat: – Üzembe helyezés előtt a berendezés és a használója biztonsága érdekében ellenőrzést tart, tűz és balesetvédelmi szempontok figyelembevételével. – Napi tisztítás és ápolás gépi program és kézi tisztító-, illetve ápolószerek, eszközök segítségével – A készülék funkcionális elemei – Gőzgenerátor vízkőmentesítése – Gőzfúvóka vízkőmentesítése – Gőzgenerátor ürítése – SelfCookingControl üzemmód – Előmelegítés funkció ismerete, programozása – Cool down program alkalmazása – Munkavégzés maghőmérséklet-érzékelővel	Ismeretek helyén való alkalmazása Módszeres munkavégzés	62 óra

Ételkészítés-technológiai ismeretek tantárgy

Témakörök	Fejlesztendő kompetenciák	A képzésre fordított óraszám
1.Sütés II. Zárt légterű sütések (sütőben, kemencében, kombipárolóban és Josperben): – Egészben vagy nagyobb darabban készített húsok – Összesütött zöldség vagy tésztaételek (pl. burgonyagratin, lasagne) – Édes vagy sós tészták (pl. aranygaluska, kenyér, pékáru) – Melegen füstölés – Serpenyőben elkezdett sütés befejezése A tanulók megtanulják beállítani a kombipárolón a páratartalmat és a	Ismeretek helyén való alkalmazása Módszeres munkavégzés	60 óra

légkeverést, illetve annak intenzitását, valamint elsajátítják az éjszakai sütési módot		
2.Különleges technológiák A tanulók megismerik és megtanulják használni az alábbi technológiákat: Konfitálás: húsok saját zsírjukban, zöldségek vajban vagy olajban, lassú, alacsony hőmérsékleten történő sütése. Húsok esetben ugyanezzel a zsiradékkal tartósítani lehet az elkészített élelmiszereket. Leginkább kacsa, liba, sertés, ritkább esetben hal, zöldségek közül pedig hüvelyesek elkészítésére alkalmas technika. Sous vide: rendkívül nagy technológiai pontosságot igénylő hőközlés. Az alapanyagot vagy alapanyagokat először vákuumfóliázzák, utána pontosan megtartott hőmérséklet mellett meghatározott ideig főzik. Marinálás: savas környezetben történő fehérjeátalakítás, halaknál és könnyebb rostozatú húsoknál alkalmazzák. Füstölés: hideg vagy meleg füstölés, jellegzetes ízzel és állaggal járó technológia, amely nem minden alapanyaghoz illik	Ismeretek helyén való alkalmazása Módszeres munkavégzés	57 óra
3.Cukrászat A tanulók megismerik és megtanulják kombinálni a különféle éttermi cukrászati technológiákat, és képessé válnak ezeket kombinálva komplex tányérdesszertet alkotni. Elsajátítják az alábbiakat: – Tésztakészítési technológiák (gyúrt és kevert omlós, élesztős, leveles, forrázott, felvert, kevert, húzott, túrós és burgonyás tészták) – Alapkrémek és alapkrémekből ízesített krémek – Változatos gyümölcskészítmények (pürék, zselék, töltelékek) – Édes és sós töltelékek – Habok (mousse, habosított ganache, espuma) – A fagylaltkészítés alapjai és a fagylaltfajták (fagylalt, parfé, sorbet, granita)	Ismeretek helyén való alkalmazása Módszeres munkavégzés	110 óra

– Édes felfújtak, pudingok – Mártások, öntetek		
4. Speciális ételek (mentes, kímélő) A tanuló képessé válik arra, hogy ételeket és menüket hozzon létre a speciális igényekkel érkező vendégek számára. Megismeri a kímélő és a mentes táplálkozáshoz szükséges alapanyagokat és technológiákat.	Ismeretek helyén való alkalmazása Módszeres munkavégzés	58 óra
5.Ételkészítés árukosárból A tanulók az eddig megszerzett tudásukat felhasználva a rendelkezésére álló alapanyagokból megalkotnak egy legalább háromfogásos menüsort, amelyben bemutatják kreativitásukat, alapanyag-ismeretüket és technológiai tudásukat. Mindezt higiénikusan, precízen, önmagukra és környezetükre is igényes formában teszik. Szóban is be tudják mutatni az általuk elkészített menüt.	Ismeretek helyén való alkalmazása Módszeres munkavégzés	40,5 óra

Ételek tálalása tantárgy

Témakörök	Fejlesztendő kompetenciák	A képzésre fordított óraszám
1. Rendezvényekkel kapcsolatos teendők Képesek lebonyolítani egy rendezvény konyhai feladatkörét, megszervezni a catering konyhára eső részét. Átlátják a logisztikai lehetőségeket. Dokumentációt készítenek és kezelnek.	Ismeretek helyén való alkalmazása Módszeres munkavégzés	17 óra
2.Nemzetközi ételismeret Ismerik a jelentős nemzetközi konyhák speciális vagy éppen hagyományos alapanyagait, kész fogásait és elkészítésük technológiáit. Mindezeket tudják alkalmazni, szükség esetén változtatás nélkül vagy	Ismeretek helyén való alkalmazása Módszeres munkavégzés	17 óra

alakítva a felmerülő igényekhez és lehetőségekhez.		
3.Büfék összeállítása és tálalása Igény szerint megtervezik, létrehozzák a büféasztalos étkezést, figyelembe veszik és összehangolják a konyha kapacitását, a szezonalitást és a vendégkör összetételét, valamint a speciális kéréseket. Felépítik a büfét, folyamatosan gondoskodnak az utánpótlásról, az étkezés végével visszaállítják az eredeti állapotot.	Ismeretek helyén való alkalmazása Módszeres munkavégzés	16 óra
4. Kalkuláció összeállítása A rendelkezésre álló kalkulációkat képesek pontosan átváltani az éppen szükséges menühöz, rendezvényhez, képesek logikus változtatásokat végrehajtani, ha a szezonalitás vagy a vendégek igényei úgy kívánják meg. Új étel esetén képesek a tételeket rögzíteni manuálisan vagy digitálisan.	Ismeretek helyén való alkalmazása Módszeres munkavégzés	12 óra

Anyaggazdálkodás, adminisztráció, elszámoltatás tantárgy

Témakörök	Fejlesztendő kompetenciák	A képzésre fordított óraszám
1.Raktározás A tanulók ismerik a raktározás fogalmát, célját. Az átvett árut tulajdonságainak megfelelően kezelik, szakosított raktárakban helyezik el. Tevékenységük során tartják magukat a tiszta út elvéhez és a FIFO-elvhez. Kiszámolják a beérkezett áru nettó és bruttó tömegét.	Ismeretek helyén való alkalmazása Módszeres munkavégzés	2 óra
2. Árképzés Kialakítják egy adott termék árát, amihez alapul veszik a felhasznált anyagok beszerzési árát. Különbséget tesznek beszerzési és	Ismeretek helyén való alkalmazása	

eladási ár között. Értik az áfa szó jelentését, ismerik a tulajdonságait, tudják a vendéglátásban használt áfakulcsok mértékét, használatuk szabályát. Haszonkulcs segítségével árrést számolnak, majd kialakítják a termék nettó, bruttó eladási árát. Vezetői kérésre engedményes árat számolnak, csoportárat alakítanak ki, esetleges felárat kalkulálnak. Ismerik az ár és a bevétel kapcsolatát.	Módszeres munkavégzés	15 óra
3.Bizonylatolás Ismerik a bizonylat fogalmát, értik a bizonylati elvet. A bizonylatokat keletkezésük, kiállításuk szerint csoportosítják. Biztos kézzel töltenek ki készpénzfizetéses, átutalásos számlát, nyugtát, szállítólevelet. A rontott bizonylatot szakszerűen javítják. A vendéglátásban használt vásárlók könyvét el tudják helyezni, ismerik a célját, tartalmát. Ki tudják tölteni a készletgazdálkodás legfontosabb dokumentumait (vételezési jegy, selejtezési ív, kiadási bizonylat). A képzőhelyen használt szoftver segítségével bizonylatokat készítenek, és átlátják ezek tartalmát	Ismeretek helyén való alkalmazása Módszeres munkavégzés	10 óra
4.Elszámoltatás A tanulók ki tudják mutatni a raktár és a termelési munkaterület leltáreredményét. Értelmezik a fizetendő hiány, többlet,	Ismeretek helyén való alkalmazása Módszeres munkavégzés	5 óra

Értékelés:

- havonta 1-5-ig történő érdemjegyekkel a gyakorlati tevékenység értékelése
- személyre irányuló, teljes körű értékelés

5.sz. melléklet

Projekttervek

Építőipar ágazat

I. projekt

1. Alapadatok

Készítette: Fehér Krisztina, Kápics Gábor
A projekt címe: **Ornamensek bűvöletében**
Projektfelelős: Fehér Krisztina, Kápics Gábor
Bevontak köre: - tanulók (9. építőipari csoport) - oktatók (közismeret) - iskolavezetés
Projekt célja: A tanulók ismerjék meg a díszítő-szobrász és homlokzatdíszítő szakmák alapvető feladatait, az építészeti ornamentika jelentőségét és történeti hátterét, gyakorolják a szabadkézi rajzos tervezést, a térbeli formázási, mintázási, valamint dombormű-készítési alapműveleteket, továbbá fejlesszék a csoportos együttműködési készségüket.
Összefoglalás, elvárt eredmény: A tanulók *párokban* dolgozva, választott építészeti dísz- vagy dombormű-részlet (pl. stukkómintázat, klasszikus oszlopfő, növényi ornamens vagy geometrikus homlokzati dísz) alapján egy háromdimenziós mintát készítenek el gipszből, hungarocellből vagy önthető anyagból egy hordozó lapra. A munka része a történeti kitekintés, a formatervezés, a mintázás, a ragasztás/rögzítés és a felületkezelés. A produktumok a szaktanteremben kiállításra kerülnek, és a későbbi évfolyamok számára szemléltetőeszközként szolgálnak.
Ágazat, témakör: Építőipar ágazat, Épületszobrászat és díszítőfestés
Tantárgyak köre: Építőipari alapismeretek, Építőipari rajzi alapismeretek, Építőipari kivitelezési alapismeretek, Történelem és társadalomismeret
Évfolyam: 1/9. szakképző iskolában
Időtartam: 8 foglalkozás/ 22 óra
Módszer: páros munka
Bemeneti indikátorok: - Felkészülés az ágazati vizsga gyakorlati feladataira - Az előző tanévben már megvalósított projekt eredményei - A korábbi projektben részvevő tanulók visszajelzései - A tanulókkal az éves feladatok ismertetésekor, véleményük és észrevételeik figyelembe vétele

2. A projekt a KKK alábbi tanulási eredményeihez kapcsolódik

KKK MEGNEVEZÉSE: Épületszobrász és műköves; Festő, mázoló, tapétázó; Szárazépítő

ÁGAZATI ALAPOKTATÁS MEGNEVEZÉSE: Építőipari ágazati alapoktatás

Készségek, képességek	Ismeretek	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Önállóság és felelősség mértéke
Munkáját az építőiparban alkalmazott gépekkel, berendezésekkel, szerszámokkal végzi.	Ismeri az építőipar különböző folyamataihoz kapcsolódó anyagokat és azok jellemző tulajdonságait, és a szerszámok szakszerű használatát.	Törekszik a precíz és pontos munkavégzésre. A szerszámokat, anyagokat szakszerűen használja, a munkaterületet tisztán tartja.	Instrukciók alapján, önállóan végzi munkáját.
Megkülönbözteti az építőipari szakmákra jellemző munkafolyamatokat.	Ismeri az építőipari szakmák tevékenységeit, azok alapműveleteit.	Jó szakmaismerettel, érdeklődő, problémamegoldó gondolkodással tekint a feladatokra.	Az egyes munkafolyamatok szakmák szerinti megkülönböztetését önállóan elvégzi.
Képes kijelölni a munkavégzéshez szükséges kitüntetett irányokat (függőleges, vízszintes, merő-leges, párhuzamos).	Ismeri a vízszintes, függőleges (merőleges) irányok kijelölési módszereit, eszközeit.	Törekszik a precíz és pontos munkavégzésre.	Döntéseket hoz, képes az önellenőrzésre, saját és mások hibáinak kijavítására.
Az építőipari anyagok méretre szabását, munkadarabok összeépítését, összeillesztését, rögzítését, anyagkeverékek összeállítását végzi.	Ismeri a mérési és szabási módszereket, mérőeszközöket.	Elkötelezett a precíz munkavégzés iránt. A hulladékokat szakszerűen kezeli.	Felelősséget vállal a saját munkájáért, a munkadarabok pontos méreteiért.
Megtervezi az építőipari feladat munkafázisait és azokat helyes technológiai sorrendben elvégzi.	Ismeri az építési technológiai sorrendiségek szabályait.	Értékként tekint a kapcsolódó munkanemek által létrehozott eredményekre.	Döntéseket hoz a sorrendiséget illetően, és felelősséget vállal a döntéseiért.

Az építőipar területén dolgozó más szakemberekkel csoportos munkavégzésre, kooperációra képes.	Rendelkezik a munkatársaival és a projektben résztvevő partnereivel való kommunikációhoz szüksége szakkifejezésekkel.	Hajlandó együttműködni munkatársaival.	Irányítás mellett másokkal együttműködve dolgozik.
Egyszerű, méréthelyes kézi vázlatrajzokat készít.	Ismeri a vázlatrajz készítésének módszereit, eszközeit.	Elkötelezett a tiszta, esztétikus, áttekinthető vázlatrajz elkészítése iránt.	Kreatívan választ vázlatrajz-készítési módszert.
Irodai szoftvereket alapfokon használ, digitális tartalmakat, dokumentumokat és alkalmazásokat kezel.	Ismeri az alapvető irodai szoftvereket (szövegszerkesztőt, táblázatkezelőt).	Fogékony az új szoftverek iránt, tudatos azok etikus használatában.	Önállóan kezeli a digitális tartalmakat, dokumentumokat.
Egyszerűbb mennyiségszámításokat végez (hossz, terület, térfogat, darab).	Ismeri a matematikai alapműveleteket, az SI mértékegységeket és az átváltásokat.	Törekszik a számítások pontosságára.	Mérései, számításai eredményét ellenőrzi, szükség esetén korrigálja saját és mások hibáit.

3. A projekt az alábbi PTT-ben jelölt tanulmányi területhez és tantárgyhoz kapcsolódik

Tanulási terület	Tantárgy	Témakör	Óraszám
Építőipari közös ismeretek	Építőipari alapismeretek	Az építőipari szakmák és az építőipari feladatokhoz kapcsolódó szakmák tevékenységi köre	3
Építőipari közös ismeretek	Építőipari rajzi alapismeretek	Szabadkézi rajzok készítése	3
Építőipari közös ismeretek	Építőipari kivitelezési alapismeretek	Építőipari alapfeladatok készítése	10
Építőipari közös ismeretek	Építőipari kivitelezési alapismeretek	Dokumentáció és prezentáció	4

4. A projekt az alábbi közismereti kerettantervi tantárgyakhoz kapcsolódik

Tantárgy	Témakör	Foglalkozás száma	Évfolyam
Történelem és társadalomismeret	Művészettörténet	1	9. évfolyam

5. A projekt pedagógiai alapjai

Tartalmi követelmények

Építőipari alapismeretek:

- Az építőipari szakmacsoportok és tevékenységek felismerése, csoportosítása;
- Az építési munkák sorrendje, az építési folyamat résztvevői (befejező munkák);
- Technológiai sorrend meghatározása.

Építőipari rajzi alapismeretek:

- Szabadkézi vázlatrajzok készítése.

Építőipari kivitelezési alapismeretek:

- Festő alapműveletek;
- Épületszobrász alapműveletek;
- Szárazépítő alapműveletek;
- Dokumentáció és prezentáció.

Történelem és társadalomismeret:

- Művészeti, építészeti korok a gipszstukkók vonatkozásában.

Tanulási célok/Tanulási eredmények

A tanuló

- Dokumentumokat hoz létre, hatékonyan keres információkat;
- Célszerűen választott eszközök segítségével problémákat old meg;
- Prezentációt készít;
- Szabadkézi rajzot, tervet készít;
- Öntőformát használ, anyagot önt, anyagot darabol, fűrészel, ragaszt;
- Színtani ismereteit felhasználja, fest, díszít
- Hatékonyan szelektálja a korábban szerzett ismereteit;
- Törekszik a hatékony időgazdálkodásra;
- Célokat fogalmaz meg és problémákat old meg;
- Kreativitása, tudatossága, magabiztossága, empátiája és kommunikációs készségei fejlődnek.

Szükséges készségek

1. Építőipari alapok:
   Meg tudja különböztetni az építőipari szakmákat, azokra jellemző munkafolyamatokat. A tanulók a projekt idején már tisztában vannak az építészeti, építőipari technológiai és az építészeti rajzi alapfogalmakkal, ismerik a nézet és a metszet fogalmát, ezek leképezésének és ábrázolásának módjait, felismerik az így készített rajztípusok közötti különbségeket, és szabadkézzel is képesek méretarányos vázlatokat készíteni.
   A tanulók képesek matematikai ismereteiket méret- és mennyiségszámítási műveletek elvégzésére komplex módon alkalmazni.
2. Digitális készségek:
   Feltételezzük, hogy a tanulók ismerik és felhasználói szinten kezelik a legelterjedtebb irodai alkalmazásokat (szövegszerkesztő, táblázatkezelő, prezentációkészítő applikációk).

6. Értékelési terv

Előzetes / Formatív értékelés	Projekt közben	Szummatív értékelés	Reflexió / Önértékelés
Előzetes tudásmérés: Szófelhő vagy Brainstorming az építészeti díszekről, szobrászati elemekről	**Aktivitás és teszt (max. 5 pont):** Gyűjtés és összefoglaló teszt az építőipari szakmákról és a történeti stílusokról.	**Szerkezeti és mintázási helyesség (max. 5 pont):** A forma, a részletek kidolgozottsága és a szakszerű technikai kivitelezés.	**Rövid szóbeli értékelés és pontozás (max. 5 pont):** A csoportok visszajelzése a közös munkáról.
Formatív ellenőrzés: Folyamatos szóbeli visszajelzés a tervezés és a történeti óra anyagának feldolgozása során.	**Tervrajz és méretarányok (max. 5 pont):** A díszítőelem szabadkézi falnézete és arányainak helyessége.	**Kivitelezési esztétika (max. 5 pont):** Igényes felületek, stabil rögzítés és tisztaság a gipszkarton alapon.	**Társ- és önreflexió:** Tapasztalatok megosztása a kiállítás és bemutató során.
	Kivitelezési fázisok (max. 5 pont): A mintázási, vágási és ragasztási műveletek folyamatos dokumentálása.		
	Munkavégzés és fegyelem (max. 5 pont): Munkavédelmi szabályok betartása, a *páros* munka harmóniája, tisztántartás.		

7. A projekt menete

foglalkozás sorszáma	időtartam	tantárgy	tevékenység	cél	értékelés
1.	45 perc	Építőipari kivitelezési alapismeretek	A projekt teljes menete, a díszítő-szobrász modellkészítés feladatainak ismertetése prezentációval. *Párok* kijelölése, a választható díszítőelemek bemutatása. Munkavédelem.	A projekt és az eszközök megismerése. Tanulók motiválása, *párok* kialakítása.	Előzetes / formatív szóbeli értékelés *páros* szinten
2.	45 perc	Történelem és társadalomismeret	Az építészeti stílusok (antik, gótikus, reneszánsz, klasszicista, modern) és ornamentikák történeti áttekintése képekkel, példákkal.	Kapcsolják össze a díszítőművészetet a történeti korokkal, lássák az stílusjegyek alakulását.	Szóbeli aktivitás / formatív (max. 5 pont)
3.	2 óra 15 perc	Építőipari alapismeretek	Az építőipari szakmák áttekintése, kiemelve a díszítő-szobrász, stukkózó és homlokzatdiszes szakmákat. Anyagok és szerszámok megismerése. Ellenőrző teszt.	Ismerjék meg a díszítő szakmák feladatait, az alkalmazott speciális anyagokat (gipsz, stukkó, mintázó eszközök).	Aktivitás és teszt (max. 5 pont) / formatív
4.	2 óra 15 perc	Építőipari rajzi alapismeretek	A *párok* kiválasztják a megmintázandó díszítőelemet, majd megrajzolják annak méretarányos szabadkézi tervét, nézeteit.	Készítsenek esztétikus, mérethelyes szabadkézi vázlatrajzot a választott ornamensről.	Tervrajz (max. 5 pont) / formatív
5.	5 óra 15 perc	Építőipari kivitelezési alapismeretek	*Páros* munka: a díszítőelem formájának kialakítása (mintázás, hungarocellből faragás vagy gipszöntés), a részletek kidolgozása, majd a kész elem rögzítése a hordozó alapra.	Magabiztos szerszám és eszközhasználat, kreativitás, kitartás, precíz munkavégzés, munkavédelmi szabályok betartása. Alkalmazzák a gyakorlatban a formázási, ragasztási és felületalakítási	Kivitelezési fázisok (5 p) + Munkavégzés /fegyelem (5 p) + Szerkezeti helyesség (5 p)

				műveleteket, dolgozzanak összehangoltan *párokban*.	
6.	2 óra 15 perc	Építőipari kivitelezési alapismeretek	Az előző nap elkészített díszítés színezése, festése, befejezése. A részletekről és a produktumról képek készítése, feltöltése.	Színkeverés, színharmónia, finom precíz munkavégzés gyakorlása.	Az elkészült munkák értékelése tanulói (szóban), oktatói pontozással.
7.	2 óra 15 perc	Építőipari kivitelezési alapismeretek	A projekt dokumentálása: *páronkénti* prezentáció készítése a munkafolyamatokról, a stílusjegyekről, valamint a kiállítás rendezése a szaktanteremben.	Digitális kompetenciák fejlesztése, dokumentálás, a produktumok bemutatása szemléltetőeszközként	Prezentáció és dokumentáció / oktatói pontszám (max. 5 pont)
8.	45 perc	Építőipari kivitelezési ismeretek	A produktumok bemutatása, értékelése.	Rendszerezés, összegzés gyakorlása. Önértékelés, társak értékelése, tapasztalatok összegyűjtése.	A projekt, a produktum értékelése.

A projektre szánt idő, foglalkozások, kimenet:

Ssz.	időtartam	cím	tantárgy	kimenet/értékelés
1.	1x45 perc	A projekt ismertetése	Építőipari kivitelezési alapismeretek	-/-
2.	1x45 perc	Gipsz díszítések különböző korokban	Történelem és társadalom-ismeret	Beszámoló/oktatói pontszám (max.5 pont)
3.	3x45 perc	Építőipari szakmák, tevékenységek	Építőipari alapismeretek	Aktivits, teszt/oktatói pontszám (max. 5 pont)
4.	3x45 perc	Vázlatrajz, díszítési terv készítése	Építőipari rajzi alapismeretek	Vázlattervek/oktatói értékelés (max. 5 pont)
5.	7x45 perc	Produktum készítése, fotózás a munkafázisokról	Építőipari kivitelezési alapismeretek	Produktum 1. fázisa/ oktatói pontszám (max. 10 pont), tanulói pontszám (max. 5 pont)
6.	3x45 perc	Produktum befejezése	Építőipari kivitelezési alapismeretek	Produktum, színtan/ oktatói pontszám (max. 5 pont)
7.	3x45 perc	Dokumentálás	Építőipari alapismeretek	Prezentáció, tanulói projektnapló/ -

8.	2x45 perc	Prezentálás, értékelés	Építőipari kivitelezési alapismeretek	Értékelő lapok, kitöltött kérdőívek/projektfelelősök pontozása a párosmunkára (páronként max. 5 pont-egyénire váltva), projekfelelősök összegző értékelése a pontszámok alapján=építőipari alapismeretek, építőipari rajzi alapismeretek és építőipari kivitelezési alapismeretek tantárgyból projekt érdemjegy (max. 40 pont)

8. A projekthez szükséges szerszámok, eszközök, anyagok

Szerszámok, eszközök:

- gipszöntő formák
- spakli
- keverőedények, vödrök
- gérláda
- fűrész
- kinyomópisztoly
- lapos ecset
- vonalzóecset, díszítőecset
- teddy henger
- vonalzó
- mérőszalag, mérővessző
- ceruza
- rongy

Anyagok:

- modell gipsz
- színes festék
- színezőpaszta
- ragasztó
- polisztirol díszléc

Digitális eszközök:

- laptop
- okostelefonok
- internet
- tablet

9. A projekt ellenőrzése: a tervezési és megvalósítási szakaszt, illetve a produktumot ellenőrzik

- munkaközösség-vezetők (szakmai szint)

- iskolavezetés
- projektfelelősök (oktatói szint)

10. 360°-os értékelés:

Projektfelelősök:

- projekt (reflexió)
- tanulók (pontozás/jegy/szöveges)
- önreflexió

Tanuló:

- projekt (napló/reflexió/kérdőív)
- önreflexió (szóbeli/pontozás/napló/kérdőív)
- társreflexió (szóbeli/pontozás/kérdőív)

Bevont oktatók:

- projekt (kérdőív)
- tanulók(pontozás)

Építőipar ágazat

II. projekt

1. Alapadatok

Készítette: Fehér Krisztina, Kápics Gábor
A projekt címe: **Mozaikokból épített tudás!**
Projektfelelős: Fehér Krisztina, Kápics Gábor
Bevontak köre: - tanulók (9. építőipari csoport) - iskolavezetés
Projekt célja: A tanulók ismerjék meg a burkolási munkák egy kreatív területét, a mozaikozást, gyakorolják az anyagok (csempék, járólapok) darabolását, méretre vágását, törését, a ragasztási és fugázási technológiákat, valamint a síkgeometriai és színtani ismeretek gyakorlati alkalmazását.
Összefoglalás, elvárt eredmény: A tanulók párokban dolgozva, selejt vagy maradék csempékből, járólapokból egy megadott témájú (pl. geometrikus minták, absztrakt formák, iskola logója vagy természet motívumai) mozaik díszítést készítenek el egy hordozható lapra (pl. gipszkarton táblára). A munka része a tervezés, a darabolás, a felragasztás, a fugázás és a végső tisztítás is. A produktumok iskolai kiállításra kerülnek.
Ágazat, témakör: Építőipar ágazat
Témakör(ök): Építőipari alapfeladatok készítése - Burkoló alapműveletek készítése Dokumentáció és prezentáció - Projektmunka készítésének dokumentációja hagyományos és elektronikus formában Bemutató, prezentáció készítése a projektmunkáról
Tantárgyak köre: Építőipari alapismeretek, Építőipari rajzi alapismeretek, Építőipari kivitelezési alapismeretek, Munka- és környezetvédelem
Évfolyam: 1/9. szakképző iskolában
Időtartam: 7 foglalkozás/ 21 óra
Módszer: páros munka
Bemeneti indikátorok: - Felkészülés az ágazati vizsga gyakorlati feladataira - Az előző tanévben már megvalósított projekt eredményei - A korábbi projektben részvevő tanulók visszajelzései - A tanulókkal az éves feladatok ismertetésekor, véleményük és észrevételeik figyelembe vétele

2. A projekt a KKK alábbi tanulási eredményeihez kapcsolódik
KKK MEGNEVEZÉSE: Burkoló
ÁGAZATI ALAPOKTATÁS MEGNEVEZÉSE: Építőipari ágazati alapoktatás

Készségek, képességek	Ismeretek	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Önállóság és felelősség mértéke
Munkáját az építőiparban alkalmazott gépekkel, berendezésekkel, szerszámokkal végzi.	Ismeri az építőipar különböző folyamataihoz kapcsolódó anyagokat és azok jellemző tulajdonságait, és a szerszámok szakszerű használatát.	Törekszik a precíz és pontos munkavégzésre. A szerszámokat, anyagokat szakszerűen használja, a munkaterületet tisztán tartja.	Instrukciók alapján, önállóan végzi munkáját.
Megkülönbözteti az építőipari szakmákra jellemző munkafolyamatokat.	Ismeri az építőipari szakmák tevékenységeit, azok alapműveleteit.	Jó szakmaismerettel, érdeklődő, problémamegoldó gondolkodással tekint a feladatokra.	Az egyes munkafolyamatok szakmák szerinti megkülönböztetését önállóan elvégzi.
Képes kijelölni a munkavégzéshez szükséges kitüntetett irányokat (függőleges, vízszintes, merő-leges, párhuzamos).	Ismeri a vízszintes, függőleges (merőleges) irányok kijelölési módszereit, eszközeit.	Törekszik a precíz és pontos munkavégzésre.	Döntéseket hoz, képes az önellenőrzésre, saját és mások hibáinak kijavítására.
Az építőipari anyagok méretre szabását, munkadarabok összeépítését, összeillesztését, rögzítését, anyagkeverékek összeállítását végzi.	Ismeri a mérési és szabási módszereket, mérőeszközöket.	Elkötelezett a precíz munkavégzés iránt. A hulladékokat szakszerűen kezeli.	Felelősséget vállal a saját munkájáért, a munkadarabok pontos méreteiért.
Megtervezi az építőipari feladat munkafázisait és azokat helyes technológiai sorrendben elvégzi.	Ismeri az építési technológiai sorrendiségek szabályait.	Értékként tekint a kapcsolódó munkanemek által létrehozott eredményekre.	Döntéseket hoz a sorrendiséget illetően, és felelősséget vállal a döntéseiért.

Az építőipar területén dolgozó más szakemberekkel csoportos munkavégzésre, kooperációra képes.	Rendelkezik a munkatársaival és a projektben résztvevő partnereivel való kommunikációhoz szüksége szakkifejezésekkel.	Hajlandó együttműködni munkatársaival.	Irányítás mellett másokkal együttműködve dolgozik.
Egyszerű, méréthelyes kézi vázlatrajzokat készít.	Ismeri a vázlatrajz készítésének módszereit, eszközeit.	Elkötelezett a tiszta, esztétikus, áttekinthető vázlatrajz elkészítése iránt.	Kreatívan választ vázlatrajz-készítési módszert.
Irodai szoftvereket alapfokon használ, digitális tartalmakat, dokumentumokat és alkalmazásokat kezel.	Ismeri az alapvető irodai szoftvereket (szövegszerkesztőt, táblázatkezelőt).	Fogékony az új szoftverek iránt, tudatos azok etikus használatában.	Önállóan kezeli a digitális tartalmakat, dokumentumokat.
Egyszerűbb mennyiségszámításokat végez (hossz, terület, térfogat, darab).	Ismeri a matematikai alapműveleteket, az SI mértékegységeket és az átváltásokat.	Törekszik a számítások pontosságára.	Mérései, számításai eredményét ellenőrzi, szükség esetén korrigálja saját és mások hibáit.

3. A projekt az alábbi PTT-ben jelölt tanulmányi területhez és tantárgyhoz kapcsolódik

Tanulási terület	Tantárgy	Témakör	Óraszám
Építőipari közös ismeretek	Építőipari alapismeretek	Az építőipari szakmák és az építőipari feladatokhoz kapcsolódó szakmák tevékenységi köre	3
Építőipari közös ismeretek	Építőipari rajzi alapismeretek	Szabadkézi rajzok készítése	3
Építőipari közös ismeretek	Építőipari kivitelezési alapismeretek	Építőipari alapfeladatok készítése	10
Építőipari közös ismeretek	Építőipari kivitelezési alapismeretek	Dokumentáció és prezentáció	3
Építőipari közös ismeretek	Munka- és környezetvédelem	A munkavédelem építőipari vonatkozásai	1

4. A projekt pedagógiai alapjai

Tartalmi követelmények

Építőipari alapismeretek:

- Az építőipari szakmacsoportok és tevékenységek felismerése, csoportosítása. Burkoló szakma;
- Az építési munkák sorrendje, az építési folyamat résztvevői (befejező munkák);
- Technológiai sorrend meghatározása.

Építőipari rajzi alapismeretek:

- Szabadkézi vázlatrajzok készítése.

Építőipari kivitelezési alapismeretek:

- Építőipari alapműveletek: függőzés, vízszintes sík képzése, építési anyagok összeépítése, rögzítése, anyagok darabolása. Csapatmunka
- Burkoló alapműveletek;
- Az építőipari alapműveletek során felhasznált szerszámok, eszközök, gépek és ezek használata, alkalmazása;
- A burkoló szakma alapfeladataihoz kapcsolódó anyagok és azok felhasználási módjai
- Dokumentáció és prezentáció.
- Munka- és környezetvédelem:
- Általános munkavédelmi ismeretek: tárgyi feltételek a munkavédelemben, védőfelszerelések

Tanulási célok/Tanulási eredmények

A tanuló

- Matematikai ismereteit más tantárgyakhoz is használja;
- Dokumentumokat hoz létre, hatékonyan keres információkat;
- Célszerűen választott eszközök segítségével problémákat old meg;
- Prezentációt készít;
- Szabadkézi rajzot, tervet készít;
- Anyagot darabol, ragaszt, fugáz;
- Színtani ismereteit felhasználja;
- Hatékonyan szelektálja a korábban szerzett ismereteit;
- Törekszik a hatékony időgazdálkodásra;
- Célokat fogalmaz meg és problémákat old meg;
- Kreativitása, tudatossága, magabiztossága, empátiája és kommunikációs készségei fejlődnek.

Szükséges készségek

3. Építőipari alapok:
   Meg tudja különböztetni az építőipari szakmákat, azokra jellemző munkafolyamatokat. A tanulók a projekt idején már tisztában vannak a különböző szakmák feladataival, szabadkézzel is képesek méretarányos vázlatokat készíteni. Ismerik az építőiparban használt szerszámokat, azok használatát.
   A tanulók képesek matematikai ismereteiket méret- és mennyiségszámítási műveletek elvégzésére komplex módon alkalmazni.
4. Digitális készségek:
   Feltételezzük, hogy a tanulók ismerik és felhasználói szinten kezelik a legelterjedtebb irodai alkalmazásokat (szövegszerkesztő, táblázatkezelő, prezentációkészítő applikációk).

5. Értékelési terv

Előzetes / Formatív értékelés	Projekt közben	Szummatív értékelés	Reflexió / Önértékelés
• **Előzetes tudásmérés:** Szófelhő vagy Brainstorming a mozaikról és burkolóanyagokról.	• **Aktivitás és teszt (max. 5 pont):** Gyűjtés és összefoglaló teszt (Kahoot/Wordwall) a burkoló szakma megismerése során.	• **Esztétika és összhang (max. 5 pont):** A kész mozaik díszítés színeinek harmóniája és esztétikai megjelenése.	• **Rövid szóbeli értékelés és pontozás (max. 5 pont):** A párok visszajelzése a saját munkájukról.
• **Formatív ellenőrzés:** Folyamatos szóbeli visszajelzés a tervezés alatt.	• **Tervrajz és számítások (max. 5 pont):** Méretarányos vázlat, színterv és anyagigény-számítás helyessége.	• **Kivitelezési pontosság (max. 5 pont):** Egyenletes fugák, stabil ragasztás, pontos darabolás.	• **Társ- és önreflexió:** Tapasztalatok megosztása a bemutatón, a projekt zárásakor.
	• **Munkavégzés és fegyelem (max. 5 pont):** Munkavédelmi szabályok (szemüveg, kesztyű) szigorú betartása, munkaterület tisztántartása.		

6. A projekt menete

foglalkozás sorszáma	időtartam	tantárgy	tevékenység	cél	értékelés
1.	45 perc	Építőipari alapismeretek	A projekt teljes menete ismertetésre kerül az oktatók által. Ezt segíti egy vetített prezentáció. A bemutatás érinti a tervezett értékelési eszközöket, a munka részletes menetét és a készítendő eredménytermékeket. Párokat jelölünk ki véletlenszerűen, és ismertetjük velük a páros munka menetét.	A projekt és az eszközök megismerése. A tanulók motiválása, érdeklődés felkeltése.	előzetes/formatív szóbeli értékelés csoport szinten
2.	1 óra	Építőipari	A tanulókkal átismételjük az	A tanulók ismerjék	Aktivit

	30 perc	alapismeretek	építőipari szakmákat, kiemeljük a burkoló munkát. A burkoló feladatok összegyűjtése, mozaikburkolatok felfedezése az interneten. A mozaik burkolat készítésének menete, téma megbeszélése, melyet a tanulók javasolnak vagy választanak. A foglalkozás végén egy összefoglaló tesztet töltenek ki a tanulók.	meg a burkoló szakma főbb feladatait és a mozaikburkolatok történeti, valamint modern alkalmazási területeit az internetes gyűjtőmunka révén, továbbá közösen határozzák meg a projekt során elkészítendő mozaik témáját, tervezett mintáját és a kivitelezés lépéseit.	ás és teszt (max. 5 pont)/formatív
3.	2 óra 15 perc	Építőipari alapismeretek	A tanulópárok a választott téma alapján megszerkesztik, megrajzolják, felvázolják, színezik az elképzelésüket, amely alapján majd elkészítik a produktumot.	A tanulók készítsenek méretarányos, áttekinthető szabadkézi vázlatrajzot a választott mozaikdíszítésről, alkalmazzák a síkgeometriai és mértani ismereteket, valamint a színtani tudatos tervezéssel határozzák meg a végleges színtervet a későbbi gyakorlati kivitelezés alapjaként.	Tervrajz és számítások (max. 5 pont)/formatív
4.	5 óra 15 perc	Építőipari kivitelezési alapismeretek	A tanulók párban dolgoznak. A már meglévő ismeretek és tervek alapján elkészítik a mozaik burkolatot (darabolás, ragasztás, tisztítás). A munka fázisairól fotót készítenek.	A tanulók alkalmazzák a gyakorlatban a burkolási és alapvető felületképzési műveleteket (szakszerű anyagdarabolás, darabok pontos ragasztása, fugázás, felülettisztítás), szakszerűen használják a szerszámokat és munkavédelmi eszközöket, valamint dokumentálják a munkafolyamat kulisszatitkait fotók készítésével.	Munkavégzés és fegyelem (max. 5 pont)/formatív
5.	2 óra 15	Építőipari kivitelezés	A már megkötött mozaikburkolat fugázása,	A tanulók szakszerűen hajtsák végre a	Esztétika és

	perc	i alapismeretek	letisztítása, befejezése. Az elkészült produktumokat a tanulók lefotózzák.	burkolatok befejező fázisait (fugázás, felesleges anyag eltávolítása, végleges felülettisztítás), ellenőrizzék saját munkájuk minőségét, valamint digitális fotódokumentációt készítsenek a kész produktumról a projekt értékeléséhez és kiállításához.	összhang (max. 5 pont), kivitelezési pontosság (max. 5 pont)z/ szummatív
6.	2 óra 15 perc	Építőipari kivitelezési alapismeretek	A tanulók dokumentálják a projektet: - prezentációt készítenek a munkafolyamatokról - a projekthez kapcsolódó dokumentálást elkészítik		Rövid szóbeli értékelés és pontozás (max. 5 pont)
7.	45 perc	Építőipari kivitelezési ismeretek	A produktumok bemutatása, értékelése.	Rendszerezés, összegzés gyakorlása. Önértékelés, társak értékelése, tapasztalatok összegyűjtése.	Társ- és önreflexió. A projekt, a produktum értékelése.

A projektre szánt idő, foglalkozások, kimenet:

Ssz.	időtartam	cím	tantárgy	kimenet/értékelés
1.	1x45 perc	A projekt ismertetése	Építőipari kivitelezési alapismeretek	-/-
2.	3x45 perc	A burkoló szakma	Építőipari alapismeretek	Aktivitás, összefoglaló teszt/oktatói pontszám (max. 5 pont)
3.	3x45 perc	Vázlatrajz készítése, színterv készítése	Építőipari rajzi alapismeretek	Elkészült tervek/oktatói pontszám (max. 5 pont)
4.	7x45 perc	Produktum készítése, fotózás a munkafázisokról	Építőipari kivitelezési alapismeretek	Produktum 1. fázisa/ oktatói pontszám (max. 5 pont)
5.	3x45 perc	Produktum befejezése		Produktum/ oktatói pontszám (max. 10 pont)
6.	3x45 perc	Dokumentálás, prezentáció	Építőipari kivitelezési alapismeretek	Prezentáció, tanulói projektnapló/ önreflexió (max. 5 pont)
7.	1x45 perc	Prezentálás, értékelés	Építőipari kivitelezési	Értékelő lapok, kitöltött kérdőívek/projektfelelősök

			alapismeretek	értékelése a párosmunkára, projekfelelősök összegző értékelése a pontszámok alapján=építőipari alapismeretek, építőipari rajzi alapismeretek és építőipari kivitelezési alapismeretek tantárgyból projekt érdemjegy (max. 30 pontból)

7. **A projekthez szükséges szerszámok, eszközök, anyagok**
   - **Alapanyagok:** maradék/selejt csempék, padlólapok (különböző színekben), gipszkarton darabok vagy kis méretű fa/beton alaplapok, csemperagasztó, fugázóanyag.
   - **Szerszámok, eszközök:** csempevágó, harapófogó, keverőedény, spakli, gumisimító, szivacs, rongy.
   - **Munkavédelmi eszközök:** Védőszemüveg, munkavédelmi kesztyű.
   - **Rajz- és mérőeszközök:** Ceruza, vonalzó, papír, színes ceruza- vagy filc.
   - **Digitális eszközök:** laptop, okostelefonok, internet, tablet

8. **A projekt ellenőrzése:** a tervezési és megvalósítási szakaszt, illetve a produktumot ellenőrzik
   - munkaközösség-vezetők (szakmai szint)
   - iskolavezetés
   - projektfelelősök (oktatói szint)

9. **360°-os értékelés:**

   Projektfelelősök:

   - projekt (reflexió)
   - tanulók (pontozás/jegy/szöveges)
   - önreflexió

   Tanuló:

   - projekt (napló/reflexió/kérdőív)
   - önreflexió (szóbeli/pontozás/napló/kérdőív)
   - társreflexió (szóbeli/pontozás/kérdőív)

Építőipar ágazat

III. projekt

1. Alapadatok

Készítette: Fehér Krisztina, Kápics Gábor
A projekt címe: **Falaz(z)unk egymásnak!**
Projektfelelős: Fehér Krisztina, Kápics Gábor
Bevontak köre: - tanulók (9. építőipari csoport) - oktatók (közismeret) - iskolavezetés
Projekt célja: A tanulók ismerjék meg a kőműves szakma alapvető feladatait, a falazási kötésmódokat, a különböző téglatípusokat (kisméretű tégla és vázkerámia), gyakorolják a méretarányos darabolást, a ragasztási technológiákat, valamint az építőipari mennyiség- és anyagdarabszám-számítást.
Összefoglalás, elvárt eredmény: A tanulók csoportokban dolgozva, választott falrészletek/falidomok alapján, hungarocell hulladékból méretarányosan kivágott *kisméretű téglákból* és *vázkerámiákból* építenek fel falazatot egy gipszkarton lap alapra ragasztással. A munka része a matek alapozás, a tervezés, a téglák darabolása, a kötésmódok betartása és a ragasztás. A produktumok a szaktanteremben kiállításra kerülnek, és a későbbi tanulmányok során szemléltetőeszközként használhatók.
Ágazat, témakör: Építőipar ágazat,
Témakör(ök): Építőipari alapfeladatok készítése - Kőműves alapműveletek készítése Építőipari mennyiségszámítások Dokumentáció és prezentáció - Projektmunka készítésének dokumentációja hagyományos és elektronikus formában Bemutató, prezentáció készítése a projektmunkáról
Tantárgyak köre: Építőipari alapismeretek, Építőipari rajzi alapismeretek, Építőipari kivitelezési alapismeretek, Munka- és környezetvédelem, Matematika
Évfolyam: 1/9. szakképző iskolában
Időtartam: 8 foglalkozás/ 21 óra
Módszer: csoportmunka
Bemeneti indikátorok: - Felkészülés az ágazati vizsga gyakorlati feladataira - Az előző tanévben már megvalósított projekt eredményei - A korábbi projektben részvevő tanulók visszajelzései - A tanulókkal az éves feladatok ismertetésekor, véleményük és észrevételeik figyelembe vétele

2. A projekt a KKK alábbi tanulási eredményeihez kapcsolódik

KKK MEGNEVEZÉSE: Burkoló
ÁGAZATI ALAPOKTATÁS MEGNEVEZÉSE: Építőipari ágazati alapoktatás

Készségek, képességek	Ismeretek	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Önállóság és felelősség mértéke

Munkáját az építőiparban alkalmazott gépekkel, berendezésekkel, szerszámokkal végzi.	Ismeri az építőipar különböző folyamataihoz kapcsolódó anyagokat és azok jellemző tulajdonságait, és a szerszámok szakszerű használatát.	Törekszik a precíz és pontos munkavégzésre. A szerszámokat, anyagokat szakszerűen használja, a munkaterületet tisztán tartja.	Instrukciók alapján, önállóan végzi munkáját.
Megkülönbözteti az építőipari szakmákra jellemző munkafolyamatokat.	Ismeri az építőipari szakmák tevékenységeit, azok alapműveleteit.	Jó szakmaismerettel, érdeklődő, problémamegoldó gondolkodással tekint a feladatokra.	Az egyes munkafolyamatok szakmák szerinti megkülönböztetését önállóan elvégzi.
Képes kijelölni a munkavégzéshez szükséges kitüntetett irányokat (függőleges, vízszintes, merőleges, párhuzamos).	Ismeri a vízszintes, függőleges (merőleges) irányok kijelölési módszereit, eszközeit.	Törekszik a precíz és pontos munkavégzésre.	Döntéseket hoz, képes az önellenőrzésre, saját és mások hibáinak kijavítására.
Az építőipari anyagok méretre szabását, munkadarabok összeépítését, összeillesztését, rögzítését, anyagkeverékek összeállítását végzi.	Ismeri a mérési és szabási módszereket, mérőeszközöket.	Elkötelezett a precíz munkavégzés iránt. A hulladékokat szakszerűen kezeli.	Felelősséget vállal a saját munkájáért, a munkadarabok pontos méreteiért.
Megtervezi az építőipari feladat munkafázisait és azokat helyes technológiai sorrendben elvégzi.	Ismeri az építési technológiai sorrendiségek szabályait.	Értékként tekint a kapcsolódó munkanemek által létrehozott eredményekre.	Döntéseket hoz a sorrendiséget illetően, és felelősséget vállal a döntéseiért.
Az építőipar területén dolgozó más szakemberekkel csoportos munkavégzésre, kooperációra képes.	Rendelkezik a munkatársaival és a projektben résztvevő partnereivel való kommunikációhoz szüksége szakkifejezésekkel.	Hajlandó együttműködni munkatársaival.	Irányítás mellett másokkal együttműködve dolgozik.

Egyszerű, mérethelyes kézi vázlatrajzokat készít.	Ismeri a vázlatrajz készítésének módszereit, eszközeit.	Elkötelezett a tiszta, esztétikus, áttekinthető vázlatrajz elkészítése iránt.	Kreatívan választ vázlatrajz-készítési módszert.
Irodai szoftvereket alapfokon használ, digitális tartalmakat, dokumentumokat és alkalmazásokat kezel.	Ismeri az alapvető irodai szoftvereket (szövegszerkesztőt, táblázatkezelőt).	Fogékony az új szoftverek iránt, tudatos azok etikus használatában.	Önállóan kezeli a digitális tartalmakat, dokumentumokat.
Egyszerűbb mennyiségszámításokat végez (hossz, terület, térfogat, darab).	Ismeri a matematikai alapműveleteket, az SI mértékegységeket és az átváltásokat.	Törekszik a számítások pontosságára.	Mérései, számításai eredményét ellenőrzi, szükség esetén korrigálja saját és mások hibáit.

3. A projekt az alábbi PTT-ben jelölt tanulmányi területhez és tantárgyhoz kapcsolódik

Tanulási terület	Tantárgy	Témakör	Óraszám
Építőipari közös ismeretek	Építőipari alapismeretek	Az építőipari szakmák és az építőipari feladatokhoz kapcsolódó szakmák (kőműves) tevékenységi köre	3
Építőipari közös ismeretek	Építőipari rajzi alapismeretek	Téglakötés rajzai, vázlatok készítése	3
Építőipari közös ismeretek	Építőipari kivitelezési alapismeretek	Építőipari alapfeladatok készítése	10
Építőipari közös ismeretek	Építőipari kivitelezési alapismeretek	Dokumentáció és prezentáció	3
Építőipari közös ismeretek	Munka- és környezetvédelem	A munkavédelem építőipari vonatkozásai	1

4. A projekt az alábbi közismereti kerettantervi tantárgyakhoz kapcsolódik

Tantárgy	Témakör	Foglalkozás száma	Évfolyam
Matematika	Mérés. A geometria alapjai. Mennyiségszámítás.	1	9. évfolyam

5. A projekt pedagógiai alapjai

Tartalmi követelmények

Építőipari alapismeretek:

- A kőműves szakma felismerése, csoportosítása; téglatípusok (kisméretű tégla, vázkerámia) ismerete; építési folyamatok sorrendje.

Építőipari rajzi alapismeretek:

- Szabályos falnézetek, metszetek és szabadkézi vázlatrajzok készítése.

Építőipari kivitelezési alapismeretek:

- Építőipari alapműveletek (méretre vágás, sorok rakása, téglakötések szabályai, ragasztás, csoportmunka).
- Szerszámok, anyagok használata.
- A kőműves szakma alapfeladataihoz kapcsolódó anyagok és azok felhasználási módjai
- Dokumentáció és prezentáció.

Munka- és környezetvédelem:

- Általános munkavédelmi ismeretek: tárgyi feltételek a munkavédelemben, védőfelszerelések

Tanulási célok/Tanulási eredmények

A tanuló

- A tanuló alkalmazza matematikai és méretarányos ismereteit;
- kiszámolja a szükséges anyagmennyiséget;
- dokumentumokat hoz létre;
- hatékonyan kommunikál a csoportban;
- szabadkézi és szerkesztett rajzot/tervet készít;
- anyagot darabol, méretre szab, ragaszt;
- rendszerezi a kőműves szakma ismereteit;
- fejlődik a kooperációs készsége, kreativitása és időgazdálkodása;
- célokat fogalmaz meg és problémákat old meg;
- Kreativitása, tudatossága, magabiztossága, empátiája és kommunikációs készségei fejlődnek.

Szükséges készségek

5. Építőipari alapok:
   Meg tudja különböztetni az építőipari szakmákat, azokra jellemző munkafolyamatokat. A tanulók a projekt idején már tisztában vannak a különböző szakmák feladataival, szabadkézzel is képesek méretarányos vázlatokat készíteni. Ismerik az építőiparban használt szerszámokat, azok használatát.
   A tanulók képesek matematikai ismereteiket méret- és mennyiségszámítási műveletek elvégzésére komplex módon alkalmazni.
6. Digitális készségek:
   Feltételezzük, hogy a tanulók ismerik és felhasználói szinten kezelik a legelterjedtebb irodai alkalmazásokat (szövegszerkesztő, táblázatkezelő, prezentációkészítő applikációk).

1. **Értékelési terv**

Előzetes / Formatív értékelés	Projekt közben	Szummatív értékelés	Reflexió / Önértékelés
• **Előzetes tudásmérés:** Szófelhő vagy Brainstorming a kőműves szakmáról, téglatípusokról.	• **Aktivitás és teszt (max. 5 pont):** Gyűjtés és összefoglaló teszt (Kahoot/Wordwall) a kőműves szakma megismerése során.	• **Szerkezeti helyesség és kötésmód (max. 5 pont):** A falazási kötések (pl. fél kisméretű tégla eltolás, vázkerámia helyes sorolása) szabályos alkalmazása.	• **Rövid szóbeli értékelés és pontozás (max. 5 pont):** A csoportok visszajelzése a közös munkáról.
• **Formatív ellenőrzés:** Folyamatos szóbeli visszajelzés a tervezés, számítások és csoportos feladatkiosztás alatt.	• **Mennyiségi számítások (max. 5 pont):** A matek órán végzett téglamennyiség- és méretarány-számítás helyessége.	• **Kivitelezési pontosság és esztétika (max. 5 pont):** Pontos vágások, egyenes sorok, esztétikus ragasztás a gipszkarton alapon.	• **Társ- és önreflexió:** Tapasztalatok megosztása a kiállítás és bemutató során.
	• **Tervrajz (max. 5 pont):** Méretarányos falnézet elkészítése.		
	• **Munkavégzés és fegyelem (max. 5 pont):** Munkavédelmi szabályok szigorú betartása, csoportmunka harmóniája, munkaterület tisztántartása.		

2. A projekt menete

foglalkozás sorszáma	időtartam	tantárgy	tevékenység	cél	értékelés
1.	45 perc	Építőipari alapismeretek	A projekt teljes menete, a kőműves modellkészítés feladatainak ismertetése prezentációval. Csoportok kijelölése, a választható falrészletek bemutatása. Munkavédelmi szabályok átbeszélése.	A projekt és az eszközök megismerése. Tanulók motiválása, csoportok kialakítása.	előzetes/formatív szóbeli értékelés csoportszinten
2.	1 óra 30 perc	Építőipari alapismeretek	Kőműves szakma áttekintése. A felhasznált anyagok (kisméretű tégla, vázkerámia) tulajdonságainak, méreteinek megbeszélése. Internetes gyűjtés a falazatokról. Zárásként egy rövid összefoglaló teszt kitöltése.	Ismerjék meg a kőműves szakma alapjait, a kisméretű tégla és vázkerámia jellegzetességeit, a falazás alapszabályait.	Aktivitás és teszt (max. 5 pont)/formatív
3.	45 perc	Matematika	Téglamennyiség- és anyagszükséglet-számítás alapozása a kiválasztott falidomhoz. Méretarányos átszámítások (valós méretek lekicsinyítése a hungarocell modellhez).	Alkalmazzák matematikai ismereteiket az építőipari mennyiségszámításban és a méretarányok meghatározásában.	Számítási feladatok / oktatói pontszám (max. 5 pont) / formatív
4.	2 óra 15 perc	Építőipari alapismeretek	A csoportok a számítások birtokában megszerkesztik, megrajzolják a méretarányos falnézetet (tervrajz), amely alapján a kivitelezés történik.	Készítsenek méretarányos vázlatrajzot, alkalmazz	Tervrajz (max. 5 pont)/formatív

				ák a geometriai ismereteket.	
5.	5 óra 15 perc	Építőipari kivitelezési alapismeretek	Csoportmunka: a hungarocell táblák feljelölése és méretre vágása kisméretű téglákká és vázkerámiákká. A falrészlet szárazon rakása, majd ragasztása a gipszkarton alapra a tervrajz alapján. Fotók készítése.	Gyakorolják a pontos darabolást, a kötésmódokat, a ragasztást, és működjenek együtt hatékonyan csoportban.	Munkavégzés és fegyelem (max. 5 pont)/formatív
6.	2 óra 15 perc	Építőipari kivitelezési alapismeretek	A falazatok befejezése, esetleges tisztítás, a ragasztók kikeményedése után a gipszkarton alap rendbetétele. A kész makettek lefotózása a kiállításhoz.	A részletek kidolgozása, a modell véglegesítése szemléltetőeszköz céllal.	Szerkezeti helyesség (max. 5 pont), kivitelezési pontosság (max. 5 pont) / szummatív
7.	2 óra 15 perc	Építőipari kivitelezési alapismeretek	A projekt dokumentálása: rövid prezentáció készítése a csoportmunka fázisairól, a felmerült nehézségekről és a megoldásokról.	Digitális kompetenciák fejlesztése, dokumentálás, csoportos beszámoló készítése.	Rövid szóbeli értékelés és pontozás (max. 5 pont)
8.	45 perc	Építőipari kivitelezési ismeretek	A modellek bemutatása a szaktanteremben, kiállítás rendezése. Önértékelés, csoportok értékelése, tapasztalatok összegzése.	Rendszerezés, összegzés, ön- és társértékelés, a produktum elhelyezése a szemléltetőeszközök között.	Társ- és önreflexió. Végső projekt érdemjegy kialakítása.

A projektre szánt idő, foglalkozások, kimenet:

Ssz.	időtartam	cím	tantárgy	kimenet/értékelés
1.	1x45 perc	A projekt ismertetése	Építőipari kivitelezési alapismeretek	-/-
2.	2x45 perc	A kőműves szakma és téglatípusok	Építőipari alapismeretek	Aktivitás, összefoglaló teszt/oktatói pontszám (max. 5 pont)
3.	1x45 perc	Mennyiségszámítások, matek alapozás a falazáshoz	Matematika	Számítási feladatok / oktatói pontszám (max. 5 pont)
4.	3x45 perc	Falazat tervezése, méretarányos rajz	Építőipari rajzi alapismeretek	Elkészült tervrajz / oktatói pontszám (max. 5 pont)
5.	7x45 perc	Hungarocell téglák vágása, falazás gipszkartonra	Építőipari kivitelezési alapismeretek	Produktum 1. fázisa/ oktatói pontszám (max. 5 pont)
6.	3x45 perc	Falazat befejezése, kiállítás előkészítése	Építőipari kivitelezési alapismeretek	Kész makett produktum / oktatói pontszám (max. 10 pont)
7.	3x45 perc	Dokumentálás, prezentáció	Építőipari kivitelezési alapismeretek	Prezentáció, tanulói projektnapló/ önreflexió (max. 5 pont)
8.	1x45 perc	Prezentálás, értékelés	Építőipari kivitelezési alapismeretek	Értékelő lapok, kitöltött kérdőívek/projektfelelősök értékelése a csoportmunkára, projekfelelősök összegző értékelése a pontszámok alapján=építőipari alapismeretek, építőipari rajzi alapismeretek és építőipari kivitelezési alapismeretek tantárgyból projekt érdemjegy (max. 35 pontból)

3. A projekthez szükséges szerszámok, eszközök, anyagok

- **Alapanyagok:** Hungarocell / XPS táblák (kisméretű tégla és vázkerámia imitálásához), gipszkarton darabok (alaplemez), polisztirol ragasztó vagy vízbázisú hobbi ragasztó.
- **Szerszámok, eszközök:** Sniccer / szike, fémvonalzó, vágóalátét, mérőszalag, ceruza, ecsetek a ragasztáshoz.
- **Munkavédelmi eszközök:** Vágásbiztos kesztyű, szükség esetén védőszemüveg.
- **Rajz- és mérőeszközök:** Milliméterpapír, vonalzó, számológép, rajzeszközök.
- **Digitális eszközök:** Laptop, okostelefonok, internet (fotózáshoz, kutatáshoz és prezentációhoz).

4. **A projekt ellenőrzése:** a tervezési és megvalósítási szakaszt, illetve a produktumot ellenőrzik
   - munkaközösség-vezetők (szakmai szint)
   - iskolavezetés
   - projektfelelősök (oktatói szint)

5. **360°-os értékelés:**

   Projektfelelősök:

   - projekt (reflexió)
   - tanulók (pontozás/jegy/szöveges)
   - önreflexió

   Tanuló:

   - projekt (napló/reflexió/kérdőív)
   - önreflexió (szóbeli/pontozás/napló/kérdőív)
   - társreflexió (szóbeli/pontozás/kérdőív)

Kereskedelem ágazat

I. Projekt

1. Alapadatok

Készítette: Balla Ildikó, Tálosné Fekete Beáta
A projekt címe: **Álláskeresés- munkavállalás**
Projekt célja: a diákokat felkészítse a munkaerőpiacra, fejlesztve olyan kulcsfontosságú készségeket, mint a kommunikáció (önéletrajz, interjú), a problémamegoldás, a prezentációs készség és a digitális kompetencia. Emellett erősíti a diákok motivációját, jövőképét, és támogatja a tudatos pályaválasztást.
Projektfelelős: Tálosné Fekete Beáta, Balla Ildikó, Máté Attila
Bevontak köre: - tanulók (9. kereskedelmi értékesítő csoport) - oktatók - iskolavezetés
Összefoglalás A Munkavállalói ismeretek tanulási terület elsajátításával a tanuló önismeretet szerez, meghatározza a céljait. Megismerkedik környezete munkaerőpiaci helyzetével. Megtanulja, milyen foglalkoztatási formában tud majd elhelyezkedni munkavállalóként. Megismeri, hogy tanulói jogviszonyában is foglalkoztatható szakképzési munkaviszony keretében. Megtanulja az ehhez a jogviszonyhoz kapcsolódó jogait és kötelezettségeit. A tanuló megismeri a munkaválla-láshoz, a munkaviszony létesítéséhez szükséges alapismereteket, amelyeket a gyakorlati, mindennapi tevékenysége során alkalmazni tud.
Ágazat, témakör: Kereskedelem, munkavállalói ismeretek, munkavállalói idegen nyelv
Évfolyam: 9. évfolyam
Időtartam: 16 foglalkozás (13 szakmai és 2 közismereti+ 1 idegen nyelvi tananyagtartalomhoz kapcsolódik)
Módszer: csoportos
Bemeneti indikátorok: • A munkaerő-piaci igények és a valós életre való felkészítés: Az egyik legfőbb indok, hogy a diákok számára elengedhetetlen a munkaerő-piacra való felkészülés. A projekt segíthet nekik megérteni a munkavállalás folyamatát, a szükséges készségeket és az elvárásokat, még azelőtt, hogy éles helyzetbe kerülnének.

- Készségfejlesztés: Az álláskeresés és munkavállalás komplex készségeket igényel, mint például:
    - Kommunikáció: Interjúk, önéletrajz írás, kapcsolattartás.
    - Problémamegoldás: Az álláshirdetések elemzése, a megfelelő pozíciók megtalálása.
    - Prezentációs készség: Önéletrajz, motivációs levél, interjú bemutatása.
    - Digitális kompetencia: Online állásportálok, LinkedIn használata, digitális önéletrajz.
    - Önismeret: Erősségek és gyengeségek felismerése, karriercélok meghatározása. A projekt keretében ezek a készségek gyakorolhatók és fejleszthetők.
- Diákok motivációja és jövőképének erősítése: A jövőbeli karrier kilátásai sok diákot foglalkoztatnak. Egy ilyen projekt segíthet csökkenteni a bizonytalanságot, és motivációt adhat a tanuláshoz, mivel látják annak gyakorlati értelmét.
- Az alaptantervbe illeszkedés: Sok szakképzési és közismereti tanterv tartalmaz olyan modulokat, amelyek a gazdasági ismeretekre, vállalkozásra, kommunikációra vagy digitális kultúrára fókuszálnak. Az álláskeresés projekt kiválóan integrálható ezekbe a tantárgyakba, gyakorlati alkalmazási lehetőséget biztosítva az elméleti tudásnak.
- Tanári tapasztalat és kezdeményezés: Egy oktató, aki felismeri a diákok ezen a területen mutatkozó hiányosságait vagy érdeklődését, kezdeményezheti a projektet. A saját tapasztalatai és a diákok visszajelzései alapján egy ilyen téma felvetése logikus lépés lehet.
- Pályaorientáció és -választás támogatása: A projekt nem csak az azonnali munkavállalásra készít fel, hanem segíthet a diákoknak tisztázni, milyen típusú munkát szeretnének végezni, és milyen iparágak érdeklik őket, ezzel támogatva a tudatos pályaválasztást.

Összességében az álláskeresés és munkavállalás projekt ötlete a diákok jövőjével kapcsolatos felelősségvállalásból, a gyakorlati készségek fejlesztésének igényéből és a tantervi keretekbe való illeszthetőségből fakadhat.

2. A projekt a KKK alábbi tanulási eredményeihez kapcsolódik

Készségek, képességek	**Ismeretek**	**Elvárt viselkedésmódok, attitűdök**	**Önállóság és felelősség mértéke**
Felismeri, megnevezi és leírja az álláskeresés módszereit.	Ismeri a formális és informális álláskeresési technikákat.	Önismerete alapján törekszik céljai reális megfogalmazására. Elkötelezett a szabályos foglalkoztatás mellett. Törekszik a saját munkabérét érintő változások nyomon követésére.	Instrukció alapján részben önállóan
A tartalmi és formai követelményeknek megfelelő motivációs	Ismeri a motivációs levél tartalmi és formai	Törekszik kompetenciáinak reális megfogalmazására, erősségeinek	Instrukció alapján részben önállóan

levelet ír, melyet a megpályázandó állás sajátosságaihoz igazít.	követelményeit, felépítését, valamint tipikus szófordulatait az adott idegen nyelven.	hangsúlyozására idegen nyelven. Nyitott szakmai és személyes kompetenciáinak fejlesztésére. Törekszik receptív és produktív készségeit idegen nyelven fejleszteni (olvasott és hallott szöveg értése, íráskészség, valamint beszédprodukció). Szakmája iránt elkötelezett. Megjelenése visszafogott, helyzethez illő. Viselkedésében törekszik az adott helyzetnek megfelelni.	
Az állásinterjún, az állásinterjúra érkezéskor vagy a kapcsolódó telefonbeszélgetések során csevegést (small talk) kezdeményez, a társalgást fenntartja és befejezi. A kérdésekre megfelelő válaszokat ad.	Tisztában van a legáltalánosabb csevegési témák szókincsével, amelyek az interjú során, az interjút megelőző és esetlegesen követő telefonbeszélgetés során vagy az állásinterjúra megérkezéskor felmerülhetnek.	Törekszik kompetenciáinak reális megfogalmazására, erősségeinek hangsúlyozására idegen nyelven. Nyitott szakmai és személyes kompetenciáinak fejlesztésére. Törekszik receptív és produktív készségeit idegen nyelven fejleszteni (olvasott és hallott szöveg értése, íráskészség, valamint beszédprodukció). Szakmája iránt elkötelezett. Megjelenése visszafogott, helyzethez illő. Viselkedésében törekszik az adott helyzetnek megfelelni.	Instrukció alapján részben önállóan

3. A projekt az alábbi tantárgyhoz kapcsolódik

Tanulási terület	Tantárgy	Témakör	Óraszám

Munkavállalói ismeretek	Munkavállalói ismeretek	- Álláskeresés - Munkajogi alapismeretek - Munkaviszony létesítése	2 óra
Gazdálkodási tevékenység ellátása	Gazdasági ismeretek	- Munkajogi alapismeretek	2 óra
Gazdálkodási tevékenység ellátása	Vállalkozások működtetése	- Munkaviszony létesítése	2 óra
Üzleti kultúra és információkezelés	Digitális alkalmazások	- A szövegszerkesztővel történő adatbevitel megalapozása betűk, számok, jelek írásának adott időszakban érvényes szabályai. - Önéletrajz és motivációs levél - Állásinterjú	4 óra
Üzleti kultúra és információkezelés	Kommunikáció	- A kommunikáció alapfogalmai. A verbális jelek, nem verbális jelek, a kommunikációs kapcsolatok, az írásbeli és szóbeli kommunikáció fajtái. - Önéletrajz és motivációs levél - Állásinterjú	2 óra
Munkavállalói idegen nyelv	Munkavállalói idegen nyelv	- Önéletrajz és motivációs levél - Állásinterjú	1 óra

4. A projekt az alábbi közismereti kerettantervi tantárgyhoz kapcsolódik

Tantárgy	**Témakör**	**Óraszám**
Idegen nyelv	- Válasszunk szakmát!	1 óra
Digitális kultúra	- Alkalmazói ismeretek - Problémamegoldás informatikai eszközökkel és módszerekkel - Infokommunikáció - Online kommunikáció	1 óra

Kommunikáció-magyar nyelv és irodalom	- Vizuális és verbális kommunikáció kapcsolata - Hivatalos kommunikáció - Szövegértés, szövegalkotás - A digitális kommunikáció jellemzői - A munka világához tartozó szövegek (a hivatalos levél típusai, önéletrajz, motivációs levél)	1 óra

5. A projekt pedagógiai alapjai

Tartalmi követelmények:

Tanulási célok/eredmények

- Tanulási és innovációs készségek: kritikai gondolkodás és problémamegoldás, a tantárgyak közti összefüggések megértése, kommunikáció és együttműködés
- Életvezetési és karrierkészségek: megfelelő és eredményes együttműködés másokkal, felelősség a csapatban betöltött szerepkörnek megfelelően
- Tájékozódás térben és időben, az ismeretek rendszerezése, alkotás és kreativitás, a világ megismerésének igénye, önértékelés és önellenőrzés
- Szakmai, gyakorlati és közismereti tudás ötvözése, kapcsolódási pontok megtalálása
- Hatékony együttműködés, társas és kultúraközi interakciós készségek

Digitális kompetenciafejlesztés

- Információk és adatok kezelése, használata
- Kommunikáció és együttműködés
- Digitális tartalmak létrehozása
- Különféle problémák kezelése

Szükséges készségek

- alapvető szakmai ismeretek és a szakma történetének ismerte
- alapszintű idegen nyelvi kommunikáció szóban és írásban
- szociális kompetenciák: csapatmunka, vállalkozókészség, felelősségvállalás, kapcsolatteremtő és konfliktusmegoldó készség
- digitális készségek: alapvető felhasználó ismeretek, szövegszerkesztő szoftverek ismerete, felelős internethasználat, alapvető netikett szabályok ismerete

6. A tananyag célrendszerét kifejtő kérdések

Alapkérdés	Hogyan lehet máshogy csinálni?
Projektszintű kérdések	Melyek az elhelyezkedés feltételei?

	Milyen álláskeresési módszerek vannak?
	Hogyan lehet a közösségi oldalakat felhasználni az álláskeresés során?
Tartalmi kérdések	Hogyan írjunk önéletrajzot és motivációs levelet?
	Hogyan készüljünk fel egy állásinterjúra?
	Milyen tervezési lépések, kommunikációs készségek szükségesek egy sikeres állásinterjúhoz?
	Milyen szerepköröket lehet betölteni egy cégen belül és kinek mi a feladata?
	Milyen feladatok várnak ránk a munkavégzés során?

7. Értékelési terv

Az értékelés időrendje		
A projektmunka megkezdése előtt	**Mialatt a tanulók a projekten dolgoznak és feladatokat hajtanak végre**	**A projektmunka befejeztével**
1. Ráhangolódás 2.Előzetes tudásszint felmérés szófelhővel és értékelése irányított beszélgetéssel 3. A csoportmunka előkészítése	1. Álláskeresési módszerek: újsághirdetés, internetes álláskereső oldalak, személyes kapcsolatok, kapcsolati hálózat fontossága 2. Online álláskeresés. Online adatbázisok használata. 3. Europass önéletrajz készítése 4. Kommunikáció az álláskeresés, munkavállalás során. 5. Motivációs levél, email írása 6. Állásinterjú - szituációs játék	1. A csoportmunka rész lezárása, értékelése 2. Önellenőrzés, beszámoló a végzett munkáról. 3. A projektnapi együttműködés értékelése kérdőívvel 4. A projekt zárása tanulságok összegzése

1. Értékelési összefoglaló

A projektmunka megkezdése előtt:

1. Ráhangolódás

Az álláskeresés-munkavállalás témájával foglalkozunk. Az óra folyamán egy asszociációs játékkal indítunk.

2. Előzetes tudásszintfelmérés szófelhővel és értékelés irányított beszélgetéssel.

A projektmunka megkezdése előtt az előzetes tudásfelmérés során a tanulók összegyűjtik és rendszerezik az előző időszakban elsajátított ismereteiket, illetve elsajátítják az új tananyatartalmakat, amelyekre épül a projekt.

Az oktató irányításával a tanulók a szófelhőt képeznek azokból a fogalmakból és kifejezésekből, amelyek a karrierlehetőségek feltérképezésére (pl.: önismeret, reális célkitűzések, helyi munkaerőpiac ismerete, mobilitás szerepe) , valamint álláskeresési módszerekre (pl.: újsághirdetés, internetes álláskereső oldalak, személyes kapcsolatok, kapcsolati hálózat fontossága) irányulnak.

Az összegyűjtött fogalmak és kifejezések különböző méretű betűtípussal jelennek meg a szófelhőben, annak függvényében, hogy hány tanuló tartotta fontosnak megemlíteni. Az oktató irányított beszélgetés keretében az osztállyal közösen értékeli a megjelent fogalmak és kifejezések relevanciáját, megemlítve az ok - okozati összefüggéseket, és a kapcsolódási pontokat is.

3. A csoportmunka előkészítése

A terem berendezése oly módon, hogy négy fős csoportok számára és vetítésre, frontális munkára is alkalmas legyen. Az osztályt négy fős csoportokba szervezzük. (Értelemszerűen létszámtól függően lehet 3, illetve 5 fős is.)

Mialatt a tanulók a projekten dolgoznak:

1. Álláskeresési módszerek: újsághirdetés, internetes álláskereső oldalak, személyes kapcsolatok, kapcsolati hálózat fontossága

Felismeri, megnevezi és leírja az álláskeresés módszereit. Megismeri a formális és informális álláskeresési technikákat. Önismerete alapján törekszik céljai reális megfogalmazására. Törekszik a saját munkabérét érintő változások nyomon követésére.

2. Online álláskeresés. Online adatbázisok használata.

Megadott szempontok szerint információt keres az interneten, kiválasztja és feldolgozza. Ismeri az álláskeresést segítő fórumokat, álláshirdetéseket tartalmazó forrásokat. Törekszik a pontos, áttekinthető munkavégzésre.

3. Europass önéletrajz készítése

A tartalmi és formai követelményeknek megfelelő önéletrajzot fogalmaz. Ismeri az önéletrajz típusait, azok tar-talmi és formai követelményeit. Törekszik kompetenciáinak reális megfogalmazására, erősségeinek hangsúlyozására.

4. Kommunikáció az álláskeresés, munkavállalás során.

Felismeri, megnevezi és leírja az álláskeresés módszereit. Ismeri a formális és informális álláskeresési technikákat. Önismerete alapján törekszik céljai reális megfogalmazására. Megjelenésében igényes, viselkedésében visszafogott. Elkötele-zett a szabályos foglalkoztatás mellett.

5. Motivációs levél, email írása

Megadott szempontok szerint szövegszerkesztő szoftverrel motivációs levelet ír. Elektronikus levelet ír és elküld. Ismeri a motivációs levél követelményeit. Ismeri a szövegformázás alapvető szabályait. Ismeri az elektronikus levelezés szabályait. Törekszik a pontos, áttekinthető munkavégzésre.

6. Állásinterjú - szituációs játék

Felkészül az állásinterjúra a megpályázni kívánt állásnak megfelelően, és céljait szem előtt tartva kommunikál az interjú során. Ismeri az állásinterjú menetét, tisztában van a lehetséges kérdésekkel. Önismerete alapján törekszik céljai reális megfogalmazására. Megjelenésében igényes, viselkedésében visszafogott. Elkötele-zett a szabályos foglalkoztatás mellett.

A projektmunka befejeztével:

1. A csoportmunka rész lezárása, értékelése

A záró értékelés során az oktató csoportpontokat ad. Ez maximum 20 pont lehet (4*5 pont), de a csoport hozzáállásának és munkájának függvényében differenciálhat. A csoport a kapott pontokat szétosztja egymás között. A legjobb esetben, 20 pontnál minden tanuló a csoportból 5 pontot kap. Azonban olyan eset is lehet (pl. 16 pont), hogy csoport úgy ítéli meg, hogy egyes csapattagok kevesebb pontot érdemelnek meg. A szétosztott csoportpontokat az oktató később egyéni jegyek formájára konvertálhatja.

2. Önellenőrzés, beszámoló a végzett munkáról.

A projekt záró szakaszában a csoportok ismertetik prezentáció formájában a projekt során végzett tevékenységüket maximum 5 percben. A heti munkaönértékelése előre kiadott szempontrendszer segítségével töténik. A bemutatók elhangzása után a többi csoport tanulói egy előre kiadott értékelő szempontrendszer segítségével értékelik a prezentáló csoport heti tevékenységét.

3. A projektnapi együttműködés értékelése kérdőívvel
4. A projekt zárása tanulságok összegzése

Produktum:

- önéletrajz digitális formában
- motivációs levél digitális formában
- plakátkészítés

8. A projekthez szükséges anyagok és eszközök

Technológia – Számítógép, tablet, okostelefon, projektor

Technológia – Szoftver, alkalmazások; Microsoft Office, Microsoft Teams, Zoom, internetes böngészőprogramok

Nyomtatott anyagok:

Brusztné Kunvári Enikő: A kereskedelmi egység működtetése, az áruforgalom lebonyolítása

Katona Mária-Szabó Csaba: Kommunikáció, üzleti kommunikáció

Saját készítésű feladatlapok

9. **A projekt ellenőrzése:** a tervezési és megvalósítási szakaszt, illetve a produktumot ellenőrzik

- munkaközösség-vezetők (szakmai szint)

- iskolavezetés
- projektfelelős (oktatói szint)

10. 360°-os értékelés:

Projektfelelősök:

- projekt (reflexió)

- tanulók (pontozás/jegy/szöveges)

- önreflexió

Tanuló:

- projekt (napló/reflexió/kérdőív)

- önreflexió (szóbeli/pontozás/napló/kérdőív)

- társreflexió (szóbeli/pontozás/kérdőív)

Bevont oktatók:

- projekt (kérdőív)

- tanulók(pontozás)

Kereskedelem ágazat

II. Projekt

1. Alapadatok

Készítette(ék): Balla Ildikó
A projekt címe: **Profi Értékesítő – Ágazati versenyfelkészítő műhely**
Összefoglalás: A projekt célja a 9. évfolyamos kereskedelmi értékesítő tanulók felkészítése az ágazati alapversenyre. A diákok gyakorlati feladatokon keresztül elsajátítják a különböző alakú áruk esztétikus és szakszerű díszcsomagolási technikáit. Szituációs szerepjátékok segítségével fejlesztik eladói és panaszkezelési kommunikációjukat magyar és idegen nyelven. Interaktív, játékos keretek között mélyítik el gazdasági alapfogalmaikat (árrés, költségek, áfa, nyereség) és kereskedelmi számítási készségeiket. A projekt zárásaként a tanulók olyan produktumot, díszcsomagolást hoznak létre, amelyet az osztály előtt mutatnak be és prezentálnak, egyúttal részletesen elmondják a tervezés és a megvalósítás folyamatát, a felhasznált anyagokat, valamint a csomagolási technikák lépéseit.
Ágazat, témakör: Kereskedelem ágazat
Tantárgyak köre: Gazdasági ismeretek, Vállalkozások működtetése, Digitális alkalmazások, Kommunikáció (szakmai), Díszcsomagolási gyakorlat, Matematika, Digitális kultúra, Kommunikáció – magyar nyelv és irodalom, Munkavállalói idegen nyelv
Évfolyamok: szakképző iskolai osztály 9. évfolyam
Időtartam: 21 foglalkozási óra

2. A projekt a KKK, alábbi tanulási eredményeihez kapcsolódik

KKK MEGNEVEZÉSE: Kereskedelmi értékesítő, Bolti előkészítő, Pénztáros
ÁGAZATI ALAPOKTATÁS MEGNEVEZÉSE: Kereskedelem ágazat

Készségek, képességek	**Ismeretek**	**Elvárt viselkedés-módok, attitűdök**	**Önállóság és felelősség mértéke**
Felméri és elemzi a gazdasági szereplők közötti kapcsolatot, kiszámítja az alapvető árképzési tényezőket.	Ismeri a gazdasági alapfogalmakat (árrés, árbevétel, fix és változó költségek, nettó/bruttó ár, áfa).	Nyitott az új gazdasági és kereskedelmi információk befogadására, törekszik a pontos számolásra.	Irányítás mellett feltárja a kereskedelmi árképzés és a költségek összefüggéseit.
Alkalmazza a szakmai és eladói kommunikáció szabályait szituációs helyzetekben.	Ismeri a verbális és nemverbális kommunikáció jeleit, a vevőkezelés, eladói ajánlás és panaszkezelés lépéseit.	Vevőközpontú, türelmes, asszertív, tiszteletben tartja a vásárló igényeit és elvárásait.	Adott szituációban önállóan alkalmazza az eladói kommunikációs és panaszkezelési technikákat.
Esztétikusan és szakszerűen díszcsomagolást készít különböző formájú árukra.	Ismeri a díszcsomagolási anyagokat, eszközöket, a csomagolás technológiai sorrendjét és a masnikészítés fogásait.	Igényes a munkájára, törekszik az esztétikumra, a pontosságra és az anyagtakarékosságra.	Önállóan vagy páros munkában szakszerűen díszcsomagolást készít megadott időkereten belül.
Iratokat, hivatalos vásárlói leveleket fogalmaz meg és rögzít digitális felületen.	Ismeri a helyesírási szabályokat, a hivatalos levél formai követelményeit és a digitális adatbevitel szabályait.	Figyel a pontos, hibátlan írásbeliségre és a szakmai etika betartására.	Önállóan elkészíti a vásárlói panaszra adott írásbeli válaszlevelet és a digitális prezentációt.

3. A projekt az alábbi tantárgyhoz kapcsolódik

A tanulási területekhez rendelt tantárgyak:

Tanulási terület	Tantárgy	Témakör	Óraszám
Gazdálkodási tevékenység ellátása	Gazdasági ismeretek	A gazdaság alapfogalmai. Piac, kereslet-kínálat, háztartások és vállalkozások bevételei és kiadásai. Pénzügyi tudatosság.	3 óra
Gazdálkodási tevékenység ellátása	Vállalkozások működtetése	Statisztikai alapadatok, viszonyszámok	3 óra
Üzleti kultúra és információkezelés	Kommunikáció	A kommunikáció alapfogalmai. Verbális és nem verbális jelek. Vevőkezelés, ajánló értékesítés, panaszkezelési szituációk eljátszása.	3 óra
Üzleti kultúra és információkezelés	Digitális kultúra	Adatbevitel és szövegszerkesztés szabályai. Táblázatkezelés alapjai (árazási kalkuláció), digitális prezentáció (Canva/PPT) készítése.	3 óra
Áruértékesítési és csomagolási technika	Díszcsomagolási gyakorlat	Díszcsomagolási anyagok és eszközök. Szögletes, henger alakú és szabálytalan tárgyak csomagolása, szalag- és masnikészítés, versenyszimuláció.	3 óra
Munkavállalói idegen nyelv	Munkavállalói idegen nyelv	Szakmai szókincs bővítése: külföldi vásárló köszöntése, tájékoztatása, egyszerű értékesítési és panaszkezelési párbeszédek.	3 óra

4. A projekt az alábbi közismereti kerettantervi tantárgyhoz kapcsolódik

Tantárgy	Témakör	Óraszám
Matematika	Kereskedelmi alapműveletek, százalékszámítás (nettó-bruttó ár, áfa, kedvezmények), egyenletrendezés, árrésszámítás.	3 óra
Kommunikáció – magyar nyelv és irodalom	Magyar nyelvtan helyesírási szabályainak ismerete és alkalmazása. Szakmai írásbeliség: hivatalos panaszválasz levél fogalmazása, szövegalkotás.	3 óra

5. A projekt pedagógiai alapjai

Tartalmi követelmények

A projekt gyakorlati példákon, versenyszimulációkon és interaktív feladatokon keresztül megismerteti a tanulókkal a kereskedelmi értékesítés legfontosabb területeit. Fejleszti a szakszerű díszcsomagolási technikákat, az eladói és panaszkezelési kommunikációt, valamint a kereskedelmi árképzési és gazdasági számítási készségeket.

Tanulási célok/Tanulási eredmények

A projekt elsődleges tanulási céljait az ágazathoz tartozó szakmák Képzési és Kimeneti Követelményei (KKK) határozzák meg. Az ágazati alapoktatás során elvárásként fogalmazódik meg, hogy a tanulók:

- Megértsék a vállalkozások működésének gazdasági alapjait, a költségek, bevételek, árrés és árképzés összefüggéseit.
- A kereskedelmi szituációnak megfelelően, hatékonyan és asszertíven kommunikáljanak a vásárlókkal.
- Elsajátítsák a díszcsomagolás esztétikai és technológiai szabályait, képesek legyenek különböző alakú termékek szakszerű csomagolására versenyszituációban.
- Betartsák a hivatalos írásbeliség és a helyesírás szabályait vásárlói panaszválasz levelek megfogalmazásakor.
- Képesek legyenek egyszerű eladói párbeszédeket lebonyolítani munkavállalói idegen nyelven.

A projekt elősegíti a következő készségek fejlesztését:

- Gyakorlati manuális készség: Díszcsomagolás, masnikészítés, anyagtakarékos vágás és hajtogatás.
- Problémamegoldó és kommunikációs készség: Vevői reklamációk kezelése, meggyőzés, érvelés, ajánló értékesítés.
- Számolási és logikai készség: Árképzési kalkulációk, százalékszámítás, árrés- és áfaszámítás.

Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák:

- Adatok, információk keresése és rendszerezése digitális eszközök segítségével.
- Táblázatkezelő használata kereskedelmi kalkulációk és költségvetések rögzítésére.
- Esztétikus, 4-5 diából álló digitális prezentáció (Canva/PowerPoint) elkészítése a projekttermékek bemutatására.

6. A tananyag célrendszerét kifejtő kérdések

Alapkérdés	Mitől válik egy kereskedelmi értékesítő igazi szakemberré és versenyképessé a piacon?
Projektszintű kérdések	• Hogyan épül fel egy szakszerű értékesítési és panaszkezelési párbeszéd? • Milyen elvek és technológiai lépések alapján készítünk esztétikus díszcsomagolást? • Hogyan határozzuk meg egy termék eladási árát úgy, hogy a vállalkozás nyereséges legyen?
Tartalmi kérdések	• Mi a különbség a nettó és bruttó ár, valamint az árrés és a nyereség között? • Milyen lépésekből áll a csomagolás szögletes, henger és szabálytalan tárgyak esetén? • Hogyan kezeljük az elégedetlen vagy nehéz vásárlót asszertív kommunikációval? • Milyen formai és helyesírási követelményei vannak egy vásárlói válaszlevélnek?

7. Értékelési terv

Az értékelés időrendje		
A projektmunka megkezdése előtt	Mialatt a tanulók a projekten dolgoznak és feladatokat hajtanak végre	A projektmunka befejeztével
• Ráhangolódás: Előzetes tudásszint felmérése szófelhővel (Mentimeter/Wordclouds) és értékelése irányított beszélgetéssel. • Gondolattérkép készítése a kereskedelmi, kommunikációs és gazdasági fogalmak összekapcsolására. • A csoportmunka és a páros feladatok előkészítése.	• Folyamatos önértékelés és tanári visszajelzés: A tanulók napi szakmai fejlődésének önértékelése online táblázattal. • A díszcsomagolási minták és szituációs feladatok azonnali (formatív) tanári és kortárs értékelése. • Gazdasági feladatsorok és kalkulációs táblázatok ön- és egymás általi ellenőrzése.	• Összegző értékelés és portfólió-bemutató: Kortárs értékelés és tanári zsűrizés rubrik (értékelési mátrix) alapján. • Önellenőrzés és beszámoló a végzett munkáról digitális prezentációval. • A projektnapi együttműködés és csoportmunka értékelése kérdőívvel. • A záró projekttermék-csomag rögzítése a vizsgaportfólióhoz.

8. Értékelési összefoglaló:

A projekt megkezdése előtt

1. Ráhangolódás: A versenyfelkészítő projekt témájának és céljainak ismertetése. Megtekintünk egy rövid videót egy ágazati szakmai verseny díszcsomagolási és szituációs fordulójáról, majd irányított beszélgetést folytatunk a nyertes eladói attitűdökről.
2. Előzetes tudásszint-felmérés szófelhővel: Az oktató irányításával a tanulók szófelhőt képeznek a kereskedelemmel, árképzéssel, díszcsomagolással és vevőkommunikációval kapcsolatos kulcsfogalmakból. Irányított beszélgetés keretében közösen értékelik a kifejezések relevanciáját és ok-okozati összefüggéseit.
3. Gondolattérkép készítése: A diákok rendszerezik az értékesítési folyamat lépéseit és a kapcsolódó tantárgyi ismereteket (gazdasági, matematikai, kommunikációs elemek).
4. A csoportmunka előkészítése: A szakterem berendezése munkacsoportok (eladói teamek), csomagolópultok és szituációs szerepjáték-helyszín kialakításához.

A projektmunka során

1. Napi szakmai fejlődés önértékelése táblázattal: A tanulók egy közös online felületen minden nap kitöltik a napi értékelő táblázatot: miről hallottak, mit gyakoroltak be (pl. masnikötés, panaszkezelés, árrésszámítás), és milyen szakmai kifejezéseket tudnak magabiztosan használni.
2. Díszcsomagolási és szituációs gyakorlatok formatív értékelése: A tanulók párokban és egyénileg hajtják végre a feladatokat. Az oktató és a diáktársak azonnali, építő visszajelzést adnak a csomagolás esztétikumára, a gyorsaságra, valamint a kommunikációs szerepjátékok hitelességére és helyességére.
3. Gazdasági és matematikai feladatok korrekciója: Az árazási és költségvetési szimulációk során felmerülő számítási hibákat közösen javítják, szükség szerint tanári magyarázattal kiegészítve.

A projekt zárószakaszában

1. A csoportmunka és a projekttermék lezárása, értékelése: A tanulók befejezik a 3 db díszcsomagolási mintát, a hivatalos vásárlói válaszlevelet, a kalkulációs Excel-táblázatot és a digitális prezentációt.
2. Önellenőrzés, beszámoló a végzett munkáról: A tanulók egy 4–5 diából álló digitális prezentáció segítségével beszámolnak a felkészülési folyamatról, bemutatják csomagolási munkáikat és összefoglalják a gazdasági/kommunikációs tanulságokat.
3. A projektnapi együttműködés értékelése kérdőívvel: Minden tanuló kitölt egy online kérdőívet, amelyben értékeli a saját és a csapattársak együttműködését, határozottságát és fejlődését.
4. A projekt zárása és a tanulságok összegzése (Portfólió-elem): A projekt zárásaként a tanulók olyan produktumot, díszcsomagolást hoznak létre, amelyet az osztály előtt mutatnak be és prezentálnak, egyúttal részletesen elmondják a tervezés és a megvalósítás folyamatát, a felhasznált anyagokat, valamint a csomagolási technikák lépéseit.

9. A projekthez szükséges anyagok és eszközök

•Technológia – Hardver eszközök: Számítógépek, tablet-ek vagy okostelefonok a tanulók számára; projektor és vetítővászon; digitális mérleg és stopperóra a díszcsomagolási feladatok időméréséhez.

•Technológia – Szoftverek, alkalmazások: Microsoft Word, Microsoft Excel, Microsoft PowerPoint / Canva; Microsoft Teams, Zoom; Mentimeter / Wordclouds, Kahoot! / Quizizz.

•Díszcsomagolási anyagok és kellékek: Különböző mintájú csomagolópapírok, selyempapírok, celofánok; textil- és szaténszalagok, díszzsinórok, ollók, szikék, kétoldalú ragasztószalagok, ragasztópisztolyok, vonalzók; teszttermékek (szögletes dobozok, palackok/hengeres tárgyak, szabálytalan ajándéktárgyak).

•Nyomtatott anyagok és szakirodalom: Brusztné Kunvári Enikő: A kereskedelmi egység működtetése, az áruforgalom lebonyolítása; Katona Mária – Szabó Csaba: Kommunikáció, üzleti kommunikáció; Saját készítésű feladatlapok (szituációs kártyák, kalkulációs munkalapok, értékelő rubrikok).

Kereskedelem ágazat

III. Projekt

1. Alapadatok

Készítette(ék): Tálosné Fekete Beáta
A projekt címe: **Gazdasági szereplők megismerése – A gyakorlati munkahely-választás megalapozása**
Projektfelelős: Balla Ildikó, Tálosné Fekete Beáta, Németh Roland, Herr Dávid
Bevontak köre: - tanulók (9. kereskedelmi értékesítő csoport) - oktatók - iskolavezetés - külső duális partnerkört képviselő vállalkozások (SPAR, Sziklai és Társa Bt., TESCO)
Projekt célja: A tanulók az egyes gazdasági szereplők (különösen a különböző típusú és méretű kereskedelmi vállalkozások) működésének feltérképezésével megalapozott döntést tudjanak hozni a 10. évfolyamtól esedékes duális képzési helyszínük (gyakorlati munkahelyük) kiválasztásában.
Összefoglalás: A projekt során a diákok feltárják a piac szereplőit, összehasonlítják a kis-, közép- és nagyvállalatok működését, áruforgalmi folyamatait és munkakörnyezetét. Több különböző profilú duális partnerhez (pl. helyi kisvállalkozás, szupermarket, hipermarket) tettek látogatást követően elemzik a szerkezeti és működési különbségeket. Eredményeikről prezentációt készítenek, amely segíti saját pályaorientációs és munkahely-választási döntésüket.
Ágazat, témakör: Kereskedelem ágazat, A vállalkozások gazdálkodása; Áruforgalmi folyamatok; Üzleti kommunikáció
Tantárgyak köre: Gazdasági ismeretek, Vállalkozások működtetése, Kommunikáció, Digitális alkalmazások
Évfolyamok: szakképző iskolai osztály 9. évfolyam
Időtartam: 16 foglalkozás (szakmai és közismereti+ 1 idegen nyelvi tananyagtartalomhoz kapcsolódik)
Módszer: csoportos
Bemeneti indikátorok: ● **Pályaorientációs tudatosság:** A tanulók képesek megfogalmazni saját elvárásaikat és céljaikat a gyakorlati képzőhellyel szemben. ● **Összehasonlító elemzés:** Különbséget tudnak tenni kis- és nagyvállalati működés, szervezeti struktúrák között. ● **Szakmai kommunikáció:** Interjúk és kérdőívek készítése a munkahelyi vezetőkkel és értékesítőkkel.

- **Kompetenciafejlesztés:** Önértékelés, kritikai gondolkodás, döntési képesség.
- **Tantervi illeszkedés:** A projekt kiválóan beilleszthető a gazdasági ismeretek, vállalkozások működtetése, matematika, digitális kultúra vagy akár az osztályfőnöki órák kereteibe. Több tantárgy ismereteit integrálja, komplex tudást és készségeket fejlesztve.
- **Szociális és kommunikációs készségek:** Fejleszti a diákok együttműködési, kommunikációs és problémamegoldó képességeit.

2. A projekt a KKK, alábbi tanulási eredményeihez kapcsolódik

KKK MEGNEVEZÉSE: Kereskedelmi értékesítő, Bolti előkészítő, Pénztáros
ÁGAZATI ALAPOKTATÁS MEGNEVEZÉSE: Kereskedelem ágazat

Készségek, képességek	**Ismeretek**	**Elvárt viselkedés-módok, attitűdök**	**Önállóság és felelősség mértéke**
Megkülönbözteti az áruforgalmi folyamat egyes szakaszait a különböző vállalkozási típusoknál.	Ismeri a kereskedelmi vállalkozások fajtáit, szervezeti felépítését és feladatait.	Nyitott a vállalkozási környezet megismerésére, törekszik a professzionális magatartásra.	Önállóan gyűjt adatokat a munkahelyi látogatások során megadott szempontok alapján.
Értékeli a potenciális gyakorlati képzőhelyek előnyeit és sajátosságait.	Ismeri a duális képzés alapvető kereteit és a tanulói munkaszerződés feltételeit.	Felelősségteljesen viszonyul saját szakmai jövőjéhez.	Önállóan hoz megalapozott döntést a munkahelyi preferenciáiról.

3. A projekt az alábbi tantárgyhoz kapcsolódik

A tanulási területekhez rendelt tantárgyak:

Tanulási terület	**Tantárgy**	**Témakör**	**Óraszám**
Gazdálkodási tevékenység ellátása	Gazdasági ismeretek	A vállalkozások környezete és piaca	1 óra
Gazdálkodási tevékenység ellátása	Vállalkozások működtetése	Áruforgalmi folyamatok	1 óra
Üzleti kultúra és információkezelés	Kommunikáció	Gazdálkodó szervezetek látogatása	8 óra

Üzleti kultúra és információkezelés	Kommunikáció	Üzleti viselkedés és interjútechnikai	2 óra
Üzleti kultúra és információkezelés	Digitális alkalmazások	Kiadvány- és prezentációkészítés	2 óra
Munkavállalói idegen nyelv	Munkavállalói idegen nyelv	Szakmai szókincs bővítése ahhoz, hogy tanulmányaikról és munkatapasztalatukról be tudjanak számolni.	1 óra

4. A projekt az alábbi közismereti kerettantervi tantárgyhoz kapcsolódik

Tantárgy	Témakör	Óraszám
Kommunikáció – magyar nyelv és irodalom	Interjúkészítés, összefoglaló szöveg alkotása	1 óra

5. A projekt pedagógiai alapjai

Tartalmi követelmények

A projekt közvetlen tapasztalati tanulás útján mutatja be a különböző kereskedelmi vállalkozási formákat, megalapozva a tanulók felelős duális képzőhely-választását.

Tanulási célok/Tanulási eredmények

A projekt elsődleges tanulási céljait az ágazathoz tartozó szakmák **Képzési és kimeneti követelménye** határozza meg. Az ágazati alapoktatás során elvárásként fogalmazza meg, hogy a tanulók:

- felismeri a kis-, közép- és nagyvállalatok előnyeit és kihívásait,
- azonosítja az egyes üzlettípusok áruforgalmi sajátosságait,
- képes megfogalmazni saját szakmai prioritásait,
- struktúrált értékelést készít a meglátogatott duális partnercégekről.
- elsajátítják és betartják a hétköznapi viselkedési formákat, az alapvető viselkedéskultúra elvárásainak megfelelően viselkednek.

A projekt elősegíti a következő készségek fejlesztését:

- Azonosítja az egyes vállalkozási formákat és elemzi azok előnyeit és hátrányait.
- Adott szituációnak megfelelően alkalmazza a kapcsolattartás kulturált szabályait.
- Megadott kommunikációs helyzet elemzésével megfogalmazza a kommunikációs probléma okát, megoldására javaslatot tesz: kifejezi egyetértését vagy egyet nem értését, érvel, indokol, magyaráz, tanácsol.

Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák:

- Digitális eszköz be-, kikapcsolása, alapvető funkciók beállítása, módosítása, gyakran előforduló, legegyszerűbb probléma-helyzetek megoldása.
- Információk megosztása, kommunikáció kezdeményezése és fogadása, a netikett egyszerű szabályainak betartásával.
- Adatok, információk keresése a digitális eszközön vagy az interneten, az eredmények közül a megfelelő kiválasztása és feldolgozása útmutatás alapján.

Szükséges előzetes készségek:
Kereskedelmi alapfogalmak ismerete, kommunikációs készség, alapvető digitális dokumentumszerkesztés.

6. A tananyag célrendszerét kifejtő kérdések

Alapkérdés	Hol tanulhatom meg leginkább a kereskedelmi szakmát? Miben különbözik egy családi kisbolt és egy multinacionális hipermarket napi működése?
Projektszintű kérdések	Milyen elvárásokat támasztanak a különböző duális képzőhelyek a tanulókkal szemben? Milyen szempontok alapján érdemes gyakorlati munkahelyet választani?
Tartalmi kérdések	Melyek a vállalkozások főbb szervezeti egységei? Hogyan zajlik az árubeszerzés és készletezés a különböző üzletméretekben? Mit tartalmaz a duális képzési megállapodás/szerződés?

7. Értékelési terv

Az értékelés időrendje		
A projektmunka megkezdése előtt	Mialatt a tanulók a projekten dolgoznak és feladatokat hajtanak végre	A projektmunka befejeztével
1. Előzetes elvárások és kérdőív a munkahelyi preferenciákról. 2. Látogatási szempontsor összeállítása. 3. Belépő szakmai kvíz a vállalkozási formákról.	1. Napi külső látogatási jegyzőkönyvek/reflexiók. 2. Csoportos megbeszélés a tapasztalt szervezeti kultúráról. 3. Interjúvázlatok ellenőrzése.	1. Duális képzőhelyi összehasonlító elemzés bemutatása. 2. Egyéni karrier- és képzőhely-választási indoklás. 3. Szummatív oktatói és partneri visszajelzés.

8. Értékelési összefoglaló:

Az értékelés alapját a külső látogatásokról készült egyéni reflexiók, a csoportos összehasonlító elemzés, a tanuló egyéni indoklással ellátott képzőhely-választási döntése, valamint a zárókiadvány képezi.

Projekt menete:

Időkeret (16 óra)

- Előkészítő szakasz: 4 óra
- Lebonyolítási szakasz (Látogatások és elemzés): 9 óra
- Projektzárás: 3 óra

I. Előkészítési szakasz (1–4. óra)

• 1. óra: Bevezetés, a duális képzés rendszerének áttekintése. Előzetes önfelmérés: "Milyen munkahely illik hozzám?" Szófelhő és csoportalakítás. • 2. óra: A meglátogatandó gazdasági szereplők (kisvállalkozás, szupermarket, hipermarket) elméleti összehasonlítása. Gondolattérkép készítése. • 3. óra: Adatgyűjtő szempontsor és interjúkérdések összeállítása Excelben/Wordben a munkahelyi látogatásokhoz (áruforgalom, munkakörülmények, képzési feltételek). • 4. óra: Üzleti etikett és felkészülés a külső céges látogatásokra. Szakmai bemutatkozó anyag elkészítése. **II. A projekt lebonyolításának szakasza (5–13. óra)** • 5–6. óra: 1. Munkahelyi látogatás: SPAR (Szupermarket típusú működés, árufeltöltés, pénztárkezelés, közepes szervezet megismerése). • 7. óra: Első reflexió megírása digitálisan, tapasztalatok feldolgozása csoportban. • 8–9. óra: 2. Munkahelyi látogatás: Sziklai és Társa Bt. (Kisvállalkozási környezet, közvetlen vevőkapcsolat, sokoldalú feladatkörök). • 10. óra: Második reflexió megírása, a kis- és középvállalati működés összevetése. • 11–12. óra: 3. Munkahelyi látogatás: TESCO (Hipermarket, logisztika, nagyvállalati szervezeti struktúra, munkamegosztás). • 13. óra: Harmadik reflexió és az összehasonlító mátrix (Excel) véglegesítése. **IV. Projektzárás szakasza (14–16. óra)** • 14. – 15. óra: Csoportos prezentációk: A három vállalkozási típus elemzése duális képzési szempontból. • 16. óra: Egyéni indoklással ellátott munkahely-választási nyilatkozatok átadása. Oktatói szummatív értékelés és visszajelzés.
Produktum: ● Vállalkozási összehasonlító gondolattérkép ● Külső látogatási kérdőív és interjúkészlet ● Három részletes digitális reflexiós jegyzőkönyv (SPAR, Sziklai és Társa Bt., TESCO)

9. A projekthez szükséges anyagok és eszközök

Technológia – Számítógép, tablet, okostelefon, projektor
Technológia – Szoftver, alkalmazások; Microsoft Office, Microsoft Teams, Zoom, internetes böngészőprogramok
Nyomtatott anyagok:
Brusztné Kunvári Enikő: A kereskedelmi egység működtetése, az áruforgalom lebonyolítása
Katona Mária-Szabó Csaba: Kommunikáció, üzleti kommunikáció
Saját készítésű feladatlapok

10. <u>A projekt ellenőrzése</u>: a tervezési és megvalósítási szakaszt, illetve a produktumot ellenőrzik

- munkaközösség-vezetők (szakmai szint)
- iskolavezetés
- projektfelelős (oktatói szint)

11. 360°-os értékelés:

Projektfelelősök:
- projekt (reflexió)
- tanulók (pontozás/jegy/szöveges)
- önreflexió
Tanuló:
- projekt (napló/reflexió/kérdőív)
- önreflexió (szóbeli/pontozás/napló/kérdőív)
- társreflexió (szóbeli/pontozás/kérdőív)
Bevont oktatók:
- projekt (kérdőív)
- tanulók(pontozás)

Turizmus-vendéglátás ágazat

I. Projekt

1.1 Alapadatok

Készítette: Herr Dávid
A projekt címe: **ATÁD EXPRESSZ**
Összefoglalás: A projekt során a 9. évfolyam turizmus-vendéglátás ágazatban tanuló diákjai 3–5 fős csapatokban egy közös, Nagyatád turisztikai értékeit bemutató, QR-kódokra és Google-űrlapokra épülő városismereti kalandjátékot terveznek. A tanulói csoportok többsége egy-egy állomásért felel: megismerik és hitelesen bemutatják a kiválasztott turisztikai attrakciót, vendéglátóhelyet vagy szálláshelyet, elkészítik az állomáshoz kapcsolódó feladatokat, valamint kidolgozzák azt a nyomot, amely a játékosokat az adott helyszínre vezeti. A nyom az előző állomás Google-űrlapjába kerül. Egy külön vezetői csoport feladata az állomások sorrendjének meghatározása, a teljes útvonal és az útvonaltérkép elkészítése, valamint a csoportok munkájának összehangolása. A vezetői csoport gondoskodik arról, hogy az egyes állomásokra vezető nyomok eljussanak az útvonalban előttük szereplő csoportokhoz, és ellenőrzi az állomások megfelelő összekapcsolását. A tanulók helyszíni látogatás vagy az adott helyszín képviselőjével folytatott szakmai találkozó segítségével gyűjtenek információkat. Az elkészült állomásokat közös útvonallá szerkesztik, majd tantermi körülmények között ellenőrzik a Google-űrlapok, a QR-kódok és az állomások közötti kapcsolatok működését. A projektet egy játékos záróprezentáció keretében mutatják be. A meghívott zsűritagok az állomásokra vezető nyomok alapján haladnak végig a játék szimulált útvonalán. Amikor helyesen azonosítanak egy állomást, az adott csapat bemutatja annak turisztikai jelentőségét, az elkészített feladatokat és a tervezett QR-kód-elhelyezést. A prezentáció után a zsűri beolvassa az állomás QR-kódját, és megkapja a következő helyszínre vezető nyomot. A zsűribe a városi kulturális központ és a TDM vezetője is meghívást kap. A záróesemény kezdetén a vezetői csoport ismerteti a játék szabályait és elindítja a zsűrit a 0. állomásról. A teljes útvonalat, az állomások sorrendjét és a sorrend kialakításának szakmai indokait csak a játék befejezése után prezentálja.
Ágazat, szakma: Turizmus-vendéglátás: Szakács, Cukrász és Pincér-vendégtéri szakember szakmák
Témakör: A turisztikai és szálláshelyi tevékenység alapjai
A projektbe bevont tantárgyak: Termelési, értékesítési és turisztikai alapismeretek (TÉTA), IKT a vendéglátásban, Kommunikáció és anyanyelv, Matematika, Történelem és társadalomismeret, Természetismeret, Idegen nyelv (angol/német)
Évfolyamok: 9.
Időtartam: 28 foglalkozás (2-3 hét)

A megvalósítás ajánlott kezdete: október második fele vagy január vége

1.2 A projekt tervezéséhez használt bemeneti indikátorok

Az ágazati alapvizsga turisztikai portfóliójának kritériumai A projektben vizsgált és kutatott turisztikai attrakciók, vendéglátóhelyek és szálláshelyek és az ezekhez kapcsolódó alapfogalmak mind az ágazati alapvizsga portfóliójának szerves elemei NASZI 2024 napi és KSZ10 rendezvénysorozat Ezekre a rendezvényekre iskolai szinten már szerveztünk a projekt produktumához hasonló kalandjátékot Nagyatádon, amely a város nevezetességeit, főbb látványosságait magába foglalja. A játékok során a résztvevők helyismerete, helytörténeti ismerete fejlődött, érdeklődésük a város későbbi felkeresése iránt turisztikai szempontból növekedett Korábbi tanévben megvalósított projekt Korábbi tanévekben már megvalósult a projekt, a reflexiók és visszajelzések alapján (a fejlesztendő területekre fókuszálva), a következő tanévekben is megvalósítható A tanulók bevonása a tervezési folyamatba ▪ A tanulói visszajelzések figyelembevételével a projektfelelős aktualizálta a projektet, a tanulók javaslatait figyelembe vette. ▪ A projekt megkezdése előtt a jövőben a megvalósítás szakasza előtt is kikérendő a tanulók véleménye, észrevételeik alapján a feladatok rugalmasan módosíthatók Az turizmus-vendéglátás ágazati vizsgájának tapasztalatai Az ágazati vizsga negyedik vizsgafeladata a turisztikai portfólió prezentálása. A tanulóknak nagy szükségük van az önálló kutatás, a turisztikai fogalmak magabiztosabb alkalmazása, a prezentáció készítés és előadás gyakorlására, hogy ezek a készségek beépüljenek és az ágazati vizsgára való felkészülés során alkalmazni tudják.

1.3 A projekt a tanított szakmák KKK-nek alábbi tanulási eredményeihez kapcsolódik

Ágazati alapoktatás megnevezése: Turizmus-vendéglátás

KKK megnevezése:

- **Cukrász**
- **Pincér-vendégtéri szakember**
- **Szakács**

Készségek, képességek	Ismeretek	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Önállóság és felelősség mértéke

A világhálón tájékozódva szakmai tartalmakat keres.	Felhasználói szinten ismeri a vendéglátás-turisztikához kapcsolódó internetes szakmai felületeket.	Magabiztosan kezeli a programokat. Pontosan, precízen rögzít adatokat, ügyel a helyesírás szabályainak, formai követelmények betartására.	A világhálón önállóan tud tájékozódni és a releváns szakmai tartalmakat értelmezni.
Információkat, adatokat számítógépes szoftverek használatával rendszerez.	Tisztában van a szövegszerkesztő és táblázatkezelő programok kínálta lehetőségekkel.	Magabiztosan kezeli a programokat. Pontosan, precízen rögzít adatokat, ügyel a helyesírás szabályainak, formai követelmények betartására.	Önállóan készíti el az instrukciók alapján kiadott feladatot, táblázat alkotásával, szövegszerkesztő program használatával.
Saját turisztikai régiójában megtalálható turisztikai vonzerőiket és adottságokat megkülönböztet. Ajánlja a saját régiójában megtalálható legjelentősebb nemzetközi turisztikai vonzerővel rendelkező helyszíneket, rendezvényeket.	Ismeri az ország és saját régiójának turisztikai attrakcióit, vonzerőit, a régiót meghatározó természeti adottságokat, különös tekintettel a gyógyturizmusra, fesztiválokra, gasztronómiára.	Törekszik tudásának horizontális és vertikális bővítésére a turisztikai látványosságok területén.	Iránymutatás alapján, előzetes felkészülés után, önállóan vagy társaival együttműködve projektmunka keretében bemutatja turisztikai régiójának egy-egy jellemző attrakcióját, vonzerejét (rendezvényt, fesztivált, gyógyturisztikai attrakciót).

1.4 A projekt az alábbi tantárgyakhoz kapcsolódik

Szakképző iskolai oktatás

Tantárgy	Témakör	Óraszám
IKT a vendéglátásban	Digitális tananyagok és kapcsolódó információk keresése az interneten, valamint felhasználásuk, feldolgozásuk, kezelésük	2
IKT a vendéglátásban	Nagyobb dokumentumok létrehozása, átalakítása, formázása A feladat megoldásához szükséges alkalmazói eszközök kiválasztása és komplex használata A kalandjáték megalkotásához szükséges eszközök (pl. google űrlap, QR-kód készítő alkalmazások) megismerése	3
TÉTA	A turizmushoz kapcsolódó fogalmak magyar és idegen nyelven	1

TÉTA	Kiemelt turisztikai fejlesztési térségek, kormányrendeletben nevesített turisztikai térségek	1
TÉTA	A turisztikai attrakciók csoportosítása és értékelése	1
TÉTA	A projektfeladathoz kötődő kutató- és alkotómunka	4
TÉTA	A prezentáció elkészítése, próbája és a kalandjáték szimulált bemutatása	2

Kerettantervi tantárgyhoz kapcsolódik

Tantárgy	Témakör	Óraszám
Kommunikáció – magyar nyelv és irodalom	Szövegértés és fogalmazás Mondatalkotás szabályai Magyar helyesírás szabályai	2
Matematika	Egyszerű matematikai, logikai feladatok készítése és megoldása Arányok, százalékszámítás alkalmazása a játékos feladatokban Mérési módszerek alkalmazása Egyszerű geometriai feladatok készítése és megoldása. Szövegértelmezés gyakorlati feladatokban (adatok kiválasztása, lejegyzése, becslése, kiszámítása, ellenőrzése)	2
Történelem és társadalomismeret	Adott település történelme, emlékhelyei, fontosabb személyek a múltban	2
Természetismeret	Hosszúsági és szélességi körök rendszere, a GPS lényege Tematikus térképek értelmezése Lakóhely földrajzi környezete: fekvése, vízrajza, domborzata, növény- és állatvilága, természeti jelenségei	2
Idegen nyelv	Magyar nyelvű szöveg fordítása idegen nyelvre, turisztikai alapfogalmak idegen nyelven	2

Helyszínlátogatás - duális partnerek/külső partnerek

Tantárgy	Témakör	Óraszám
TÉTA	A diákok által kiválasztott turisztikai attrakciók, vendéglátóhelyek és szálláshelyek felkeresése, információk gyűjtése a helyszínen (Előzetes egyeztetést igényel)	4

1.5 A projektbe bevontak köre

- 9. évfolyam turizmus-vendéglátás ágazatban tanuló diákok
- iskolavezetőség
- szakmai és közismereti oktatók
- külső partnerek
    - duális partnerek (helyi éttermek, helyi szálláshelyek)
    - a kiválasztott helyszínek képviselői, vezetői vagy szakmai kapcsolattartói;
    - a városi kulturális központ vezetője;

- a helyi TDM-szervezet vezetője;

A helyszínek képviselői szakmai segítőként támogatják az információgyűjtést. A kulturális központ és a TDM képviselői a záróeseményen a játék résztvevőiként és szakmai zsűritagokként vesznek részt.

1.6 A projekt produktumai

A projekt végére elkészül:

1. egy közös, digitálisan működő, a záróeseményen szimulált formában végigjátszható városismereti turisztikai kalandjáték;
2. állomásonként egy Google-űrlap, amely tartalmazza:
    a. az üdvözlést;
    b. a helyszín rövid, hiteles ismertetését;
    c. 1–2, a helyszínhez kapcsolódó feladatot;
    d. a következő állomásra vezető nyomot;
3. az űrlapokhoz tartozó, működő QR-kódok;
4. a vezetői csoport által elkészített részletes útvonaltérkép és az állomások sorrendjét és kapcsolódását tartalmazó útvonalterv;
5. csapatonként egy prezentáció;
6. a projekt dokumentációja és a tanulói reflexiók.

1.7 A projekt pedagógiai alapjai

Tartalmi követelmények

A projekt lebonyolítása során a tanulók a turizmus elméleti ismereteinek felhasználásával, iskolájuk környezetének turisztikai termékeit mélységében megismerik, megtanulják az attrakciók bemutatásának interaktív lehetőségeit. Az ágazati alapvizsga turisztikai részének portfólió készítéséhez és prezentálásához ötletet merítenek, ismeretanyagát feldolgozzák (saját csapata által feldolgozott állomás bemutatásával), magabiztosan kezeli azokat a digitális eszközöket, amelyek a produktum elkészítéséhez szükségesek. A portfólió elkészítése mellett a projekt során zajló bemutatók segítik az alapvizsga prezentációs részének sikeresebb előadását is.

Szakmai tárgyak tartalmi céljai és követelményei (TÉTA és IKT a vendéglátásban):

1. az adott település földrajzi elhelyezése, természeti adottságai, turisztikai jelentősége
2. az adott település turisztikai attrakciónak felkutatása, tanulmányozása, megismerése
3. forráskutatás kiemelten a digitális lehetőségekre
4. turisztikai attrakciók bemutatásának lehetőségei a mai kor elvárásainak megfelelően: információk megszerzése, értékelése, szelektálása, ellenőrzése, rögzítése.
5. útvonalterv készítése
6. a kalandjátékhoz szükséges digitális tartalmak megtervezése és elkészítése, az állomások összekapcsolása, technikai ellenőrzése és szimulált bemutatása

Közismereti tárgyak tartalmi céljai és követelményei:

A turisztikai attrakciókhoz kapcsolódó feladványok kitalálása a közismereti tárgyak bevonásával:

Kommunikáció - magyar nyelv és irodalom, Matematika, Történelem és társadalomismeret, Természetismeret, Idegen nyelv

A választott attrakciók típusától függően – hozzájárulnak a látnivalók széles körű megismeréséhez, segítséget nyújtanak a kalandos feladatok kitalálásához, illetve megvalósításához.

Tanulási célok/Tanulási eredmények

1. Anyanyelvi kommunikáció

Cél: A diákok képesek legyenek világosan, szabatosan és a közönséghez igazítottan megfogalmazni szövegeket szóban és írásban.
Fejlesztendő készségek:
Információk összegzése, tömörítése és bemutatása (pl. helyszínek leírása).
Instrukciók, nyomok, kérdések világos megfogalmazása.
Csoportos vita, érvelés és véleményformálás a tervezés során.

2. Idegen nyelvű kommunikáció

Cél: A diákok képesek legyenek egyszerű, idegen nyelvű tájékoztató anyagok létrehozására és használatára.
Fejlesztendő készségek:
Turistáknak szóló rövid ismertetők, útbaigazítások elkészítése angolul (vagy más idegen nyelven).
Idegen nyelvű kvízkérdések megfogalmazása.
Nyelvhasználat gyakorlása autentikus szituációban.

3. Matematikai, természettudományi és technológiai kompetenciák

Cél: A diákok használják a logikai gondolkodást, rendszerezést és technológiai eszközöket problémamegoldásra.
Fejlesztendő készségek:
Útvonaltervezés logikai lépések alapján (térkép, távolság, sorrend).
Feladványok, rejtvények létrehozása logikai vagy matematikai alapon.
Egyszerű statisztikák (pl. tesztkitöltések elemzése) használata visszajelzésként.

4. Digitális kompetenciák

Cél: A diákok magabiztosan és etikusan használják a digitális eszközöket és platformokat.
Fejlesztendő készségek:
QR-kód generálása és beágyazása.
Űrlapok, online kvízek, bemutatók készítése (pl. Google Forms, Canva, Genially).
Online együttműködés és fájlmegosztás (pl. Google Drive, Classroom).

5. A tanulás tanulása

Cél: A diákok felismerik saját tanulási folyamataikat, célokat tűznek ki, és felelősséget vállalnak munkájukért.
Fejlesztendő készségek:
Tervezési lépések önálló beosztása.
Feladatmegosztás és felelősségvállalás csoporton belül.
Reflektálás a tanulási folyamatra (pl. napló, önértékelés).

6. Személyközi és állampolgári kompetenciák

Cél: A diákok képesek együttműködni, szerepet vállalni közös célok megvalósításában, és tisztelni mások véleményét.
Fejlesztendő készségek:
Hatékony csoportmunka, konfliktuskezelés.
Lokálpatriotizmus erősítése – városi értékek bemutatása.
Kulturális és társadalmi érzékenység (pl. idegenforgalmi kommunikációban).

7. Vállalkozói készségek

Cél: A diákok kreatív ötleteket dolgoznak ki, és képesek azokat megvalósítani a valóságban.
Fejlesztendő készségek:
Projektötlet kidolgozása és megvalósítása.
Kreatív problémamegoldás (pl. nyomok, feladványok tervezése).
Időgazdálkodás, önálló döntéshozatal, felelősségvállalás.

8. Kulturális tudatosság és kifejezőkészség

Cél: A diákok megismerik és bemutatják a helyi kulturális értékeket.
Fejlesztendő készségek:
Helyi nevezetességek, szálláshelyek és vendéglátóipari egységek kulturális értékeinek bemutatása.
Tartalmi és vizuális kreativitás a játék összeállításában (pl. dizájn, szövegezés).
Nyitottság a kulturális sokszínűség iránt.

Szükséges készségek

Előzetes fogalmi tudás

- Turizmus alapfogalmai (a projekt javasolt megvalósítása az első félév második felében)
- Turisztikai attrakció fogalma, csoportosítása
- Magyarország földrajzi adottságai (domborzat, vízrajz, régiók, fontosabb tájegységek)
- Természeti értékekhez kapcsolódó földrajzi és biológiai (esetleg fizikai, kémiai) ismeretek
- Kulturális értékekhez kapcsolódó történelmi, irodalmi, vizuális kultúra ismeretek
- Turisztikai termék jelentősége
- Turisztikai kereslet és kínálat jellemzői

Digitális eszközök alkalmazásának ismerete:

- számítógép kezelése legalább kezdő szinten:
- irodai szoftvercsomag használata dokumentumok készítéséhez,
- Internet hatékony és felelős használata legalább kezdő szinten: forrásfelkutatás, információk mentése, kezelése

- alkalmazások letöltése, használata legalább kezdő szinten
- nyomtató használata legalább kezdő szinten: a Kalandjáték produktum elkészítéséhez
- mobiltelefon, tablet felhasználó szintű ismerete: információk kezeléséhez, alkalmazások, irodai szoftverek használatához

1.8 Értékelési terv

Az értékelés időrendje		
A projektmunka megkezdése előtt	**A projektmunka közben**	**A projektmunka befejeztével**
1. „Prototípus” kalandjáték kipróbálása az iskola épületén belül – visszacsatolás Kahoot kvízzel 2. Létrehozni a projekt dokumentációjának egy google classroomot 3. Adott település turisztikai látnivalóinak feltérképezése ötletbörze segítségével	1. **Projektnapló** vezetése a tanulók által 2. Munkaterv készítésének értékelése tanulói kérdőívvel 3. Kalandjáték megvalósításának értékelése csoportos és tanári kérdőívvel 4. Munkaterv megvalósításának értékelése ellenőrző kérdésekkel 5. A projekt folyamatának rögzítése KRÉTÁ-ban 6. A bevont oktatók érdemjeggyel értékelhetik a részterületeken végzett munkát	1. Önértékelés egyéni kérdőívvel 2. Csapattagok értékelik a többi csapattag munkáját kérdőívvel 3. Projektmunka értékelése a projektben résztvevő tanulók által kérdőív kitöltésével 4. A projekt értékelése a projektvezető által kérdőívek és az eredmények alapján 5. A projekt produktumának értékelése a projektvezető és a zsűri által 6. A projektvezető értékeli a tanulók egyéni munkáját a projektnapló alapján 7. A projektvezető érdemjeggyel osztályozza a tanuló és a csoportjának munkáját (2 érdemjegy) 8. A szerzett érdemjegyek rögzítése KRÉTÁ-ban
A vezetői csoport munkáját a projektvezető és a szakmai zsűri külön szempontrendszer szerint értékeli. Az értékelés kiterjed az útvonal szakmai megalapozottságára, a térkép minőségére, a koordináció eredményességére, a digitális állomások összekapcsolására és a záróprezentációra.		

1.9 A projekt menete

Módszertani eljárások

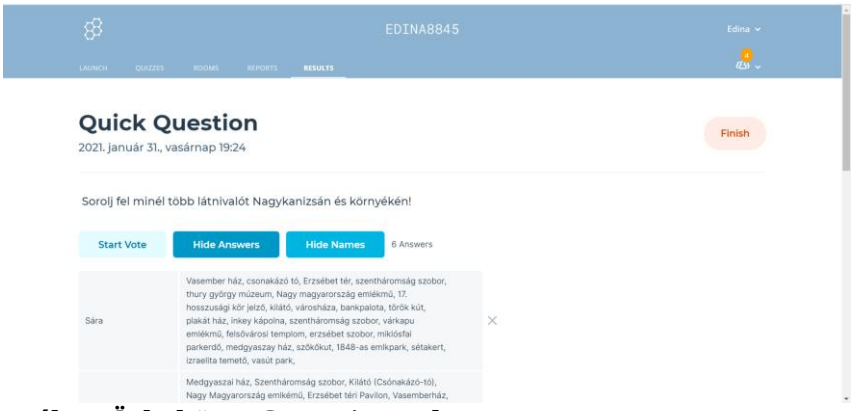
I. A projekt előtti tevékenységek

A projektvezető a projekt előtt legkésőbb 3 héttel aktualizálja a projekttervet, figyelembe véve az aktuális órarendet, iskolai programokat. A bevont tanulókkal ismerteti a projektet és kikéri a véleményüket, milyen javaslataik vannak a megvalósításhoz.
A projektvezető az iskola székhelyének és környékének turisztikai látnivalóinak figyelembevételével kijelöli a magyar, matematika, történelem, IKT és természetismereti tantárgyak körét, amelyek kapcsolódnak a projekttevékenységhez. A kapcsolódó tantárgyakat oktatókból áll össze a projekt mikrotantestülete, akiknek a projektvezető egy értekezlet keretében ismerteti a projekt lényegét, céljait, a projektbe kapcsolódó osztályt/osztályokat, a tervezett megvalósítási időtartamot. A mikrotantestület közösen összeállítja a projekthez szükséges eszközök jegyzékét, hozzárendeli a munkafolyamotokhoz a teremigényeket. A témának megfelelően ötletbörzét tartanak pl.: Socrative, Mentimeter, Padlet vagy Wakelet alkalmazásával a település és környékének látnivalóiból, ez alapján körvonalazzák a feladatokat (a természetismereti tárgyak körét, ismeretanyagának mélységét, tudásátadás módszereit), az egyes tárgyakhoz tervezett óraszámokat (a látnivalók természete alapján módosítható a projektben tervezett óraszámok nagysága és aránya), fontos mérföldköveket és határidőket. Ezután a közösen meghatározott feladatokat egy szervezőeszköz segítségével mindenki számára elérhetővé teszik pl.: Google Naptár. Egyeztetni szükséges az intézmény vezetésével, hogy milyen eszközök szükségesek a projektmunkához (technikai eszközök, papír, írószer stb.) és ezeket hogyan tudja biztosítani.
Projekt lebonyolítása
A projekt során a turisztikai alapismeretekre támaszkodva, cél, hogy a tanulók játékos formában, saját ötleteik megvalósítása mellett szűkebb környezetük látnivalóit, mélyebben megismerjék és bemutassák. A projekt hozzásegíti a tanulókat a turizmus-vendéglátás ágazati alapvizsga turisztikai és szálláshelyi ismereteit felölelő vizsgarész sikeresebb letételéhez. A munkafolyamat végére ismereteik bővülnek az adott térség látnivalóival kapcsolatban, magabiztosan kezelnek digitális eszközöket, újabb programokat ismernek meg, írásbeli és szóbeli kommunikációjuk fejlődik. Egy kézzel fogható produktumot állítanak elő saját ötletük alapján, képesek csapatként együttműködni, magabiztosabban lépnek fel és önismeretük mélyül. A projekt terméke egy közös, QR-kódokra és Google-űrlapokra épülő városismereti kalandjáték részletesen kidolgozott terve. Minden csapat egy turisztikai attrakciót, vendéglátóhelyet vagy szálláshelyet dolgoz fel. Elkészíti az állomás rövid ismertetőjét, a hozzá kapcsolódó feladatokat, valamint azt a nyomot, amely a játékosokat az adott helyszínre vezeti. A nyom az előző állomás Google-űrlapjának végére kerül.
A csapatok az elkészült QR-kódokat nem helyezik ki ténylegesen a városi helyszíneken. Meghatározzák és prezentációjukban bemutatják azonban, hogy a játék valós megvalósítása esetén hol helyeznék el azokat. A projekt során a játék digitális működését tantermi körülmények között ellenőrzik, majd a meghívott szakmai zsűri a záróeseményen szimulált formában játssza végig.
Minden látnivalónál 1-2 feladványt és a fő nyomot kell megoldaniuk/megfejteniük a résztvevőknek, amelyek a helyszínnel kapcsolatos (történelmi, irodalmi, földrajzi, biológiai, művészeti stb.) kérdések. A kérdésekre adott válasz elvezethet a következő állomáshoz is, de mindenképpen egy nyomot is kell tartalmaznia. Feladvány helyett lehet végrehajtandó feladat is (például a helyszínen készült fotó feltöltése – ezt persze a tesztelésen kiváltható az iskolában készülttel).

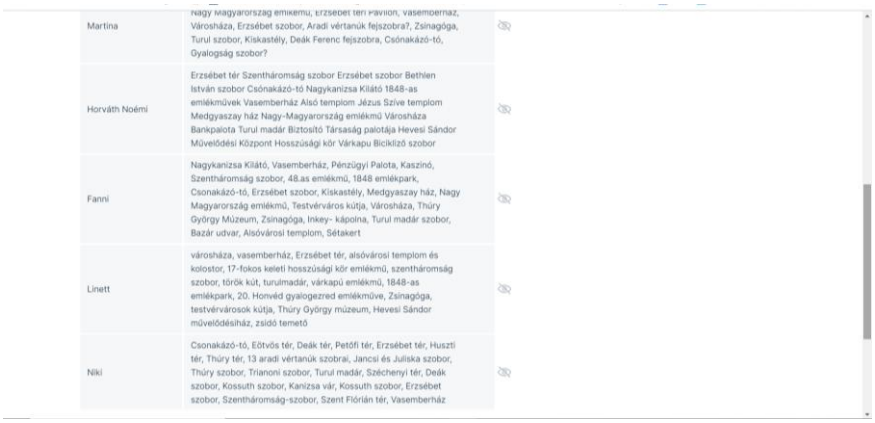
PROJEKT MENETRENDJE
A PROJEKT ELŐTT: Az oktató elkészít egy google osztálytermet, ahová a projekt során készült dokumentumokat, oktatói és tanulói segédleteket fel lehet tölteni!
A tanulók és külsős partnerek előzetes bevonása: a diákokat tájékoztatni kell a közeledő projektről és annak fő témájáról, és már most érdemes velük kiválasztatni, hogy mely attrakciókat, vendéglátóhelyeket, és szálláshelyeket szeretnék feldolgozni – így a

projektvezetőnek van ideje az adott helyszínek képviselőit, vezetőit felkeresni és bevonni a projektbe.

INDÍTÁS: Ráhangolódás a témára, ötletbörze, tesztjáték, a feladat felvázolása, a munkaterv elmagyarázása
A projektvezető tanár az osztályt körbe ültetve, mintegy koordinátorként ráhangoló kérdéseket tesz fel a tanulóknak.
Ki milyen turisztikai attrakciót ismer?
A tanulók összegyűjtik az átaluk ismert, vagy már meglátogatott attrakciókat, , ezeket felírják egy táblára vagy digitálisan rögzítik Mentimeter, Jamboard vagy egyéb más alkalmazás segítségével, hogy a látnivalók összegyűjtésénél visszanézhessék a tanulók). Utána megbeszélendő kérdések:
Miért híresek ezek az attrakciók?
Miért ajánlanák másoknak is?
Mit várunk el egy idegenvezetőtől egy város látványosságainak bemutatása során?
Milyen egy jó idegenvezető?
Mennyi idő alatt lehet egy város látnivalóit megismerni?
Mennyi időt szánunk rá szívesen?
Milyen látnivalók vannak az adott településen és környékén?
Az osztály tanulói párokban dolgoznak. A feladat, hogy kb. 5-8 perc alatt gyűjtsenek minél több idegenforgalmi látnivalót, ezzel egy versenyt generálva a párok között. Az ötletrohamot digitálisan végzik Socrative, Mentimeter, Tricider, Padlet vagy Wakelet segítségével. Alternatívaként a körben ülő osztály párokba rendeződik. Kerekasztal forgó versenyasztal változatával a párosok megoldják a „ki tud minél több helyi látványosságot megnevezni?” feladatot adott időn belül (pl.: 5-8 perc alatt). A tanár értékeli a legjobban teljesítőket.

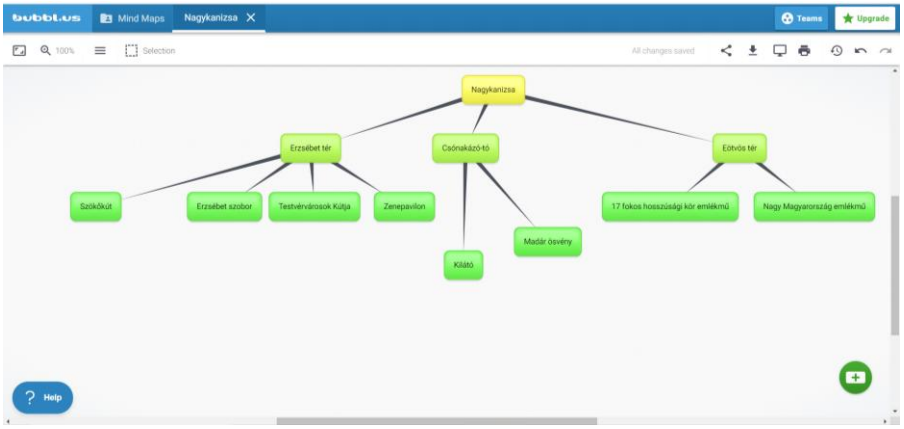

1. ábra Ötletbörze Socrative-val

2. ábra Tanulói válaszok az ötletbörzében (Socrative)

Az összegyűjtött attrakciókat helyezzék el a tanulók a térképen, képeit, elnevezését rögzítsük online térképszerkesztő alkalmazás használatával (pl. Google Térkép) vagy más térképszerkesztő program segítségével.
Az oktató beszélgetést kezdeményez arról, hogy milyen kapcsolódási pontok vannak a látnivalók között (pl.: azonos korból származik, egy helyen találhatók, valláshoz köthetők, témához köthetők (1848-as szabadságharc, Világháború, természeti attrakciók, színházhoz kapcsolódó attrakciók, építészet remekei stb.), egy személyhez kapcsolódnak, egy művészeti stílus jellemzi stb.
Ezeket a kapcsolódásokat Dotstorming, Mindup, Bubbl.us vagy más gondolattérkép-készítő segítségével megjeleníthetők (egy attrakció, több kapcsolatban is szerepelhet). Az elkészült gondolattérképet elmentik a közös mappába, mert az ábra a későbbiekben tovább szerkeszthető!

3. ábra Gondolattérkép készítő használata

Ha összegyűltek a látnivalók, készítsen az osztály egy szófelhőt Wordart, WordClouds vagy más szófelhő készítő program segítségével.

4. ábra Szófelhő készítés

Az foglalkozás végén az oktató segítségével feltöltik az órán elkészült produktumokat (térképről készült fotót, a szófelhőt akár a kurzus hátterének is használhatják). A foglalkozás produktumai a tanterem falára is kerülhetnek, a projekt során segítségként használhatják a tanulók, illetve a közös célra emlékeztetnek.
Ezután a projektvezető bemutatja a projektnaplót, amit minden diáknak egyénileg vezetnie kell. Felhívja a figyelmet, hogy lehetőség szerint a napló vezetése folyamatos legyen. Ezután az oktató ismerteti a projekt feladatát, célját a tanulókkal. A projekt főbb ismérveiről: értékelési

rendszer, projektbe bevont oktatók és tantárgyak, fontosabb mérföldkövek, határidők, az elvárt produktum jellemzői. Ezekről szóban tájékoztatja a diákokat és a virtuális tanterembe is feltölti elektronikusan, hogy a projekt alatt bármikor elérhető legyen. A megismert feladat tükrében az osztályból 3-5 fős csapatokat alkotnak a diákok szabad választással (vagy a tanár alakítja ki). A csapatok nevet választanak és ha szükségesnek érzik, választanak maguk közül egy vezetőt.

A vezetői csoport kijelölése és feladatai

A projektvezető az állomásokat feldolgozó csoportok mellett kijelöl egy 3–5 fős vezetői csoportot. A vezetői csoport nem önálló turisztikai állomást dolgoz fel, hanem az osztály közös munkájának összehangolásáért és a teljes útvonal megtervezéséért felel.

A vezetői csoport feladata:

az állomások adatainak és tervezett helyének összegyűjtése;
az állomások sorrendjének meghatározása;
a kiindulópont és a végpont kijelölése;
a teljes útvonaltérkép elkészítése;
az útvonal hosszának és várható időigényének felmérése;
az útvonal mentén található további érdekességek összegyűjtése;
az állomásokra vezető nyomok továbbítása a megfelelő csoportoknak;
annak ellenőrzése, hogy minden nyom a megfelelő Google-űrlapba került-e;
a 0. állomás indítóűrlapjának összeállítása;
a teljes digitális útvonal technikai ellenőrzésének koordinálása;
a közös határidők figyelemmel kísérése.

Ezt követően a céltermék mintájára a kalandjáték prototípusaként a tanár egy előzetesen összeállított kalandjátékot az iskola helyszíneivel kapcsolatosan, amelyet ráhangolódásként a diákok megoldhatnak csapatonként. Ennek célja, hogy a diákok képet kapjanak arról, milyen produktumot kell készíteniük.

A munkaterv elkészítése, a kutatómunka megkezdése

A csapatok elkészítik saját munkatervüket, amelyben feladatokat, határidőket és felelősöket jelölnek meg a táblázatkezelő programban. A csapatok a munkatervük alapján egy megosztható feladatlistába töltik a teendőket és határidőket, amelyet megosztanak a csapattagok között feladatlista.hu, Google Tasks vagy Scribbless segítségével.

A diákok saját lakókörnyezetükben személyesen megmérik, hogy a turisták számára milyen attrakciók, vonzerők állnak a rendelkezésre, fotókat készítenek a helyszínekről. Felmérésre kerülhetnek köztéri szobrok híres történelmi személyekről, múzeumok, emlékhelyek, épületek, természeti tényezők. Az adott lakókörnyezetükben felkutatják, megkeresik az ezekhez kapcsolódó történelmi eseményeket, az adott személy mikor, hol élt, mit tett a településéért, stb.

A közismereti tárgyakat oktatók segítik a tanulók kutató munkáját az általuk oktatott tárgy szemszögéből, amelyet akár frontális módszerrel, akár szakértői mozaikmódszerrel vagy egyéb, a pedagógus által választott módszerrel valósítanak meg. A tanórák célja, hogy a tanulók ismereteit a településsel kapcsolatosan, speciálisan bővítse, ezáltal segítse őket a látnivalók kiválasztásában. Ezen tanórák tananyagait is feltöltik a közös felületre.

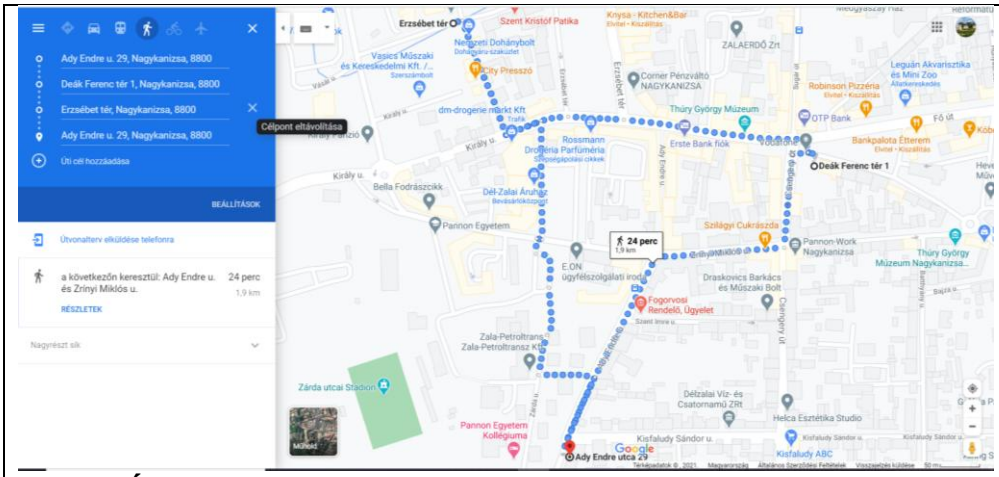
Témaválasztás, forráskutatás, feladványkészítés, prezentálás

A közismereti órák és a kutatások hatására a gondolattérkép (pl. Dotstorming) esetleges kibővítése és újbóli feltöltése a Kurzusba. A látnivalók - a várostörténet, földrajzi és természeti, kulturális, művészeti adottságait is figyelembe véve- a csapatok beszámolnak az attrakció választásukról. Most van lehetősége a csapatoknak véglegesen eldönteni, hogy melyik csapat pontosan melyik állomást (attrakció, vendéglátóhely, szálláshely) fogja feldolgozni. Az oktató szerepe a döntések segítése, szakmai szempontok bemutatása figyelembe kell venni a bejárhatóságot, időkeretet a túra nehézségi fokát stb.

Az órán célszerű a munkatervet, a feladatlistát módosítani, ha szükséges. A csapatok készítsenek egy rövid bemutatást az állomásukról előzetes kutatómunkájukra építve. A vezetői csapat határozza meg a turisztikai állomások meglátogatásának sorrendjét (Google Térkép, ujutvonaltervezo.hu vagy más útvonaltervező segítségével), és indokolják meg, miért ezt a sorrendet jelölték ki.
A kutatómunka részeként a csapatok egyes tagjai (vagy mindenki) helyszíni szemlét is tart oktatói kíséret mellett – ehhez szükséges az előzetes egyeztetés a külsős partnerekkel.
Szakmai tartalmak keresése, értékelése, szelektálása, mentése történik a csapattagok közötti munkamegosztással a számítógépteremben. Az összegyűjtött információkat feltöltik a virtuális tanterem feladatmappájába, így az oktató tudja ellenőrizni a gyűjtést. Az állomásokat ehhez hasonló táblázatban érdemes felvinni.

Ssz.	Turisztikai attrakció megnevezése	Leírás, történet	Típus	Elhelyezked és	feladvány 1.

A kalandjáték résztvevői minden attrakció állomáson elolvassák a rövid ismertetőt és megoldanak két-három feladványt, feladatot a látnivalóval kapcsolatban – a csapatok feladata a saját állomásuk eszerinti kidolgozása és egy odavezető nyom, rejtvény kitalálása. A javasolt kérdéstípusok: egy, a helyszínhez köthető kérdés és egy általános turisztikai alapismereti kérdés (visszcsatolva a tananyagra), de egyéni megoldás is lehetséges. A kérdéssor mindig azzal záruljon, hogy mi a következő, felkeresendő állomás (akár ez is lehet külön feladvány). Ezekhez célszerű a Google Forms alkalmazást használni, ezek linkjére mutatnak majd rá a QR kódok.
A sematikus térkép elkészítése
Az oktató bemutatja az általa kiválasztott alkalmazást az osztálynak. A foglalkozás feladata az útvonal megtervezése. A csapatok által választott állomásokat egy logikusan és biztonságosan bejárható útvonal mentén „fűzik fel”. Az útvonal kiindulópontja a 0. állomás, amely lehet az iskola vagy más, előzetesen kijelölt helyszín. A végpontot az útvonal sajátosságainak megfelelően határozzák meg. A térkép azt mutatja be, hogyan járhatnák végig a résztvevők az útvonalat a játék tényleges városi megvalósítása esetén. Az útvonal térképet a foglalkozás során elkészíti a vezetői csapat. A térképen az egyes látnivalókhoz képeket rögzíthetnek. Legyenek az elkészített munkák igényesek, pontosak!
A vezetői csoport az állomások földrajzi elhelyezkedése, megközelíthetősége és turisztikai kapcsolódásai alapján alakítja ki azok sorrendjét. Figyelembe veszi az állomások közötti távolságot, az útvonal várható időigényét, az egyes helyszínek jellegét, valamint a turisták feltételezhető igényeit.
A sorrend kialakítását gyakorlati és turisztikai szempontokkal is indokolni kell. Ilyen szempont lehet például, hogy két állomás egymáshoz közel található, egy vendéglátóhely a program közepére tervezett étkezési lehetőséget biztosít, vagy egy szabadtéri program a délelőtti időszakban kedvezőbb.
A vezetői csoport összegyűjti és a térképen vagy a prezentációban bemutatja az útvonal mentén látható további épületeket, emlékműveket, természeti értékeket és egyéb érdekességeket is.

5. ábra Útvonaltervezés

A kalandjáték összeállítása és technikai ellenőrzése

A csapatok véglegesítik az állomások ismertetőit, feladatait és Google-űrlapjait. Elkészítik az űrlapokra mutató QR-kódokat, majd azokat nyomtatható formában elhelyezik a prezentációhoz készített bemutatóanyagukon.

A csapatok azt is meghatározzák, hogy a játék tényleges városi megvalósítása esetén pontosan hol helyeznék el a QR-kódot. A választott helynek könnyen megtalálhatónak, biztonságosan megközelíthetőnek és a helyszín üzemeltetője által engedélyezhetőnek kell lennie. A tervezett elhelyezést fényképpel, alaprajzzal vagy rövid szóbeli magyarázattal mutatják be.

A záróprezentáció előtt a csapatok és a projektvezető tanár tantermi technikai ellenőrzést végeznek. Ennek során megvizsgálják, hogy minden QR-kód a megfelelő Google-űrlapot nyitja-e meg, az űrlapok megfelelő sorrendben kapcsolódnak-e egymáshoz, valamint a nyomok érthetők és megoldhatók-e. A projekt során a QR-kódok tényleges városi kihelyezésére és a teljes útvonal helyszíni kipróbálására nem kerül sor.

A technikai ellenőrzést a vezetői csoport koordinálja. Egy közös ellenőrző lista segítségével megvizsgálja, hogy minden állomás elkészült-e, a nyomok a megfelelő űrlapokba kerültek-e, a QR-kódok működnek-e, és a teljes játék megszakítás nélkül végigjátszható-e. A feltárt hibákat jelzi az érintett csoportnak, majd az elvégzett javításokat ismételten ellenőrzi.

Záróprezentációk: a kalandjáték bemutatása és szimulált kipróbálása

A projekt záróeseményén a csapatok a kalandjáték útvonalának megfelelő sorrendben prezentálják munkájukat. A meghívott zsűritagok a 0. állomás indító QR-kódjának beolvasásával kezdik meg a játékot. A kapott nyom alapján megpróbálják azonosítani az első helyszínt.

Amikor a zsűri helyesen megnevezi a helyszínt, az érte felelős csapat bemutatja az állomás turisztikai jelentőségét, a felhasznált forrásokat, az elkészített feladatokat és a tervezett QR-kód-elhelyezést. Ezt követően a zsűri beolvassa az állomás QR-kódját, megtekinti az elkészített Google-űrlapot, és megkapja a következő helyszínre vezető nyomot. A következő csapat prezentációja csak az újabb állomás sikeres azonosítása után kezdődik meg.

A bemutató egyszerre szolgál a kalandjáték szimulált kipróbálására, a csapatok munkájának prezentálására és a végső szakmai értékelésre.

A vezetői csoport a záróesemény kezdetén röviden ismerteti a játék szabályait, majd átadja a zsűrinek a 0. állomás indító QR-kódját. Ekkor még nem mutatja be a teljes térképet és az állomások sorrendjét, mivel azok előzetes ismertetése elárulná a feladványok megoldását.

Az utolsó állomás bemutatása után a vezetői csoport prezentálja a teljes útvonalat. Bemutatja az elkészített térképet, megindokolja az állomások sorrendjét, ismerteti az útvonal hosszát és várható időigényét, valamint felhívja a figyelmet az út során megtekinthető további turisztikai értékekre. A csoport röviden beszámol arról is, hogyan hangolta össze az állomási csoportok munkáját és hogyan ellenőrizte a nyomok megfelelő továbbítását.

A projekt továbbfejlesztésének lehetősége A projekt során elkészített kalandjáték a tapasztalatok értékelése után, külön intézményi döntés alapján a NASZI Nap programjának részeként ténylegesen is megvalósítható. Ebben az esetben a QR-kódok városi kihelyezését előzetesen egyeztetni kell az érintett helyszínek képviselőivel. A megvalósítás előtt ellenőrizni kell az útvonal biztonságát, bejárhatóságát, időigényét és az internetkapcsolat elérhetőségét.

A projekthez szükséges anyagok és eszközök

Technológia – Hardver: számítógép, vagy laptop, tablet, okostelefon, interaktív tábla, projektor, színes nyomtató
Technológia – Szoftver, alkalmazások: irodai szoftvercsomag
Nyomtatott anyagok *(pl.: tankönyvek), nagyobb méretű városi térkép az adott településről.*
Internetes források, alkalmazások: Ötletbörze: Socrative (www.socrative.com), Tricider (https://www.tricider.com/), Mentimeter (www.mentimeter.com), Padlet (www.padlet.com), Wakelet (www.wakelet.com), Jamboard: (www.jamboard.com). Gondolattérkép készítő: Dotstorming (www.dotstorming.com), Mindup (www.mindup.org), Bubbl.us (www.bubbl.us). Feladatlista: (https://www.feladatlista.hu) Google Tasks: (https://support.google.com/tasks) Scribbless: (http://scribbless.com) Google Űrlapok: (https://www.google.hu/intl/hu/forms/about) Google Classroom: (https://classroom.google.com) Google Teams: (https://www.microsoft.com/hu-hu/microsoft-teams/group-chat-software) Symbaloo (www.symbaloo.com) Pearltrees (www.pearltrees.com) Online kérdőív: (http://www.kerdoivem.hu/) GoogleTérkép: (https://www.google.hu/maps) GoogleDrive: (www.drive.google.com) DropBox: (www.dropbox.com) Dotstorming: (https://dotstorming.com/) Szófelhő készítő program: (https://thepitch.hu/online-marketing-szotar/szofelho/) Szófelhő készítő program: (https://wordart.com/) Útvonaltervező: (https://www.google.hu/maps) Útvonaltervező: (https://uj.utvonalterv.hu/) QR kód szerkesztő: (https://qr-kod-keszites.hu/) Videószerkesztő: (https://www.openshot.org)

A PROJEKTEK METAADATAI

A projekt címe: Atád Expressz

Szerző: Herr Dávid
Rövid leírás A 9. évfolyamos turizmus-vendéglátás ágazati tanulók közös, QR-kódokra és Google-űrlapokra épülő nagyatádi városismereti kalandjátékot terveznek. Az állomási csoportok egy-egy attrakciót, vendéglátóhelyet vagy szálláshelyet dolgoznak fel. A vezetői csoport elkészíti az útvonalat és a térképet, összehangolja az állomásokat, majd a szakmai zsűri szimulált formában végigjátssza és értékeli a játékot.
Célcsoport: A Turizmus-vendéglátás alapvizsgára készülő diákok
Intézménytípusok (amelyek számára ajánlott):, Szakképző iskola
Bevonható ágazatok
Turizmus-vendéglátás
Bevonható szakmák
CUKRÁSZ, CUKRÁSZ SZAKTECHNIKUS, PANZIÓS-FOGADÓS, PINCÉR-VENDÉGTÉRI SZAKEMBER, SZAKÁCS, SZAKÁCS SZAKTECHNIKUS, VENDÉGTÉRI SZAKTECHNIKUS, TURISZTIKAI TECHNIKUS
Összefoglaló
A projekt során egy részletesen kidolgozott, digitálisan működő és később ténylegesen is megvalósítható turisztikai produktum jön létre. A kalandjáték megalkotása során a tanulók ismeretei a közismereti és szakmai tárgyakban szélesednek, számos kompetencia fejlődik és sok esetben a munka világát leképező helyzetben találják magukat. A projekt egész ideje alatt hatékonyan és játszva tanulnak a diákok, emellett alkotási kedvüket is hasznosítják.
Eszközigény
Technológia – Hardver: számítógép, vagy laptop, tablet, okostelefon, interaktív tábla, projektor, színes nyomtató

A projekt ellenőrzése: a tervezési és megvalósítási szakaszt, illetve a produktumot ellenőrzik

- munkaközösség-vezetők (szakmai szint)
- iskolavezetés
- projektfelelős (oktatói szint)

360°-os értékelés:

Projektfelelősök:

- projekt (reflexió)

- tanulók (pontozás/jegy/szöveges)

- önreflexió

Tanuló:

- projekt (napló/reflexió/kérdőív)
- önreflexió (szóbeli/pontozás/napló/kérdőív)
- társreflexió (szóbeli/pontozás/kérdőív)

Bevont oktatók:

- projekt (kérdőív)
- tanulók(pontozás)

Meghívott szakmai zsűri:

- fő produktum
- projekt (reflexió/kérdőív)

Turizmus-vendéglátás ágazat

II. Projekt

Linzer

Projekt leírása, célja:

A résztvevők kézzel fogható mintákat használva, üzemlátogatással, irányított gyakorlati feladatokkal és közismereti órák bevonásával jutnak el a szükséges tudásig.

A projekt célja: a linzer készítéséhez szükséges nyersanyagok tulajdonságainak megismerése, megtapasztalása. A tésztakészítés alapjainak elsajátítása. A nyersanyagokról használati, és elméleti ismereteket szereznek, amiket szakmailag hasznosítani tudnak az életben. A résztvevők megismerik a linzer történetét. A téma ágazati vizsgatétel, stabil alapul szolgál a vizsga felkészítésben. A témahét egyben a cukrász szakmát is népszerűsíti.

Készítette:	Pap Erika
Projekt témája	**Linzer**
Bevont tanulók	Turizmus-vendéglátás ágazat 9.osztályos tanulói
Projekt tervezett időkerete	2-3 hetes bontásban 38 óra. Tanév november hónapja
Bevontak köre	Szakmai és közismereti oktatók, helyi vállalkozók, duális partnerek , iskola vezetés
Helyszín	Kaposvári SZC Nagyatádi Szakképző Iskola tantermei és vendéglátó kabinetje. Látogatható üzem
Végeredmény értékelése	A tanulók a Google tanteremben létrehozott szavazó felületen értékelik magukat és társaikat, végül a projektet . Az oktatók értékelik a tanulókat a projekt naplók és a tanórán nyújtott produktumok alapján.
Eszközigény	Mérleg, tálak, kiszúró formák, sütő, számlógép, digitális eszközök
Anyagigény	Liszt, porcukor, tojás, margarin, baracklekvár

Témahét tematikai felosztása

Alkalmak száma	Tantárgyi kapcsolatok	Témakörök Módszertani eljárások	Oktatók

	(javasolt sorrendben)		
1	1. Projekt hét nyitó óra	A projekt kezdetén ismertetjük a tanulókkal a projekt témáját, menetét. Megbeszéljük, hogy milyen követelményeket, elvárásokat támasztunk a tanulókkal szemben. Létrehozunk egy közös Google tantermet, amit a projekt alatt használunk	projekt vezető, igazgató
1	2. Fejlesztő óra	**Befogadó készség megalapozása** Figyelem, koncentráció megtartására irányuló gyakorlatok.	fejlesztő oktató
2	3. Kommunikáció – magyar nyelv és irodalom	**Szövegértési feladatok.** **Recept értelmezési feladatok.** Receptben szereplő kifejezések értelmezése. Feladatlap kitöltése.	közismereti oktató
1	4. Digitális kultúra	**Szöveg szerkesztés. Receptfüzet összeállítása.** Recept szövegének formázása, szerkesztése	közismereti oktató
2	5. Matematika	**Mértékegységek átváltása.** Méréshez szükséges alapkompetenciák erősítése. Feladatlap kitöltése.	közismereti oktató
2	6. Természetismeret	**Természetes és mesterséges. Linzer alapanyaga a vaj és margarin.** A tanulók megismerik a természetes és mesterséges anyagok fogalmát, ezáltal lényegi különbséget tudnak tenni a két anyag között. Megismerik a vaj és a margarin készítési módját, táplálkozásunkban elfoglalt szerepüket.	közismereti oktató
1	10. Testnevelés	**Szénhidrátok az étkezésben.** A tanulók megismerik a linzer elfogyasztása milyen pozitív és negatív hatással van a szervezetükre. Tanácsot kapnak a szénhidrátok fogyasztásáról.	közismereti oktató
1	10. Digitális kultúra	Kreatív receptfüzet létrehozása.	közismereti oktató
1	11. Idegen nyelv	**Linzerhez szükséges nyersanyagok, eszközök nevének fordítása idegen nyelvre** A linzer részletes receptleírásában szereplő nyersanyagok és eszközök nevének kigyűjtése és idegnyelvre fordítása.	közismereti oktató
6	13. Termelési, értékesítési és turisztikai	**Linz és linzer** A tanulók turisztikai szempontból vizsgálhatják meg, Linz város és a linzer kapcsolatát. Saját ötlet alapján, kitalálhatnak egy városunkat szimbolizáló ételt, italt	szakmai oktató

	alapismeretek (turisztika)	vagy süteményt, mely turisztikailag Nagyatádot jellemzi.	
6	15. Termelési, értékesítési és turisztikai alapismeretek (cukrász)	**Gyakorlati megvalósítás** A résztvevők elkészítik a linzer süteményt. Az elkészített termékről értékelőlapot töltenek ki a tanulók.	szakmai oktató
6	16. Termelési, értékesítési és turisztikai alapismeretek (szakács)	**Hogy készül a linzer nagyüzemileg? Üzemlátogatás.** A városban üzemelő gyárral előzetesen megbeszélve, üzemlátogatáson vesznek részt a tanulók. A gyárlátogatás során, megtapasztalhatják, hogy zajlik egy üzemi termelés.	szakmai oktató
6	17. Termelési, értékesítési és turisztikai alapismeretek (Pincér)	**Vendégtéri gyakorlat. Linzer kiszolgálása.** Az elkészített linzert egymásnak felszolgálva tapasztalják meg a tanulók a desszertek tálalását és felszolgálását. A desszertek mellé ajánlható italokat az oktatóval együtt gyűjtik össze és rendszerezik	szakmai oktató

A projekt pedagógiai alapjai

Tanulási célok/Tanulási eredmények:

- **A tanulás kompetenciák fejlesztése**: A tanuló legyen képes megtanulni saját tanulását megszervezni egyénileg és csoportban egyaránt, ideértve az idővel és az információval való hatékony gazdálkodást is. A tanuló képes legyen motivációja folyamatos fenntartására, felismeri képességeinek, készségeinek erős és gyenge pontjait. Képes legyen tanácsot, információt, támogatást kérni. Legyen képes a hatékony, önálló tanulásra.
- **A kommunikációs kompetenciák fejlesztése (anyanyelvi és idegen nyelvi):** A tanuló képes legyen szövegalkotásra a társadalmi (közösségi) élet legfontosabb területein a papíralapú és az elektronikus műfajokban.
- **A matematikai, gondolkodási kompetenciák fejlesztése**: A tanuló képes legyen a méréssel kapcsolatos matematikai problémák megoldására a mindennapi helyzetekben.
- **A személyes és társas kapcsolati kompetenciák fejlesztése**: A tanuló képes legyen együttműködni társaival az iskolai és az iskolán kívüli életben egyaránt. Önként vállaljon feladatokat különböző, általa választott közösségékeben. Törekedjen a kompromisszumra.
- **A kreativitás és a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciák fejlesztése:** A tanuló képes legyen korának megfelelő, különböző művészeti (fotó - és film) élmények több szempontú befogadására, élvezetére. Tudatosuljon benne a helyi, a nemzeti, az európai örökség jelentősége.
- **Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák fejlesztése**: A tanuló ismert élethelyzetekben képes legyen mérlegelni, önálló döntéseket hozni és felmérni döntései

következményeit. A tanuló ismerje fel, hogy a munka sokszor küzdelmekkel jár. Tudatosan készüljön a munka világához kapcsolódó döntéshelyzetek megismerésére. A tanuló legyen képes csoportos munkavégzésben részt venni, a közös feladatok, az iskolai élethez kapcsolódó problémák megoldása során képes legyen a munka megszervezésére és irányítására, társai vezetésére. Legyen együttműködő társaival, képes feladatmegoldást segítő információk megosztására.

- **Digitális kompetenciák**
  1. **Információk és adatok kezelése, használata**
     - 1.1 Adatok, információk és tartalmak böngészése, keresése, szűrése
     - 1.2 Adatok, információk és digitális tartalmak kiértékelése
     - 1.3 Adatok, információk és digitális tartalmak kezelése
  2. **Kommunikáció és együttműködés**
     - 2.1. Digitális technológiával támogatott interakciók
     - 2.2. Digitális technológiával támogatott megosztás
  3. **Digitális tartalmak létrehozása**
     - 3.1. Tartalom fejlesztése
     - 3.2. Digitális tartalmak integrálása és átalakítása
     - 3.3. Szerzői jogok és licencek
  4. **Különféle problémák kezelése**
     - 4.1. Technikai problémák megoldása
     - 4.2. A digitális technológia kreatív alkalmazása
     - 4.3. A digitális kompetenciahiány azonosítása

Szükséges készségek:

- Hatékony önálló tanulás
- Alapvető számolási készség (4 alapművelet elvégzése)
- Kommunikációs készség
- Együttműködés, problémamegoldás
- Információk keresése a szövegben. A szöveg tartalmának összefoglalása, (szövegalkotás)
- Elemi szinten a szöveges feladat fogalmának felismerése (szövegértés)
- Alapvető digitális készségek (szövegszerkesztő) kezdő szintű ismerete

Értékelési terv

Az értékelés időrendje		
A projektmunka megkezdése előtt	**Mialatt a tanulók a projekten dolgoznak és feladatokat hajtanak végre**	**A projektmunka befejeztével**

● Tudásszint felmérő teszt kitöltése. (egyéni feladat)	● Feladatlap kitöltésének értékelése értékelő táblázattal az oktató által ● Az elkészített linzer sütemény értékelése a csoportok és az oktató által az értékelő táblázatban megadott szempontsor szerint ● A bevont oktatók a részfeladatokat érdemjeggyel értékelhetik ● Az elkészült digitális receptkönyv (produktum) pontozásos értékelése értékelő táblázattal az oktató által ● Tanulói projektnapló vezetése digitálisan ● A Kréta rendszerben jegyben értékelés	Együttműködést értékelő (pontozó) lap kitöltése Értékelő (összesítő) táblázat kitöltése Tanulói projektnapló alapján a tanulók egyéni munkájának értékelése

Értékelési összefoglaló:

1.A projektmunka megkezdése előtt

A projekt elején az oktató létrehoz egy közös felületet (pl. Tanterem). Ezt követően a tanulókkal online kérdőív (1. melléklet) segítségével felmérést végzünk, hogy kinek milyen előzetes ismeretei vannak a témával kapcsolatban. A kitöltött kérdőívre egyénileg mindenki pontot kap.

2.Mialatt a tanulók a projekten dolgoznak és feladatokat hajtanak végre

A tantárgyakhoz tartozó feladatlap kitöltésének értékelése az oktató által.
Az elkészített linzer sütemény értékelése a csoportok és az oktató által az értékelő táblázatban megadott szempontsor szerint.
Az elkészült digitális receptkönyv (produktum) pontozásos értékelése értékelő táblázattal az oktató által.
A Kréta rendszerben jegyben értékelés történik. Projektnapló értékelése és ellenőrzése. A bevont oktatók a részfeladatokat érdemjeggyel értékelhetik

3.A **projektmunka befejeztével**

A tanulók együttműködést értékelő lapot töltenek ki a témahétről. Ezt elemezve, visszajelzést kapunk a témahéttel kapcsolatban. Az észrevételek felhasználhatók a következő projektekhez. Projektnapló értékelése és ellenőrzése. A lebonyolítás során a projektben résztvevőkkel, az eredményeket, tapasztalatokat megbeszéljük.

11. **<u>A projekt ellenőrzése</u>:** a tervezési és megvalósítási szakaszt, illetve a produktumot ellenőrzik

- munkaközösség-vezetők (szakmai szint)
- iskolavezetés
- projektfelelős (oktatói szint)

12. 360°-os értékelés:

Projektfelelősök:

- projekt (reflexió)

- tanulók (pontozás/jegy/szöveges)

- önreflexió

Tanuló:

- projekt (napló/reflexió/kérdőív)

- önreflexió (szóbeli/pontozás/napló/kérdőív)

- társreflexió (szóbeli/pontozás/kérdőív)

Bevont oktatók:

- projekt (kérdőív)

- tanulók(pontozás)

III. Projekt

A rántotthúson túl…

A résztvevők kézzel fogható mintákat használva, üzemlátogatással, irányított gyakorlati feladatokkal és közismereti órák bevonásával jutnak el a szükséges tudásig.

Projekt célja: Célunk, hogy a résztvevők átfogó tudást szerezzenek a tempuráról, arról a japán eredetű konyhatechnikai eljárásról, amely az ágazati vizsgák kulcsfontosságú eleme, valamint megismerjék a bundázási módokat. A program során részletesen bemutatjuk a tempurázás lépéseit, a felhasznált alapanyagok jellemzőit és funkcióit, valamint feltárjuk az eljárás mögött meghúzódó biokémiai mechanizmusokat. A történeti háttér megismerése mellett külön hangsúlyt fektetünk a megszerzett elméleti tudás gyakorlati alkalmazására, segítve ezzel a résztvevők szakmai fejlődését és a vizsgára való hatékony felkészülést. A témahét egyúttal hozzájárul, a szakács pálya vonz erejének növeléséhez is.

A tervezési folyamat indikátorai:

- Az ágazati alapvizsga gyakorlati feladatainak követelményei
- A 2024-2025 ös tanévben már megvalósított projekt eredményei
- A korábbi projektben részvevő tanulók visszajelzései
- A tanulókkal az éves feladatok ismertetésekor, véleményük és észrevételeik figyelembevétele

Készítette	Török-Kovács Péter
Projekt témája	A bundázási módok és készítésük, tempura tészta
Bevont tanulók	Turizmus-vendéglátás ágazat 9. osztályos tanulói
Projekt tervezett időpontja	2026. február
Bevontak köre	Szakmai és közismereti oktatók, duális partnerek, Iskola vezetés
Projekt tervezett időkerete	30 óra, 2-3 hetes bontásban
Helyszín	Kaposvári SZC Nagyatádi Szakképző Iskola tantermei és vendéglátó kabinetje.
Eredmény értékelése	A tanulók ismerjék meg a tempurált ételek készítésének módját. A produktum sikerességének tükrében legyenek tisztában a felhasznált nyersanyagok tulajdonságaival és a megfelelő technológiai eljárásmóddal. Tudják használni a bundázási módokat a gyakorlati munkájuk során.
Eszközigény	Mérleg, tálak, serpenyő, szűrőlapát, sokkoló hűtő, tűzhely, digitális eszközök
Anyagigény	fehérhúsú halfilé, csirkemell, tojás, zsemlemorzsa, étkezési keményítő, búzaliszt, zsemle/kenyér, zsemlemorzsa, étolaj, só, bors, tej,

A projekt tematikai felosztása

Alkalmak száma	**Tantárgyi kapcsolatok (javasolt sorrendben)**	**Témakörök** **Módszertani eljárások**	**Oktató**
1	Projekt hét nyitó óra Fejlesztő óra	A projekt kezdetén ismertetjük a tanulókkal a projekt témáját, menetét. Megbeszéljük, hogy milyen követelményeket, elvárásokat támasztunk a tanulókkal szemben. Létrehozunk egy közös Google tantermet, amit a projekt alatt használunk. **Befogadó készség megalapozása** Figyelem, koncentráció megtartására irányuló gyakorlatok.	Projekt vezető
1	Kommunikáció – Magyar nyelv és irodalom	**Szövegértési feladatok.** A tempura szó jelentése. A tempurált ételek készítése.	közismereti

1	Történelem és társadalomismeret	**A japán konyha története.** Forrásfeldolgozás, ismeretszerző és gondolkodási képességek fejlesztése Feladatlap kitöltése (Értékelés magyar nyelv és irodalom, valamit társadalomismeret tantárgyakból)	közismereti
1	Digitális kultúra	**Tempurálási technológiával készült ételek. Kutatómunka.** A tanulók internet segítségével, kutató munkát végeznek, amely során konkrét recepteket gyűjtenek össze	közismereti
1	Matematika	**Anyaghányad/tápanyagérték számítás.** Az előző foglalkozás alakalmával gyűjtött receptekhez tartozó ételek nyersanyaghányadának 3 főre való átszámítása	közismereti
1	Természetismeret	**A tempurálás technológiájának tudományos megközelítése** A kémiai reakció bemutatása, amely során a búzafélékben lévő fehérjék vízzel találkozva glutenné alakulnak.	közismereti
1		**Japán természeti adottságai** A tanulók megismerkednek az ország földrajzi elhelyezkedésével, turisztikai szempontból fontos látnivalóival.	közismereti
1	Idegen nyelv	**Receptfordítások** Az interneten talált receptek magyar nyelvre történő fordítását végzik a tanulók. A foglalkozás végére egy 2-3-receptből álló receptfüzetet készítenek.	közismereti
1	Testnevelés	**A glutén táplálkozás élettani hatásai.** A tanulók egy előadás alakamával megismerkednek korunk egyik vezető autoimmun eredetű táplálkozási rendellenességével, a glutén érzékenységgel.	közismereti
1	Digitális kultúra	**Kutatómunka a szigetországról** A tanulók az internet segítségével turisztikai és gasztronómiai jelentőségű információkat, illetve képeket gyűjtenek.	közismereti

1		**Tempurált édességek** A tanulók kutatómunkát végeznek és projekt első napján megismert ételkészítési technológiával készült desszertek után kutatnak az interneten	szakmai
1		**Tempurált édességek** A tanulók kutatómunkát végeznek és projekt első napján megismert ételkészítési technológiával készült desszertek után kutatnak az interneten	szakmai
1	Termelési, értékesítési és turisztikai alapismeretek (turisztika)	**Ismeretterjesztő videó megtekintése (Japán)**	szakmai
2		**Prezentáció készítése a szigetország turisztikai látnivalóiból** Miután a tanulók turisztikai szempontból megvizsgálták Japánt, feladatuk, csoportmunkában egy-egy prezentáció elkészítése, amelyet a projektnap végén értékelünk.	szakmai
3	Termelési, értékesítési és turisztikai alapismeretek (turisztika)	**Prezentáció készítése a szigetország turisztikai látnivalóiból** Miután a tanulók turisztikai szempontból megvizsgálták Japánt, feladatuk, csoportmunkában egy-egy prezentáció elkészítése, amelyet a projektnap végén értékelünk.	szakmai
3	Termelési, értékesítési és turisztikai alapismeretek (cukrász)	**Gyakorlati megvalósítás** A tanulók, oktatójuk segítségével a témába illő technológiával készített desszertkülönlegességeket készítenek csoportokban.	szakmai
3	Termelési, értékesítési és turisztikai alapismeretek (cukrász)	**Gyakorlati megvalósítás** A tanulók, oktatójuk segítségével a témába illő technológiával készített desszertkülönlegességeket készítenek csoportokban.	szakmai
3	Termelési, értékesítési és	**Konkrét vizsgafeladat végrehajtása**	szakmai

	turisztikai alapismeretek (szakács)	A tanulók az ágazati vizsgára készülve, annak egy konkrét vizsgaelemét (hal tempura, vegyes friss saláta, citrusos vinaigrette öntet) készítik el. A megtanult technológiát alkalmazva, annak tudományos hátterét ismerve tudatosan dolgoznak, csoportbontásban! **Konkrét vizsgafeladat végrehajtása** A tanulók az ágazati vizsgára készülve, annak egy konkrét vizsgaelemét (hal tempura, vegyes friss saláta, citrusos vinaigrette öntet) készítik el. A megtanult technológiát alkalmazva, annak tudományos hátterét ismerve tudatosan dolgoznak, csoportbontásban.	szakmai
3	Termelési, értékesítési és turisztikai alapismeretek (Pincér)	**Vendégtéri gyakorlat** A tanulók az ágazati vizsgára készülve, annak egy konkrét vizsgaelemét (hal tempura, vegyes friss saláta, citrusos vinaigrette öntet) szolgálják fel. Az étel felszolgálása előtt a feladatnak megfelelően terítenek, koktélt készítenek, fogadják a vendéget.	szakmai

A projekt pedagógiai alapjai

Tanulási célok/Tanulási eredmények:

- **A tanulás kompetenciák fejlesztése**: A tanuló legyen képes megtanulni saját tanulását megszervezni egyénileg és csoportban egyaránt, ideértve az idővel és az információval való hatékony gazdálkodást is. A tanuló képes legyen motivációja folyamatos fenntartására, felismeri képességeinek, készségeinek erős és gyenge pontjait. Képes legyen tanácsot, információt, támogatást kérni. Legyen képes a hatékony, önálló tanulásra.
- **A kommunikációs kompetenciák fejlesztése (anyanyelvi és idegen nyelvi):** A tanuló képes legyen szövegalkotásra a társadalmi (közösségi) élet legfontosabb területein a papíralapú és az elektronikus műfajokban.
- **A matematikai, gondolkodási kompetenciák fejlesztése**: A tanuló képes legyen a méréssel, számítással kapcsolatos matematikai problémák megoldására a mindennapi helyzetekben.
- **A személyes és társas kapcsolati kompetenciák fejlesztése**: A tanuló képes legyen együttműködni társaival az iskolai és az iskolán kívüli életben egyaránt. Önként vállaljon feladatokat különböző, általa választott közösségékeben. Törekedjen a kompromisszumra.
- **A kreativitás és a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciák fejlesztése:** A tanuló képes legyen korának megfelelő, különböző művészeti (fotó - és film) élmények több szempontú befogadására, élvezetére. Tudatosuljon benne a helyi, a nemzeti, az európai örökség jelentősége.
- **Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák fejlesztése**: A tanuló ismert élethelyzetekben képes legyen mérlegelni, önálló döntéseket hozni és felmérni döntései következményeit. A tanuló ismerje fel, hogy a munka sokszor küzdelmekkel jár. Tudatosan

készüljön a munka világához kapcsolódó döntéshelyzetek megismerésére. A tanuló legyen képes csoportos munkavégzésben részt venni, a közös feladatok, az iskolai élethez kapcsolódó problémák megoldása során képes legyen a munka megszervezésére és irányítására, társai vezetésére. Legyen együttműködő társaival, képes feladatmegoldást segítő információk megosztására.

- **Digitális kompetenciák**

Információk és adatok kezelése, használata

Adatok, információk és tartalmak böngészése, keresése, szűrése
Adatok, információk és digitális tartalmak kiértékelése
Adatok, információk és digitális tartalmak kezelése

Kommunikáció és együttműködés

Digitális technológiával támogatott interakciók
Digitális technológiával támogatott megosztás

Digitális tartalmak létrehozása

Tartalom fejlesztése
Digitális tartalmak integrálása és átalakítása
Szerzői jogok és licencek

Különféle problémák kezelése

Technikai problémák megoldása
A digitális technológia kreatív alkalmazása
A digitális kompetenciahiány azonosítása

Szükséges készségek:

- Hatékony önálló tanulás
- Alapvető számolási készség (4 alapművelet elvégzése)
- Kommunikációs készség
- Együttműködés, problémamegoldás
- Információk keresése a szövegben. A szöveg tartalmának összefoglalása, (szövegalkotás)
- Elemi szinten a szöveges feladat fogalmának felismerése (szövegértés)
- Alapvető digitális készségek (szövegszerkesztő) kezdő szintű ismerete

Értékelési terv

Az értékelés időrendje		
A projektmunka megkezdése előtt	**Mialatt a tanulók a projekten dolgoznak és feladatokat hajtanak végre**	**A projektmunka befejeztével**

● Tudásszint felmérése a témáról (egyéni feladat)	● Az elkészített ételek, desszertek értékelése a csoportok és az oktató által az értékelő táblázatban megadott szempontsor szerint ● A bevont oktatók a részfeladatokat érdemjeggyel értékelhetik. ● Az elkészült digitális receptkönyv (produktum) pontozásos értékelése értékelő táblázattal az oktató és diák által ● Tanulói projektnapló vezetése digitálisan ● A KRÉTA rendszerben jegyben értékelés	● Együttműködést értékelő (pontozó) lap kitöltése ● Értékelő (összesítő) táblázat kitöltése ● Tanulói projektnapló alapján a tanulók egyéni munkájának értékelése

Értékelési összefoglaló:

1.A projektmunka megkezdése előtt

A projekt elején az oktató létrehoz egy közös felületet (Google Tanterem). Ezt követően a tanulókkal online kérdőív segítségével felmérést végzünk, hogy kinek milyen előzetes ismeretei vannak a témával kapcsolatban. A kitöltött kérdőívre mindenki pontot kap egyénileg.

2.Mialatt a tanulók a projekten dolgoznak és feladatokat hajtanak végre

Az elkészített ételek, munka, desszertek értékelése a csoportok és az oktató által az értékelő táblázatban megadott szempontsor szerint.
Az elkészült digitális receptkönyv (produktum) pontozásos értékelése értékelő táblázattal az oktató által. A bevont oktatók a részfeladatokat érdemjeggyel értékelhetik. Tanuló saját munkáját, társai munkáját projektnapló alapján értékeli.

3.A **projektmunka befejeztével**

A tanulók együttműködési értékelő kérdőívet töltenek ki. Ezt elemezve, visszajelzést kapunk a témahéttel kapcsolatban. Az észrevételek felhasználhatók a következő projektekhez. Tanulói projektnapló alapján a tanulók egyéni munkájának értékelése a projektfelelős álltál. Érdemjeggyel a KRÉTA rendszerben is értékelésre kerül a projektben végzett munka. A projektben a lebonyolítás során részvevőkkel a tapasztalatok, eredmények megbeszélése, értékelése.

<u>A projekt ellenőrzése</u>: a tervezési és megvalósítási szakaszt, illetve a produktumot ellenőrzik

- munkaközösség-vezetők (szakmai szint)
- iskolavezetés
- projektfelelős (oktatói szint)

Gépészet ágazat

I. Projekt

projekt témája:	**Áramköri alaplap készítése**
készítette:	Czimbalek Ottó, Klisz Tibor
érintett szakmák:	Ipari gépész (ipar szakirány); Gépi és CNC forgácsoló
résztvevők feladata:	Áramköri alaplap tervezéséhez kapcsolódó ismeretek elsajátítása, a korábbi tanulmányok során elsajátított tartalmak felidézése és rögzítése,
csoportok száma, csoportlétszám:	2 csoport (8-8 fő/csoport)
helyszín / időpont	Kaposvári SZC Nagyatádi Szakképző Iskola / adott tanév november hó 2. felében
projekt célja, végeredmény értékelése	Az eddig tanult ismeretek hasznosítása, alkalmazása a gyakorlatban
eszközigény	interaktív tábla, rajzi eszközök, mérő és ellenőrző eszközök, megmunkáló szerszámok, számítógép, projektnapló,

Projektek általános leírása:

A projektterület: Gépipari ágazati projektek

Érintett szakmák: Ipari gépész (ipar szakirány); Gépi és CNC forgácsoló

A részvevők feladata: ágazati vizsgát előkészítő projektfeladatok tervezése és megvalósítása

Csoportok száma, létszáma: 2 csoport, átlag 8-8 fővel

Tanulók értékelése: tantárgyi koncentrációnkként egy-egy érdemjeggyel, ill. szöveges értékeléssel (tanulói projektnaplóban)

A projektek ütemezése: a projekt az adott tanév során több napon keresztül, a tanév rendjéhez és az éves intézményi munkatervhez igazodóan kerül

megvalósításra

A tervezés alapjai: az ágazati alapvizsga által elvárt követelmények, illetve képzési és kimeneti követelményekben megfogalmazott előírások

Főbb projektkritériumok:

- készüljön előzetes tanulói tudásfelmérés, mely kiterjed a „projekt mint oktatási forma”, digitális eszközök ismerete, tanulói elvárások témakörökre (kérdőív)
- a tanulók ismerjék meg a projekt – mint fogalom-, lényegét, a projekt jellegű oktatás tartalmi elemeit, a projektkészítés főbb lépéseit, és szabályait, a különböző munkaformák (jelen esetben egyéni és csoportos) alkalmazásának lehetőségeit,
- a tanulók – előre meghatározott szempontok alapján-, vegyenek részt projekt tervezési folyamataiban (mit, hogyan, mivel, miért)
- a tanulók legyenek képesek a korábban elsajátított ismereteiket alkalmazva végrehajtani tervezési feladataikat, és megvalósítani a projektben meghatározott produktumokat,
- a projektekben elkészített produktumok legyenek alkalmasak a sikeres ágazati vizsgához vezető folyamat támogatására, az azon való felhasználásra,
- a tanulók az egyes projektekben végzett tevékenységeiket folyamatosan dokumentálják (tanulói projektnapló),
- a projekt során fejlődjenek a tanulók különböző kompetenciái, szociális, és problémamegoldó képességei,
- a projektekbe épüljenek be a kapcsolódó tantárgyi koncentrációk, és az egyes tantárgyi területeknek megfelelő oktatók aktívan vegyenek részt a megvalósítási folyamatokban,
- a projekt megvalósítása során legyen megfelelő szintű a tanulói motiváció, melyet támasszon alá az elméleti ismeretek és azok gyakorlati alkalmazásának egysége,
- az oktatók a projekt egész folyamatán keresztül nyújtsanak irányító, koordináló és támogató segítséget a tanulói tervek és produktumok megvalósításhoz,
- a külső partnerek (pl. duális képzők) vegyenek részt a projekt megvalósításának elsősegítésében (pl. gyakorlati tapasztalatok, gyártási folyamatok ismeretének átadása, infrastrukturális hátterek megismertetése a tanulókkal stb.)

- a projektben valósuljanak meg a 360 fokos értékelés szempontjainak megfelelő elvárások, és ezek dokumentálásra kerüljenek,

Mely, a KKK-ban szereplő kompetenciák elsajátítását segíti a projekt? (tantárgyi koncentrációk)

Projekt részfeladat	képességek, készségek	Ismeretek	Elvárt Viselkedésmódok, attitűdök	Önállóság és felelősség mértéke
Közismeret: **Magyar nyelv és irodalom:** Fogalmak, gondolatok, tények, kifejezések értelmezése, és közvetítése szóban és írásban (hallott és olvasott szöveg értése, szövegalkotás szóban és írásban),	Hallott és olvasott szöveg értése, szövegalkotás szóban és írásban (projekt leírások, és tartalmak, tanulói napló, reflexiók, önreflexiók)	Az olvasás és annak jelrendszerének ismerete, ill. jó technikai kivitelezése. A különböző típusú szövegek tartalmának elsődleges, majd mélyebb megértése és a szövegfeldolgozás feladataihoz kapcsolódó írott utasítások követése.	Legyen képes a projekt tervezési és megvalósítási folyamataiban aktívan részt venni, gondolatait mások számára megfelelő módon közölni (szóban és írásos formában)	Projektfeladatát (irányítás mellet) önállóan végzi, a szükséges adminisztratív teendőket gondosan készíti el. Figyel a szakszerű, de közérthető megfogalmazásokra.
Matematika: számítási feladatok terület, kerületszámítási feladatok, mértékegységek és átváltások	A matematikai ismereteket felhasználva (megadott mértékegységek alapján) méretez, darabol,	Ismeri az alapvető matematikai műveleteket és számításokat, felidézi az	Törekszik a használatos mérő és ellenőrző eszközök pontos használatára, állaguk megóvására.	A munkafeladathoz önállóan választ szerszámokat,

	alapszámításokat végez.	SI-mértékegységről tanultakat, ismeri az alkatrész geometriájának megfelelő, és az adott méret meghatározásához szükséges mérőeszközöket.	Elkötelezett a mérés pontos elvégzése mellett.	eszközöket. Felelősséget vállal önmaga és társai biztonságáért. A védőberendezéseket és védőfelszerelést rendeltetésszerűen használja.
Természetismeret /fizika/ • Fémipari segédanyagok alkalmazása, a fa alapvető tulajdonságai, fajtái, felhasználási területei, gépipari alkalmazásai. • Az elektromos áram és hatásai, áramköri jelek, kapcsolások, egyszerű áramkör elemei (általános iskolai ismeretek áttekintése).	Korábbi ismereteit alkalmazva legyen képes a fa alapvető, a projekt szempontjából fontos tulajdonságok összegyűjtésére és rendszerezésére. Az elektromos áramról tanultakat megfelelően alkalmazza tervezési és végrehajtási feladataiban.	A fa mint elektromos szigetelő/vezető. Ismeri a feszültség, az áramerősség és az ellenállás mérésének módját, tisztában van az elektrotechnikai alaptörvényekkel.	Képes a projektfeladatok tervezésében társaival együtt tevékenykedni(brainstorming), az alkalmas anyagokat kiválasztani Betartja az alapvető kommunikációs és viselkedési szabályokat. Elkötelezett a biztonságos munkavégzés mellett.	I Ismeri a vonatkozó biztonságtechnikai előírásokat, és azokat betartja.
Digitális kultúra: • Digitális tartalmak (szövegek, képek, rajzok) létrehozása, formázása, esetleg prezentáció készítése. • Archiválási szempontok kiválasztása, archívumok	Képes a korszerű digitális eszközöket megfelelő módon kiválasztani és alkalmazni (számítógép, telefon, fényképező, nyomtató)	Ismeri a digitális eszközökön alkalmazott szoftvereket és használatukat.	Törekedjen az elkészítendő írásos dokumetációjának digitalizált elkészítésére és archiválására.	Segítséggel, de önállóan készíti el dolumentációját.

készítése. **Gépészeti alapismeretek:** • A műszaki dokumentáció felhasználásával a mérőeszközök szakszerű és helyes használatával megtervezi az áramköri alaplapot. • Megtervezi a munkadarab elkészítésének műveleti sorrendjét. • Kiválasztja a munkadarab elkészítéséhez szükséges eszközöket, gépeket, szerszámokat. • Folyamatosan betartja a szükséges balesetvédelmi, munkavédelmi előírásokat.	Munkadarab, vagy térhatású ábra alapján egyszerű geometriájú alkatrészről felvételi vázlatot készít. Műszaki rajz alapján előgyártmányt választ, műveleti sorrendtervet készít, Műszaki rajz alapján kiválasztja az egyszerű, fémből készült alkatrészek gyártásához szükséges eszközöket, szerszámokat, kisgépeket. Előkészíti a munkahelyet, és elrendezi a munkavégzéshez szükséges szerszámokat, eszközöket, és betartja az ehhez kötődő munkavédelmi utasításokat. Műszaki rajz alapján előgyártmányt választ, műveleti sorrendtervet készít, majd kézi megmunkálással, és/vagy	Ismeri a nézeti- és metszeti ábrázolás szabályait. Ismeri a gyártási technológiáknak megfelelő méréthálózat készítésének szabályait. Vizualizálja a műszaki rajzon szereplő alkatrészt. Ismeri a gyártási műveletekhez használható szerszámokat, készülékeket, kisgépeket, és azok biztonságos használatának szabályait. Ismeri a gyártási műveletekhez használható szerszámokat, készülékeket, kisgépeket, és azok	Fontosnak tartja a műszaki dokumentációban szereplő előírások figyelembe-vételét. Szem előtt tartja a gyártás gazdaságosságát. Pontosan betartja a technológiai utasításokat. Törekszik a munkavégzésből adódó kockázat minimalizálására. Fontosnak tartja a védelmi eszközök ismeretét és használatát. Elkötelezett a biztonságos munkavégzés mellett.	Projektdokumentációit önállóan, határidőre elkészíti, és gondoskodik azok megfelelő archiválásáról. Mindhárom projekt gyakorlati tevékenysége során a produktumokat önállóan készíti elgondoskodik azok tárolásáról. Megadott szempontok alapján önálló megfigyeléseket végez a külső partnernél (pl. duális képzőhely) végzett gyártási, termelési jellemzők tekintetében, és ezekről feljegyzéseket készít(tanulói projektnapló). Közös megbeszélés után

• A megadott rajzi utasítások alapján elkészíti az áramköri alaplapot, ellenőrzi a mérethelyességet, esetleges korrekciókat hajt végre. • Gondoskodik az elkészítendő munkadarab megfelelő felületvédelméről.	kisgépekkel egyszerű, fémből készült alkatrészeket gyárt. Kiválasztja és alkalmazza a megfelelő felületvédelmi eljárást.	biztonságos használatának szabályait. Ismeri az alkatrészek elkészítéséhez szükséges technológiákat és az anyagok alapvető tulajdonságait. Ismeri a fémipari segédanyagokat, a korrózióvédelem alapjait.	Fontosnak tartja a műszaki dokumentációban szereplő előírások figyelembe-vételét Elkötelezett a feladathoz tartozó környezetvédelmi előírások alkalmazásában (veszélyes anyagok használata, tárolása) .	tapasztalatait felhasználja a produktumainak elkészítéséhez (műveleti sorrend összeállítása).

A projektbe bevont tantárgyak: Magyar nyelv és irodalom
Digitális kultúra
Matematika
Természetismeret (Fizika)
Gépészeti alapismeretek (szakmai anyagismeret, műszaki dokumentáció, munkavédelem)
Villamossági alapismeretek

A projekt megvalósításának szempontjai

Felelős	Bevontak köre	Időtartam	Módszer	Bemeneti indikátorok	Kimeneti indikátorok	Produktum	Elvárt eredmény	Ellenőrzés, értékelés
Projekt-felelős	• tanulók • iskolavezetés • oktatók • külső partner	A projekt heti beosztásban, három napon keresztül zajlik	Ágazat szerinti csoportbeosztás-ban csoportos, illetve egyéni munkaformában való feladatok megoldása.	IKK minta-projekt alapján készített projektterv, melyben felhasználás-	• tanulói produktumok • műszaki rajz • projektnaplók • kérdőívek (tanulói/oktatói)	• alkatrész nézeti ábrázolása • tervezési dokumentum (műveleti sorrend)	A produktumok meghatározott időre, megfelelő minőségben készüljenek el. Valósuljanak meg a kitűzött	ELL: • iskolavezetés • munkaközösség-vezetők • projektfelelős (oktatói szint) Ért:

		(11. hó)	Tanulói gyűjtőmunka, önálló produktum tervezése, a produktum előállítása.	ra kerültek az előző évi tapasztalatok, visszajelzések. Műszaki rajz	• értékelő lapok reflexiók • KRÉTA (projektóra rögzítése) • beszámoló a projekt megvalósulásáról	• elkészített alaplap	kompetencia-fejlesztési célok. - a bevontak körének tájékoztatása a projekt eredményéről	• projektfelelős (tanulói érdemjegy-projektnapló) • önreflexió • projektreflexió (tanulói kérdőív) • oktatói, és partneri vélemények tapasztalatok

Projekt ütemterv

S.sz.	Projekt részfeladatok	tantárgy/koncentráció	óra	Készségek, képességek	Ismeretek	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Önállóság és felelősség mértéke
1. nap							
1.	Célmeghatározás	Projekt céljának, tartalmi elemeinek, elvárásainak ismertetése	1 óra	A projekt, mint oktatási forma megismerése, jelentőségének tudatosulása a tanulókban.	• projekt fogalma, értelmezése • produktum meghatározása • digitalizáció • minőségcél	A tanuló motiváltan vegyen részt a projekttel kapcsolatos ismeretek feldolgozása során	Önálló véleményalkotás, megosztás a csoport tagjaival
2.	Nyelvi kompetenciák fejlesztése, szövegértési feladatok (projekt az oktatásban).	Magyar nyelv és irodalom	1 óra	Írott szöveget olvas, elemez és értelmez. Rövid írásos összefoglalót készít (projektnapló)	Írott szöveg ismerete, fogalmak keresésének alkalmazása.	Minden tanuló aktívan vegyen részt a szövegértelmezési folyamatokban.	Az olvasott szöveget önállóan legyen képes elemezni, és saját szavakkal értelmezni.
3.	Matematikai kompetenciák fejlesztése,	Matematika	1 óra	Alapműveleteket végez kerület és területszámításokkal.	Ismeri az SI mértékegységrendszerben használatos, a	Legyen képes felidézni az általános iskolában tanultakat,	Önálló feladatmegoldásra törekszik.

	mennyiségek áttekintése, hosszúság, terület (négyzet, téglalap). Használatos mértékegységek ismétlése.			Hosszúsági - és területmértékegységeket határoz meg, vált át.	matematikai feladatokhoz kötődő mértékegységeket.	és azokat alkalmazni a feladatvégzések során	
4.	Természetismeret Fizikai, kémiai ismeretek felidézése, az elektromos áramról tanultak áttekintése, új ismeretszerzés (áramkörök alapvető elemei, jellemzőik) A korrózió - és felületvédelemhez szükséges anyagok, eljárások	Természet-ismeret	1 óra	Műszaki dokumentáció segítségével legyen képes meghatározni az egyszerű áramköri elemeket, alkalmazásuk feltételeit, beépítésük lehetőségeit, szabályait. A tanuló legyen képes felismerni a környezeti korrozív ártalmakat.	Ismeri az áramköri elemek szerepét, alkalmazásuk lehetőségét, a hozzájuk kötődő biztonsági rendszabályokat. A tanuló ismerje a korróziót, mint anyagkárosító hatást.	A tanult ismeretek felhasználásával legyen képes egyszerű egyenáramú áramkör leképezésére. A tanuló tudja kiválasztani a korróziót megelőző megfelelő anyagokat.	Értelmezve feladatát, önállóan legyen képes az áramkör elemeinek elvi összeállítására. A tanuló felelősséggel használja a korrózióvédő vegyszereket.
5.	***Műszaki dokumentáció*** • műszaki dokumentáció elemeinek értelmezése • az áramköri alaplap elkészítéséhez szükséges műveleti sorrend megállapítása • az áramköri alaplap elkészítéséhez szükséges eszközök, szerszámok és gépek	Gépészeti alapismeretek (elmélet)	3 óra	Műszaki dokumentáció értelmező áttekintésére, következtetések levonására, oktatói irányító segítséggel a megmunkáláshoz szükséges eszközök és technológiák megállapítására.	Ismeri a műszaki ábrázolás során alkalmazott jelöléseket, azokat a gyakorlati ismeretekkel egységben kezeli.	Legyen képes a 3D rajzi jelek leképezésére, az alkalmazandó szerkesztési és technológiai folyamatok végrehajtására, a rendelkezésre álló alkatrészrajzról (CAD) nézeteket készíteni, azokat	Oktatói iránymutatással önállóan készít műveleti tervet. (megmunkálási folyamatok, használatos eszközök és berendezések, alkalmazott eljárások és munkavédelmi szabályok)

	meghatározása					elektronikusan archiválni. (projektnapló)	A projektnap értékelése, tapasztalatok összegzése.
2.nap							
1.	***Előkészítés*** • műszaki dokumentáció tanulmányozása, műveleti sorend pontosítása • munkaterület elrendezése, a projektfeladat végrehajtásához szükséges eszközök meghatározása • a projektfeladat végrehajtásához szükséges mérő-és ellenőrző, illetve megmunkáló eszközök kiválasztása • tervezési folyamat megvalósítása	Gépészeti alapismeretek (gyakorlat)	1 óra	A tanuló a műveleti utasítás alapján a megfelelő szerszámokat, mérő-és ellenőrzőeszközök választ. Tervezési folyamatát ellenőrzi (szükség szerint korrekciót hajt végre), és azt megvalósítja.	Ismeri az eszközök megfelelő használatát, a munkadarab előkészítésekor szakszerűen jár el. Ismeri a tervezés jelentőségének fontosságát, és azt a megvalósítás folyamán szem előtt tartja.	Képes a mérési eredmények értelmezésére, az esetleges hibákat időben észreveszi, javítja. Feladatait kellő figyelemmel, fegyelmezetten végzi.	Önállóan készíti elő a feladat végrehajtásához szükséges eszközöket. méréssel és ellenőrzéssel csökkenti a selejtes munkadarab lehetőségét.
2.	***Produktum előállítása*** • a rendelkezésre álló műszaki dokumentáció, és a tanulói <u>saját tervezés alapján</u> előrajzolást végez		6 óra	A rajzi információk alapján meghatározza a munkadarab befoglaló méreteit, jellemzőit.	Ismeri a mérés elemeit, a rajzi eszközöket és használatukat.	Törekszik a méretek pontos felvitelére, azok megfelelő ellenőrzésére.	Feladatát önállóan végzi, a méreteket kontrollálja.

	• az előrajzolt méretek alapján darabolást végez • a darabolási ráhagyásokat méretre készíti, ellenőrzi a felületminőségi követelményeknek való megfelelést, javít, korrigál • a szabványyírás szabályainak alkalmazásával elkészíti a munkadarab egyedi jelöléseit. • ellenőrzés, értékelés	Gépészeti alapismeretek (gyakorlat)		Megfelelő eszköz segítségével elvégezi a darabolási folyamatokat. Készség szinten végrehajtja a simító műveleteket a pontos méret kialakítást. Képes a szabványos betűfajták felidézésére és alkalmazására. Képes az elkészült munkadarabot egységesen és részleteiben elemezni, értékelni.	Ismerje a darabolási ráhagyás fogalmát, alkalmazásának szükségességét. Ismerje a simító eljárásokat, az alkalmazandó eszközöket, technikákat. Ismerje a betűszabványokat, a készítésükhöz szükséges rajzi - és megmunkáló eszközöket. Méretellenőrzés, felületi érdesség ellenőrzés, felületvédelmi vizsgálat.	A rajzi utasításoknak megfelelően törekszik a méretre való darabolás végrehajtására. Ismerje a felületi érdesség fogalmát, alkalmazásának jelentőségét. Pontos munkavégzéssel, a szabályok betartásával fejlődjön a tanulói íráskép. Törekszik a munkadarab teljeskörű vizsgálatára, a műveleti utasítás és készmunkadarab összevetésére, esetleges hibák feltárására.	A daraboló -szerszámok szakszerű használatával önállóan végzi feladatát. Önállóan legyen képes a kívánt felületi érdesség elérésére, az esztétikai szempontok figyelembe vételére. IKT eszköz segítségével önálló betűformázás. Oktatói kontroll mellett önálló ellenőrzés végrehajtása, feladat megvalósításának értékelése (részfeladat önértékelése) A projektnap értékelése, tapasztalatok összegzése.
3. nap							
1.			4 óra	A tanuló: • képes az elméleti	• ismeri/ismerje meg, a fa, mint fémipari	A tanuló: Aktívan vegyen részt	A tanuló: • legyen képes önálló

	Látogatás, egy faipari megmunkáló egységnél (pl. duális képzőhely, egyéb cég stb.)	üzemlátogatás		ismeretek és gyakorlati tapasztalatok egységének felismerésére • a famegmunkálási eljárások alkalmazásának értelmezésére	segédanyag jellemző tulajdonságait • felhasználási területeit • a megmunkálások jellemzőit	a látogatás folyamatában, ismerje fel a tapasztaltak felhasználásának jelentőségét a projekt készítése során.	véleményalkotásra, gondolatai írásban való rögzítésére (projektnapló)
2.	**Projektzárás**	tapasztalatok, értékelés, dokumentáció	2 óra	Tanulói összegzések készítése, dokumentálása Oktatói reflexiók, értékelések	• megszerzett elméleti és gyakorlati ismeretek • oktatói értékelés visszajelzései	A tanulók legyenek képesek szerzett ismereteik rendszerezésére, egymással való megosztására. (szociális tanulás kibontakoztatása)	A projekt-tapasztalatok alapján a tanuló önállóan elemzi tapasztalatait, készíti összegzését (projektnapló), és tapasztalatai alapján végez önértékelést, ill. projektértékelést (tanulói kérdőívek).

Gépészet ágazat

II. projekt

projekt témája:	**Áramforrás-tartó szerkezeti elem készítése**
készítette:	Czimbalek Ottó, Klisz Tibor
érintett szakmák:	Ipari gépész (ipar szakirány); Gépi és CNC forgácsoló
résztvevők feladata:	A kapcsolódó tantárgyi koncentrációk és rendelkezésre álló dokumentációk felhasználásával (egyedi tervezés alapján), az áramkörhöz használatos elemtartó elkészítése.
csoportok száma, csoportlétszám:	2 csoport (8-8 fő/csoport)
helyszín	Kaposvári SZC Nagyatádi Szakképző Iskola / adott tanév február hó 1. felében
projekt célja, végeredmény értékelése	Az eddig tanult ismeretek hasznosítása, alkalmazása a gyakorlatban
eszközigény	interaktív tábla, rajzi eszközök, mérő és ellenőrző eszközök, megmunkáló szerszámok, számítógép, projektnapló

Projektek általános leírása:

A projektterület : Gépipari ágazati projektek

Érintett szakmák: Ipari gépész (ipar szakirány); Gépi és CNC forgácsoló

A részvevők feladata: ágazati vizsgát előkészítő projektfeladatok tervezése és megvalósítása

Csoportok száma, létszáma: 2 csoport, átlag 8-8 fővel

Tanulók értékelése: tantárgyi koncentrációnkként egy-egy érdemjeggyel, ill. szöveges értékeléssel (tanulói projektnaplóban)

A projektek ütemezése: a projekt az adott tanév során több napon keresztül, a tanév rendjéhez és az éves intézményi munkatervhez igazodóan kerül

megvalósításra

A tervezés alapjai: az ágazati alapvizsga által elvárt követelmények, illetve képzési és kimeneti követelményekben megfogalmazott előírások

Főbb projektkritériumok:

- készüljön előzetes tanulói tudásfelmérés, mely kiterjed a „projekt mint oktatási forma”, digitális eszközök ismerete, tanulói elvárások témakörökre (kérdőív)
- a tanulók ismerjék meg a projekt – mint fogalom-, lényegét, a projekt jellegű oktatás tartalmi elemeit, a projektkészítés főbb lépéseit, és szabályait, a különböző munkaformák (jelen esetben egyéni és csoportos) alkalmazásának lehetőségeit,
- a tanulók – előre meghatározott szempontok alapján-, vegyenek részt projekt tervezési folyamataiban (mit, hogyan, mivel, miért)
- a tanulók legyenek képesek a korábban elsajátított ismereteiket alkalmazva végrehajtani tervezési feladataikat, és megvalósítani a projektben meghatározott produktumokat,
- a projektekben elkészített produktumok legyenek alkalmasak a sikeres ágazati vizsgához vezető folyamat támogatására, az azon való felhasználásra,
- a tanulók az egyes projektekben végzett tevékenységeiket folyamatosan dokumentálják (tanulói projektnapló),
- a projekt során fejlődjenek a tanulók különböző kompetenciái, szociális, és problémamegoldó képességei,
- a projektekbe épüljenek be a kapcsolódó tantárgyi koncentrációk, és az egyes tantárgyi területeknek megfelelő oktatók aktívan vegyenek részt a megvalósítási folyamatokban,
- a projekt megvalósítása során legyen megfelelő szintű a tanulói motiváció, melyet támasszon alá az elméleti ismeretek és azok gyakorlati alkalmazásának egysége,
- az oktatók a projekt egész folyamatán keresztül nyújtsanak irányító, koordináló és támogató segítséget a tanulói tervek és produktumok megvalósításhoz,
- a külső partnerek (pl. duális képzők) vegyenek részt a projekt megvalósításának elsősegítésében (pl. gyakorlati tapasztalatok, gyártási folyamatok ismeretének átadása, infrastrukturális hátterek megismertetése a tanulókkal stb.)
- a projektben valósuljanak meg a 360 fokos értékelés szempontjainak megfelelő elvárások, és ezek dokumentálásra kerüljenek,

Mely, a KKK-ban szereplő kompetenciák elsajátítását segíti a projekt? (tantárgyi koncentrációk)

Projekt részfeladat	képességek, készségek	Ismeretek	Elvárt Viselkedésmódok, attitűdök	Önállóság és felelősség mértéke
Közismeret: **Kommunikáció - magyar nyelv és irodalom:** Fogalmak, gondolatok, tények, kifejezések értelmezése, és közvetítése szóban és írásban (hallott és olvasott szöveg értése, szövegalkotás szóban és írásban),	Hallott és olvasott szöveg értése, szövegalkotás szóban és írásban (projekt leírások, és tartalmak, tanulói napló, reflexiók, önreflexiók)	Az olvasás és annak jelrendszerének ismerete, ill. jó technikai kivitelezése. A különböző típusú szövegek tartalmának elsődleges, majd mélyebb megértése és a szövegfeldolgozás feladataihoz kapcsolódó írott utasítások követése.	Legyen képes a projekt tervezési és megvalósítási folyamataiban aktívan részt venni, gondolatait mások számára megfelelő módon közölni (szóban és írásos formában)	Projektfeladatát (irányítás mellet) önállóan végzi, a szükséges adminisztratív teendőket gondosan készíti el. Figyel a szakszerű, de közérthető megfogalmazásokra. A munkafeladathoz önállóan választ szerszámokat, eszközöket.
Matematika: számítási feladatok terület, kerületszámítási feladatok, mértékegységek és átváltások	A matematikai ismereteket felhasználva (megadott mértékegységek alapján) méretez, darabol, alapszámításokat végez. Korábbi ismereteit	Ismeri az alapvető matematikai műveleteket és számításokat, felidézi az SI-mértékegységről tanultakat, ismeri az alkatrész geometriájának megfelelő, és az adott méret meghatározásához szükséges mérőeszközöket.	Törekszik a használatos mérő és ellenőrző eszközök pontos használatára, állaguk megóvására. Elkötelezett a mérés pontos elvégzése mellett.	Felelősséget vállal önmaga és társai biztonságáért. A védőberendezéseket és védőfelszerelést rendeltetésszerűen használja. Önálló ötleteit, ismereteit megosztja a csoport tagjaival, a feldolgozás során az információkról összesített vázlatot készít. (projektnaplóban)

Természetismeret /fizika/ • Fémipari segédanyagok alkalmazása, a fém alapvető tulajdonságai, fajtái, felhasználási területei, gépipari alkalmazásai. • Fémek mechanikai tulajdonságai • • Fémek alkalmazási területei	alkalmazva legyen képes az acél alapvető, a projekt szempontjából fontos tulajdonságainak összegyűjtésére és rendszerezésére. A fémek szilárdságáról tanultak felidézése, projket-produktumra gyakorolt hatások megállapítása.	• fémes, nemfémes anyagok csoportosítása • vasfémek fajtái jellemzőik • fémek mechanikai tulajdonságai • képlékenység • Fémek felhasználási területei	Képes a projektfeladatok tervezésében társaival együtt tevékenykedni(brainstorming), az alkalmas anyagokat kiválasztani Betartja az alapvető kommunikációs és viselkedési szabályokat.	
Digitális kultúra: • Digitális tartalmak (szövegek, képek, rajzok) létrehozása, formázása, esetleg prezentáció készítése. • Archiválási szempontok kiválasztása, archívumok készítése. **Gépészeti alapismeretek:** • A műszaki dokumentáció felhasználásával a mérőeszközök szakszerű és helyes használatával megtervezi az áramköri alaplapot. • Megtervezi a munkadarab	Képes a korszerű digitális eszközöket megfelelő módon kiválasztani és alkalmazni (számítógép, telefon, fényképező, nyomtató) Munkadarab, vagy térhatású ábra alapján egyszerű geometriájú alkatrészről felvételi vázlatot készít. 3D (CAD) Műszaki rajz alapján előgyártmányt választ, műveleti sorrendtervet készít,	Ismeri a digitális eszközökön alkalmazott szoftvereket és használatukat. Ismeri a nézeti- és metszeti ábrázolás szabályait. Ismeri a gyártási technológiáknak megfelelő mérethálózat készítésének szabályait. Vizualizálja a műszaki rajzon szereplő	Törekedjen az elkészítendő írásos dokumentációjának digitalizált elkészítésére és archiválására. Fontosnak tartja a műszaki dokumentációban szereplő előírások figyelembe-vételét. Szem előtt tartja a gyártás gazdaságosságát. (hulladék minimalizálása)	Segítséggel, de önállóan készíti el dokumentációját. Projektdokumentációit önállóan, határidőre elkészíti, és gondoskodik azok megfelelő archiválásáról. (projektnapló) Mindhárom projekt

elkészítésének műveleti sorrendjét. • Kiválasztja a munkadarab elkészítéséhez szükséges eszközöket, gépeket, szerszámokat. • Folyamatosan betartja a szükséges balesetvédelmi, munkavédelmi előírásokat. • A megadott rajzi utasítások alapján elkészíti az áramköri alaplapot, ellenőrzi a mérethelyességet, esetleges korrekciókat hajt végre. • Gondoskodik az elkészítendő munkadarab megfelelő felületvédelméről.	Műszaki rajz alapján kiválasztja az egyszerű, fémből készült alkatrészek gyártásához szükséges eszközöket, szerszámokat, kisgépeket. Előkészíti a munkahelyet, és elrendezi a munkavégzéshez szükséges szerszámokat, eszközöket, és betartja az ehhez kötődő munkavédelmi utasításokat. Műszaki rajz alapján előgyártmányt választ, műveleti sorrendtervet készít, majd kézi megmunkálással, és/vagy kisgépekkel egyszerű, fémből készült alkatrészeket gyárt. Kiválasztja és alkalmazza a megfelelő felületvédelmi	alkatrészt. Ismeri a gyártási műveletekhez használható szerszámokat, készülékeket, kisgépeket, és azok biztonságos használatának szabályait. Ismeri a gyártási műveletekhez használható szerszámokat, készülékeket, kisgépeket, és azok biztonságos használatának szabályait. Ismeri az alkatrészek elkészítéséhez szükséges technológiákat és az anyagok alapvető tulajdonságait. Ismeri a fémipari	Pontosan betartja a technológiai utasításokat. Törekszik a munkavégzésből adódó kockázat minimalizálására. Fontosnak tartja a védelmi eszközök ismeretét és használatát. Elkötelezett a biztonságos munkavégzés mellett. Fontosnak tartja a műszaki dokumentációban szereplő előírások figyelembe-vételét Elkötelezett a feladathoz tartozó környezetvédelmi előírások alkalmazásában	gyakorlati tevékenysége során a produktumokat önállóan készíti el, gondoskodik azok tárolásáról. Megadott szempontok alapján önálló megfigyeléseket végez a külső partnernél (pl. duális képzőhely) végzett gyártási, termelési jellemzők tekintetében, és ezekről feljegyzéseket készít (tanulói projektnapló). Közös megbeszélés után tapasztalatait felhasználja a produktumainak elkészítéséhez (műveleti sorrend összeállítása).

	eljárást.	segédanyagokat, a korrózióvédelem alapjait.	(veszélyes anyagok használata, tárolása) .	

A projektbe bevont tantárgyak: Kommunikáció - magyar nyelv és irodalom
Digitális kultúra
Matematika
Természetismeret (Fizika)
Gépészeti alapismeretek (szakmai anyagismeret, műszaki dokumentáció, munkavédelem)

A projekt megvalósításának szempontjai

Felelős	Bevontak köre	Időtartam	Módszer	Bemeneti indikátorok	Kimeneti indikátorok	Produktum	Elvárt eredmény	Ellenőrzés, értékelés
Projekt-felelős	• tanulók • iskolavezetés • oktatók • külső partner	A projekt heti beosztásban, három napon keresztül zajlik (02. hó)	Ágazat szerinti csoportbeosztás-ban csoportos, illetve egyéni munkaformában való feladatok megoldása.	IKK minta-projekt alapján készített projektterv, melyben felhasználás-ra került a területhez tartozó megelőző projekt és annak tapasztalatai, dokumentáció ja, produktuma	• tanulói produktum • műszaki rajz • projektnapló • kérdőívek (tanulói/oktatói) • értékelő lapok reflexiók • KRÉTA (projektóra rögzítése) • beszámoló a projekt megvalósulásár ól	• alkatrész nézeti ábrázolása • tervezési dokumentu m (műveleti sorrend) • elkészített alaplap	A produktum meghatározott időre, megfelelő minőségben készüljön el. Valósuljanak meg a kitűzött kompetencia-fejlesztési célok. - a bevontak körének tájékoztatása a projekt eredményéről	ELL: • iskolavezetés • munkaközösség-vezetők • projektfelelős (oktatói szint) Ért: • projektfelelős (tanulói érdemjegy-projektnapló) • önreflexió • projektreflexió (tanulói kérdőív) • oktatói, és partneri vélemények tapasztalatok

Projekt ütemterv

Ssz.	Projekt részfeladatok	tantárgy/ koncentráció	óra	Készségek, képességek	Ismeretek	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Önállóság és felelősség mértéke
1.nap							
1.	Célmeghatározás	Projekt céljának, tartalmi elemeinek, elvárásainak ismertetése	1 óra	A projekt, mint oktatási forma felidézése, korábbi tapasztalatok feldolgozása (csoportos forma).	• projekt fogalma, értelmezése • produktum meghatározása • digitalizáció • minőségcél	A tanuló motiváltan vegyen részt a projekttel kapcsolatos ismeretek feldolgozása során	Önálló véleményalkotás, megosztás a csoport tagjaival
2.	Nyelvi kompetenciák fejlesztése, írott szöveg tartalmi összegzése	Kommunikáció-magyar nyelv és irodalom	1 óra	A tanuló készség szinten alkalmazza az értő olvasás elemeit, a kapott szövegeket legyen képes felhasználni a projekt megvalósítása során.	• köz - és szaknyelvi ismeretek használata • idegen szavak, kifejezések keresésének alkalmazása	A tanuló aktívan vegyen részt a projekthez kötődő dokumentáció elemzésére.	A tanuló a projekt megvalósításához szükséges tervező lépéseket önállóan készítse el, és rögzítse azt naplójában.
3.	Matematikai kompetenciák fejlesztése, adatok alapján számítási feladatok önálló elvégzése	Matematika	1 óra	Legyen képes a tanuló a megadott munkadarab-paraméterek alapján műszaki adatokat keresni, azokat felhasználni a számítási feladataiban.	• Műszaki táblázatok c. kiadvány használatának ismerete • az adatkeresés technikájának alkalmazása • geometriai alakzat területének kiszámítása • kiterített méret meghatározása	A tanuló ismerje az adatkeresés metodikáját, a helyes adatkiválasztás jelentőségét, a szociális tanulásban rejlő lehetőségeket. Alkalmazza a rendelkezésre álló segédanyagokat (pl. műszaki táblázatok)	A matematikai feladatokat lehetőség szerint önállóan, vagy társas formában (differenciálás) oldja meg. A paraméterek meghatározását felelősséggel oldja meg (hulladék-meghatározás), nyersanyagszükséglet
4.	Természetismereti	Kémia	1	A tanuló a korábbi	• korróziót befolyásoló tényezők ismerete	aktív gyűjtőmunka és	A tanuló (feladatkijelölés

	kompetenciák fejlesztése, anyagok fizikai, kémiai jellemzőinek értelmezése		óra	ismereteit felhasználva felismerni a környezeti korróziós hatásokat	• anyagok korróziójának felismerése • korrózionak ellenálló anyagok fajtáinak felidézése • korrózióvédelem jelentősége és alapjai (bevonó eljárások)	digitalizálás, ismertetés a társakkal (brainstorming)	alapján) önállóan végezzen gyűjtőmunkát: korrózió megjelenési formái a környezetben (készítsen képfelvételeket, majd digitalizálja őket)
		Fizika	1 óra	A tanuló felidézi a fémekről tanultakat (fizikai tulajdonságok), és értelmezi a vasfémek képlékenységét.	• képlékenység alapjai, értelmezése, csúszási jelenség ábrázolása (rácssíkok) • képlékeny, és nem képlékeny anyagok jellemzői, fajtáik • mechanikai szilárdsági összefüggések (hajlítás; szálszerkezet-változások)	A tanulók aktívan vegyenek részt a korábban tanult fizikai ismeretek felidézésében (korrozív hatások, mechanikai igénybevételek, képlékeny alakító eljárások) – csoportmunka	Önálló véleményformálás, ismertetés, csoportos formában történő ismeret-feldolgozás (szociális tanulásban rejlő lehetőségek kihasználása)
5.	Digitális kompetenciák fejlesztése, digitalizáció, digitális szövegalkotás, táblázatkezelés, képszerkesztés	Digitális kultúra	1 óra	Digitális szöveg létrehozása, szerkesztési feladatok elvégzése, archiválás	• szövegszerkesztő program használata • digitális felvételek készítése, átalakítása, dokumentumba való beillesztése • kész dokumentumok mentésének folyamata	A tanuló megadott határidőkön belül készítse el digitális dokumentumait, ezeket megbízható módon archiválja.	Felelősséggel dolgozzon a határidő vonatkozásában, leadott dokumentumait önállóan készítse el.
2. nap							

1.	***Előkészítés*** • műszaki dokumentáció tanulmányozása • munkaterület elrendezése, a projektfeladat végrehajtásához szükséges eszközök meghatározása • a projektfeladat végrehajtásához szükséges mérő- és ellenőrző, illetve megmunkáló eszközök kiválasztása	Gépészeti alapismeretek (gyakorlat)	1 óra	3D (CAD) rajz elemzése és értelmezése, szükséges eszközök, berendezések, meghatározása. Munkaterület projektnek megfelelő kialakítása Szükséges mérő -és ellenőrzőeszközök meghatározásának képessége	• matematikai ismeretek (ábrázoló geometria) • axonometria • méretarányok és alkalmazásuk • főbb rajzi szabványok • méretek, méretarányok • mértékegységek	A tanuló elemezze és értelmezze a kapott műhelyrajz elemeit, tervezze meg az alkatrész elkészítésének módját, annak lépéseit. Határozza meg a gyártás során beiktatott ellenőrzések pontjait, a használatos megmunkáló gépeket/berendezése-ket, az alkalmazott mérő-és ellenőrző eszközöket	Önállóan készítsen nézet szerinti vázlatos rajzot (rajzi szabványokat figyelembe véve), és ezeket rögzítse a projektnaplójában. Készítsen műveleti sorrendet a produktum gyártási folyamatára.
2.	***Produktum előállítása*** • a rendelkezésre álló műszaki dokumentáció, és a tanulói <u>saját tervezés alapján</u> előrajzolást végez • az előrajzolt méretek alapján darabolást végez	Gépészeti alapismeretek (gyakorlat)	6 óra	A rajzi információk alapján meghatározza a munkadarab befoglaló méreteit, jellemzőit. Megfelelő eszköz segítségével elvégzi a lemezdarabolási folyamatokat. (karos és kézi lemezolló)	Ismeri a mérés elemeit, a rajzi eszközöket és használatukat. Ismerje a darabolási ráhagyás fogalmát, alkalmazásának szükségességét. Ismeri a használatos daraboló eszközöket.	Törekszik a méretek pontos felvitelére, azok megfelelő ellenőrzésére. A rajzi utasításoknak megfelelően törekszik a méretre való darabolás végrehajtására, a balesetmentes	Feladatát önállóan végzi, a méreteket kontrollálja. A daraboló -szerszámok szakszerű használatával önállóan végzi feladatát. Önállóan legyen képes a kívánt felületi érdesség

	• a darabolási ráhagyásokat méretre készíti, ellenőrzi a felületminőségi követelményeknek való megfelelést, javít, korrigál • a szabványírás szabályainak alkalmazásával elkészíti a munkadarab egyedi jelöléseit. • ellenőrzés, értékelés			Legyen képes a simító műveletek elvégzésére, a pontos méret kialakítására. Legyen képes a szabványos betűfajták felidézésére és alkalmazására. Képes az elkészült munkadarabot egységesen és részleteiben elemezni, értékelni, az esetleges keletkezett hibákat felismerni, szükség és lehetőség szerint javítani.	Ismerje a simító eljárásokat, az alkalmazandó eszközöket, technikákat. Ismerje a betűszabványokat, a készítésükhöz szükséges rajzi - és megmunkáló eszközöket. Méretellenőrzés, felületi érdesség ellenőrzés, felületvédelmi vizsgálat.	munkavégzésre. Ismerje a felületi érdesség fogalmát, alkalmazásának jelentőségét. Pontos munkavégzéssel, a szabályok betartásával fejlődjön a tanulói íráskép. Törekszik a munkadarab teljeskörű vizsgálatára, a műveleti utasítás és készmunkadarab összevetésére, esetleges hibák feltárására.	elérésére, az esztétikai szempontok figyelembevételére. IKT eszköz segítségével önálló betűformázás. Oktatói kontroll mellett önálló ellenőrzés végrehajtása, feladat megvalósításának értékelése (részfeladat önértékelése)
3. nap							
1.	**Látogatás,** egy fémipari megmunkáló egységnél (pl. duális képzőhely, egyéb cég stb.)	üzemlátogatás	4 óra	• képes az elméleti ismeretek és gyakorlati tapasztalatok egységének felismerésére • a fémmegmunkálási eljárások (lemezmunkák) alkalmazásának értelmezésére	• ismeri/ismerje meg, a fém jellemző szilárdsági tulajdonságait • az adott egységben alkalmazott daraboló eljárásokat, gépeket, berendezéseket • a megmunkálások jellemzőit • alkalmazásuk	Aktívan vegyen részt a látogatás folyamatában, ismerje fel a tapasztaltak felhasználásának jelentőségét a projekt készítése során. Készítsen tapasztalati vázlatot (projektnapló)	• legyen képes önálló véleményalkotásra, gondolatai írásban való rögzítésére (projektnapló)

				• a fémtani alapismeretek rendszerezésére	előírásait, követelményeit (bemutatás, tájékoztató)		
2.	**Projektzárás**	tapasztalatok, értékelés, dokumentáció	2 óra	Tanulói összegzések készítése, dokumentálása Oktatói reflexiók, értékelések	• megszerzett elméleti és gyakorlati ismeretek • oktatói értékelés visszajelzései	A tanulók legyenek képesek szerzett ismereteik rendszerezésére, egymással való megosztására. (szociális tanulás kibontakoztatása)	A projekt-tapasztalatok alapján a tanuló önállóan elemzi tapasztalatait, készíti összegzését (projektnapló), és tapasztalatai alapján végez önértékelést, ill. projektértékelést (tanulói kérdőívek)

Gépészet ágazat

III. projekt

projekt témája:	**Tartó lábak készítése**
készítette:	Czimbalek Ottó, Klisz Tibor
érintett szakmák:	Ipari gépész (ipar szakirány); Gépi és CNC forgácsoló
résztvevők feladata:	Tartó lábak tervezéséhez, elkészítéséhez kapcsolódó ismeretek elsajátítása, a korábbi tanulmányok során elsajátított tartalmak felidézése és rögzítése
csoportok száma, csoportlétszám:	2 csoport 8-8 fő/csoport
helyszín	Kaposvári SZC Nagyatádi Szakképző Iskola / adott tanév április hó 2. felében
projekt célja, végeredmény értékelése	Az eddig tanult ismeretek hasznosítása, alkalmazása a gyakorlatban
eszközigény	interaktív tábla, rajzi eszközök, mérő és ellenőrző eszközök, megmunkáló szerszámok

Projektek általános leírása:

A projektterület: Gépipari ágazati projektek
Érintett szakmák: Ipari gépész (ipar szakirány); Gépi és CNC forgácsoló
A részvevők feladata: ágazati vizsgát előkészítő projektfeladatok tervezése és megvalósítása
Csoportok száma, létszáma: 2 csoport, átlag 8-8 fővel
Tanulók értékelése: tantárgyi koncentrációnkként egy-egy érdemjeggyel, ill. szöveges értékeléssel (tanulói projektnaplóban)

A projektek ütemezése: a projekt az adott tanév során több napon keresztül, a tanév rendjéhez és az éves intézményi munkatervhez igazodóan kerül megvalósításra

A tervezés alapjai: az ágazati alapvizsga által elvárt követelmények, illetve képzési és kimeneti követelményekben megfogalmazott előírások

Főbb projektkritériumok:

- készüljön előzetes tanulói tudásfelmérés, mely kiterjed a „projekt, mint oktatási forma”, digitális eszközök ismerete, tanulói elvárások témakörökre (kérdőív)
- a tanulók ismerjék meg a projekt – mint fogalom-, lényegét, a projekt jellegű oktatás tartalmi elemeit, a projektkészítés főbb lépéseit, és szabályait, a különböző munkaformák (jelen esetben egyéni és csoportos) alkalmazásának lehetőségeit,
- a tanulók – előre meghatározott szempontok alapján-, vegyenek részt projekt tervezési folyamataiban (mit, hogyan, mivel, miért)
- a tanulók legyenek képesek a korábban elsajátított ismereteiket alkalmazva végrehajtani tervezési feladataikat, és megvalósítani a projektben meghatározott produktumokat,
- a projektekben elkészített produktumok legyenek alkalmasak a sikeres ágazati vizsgához vezető folyamat támogatására, az azon való felhasználásra,
- a tanulók az egyes projektekben végzett tevékenységeiket folyamatosan dokumentálják (tanulói projektnapló),
- a projekt során fejlődjenek a tanulók különböző kompetenciái, szociális, és problémamegoldó képességei,
- a projektekbe épüljenek be a kapcsolódó tantárgyi koncentrációk, és az egyes tantárgyi területeknek megfelelő oktatók aktívan vegyenek részt a megvalósítási folyamatokban,
- a projekt megvalósítása során legyen megfelelő szintű a tanulói motiváció, melyet támasszon alá az elméleti ismeretek és azok gyakorlati alkalmazásának egysége,
- az oktatók a projekt egész folyamatán keresztül nyújtsanak irányító, koordináló és támogató segítséget a tanulói tervek és produktumok megvalósításhoz,
- a külső partnerek (pl. duális képzők) vegyenek részt a projekt megvalósításának elsősegítésében (pl. gyakorlati tapasztalatok, gyártási folyamatok ismeretének átadása, infrastrukturális hátterek megismertetése a tanulókkal stb.)
- a projektben valósuljanak meg a 360 fokos értékelés szempontjainak megfelelő elvárások, és ezek dokumentálásra kerüljenek,

Mely, a KKK-ban szereplő kompetenciák elsajátítását segíti a projekt? (tantárgyi koncentrációk)

Projekt részfeladat	képességek, készségek	Ismeretek	Elvárt Viselkedésmódok,	Önállóság és felelősség

			attitűdök	mértéke
Közismeret: **Kommunikáció - magyar nyelv és irodalom:** Fogalmak, gondolatok, tények, kifejezések értelmezése, és közvetítése szóban és írásban (hallott és olvasott szöveg értése, szövegalkotás szóban és írásban),	Hallott és olvasott szöveg értése, szövegalkotás szóban és írásban (projekt leírások, és tartalmak, tanulói napló, reflexiók, önreflexiók)	Az olvasás és annak jelrendszerének ismerete, ill. jó technikai kivitelezése. A különböző típusú szövegek tartalmának elsődleges, majd mélyebb megértése és a szövegfeldolgozás feladataihoz kapcsolódó írott utasítások követése.	Legyen képes a projekt tervezési és megvalósítási folyamataiban aktívan részt venni, gondolatait mások számára megfelelő módon közölni (szóban és írásos formában)	Projektfeladatát (irányítás mellet) önállóan végzi, a szükséges adminisztratív teendőket gondosan készíti el. Figyel a szakszerű, de közérthető megfogalmazásokra.
Matematika: számítási feladatok (felszín és térfogat), mértékegységek és átváltások	A matematikai ismereteket felhasználva (megadott mértékegységek alapján) méretez, darabol, alapszámításokat végez.	Ismeri az alapvető matematikai műveleteket és számításokat, felidézi az SI-mértékegységről tanultakat, ismeri az alkatrész geometriájának megfelelő, és az adott méret meghatározásához szükséges mérőeszközöket.	Törekszik a használatos mérő és ellenőrző eszközök pontos használatára, állaguk megóvására. Elkötelezett a mérés pontos elvégzése mellett.	A munkafeladathoz önállóan választ szerszámokat, eszközöket. Felelősséget vállal önmaga és társai biztonságáért. A védőberendezéseket és védőfelszerelést rendeltetésszerűen használja. Ismeri a vonatkozó biztonságtechnikai előírásokat, és azokat betartja.
Természetismeret /fizika/ • Fémek gépészeti alkalmazásai,	Korábbi ismereteit alkalmazva legyen képes a	A fa mint elektromos szigetelő/vezető.	Képes a projektfeladatok tervezésében társaival együtt	

alapvető tulajdonságai, fajtái, felhasználási területei. • Az elektromos áram és hatásai, áramköri jelek, kapcsolások, egyszerű áramkör elemei (általános iskolai ismeretek áttekintése).	fa alapvető, a projekt szempontjából fontos tulajdonságok összegyűjtésére és rendszerezésére. Az elektromos áramról tanultakat megfelelően alkalmazza tervezési és végrehajtási feladataiban.	Ismeri a feszültség, az áramerősség és az ellenállás mérésének módját, tisztában van az elektrotechnikai alaptörvényekkel.	tevékenykedni(brainstorming), az alkalmas anyagokat kiválasztani Betartja az alapvető kommunikációs és viselkedési szabályokat. Elkötelezett a biztonságos munkavégzés mellett.	
Digitális kultúra: • Digitális tartalmak (szövegek, képek, rajzok) létrehozása, formázása, esetleg prezentáció készítése. • Archiválási szempontok kiválasztása, archívumok készítése. **Gépészeti alapismeretek:** • A műszaki dokumentáció felhasználásával a mérőeszközök szakszerű és helyes használatával megtervezi az áramköri alaplapot alátámasztó tartó lábakat. • Megtervezi a munkadarab	Képes a korszerű digitális eszközöket megfelelő módon kiválasztani és alkalmazni (számítógép, telefon, fényképező, nyomtató) 3D (CAD) rajz alapján az egyszerű geometriájú alkatrészről felvételi vázlatot készít, előgyártmányt választ, műveleti sorrendtervet készít. Kiválasztja az egyszerű, fémből készült alkatrészek	Ismeri a digitális eszközökön alkalmazott szoftvereket és használatukat. (Solid Edge) Ismeri a nézeti- és metszeti ábrázolás szabályait. Ismeri a gyártási technológiáknak megfelelő mérethálózat készítésének szabályait. Vizualizálja a műszaki rajzon szereplő alkatrészt.	Törekedjen az elkészítendő írásos dokumentációjának digitalizált elkészítésére és archiválására. Fontosnak tartja a műszaki dokumentációban szereplő előírások figyelembe-vételét. Szem előtt tartja a gyártás gazdaságosságát. (darabolási hulladék minimalizálása) Pontosan betartja a	Segítséggel, de önállóan készíti el dokumentációját. Projektdokumentációit önállóan, határidőre elkészíti, és gondoskodik azok megfelelő archiválásáról. A projekt gyakorlati tevékenysége során a produktumot önállóan készíti el, és gondoskodik

elkészítésének műveleti sorrendjét. • Kiválasztja a munkadarab elkészítéséhez szükséges eszközöket, gépeket, szerszámokat. • A megadott rajzi utasítások alapján elkészíti az áramköri alaplapot alátámasztó lábakat (darabol, fúr, süllyeszt, menetet fúr) ellenőrzi a mérethelyességet, esetleges korrekciókat hajt végre. • Folyamatosan betartja a szükséges balesetvédelmi, munkavédelmi előírásokat.	gyártásához szükséges eszközöket, szerszámokat, kisgépeket. Előkészíti a munkahelyet, és elrendezi a munkavégzéshez szükséges szerszámokat, eszközöket, és betartja az ehhez kötődő munkavédelmi utasításokat. Műszaki rajz alapján előgyártmányt választ, műveleti sorrendtervet készít, majd kézi megmunkálással, és/vagy kisgépekkel egyszerű, fémből készült alkatrészeket gyárt. Készség szinten alkalmazza az eszközök és gépek használata során betartandó munkavédelmi szabályokat	Ismeri a gyártási műveletekhez használható szerszámokat, készülékeket, kisgépeket, és azok biztonságos használatának szabályait. Ismeri a gyártási műveletekhez használható szerszámokat, készülékeket, kisgépeket, és azok biztonságos használatának szabályait. Ismeri az alkatrészek elkészítéséhez szükséges technológiákat és az anyagok alapvető tulajdonságait, a baleseti forrásokat és a baleset megelőzésének lehetőségeit	technológiai utasításokat. Törekszik a munkavégzésből adódó kockázat minimalizálására. Fontosnak tartja a védelmi eszközök ismeretét és használatát. Elkötelezett a biztonságos munkavégzés mellett. Fontosnak tartja a műszaki dokumentációban szereplő előírások figyelembe-vételét Elkötelezett a feladathoz tartozó környezetvédelmi és balesetvédelmi előírások alkalmazásában (veszélyes anyagok használata, veszélyforrások ismerete).	annak megfelelő tárolásáról. Megadott szempontok alapján önálló megfigyeléseket végez a külső partnernél (pl. duális képzőhely) végzett gyártási, termelési jellemzők tekintetében, és ezekről feljegyzéseket készít (tanulói projektnapló). Közös megbeszélés után tapasztalatait felhasználja a produktumainak elkészítéséhez (műveleti sorrend összeállítása).

A projektbe bevont tantárgyak: Kommunikáció - magyar nyelv és irodalom
Digitális kultúra
Matematika
Természetismeret (Fizika)

Gépészeti alapismeretek (szakmai anyagismeret, műszaki dokumentáció, munkavédelem)

A projekt megvalósításának szempontjai

Felelős	Bevontak köre	Időtartam	Módszer	Bemeneti indikátorok	Kimeneti indikátorok	Produktum	Elvárt eredmény	Ellenőrzés, értékelés
Projekt-felelős	• tanulók • iskolavezetés • oktatók • külső partner	A projekt heti beosztásban, három napon keresztül zajlik (04. hó)	Ágazat szerinti csoportbeosztás-ban csoportos, illetve egyéni munkaformában való feladatok megoldása.	IKK minta-projekt alapján készített projektterv, melyben felhasználás-ra kerültek a területhez tartozó megelőző két projekt tapasztalatai Műszaki rajz, előző dokumentációk, produktumok.	• tanulói produktum • műszaki rajz • projektnapló • kérdőívek (tanulói/oktatói) • értékelő lapok reflexiók • KRÉTA (projektóra rögzítése) • beszámoló a projekt megvalósulásáról	• alkatrész nézeti ábrázolása • tervezési dokumentum (műveleti sorrend) • elkészített tartólábak	A produktumok meghatározott időre, megfelelő minőségben készüljenek el. Valósuljanak meg a kitűzött kompetencia-fejlesztési célok. - a bevontak körének tájékoztatása a projekt eredményéről	ELL: • iskolavezetés • munkaközösség-vezetők • projektfelelős (oktatói szint) Ért: • projektfelelős (tanulói érdemjegy-projektnapló) • önreflexió • projektreflexió (tanulói kérdőív) • oktatói, és partneri vélemények tapasztalatok

Ssz.	Projekt	Tantárgy	Óraszá	Készségek, képességek	Ismeretek	Elvárt	Önállóság és

	részfeladatok		**m**			**viselkedésmódok, attitűdök**	**felelősség mértéke**
1.	Célmeghatározás	Projekt céljának, tartalmi elemeinek, elvárásainak ismertetése	1 óra	A projekt, mint oktatási forma felidézése, korábbi tapasztalatok feldolgozása (csoportos forma)	• projekt fogalma, értelmezése • produktum meghatározása • digitalizáció • minőségcél	A tanuló motiváltan vegyen részt a projekttel kapcsolatos ismeretek feldolgozása során	Önálló véleményalkotás, megosztás a csoport tagjaival
2.	Szövegértési feladatok (projekt az oktatásban)	Kommunikáció - magyar nyelv és irodalom	1 óra	Írott szöveget olvas, elemez és értelmez. (korábbi projektek írásos dokumentumai)	Írott szöveg ismerete, kulcsfogalmak szövegből való kiemelése	Minden tanuló aktívan vegyen részt a szövegértelmezési folyamatokban, ismereteit megosztani a csoport tagjaival.	Az olvasott szöveget önállóan legyen képes elemezni, és saját szavakkal értelmezni, előadni.
3.	Matematikai mennyiségek áttekintése, hosszúság, felszín, térfogat. Használatos mértékegységek ismétlése.	Matematika	1 óra	Alapműveleteket végez felszín térfogatszámításokkal. Hosszúsági- és területmértékegységeket határoz meg, vált át.	Ismeri az SI mértékegységrendszerben használatos, a matematikai feladatokhoz kötődő mértékegységeket.	Legyen képes felidézni az iskolában tanultakat, és azokat alkalmazni a feladatvégzések során.	Önálló feladatmegoldásra törekszik.
4.	Természetismeret: Fémek, vas, acél tulajdonságai, jellemzőik, csoportosításuk	kémia, fizika	2 óra	Ismeri az ipari anyagok fajtáit, tulajdonságait, képes azok tulajdonságainak felidézésére.	Ismerje és tudja az alapanyagok csoportosítását, tulajdonságait. Sajátítsa el a fémek csoportosítását. Ismerje meg a fémek fizikai, kémiai és technológiai	A tanult ismeretek felhasználásával legyen képes az ismeretanyagot feldolgozni, átlátni, azt csoporttársaival megosztani	Értelmezve feladatát, önállóan legyen képes a tanult anyagokat csoportosítani.

					tulajdonságait.		
5.	***Műszaki dokumentáció*** • műszaki dokumentáció elemeinek értelmezése • a tartó lábak elkészítéséhez szükséges műveleti sorrend megállapítása • a tartó lábak elkészítéséhez szükséges eszközök, szerszámok és gépek meghatározása • korrózió - és felületvédelemhez szükséges anyagok, eljárások megállapítása • Menetek rajzi jelölése, értelmezése • Szabványok ismerete, használata	Gépészeti alapismeretek (elmélet)	3 óra	Legyen képes a műszaki dokumentáció értelmező áttekintésére, következtetések levonására, oktatói irányító segítséggel a szükséges eszközök és technológiák megállapítására. Korábbi ismereteit felhasználva készség szinten legyen képes alkalmazni a felületvédelmi vegyi eszközök használatával kapcsolatos munkavédelmi szabályokat. Képes menettáblázatok használatára, értelmezésére (oktatói segédlet)	• ismeri a műszaki ábrázolás során alkalmazott jelöléseket, azokat a gyakorlati ismeretekkel egységben kezeli • ismeri a felületvédelmi előírásokat, jellemzőket, az ott használatos anyagokat, felhasználásuk, tárolásuk szabályait • ismeri a menetek fajtáit, főbb jellemzőit, a menetkészítés folyamatát, eszközeit, előírásait	A műszaki dokumentáció rajzi jeleit megfelelő módon képezze le, az alkalmazandó szerkesztési és technológiai folyamatokat fegyelmezetten hajtsa végre. Kellő figyelemmel legyen a vegyi anyagokat alkalmazása során	Oktatói iránymutatással önállóan készít műveleti tervet. Felelősen bánik a veszélyes (enyhén mérgező, v. gyúlékony) vegyi anyagokkal
2.nap							

1.	***Előkészítés*** • műszaki dokumentáció tanulmányozása, műveleti sorend pontosítása • munkaterület elrendezése, a projektfeladat végrehajtásához szükséges eszközök meghatározása • a projektfeladat végrehajtásához szükséges mérő-és ellenőrző, illetve megmunkáló eszközök kiválasztása	Gépészeti alapismeretek (gyakorlat)	1 óra	Legyen képes a műveleti utasítás alapján a megfelelő szerszámok, mérő-és ellenőrzőeszközök kiválasztására. 3D (CAD) rajz elemzése és értelmezése, szükséges eszközök, berendezések, meghatározása, munkaterület projektnek megfelelő kialakítása.	• ismeri az eszközök megfelelő használatát, a munkadarab előkészítésekor szakszerűen jár el. • ismeri a munkaterületre vonatkozó munkavédelmi szabályokat	A mérési eredményeket helyesen értelmezi, az esetleges hibákat időben észreveszi, javítja.	Önállóan készíti elő a feladat végrehajtásához szükséges eszközöket, méréssel és ellenőrzéssel csökkenti a selejtes munkadarab készítésének lehetőségét.
2.	***Megmunkálás*** • műszaki dokumentáció alapján előrajzolást végez • az előrajzolt méretek alapján darabolást végez • a darabolási ráhagyásokat méretre készíti,	Gépészeti	6 óra	A rajzi információk alapján képes meghatározni a munkadarab befoglaló méreteit, jellemzőit. Legyen képes a megfelelő számú nézet, metszeti ábrázolásra. Ismerje a furatok jelölési, méretezési szabályait	Ismeri a mérés elemeit, a rajzi eszközöket és használatukat. Ismeri a darabolási ráhagyás fogalmát, alkalmazásának szükségességét.	Törekszik a méretek pontos felvitelére, azok megfelelő ellenőrzésére. A rajzi utasításoknak megfelelően törekszik a méretre való darabolás végrehajtására.	Feladatát önállóan végzi, a méreteket kontrollálja. A daraboló szerszámok szakszerű használatával önállóan végzi feladatát.

	ellenőrzi a felületminőségi követelményeknek való megfelelést, javít, korrigál • sorjázás • pontozás, előfúrás, fúrás, süllyesztés • a szabványírás szabályainak alkalmazásával elkészíti a munkadarab egyedi jelöléseit. • ellenőrzés • Műszaki rajz készítése az elkészült munkadarabról szükséges számú nézetben, metszeti ábrázolás, szabványoknak megfelelő méretezés	alapismeretek (gyakorlat)		Megfelelő eszköz segítségével legyen képes elvégezni a darabolási folyamatokat. Legyen képes a simító műveletek elvégzésére, a pontos méret kialakítására. Legyen képes elvégezni a furatok pontos bejelölését, furatok elkészítését. Legyen képes a szabványos betűfajták felidézésére és alkalmazására. Legyen képes az elkészült munkadarabot egységesen és részleteiben elemezni, értékelni.	Ismeri a simító eljárásokat, az alkalmazandó eszközöket, technikákat. Ismerje és használja a fúrás technológiai adatait, feltételeit. Tudja biztonságosan használni a szükséges eszközöket, gépeket. Betartja a munka,- tűz, és balesetvédelmi szabályokat Ismerje a betűszabványokat, a készítésükhöz szükséges rajzi - és megmunkáló eszközöket. Méretellenőrzés, felületi érdesség ellenőrzés, felületvédelmi vizsgálat.	Ismerje a felületi érdesség fogalmát, alkalmazásának jelentőségét. Pontos munkavégzéssel, a szabályok betartásával fejlődjön a tanulói íráskép. Törekszik a munkadarab teljeskörű vizsgálatára, a műveleti utasítás és készmunkadarab összevetésére, esetleges hibák feltárására. Figyel saját és csoporttársai épségére, környezetének megóvására.	Önállóan legyen képes a kívánt felületi érdesség elérésére, az esztétikai szempontok figyelembe vételére. IKT eszköz segítségével önálló betűformázás. Oktatói kontroll mellett önálló ellenőrzés végrehajtása.
3. nap							

1.	**Látogatás,** egy fémipari megmunkáló egységnél (pl. duális képzőhely, egyéb cég stb.)	üzemlátogatás	4 óra	• képes az elméleti ismeretek és gyakorlati tapasztalatok egységének felismerésére • a fémmegmunkálási eljárások (darabolások, forgácsolási eljárások, felületkezelések) alkalmazásának értelmezésére • a fémtani alapismeretek rendszerezésére	Ismeri/ismerje meg: • a fém jellemző szilárdsági tulajdonságait • az adott egységben alkalmazott daraboló, forgácsoló eljárásokat, gépeket, berendezéseket • a megmunkálások jellemzőit • alkalmazásuk előírásait, követelményeit (bemutatás, tájékoztató)	Aktívan vegyen részt a látogatás folyamatában, ismerje fel a tapasztaltak felhasználásának jelentőségét a projekt készítése során. Készítsen tapasztalati vázlatot (projektnapló)	Legyen képes önálló véleményalkotásra, gondolatai írásban való rögzítésére (projektnapló)
2.	**Projektzárás**	tapasztalatok, értékelés, dokumentáció	2 óra	Tanulói összegzések készítése, dokumentálása, oktatói reflexiók (csoport és egyéni tanulói értékelés)	• megszerzett elméleti és gyakorlati ismeretek • daraboló eljárások, eszközök, berendezések • menet és menetkészítés elemei • műhelykörnyezetben végzett daraboló, menetkészítő eljárások	A tanulók legyenek képesek szerzett ismereteik rendszerezésére, egymással való megosztására. (szociális tanulás kibontakoztatása)	A projekt-tapasztalatok alapján a tanuló önállóan elemzi tapasztalatait, készíti összegzését (projektnapló), és tapasztalatai alapján végez önértékelést, ill. projektértékelést (tanulói kérdőívek)

6.sz. melléklet

A GINOP-6.2.2-VEKOP/15 bemeneti mérés adaptálása a 9. évfolyamon

1. A GINOP-6.2.2-VEKOP/15 kiemelt projekt célja

- A 9. évfolyamos tanulók közül a lemorzsolódással veszélyeztetettek kiszűrése,
- a végzettség nélküli iskolaelhagyók számának csökkentése,
- intézményünk kulcskompetencia-fejlesztő tevékenységének megerősítése,
- az alapkészségek fejlesztésére alkalmas pedagógiai eszközrendszer fejlesztése,
- a szakképzés eredményesebbé tétele, a hatékonyság növelése,
- az iskolai teljesítmény növelése,
- az egész életen át tartó tanulásra való motiválás.

A fenti célok elérése érdekében a szakképzést megkezdő tanulók körében országos felmérésre került sor, amelynek célja a tanuláshoz és a mindennapi életben szükséges tudáshoz nélkülözhetetlen képességek mérése révén a lemorzsolódással veszélyeztetett tanulók kiszűrése, majd tanórák keretén belüli vagy tanórán kívüli fejlesztése.

2. A mérés jellemzői

- Mérések ideje: a bemeneti mérés ideje az adott tanév szeptember hónapja, a kimeneti mérés ideje az adott tanév május hónapja
- a mérésben intézményünk belépő 9. évfolyamos technikumi és szakképző iskolai tanulói vesznek részt – ez alól mentesülnek azok a sajátos nevelési igényű tanulók, akik szakértői bizottság által kiadott szakértői véleménnyel rendelkeznek.
- diagnosztikus mérés, felméri a tanulók előzetes tudását, készségeit, képességeit, amelyek szükségesek a továbbhaladáshoz, illetve a szakmai ismeretek elsajátításához,
- a tanulók teljesítménye alapján kiszűri a lemaradókat,
- lehetőséget biztosít a kiemelkedően teljesítő diákok kiszűrésére,
- összehasonlítási lehetőséget ad az ország különböző régióiban tanuló diákok, a szakképzési centrumok, AM Konzorciumok és az iskolák teljesítményére vonatkozóan.

3. Mérendő készségek, képességek, vizsgált tudásterületek

A különböző kompetenciaterületekben megjelenő ismeretek, készségek, és ezek hátterében a meghatározó képességek és attitűdök több műveltségterülethez is köthetők. Több kompetencia egymásba fonódik, így részben fedik egymást, hasonló egymásra építettség jellemzi a képességek kibontakoztatására és a tanulás fejlesztésére irányuló célok és az egyes műveltségterületek viszonyát.

Az országos méréseken a matematika készség- és képességterületei, illetve a szövegértés kerültek a vizsgálatok középpontjába. Ezek azok a képességek, melyek birtokában a tanulók a mindennapi életben boldogulhatnak és megállhatják a helyüket az iskolán kívül is.

A szakképzésben tanulók kudarcainak okai összetettek, de egyértelmű összefüggés mutatható ki a lemorzsolódás és az érintettek alacsony szövegértési és matematikai eszköztudása között. Az alapkészségek szintje a szakképzésben tanulók esetében a legkritikusabb, ami már rövidtávon is veszélyezteti a tanulmányok sikeres befejezését, további foglalkoztathatóságukat.

Mivel a projekt célja az iskolaelhagyás elkerülése, a gyerekek szakmához juttatása, a továbbtanulás biztosítása, ezért a mérés a tanulási problémák okainak feltárására és a tanuláshoz nélkülözhetetlen képességek megismerésére koncentrál.

A mérés három területe, kulcskompetenciái:

- az anyanyelvi kommunikáció: szókincs, olvasáskészség, szövegértés;
- a matematikai kompetencia: számolás, mértékegységváltás, mennyiségi következtetések, becslés, mérés;
- a hatékony önálló tanulás kompetenciái:

    - gondolkodási képességek: rendszerezés, kombinativitás, induktív következtetés, problémamegoldás, kreativitás;

    - kommunikációs képességek: grafikonok, táblázatok, ábrák értelmezése, ábrázolás, prezentáció, sík- és térbeli viszonyok, relációszókincs, szövegértelmezés

A mérések célja a szükséges beavatkozások megtétele (lemaradó tanulók csoportjainak létrehozása), ezért az online tesztek segítségével feltérképezhető, hogy mi az esetleges kudarc oka, milyen alapvető ismeretei hiányoznak a tanulóknak, illetve melyek azok a képességek, gondolkodási műveletek, amelyek nem kellően fejlettek.

4. A tesztek összetétele

Diagnosztikus (helyzetfeltáró) tesztek készültek, amelyek objektíven mérik, hogy a tanulók milyen előzetes tudással, készségekkel, képességekkel érkeztek a középiskolába. A feladatok alkalmasak ismeret-jellegű tudás mérésére, információval szolgálnak egyes készségek, képességek, jártasságok szintjéről, illetve jellemző a változatosság, a tartalmi, mélységi és nehézségi differenciáltság.

A mérés eredménye alapján a fenntartó, az intézményvezető és az oktatók részletes információkat szerezhetnek arról, hogy a tanulók milyen feltételekkel kezdik a nevelés-oktatás középiskolai szakaszát, melyek azok a területek, ahol lemaradtak, illetve ahol teljesítményük kiemelkedő. Hasznos lehet az eredmény a tanulók motiválása, fejlesztése, a tanulás tervezése, szervezése tekintetében.

5. A mérés előkészítése

A szakképzési centrum és intézményünk részére az Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Hivatal elküldte a következő dokumentumokat:

- útmutató főigazgatónak, intézményvezetőnek,
- útmutató a mérési koordinátorok részére
- útmutató a felügyelő oktatók részére
- útmutató rendszergazdák részére
- táblázat az eredmények rögzítéséhez – Adatbegyűjtés mérés után címmel.

Iskolánkban a mérési koordinátor a felelős a mérés előkészítéséért, lebonyolításáért és dokumentálásáért.

- Forgatókönyvet készít a mérés ütemezéséről (mérés ideje, osztály, terem, felügyelőtanár),
- osztályonként elkészíti a tanulók 10 számjegyű mérési azonosítóját, majd nyomtatás után átadja a felügyelőtanároknak, akik továbbítják azokat a tanulóknak,
- a mérés lebonyolításához piszkozati lapokat készít elő (lepecsételt üres lap),
- a zökkenőmentes lebonyolítás érdekében együttműködik a rendszergazdával (tanterem, informatikai eszközök, a megküldött program feltelepítése) és az órarendet elkészítő igazgatóhelyettessel,
- tájékoztató keretében felkészíti a felügyelőtanárokat a mérésre, melyről jegyzőkönyvet készít,
- a méréssel kapcsolatban személyesen tájékoztatja az oktatói testületet, és a tanulókat,
- a szülőket, gondviselőket a KRÉTA-rendszeren és az iskolai honlapon keresztül informálja.

6. A mérés lebonyolítása

- A mérést megelőző szünetben a tanulók elfoglalják helyüket a mérésre előkészített, már működő gépeknél (gépenként 1-1 tanuló),
- a mérés megkezdése előtt a tanulók telefonjaikat kikapcsolt állapotban elhelyezik a táskájukban,
- a felügyelőtanár felolvassa a mérési útmutató tanulókra vonatkozó részét, kiosztja a mérési azonosítókat, a lepecsételt lapokat, majd megkéri őket az Online Tanulói Teszt kitöltésére az alábbi ütemezés szerint.

1. tanóra előtti szünet: **Online Tanulói Kérdőív** kitöltése (10 perc)
1. tanóra (45 perc)
- **Matematika teszt** kitöltése (45 perc)
2. tanóra (45 perc) Időkorlát: 12 perc + 33 perc
- **Figyelem teszt** (tervezett idő 8 perc)
- **Emlékezet teszt** (tervezett idő 4 perc)
- **Anyanyelvi kompetencia teszt**
    - **Címszóolvasás teszt kitöltése**
    - **Szókincs teszt kitöltése**
    - **Szövegértés teszt kitöltése**

7. Az eredmények rögzítése

Az országos mérésen a beérkező adatokat nem névvel, hanem kóddal dolgoztuk fel. Az eredmények rögzítésére a rendszer által biztosított adatbegyűjtő táblázatot használtunk, melyet eljuttattunk a szakképzési centrumba.

A bemeneti és kimeneti teszteredmények elemzését a kijelölt mentorok végzik, s ezek alapján soroljuk be a tanulókat az egyes fejlesztőcsoportokba. Munkájukat az intézményi mérés-értékelési csoport segíti (a tanulók különböző feladatokban elért teljesítményéről készítenek kimutatásokat, diagramokat).

Komplex pedagógiai-módszertani fejlesztések terveinek kidolgozása és megvalósítása

GINOP-6.2.3-17-2017-00005

A Komplex Alapprogram koncepciója

A projekt fejlesztési beavatkozásként értelmezhető a végzettség nélküli iskolaelhagyás mérséklése érdekében, melynek során az alábbi területeken valósítunk meg fejlesztéseket:

- a lemorzsolódás megelőzésére alkalmas, tanulást támogató pedagógiai módszerek kidolgozása,
- a pedagógiai szemléletváltás elősegítését szolgáló pedagógusképzési és továbbképzési tartalmak megújítása

A Komplex Alapprogram elősegíti az egész életen át tartó tanulást megalapozó úgynevezett horizontális készségek fejlesztését is, amelyek: a tanulni tudás képessége, a társadalmi és állampolgári felelősségvállalás, a kezdeményező- és vállalkozókészség, a kulturális tudatosság, valamint a kreativitás. A Komplex Alapprogram nem csupán a kulcskompetenciák fejlesztése (az anyanyelven, az idegen nyelveken folytatott kommunikáció képessége, a digitális készségek, az írni és olvasni tudás képessége, valamint az alapvető matematikai és természettudományos/műszaki készségek), hanem mindezeken túlmenően biztosítja a transzverzális készségek fejlesztésének lehetőségét is, amelyek a kritikus gondolkodás, a kreativitás, a kezdeményezőkészség, a problémamegoldó gondolkodás, kockázatelemzés, döntéshozatal és az érzelmek felelősségteljes irányítása. A tanulók a Komplex Alapprogram kompetenciaalapú tanulásszervezése során tehát több tekintetben is fejlődnek.

Az új módszerek megfelelő megismeréséhez és elsajátításához több képzésben is részt vesz oktatói testületünk, melyek az oktatói módszerek gazdagítását, frissítését célozzák meg. Témák lesznek az okos eszközök használata az oktatásban, a pályaorientáció kérdésköre és a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekekkel való foglalkozás módszertanának, differenciált tanításának

kérdései. Szeretnénk rendszeressé tenni, hogy a tanév kezdetekor és végén hasznos, pedagógiai munkát segítő belső képzéseket biztosítunk oktatóinknak.

A módszertani fejlesztések és együttműködések tevékenység a projekt fő céljainak megfelelően a szakképzés minőségének javítása. Iskolánk a tapasztalatokat figyelembe véve és a hatékony oktatói munka érdekében az alábbi területek fejlesztését jelölte ki kiemelt feladatként, amelyekhez kapcsolódóan a helyi sajátosságoknak megfelelő módszertanokat alakít ki:

1. Esélyteremtő intézményfejlesztési program és eszközrendszer
2. Egyéni fejlesztés az oktatási esélyegyenlőséget támogató programban
3. Hatékony konfliktuskezelési eljárások a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekeket/tanulókat nevelő intézmények eredményessége érdekében.

A módszertanok adaptálásának része a megvalósítandó fejlesztésekhez illeszkedő, máshol már sikeresen alkalmazott intézményfejlesztési és pedagógiai módszerek összegyűjtése, figyelembe véve a korábbi európai uniós és hazai forrásból megvalósult eredményeket, a szakképzési intézményi feltételeket, illetve a szakpolitikai és szakmai dokumentumokat.

A szakképzésben folyó oktató-nevelő munka támogatására képzési programok és tananyagok készülnek a projekt megvalósítása során.

1. Esélyteremtő intézményfejlesztési program és eszközrendszer

1.1. Intézmény és a környezet bemutatása

A Kaposvári SZC Nagyatádi Szakképző Iskola a dél-somogyban elhelyezkedő kistérségi központ, Nagyatád középfokú oktatási intézménye.

Magyarország térképe a tanulók szociális helyzetét tekintve vegyes képet mutat. Az eltéréseket befolyásolhatja a megyékre, és azon belül az egyes járásokra jellemző gazdasági tényezők megléte, az infrastruktúra minősége, az egészségügyi ellátás színvonala és elérhetősége, az adott területen élő népesség demográfiai mutatói, az emberek iskolázottságának szintje, továbbá a földrajzi elhelyezkedése és természeti adottságai is.

Az esélyteremtés és a lemorzsolódás visszaszorításának témakörében a legveszélyeztetettebb megyék a következők: Szabolcs-Szatmár-Bereg, Borsod-Abaúj-Zemplén és Jász-Nagykun-Szolnok. Az ezen területeken élő családok jelentős része él a létminimum alatt, ami szoros összefüggésben áll az egyes megyék és járások tanulói összlétszámának és a lemorzsolódással veszélyeztetett diákok számának százalékos arányával. Ennek következtében a fent említett megyékben fokozott jelentőséggel bírnak azok a kezdeményezések, melyek projekt-szinten támogatják az itt élők életkörülményeinek javítását.

Sajnálatos módon Somogy megye sem marad el sokkal a sereghajtó megyéktől e tekintetben. A megyén belül is a fenyegetettséggel leginkább érintett kistérségek a nagyatádi- és a tabi járás.

Ezen járásokban tanulmányaikat folytató veszélyeztetett diákok családjai számos esetben a létminimum alatt, ingerszegény környezetben élnek. A szülők vagy számos esetben egyedül nevelő szülő alacsony iskolázottsági szintje többségében már eleve meghatározza a család anyagi lehetőségeit. Sok esetben jellemző a munkanélküliség is. Tendenciának mondható az is, hogy életkörülményeik javulását gyermek- és további gyermekek nemzésétől remélik, mely családi pótlék, adókedvezmény és nagycsaládos támogatások formájában testesülnek meg.

Az esélyegyenlőség érvényesülését segítő tevékenység

Alapvető célja, hogy biztosítsa az intézményen belül a szegregációmentesség és az egyenlő bánásmód elvének teljes körű érvényesülését. Annak ellenére, hogy úgy tűnik, iskolánk a középfokú képzés szegregációjaként működik; sok hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű tanuló van.

Intézmény erősségei és a fejlesztendő területek:

ERŐSSÉGEK	GYENGESÉGEK
● családias környezet ● jól képzett, felkészült oktatók ● toleráns, empatikus, összetartó kollektíva ● csapatgondolkodás, team munkák saját rendezvényeken ● pályázati lehetőségek kihasználása ● aktív részvétel és mozgósítás városi programokra, rendezvényekre ● jó oktató-diák kapcsolatok, közös projekt megvalósítások	● egységes hozzáállás hiánya a házirend betartatásához, fegyelmező intézkedésekhez és az értékelésekhez (dohányzás visszaszorítása) ● beiratkozási létszám fokozatos csökkenése ● megalkuvó hozzáállás ● érdekérvényesítő képesség ● belső szakmai kabinetek hiánya és a meglévők állapota ● lemorzsolódási mutatók

1.2. Fejlesztési terület bemutatása

A lemorzsolódással érintett hátrányos helyzetű tanulók száma a jelen tanévben a somogyi járások felében növekvő tendenciát mutatott. Sajnálatos módon idén a nagyatádi járásban a legmagasabb az érintett tanulók száma (17,62%). A legjobb eredményt e tekintetben a fonyódi járás érte el a megyében (9,57%). Ami a pozitív és a negatív változásokat illeti, a tavalyi adatokhoz képest a legnagyobb visszaesést a siófoki járásban (,2,22%), míg a legnagyobb mértékű javulást (h4,56%) a csurgói járásban tapasztaltak. Célzott szakmai támogatások intézményi szinten EFOP, GINOP és Útravaló pályázatok keretében valósulnak meg.

1.3. Fejlesztési célok meghatározása

Innováció

Innováció fogalma alatt olyan megújulást, pozitív irányú átformálást értünk, amit egy adott intézmény vagy közösség bizonyos idő során meg tud honosítani a működési folyamataiban, illetve teljesen be tud építeni a szervezeti kultúrájába. Megvalósíthatóságának alapja egy demokratikus környezet, melynek megteremtésében fontos, hogy az adott innovatív ötlet alapjait lefektessük. A stratégia felállításakor érdemes egy kiindulópontot, egy kezdeti diagnózist felállítani, hogy később pontosan tudjuk, honnan-hová akarunk eljutni. A célállítás, a feladatok meghatározása és priorizálása, az adott feltételek számbavétele és a fejlesztési ütemterv meghatározása mind-mind a stratégiai tervezés részét képezik. A megvalósításhoz szükség lesz menedzsmentre, olyan emberekre, akik kezükben tartják a folyamatokat a meghatározott időszakokban, illetve szükségesek olyan átfogó együttműködések, amelyek akár túlmutatnak a munkaközösségeken is (iskola esetében lehet szó szülői-, és/vagy diák képviseletről egyaránt). A sikeres megvalósuláshoz elengedhetetlen egy dinamikusan működő csoportmunka, melyben az egyes tagok rálátását, az innovációt kísérő szakmai továbbképzésekkel tudjuk megfelelően támogatni. A folyamat alatt fontos tényező lehet az oktatói testület tájékoztatása és az ismétlődő, szakszerű értékelés, mely visszacsatolást ad arról, hogy hol is tartunk a folyamatokban. Ezeknek a visszacsatolásoknak szerves részét kell, hogy képezzék az önértékelések.

Az oktató személyes részvétele az innovációban három szinten valósulhat meg, mely szinteket tekinthetünk egyfajta folyamatábrának, vagy szebben kifejezve egy fejlődési útnak. Az egyén szintjén (*ÉN – KÖZPONTÚ)* az oktató alapjaiban vonja kérdőre az egyes rá vonatkozó tényezőket, miszerint egyet tud-e érteni az ötlettel, tud-e azonosulni az adott feladattal. Ezen a szinten felmerülhet a kérdés, vajon mennyi és milyen súlyú teendőkkel állunk majd szemben, továbbá ezekhez az újkeletű tennivalókhoz lesz-e elegendő idő az amúgy is meglévő feladatok mellett? Amikor az egyén az elkötelezettsége révén egy magasabb szinten (*FELADAT – KÖZPONTÚ*) vizsgálja az innovációt, már nem saját szintjén tesz fel kérdéseket, hanem a folyamazt megvalósítása kerülhet már előtérbe. Olyanok foglalkoztatják, hogy mit kell majd tennie, kikkel tud majd együttműködni és a ’hogyanokra’ is kíváncsi. Az elkötelezettség legmagasabb szintjén (*EREDMÉNYRE, HATÁSRA FIGYELŐ*) az oktató az innováció teljesülésére fókuszál, érdeklik mások módszerei és eredményei a saját hatékonyságának növelése érdekében. Intézményünk a pozitív és negatív adottságokat, lehetőségeket és a meglévő erőforrásokat egybevetve nagyon jó színteret biztosíthat bármilyen innovációs folyamat elindításához és sikeres megvalósításához.

Az iskola vezetése a tervezésben kiemelten számít az igazgatóhelyettes, a munkaközösség vezetők, az osztályfőnökök munkájára, szaktudására, szervező munkájára. Részt vesznek a tervezésben, az ellenőrzésben, az értékelésben. A stratégiai tervek aktuális elemei megjelennek az intézményi dokumentumokban (Vezetői program, Éves munkatervek, Beiskolázási terv) Az intézmény terveinek megvalósítása az oktatók, a munkaközösség, a DÖK, a szülői közösség bevonásával történik. Az intézmény oktatói testületének a pályázatok kapcsán végzett közös munkája, összefogása. Az egyéni bánásmód megvalósítása az intézményben, különösen a felzárkóztatás, melyek megvalósítását az alkalmazott pedagógiai módszerek, eljárások segítenek. Ezt alátámasztja: PP; Éves munkatervek, beszámolók, Interjúk) Az intézményben magas színvonalú

pedagógiai munka folyik. (Fenntartó interjú, Szülők interjú) Az oktatók tervező munkája és a megvalósulás dokumentumai koherens egységet mutatnak. (PP, Munkatervek, Tanmenetek, Intézményi bejárás, Interjúk) A továbbképzéseket az intézmény vezetése ösztönzi, s ezek az iskola jövőbeli céljainak megvalósulását szolgálják. (Beiskolázási terv, Interjú vezető-oktatók) A tanulók értékelése az intézményi dokumentumokban meghatározott elvek szerint valósul meg. (PP. Interjúk) Az intézmény támogatja az innovációt (Beszámolók, Munkatervek, Pályázatok, Interjúk vezető – oktatók)

Esélyteremtő iskola jellemzői

Oktató szintjén

- jó kedvvel jár dolgozni,
- látja értelmét és van értéke annak, amit csinál,
- a tanulásszervezési módszereit a tanulók igényeihez igazítja,
- elfogadó és az egyéni fejlődés lehetőségét is biztosító pedagógiai munkát folytat.

Diák szintjén

- örömmel jár iskolába,
- érdekes és hasznos ismereteket tanulhat nap, mint nap,
- megtanulhatják a hatékonyabb tanulás módszereit,
- az adott intézményre vonatkozó közös értékrenddel bír.

1.4. Együttműködés

A tanulók fejlődése érdekében iskolánk együttműködik a területileg illetékes:

- nevelési tanácsadóval,
- gyermekjóléti és családsegítő szolgálattal,
- polgármesteri hivatallal,
- gyermekorvossal,
- a gyermekvédelemben résztvevő társadalmi szervezetekkel, egyházakkal, alapítványokkal.

1.5 Pedagógiai tevékenységek

Iskolánk pedagógiai munkáján belül elsősorban az alábbi tevékenységek szolgálják a gyermekek hátrányos helyzetéből adódó esélyegyenlőségének biztosítását, megvalósítását:

- a felzárkóztató foglalkozások,
- a tehetséggondozó foglalkozások,
- az indulási hátrányok csökkentése,
- a differenciált oktatás és képességfejlesztés,
- a pályaválasztás segítése,
- a személyes, egyéni tanácsadás (tanulónak, szülőnek),
- egészségvédő és mentálhigiénés programok szervezése,
- a családi életre történő nevelés,

· az iskolai étkezési lehetőségek,
· az egészségügyi szűrővizsgálatok,
· a tanulók szabadidejének szervezése (tanórán kívüli foglalkozások, szabadidős tevékenységek, szünidei programok),
· a szülőkkel való együttműködés,
· tájékoztatás a családsegítő és a gyermekjóléti szolgálatokról, szolgáltatásokról.

1.6. Intézkedési terv

Helyzetelemzés megállapítása	**Cél megfogalmazása**	**Intézkedés leírása**	**Intézkedés felelőse**	**Intézkedés megvalósí-tásának határideje**
Az iskola halmozottan hátrányos helyzetű tanulóinak fejlesztése, felzárkóztatása	Az iskola halmozottan hátrányos helyzetű tanulóinak fejlesztése, felzárkóztatásával kapcsolatos operatív feladatok végrehajtása	Felelős megnevezése	igazgató	Folyamatos
	Minden tanuló számára jó minőségű, korszerű pedagógiai eszközök biztosítása	Pályázati támogatások	Iskolai vezetők, munkaközösség vezetők	Folyamatos
	A tanulók a képességeinek megfelelő szintű tudással fejezzék be középfokú tanulmányaikat	Egyéni igényekre érzékeny, differenciált oktatás megvalósítás a Korszerű módszerek alkalmazása	Az osztályt, tanulót tanító oktatók, osztályfőnök	Folyamatos

	A sajátos nevelési igényű gyermekek meghatározó többsége a képességüknek megfelelő szakmai támogatással integrált környezetben folytassa tanulmányait	Csökkenteni kell a HHH tanulók körében a sajátos nevelési igényűvé minősítési arányokat	Osztályfőnökök oktatók	Folyamatos
Halmozottan hátrányos helyzetű tanulók pontos nyilvántartásának megteremtése	HHH -s gyermekek naprakész nyilvántartása	Szülők felkeresése, lehetőségeik ismertetése, nyilatkozatok begyűjtése A családsegítő szolgálat irányításával rendszeres családlátogatás	Osztályfőnök. családsegítő szolgálat, gyermek és ifjúsági felellős	Folyamatos
A magántanulók számának csökkentése	A magántanulói státusz okainak vizsgálata. A szülők ösztönzése a státusz megszüntetésére. Szexuális felvilágosítás	A magántanulóvá nyilvánítás indokainak azonosítása	Intézményvezeté- tők ifjúságvédelmi felelősök egészségügyi alapellátás vezetője	Folyamatos

2. Egyéni fejlesztés az oktatási esélyegyenlőséget támogató programban

Az egyéni fejlesztési terv fogalma

A tanuló egyediségéhez igazított fejlesztés feltételezi, hogy az oktatók ismerik tanulóik jellemzőit. Optimális eset, ha a tanuló fejlődésének menete, folyamata tudatos, tervszerű, szakmailag kellően megalapozott, komplex jellegű, a szakemberek együttműködésére építő, igazodva az egyéni sajátosságokhoz. Ez a tervezési tevékenység jelenik meg az egyéni fejlesztési tervben, amely a tanuló fejlesztésének alapja. Az egyéni fejlesztési terv biztosítja, hogy a fejlesztési folyamat egyes szakaszai egymásra épüljenek, hogy a fejlesztés minden időpontban a tanuló aktuális állapotához igazodhasson.

Tanulási nehézség esetén az egyéni fejlesztési terv *célja,* hogy csökkenjen a képességdeficit, a tanuló képessé váljék a tanulási-ismeretszerzési folyamatban való aktív és eredményes részvételre, hogy az ismeretszerzési folyamat minél kevesebb nehézséget jelentsen számára. *Funkció*ja, hogy segítségével valósuljon meg a tanuló egyéni adottságaihoz igazodó, fejlesztése. Ez a *fejlesztési folyamat* a tanulási nehézséggel küzdő gyerekek esetén a különböző képességeket fejlesztő eljárások és feladatok összehangolása, egyéni tanulási technikák kialakítása, a fejlődésben elmaradt területek feltárása és megsegítése, egyéni haladási ütem, tanulási tempó biztosítása, az elért részeredmények által a tanuló motiváltságának elősegítése, fokozása, a tanuló fejlődésének megállapítására leginkább alkalmas értékelés alkalmazása, a tananyag, valamint a fejlesztési követelmények tanulókhoz igazodó differenciálása.

Az egyéni fejlesztési terv *az oktató napi munkájához is segítséget ad,* vezérfonal és támpont. Használatával lehetővé válik, hogy az oktató az oktatási-nevelési folyamatot, a tanulás szervezését, a tanulási folyamat szerkezetét, tempóját, eszközeit a gyermek/tanuló egyediségéhez igazítsa.

2.1. Kinek kell elkészítenie az egyéni fejlesztési tervet?

Az oktató szükség esetén egyéni fejlesztési tervet készít, ennek alapján egyéni haladási ütemet biztosít. Ebből az következik, hogy egyéni fejlesztési tervet nem kizárólag gyógypedagógusnak kell készítenie, hanem adott esetben a többségi oktatónak is.

Adott tanulóra készült egyéni fejlesztési terv készítésében a gyógypedagógus/fejlesztőpedagógus és a többségi oktató is részt vesz. Az integrált nevelés a különböző szakemberek (többségi intézmények oktatói, gyógypedagógusok, egyéb speciális szakemberek), a tanulási nehézséggel küzdő gyermekek nevelése a nevelési oktatási intézmények és a szakszolgálatok tervezett és tudatos együttműködése keretében lehet eredményes. Ennek a tervezett és tudatos együttműködésnek a tanuló fejlesztési folyamatának tervezésénél, azaz az egyéni fejlesztési terv készítésénél is meg kell jelennie. A folyamat „kulcsszereplői" és egyben a fejlesztési stratégia kialakítói (majd alkalmazói) az eltérő szakmai kompetenciákkal rendelkező szakemberek: az általános iskolai oktató, a gyógypedagógus, tanulási nehézség esetén esetleg fejlesztő pedagógus, szükség esetén: pszichológus. Az egyéni fejlesztési terv tartalmának alakulása alapvetően a jelzett szakemberek szakmai kompetenciájának, attitűdjének, pedagógiai-módszertani kultúrájának függvénye. Egy adott tanuló fejlődéséhez össze kell hangolni az egyes szakemberek fejlesztő tevékenységét. Az adott tanuló egyéni fejlesztési tervében ötvöződik a fejlesztésben közreműködő valamennyi szakember tevékenysége, s egy egységes fejlesztési stratégiában ölt formát. Természetesen valakinek a tervezési folyamatot (majd a megvalósulást) koordinálni kell. Ez lehet az osztályfőnök vagy a folyamat más szereplője is.

2.2 Mit tartalmazzon az egyéni fejlesztési terv?

Egyelőre sem a tartalomra, sem a formára, sem a terjedelemre kötelező érvényű előírások nincsenek. Sem a forma, sem a terjedelem önmagában nem minősít. Bármely tervezési dokumentum

használhatóságát a tanulási eredmények minősítik, ezt pedig minden esetben az adekvát tartalom alapozza meg.

Az egyéni fejlesztési terv funkcióját tekintve nem arra készül, hogy pótolja a tanulónál a tanórán el nem sajátított ismereteket, nem vállalja át sem az „újratanulás", sem a korrepetálás feladatát. Az egyéni fejlesztési tervben éppen azt az új környezetet rögzítjük, amire a tanulónak a további eredményes fejlődéséhez az adott időszakban szüksége van (vö. fejlődés-fejlesztés összefüggése). A tapasztalatok alapján az eredményt hozó egyéni fejlesztési terv hatékonyan ötvözi a pedagógiai folyamatban-fejlesztésben közreműködő valamennyi szakember munkáját, az „egymás mellettiség" helyett az együttes tevékenységnek ad keretet.

Javaslat az egyéni fejlesztési terv tartalmi elemeire:

- A tanuló neve, évfolyama
- A sajátos nevelési igény típusa – súlyossági foka
- Anamnesztikus adatok
- Szakértői bizottság szakvéleményében foglalt státus, diagnózis, fejlesztési javaslatok
- Az oktató saját megfigyelésein, felmérésein alapuló státus, egyéb szakemberek megfigyelésein, felmérésein alapuló vélemény
- A fejlesztés célkitűzései (elsődleges, általános, részletezett)
- A fejlesztés területei, ezen belül területenként: cél, feladatok, módszer, eljárás, eszköz
- A fejlesztés értékelésének szempontjai, az értékelés eredményeinek hasznosítása a motivációban, további fejlesztésben
- A fejlesztés megvalósulásának keretei (tanórai keretek között vagy tanórán kívül, egyéni, kiscsoportos formában)
- A fejlesztő foglalkozások gyakorisága, időtartama
- A foglalkozásokon alkalmazott módszerek, eszközök, eljárások
- Kiegészítő egyéb szolgáltatások jelzése (pl. logopédia, gyógytestnevelés, pszichológiai terápia stb.)

A tanulómegismerés gyakorlata- a dokumentumelemzés gyakorlata

Tanulómegismerés:

- Komplex pedagógiai folyamatba ágyazódik
- Célja a gyermek személyiségének minél teljesebb körű megismerése.
- Meghatározó az életkori sajátosság és az aktuális fejlettségi állapot
- A komplex megismerés segíti a differenciált pedagógiai fejlesztés
- A tanulók megfigyelése tanórán és tanórán kívül,
- Strukturálatlan és strukturált megfigyelés
- Kérdőíves módszerek: attitűdskálák, öndefiníciós kérdőívek, érdeklődés, értékvizsgálatok, a tanulási stílus feltárása
- Interjútechnikák a tanuló kapcsolatrendszerének feltérképezésére, megismerése, anamnézis, exploráció, célzott beszélgetés

- Dokumentumelemzés: tanulói munkák, rajzok, tantárgyi felmérők, a tanulóra vonatkozó dokumentumok

A dokumentumelemzés szabályai:

- Meg kell vizsgálni a dokumentum hitelességét
- Fel kell mérni a dokumentum objektivitását
- Ki kell szűrni a dokumentumkészítő szubjektivitását, esetleges torzítását
- Ellenőrizni kell a dokumentum belső koherenciáját
- Azonos típusú dokumentumokat azonos kategóriák mentén helyes vizsgálni
- Támaszkodni kell intuitív gondolkodásunkra

Szakértői vélemény

Szakértői vizsgálat kérhető:

- Szülői kérelemre
- Hivatalból
- Hatósági megkeresésre
- Szülő beleegyezésével a nevelési oktatási intézmény, gyámhatóság, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szakszolgálat, bölcsőde, gyermekotthon kezdeményezésére
- Fogyatékosok ápoló, gondozó otthona, rehabilitációs és nappali intézménye kezdeményezésére Komplex pedagógiai, orvosi, pszichológiai vizsgálat
- Komplex gyógypedagógiai-pszichológiai-orvosi vizsgálat összegzése írásban A gyermek/tanuló sorsát, nevelésének, oktatásának körülményeit hosszú távon, tartósan meghatározó okirat Hatósági döntést alapoz meg Következményeként részesülhet a gyermek/tanuló különleges bánásmódban, többlet kedvezményekben

2.3 Hogyan lesz a státuszból egyéni fejlesztési terv?

A státuszban megállapított nehézségek alapján kell meghatározni a fejlesztési területeket.

Példák:

státusz megállapításai	**fejlesztési terület**
figyelme gyorsan elterelődik	figyelem fejlesztés
szókincse életkoránál gyengébb, szókincs aktivizálási nehézsége van	kommunikációs képesség fejlesztés

vizuális hasonlóságra irányuló megkülönböztetése nem stabil.	vizuális észlelés fejlesztése
auditív ingerek megkülönböztetése, elemzése és szintézisének képessége nem stabil, hosszabb szövegben szövegértési problémája van,	auditív észlelés fejlesztése
lényeges elemek kiemelése, megkülönböztetése problémát okoz	lényegkiemelés fejlesztése
vizuális hasonlóságra épülő tévesztések előfordulnak (g,gy)	vizuális percepció fejlesztése
olvasási tempója lassú, részben folyamatos, hosszú, nehezebb szavak esetén akadozó	vizuális percepció fejlesztése figyelem fejlesztése
tollbamondás után sok hibával ír	Auditív figyelem, emlékezet, analizálás Vizuális emlékezet Vizuomotoros-koordináció Térorientáció, Szerialitás

3. Hatékony konfliktuskezelési eljárások a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekeket/tanulókat nevelő intézmények eredményessége érdekében

“Az iskolák mintegy harmadrészét érintik súlyosan a fegyelmi vétségek, az iskolai zaklatás és a tanár-diák konfliktusok (itt meg kell jegyezni, hogy azok az iskolák, ahol a tanár-diák konfliktus gondot okoz, azok közül kerülnek ki, ahol a diákok közötti konfliktusok is megjelennek)” (Földes 2009). Földes Petra disszertációjában végzett kutatása alapján a tanár-diák konfliktusok és iskolai zaklatás terén a szakiskolák érintettsége 50%, továbbá a szakiskolák csaknem egynegyedében megjelennek bűncselekményekkel kapcsolatos problémák is. A konfliktusok típusait tekintve a szülők bevonódását érintő konfliktusokat illetően maradnak el a szakiskolák a többi iskolatípustól. Ennek oka, hogy a szakiskolás diákok életében kevésbé vannak jelen a szülők (Földes 2009).

Elmondható, hogy nagyszámú hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű tanuló jár iskolánkba, akik nehéz szociális körülmények közül kerülnek intézményünkbe. A statisztikai adatok igazolják, hogy tanulóink felének szüksége van hátránykompenzációra, hiszen a beadott

dokumentumok alapján elmondható, hogy a hátrányos helyzetű tanulók száma 47 fő, a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók száma 73 fő, ami összesen 120 fő ez a tanulólétszám

31%-a. A sajátos nevelési igényű tanulók száma 28 fő, a BTM kategóriába sorolható tanulók száma 24 fő.

A különböző pályázatok és továbbképzések segítik az intézményünket az esélyegyenlőség megteremtésére és a hátránykompenzációra. Iskolánk oktatóaira alapvetően jellemző a gyermekcentrikusság, motiváló segítőkészség, empatikus magatartás és a differenciáló oktatás, hiszen tudjuk, hogy a szakmai végzettséget szerző tanulónak a lehetőség, hogy elhelyezkedhet a munka világában, egyben lehetőség is jobb szociális körülmények megteremtésére. A nagy teherbírású, lendületes, innovációra nyitott fiatalos oktatói testület 70% -a részt vesz a hátrányok enyhítésére bevezetett programokban mentorként, vagy tantárgyfejlesztő oktatóként áll a tanulók mellé az iskolában töltött évek alatt.

Emellett természetesen folyamatosan megoldandó nevelési feladat a diákok között kialakuló, néha akár tettlegességig fajuló konfliktusok, kulturált, megegyezésen alapuló megoldásának segítése, támogatása.

Ami nagyon fontos felismerés, hogy a tanulóink többsége családi hátteréből adódóan is nem rendelkezik megfelelő konfliktuskezelési stratégiákkal. Időnként ezt szülőktől is megtapasztaltuk egy-egy fegyelmi tárgyalás alkalmával magától a szülőktől. Így tehát ez is egyfajta feladatunk lett nevelési intézményként, illetve osztályfőnökként, hogy ezt a tudást átadjuk a diákoknak.

3.1. A konszenzusra épülő konfliktuskezelés típusai

A konszenzusra épülő döntéshozatal célja, hogy mindegyik fél érdekei képviselve legyenek (Wagner 2001). Két fő formája a facilitáció és a mediáció. Mindkettő olyan tárgyalási forma, ahol egy semleges harmadik felet vonnak be a tárgyalási folyamatba.

Facilitáció

A problémamegoldás folyamatába egy olyan személy (facilitátor) segítségét veszik igénybe, aki csak a folyamatot teszi hatékonyabbá, a döntéseket maguk az érintett személyek hozzák meg.

A facilitátor a tárgyalási folyamatnak a szakértője, mindig jelen van az eseményeknél.

Mediáció

Mediációról akkor beszélünk, ha az ellentét már annyira elmérgesedik, hogy a felek nem képesek már kommunikálni egymással. A mediáció célja a tárgyalások elősegítése. A mediátor szerepe az, hogy megoldást találjon a konfliktus megoldására, biztonságos légkört teremtsen a tárgyaláshoz. Ráveheti a feleket, hogy merev nézeteiken lépjenek túl, és segíthet a szemléletváltásukban. A mediátor, hasonlóan a facilitátorhoz, soha nem hoz döntéseket, de olyan körülményeket teremt, amelyek segítik a döntéshozókat. Ténykedése arra irányul, hogy a másik fél attitűdjét változtassa meg, azonban nem

az egész életére, hanem csupán annak egy bizonyos vitás aspektusára vonatkozóan. A munka eredménye lehet, ha a szembenálló felek kibékülnek egymással.

A szemtől szembe módszer megismertetése képzett szakértők bevonásával erre kiváló lehetőség lenne, és a konfliktuskezelési mód bemutatásán túl azért is, mert fejlesztené a diákok önreflexióját, érzéseik megfigyelésének és kifejezésre juttatásának képességét anélkül, hogy azzal másokat megbántanának.

A "szemtől szembe" konfliktuskezelő módszer

A „Szemtől szembe" konfliktuskezelő módszer lényege, hogy a megfelelő viselkedésre való motiválás nem az oktató jutalmazó és büntető magatartása, hanem a közösség szabályozó szerepe által valósul meg. Az oktató nem büntet, hanem felmutatja a konfliktust, és részt vesz annak konstruktív, jövőorientált rendezésében. Vagyis a konfliktus kezelésének célja nem a bűnös felelősségre vonása (és ilyen módon a „múlt rendezése"), hanem olyan megoldás, szabály, kompenzáció kidolgozása, amely a jövőben biztosít garanciát a hasonló konfliktusok elkerülésére1. (Az ilyen felfogásban kezelt konfliktusok esetén a bocsánatkérés sem elsősorban a múlt „eltörlésére" irányul, hiszen belátáson alapul, és szerepe a bizalom helyreállításával a további együttműködés megalapozása. A hatalmi pozícióból kikényszerített bocsánatkérés ezzel szemben nem mutat ilyen értelemben a jövőbe, és csak a szorongatott helyzetből való menekülést célozza meg). A módszer célja nem a büntetés, vagyis az elvont normák elvont gesztusokkal való megerősítése, hanem a belátáson alapuló jóvátétel.

- Az érzelmekkel is dolgozik, nemcsak a tényekkel. Nemcsak azt vizsgálja, hogy mi történt, hanem azt is, hogy az érintettek mit éreztek ennek kapcsán, s hogy milyen hatást váltott ki belőlük a történet.
- Lehetőséget teremt az áldozatnak érzelmei kifejezésére és a megbocsátásra. Érdemes külön is kifejteni a fent már előrebocsátott gondolatot, mert a program rendkívül fontos eleméről van szó. A megbocsátás nem egyszerűen a nagylelkűség gyakorlása, hanem olyan szükséglet, aminek az áldozat nem feltétlenül van tudatában, de ami nagymértékben befolyásolja az ő állapotát és közérzetét.
- Támogató közeget biztosít az áldozatnak és az elkövetőnek is.
- Kitágítja az érintettek körét, vagyis nemcsak a helyzet közvetlen résztvevőivel dolgozik, hanem mindazokkal, akikre az adott konfliktus valamilyen formában hatott. Így megmutatja a tettek tényleges súlyát, és kompetenciát ad a tágabb közösségnek, hogy visszajelzést adjon és megvédje normáit
- *Maga a helyzet szolgál példával és pozitív tapasztalattal az elfogadás, hatékony kommunikáció és együttműködés megtapasztalására.* A konferenciabeszélgetést vezető segítő a helyzetet csak „facilitálja", azaz támogató jelenlétével segíti, hogy az érintettek saját maguk alkossák meg a megállapodást.

Asszertív kommunikáció

Másik, a mai világban az egész életükben és nem csak iskolai körülmények között felhasználható, elsajátítandó stratégia az asszertív kommunikáció, amelynek megismertetése szintén kiemelten fontos a diákok körében. Ez jelentősen csökkentené mind a diákok és az oktatók közötti, mind a diákok-diákok közötti destruktív konfliktusok számát.

Az asszertív megnyilvánulásoknak két kritériumnak kell megfelelniük:

- Őszintén tudósít érzéseinkről, vágyainkról, szükségleteinkről,
- mindezt úgy, hogy közben a másik érzéseit, vágyait, szükségleteit is meghallgatjuk és tiszteletben tartjuk.

Három másik kommunikációs stílus is előfordulhat, ha épp nem asszertívek vagyunk:

- passzivitás
- agresszivitás
- passzív-agresszió.

Aki passzívan viselkedik, saját érzéseit és vágyait nem fejezi ki, aki agresszíven viselkedik, az a másik vágyait és szükségleteit nem veszi figyelembe, míg a passzív-agresszív viselkedés az érzések és vágyak kerülőutas kifejezését jelenti.

Az asszertív kommunikáció jellemzői

Az asszertív kommunikáció egyik eleme a saját magunkért való kiállás, az önérvényesítés. A magunkért való kiállás akkor lesz a leghatékonyabb, ha Én-üzenetek formájában történik, azaz saját magammal kapcsolatban fogalmazom meg, hogy

- szerintem mi a probléma
- rám ez milyen hatással van/volt/lesz
- mi lehetne rá egy megoldás.

Az asszertív kommunikáció azt jelenti, hogy képesek vagyunk tisztán, határozottan, egyértelműen képviselni a saját érdekeinket, igényeinket, képesek vagyunk meghallgatni, meghallani és megérteni a másik fél valódi érdekeit és igényeit, kapcsolatot tudunk építeni embertársainkkal úgy, hogy az előző két pontot, tehát a tiszta érdekérvényesítést és az értő meghallgatást az adott helyzetnek megfelelően alkalmazzuk, nehéz helyzeteinkben, érdekütközések esetén olyan megoldásokat keresnünk, amelyekben mindkét fél nyertesnek érezheti magát.

3.2 A konszenzusra épülő konfliktuskezelő módszerek bemutatásának lehetőségei

Kivitelezhető megoldás az alternatív konfliktuskezelési módszerek bemutatása után azok osztályfőnöki órákon illetve tanításmentes munkanapokon érzékenyítő előadásokkal, szerepjátékokkal, csoportos feladatokkal való bemutatása, lehetőségeket kínálva a diákoknak a konfliktusaik kompromisszumos megoldásához.

7. sz. melléklet

Fogyatékos tanulók (SNI, BTMN) esetében a fogyatékosság típusához és fokához igazodó fejlesztő program

Iskolánkban előforduló BNO kódok:

F81.0 diszlexia
F81.1 diszgráfia
F81.2 diszkalkulia
F83 tanulási zavar (kevert specifikus fejlődési zavar)
F81.3 tanulási zavar (iskolai készségek kevert zavara)
F79 mentális retardáció
F70 enyhe értelmi fogyatékosság
F98.5 dadogás
F90 figyelemzavar (F98.6 hadarás)

Fejlesztés időtartama: aktuális tanév

Fő fejlesztési területek:

Fő fejlesztési területek:

1. gondolkodás fejlesztése: analizáló-szintetizáló készség fokozása, csoportosítás, általánosítás
2. percepció fejlesztése: vizuális észlelés, hallási észlelés
3. figyelem, emlékezet fejlesztése: vizuális, auditív
4. beszédfejlesztés: beszédészlelés, szókincs, grammatikai rendezés
5. az olvasás, szövegértés fejlesztése: tévesztett betűk differenciálása, olvasástechnika, értő olvasás fokozása
6. a helyesírási készség fejlesztése
7. a nyelvtani-helyesírási szabályok alkalmazásának gyakorlása
8. az írásbeli kifejező készség fejlesztése, írástechnika, írásmozgások javítása
9. a számolási készségek, képességek, matematikai ismeretek fejlesztése
10. megfelelő számolási technika kiépítése, begyakorlása
11. alapművelet-végzések menetének megerősítése
12. kreativitás fejlesztése

Folyamatos fejlesztés:

- pozitív megerősítés
- mozgásfejlesztés
- tájékozódás síkban, térben, időben
- hatékony tanulási technikák kialakítása, alkalmazása

- önkritika, önbecsülés, önellenőrzés

Fejlesztési területenként:

1. **Gondolkodás fejlesztése:**

analizáló-szintetizáló készség fokozása, csoportosítás, általánosítás

a.)Analízis, szintézis:

- Puzzle játék
- Betűhiány szavakban, mondatban
- Betűpótlás: rövid-hosszú, zöngés-zöngétlen, j-ly stb.
- Fölösleges betű keresése szavakban
- Szótagkereső: összekevert szótagokból szókirakás (nehezítés: fölösleges szótagok)

b.) Csoportosítás, osztályozás, rendszerezés:

- Keresd a párját! (összetartozó tárgyak)
- Csoportosítás adott szempontok szerint (szín, forma, méret, azonosság, különbözőség)
- Apró tárgyak válogatása, rendrakás, főfogalom alá sorolás
- Szókapcsolatok gyűjtése

c.) *Általánosítás:*

- Gyűjtőfogalmak szerinti rendezés
- Gyűjtőfogalomhoz alárendelt fogalom keresése

d.) Összehasonlítás:

- Mi a különbség? Mi az egyforma?
- Ellentétpárok
- Szabály felismerési játékok: kakukktojás, barchoba
- Dominó: kép, szám, betű, kép-szó, római számok, szorzó stb.

2. **Percepció fejlesztése:**

a.) vizuális percepció fejlesztése

- azonosság – különbözőség: Kösd össze/jelöld az ugyanolyat! Színezd az egyformát!
- összehasonlítások
- formaállandóság, alakállandóság (azonos formák különböző méretben, helyzetben)
- Gestalt-látás
- alak – háttér differenciálás, szerialitás

b.) auditív percepció fejlesztése

- auditív megkülönböztetés
- analizáló – szintetizáló képesség fejlesztése

3. **Figyelem, emlékezet fejlesztése:**

a.) vizuális figyelem

- változások megfigyelése
- sorrend reprodukálása
- puzzle, betűformák kiegészítése, felismerése
- memória játékok, Mi változott? Rontó játék

b.) vizuális, szeriális emlékezet fejlesztése

- látott jelek, betűk, szavak, mondatok, képek, történetek emlékezetből való visszaadása

c.) auditív figyelem, emlékezet fejlesztése

- hangok, szavak, oppozíciós szópárok differenciálása
- auditív emlékezet: hangok, szavak számok sorrendje
- szógyűjtés hangokkal, szótagokkal
- szavak, mondatok, versek után mondása

d.) auditív szeriális emlékezet fejlesztése

- hangok, szavak után mondása emlékezetből
- soralkotás verbális minta alapján növekvő elemszámmal
- utasítások végrehajtása növekvő elemszámú utasítás alapján
- szógyűjtés hangok, fogalmak, szófajok, szótagok alapján

4. <u>Beszédfejlesztés, a beszéd tartalmi rendezése:</u>

a.) Szókincsbővítés (tárgyakkal, képekkel)

- passzív szókincs bővítése, megértés fejlesztése
- passzív szókincs aktivizálása, aktív szókincs bővítése
- fogalmak tartalmának pontosítása
- relációs szókincs fejlesztése

b.) Grammatikai rendezés:

- toldalékok, ragok kialakítása meghatározott sorrendben
- analógiás mondatalkotások
- önálló mondatalkotás fejlesztése

5. <u>Értő olvasás fejlesztése:</u>

- tévesztett betűk sokoldalú differenciálása
- tévesztett szótagok, szavak javítása
- betűk felismerési idejének rövidítése
- olvasási tempó fokozása
- olvasástechnika fejlesztése
- lényegkiemelő képesség fejlesztése
- szövegalkotó gyakorlatok
- mondatbefejezések, kiegészítések
- szem- fixációs gyakorlatok
- játékos betű- és szókirakás
- kártyajátékok
- szövegtagolási gyakorlatok
- hangos és néma olvasás, az értelmező hangos olvasás

6. <u>Helyesírási készség fejlesztése:</u>

- másolás, látó-halló tollbamondás, emlékezetből írás
- mondatkezdés, tulajdonnevek
- ly-j szavak hasonulások
- múlt idő jele

7. <u>Nyelvtani helyesírási szabályok alkalmazása, gyakorlása:</u>

- az eszközszintű íráshasználat fokozatos begyakorlása
- mondattagolás szavakra
- szavak tagolása szótagokra
- magánhangzók, mássalhangzók időtartama a szavakban

8. <u>Írásbeli szövegek alkotása, íráskép, helyesírás fejlesztése</u>

- mondatalkotás szavakból,
- szövegalkotás néhány mondat összekapcsolásával
- a szöveg tagolásának gyakorlása.
- a tanult helyesírási, nyelvhasználati és nyelvhelyességi ismeretek alkalmazása
- szövegalkotási képesség különböző szöveg-típusokban és műfajokban
- személyes és olvasmányélmények megfogalmazása, az önkifejezés képessége, a leírás, elbeszélés, jellemzés, vélemény, ismertetés
- szövegalkotás és szövegszerkesztés írásban a szövegtípusnak megfelelően

9. <u>Matematikai ismeretek:</u>

- Matematikai összefüggések modellezése
- Matematikai szövegértő képesség
- Szövegösszefüggések értelmezése
- szöveges feladatok megoldása
- Fogalomalkotások, következtetések és ítéletek megfogalmazása
- Adatok gyűjtése, kiválasztása, rendezése, köztük lévő kapcsolatok felfedezése
- alapműveletek gyakorlása
- szám-és szövegemlékezet
- szorzó – és bennfoglaló tábla bevésése

10. <u>Kreativitás fejlesztése:</u>

- Tulajdonságok, tapasztalat alkotóelemeire bontása majd összerakása (kombinálás, szintetizálás)
- Lehetőségek keresése (alternatívák)
- A megszokott sémák elvetése (divergens gondolkodás)
- A probléma megközelítése többféleképpen
- A feladat átfogalmazása (strukturálás)
- Logikai megközelítés
- Megközelítés vizuálisan és a képzelet segítségével
- Ötletesség

8.sz.melléklet

A Szakmai program és a MIR kapcsolódása

A MŰKÖDÉSI DOKUMENTUM KAPCSOLÓDÁSA AZ INTÉZMÉNY MINŐSÉGIRÁNYÍTÁSI RENDSZER DOKUMENTUMÁHOZ		
Fejezet, alfejezet, tartalmi egység megnevezése	**Oldalszám**	**Kapcsolódási pont kifejtése**
KÉPZÉSI TANÁCS		
Bevezető	5	Képzési tanács véleményezési jogköre
Szülői képviselet	13	Szülői és duális partneri képviselet
DIÁKÖNKORMÁNYZAT		
A közösségfejlesztéssel, a szakképző intézmény szereplőinek együttműködésével kapcso-latos feladatok	20	Közösségépítés, jogszabályban biztosított véleményezési jogkör, tanulói tájékoztatások, fórumok.
Ifjúságvédelmi feladatok	31	Érdekképviselet
HÁTRÁNYOS HELYZET		
A Kaposvári SZC Nagyatádi Szakképző Iskola rövid bemutatása	7	Az intézmény minőségirányítási rendszere kiemelt célként fogalmazza meg a hátrányos helyzetű tanulók felzárkóztatását, segítését.
Az Intézmény céljai a tanulók sikeres nevelése, oktatása érdekében	9	
A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok	14 30-31	A tanulói sikeres előrehaladás érdekében rendszeresen alkalmaz fejlesztő, felzárkóztató foglalkozásokat.
A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések GINOP-6.2.2-VEKOP/15 mérések kivitelezése a	60 62	Felzárkóztatás, szociális hátránykompenzációs tevékenységek A tanulás támogatása, a lemorzsolódás csökkentése érdekében folyamatszabályozást alkalmaz.

lemorzsolódás csökkentése érdekében		
TEHETSÉGGONDOZÁS 3.3 Fejlesztési célok	10	Személyiség megismerése, tehetség felismerése, és kibontakoztatása
4.6.9. Kiemelten tehetséges gyermekek, tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenységek helyi rendje	29	Tehetséges tanulókkal való külön foglalkozás, versenyeztetés, sport -és egyéb tanórán kívüli tevékenységek (pl. szakkörök)
FELNŐTTKÉPZÉS Kiemelt feladatokhoz kapcsolódó feladatok, eszközök és eljárások	11	Felnőttképzési tevékenység bővítése, képzési kínálat szélesítése
Felvétel a felnőttképzésben indított képzésekre	38	Felnőttképzések jellemzői, képzési követelmények, belépés feltételei, kimenet.
Rugalmas oktatási rend (felnőttképzésben)	68	Szakmai oktatás speciális jellemzői (időbeosztás, becsatlakozás, távoktatás)
Érettségire felkészítő képzés	54	Felnőttképzési tevékenység bővítése, képzési kínálat szélesítése

9.sz.melléklet

Ágazati alapvizsga szabályzata

Az **ágazati alapvizsga** megszervezése és lebonyolítása során az **alábbi jogszabályok** és központi előírások erre vonatkozó részei az **irányadóak**:

- a szakképzésről szóló 2019. évi LXXX. törvény (a továbbiakban: Szkt.),
- 12/2020. (II. 7.) Korm. rendelet a szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról (a továbbiakban: Szkr.),
- képzési és kimeneti követelmények (a továbbiakban: KKK), amelyek szakmánként tartalmazzák az ágazati alapvizsgavizsgakövetelményeit.

A szakképző intézményekben az ágazati alapoktatás ágazati alapvizsgával zárul.
Az ágazati alapoktatást

- a technikum kilencedik és tizedik évfolyamán és a szakképző iskola kilencedik évfolyamán,
- érettségi végzettséggel kizárólag szakmai vizsgára történő felkészítésben a szakmai oktatás első félévében kell megszervezni.

Az **ágazati alapvizsgára bocsátás feltétele**: a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy ágazati alapoktatásban való részvétele.
Az ágazati alapvizsga **állami vizsga,** amely a tanulónak, illetve a képzésben részt vevő személynek az adott ágazatban történő munkavégzéshez szükséges szakmai alaptudását és kompetenciáit országosan egységes eljárás keretében méri. Az ágazati alapvizsga az adott ágazatba tartozó valamennyi szakma tekintetében azonos szakmai tartalmát a KKK határozzák meg, amelyek követelményeit és az értékelés szabályait a szakképző intézmény szakmai programjában kell meghatározni.
Az ágazati alapvizsga teljesítését a KRÉTA rendszerben kell rögzíteni a törzslapot és a bizonyítványt megjelölve. Az ágazati alapvizsga teljesítése a KKK-ban meghatározott munkakör betöltésére való alkalmasságot igazol.

A tanuló a sikeres ágazati alapvizsgát követően a szakképző intézményben külön felvételi eljárás nélkül folytathatja tanulmányait azzal, hogy az általa választott szakmáról az ágazati alapoktatás során az igazgató által meghatározott időszakon belül kell nyilatkoznia.
A választott szakmáról tett „nyilatkozat” nyomtatvány beadási határideje: nappali képzés esetén **május 31.,** esti, rövidített képzési idejű képzés esetén **november 01.**

Az ágazati alapvizsga általános szabályai

- Az ágazati alapvizsga lebonyolítására a **tanulmányok alatti vizsga** szabályait kell alkalmazni.
- Az ágazati alapvizsga vizsgafeladatait és azok javítási-értékelési útmutatóját a képzési és kimeneti követelményekhez igazítottan a szakképző intézmény határozza meg.
- Az ágazati alapvizsgához kapcsolódó javító- és pótlóvizsga letételére az ágazati alapvizsgát követő hatvan napon belül biztosít lehetőséget az intézmény.
- A tanuló magasabb évfolyamba nem léphet, a tanuló és a képzésben részt vevő személy a szakirányú oktatásban szakképzési munkaszerződéssel nem vehet részt, ha sikertelen ágazati alapvizsgát tett.
- **Nem kell ágazati alapvizsgát tennie** és az ágazati alapvizsga eredményét sikeresnek kell tekinteni annak a tanulónak, illetve képzésben részt vevő személynek, aki
  - részszakmát szerzett, ha az adott részszakmát magában foglaló szakma szakmai oktatásában vesz részt,
  - korábbi tanulmányai, előzetesen megszerzett tudása, illetve gyakorlata beszámításával vesz részt a szakmai oktatásban, ha beszámított előzetes tudása magában foglalja az ágazati alapvizsga követelményeit. Ebben az esetben a szakmai vizsga eredményét - az ágazati alapvizsga eredményének figyelmen kívül hagyásával - a szakmai vizsga vizsgatevékenységeinek egymáshoz viszonyított súlyozásának megfelelően kell megállapítani.
- A szakképző intézmény által szervezett ágazati alapvizsgát **a szakképző intézmény oktatóiból és az elnökből** álló vizsgabizottság előtt kell letenni.
- Az ágazati alapvizsgát legalább háromtagú vizsgabizottság előtt kell tenni. Ha a szakképző intézmény oktatóinak szakképzettsége alapján erre lehetőség van, **a vizsgabizottságba legalább két olyan oktatót kell jelölni, aki jogosult az adott tantárgy tanítására**.
- A szakképző intézmény által szervezett ágazati alapvizsgán a vizsgabizottság elnökét a szakképző intézmény székhelye szerint **illetékes területi gazdasági kamara delegálja**, tagjait az igazgató bízza meg. A független vizsgabizottság elnökét és tagjait a szakképzési államigazgatási szerv bízza meg.
- A vizsgáról az illetékes területi gazdasági kamarát az igazgató vagy az általa megbízott személy írásban értesíti**.** A vizsgabizottság elnökét és tagjait a szakképző intézmény igazgatója írásban bízza meg.
- A vizsgabizottságnak nem lehet tagja az az oktató, akinek a vizsgázó közeli hozzátartozója.
- A vizsgabizottság **elnöke** a Kormány rendeletében meghatározott **díjazásra jogosult**. Az ágazati alapvizsga vizsgabizottságának a szakképző intézmény feladatellátási helye szerint területileg illetékes gazdasági kamara által delegált elnökét megillető díjazás összege a szakirányú oktatás központi költségvetésről szóló törvényben meghatározott önköltsége egyhavi összegének
  - 67%-a, ha a vizsgázók száma 25 fő alatti,

- 100%-a, ha a vizsgázók száma 25-35 fő
- 130%-a, ha a vizsgázók száma 35 fő feletti.

Vizsgázók száma alatt a vizsga napján ténylegesen megjelent vizsgázókat kell érteni.

- A vizsgabizottság elnöke a fentiekben meghatározott díjazáson felül további költségtérítésre nem jogosult.
- **A vizsgabizottság intézményi tagjait a vizsgáztatásért külön díjazás nem illeti meg**.
- Az ágazati alapvizsga és annak javítóvizsgája ingyenes annak a tanulónak, aki a szakképzésben ingyenes részvételre jogosult.
- **A vizsgaszervező gondoskodik a tétel és a javítási-értékelési útmutató elkészítéséről**, azok egy példányát a vizsgabizottság elnöke előzetesen áttekinti és jóváhagyja.
- Az ágazati alapvizsgáról tanulónként és vizsgánként **jegyzőkönyvet** kell vezetni, amelynek kötelező tartalmi elemeit az Szkr. írja elő ***(4-5.melléklet).***
- Az ágazati alapvizsgán a vizsgázóknak az egyes vizsgatevékenységeken elért eredményeit a vizsgabizottság jegyzője értékelőlapra vezeti ***(6. melléklet).***
- Abban az esetben, ha a vizsgának van gyakorlati része is, akkor a munkavégzésre vonatkozó **munka-, tűz-, és balesetvédelmi oktatásról** is **jegyzőkönyvet** kell készíteni ***(7. melléklet).***
- A vizsga dokumentumait az Szkr.-ben és az intézmény irattári tervében meghatározottak szerint kell irattározni és megőrizni (vizsgajegyzőkönyvek 5 év).
- Az ágazati alapvizsga vizsgaidőszakát nappali tagozatos képzés esetében az ágazati vizsgát megelőző három hónappal korábban, az esti rövidített képzések esetében egy hónappal korábban kell kijelölni. **Az ágazati vizsga időpontjáról** a vizsgázót a vizsgára történő jelentkezéskor **írásban** tájékoztatni kell.

I. Jelentkezés az ágazati alapvizsgára

- Az ágazati alapvizsgára a szakképző intézmény jelentkezteti a diákokat és a képzésben részt vevő személyeket.
- A tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy az általa tanult ágazat ágazati alapvizsgájára személyesen vagy meghatalmazott útján, írásban jelentkezik ***(2. melléklet)***. A jelentkezési lapot a szakképző intézményhez kell benyújtani. A jelentkezési laphoz csatolni kell az ágazati alapvizsgával kapcsolatos esetleges kérelmeket és az ilyen kérelem alapjául szolgáló okiratok másolatát.
- A jelentkezési lap benyújtásának határideje **az igazgató által meghatározott időpont**.

II. Az ágazati alapvizsga előkészítése

Az előkészítés az alábbi feladatokra terjed ki:

- tanulók, illetve képzésben részt vevő személyek jelentkeztetése,
- a vizsgacsoportok kialakítása,
- a vizsgáztatáshoz szükséges személyi és tárgyi feltételek biztosítása,
- vizsgafeladatok előkészítése,

- dokumentáció előkészítése.

A vizsgabizottság és az igazgató feladatai

Az ágazati alapvizsga vizsgabizottságának **elnöke** felel a vizsga szakszerű és jogszerű megtartásáért, ennek keretében

- meggyőződik arról, a vizsgázó jogosult-e a vizsga megkezdésére, és teljesítette-e a vizsga letételéhez előírt feltételeket, továbbá szükség esetén kezdeményezi a szabálytalanul vizsgázni szándékozók kizárását,
- vezeti a szóbeli vizsgát és a vizsgabizottság értekezleteit,
- átvizsgálja a vizsgával kapcsolatos iratokat, a szabályzatban foglaltak szerint aláírja a vizsga iratait,
- a vizsgabizottság értekezletein véleményeltérés esetén szavazást rendel el.

A vizsgabizottsági elnök feladatainak ellátásába a vizsgabizottság tagjait bevonhatja.
A **kérdező oktató** csak az lehet, aki a vizsga tárgya szerinti a tantárgyat taníthatja.

A vizsgabizottság munkáját és magát a vizsgát **az igazgató készíti elő**. Az igazgató felel a vizsga jogszerű előkészítéséért és zavartalan lebonyolítása feltételeinek megteremtéséért.
Az igazgató e feladata ellátása során

- dönt minden olyan, a vizsga előkészítésével és lebonyolításával összefüggő ügyben, amelyet a helyben meghatározott szabályok nem utalnak más jogkörébe,
- írásban kiadja az előírt megbízásokat, szükség esetén gondoskodik a helyettesítésről,
- ellenőrzi a vizsgáztatás rendjének megtartását,
- minden szükséges intézkedést megtesz annak érdekében, hogy a vizsgát szabályosan, pontosan meg lehessen kezdeni és be lehessen fejezni.

III. A vizsga szabályai

- A vizsga reggel nyolc óra előtt nem kezdhető el, és legfeljebb tizenhét óráig tarthat.
- Az írásbeli vizsgára vonatkozó rendelkezéseket kell alkalmazni a gyakorlati vizsgára, ha a vizsgatevékenység megoldását valamilyen rögzített módon, a vizsga befejezését követően a vizsgáztató oktató által értékelhetően – így különösen rajz, műszaki rajz, festmény, számítástechnikai program formájában – kell elkészíteni.
- Az írásbeli vizsgán a vizsgateremben az ülésrendet a vizsga kezdetekor a vizsgáztató úgy köteles kialakítani, hogy a vizsgázók egymást ne zavarhassák, és ne segíthessék.
- A vizsga kezdetekor a vizsgabizottság elnöke a vizsgáztató jelenlétében megállapítja a jelenlévők személyazonosságát, ismerteti az írásbeli vizsga szabályait, majd kihirdeti az írásbeli tételeket. A vizsgázóknak a feladat elkészítéséhez segítség nem adható.
- Az írásbeli vizsgán kizárólag a szakképző intézmény bélyegzőjével ellátott lapon, feladatlapokon, tétellapokon (a továbbiakban együtt: feladatlap) lehet dolgozni. A rajzokat ceruzával, minden egyéb írásbeli munkát tintával kell elkészíteni. A feladatlap előírhatja számológép, számítógép használatát, amelyet a vizsgaszervező intézménynek kell biztosítania.

- Az íróeszközökről a vizsgázók, a vizsgához szükséges segédeszközökről a szakképző intézmény gondoskodik, azokat a vizsgázók egymás között nem cserélhetik.
- A vizsgázó az írásbeli válaszok kidolgozásának megkezdése előtt mindegyik átvett feladatlapon feltünteti a nevét és a vizsganap dátumát. Vázlatot, jegyzetet csak ezeken a lapokon lehet készíteni.
- Ha az írásbeli vizsgát bármilyen rendkívüli esemény megzavarja, az emiatt kiesett idővel a vizsgázó számára rendelkezésre álló időt meg kell növelni.
- Ha a vizsgáztató az írásbeli vizsgán szabálytalanságot észlel, elveszi a vizsgázó feladatlapját, ráírja, hogy milyen szabálytalanságot észlelt, továbbá az elvétel pontos idejét, aláírja és visszaadja a vizsgázónak, aki folytathatja az írásbeli vizsgát. A vizsgáztató a szabálytalanság tényét és a megtett intézkedést írásban jelenti az igazgatónak, aki az írásbeli vizsga befejezését követően haladéktalanul kivizsgálja a szabálytalanság elkövetésével kapcsolatos bejelentést. Az igazgató a megállapításait részletes jegyzőkönyvbe foglalja, amelynek tartalmaznia kell a vizsgázó és a vizsgáztató nyilatkozatát, az esemény leírását, továbbá minden olyan tényt, adatot, információt, amely lehetővé teszi a szabálytalanság elkövetésének kivizsgálását. A jegyzőkönyvet a vizsgáztató, az igazgatója és a vizsgázó írja alá. A vizsgázó különvéleményét a jegyzőkönyvre rávezetheti.
- Az igazgató az írásbeli vizsga folyamán készített jegyzőkönyveket és a feladatlapokat – az üres és a piszkozatokat tartalmazó feladatlapokkal együtt – a kidolgozási idő lejártával átveszi a vizsgáztatótól. A jegyzőkönyveket aláírásával – az időpont feltüntetésével – lezárja, és a vizsgairatokhoz mellékeli.
- Az írásbeli vizsga feladatlapjait a vizsgáztató kijavítja, a hibákat, tévedéseket a vizsgázó által használt tintától jól megkülönböztethető színű tintával megjelöli, röviden értékeli a vizsgakérdésekre adott megoldásokat.
- Ha a vizsgáztató a feladatlapok javítása során arra a feltételezésre jut, hogy a vizsgázó meg nem engedett segédeszközt használt, segítséget vett igénybe, megállapítását rávezeti a feladatlapra, és értesíti az igazgatót.
- Ha a vizsgázó a vizsga során szabálytalanságot követett el, az igazgatóból és két – a vizsgabizottság munkájában részt nem vevő – oktatóból álló háromtagú bizottság a cselekmény súlyosságát mérlegeli, és
    - a vizsgakérdésre adott megoldást részben vagy egészben érvénytelennek nyilvánítja, és az érvénytelen rész figyelmen kívül hagyásával értékeli a vizsgán nyújtott teljesítményt,
    - az adott tantárgyból – ha az nem javítóvizsga – a vizsgázót javítóvizsgára utasítja, vagy
    - ha a vizsga javítóvizsgaként került megszervezésre, a vizsgát eredménytelennek nyilvánítja, vagy az első pont szerint értékeli a vizsgázó teljesítményét.
    - A szabálytalansággal összefüggésben hozott döntést és annak indokait határozatba kell foglalni.
- A vizsgázónak legalább 30 perccel korábban meg kell jelennie a vizsga helyszínén, mint amely időpontban az a vizsgacsoport megkezdi a vizsgát, amelybe beosztották.
- A gyakorlati vizsgán elkövetett szabálytalanság esetében az igazgató az írásbeli vizsga erre vonatkozó rendelkezéseit alkalmazza.

- A gyakorlati vizsgatevékenység szabályait akkor kell alkalmazni, ha a tantárgynak a szakképző intézmény szakmai programjában meghatározott követelményei eltérő rendelkezést nem állapítanak meg.
- A gyakorlati vizsgatevékenység tartalmát az igazgató hagyja jóvá.
- A gyakorlati vizsgatevékenységet akkor lehet megkezdeni, ha a vizsgabizottság elnöke meggyőződött a vizsgatevékenység elvégzéséhez szükséges személyi és tárgyi feltételek meglétéről.
- A gyakorlati vizsgatevékenység megkezdése előtt a vizsgázókat tájékoztatni kell a gyakorlati vizsgatevékenység rendjéről és a vizsgával kapcsolatos egyéb tudnivalókról, továbbá a gyakorlati vizsgatevékenység helyére és a munkavégzésre vonatkozó munkavédelmi, tűzvédelmi, egészségvédelmi előírásokról.
- A gyakorlati vizsgatevékenység végrehajtásához a vizsgázónak a KKK-ban meghatározott idő áll a rendelkezésére. Ebbe az időbe a gyakorlati vizsgatevékenység ismertetésének ideje nem számít bele. A gyakorlati vizsgatevékenység végrehajtásához rendelkezésre álló idő feladatok szerinti megosztására vonatkozóan a gyakorlati vizsgatevékenység leírása tartalmazhat rendelkezéseket. Nem számítható be a gyakorlati vizsgatevékenység végrehajtására rendelkezésre álló időbe a vizsgázónak fel nem róható okból kieső idő.
- A gyakorlati vizsgatevékenységet a KKK-ban meghatározottak szerint értékelni kell. Az értékelésben fel kell tüntetni a vizsgázó természetes személyazonosító adatait, vizsgamunka tárgyát, a végzett munka javasolt értékelését.
- A vizsgázó gyakorlati vizsgatevékenységre kapott értékelését a vizsgamunkára, a vizsga helyszínén készített önálló gyakorlati alkotásra vagy a vizsga helyszínén bemutatott gyakorlatra kapott értékelések alapján kell meghatározni.
- Az ágazati alapvizsga tanulmányok alatti vizsgának számít, ezért javítóvizsga esetében a vizsgázónak minden vizsgarészt meg kell ismételnie, még akkor is, ha egyes vizsgarészeket (pl. gyakorlat) sikeresen teljesítette. Pótlóvizsga esetén csak a még nem sikeresen teljesített vizsgarészekből kell vizsgázni.
- A vizsga eredményét az osztályfőnök a vizsgát követő **öt napon** belül rögzíti a **KRÉTA** rendszerben**.**

IV. Ágazati alapvizsga leírása, mérésének, értékelésének szempontjai ágazatonként (*1.melléklet)*

Az ágazati alapvizsga leírását, mérésének, értékelésének szempontjait a KKK-k tartalmazzák.
A KKK tartalmazza a vizsgatevékenységek

- típusát, megnevezését, leírását, feladatok típusát,
- végrehajtására rendelkezésre álló időtartamot,
- a teljes vizsgán belüli arányát,
- értékelésének szempontjait,
- az értékelés formáját (százalékos forma),
- eredményességének feltételét.

A vizsgafeladatokat a KKK előírásai szerint a szakképző iskola állítja össze.

V. Az ágazati alapvizsgán alkalmazható záradékok:

- A vizsgázó ágazati alapvizsgán elért eredménye …… %.
- Az ágazati alapvizsgán a ……. vizsgatevékenység esetében elégtelen teljesítményt nyújtott. Javítóvizsgát tehet.
- A javító ágazati alapvizsgán elért eredménye ……. %.
- A javító ágazati alapvizsgán elért eredménye alapján nem felelt meg, tanulmányait az ágazati alapoktatás megismétlésével folytathatja.
- Az ágazati alapvizsgán igazolható ok nélkül nem jelent meg, vagy azt megszakította. Javítóvizsgát tehet.
- Az ágazati alapvizsgán igazolható okból nem jelent meg vagy azt nem tudta befejezni, pótlóvizsgát tehet.
- Az ágazati alapvizsgán elkövetett szabálytalanság miatt a vizsgabizottság a vizsgától eltiltotta. Javítóvizsgát tehet.

A nem szabályozott kérdések esetében az Szkr. ide vonatkozó rendelkezései az irányadóak.

Mellékletek:

1. Részletes szabályok ágazatonként: építőipar, gépészet, kereskedelem, turizmus-vendéglátás
2. Jelentkezési lap ágazati alapvizsgára
3. Ágazati alapvizsga bejelentés
4. Jegyzőkönyv ágazati alapvizsgához – tanulónként
5. Jegyzőkönyv ágazati alapvizsgához
6. Értékelőlap ágazati alapvizsgához - ágazatonként
7. Jegyzőkönyv munka-, tűz- és balesetvédelmi oktatásról
8. Igazolás ágazati alapvizsgáról
9. Nyilvántartó lap a kiadott igazolásokról

1.melléklet

Ágazati alapvizsga leírása, mérésének, értékelésének szempontjai

Építőipar ágazat

1.) Írásbeli vizsga

Vizsgatevékenység megnevezése: Építőipar alapjai

Az írásbeli vizsga tartalmaz feleletválasztós, feleletalkotós, számításos és rajzolvasási feladatokat.

Adott műszaki tervdokumentáció alapján:
- végezzen mennyiség számítást,
- azonosítsa be a szerkezeteket,
- értelmezze a tervek jelöléseit.

Feleletválasztós és feleletalkotós feladatok során:
- adjon számot a munkabiztonsági, munkavédelmi, tűzvédelmi és környezetvédelmi ismereteiből.
- ábrák és képek alapján azonosítsa be az építőipari szakmáknál alkalmazott eszközöket, berendezéseket, alapvető szerkezeteket.

Időtartam: 90 perc
A vizsgatevékenység aránya a teljes ágazati vizsgán belül: 40%

2.) Gyakorlati vizsga

Vizsgatevékenység megnevezése: Építőipar alapfeladatai

Meglévő műszaki dokumentáció alapján az elvégzendő feladathoz kiválasztja a személyi védőfelszereléseket, kiválasztja a konkrét, alkalmazandó szerszámokat és eszközöket. A megadott rajz alapján végezze el fa, vagy fém, vagy kerámia építőanyag méretre szabását. Dokumentáció alapján építse össze, illessze össze, rögzítse a leszabott elemeket. Az elkészített elemeket építse be előre elkészített szerkezetbe. Az elkészült szerkezetről készítsen kézi vázlatrajzot.

Időtartam: 180 perc
A vizsgatevékenység aránya a teljes ágazati vizsgán belül: 60%

A vizsga tervezett lebonyolítási rendje

- Az írásbeli és gyakorlati vizsga előkészítése a vizsgabizottságban feladatot ellátó és a tanév során az érintett tantárgyat tanító oktató (k) feladata és felelőssége.
- A dokumentáció előkészítése (jelentkezési lap, vizsgajegyzőkönyv, értékelő lapok, húzótételek, igazolás és minden egyéb dokumentum) a vizsgát szervező, előkészítő oktatási igazgatóhelyettes és a vizsga jegyzőjének a feladata.

- A vizsga tervezett időtartama - tanulólétszámtól függően – egy nap.
- A tanulók az írásbeli vizsgatevékenység feladatlapját egyidőben írják meg.
- A gyakorlati vizsgatevékenységet max. 6 fős csoportokban, a kihúzott tételben szereplő feladat alapján, egymást követően oldják meg.

A vizsgatevékenység végrehajtására rendelkezésre álló időtartam: 90 + 180 perc/csoport
A vizsgatevékenységek aránya a teljes ágazati alapvizsgán belül:

- írásbeli vizsga: 40%
- gyakorlati vizsga: 60%

A vizsga értékelése

Az értékelés százalékos formában történik.
Az ágazati alapvizsga akkor eredményes, ha a tanuló mind az írásbeli, mind a gyakorlati vizsgán a megszerezhető összes pontszám legalább 40 %-át elérte.
A végső eredmény az írásbeli és a gyakorlati vizsga eredményeinek súlyozott átlagával állapítandó meg.

Az írásbeli vizsgatevékenység értékelésének szempontjai:

A javítás a feladatsorhoz rendelt értékelési útmutató alapján történik.

Az egyes feladattípusok aránya és értékelése a teljes vizsgafeladaton belül:

Feladattípus	**Maximális pontszám**
Tervdokumentáció alapján mennyiségszámítás	20
Tervdokumentáció alapján szerkezetek beazonosítása	20
Tervdokumentáció alapján tervek jelöléseinek értelmezése	20
Munkabiztonság, munkavédelem, tűzvédelem és környezetvédelem	20
Ábrák és képek alapján eszközök, berendezések, alapvető szerkezetek beazonosítsa	20
ÖSSZESEN:	100

A gyakorlati vizsgatevékenység értékelésének szempontjai:

A vizsgatevékenység értékeléséhez a vizsgaszervezőnek az aktuálisan adott feladathoz részletes értékelő lapot kell összeállítania az alábbi szempontok figyelembevételével:

Tevékenységtípus	**Maximális pontszám**
Helyesen választotta ki a védőfelszereléseket	10
Helyesen választotta ki az eszközöket és berendezéseket	10

Az építőanyagok méretre szabását az adott szakmai feladat szakmai elvárásai szerinti mérettűréssel készítette el.	20
Az elemek összeillesztését, összeszerelését, rögzítését helyesen, a tervdokumentáció előírásai alapján végezte el	20
Az összeillesztett elemeket megfelelően építette be az elkészült szerkezetbe	20
A teljes összeépített szerkezetről helyes és szakszerű vázlatrajzot készített	20
ÖSSZESEN:	100

Képzési és Kimeneti Követelmények:

- alapvizsgával betölthető munkakört,
- a vizsgatevékenységek alóli felmentés speciális esetét, módját és feltételét

nem határozza meg.

Gépészet ágazat

1.) <u>Írásbeli vizsga</u>

A vizsgatevékenység megnevezése: Fémipari és villamosipari alapok

Az írásbeli vizsgarészben a gyakorlati vizsgán elkészítendő, szerelendő alkatrészekkel, illetve összeállítandó villamos kapcsolással összefüggő feladatokat kell megoldani. Az írásbeli vizsgatevékenység az alábbi tanulási eredmények mérésére és értékelésére irányul:

- A gyártandó alkatrész műhelyrajzának elkészítése a szükséges nézetekkel 3D ábra alapján. Minimális elvárás a sík felületek, külső vagy belső hengeres felületek, menetek ábrázolása, méretek megadása a műszaki rajz szabályai szerint.
- Villamos kapcsolási rajz alapján az áramkör működésére vonatkozó feleletválasztós és/vagy feleletalkotós feladatok megoldása.
- Egy alkatrész gyártási technológiájával, gyártási sorrendjével kapcsolatos feladatok (felhasználandó szerszámok, eszközök, előgyártmány kiválasztása, gyártási műveletek, gyártási sorrend).
- Szakmai számítás:
  - előgyártmány darabolás előtti hosszának meghatározása,
  - hajlított lemezalkatrész hajlítás előtti hosszának meghatározása,
  - feszültség, áramerősség, ellenállás, eredő ellenállás meghatározása egyszerű áramkörben.
- Mérés, ellenőrzés: 3D ábra alapján a darab mérésének leírása, mérőeszköz kiválasztása, elfogadható méret meghatározása, munkadarab értékelése.
- Villamos kapcsoláson elvégzendő mérés leírása, mérési pontok meghatározása.
- Alkatrész gyártásához kapcsolódó munkavédelem. Adott munkadarab gyártása, villamos kapcsolás elkészítése során betartandó érintésvédelmi és munkavédelmi szabályok és az alkalmazandó egyéni és egyéb védőeszközök ismertetése.

Az írásbeli vizsga tartalmazhat feleletválasztós, feleletalkotós, számításos és rajzkészítési feladatokat.

A vizsgatevékenység végrehajtására rendelkezésre álló időtartam: 90 perc
A vizsgatevékenység aránya a teljes ágazati alapvizsgán belül: 30 %

A vizsgatevékenység **értékelésének szempontjai:**

Vizsgarész/közös értékelési szempont	**Értékelési szempontok**	**Értékelés a teljes vizsgafeladaton belül**
3D ábra alapján (szükséges számú nézetben) a legyártandó alkatrész **műhelyrajzának elkészítése**.	Sík felületek, rádiuszok, furatok és furathelyek pontos meghatározása, méretezése.	15%
A segédanyagként megkapott **villamos kapcsolási rajz** értelmezése.	Ismeretei, tapasztalatai alapján az áramköri rajzról teszt kitöltése.	15%
Gyártástechnológia: A megadott munkadarab előállításához a műveleti sorrend elkészítése.	Műveleti sorrend felállítása, használatos eszközök, berendezések, eljárások megállapítása, dokumentálása.	20%
Szakmai számítás: Az előgyártmány darabolási hosszának, megmunkálásának megállapítása, az áramköri villamos jellemzők meghatározása.	Hajlítás előtti hossz számítása, villamossági számítás elvégzése.	20%
Mérés, ellenőrzés: meghatározott munkadarab mérésének, ellenőrzésének leírása (mérési módok, mérőeszközök), és a villamos mérés folyamatának leírása.	Mérés folyamatának ismertetése, a használatos mérő - és ellenőrzőeszközök kiválasztásának, azok szempontjainak ismertetése.	20%
A vizsgamunka során betartandó munkavédelmi szabályok ismertetése.	A szükséges munkavédelmi előírások ismerete.	10%

* A javítás a feladatsorhoz rendelt értékelési útmutató alapján történik.

Az értékelés százalékos formában történik.
A vizsgatevékenység akkor eredményes, ha a tanuló a megszerezhető összes pontszám **legalább 40 %-át** elérte.

2.) <u>Gyakorlati vizsga</u>

A vizsgatevékenység megnevezése: Mechanikus és villamos elemekből álló alkatrészcsoport egyes elemeinek előállítása és összeszerelése
A szerkezet egyes - általa készített - elemeit készen hozhatja a tanuló a vizsgára.

Egyszerű geometriájú alkatrészek elkészítése:

- darabolás, reszelés, fúrás, menetkészítés, méretellenőrzés, munkadarabok értékelése megfelelőség szempontjából;
- szerelési ábra szerint az alkatrészek összeszerelése;
- összeállítási rajz alapján a villamos alkatrészek elhelyezése;
- kapcsolási rajz alapján a villamos bekötés elkészítése;
- adott alkatrészről mérési jegyzőkönyv készítése (szükség esetén mérési utasítás szerint)
- villamos mérések (feszültség, áramerősség, ellenállás mérésének) elvégzése;
- a mérési jegyzőkönyvnek tartalmaznia kell:
    - a rajz szerint megadott méreteket és tűrések szerinti határméreteket,
    - a tanuló által mért gyártási méretet
    - a tanuló értékelését a gyártott alkatrész megfelelőségére vonatkozóan
    - villamos paraméterek mért értékei rögzítése és kiértékelése

A vizsgatevékenység végrehajtására rendelkezésre álló időtartam: 240 perc
A vizsgatevékenység aránya a teljes ágazati alapvizsgán belül: 70 %

A vizsgatevékenység értékelésének szempontjai:

Vizsgarész / közös értékelési szempont	**Értékelési szempontok**	**Értékelés a teljes vizsgafeladaton belül**
A szerkezet működőképessége: Alkatrészeket előállít összeszerel, ellenőrzi működőképességüket.	Pontos daraboló, forgácsoló, mérő és ellenőrző folyamatok elvégzése.	25%
Villamos áramkör működőképessége: Villamos áramköri rajz alapján szerelési feladatokat végez, áramkört működtet.	Alkatrészek, és a hozzájuk használatos eszközök helyes kiválasztása, szakszerű használata.	25%
Alkatrészek méretpontossága: Fémipari megmunkáló folyamatokat végez.	Pontos daraboló, forgácsoló, mérő és ellenőrző folyamatok elvégzése.	20%
Alkatrészek, kötések esztétikája: Pontos kézi megmunkálásokat, forrasztásokat végez.	Megfelelő méretpontossságra és kötési szilárdságra törekvés, és az esztétikai követelményeknek való megfelelés.	10%
A mért értékeke pontossága: Mérési és ellenőrzési feladatokat végez.	A méréshez szükséges eszközök helyes kiválasztása, mérések, ellenőrzések pontos elvégzése.	20%

Az értékelés százalékos formában történik.
A vizsgatevékenység akkor eredményes, ha a tanuló a megszerezhető összes pontszám **legalább 40 %-át** elérte érte.

A vizsga tervezett lebonyolítási rendje

- Az írásbeli és gyakorlati vizsga előkészítése a vizsgabizottságban feladatot ellátó oktató és a tanév során az érintett tantárgyat tanító oktató(k) feladata és felelőssége.
- A dokumentáció előkészítése (jelentkezési lap, vizsgajegyzőkönyv, értékelő lapok, igazolás és minden egyéb dokumentum) a vizsgát szervező oktatási igazgatóhelyettes és a vizsga jegyzőjének a feladata.
- A vizsga tervezett időtartama – tanulólétszámtól függően – 1-2 nap.
- Az egyes vizsganapokon a tanulók először közösen az írásbeli, majd külön beosztás szerint a gyakorlati feladataikat hajtják végre.
- A vizsgarészek között szünetet kell biztosítani a vizsgázók részére, amely nem képezi a vizsgatevékenység részét.
- A tanulók (a képzési és kimeneti követelményekben meghatározottak szerint) a gyakorlati vizsgafeladataik megvalósításához a tanév során, a projekttevékenység keretében elkészített egyes szerkezeti elemeket készen hozhatják magukkal.

Képzési és Kimeneti Követelmények:

- alapvizsgával betölthető munkakört,
- a vizsgatevékenységek alóli felmentés speciális esetét, módját és feltételét **nem határozza meg.**

Kereskedelem ágazat

I. Írásbeli vizsga

A vizsgatevékenység megnevezése: **Gazdálkodási tevékenység alapjai**

A vizsgatevékenység leírása: Az írásbeli feladatlap minimum 20, maximum 30 feladatból áll és a következő témakörök tanulási eredményeit méri: gazdasági alapfogalmak, piac és pénz, a vállalkozási formák, az állam gazdasági szerepe és feladatai, jogi alapfogalmak, tudatos fogyasztói magatartás, a beszerzéshez, tároláshoz és értékesítéshez kapcsolódó feladatok.

Az alábbi feladattípusok közül legalább 4 fajta jelenjen meg a feladatlapon:

- Fogalom meghatározás: az alapfogalmak pontos definiálása.
- Esettanulmány értelmezése: a megadott szempontok szerint, a feladatlap által meghatározott gyakorlatorientált esetismertetéshez kapcsolódóan kell válaszolni a kérdésekre.
- Feleletalkotás: szöveg kiegészítése, a megadott vagy ismert tartalmakkal való mondat kiegészítése. A mondatok között nem feltétlenül van összefüggés.
- Párosítás: szakmailag összetartozó fogalmakat / kifejezéseket / képeket kell párosítani, pl. fogalom és meghatározása.
- Sorrendbe rendezés: folyamatok, időbeli struktúrák reprodukálása.
- Feleletválasztás: legalább három megadott lehetőség közül kell megjelölni a helyeset.
- Igaz-hamis állítások megjelölése: meg kell jelölni, hogy az adott állítás igaz, vagy hamis. A hamis állítást javítani kell.

A vizsgatevékenység végrehajtására rendelkezésre álló időtartam: 60 perc

A vizsgatevékenység aránya a **teljes ágazati alapvizsgán belül: 30%**

A vizsgatevékenység értékelésének szempontjai:

- Az értékelés javítási-értékelési útmutató előírásai alapján történik.
- Az egyes kérdésekre és feladatokra adható pontszámokat a javítási-értékelési útmutató tartalmazza. Teljes pontszám csak a hibátlan feladatmegoldásért adható.
- A javítás során részpont adható, de az útmutatóban meghatározott pontszám tovább nem bontható. Ha a feladatnál többféle megoldás lehetséges, akkor a javítási útmutatóban közölt eljárástól eltérő megoldások is lehetnek teljes értékűek.

Az értékelés százalékos formában történik.

A vizsgatevékenység akkor eredményes, ha a tanuló a megszerezhető összes pontszám **legalább 40 %-át** elérte.

II. Gyakorlati vizsga

A vizsgatevékenység megnevezése: **Információkezelés és üzleti kultúra**
A vizsgatevékenység leírása:
1. vizsgarész: Információkezelés
Egy, a vizsgát szervező szakképző intézmény által összeállított feladatsor megoldása számítógépen internet, szövegszerkesztő és táblázatkezelő programok alkalmazásával, amely a következő két feladatot tartalmazza:

1. feladat: A vizsgát szervező szakképző intézmény által megadott szempontsor alapján egy üzleti levél (ajánlatkérés, vagy megrendelés, vagy megrendelés visszaigazolása, vagy érdeklődő levél) elkészítése, megírása, megformázása és mentése a vizsgaszervező által megadott mappába és helyre. A vizsgázók a feladatok elvégzéséhez szövegszerkesztő programot használnak, a létrehozott dokumentumba általuk megszerkesztett táblázatot illesztenek.

2. feladat: Hiányos szállítólevél kitöltése előre megadott adatok alapján.

2. vizsgarész: Viselkedéskultúra, kommunikáció

Az alábbi témakörökhöz kapcsolódó, a képző intézmény által összeállított minimum 4 feladatsor közül egy szituációs feladat szóbeli végrehajtása:

- a vállalkozás adatbázisából hiányzó ügyféladatok bekérése (pl. hiányzó email cím, adószám, telephelycím, stb.) az ügyféltől
- telefonos ajánlatkérés új/meglévő üzleti partnerektől (pl. katalógus kérése, árjegyzék igénylése, stb.)
- áruátvételkor tapasztalt eltérések rendezése (pl. mennyiségi vagy minőségi eltérések rendezése, késések kezelése, kísérő dokumentumok hiánya, stb.),
- vevői panaszok kezelése (pl. minőségi hibás termékkel vagy szolgáltatással kapcsolatos panaszok rendezése, késedelmes szállításhoz kapcsolódó panaszok kezelése, félreértések tisztázása, stb.)

A szituációs feladatokban a vizsgázó a vizsgáztatóval végzi a páros munkát.

A vizsgatevékenység végrehajtására rendelkezésre álló időtartam:

1. rész: 45 perc
2. rész: 15 perc (5 perc felkészülés, 10 perc feladat-végrehajtás)

A vizsgatevékenység aránya a **teljes ágazati alapvizsgán belül: 70 %**

A vizsgatevékenység értékelésének szempontjai:

Az ágazati alapvizsga gyakorlati vizsgatevékenységének Információkezelés vizsgarészét a vizsgázók számítógépes teremben készítik el a vizsgát felügyelő oktató jelenlétében. Az elkészített feladatokat el kell menteni a vizsgaszervező által megadott mappába meghatározott néven.
A gyakorlati vizsgafeladat befejezése után a vizsgaszervező feladata a számítógépen elkészített feladatok mentése és archiválása. A mentésnek és archiválásnak a gyakorlati vizsga befejezését követő 30 percen belül meg kell történnie.
A vizsgafeladat értékelése a vizsgát szervező szakképző intézmény által készített részletes értékelési útmutató alapján történik.

Javasolt értékelési szempontok:

- feladatutasítás megértése;
- a feladat kivitelezésének minősége, megvalósítás lépéseinek sorrendje;
- kereskedelemben használt üzleti levél tartalmi elemeinek ismerete,
- szállítólevél tartalmi kellékeinek ismerete;
- kommunikáció minősége az ügyfelekkel, partnerekkel;
- előre nem látható helyzetek, fellépő problémák kezelése, döntéshozás;
- tudástranszfer;
- önállóság, hatékonyság, kreativitás, igényesség.

Az értékelés százalékos formában történik.

A vizsgatevékenység akkor eredményes, ha a tanuló a megszerezhető összes pontszám **legalább 40 %-át** elérte.

Az ágazati vizsga tervezett lebonyolítási rendje

- A dokumentáció előkészítése (jelentkezési lap, vizsgajegyzőkönyv, értékelő lap, húzótételek, igazolás és minden egyéb dokumentum) a vizsgát szervező oktatási igazgatóhelyettes és a vizsga jegyzőjének a feladata.
- Az írásbeli és a gyakorlati vizsga előkészítése a vizsgabizottságban feladatot ellátó oktató és a tanév során az érintett tantárgyat oktató(k) feladata és felelőssége.
- A vizsga megkezdéséhez a rendszergazda és a felügyelő tanár az informatika termet előkészíti. A vizsga napján, a vizsga teljes időtartama alatt rendelkezésre kell állni és segítenie kell a vizsgabizottság munkáját.
- Az írásbeli feladatlapok elkészítéséért a szakmai munkaközösség vezetője a felelős, az ő koordinációjával készítik el a munkaközösség oktatói a feladatlapokat, javítási, értékelési útmutatókat.
- A feladatlapok elkészítésének határideje az alapvizsga dátumát megelőző harminc naptári nap.

- A feladatlapokat a munkaközösség-vezető, és az oktatási igazgatóhelyettes hagyja jóvá. Az elkészült feladatlapokat a vizsga napjáig elzárva kell tartani, annak tartalmát sem részben, sem egészben a vizsgázókkal ismertetni nem lehet.
- A vizsga tervezett időtartama – tanulólétszámtól függően – egy nap.
- A tanulók az Információkezelés vizsgarészt az informatika teremben, míg a többi vizsgarészt egyéb tantermekben hajtják végre.
- A vizsgarészek között szünetet kell biztosítani a vizsgázók részére, amely nem képezi a vizsgatevékenység részét.

Összesített táblázat a vizsgarészek értékelési arányairól

Vizsgatevékenység		Időtartam		Teljes vizsgán belüli arány
I. ÍRÁSBELI				30 %
Gazdálkodási tevékenység alapjai		60 perc	100 %	
II. GYAKORLATI			100 %	70 %
1. **Információkezelés**		45 perc		
	1. feladat: Üzleti levél		40 %	
	2. feladat: Szállítólevél		20%	
2. **Viselkedéskultúra, kommunikáció**		15 perc	40 %	

A Képzési és Kimeneti Követelmények:

- alapvizsgával betölthető munkakört,
- a vizsgatevékenységek alóli felmentés speciális esetét, módját és feltételét

nem határozza meg.

Turizmus-vendéglátás ágazat

1.) <u>Gyakorlati vizsga</u>

Vizsgatevékenység megnevezése: Turizmus-vendéglátás ágazati alapvizsga gyakorlata

A) vizsgarész: Konyhatechnológiai tevékenység

Szakmai területenként meghatározott műveletek, munkafeladatok önálló elvégzése. A munkaterület birtokbavétele, ellenőrzése. Egy megadott étel elkészítéséhez szükséges alapanyagok előkészítése, az étel konyhatechnológiai úton történő elkészítése, esztétikus tálalása, az étel jellegének megfelelően történő díszítése 3 normál adagban. A munkaterület munkavégzés utáni alapos tisztítása, beleértve a vizsga során használt eszközöket, berendezéseket is. A vizsgázó a vizsgatevékenység alatt folyamatosan figyel a vele párhuzamosan dolgozó tanulótársaira, a többi vizsgázóra. A tűz-, munka- és balesetvédelmi előírásokat szigorúan betartja.

Időtartam: 90 perc

A vizsgázó az alábbi ételek közül egy ételt készít el:

1) Zöldséges rizottó
2) Hal tempura (magyar fehérhúsú halból), friss kevertsalátával, citrusos vinagrette öntettel
3) Natúr csirkemell filé, tejszínes gombamártással, párolt rizzsel
4) Parajkrém leves, buggyantott tojással

B) vizsgarész: Cukrászati termékkészítés
A vizsgázó megadott cukrászati termékek közül egyet készít el a tanult technológia és a rendelkezésre álló receptúra szerint.

Cukrászati termékek:
1) 10 szelet piskóta rolád barackízzel töltve,
2) 10 db linzerkarika barackízzel töltve
3) 500 gramm fánkocska ízesített tejszínhabbal töltve, forrázott tésztából
4) 500 gramm barackízzel töltött Néró teasütemény
Időtartam: 90 perc

C) vizsgarész: Értékesítési tevékenység
A vizsgázó előkészíti az éttermet, majd megterít 2 főre, fogadja a vendégeket, készít a részükre 2 adag alkoholmentes kevert italt, és 2 adag főételt, 2 adag desszertet felszolgál a vendégeknek. A vizsgázó 1 alkoholmentes kevert italt készít el 3 adagban (2 adagot a vendégek, 1 adagot a vizsgabizottság részére kóstolás céljából) a tanult receptúra szerint.

Elkészíthető alkoholmentes kevert italok:
1) Lucky Driver
2) Shirley Temple
3) Alkoholmentes Mojito
4) Alkoholmentes Pińa Colada
A felsorolt alkoholmentes kevert italok receptúrái megtalálhatók az érvényben lévő IBA listán.
Időtartam: 60 perc

D) vizsgarész: Portfólió készítése
A vizsgázó az iskola székhelye szerinti régióban megtalálható, a tanuló által választott egy turisztikai attrakciót és egy szálláshelyet és annak szolgáltatásait bemutatja. A bemutatót elektronikus formában, szövegszerkesztő program használatával készíti el, a vizsgát szervező szakképző intézmény által megadott határidőre és e-mail címre beadja.
Az elkészített dokumentum formai követelményei: terjedelme a fedőlapon (téma megnevezése, készítő megnevezése, dátum) kívül 2-5 A4-es oldal (betűtípus: Times New Roman/Arial, betűméret: 12, szövegtörzs sorkizárt), tartalma tagolt, kiemeléseket tartalmaz. A képek és a forrásmegjelölés mellékletben szerepeltethetőek a minimum terjedelmen felül.
A vizsga keretében szóban és PPT formátumban prezentálja.

Időtartam: 10 perc vizsgázónként maximum

A vizsga tervezett lebonyolítási rendje

- A gyakorlati vizsga előkészítése a vizsgabizottságban feladatot ellátó oktató és a tanév során az érintett tantárgyat tanító oktató(k) feladata és felelőssége.
- A dokumentáció előkészítése (jelentkezési lap, vizsgajegyzőkönyv, értékelő lapok, húzótételek, igazolás és minden egyéb dokumentum) a vizsgát szervező oktatási igazgatóhelyettes és a vizsga jegyzőjének a feladata.
- A portfólió megfelelő formában való elkészítéséért és határidőre való leadásáért a turisztikai és szálláshelyi tevékenység alapjai című tantárgyat tanító oktató a felelős. A portfólió bemutatásához, prezentálásához szükséges informatikai eszközök előkészítése a rendszergazda feladata, és vizsgabizottság iskolai tagjainak a felelőssége. A szükséges laptopok, vetítővásznak előkészítését és a vizsga helyszínére való bekészítését a vizsgát megelőző napon kell végrehajtani.
- A rendszergazdának a vizsga napján, a vizsga teljes időtartama alatt rendelkezésre kell állni és segítenie kell a vizsgabizottság munkáját.
- A vizsga tervezett időtartama – tanulólétszámtól függően – két nap.
- Első napon az A.) és D.) vizsgarész, második napon a B és C vizsgarész tevékenységei kerülnek lebonyolításra. A vizsgázók max. 5-6 fős csoportokban, párhuzamosan hajtják végre a kihúzott tételben szereplő vizsgafeladatokat.

A vizsgatevékenység végrehajtására **rendelkezésre álló időtartam:** 250 perc
A vizsgatevékenységek között szünetet kell biztosítani a vizsgázók részére, amely nem képezi a vizsgatevékenység részét.

A vizsgatevékenység aránya a teljes ágazati alapvizsgán belül: 100 %
Az értékelés **százalékos formában** történik.
A vizsgatevékenység akkor eredményes, ha a tanuló a megszerezhető összes pontszám **legalább 61 %-át** elérte.

A vizsgatevékenység értékelésének szempontjai:

Vizsgarész/közös értékelési szempont	**Értékelési szempontok**	**Maximális pontszám**
A) Konyhatechnológiai tevékenység	Érzékszervi szempontok alapján történő értékelés: Illat, kinézet, íz. Ételkészítési szabályok szempontjai szerint: Az étel hőmérséklete, állaga, hőkezelésének megfelelősége. Tálalási szabályok szempontjai szerint: Megfelelő arányban vannak a fogás elemei. Esztétikus elrendezés és díszítés. Tányér épsége, tisztasága.	25

B) Cukrászati termékkészítés	A tésztakészítés technológiájának betartása a feldolgozás egyenletessége. A kisült tészta állaga. A késztermék termék íze, megjelenése, tálalása.	25
C) Értékesítési tevékenység	Ügyel a kommunikációra, szakmailag meggyőző, előadása figyelemfelkeltő élményteli.	25
D) Portfólió készítés	Tartalmi követelmények: a régió földrajzi elhelyezkedésének bemutatása; a régió társadalmi, gazdasági, természeti, kulturális, gasztronómiai adottságainak bemutatása; a turisztikai régió választott attrakciójának átfogó bemutatása; a szálláshely és szolgáltatásainak átfogó bemutatása; Formai követelmények: terjedelme a fedőlapon (téma megnevezése, készítő megnevezése, dátum) kívül 2-5 A4-es oldal (betűtípus:Times New Roman/Arial , betűméret: 12, szövegtörzs sorkizárt), tartalma tagolt, kiemeléseket tartalmaz. A képek és a forrásmegjelölés mellékletben szerepeltethetőek a minimum terjedelmen felül.	25
Összesen		100

A Képzési és Kimeneti Követelmények:

- alapvizsgával betölthető munkakört,
- a vizsgatevékenységek alóli felmentés speciális esetét, módját és feltételét **nem határozza meg.**

2.melléklet
Jelentkezési lap
ágazati alapvizsgához

Ágazat száma, megnevezése:	
Iskola neve, címe, telefonszáma:	
Iskola OM azonosító száma:	
Vizsgacsoport jele/osztály	

Vizsgázó adatai

Név:	
Születési név:	
Anyja leánykori neve:	
Születési helye, ideje:	
Oktatási azonosító:	
Évfolyam/osztály:	
Lakcím (irányítószám, település, utca, házszám, emelet, ajtó):	
Elérhetőség (telefonszám és e-mail cím):	

Kelt: ……..., 20…….. év……. hó……..nap

…..…….. ……
Jelentkező (vizsgázó) aláírása Szülő/törvényes képviselő aláírása

Záradék:

A vizsgázó az ágazati alapoktatásban részt vett, ágazati alapvizsgára bocsátható.

Kelt: ……..., 20…….. év……. hó……..nap

……..
P H. a vizsgaszervező képviselője

3.melléklet
Ágazati alapvizsga bejelentés
20…. ……. vizsgaidőszak

Intézményünk a szakképzésről szóló 2019. évi LXXX. törvény 91.§-a szerint ágazati alapvizsgát szervez az alábbiak szerint.

Vizsgaszervező adatai:

Szakképző intézmény hivatalos neve:		
Irányítószám:	Település:	Utca, házszám:
Megye:		
Képző intézmény OM azonosítója:		
Igazgató neve:		
Kapcsolattartó neve:		
Kapcsolattartó elérhetősége:	telefonszáma:	
	e-mail címe:	

Ágazati alapvizsga adatai	
Ágazat megnevezése:	
Ágazati alapvizsga helyszíne:	
Ágazati alapvizsga időpontja:	
Ágazati alapvizsga várható létszáma:	

Kérem a Somogyi Kereskedelmi és Iparkamarát, hogy a szakképzésről szóló 2019. évi LXXX. törvény 91.§ (3) pontja szerint a fent megjelölt ágazati alapvizsgára elnököt delegálni szíveskedjen.

Kelt:……, ….. év ……. hó …… nap

……

P. H. igazgató neve, aláírása

4.melléklet
Jegyzőkönyv ágazati alapvizsgához
tanulónként

<table>
<tr><td>Vizsgázó neve:</td><td colspan="2"></td><td>Osztály:</td><td></td></tr>
<tr><td>Vizsgázó születési neve:</td><td colspan="4"></td></tr>
<tr><td>Születési hely és idő:</td><td colspan="4"></td></tr>
<tr><td>Anyja leánykori neve:</td><td colspan="4"></td></tr>
<tr><td>Intézmény megnevezése:</td><td colspan="4"></td></tr>
<tr><td>Intézmény címe:</td><td colspan="4"></td></tr>
<tr><td>Intézmény OM azonosítója:</td><td colspan="4"></td></tr>
<tr><td>Ágazat száma és megnevezése:</td><td colspan="4"></td></tr>
<tr><td rowspan="4">Az ágazati alapvizsga részeinek eredménye %-ban:</td><td colspan="2">Írásbeli vizsgatevékenység megnevezése:</td><td colspan="2">Gyakorlati vizsgatevékenység megnevezése:</td></tr>
<tr><td colspan="2">Időpontja:</td><td colspan="2">Időpontja:</td></tr>
<tr><td colspan="2">Eredménye: %</td><td colspan="2">Eredménye: %</td></tr>
<tr><td colspan="2">A vizsgatevékenység aránya: %</td><td colspan="2">A vizsgatevékenység aránya: %</td></tr>
<tr><td>A vizsgázó ágazati alapvizsgán elért összesített eredménye %-ban*:</td><td colspan="4"></td></tr>
<tr><td colspan="5">A vizsgabizottság határozata:</td></tr>
</table>

*A vizsgázó ágazati alapvizsgán elért összesített eredménye a KKK-ban szereplő arányok alapján kerül kiszámításra.

Kelt: Nagyatád, 20…….. év……. hó……..nap

……(aláírás) ……(aláírás)

……(név) ……(név)
vizsgabizottság elnöke vizsgabizottság tagja

……..(aláírás) ……...(aláírás)

……..(név) ……..(név)
vizsgabizottság tagja vizsgabizottság jegyzője

P. H.

5.melléklet
Jegyzőkönyv vizsgánként

V I Z S G A J E G Y Z Ő K Ö N Y V

ágazati alapvizsgáról

A vizsga adatai

A vizsgaszervező megnevezése:	**Kaposvári SZC** **Nagyatádi Szakképző Iskola**
OM azonosító:	203027/030
Az intézmény székhelye:	7500 Nagyatád, Baross Gábor utca 6.
Igazgató:	…….
Ágazat száma, megnevezése:	……..
A vizsgára jelentkezők száma:	0 fő
Javítóvizsgára jelentkezők száma:	0 fő
Pótlóvizsgára jelentkezők száma:	0 fő

Vizsgabizottság tagjai:

elnök: ……..

tag - intézményi oktató: ……..

tag - intézményi oktató: ……..

A vizsgabizottság az ágazati alapvizsga megkezdése előtt:

- *ellenőrizte a vizsgázók személyazonosságát*
- *ellenőrizte a vizsga személyi és tárgyi feltételek megfelelőségét,*
- *elfogadta a javasolt írásbeli és gyakorlati feladatsorokat,*
- *ellenőrizte a vizsgázók vizsgára bocsátásának feltételeit,*
- *elfogadta a benyújtott mentesítési kérelmeket a vizsgaszervező javaslatára.*

ÍRÁSBELI vizsga

Vizsgatevékenység megnevezése:	**…….**
Helyszíne:	Kaposvári SZC Nagyatádi Szakképző Iskola 7500 Nagyatád, Baross Gábor utca 6.
Időpontja:	**……..**
Megjelent vizsgázók száma:	…….. fő
Mentesített vizsgázók száma:	**……** fő
Igazoltan távol:	…… fő

Igazolatlanul távol: …… fő

Jelen vannak:

……..
……..
……..

Az írásbeli vizsga értékelése:

……

……

GYAKORLATI vizsga

A vizsgatevékenység megkezdése előtt:

A vizsgabizottság elnöke tájékoztatja a vizsgázókat a gyakorlati vizsgatevékenység menetéről. A vizsgabizottság tagja munka-, tűz-, és balesetvédelmi oktatásban részesíti a vizsgázókat, akik részvételüket aláírásukkal igazolnak.

Vizsgatevékenység megnevezése: ……

Helyszíne: **…….**
Időpontja: **……**
Megjelent vizsgázók száma: **….. fő**
Mentesített vizsgázók száma: **…..** fő
Igazoltan távol: ….. fő
Igazolatlanul távol: ….. fő

A gyakorlati vizsga értékelése:

……

……

……

A vizsgajegyzőkönyv melléklete:

- Írásbeli vizsga jegyzőkönyve (amennyiben releváns)
- A vizsgázók természetes személyes azonosítót tartalmazó névsora

- Jegyzőkönyv munka-, tűz-, és balesetvédelmi oktatásról
- Az ágazati alapvizsga értékelő lapja (i)
- Tanulónkénti jegyzőkönyv.

Kelt: ……., 20…….. év……. hó……..nap

……(aláírás)

……(név)
vizsgabizottság elnöke

……(aláírás)

……(név)
vizsgabizottság tagja

…….(aláírás)

…….(név)
vizsgabizottság tagja

……...(aláírás)

…….(név)
vizsgabizottság jegyzője

PH.

6.melléklet
Értékelőlap – ágazati alapvizsga
Építőipar ágazat

Ágazati alapvizsga – írásbeli							
S.sz.	**Vizsgázó neve**	**Mennyiségszámítás** (maximum 20%)	**Szerkezetek beazonosítása** (maximum 20%)	**Tervek jelöléseinek értelmezése** (maximum 20%)	**Munkabiztonság, munkavédelem, tűzvédelem és környezetvédelem** (maximum 20%)	**ábrák, képek alapján eszközök, berendezések, alapvető szerkezetek beazonosítása** (maximum 20%)	**ÖSSZESEN (100%)**
1.							
2.							
3.							
4.							
5.							
6.							
7.							

Sorok szükség szerint bővíthetők.

Kelt: ……., 20…….. év……. hó……..nap

……(aláírás)
……(név)
vizsgabizottság elnöke

……(aláírás)
……(név)
vizsgabizottság tagja

…….(aláírás)
…….(név)
vizsgabizottság tagja

PH.

……...(aláírás)
…….(név)
vizsgabizottság jegyzője

Értékelőlap – ágazati alapvizsga
Építőipar ágazat

Ágazati alapvizsga – gyakorlati								
S.sz.	**Vizsgázó neve**	**Védőfelszerelések kiválasztása** (maximum 10%)	**Eszközök, berendezések kiválasztása** (maximum 10%)	**Méretre szabás** (maximum 20%)	**Összeillesztés, összeszerelés, rögzítés** (maximum 20%)	**Beépítés** (maximum 20%)	**Vázlatrajz készítése** (maximum 20%)	**ÖSSZESEN (100%)**
1.								
2.								
3.								
4.								
5.								
6.								
7.								
8.								
9.								
10.								
11.								
12.								
13.								
14.								
15.								
16.								
17.								
18.								

19.								
20.								
21.								

Kelt: ……., 20…….. év……. hó……..nap

……(aláírás)

……(név)
vizsgabizottság elnöke

…….(aláírás)

…….(név)
vizsgabizottság tagja

……(aláírás)

……(név)
vizsgabizottság tagja

……...(aláírás)

…….(név)
vizsgabizottság jegyzője

PH.

Értékelőlap – ágazati alapvizsga
Gépészet ágazat

Ágazati alapvizsga - írásbeli								
S.sz.	**Vizsgázó neve**	**Műhelyrajz készítése** (maximum 15%)	**Villamos kapcsolási rajz értelmezése** (maximum 15%)	**Gyártástechnológia** (maximum 20%)	**Szakmai számítás** (maximum 20%)	**Mérés, ellenőrzés** (maximum 20%)	**Munkavédelem** (maximum 10%)	**ÖSSZESEN (100%)**
1.								
2.								
3.								
4.								
5.								
6.								
7.								
8.								
9.								
10.								
11.								
12.								
13.								
14.								
15.								
16.								
17.								
18.								
19.								

20.								

Kelt: ……., 20…….. év……. hó……..nap

……(aláírás)

……(név)
vizsgabizottság elnöke

…….(aláírás)

…….(név)
vizsgabizottság tagja

……(aláírás)

……(név)
vizsgabizottság tagja

……...(aláírás)

…….(név)
vizsgabizottság jegyzője

PH.

Értékelőlap - ágazati alapvizsga
Gépészet ágazat

Ágazati alapvizsga - gyakorlati							
S.sz.	**Vizsgázó neve**	**Az elkészített szerkezet működőképessége** (maximum 25%)	**A villamos áramkör működőképessége** (maximum 25%)	**A kézi megmunkálással készült alkatrészek méretpontossága** (maximum 20%)	**A kézi megmunkálással készült alkatrészek, forrasztott kötések esztétikája** (maximum 10%)	**A mért értékek pontossága** (maximum 20%)	**ÖSSZESEN (100%)**
1.							
2.							
3.							
4.							
5.							
6.							
7.							
8.							
9.							
10.							
11.							
12.							
13.							
14.							
15.							
16.							
17.							

18.							
19.							
20.							

Kelt: ……., 20…….. év……. hó……..nap

……(aláírás)

……(név)
vizsgabizottság elnöke

…….(aláírás)

…….(név)
vizsgabizottság tagja

……(aláírás)

……(név)
vizsgabizottság tagja

……...(aláírás)

…….(név)
vizsgabizottság jegyzője

PH.

Értékelőlap - ágazati alapvizsga
Kereskedelem ágazat

	Vizsgázó neve	I. ÍRÁSBELI 30 %	II. GYAKORLAT – 70% Információkezelés és üzleti kultúra					Összesen 100 %
		Gazdálkodási tevékenység alapjai 100%	1. Információkezelés		2. Viselkedéskultúra, kommunikáció 40%		Gyakorlati vizsgatevékenység eredménye 100 %	
			1. feladat: Üzleti levél 40 %	2. feladat: Szállítólevél 20 %	Tételszám	%		
1.								
2.								
3.								
4.								
5.								
6.								
7.								
8.								
9.								
10.								
11.								
12.								
13.								
14.								

15.								

Kelt: Nagyatád, 20… év …… hó ….. nap

_____ (aláírás)

_____ (név)

vizsgabizottság elnöke

_____ (aláírás)

_____ (név)

vizsgabizottság tagja

_____ (aláírás)

_____ (név)

vizsgabizottság tagja

_____ (aláírás)

_____ (név)

vizsgabizottság jegyzője

PH.

Értékelőlap - ágazati alapvizsga
Turizmus - vendéglátás ágazat

Ágazati alapvizsga - gyakorlati vizsgatevékenység										
Ssz.	**Vizsgázó neve**	**Tétel**	**Konyhatechnológiai tevékenység elért pontszám (max.: 25 pont=25%)**	**Tétel**	**Cukrászati termékkészítés elért pontszám (max. 25 pont= 25%)**	**Tétel**	**Értékesítési tevékenység elért pontszám (max. 25 pont= 25%)**	**Feladat címe**	**Portfólió készítése és bemutatása elért pontszám (max. 25 pont= 25%)**	**Elért eredmény ÖSSZESEN (max. 100%)**
1.										
2.										
3.										
4.										
5.										
6.										
7.										
8.										
9.										
10.										
11.										
12.										
13.										
14.										
15.										

16.										
17.										
18.										
19.										
20.										

Kelt: ……., 20…….. év……. hó……..nap

……(aláírás)

……(név)
vizsgabizottság elnöke

…….(aláírás)

…….(név)
vizsgabizottság tagja

PH.

……(aláírás)

……(név)
vizsgabizottság tagja

……...(aláírás)

…….(név)
vizsgabizottság jegyzője

7.melléklet

Jegyzőkönyv munka-, tűz- és balesetvédelmi oktatásról

Ágazat száma, megnevezése: ……..

Az oktatás időpontja: ……..

Az oktatás helye: ……..

Vizsgacsoport/osztály: ……..

Az oktatás rövid tartalma: Munka-, tűz- és balesetvédelemmel kapcsolatos alapfogalmak
Általános magatartási szabályok
A biztonságos munkavégzés személyi- és tárgyi feltételei
Egyéni védőeszközök használata
Gépek, berendezések biztonságos használata
Közlekedés, anyagmozgatás, anyagtárolás szabályai
Teendők baleset esetén
Elsősegélynyújtásra vonatkozó szabályok

Aláírásommal igazolom, hogy a munka-, tűz- és balesetvédelmi oktatáson részt vettem:

Ssz.	**Vizsgázó neve**	**Aláírás**	**Megjegyzés**
1.			
2.			
3.			
4.			
5.			
6.			
7.			
8.			
9.			
10.			
11.			
12.			

Kelt: ……., 20…….. év……. hó……..nap

Az oktatás tematikáját összeállította és az oktatást végezte:

…….
oktató aláírása

Az oktatást ellenőrizte:

…….
vizsgaelnök aláírása

Igazolás sorszáma: ……..

Ágazati alapvizsga igazolás

a követelmények teljesítéséről

……..

ágazatban

Vizsgázó neve:

Születési név:

Születési hely és idő:

Anyja neve:

Oktatási azonosító:

A vizsgázó ágazati alapvizsgán elért eredménye: …….. %

Nagyatád, ……...év…….hó….nap

P.H.

…..……..….. ……..……..

(név) **(név)**

vizsgabizottság elnöke *igazgató*

8.melléklet

NYILVÁNTARTÓLAP

az ágazati alapvizsga igazolásainak kiadásáról

Aláírásommal igazolom, hogy a részemre kiállított ágazati alapvizsga igazolás egy eredeti példányát a mai napon átvettem.

Ssz.	Név	Születési hely, idő	Igazolás sorszáma	Aláírás

Nagyatád, …… év …….. hó ……. nap

PH.

……

a vizsgabizottság jegyzője

10. sz. melléklet

Dobbantó program és Műhelyiskola képzési programja

Kimeneti célok

Intézményünk a Dobbantó program keretében olyan csoportot indít, amelyben a tanulók alapkompetencia-fejlesztő oktatásban vesznek részt. A program eredményes teljesítését követően a tanulók a kizárólag részszakma megszerzésére felkészítő Műhelyiskolában folytatják tanulmányaikat. A Műhelyiskolai program célja a Szobafestő részszakma gyakorlatorientált elsajátítása és a részszakma megszerzésére való felkészítés.

A Műhelyiskola sikeres elvégzését követően a tanulók a Szobafestő részszakma megszerzését igazoló szakmai bizonyítványt kapnak. A megszerzett részszakmával a tanulók számára lehetőség nyílik a munkaerőpiacra történő belépésre, illetve – megfelelő feltételek esetén – tanulmányaik további folytatására.

A programban részt vevő tanulók az oktatók által elkészített haladási terv alapján haladnak. A haladási terv tartalmazza a tanuló egyéni szükségleteihez, képességeihez és fejlesztendő kompetenciáihoz igazodó célokat és feladatokat.

A haladási tervben meghatározott kulcskompetencia-fejlesztési célok elérése, valamint az oktatói team javaslata és egyetértése esetén a tanulók a 3 hónapig tartó Dobbantó programból a 6 hónapig tartó Műhelyiskolába léphetnek tovább.

A szakmai team javaslata alapján az oktatói team a továbblépés lehetőségét legalább havonta, egyesített oktatói és mentori értekezlet keretében megvizsgálja. A döntés során figyelembe veszik a tanuló fejlődését, kompetenciáinak változását, motivációját, munkavégzéshez való viszonyát, valamint a Szobafestő részszakma elsajátításához szükséges gyakorlati készségeit.

A Műhelyiskolában a tanulók Szobafestő részszakma megszerzésére készülnek fel. A képzés középpontjában a gyakorlati munkavégzés, a szakmai alapkompetenciák fejlesztése, a munkafolyamatok biztonságos és szakszerű elvégzése, valamint a munkavállaláshoz szükséges kompetenciák kialakítása áll. A részszakma megszerzése szakmai bizonyítvánnyal igazolható.

Tartalmi elemek

Beiskolázás és bemeneti mérés

A Dobbantó programba történő bekerülés jellemzően egyéni tanulói vagy szülői megkeresés, illetve az általános iskola javaslata alapján történik. Az általános iskola a programba történő bekapcsolódást megelőzően tájékoztatja a tanuló lakóhelye szerint illetékes kormányhivatalt és a fenntartó intézményt.

Megszűnt vagy megszűnő általános iskolai tanulói jogviszony esetén – vagyis nem tanköteles korú jelentkezőnél – a felvételt kiskorú tanuló esetében a szülő, nagykorú tanuló esetében pedig maga a tanuló is kezdeményezheti.

A Dobbantó programba bekapcsolódó tanulók esetében a bemeneti mérésre a tanuló csoportba történő belépését követő 2. és 3. hét között kerül sor. A bemeneti mérést az oktatói team közreműködésével, a legfontosabb kompetenciaterületekre kiterjedően a mentori team végzi.

A mérés során feltárjuk a tanulók meglévő ismereteit, készségeit, képességeit, valamint azokat a területeket, amelyek további fejlesztést igényelnek. Az oktatók által végzett diagnosztikus mérések és a mentori team tapasztalatai alapján kerülnek meghatározásra azok a kulcskompetenciák és fejlesztési területek, amelyek a tanuló egyéni fejlődése szempontjából a legfontosabbak.

A bemeneti mérés eredményei képezik a haladási terv kialakításának alapját. A fejlesztési célokat a tanuló aktuális képességeihez, szükségleteihez és fejlődési üteméhez igazítjuk.

A Dobbantó program eredményes teljesítését követően a megfelelően fejlődő tanulók számára biztosított a továbblépés lehetősége a Műhelyiskolai programba, ahol intézményünkben a Szobafestő részszakma megszerzésére készülhetnek fel.

Kompetenciafejlesztő foglalkozások és haladási terv

A Dobbantó program célja nem az elmaradt általános iskolai tananyag hagyományos módon történő pótlása, hanem a tanulók egyéni szükségleteihez igazodva azoknak a legfontosabb kulcskompetenciáknak a célzott fejlesztése, amelyek hiányosságai korábbi tanulási nehézségeikhez és iskolai kudarcaikhoz hozzájárultak.

Intézményünkben a Dobbantó program keretében a tanulók számára a tanulási-tanítási folyamat meghatározó műveltségi és kompetenciaterületeit átfogó kompetenciafejlesztő foglalkozásokat heti 30 órában biztosítjuk. A foglalkozások tartalmának és módszereinek kialakításakor figyelembe vesszük a tanulók előzetes tudását, egyéni képességeit, fejlesztési szükségleteit, valamint az egyéni fejlődési tervben meghatározott célokat.

A kompetenciafejlesztés során kiemelt szerepet kap az anyanyelvi, matematikai, digitális, szociális és tanulási, valamint munkavállalói kompetenciák fejlesztése. Emellett hangsúlyt helyezünk az egészséges életmód kialakítására és az osztályközösség építésére is.

A foglalkozások elsődleges célja nem a meghatározott tananyag mennyiségi elsajátítása, hanem a tanulók aktív, produktív és alkotó részvétele a tanulási folyamatban. A gyakorlati feladatok, egyéni és csoportos tevékenységek, játékos és élményszerű módszerek alkalmazásával olyan tanulási helyzeteket teremtünk, amelyekben a tanulók sikerélményhez juthatnak, megtapasztalhatják saját fejlődésüket, és fokozatosan erősödhet tanulási motivációjuk.

A foglalkozásokat vezető oktatók a tanulók fejlesztését a bemeneti mérés eredményeire, valamint a mentori team és az oktatói team megállapításaira alapozva tervezik és valósítják meg. A foglalkozásokhoz szükséges tervezési és pedagógiai dokumentumok elkészítéséről az oktatók gondoskodnak, folyamatosan figyelemmel kísérve a tanulók fejlődését és az egyéni célok megvalósulását.

A heti 30 órás kompetenciafejlesztő program (Dobbantó) lehetőséget biztosít arra, hogy a tanulók a saját fejlődési ütemüknek megfelelően, támogató és elfogadó környezetben készüljenek fel a következő tanulási szakaszra, elsősorban a Műhelyiskolában történő Szobafestő részszakma tanulására.

Műveltségi területek alapján a foglalkozások a Dobbantó csoportban

foglalkozás neve	óraszám
Anyanyelvi kompetenciák	60
Matematikai kompetenciák	60
Digitális kompetenciák	60
Szociális és tanulási kompetenciák	60
Munkavállalói kompetenciák	60
Egészséges életmód	48
Osztályközösség-építés	12
Összesen	360

Helyi tantervek - A haladási tervek szakmai megalapozottsága a Dobbantó csoportban

A helyi tantervek és a haladási menetek elkészítése során az oktatók arra törekedtek, hogy a meghatározott tartalmak, fejlesztési célok, tanulási eredmények és alkalmazott módszerek szakmailag megalapozottak legyenek, valamint igazodjanak a Dobbantó program célkitűzéseihez, feladataihoz és a programban részt vevő tanulók egyéni szükségleteihez.

A helyi tantervek kialakításánál kiemelt szempont volt a tanulók meglévő kompetenciáinak megerősítése, a hiányosságok célzott fejlesztése, valamint a tanulási folyamat eredményességét támogató készségek és képességek fokozatos kialakítása. A hozzájuk kapcsolódó haladási menetek a tananyag feldolgozásának ütemezését, a fejlesztési célok megvalósítását, valamint az alkalmazható tevékenységeket és módszereket konkretizálják.

A helyi tantervek és haladási menetek lehetőséget biztosítanak a differenciált fejlesztésre, az egyéni haladási ütem figyelembevételére, valamint a tanulók motivációjának, önbizalmának és önállóságának erősítésére. A tervezés során fontos szempont volt, hogy a tanulók eltérő előzetes tudásához, képességeihez és fejlesztési szükségleteihez igazodó, fokozatosan felépített és a gyakorlatban is alkalmazható fejlesztési folyamat valósuljon meg.

A mellékletben szereplő helyi tantervek és haladási menetek az alábbi kiemelt kompetencia- és fejlesztési területekhez kapcsolódnak:

- Anyanyelvi kompetenciák
- Matematikai kompetenciák
- Digitális kompetenciák
- Szociális és tanulási kompetenciák
- Munkavállalói kompetenciák
- Egészséges életmód
- Osztályközösség-építés

A területek egymásra épülő és összehangolt fejlesztése hozzájárul ahhoz, hogy a Dobbantó programban részt vevő tanulók saját képességeikhez, előzetes tudásukhoz és egyéni szükségleteikhez igazodó támogatásban részesüljenek. A helyi tantervek és a haladási menetek együttesen olyan fejlesztési keretet biztosítanak, amely támogatja a tanulási motiváció és az önállóság erősödését, a kompetenciahiányok fokozatos mérséklését, valamint a továbbtanuláshoz, a szakmai képzéshez és a későbbi munkavállaláshoz szükséges kompetenciák fejlődését.

Foglalkozások a Műhelyiskola csoportban szobafestő részszakma

foglalkozás neve	óraszám
Szakmai foglalkozás	480
Összesen:	480

Helyi tantervek - A haladási tervek szakmai megalapozottsága a Műhelyiskolában

A Műhelyiskola szobafestő részszakmájához kapcsolódó helyi tanterv és haladási menet kialakításakor az oktatók kiemelt figyelmet fordítottak arra, hogy a szakmai tartalmak a tanulók életkori sajátosságaihoz, előzetes tudásához és egyéni fejlesztési szükségleteihez igazodjanak. A tervezés során fontos szempont volt a gyakorlati, tevékenységközpontú tanulás, amely lehetőséget biztosít a szakmai alapműveletek fokozatos elsajátítására és a munkavégzéshez szükséges kompetenciák fejlesztésére.

A helyi tanterv és a hozzá kapcsolódó haladási menet a szobafestő szakmai tevékenységekhez szükséges alapvető ismeretek és gyakorlati készségek fejlesztésére épül. A tanulók fokozatosan sajátítják el többek között a munkaterület előkészítéséhez, az alapvető festési és felületkezelési

műveletekhez, az eszközök és anyagok szakszerű használatához, valamint a munkavédelmi és baleset-megelőzési szabályok betartásához kapcsolódó ismereteket és gyakorlatokat.

A haladási menet lehetőséget biztosít a folyamatos gyakorlásra, az ismétlésre és az egyéni haladási ütem figyelembevételére. Kiemelt szerepet kap a pontos, igényes munkavégzés, a munkafegyelem, az eszközök rendeltetésszerű használata, az együttműködés és a feladatok önállóbb elvégzésének fokozatos kialakítása. A gyakorlati feladatok során az oktatók törekednek a sikerélmény biztosítására és a tanulók szakmai önbizalmának erősítésére, ezáltal támogatva a Műhelyiskolában részt vevő tanulók szakmai fejlődését és a későbbi munkavállalásra való felkészülését.

Rugalmas oktatásszervezés

A Kaposvári SZC Nagyatádi Szakképző Iskola a Dobbantó programot és az arra épülő Műhelyiskolai képzést rugalmas oktatásszervezési keretek között, meglévő képzései közé illesztve valósítja meg. Az intézmény a program szervezése során törekszik arra, hogy az oktatás igazodjon a részt vevő tanulók egyéni képességeihez, szükségleteihez, fejlődési üteméhez és élethelyzetéhez.

A Dobbantó programban részt vevő tanulók kiscsoportos formában vesznek részt a kompetenciafejlesztő foglalkozásokon. A csoport munkáját olyan, a felzárkóztatásban és a hátránykompenzációban tapasztalattal rendelkező oktatók segítik, akik a tanulók egyéni fejlődését és az eltérő tanulási szükségleteket folyamatosan figyelemmel kísérik.

A haladási tervben meghatározott kulcskompetencia-fejlesztési célok elérése, valamint a szakmai team javaslata és az oktatói team egyetértése alapján a tanuló a Dobbantó programból a Műhelyiskolai programba léphet tovább. A továbblépés során a tanuló egyéni fejlődését, kompetenciáinak szintjét, motivációját és a szakmai képzésre való felkészültségét vesszük figyelembe.

A kompetenciafejlesztő foglalkozásokat lehetőség szerint összefüggő időkeretben, tömbösítve szervezzük. Ez elősegíti a hosszabb, projektjellegű feladatok megvalósítását, valamint lehetőséget teremt arra, hogy a tantermi foglalkozásokat gyakorlati tevékenységek, külső helyszínen szervezett programok és tapasztalati tanulási formák egészítsék ki.

Az oktatásszervezés során figyelembe vesszük a tanulók egyéni élethelyzetét, a bejárással kapcsolatos körülményeket, valamint a munkavállalással és egyéb elfoglaltságokkal kapcsolatos igényeket. Ennek megfelelően az intézmény a lehetőségekhez mérten rugalmas, elsősorban délelőtti munkarendben szervezi a foglalkozásokat, amely jobban igazodik a tanulók élethelyzetéhez.

A foglalkozások helyszínét és időpontját az oktatási feladatok átlátható szervezése érdekében előzetesen rögzítjük. Az intézmény célja, hogy a rugalmas oktatásszervezés keretében a tanulók számára biztonságos, kiszámítható, ugyanakkor egyéni szükségleteikhez alkalmazkodó tanulási környezetet biztosítson.

Dobbantó program – órarendminta A és B hétre:

A hét	1.	2.	3.	4.	5.	6.
Hétfő	Munkavállalói kompetenciák	Munkavállalói kompetenciák	Munkavállalói kompetenciák	Egészséges életmód	Egészséges életmód	Osztályközösség-építés
Kedd	Szociális és tanulási kompetenciák	Szociális és tanulási kompetenciák	Munkavállalói kompetenciák	Munkavállalói kompetenciák	Digitális kompetenciák	Digitális kompetenciák
Szerda	Matematikai kompetenciák	Matematikai kompetenciák	Digitális kompetenciák	Digitális kompetenciák	Egészséges életmód	Egészséges életmód
Csütörtök	Digitális kompetenciák	Digitális kompetenciák	Digitális kompetenciák	Anyanyelvi kompetenciák	Anyanyelvi kompetenciák	Anyanyelvi kompetenciák
Péntek	Anyanyelvi kompetenciák	Anyanyelvi kompetenciák	Matematikai kompetenciák	Matematikai kompetenciák	Szociális és tanulási kompetenciák	Szociális és tanulási kompetenciák
B hét	1.	2.	3.	4.	5.	6.
Hétfő	Anyanyelvi kompetenciák	Anyanyelvi kompetenciák	Munkavállalói kompetenciák	Munkavállalói kompetenciák	Egészséges életmód	Osztályközösség-építés
Kedd	Szociális és tanulási kompetenciák	Szociális és tanulási kompetenciák	Szociális és tanulási kompetenciák	Matematikai kompetenciák	Matematikai kompetenciák	Matematikai kompetenciák
Szerda	Anyanyelvi kompetenciák	Anyanyelvi kompetenciák	Anyanyelvi kompetenciák	Munkavállalói kompetenciák	Munkavállalói kompetenciák	Munkavállalói kompetenciák
Csütörtök	Szociális és tanulási kompetenciák	Szociális és tanulási kompetenciák	Szociális és tanulási kompetenciák	Digitális kompetenciák	Digitális kompetenciák	Digitális kompetenciák
Péntek	Matematikai kompetenciák	Matematikai kompetenciák	Matematikai kompetenciák	Egészséges életmód	Egészséges életmód	Egészséges életmód

Műhelyiskolai program – órarendminta A és B hétre:

A hét	1.	2.	3.	4.	5.	6.
Hétfő	Munkavállalói kompetenciák	Egészséges életmód / Osztályközösség-építés	Szociális és tanulási kompetenciák	Digitális kompetenciák	Anyanyelvi kompetenciák	Matematikai kompetenciák
Kedd	szakmai foglalkozás	szakmai foglalkozás	szakmai foglalkozás	szakmai foglalkozás	szakmai foglalkozás	
Szerda	szakmai foglalkozás	szakmai foglalkozás	szakmai foglalkozás	szakmai foglalkozás	szakmai foglalkozás	
Csütörtök	szakmai foglalkozás	szakmai foglalkozás	szakmai foglalkozás	szakmai foglalkozás	szakmai foglalkozás	
Péntek	szakmai foglalkozás	szakmai foglalkozás	szakmai foglalkozás	szakmai foglalkozás	szakmai foglalkozás	
B hét	1.	2.	3.	4.	5.	6.
Hétfő	Munkavállalói kompetenciák	Egészséges életmód / Osztályközösség-építés	Szociális és tanulási kompetenciák	Digitális kompetenciák	Anyanyelvi kompetenciák	Matematikai kompetenciák
Kedd	szakmai foglalkozás	szakmai foglalkozás	szakmai foglalkozás	szakmai foglalkozás	szakmai foglalkozás	
Szerda	szakmai foglalkozás	szakmai foglalkozás	szakmai foglalkozás	szakmai foglalkozás	szakmai foglalkozás	

Csütörtök	szakmai foglalkozás	szakmai foglalkozás	szakmai foglalkozás	szakmai foglalkozás	szakmai foglalkozás	
Péntek	szakmai foglalkozás	szakmai foglalkozás	szakmai foglalkozás	szakmai foglalkozás	szakmai foglalkozás	

Oktatók és osztálytanítói jelleg

A Kaposvári SZC Nagyatádi Szakképző Iskola a Dobbantó program megvalósítása során elsősorban olyan oktatók közreműködésére épít, akik megfelelő pedagógiai tapasztalattal rendelkeznek a felzárkóztatás, a kompetenciafejlesztés, a hátránykompenzáció és az egyéni fejlesztés területén. A programba bekapcsolódó oktatók számára az intézmény vezetése és a program szakmai teamje biztosítja a szükséges tájékoztatást, szakmai támogatást és együttműködési lehetőséget.

A kompetenciafejlesztő foglalkozások vezetésénél nem kizárólag az adott műveltségi területhez kapcsolódó végzettséget tekintjük meghatározó szempontnak. Kiemelt jelentőséget tulajdonítunk az oktató pedagógiai tapasztalatának, fejlesztő szemléletének, a tanulók egyéni szükségleteinek felismerésére való képességének, valamint annak, hogy gyakorlati és élményszerű módszerekkel tudja támogatni a tanulók fejlődését.

A programban arra törekszünk, hogy a tanulók fejlesztését egy 6–7 főből álló oktatói team végezze. Az oktatók egymással együttműködve követik nyomon a tanulók előrehaladását, megosztják tapasztalataikat, és összehangolják a kompetenciafejlesztő foglalkozások tartalmát az egyéni fejlődési tervekkel.

A Dobbantó csoportvezető osztálytanítói jellegű szerepet tölt be a programban. A tanulók mindennapi támogatásában meghatározó szerepe van, kapcsolatot tart a tanulókkal, valamint figyelemmel kíséri az egyes tanulók fejlődését, motivációját és beilleszkedését.

Az csoportvezető feladata továbbá, hogy ösztönözze a tanulókat a kompetenciafejlesztő és szakmai foglalkozásokon való aktív részvételre, támogassa a tanulási folyamatot, valamint szükség esetén részt vegyen a haladási tervek kialakításában és felülvizsgálatában.

Az csoportvezető közvetítő szerepet tölt be a tanulók, az oktatók és az intézményvezetés között. A tanulók fejlődésével kapcsolatos tapasztalatokat és információkat továbbítja az érintett szakemberek felé, ezáltal segíti a tanulókat érintő pedagógiai és szakmai feladatok összehangolását.

Az oktatói team munkájának koordinálását az csoportvezető és a programot irányító vezető végzi. Az oktatói team rendszeresen egyezteti a tanulók fejlődésével, fejlesztési szükségleteivel és továbblépésével kapcsolatos tapasztalatokat.

A Műhelyiskolai programban, ahol a tanulók a Szobafestő részszakma megszerzésére készülnek, az oktatók és a szakmai oktatók együttműködése különösen fontos. A gyakorlati szakmai tevékenységek során a tanulók egyéni képességeihez és fejlődési üteméhez igazodó feladatadás, folyamatos visszajelzés és támogatás biztosítja a szakmai kompetenciák fokozatos kialakulását.

Rugalmas oktatásszervezés és cselekedtető, gyakorlatorientált oktatás

Az iskola a Dobbantó program megvalósítása során az egyéni szükségletekhez igazodó, rugalmas és gyakorlatorientált oktatásszervezést alkalmaz. Az oktatók a foglalkozásokat előzetesen megtervezik, ugyanakkor a tervezési dokumentumokat a tanulók aktuális képességeihez, fejlesztési szükségleteihez és a haladási menethez igazítva, szükség esetén rugalmasan alakítják.

A foglalkozások tartalmának és módszereinek kiválasztásakor az oktatók figyelembe veszik a haladási tervekben meghatározott célokat, az alkalmazandó fejlesztési eszközöket és módszereket, valamint a tanulók érdeklődését és aktuális állapotát. A tanulók aktív részesei a tanulási folyamatnak, ezért lehetőség szerint véleményükkel, javaslataikkal maguk is hozzájárulhatnak a foglalkozások tartalmának és megvalósításának alakításához.

A foglalkozások szervezésénél nem kizárólag a hagyományos, frontális osztálytermi oktatásra építünk. A tanulási környezetet és a munkaszervezési formákat az adott tevékenységhez, a tanulók szükségleteihez és a fejlesztési célokhoz igazítjuk. Ennek megfelelően alkalmazunk egyéni, páros és csoportos munkaformákat, projektfeladatokat, kooperatív tevékenységeket, valamint gyakorlati és tapasztalati tanulási helyzeteket.

A tanulók számára olyan támogató környezet kialakítására törekszünk, amelyben lehetőségük van saját ötleteik megfogalmazására, döntések meghozatalára és alkotó módon történő részvételre. A csoport működésének szabályait, a közös feladatokat és a tanulási környezet kialakításának egyes elemeit az oktatók a tanulókkal együttműködve alakítják ki.

Az oktatók kiemelt figyelmet fordítanak a szemléletes, érdekes, cselekedtető és munkáltató foglalkozások megvalósítására. A tanulók lehetőség szerint valós élethelyzetekhez kapcsolódó, gyakorlati feladatokon keresztül sajátítják el és alkalmazzák az ismereteket. A gyakorlati tevékenységek során fejlődik a problémamegoldó képességük, együttműködésük, önállóságuk, feladattudatuk és munkavégzéshez kapcsolódó kompetenciájuk.

Kiemelt szerepet kapnak a tantermen kívüli és gyakorlati programok, amelyek lehetőséget teremtenek a tapasztalati tanulásra, a közösségépítésre és a tanultak valós helyzetekben történő alkalmazására. Az intézmény vezetése támogatja és ösztönzi az olyan külső helyszínen megvalósuló foglalkozások és programok szervezését, amelyek hozzájárulnak a tanulók kompetenciáinak fejlesztéséhez és pályaorientációjához.

A gyakorlatorientált szemlélet a Műhelyiskolai programban is meghatározó. A Szobafestő részszakma elsajátítása során a tanulók a szakmai ismereteket elsősorban cselekvésen, gyakorlati feladatokon és valós munkafolyamatokon keresztül sajátítják el. A szakmai oktató a tanuló egyéni képességeihez igazítja a feladatokat, folyamatos visszajelzést ad, és támogatja a fokozatos önállósodást.

Teammunka és reflektáló oktatói csoport

A Dobbantó program eredményes megvalósítását az oktatók és az intézményben dolgozó segítő szakemberek összehangolt együttműködése támogatja. A teammunka célja, hogy a programban részt vevő tanulók egyéni szükségleteire, fejlődési ütemére és aktuális élethelyzetére megfelelően reagáló, egységes pedagógiai támogatás valósuljon meg.

Az egy csoportban, illetve a program megvalósításában részt vevő oktatók rendszeres szakmai együttműködésben dolgoznak. Az oktatók feladata a tanulók fejlődésének folyamatos nyomon követése, az egyéni problémák feltárása, valamint a szükséges fejlesztési és támogatási lehetőségek közös meghatározása. A team rendszeres megbeszéléseket tart, ezáltal biztosított az információk és a fejlesztési szempontok összehangolása.

Az oktatói team rendszeresen egyeztet a tanulók előrehaladásáról, a kompetenciafejlesztés eredményeiről, az egyéni fejlődési tervek megvalósulásáról és az esetlegesen szükséges módosításokról. Az csoportvezető közvetítő szerepet tölt be az oktatók között, továbbítja a tanulókkal kapcsolatos fontos információkat, valamint segíti az egységes pedagógiai szemlélet kialakítását.

A team munkájába – a tanuló szükségleteitől függően – bevonhatók az intézményben vagy az intézménnyel együttműködésben dolgozó további szakemberek is. Ilyen lehet például iskolapszichológus, gyógypedagógus, fejlesztőpedagógus, ifjúságvédelmi feladatot ellátó szakember vagy más segítő szakember. Az együttműködés célja, hogy a tanuló a számára szükséges, komplex támogatást megkapja.

Az oktatói team közös munkája elsősorban a tanulók fejlődésének támogatására, a felmerülő nehézségek megoldására és a problémák lehetőség szerinti megelőzésére irányul. A team folyamatosan keresi azokat a lehetőségeket, amelyek segítségével a tanuló eredményesebben haladhat a Dobbantó programból a Műhelyiskolába, majd a Szobafestő részszakma megszerzése felé.

A teammunka során kiemelt szempont a tanuló erősségeinek felismerése és megerősítése, a sikerélmény biztosítása, valamint az önállóság és a felelősségvállalás fokozatos kialakítása. A közös szakmai gondolkodás és a rendszeres információcsere hozzájárul ahhoz, hogy az intézmény a tanulók számára személyre szabott, rugalmas és támogató tanulási utat biztosítson.

Tanulási eredmény alapú, fix keretekbe ágyazott szöveges értékelés

A Dobbantó programban a tanulók értékelése fejlesztő, támogató és egyénre szabott szemléletben történik. Az oktatók a foglalkozások során folyamatos visszajelzést adnak a tanulók teljesítményéről, fejlődéséről és az elért eredményekről.

Az értékelés alapját elsősorban a tanuló egyéni fejlődési terve, valamint az abban meghatározott fejlesztési célok jelentik. Az értékelés során nem kizárólag azt vizsgáljuk, hogy a tanuló milyen ismeretekkel rendelkezik, hanem azt is, hogy saját korábbi teljesítményéhez képest milyen fejlődést ért el, milyen mértékben vált önállóbbá, illetve hogyan képes alkalmazni megszerzett kompetenciáit.

A Dobbantó programban a tanulók értékelése szöveges formában történik. Az értékelés során kiemelt szempontot képeznek az alábbi kompetenciaterületek:

- Anyanyelvi kompetenciák
- Matematikai kompetenciák
- Digitális kompetenciák
- Szociális és tanulási kompetenciák
- Munkavállalói kompetenciák
- Egészséges életmód
- Osztályközösség-építés

A szöveges értékelés célja, hogy a tanuló és családja számára is érthető módon mutassa be az elért eredményeket, a fejlődés mértékét, valamint azokat a területeket, amelyek további fejlesztést igényelnek.

Az egységes és követhető értékelés érdekében az oktatók munkáját értékelési kulcsszavakat és kifejezéseket tartalmazó fogalomtáblázat segíti. A fogalomtáblázat alkalmazása biztosítja, hogy az egyes kompetenciaterületek értékelése összehasonlítható és következetes legyen, ugyanakkor az oktatók a tanuló egyéni sajátosságaihoz igazodva az értékelést kiegészíthetik, illetve indokolt esetben az alkalmazott megfogalmazásoktól eltérhetnek.

A tanulók és a szülők, illetve hozzátartozók számára a szöveges értékelés könnyebb értelmezését egy ötfokozatú értékelési mátrix segíti. A mátrix az egyes kompetenciaterületeken elért fejlettségi szintet szemléletes, könnyen értelmezhető formában jeleníti meg.

Az értékelési rendszer elsődleges célja nem a tanulók egymáshoz történő hasonlítása, hanem az egyéni fejlődés nyomon követése és a hozzáadott érték megjelenítése. Az értékelés ezáltal folyamatos visszajelzést biztosít a tanuló számára saját fejlődéséről, az oktatók számára pedig alapot ad a további fejlesztési feladatok és az egyéni fejlődési terv szükséges módosításának meghatározásához.

A Műhelyiskolai programban a Szobafestő részszakma megszerzésére készülő tanulók értékelése szintén fejlesztő szemléletű. A szakmai fejlődés során különösen fontos a gyakorlati feladatokban mutatott teljesítmény, az önállóság, a munkafegyelem, a szakmai szabályok követése, a munkavégzés minősége és a fokozatos fejlődés nyomon követése.

Az értékelési rendszer skálain szereplő kulcsszavak a program végén, egyszerű formában kerülnek a Kréta naplóban bejegyzésre: „megfelet” „nem felelt meg „ formában.

Az értékelési rendszer skálái

Feladatmegoldás, teljesítmény	Munkához-tanuláshoz való hozzáállása	Iskolához és tárgyi környezetéhez való viszonya (szorgalma)	Társas környezetével való kapcsolata	Egyszerűsített írásbeli értékelés
Kiváló				

Pontos	Dicséretes			Jeles
	Átgondolt	Példaértékű		
		Utasító	Figyelmes	
		Gondos	Követendő	
Eredmény, Kimunkált	Megfelelő			Jó
	Dolgos	Harmonikus		
		Kiegyensúlyozott	Udvarias	
		Törődő	Jó	
Egyenetlen	Igyekvő			Közepes
Bizonytalan	Hullámzó	Megfontolatlan		
		Ingadozó	Felelősségteljes	
		Kapkodó	Változó	
Pontatlan				Elégséges
Nehézkes	Felületes			
	Figyelmetlen	Fegyelmezetlen		
		Hanyag	Érdektelen	
		Szétszórt	Javítandó	
Gyenge	Kevés			Fejlesztendő
Hiányos	Kapkodó	Elutasító		
		Komolytalan	Barátságtalan	
		Romboló	Durva	

Kimenetszabályozás, pályaorientáció

A Műhelyiskolába történő továbblépés alapja a tanuló egyéni fejlődésének és a meghatározott kompetenciaterületeken elért eredményeinek folyamatos nyomon követése. A továbblépés egyik feltétele, hogy a tanuló az egyéni fejlődési tervben meghatározott célokhoz, valamint a kulcskompetenciák fejlesztéséhez kapcsolódóan tartós és jelentős fejlődést érjen el. A másik feltétel, hogy az oktatói team a tanuló fejlődését értékelve szakmailag megalapozottnak ítélje a Műhelyiskolába történő továbblépést, és azt javasolja.

A Dobbantó program kimeneti követelményeit nem minden tanuló esetében azonos módon határozzuk meg, mivel a tanulók képességei, előzetes tudása, fejlesztési szükségletei és az egyes kompetenciaterületeken elért eredményei eltérőek lehetnek. A tanulási eredmény alapú értékelés során ezért az egyéni fejlődés és a tanuló által elért hozzáadott érték is meghatározó szempont.

A kimeneti kompetenciák meghatározásánál figyelembe vesszük a Műhelyiskolában megszerezhető Szobafestő részszakma sajátosságait és a szakmai képzés megkezdéséhez szükséges kompetenciákat. A Dobbantó programban elért kimeneti szint egyben a Műhelyiskolai képzésbe történő belépés alapját képezi, ezért kiemelt jelentőségű a tanulók megfelelő felkészítése, pályaorientációja és a szakmai képzésre való alkalmasság folyamatos vizsgálata.

A pályaorientáció során az iskola arra törekszik, hogy a tanulók a saját képességeik, érdeklődésük, motivációjuk és munkavégzéshez kapcsolódó adottságaik ismeretében válasszanak továbbtanulási és szakmai irányt. Ennek részeként az oktatói tevékenységet önismereti, pályaorientációs, életpálya-építési és munkavállalói ismereteket fejlesztő foglalkozásokkal egészítjük ki.

A pályaorientáció és a Műhelyiskolába történő továbblépés előkészítése során lehetőséget biztosítunk a tanulók számára a Szobafestő részszakmához kapcsolódó gyakorlati tevékenységek, munkafolyamatok és elvárások megismerésére. Ennek célja, hogy a tanulók reális képet alakíthassanak ki a választott részszakmáról, annak követelményeiről és a szakmához kapcsolódó munkavégzésről.

A pályaorientációs tevékenység ezáltal hozzájárul ahhoz, hogy a Dobbantó programból a Műhelyiskolába történő továbblépés tudatos, megalapozott és a tanuló egyéni lehetőségeihez illeszkedő döntés legyen.

Módszerek

Egyénre szabott követelményrendszer

A kompetenciafejlesztő foglalkozások elsődleges célja nem az általános iskolai tananyag hagyományos értelemben vett pótlása, hanem a tanulók egyéni szükségleteihez igazodó alap- és kulcskompetencia-fejlesztés, valamint a tanulási motiváció erősítése.

A heti 30 órában megvalósuló kompetenciafejlesztő foglalkozások során az oktatók a tanulók előzetes tudását, képességeit, érdeklődését, motivációját és egyéni fejlődési ütemét figyelembe véve tervezik meg a tanulási folyamatot. A foglalkozások tartalmát és módszereit az tanulók egyéni fejlődési üteméhez igazítják.

A foglalkozások során kiemelt szerepet kap a tanulók aktív, cselekvő részvétele, az önálló feladatvégzés, a sikerélmény biztosítása és olyan produktumok létrehozása, amelyekben a tanuló saját fejlődését is megtapasztalhatja. Az oktatók a tervezett tanmenetet és haladási menetet rugalmasan kezelik, és szükség esetén módosítják annak érdekében, hogy az megfeleljen a tanuló aktuális fejlettségi szintjének és fejlesztési szükségleteinek.

A tanulók számára lehetőséget biztosítunk arra, hogy érdeklődésüknek megfelelően javaslatokat tegyenek a foglalkozások egyes témáira és feladataira. Ezek a javaslatok akkor építhetők be a foglalkozásokba, ha összhangban állnak az adott fejlesztési célokkal és az oktató által meghatározott szakmai-pedagógiai keretekkel.

A követelményeket minden tanuló esetében úgy határozzuk meg, hogy azok igazodjanak az egyéni képességszinthez, ugyanakkor reális és teljesíthető elvárást jelentsenek. Nem cél, hogy a csoport valamennyi tanulója azonos követelményeket teljesítsen azonos időben. Az egyéni fejlődési ütem és a kiindulási szint alapján differenciált feladatadásra és követelményrendszerre van szükség.

A tanulók teljesítményének értékelése során ezért elsősorban az egyéni fejlődést, a hozzáadott értéket, az önállósodás mértékét és a kitűzött fejlesztési célok elérését vesszük figyelembe. A létrejött produktumok értékelése szintén a tanuló saját képességeihez és fejlődési lehetőségeihez igazodik.

A Dobbantó program során kialakított egyéni kompetenciák és munkához kapcsolódó készségek egyben megalapozzák a tanuló későbbi szakmai fejlődését is, különösen a Műhelyiskolában megszerezhető Szobafestő részszakma gyakorlati követelményeinek teljesítését.

Csoportmunka és élményalapú oktatás

A Dobbantó program kompetenciafejlesztő foglalkozásainak tervezésekor az iskola kiemelt figyelmet fordít a cselekedtető és élményalapú tanulásszervezésre.

A munka során több kompetenciaterület együttes fejlesztésére törekszünk. Egy-egy témakör feldolgozása lehetőséget biztosít az anyanyelvi, matematikai, digitális, szociális és tanulási, valamint munkavállalói kompetenciák egyidejű fejlesztésére. A feladatok tartalma a tanulók életkorához, érdeklődéséhez, képességeihez és egyéni fejlődési céljaihoz igazodik.

A heti 30 órában megvalósuló kompetenciafejlesztő foglalkozások lehetőséget biztosítanak arra, hogy egy-egy téma hosszabb, összefüggő időkeretben valósuljon meg. Ennek során az oktatók a tantermi foglalkozásokat szükség szerint gyakorlati tevékenységekkel, külső helyszínen szervezett programokkal, tapasztalati tanulással és más, a tanulók aktív részvételére építő tevékenységekkel egészítik ki.

Az oktatók törekednek a páros és csoportos munkaformák rendszeres alkalmazására. A közös feladatvégzés során a tanulók megtanulják egymás véleményének elfogadását, a feladatok megosztását, az együttműködést és a közös felelősségvállalást. A csoportmunka egyben a szociális kompetenciák fejlesztésének fontos eszköze.

Az élményalapú oktatás során fontosnak tartjuk, hogy a tanulók a foglalkozásokon sikeresnek és eredményesnek érezzék magukat. A pozitív megerősítés, a reális elvárások és az elért eredmények tudatosítása hozzájárul az önbizalom és a tanulási motiváció erősítéséhez.

A foglalkozások során lehetőséget biztosítunk arra is, hogy a tanulók saját ötleteikkel, javaslataikkal bekapcsolódjanak a tanulási folyamat alakításába. Az oktató a meghatározott fejlesztési célokat szem előtt tartva rugalmasan reagál a tanulói kezdeményezésekre.

Az oktatók közös tervezése és gondolkodása a Dobbantó program és a Szobafestő részszakmát biztosító Műhelyiskola közötti átmenetet is segíti. A Dobbantóban megszerzett alapkompetenciák és munkához kapcsolódó készségek gyakorlati alkalmazása megalapozza a Műhelyiskolában történő szakmai tanulást, ahol a tanulók már közvetlenül a Szobafestő részszakma gyakorlati követelményeihez kapcsolódó feladatokon keresztül fejlődnek.

Fejlesztési irányok

A tanulók viszonylatában

Az iskola kiemelt feladatának tekinti a Dobbantó programban részt vevő tanulók érdeklődésének, tanulási motivációjának és aktivitásának folyamatos fenntartását. Tapasztalataink szerint a korábbi iskolai kudarcok, a tanulási nehézségek és az alacsony önbizalom miatt a tanulók motivációja változó lehet, ezért a kezdeti sikerélményekre építve folyamatos támogatásra és megerősítésre van szükség.

A differenciált kompetenciafejlesztés alkalmazásával arra törekszünk, hogy minden tanuló megtalálja azokat a személyre szabott célokat és tevékenységeket, amelyek számára elérhető és értelmes sikerélményt biztosítanak. Fontos célunk, hogy a tanulók felismerjék saját erősségeiket, fejlődési lehetőségeiket, és fokozatosan képessé váljanak saját tanulási és életpálya-céljaik megfogalmazására.

A Dobbantó programból a Műhelyiskolába történő továbblépés, valamint a Szobafestő részszakma megszerzésének lehetősége fontos motivációs tényező, azonban önmagában nem minden tanuló számára jelent elegendő ösztönző erőt. Ezért a szakmai továbblépés mellett támogatjuk a tanulók önállóságának, munkavállalói kompetenciáinak, kommunikációs és szociális készségeinek, valamint a mindennapi életben való eligazodásuknak a fejlődését is.

Kiemelt fejlesztési irányt jelent a munkavégzéshez szükséges alapvető kompetenciák kialakítása. A tanulókat fokozatosan felkészítjük a rendszeres, felelősségteljes munkavégzésre, a szabályok betartására, a pontos feladatvégzésre, az együttműködésre és az önálló munkaszervezésre. Ezek a kompetenciák a Műhelyiskolában történő szakmai tanulás, valamint a későbbi munkába állás szempontjából is meghatározóak.

A pályaorientációs tevékenység keretében arra törekszünk, hogy a tanulók reális képet alakítsanak ki saját képességeikről és a választott Szobafestő részszakma követelményeiről. A gyakorlati tevékenységek megismertetésével, szakmai tapasztalatszerzéssel és a munkavégzéshez kapcsolódó helyzetek bemutatásával segítjük a tanulók tudatosabb pályaválasztását.

A tanulók fejlődésének támogatása során szükség esetén az iskola együttműködik a családdal, valamint az intézményben elérhető segítő szakemberekkel. Célunk, hogy a tanulók számára olyan támogató környezetet biztosítsunk, amely elősegíti az egészséges önértékelés, az önbizalom, az önállóság és a reális jövőkép kialakulását, valamint hozzájárul a lemorzsolódás megelőzéséhez.

Az oktatók viszonylatában

A Dobbantó program eredményes működésének egyik meghatározó tényezője az oktatók szakmai és pedagógiai felkészültsége. A Kaposvári SZC Nagyatádi Szakképző Iskola célja, hogy a programban részt vevő oktatók folyamatosan bővítsék a tanulók egyéni szükségleteihez igazodó fejlesztési, differenciálási és motivációs módszerekkel kapcsolatos ismereteiket.

Kiemelt feladat az oktatók közötti tapasztalat- és tudásmegosztás, amely lehetőséget teremt a jól működő módszerek, feladatok és gyakorlati tapasztalatok átadására. Az oktatói team rendszeres együttműködése támogatja a tanulók fejlődésének átfogó nyomon követését és az egyéni problémák közös megoldását.

Fontos fejlesztési irány az oktatók módszertani eszköztárának folyamatos bővítése, különösen a differenciált oktatás, a projektpedagógia, a kooperatív tanulási formák, az élményalapú oktatás, a kompetenciafejlesztés és a tanulói motiváció erősítése területén.

Az újonnan bekapcsolódó kollégák munkáját az intézményen belüli szakmai együttműködés, konzultáció és tapasztalatátadás segíti. Célunk, hogy a programban részt vevő oktatók egységes szemlélet alapján, ugyanakkor a tanulók egyéni szükségleteire rugalmasan reagálva végezzék fejlesztő munkájukat.

A szakmai fejlődés részeként lehetőség szerint külső képzések, szakmai programok és jó gyakorlatok megismerését is támogatjuk. Különösen fontosnak tartjuk azokat a szakmai tapasztalatokat, amelyek a Dobbantó program és a Műhelyiskola eredményes működéséhez, valamint a Szobafestő részszakma gyakorlatorientált oktatásához kapcsolódnak.

Az intézmény viszonylatában

Az intézmény fejlesztésének egyik fontos iránya a Dobbantó program és a Műhelyiskola működésének hosszú távú beillesztése az iskola meglévő képzési rendszerébe. A Kaposvári SZC Nagyatádi Szakképző Iskola a rugalmas oktatásszervezés keretében illesztette be a programot meglévő képzései közé, ezért kiemelt cél a program és az intézmény más képzései közötti szakmai együttműködés további erősítése.

A Szobafestő részszakmát biztosító Műhelyiskolai képzés eredményessége érdekében törekszünk olyan szakmai kapcsolatok kialakítására, amelyek lehetőséget teremtenek a tanulók számára a szakmai munkafolyamatok megismerésére, a gyakorlati tapasztalatszerzésre és a munkakörnyezethez való fokozatos alkalmazkodásra.

Az intézményi fejlesztés része a tanulók számára megfelelő, barátságos, motiváló és korszerű tanulási környezet biztosítása. Ennek érdekében fontosnak tartjuk a kompetenciafejlesztő foglalkozásokhoz szükséges eszközök folyamatos fejlesztését, a szemléltető- és oktatási segédanyagok bővítését, valamint a gyakorlatorientált foglalkozások tárgyi feltételeinek biztosítását.

Törekszünk arra is, hogy az intézményen belül tovább erősödjön az oktatói, mentori és szakmai teammunka, valamint a különböző képzési területek közötti együttműködés. A tapasztalatok rendszeres megosztása és az esetmegbeszélések lehetőséget teremtenek a tanulói problémák hatékonyabb kezelésére és a bevált módszerek továbbfejlesztésére.

Az intézmény szakmai fejlődése szempontjából fontosnak tartjuk más, Dobbantó programot és Műhelyiskolát működtető intézmények jó gyakorlatainak megismerését is. A szakmai kapcsolatok és hálózati együttműködések kialakítása lehetőséget biztosíthat a tapasztalatcserére, az új módszerek megismerésére és a program intézményi gyakorlatának folyamatos fejlesztésére.

Összességében az intézményi fejlesztés célja egy olyan rugalmas, tanulóközpontú és támogató képzési környezet fenntartása, amelyben a Dobbantó program résztvevői egyéni fejlődési ütemüknek megfelelően készülhetnek fel a Műhelyiskolában megszerezhető Szobafestő részszakma eredményes elsajátítására, majd ezt követően a továbbtanulásra vagy a munka világába történő belépésre.

Helyi tantervek

Egészséges életmód

1. Tantárgyi jellemzők

A tantárgy jellege: Gyakorlatorientált, élményalapú és fejlesztő tantárgy. A Dobbantó csoportba járó, különböző mértékű tanulási és iskolai elmaradásokkal küzdő tanulók számára a mindennapi életben alkalmazható egészségtudatos szokások és döntések kialakítását támogatja.

Célcsoport: Dobbantó csoportba járó tanulók, akiknél az önálló életvezetés, a rendszeresség, a táplálkozás, a mozgás, a pihenés, a stresszkezelés és a káros szokások felismerése terén fejlesztési szükséglet mutatkozik.

Szervezeti keretek: Interaktív csoportfoglalkozások, gyakorlati feladatok, szemléltetés, szituációs játékok, mozgásos tevékenységek, egyszerű ételkészítés és lehetőség szerint szabadtéri programok. A feladatok röviden, jól strukturáltan és differenciáltan szervezhetők.

Értékelés: Elsősorban formatív, fejlesztő jellegű. A pedagógus az aktivitást, feladattartást, együttműködést, önállósodást, egyéni vállalásokat és a tanultak gyakorlati alkalmazását követi.

2. Az oktatás célja

A tantárgy célja, hogy a Dobbantó csoport tanulói felismerjék testi és lelki jóllétük jelentőségét, és fokozatosan képessé váljanak saját élethelyzetükben megvalósítható egészségesebb döntések meghozatalára. Ismerjék meg a rendszeres étkezés, a folyadékbevitel, a mozgás, az alvás, a higiénia és a stresszkezelés alapjait. Legyenek képesek felismerni a káros szokások és függőségek kockázatait, gyakorolják az asszertív elutasítást és a segítségkérést. A fejlesztés során kiemelt

szempont a sikerélmény, az önbizalom és az önálló életvezetéshez szükséges gyakorlati kompetenciák erősítése.

3. Az oktatásra meghatározott óraszám

Teljes óraszám: 68 óra

4. Fejlesztendő kompetenciák

Életviteli és egészségtudatos kompetencia: Öngondoskodás, higiénia, rendszeresség, egészségesebb napi rutin és felelős döntéshozatal.

Tudatos fogyasztói magatartás: Címkék, árak és reklámok értelmezése; élelmiszerek és italok tudatosabb megválasztása.

Önszabályozás és stresszkezelés: Fáradtság, feszültség és érzelmek felismerése; egyszerű megküzdési technikák alkalmazása.

Együttműködés és kommunikáció: Segítségkérés, segítségnyújtás, közös feladatvégzés és szabálykövetés.

Döntési és felelősségvállalási kompetencia: Kockázatok felismerése, következmények mérlegelése és asszertív elutasítás.

5. Témakörök és a tananyag tartalma

I. Tudatos táplálkozás és mindennapi önellátás (18 óra)

Tananyag tartalma:

- Egészséges táplálkozás és rendszeres étkezés.
- Tápanyagok és folyadékbevitel.
- Cukros italok, energiaitalok és gyorsételek.
- Élelmiszercímkék és lejárati információk.
- Tudatos, takarékos vásárlás és egyszerű menütervezés.
- Konyhai és személyi higiénia.

Tanulási eredmények: Felismeri a tudatosabb étkezés alapvető szempontjait; képes egyszerű címkét értelmezni, bevásárlólistát és egyszerű menüt készíteni.

Fejlesztési feladatok: Funkcionális olvasás és számolás, tervezés, önállóság, egészségtudatosság.

Javasolt tevékenységek: Címkevadászat, ár-összehasonlítás, bevásárlólista, cukortartalom szemléltetése, egyszerű ételkészítés.

II. Mozgás, alvás, regeneráció és stresszkezelés (20 óra)

Tananyag tartalma:

- A rendszeres mozgás szerepe.
- Mozgásszegény életmód és képernyőhasználat.

- Alvás és pihenés.
- Stressz és feszültség felismerése.
- Légző-, nyújtó- és relaxációs gyakorlatok.
- Egészségesebb napi rutin.

Tanulási eredmények: Felismeri a mozgás, pihenés és alvás jelentőségét; képes egyszerű stresszkezelő gyakorlatot alkalmazni és saját rutinján egy reális változtatást megtervezni.

Fejlesztési feladatok: Testtudatosság, önreflexió, önszabályozás, időgazdálkodás, stresszkezelés.

Javasolt tevékenységek: Mozgásos állomások, séta, szabadtéri program, alvásnapló, képernyőidő-terv, légző- és nyújtógyakorlatok.

III. Káros szokások, függőségek és biztonságos döntések (16 óra)

Tananyag tartalma:

- Dohányzás, e-cigaretta, alkohol és illegális szerek kockázatai.
- Kortárs nyomás.
- Asszertív elutasítás.
- Online játék, közösségi média és szerencsejáték kockázatai.
- Segítségkérés és felelősségvállalás.

Tanulási eredmények: Felismeri a kockázatos helyzeteket; képes határozottan nemet mondani; tudja, hogy problémás helyzetben megbízható felnőtthöz vagy segítőhöz fordulhat.

Fejlesztési feladatok: Asszertív kommunikáció, veszélyfelismerés, döntéshozatal, önvédelem, segítségkérés.

Javasolt tevékenységek: Szituációs játékok, „Nemet mondó tréning”, költségszámítás, online helyzetek elemzése.

IV. Egészségesebb életvitel és személyes cselekvési terv (14 óra)

Tananyag tartalma:

- Saját szokások feltérképezése.
- Kis lépésekben történő változtatás.
- Egészségesebb napi és heti rutin.
- Egyéni célkitűzés és önellenőrzés.
- Sikerélmény és önbizalom.

Tanulási eredmények: Képes egy reális, rövid távú célt kitűzni, követni és értékelni; megfogalmazza, mely egészségesebb szokást szeretné fenntartani.

Fejlesztési feladatok: Önismeret, célkitűzés, tervezés, kitartás, önértékelés.

Javasolt tevékenységek: Egyéni egészségterv, mikro-célok, szokáskövető lap, záró önreflexió.

6. Értékelési és ellenőrzési rendszer

A Dobbantó csoport eltérő előzetes tudása és tanulási elmaradásai miatt az értékelés az egyéni fejlődésre és a gyakorlati alkalmazásra épül. Nem a lexikális ismeretek visszakérdezése az elsődleges.

- Folyamatos pedagógiai megfigyelés.
- Egyéni mikro-célok és vállalások követése.
- Önreflexió szóban, rajzban vagy egyszerű skálán.
- Gyakorlati produktumok: bevásárlólista, menüterv, napi rutin, egészségterv.
- Záró reflexió és személyes vállalás.

7. Módszertani alapelvek

Kiemelt a differenciálás, a cselekedtetés, a szemléltetés, a rövid és jól strukturált feladat, a páros és kiscsoportos munka, az ismétlés és a pozitív megerősítés. Figyelembe kell venni a tanulók eltérő olvasási, írási, számolási, figyelmi és szociális képességeit.

Osztályközösség-építés

1. Tantárgyi jellemzők

A tantárgy jellege: Élmény- és tevékenységközpontú fejlesztő tantárgy. A közösséghez tartozás, a bizalom, a kommunikáció, az együttműködés, a szabálykövetés és a konfliktuskezelés alapjait játékos, valós élethelyzeteken keresztül fejleszti.

Célcsoport: Dobbantó osztályba járó, tanulási és iskolai elmaradásokkal, korábbi iskolai kudarcokkal, szociális vagy beilleszkedési nehézségekkel küzdő tanulók.

Szervezeti keretek: Osztályszintű és kiscsoportos foglalkozások, kooperatív játékok, kommunikációs és drámajátékok, közös feladatok, projektjellegű tevékenységek és reflektív beszélgetések.

Értékelés: Formatív, fejlesztő jellegű; a részvétel, szabálykövetés, kommunikáció, együttműködés, feladatvállalás, konfliktuskezelés és egyéni fejlődés alapján.

2. Az oktatás célja

A tantárgy célja, hogy a tanulók fokozatosan megtapasztalják a biztonságos, elfogadó közösséghez tartozás élményét, és fejlődjenek azokban a személyes és szociális kompetenciákban, amelyek az iskolai sikerességhez, a tanulásba való bekapcsolódáshoz és a későbbi munkaerőpiaci beilleszkedéshez szükségesek. Kiemelt cél az önbizalom erősítése, a kommunikáció, az együttműködés, a szabálykövetés, az önismeret, a felelősségvállalás, a békés konfliktuskezelés és a segítségkérés fejlesztése.

3. Az oktatásra meghatározott óraszám

Teljes óraszám: 36 óra

4. Fejlesztendő kompetenciák

Kommunikáció: Érthető önkifejezés, aktív figyelem, kérdezés és visszajelzés.

Szociális kompetencia: Együttműködés, empátia, szabálykövetés, segítségkérés és segítségnyújtás.

Önismeret és önszabályozás: Saját erősségek és nehézségek felismerése, érzelmek kezelése, reális célok.

Konfliktuskezelés: Nézeteltérések békés rendezése és alternatív megoldások keresése.

Közösségi felelősségvállalás: Feladatvállalás, közös döntés és a közös célok támogatása.

5. Témakörök és a tananyag tartalma

I. Megérkezés és biztonságos közösség (8 óra)

Tananyag tartalma:

- Ismerkedés
- Közös szabályok
- Személyes határok
- Bizalom
- Közösséghez tartozás

Tanulási eredmények: Bekapcsolódik a közös munkába, megismeri és betartja az alapvető szabályokat.

Javasolt tevékenységek: Név- és jégtörő játékok; szabályalkotás; bizalomjátékok; közös plakát.

II. Együttműködés és kommunikáció (10 óra)

Tananyag tartalma:

- Aktív figyelem
- Érthető önkifejezés
- Nonverbális kommunikáció
- Közös feladatok és szerepek
- Segítségkérés és segítségnyújtás

Tanulási eredmények: Képes meghallgatni társait, véleményt megfogalmazni, feladatot vállalni és segítséget kérni.

Javasolt tevékenységek: Kommunikációs játékok; páros interjú; szerepkártyák; kooperatív kihívások.

III. Konfliktusok, érzelmek és önismeret (10 óra)

Tananyag tartalma:

- Érzelmek felismerése
- Düh és frusztráció
- Kudarc és újrakezdés
- Konfliktuskezelés
- Saját erősségek

Tanulási eredmények: Felismer és megnevez alapvető érzelmeket; gyakorolja a békés konfliktuskezelést; felismeri saját erősségeit.

Javasolt tevékenységek: Érzelemkártyák; helyzetgyakorlatok; konfliktustérkép; erősségkártyák; önreflexió.

IV. Közös célok és közösségi projekt (8 óra)

Tananyag tartalma:

- Közös cél
- Szerepek és felelősségek
- Közös döntés
- Projektmunka
- Közös értékelés

Tanulási eredmények: Közös célért feladatot vállal, együttműködik és értékeli saját hozzájárulását.

Javasolt tevékenységek: Közösségi projekt; tervezés; szerepvállalás; bemutatás; záró reflexió.

6. Értékelési és ellenőrzési rendszer

Az értékelés az egyéni fejlődésre és a közösségi helyzetekben mutatott változásokra épül. A kis lépésekben történő előrehaladás és a pozitív megerősítés kiemelt jelentőségű.

- Pedagógiai megfigyelés.
- Egyéni fejlődési jelek rögzítése.
- Önértékelés egyszerű skálákkal vagy szóban.
- Közösségi produktumok és projektfeladatok.
- Záró reflexió.

7. Módszertani alapelvek

Elsődleges a kiszámítható, biztonságos és elfogadó légkör. A tanulók eltérő előzetes tudása, figyelmi terhelhetősége, kommunikációs szintje és szociális tapasztalata miatt rövid, jól strukturált, játékos és cselekedtető feladatok javasoltak. Fontos a mintaadás, a fokozatosság, az ismétlés és a pozitív megerősítés.

Munkavállalói kompetenciák
és mindennapi életviteli gyakorlatok

1. Tantárgyi jellemzők

A tantárgy jellege: Erősen gyakorlatorientált, tevékenységközpontú integrált fejlesztő modul. Nem elméleti oktatásra épít, hanem a szocializációs és munkaerőpiaci beilleszkedést támogatja.

Célcsoport: A Dobbantó programban részt vevő, magatartási vagy tanulási nehézségekkel küzdő, iskolai rendszerből lemorzsolódott 15–25 év közötti fiatalok.

Szervezeti keretek: Rugalmas csoportbontás (5–8 fő), projektrendszerű oktatás, lehetőség szerint **valós munkahelyi vagy szimulált vállalati környezetben**.

Értékelés formája: Szöveges, fejlesztő (formatív) értékelés, egyéni fejlődési napló és portfólió alapján. Hagyományos osztályzást nem alkalmazunk.

2. Az oktatás célja

A modul célja a résszakma elsajátításához szükséges alapozó munkahelyi szocializáció kialakítása. Felkészíti a tanulót a műhelyiskolába történő belépésre és a munka világára. Segít megérteni a munkavállalói jogokat és kötelességeket, képessé tesz az önálló álláskeresésre (önéletrajz-készítés), valamint olyan mindennapi gyakorlati készségeket ad át, mint a pénzügyi tudatosság, az egészségmegőrzés és a környezeti felelősségvállalás.

3. Az oktatásra meghatározott óraszám

Teljes óraszám: 80 óra

4. Fejlesztendő kompetenciák

Személyes és társas kompetenciák: Önmenedzselés, asszertív kommunikáció, konfliktuskezelés, felelősségvállalás.

Digitális és álláskeresési kompetenciák: Online ügyintézés, digitális önéletrajz-szerkesztés, hivatalos levelezés.

Problémamegoldó és kritikai gondolkodás: Pénzügyi döntések kockázatainak mérlegelése, szerződések kritikus olvasása.

Együttműködési (kooperatív) kompetencia: Csoportos munkavégzés, a munkahelyi hierarchia és szabályok elfogadása.

5. Témakörök és a tananyag tartalma

I. Témakör: Munkahelyi szocializáció és álláskeresés (20 óra)

Tananyag tartalma:

A munkahelyi viselkedés íratlan és írott szabályai. Pontosság, munkába járás logisztikája. Megjelenés a munkahelyen (öltözködés, higiénia, munkavédelmi felszerelések). Az

önéletrajz (CV) és a motivációs levél felépítése, modern formátumai. Az állásinterjú folyamata.

Tanulási eredmények:

Tudja: Ismeri a munkahelyi alapelvárásokat és a kulturált megjelenés kritériumait.
Képes: Képes önállóan, sablonok alapján elkészíteni a saját fényképes önéletrajzát digitális formátumban. Képes megfelelően reagálni egy szimulált állásinterjús helyzetben.
Attitűd: Törekszik a pontos megjelenésre és az udvarias, tisztelettudó munkahelyi kommunikációra.

Fejlesztési feladatok:
Önkifejezés erősítése, digitális írástudás fejlesztése álláskereső portálok használatával.

Fogalmak: Önéletrajz (CV), motivációs levél, állásinterjú, dress code, pontosság, munkahelyi etikett, hierarchia.

Javasolt tevékenységek:
Látogatás egy helyi partnercéghez (valós környezet megfigyelése).
Szerepjátékok: „Az első napom a munkahelyen" és szimulált állásinterjúk videós visszajelzéssel.
Digitális workshop: Önéletrajz-írás ingyenes online szerkesztőprogrammal.

II. Témakör: Munkavállalói jogok, kötelességek és Pénzügyi tudatosság (20 óra)

Tananyag tartalma:

A munkaszerződés alapvető elemei (munkaidő, bér, munkakör). Mi a különbség a bejelentett és a feketemunka között? Jogok és kötelességek: Szabadságolás, betegszabadság, táppénz, felmondás. A pénz értéke: Bruttó és nettó fizetés közötti különbség. Személyes és családi költségvetés tervezése, a hitelek veszélyei.

Tanulási eredmények:

Tudja: Ismeri a munkavállaló legalapvetőbb jogait és kötelességeit. Érti a bruttó-nettó fogalmát.
Képes: Képes kiszámolni a nettó jövedelmét a bruttó alapján. Felismeri a gyanús, tisztességtelen szerződési feltételeket.
Attitűd: Tudatosan kerüli a kiszolgáltatott munkavállalói helyzeteket (pl. feketemunka), törekszik a pénzügyi egyensúlyra.

Fejlesztési feladatok:
Szövegértés fejlesztése hivatalos dokumentumokon keresztül. Matematikai-pénzügyi kalkulációk gyakorlása.

Fogalmak: Munkaszerződés, munkaköri leírás, bruttó/nettó bér, adózás, szabadság, betegszabadság, feketemunka, fix és változó költség, hitel.

Javasolt tevékenységek:
„Hibakeresés a munkaszerződésben" – mintaszerződések kritikai elemzése csoportmunkában.
Havi költségvetés-tervezési szimuláció: Adott fizetésből a lakhatás, étkezés és rezsi beosztása egy Excel-táblázat vagy applikáció segítségével.

III. Témakör: Egészséges életmód és Pályaorientáció (20 óra)

Tananyag tartalma:

A fizikai és mentális állóképesség szerepe a munkavégzésben. A pihenés, alvás és táplálkozás egyensúlya. Munkahelyi stressz kezelése, konfliktusok asszertív megoldása a kollégákkal. Pályaismeret: Milyen szakmák érhetők el a műhelyiskolában? Saját erősségek és készségek feltérképezése.

Tanulási eredmények:

Tudja: Ismeri a stressz alapvető fizikai jeleit és a regeneráció fontosságát. Tudja, milyen résszakmák állnak előtte nyitva.

Képes: Képes megfogalmazni saját erősségeit és fejlődési pontjait. Képes jelezni, ha túlterhelt.

Attitűd: Nyitott az önreflexióra és elfogadja a társaitól, mentorától érkező építő jellegű kritikát.

Fejlesztési feladatok:

Önreflexió, testtudatosság és pálya-alkalmassági fókusz fejlesztése.

Fogalmak: Stresszkezelés, asszertivitás, munkabírás, pályaorientáció, résszakma, kompetenciatérkép.

Javasolt tevékenységek:

Kompetencia-kártyajáték: Egymás pozitív tulajdonságainak és készségeinek összegyűjtése. Szituációs feladatok: Munkahelyi konfliktushelyzetek eljátszása és feloldása különböző kommunikációs stílusokban. Műhelylátogatások az iskola tanműhelyeiben, beszélgetés ott tanuló diákokkal.

IV. Témakör: Környezettudatosság a mindennapokban és a munkahelyen (16 óra)

Tananyag tartalma:

Hulladékkezelés, szelektív gyűjtés otthon és a munkahelyen. Az energiatakarékosság gyakorlati lépései. Fenntartható fogyasztási szokások (tudatos vásárlás, pazarlás csökkentése). A tiszta és biztonságos munkakörnyezet fenntartása.

Tanulási eredmények:

Tudja: Érti a szelektív hulladékgyűjtés szabályait és az erőforrások (víz, áram) spórolásának jelentőségét.

Képes: Képes a mindennapi munkája során szelektálni a szemetet és figyelni a környezetére.

Attitűd: Felelősséget érez a közvetlen környezete tisztaságáért és épségéért.

Fejlesztési feladatok: Rendszerszemlélet, környezeti etika és a takarékos életvitel készségeinek fejlesztése.

Fogalmak: Fenntarthatóság, szelektív hulladékgyűjtés, újrahasznosítás, energiatakarékosság, tudatos vásárló.

V. Témakör: értékelés, lezárás (4 óra)

Javasolt tevékenységek:
„Zöld munkahely audit” projekt: A saját tanterem vagy a meglátogatott munkahely környezeti szempontú átvilágítása (égve maradt lámpák, folyó víz, felesleges papírhasználat). Kreatív újrahasznosítási workshop (hulladékból hasznos tárgy készítése). Szeretnéd, hogy az első témakörhöz (Munkahelyi szocializáció és álláskeresés) elkészítsek egy konkrét, **szemléltető feladatlapot** vagy egy **szerepjáték-forgatókönyvet**, amit közvetlenül fel tudsz használni a foglalkozások során?

6. A modul értékelési és ellenőrzési rendszere

A. Az értékelés alapelvei

Formatív (fejlesztő) jelleg: Nem a pillanatnyi tudásszintet minősíti lezáró jelleggel, hanem a tanulási és fejlődési folyamatot kíséri végig. A hibára nem kudarcként, hanem a tanulási folyamat természetes részeként tekint.

Személyre szabottság: Minden tanulót a saját kiindulási állapotához (bemeneti szintjéhez) mérünk, nem a csoport átlagához vagy egy merev külső standardhoz.

Kompetenciaalapúság: Azt mérjük, hogy a tanuló mit képes *megtenni*, hogyan tud *együttműködni* és hogyan *alkalmazza* a gyakorlatban a megszerzett ismereteket.

B. Az értékelés módszerei és eszközei

Folyamatos mentori visszajelzés (szóbeli és írásos): Minden gyakorlati feladat és szimuláció után a mentor és a társak azonnali, pozitív megerősítésre épülő, fejlesztő hatású reflexiót adnak.

Egyéni Fejlődési Napló (EFN): A tanuló és a mentor közösen vezetett füzete/digitális dokumentuma, amelyben rögzítik a modul során elért egyéni mérföldköveket (pl. „*Már egyedül be tudja kapcsolni a számítógépet és megnyitja az önéletrajz-sablont*”, „*Sikeresen kezelte a szimulált munkahelyi konfliktust*”).

Dobbantó Portfólió (A fejlődés tárgyi bizonyítékai): A modul végére a tanulónak össze kell gyűjtenie a saját munkáit egy mappába (digitálisan vagy papíralapon). A portfólió kötelező elemei: A tanuló saját, elkészített digitális **önéletrajza és motivációs levele**. Egy kitöltött **„próba” munkaszerződés**, amin a tanuló sikeresen azonosította a buktatókat. A **saját havi költségvetési terve** (pénzügyi tudatosság modul). A csoportos **„Zöld munkahely audit”** projektben való részvétel igazolása/fotója.

C. A minősítés formája

A modul végén a tanuló **nem kap érdemjegyet (1–5)**. A lezárás formája:

„Megfelelt” / „Jól megfelelt” / „Kiválóan megfelelt” minősítés, amelyet egy részletes, **szöveges értékelés** egészít ki.

A szöveges értékelésnek kötelezően tartalmaznia kell:

1. A tanuló **legnagyobb fejlődést mutató területét** (pl. a pontosság vagy a csapattársaival való együttműködés terén).

2. A megszerzett **gyakorlati készségek felsorolását** (pl. önállóan képes állást keresni az interneten).
3. A következő szakaszra (Műhelyiskola vagy munkaerőpiac) vonatkozó **fejlesztési javaslatokat** (pl. a stresszkezelési technikák további gyakorlása ajánlott).

Digitális kompetenciák a mindennapokban és a munkavégzésben

1. Tantárgyi jellemzők

A tantárgy jellege: Erősen gyakorlatias, IKT-alapú (Információs és Kommunikációs Technológia) integrált fejlesztő modul. Nem elméleti informatikát oktat, hanem a mindennapi életben és a leendő munkahelyen szükséges funkcionális digitális készségeket alakítja ki.

Célcsoport: A Dobbantó programban részt vevő, digitális téren sokszor egyoldalú (csak közösségi médiát használó) vagy hiányos ismeretekkel rendelkező fiatalok.

Szervezeti keretek: Projektalapú oktatás, egyéni és kiscsoportos feladatok számítógépes teremben, valamint saját vagy biztosított mobileszközök (okostelefonok) aktív bevonásával.

Értékelés formája: Szöveges, formatív (fejlesztő) értékelés, folyamatos mentori visszajelzés és a digitális termékekből álló portfólió alapján.

2. Az oktatás célja

A modul célja, hogy a fiatalokat a digitális eszközök passzív, fogyasztói használatából (pl. céltalan görgetés a közösségi médiában) átvezesse a **tudatos, célorientált és kulturált felhasználói** szintre. A tanulók képessé válnak a hivatalos tanulmányi kötelezettségeik menedzselésére (KRÉTA), az önálló ügyintézésre, az internetes információkeresésre és a munkaerőpiacon elengedhetetlen alapvető dokumentumszerkesztési feladatok ellátására.

3. Az oktatásra meghatározott óraszám

Teljes óraszám: 80 óra

4. Fejlesztendő kompetenciák

Digitális írástudás és információkezelés: Releváns információk szűrése, álhírek felismerése, adathordozók és fájlok rendszerezése.

Online kommunikáció és együttműködés: Kulturált internetes viselkedés (netikett), hivatalos e-mailek megfogalmazása.

Problémamegoldó és gyakorlati készségek: Online ügyintézés, menetrendek használata, digitális eszközök célszerű alkalmazása.

Munkaerőpiaci digitális kompetencia: Hivatalos dokumentumok (pl. önéletrajz) esztétikus és funkcionális elkészítése.

5. Témakörök és a tananyag tartalma

I. témakör: Okostelefon-használat és kulturált internethasználat (22 óra)

Tananyag tartalma:

Az okostelefon mint munkaeszköz és ügyintézési felület (nem csak közösségi média). Hasznos applikációk (térképek, menetrendek, felhőalapú tárhelyek). A kulturált internetes kommunikáció szabályai (netikett). Biztonság a világhálón: jelszavak, adatvédelem, zaklatás (cyberbullying) kiszűrése. Tudatos felhasználóvá nevelés: A képernyőidő menedzselése, a digitális lábnyom fogalma és hatása a jövőbeli elhelyezkedésre.

Tanulási eredmények:

Tudja: Ismeri az online zaklatás formáit és az adatvédelmi alapelveket. Érti, hogy a közösségi médiás jelenléte hatással van a megítélésére.

Képes: Képes biztonságos jelszót létrehozni és hasznos, gyakorlati célú alkalmazásokat (pl. Google Térkép, MÁV/Volán app) önállóan kezelni a telefonján.

Attitűd: Kritikus a neten talált információkkal szemben, törekszik a kulturált és tisztelettudó online kommunikációra.

Fejlesztési feladatok: Digitális biztonságtudatosság növelése, az okostelefon funkcionális használatának elmélyítése.

Fogalmak: Okostelefon, netikett, digitális lábnyom, cyberbullying, adatvédelem, képernyőidő, felhőtárhely.

Javasolt tevékenységek:

„Digitális lábnyomom” – saját nyilvános közösségi profilok közös áttekintése és elemzése egy HR-es (munkáltatói) szemével. Szituációs játékok a chat-kommunikáció félreértéseiről és a helyes online hangnemről.

II. témakör: Internetes keresés és információkezelés a gyakorlatban (22 óra)

Tananyag tartalma:

Hatékony keresési technikák a Google-ben és más keresőkben. Kulcsszavak használata. Az online talált információk hitelességének ellenőrzése (álhírek kiszűrése). Gyakorlati projektfeladat: **„Tervezzünk kirándulást!”** – Utazási lehetőségek, árak, időpontok és látnivalók online felkutatása.

Tanulási eredmények:

Tudja: Érti a kulcsszavas keresés logikáját. Ismeri a megbízható online információforrásokat (pl. hivatalos menetrendek, kormányzati oldalak).

Képes: Képes önállóan megtervezni egy utazást A-ból B-be: megkeresi a legolcsóbb és leggyorsabb járatokat, kiszámolja a költségeket és utánajár a nyitvatartásoknak.

Attitűd: Logikusan és módszeresen közelít az internetes információgyűjtéshez, nem hisz el mindent első látásra.

Fejlesztési feladatok: Problémamegoldó gondolkodás fejlesztése, adatok rendszerezése és összehasonlítása.

Fogalmak: Kulcsszó, keresőmotor, hitelesség, álhír (fake news), online menetrend, útvonaltervezés.

Javasolt tevékenységek: „Tervezzünk kirándulást!" projekt: A csoportnak össze kell állítania egy egynapos szakmai kirándulás teljes digitális tervét (vonat/busz menetrend, jegyárak kalkulációja, múzeumi belépők, ebédlehetőségek keresése a Google Térképen).

III. témakör: A KRÉTA rendszer magabiztos használata (16 óra)

Tananyag tartalma:

Belépés a KRÉTA rendszerbe diák- és szülői felületen (számítógépen és telefonos applikáción keresztül).

Az elektronikus ellenőrző felépítése: osztályzatok, mulasztások (igazolt/igazolatlan órák) és beírások nyomon követése.

Üzenetek küldése és fogadása, házi feladatok ellenőrzése, Dobbantó-mérföldkövek és értékelések megtekintése.

Tanulási eredmények:

Tudja: Ismeri a KRÉTA felület főbb menüpontjait és funkcióit. Érti saját mulasztásainak adminisztratív következményeit.

Képes: Képes önállóan bejelentkezni, ellenőrizni a heti órarendjét, elolvasni a tanári üzeneteket, és digitálisan benyújtani vagy megtekinteni a feladatait.

Attitűd: Felelősséget vállal a tanulmányi előrehaladásának digitális követéséért, rendszeresen ellenőrzi a felületet.

Fejlesztési feladatok: Önmenedzselés, felelősségtudat és digitális adminisztrációs készségek erősítése.

Fogalmak: KRÉTA, e-napló, elektronikus ellenőrző, mulasztás, igazolás, digitális házi feladat.

Javasolt tevékenységek:

„KRÉTA-kincskeresés": A diákoknak megadott szempontok alapján ki kell keresniük a rendszerből egy korábbi beírást, egy adott napi órarendet vagy egy konkrét tanári üzenetet.

IV. témakör: Alapvető dokumentumszerkesztés és álláskeresési anyagok (16 óra)

Tananyag tartalma:

A szövegszerkesztő programok (pl. Word, Google Dokumentumok) alapfunkciói: betűtípus, méret, igazítások, sorköz, bekezdések. Dokumentumok mentése, mapparendszerek kialakítása, fájlok elnevezésének logikája. Fájlformátumok (doc, pdf). Gyakorlati projektfeladat: **Önéletrajz (CV) és motivációs levél elkészítése** digitálisan, sablonok és egyéni formázás segítségével.

Tanulási eredmények:

Tudja: Ismeri a hivatalos dokumentumok esztétikai és formai követelményeit. Érti a PDF formátum előnyeit a Word-höz képest.

Képes: Képes önállóan begépelni, megformázni és PDF-ként elmenteni a saját fényképes önéletrajzát. Képes csatolmányként elküldeni egy e-mailben.
Attitűd: Igényes a kiadott munkája digitális megjelenésére (helyesírás, rendezettség).

Fejlesztési feladatok: Finommotorika (gépelés), helyesírási és formai szabályok alkalmazása, digitális önkifejezés.

Fogalmak: Szövegszerkesztés, betűstílus, sorkizárás, PDF, fájlformátum, csatolmány, önéletrajz sablon.

V. témakör: Értékelés, lezárás: (4 óra)

Javasolt tevékenységek: Önéletrajz-készítés workshop: Minden diák lépésről lépésre, mentorált formában elkészíti a saját, valós adatokon alapuló, professzionálisan megformázott digitális önéletrajzát. „Elküldöm az első pályázatomat": Egy szimulált álláshirdetésre az elkészített CV elküldése e-mailben, szabályos megszólítással és csatolmánnyal a mentornak.

6. A modul értékelési és ellenőrzési rendszere

A. Az értékelés alapelvei

A digitális modulban az értékelés nem a lexikális tudást (pl. menüpontok neveinek bemagolása) méri, hanem a **funkcionális eszközhasználatot**. A hibázás itt kifejezetten a tanulási folyamat része (pl. félrekattintás javítása).

B. Az értékelés módszerei és eszközei

Gyakorlati szituációs ellenőrzés: A mentor közvetlen megfigyelése a feladatvégzés közben (pl. hogyan navigál a diák a KRÉTA-ban).

Digitális Dobbantó Portfólió: A modul sikeres lezárásához a tanulónak egy erre kijelölt mappába (vagy felhőtárhelyre) fel kell töltenie a következő saját készítésű digitális termékeket:

1. A **„Kirándulástervezés"** projekt összefoglaló dokumentumát (útvonal, árak, linkek).
2. A saját, hibátlanul megformázott, PDF formátumú **digitális önéletrajzát**.
3. Egy képernyőfotót (screenshot), amely bizonyítja, hogy sikeresen belépett és üzenetet küldött a **KRÉTA** rendszerben.

C. A minősítés formája

A modul végén érdemjegy helyett **„Megfelelt" / „Jól megfelelt" / „Kiválóan megfelelt"** minősítés adható, amelyet egy **szöveges értékelés** részletez:

Kiemeli a diák digitális önállóságának szintjét (pl. „*Segítséggel vagy teljesen önállóan kezeli a szövegszerkesztőt*"). Értékeli az online attitűdváltást (pl. „*Az okostelefont a közösségi médián túl már ügyintézésre és információszerzésre is tudatosan használja*"). Szeretnéd, hogy a **„Tervezzünk kirándulást!"** projektfeladathoz elkészítsek egy részletes, lépésről lépésre követhető **vezetői lapot (útmutatót)** a diákok számára, amely pontosan mutatja, milyen online lépéseket kell megtenniük?

Kommunikációs és anyanyelvi kompetenciák a mindennapokban

1. Tantárgyi jellemzők

A tantárgy jellege: Erősen gyakorlatorientált, tapasztalati tanulásra és drámapedagógiai elemekre épülő fejlesztő modul. Nem elméleti nyelvtant vagy irodalomtörténetet oktat, hanem a funkcionális írásbeli és szóbeli kommunikációt fejleszti.

Célcsoport: A Dobbantó programban részt vevő, sokszor korlátozott szókinccsel rendelkező, kifejezési nehézségekkel küzdő vagy kommunikációs blokkokkal érkező fiatalok.

Szervezeti keretek: Interaktív csoportfoglalkozások, körasztalos beszélgetések és csoportos játékalkalmak. A biztonságos, ítélkezésmentes légkör kialakítása alapfeltétel.

Értékelés formája: Szöveges, formatív (fejlesztő) értékelés, a tanulói aktivitás, a szociális bevonódás és a szóbeli/írásos megnyilvánulások fejlődése alapján.

2. Az oktatás célja

A modul célja a tanulók **kifejezőkészségének és szókincsének** bővítése, a **szövegértési képességek** fejlesztése, valamint a magabiztos szóbeli és írásbeli **kommunikáció** kialakítása. A program segíti a fiatalokat abban, hogy képesek legyenek érzelmeik, véleményük és szükségleteik asszertív megfogalmazására, megértsék a hivatalos és mindennapi szövegeket, és sikeresen alkalmazzák a verbális és nem verbális kommunikációs eszközöket a munka világában.

3. Az oktatásra meghatározott óraszám

Teljes óraszám: 80 óra

4. Fejlesztendő kompetenciák

Anyanyelvi és verbális kommunikáció: Gondolatok világos megfogalmazása, szókincsbővítés, kontextushoz illő nyelvhasználat (pl. haveri vs. hivatalos hangnem).

Szövegértés és kritikai gondolkodás: Írott szövegek, utasítások, üzenetek és hivatalos levelek lényegének kiszűrése.

Nonverbális kommunikáció: Testbeszéd, szemkontaktus, gesztusok és hanglejtés tudatos használata és olvasása.

Társas és interperszonális kompetenciák: Aktív hallgatás, empátia, mások véleményének tiszteletben tartása, együttműködés.

5. Témakörök és a tananyag tartalma

I. témakör: Szókincsbővítés és kifejezőkészség fejlesztése játékosan (22 óra)

Tananyag tartalma:

Az aktív és passzív szókincs mozgósítása. Szinonimák (rokon értelmű szavak) és ellentétek használata. Körülírás, absztrakció és asszociáció: hogyan fejezzük ki magunkat, ha nem jut eszünkbe a pontos szó. Érzelmek és belső állapotok megnevezése, verbális árnyalása.

Tanulási eredmények:

Tudja: Felismeri és érti a mindennapi életben használt alapvető kifejezéseket és elvontabb fogalmakat.

Képes: Képes gondolatait és érzéseit változatosabban, a trágár vagy szegényes kifejezéseket elkerülve megfogalmazni. Képes hatékonyan körülírni fogalmakat.

Attitűd: Nyitott az új szavak befogadására és használatára, bátran mer megszólalni a csoport előtt.

Fejlesztési feladatok: Asszociációs készség, absztrakt gondolkodás és a szóbeli folyékonyság (fluencia) erősítése.

Fogalmak: Szókincs, szinonima, asszociáció, körülírás, kifejezőkészség, verbális kreativitás.

Javasolt tevékenységek:

Célzott társasjáték-alkalmak:

Activity és Alias: A gyors körülírás, mutogatás és rajzolás gyakorlása időnyomás alatt.

Dixit: Az asszociációs készség és a képi metaforák verbális kifejezésének fejlesztése.

Csak egy és Phix: A szavak közötti logikai kapcsolatok és a közös gondolkodás erősítése.

Bumm és Olasz börtön: A gyors reakciókészség és a szókincs villámgyors mozgósítása.

II. témakör: Kommunikáció a gyakorlatban – Szituációs játékok és helyzetgyakorlatok (22 óra)

Tananyag tartalma:

A verbális (szóbeli) és nonverbális (testbeszéd, hanghordozás, térköz) kommunikáció összhangja. Az aktív hallgatás és a visszajelzés művészete. Miért fontos a figyelem? Különböző kommunikációs helyzetek: informális (baráti), formális (hivatalos, munkahelyi).

Tanulási eredmények:

Tudja: Ismeri a testbeszéd (pl. keresztbe tett kar, szemkontaktus hiánya) alapvető jelentéseit. Érti a hangsúly és a hangerő szerepét.

Képes: Képes a helyzetnek megfelelően megváltoztatni a beszédstílusát (pl. máshogy beszél a mentorral/főnökkel, mint a barátjával).

Attitűd: Tisztelettel végighallgatja a másikat, nem vág a szavába, és törekszik a nyitott testbeszédre.

Fejlesztési feladatok: Helyzetfelismerés, empátia, nonverbális tudatosság és a gátlások oldása.

Fogalmak: Verbális/nonverbális kommunikáció, testbeszéd, aktív hallgatás, stílusréteg, kontextus.

Javasolt tevékenységek:

Szituációs játékok és helyzetgyakorlatok:

„Reklamáció a boltban / Ügyfélszolgálat”: Hivatalos, mégis határozott hangnem gyakorlása. „Útbaigazítás és segítségkérés”: Világos, lényegre törő instrukciók adása és fogadása. Munkáltató-munkavállaló szimulációk: Fizetésemelés kérése vagy a késés kimentése kulturált formában. „Néma beszéd”: Feladatok végrehajtása kizárólag mutogatással és mimikával a testbeszéd tudatosítására.

III. témakör: Funkcionális szövegértés a mindennapi életben (16 óra)

Tananyag tartalma:

Használati utasítások, menetrendek, receptek és egyszerűbb hivatalos levelek (pl. közműszámlák, felszólítások) olvasása. A lényegkiemelés technikái: ki, mikor, hol, mit és miért? Az online szövegek (e-mailek, chatek, hírek) kritikus olvasása, a félreértések elkerülése.

Tanulási eredmények:

Tudja: Érti a kulcsfontosságú információk (pl. határidők, összegek, kötelezettségek) helyét egy hivatalos iratban.

Képes: Képes önállóan elolvasni és értelmezni egy egyszerűbb feladatleírást vagy munkavédelmi utasítást. Képes kiszűrni a lényeget egy hosszabb szövegből.

Attitűd: Nem riad meg az olvasási feladatoktól, alaposan átolvassa a dokumentumokat, mielőtt cselekedne vagy aláírna valamit.

Fejlesztési feladatok: Szövegelemzés, logikai következtetés, funkcionális analfabétizmus leküzdése.

Fogalmak: Szövegértés, lényegkiemelés, kulcsinformáció, instrukció, hivatalos szöveg.

Javasolt tevékenységek:

„Szereld össze / Készítsd el!”: A diákoknak egy írott útmutató alapján kell összeállítaniuk egy tárgyat vagy végrehajtaniuk egy összetett feladatsort (pl. egy egyszerű recept elkészítése). „Üzenet a sorok között”: Rövid történetek vagy hírek elemzése, ahol a rejtett szándékokat vagy érzelmeket kell kitalálni a szereplők szavaiból.

IV. témakör: Önérvényesítés és konfliktuskezelés (16 óra)

Tananyag tartalma:

Az asszertív (önérvényesítő) kommunikáció alapjai: az „Én-üzenetek” használata a „Te-üzenetek” (vádaskodás) helyett.

Nemot mondani tudás udvariasan, de határozottan.

Vélemények ütköztetése, kulturált vita és a másik meggyőzése érvekkel.

Tanulási eredmények:

Tudja: Ismeri az agresszív, a passzív és az asszertív kommunikáció közötti különbséget.

Képes: Képes konfliktushelyzetben a kiabálás vagy a teljes visszahúzódás helyett higgadtan elmondani a saját álláspontját.

Attitűd: Törekszik a békés, kompromisszumos megoldásokra a mindennapi és munkahelyi viták során.

Fejlesztési feladatok: Asszertivitás, érveléstechnika, indulatkezelés és verbális önvédelem.

Fogalmak: Asszertivitás, Én-üzenet, konfliktuskezelés, érvelés, kompromisszum.

Javasolt tevékenységek:

„Én-üzenet gyár”: Agresszív mondatok (pl. *„Mindig elkésel és megbízhatatlan vagy!”*) átalakítása asszertív köntösbe (pl. *„Rosszul érint, amikor késel, mert úgy érzem, nem tiszteled az időmet.”*). Strukturált minifórumok/vitakörök a fiatalokat érintő témákról (pl. tetoválások a munkahelyen, közösségi média előnyei/hátrányai), ahol szabályok szerint, érvekkel kell vitázni.

V. témakör: Értékelés, lezárás: (4 óra)

6. A modul értékelési és ellenőrzési rendszere

A. Az értékelés alapelvei

A kommunikációs modulban az értékelés teljesen mentes a nyelvtani tesztektől vagy a definíciók kikérdezésétől. A mentor azt méri, hogyan oldódnak a tanuló **gátlásai**, hogyan finomodik a **stílusa**, és mennyire válik aktívabbá a **csoportos interakciókban**.

B. Az értékelés módszerei és eszközei

Folyamatos részvételi megfigyelés: A mentor figyeli a tanuló jelenlétét és fejlődését a társasjátékok és szituációs gyakorlatok során (pl. mennyire tartja be a szabályokat, hogyan kezelte a vesztést vagy a vitát).

Kommunikációs fejlődési térkép: Egy egyszerű, a mentor által vezetett skála, amely a modul elején és végén rögzíti a tanuló készségeit (szókincs bősége, hangerő/érthetőség, szemkontaktus tartása, asszertivitás).

Dobbantó Portfólió (Kommunikációs elemei):

1. A tanuló által önállóan megírt **hivatalos e-mail sablon** (pl. jelentkezés állásra vagy időpontkérés orvostól).
2. Egy rövid, a tanuló által diktált vagy írt **önreflexió** (pl. *„Melyik szituációs játékban éreztem magam a legjobban és miért?”*).
3. A mentor feljegyzése egy olyan esetről, amikor a tanuló a játékok során sikeresen alkalmazott egy új, választékos kifejezést vagy sikeresen megoldott egy vitát.

C. A minősítés formája

A modul lezárása **„Megfelelt” / „Jól megfelelt” / „Kiválóan megfelelt”** minősítéssel és egy **szöveges értékeléssel** történik:

Kiemeli a szóbeli kifejezőkészség javulását (pl. *„Szókincse a társasjátékok hatására érezhetően bővült, bátrabban és pontosabban fogalmaz meg elvont fogalmakat”*).
Értékeli a társas viselkedést (pl. *„A szituációs játékok során megtanulta az aktív hallgatást, sikeresen alkalmazza az asszertív kommunikáció alapjait”*).

Szociális és tanulási kompetenciák

1. Tantárgyi jellemzők

A tantárgy jellege: Gyakorlatorientált, tevékenység- és projektközpontú fejlesztő modul, amely a tanulók szociális, önszabályozási és tanulási készségeit valós vagy szimulált élethelyzeteken keresztül fejleszti.

Célcsoport: A Dobbantó programban részt vevő, az oktatásból lemorzsolódott vagy lemorzsolódással veszélyeztetett, eltérő tanulási és támogatási szükségletű fiatalok.

Szervezeti keretek: Rugalmasan szervezhető, ideálisan 4–8 fős csoportban megvalósuló foglalkozások, egyéni, páros és csoportos feladatokkal, kisebb projektekkel és műhelytevékenységekkel.

Értékelés formája: Folyamatos, szöveges és fejlesztő értékelés a bemeneti és kimeneti mérés, az oktatói megfigyelés, az önértékelés, az Egyéni Fejlődési Terv és a portfólió alapján. Hagyományos osztályzást nem alkalmazunk.

2. Az oktatás célja

A modul célja a tanulók szociális, önismereti, önszabályozási és tanulási készségeinek fejlesztése. Segíti a közösségi szabályok elfogadását, az együttműködést, a megfelelő kommunikációt, a konfliktuskezelést, valamint a feladatok megértését, megtervezését és önálló végrehajtását. Felkészíti a tanulókat a műhelyiskolai tanulásra, a közösségi életre és a munkahelyi környezetben való eredményes helytállásra.

3. Az oktatásra meghatározott óraszám

Teljes óraszám: 80 óra, heti 5 órában, 16 hétre elosztva. Ebből 60 óra fejlesztő foglalkozás és 20 óra műhelyi tevékenység.

4. Fejlesztendő kompetenciák

Személyes kompetenciák: Önismeret, önszabályozás, önállóság, kitartás, felelősségvállalás és megfelelő segítségkérés.

Társas és kommunikációs kompetenciák: Mások meghallgatása, érthető önkifejezés, asszertív kommunikáció, empátia és konfliktuskezelés.

Tanulási kompetenciák: Feladatértés, tervezés, figyelemfenntartás, megfelelő tanulási módszerek alkalmazása és önellenőrzés.

Együttműködési kompetenciák: Csoportos munkavégzés, feladatmegosztás, közös szabályok betartása, valamint alkalmazkodás az iskolai és műhelyi környezethez.5. Témakörök és a tananyag tartalma

5. Témakörök és a tananyag tartalma

I. témakör: Ismerkedés, közösségépítés és bemeneti mérés (8 óra)

Tananyag tartalma: Ismerkedés, bizalomépítés, a biztonságos közösség kialakítása. A csoport működésére vonatkozó szabályok közös meghatározása. A tanulók előzetes tapasztalatainak, erősségeinek, nehézségeinek és céljainak feltárása. Bemeneti kompetenciamérés és önértékelés.

Tanulási eredmények:

*Tudja***:** Ismeri a csoport közösen kialakított szabályait és a segítségkérés lehetőségeit.
*Képes***:** Képes bekapcsolódni páros és csoportos feladatokba, valamint röviden megfogalmazni saját céljait.
*Attitűd***:** Nyitott a közösségi részvételre, és törekszik mások tiszteletére.

Fejlesztési feladatok: Kapcsolatteremtés, bizalom, önkifejezés, szabálytudat és önértékelés fejlesztése. A kezdeti kompetenciaszint feltárása.

Fogalmak: Csoportszabály, csoportszerződés, bizalom, tisztelet, személyes határ, cél, önértékelés.

Javasolt tevékenységek:

- ismerkedési és bizalomépítő játékok;
- közös csoportszerződés készítése;
- egyéni célok megfogalmazása;
- bemeneti helyzetfeladat és tanulói önértékelés;
- együttműködést igénylő páros és csoportos feladatok.

II. témakör: Önismeret és önszabályozás (10 óra)

Tananyag tartalma: Saját erősségek, érdeklődési területek és nehézségek felismerése. Az érzelmek azonosítása és megfelelő kifejezése. A stressz és az indulat jelei, megnyugvási lehetőségek, önkontroll és segítségkérés.

Tanulási eredmények:

Tudja: Felismeri saját alapvető érzelmeit, erősségeit és nehézségeit, valamint ismer néhány stresszkezelési lehetőséget.
Képes: Képes megfogalmazni saját erősségeit és fejlesztendő területeit, valamint kulturáltan jelezni segítségigényét.
Attitűd: Nyitott az önreflexióra, és elfogadja, hogy a hibázás és a segítségkérés a fejlődés természetes része.

Fejlesztési feladatok: Reális énkép, érzelmi szókincs, önkontroll, stresszkezelés és segítségkérés fejlesztése.

Fogalmak: Önismeret, erősség, nehézség, érzelem, stressz, önkontroll, segítségkérés.

Javasolt tevékenységek:

- erősségkártyák alkalmazása;
- „Amire büszke vagyok” portfóliólap készítése;
- érzelmek felismerése képekből és történetekből;
- stresszhőmérő készítése;

– megnyugvási és segítségkérési helyzetek gyakorlása.

III. témakör: Kommunikáció és konfliktuskezelés (12 óra)

Tananyag tartalma: Verbális és nonverbális kommunikáció, figyelmes meghallgatás, érthető önkifejezés, kérdezés, segítségkérés és visszajelzés. Az agresszív, passzív és asszertív kommunikáció jellemzői. Konfliktushelyzetek felismerése és békés megoldása.

Tanulási eredmények:

Tudja: Ismeri a kulturált kommunikáció és a konfliktuskezelés alapvető szabályait.
Képes: Képes másokat meghallgatni, kérését megfelelően megfogalmazni, visszajelzést adni és egyszerű konfliktushelyzetben megoldást keresni.
Attitűd: Törekszik a tiszteletteljes kommunikációra és a békés megegyezésre.

Fejlesztési feladatok: Szóbeli önkifejezés, aktív figyelem, empátia, asszertív kommunikáció és konfliktuskezelés fejlesztése.

Fogalmak: Verbális és nonverbális kommunikáció, aktív figyelem, asszertivitás, én-üzenet, konfliktus, kompromisszum, visszajelzés.

Javasolt tevékenységek:

– hétköznapi kommunikációs helyzetek eljátszása;
– aktívhallgatás-gyakorlatok;
– segítségkérés és visszautasítás gyakorlása;
– konfliktushelyzetek közös elemzése;
– megfelelő és nem megfelelő közlések összehasonlítása.

IV. témakör: Együttműködés és közösségi részvétel (12 óra)

Tananyag tartalma: A közös munka szabályai, csoportszerepek, feladatmegosztás, felelősségvállalás és megbízhatóság. Alkalmazkodás különböző közösségi helyzetekhez. A személyes és közös környezet rendje, közösségi feladatok és programok.

Tanulási eredmények:

Tudja: Ismeri az együttműködés, a feladatmegosztás és a közösségi együttélés alapvető szabályait.
Képes: Képes csoportfeladatban szerepet vállalni, társaival egyeztetni és a rábízott feladatot elvégezni.
Attitűd: Törekszik a közös cél elérésére, vállalja döntései következményeit és felelősséget érez környezetéért.

Fejlesztési feladatok: Együttműködés, alkalmazkodás, felelősségvállalás, megbízhatóság és közösségi részvétel fejlesztése.

Fogalmak: Együttműködés, csoportszerep, munkamegosztás, közös cél, felelősség, megbízhatóság, közösség.

Javasolt tevékenységek:

– együttműködést igénylő társas- és csapatjátékok;

- csoportos problémamegoldó feladatok;
- közös program vagy esemény megtervezése;
- felelősi rendszer kialakítása;
- kiscsoportos projekt készítése és bemutatása.

V. témakör: Tanulási készségek és feladatszervezés (14 óra)

Tananyag tartalma: Tanulási szokások és módszerek, figyelemfenntartás, feladatértés, tervezés és időbeosztás. Feladatok lépésekre bontása, információkeresés, önellenőrzés és hibajavítás.

Tanulási eredmények:

Tudja: Ismer néhány tanulási, tervezési és figyelemfenntartási módszert.
Képes: Képes egyszerű feladatot lépésekre bontani, a szükséges eszközöket összegyűjteni, munkáját megtervezni és ellenőrizni.
Attitűd: Nyitott különböző tanulási módszerek kipróbálására, és törekszik a megkezdett feladat befejezésére.

Fejlesztési feladatok: Feladatértés, figyelem, tervezés, időgazdálkodás, kitartás és önellenőrzés fejlesztése.

Fogalmak: Tanulási módszer, instrukció, lépéssor, időterv, figyelem, ellenőrzőlista, önellenőrzés, hibajavítás.

Javasolt tevékenységek:

- tanulási szokások feltérképezése;
- képes és írott utasítások sorrendbe rendezése;
- feladatok lépésekre bontása;
- heti terv és ellenőrzőlista készítése;
- rövid információkeresési és lényegkiemelési feladatok;
- hibás munkafolyamatok felismerése és javítása.

VI. témakör: Felkészülés a műhelyi tevékenységre (4 óra)

Tananyag tartalma: A műhelyi környezet alapvető szabályai, a biztonságos viselkedés, a munkautasítás követése, a pontos megjelenés és a felelős eszközhasználat. A műhelyi szerepek és feladatok megismerése.

Tanulási eredmények:

Tudja: Ismeri a műhelyi viselkedés, együttműködés és biztonság legfontosabb szabályait.
Képes: Képes egyszerű munkautasítást értelmezni, a szükséges eszközöket megnevezni és a feladat végrehajtásának lépéseit sorrendbe rendezni.
Attitűd: Elfogadja a műhelyi szabályokat, az oktatói irányítást és a biztonságos munkavégzés követelményeit.

Fejlesztési feladatok: Szabálykövetés, feladatértés, előrelátás, felelősségtudat és segítségkérés fejlesztése.

Fogalmak: Műhely, munkautasítás, munkafegyelem, munkamegosztás, balesetvédelem, eszközfelelősség.

Javasolt tevékenységek:

- műhelyi szabályok képes feldolgozása;
- biztonságos és veszélyes helyzetek felismerése;
- munkautasítások sorrendbe rendezése;
- műhelyi szerepek és helyzetek eljátszása;
- egyéni műhelyi cél megfogalmazása.

VII. témakör: Műhelyi együttműködés, gyakorlati alkalmazás és kimeneti mérés (20 óra)

Tananyag tartalma: A korábban fejlesztett szociális és tanulási készségek alkalmazása valós műhelyi helyzetekben. Munkautasítás követése, feladatmegosztás, együttműködés, kitartás, segítségkérés, eszközfelelősség, rend és önellenőrzés. A fejlődési folyamat összegzése és kimeneti mérése.

Tanulási eredmények:

Tudja: Ismeri a műhelyi munkavégzéshez szükséges együttműködési, viselkedési és biztonsági szabályokat.
Képes: Képes felügyelettel bekapcsolódni egy műhelyfeladatba, munkautasítást követni, társaival együttműködni, segítséget kérni és munkáját ellenőrizni.
Attitűd: Törekszik a pontos, biztonságos és felelősségteljes munkavégzésre, valamint nyitott a fejlesztő visszajelzésekre.

Fejlesztési feladatok: A megszerzett társas, kommunikációs, tanulási és önszabályozási készségek gyakorlati alkalmazása. Munkafegyelem, kitartás, együttműködés, felelősségvállalás és önértékelés fejlesztése.

Fogalmak: Munkautasítás, munkafegyelem, feladatmegosztás, eszközfelelősség, minőség, önellenőrzés, visszajelzés, fejlődés.

Javasolt tevékenységek:

- egyszerű egyéni és csoportos műhelyfeladatok;
- munkaterület és eszközök előkészítése;
- különböző műhelyi szerepek kipróbálása;
- ellenőrzőlista használata;
- közös rendrakás és a munkaterület átadása;
- feladat végi egyéni és csoportos reflexió;
- oktatói megfigyelés és műhelyi visszajelzés;
- kimeneti kompetenciamérés és önértékelés;
- a bemeneti és kimeneti eredmények összehasonlítása

6. A modul értékelési és ellenőrzési rendszere

A. Az értékelés alapelvei

Fejlesztő jelleg: Az értékelés célja a tanuló fejlődésének támogatása. A hibát a tanulási folyamat természetes részeként kezeljük.

Személyre szabottság: A tanuló teljesítményét saját kiinduló állapotához és az Egyéni Fejlődési Tervben meghatározott céljaihoz viszonyítjuk.

Kompetenciaalapúság: Elsősorban azt értékeljük, hogy a tanuló hogyan alkalmazza készségeit tanulási, közösségi és műhelyi helyzetekben.

B. Az értékelés módszerei és eszközei

Bemeneti és kimeneti mérés: A program elején és végén azonos kompetenciaterületeket vizsgáló, összehasonlítható mérés készül. A mérés tanulói helyzetfeladatból, önértékelésből és oktatói megfigyelésből áll.

Folyamatos oktatói visszajelzés: A tanuló a feladatok és projektek során rendszeres szóbeli, szükség esetén írásos fejlesztő visszajelzést kap.

Oktatói megfigyelés: A megfigyelés fő területei a kommunikáció, az együttműködés, a szabálykövetés, a feladatértés, a kitartás, az önellenőrzés és a segítségkérés.

Egyéni Fejlődési Terv: Tartalmazza a tanuló kiinduló állapotát, egyéni céljait, fejlődését és a további fejlesztési javaslatokat.

C. A minősítés formája

A modul értékelése nem hagyományos érdemjeggyel, hanem **szövegesen** történik. A lezáró értékelés bemutatja a tanuló erősségeit, fejlődését, megszerzett gyakorlati készségeit és további fejlesztési szükségleteit.

A modul teljesítésének minősítése:

„Megfelelt” / „Jól megfelelt” / „Kiválóan megfelelt”.

Matematika

1. Tantárgyi jellemzők

- **A tantárgy jellege:** Erősen gyakorlatorientált, tevékenységközpontú integrált fejlesztő modul. Nem elméleti oktatásra épít, hanem a szocializációs és munkaerőpiaci beilleszkedést támogatja a mindennapi életviteli matematikán keresztül.
- **Célcsoport:** A Dobbantó programban részt vevő, magatartási vagy tanulási nehézségekkel küzdő, iskolai rendszerből lemorzsolódott 15–25 év közötti fiatalok.
- **Szervezeti keretek:** Rugalmas csoportbontás (5–8 fő), projektrendszerű oktatás, valós élethelyzetekre és gyakorlati szimulációkra építve.
- **Értékelés formája:** Szöveges, fejlesztő (formatív) értékelés, egyéni fejlődési napló és portfólió alapján. Hagyományos osztályzást nem alkalmazunk.

2. Az oktatás célja

A modul célja a résszakma elsajátításához szükséges alapozó matematikai és életviteli kompetenciák fejlesztése. Felkészíti a tanulót a műhelyiskolába történő belépésre és a munka világára. Segít leüzemeltetni a matematikához kapcsolódó korábbi negatív élményeket, megerősíti a helyiérték- és számfogalmat, valamint olyan mindennapi gyakorlati készségeket ad át, mint a pénzügyi tudatosság (százalékszámítás, áfa, hitelek), a mértékegység-átváltások, az arányosság, a diagramok olvasása és a geometriai mérések (kerület, terület).

3. Az oktatásra meghatározott óraszám

Teljes óraszám: 80 óra (a Dobbantó program keretén belül heti 5, a Műhelyiskolában heti 1 alkalommal).

4. Fejlesztendő kompetenciák

- **Matematikai és logikai gondolkodás:** Alapműveletek biztos használata, kerekítés, becslés, szabálykeresés és mintázatok felismerése.
- **Pénzügyi és fogyasztói kompetenciák:** Vásárlási döntések, kedvezmények és akciók kiszámítása, nettó-bruttó bér és áfa értelmezése, hitelek és részletfizetések kockázatainak mérlegelése.
- **Mérési és térbeli tájékozódás:** Hosszúság, tömeg, űrtartalom, terület és térfogat mérése, átváltása; alaprajzok leolvasása és anyagszükséglet-számítás.
- **Digitális és adatelemzési kompetenciák:** Táblázatok, grafikonok leolvasása és készítése digitális eszközökkel (laptop, tablet, Kahoot).
- **Személyes és együttműködési kompetenciák:** Problémamegoldás, önreflexió, páros és csoportos projektekben való részvétel.

5. Témakörök és a tananyag tartalma

I. Témakör: Matematikai alapok és számfogalom (14 óra)

- **Tananyag tartalma:**
  - Ismerkedés, közös szabályok és biztonságos tanulási környezet megalkotása. Bemeneti felmérés.
  - Helyiérték, számok felépítése, csekk kitöltése. Számegyenes, pozitív és negatív számok a gyakorlatban (hőmérő, számlakivonat).
  - Alapműveletek (összeadás, kivonás, szorzás, osztás) és műveleti láncok valós helyzetekben, számológép használata.
  - Fejben számolási stratégiák, becslés, kerekítés szabályai (egészre, 5 Ft-ra, tízesre).
  - Törtek és tizedestörtek a mindennapokban.
- **Tanulási eredmények:**
  - *Tudja***:** Ismeri a helyiértékeket, a kerekítés szabályait, a pozitív-negatív számok és törtek alapvető jelentését.

    - *Képes***:** Képes biztonságosan használni a számológépet, önállóan kitölteni egy csekket, becsülni az árakat és elvégezni a kerekítéseket.
    - *Attitűd***:** Nyitott a korábbi matematikai kudarcélmények meghaladására, törekszik a pontos számolásra.
- **Fejlesztési feladatok:** Számolási rutin, nagyságrendi érzék és önkorrekció fejlesztése.
- **Fogalmak:** Helyiérték, ellentett, műveleti lánc, becslés, kerekítés, közönséges tört, tizedestört.
- **Javasolt tevékenységek:**
    - Csekk kitöltési gyakorlat és számlakivonatok elemzése.
    - Bolt újságok árainak kerekítése és becslési versenyek párban.
    - Törtfogalom szemléltetése pizza- és csoki a modellekkel.

II. Témakör: Matematika a mindennapi életben, arányosság (12 óra)

- **Tananyag tartalma:**
    - Vásárlás: egységárak, fizetendő összeg, visszajáró, akciók (3-at fizet, 4-et visz).
    - Időleolvasás (analóg/digitális), menetrendek értelmezése, utazástervezés.
    - Útvonaltervezés digitális térképen (Google Maps), méretarányok, légvonal és tényleges távolság.
    - Egyenes és fordított arányosság a gyakorlatban (receptek átszámítása, munkavégzés, sebesség).
- **Tanulási eredmények:**

    - *Tudja***:** Érti az egységár, a menetrendi időtartamok, a méretarány, valamint az egyenes és fordított arányosság fogalmát.
    - *Képes***:** Képes önállóan kiszámolni a visszajárót, megtervezni egy utazást menetrend és digitális térkép alapján, valamint átszámítani egy recept adagjait.
    - *Attitűd***:** Tudatosan tervezi meg az idejét és a vásárlásait, mérlegeli az akciós ajánlatokat.

- **Fejlesztési feladatok:** Időgazdálkodás, térbeli tájékozódás és arányos gondolkodás fejlesztése.
- **Fogalmak:** Egységár, menetidő, méretarány, arányos elosztás, egyenes és fordított arányosság.
- **Javasolt tevékenységek:**
    - Vásárlási szimuláció játékpénzzel és reklámújságokkal.
    - Utazási útvonal és menetidő tervezése Google Maps használatával tableten.
    - Receptek átszámítása különböző fős csoportokra.

III. Témakör: Mértékegységek és átváltásuk (9 óra)

- **Tananyag tartalma:**
  - Mérőeszközök és mértékegységek áttekintése (hosszúság, tömeg, űrtartalom, idő, terület, térfogat).
  - Hosszúság-, tömeg- és űrtartalom-mérés a gyakorlatban, mérési pontosság.
  - Terület- és térfogatfogalom alapjai valós tárgyakon és a tanteremben.
  - Átváltási rutin kialakítása életszerű feladatokon.
- **Tanulási eredmények:**
  - *Tudja***:** Ismeri a tanult mértékegységeket, váltószámokat és a megfelelő mérőeszközöket.
  - *Képes:* Képes méréseket végezni (mérőszalag, konyhai mérleg, mérőedény) és elvégezni a szükséges átváltásokat.
  - *Attitűd:* Törekszik a pontos mérésre és a reális becslésre a mindennapi munkavégzés során.
- **Fejlesztési feladatok:** Gyakorlati méréstechnika, becslési képesség és mértékegység-váltási rutin.
- **Fogalmak:** Mérőeszköz, mm, cm, m, km, g, kg, tonna, ml, l, m^2, m^3.
- **Javasolt tevékenységek:**
  - A tanterem tárgyainak, bútorainak felmérése és jegyzőkönyvezése.
  - Konyhai mérleg és mérőedények használata receptalapanyagok kimérésénél.

IV. Témakör: Pénzügyi matematika és százalékszámítás (10 óra)

- **Tananyag tartalma:**
  - A százalék értelmezése, tört- és tizedestört-alak.
  - Százalékérték, százalékláb és százalékalap kiszámítása életszerű feladatokban (áremelés, leárazás, fizetésemelés).
  - Pénzügyi alapfogalmak: Nettó, bruttó bér, áfa.
  - Részletfizetés, hitelek, kamatszámítás és a pénzügyi buktatók.
- **Tanulási eredmények:**
  - *Tudja:* Ismeri a százalékszámítás alapfogalmait, a nettó/bruttó bér és az áfa jelentését, valamint a kamat fogalmát.
  - *Képes:* Képes kiszámítani az akciós árat, az áfa tartalmát, a nettó bért és értelmezni tud egy részletfizetési ajánlatot.
  - *Attitűd:* Pénzügyileg tudatos, felelősségteljesen viszonyul a hitelekhez és a vásárlásokhoz.
- **Fejlesztési feladatok:** Pénzügyi kultúra, kritikai gondolkodás és százalékszámítási rutin.
- **Fogalmak:** Százalék, százalékérték, százalékláb, százalékalap, áfa, nettó, bruttó, kamat, tőke, részletfizetés.
- **Javasolt tevékenységek:**
  - Blokk- és bérpapír-elemzés bruttó/nettó és áfa azonosítással.
  - Hitel- és részletfizetési ajánlatok kritikai elemzése és összehasonlítása.
  - Kahoot kvíz a pénzügyi fogalmak elmélyítésére.

V. Témakör: Adatok, táblázatok és diagramok (8 óra)

- **Tananyag tartalma:**
  - Grafikonok, diagramok (oszlop, kör, vonal) és táblázatok értelmezése a hírekben és az interneten.
  - Adatgyűjtés, gyakorisági táblázat és oszlopdiagram készítése.
  - Kördiagramok leolvasása, százalékos megoszlás.
  - Átlag (számtani közép) kiszámítása a mindennapokban (átlagfogyasztás, átlagos lépésszám).
  - Adatábrázolás digitális eszközökkel (Excel, tablet, laptop).
- **Tanulási eredmények:**
  - *Tudja:* Ismeri a diagramtípusokat és a számtani közép fogalmát.
  - *Képes:* Képes adatokat leolvasni diagramokról, egyszerű oszlopdiagramot rajzolni és digitális eszközzel diagramot generálni.
  - *Attitűd:* Kritikus a médiában megjelenő adatokkal és statisztikákkal szemben.
- **Fejlesztési feladatok:** Adatfeldolgozás, digitális kompetencia és vizuális információértelmezés.
- **Fogalmak:** Gyakoriság, oszlopdiagram, kördiagram, vonaldiagram, tengely, lépték, átlag.
- **Javasolt tevékenységek:**
  - Osztálytermi adatgyűjtés (pl. kedvenc tevékenységek, napi képernyőidő) és oszlopdiagram rajzolása.
  - Digitális táblázatkezelő használata tableteken automatikus diagramkészítésre.

VI. Témakör: Logika, mintázatok és szabálykeresés (6 óra)

- **Tananyag tartalma:**
  - Számsorozatok szabályainak felismerése és folytatása.
  - Formák, alakzatok és vizuális mintázatok (geometriai logika).
  - Kakukktojás-keresés és csoportosítási szempontok megfogalmazása.
  - Összetett szabályok és növekedési minták a mindennapokban.
  - Logikai rejtvények, fejtörők és kódfejtés.
- **Tanulási eredmények:**
  - *Tudja:* Érti a sorozat, a lépésköz és a csoportosítási szempont fogalmát.
  - *Képes:* Képes felismerni a hiányzó elemeket egy sorozatban, azonosítani a kakukktojást és megindokolni a döntését.
  - *Attitűd:* Kitartó a problémamegoldásban, nyitott a játékos logikai feladványokra.
- **Fejlesztési feladatok:** Induktív és deduktív gondolkodás, szabálykövetés és analitikus képességek.
- **Fogalmak:** Szabály, lépésköz, periódus, kakukktojás, csoportosítási szempont.
- **Javasolt tevékenységek:**
  - Kiscsoportos logikai "szabadulószoba" vagy kódfejtő feladatsor megoldása.
  - Kakukktojás-kártyák elemzése és az indoklások megbeszélése.

VII. Témakör: Geometria a mindennapokban (10 óra)

- **Tananyag tartalma:**
  - Síkidomok (négyzet, téglalap, háromszög, kör, paralelogramma, rombusz, trapéz, deltoid) felismerése a környezetben.
  - Négyzet és téglalap kerülete, területe (szegélyléc-, festék- és burkolatigény).
  - Falfelületek kiszámítása, nyílászárók kivonása.
  - Háromszög és kör kerülete, területe gyakorlati példákon (oromfal, körforgalom, csövek).
  - Összetett alakzatok (L-alakú szobák, trapéz falak) területfelbontása.
- **Tanulási eredmények:**
  - *Tudja:* Ismeri a síkidomok tulajdonságait, a kerület- és területszámítás képleteit, a Pi értékét.
  - *Képes:* Képes alaprajz alapján kiszámítani szobák kerületét, területét, ajtók/ablakok levonásával a tiszta festhető felületet.
  - *Attitűd:* Törekszik az precíz anyagigény-becslésre a pazarlás elkerülése érdekében.
- **Fejlesztési feladatok:** Térbeli látásmód, síkbeli konstrukció és gyakorlati anyagszükséglet-számítás.
- **Fogalmak:** Kerület, terület, négyzetméter, átló, nyílászáró levonás, sugár, átmérő, Pi, összetett alakzat.
- **Javasolt tevékenységek:**
  - Szoba alaprajzának elemzése, parketta- és szegélylécszükséglet kiszámítása.
  - L-alakú és trapéz alakú felületek darabolása és területszámítása színes filcekkel.

VIII. Témakör: Rendszerezés és komplex gyakorlás (11 óra)

- **Tananyag tartalma:**
  - Évközi lemaradások pótlása, az alapműveletek, a kerekítés, a mértékegységek és a százalékszámítás elmélyítése.
  - Komplex projektmunka I–II.: Egy teljes szobafelújítás megtervezése (alaprajz, felület, anyagszükséglet, árajánlat, kedvezmények, végösszeg).
  - Kimeneti felmérés, annak közös értékelése és hibajavítása.
  - Nagy év végi Matematika Bajnokság (játékos vetélkedő) és év végi önreflexió.
- **Tanulási eredmények:**
  - *Tudja:* Integráltan ismeri az év során tanult matematikai és pénzügyi fogalmakat.
  - *Képes:* Képes önállóan végig vinni egy összetett gyakorlati projektet a méréstől az árajánlat-készítésig.
  - *Attitűd:* Képes reálisan értékelni saját fejlődését, és alkalmazni a matematikát a mindennapi életben.
- **Fejlesztési feladatok:** Integrált problémamegoldás, projektalapú együttműködés és önreflexió.
- **Fogalmak:** Költségvetés, árajánlat, projekt, önértékelés.
- **Javasolt tevékenységek:**
  - Kiscsoportos felújítási projekt készítése és prezentálása.
  - Év végi csapatvetélkedő Kahoot és gyakorlati állomások segítségével.

6. A modul értékelési és ellenőrzési rendszere

A. Az értékelés alapelvei

- **Formatív (fejlesztő) jelleg:** Nem a pillanatnyi tudásszintet minősíti lezáró jelleggel, hanem a tanulási és fejlődési folyamatot kíséri végig. A hibára nem kudarcként, hanem a tanulási folyamat természetes részeként tekint.
- **Személyre szabottság:** Minden tanulót a saját kiindulási állapotához (bemeneti szintjéhez) mérünk, nem a csoport átlagához vagy egy merev külső standardhoz.
- **Kompetenciaalapúság:** Azt mérjük, hogy a tanuló mit képes megtenni, hogyan tud együttműködni és hogyan alkalmazza a gyakorlatban a megszerzett matematikai ismereteket.

B. Az értékelés módszerei és eszközei

- **Folyamatos mentori visszajelzés (szóbeli és írásos):** Minden gyakorlati feladat és szimuláció után a mentor és a társak azonnali, pozitív megerősítésre épülő, fejlesztő hatású reflexiót adnak.
- **Egyéni Fejlődési Napló (EFN):** A tanuló és a mentor közösen vezetett füzete/digitális dokumentuma, amelyben rögzítik a modul során elért egyéni mérföldköveket (pl. „Már önállóan ki tudja tölteni a csekket", „Helyesen számította ki az akciós árat a boltban").
- **Dobbantó Portfólió (A fejlődés tárgyi bizonyítékai):** A modul végére a tanulónak össze kell gyűjtenie a saját munkáit egy mappába (digitálisan vagy papíralapon). A portfólió kötelező elemei:
    - Egy önállóan kitöltött csekk vagy számlakivonat-elemzés.
    - Egy saját konyhai/vásárlási recept átszámítás.
    - Egy tantermi mérésről készült jegyzőkönyv mértékegység-átváltásokkal.
    - A komplex szobafelújítási projekt anyagszükséglet- és költségvetési terve.

C. A minősítés formája

A modul végén a tanuló nem kap érdemjegyet (1–5). A lezárás formája:

„Megfelelt" / „Jól megfelelt" / „Kiválóan megfelelt" minősítés, amelyet egy részletes, szöveges értékelés egészít ki.

A szöveges értékelésnek kötelezően tartalmaznia kell:

- A tanuló legnagyobb fejlődést mutató területét (pl. a számológép-használat stabilitásában vagy a gyakorlati mérésekben).
- A megszerzett gyakorlati matematikai készségek felsorolását (pl. önállóan képes kiszámolni az akciós kedvezményeket és megtervezni egy szoba felújítási anyagigényét).
- A következő szakaszra (Műhelyiskola vagy munkaerőpiac) vonatkozó fejlesztési javaslatokat (pl. a mértékegység-átváltási rutin további gyakorlása ajánlott).

MŰHELYISKOLA

Szobafestő résszakma

(4 0732 06 05 Festő, mázoló, tapétázó szakma résszakmája)

2026/2027. tanévtől

24 hét

Szobafestő, díszítő munkák	
Témakörök	**Éves óraszám**
Festési technológiák, anyagok szakmai ismerete	**150 óra**
Festési munkálatok anyag és gyártásismerete	**80 óra**
Díszítőmunkák, szakrajz, színelmélet	**110 óra**
Szakmai számítás	**80 óra**
Vonatkozó munka-, baleset- és környezet-védelem	**60 óra**
Összes óraszám:	**480 óra**

Szobafestő, díszítő munkák oktatása

Készítette: Fehér Krisztina, Kápics Gábor

Az oktatás célja: a tanuló legyen képes a lakó- és középületek falfelületeinek a megrendelő által igényelt bevonatrendszerrel történő kialakítására, a felületvédelmi és higiéniai előírások betartásával. Ismerje a színhasználat nyújtotta téralakítási lehetőségeket, valamint a különféle díszítési technikákat és eljárásokat.

A műhelyiskolai képzés formája gyakorlati fókuszú, iskolai tanműhelyi körülmények között zajlik. A képzés során az elméleti ismeretek átadása nem hagyományos tanórai keretek között, hanem közvetlenül a gyakorlati feladatok végzése közben, a munkafolyamatokba ágyazva történik. A tanulók a szakmai elméletet (anyagismeret, technológia, munkavédelem) a gyakorlati megvalósítás fázisaiban, tapasztalati úton sajátítják el, ami biztosítja a tudás azonnali alkalmazhatóságát és mélyebb rögzülését.

Részszakma szakmai **kimeneti követelményei:**

Sorszám	**Készségek, képességek**	**Ismeretek**	**Elvárt viselkedés-módok, attitűdök**	**Önállóság és felelősség mértéke**
1	Előkészíti a munkát, helyszíni bejárást végez, egyeztet a meg-rendelővel, felvonul munkaterületre, építési naplót vezet.	Átlátja az építőipari szakmák sorrendiségét, rendelkezik a megfelelő kommunikációs szakmai tudással.	Figyelemmel kíséri a munkaterületet, érdeklődik a meg-rendelő igényeiről, hajlandó a pontos dokumentációra. El-kötelezett a gazdaságosság és fenn-tarthatóság, valamint a tiszta, rendezett környezet iránt. Érzékeny a környezetvédelemmel kapcsolatosan.	Javaslatokat fogalmaz meg, be-tartja a szabályokat.
2	Munkavédelmi-, biztonságtechnikai-, tűz- és környezetvédelmi előírásokat betart.	Ismeri a szakmához tartozó munkavédelmi-, biztonság-technikai- és tűzvédelmi előírásokat.	Elkötelezett a biztonságos munka-végzés mellett.	A védőberendezéseket és védőfelszerelést rendeltetésszerű-en használja.
3	Új és felújításra szoruló kültéri és beltéri felületeket tulajdonságuk alapján vizsgál, feltárást végez, diagnosztizál, azt	Ismeri az alapfelületek anyagait, tulajdonságait, felületdiagnosztika	Minőségorientált, törekszik a pontos szakszerű vizsgálatokhoz.	

	írásos feljegyzésben dokumentál.	i vizsgálatukat, eszközöket, módszereket, dokumentálásuk módját.		
4	Vizsgálatok eredménye függvényében végzi a szükséges felület előkészítési, felület előkezelési feladatokat.	Ismeri a felület elő-kezelési, előkészítési anyagokat, bekeverésüket, azok felhor-dási technológiáit.	Értékel lehetősége-ket, alternatívákat és következménye-ket, kompromisszu-mos megoldásokat dolgoz ki.	Felelősséggel dönt a szükséges munkanemekről, korrigálja saját hibáit.
5	Felületvizsgálatok eredménye alapján technológiai sorrendet határoz meg.	Ismeri a különböző technológiákat, azok előfeltételeit, követelményeit.	Szem előtt tartja, hogy elemzései szakmailag releváns tartalommal rendelkezzenek.	
6	Technológiának meg-felelően kiválasztja, megfelelően tárolja, előkészíti és megkeveri a szükséges anya-gokat.	Ismeri a munkaműveletekh ez szükséges anyagokat, azok tu-lajdonságait, szabályos használatukat.	Törekszik a folyamatos önképzésre, elkötelezett az új anyagok módszerek elsajátításában. Társadalmi felelősség-vállalást úgy a saját, mint kollégái munkájában fontosnak tartja, figyelembe veszi.	Szakemberrel együttműködve közösen végzi szakmai munkáját, döntéseiben kikéri a véleme-nyét.
7	A munkaterületen szükséges szerszámokat, eszközöket, gépe-ket kiválasztja, szak-szerűen alkalmazza.	Ismeri a festékfel-hordás eszközeit, szerszámait, kisgépeit.	Precíz, elkötelezett a minőségi, munka-végzés iránt.	
8	Felületek kimérését, kijelölését elvégzi, ellenőrzi. A nem festett felületeket megóvja.	Ismeri a kimérés, ki-jelölés szabályait, követelményét, esz-közeit.		
9	Képes a teljes bevonati rendszert a szükséges munkaműveletenként, azonosítani és szakszerűen felépíteni	Felsorolja a technológiai sorrend munkaműveleteit, és szakszerűen kivitelezi.		
10	Színezés esetén beállítja a szükséges szín-árnyalatot, konzisztenciát, próbafestést végez.	Ismeri a színtant, a színelmélet, színezés szabályait, színdina-mikai összefüggéseit.		Tevékenységéért és munkájáért felelősséget vállal.

11	Átgondolja és megtervezi, ismerteti az elő-készített felület, díszítési lehetőségeit.	Ismeri a felületdíszítési lehetőségeket, tudja, melyikkel milyen célokat érhet el.	Döntési helyzetek-ben figyelembe veszi az etikai és jogi normákat, viselke-dés és életmód összefüggéseit.	
12	Megrendelővel kommunikál, számára színtervet, díszítési lehetőségeket felvázol.	Ismeri az alapvető kommunikációs szabályokat, ismeri a színek térkialakító, lélektani hatásait és esztétikus harmonikus díszítési technikákat.		
13	Elkészíti a felület díszítését egyszerű és/vagy díszesebb ki-vitelben.	Tudja a díszítés műveleteit, anyagait, szabályait.	Elkötelezett a minőségi munka és a megrendelő igényeivel szemben.	
14	Követelményeknek megfelelően kiérté-keli, minősíti az el-végzett munkát	Ismeri a minőségi követelményeket, eleget tesz a szabá-lyoknak, igényeknek.		Betartja a határ-időket. Képes az önellenőrzésre és a hibák önálló javítására.
15	Kivitelezés során a megfelelő, szakszerű környezetet, körülményeket biztosítja.	Ismeri a szakmai anyagok, felhasználásának munkabiztonsági, környezet-védelmi, hulladékkezelési előírásait.	Törekszik arra, hogy a problémákat lehetőleg másokkal együttműködésben oldja meg.	Felelősséget vállal a saját munkájáért, minőségéért és a környezet védeleméért.
16	Elvégzi a szükséges utómunkálatokat, (szerszám, eszköz, munkaterület takarítása, anyagtárolás, hulladékkezelés).	Ismeri az ide vonatkozó szabályokat.	Hulladékgazdálkodás ban a fenntarthatósági szempontokat figyelembe veszi.	
17	Munkaterületet átad, számlát készít.		Törekszik a hulladék keletkezés minimalizálásra.	
18	Betartja a vonatkozó munka-, baleset- és tűzvédelmi előírásokat	Ismeri a vonatkozó munka-, baleset- és tűzvédelmi előíráso-kat		Ellátja, betartja és betartatja a munkabiztonsági, környezetvédelmi, balesetvédelmi és tűzvédelmi szabályokat

A témakörök megnevezése és tartalma

Festési technológiák, anyagok szakmai ismerete

- A falfestés során használatos szerszámok, műszerek és gépek ismerete.
- Az alapfelület fajtáinak és különböző módszerekkel való vizsgálatának ismerete.
- Felületvizsgálat szemrevételezéssel.
- Felülvizsgálat mechanikus úton.
- Műszeres felületvizsgálat.
- A felületdiagnosztikának megfelelő felület-előkezelés.
- A felületdiagnosztikának megfelelő felület-előkészítés lépései, minőségi követelményei.
- A felület impregnálásának lépései, szabályai, fontossága.
- Felületerősítő segédanyagok, hézagolóanyagok, hézagerősítő szalagok ismerete.
- Felületpótló, felületkiegyenlítő anyagok fajtái és alkalmazási területük.
- Felületpótló, felületkiegyenlítő kéziszerszámok, gépek szakszerű használata.
- A falfestés során használatos szerszámok, műszerek és gépek működése, azok szakszerű használata.
- Az alapfelület fajtáinak és különböző módszerekkel való vizsgálatának ismerete.
- Felületvizsgálat szemrevételezéssel.
- Felülvizsgálat mechanikus úton.
- Műszeres felületvizsgálat.
- A felületdiagnosztikának megfelelő felület-előkezelés.
- A felületdiagnosztikának megfelelő felület-előkészítés lépései, minőségi követelményei.
- A felület impregnálásának lépései, szabályai, fontossága.
- Felületerősítő segédanyagok, hézagolóanyagok, hézagerősítő szalagok.
- Felületpótló, felületkiegyenlítő anyagok fajtái és alkalmazási területük.
- Felületpótló, felületkiegyenlítő kéziszerszámok, gépek szakszerű használata.
- Kül- és beltéri alapvakolatok felületének, javításának anyagai.
- Élvédők típusai, alkalmazási területük
- Kül- és beltéri alapvakolatok felületének, javításának anyagai.
- Élvédők típusai, alkalmazási területük. - A felhasznált festékek alapanyagának meghatározása, fajtáik
- A festés kivitelezésének sorrendje, lépései
- Különböző kötőanyagú és struktúrájú festékek ismerete
- A homlokzat festésének lépései különböző vékonyvakolatok, homlokzatfestékek esetében
- Vékony díszítővakolatok felület-előkészítése, felhordásuk technológiája
- A pigmentek fajtái, alkalmazási területük, szakszerű használatuk ismerete
- Komplett bevonatrendszerek kialakítása, minőségi követelményei
- A technológiának megfelelő szerszámok, eszközök megválasztása
- Festékszóró gépek, berendezések szakszerű használata

Festési munkálatok anyag és gyártásismerete

- Anyagok fizikai, kémiai tulajdonságai
- Kötőanyagok csoportosítása
- Felület-előkezelő, -előkészítő anyagok
- A felület hibáinak javítására szolgáló anyagok

- Felület-előkezelő, -előkészítő anyagok
- A felület hibáinak javítására szolgáló anyagok
- Pigmentek, színezőanyagok, töltőanyagok csoportosítása
- Festékek gyártási ismerete
- Töltő-, adalékanyagok, hozzátét anyagok ismerete
- Festékek tulajdonságai
- Kész bevonatrendszerek rétegrendjének kapcsolatai

Díszítőmunkák, szakrajz, színelmélet
- Rajzok, tervek, tervrajzok, tervdokumentáció
- Tervezés, méretarány, lépték, fogalma
- Színelmélet
- Színdinamika, színek tudatos tervezésének ismerete
- Színharmónia, színdiszharmónia ismerete, alkalmazása
- Modern díszítési technikák alkalmazásának ismerete
- Egyszerű díszítőmunkák technikáinak ismerete
- Sablonok készítésének ismerete
- Többszínű mintanyomó hengerezés készítésének ismerete
- Egyszerű díszítőelemek kül- és beltéri felhelyezésének ismerete
- Polisztirol díszítőelemek szabása, ragasztása, javítása, festése
- Modern díszítési technikák alkalmazásának ismerete
- Egyszerű díszítőmunkák technikáinak ismerete
- Sablonok készítésének ismerete
- Többszínű mintanyomó hengerezés készítésének ismerete
- Egyszerű díszítőelemek kül- és beltéri felhelyezésének ismerete
- Polisztirol díszítőelemek szabása, ragasztása, javítása, festése
- Különleges díszítőmunkák technikáinak ismerete
- Modern díszítőanyagok használatának ismerete
- Egyszerű faerezet-utánzat festésének ismerete
- Homlokzat színezésének megtervezése
- Strukturált felületek kialakítása

Szakmai számítás
- Mértékegységek, átváltások
- Tervrajzok fajtái, rajzolvasás
- A felmérés szabályai, iránymutatói
- A felmérés hibalehetőségei
- Felmérés különbsége tervrajzról és helyszínen
- Felmérés digitális tervrajzról
- Szükséges anyagnormák ismerete
- Anyagmennyiség számításának ismerete tervdokumentáció alapján
- A felmérés szabályai, iránymutatói
- A felmérés hibalehetőségei

Vonatkozó munka-, baleset- és környezetvédelem
- Magasban végzett munka eszközei, gépei

- Szúró- és vágóeszközök használatának szabályai
- Falfelületek előkezelésénél használt vegyszerek, veszélyes anyagok (penészeltávolítók, biocidok stb.)
- Poranyagok felhasználásának szabályai
- Légzésvédelem (titán-dioxid)
- Szerszámok tisztítására vonatkozó környezetvédelmi szabályok
- Magasban végzett munka eszközei, gépei
- Szúró- és vágóeszközök használatának szabályai
- Falfelületek előkezelésénél használt vegyszerek, veszélyes anyagok (penészeltávolítók, biocidok stb.)
- Poranyagok felhasználásának szabályai
- Falcsiszolás kézzel, géppel
- Légzésvédelem
- Szerszámok tisztítására vonatkozó környezetvédelmi szabályok
- Festékszórásra vonatkozó munka-, egészség- és környezetvédelmi előírások
- Nagynyomású berendezések használatára vonatkozó előírások
- Festékek, maradványfestékek tárolására, megsemmisítésére vonatkozó környezetvédelmi szabályok
- Általános környezetvédelmi szabályok

Ajánlott irodalom:

- Falfelületek festése, díszítése (Lencsés Ernő - Szerényi István; Szega Books Kft.)
- Festési munkák anyagismerete (Ruppert Ferencné - Szerényi István; Szega Books Kft.)

Értékelés:

A műhelyiskolában nem alkalmazunk hagyományos értelemben vett értékelést. A képzési idő az egyéni előrehaladástól függ, a mester (oktató) a fiatal egyéni fejlődésének megfelelően dönt a szakmai vizsgára bocsátásról.

- személyre irányuló és személyt érintő, teljes körű értékelés
- folyamatos, tananyagtól függően szóbeli értékelés
- legalább kéthetente szöveges értékelés a KRÉTA naplóban

Az oktatás tárgyi feltételei:

- Író és rajzeszközök
- Műszaki dokumentáció
- Számítógép, költségvetés készítő program
- Diagnosztikai (felületvizsgáló) eszközök, berendezések, műszerek
- Felület-előkészítés kézi eszközei, szerszámai
- Mérő, jelölő szerszámok, eszközök
- Falfestés eszközei, szerszámai
- Felületek díszítésének szerszámai, - eszközei
- Festőipari gépek
- Állvány, létra, vödör, egyéb edények

- Egyéni és csoportos munkavédelmi eszközök, berendezések
- Utómunkálatok szerszámai, eszközei
- Szelektív hulladéktárolók, veszélyes anyagtároló
- Megfelelő anyagtárolás, hulladéktárolás eszközei